

یکی نورجہ لغت

PL
189
B32
1920

Baha'eddin, M.
Yeni Türkce lugat

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

6/36

497

یکی تورجہ لغت

یکی تورجہ لغت

Bahā'eddīn, M

م. بہاء الدین

PL
183
B32
1920

مقدمه

تورکجه ده مکمل برلته اولان احتیاجز اودرجه آشکاردرکه آرتق بونی حس ایتمه یی اوقور یازار مان هیچ بر فرد یوق کیدر . سته لردن بری هیمز بو ائرك ظهورینه منتظرز . هر حالده برکون - آما باقالم هانکی کون! - بوبکلدیكمز اثر میدانه چیقاجق ، بزمده آلزمه بوتون آرزولرمزی تطمین ایدمک مکمل برلته کتایی البته کچه جکدر .

لکن بز بو انتظار دوره سنی یاشارکن اونه ده علم وفن دورمیور ، نوره و حقیقته دوغرو متصل قوشیور . بوقوشولان مدنیت یوللرنده ایسه بردوزی به یکی احتیاجلر ، یکی فکرلر دوغیور ، بونلری افاده ایدن یب یکی کلهلر اورتایه چیقیور و صوکره حدود ، ملیت نهدر بیلمه یی بویکی شینلر دونه دولاشه بلاتکلف غریبدن آیاغمزه قدر کللیور ، ایستر ایستمز دیلمزه کیریور ؛ حتی ، مع الاسف ، بزه هیچ لزومی اولمایانلرینه ده یول آچیور . بویله لکله مان هرکون غزته و کتابلرده اوکوزه چیقان وهنوز هیچ بر تورکجه لغته کیرمه مش اولان بوبکلهلرک عددی بوبکون آشایی یوقاری ایکی اوچ بیکی بولیور .

ایشته اون ایکی سنه اول باصیلان بوبکتایی عادتایکیدن یازارجه سنه بر چوق یکی کلهلر ، مثاللر و مجاز تعبیرلرله توسیع ایدمک وجمینی ده برخیلی بویولته رک تکرار نشر ایتمکدن مقصد مز بالطبع هیمزک بکلدیكمز اومعظم آتری میدانه کتیرمک دکل آنجق دیللمزده دولاشان شویکی کلهلری هم بر یره قید ایتمک ، هم لسانمزه بولونان یرلی یابانجی بوتون کلماتی احتوا ایدن بر آرایشه یارار برکتا بجمزه وجود ویرمک و کیتدکجه ساده لشرک کوزلله شن تورکجه مزه ده بو صورتله اولسون پک ناچیز بر خدمت کورمکدن عبارتدر .

م . بهاء

اشارتلىر

آ.	آلما بجه .	فیز.	فیزیک .
ا.	ایتمک .	کی.	کیس .
او.	اولمق .	ل.	فعل لازم .
اند.	انکارجه .	م.	مجهول .
ب.	باقکمز .	م.	اسم فعل و یا مصدر .
ت.	تلفظ ایدیکمز .	مت.	فعل متعدی .
تر.	تورکجه .	مجز.	مجاز .
تو.	توسیمآ .	مذ.	مذکر .
ج.	جمع .	مش.	فعل مشارکت .
جج.	جمع الجمع .	مط.	فعل مطاوعت .
ح.	حال .	مو.	موسیقی .
حج.	حرف جر .	مؤ.	مؤلف .
حد.	حرف ندا .	مه.	مهملات .
حر.	حرف ربط .	ی.	یالما بجه کلمه .

تورکجه لغت

۱

خفیف هجاردن سوکره (ه، ه) شکلنه
قلب اولنور: بخنده برکزه جک دیکله سه که!

آئه روپلان [فر. سه. هودان خفیف
سطحاری اوستنه وقوع بولان تضییق
سایه سنده هواده اوچایلن ماکنه، طیاره.

آئه رودروم [فر. سه. طیاره لرك تجربه
لایدلیکی ویا هوالاندیغی بر

آب [فا. سه. صو. عالم = : عشرت
مجلسی. - وتاب، تازه لك، رونق،
طراوت. - ودانه: قسمت، قدر، مقدر
اولان رزق. - شور: آجی صو. -
شیرین: طاقلی صو. - طرب: شراب.

- روان: آقار صو. - زر: آلتون صوی
- زندگی، - حیات، - بقا: اوילה بر
صوایش که بولوبده ایچنلره حیات سرمدی
ویررمش. ع. سه. آغستوس آبی.

آ [حد. موافقت إفاده ایدر: أ! هایدی
اوילה اولسون. تصدیق بیان ایدر:
أ! اوراسی اوילה. حیرتله إستیضاح ایچون
قوللانیلر: أ! سوکره نه اولمش؟ خشنود
سزلق وعدم ممنونیت بیلدیرر: أ! آرتق
چوق اولیورسك. أ! جانم، آلویرر.

آب [ع. سه. بابا، والد، پدر. * لآب:
ایریدردن، والدیه سی برپدری آیری -
* آبأ عن جد: بابادن وغلّه.

آب ع. سه. تازه ویا قورو اوت. مرعا -

آباء ع. سه. بابالر، پدرلر.

ا [سه. ألفبانك برنجی حرفیدر. همزه ألف
[دنیلن همزه (ء) یه مسند خدمتی کورور.
همزه، ألفك اوستنده اولدیغی زمان (ه)
ویا (و)؛ آلتنده اولدیغی زمان ده دائمًا
(ئ) اوقوندیغندن کله تك باشنده (ه)
یرینه سادهجه (أ) وکندیسندن سوکره
بر صائت کله یین مکسور ألف یرینه ده (إ)
یازمق ده دوغریدر. ایکی ألف برلشدیکی
وقت بری حذف ایدیلرک دیکرینک اوستنه
مده قونور: (آ) و بوکا ألف ممدوده
إسمی ویریلیر. أبجد حسابنده (۱)
عددیخی کوسنرر.

ا [حد. قیصهجه اوقونور. اوقشارکن،
الخطار، تکدیر، عتاب و مؤاخذه
ایدرکن قوللانیلر: آ ایکی کوزم، بونی
بویله یی یاباچقدك! تأسف و توکل إفاده
ایدر: آ جانم کیمه نه دیرسك!

ا [حد. یوقاریکی (آ) دن ده اوزون
ا [تلغظ ایدیلر، تعجب بیان ایدر:
آ! بونی ده کیم اویدیردی! صبرسزلق،
حدت و انفعال إفاده ایدر: آ! آرتق
چوق اوایورسك!

ا [د. فعللردن سوکره کلیر. تصدیق و
ا [تأکید بیان ایدر: اولور آ! دنیاده
هرشی! ممکندر! تشویق، تعجیل وتشجیع
إفاده ایدر: چاغیرسه کنز آ! برصائتدن
سوکره (یا) شکلنده قوللانیلر: چاغیرسه یا!

آبانی [نوع ماش، آبی ماشیق .
آبانی ایسه ایشله ماش بر

آباطیل [شیر .
بوش و بی اساس اولان

آبالسه [ع .
و یا ابالس . شیطانلر ،
ایبلر .

آبابه قاز .
بفجوان قوغمی .

آبتده [ع .
باشلامه ، آغاز ایته ،
باشلانقیج ، باش . قز : اک

آول : ابتدای کورمه .
ابتدائی :
باشلانقیجه منسوب و متعلق .

آبتدار [ع .
مرغله تشب ، مباشرت ،
مسارعت ، مبادرت .

آبتداع [ع .
بر شی ایجاد ایته .

آبتدال [ع .
چوق قوللانیه ، دائما
قوللانیلوب بیاغیلاشمه ،

اعتباردن دوشه ، یک بول و قیمتسزاونه :
قارپوزک بوشنه کی ابتدائی .
ابتداله

اوغرائق : قیمتدن ، اعتباردن دوشورمک
[ع .
سقطلاش ، قویروغی کیلمش

آبتر [دوتی و آبی نامی قالماش .

آبتسام [ع .
خرافت و لطافتله کولومسه

آبتصار [ع .
قلب کوزیله کورمه ، بصیرت

آبتغاه [ع .
آرزو ، طلب ، تمنی .

آبتلاه [ع .
دوشگونلک ، دوشگون و مبتلا
اوله : ایچکی به ابتلاسی اولماسه !

آبتناء [ع .
بر شینک اوسته بنا ایته ،
بر شینه داینامه : ادعاسی نهیه

ایقنا ایسور : عریضه ده یایی یایق
معنانه در .
آبتناه : دایانهرق ، استاد

ایدزک : بونی نهیه آبتناه بویله یاپدیگور
[ع .
فرح ، سوسچ ، سرور ،

آبتهاج [پک شن اوله .
آبتهاال [ع .
تفرع و نیاز ، یالوارمه .

آبا ع .
آب ایستک حالت نصیدور .

آباء [ع .
عدم تنزل ، رد ، امتناع ،
اجتناب ، استنکاف . آبا ایتمک :

راضی اولماق ، قبول ایتمک .
آبابیل [ع .
بربری آرقاسندن کیدن
آدوه و یا قوش سوزوسی .

آباته [ع .
برنه کیجه یی کچیرمه ،
برخی بربرده و یا برآوده بارندیرمه

آباحه [ع .
و اباحت . مباح ایتمه ،
ایف معریت : آباحه ایتمک .

* آباحی : هر شیئی مباح عد ایدن .
* آباحیون : هر شیئی مباح عد ایدلر .

آباد ع .
آبدلر ، صوکی اولمایان زمانلر .

آباد [فا .
معمور ، شن . ترکیبلرده

آباد بر شینک کترتله بولندیغی علی
کوستور : شمس - : چوق کونش کورن

یر . آبادان : شن ، معمور . آبادانی :
آبادانلق : معمورلق ، شینک .

آبادی [فا .
هندک دولت آباد شهرنده

آباریق [ع .
ایریقلر ، صو قابلری .

آبارور [فر .
لامبانک اوسته قونان
آیدینلقی آشاغی به ویرن

مختلف شکلده معدن ، قوماش و یا کاغددن
معمول آلت ، ناکسه .

آباقه .
عججه ، عم .

آبامق [ف .
رد ایتمک . یامامق ،
مخالفت ایتمک .

آباندریق [ف .
(دوهی) چوکرتک .

آبانلامق [ف .
بویوک آدیم آتمق و بویله
آدیملرله اولچمک .

آبانمق [ف .
بر شینک اوسته قبانق ،
چوکک ، یوکلنک ، صارتق ، آکلک

آبانوز [ع .
آغیر ، سرت و سیاه بر
آناج .
کسیلک : سرتلشوب

ماغلاملاشق .

آبداله بکزر. * آبدالق: بدالق، حماقت، سرسملک، صافدرونلق.

آبدان [ع.م. بدنلر، جسملر، جسدلر، وجودلر، تنلر.

آبدان [فا.م. باغچه صولامغه مخصوص [قوغه. سيدک قاوغی، مثانه.

آبدست [فا.م. نماز قيلمق ايتيمون [بروجه شرع آغز، بورن،

بوز وديرسکلره قدر قول وياقلری ييقامه وباشه مسح ايتمه. — بوزمق: دفع حاجت ايتمک. — ويرمک: آيحه آزارلامق، *

آبدستلک: برنوع قيصه جبه. * آبدستان: آبدست ابريق. * آبدستخانه: آبدست

آلفه مخصوص محل، دفع حاجت ايدمه چک ير، آياق يولی. * آبدستسز: آبدستی اولمايان

مح: محرمادن احترام ايتمين.

آبدع [ع.م. اُک عجيب و اُک خارق. — [العاده اولان شیء.

آبد [ع.م. خارق العاده بر شیء. — بنا، مأثره. ج.م. آواید. غل. آبدات.

آبدی [ع.م. صوکی اولمايان زمان مستقبله منسوب و متعلق. — صوکسز، زوالسز، توکنمک بيلمز. بو

کله نك (ی) سی تورکجه ده قيصه اوقونارق: (هيچ بر وقت، اصلا) معناسنده قوللا

نيلير. * آبدیاً: آبدی اوله رق.

آبدیت [ع.م. صوکی اولمايان مدت؛ زوالسنلک، دائمیک، جاوداتی.

آبدال [ع.م. بول بول صرف و استعمال [ايتمه معناسنده قوللا نیلیورسه ده

عریجه ده بدل ماده سنک افعال بابی یوقدر.

آبر فا.م. بولوت، سحاب.

آبراء [ع.م. بورجدن قورتارمه، آله حق [لویره چک قالمادیغنی بیان ايتمه. —

عام: بوتون ایلدیشیک، — خاص: برشم ایلدیشیک کسیدلیکنه دائر ابرا. — استیفا

مطلوبک آلدیغنه دائر ویریلن ابرا. —

ايجال [ع.م. تعظیم، تحیل و تکریم [معناسنه قوللا نیلیورسه یا کلشدر

عریجه ده بو ماده نك افعال دکل تعیل بابی مستعملدر. دوغروسى تحیلدر.

ايجد [ع.م. عریجه ألقبا حرفلرخی احتوا [ایدن مشهور سکز کله دن برنجی

سیدر: ائید، هوز، حملى، کلن، سغص قرشت، تغذ، ضغط. و بو حرفلرک هر

یری صره ایله برلر، اولر، یوزلر، بیکلر اوزرینه ترتیب ایدلشدور. — خوان:

تحصیلک هنوز ایتداسنده بولونان.

أبحاث [ع.م. بحثلر. ب: بحث.

أبحار [ع.م. دکیزلر، دریالر معناسنده [قوللا نیلیورسه عریجه ده بحر

کله سنک بو وزنده جمعی یوقدر. ب: بحر.

أبحر [ع.م. دکیزلر.

أبحره [ب: بخار. — [ع.م. دومانلر، بخارلر، تصعدات.

أبد [ع.م. صوکی اولمايان زمان مستقبله [مقابلی: ازل: ایتداسی اولمايان

زمان ماضی. * ایلاید: آبدقدر، دائماً. * آبدالآباد: هيچ بروقت، اصلا. * من الازل

الی آلد: ازلدن آبدقدر. — مدت: صوکسز، توکنمز. * آبدآ: هيچ بر

وقت، اصلا.

أبدالله [ع.م. جناب حق دائم ایتسون [معناسه دعادر.

أبداء [ع.م. یوقدن وجوده کتیرمه، [ایجاد ايتمه، حصوله کتیرمه.

أبداع [ع.م. ایجاد، اخراع. مثلی [سکورولمه مش شعر سويلمه.

أبدار [فا.م. صولو، روتازه. پارلاق، [روفتلی، معنیدار. * آبدارلق:

حصولوق، تازه نك؛ رونق، لطافت، طراوت. [ع.م. دکیشدیرمه، تبدیل،

أبدال [ع.م. تحویل ايتمه.

أبدال [ع.م. احمق، صاف درون، بدلا. [قلندر مشرب. * آبدالمسی: احمقچه،

إسقاط : مطلوبك بر قسمی ویا بوتوتی
هه ویا تزیل صورتیه ایرا . - سندی :
آزاده آلاچق ویره جك قلنادیغی کوستر سند
أبراج ع. - برجلر ، قلهلر ، قلعه برجلری

إبراد ع. - صوغومه ، حرارتی ازاله ایته .
أبراز ع. - صالح و تقی و صاحب خیر
أبرار ع. - برنك یمینی بالئصدیق

أبرار صادق عد ایته ، دوغرو قبول
ایته : إبرار یمین .

أبراز ع. - میدانه چیقارمه ، اظهار .
- خصومت : دشمنای کوستر مه .

أبراش ع. - آلاجه بنگلی (آت) .

أبرام ع. - دجا و تکلفده بیقیدیر بجهیه
أبرام قدر اصرار ایته : إبرام ایته ،
یاغیا یاغیم . یکیدن قوت و متانت کسب ایته
أبرک ع. - زیاده صوغوق وبارد اولان .

أبرش ع. - بنگلی ، أبراش .

أبرص ع. - مسکین علتته مبتلا اولان ،
وجودنده یربر بیاض لک بولونان
أبرکار ع. - شاشیرمش ، نه یاپه جغنی
ایلمه یین .

أبرق ع. - قاش ، حاجب ، دالغلی
أبرق لویا دامارلی بر نوع کاغد ویا خود
قاش . - لامق : حازه لی ، ویا دامارلی
اولهق بویامق . - ی منم : قان قوروتان
اوقی . ج. أبروان .

أبرق ع. - یوز صوی ، یوز آقلنی ،
أبرق عرض ، ناموس . شرف ، حیثیت .
- دوکک : بالوارمق ، حیثیتی یاغمال ایتمک .
أمنال و أفرانسه باعث شرف اولان ،
کنزیده : أبروی ملت .

أبره ع. - ایکنه ، سوزن . چیچکلرده
أبره غبار طلعی مییضه ایصال ایدن
میل . * إبره مقناطیسه : پوسله یاخود
قبله نما ایکنه می . * إبره هوام : آری

کبی حیواناتک ایکنه می ، دهکی : إبره .
الخیاط : ترزی ایکنه می ، کندی ایشی
براقوب پیرعشته دهکر لر نك ایشی کوزن .
* إبری : إبره می اولان (نبات) .

إبریز ع. - وذهب إبریزی : خالص
إبریز آلتون .

آبریز قاس . - آیاق یولی .

أبریشم ع. - ایبکدن یابیلان ایلمک .
أبریشم إبریشم .

إبریق ع. - قوللی و امنیکلی صو
إبریق قابی ، إبرک . * إبریق دار :
إبرک ایله صو دوکن : وقتیه سرایده
لکن ، إبریک مأمور اولان ، إبریقچی باشی .

أبرار ع. - بزرلر ، جهارات .

أبرسن ع. - کبه اولان دیشی .
- حامل ، مشتمل .

أبسوار ع. - صو یوزنده یوزن .
- صو یوزنده کی قباوجق .

أبسره ع. - وجودک عارضی ویا
طوبیعی هر هانکی بر چوقورنده
طوبلانان ایرین .

أبسره ع. - بو نامده کی نبات ایله
أبسره قوقوتولش بر نوع ایچکی .

أبشار قاس . - صو شارلتیسی .

إبشار ع. - مژده ویرمه ، تشیر ایته .

أبشناس ع. - کبی قلاووزی . صو
ایوچلی .

أبصار ع. - بصرلر . ب : بصر .

إبطال ع. - فسخ و إلغا ، قیدیرمه ،
إبطال و حکمز براقه . جورومه

أبعاد ع. - بعدلر ، اوزاقلقلر ،
إسافهلر . مفردی : بعد .

إبعاد ع. - اوزاقلاشدیرمه ، خرد .

أبعد ع. - زیاده بعید واوزاق اولان .

أَبْلِسَ [ع. س. شيطان . مج : خيث
أَبْلِسَ] أو داس . * أَبْلِسَانَه : شيطانه
لائق ، شيطنتكارانه . * أَبْلِسْكَارَانَه :
شيطانه یا قیسه جق صورتده ، شیطانبچه .
ج. آباسه .

أَبْن [ع. س. اوغل ، ولد ، فرزند . ج.
أَبْن] بنون و أبناء . — وقت : زمانه آدمی .
— السبیل : یولجی . ج. أبناء سبیل .

أَبْنَاء [ع. س. اینلر ، اوغللر . — جنسز :
أَبْنَاء] هم جنسلسلر اولان افراد یشر .
— آفاه . آبانوز ، بر نوع سرت ،
آبَنُوس [ع. س. آغیر و سیاه آغاج .

أَبْنِیْه [ع. س. بنلر ، یایلر .

أَبُو [حد. عوام لسانده : آی نه در
أَبُو] آ بونه در ؟ مقامنده أدات تعجیدر

أَبُو [ع. س. « آب » بابا اسمك حالت
أَبُو] ارفعیدر . نصی : آبا . جری : آبی .
— البشر : حضرت آدم . — جهل قانربوزی :
حنظل دیسلن آبی بر میوه . — طیون :

خطمی نوعندن بر چیچك .

أَبْوَاب [ع. س. بابلر ، قاپولر ، برکتابك
أَبْوَاب] مختلف اُفْصَی .

أَبْوَت [ع. س. بابالق ، آتالق ، پدرلك
أَبْوَت] حالی .

أَبْوَد [ع. س. ابدلر ، نهایتسز وقتلر .

أَبْوَرَجَوْبُور [ع. س. لذتسز و صحتّه مضر
أَبْوَرَجَوْبُور] اولان یینه جك شیئر .
صاچه صاپان سوزلر ، هذیان .

أَبْوَق صَابُوق [ع. س. صاچه صاپان ،
أَبْوَق صَابُوق] مناسبتسز . س. هذیان
قبیلندن سوز : آبوق صابوق سویلنیوردی .

أَبْوَنَه [ع. س. معین بر مدت ایچون غزته
أَبْوَنَه] وسائره کی نشریاته ویا بر شیئی
استهلاک ویا استعماله مشتری اولان .

أَبْوَيْن [ع. س. آنا ، بابا ، پدر و والده .

أَبْه [ع. س. چوجوق دوغورتان قادین و یا
أَبْه] لطیب ، قابل ، قابله . — اوریگه می :

أَبْغَضُ [ع. س. بغض و نفرتی چوق اولان

أَبْغَضُ [ع. س. دائم و باقی قیلمه : إبقاء
أَبْغَضُ] انام ایچون چالیشیدر . کندی
حالنده ، یرنده برافه ، عزل ایتمیوب مأ .

أَبْكَار [ع. س. بکرلر ، قیز اوغلان قیزلر .
أَبْكَار] برنجی دفعه سویلنمش مضمونلر .

أَبْكَم [ع. س. دیلسز ، تکلمه غیر مقتدر
أَبْكَم] اُپس ، اُخرس . * اُبْکَمِیت :
دیلسزلك . * اُبْکَمِی : دیلسزلك .

أَبْكَوْن [ع. س. و آبْکونه : صورنکنده ،
أَبْكَوْن] اُماوی ، ماوی ، کوك .

أَبْکِیر [ع. س. صو بریکمش محل ، کول

أَبْکِینَه [ع. س. شیشه ، صراحی ،
أَبْکِینَه] قدح ، آینه ، مرآت .

أَبْلَا [ع. س. بویوک همشیره ، دائره اُسکیسی
أَبْلَا] جاریه .

أَبْلَاغ [ع. س. یتیشدیرمه ، واردیرمه ،
أَبْلَاغ] ایصال . چیقارمه ، طولدیرمه :
دها و بریکمز ، اتوزه اِبْلَاغ ایدیکمز .

أَبْلَاق [ع. س. دکریمی ، طولفون چهره لی .
أَبْلَاق] کنج ایریسی .

أَبْلَد [ع. س. ذکامز ، قابا ذهنلی .

أَبْلَغ [ع. س. زیاده فصیح و حد کاله
أَبْلَغ] لزیاده یقین اولان .

أَبْلَق [ع. س. آلاجه بولاجه . رنکارنك .
أَبْلَق] آلاجا قیأت .

أَبْلُوقَه [ع. س. دکزدن محاصره : متفقین
أَبْلُوقَه] اودوناماسی یونانستانی — ایتدی .

أَبْلَه [ع. س. سیویلجه ، کوچوک چییان .

أَبْلَه [ع. س. اُحق ، صافدرون ، بون . *
أَبْلَه] اُبلهانه : بدلاجه ، اُحمتجه . — فریب :
اُحق آداتان . * اُبلهی : صافدرونلق ، بونلك

أَبْلَى [ع. س. یلکنی قوللاقمق ایچون اُلده
أَبْلَى] اُطوتولان ایپ .

وضع حال ایده جک قادیلرک اوغورماسه
مخصوص اِسکله. سوز-سی: چوق سولیه یین
آبه [حد. روم ابلنده مستعمل بر اُدت
آبه [ندا: آبه قارداش!]

ع.م. سویج ویرمه، سوندرمه:
ایهاج [سدفه فخرای، اِراج ایدر.]

ع.م. قبالی و شهبلی بر صورتده
ایهام [افاده: سوزکزده، اِهام وار.]

ع.م. عظمت، غرور، کوزلک،
اُبهت [بارلاق. • اِبتار: صدر عالی
معزولگرینه ویریلن لقب. بو کلمه ده کی بانک
مشدد و مفتوح اوغورماسی ده دوغرودر.]

ع.م. قالی قلیدن بدنه داغیدان
اُبر [بو یوک بر شریان.]

ع.م. صوده یا شایان و صوده حاصل
آبی [اولان. • آیوا دینلن میوه.]

ع.م. «آب» بابا اِستمک حالت
آبی [جری. بابام، پدرم.]

ع.م. بیتلر. ب: بیت.

ع.م. صولامه. لانتزده
آبیاری [یاردم و اِمداد معناسله]

مستعملدر: آبیاری «هتکزله بو ایش
یا قینده بتر.

ع.م. بیاش، آق، سفید.
آبیض [د. آحرفیله باشلایان صفتلرک باشنده]

آپ [بولوناراق مبالغه بیان ایدر: آپ
آجیق: بوسبونون آجیق.]

د. همزه ایله باشلایان صفتلرک باشنده
آپ [بولوناراق مبالغه بیان ایدر: آپ
آبی: چوق آبی.]

ع.م. انسانی شاشیرتان، حیرتمده
آپاتان [براقان: آپاتان بر تووات.]

ع.م. بر عاتله اقامته مخصوص
آپارتمان [برقاج اوطلاتی دائره: بو کی
بر چوق دائره لری اولان بو یوک سا. عقار]

د. آتوب کوتورمک. آشیرمق،
آپازمق [چالوب چاپمق.]

آپازلامه. • حقیق الیا.

فر. • کچه لری اوت کینه. • کینه
آپاش [مرس و تحاوز ایدن سرسری.]

د. و آپاکسرن. خامرده یوق
آپاکسیر [ایکن، بردنبره، بقت، اوتخالا]

ع.م. ایزی و طومبول (ممه ده
آپالاق [کوچوک چوقوق.]

فر. • کوز. • غرماغلک
آپاندیسیت [التهابی.]

د. یوزندن لقردی ایت. غمه
اُپریمک [ایله سولیک.]

ع.م. دیلمیر، اُبکم. • سسر.
اُپسم [اُپسملک: دیلمیرک. سکوت.]

اُپسید. • تکریمک چنبرینک بارجه لری.

ع.م. آپیش و یا آپوش. • بود.
آپیش [ایلم یوزی.]

ع.م. آپیشلری آجیق (حون).
آپشاق [قوتدن دوشمش، یورو یه من. تسل]

د. چوق بورمق، آرتق
آپشدرمق [یورومک بحالی اولماچق
درجه یه کتیزمک. ییلدیرمق. (کمی)]

ایکی اوجیدن ماغلایوب و یا دمیرله یوب
عکم قاصق.

د. آپیشلری چوب چانلایه
آپشقمق [قلاق. بر ایشک عهده سدن]

کلمه مک. • بیج اوسته اوغورمق:
ماکنه دوروبجه آپشدی قادی.

ع.م. قویروغی ناجاغی آراسه
آپشیق [آتوب ییلدیرن بر حاده کیدن.]

ع.م. سابان دمیریک اوسی.
اُپمیق

ع.م. یاغلی قازلر کی ایکی طرفه
آپول [سالاناراق یورومک تصویر ایچون
مکرر قولانیلمیر: آپول آپول یورومک.]

— آ. ی. س. عسکرلرک رتبه و صنفلرینه | قیزدیریمی، فنا سوز سولله یین . * آتاقلق :

آ. ی. س. عسکرلرک رتبه و صنفلرینه | قیزدیریمی، فنا سوز سولله یین . * آتاقلق :

Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript or ledger. The text is organized into columns and rows, with some entries enclosed in brackets or other markings. The handwriting is cursive and typical of historical Arabic documents.

Handwritten text in Arabic script, continuing the manuscript or ledger. The text is organized into columns and rows, with some entries enclosed in brackets or other markings. The handwriting is cursive and typical of historical Arabic documents.

اجتهاد [ع.م. جالیشه ، سعی و غیرت :
اجتهاد لایمّه دینک آیات ، حدیث و قیاسه
توفیقاً مسائل شرعیہ بی تعینہ اولان جهد
و اقداملری . فکر ، قناعت : بزم اجتهاد
بویله در .

أجداد [ع.م. جددر ، بویوک باپلر : بو
ترقیاتی أجدادمز کوردی .

أجر [ع.م. بر ایش مقابلنده و برین
امی . مکافاة اخرویة ، ثواب .
اجرت . مثل : اهل وقوفک بر ایش
ایچون تعین ایتدیکی اجرت . - مسی :
مقاوله و بازارمله تعین ایدیلن اجرت .
ج . اجور ، آجار .

أجراء [ع.م. آقینه . قوه دن فعله
اجراء ایقارمه . پامه ، حصوله
کترمه . - مأموری : بر محکمک قرارخی
فعلاً تطبیق ایدن .

أجرات [ع.م. ایشلر ، عملیات ،
تطبیقات : والینک اجراء آتی .
أجرام [ع.م. ذی روح اولمیان جسملر .
- صایه : فسادہ بولونان
أجسام ، یلکیزلر . ب : جرم .

أجرت [ع.م. امدک مقابلنده و برین
پاره . مکتب اجرتی : اوقومق ، محک
و یاتقی ایچون مکتبه و برین پاره .
اجرتسز : پاره مسز . - اجرتلی : بازلی ؛
بر ایش مقابلنده پاره آلان : اجرتلی مأمور
أجزاء [ع.م. جزه لر ، پارچه لر ، قسملر
أجزای طیه ، جلد لقمه مش کتاب و سائر
أجزاء [ع.م. صیدلانی ، أدویه پاپان .
أجزاء طیه : أدویه و أجزاء طیه پاپوب
سائنه مسعی . - أجزاء خانه : أجزاء دکانی .
أجساد [ع.م. جسملر ، وجودلر ، تزلر .
ب : جسد .

أجسام [ع.م. جسملر ، ابعاد ثلثیہ
احوی اولان شیئر . ب : جسم .

أجفان [ع.م. جفنلر ، کوز قباقلری .
- کبریکلر . آسمه چوقلری ، قیلر

أجل [ع.م. وعدہ به مربوط ، وعدہ سی
کلدیکنده پایلاجق اولان .

أجل [ع.م. سبب ، علت . - او أجلدن :
او سبدن . - لاجل التدقیق :
تدقیق ایچون .

أجل [ع.م. معین اولان وعدہ ، اولوم .
- موعود : معین و مقرر اولان
أجل . - قضا : قضا سبیلہ کلن اولوم .

أجل [ع.م. پک بویوک ، جلیل و عالی .
- مشرق . - مخلوقات : انسان .

أجل [ع.م. بویون طوتوله سی ، اوکوز
سوروسی .

أجلاً [ع.م. سوکره دن ، کچ ، وعدہ سی
کلدیکنده پایلیق اوزره . - أجلاً
و یا عاجلاً : ایر و یا کچ .

أجلاء [ع.م. نفی ایتمه ، سوکره کوندیرمه .
- طرد ، تبعید .

أجلال [ع.م. اوتورتیه . إقعاد : عجم
شاهی تختہ إجلال ایتدیلر .

أجلاف [ع.م. جلملر ، سفیلر ، آزادل
اناس ، بالدری چیلقلر .

أجلال [ع.م. اولولق ، عظمت .
- حرمت و تعظیم .

أجله [ع.م. جلیلر ، اولولر ، عظمت
[صاحبلی . أجله رجال دولت :
دولت بویوک آدملری .

أجلق [ع.م. قارنی آج اولان کیمسه نک
حالی . قیتلق .

أجماع [ع.م. طوبلامه . اتفاق ایتمه .
- امت : ائمه و فقهای امور
شرعیہ بی تعینده کی اتفاقلری .

أجمال [ع.م. قیاسیه ، إختصار ایتمه .
- خلاصه . - إجمالاً : مختصر
اوله رق ، خلاصه طریقله . - إجمالی : إجماله
منسوب ، مختصر اولان .

أجمعين [ع.م. همی ، جمله سی .

[ع.د. دها کوزل ، اڤ کوزل : آجیتراق : آجیسی ، آجییه چالان .
 أجمل [أجل ناس کیمدر ؟
 [ع.د. جنسلر ، نوعلر ، أجیاف [ع.د. جیفهلر ، لاشهلر .
 أجناس [چشیدلر : أجناس مختلفه .
 أجیال [عصرلر . نسللر . علیمدی
 [ع.د. یابانچی ، مسافر ، طشهرلی .
 [ع.د. : دایما ، عاالدوام .

نائل اولامادن اولمك . - اغز : برچچك .
 - بر شئك طیش و كندش : ارق . خارج .
 ایشسزك . موقه : قادرو خارجنده اولان .
 امور حسابه ده كي نقصان . - سويلك :
 هیچ بر نقطه سی كیزله مه دن دوس دونه
 بيلك یرمك : فكر كیزی آجیق سويلكیز .
 آچیق دن آچیفه : هر كسك كوزی او كده ،
 علنا : هیچ برشی كیزله مه دن . آچیفه
 اورمق : میدانه چیقمق .

آچیقلامق [اف. میدانه چیقارمق و
 آچیق . شیوع بولمق .
 آچیقلاق [اف. آرائق ، مسافه . فرحلق .
 چاقیقلاق حالی .

آحاد ع . - احدثر ، برتر ، واحدتر .
 احادیث مبارك كلامری ، افعال و حرکاتی
 احسن [ع . - احسن اولان شئور ،
 اك ایلری .

احاطه [ع . - اطرافق قوشانق : بو شهر
 احاطه ایدیلر . اطرافيله قابو .
 راق ، الق : فكر بونی احاطه ایده .
 وقوف تام : ریاضیاده احاطه سی وارد .
 احواله [ع . - بر ایش برنك عهد سینه
 ترك ایتق . مزایده و یا مناقصه
 نتیجه سنده بر ایش طالبنه ورمه .
 احواله : احواله صورتيله ، مزایده و یا مناقصه
 نتیجه سنده طالبنه ویره رك .

أحب [ع . - زیاده سوکیلی اولان ،
 اقبال ترجیح .

أحباء [ع . - حبیلر ، دوستلر ، برنك
 سوکیلیلری .

أحباب [ع . - دوست ، محب ، صدیق .
 احبابلق : دوستلق ، محبت .

أحبار [ع . - خبرر ، رهودی عالملری ،
 اخا عالملری . مسررلر ، ایللر .

أحباس [ع . - حبسلر ، یاتاق اورتولری .
 کوموشدن حلتلر .

جك حاله كیترتك . اغز : - سويلك
 عبور ایتك . - كوز آچدیرمامق : دایما
 میبشیدر اراق هیچ برشی ، یادیرمامق .
 آجی [ع . - جلا ، پرداخت . - آچمیچی :

اف. قبالی بر خالدن آچیق بر حاله
 آچمق [ك . - تمیزلنك . كیفلنك ،
 صیقلیدن قورتولمق ، كینشله مك . كشف
 راز ایتك . بخی كچك . باشلامق . منحل
 اولمق . آرا - : بوزوشمق .

آچماز [ع . - طریق و داماده قارشیده كین
 مغلوب ایده جك اویون ، حيله .

آچمق [اف. فتح و كشاد ایتك . اورتوی
 اقلدرمق . دلك ، قازمق . بر
 شیشه نك مانطاری چیقارمق . یا مرق .
 كینشلتك . تارایی قابل زرع بر حاله
 قومق . جلا ویرمك . تأسیس ایتك .
 درمیان ایتك . دزدی دو كك . چوزمك .
 آچیق بر حاله كلك . خور - : خوری
 یوققه حاله قومتق . اغز - : سويلك ،
 اطاله : لسان ایتك . - اغز آچماق :
 صوصق . آل - : ديلنك . بایراق - :
 عصیان ایتك . چیغیر - : یكى بر اصول
 كوسترمك . دفتر - : اغانه داولامق .
 قال - : قاله باقی . یول - : دیکر لرینه
 رهبرك ایتك . قلم - : یونتمق .

آچمه [ع . - قابل زرع حاله كیترمش تارلا .
 قویونك باباغنه آچیلان دلیك .

آچمق [ع . - کبر چیقارمق مخصوص شی .

آچیق [ع . - قبالی اولمایان . كینش .
 اورتومز . چیللق . سبرك .
 بلوشمق ، براق . آشكار ، واضح . فرحلی .
 قویو اولمایان . چاقیق ضیعتی ، عفت
 خصوصنده لایالی . منحل ، بوش .
 استحکاممز . بوزوق . اسممز : آچیق
 بونو . آلی - : جوهر د . - ساچیق :
 پریشان قیافته . - كوز : اوایق ،
 بجر بکلی . كوزی - كینك : آرزوسنه

[ع.م.م. بر شیئک ثمره سنی دخی
إحباس] بر ایشه تخصیص و تعیین ایتمه.

[ع.م.م. ضبط ایتمه ، طوتمه ،
إحتباس] طوتمه . — بول : إدار

[ع.م.م. کیزلنمه ، صاقلانمه ،
إحتجاب] اورتونمه ، کورونمه .

[ع.م.م. إدمال ایدیل : حش
الحه . . .]

[ع.م.م. محقر نظرله باقمه ، کوچوک
إحتقار] لویا سفلی بولمه . خور کورمه .
حقارتیه قاتلانمه ، تذلل .

[ع.م.م. حق اولان شیء ایچون
إحتقاق] چکیشمه ، إدعای حق یولنده
نزاع ایتمه .

[ع.م.م. شریغه قوللانمه ، ییقامه .
إحتقان] بر ع.م.م. ده قان طوطلانمه .

أحر [ع.ص. قيرمى ، قيزيل ، سرخ .
أحر موت أحر : قانلى اولوم .

أحرار [ع.ص. قيزارمه ، قيزيلق : إحرار
أحرار إشقق دكل كورون .

أحمق [ع.ص. عقلسىز ، بدلا . بون . *
أحمق إحقجه : آز أحمق ؛ أحمق كبي .
* أحملق : بدلاق .

أحوال [ع.ص. حالر ، اوليشار ، بولو .
أحوال إنيشر : أحوال عالم . ب : حال .

أحوال [ع.ص. شاشى .

إحياء [ع.ص. ديرلتمه ، جانلانديرمه ،
إشئلنديروب إعمار ايتمه . قوت
ويرمه . ايسلك ايدرك سوينديرمه .
محصولدار قيلمه . — کرده : وجوده كتيير-
لمش ، تأسيس وإعمار اولونمش ؛ لطفديده .

أحيان [ع.ص. حينلر ، وقتلر ، زمانلر .
أحيان : * أحياناً : آرا صره ، وقت وقت .

أخ [ع.ص. قارداش ، برادر . محج : دوست ،
أخ رفيق . محج : إخوان ، إخوة .

إخافه [ع.ص. قورقوتمه . تهديد ايتمه :
إچوجوقلرى إخافه ايتمه مليدر .

آخار [ع.ص. آقلىق ، دوزكون . پرداخت
آخار إقولاسى .

أخبار [ع.ص. خبرلر ، دوران ايدن
أخبار إشايعلر . ب : خبر .

إخبر [ع.ص. بيلديرمه ، خبر ويرمه .
إخبر نامه : بر دهى . بر ربح

أختر [ع.ص. بيلديز ، كوكب . محج : بخت ،
أختر طالع . بد- : بدبخت ، عالمسىز ؛
نيك- : بختيار ، طالعلى .

إختراع [ع.ص. دوشونه دوشونه بولونان .
بر ترتيب ايله موجود وسائلى .
قوللانارق اورتهيه إيجاز كار بر شى
چيقارمه ، مثلى كورولمه مش بر شى وجوده .

كثيره : تلسز تلفراف ، طياره و تلسز
تلفون شاين حيت برر إختراعدر . محج :
أصلى اولمايان بر شيشى أصلى وارمش كبي .
كوترمه ، يالان اويدورمه : بو مكتوبك
مندرجاتى اونك إختراعاتيدر . * إختراعى :
إختراعه متعلق . * إختراعاكارانه : إختراع
ايدنه بيلنه ياقيشير بر صورتده ، إختراعه
متعلق ويا مقتدر .

إختصار [ع.ص. قيصالتمه ، فضله تفصيلاتى .
إختصار آتارق حال طبيعده براقه . *
إختصاراً : قيصالتارق .

إختصاص [ع.ص. خاص اولمه ، صورت .
إختصاص إخصوصده بر شيشه ماللك .
بولونمه . دائماً بر شيشله مشفول اولمه ؛ علم
وصنعتك يالكز بر شعبه سيلاه اوغراشمه .
إنتساب . * إختصاصى : إختصاصه منسوب .
* إختصاصيون : علمك بر شعبه سنده كسب
رسوخ ايدنلر .

إختصاص [ع.ص. جنكلكشمه ، غوغالشمه ،
إختصاص دشمنلق ، محاصمه .

إختضاب [ع.ص. بويانمه ، بر رنگه كيرمه .
إختضاب [ع.ص. خ-

إخفاء [عدم كيزلنمه ، مافلانمه : اوج
 إخفاء [كون أونده إخفاء ابتدی .
 إخفاء [عدم آداتمه ، خیانت ایتمه .
 إخفاء [عدم اولوشا، مه، ح، ا، ط، ل]

Handwritten text in Arabic script, likely a religious or historical document. The text is arranged in approximately 25 horizontal lines. The script is dense and cursive, characteristic of classical Arabic calligraphy. The ink is dark, and the paper appears aged and slightly discolored.

Handwritten text in Arabic script, continuing from the left page. The text is arranged in approximately 25 horizontal lines. The script is dense and cursive, characteristic of classical Arabic calligraphy. The ink is dark, and the paper appears aged and slightly discolored.

سانتسره . - : یاواش یاواش ،
آغیر آغیر . آدیلاق : آدیله اولجک .
آدیو آریملرکن سویله نیلن نزاکت
آدیو او مودت تعبیری .

أداء [ع. - آذیت ، جفا ، جور ، ایجینه ،
ایمان یاقه .

إذابه [ع. - آرتنه : معدنک اذابهسی .
- ایتمک : آریتمک .

آذار [ع. - قاس . واذار . مازت آیی .

إذاقه [ع. - طاقیرمه : کویا بکا کوثر
ایذاقه ایده جک .

آذان [ع. - اذنلر ، قولقلر ، کوشلر .

أذان [ع. - عبادته دعوت ایچون مناره دن
ایباغیریلان معروف کلمات .

آذر [ع. - آتش ، اوت ، نار . -
پرست : آتیشه طایان ، عجوسی ،
زردش . - کده : آتیشه طایانلرک معبدی .
- آذوی : آتش پرستلکه مندوب و متعلق .

آذرگون [ع. - قاس . آی چیچکی .

إذعان [ع. - إمانعت و إتیقاد . آکلایش ،
ایمان اییش .

أذکار [ع. - ذکرلر . ب : ذکر .

إذکار [ع. - خاطره کتیرمه ، آکدیومه ،

ویریش ، رخعت آتیش . - ایسلامه :
مادومت آلانه ویریلن ورقه .

أذن [ع. - قولاق ، کوش . ج. آدان .

أذتاب [ع. - ذنبلر ، قویروقلر . ب :

أذواق [ع. - ذوقلر ، طائلر ، نشه لر .
الذنلر . ب : ذوق .

أذهاب [ع. - دهیلر ، آلتیوللر .
ایومورمه صاریلری . ب : ذهب .

إذهاب [ع. - قالدیرمه ، قاپوب کوتورمه .
کیدرمه . یالیدیلامه .

أذهان [ع. - ذهنلر ، عقللر . ب : ذهن .

أذیال [ع. - ذیللر ، آتکلر ، علاولر .
قویروقلر ، مایعدلر .

أذیت [ع. - ایجینه ، جفا ، مشقت :
- چکمک : یورولتی ، زحمت .
قالانق . - آذیتلی : زحمتلی ، یوروی .
آذیتسز : مشقتسز ، قولای .

أر [ع. - آرکک ، مرد . قوجه . ذکرلی .

أر [ع. - ناموسکار آدم . - اوغلی : - چوق
مرد آدم . ایش - ی : آلدن اییش کلن ،

اییشی سون . - واراق : قوجه سز . قیزی . -

اولنک . - سز : قوجه سز . قیزی . -
ورمک : قیزی اولندیرمک . سوزسک - ی :
- ویزی ، ویزی ، ویزی ، ویزی . -

برده بولق : مأمولك خارجنده آرادى
قولايجه آله كچيرمك .

أرامل [ع.م. أرمهلر ، بكالمر ، قاريسزلر
ب: أرمل .

أرامله [ع.م. أرمهلر ، قوباسز قاش
قادينلر . ب: أرمه .

آراميده [ف.م. ويا آرميده . راحتده ،
سكون حالتده بولونان :
كوكلم آواميده دكلدر .

آرانللق [ف.م. تحرى اولونلق ، ايستللك ،
اهميت ويرلك .

آراملق [ف.م. تحرى اولونلق ، كندى كندينه
آرامق ، اوستى باشى يوقلامق .

آرايش [ف.م. سوس ، زينت : چيچكلر
بايغچه نك آرايشدر .

أرامك [ع.م. آريكلر ، پادشاه تختلى .
ب: آريكه .

آراينده [ف.م. دوزن ويريجى ،
سوليجى .

آرايجى [ع.م. تحرى آريجى . معاينه
آمورى . فشنت : يانارق
صاغه صوله حركت اين اكلنجيه فشكى .

إرباء [ع.م. فائضه آدبرمه ، نملاندبرمه :
إدباى مال يتيم .

أرباب [ع.م. ربلر ، صاحبلىر . ب :
رپ . تر . فد . أهل ، لائق ،

صاحب إقتدار : بزه بوايشك أربابى لازم .
[ع.م. د.م. : أوبع . دوت . جهات

أربعه : أربعه : دوت جهات .
[ع.م. قرق . كانون اول طقو .

أربعين [ع.م. قرق . كانون ثانى اون يديسته
قدر تعداد اولسان قرق كون . چله :

أربعين چيغارمق .
[ع.م. دها إستفادهلى كوزو .

آربيتراژ [ن.م. ايجون برقيمتى ديكريله
تبديل ايتكندن عباتر بورسه معامله مى .

آرپاغ [ع.م. افسون ، سحر .
* آربالنجى : سحر باز .

آرپاغان [ع.م. بيان آربه مى .

— [ع.م. حبوباتدن معروف حيوان مى ،
آرپه [ع.م. شعيبر . شعريه : آرپه شكلنده

مقارنه خورى . — صويى : برا . — لامق :
حيوان يادن خسته لائق . — جق : كوز

قباقرلنده چيغان سيولجيه : ناملو آغزيره
ياقين بولونان نشان آلى . — جى : آرپه

صان . — آرپه جى قومروسى : ظهوراته
تابع اولان : آرپه جى قومروسى كچي دوشونعه .

— لق : حيوان ديشلرنده كى نشان : عليشه
عائد مخصصات : طورانغى قوتلى اولان تارلا .

— [ع.م. حركله نجه : آرد . كرى ،
آرت [ع.م. آرقه . صوك ، وراه . — اوكنه

آردينه بالماق : دوشونجه سز حركت ايتك .
* آردنجه ، آردى صره : آرقاسندن . *

آردينه دوشمك : آرقاسندن كيتمك ،
تعقيب ايتك . * آردينه قويماق : إنتقامى

آلق . — آرقه طرفده كى : آرت آياق ،
آرت قابو .

إرتام [ع.م. بر شيشى خاطرلامق ايجون
إبارمغه ايليك باغلامه .

آرتامق [ف.م. صوكه قلمق . اولاد وعيال
آفتندن مسوكره ياشامق .

آسكيدن باقى قالمق .
[ع.م. باغلانمه : مناسبت ، تعلق :

إرتباط [ع.م. بوغنه إرتباطى واردر .
[ع.م. اوومه ، اميد ايتمه : إرتجاي

إرتجاء [ع.م. خلاص ايله .
[ع.م. تيرمه . هيجانه ككه ،

إرتجاج [ع.م. ايتاننه : إرتجاج دريا .
[ع.م. كرى دونمه . إعتدا .

إرتجاع [ع.م. مخالف جهته حركت ايدن
هرضى : إرتجاع سياسى . ترقيه مخالفت

ايدرك ماضى بى تكرار ياشامق ايسته نلرك
حركتى : إرتجاع مطلقا آزىلر .

إرتجاف [ع.م. حركته ككه ، صارصله ،
دپرتمه ، تزلزل .

إرتجال [ع.م. حاضر لائتمزين آنيده
[ع.م. شعر ، سوز ويا اطق سويله .

* إرتجاللا : حاضر لائتمزين ، بداهة .

ارتحال [ع.م. نقل مکان ایتمه ، کوچ
ایتمه . اوله : ارتحال داربقا .
ارتداء [ع.م. بر اورتویه صاریخه ،
بورونمه : ارتدای نسوان .
ارتداد [ع.م. دونمه ، رجوع ، دیندن
دونه : یکی ارتداد ایتدی .
ارتداف [ع.م. تعقیب ایتمه ، (دشمنه)

ارتکاب [ع.م. (بر جرم) ایشلمه .
کیمی به بینمه . رشوت آلمه .
ارتکاض [ع.م. چالقائمه . جنینک
آناسنک قارنده تترمه سی .
آرمه [ع.م. آرتیق فعلی . آرتان شی .
فضله : دونکی یمکدن آرمه .
ارتداب [ع.م. شبهه لمه ، تردد ایتمه .

Handwritten text in the left column, likely a list or account, written in a cursive script. The text is dense and fills most of the left half of the page.

Handwritten text in the right column, continuing the list or account, written in a cursive script. The text is dense and fills most of the right half of the page.

إزدراء [ع.م. عدم تغزل ، حصار :
نظر ازدراء ، چشم ازدراء .

إزدواج [ع.م. چفتلشمه ؛ اولفه ،
[ثاقل . - ايتك : اولتك .

إزدیاد [ع.م. چوغلمه ، آرتمه ، تزاید :
إزدیاد عمر وإقبال دولتری .

آزديرمق [ف. قیزديرمق . آيازتوب
باشدن چيقارمق ، شيارتمق ؛

فنالاشديرمق . چاشیری کیرلی بر حاله
قومق . م : آذربلمق .

آزُرده [ف.م. اینجمنش . - دل :
کوکلی اینجمنش ، محزون ،

مکدر . دل - : اینجمنش کوکل
[ف. آز ورمک ، اسپرکه مک ؛

آزِر غشقی [دریغ ایتک .
ع.م. مانی ، کوک وئکی .

آزِرگُون [ف.م. آتش وئکنده ،
آقیرمزی .

إزعاج [ع.م. دیریرکین ایتمه ، آعجیز
ایتمه ، جاننی سیتمه .

آزغاشمق [ف. دوکوشوب بوزوشمق .
ع.م. آزمش ، متهور ، حشاری :

آزغین [ع.م. آزمش ، متهور ، حشاری :
آزغین آت .

أزقَه [ع.م. زقاقلر ، سوقاقلر .
ع.م. زقاقلر ، سوقاقلر .

أرگی [ع.م. ها کی ها لکسر
ها فسلکا هد کی

أرگی [ع.م. ها کی ها لکسر
ها فسلکا هد کی

أرگی [ع.م. ها کی ها لکسر
ها فسلکا هد کی

أرگی [ع.م. ها کی ها لکسر
ها فسلکا هد کی

أرگی [ع.م. ها کی ها لکسر
ها فسلکا هد کی

أرگی [ع.م. ها کی ها لکسر
ها فسلکا هد کی

أرگی [ع.م. ها کی ها لکسر
ها فسلکا هد کی

صیقشترق یاسیلق : مغلوب ، مقهور و
پریشان اولمق . ظلم کورمک .

بوزولمک : سیفیننوب قبوراعتق ، تردد و
إحتراز کونسترمک . معده - : آچلمدن

بایغینلو حس ایتک .
[ف.م. دنمش ، تجسربه ایتش ،

آزما [ع.م. کار - : تجسربه دیده .
- ویا ایزمارید . برجس کوچوک

إزمارید [بالیق . ایچلش جیفازه اوجی .
[ع.م. طامش دره ، سیل . موسدی

آزماق [ع.م. فضلہ صوبه یول ویرن یری .
ع.م. زمئر ، وقتلر .

آزما [ع.م. پک ایری . مختاف جنسلردن
[دوغان ملز .

إزماوله [ع.م. صاری آهو طودی ، برجس
[ع.م. آتاج چیلکی .

آزمایش [ع.م. دهنه ، تجسربه : آزما-
[ف. آز کوزوب بکنمه مک .

آز مسامق [ع.م. استخفاف ایتک .
[ف. جوشمق ، طاشمق . شیارمق .

آزmq [ع.م. جوشمق ، طاشمق . شیارمق .
[دوغرو یولدن چیقمق . شہوتی غلبه

ایتمک . سرتلشمک : فنالاشمق . قودورمق .
سارازوب تمیزلنمه جک بر حاله کتک .

مختلف الجنس ایکی حیواندن دوغمق . دوش
[ع.م. صه اقتضا ایتک .

أرگی [ع.م. ها کی ها لکسر
ها فسلکا هد کی

أرگی [ع.م. ها کی ها لکسر
ها فسلکا هد کی

أرگی [ع.م. ها کی ها لکسر
ها فسلکا هد کی

أرگی [ع.م. ها کی ها لکسر
ها فسلکا هد کی

أرگی [ع.م. ها کی ها لکسر
ها فسلکا هد کی

أرگی [ع.م. ها کی ها لکسر
ها فسلکا هد کی

أرگی [ع.م. ها کی ها لکسر
ها فسلکا هد کی

جکسی کوستر. - الحركه : حرکاتك تنظيم ايديلوب باشلاديني ير .

آسا [فاد. کي . جنت :- جنت کي . کل :- کل کي .

أسابيع ع.س. اسبوعر ، هفته لر .

أساتذہ [ع.س. استاذر ، معلمر ؛ ماهرر ، اوسته لر .

أسارت [ع.س. أسيرلك . كولهك ، قوللق . حريده طوتيلانك حالي .

أسازير [ع.س. آوج و آلنده كي چيز كيلر . سر كله سنك جمع الجمعي .

أساس [ع.س. temel . أصل . حقيقت . وضع :- temel آتمة . * أساسا :

تملندن ، أساسندن ، أصلندن . - سز : أصلسز ، چوروك . - لي : صاعلام ، متين ،

دوغرو ، صحيح . * أساسي : أصل وكملة منسوب . * أساسلانديرمق : تملني آتق ،

أساسي قورمق ، تحقيق . * أساسلانق : تملشمك ، صاعلاملاشمق ، تحقق . ا .

أساطير [ع.س. اسطوره لر ، مصل اساطير [مقوله سي شيلر ، حكايه لر :

أساطير الاولين .

أساطين [ع.س. اسطوانه لر ، ستونلر ، ديركلر . برجعية ايلري كلن آزكاني .

أسافل [ع.س. أسفلر ، خلتك آشاني ، لباياغني طاقم : أسافل ناس .

إسالة [ع.س. آقيمه ، سيلان ايتديزمه . إسالة دوع : كوز ياشي . دوكمه .

أساليب ع.س. اسلوبلر . ب : اسلوب .

أسامه ع.س. آرسلان .

أسامه [ع.س. عسكرك بالخاصه يكيچرينك قيدي . اونك أسامه سي اوقو .

نماز : اهميتي يوقدر . - لي : قيد اولونمش .

أسامي ع.س. اسملر ب : اسم .

آسان [فاد. قولاي ، سهل : هر مشكل سي ايله آسان اولور .

آزمه ع.س. زماملر ، يولارلر . ب :

آزمه [ع.س. آزملش اولان شي : طوماتس آزمه سي ، بادم آزمه سي .

آزواج ع.س. زوجلر . ب : زوج .

آزواي ع.س. يابان مرسينك بر جنسي .

آزوت [فر.س. رلكسز ، قوقوسز ، طاتسز بسيط بر غاز : آزوت

هوای نسيميك بشده دردني تشكيل ايدر .

آزهار [ع.س. زهرلر ، چيچكلر :- نوهار : بهار چيچكلري .

آزهر [ع.س. پك بيان وبارلاق . جامع - : مصرده مشهور بر مدرسه .

آزي [ع.س. ياخود آزو . دوز وياصي ديش . كمي - يه آلق : آلايدليكنه

كيتمك ، سر كشلك ايتمك .

آزيمق [فر. يولدن صاعق ؛ حدني تجاوز ايتمك . چوق بوي پيدا ايتمك .

آزيشمق [فر. تدريجاً بر بريله طوتوشمق ؛ لغونا ويا فنالق آرتمق .

آزيق [ع.س. يبنه جك شي ، ييني ، طعام ، ذخيره ، مأكولات ، رزق .

آزيك [ع.س. آزملش ، بوزوق ، باصلمش : آزيك قاپروز ، آزيك پورتقال .

آژان [فر.س. دولتك ويا بر باشقه سنك ايشلريني كورن : تعصيلدارلر ،

سفيرلر حكومتك آژانلر . ب : آجنه .

آژدر [فاد.س. قورقونج بر حيوان موهوم ، بويوك سيلان .

آژدرها [فاد.س. ويا اژدها . موهوم قورقونج حيوان .

آس [ع.س. مرسين آغاجي . تر .س. قاقم دنيلن بر حيوان .

أس [ع.س. عمل ، ذكا ، دويغو . صحت . قوقو ، رايحه .

أس [ع.س. أساس ، تمل ، أصل . بر عددك اوستنده بولونان رقمكه او عددك قاچ دفعه كندى نفسنه ضرب ايديله .

آسانس [فر. ذات ، جوهر ، عين ،
آسانس كنه . اوچوحي مابيع ، تقطير
ايله آلتان قوقولو روح ، ياغ : كول
ويا شير آسانس .

آسانسور [ى. بنالرده انسانلى و
آشايى كندى كندينه يوقارى به
قالديران ويا آشاغى به اينديرن كوچوك قولبه .
[ع. استادر . شواهد :
آسانيد [آسانيد معتبره . ب : استاد .
[ع. كوتوك ايجه : كوردكى
اسانت [ايلاك اسالت ايديور .

آسايش [فا. راحت ، حضور . صلح
آسايش [وسلام عمومى : آسايش بر كالدن .
آسب [فا. آت ، باركيير ، فرس .
* آسبران : آت قوشديران . -
سوار : آت بينمش .

آساب [ع. سبيلر . نوازم ، وسائط :
آساب [آساب سفرىه ، آساب مدافعه .
آسابط [ع. سبطلر ، خفيلدر . -
[ع. اسرايل : يهود قبيله لرى .

آسبال [ع. غل . كوندومه ، يوللامه .
[ع. اولكيتندن دها اولكى :
آسبق [سبق ازمير واليسى .

آسبوع [ع. هفته . * اسبوعى : هفته .
[لق . هفته ده بواقع اولان .
[ى. آت اوشاغى ؛ آرايه جينك
اسپير [ايانده او طوران آدم .

اسپانيولهت [فر. بر پنجره نك چر .
[چوه سنى آچوب قيامغه
يارايان مايلى اوزون دمير .

اسپانى [ى. اسقاييل كاغدنده سينك :
[اسپانى بكي ، ايمكلىسى .
[ى. سيكيزلره عارض اولان
اسپازموز [مركينك و اختلاج .

اسپاناق - معروف بر سبز نك اسمى .
[سخه اوروپا نك جنوب غربينده
اسپانيا [بر دولندر . (۵۰۶,۵۰۰) كيلو
متره مېرى سطحه و ۲۱ ميليون نفوسه مالكدن .

اسپتاليه [ى. خسته خانه .
اسپرمات [ى. بر نوع موم . بالينه
[نك باشندن چيلقان ياغ .

اسپرى [قبول ايجز جنسى .
[ى. طوغا نك خويليسى ، تربيه
[ى. اجزايى . -
اسپنجيار [رى : اجزايلىق .

اسپونتانه [ى. خارخى بر تاثير ايله
اولمق سزىن كندىلكتندن حاصل اولان ،
اختيارى ، طوعى . ظاهرى بر سبب
اولمق سزىن كندىلكتندن حاصل اولان ،
وجود بولان ، پايلان ، غريزى : قلبك
حركتى اسپونتانهدور .

اسپه رانتو [ى. دو قشور زامنه
قونان بين الملل لسانكه يالكر اون آلى
قاعده سى واردور .

اسپير [ى. حيوانلره باقان اوشاق ؛
[سايس .

اسپير تو [ى. كئول ؛ كئولى حاوى
[مايع ، روح . كبريت .

اسپيرى [ى. روح بشر .

اسپيريت [ى. اولولرك روحلرله
[مناسبتنده بولونديغى ادعا
ايدن ، اسپيريتزه ايله اوغراشان كيمه .

اسپيريتوآليزمه [ى. نفسك رو .
بر حقيقت اولديغى ادعا ايدنلرك مذهب
فلسفيسى . لاينيجك اسپيريتوآليزمه سى .

اسپيريتوآليست [ى. نفسك بر
[حقيقت اولديغنه
قال اولان كيمه .

اسپيريتوآل [ى. دكى ، فطنى ،
[حاذق : اسپيريتوآل
بر آدم . بديع ، لطيف : اسپيريتوآل بر جواب .

اسپيريتيزم [ى. اسپيريتلرك مذهبه
[ى. اسپيريتيزمه مجموعه سى .

اسپينوز [ى. سويللى كوچوك برقوش .

Handwritten text in Arabic script, likely a religious or historical document. The text is written in a cursive style and covers the left column of the page.

Handwritten text in Arabic script, likely a religious or historical document. The text is written in a cursive style and covers the right column of the page.

استخفاف ایدیورسکز؟ بر شیئه قیمتمز
و اهمیتسز نظرله باقه : بو ایشی سز
بك او قدر استخفاف ایتيك .

استخلاص [ع.م. بر شیئك تمیز وخالص
اولمسی ایسته مه . غل. قورتارمه : استخلاص وطن .

استخلاف [ع.م. برینی کندی یرینه
کچیرمه : بنی استخلاف ایدن .
استخوان ف.م. کیمك ، عظم .

استداره [ع.م. دونمه . دولاشمه ، مدور
اوله : استداره قمر .

استداری ع.م. دونهرك واقع اولان .

استدامه [ع.م. دوامی ایسته مه : استدا .
مئه حیات ، استدامه صحت .

استدانه [ع.م. بورج ایتمه ، بورج
ایله باره آله .

استدبار [ع.م. آوقه چویرمه . اولجه
بیلیمه ین بر شیئی نهایت
اوکره نمه . تعقیب ایتمه .

استدراج [ع.م. برینی درجه درجه
سوق ایتمه . آلداتمه .

استدراك [ع.م. آکلامه ، درك ایتمكه
چالیشمه . اولاشمه . ایریشمه .

استراق [ع.م. چالمه ، سرقت : استراق
مضامین ، استراق اشیا .

استراقان [ی.م. اولو طوغش قوزونك
قبویرجیق تویلو پوستندن
پاپیلان كورك ؛ بوكا بکزه ین قوماش .

استرجاء [ع.م. یالوارمه ، رجا و نیاز
ایتمه .

استرجاع [ع.م. برینه ویریلن بریشی
کری آله . رجوع و توکل .

استرحام [ع.م. شفقت و مرحمت نیاز
ایتمه ، یالوارمه . — نامه :
استرحامی حاوی کاغد .

استرخاء [ع.م. کوشمه ، سولپوكلك
پیدا ایتمه : استرخای عضلات .

استرداد [ع.م. کری ایسته مه ، کری
رد اولونماسی طلب ایتمه .

استرزاق [ع.م. رزق و نفقه ایسته مه .

استرشاء [ع.م. رشوت طلب ایتمه .

استرشاد [ع.م. دوغرو بر یول تعقیب
ایتمه ، ارشاد و هدایت آrame .

استرقاب [ع.م. غل. چکمه مه ، برینه
قارشی رقابتده بولونمه .

استرقاب [ع.م. غل. چکمه مه ، برینه
قارشی رقابتده بولونمه .

Jan 1st 1880
Feb 1st 1880
Mar 1st 1880
Apr 1st 1880
May 1st 1880
Jun 1st 1880
Jul 1st 1880
Aug 1st 1880
Sep 1st 1880
Oct 1st 1880
Nov 1st 1880
Dec 1st 1880
Jan 1st 1881
Feb 1st 1881
Mar 1st 1881
Apr 1st 1881
May 1st 1881
Jun 1st 1881
Jul 1st 1881
Aug 1st 1881
Sep 1st 1881
Oct 1st 1881
Nov 1st 1881
Dec 1st 1881
Jan 1st 1882
Feb 1st 1882
Mar 1st 1882
Apr 1st 1882
May 1st 1882
Jun 1st 1882
Jul 1st 1882
Aug 1st 1882
Sep 1st 1882
Oct 1st 1882
Nov 1st 1882
Dec 1st 1882

Jan 1st 1880
Feb 1st 1880
Mar 1st 1880
Apr 1st 1880
May 1st 1880
Jun 1st 1880
Jul 1st 1880
Aug 1st 1880
Sep 1st 1880
Oct 1st 1880
Nov 1st 1880
Dec 1st 1880
Jan 1st 1881
Feb 1st 1881
Mar 1st 1881
Apr 1st 1881
May 1st 1881
Jun 1st 1881
Jul 1st 1881
Aug 1st 1881
Sep 1st 1881
Oct 1st 1881
Nov 1st 1881
Dec 1st 1881
Jan 1st 1882
Feb 1st 1882
Mar 1st 1882
Apr 1st 1882
May 1st 1882
Jun 1st 1882
Jul 1st 1882
Aug 1st 1882
Sep 1st 1882
Oct 1st 1882
Nov 1st 1882
Dec 1st 1882

استقراء [ع.م. خصوصی و قه لردن عمومی
بر نتیجه چینه و تمدن عبارت
اولان مروز ع.م.]

استقرار [ع.م. دیکلمه ، برلشمه ،
ناس ایته . قرارلاشمه .

استقراض [ع.م. غلا . فائضله باره آله .
بورج ایته .

استقصاء [ع.م. بر مسأله نك كننه
وارمه ، تعمیق ایته . بر
ایشی اهتمامله یایمه . تدقیق و تحری .

استقطار [ع.م. دامله دامله آیتمه ،
اینیقندن چكمه .

استقلال [ع.م. کیسه به تابع اولمامه ،
باشلی باشنه اوله : توریك نك
استقلال لوزان معاهده نامه سیله تصدیق
اولونمشدر . آزیماسه . استقلال :
استقلاله منسوب .

استیکبار [ع.م. بویوك بولمه . غرور .
لانمه ، بورنی بویومه .

استیکتاب [ع.م. برندن بر شی
یازمشی رجا ایته . بر
شیئ کندیسنه بری طرفندن دیکشه
ایتدیرمه . غلا . یازمشی تطبیق و معاینه
ایچون برینه یازی یازدیرمه .

استیکثار [ع.م. چوق کورمه :
قازانجی استیکثار ایتمکزه .

استیکراه [ع.م. کرالامه ، اکثر :
بوای یکی استیکرا ایتدک .

استیکراه [ع.م. کریمه و بر باد کورمه :
ایکرمه ، تیکینمه .

استیکشاف [ع.م. برندن بر شیئ
کشف و افشا ایتمی
طلب ایته . دشنگ احوالی آکلامفه
جالیشه : استکشافات عکریه .

استیکمال [ع.م. تکاملامه ، پیتیره ،
نقصانی اكمال ایته .

استیکناه [ع.م. غلا . کننه وارمه :
استیکناه حقایقه چالیشیور .

استیلا غنیمت [ی.م. سوارك یغی و مته .
دی سقوشتدن مغاره لرك
زمینده تشكیل ایدن و یوقاری به اوزانان طاشلر .

استیلا قنیت [ی.م. مغاره لرك طوانده
سارقان طاشلر .

استیلام [ع.م. آل ایله دو قونوب اوپه رك
زیارت ایته .

استیلام [ع.م. لازم عد ایته . ضروری
بر نتیجه اوله رق ایجاب ایته .
بوراده کونشك غروی مه یرده کونشك
غروی استیلام ایتمز .

استیلاع [ع.م. دیکلمه ، قولاق ویرمه ؛
ایشیمه : دهواسی استیلاع ایتدیلر .

استیاله [ع.م. اكله ، میل ایته ؛
سوكل آله ، جذب ایته .

استیمداد [ع.م. یازدیم و امداد ایتمه :
کیسه دن استمداد ایته .

استیمراز [ع.م. ثبت اوله ، سورمه ،
عینی حالده دوام ایته : بو
حالك استمراری جائز دكلدر . كچوك كیتمه .
استمراری : استمراره منسوب ،
سوروب كیدن .

استیمزاج [ع.م. غلا . رای و فكر یوقلامه ،
استمزاجه كلدم .

استیمسك [ع.م. نفسی ضبط ایته ،
احتراز ایته .

استیملاك [ع.م. كوكلی قایمه ، قازانمه .
غلا . صاحبك رضای اولسون
اولماسون بر ملكك حكومت طرفندن
قانوناً اشتراقی .

استیمناه [ع.م. غیر طبیعی مژزده منی
آیتمه . استمناء بالید : آل
ایله منی آیتمه .

استیمهال [ع.م. مهلت ایتمه : دایندن
استمهال ایتك نیتده ایدی .

استیابه [ع.م. برینك كندیسنه وکیل
اولماسی ایتمه . استابه

طریقہ : بر محکمہ دیگر بر محکمہ
توکیل ایدرک : شاهدلرک استنابہ طریقہ
افادہ لری آلدی .

استناد [ع.م. دایانمہ ، کوکنمہ : بو
ادعا کردہ نہیہ استناد ایدیور-
سکز ؟ * استناد : دایانارک ، کووہ ندرک .
— کاه : دایاناجق ، کووہ نہ جک یر .

استنار [ع.م. نورانمہ ، خیاداراولہ :
مزدن استنارہ کلم .

استنامہ [ع.م. اوینر کبی پامہ . او-
یوفہ چالشمہ .

استنباء [ع.م. خبر ایستمہ ، سورمہ .

استنباط [ع.م. بر سوزدن ویا حر-
کندن ضمناً بر شی
آ کلامہ ، بر معنی چیقارمہ : مکتوبدن
شونی استنباط ایدیورم کہ ... مسألہ یی
تنویر ایتمہ : کشف ، اخراج .

استمتاج [ع.م. نتیجہ چیقارمہ : بوندن
بر شی : استمتاج ایدہ مدم .

استنجاء [ع.م. دہار تلنمہ .

استنساخ [ع.م. نسخہ سنی ، صورتی
چیقارمہ ، یازمہ .

استنشد [ع.م. برندن شعر اوقوماسینی
ایستمہ .

استنشاق [ع.م. آبدست آلیرکن بورنہ
صو چکمہ .

استنصاح [ع.م. نصیحت طلب ایتمہ .

استنصار [ع.م. یاردم ایستمہ : بز
یالکر الہدن استنصار ایدرز .

استنطاق [ع.م. سویلتمہ : سؤال
صوروب جواب آلمہ . *

استنطاق : استنطاقہ منسوب و متعلق .
[ع.م. کمی یلکنلرینک یقاریہ
استنغہ [دو بلانماسی .

استنکاف [ع.م. رد ایتمہ . امتناع ،
چکنمہ . مغرور اولمہ .

استواء [ع.م. مساوی اولمہ : دوز اولمہ ،
اعتدال . خط : — : ارضلک
مرکزندن یکن و قطبلر خطنہ نمود اولان
بویوک دائرہ نک ارض اوزرنده کی مغروض
ایزی : خط استوا ارضی مساوی ایکی
نصف کرہ یہ تقسیم ایدر .

استوار [ع.م. متین ، صاعلام ، قوی ،
ای.س. استواری : صاعلاملق .

استوائیسینمہ [اضطراب کبی احوال
و عوارض خارجیہ بہ لایقید قالدق یالکر
عقل و ارادہ نک کوستریدیکی یولی تعقیب
ایچون بوتون ایلکی ثبات ، جهد و غزمنده
بولان زہ نونک مذهب فلسفیی . رواقیہ
مذهبی : استوائیسینہ : زہ نونک مذهب
فلسفینہ طرفدار اولان فیلولوزوف : محجہ
صارصلماز ، غزیمکار آدم .

استوابع [س. بیان معدنی بر مادہ کہ
بویاجیلندہ قوللانیلیر .

استوپو [س. ویا استوریہ . آلات و ادوات
تظہر برندہ قوللانیلان قبا کتن
و کنویر بارچہ لری .

استوج [س. جراح و مهندس آلاتی
و بو آلاتک و قواسی .

استور [ی.س. بر یای واسطہ سیلہ
اینوب قالقان پنجرہ پردہ سی .

استوریہ [ی.س. قبا کتن و کنویر
بارچہ لری . ب : استوپو .

اوجندہ اوستو اورولو بر قورشون پارچہ سی
بولونان و صابی اییدن ویا ایجہ تلدن
یاپیلان آلت ضرب .

استہ آرن [ی.س. یاغلی اجساملک جو-
ہمی کہ عادی درجہ حرارتندہ
آریز . استہ آرن موم ایمالنه یارار .

استہ تیک [ی.س. عمومیتلہ کوزللکدن
و کوزللکک بزده تولید
ایتدیکی حسدن بعث ایدن علم .

استہجان [ع.م. قبیح و محل شرف
عد ایتمہ .

استهزاء [ع.م. هدایت و ارشاد ایسته .]

استهزه اوتیپی [ی.م. اولجه متحرک حرکله دیزلش اولان صحیفه لری آراءش بر معدن واسطه سیله ثابت و یکباره بر حاله تحویل صنعی .]

استهزه اوستقوب [ی.م. اینجه قونان لرندن بانیلجه قبارتمه کوبه زن آلت .]

استهزیلزه [ی.م. تلفظنه ضرر وره جک اولان خیره اردن قورتارلش، تعظیم ایلش: استهزیلزه سوت .]

استهزء [ع.م. اکلنه ، آلاي ائجه : کیمه یی ائجه صاقین استهزا .]

استهلاک [ع.م. هلاک و لای ائجه ، بیتیره ، صرف ائجه ، توکشمه .]

استهلال [ع.م. یکی آی کورونمه . بر خطابه نک ، بر نطقک فاتحه سی ، مقدمه سی .]

استه نوغرافیا [فر.م. سوله تن سوز- ایچون معین بعضی اشارت لر قولانمه صنعی . استه نوغراف : استه نوغرافیای پیلن .]

استیجار [ع.م. کرا ایله طومنه ، استیجار ایتدک : آلمه ده بر او .]

استیدان [ع.م. اذن ایسته ، دانیشمه : استیدان ائجه دن یاباتم .]

استیصال [ع.م. کوکندن قوبارمه . وجودینی ایحا : استیصالی استیصال ایتدی .]

استیضاح [ع.م. ایضاحات ایسته . استیضاحاً: ایضاحات طلبیچون .]

استیعاب [ع.م. اینجه آله : پوششه قاچ اومه استیعاب ایدر . قابلامه ، طومنه : بو آناجلر دیکلیرسه ایکی دونم بر استیعاب ایدر .]

استیف [ع.م. صره ، دیزی : منتظم بیغین . استیفی بوزماق :

طوری و وضعیتی دکشدیرمه مک .]

استیفاء [ع.م. تماماً و کاملاً آله : بوتون مطلوبی استیفا ایتدی .]

استیفاءه مک [ف.م. صره لامق ، دیرمک : اودولری استیفاءه یکنز .]

استیلاء [ع.م. ضبط ائجه ، صاحب اوله : قابلامه ، یایله . استیلائی : استیلاءه منسوب .]

استیم [ی.م. ویا ایستیم . ماکینه لری تحریک ایدن صو بخاری .]

استیماتور [ع.م. کومر وکرده تقدیر قیئت ایدن مأمور ، محسن .]

استیمازه [ع.م. تقدیر قیئت . کومر وکرده امتعه تجاریه به یها یچه .]

استیمان [ع.م. کومر وکرده تجار مائه قیئت یجن مأمور ، محسن .]

استیمان [ع.م. آمان و حمایه ایسته : جته استیمان ایتدی .]

استیمبوت [ع.م. کوچوک واپور .]

استین [ع.م. اثوب قوی ، یتک .]

استیناس [ع.م. آلتشمه ، انبیت پیدا ائجه ، الفت ائجه .]

استیناف [ع.م. (بر دعوایه) یکیدن باشلا . دهاعالی بر محکمه به مراجعت ائجه . استیناف : استیناف صورتیله . استینافی : استینافه منسوب .]

استیمهال [ع.م. مستحق و اهل اوله . لیاقت ، استحقاق : عهده استیمهال .]

استحار [ع.م. سحر لر ، مباح و قتلری .]

استحیاء [ع.م. سحر لر ، حومردلر .]

استد [ع.م. آرسلان ، شیر . استد : حضرت علی .]

استدیرمک [ف.م. استیمی موجب اولتی ، هیوب ایتدیرمک .]

استر [ع.م. اسارت .]

اسر [ع.س. بر خطك ايكي اوچلرندن بر
سطح اوزرينه اينديريلن عمودلر
آراسنده كي مسافه : اسر افق .

اسر [ع.س. اِدوار طوقلاني .

اسراء [ع.م. كيجه لين يوروتمه . غل .
اسرال ، كوندومه .

اسراء [ع.س.ج. اسبرلر . ب : اسبر .

اسرار [ع.س. سرلر ، كيزلي شيلر . عقلك
ايره ميه جي ايشلر .

اسرار [س. كيف ويريچي بر ماده . -
اسرار : كش : اسرار چكن ، ايچن .

اسرار [ع.م. كيزلمه ، كتم .

اسراع [ع.م. چابقلانديرمه ، تعجيل و
تسريع ايتمه .

اسراف [ع.م. لزومسن يره باره ، مال
وسايره يي صرف و اتلاف ايتمه .

اسرافيل [ع.س. دوت ملكدن برى .

اسرائيل [ع.س. حضرت يعقوبك لقبي .
بنى اسرائيل : عبرانيلر .

اسرب [ع.س. قورشون . بوكله اصلا
عربيجه دكلدر .

اسرع [ع.م. دها وپك سريغ .

اسره [س. مكسور او قومتق ايچون حرفلرك
آلتنه قونان اِشارت .

اسريك [ص. اصلي : اوسروك . مست ،
سرخوش ، آزغين ، قيزغين .

اسريك [ف. سرخوش اولق ، آزمق ،
قيزمق .

اسطار [ع.س.ج. سطرلر ، يازى صره لرى .
سطور دها مستعملدر .

اسطار [ع.م. غل : يازمه ، تحرير .

استطبل [ع.س. ويا استطبل : آخور .

اسطرلاب [ع.س. ويا اضطراب : اُزمنه
قديمده اجرام سناويه نك
ارتفاعى آلمقده قوللانيلان آلت .

استطقس [ع.س. عنصر ، اصل ، جوهر .
عناصر اُربعه دن هربرى .

استطوانه [ع.س. ديرك ، عمود . قاعده لرى
مساوى دوز واوزون بر جسم
مدور . * استطوانى : استطوانه شكلنده .

اسعاد [ع.م. مسعود و بختيار ايتمه : لطفكز
هميزى اسعاد ايتدى .

اسعار [ع.س.ج. سهرلر ، نرخلر . غلای
بهاليدق ، فيثانده بوكسلك .

اسعاف [ع.م. ايش پيتميره . غل : برينك
طلب ورجاسنى قبول ايتمه .

اسعد [ع.م. دها سعيد ، دها بختيار و
مسعود .

اسف [ع.س. آجيجه ، كدر ، حزن :
هيچ اسف ايتمكز . * اسفا :

حد . وا اسفا ، ايواه ، يازيق !

اسفار [ع.س.ج. سفرلر ، يوله كيديشلر .
كتابلر ، جلدلر .

اسفالت [ع.س. طاش يرينه سواققلره
وشوشه لره دوشه ن اسمر و
پارلاق بيتوم نوعندن بر ماده .

اسفل [ع.م. دها آشاغى و آلقاق اولان .
* اسفل السافلين : جهنم .

اسفناحيه [ع.م. اسفناق جنسندن اولان
نباتات .

اسفنج [ع.س. سونكر . اسفنجي : سونكره
بكزه ين ، سونكر جنسندن .

اسفيداج [ع.س. استويج .

اسفينقس [س. موهوم بر جانوار ،
آرسلان شكلنده قادين باشلى
بر صنم . ابو الهول .

اسقاء [ع.م. صولامه : صوسن يرلر
نهرلره اسقا ايديلير .

اسقا پارمه [ع.س. كجى طوبدن كرامه .

Handwritten text in the left column, consisting of approximately 20 lines of cursive script.

Handwritten text in the right column, consisting of approximately 20 lines of cursive script.

آسید [ی. - اکشی، حامس، آی چیجی
[ماویسی قرمنی به تعویل ایدن .

آسیده - بر نوع عرب یکی .

آسیر [ع. - طوقاق ، محاربه ده دشمن
الته دوشمن ، یازه ایله صائین

النان انسان ، کوله ، خلاق ، دوشکون ،
میتلا . - ایرانه : آسیره یاقیشیر صورتمده .

- جی : کوله ، خلاق آوب صتان . -
جیلک : کوله و خلاق تجارتی . - لک :

کوله لک ! اسارت . دوشکونلک . ج. امیرا .
آسیر گمک [صافلامق ، صیانت ایتمک .

دربخ ا. - آجیوب و یرمه مک ، قیاماتی .
سوزخی : - رایخی إفاده دن چکینمک .

آسیل [ع. - بیضی ، دولغون و پارلاق
(سیما) .

آش [ف. - یك ، طعام ، غذا . آق - :
طاووق کوکسی . سوتلو - : سود .

لاچ . صاری - : زرده . قارا - : عاشوره .
نازی - : نازلانچ . - پیشمش آشه صو

قائمق : ایش بوزمتی . - آشپز : آشچی .
- آشخانه : مطبخ ، آش اوی .

آش [ع. - چفتک بجرى ، مثل ، ماننده
بر شیشه تماميله بکزه یین ! مساوی ،

آقران ! آرقداش ، دوست ، یار . - دول
آشی : صوک ، مشیمه . - دوست : احباب .

- آشمز : آشی اولمایان ، مثلی بولونمایان .
[ع. - بازمقله ، کوز ، قاش

إشارت [و سائر ایله پایلان حرکت .
ایما ، کوسترمه . علامت ، نشان . ج. اشارات .

[ع. - یایمه ، نشر : اصلن
حوادث إشاعه ایتمک . ج. إشاعات .

آشاغی [ع. - تمنائی ، یوقاری مقابلی ؛
نقصان . دون . آلچق ، بیاغی .

آلت طرف ! آلت . زیر . - یوقاری :
تعمیناً ، اکسیک زیاده .

آسود [ف. - راحت . حضور .

آسود [ع. - سیاه ، قارا .

آسوداد [ع. - سیاهلانه ، قارارمه ،
[قارا اوله .

آسودکی [ف. - راحت ، حضور . آرام ،
[آسایش .

آسوده [ف. - راحتلانیق ، ناشه سزا ،
[خاطر : جمعیت خارمه مالک .

- دل : کولکی راحت . - نشین :
راحت او طوران .

آسویچره [سخ. مرکزی اوروپاده بر
جمهوریتدر . ۱۵,۲۹۷ کیلو

متره مربی سطحی ۳,۸۸۶,۰۰۰ نفوسی
واردور . مرکزی برن شهیدر .

آسمهال [ع. - یورك سورمسی ، لیت ،
[عمل .

آسه پسی [ی. - آتیه پتیک مواد قوللا .
[نقصنن میقروبیلری بر طرف

ایدن تدای اصولرینک هیات غومیه سی .
آسهم [ع. - ج. سهم . ب : سهم .

آسهل [ع. - دهاریک قولای ، آک قولای :
[سهل طریق بودور .

آسه تیلن [ی. - بیاس و پارلاق ضیا و یرن
[وصارمباق کبی قوقان غاز .

آسی [ف. - محزون ، غمناک .

آسی [ع. - بویوک برادر ، آنا بک .

آسیا [سخ. دنیایک بش قطعه سندن بری که
ایک انکیدن مسکون اولوب مدنیت

حاضره تک بشیکیدر .
[ف. - ویا آسیا . صو دکرمی .

آسیاب [آسیابان : دکرمچی .
[ف. - بلا ، مصیبت ، آفت . -

آسیلب [رمان : بلایه چاقدیران .

[ف. أش پیدا اتمک؛ چغت اولق. **أشلمك**]
 [معادل ومشابه اولق. معامله] نسلیه ده بولونق.
 [ف. قازیلوب چوقورلاشمق : **أشلمك**]
 [بوراسی دن آشلمق]

جهان - : جهانی قاریشیران . - کاه ،
 آشوبکه : قارغاشالق محلی ، اغتشاش یری.
 [م.م. برینه شهادت ایتدیرمه ؛
 [شهادت] شاهد کتیرمه : سزی إشهادایدرم.
 ع.ص.م. ر . آت .
 :

آشیرمق [۱. یوکسک بر شیشک اوستدن
 دافع ایتمک . قاپوب کوتورمک ؛ صرقت
 ایتمک : حدی مجاوز ایتمک .
 آشیری [۲. حدندن فضله : آشیری
 اولان : ده کیز آشیری . کون- : ایکی
 کونده بر . او- : بر او اوتوده .
 آشیق [۳. بر شیشک اوزرندن آشمنش .
 قورونک آياقلارندن چيقاريلان
 کرحوک کسکلدن هر یی که حرحوقله
 کبار اجنبیلره ویریلن عنوان .
 [۴. - پارمق ، انکشت . اولجو
 اصبع [۵. پارمقی . یوکسک نیک انقباض نامی
 حرکاتلرک اوچی ده قبول ایدر .
 آصپور [۶. بیان زعفرانی . یک قیریزی
 بويا . برنوع قوش یی .
 اصح [۷. دها صحیح ، آنک ساغلام :
 اصح روایات بودر .
 اصحاب [۸. صاحبز ، مالک و متصرف
 اولانلر . فخر کاشات افندییزی
 کورنلر و محبت نیهولرینه نایار اولانلر .

زياده ، على الخصوص ؛ حقيقة . * أصل
فصلى يوقدر : اويدورولشدر ، أساسسزدر .
* أصلسز : أصلى و حقيقى . اولمايان ،
يالان . * أصلى : أصله منسوب ، ابتدائى ،
قديمى ، أساسى ، ذاتى . * أصلاً :
أساساً ، سوى و نسب جهتيه . * أصلاً :
هيچ ، هيچ بر وقت ، قطعاً .

اصلاح [ع.م.م. ايلشديرمه ، دوزلتمه .
ج. : اصلاحات : بوتون فنالقلرى قالديرمق
و يولسز ايشلرى دوزلتمك ايجون صرف
يدي . و . ات : اصلاحات عيش .

أصعب [ع.م.م. دها كوج و صرب ،
ألك كوج : أصعب امور .

إصغاء [ع.م.م. دقت ايتمه ، ديكلمك ايجون
إصغاء : إكيلمه . غدا . قبول ايتمه . إسماعى :
رجاسى إصفا ايتديلر .

إصغار [ع.م.م. كوچوك دوشورمه ، تدليل
ايتمه : اونى إصغار ايتيكيز .

أصغر [ع.م.م. دها و پك كوچوك :
أولاد : ألك كوچوك چوجوق .

آصف [ع.م.م. وزير . آصفى : وزيره
منسوب و متعلق اولان . *
وزيره رتد ، وزيره

Handwritten text in Arabic script, likely a list or index, organized in two columns. The text is dense and appears to be a catalog of items or names.

Handwritten text in Arabic script, likely a list or index, organized in two columns. The text is dense and appears to be a catalog of items or names.

أطعمه [ع.س.ج. طعاما، يكثر، أشارة :
أطعمه نفسه .

إطفاء | ع.م. سونديرمه ، آتش و آلودی
باصديرمه : يافتنيك اطفاسی
تسكين : اطفای آتش إختلال . تأديه
اطفای ديون : بورجلرك فاض وراس المال
الله بركده آزار آزار تأديه سی .

إطفائية [ع.س. ياتقین سونديرن آلاى
وهيئت : إطفائية غرونى .

أطفال [ع.س.ج. طفلر، چوجوقلر. -
مهار: تازه چمنلر، چمچكلر.]

آطلاس [سنه جغرافيا خريطه لرني ويا بر
فنه مخصوص شكل و رسم لري
حاوي مجموعه . ب : اعلس .

اطلاع [ع.م. اوکړنه، طایفه، آگاه
و خبردار اوله. کسب — ایتمک:
معلومات آلمق، واقف او.

اطلاق [ع.م. صالویرمه، قویرمه، باغلی
اولانی چوزوب صالویرمه،
تخلیه سبیل. عفو وصفح. یوشامه. قیددن
قوزتارارق عمومی بر صورتده قوللانمه،
شموللندرمه. نام ویرله، تسمیه. — عنان:
عزیمت. — لسان: آغزه کلنی سویلمه.
— ید: خبر ایشله. * علی الاطلاق:
عمومیت اوزره، علی العموم، مطلقا.

أطلس [ع.س. اوستى ايبك آلتى پاموق
قماش، آغلاس، ديبا. دوز،
خاوسز، نويسز. فلک - : ييلديزلردن
خالى ظن اولنان فلک. خريطه و سائر
اشكال مجموعه سي. ب: آغلاس.

إطماع] م. دیکری علیہ قیشقیرتہ. ع. طمعہ دوشورمہ، حرصہ الاندیر.

اعتماد و ربط قلب ایدوب
سکون بولمه . محقق نیلمه : بویله اولدیغینه
ایطمئنم وارددر . - قلب : قلیبا ایشتابوب
شبهه ایتمه .

اِطْنَاب [ع.م. سوزی اوزاتمه ، لزو مضر
تفصیلات ایلله حشوه بوغمه .

اُطاره [ع.م. اوچورمه، طیران ایتدیرمه،
که ندرمه، بو للامه .

إِطَاعَتِ [ع.م. امر و تنبيه كوره حرکت
ایتمه ، دیکله مه ، انقیاد . *

إطاعتهم : إطاعت إيتهمين ، سرکش .
 * إطاعتهمك : سرکشك . * إطاعتی :
 امر و تنبيه كوره . حرکت ايدوب خارجنه
 چيمايان ، سوز ديكله يوب مخالفت ايتهمين .

اِطالَه [ع.م. اوزاتمه . * اِطالَه لسان :
دیل اوزاتمه ، ناموسه دوقونور
سوز سويله ، حدی تجاوز ایتمه . *
اِطالَه بد : آل اوزاتمه ، غصب .

اُطَّاء [ع. س. ویا اطبه . طیبیلر، حکیملر،
علم طی بیلنلر .

أطباق [تېسى ويا تىغەلىرى، قىياقلىرى، بويوك مىخلىرى، يەك

إطراء [ع.م. مبالغه في مدح وثناء :
ذكاسنی اطرا ایدیورلر .

إطراد [بریلہ بحثہ کیریشمہ . بریخا نفی و إجلال ایتہ .

عاطراد^۳ [مربوط اوله ؛ منتظم بر طر زده
جریان ایته . بر اسلویده کیدن ، - سز :
بر نسق واسلویده کیتنه یں ، ترتیبسز و طرز
جریانی بوزوق اولان ، - سزلق : هیچ
بر اصوله تابع اولماضلق ، جریانده بوزوقلق ،
قاعدہ سزلك .

اُطرار [صاچلر ؛ بوقلہلر . ع.س. طرہلر ، آلنک اوستندہ کی

أطراف [عقير . * أطرافى : آرقه لى :
٥٤. طرفر ، يانر ؛ اوچلر :
تفصيلاتلى ، مفصل : أطرافى معلومات . *
أطرافليجە ، بالأطراف : مفصل اوله رق ،
تفصيلاتلى : بونى أطرافليجە يازملى .

۱. طعام [محتاجيني طعام ايدولر .

إطعاميه] ع.س. فقير لرؤيتك يدبر ملك
ايچون مؤسسات وظيفيه
تخصيص اولئان مبلغ .

اِشْتِنان [ع.م. معدنی بر منی چسبیده ،
اِشْتِنان [اودنرمه ، چسبیده .

اِطوار [ع.م. طور ، صورت و طرز
اِطوار [حرکت ، افعال ، اوضاع .

اِطواق [ع.م. طوق ، گردنلنگ ، زینت
اِطواق [مقتاده برهنه آویزان گو .

اِطهار [ع.م. زنجیر ، حلقه .
اِطهار [ع.م. يك اوزون ، اخول عرایله

اِطوال [ع.م. اولنگز . مؤ : طولی .
اِطوال [و یا آدا . اطراف صوایله جو .

اِطهار [ع.م. طاهر ، تمیز ، پاک ، عقیف
اِطهار [و فیشکار اولانلر .

اِطهر [ع.م. زیاده پاک و تمیز اولان .
اِطیب [ع.م. دها ای و کوزل اولان :

اِطیب [ع.م. طبیب ، طبیبان .
اِظافیر [ع.م. چ. ظفر ، طیرناقلر ،

اِظرف [ع.م. زیاده ظریف اولان .
اِظفار [ع.م. ظفر ، طیرناقلر ، پنجه

اِظلاف [ع.م. چ. ظفار ، (حیوانلرده)
اِظلاف [پنجا طیرناقلر .

اِظلال [ع.م. چ. ظفر ، کولکسلر .
اِظلم [ع.م. دها قارا کلق . دها ظالم :

اِظلم [ایندی . دها باشلایان دها ظالمدر .
اِظهار [ع.م. کوسورمه ، میدانه قورمه ،

اِظهار [ع.م. آشکار ایتمه . دهاقی الشمسیه ،
دهاقی الیال ، دهاقی السوریه : کولکنده کبری

اِظهار [ع.م. میدانه قورمه ، میدانه قورمه ،
اِظهر [ع.م. دها ظلم و آشکار .

اِظهر [من الشمس : کوشدن دها آشکار .
اِظهر [ع.م. قوم عربدن اولمالیان

اِظهر [ع.م. ب : اجمی .
اِظحیب [ع.م. چ. اجمیلر ، تعجب ،

اِظحیب [اونه حق شیکلر اِظحیب حادثات .
اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :

اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :
اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :

اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :
اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :

اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :
اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :

اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :
اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :

اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :
اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :

اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :
اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :

اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :
اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :

اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :
اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :

اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :
اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :

اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :
اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :

اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :
اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :

اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :
اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :

اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :
اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :

اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :
اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :

اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :
اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :

اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :
اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :

اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :
اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :

اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :
اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :

اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :
اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :

اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :
اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :

اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :
اِعادَه [ع.م. کوی کوندومه ، کوی ورمه :

اعجام [ع. س. ج. اهل فرس ، ایرانیان .
ب : عجم .

أعجب [ع. دها عجیب ، يك غریب و تحف .

أعجز [ع. ص. زیاده عاجز و قدرتسز .

أعجم [ع. ص. عرب اولمایان ؛ ایرانی ،

ولسان عربی آبی سوله یه مه یں .

أعجوبة [ع. ص. حیرتی موجب اولان شی ،

خارقه ، شایلاجق شی .

أعداء [ع. س. ج. عدولر ، دشمنلر ؛

أعدای ترقی دائما ازیلیر .

أعداد [ع. س. ج. عددلر ، صاییلر .
ب : عدد .

إعداد [ع. ص. حاضرلامه ، بری برایشه

مسئد ، مقتدر اوله جق بر

حاله کتیرمه . * إعدادی : إعداده منسوب .

إعدادیه [ع. ص. و قتیله رشیده دن صوکره کی

مکتب ؛ اورته مکتب .

إعدام [ع. ص. یوق ایتمه ، وجودی

قالدیرمه ، اولدیرمه .

أعدل [ع. ص. دها عادل . کمیت و کیفیتجه

وسط حاله دها قریب .

أعذار [ع. ص. عذرلر ، بهانهلر ، مانعلر ؛

أعذار واهیه سردی .

أعذب [ع. ص. دها لذیذ و طایلی .

أعراب [ع. س. ج. بادیه نشین عربلر .

* أعرابی : بادیه نشین عرب .

إعراب [ع. ص. عربیده کله آخرلرینک

اوغرا دیغی تبدلات .

أعراس [ع. س. ج. عرشلر ، تختلر ؛

أعراش [چاتیلر ، پاوییولر ، چادرلر .

أعراض [ع. س. ج. ب : عرض .

إعراض [ع. ص. یوز چویرمه ، إجتنب ؛

إعراضدن إعراض ایتملی .

اوزاقلاشمه . مخالفت ایتمه .

أعراف [ع. س. ج. جنت ایله جهنم آرا .

أعراف [سنده کی محل .

إعتراف [ع. ص. بر شیئی دیمش ویا
یا عیش اولدیغی تحریراً ویا
شفاهاً إقرار . عناد ایتموب حق تسلیم ؛
إعتراف قصور .

إعترال [ع. ص. برکناره چکلمه . مأمو-
ریتی براله .

إعتزام [ع. ص. صورت جدیده قصد

ونیت ایتمه ، قطعاً قرار ویرمه .

إعتساف [ع. ص. (ولدن) صایعه ؛ راست

کله کیتمه . زورلامه ، مجبورلر .

إعتصام [ع. ص. برشیئی طوتمه ؛ یا قلامه ،

مربوط اوله . فنالقدن إجتنب

ایتمه . حمایه و ملجأ آرامه .

إعتقاد [ع. ص. کوکل باغلامه ، اینانمه ،

قلباً تصدیق ، ایمان ، قناعت .

— سنز : امور دینییه اینانمایان ، ملحد .

— لی : امور مذهبییه اینانان .

إعتکاف [ع. ص. مقدس بریره قبانوب

عبادتله مشغول اوله .

إعتلاء [ع. ص. یوکسلمه ؛ یوکسک

مرتبهره نائل اوله .

إعتماذ [ع. ص. برشیئه دایانمه ، إستناد

ایتمه ؛ کوکنمه ، امنیت . *

إعتداد : کوکنهرک ، اینانارک ، امنیت ایدرک .

— نامه : دولت متبوعه سی طرفندن کندیسینی

طاندنرمق ایچون بر سفیره وریلن نامه .

إعتناء [ع. ص. دقت و إهتمام ایتمه ، اوزنه ،

إقدام : بوایشه إعتنا ایدیکز .

إعتیاد [ع. ص. آلیشمه ، عادت ایدیکه ،

الفت .

إعجاب [ع. ص. حیرتی موجب اوله ،

حیرته براته .

إعجاز [ع. ص. بری عاجز و ضعیف قیلیمه ،

عجزه دوشورمه : قرآن بوتون

بلغای عربی إعجاز ایتدی . باشقه سنک

یاهیه جفی و اولامیه جفی شیئی یایمه و اوله .

* إعجاز کارانه : معجزه قیلندن اولان .

إعجال [ع. ص. عجله ایتدیرمه ، صیقیشدیرمه ،

چاقق یایدیرمه .

- أَعْرَفَ** [ع.ص. دها عارف و عالم .
أَعَزَّ [ع.ص. دها عزیز و قیستی . اعزاز :
 الله عزیز ایتسین معانسته دئادر .
أَعَزَّاءُ [ع.ص.ج. عزیزتر ، مقتدر
 اولانلر . نادر و قیستلی شیشلر .
إِعْزَاز [مت ایتمه . * إعزازاً :
 آغیرلایارق ، حرمت و إکرامه .
إِعْزَام [ع.ص.غ. یوللامه : اون کیشیک
 بر مغزله إعزام ایتدیلر .
أَعَزَّه [ع.ص.ج. عزیزتر ، محترم و مکرم
 اولانلر : اعزّه کرامدن .
أَعْسَر [ع.ص. بک زور و چتین ، تمحلی
 بک کوچ . صولاق .
أَعْشَار [ع.ص. عشیرلر ، محصولات اونده
 برلری و بونلردن حاصل اولان
 واردات : تورکیه ده أعشار قالقشدر .
 واحدک اونده تقسیمندن حاصل اولان
 جزملر . * أعشاری : واحدک اون جزمه
 و هر جزمه ینه اونده تقیمی قاعده سنه منسوب .
أَعْصَاب [ع.ص.ج. عصبیلر ، سیکیرلر :
 بوتون أعصابم کرکیندر .
أَعْصَار [ع.ص.ج. عصرلر ، وقتلر .
أَعْضَاءُ [ع.ص.ج. عضولر . ب : عضو .
 تر. بر هیئت ، بر جمعی
 تشکیل ایدن افراددن هر بری . - لق :
 بر مجلس و یا هیئت اعضاسنک مأموریت ،
 حال و صفق .
إِعْطَاءُ [ع.ص. ویرمه ، بخش ایتمه . اخذ
 [و إعطاء : آلیش و یریش .
إِعْطَاف [ع.ص.ج. عطفلر . ب : عطف .
إِعْظَام [ع.ص. بویوتمه ، بویوک کورمه ،
 لزومندن زیاده اهمیت ویرمه ،
 مبالغه ایتمه : مسئله یی إعظام ایتبکیز .
أَعْظَمَ [ع.ص. دها و بک بویوک .
- أَعْظَمِيَّت** [ع.ص. بر دلتک دیکر زلدن
 بویوک اولماسی .
أَعْقَاب [ع.ص.ج. عقیبلر ، خلفلر ، اولاد
 اولادلری ، حقیقلر .
أَعْقَل [ع.ص. دها عقلی ، اک عقلی .
أَعْلَا [ع.ص. بک یوکسله ، دها رفیع ،
 بالا ، بلند ، پلانی . بک کوزل ، نفیس .
إِعْلَاءُ [ع.ص. یوکسلتمه ، یوقازی
 قادیرمه : إعلاى کلمه الله .
إِعْلَال [ع.ص. کلمات عربیه ده حروف علق
 قواعد مخصوصه سنه توفیقاً
 تبدیل ایتمه . * إعلالی : إعلاله منسوب .
أَعْلَام [ع.ص.ج. علملر ، باراقلر ،
 سنجاقلر . حدود علامتلی .
 یوکسلک داغلر ، قبیله رؤسای . اسماء خاصه .
إِعْلَام [ع.ص. بیلدیرمه ، آکلامه .
 دوائر رسمیه دن بر تخریراتک
 آلتیه یازیلان دائره و یا مجلس قراوی .
 حکمه قرارخی احتوا ایدن مهرلی بروقه .
إِعْلَان [ع.ص. اظهار ایتمه ، میدان چیقار
 ایتمه ، آشکار ایتمه . بیلدیرمه .
 خله بیلدیرمک مقصدیله هر هانکی بر ماده به
 دایر غنیه ویریلن و رفه و یا بو ماده یی
 احتوا ایتک اوزره آیریمه نشر اولنان
 بر کاغذ . - حرب : بر دولتک دیکرینه
 ندیسيله حرب ایدجکی رسماً بیلدیرمسی .
أَعْلَمَ [ع.ص. دها آیی بیلن ، دها عالم ،
 دها واقف و دانشمند اولان .
أَعْلَى [ع.ص. ب : أعلا .
أَعْمَ [ع.ص. دها عمومی ، بک شامل و محیط :
 لطف الهی أعم در .
أَعْمَاءُ [ع.ص. ویا اعمی . کور ، کوزی
 کورمه یی ، نابینا . ب : جاهل .
أَعْمَاءُ [ع.ص.ج. اعمالر ، کورلر ، کوزی
 کورمه ییلر . ب : جاهل و نادانلر .
إِعْمَار [ع.ص. شتلندیرمه ، معمر و آبادان
 ایتمه . بر شهری آسائی ایله
 تولیدیرمه ، إسکان ایتدیرمه .

أعماق [ع.ع. عمق، درینلکتر. چوللرک
حدودلری، نهایتلری.]

أعمال [ع.ع. عملر، فعللر، ایشلر. —
أربعة: جمع، طرح، ضرب، تقسیم.]

إعمال [ع.ع. یاعه، ایشلمه، إحداث
ایتمه، وجوده کتیرمه؛ قوللانمه.]

أعمده [ع.ع. ج. عمودلر، دیرکلر، ستو-
نلر. ب. عمود.]

أعمى [ع.ع. ویا أعما. کور، کوزی
کورمه ین. ب. جاهل.]

أعناق [ع.ع. عنقلر، یوینلر، کردانلر.
یپراق صاپلری.]

أعنه [ع.ع. ج. عنائلر، دیزکینلر.]

أغنى [ع. یعنی، دیک ایسترم معناسنده
لفظ عربیدر. مضارع مفرد متکلم
صیغه سیدر.]

أعواض [ع.ع. ج. عوضلر، بدللر.]

أعوام [ع.ع. عاملر، سنه لر، ییللر:
شهور وأعوام.]

أعوان [ع.ع. ج. عونلر، یارداقلر، یار-
دیجیلر، عون: أعوان یزید.]

أعوج [ع.ع. اکری بوکری، کج.]

إعوجاج [ع.ع. اکریلک، کجک،
اکری بوکری اولمه. ب. ج.

دوغرو حرکت ایتمه، اکریلک.]

أعور [ع.ع. برکوزی کور، یکچشم،
صوقور، تک کوزلو.]

أعیاد [ع.ع. ج. عیدلر، یاراملر.]

أعیان [ع.ع. ج. عینلر، کوزلر، چشملر.
مجلس مبعوثانک مقرراتی تدقیقه

مأمور اولان مجلسک هیئت عمومیه سی ویا
أعضاءسندن بهری. بر مملکتک ایلری
کلنلری، اشراف، معتبران. اولجه قائممقام
خدمتی کورن اداره مأموری.]

أعین [ع.ع. ج. عینلر، کوزلر، منبعلر.]

آغ [ع.ع. قفس کسی اورولن اورکو،
شبهه: بالیق آغی.]

آغا [ع.ع. اوقویوب یازمق بیلمه ینلره ویریلن
عنوان، بویوک. آمر، رئیس.]

بک، اوشاقلرک بویوک. — بک: بویوک
برادر. آق: — زنجی اولمایان حرم آغاسی.

ایچ: سی: — آسی: وزرانک ممتاز اوشاغی.
حرم: سی: حرمه کیروب چیقان طواشی.

بلوک، طابور: سی: — اسکیدن زاندارمه
یوزباشیسی، بیکباشیسی. طمرق: سی:

— اسکیدن حیسخانه مدیری. قابو: سی:
وقتیله دائره صدارت خدمه سی. — قابو سی:

یکچیری آغاسنک دائره سی. قول: سی:
— اسکیدن یوز باشی ایله بیکباشی آراسنده

بر رتبه. — لق: آغا عنوان، حال وصفی:
بج. کرم و فضل، علوجناب؛ کبر،

غرور، عظمت.]

إغابه [ع.ع. یاردیم و معاونت ایتمه.]

آغاج [ع.ع. کؤکده سی، کؤکلری واسطه-
سیله یره تثبیت ایدیش آشاقیسی]

چیلای، تپه سی دال و یارداقلره دوناش
نبات، شجر، درخت. کراسته، تخته.

دیرک، صبریق. — چیلکی: کوزل قوقولو
برمیوه. — قاقان: قارغه دن کوچوک بر

قوش که آکریا آغاجک قوغغی غاغلار. —
قاوونی: لیمونه بگزر برمیوه. — لاله سی:

آغاجده یتیشن لاله. * آغاجلیق: آغاجی
چوق اورمانسی محل، قورو.

آغارتمق [ع.ع. بیلاسلاتمق، تمیزله مک.]

— : اختیارلامق: زحمتله عمر یکچیرمک.
صغالی دکرمنده: — هیچ برشی اوکره.

نمکسزین اختیارلامق. یوز: — خوشه
کیده جک یارالقی کوسترمک.

آغارمق [ع.ع. بیاضلاتمق، تمیزلنمک.]

آغارمه [ع.ع. شفق، سوکک.]

آغاز [ع.ع. باشلامه، بدأ، شروع.]

أغالیط [ع.ع. ج. اغلوطلر، انسانی شاشیر-
ته جق خطائی سوزلر، یا کلتاجلر.]

— ماشلی : بک جدی ، وقار و حیثیت صاحبی . آلی : — آلدن چایق ایش چیلماز . — کاک : دایایلامایه جق بردرجه یی بولوق ، زور کوردنک ؛ حیثیت دوقونمق .
 — آغرنه کیتک : کوچسک .

— آغمر [ع.مه آئنده بیاس برشانی اولان آغمر (آت) . اوزاقدن پارلایان و بیاس اولان شی . کوزل ، عجیب . مؤنث : غرام دها مستملدر : شریعت غرام .

— اغصاء [ع.مه برینه بر شی آرزومی اغصاء و برمه ؛ تحریک ، تشویق ایتمه . آزدیرمه ، قیشقیرتمه .

— اغراس [ع.مه غراسلر ، نباتلر ، دیگیلش آناج و فدانلر .

— اغراس [ع.مه دیگه ، طوبراق ایچنه اغراس [موله : اغراس اشجار .

— اغراض [ع.مه غرضلر ، مقصدلر ، نیتلر . هدفلر ، غایملر ؛ آرزولر ، میئلر ، ذوقلر . ب : غرض .

— اغراق [ع.مه بوغمه ، غرق ایتمه . حدی و مبالغه ایتمه : سزک بو سوز کزده اغراق وارد . اغراقیات : مبالغه لی سوزلر .

— اغراندیسمان لر . — بو بولمته ؛ آویرمه .

— اغرب [ع.مه دها بولک غریب و عجیب ، بولک تحف .

— اغرشاق [ع.مه ایملک آلت خرفنده کی تکرلک . یووارلاق و شیشکینجه شی .
 — اغرشاقلاقمق : اغرشاق کبی بر تومسک حاصل ایتمک . شیشوب یووارلاق .

— اغرلاقمق [ع.مه نقلتی آرتدیرمق . اکرام و اغزاز ایتدیرمک .

— اغرلاشدیرمق [ع.مه دها آغر ایتمک . آرتدیرمق ؛ کوچلشدیرمک .

— اغرلاشمق [ع.مه اولوق ، نقلتی آرتمق .

— اغنیلر شرقلر ، نعلملر ، آغانی [هوالر .

— اغبرار [ع.مه توزلی اولمه ، طونوق و کول رنگنده اولمه . غله خاطر قاله ، کوچنه ، دارله : ایشتمکی سوز اغبرارخی موجب اولمش .

— اغبیاه [ع.مه غیبار ، احمقار . ب : غی .

— اغتذاه [ع.مه غدالانمه ، ییوب یئلتمه . تقدی دها مستملدر .

— اغتراب [ع.مه غربته کیتمه ، وطنندن چیقوب کیتمه .

— اغترار [ع.مه دقتسز اولمه ؛ آلدانمه . برخی غافل آولامه . غله غرورلانمه .

— اغتسال [ع.مه غسل ایتمه . ییقانه .

— اغتشاش [ع.مه آلدادیچیلانمده برندن شجه ایتمه . آلدانمه . غله قارغاشلق ، عصیان .

— اغتصاب [ع.مه غصب ایتمه ، زورله آله ؛ جبراً ضبط ایتمه .

— اغتمام [ع.مه مغصوم و مکدر اولمه ، کدرلتمه ، غصه لانمه .

— اغتنام [ع.مه یقما ایتمه ، ضبط ایتمه ؛ اغتمام اولونان آسلاجه ومهمات .
 — استفاده ایتمه . — فرصت ایتمک : فرصتی قاجیرمامق .

— آغده [ع.مه قایناوب قویولاشمش شکر و سازه ، معجون . — لاشمق : قویولاشوب آغده حالنه کیمک .

— آغدیرمق [ع.مه قاینادوب قویولاشدیرمق ، لئروچئلندیرمک .

— آغذیه [ع.مه ویا آغذیه : غدارلر ، یینوب ایچیله جک شیلر .

— آغیر [ع.مه ویا : آغیر . خفیف . محابلی .
 — آغیر [وزنده چوق کلن ، ثقیل ، کران ، کوچ ، زور ، آذیتلی . بک اهمیتلی . قیستلی ، جسانی . یاواش . وغور ، حیثیتی محافظه ایدن . وخیم ، مخامره لی . فنا ، کریمه . طوقناقلی ، کوجه کیدن . آزا ایشیدیر .

Handwritten text, likely a list or ledger, organized into two columns. The text is extremely faint and illegible due to the quality of the scan. The entries appear to be organized in rows, possibly representing a table or a list of items with associated values or dates. The right column contains numbers that appear to be in the range of 10 to 20, possibly representing a count or a value. The left column contains text that is too faint to transcribe accurately.

إفراز [ع.م. آبرمه ، تفریق .
بر یارودن چیقان آتق .
بدنك بر یرندن دیا

أفراس [ع.م.ج. فرسر ، آئر ، آسیر ،
بارکیرلر .

إفراط [ع.م. حد اعتدالی مجاوز ایتمه ،
پك ایلری وارمه ، مبالغه .

إفراغ [ع.م. قان، صو) دوکه ، (برمایمی)
بر قابله آقیتمه . باشقه بر شکل
و هیئت قومه .

أفربج [ع.م. فرنك ، آروپایی .
دء الافرنج : فرنکی علق . افرنجی :
فرنکله منسوب ؛ فرنکی علتته متعلق .

أفروخته [ق.م. طوتوشمش ، یارلامش ،
شعله لشمش . دل :- کوکلی
یانیق . شمع :- یانمش موم .

أفروز [ق.م. یارلادان ، تنویر ایدن .
یاقان ، طوتوشدیران : دل
آفروز : کوکل یاقان .

أفریده [ق.م. یارلامش ، مخلوق .
فرد آفریده : هیچ کیمه .
حد. تحسین ، تقدیر و تلطف

آفرین [حد. مهمانده قوللائیلیر . بعضاده
استزاده مستعملدر .

آفرین [ق.م. یارادان ، خالق : جهان
جهانی یارادان . :- : جهان

آفرینش [ق.م. خلق ایتمه . یاراتمه ؛
خلقت ، یارادیلش .

آفریننده [ق.م. یارادیجی . یارادان .

أفزا [ق.م. چونغالتان ، آریبران .

أفرایش [ق.م. چونغالمه ، آرمه ،
تزاید ، تکثر .

أفزود [ق.م. چونغالان ، آرتان .

أفزون [ق.م. ویا افزون . چوق ، کثیر ،
متعدد . * افزونی : چوقلق ،
کثرت ، فرونی .

إفساد [ع.م. فساده اوغراتمه . قیام
ایتدیرمه ، فتنه و قارغاشلق

ایقاع ایتمه ، آذریرمه ؛ آراسته نفاق قومه .
عصیان و إختلاله تشویق ایتمه . بوزمه ،
برباد ایتمه .

أفسار [ق.م. یولار ، زمام .

أفسانه [ق.م. ویا فسانه : اسلمیز حکایه ،
ماسال . - پرداز : ماسال
اویدوران . - کو : ماسال سولایین .

أفسر [ق.م. تاج ، إکیل ، دیجم .

أفسرده [ق.م. ویا افسرده : طوکش ، منجمد ،
جامد . حسنز ، قانسز :-
دل : یورکی طوکش .

أفسوس [ق.م. حیف ، یازیق ، دریغ ؛
تألم و تحسر اداتی .

أفسون [ق.م. بوکو ، سحر ، رقیه ،
عنیمت ، آرباغ . * افسونجی :
بوکوجی ، سحر باز ، اوفور و بکی ، آربانجی .

* افسونجیلق : بوکوجیلک ، اوفور و بکیلک .
سحر بازلق ، رقیه خوانلق . * افسونکر :
اوفور و بکی ، بوکوجی . * افسولامق :

بوکوله مک ؛ اوقومق . * افسولنی : کندیخی
اوقوتوب بوکولتمش ویا باشقه سنک بوکوسوی
تأثیرنده قالمش اولان ، مسحور .

إفشاء [ع.م. میدانجه چیلارمه . (برخبری)
نشر ایتمه ، یایتمه ؛ (برسری)
فاش ایتمه ؛ إفشای راز درون .

أفشان [ق.م. ساچان ، سمرن ، داغیتان ،
سیلکن : زر :- آلتون سمرن .
دامن :- آتک سیلکن .

أفصح [ع.م. دها فصیح و بلیغ اولان .
- العرب : حضرت محمد .

أفضال [ع.م.ج. فضلر ، اوصاف حمیده ،
مزیتلر . ب : فضل .

أفضّل [ع.م. دها فضیلتی ، دها مرجع
دها بویوک مزیتلی . اک اعلی .

أفضلیّت [ع.م. أفضلك ، دها فضیلتی
اولمه ، رجحان .

إفطار [ع.م. اوروج بوزمه ، آچمه .
قطع میام . رمضانده اوروجی

آچارکن بین طعام . اوروج بوزمه زمانی .
— لق : إفطاره مخصوص .

إفطاریه [ع.س. إفطار ایچون حاضر لاش
یك و سائرہ . إفطارده
بولونالره دیش کراسی اوله رق ویریلن یاره .

أفعال [ع.س. چه فعللر ، عمللر ، ایشلر .
ب : فعل .

أفی [ع.س. انکرک ییلانی .

أفغان [ق.ا.س. ایکلمه . ناله ، فریاد ،
باغریشمه . ب : فغان .

أفغان [سخ. اقوام آریه دن بویوک برقوم
مسلم .

أفق [ع.س. نظرمزک طور دینی و ارض
ایله سمانک برلشمش کبی کوروندیکی
محل . چه آفاق : بوتون جهان ، دنیا ،
عالم : شهرقی آفاق طوتدی : نامی بوتون
جهانه یابلدی . * افتأ : افقه موازی
اوله رق . * افقی : افقه منسوب و متعلق ،
صو سطحه موازی اولان ، عمودی دنیلن
سطحه عمود اولان .

أفقر [ع.س. دها ویک فقیر اولان .

إفك [ع.س. ویا إفكه ، أفیکه . یالان ،
إفترا ، بهتان ، کذب . چه أفانك .

أفکار [ع.س. چه فکرلر . ب : فکر .
تر.س. دوشومعه ، اندیشه ،

وسوسه ؛ نیت ، مقصد . — سز : هیچ
بر فکری اولمایان ، عقلسز ، بدلا . —
منزلق : فکردن محرومیت ، بدلالق ،
عقلسزلق . — لانق : مایوس و مکدر
اولق ، مرافه دوشمک . — لی : فکر و
رای صاحب اولان ، عقلی ؛ محزون ،
مکدر ، مایوس . — عمومیه : خلقک دو-
شوندیکی : هرملکت ، افکار عمومیه نک
آرقه سنده یورور .

أفکار [ق.ا.س. ویا افکار . یاره لی ، کو-
توروم . دل — : یورکی یاره لی .

أفکن [ق.ا.س. دوشورن ، ییقان ، یره
آتان . سایه — : کولک صالان .

أفکندہ [ق.ا.س. دوشورلش ، ییقلمش ،
یره آلمش ، دوشکون ،
یچاره : بندہ أفکندہ .

أفل [ع.س. غروب ایدن ، باتان .

إفلاح [ع.م. موفق اولمه ، مظهر سعادت
اولمه . غلا . فلاح بولمه ، سلامته چیقمه .

إفلاس [ع.م. فقیر اولمه ؛ بورجی اوده یه
میوب طوب آتمه ، مفلس اولمه .

أفلاطون [سخ. اُک بویوک حکمای یو-
نانیه دن . سقراطک تلمیذ
عرفانی و آرسطونک استادیدر . مح. حکیم ،
فیلسوف . * أفلاطونی : أفلاطونه و اؤنک
فلسفه سنه منسوب و متعلق ؛ ص. آچیق
موره چالان رنکده ، لیلای ایله ارغوانی
آراسنده .

أفلاق [سخ. رومانیه بی تشکیل ایدن ایکی
مملکتدن بری که دیکری بغداددر .
* أفلاقلی : أفلاق اهلایسندن اولان .

إفلاق [ع.م. خارق العاده بر شیء حاصل
ایتمه ، بر اثر نفیس وجوده کتیرمه ؛
مرتبه إفلاقه واصل اولان شعرا اُندردر .

أفلاك [ع.س. چه فلکلر ، کره لر ، سمارلر ،
زمانلر ، هوای نسیمیلر .

إفناء [ع.م. یوق ایتمه ، معدوم ایتمه ،
إمحا ، توکتمه : إفنای حیات .

أفندی [س. اوقویوب یازمسی ییلنلره
ویریلن برعنواندر . صاحب ،
مالک ، مولا ؛ سید ، چلبی ، خواجه .
حاکم شرع ، قاضی ، منلا . دها زیاده
تعظیم ایچون بعض عنوانلره علاوه اولنور :
خانم أفندی ، پاشا أفندی ، یک أفندی .
رئیس — : سابقاً خارجییه وکیل . حد :
تربیه لی ، ادیب ، صاحب وقار ، چلبی .
أفندی آدمدر . * أفندیسر : صاحبسر ،
حامیسر . * أفندیلک : صاحبک ، مالکیت ؛
أفندی صفت و عنوانی ؛ تربیه ، وقار ،
چلبیک ؛ لطف ، آیلک ؛ بکا بر أفندیلک
ایتمش اولورسکز .

أفواج [ع. - ج. فوجلر ، بولوكلر ، جلد
عتلر ، طاللر . ب : فوج .

أفواه [منفذر، أغز، بكز، بن مرنو، عدليكر،
ع.س.ج. فلر، أغز، دمالر،

آفروروز [خارجہ آلمانی . - لامق :
کلیسادن خارجہ آلمانی .

أَفُول غروب ایتمه ، بایتمه .

آفه] س. آغا مقامندہ مستعمل اولوب
زیکله اطلاق اولنور.

افہام [ع.م. آکلانہ ، یلدرمہ : افہام
مرام . (تفہیم) دہا قولیدر .

افہ کیف [ی۔۔۔ حقیق ! حقیقہ
موجود . خدمت و وقفہ بہ

مهیا عکرك تحقيق مقداری : بر آوردنك
الاکتونی .

أفندم ع.ج. فؤادى ، قلبى ، يوركلر .

آفیش [فر. - عمومی بر محله یاپیشدیریلان
اعلان.]

أفیکہ [ع۔۔۔ یالان ، کلب ، افترا . ب :
افک . ح . افامک .

آفیون] - خشخاشدن چیتان اورودینی
ماده.

آق | صد بیان ، سفید ، قارآنک ضدی .
مح: تمیز ، پاک ، بیان ، کلام : کلام

حق دوشمك . - ايله قارمى سچمك :

موقليت . - آصمه : بيان كل . - ايلفين :
قبوغر دماغتم قبولانلانز و قوماز : رادو

یتیشن بر آناج . - بابا : تیه می تویمز
و ساض ، به بخ که دانانها به نعره رفتمش .

نسر، کرکڑ۔ = بالیق : کفالہ بکڑوین
کول بالغ۔ = بلین : آجر، نبات۔ =

جگر: نفس آشفه، قاتی تمیز مکه یارایان
و مگو کسده صافیل بولونان عضه، دینه،

خردل : خردله بکزه وین بیاس دانه . -
خشخاش : شرووی باسلان برنو ء خشخاش .

—دېکن : میوہ می ! سہال ویرن دیکھتی

بر نبات . - سلن : جيوه ايله فلورون
مركب بر خوز اولوب خامه ميمى

زیادہ در . - طاووسان : ہر جنس چمولا
سیجانی . - عنبر : عنبرک پیاس جنسی .

— كۆلۈك : آردىچ آناجىك مىنى .
— آفلىق : بىياضلىق ؛ يۈزە سورۇلن دوزكون .

• یوز آقلى : لكسزك : ناموس .
آقلى : پياس لكلى ، پياس چيزكىلى .

آقا] - ایران تورکمری آراسده (آقا)
یرینه مستعملدر.

آقاده میا [ی۔ ادبا، علما و صنعتکاران
جمعی، علوم و فنون اچھی]

آقار [مدا داما جریان ایدن ، آقان ،
زوان : آقار مو .

أقارب [ع.ص.ج. أفريل. يمين أفرما. خصلر.]

آقاسیا [ی. س. صالحیم کبی فونولو چیچی
اولان، یول و باغچہ لری سو۔

سہین کو چوک پاپراولی بر جنس اناج .
[ع.ص. اقصاں ، زیادہ بعید

۱. ج. اقلیم، کره ارضه

ایلیم منطقه‌ای، مملکتی. ب: ایلیم.
[ع.م. قلمه، بر پرده اوتورمه،

متن کا۔ اقامت : اوتورولان محل، مسکن۔

إقامه] لانموزده محل استعمالی باشه در.

اورنورمه، إسكان: بورايه بر يولوك اقامه سي
لازمدين. آيا تده دورديرمه. ميدانه قويمه.

ایزاد : دلائل إقامة می . در غروب .
یرلشدیرمه . إقامة دعوی : دعوی آجه .

أقاميم | دکنڈو . یو کلمہ اصلاً عربیہ

أقوا يا [ع. ج. قول كلمة سبك جبي

قوئم ، الفرديلم ، كلاملم ، كلملم ، سوزلر .

اقبال | اقبالى وارمش ! برآمدك ايتو،

اِقْتِرَان [ع.م. یا قلاشمه، بیتیشیک و مربوط
اولمه، شریک اولمه : سوزک
حقیقته اِقْتِرَان ایتیمور .

اِقْتِرِیس [فر.س. تیاروده اویونجی
قیز ویا قادین .

اِقْتِسَام [ع.م. پایلاشمه، بولوشمه :
مالی بینلرنده اِقْتِسَام ایتدیلر .

اِقْتِصَاد [ع.م. خدوسه یله رعایت ایشمه
اعتدال اوزره حرکت ایشمه ؛

تصرف، اداره . * علم اِقْتِصَاد : ثروتک
استحصالی ایله توزیع و استیلا کندن بحث
ایدن علم .

اِقْتِصَار [ع.م. قناعت و اِکْتِفا ایشمه .
قیصه کسمه .

اِقْتِضَاء [ع.م. لازم کله : سزکده بولونماق
اِقْتِضَاء ایدر . اِحتِیاج ؛ ایشمه
یارامه : بزربر کیتیمک اِقْتِضَاء ایش . *
اِقْتِضَاء سوره : اِحتِیاج سوره . * اِقْتِضَاء
حال : اِحتِیاج حال . — سز : لئومسز ،
مقتضی اولمایان . — ملی : لئوملی ، مقتضی .

اِقْتِطَاف [ع.م. (میوه) طویللامه ، باغ
بوزمه . برایشک نتیجه سندن
استفاده ایشمه : سعنیک مرقه سی اِقْتِطَاف ایتدی .

اِقْتِفاء [ع.م. بریشک آرقه سندن کیتمه ،
اونی تقلید ایشمه . * اِقْتِفاء :
اِقْتِفاء ایدرک ، پبرو اولدوق .

اِقْتِمَق [ق.م. ویا اِقْتِمَق . جریان ایتدیرمک ،
آهسته سبب اولوق، اِساله ایشمه .

اِقْتِمَه [س.م. ویا اِقْتِمَه . حیوانک آلفندن
بورونه اوزانان لکه و نشان .
برنوع خوریمکی ، کوزلمه .

اِقْتَوَر [س.م. تیاروده اویونجی آدم .
بروقعه ده بررول اوینایان .

اِقْتِی [س.م. کوتورو ایش ایچون وریلن
آل امکی ، اجرت .

اِقْچَه [ص.م. (ت : آقچا) . بیاضمی، آقراق،
آلمی . — پاکجه : بیاض و تمیز .
— آغاچ : برنوع بیاض آغاچ .

اِقْچَه [س.م. وقتیه داول ایدن کوموش
سکه ، پول ؛ نقد باره . آق . —

حوغرو کیتمه ، حالی ای اولمه . یوز
چیرمه ، توجه ایشمه ؛ باقمه . ایستک ،
آرزو : چیلکه اِقْبَال وازی ؟ * اِقْبَال .
یرست : اِقْبَاله پک آرزو کش اولان و اونک
ایچون هر شیئی فدا ایدر اولان . * اِقْبَال
یرستک : چاه و اِقْبَال حرص و طمعنی .
* اِقْبَالسز : بختسز، طالعسز، ایشلری ترس
کیدن . — مند : مسعود ، بختیار ، چاه
و رفاهه نائل .

اِقْبَح [ع.م. دها قبیح و چیزکین .
ع.م. ج. قترلر، ناحیه لر ، طرفلر،

اِقْتَار [ع.م. ج. بقعه لر ، بلاد . اِقْطَار
ایله مترادفدر .

اِقْتَارْمَق [ق.م. اِقْطَارْمَق .

اِقْتِبَاس [ع.م. بر کتشدن عاریه یعنی
اِقْتِبَاس ایشمه ، عاریت آلمه .
استفاده ، استعاره . * اِقْتِبَاساً : استفاده
طریقیه ، استعاره ایدرک .

اِقْتِحَام [ع.م. کوری کورینه آلمه ،
شدت و مشققتله صالدیرمه .
یرینه حقارت ایشمه . غدا یکمه ، برطری
ایشمه ، کوکس کرمه : اِقْتِحَام مشکلات .

اِقْتِداء [ع.م. بریشی تقلید ایشمه ، اویمه .
اِقْتِداء : اویارق ، تقلید ایدرک .

اِقْتِدَار [ع.م. مقتدر اولمه ، کوچ ایشمه ،
طاقت . غدا ذکا ، علم ، مهال .
وت . — سز : قوت و طاقت اولمایان ،
آلندن ایش کله یین ، عاجز ، مهارتسز ،
— سزلق : قدرت و طاقت یوقلفنی ، عجز .
* اِقْتِداری : قوت و اِقْتِداره منسوب .

اِقْتِرَاب [ع.م. یا قلاشمه ، دها یقینه
اِقْتِرَاب ایشمه . (وعد) ایفا ، اِنجاز
ایدلمک اوزره بولونمه .

اِقْتِرَاح [ع.م. بداهه (شعر ویا نطق)
سویله . ج. اِقْتِرَاحات : بو
یولده سویلنمش اشعاو و سائره .

اِقْتِرَاض [ع.م. اودونج آلمه . بریشک شهرتی
لکه دار ایشمه ، ذم و غیث ایشمه .

Handwritten text in Arabic script, likely a religious or historical document. The text is arranged in a single column on the left page.

Handwritten text in Arabic script, likely a religious or historical document. The text is arranged in a single column on the right page.

اَكْثَرِيَا [ع. ح. اَكْ جوق وقتده، جوق
كره؛ صيق صيق .

اَكْثَرِيَّت [ع. ص. جوقلق، اَك بويوك
قسم . نصفندن زياده سى .
— آرا : رايلىك هيچ اولمازسه يارىدن
بر فضله سى .

اَكْدَار [ع. ص. ج. كدرلر، قساوتلر ؛
اَكْدَار دهرى چكمن وارميدر؟

اَكْدَى [ع. ص. ويا ايكدى . دعوت اولو .
نمادن ضيفته كيدن دالقاووق .
آليشيق ، مانوس . * اَكْدِيك : دالقاووق .
قلق ، كاسه ليسلك .

اَكْدِيرْمَق [ع. ف. خاطرنه كتيرمك ؛
او نوتديرمامق . جوق

بكره مك : بوقوماش ابيكلىنى اَكْدِيرْيور .
[ع. ف. تخم سهرديرمك، زرع
اَكْدِيرْمَك] ايتديرمك .

اَكْدِيرْمَك [ع. ف. برجهته ميل ايتديرمك .

اَكْذَوْبَه [ع. ص. يالان .

اَكْر [ع. ت : اهر) . حيوانه بينمك

ايجون اوزرينه قونيلان شى ،
سرج ، زين . * اكرلى : صيرتنده اكرى

بولونان . — اورمق : حيوانك صيرتنه
اكر قومق . — ملك : اكر اورمق .

اَكْر [ع. ح. ر. (ت : اهر) . اُداث
شرطدر ؛ كرك ، خواه ، ايستر .

بعضاً الفى حذق ايديلير ، (كرك) قالير .
[ع. م. كرايه ويرمه : او دكانى

اَكْرَاه [ع. م. دها دون اكر ايتملر .

اَكْرَاد [ع. ص. ج. كردلر .

اِكْرَام [ع. م. حرمت ، اعزاز ، تعظيم
ايتمه ؛ مسافرلرته حسن معامله

كورونعه . تعظيم و التفات ايجون بر شى
ويرمه : برر قهوه اكرام ايتديلر . بايعك

بازارلق خارچنده مشترينى نمون ايتمه
ايجون ترك ايتديكى آتجه : سزه دها اوچ
ليرا اكرام ايده بيليرم . * اكراما :

اَكْاه [ع. ف. ويا آكه : معلوماتى ،
خبير ، واقف : بوحقيقته آگاه

ميسك ؛ اويانيق ، متيقظ . دل : — قلبى
اويانيق . آگاهى : آگاهلىق ، معلومات ، وقوف ،

خبردارلىق ، تيقظ ، اويانيقلىق ، بصيرت .
[ع. م. ميل ايتمه . بر شيشه

اِكْبَاب [ع. م. صرف دقت ايتمه ، مربوط اوله .
[ع. ص. دها وپك بويوك . اعظم :

اَكْبَر [ع. ص. شيخ : — محى الدين عربى .
— اولاد : اَك بويوك اوغل . ج. اكار :

بويوكلر ، مقامات عاليه ده بولونالر ، اشراف .
[ع. م. برينه يازى اوكره تمه ،

اِكْتَاب [ع. م. يازديرمه ، تعليم كتابت .
[ع. ص. ج. كستقلر ، اوموزلر ،

اِكْتَف [ع. م. اوموز كيكلىرى .
[ع. م. (بر كتاب) يازمه .

اِكْتِتاب [ع. م. برينه بر شى امر ايتمه .

اِكْتِحال [ع. م. كوزه سورمه چكمه .
[ع. م. كرايله طومته ، كرالامه .

اِكْتِرَاء [ع. م. استكراه كې قوللانيلير .
[ع. م. كيسمه ، كينمه : يكي

اِكْتِسَاء [ع. م. ايسه سى اِكْتِسَا ايتدى .
[ع. م. قازانمه ، تحصيل ايتمه ،

اِكْتِسَاب [ع. م. ايدنمه : اِكْتِسَاب ثروت .
[ع. م. زياده ايستمه مه ، قناعت

اِكْتِفَاء [ع. م. بونكله اِكْتِفَا ايدرى ؛
[ع. م. احاطه ايتمه . بر شيشى

اِكْتِناف [ع. م. طرفدن قوشاتمه .
[ع. م. مستور و كيزلى اوله .

اِكْتِتان [ع. م. صاقلامه ، كيزلهمه .
[ع. م. كهنه ايرمه ، بر شيشك

اِكْتِناه [ع. م. اصل و حقيقته واصل اوله .
[ع. م. داغلامه ، كى ايله ياقه .

اِكْتِواء [ع. م. جوغلتمه ، آرتيرمه .
[ع. م. كلام : جوق سويله .

اِكْتِيار [ع. م. اَك جوق ، دها زياده :
[ع. م. اَك ناس بويله در .

اَكْثَر [ع. ح. اَك زياده ، اَكْثَرِيَا ،
[ع. م. اَكْثَرِيَّت و عوميت اوزره .

ا.کزیژان [ی.س. چوق دقت و اهتمام ایسته مک عادتند اولان.

ا.کساء [ع.م. کیدیرمه ، اثواب ویرمه : اوکا برجیه ا.کسا ایتدیلر .

ا.کسالامق [ف. ویا آکسیلامق . تقلید ایتک ، برینک تقلیدی یاهرق اکلنمک . صوتاریلق ایتک .

ا.کسانتیریک [ی.ص. بربری ایچسندده اولدینی حالده مرکزلی بر اولمایان دایره لره منسوب . مرکزدن اوزاق بولونان . عرف و عاداته مخالف اولان . عرف و عاداته اهمیت ویرمه یی ، بعض غریب حرکتلی کورولن آدم .

ا.کسپر [ی.س. برایشده ، بر صناعتده اوقوق تام صاحی اولان ؛ بر حاکمک ویا طرفینک برحسابی تدقیق ویا بر ایش حقنده رأینی بیان ایتک ایچون تعیین ایتدکلی آدم .

ا.کسیره س [ا.س. چوق سرعتلی (یولجی تره ن : آتوقف وچوق سرعتله کیدن تره ن .

ا.کسترا [ی.س. معتاددن فضل اولان شی . مبالغه بیان ایدن برآدات .

ا.کسر [ت. (ا.نسر .) دمیرچیوی ، میخ ، مسار . — جی : دمیر چیوی یابان وصاتان . — لیمک : دمیر چیوی قاقدیرمق ، چیویلتمک . — ملک : چیوی چاقق ، ا.کسرله میخلامق .

ا.کسز [ص. یکپاره ، پارچه سز ، بوتون : ا.کسز چوراب .

ا.کسز [ح. واکسزین . عتمده ، فکده ا.کسز یوق ایکن ، بردن بره ، بغته ، ا.کسزین ، بالبداهه . آپ ، — آپ آکسزین : بردن بره ، هیچ خارنده یوق ایکن . ب. آک .

ا.کسه [س. باشک آرقه طرفنک صاچلری آلتنده کی قسسی . — سنه بینمک : جبر و تضییق ایتک ؛ مسلط اولمق . — سی قالین : عنادی . — ملک : سرعت و شدتله یاقالامق ، آله کچیرمک ، طومتق .

ا.کسه لانس [ی.س. وکیلره ، ناظرلره ، سفیرلره ویریلن عنوان .

ا.کشیتمک [ف. ویا ا.کشیلمک : آزالتمق ، قاصصق ، ا.کشیک ایتک .

ا.کسیر [ع.س. خارق العاده برقوتی حائر ظن اولونان جسم موهوم . بعض آدویه ایله شکر و عطریاتدن مرکب حاضر شروپ . بر شیئک ایتحصانه سبب مجرد و مؤثر اولان ماده .

ا.کشیک [ص. تام اولمایان ، ناقص : بوپاره ا.کشیکدر . قصورلی : بو حریفک غالباً عقلی ا.کشیک . مفقود ، معدوم : یاردیمی ده ا.کشیک اولسون . قصور ، عیب : ا.کشیکی کدیکی یوقدر :

تام و مکملدر . وزی تام اولمایان : — لیرا . نقصان ، موجود اولمایان : بوسوفر طاقنک ا.کشیکی چوقدر . — ایتک : آرقه سی کسمک : مکتوبلرکزی ا.کشیک ایتیکز .

— اولمق : یوق اولمق : اونک ا.کیلی ا.کشیک اولسون . — اولما : صاغ و دائم اول ، یاشا . ح. نقصان و ناتمام اولمق : ا.کشیک سویلیورسکز . * ا.کشیکسز : تام و بوتون ، نقصانی اولمایان ، قصورسز ، آردی آرقه سی کیلیمه یی . * ا.کشیلمک : نقصان براتق ؛ * ا.کشیلمک : ا.کشیک و ناتمام اولما ، عیب ، قصور ، نقصان . غیبوت ، معدومیت : الله ا.کشیلمکلی کوستره سین !

ا.کشیلمک [ف. آزالتمق ، یوق اولمق .

ا.کشی [ص. آغزی بوروشدیران ، حامض ، ناخوش : ا.کشی صورت . س. ا.کشی شی ، ا.کشیلک . * ا.کشیجه : آز ا.کشی . * ا.کشیلک : ا.کشی شیئک حالی ، حموضت . * ا.کشیلی : ا.کشیسی اولان . * ا.کشیترک : ا.کشی یه چالان . * ا.کشیسمی : ا.کشی یه بکزه یی ، آز ا.کشی . * ا.کشیتمک : ا.کشی بر حاله قومق . * یوز ا.کشیتمک : خشنودسزلق و ا.کشیل کوسترمک . *

اڪڻيلڪ : اڪڻي ڀائڻي ، اڪڻي ڦاٽڻي
اڪڻيلڪ : اڪڻي اولڻي ، تخمير ايتڪ ،
بوزولڻي ؛ مـ لـ ط اولوب آڏيت ويرمڪ .
[ذـ وـ يا آقصيرمق . آقصيريق
ڀائڻي . مـ ذـ آقصيرتمق .
[وـ يا آقصيريق . عضلات
مـ فرمڪ آڻي و اختلاص
بر حرڪتي ڪه نتيجہ سندہ هوا بورن ، آغز
واسطہ سيلہ بردن شدتہ ديشاري بہ آڻيلير .
اڪڻين [ڪڻينش ، اڪلي . مـ آڇيق
دڪڻ : اڪڻينہ صائق ، اچمق ، اچمق ، اورمق .
اڪڻينڪ : وسعت ، آڇيقلق .
اڪڻينلڪ : آڇيق دڪڻہ چيلق .
[اڪل . مـ ڀين ، اڪل اينڊن : اڪل
النبات : اوت ڀين .
اڪل مـ ڀيہ ، تناول ايتڪ .
آڪلاٽمق [ذـ . افهام ، تفهيم ايتڪ ؛
اوڪرمڪ . تعليم ايتڪ .
آڪلاڊلڻق [ذـ . افهام ايدلڪ ، معلوم
ڦيلنق ، بيلڊرلڪ .
آڪلاڊيش [مـ . افهام ، افادہ ، تفهيم ؛
آڪلاڊيشہ ڪورہ فتواوريلير .
آڪلاشلڻق [ذـ معلوم اولڻي ، بيلنڪ ،
عقل ايرڊرلڪ .
آڪلاشلق [ذـ . بريرنڪ فڪرو مقصدي
اوڪرنڪ ؛ اوزلاشلق .
آڪلامق [ذـ عقل ايرڊرلڪ . ذهن
ڦاوارمق ، إدراك ايتڪ ؛
فڪرڪزي ابي آڪلامادم . اوڪرنڪ ؛
ترہ ڪ حرڪتي آڪلاڊہ ڪل . دورمق ،
حسن ايتڪ . واقف اولڻي ، بيلنڪ ؛ ايش
آڪلار آدم . سوز : فراستي و انصافي او .
آڪلايديش [مـ فهم و إدراك ، عقل
ايرڊرلڪ ؛ ذڪاوت ، فرا
ست . آڪلايديشي : ذڪي ، فطين ، هر
ايشه عقل ايرن .
اڪلشڪ [ذـ اوتورمق ، مڪت و آرام
ايتڪ .

آکیز [س. آکینک بیلگدن صوکره
یرده قالدن قسمی .

آکیللیج [س. یاخود ایکیلیج : باغ
صارماشیق .

آکین [س. تارلارده بیتن حبوبات ،
مزروعات . * آکینچی : آکوب
بیمکله مشغول اولان چفتچی ، فلاح .

آکین [س. آرقا کیمینک آکیلیریری .

آکینج [س. اور ، تومسک ، سکیل ،
آت بکی .

آکیندریک [س. آرقه بی اورمن شی ،
قاپو و سائره نک
دهوریک یاقه لری .

آل [ص. قویونبه ، طورینک آچیق رنکی ؛
پارلان قیرمزی . برنوع ییلاچق ،
یوزه سورولن پنبه دوزکون .

آل [س. خدعه ، حيله ، مکر .

آل [س. عائله ، اولاد : آل رسول .
خاندان ، سلاله .

آل [س. عریجه حرف تعریف اولوب کله لرك
اولنده بولنور .

أل [س. وجود بشرک بیلگدن پارمق
اوجلرینه قدر امتداد ایدن قسمی ،
ید ، دست . بعضی آلتلرک تفرعاتندن اولان

قسم . آل ایله یاییلان ایشک بردفعه لغی .

صره ، نوبت . تصرف ، مالکیت . إقتداره
إختیار ، إرادت . مداخله . دخل . —

آتمق : قاریشمق ، کیریشمک . — آچق :

دیلنمک . * آلی آچق : جومرد ، سخی .

— آلتنده : حاضر ، مهیا . — آلتندن :

کیزلیجه . — آلق : کاغد او یوننده بردفعه
قازانمق . * آله آوجه صیغماز : پک یاراماز ،

حاشاری . — آله ویرمک : برلکده جا .

ایشمق . — اوزاتمق : آلفه تشبث ایتمک .

— اوغوشدیرمق : شاشیروب قالمق . —

ایتمک : إشارت ایتمک . * آله ایتمک :

آله کچیرمک ، قازانمق ، نائل اولمق . —

ایشی : آل ایله یاپلش شی . * آله باقمق :

[س. مکملیت ، قصور سزلق ،
مکمل و قصور سز اولانک حالی .

آکناف [س. چ. کنفلر ، جانباز ،
یانلر ، ناحیه لر .

آکندی [س. (ت : آیینی) . آکه دن
چیقان ایجه تالاش .

آکوان [س. چ. کونلر . ب : کون .

آکول [س. چ. چوق یلک یین ، اوبور ،
پیس بوغاز .

آکومولا تور [فر. س. قوه الکتریکیه
طوبیلان و لزومنده
بو قدرتی جریان شکلنده إعاده ایدن
الکتریک آلق .

آکه فا . وآکهی . ب : آکاه ، آکاهی .

آکه [س. (ت : آیه) دمیر وسائره یونقغه
مخصوص ایجه دیشلی آلت ، تورپو ،
سوهان . — چ. دمیر وسائرهی تورپولین

ایشی . — له مک : تورپو ایله یونق .

آکله [س. یاخود آکک : یناغک چکمی
اورتن آلت قسمی .

آکی [س. ویا آکو و ایکی . قبور غملرک
آک آلتده کیلری ، ضلع ، پهلو .

آکیاس [س. چ. کیدسلر ، باره کیدسلری ،
طوبه لر . ب : کیس .

آکیال [س. چ. کیلر . (حبوبات)
اولچولری . ب : کیل .

آکیپ [فر. س. عینی ایشده چالیشانلرک
هیئت عمومی ، طاقم .

آکیسج [س. آغاج دالریخی آکمه
مخصوص قانجه .

آکید [س. صاغلام ؛ محقق . صریح
وقطمی . * آکیدآ : صاغلام
صورته ؛ صراحة و قطعاً .

آگیر [س. برنوع یابان مریدنی .

آکیرمق [فر. آشک باغرمق . چ. آشک
کبی باغرمق . مه آکیرتمق .

آلا [ع. ج. عطیه لر ، بخشش لر ، احسان لر .]

آلابانده [ع. کینک یانلرینک اریغ سطحی ، عمومیله یانلری ، بوردا مقابلی . ج. شدتلی تکدیر .]

آلات [ع. آلتر ، آوادالقلر .]

آلاجبه [ع. قاریشیق رنکلی . - قارا . - ساقی : یاری قارا کلتی . - لقی : قاریشیق رنکلی اولان بریشیک حالی . - لی : رنکلی مختلف . - لانتی : مختلف رنکده لک لر پیدا . - بر قاج رنکلی ایلیکدن پالیش طوقومه یز .]

آلاجوق [ع. تورک عشاریرینک چایی جیر . پیدن یایدقاری مسکنلر ، اوبه .]

آلارغه [ع. آجیتی ، اوزاق . حد : آجیتی کل ! اککین .]

آلازلامق [ع. اوتوله مک ، آلوده . قیزارتمق ؛ دم برله یالق ، کی .]

آلازلامه . - بر نوع ییلاجق .

آلاف [ع. ج. الفلر ، بیکلر ، هزارلر .]

آلام [ع. ج. الملر ، کدولر ، درد لر : آلامی هرآن تراید ایتکده .]

آلامان [ع. استمداد ، شکایت اداتی . الکنن الامان .]

آلان [ع. اورمان ایچنده آچیقلیق یز . قارما قاریشیق ، کورولتولی :]

آلان تالان اولمق .

آلان [ع. غز . شیمدی ، شیمدیکی حانده ؛ هنوز ، حالا ، ده ، بواآنه قدر .]

آلاستیق [ع. ص. ضوبلائوب اوزامق و استمداد ای حازر .]

آلاو [ع. شعله ، آتشدن چیقان یالین ، لهب . غل . آو . - لانتی : شعله نلک . یالین پیدا ایتک .]

آلاویره [ع. قاریشیق ، هرچ و مرج . آلدن آله آقطارمه ، اممه باصه

صدقه مهتاج ، باره وهدیه منتظر اولمق . * آلی بایراقلی : آدیمز ، شریر . - برلکی :

ایفساق ، برک . * آلی باند : خدمته مهیا . * آلی بوش : ایشیز ، هیچ بر

شیئی اولمایان . * آلی پک : خیس . - چابوقلنی : حقه یازلق . - چکک : واز

چکک . - دکک : وقت و فرصت بولمق . * آلدن : صریحه تابع طوعنایارق ، برنک

آلدن . * آلدن چیقارمق : صائق ، دفع ایتک . * آلدن چیقمق : فوت ، غالب اولمق .

* آلدن کلک : یایلیمک ، ایتداری داخونده اولمق . * آله : تحت تصرفه ، قازانیش ،

حاضر . - قالدیرمق : اورمق اولمق ؛ دعا ایتک . * آله کیمک ، کیرمک : طوتولمق ،

یاقالاتمق ؛ تصرفنه موقعیت حاصل اولمق . - وارمق : وقت و فرصت بولمق ، جلاوت

ایتک ، قیسق . * آله ورمک : اخبار ، تسلیم ایتک ، یاقالاتمق ، نمازقله خبر

ورمک . * ایکی آلی بوکرنده : مایوس و حیران . * خانم آلی : کوزل قوقولو

معروف چیچک .

آلا [ع. قاریشیق رنکلی ، آلاجبه ، بنکلی : آلاکوز . - بالیق : طائی

وصوتق سولرده بولنور بر بالیق . - قارغه : قارا وکول رنککده بر قارغه .]

آلا [ع. بعض تعبیراتک باشنده بولنور (اصولنجه ، طرزنده ، واری)

معنای ایفاده ایدر : آلا توره : تورک طرزنده ، تورک واری . آلا فرانقه : قرنک اصولنجه .]

آلا حد . هایدی ، هیا : آلا قوزوم .]

آلا [ع. جل استفهامیه حرف تنبییه در : آلی ، شیمدی ، بیلش اولمک ...]

آلا [ع. آجیق مانی ، آجیق کویک وکی : آلا کوزلو .]

آلا [ع. استثنا بیان ایدر ، دن باشقه ، دن ماعدا : اولمادینی صورتده ، حکمی حالنده ؛ باخصوص ، هله : میوه یی

چون سوه رم ، آلا چیلکی (بر معناده ایلله تاغظ اولنور) . مغلنا ، همه حال .]

«طلوبه». واپورلرده كومور نقلی ایچون قوللانیلان اسکله .

آلای [س. طوب ، غلبه لقی ، گروه ، جماعت ، کثرتی ممدار ، برچوق شیلر : بر آلی جهلا . دبدبه ایله اجرا اولونان مراسم : دوکون آلی . بر قاج طابوردن مرکب قوه عسکریه . إستهزا . - ایتمک : اکنمک . - : طاقم طاقم ، گروه گروه . - مالای : هپ بردن ، طاقيله . * آلایحی : هرکسله اکنمکی سون ؛ مکتاب عسکریه ده امتحانی ویره مدیکندن دولای آلایه اعزامی لازم کلن شاکرد . * آلائی : دبدبه لی ، طنطنه لی ، إستهزالی ؛ اکنجه لی ؛ مکتیدن چیقمه اولمایوب آلایدن یتیشن ضابط .

آلایش [ف.س. زینت ، دبدبه ، طنطنه ، کلفتی کوستریش . بولاشیقلى .

آلب [ص. یکیت ، قهرمان ، دلاور ، جسور ، پهلوان .

آلبا [ع.س.ج. لیبیلر ، عقلیلر ، خردمندلر . ب : لیب .

آلباب [ع.س.ج. بلر ، عقللر . اولوالباب : عقل صاحبلى ، أصحاب عقول .

إلباس [ع.م. اورتمه ، برینه بر لباس کیدرمه .

آلبته [ع. ویا آبت . مطلقاً ، همه حال ؛ عاقبت ، نهایت : آلبته کورورز .

آلبسه [ع.س. لباسلر ، روبازلر ، جامهلر . تورکجه ده مفرد کبی قوللانیلیر .

آلبوم [س. فوطوغراف ویا قارت پوستال قویق ایچون ایچریسنده بیضی

ویا مستطیلی کسیک کوزلر بولونان برنوع کتاب . موسیقی مجموعه سی . ایچنده رسم ویا اشعار بولونان دفتر .

آلبومین [فر.س. طبیعتده مبدولا بولونان و یومورطه نك آقی ، قانك

سرومنی تشکیل ایدن برآز طوزلو ماده .

آلیاقه [س. کچی ایله دوه آره سنده بر نوع حیوان ؛ بوجیوانك قیلندن

یاپلش یوک قماش .

آلت [س. اوست مقابلی ، تحت ، زیر ؛ کرى ، مابعد . صوک . آشاغیده

بولونان . - آلته : بربرنك آلتنده . * آلتنه آلتی : یکمک . - اوست ایتمک :

قاریشدیرمق ، قارمه قاریشقی . - ایتمک : یکمک ، إلتزام ایتمک . - ماشنده : همان

آلتنده . - طرف : صوک قسم ، مایغند . * آلتده قالمق : یکمک ؛ متندار اولق .

* آلتی اوستلی : آشاغیقلى ، یوقارباقلى . * آیاق آلتی : یول اوستنده بولونان . *

آل آلتندن : کیزلیجه . * بییق آلتندن کولمک : خفیفجه اکنمک . * حصیر آلتی :

إهال ، عدم اجرا . * صان آلتندن صو یورومتک : بللی اولمایاجق طرزده حيله ایتمک .

* قهوه آلتی : خفیف صباح یمکی ؛ قهوه آلتی ایتمک : بویمکی ییمک . * بر آلتی :

بودروم . * آلتلق : یازی یازمنی ایچون کاغذک آلتنه قونان مقوا و سائر .

آلت [ع.س. بر ایشی یایمق ایچون قوللانیلان ماکنه ، آوادانلق و سائر . عضو . مجر . سبب ، واسطه .

إلتباس [ع.م. قاریشیقلى ، شبه و تردد .

إلتجاء [ع.م. صیغنه . - کاه ، - که : صیغنه جق یر .

إلتحاق [ع.م. بیتشمه ، اولاشمه . قاتله : بزه إلتحاق ایدیور .

إلتحام [ع.م. آبی اوله ، قیانه (یاره) . آلتنوب اوکله .

آلتروئیزمه [فر.س. دیکرلرینه محبت ، غیر آندیشک .

آلتروئیست [فر.س. کندیندن باشقه سی دوشون و سون ، غیر آندیش .

إلتزام [ع.م. کندینه لازم عد ایتمه ، اختیار ، طرفکیرک ایتمه .

موجب اوله ، إنتاج . حکومت وارداتندن بعضیلرینک کندی حسابنه اوله برق تحصیل

کفیل إرائه سیله اوزرینه آله . * یالالتزام : ایش ایدینه رک ، صورت مخصوصهده . *

إلتزاماً : إلتزام طریقيله . * إلتزامی :

بر نبات . — طوب : عنبر چیچکی ، غازیله
 — قوریوق : قیل دوکن دینلن بر قوش .
 — کوکی : بکوانه دینلن بر جنس کول .
 • آلتونلامق : آلتولاه قایلماق ، بالذریلامق .
 [ع.م. آلتولاه ، پارلامه . قایک .
التهاب] خسته بر عشوه و محومندن
 متحصل وجع ، حرارت و قیزارمه .
 التهابی : التهابه مسوب و متعلق .

آلهس [ع.م. پرنس و پرنسسلره و بریلن
 عنوان . بو عنوانی شاهیان آدم .
 — ویا ایللی . قاروش قایلرینک
 [هربری ، زوج برادرینک قازیلی .
 عد . بشدن صوکره کی صایی ، سته .
 شش ، ٦ . • آلتیشیر : هر دفعه .

سند آلتی . • آلتیق : ثقلی ، ضوی .
 قیسی الخ . آلتی اولان : آلتیق قوزو .
 — یازمق : آلتیده آلتی یازمق اولان ؛
 بالاموت بالیفنک بویوک جنسی ، تورلنک
 بر جنس قاش . — یاتلار : مکرر
 آلتلی طبایحه ، رورلور .

التيام [ع.م. تعصیر و اصلاح ایدمه .
 برلشه ، بری دیکرنه منطبق
 اوله . (یاره) اولکه ، قایانمه .
 [ع.م. برخی مدافعه و حمایه ائمه ،
 غلجیر ائمه ، ایجار ، مضطربراه .

ألك . — آلدیوهن .

أله [ع.م. پارلاق قیرمزیه مائل رنگمه
 آله چالار طوری (آت) .

الجاحق [ع.م. یوکک اولمایان ،

الجارق [ع.م. دها الجاق ، الجاقه : ماسه
 برآز آجارق اولمش .

ألق [ع.م. ویا ألق : یوکک مقابلی .

ألق [ع.م. دون ، بست ، قیسه بویلو .

بحر دنی الطبع ؛ فرومایه ، ذلیل . خسیس ،
 بنی . قورقاق ، نامرد . — کوکلی : متواضع ،
 کبرسز . • ألقاقه : آز ألقاق ، چوق
 یوکک اولمایان ؛ — دنی اولانلره یاقیشه .

جق صورتده ، رذیلانه ، دانشله . •
 ألقاق : یوکک مقابلی ، پستی ؛ بحر

بریشی التزامه آلان . • التزامی : التزامه
 منسوب . • صیغه التزامیه : یازملی
 و سوملی کبی لزوم بیان ایدن صیغه .

التصاق [ع.م. یاقیشه ، بیتیشه . برلشه ،
 قاروشمه : التصاق خلی .

التفات [ع.م. بر طرفه یوز چورمه .
 اهتمام ائمه . اظهار توجه ،
 خاطر صورمه ، لطفاکارانه آشنالقی . •

التفاتیی : هر که التفات ایدره خاطر
 لرخی تطیب ایدن ، ملتفت . • التفاتسزلق :
 التفات ائتمش ، عدم التفات . • التفات
 تکارانه : التفاتجیلره مخصوص بر طوره .
 [ع.م. تصادق ائمه ، قارشیلانمه ؛
 بولوشمه ، قاروشمه .

التقاط [ع.م. اوتهدن بریدن طوبلامه ؛
 تصادقا بولمه ، راست کلمه .

التماس [ع.م. نیاز ائمه . برندن بر
 شیشی اصرار ایله ایسته ،
 رجا ، استرحام ، طلب .

التماع [ع.م. ایشلدامه ، پارلامه .
 قایمه . (رنگی) دکیشه .

التمش [ع.م. اتمش : ٦٠ ، ستین ،
 سنده اتمش . • اتمشلق : اتمش جزومدن
 مرکب ؛ اتمش یاشنده ؛ اتمش یاره قیستده .

ألتمك [ع.م. اتمک : بو اونی اتملی .
 [ع.م. بشنجیدن صوکره کلن ،
 آلتبجی [سادس ، ششم .

آلتو [ع.م. مو . کمانله و ییولوسهل آراسته
 بویوک کان ؛ بوکلو ایله باریتون
 آراسته نفسله چالغیر پرده لی باقییر آلت ؛
 قادین سنک آک قیاسی .

التواء [ع.م. بوکوله . (نهرک) طولاً .

شیللی بر مجراسی اوله . صاوله .

آلتون [ع.م. ویا آلتین : معروف قیستدار
 معدن ، زر ، ذهب . — آلتوندن
 معمول : آلتون ساعت . — باباسی : یک
 زلکین . — طوبی : یک کوزل چوچوق ،
 نور پارچه سی . — اونی : طیده مستعمل

دناوت ، ذلت . قورقاتلق . * آلچاقلاقمق :
ایندیرمک ، آزالتمق ، تدی ایندیرمک .

آلچالمق [ف. آتکک ، ایتکک . مج. تنزل
ایتکک ، اورتکک مذلت ، تذلل .

آلچی [س. صنایعه مستعمل معروف
بیاض توز ، حبس .

ألحاج [ع.س. حاجی .

ألحاح [ع.م. إبرام ، إصرار ، صیغیشدیرمه ،
زورلامه .

ألحاد [ع.م. طریق حقدن آیریله ، کفره
اینانمادیش ؛ دینسزکک ، اعتقادسزلق .

ألحاصل [ع.م. کلامک نتیجه سی اوله رق ،
حاصلی ، خلاصه کلام .

ألحاظ [ع.م. برینه یاندن باقمه ، کوز
اوجیله باقمه .

ألحاق [ع.م. قاتمه ، ضم و علاوه ایتمه .
بیتیشدیرمه .

ألحال [ع.م. غلز . شیمدی ، شیمدیکی زمان .

ألحاله هذیه [ع.م. غلز . شیمدیکی حالده ،
بوکونکی کونده ، هنوز ،

حالا ، ألیوم .

ألحان [ع.س. ویا لحون . لحنر ، ازکیلر ،
نغمه لر . صناعة الالحان : موزیک ،

موسیقی . ب : لحن .

ألحنذر [ع. صاقین ، صاقینه لم ، صاقینکر :
ألحذر من السارقین : خرسز لردن

صاقینکر .

ألحق [ع.م. دوغروسی ، حقیقه ،
[بحق : الحق بوسکا لایقدر .

ألحکم لله [ع. حکم الالهکدر معناسنده
[توکل وتسلی تعبیریدر .

ألحمد لله [ع.م. اللهم حمد وشکر لر
[اولسون : صاودق بلایي الحمد لله .

ألنخ [ع. إلى آخره ترکیب عربیسنه إشارت
[اولوب سارلری ویا آلت طرفده
تا صوکنه قادار بویله در معناسنه کلیر .

آلداتق [ف. حیلله ایلله قانیدیرمق ، إغفال
ایتکک . اویون ایتکک . دولانیدیرمق

یالان سویلیک . سوزنده دورماق .

آلدادان [ص. حیلله ایلله قانیدیرن ، اویون
ایدن ، یالان سویلیه یین ، مغفل .

آلدادیجی [ص. إغفال ایدیجی ، حیلله کاره
یالانجی ؛ ظاهراً ائی کورونن .

آلداعی [ع.س. دعا ایدن ، دعاچی ،
علیماصنفنک (بنده کز) مقامنده

قوللاندق لری تعبیردر .

آلداتق [ف. حیلله یه قاتلق ، یا کلیش
دوشونمک ، یالانه ایناتمق .

آلدیرمق [ف. آلفه سوق ایتکک . صیغله
یرمق ، اهمیت ویرمک . دلیرمک .

آلدیوهن [س. آلی صونوقدن ویا کیردن
[محافظه ایچون اورتن دری

ویا قوماشدن معمول شی ، آلتک ، آلتک .
آلد [ع.س. زیاده لذیذ اولان ، لذتی پک

آلد [چوق : آلد لاند .

ألزام [ع.م. معاوضهده خصمی إسکات
ایتمه ، مباحثه و مناظرهده غلبه

جالله . إلتزام ایتدیرمه .

ألزم [ع.س. پک لازم ، پک مقتضی :
[هراوه بر ماکنه ألزمر .

ألزمت [ع.س. پک لزوملی اولان شیئک
[حالی . صووک درجهده لزوم

وإقتضا : بوماکینه نک ألزمتی آشکاردر .

ألست [ع.م. دلکیم معناسنده عربیه
[بر تعبیردر . روز ألست :

إبتدای خلقت بشر . — بریکم : بن
سزک ربکوز دلکیم ؟

آلستما [ع.س. حاضر ، مهیا !

ألسلام [ع.س. صلح و سلامت . *
[والسلام : آرتق سلامدن باشقه

دییه جک برشی قالمادی ، ایشته بو قدر :
بویله اوله جق والسلام .

ألسنه [ع.س. ج. لسانلر ، دیلر .

إلصاق [ع.م. یاپیشدیرمه : بو ظرفه
[بول إلصاق ایتملی . بر شیئ

دیگرینه بیتیشدیرمه ، ربط ایتمه : دمیر
یولرینک إلصاق .

الصلّا [ع.م. میدان اوقومه تعبیری ،
کوکون واورسه چیقین: قارشیمه
چیتحق واورسه الصلا!]

الطاف [ع.م. لطفلر، نوازشلر، حسن
دعاهلر: سبجانه .]

اللطّف [ع.م. دهالطیفوده خوش اولان .]

العیاذ بالله [ع.م. الله سیغیندم ،
الله اسیرکین .]

إلغاء [ع.م. لغو ایتمه، بوزمه، قالدیرمه،
حذف ایتمه، هیچ حکمنه ایندیرمه .]

الغاز [ع.م. چ. لغزلر ، بیلجهر ،
معازل: الغاز مشکله .]

الغرض [ع.م. حاصل کلام ، مقصدم
شوک، شونی دیمک ایسترمک .]

ألف [ع.م. عدد. بیک عددی ، هزار ،
۱۰۰۰ . ج. آلف ، الوف .]

ألف [ع.م. ألفبائک ایلک حرفنک
اسمی: (ا) . بو حرفک أصل

شکلی شود: (ه) . بواکده همزه ویا ألف
همزه نامی ویریلیر . بزم ألف دیدیکمز شو

شکلده کی (ا) ألف حرفنک کندینه مخصوص
بو صدامی یوقدر . بالکز (عاقل)

کله سنده کی عینک فتحه سی اوزون اوقوتور
ویا همزه (ه) یه مسند خدمتی کوزور :

ا ، ا کبی . ب : ا .
ألفاظ [ع.م. چ. لفظلر ، کلهلر ، سخنلر،
سوزلر . ب : لفظ .]

القباء [ع.م. برلستک بوتون حرفلری بر
آراده کوستن ترتیب : بو حرفلری

هجالابوب اوقومه اصولی بیلدیرن رساله .
ألفت [ع.م. انیت ، آلبشمه ، قونوشمه،
کوروشمه . اختلاط . دوستلق .]

ألفته [ع.م. عشق وسودادن چیلدیران ،
آشفته . س. قاحشه ، ناموسسز

قاری . ج. آلفتکان .
ألفراق [ع.م. اوداع !]

ألفیه [ع.م. بیک بیتلی قشیده .]

إلقاء [ع.م. براله ، قومه ، آتمه : نفسی
تسلیمه إلها ایندی . ج. إلقاءت :

إغفال ، إفساد : بر طالم إلقاء ته قابلمس !
القاب [ع.م. چ. لبلر ، عنوانلر . ثر. قد .
أصحاب رتبه نك عنوانی .]

إلقاح [ع.م. منبر قیلمه . کبه براله .
القصة [ع.م. حاصل کلام ، کازمدن مهاده
اولان شودرک .]

القول [ع.م. شرایدن ویا تخیر ایتمس
دیگر مایعاندن نقطه بر ایله النان مایع .]

أقولیک [ی.م. سیبرتولو مایعانه سؤ
استعمالندن متولد خستلغه
طوتولش اولان .]

ألقیش [ع.م. ال چیربارق ویا یوکسک سله
یاشا دیه باغیرارق ایدیلن تقدیر
وتحسین . آلقیشلامق: تقدیر وتحمین .]

ألك [ع.م. بریشی الهه ایمون قولالانیلان
آلات . الکله مک : الیکدن
کچیرمک ، الهه مک .]

ألکتروود [ی.م. برجرمان الکتریقینه
بر جسمه نفوذ ایندیکی
نقطه ، اوچ .]

ألکترون [ی.م. منق الکتریق ایله
محمول اولان وقابل تقدیر
مادی بر وارلنی بولونمایان صوبک درجه
کوچوک بر عنصر .]

ألکتریق [ی.م. ویا الکتریک . بوتون
أجسامک بعض احوالده
جوارئزنده کی خفیف آشایی جلب ایتمک ،
قعلجملر چیقارمق ، حیوانلرده رجیفه
عصبیه سبب اولقی خاصه سی . الکتریق
الکتریقده منسوب ومتعلق . الکتریقیت :
الکتریقشدیرمه ، الکتریقاشمه .]

ألکیم صاعمه [ع.م. شعاعات شمسه نك
یاغورخانه کچن بولونلر
اوزونده إنکسار وإنعکاستندن حاصل اولان
ویدی رنگ کوستن علامت جویره که بو
حادثه آشناسنده کونش دائما الکیم صاعمه یه
یاقان راصدک ارقه سنده بولنور ، قوس قزح .
قسطان ، قسطانی ، قسطایه .]

عقلار ویرسین : دلجه ، بدلاجه حرکت
ایدنلر حقنده . — کریم : محرومیت حالنده ،
ناچار قالدیق زمان سویله بن توکل و امید
تعبیری . — ویرسین : آبی بر شیء اله
کپیره نلره بیان ممنونیت و تبریک ایچون
بعضاده لطیفه و استهزا ایچون سویلنیر :
الله ویرسین ! ایشک ینه یولنه کیریدی .
بسم : — اللهم إسمیله . حسبنا : — الله
یزه یتر . علم : — الله ییلیر .

ألی [عد. یش دفعه اون . * ألیشر :
هر دفعه سنده ألی . * ألیجی :
ألینک صرهمی ، ۴۹ دن صوکره کلن . *
ألیلک : ألی قیمتنده ویا یاخنده اولان .

ألم [ع. ۳. آغری ، صابجی ، وجع ، جسماً
چکیلن مادی اضطراب . کدر ،
درد . جم. آلام .

ألماء [س. ویا آلا . یشیل ، صاری ، بیاض
و قرمزى رنگلرده اولان معروف
میوه ، تفاح ، سیب . یر . — سى : پاتاسه
بکزه بر سبزه . — باش : برجنس اورده .
— جق : اویلق کیمکینک باش طرفی ؛
چقیقتیلی کیمک : یناق ، چکه ، غرتلاق ألباجی .
— کورک : تلکی . پوستندن کورک . قیزیل
— : روما شهرى . — لى : ألبا آغاجلری
حاوی باغچه . — لی : ألباسی چوق ، ألبان یا بلش .

ألماس [س. معروف ذی قیمت طاش ،
جواهر ، کوهر ، یجر . پک سوکیلی
و قیمتدار : ألباسم ، ألباس یارم . — پارچه سى :
پک کوزل چوق ویا قیز . * ألباساره :
ألباس پارچه سى .

ألباستراش [ق. ۳. ألباس کبی یونتولش
ألبان مقبول بر جام ،
بلور ، قریستال . ص. بو بلوردن معمول :
ألباستراش بر بارداق .

ألباسیه [س. شکر ، ات صوی و سائره دن
یاپیلان بلور کبی پارلاق و شفاف
بر طاقلی .

ألمان [س. آلمانیالی ، جرمانیالی . * آلمه
[نلق : آلمان حالى .

[ع. ۳. کوجسکله إفاده مرام
ایدن ، سیکمه .

آلکون [ق. ۳. ویا آلکونه . آل رنکنده ،
قویو و پارلاق پنبه .

آلاق [ص. خیله کار ، دوزنباز ؛ سوزنده
طورماز ، دونک . مه : آلاق
بوللاق : قارمه قاریشیق .

آلشمش [و. آل ایله دو قونمق ، آل
ششاسی ایتک ؛ دوکوشمک .

آلغرو [یتا. مو. شوخ ، شدید و جانلی .
[آلغره تو : آل لغرودن ده
آز سرعتلی .

آلیق [س. قادینلرک یوزلرینه سوردکری
آل دوزگون . آل رنکی .

آلمک [ق. ویا آله مک . آل طوقوندرمق ،
آل ایله طوقمق ، آله قاریشدرمق ؛
آل ایله یوقلامق ؛ اورسه له مک ؛ طوقونمق .
[ص. ویا آله مه . آل ایله سچلمش ،
منتخب : آله مه کومور .

آلنمک [ق. آل ایله طوقونمق ، قورجا .
[لانتق ؛ اورسه لنمک . قوغلمق .

آلوسیناسیون [ی. ۳. حقیق بر شیئک
مرضی بر حس ، ضلال ، وهم : هر رؤیا
بر آلوسیناسیون در .

الله [ع. ۳. یرله کوکی یارادان مولی ،
تکری ، رب ، خدا ، ایزد . —

أعلم : الله دهأ آبی ییلیر . — اکبر : الله
بویوکدر . — ! : حیرت ، تعجب و
افعال إفاده ایدر . — ایجسین : الله لایق

کورمه سین . — بر ، سوز بر : ویریلن
سوزدن دونولیه جکئی تأیید مقامنده . *

الهدن بول : جزاکی الله ویرسین . *

الهدن قورق : اوتان ، یاممه ، عیبدر !

* الهدن قورقماز : ظالم ، انصافسز . —

سلامت ویرسین : کیدنره ، مشکلی بر
وضعیتده اولانلره دعا . — عشقنه ، —
حقیچون ، الهکی سورسهک : یمین تعبیر .
لریدر : الله عشقنه دوغروسى سویله ! —

آلن [س. قاشلره باشك صاجلری آرا-
سندەكى آچیللق ، ناحیه ، جبین ،
پیشانی ؛ اوک جهت ، جبهه . • آلهی
آچیق : ناموسلو . - یازیبی : طالع ،
مقدرات . • آلنلک داماری پاللامش :
حیامنز . - تری : ناموسکارانه چالیشمه ،
أملك . • آلنلق : آلنه طاقیلان سوس ؛
بنالرك جبهه‌سنه آسیلان لوحه .

آلنمق [ذ. ایچرله مك . سولن سوزی
اوزرنه آلەرق متأثر اولقی .

آلو [س. آتشدن چیقان یالازه ، صیجاق
هوا ، یالین ، لهیب . ضرراق او-
جندەكى بایراق . - نلک : آتش آلتی ،
آلو چیقارمق ، طوتوشمق ؛ ع. شدت
کسب ا . ، غصبه کلمک .

آلو [قاص. اریک ؛ لسانزده اریک جنسندن
اولان شیلره دینیر : زردالو .

آلو [مه. تلفونده چاغیریلانک نه ایستیور-
سکز معناسنه ویردیکی سس .

ألواح [ع. ج. لوحلر ، تفتلر ، دوز
سطحلر ؛ اوزرنه یازی یازیلان
ورسم یاپیلان شیلر .

ألوان [ع. ج. لونلر ، رنگلر ، چشیدلر .
ص. رنگارنگ ، ألجالی .

آلود [قاص. بولاشمش ، بولاشیق . دالمش
مستغرق . مرحمت . - مرحمتلی .

آلوداع [ع. اللهه ایصهارلادی ، اللهه
امانت اولک .

آلوده [قاص. بولاشیق ، بولاشمش .
- دامن : آنکی بولاشیق ،
عفتمنز ؛ • آلوده خون : قانه بولاشمش ،
قانی . • آلودکی : بولاشیق .

ألوف [ع. عد. ألفلر ، بیکلر ، هزارلر .
ب : ألف .

آلومینیوم [ی. - . بیاض ، خفیف
ومتین اولوب کوموش کبی
بارلایان و ۶۵۰ درجده آریسن بر معدن .

ألوهیت [ع. - . اللهلیق ، نکرلیق ، معبودلق ؛
الوهیق منکرلرده وارد .

آلمایا [سغ. مرکزی اورویا دولترندن
بریدر . مساحه سطحیه سی
۳۹۷،۳۹۷ کیلو مترو مربعی ، نفوسی آلتش
ایکی میلیوندر . کومور ، قورشون ، قلاهی
دمیر ، چینقو الخ . کبی چوق زنگین
معدلری وارد . حرب عمومیده فرانسه
ایله متفقلرنه مغلوب اولهرق ۲۸ حزیران
۱۹۱۹ ده وەرسای معاهده‌سی إمشالادی .
بک چوق تفسیناته محکوم ایدیلهرک مستملکاتی
آلساس لورده غائب ایتدی . لهستانک
چانلانماسنه راضی اولدی .

المزده [قاص. دردلی ، کدرلی ، غم دیده .
ج : المزدکان .

آلمق [ذ. اخذ وقبول ایتمک . کوتورمک ؛
سیل کوروی آلدی . ایدتمک .
إشترای . ، صالین آلتی . إستیعاب ایتمک ؛
بویشنه ایکی اوقه سیرکه آلیر . چورمک ،
إحاطه ایتمک . کسمک : بویشدن بر آز
آلمی . قازانمق : نام آلتی . آکالمق ؛
ذهنم آلمایور . صوغوق . - : اوشومک .
خسته‌لق . - : خسته‌له طوتولق . آتش
- : طوتوشمق ، ع. بردن حدتلمک .
لوسته . - : درعهده ا . اوزرنه . - :
آلتیق ، خوبلانلق . بویشنه . - : کنهانه
کیرمک . سوز . - : وعد ایتدیرمک ؛ سوز
مویلمک مساعده آلتی . نفس . - : تنفس ا .
فرحلامق . کوز . - : کوزی قاماشدیرمق .
کوکل . - : تلطیف و خاطری خوش ا .
اوکشی . - : توسعه ویا وقوعنه مانع او .
میدان . - : فرصت بولق . یول . - : ایلرله مک .
• ذ. ویا آله مک : آلکدن کچیرمک .
• بک دقتلی برصورتده آراشدیرمق .
مجمک . آلکدن کچیرمک صارمق : ایبلیک
آله مک . م : التک .

آلمک [س. ایبلیک صارمغه مخصوص آلت
که برمیلمک اوستنده قولاینه دوز
برقاج دکنکدن عبارتدر .

آله [ص. ویا آلهمه . آلکدن کچیرلمش ،
آلتش . سچلمش .

آلیف [ع. ص. ج. لیفلر ، آغاج قابوغنك
تللری . ایلیك شكلنده شیلر .

آلیج . ص. یانی اریك .

آلیجی [ص. آلان ، صاتون آلان ،
مشتی ، طالب .

آلیش [ص. آلق فعلك طرز و صورتی ،
مبايعه ، صاتون آله . —
ویریش : آلم صایم .

آلیشدرمق [ف. بر شیئی صیق صیق
یایدیراق اولكله الفت
ایتدیرمك ، عادت ایتدیرمك . اویدورمق
امتزاج ایتدیرمك . بر انسانك یا حیوانك
وحشتی ازاله ایتمك .

آلیشقان [ص. الفت ایتمش ، مانوس ،
آلیشمش .

آلیشمق [ف. مألوف اولق . عادت ایتمك ،
الفت وانسیت پیدا ایلمك .
م : آلیشلق .

آلیشیق [ص. الفت وانسیت پیدا
ایتمش ، مألوف ، عادت ایتمش .

آلیف [ع. ص. الفت ایدن ، آشنا
و دوست اولان . محب .

آلیق [ص. سرسم ، بدلا ، دلی . *
آلیقلق : بدلاق ، صرسمك .

آلیق [ع. ص. دها لایق و سزاوار اولان :
بوایشه اوپك آلیقدر .

آلیقومق [ف. تأخیر ایتمك ، كزی
طوتمق : صاقلامق .

آلم [ص. آلق فعلی ، أخذ و مبايعه .
— صایم : آلیش و ویریش . هر مینك
منزلی . * كوز آلمی : كوزك بر نقطه دن
كوره ییلدیكى مسافه .

آلم [ع. ص. آغری و وجعی موجب اولان .
شدید ، چوق درد و ألم ویرن :
عذاب آلم .

آلین . ص. ب : آلن .

آلینغان [ص. هر سوزی أكفنا معناسیله
اوزرنه آلاق داریلان .

آلویرمك [ف. کافی كلك ، یتیشمك .
اویغون دوشمك ، موافق
كلك . وقوع بولق . * آلویرر : یتر ،
آرتق ایستمز .

آلویریش [ص. کفایت . مناسبت ،
اویغونلوق ، موافقت ؛ فائده .
* الویریشلی : کافی ؛ موافق ، اویغون ؛
قوللانیشلی ؛ نافع ؛ مفید .

آلویه [ع. ص. ج. لوالر ، سنجاقلر ، بایراقلر .
ب : لوا .

إله [ع. ص. تکرری ، خدا ، معبود .
— واحد : بر الله .

آله حق [ص. بورجلودن طلب ایدیلن
شی . مقابلی : ویرمك . *
آله حقلی : برندن آلاجبی اولان ، دائی .

إلهاب [ع. م. آلوندیرمه ، شعله لندیرمه .
إلهابه اوغراومه .

إلهام [ع. ص. جناب حق قوللرنك قلبنه
برشی ؛ إلهام و تلقین ایتمه . من
طرف الله إلهام اولوتان شی .

آله مان [ع. ص. برشیئی ، برکلی تشکیله
یارایان جزء ، عنصر ، عناصر .

آلهه [ع. ص. إلهلر . معبودلر ، تکریرلر .
ب : إله .

إلهه [ع. ص. ج. دیشی بت ، دیشی صنم .
— ندا . اللهم ، ای بنم ربم . بعضاً

إلهی [ع. ص. حیرت و تعجب مقامنده بر اسمله
یرلکده قوللانیلر . الهی محمد بك !

سندهی بویله دوشونیورسك ؟ الوهیته
منسوب و متعلق . جناب حقه مناجاتی
حاوی قصیده .

إلهیات [ع. ص. فلسفه نك الوهیته متعلق
مسائلندن بحث ایدن قسمی .

إلهیون [ع. ص. فلسفه نك إلهیات قسمیله
مشغول اولانلر ، الوهیته
واللهك وارلقنه اینانان فیلسوفلر .

إلی [ع. أدات إنتهادر ... قدر ، یده کین
منالرنه کلیر : إلی مسجد أقصا .

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a dark ink on aged paper. It appears to be a list or a series of entries, possibly related to a collection or inventory. The script is dense and fills the left column of the page.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a dark ink on aged paper. It appears to be a list or a series of entries, possibly related to a collection or inventory. The script is dense and fills the right column of the page.

میلیون کیلو متره مرهیدر . عموم نفوسی
تخمیناً (۲۰۵) میلیوندر . اورویا قطعه .
سندن دوت دفعه بویوکدر . سکنه سی
اورویا مهاجرلریله آققلو-اققولر ،
اسپانیولر ، پوروز دینلر یرلیر تشکیل
ایدر . آلتون ، کوموش ، آلساس ، باقیر
معدنلری واردور .

آمریقان [ی . امریقان کلن معروف
آمریقاییه منسوب .

آمیزجه [ع . آمیز ، مزاجلر ، طبیعتلر ،
آمیزمک [ع . چوغمه ممه ویرمک ،
ایرضاع ایتمک .

آمیزیک [ع . ممه نیک تبه سی . چوچقلره
ممه یرنه ویریلن واوجنده ممه
شکلنده برلاستیک بولنان شی . کوچوک
ایریق لوله سی . * آمیزیکلی : چوچغمه ممه
ویرن قادین ، لوله لی (ایریق) .

امساک [ع . آمده طومک ، باقلامه .
امساک [صاقلامه ، ضبط واداره ایتمه ،
منع ایتمه ، ضبط نفس ایتمه ، اجتناب ،
احتراز . اوروجه باشلامه زمانی . خست ،
پرهیزکارلیق ، ریاضت . * امساکیه : امساک
وقتلیخی کوستر جدول .

امصار [ع . مصرلر ، بویوک شهرلر ،
امصار [ع . مصرلر ، بویوک شهرلر ،

امصاص [ع . مصاصیتدیرمه ، اینجه چکد
یرهدرک یوتدیرمه ؛ آمدیرمه .

امضاء [ع . بر کاغذک آلتیه ایسمی
ایزومه . مکتوب ، سند ، تحریرات
کهی بر کاغذک آلتیه یازیلان ایسم .

امضالامق [ع . بر یازنک آلتیه برنه ایسمی
یازدیرمق ، امضا ایتمدیرمه . * امضالاشق :
برینه ایتمه ، برینه ایتمه ، یازدیرمق .

آمد [ق . کله ، ورود ایتمه ، وصول .
شد : کیدوب کله ، ایاب وذهاب .
— جی : وقتیله باب عالیده مابین ایله بخابره
قلمنک رئیس ، مجلس وکلا باش کاجی . *
آمدی : کلیش ، وصول ، ورود .

امداد [ع . یاردیم ، معاونت . — جی :
یاردیم و معاونت ایدن . * امدادی :
ایمداده منسوب .

امدیرمک [ق . اممکه سوق ایتمک ، امزیر .
— ع . امیر ایتمک ، امیر ایتمک .

امیر [ع . امر ایتمک ، بیورنچی ، فرمان
امیر ایتمک . هر هانکی بر مامورک
ماقوق . * آمرانه : آمره یاقیشه جق صو-
رتده ؛ آمره یاقیشیر طرزده وقوع بولان .
چ : امرا .

امر [ع . بیوروق ، فرمان ؛ بویوک بر
امامدن یازیلان و بر امری احتوا
ایدن ورقه . — حق : اولوم . — قولی :
آلدینی امری اجرایه مجبور اولان . چ . اوامر .
* امر [ع . امیش ، مصلحت ، شی . *
امر [آخر الامر : اکنجایت . اول — ده ،
ابتدای — ده : اکنج اول . * نفس الامر :
آساس ماده ، پریشک حقیق ، جوهری .
— نامه : بر امری احتوا ایدن کاغذ ویا
مکتوب . چ : امور .

امیر [ع . امیرلر ، بکلر . یوز باشی ایله
امیرا [پاشا آراستده کی فرمانلی ضابطلر :
یکباشی ، قائم مقام ، میرآلای .

امرار [ع . یکیرمه : امرار وقت :
وقت یکیرمه .

امراض [ع . مرضلر ، عللر ،
خسته لقلر . ب : مرض .

امرد [ع . یوزی هنوز توپیز اولان
جوان . شاب — : دها صفالی

أمعاء ع.س.ج. معالر ، باغصاقلر .

إمعان ع.م.جهد وسمی ، إهتام ، دقت . نظر : برشیته پك دقتلی باقه .

أَمَك س. چالیشمه ، سسی ؛ زحمت ، یورغونلق . چالیشمه حق ، اجرت .

— ویرمك : چوق چالیشمش اولق ، زحمت چكمك . * أمكدار : أمك وخدمتی چكمش ،

چوق خدمت ایتمش . * أمكدارلق : أمكدارك حال وصفی . * أمكداش : سسی

وعمل آرقداشی ، قاپو یولداشی . * أمكسز : زحمتسز ، قولای . * أمكسز اوغل : اوکی

چوجوق . * أمكلی : زحمتلی ، زور ، چوق سسی وجهده محتاج .

إمكان ع.م. ممكن اوله ، دائرة إقتدار داخلنده بولومه . عدم إمكان :

ممكن اولماييش . * إمكانسز : إمكانی اولمایان ، محال . * إمكانسزلق : إمكان

اولماييش ، محال اوله .

أَمَكْمَك ق. یوروكمه چالیشمق ، آياقلا یوروكم . (چوجق) ایکی آل وایکی

أمكن ع. مهمسا أمكن : ممكن اولديني أمكن قدر ، نه قدر ممكن اولورسه .

أمكینه ع.س.ج. مكائلر ، محللر ، يرلر ، موقعلر . ب مكان .

أَمَل ع.س. اومه ، امید ، آرزو ، حرص ، طمع . طول : — حذندن چوق فضله

شیئله نائل اولق آرزوسی ، حرص جاه . شیئله ع.م.غله طولديرمه .

إملاء ع.م. سويلوب يازديرمه . برلسای دوغرو وخطاسز يازمق فئی . *

إملايه كله مك : إصلاحی ممكن اولماق . * إملاسى : إملاسى اولمايان ، دوغرو يازلماش ،

ياكلش . * إملاسلق : دوغرو يازلمايش ، إملا ياكلشلى .

أَملاح ع.س.ج. ملحلا ، طوزلر . ملحلا ع.س.ج. ملكلر ، تملك اولنان آبنيه

أملاك [وازاضی . ب : ملك .

أَمْلَمَك ق. چكيلوب مص اولونمق : مص

أمم ع.س.ج. امتلر ، بر پيغمبرك دينه دعوت ايتمكه من طرف الله مأمور

اولديني جماعتلر .

أَمَك ق. نفسله ايچنه چكمك ، مص ا. مچ. قاتنى : — صورمق ، نهسى وازسه

آلق ، مجال برانماق . * أممه : أمك لعلی ، مص ايديش . متنب : أمديرمك ، أمريرمك .

أَمَن ع.س. امنیت ، قورقوسزلق ، راحتلق ، أسودکی ، آسایش .

أَمْنَاء ع.س.ج. أمينلر ، إعتقاد اولوناچق ذاتلر ، معتدلر .

أَمْنَاء ع.م. امنیتله ، قورقوسزجه ، أمين اوله رق : آمناً كلدیلر .

أَمْنًا ع. اينانلق ، برديه جكمز يوقدر ، تصديق ايدهرز .

أَمْنِيَّت س. غله ، قورقوسزلق ، أمينلك ، امنیتسز : امنیتدن عارى ، إعتاده غيرلاقی ،

کيمسهيه امنیت و إعتادی اولمايان . * امنیتسزلك : امنیتك بولونماييشی ، إعتاده

شايان اولماييش . * امنیتلی : امنیت وآسایشی اولان ، إعتاد و امنیتله لایق ، أمين .

أُمْنِيَّة ع.س. آرزو ، ایستك ، اومه ، أمل ، مقصد ، نیت .

أَمْوَات ع.س.ج. ميتلر ، اولولر ، بحیات اولانلر . ب : ميت .

أَمْوَال ع.س. ماللر ، تملك اولونان شیئلر . — منقوله : نقل اولونايلير

شیئلر . — غير منقوله : أراضی و أملاك .

أَمْوَاه ع.س.ج. مائلر ، صولر ، آبیلر .

أَمْوَحْتَه ق.ا.ص. اوقومش ، اوكرتمش ، متعلم اولان .

أَمْوَر ع.س.ج. أمرلر ، نسنلر ، شیئلر ، خصوصلر ، ایشلر ، وظیفه لر . —

آشنا : ایش ییلیر ، آکلاییشلی . — دیده : تجربهلر . — سائق : ایش ایدینك ، وظیفه ییلمك ، اهمیت ویرمك .

امورآژی [ی. - سیلان دم ، نرف ،
قان ضیاعی .

امورتیسمان [فر. - بر دینک ، بر بورجک
تدریجاً لطفاً .

آموز [فاد. - بیلن ، اوکره نمش ؛ اوکره دن ،
تعلیم ایدن . - کار : اوکره دینی ،
معلم . - کاری : معلمک ، اوکره دیجیلک .

امومت [ع. - اتالیق ، واندەلک .

امونیاق [ی. - نیشادیر روحی .

اممات [ع. - ج. - املر ، والدەر ، آنالر .
منبعلر ، اصللر ، نمونه لر ، قالبلر .
برعلمک ائک معتبر و مشهور کتابلری .

امهال [ع. - مهلت و زمان ویرمه . بری
حقندە مرحمتی بولونە .

امی [ع. - او قویوب یازمق بیلمه یین ،
جاهل . آناهیه منسوب .

امیال [ع. - ج. - میللر . ب : میل .

امیخته [فاد. - قاریشمش ، مخلوط ،
قاریشقی اولان .

امید [فاد. - آرزو ایدیلن برآییلیکی بکلە ،
امل ، اومه ، اومو . آرزو ایلە
بکلە نن شی . - بخش : امید ویریمی ،
اومدیریمی . - بخشانە : امید بخش اولانە
یا قیشە جق بر صورتە . - سز : امید
قاللایان ، مایوس ؛ حیانتدن امید کیلشمش
اولان : امید سز خستە در . - سزک :
مایوسیت ، امید قاللایش . - کاه : امید
یری ، برشی ؛ امید اولونان محل . - وار :
امیدلی . - واری : امید وارلق . - ی
کسک : ایمکانشلق قناعتیلە برآییلیکی آرتق
بکلە مە مک ، مایوس او . - عوام لسانندە
(اومود) شکندە دە تلفظ ایدیلیر .

امیر [ع. - باش ، بک ، رئیس ؛ بویوک
برخاندانە منسوب . ج : امرا .

امیرال [ی. - ائک بویوک بحریه قوما .
اندانی . * امیرالقی : بحریه
قوماندانلقی .

آمیز [فاد. - قاریشقی ، حاوی ، شامل .
عبرت - : عبرت آله جق شی .

آمیزش [فاد. - اختلاط ، استزاج ،
یکتیش ، معاشرت ، ایلتاق .

أمیک [ع. - ائمکدن چورونیر ، ائمه
بره سی ، اثری .

آمین [ع. - حمد اولیلە اولسون ؛ یارب ،
قبول ایلە ! - خوان : آمین
دیهن ، بر شیشی تصدیق ایدن .

آمین [ع. - امنیت صاحبی ، قورقوسز ؛
برسه امنیت و اعتماد ایدن ؛ شبهه

ایته یین ؛ کندیشنه اعتماد اولونان . *
آمینک : آمین اولانک حال وصفی ؛ امنیت .

* شهر آمینی : بر شهرک ایشلرینه باقان
اؤک بویوک ذات . * دارالفنون آمینی :

دارالفنونک بالعموم ایشلرنی اداره ایدن
آمر . * صندوق آمینی : وزندار . *

آلای آمینی : بر آلایک حساباتی تنظیمه
مامور ضابط . * بولوک آمینی : بر بولوکک

حسابنه باقان اونباشیلک فوئندە کی عسکر .
ج : ائناه .

آن [ع. - و اوان . ج. - آونه . بک آز بر
زمان ، لحظه ؛ دم . * آن آفانا ،

آن بان : کیتدیجکە ، تدریجاً . * الان :
شیمدیکی حالده ، حالا ، هنوز .

آن [فاد. - کوزلکک جاذبه سی ، ملاحظت ،
مباحثت : حسن وآن .

آنا [ع. - ویا آننه ، آنه . بر ویا بر قاق
چو جق ویا یاورو طوغورمش اولان

قادین ویا دیشی حیوان ، والدە ، مادر ،
ام . بر آنا شفقتی کوسترن : او قادین

فقیرلر آنا سیدر . بر شیشک باشلیجه قسی :
آنا دفتر . اوکی - : اصل والدە اولمایان

بابا زوجە سی . قاین - : زوجک ویا زوجە .
نک آنامی . سوت - : چو جوغه سوت

ویرن یا باجی قادین . بویوک - : آنا ویا
بابانک آنه سی . - بابا کوی : هرکس

بر بری غالب ایدە جک درجه دە غلبه لقی
کون . - دن دوغما : چیرچیللق . - لقی :

آنافور [س. بر آقینینک و یا روزکارک بر
مانعه یه چاربارق کری دونمه -
سندن حاصل اولان عکسی جریان . عو . :
پاره سز ، باد هوا ، آچیقدن . - دن پچینمک :
پاره سزجه هیچدن یاشامق .

آنالیز [فر. بر جسمک مواد مرکبه سی
آییرمه ، تحلیل : صویک ، هوانک
آنالیزی . بر کتابک ، بر نطقک خلاصه سی .
آنالم [ع. خلق ، ناس ، مخلوقات ،
إنسانلر . بین الانام : خلق آراسته .

آنامل [ع. جه. آنمللر ، یارمق اوجلری :
آنامل آرای تعظیم اولدی .
آناناس [س. آمریقادن چیقمه لذیذ و کوزل
رایحه لی برمیوه .

آنانیئت [ع. سه. بئلك ، خودبینلك ، غرور ،
کسندینی بکنمه .
آنائی [ص. مغرور ، جاهل و باباغی : براق
! شو آنائی بی ! آنائیئک بریدر . *
آنائیئک : غرورله قاریشیق جهالت ،
باباغیلیق ، عادیلک .

إنباء [ع. خبر ویرمه ، إخبار ایتمه :
کیفیتک إنبائی متمنادر .

إنبات [ع. نباتاتی بیتروپ بویوتمه :
تخمیری إنبات ایدن قوت !

آنبار [س. ذخیره ، أشیا ، مهمات و
سائر وضع و حفظنه مخصوص
محل ، مغازه ، دپو : کیلرده أشیا قویغمه
مخصوص محل . - جی : آنبارک محافظه
و اداره سنه مأمور اولان .

آنبارغو [سیا. بولوندیغی لیمانی ترک
ایتمه مک ایچون بر کیمی
کوستریلن موقت ممانعت .

آنبارکمان [ی. یوکلتمه ، تحمیل .

آنبالاژ [ی. أشیایی پاکت و یا بالیه
ایاپوب و یا صندوغه قویوب صارمه .

آنانک حال وصفی : آنایرینی طوتان قادین .
[ع. قاب قاجاق ، تجره ، حصن ،
إناء [دستی وسائر . جه. آوانی .

إنابه [ع. ترک معاصی ایله حقه رجوع
ایتمه : ندامت ایتمه . بر مرشد
مراجعت ایدرک طریقه کیرمه . برینک
یرنه دیکرینی إقامه ایتمه ، توکیل ،
تفویض . ب : إستتابه .

إناث [ع. جه. دیشیلر ، قادیلر ، قیزلر .
فد : انثی .

آناج [س. بر چوق یاورو یتشددروب
قارنلاشمش (حیوان) . جه. تجربه
دیده ، اوسته ، قورناز . * آناجلاهیق :
ایشلرده تجربه صاحبی ، اوسته اولمق .

أناجیل [ع. جه. إنجیللر . ب : إنجیل .

آناختار [س. مختار ، آچار : آچغه و یا
قورمغه و یا سوککه یاریان
آلت . شیفره خلنده قوللانیلان جدول ،
شیفره مفتاحی . واسطه ، آلت .

أنار الله [ع. الله منور قیلسین .

آنارشئی [ی. فردک ، حکومتک هر
تورلو وصایتندن آزاد اولورق
سربستجه إنکشافی قبول ایدن مسلک
سیاسی و اجتماعی . حکومتسزلک . باشسز بر
هلتک حالی که حکومت نفوذی هیچه اینش
ویا تأثیرسز قالمشدر . قارغشه لق .

آنارشئیست [فر. آنارشئییه طرفدار
اولان .

إناره [ع. منور قیلمه ، آیدینلاندیرمه ،
نورلاندیرمه .

آناصون [س. دانهلری رایحه لی بر نبات که
ایعض مسکراته قاریشدریلیر .

آناتولی [سخ. (آسیای صغری) نامیله
معروف بر شبه جزیره اولوب

طور، الحامه، صرف: آتیجی صرک ایچون
کقدم، کوچ حال ایله، دارا دار، کوچ
بلا: ایسته آتیجی یتیشه بیلدم. فقط،
لکن، آما: بوکون طیاره رزم اوچاقلدی،
آتیجی هواساعده ایغدی، اوقدر، اونک کبی.
[ع.م. بارلامه، جلالانمه، کورونمه،
انجلاه] [آجلمه، داغلمه: (ایش) تنور ایتمه.
آنجلیقجه] [ب. ملک اوی: بونک کوکسندن
یاپیلان رجل.

[ع.م. ج. نجملر، ییلدیزلر، کوکبلر.
انجم] [ب. نجیم.

[ع.م. غل، طوکه، بوز طوتنه؛
انجماد] [قایلاشمه.

[ق.م. مجلس، جمعیت، شورا.
انجمن] [انجمن دانش: آقاده میا.

[ک. آتیجی ک مخففیدر، اونک کبی،
آنجه] [اوقدر، اویلهجه.

[ع.م. حضرت عیسی به نازل اولان
انجیل] [کتاب صهای. * انجیلی: انجیل
شریفه متعلق وهنسوب اولان.

[ک. اویلهجه: اومرتبه ده،
آنجیلارین] [اوصورتله، اوقدر.

[ع.م. ج. طرفلر، جانبلر، اقطار.
انحایات] [نیات، یوللر، فد: نحو.

[ع.م. قابورلاشمه. قابورلانمه.
انحراب] [ع.م. صایغه، برطرفه میل ایتمه؛
انحراف] [دکیشمه، بوزولمه، قریقلق.
- مزاج: کیفیتمزک، نشئه مزک.

[ع.م. حصر اولونمه، برنجاری
انحصار] [ویا برخدمنی برکیمه یه ویا بر
شرکته تخصیص ایتمه. یالکیز بریشته ویا
بر کیمه یه مخصوص اولوب باشقلر
شمولی اولمامه.

[ع.م. آشاغیلامه، آلچالمه.
انحطاط] [قوتدن دوشمه، قوجامه.

[ع.م. چوزولمه، آچلمه؛
انحلال] [داغلمه، بوزولمه، آریمه.

[ع.م. اکرله، بولکه، ائکله،
انحناء] [جاریلمه.

[ی.م. طبیعی نفرت واکراه،
آتی پاتی] [اشمئزاز، کراهت.

[ی.م. ضد، مخالف، طبیعتله
آتی پاتیک] [خوشه کیمه بن، کریمه.

[ی.م. صمیمه یه و آلام عصبیه به
آتی پیرین] [قارشی علاج.

[ی.م. بر مخلوق جوهرینی تشکیل
آنتیمه] [ایدن شی.

[ی.م. میغر و یلری تقریب
آتی سه پلسی] [ایدن تداوی اصوللرک
هیئت مجموعه می.

[ی.م. میغر و بولرک چوغا.
آتی سه پتیک] [لمسی ویا قولفی توقیف
وهنم ایدن مواد: سوبلیمه، نیترات دارزان،
یهروماتانات دو بوتاس، قلدور فورم کبی.

[ی.م. مدخل، دهلیز، مابین.
آتی شاتیری ی.] [مدخل، دهلیز، مابین.

[ی.م. ۵۰۰ درجه یه دوغرو
آندی موان] [آریه بن ماویسمی بیاس و
کوردک بر معدن اولوب مایعه حر و فاشک
ترکیبته داخلدر.

[ع.م. دیشی، نیز ویا قازین،
آنی] [قاری. ج. اناث.

[ع.م. قور تارمه، - لامته ایردیرمه؛
انجاء] [انجای اهل - غینه.

[ع.م. (بروعدی) ایفا، اجرا ایتمه،
انجازه] [یرنه کتیرمه.

[ق.م. صوک، آخرکار، عاقبت:
انجام] [الله انجمنی خبر ایلمسین. - کار:
ایشک صوکی، آخر الامر.

[ع.م. چکلمه، جذب و جلب
انجذاب] [اولونمه، سوریکلنمه.

[ع.م. ایصیرغان اوتی. * انجری:
انجره] [حرارت قبارجتلری، ایسلیک.
* انجریه: ایصیرغانک وجوده کتیردیکی
قبارجقلره بکزه بن بر نوع جلدخسته لئی.

[ع.م. چکلمه، چکیلوب سورو -
انجرار] [کلنمه، اوزامه، منجر اولمه.

[د. یالکیز، ساده، مجرد، تک:
آنجق] [ایستدیکی آلاجم، آتیجی اوصلو

إنخساف [ع.م. (آی) صُوتوله . بصردن
إنخساف [ع.م. اولمه . - ایتک ،
إنخسافه اوغرامق : هیچه تنزل ایتک ،
کورونمز اولق : هر ظفر صوک مظفریتک
یاننده إنخساف ایدر .

إنخلاج [ع.م. خلع اولونمه ، موقتندن ،
ماهوریتندن قالدیرلمه .

إنخماق [ع.م. بوغوله ، بوناللمه .

اند [س. عین ، قسم ؛ آداق ، نذر ، عهد .
اند [لاشقی : بربرینه عین ویرمک ،
عهدلشمک . - ایچمک : عین ایتک . -
ویرمک : عین ایتک . - لی : عین ایتش ،
تحلیف اولونمش .

إنداب [ع.م. یاره قاپانوب امری قالمه .
ب : ندبه .

أنداخت [قاه. آتمه ، رمی ایتمه ؛
أنداخت [سلاح بوشالتمه . * أنداخته :
آتلمش . برطرفه براغلمش .

أندر [ع.م. پک نادر و پک آز بولنور
اولان ، پک سیرک .

أندر [قاج. ایچنده ، دروننده ، ده :
أندر [ع.م. محال - محال : تمامیله ایمکانسز .

إندراج [ع.م. اولمه ، سونمه . غله . درج
بومباحثکده إندراجی لازمدر . ب : درج .

إندراس [ع.م. امری نحو وزائل اولمه ،
سیلینمه : إندراس مدراس .

أندرون [قاه. برشیئک ایچی ، داخلی ؛
ایچ یوز . حرم دائره سی .

أندفاع [ع.م. دفع اولونمه ، ایتلمه ،
قاه. آز ، جزئی ، قلیل . -

أندک [ع.م. ساله : کوچوک یاشلی . -

أندلس [سخ. إسپانیا و پورتگیز
مملکتلری ؛ إسپانیانک جنوب
قسمی . * أندلسی : أندلسه مذسوب .

ان [ع.م. آبی دوزه تللمش اولمه . غله .

[The page contains two columns of handwritten text in a cursive script, likely from a 17th or 18th-century manuscript. The ink is dark and the paper shows signs of age. The text is too faint to be transcribed accurately.]

[ع.م. سرعتله قوشمه. غدا. محو
انسلاپ] و رفع ایدله ، منسلب اولمه:
انسلاپ راحت ، انسلاپ امنیت .

[ع.م. صیویلوب چیقمه ، صو-
انسلاخ] یونجه : روح نندن — ایدر.
[ع.م. کیرمه ، دخول ایتمه .
انسلاک] بر یول طوتوب کیتمه .

[ع.م. سبویشمه ، کورولتو-
انسلاک]

[ع.م. عادل اولمه ، عدالتله حرکت
انصاف] و معامله ایتمه . * انصافه کلک:
حقسنزلقدن واز کجک . * الانصاف :
انصاف قالمادی ! * انصافسز : حقسنزلق
ایدن ، عدالتله حرکت ایتمه ین ، مرحمتسز
انصافسزجه : مرحمتسزجه ، وجدانسزجه .
* انصافسزلق : مرحمتسزلق ، وجدانسزلق .
* انصافکار : حقسنزلقده اعتدالدن آیرلمایان ،
انصافکار .

إنعام [ع. ج. نعمار ، دوه لر ، قوبولر ، حیوانات اهلیه .

أنعام [ع. س. ايسك ، لطف ، منت ، فضل و احسان . ج. إنعامات .

إنعدام [ع. م. معدوم اوله ، محو اولوب ، كیتمه ، یوق اوله .

إنعزال [ع. م. برطرفه چكلمه ، ایشدن ، چكلمه ، عزلت اختیار ایتمه .

إنعطاف [ع. م. اكرله ، بوكوله ؛ میل ، ایتمه : إنعطاف نظر .

إنعقاد [ع. م. قرارلشدیرمه ، عقد ایدله . غلہ تشکیل اولونمه ، قوزولمه : مجلس إنعقاد ایتدی .

إنعکاس [ع. م. کری چوریلمه ، بریره ، چاروبوب کری دوغمه ، عکس ایتمه : إنعکاس صدا .

آنغاریه [س. اجرتمسز کوردیریلن ایش . تعلیمدن باشقه عسکره کور . دیریلن ایش . بحر . کولکسز ، ایتیمه رک .

آنغارمان [فر. س. عهد ، وعد ، سوز . آز سورون اهمیتسز محاربه .

آنغیت [س. آجینی قرضی رلکده بر ، آجینی قوش . آتقیدی : آنغیت قوشی رلکنده قاش و سائر .

آنغیچ [س. جیتدن آدابه .

آنف [ع. م. يك یافینده کچن . - الذکر : برآزاول ذکر اولنان . - البیان : دمنجک بیان اولونان . * آنفأ : دمنجک ، برآز اول ، آر یوقاریده .

أنف [ع. س. بورن . هریشک اوک قسمی ، اوج . * آنفی : بورنه منسوب .

إنفاذ [ع. م. کچمه ، برخی آرقده براله . (بر آمری) ایفا و اجرا ایتمه .

أنفاس [ع. ج. نفسلر ، صولوقلر . آب : نفس .

إنفاق [ع. م. برشو ؛ ویا برکیمه ایچون ، پاره صرفی ایتمه . غلہ بسلمه ، کیندیرمه ، نفقه ویرمه .

إنفتاح [ع. م. آچلمه ، کشاده اولمه ، انکشاف ایتمه . ضدی : إنسداد .

إنفجار [ع. م. شفق سوکه ، صباح اولمه ، طاک یری آغارمه .

إنفراج [ع. م. کدردن صوکره کی سونج . تسلیه ، تعزیه ، فرج .

إنفراد [ع. م. یالکز ؛ تک اولمه ؛ مرکب اولنامه . یالکز مشغول اولمه .

* علی الافراد : برز برز ، آبری اوله زرق .

إنفراق [ع. م. آیرله .

أنفس [ع. م. زیاده نفس ، يك محبوب . لطیف ، قیمتی و لذتی اولان .

أنفس [ع. ج. نفسلر ، روحلر ، جانلر . آب : نفس .

إنفساح [ع. م. کینشله مه ، بوللانمه . راحتلانمه ، نفس آله ؛ کوکس ، قلب کینشله مه .

إنفساخ [ع. م. آیرله ، یوزولمه ، فسح ایدله . حکمسز قاله .

إنفساد [ع. م. یوزولمه ، فساد اوغرامه .

أنفسی [ع. م. نفسده حادث اولان ، دوشونولمش شیشه نسبتله دو . شوننه ، فردی ذهنه عائد بولونان . سوژه کشف . ضدی : آفاق ؛ اوژه کشف .

* آنفیات : نفسده حادث اولان شیلر .

إنفصال [ع. م. آیرله ، تقسیم اوله . ترک ایتمه . معزول اوله .

أنفع [ع. م. يك فائده لی و نافع اولان .

إنفعال [ع. م. کوجنمه ، قیرله ، خاطر قاله ؛ کوسه ، متأثر اوله .

إنفکاک [ع. م. آیرله ، انفصال ایتمه ؛ یریخی ترک ایتمه .

أنفلاسیون [ی. س. چوق ممدادده اوراق نقدیه إخراجی .

أنفلوأتزه [فر. س. نزله شکلنده صالغین بر خستلق .

إنفهام [ع. م. آکلاشله ، منقهم اوله .

آنگبه [فر. ۱. اووه لقي یرک چیقیش
چیقیشلی، یامری یومرو .
۲. انکبه لک: اینیشلی،

انگبین [فر. ۱. فاس، بال، عسل .

انگر [فر. ۱. منفور، پک چیرکین،
۲. مستکره: انکر اصوات .

انگر [فر. ۱. یانی انکنارک سودندن
چیقان ساقز . غل، چنکل ساقزی .

انگرك [فر. ۱. پک زهرلی ییلان .

انگروس [سخ. اسکی عثمانلیرک بجارلره
اوردکلی اسم .

انکسار [فر. ۱. قیرله . بر محلدن دیکرینه
چکرکن ضیانک تبدیل استقامت
ایتمسی: انکسار ضیا . بحر، کوچمه،
قلب قیرله . غل، بدعا، لعنت .

انکساف [فر. ۱. (کونش، آی) طوتو-
له . کسوفه اوغرامه .

انکشاف [فر. ۱. آچلمه، ظاهر و آشکار
اولمه . تدریجی، متزاید
یایله: انکشاف علوم . تجلی .

انگشت [فر. ۱. پارق، اصبع .
۲. بدن دان، = بردهان: پارمغی
ایصیران، متحیر، متعجب . = نما:
پارمغله کوستریلیر، مشهور .

انگشتر [فر. ۱. یوزوک، خاتم .

انگل [فر. ۱. مانع، حائل . = اولقی: مانع
اولقی، مشکلات چیقارمق .

انگلتره [سخ. اوروپانک شمال غریبسنده
بولونان بویوک بریتانیانک
جنوب قسیمی که بریتانیا قرالغی تشکیل
ایدن اوچ قطعه کک اک بویوک و اک
زنکینیدر . مساحت سطحیه سی ۱۵۱۰۱۵
کیلو متر مربعی، نفوسی اوتوز آلتی میلیوندر .

انگلتره لی [فر. ۱. انگلتره لی . ص . انگلتره یه
= انگلتره لی .

انگلیز [فر. ۱. انگلیز قوه نه منسوب و متعلق .
۲. انگلیزجه: انگلیز طور و اصولنه
مخصوص . سه . انگلیز لسانی . سه . انگلیز

آفني ته آتر [فر. ۱. بر تیارونک صحنه
قارشیسنده بولونان قسیمی .
۲. مدرسک دوس وردیکی یرکه سامعینه
مخصوص صره لری کرییه دوغرو کیتدکجه
یوکسلیر .

آفنيه [فر. ۱. چورومش توتون توزی که
بورنه چکدیر . * آفیه جی:
آفیه یابان و صاتان .

انقاض [فر. ۱. بناییقیتلاری، ییقیندی،
۲. ییقیلیمش بر بنانک کراسته سی .

انقباض [فر. ۱. بوزوله، صیقیشمه،
۲. طوللانمه . مکدر اولمه . قبضلق .

انقراض [فر. ۱. بیتمه، سونمه، بحر
اولمه . زوال بولمه .

انقسام [فر. ۱. تقسیم اولونمه . بولونمه .
۲. قسملره آیرله .

انقضاء [فر. ۱. بیتمه، توکنمه: اتمام
او اکیال اولونمه .

انقطاع [فر. ۱. کسيلمه، قیرله . آراسی
کسيلمه، توکنمه .

انقلاب [فر. ۱. آلت اوست اولمه، ترس
دونه: ییقمه، ده ویرمه،
۲. ییقلمه، ده ویرله، انتظامی بوزمه:
اولکی حاله مخالف دیکر بر حاله صوفه .
دنیا ایشلرینه، فکرلره و یا خصوص حکومتلرک
اداره سنه عارض اولان دیکشکلک .

انقلاب [فر. ۱. کوکندن قویارله، سوکوله .

انقونسیلیان [فر. ۱. من غیر شعور
واقع اولان، دائرة
ادراکک خارجنده قالان: فیزیولوژیک مهم
برجوق حادثات انقونسیلیاندر .

انقهاال [فر. ۱. ضعیف و مجالمز دوشمه .

انقیاد [فر. ۱. اطاعت ایتمه، رام اولمه،
۲. بویون ائمه: امره، انقیاد .

آنک [فر. ۱. آتمش، بورولش، ایکدیش
اولش (حیوان) .

انکار [فر. ۱. بیللمه، طایمامه، اعتراف
و تصدیق ایتمه، رد ایتمه .

طورنده و یا خود لسانیه . * انگلیزک :
[انگلیزره مخصوص طور و حال .

انگنار . - معروف سبز .

انگور [فام . اوزوم ، غب . آب - :
یاد ، ی .

انگول فام . تقبل ، مسکن ، عاجز .

آنکته [فر . - هر هانکی بر اداره
اولونان تحقیقات و تحریات ؛ شبیهی بر
مشلهی تنویرایعون اجرا ایدیلن تحقیقات .

آنکه سنان [ی . - پاره و اوراق آلوب
سندوخته قوچه .

انگیز [فام . قاریشدریمی ، قوابوجی ،
ایران ایدیمی . فتنه - :
فساد قاریشدران .

انگین [ص . ویا اسکین . واسع ، کنیش .
اکلی . - آچیق ده کیز .

آنک [ف . ویا آنهک . بوروق ، حیوانک
حصبه لری چیقاروب ارککلکی
کیدرمک .

آنله [ص . یارمق اوچی . - بیرای تعظیم
اولدی : آلام .

آنمؤدج [ص . مثال ، اورنک ، نمونه .

آنوار [ص . ج . نورلر ، ضیائر ، آیدینلقلر .
ب : نور .

آنواع [ص . ج . نوعلر ، چشیدلر ،
درلور . ب : نوع .

آنوانتهر [ی . - اموال ، اشیا و اوراق
دفتری . دفتر قسام . کارو
خبرخی آکلامق ایچون مفازده کی اتمه تک
قیمتی حاوی دفتر .

آنور [ص . پک نورلی ، دها بارلاق ،
پک ضیادار : روی آنور .

آنویم [ص . لاسمنز ، اسمی بللی و مذکور
اولمایان . - شرکت : یالکز
مقصد تشبلی اولان شرکت .

آننه [ص . ویا آنه ، آنا . ام ، والده ،
مادر . ب : آنا .

آنه [ص . بیتیرمه ، نهایت ایردرمه ؛
بیتشدرمه . برایشک رسمی بردارنده دن
ما فوقه یازلمی : ترفیع ؛ آنه ایشکلر .

آنهار [ص . ج . نهرلر ، ایرماقلر ، چایلر .
ب : نهر .

آنهدام [ص . یقلمه ، هدم اولونمه ،
چوکه ، خراب اوله .

آنهزام [ص . بوزوله ، مغلوب اوله .
قلاجه . بوزغولوق ، فراز :
یونان اوردوسنک آنهزامی . * آنهزامه
اوغرامق : بوزولوق .

آنهیماک [ص . بر شیک تمامیه اوزرنه
دوشمه ؛ صوک درجه ده اوکا
چالیشمه ؛ بویوک برآرزو ایله تشبث ایجه .
غله میل : موسیقیه آنهیماک زیاده در .

آنهسته زی [فر . - حس ایتک خاصه سندن
آز و یا چوق محرومیت ،
بطلان حس . قلور و فورم استعمالی آنهسته زی
تولید ایدر .

آنباب [ص . ج . نابلر ، کویک دیشلری .

آنیده [طر . همان او آمده ، درحال :
آنیده چوجوقلرده کلدیلر .

آنیس [ص . رفیق ، آرقداش ، کورو -
شولن (انسان) ، همدم .

آنیشه [ص . ویا آنشته . همیشه ویا خاله
قوجه می .

آنی قونی [ص . ج . اولدقجه ، لایقيله ،
خاطری صاییلیر درجه ده ،
عریض و عمیق ، عادتا .

آنیک [ص . ویا اینیک ، حیوان یاورومی :
کوله آنیکی . * آنیکلکه : یاورولامق .

آنیلین [ی . - نیلر دینلن چپویدک تقطیر -
نده کشف ایدیلن و بوکون
معدن کوموردن چیقاریلان رنکسز ویا
آز اسرممی بر مایع . آیلین بویاجیلده
مستعمل پک مهم بر ماده ابتدایه در ؛
بوندن مختلف رنکر چیقاریلیر .

آنین [ص . ایکلهمه ، ایکلکی ، آه و آیین .

اوتار .ء.س.ج. وترلر . ب : وتر .

اوتارمق .ء. اوتاتمق ، بىلىمك .

اوتاغ .ء. وياخود اوتاق : حكمداران

* وساثره يه مخصوص بويوك چادىر .

* اوتاجقى : اوتاق دىنلن بويوك چادىرى

ياپان وصاتان ؛ اوتاغى قوران عسكرلردن بهرى .

اوتان .ء. حيا ، شرم ، محجوبيت * .

اوتاندىرمق : برىنى محجوب ايتىمك .

اوتانمىسى موجب او . * اوتانماق : چوق

اوتانوب صىقىلان ، بر جىمىندە لقردى

سويله مەين ، اوتانان . * اوتانماز : عارسىز ،

حياسىز ، هيچ محجوب اولمايان . * اوتانماق :

كوتور ايراش وياسوزدن وياغر هانكى بر حركتدن

صىقىلار قىزارمق ، محجوب اولمق . *

اوتانما : اوتانماق فعلى ، محجوبيت ، خجالت .

* اوتانماق : صە كىندىستە اوتانماق خاصەسى

اولان ، اوتانە بىلىر ؛ اوتانماق موجب ، باعث

خجالت ، تكليفلى ، يابانچى ، كىندىستەن

اوتانمىلىر . * اوتانماق : اوتانماق ، محجوب .

* اوتانماق : محجوبيت .

اوتىرى .ء. ويا اوتىرى : مضموم اوقۇتمق

اوتىرى .ء. ويا اوتىرى : مضموم اوقۇتمق

اوتىرى .ء. ويا اوتىرى : مضموم اوقۇتمق

اوتىرى .ء. ويا اوتىرى : مضموم اوقۇتمق

اوتىرى .ء. ويا اوتىرى : مضموم اوقۇتمق

اوتىرى .ء. ويا اوتىرى : مضموم اوقۇتمق

اوتىرى .ء. ويا اوتىرى : مضموم اوقۇتمق

اوتىرى .ء. ويا اوتىرى : مضموم اوقۇتمق

اوتىرى .ء. ويا اوتىرى : مضموم اوقۇتمق

اوتىرى .ء. ويا اوتىرى : مضموم اوقۇتمق

اوتىرى .ء. ويا اوتىرى : مضموم اوقۇتمق

اوتىرى .ء. ويا اوتىرى : مضموم اوقۇتمق

جوغى) صىچرادارق صوصدىرمق ، اويالامق .

مە . اوتدىرمق . م . اوتلىق .

اوتىمك .ء. اويوندى قارشىستەن كىشى مغلوب

اوتىمك .ء. اويوندى قارشىستەن كىشى مغلوب

چوق لقردى سويلەك ، كوه زەلك ايتىمك .

بوروسى : سوزى كىمك . مە . اوتدىرمك .

اوتو .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتو .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

اوتوبوس .ء. سە . اوتوموبىل كەلسەك عىنى

جى - : اۈجۈز صاتان ويا اۈجۈز شى
آرايۈب آلان آدم . - لاق : فيئاقى
تۈزىل . ، قىمىتى ايندىرىمك . - لاق : فيئاقى
تۈزىل ايتمك ، قىمىتى اينمك . - لاق : فيئاقى
آشاغى بر درجەدە اولماسى ، دون فيئاقى
صاتىلە ، اھونىت ؛ ھرشىك اۈجۈز و اھون
فيئاقى صاتىلدىغى ير . آناطولنىك بعض
يرلى چوق اۈجۈز لىقدىر .

اۈج [- : ويا آۈج : آل آياسى و پارمى
اۈچلىرى ، مەشت ؛ اۈجك استىعاب
ايتىدىكى مەقدار . - : بول بول . -
اۈچ : دىلەمك . * اۈجك اۈچنە لاق :
الندە ، حكىمى آلتىندە بولۇندىرمى . *
اۈچى كىدىشىمك : آلنە پارە كچەجىكى
تقالا . * اۈجى يالاق : مەروم قالمى .
* آلە اۈجە صىغىز : آفاجان ، ياراماز . *
اۈجلامق : اۈج اۈچنە لاق ، اۈجەلەقارامق .
اۈچ [- : عدد . ايكىدىن سوكرە كلن صابى ،
سە ، ئلە ، ۳ . * اۈچر : بىرىنە
اۈچ ، ھەردەفەسندە اۈچ . * اۈچلەمك :
اۈچ ياپدىرمى ، اۈچە ابلاغ ايتىدىرمك .
* اۈچلەشمك : اۈچە بالغ او . * اۈچلەك :
اۈچ عددىك قىمىتىدە اولان . * اۈچلەمك :
اۈچ يايىق ، اۈچە ابلاغ او . اۈچلە : اۈچ
پارچە و سائرەدن عبارت ، - إسقامبىلدە
اۈچ بىشكى كاغد . * اۈچنچى : ايكىنجىدىن
صوكرە كلن درجەدە . * اۈچنچىلك :
اۈچنچى اولوش .

اۈچار [- : اۈچان ، غاز حالنە كچەرك
اۈوايە قارىشان . برنوع كوكرچىن .
اۈچارى [- : صوك درجەدە چاپقىن ،
آزغىن ، پك حشارى ، سورتوك .
اۈچاق [- : صاويلان ، صارماشان (نبات) .
اۈچقور [- : طون ويا شالوارك اۈچقورلغە
كچىرىلۇب بلە باغلانان قوشاق .
- لاق : طون ويا شالوارك يوقارى قىسمى
كنارندە اۈچقور كچەمەنە مەخسوس اولۇق ؛
باراقاردە ايك كچەمەنە مەخسوس دىكىشىلى
اولۇق . اۈچقور كچىرمە مەخسوس دىكىشك .

سورمك . * دىلك اۈچىندە : عقلە كلىدىكى
خالدە برتورلو سويلەنەمەين : - : اسمى دىلك
اۈچىندە دولاشيور .

اۈج [- : انتقام ، ئار . اۈج لاق :
انتقام لاق .

اۈجا [- : مەقدىك اۈستىنە تصادف ايدىن
كچىك ، قويروق صوقومى .

اۈجاع [- : سەج . وجمەلر ، آغرىلر ،
صانچىلر . ب : وجم .

اۈجاق [- : آتش يانان ير . معدن آر-
يدىلن ير ، قالمىشە . كىرەج
ياقىلان ير . طاش ، معدن و سائرە استىحصالى
اۈچۈن اۈچىلان قويۇ . باغچەك آيرىلش بر
پارچەسى . بويۇك خاندان وعاثە . عسكر
صنى : يىكچىرى اۈجاقى . يورت ، مەسكن ،
ھاۋى : تورك اۈجاقى . اۈجاقلى : تورك
اۈجاقنە مەنسۇب . * اۈجاقنە دوشمك :
التمجا ايدوب حمايە اىستەك . - سوندەرمك ،
اۈجاقنە اۈچىرىدىكمك : مەۋىنە سبب اولۇق .
* اۈجاقلى : اۈجاقلىرى تىمىزلەن آدم . *
اۈجاقلى : آتش يانان ير ؛ چاينىدە اۈچىلان
بويۇك باجا ؛ تەل دىركى .

اۈجرا [- : ويا اۈجىراق . پك اۈجىدە
وكنارندە بولۇنان ير .

اۈجۈرمك [- : بحث ايتمك ، يادس مەۋىتق .

اۈجۈشمك [- : يادس مەۋىتق .

اۈجۈك [- : كوچۇك او . * اۈجۈكز :
كوچۇك و فقيرانە او .

اۈجۈگىر [- : يوكسك بر يرك اۈستىنە
چىقىمىش اولان ، عالى بر درجەيە
واصل اولان .

اۈجۈمەند [- : طوب ، كۈمە ، يىغىن .
- : طوبى ، - : ادارەلى ، - : اۈيى
اۈيى بر خالەدە بولۇندىران .

اۈجۈز [- : بدل و قىمىتى آز اولان ،
اۈھون . - : آز بدل مەقابلىندە ،
اۈھۈجە ؛ - : مج . آز زىمىتە ، پك قولاي .

تشویق ، لطیف و نوازش مقامنده استعمال
اولونور . اوخ اولسون ! نه ای اولس ،
معنانه اولوب ایستلمه ین برحاک وقوعه
ممنونیت افاده ایدر .

اوخشامق [ذ. ویا اوخشامق . سومک ،
برشیته آزیکزه مک . * اوخشامه : اوخشامق
فعلی ، تلطیف ، نوازش . * اوخشامق :
سولمک ، تلطیف اولونمق .

اود . س. آتش . ب : اوت .

اود [س. معده یه صفراء دوکن علقه .
بج. جبارت ، شجاعت . * اودی
قویق ویا باطلامق : چوق قورلق .
اود [س. یاندیغی وقت کوزل بر قوقو
نشر ایدن آناج .

اوداء [ع. س. ج. ویدیلر ، مجلر ، دوستلر ،
اودشمک [ذ. آله جق ویره جکی قاننامق ،
حسابلاشمق .

اودلک [س. قورقاق ، یورکسر ، جیین :
ییلیرم نه اودلکدر .

اودون [س. آتش یالق ایچون کسین
آناج ، خطب ؛ دیرک . مج. قالین
تقالی ، حسز . * اودونجی : اودون کسن
وصاتان . * اودونلق : اودون قوتان و
صاقلانان یر .

اودونج [س. ینه ویرلمک اوزره آلنان
ویا ویریلن آچق و سائره .

اوده اون [ی. س. اولجه آتنده شاعرلرله
موسیقیشنا سائک کندیلرخی
دیگلتدکری محل . یارنده برتیارونک اسی .

اوده مک [ذ. ویرمک ، تأدییه ایتمک ؛
قیمتی ویرمک ، تضمین ایتمک .
اوده مه ، اوده پیش : اوده مک فعلی ، ویرمه ،
تأدییه . تضمین . مه . اوده نمک . م . اوده نمک .

اودیسه [ی. س. یونان شاعری مشهور
هومره عطف ایدیلن بر منظومه .
غریب و تهلکلی هر حکایه ، غریب و مختلف
برسورو وقعه .

اوجقون [س. آتشدن اوچان آتش
بارچه جنی ویا قفلجیم .

اوجقونق [ذ. اورکک ، قورلق ،
توحش ایتمک .

اوجه مه [س. اوچ قات ، اوچه بوکولش .
س. برجنس اوقاق یونجه .
طفوز طاشله اوستانان معروف اویون .

اوجاق . س. جنت ، فردوس ، بهشت .

اوجق [ذ. قنادلر واسطه سبله هواده
طورمق و حرکت ایتمک . مج. سرعتله
کیمک ، چوق قوشمق . آتیرلق . یوورالانوب
درنجه بریره دوشمک . زائل اولوق . غاز
وینار حالته کیمک . مه ب : اوجورمق ،
اوجورمق .

اوجورمق [ذ. اوچمه سوق و اجبار ایتمک
ایقوب عو ایتمک . غاز ویا
بنفاره تعویل ایتمک . برشیته قلیجله ویا
یخاقله اورارق بردن بره کیمک . برشیته
سرعتله آله رق اورته دن یوق ایتمک .

اوجورمه [س. چوجوقلرک هواده او-
چوردقلری معروف اویونجاق .

اوجورمق [ذ. اوچمه سوق و اجبار
ایتمک . غاز ویا بنفاره حالته
تعویل ایتمک . مج. چالاق ، آتیرمق . مج.
چوق مدح ایدرک عیوقه چیقارمق . مج.
سرعتله کوندرمک .

اوجورووم [س. بک صارب و دیک اولان
چوقور ، یارلی یر . *
اوجوروملی : اوجورم و یارلری چوق (یر) .

اوجوق [س. دوداقلرده چیقان بیاضمی
قبارجق . * اوجونلامق :
دوداقلرده قبارجقلار پیدا اولوق .

اوجونق [ذ. ویا اوجونمق . اورکک ،
قورلق .

اوجیجی [س. (ت : اوجوجو) . اوچان ،
طیران ایدن . غاز حالته کین .
[د. برصقنیدن قورتولوندیفته دلالت
اوخ ایدر ، سوشچ و ممنونیت آداتیدر .

[The page contains dense handwritten text in cursive script, which is mostly illegible due to fading and blurring.]

1721
1722
1723
1724
1725
1726
1727
1728
1729
1730
1731
1732
1733
1734
1735
1736
1737
1738
1739
1740
1741
1742
1743
1744
1745
1746
1747
1748
1749
1750
1751
1752
1753
1754
1755
1756
1757
1758
1759
1760
1761
1762
1763
1764
1765
1766
1767
1768
1769
1770
1771
1772
1773
1774
1775
1776
1777
1778
1779
1780
1781
1782
1783
1784
1785
1786
1787
1788
1789
1790
1791
1792
1793
1794
1795
1796
1797
1798
1799
1800

1801
1802
1803
1804
1805
1806
1807
1808
1809
1810
1811
1812
1813
1814
1815
1816
1817
1818
1819
1820
1821
1822
1823
1824
1825
1826
1827
1828
1829
1830
1831
1832
1833
1834
1835
1836
1837
1838
1839
1840
1841
1842
1843
1844
1845
1846
1847
1848
1849
1850
1851
1852
1853
1854
1855
1856
1857
1858
1859
1860
1861
1862
1863
1864
1865
1866
1867
1868
1869
1870
1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

اورنك [س. اوكة قونيلارق عيني يابلغه چاليشلان شي، نمونه، مشق. چشيد، جنس، نوع. * اورنكلك : اورنك اولغه شايان، اورنك اولارق قوللايلاق.

اوزنگ [ف. تفت، سرر. - نشين : تختده اوزوران.

اوروب [س. عو. ب : ربع.

آوروپا [س. كره اوزك بش قطعه. - سندن اك كوچوكى فقط وسعته نظراً اك دريى، اك غلبه لنى. - لى : آوروپا اهل بسندن اولان.

اوروج [س. كوندوزين يوب ايتمه، اوروجى اولمايان. * اوروجسى : اوروجى، سائم. * اوروجلى : اوروج، طوتان، سائم.

اوروجى [س. قاشارك ييرتيلرنى ويا ده ليكلرنى اورده رك تعمير ايدن.

اوروش [س. اورمق فعلى و مرمى. * اوروشق : دو كوشك، غوغا و محاربه ايتمك. * اوروشدirmق : دو كوشدirmك، * اوروشمه : دو كوشمه ؛ غوغا ؛ كورش.

اورولمق [ف. ويا اورولمق، وورولمق. اورمق فعلتك مجھولى. عاشق اولمق : بر كنج قيزه اورولدى. بره لئك، زده لئك : بو شفتاليرك همان هبسى اورولمش. ب : اورمق.

اوروجك [س. معروف حيوان، عنكبوت. * اوروجكلنك : اوروجك آغلرله طولق، كيديشك.

اورومك [ف. اولومق، خالامق، باغيرمق. * اورومه : اولومه، خالامه.

اوره مك [ف. بك چابوق يتشوب ياللق، چوق ممدارده حاصل اولمق، تورده مك. م. اوره مك.

اوره مى [ى. - اورده دنيلن جوهر بول ايله قانك زهرلىسى.

اوريزينال [ى. - نمونه اولان فقط كنديسى نمونه دن آلمانان : اوريزينال بر تابلو. ايلك دفعه ظهور ايدىيور كهي كودون : اوريزينال برلكر. يپ يكي برطرزده يان، وجوده كترين، يازان : اوريزينال برمرر. غريب، عجائب. - قوبيه نظرآ بر يازنك اصلى ؛ ترجمه نظرآ متن ؛ تحف ؛ آسانتريك آدم.

اوز [س. بر شيك ايچى، لى، مغزى، اوز [اصلى، جوهرى، مايهسى. قلب، نفس. چيكانك آلت طبله ده كى جراحتى. كندى، ذات. - خالص، صاف، حقيقى. - سى سوزى اوغون : درست، صميمى. - لى : اوز و جوهرى اولان، لزوجتلى، ياپيشقان.

اوز [س. ابي، صالح. حليم. موافق، اوز [اوغون. - ايلك. موافقت. صلح.

اوزاتاق [ف. اوزون باقى، بوغى آرتد. يرمق. ايلرى به دوغر و كوتور. مك، تمدد ايتمك. تاخير ايتمك، اوزون سورديرمك : بوايشى دها زياده اوزاتمايىكز. بر شيشى توسيع ايدهرك حقتده لزومسز يره تفصيلات و يرمك : سوزى اما اوزا. تيورسكز ها ! كسيوب صاليورمك : طرناق اوزاتاق مودادر. چوق سويله مك، مشكلات چيتمارمق : اوزاتمه، ياپ شونى والسلام ! چوق شي ايستمك : آرتق اوزاتمه ! آل - غضب نيتيله مجاوز ايتك. م. اوزاندirmق. م. اوزادلق.

اوزار [ع. - ج. وزرلر، يوكلر، حوله لر. اوزار [كناهر، خطالر، جنايتلر.

اوزاق [س. يقين اولمايان، بعيد، دوره : امريكا بزه چوق اوزاقتدر. همان امكنسز : بو ايشى اوزاق كوروپورم. اوزاز، باشقه، بركزه مر : بومال نمونه سندن چوق اوزاقتدر. * اوزاقتلى : يقين اولما. ييش، ايراقلى، فرق، تفاوت. - اوزاق بر محله ؛ - ايراق محل. * اوزاقتن باقى : سيريى قالمق، قاريشماق، حصه

اوزرلك [س. توتسی مقامنده قوللانيلان
بر نوع تخم .

اوزك [س. اوكوز آرابه سىك اوقى . —
كسبى آدم : دوغرو و مستقيم .

اوزك [س. چكردك ، كوك . چيساك
اوزى ، آغرشاغى .

اوزگج [س. ايپ نردبان .

اوزگون [س. اوزولش ، خسته . برنوع
باليق . * اوزكونك : خسته لى ،
زبونلىق ؛ اذيت ، محنت .

اوزكه [س. باشقه ، غيرى ، آخر ؛ بام
باشقه : محبت اوزكه حالتدر ،
كرفتار اولمايان بيلمز . يابانجى .

اوزلاشمق [س. اويغولق حاصل ايتك .
* مته . اوزلاشديرمق : ايكي ويا ده زياده
شخصك آراسى بولق ، اولنرى باريشديرمق .
م . اوزلاشلق .

اوزلكشمك [س. اوز پيدا ايتك . قويو .
لاشمق ، آغده لاشمق .

اوزلك [س. لب ، جوهر ؛ لزوجت ،
اوزلى اوله .

اوزلك [س. توتسى ، بخور ، كولك .

اوزلك [س. ويا اوزولك . آنديشه ايتك ،
مضطرب اولق . ايسته نيلن

برشيشى اله كچيره مه مكدن صيقلق . بيتاب
دوشمك . اسكيوب بوزلق .

اوزلكمك [س. اوز پيدا ايتك . قاتى
جراحت حاصل ايتك ، آغده

لاشمق . كورولك ايستتمك .

اوزله مك [س. كورمكى آرزو ايتك ،
ايله ايستتمك .

اوزمك [س. اضطراب و يرمك ، جان
صيقق ، اذيت و يرمك ، معذب .

اوزن [س. دقت ، اهتمام ، تكلف . — زن :
چوق دقتله وزه نه رك ياپيلان سوس .

اوزندى [س. ويا اوزوتو . جان صقنتيسى ،
اضطراب ؛ آنديشه ، مراق ؛

هند اولماق . * اوزاچه : آز اوزاق اولان .
* اوزاقلاشديرمق : بربرندن آيبراق

اوزاغه دوشورمك ، اوزاغه سورمك . *
اوزاقلاشمق : اوزاغه چكلمك ، بعبد او ،

آيره لارق بربرندن اوزاق دوشمك .

اوزامق [س. اوزون اولق ؛ سورمك ؛
كرى قالمق . * اوزامه و اوزا-

يش : اوزامق فعلى . مته . ب : اوزاتمق .
ع . س . ج . وزلر ، طارتيئر ،

اوزان [س. آغيرلقلر . ب : وزن .
ص . لافزن ، هرزه وكيل .

اوزامق [س. امتداد ايتك . اوزون او-
تورمق ، بويلى بوييه ياتمق .

اوزبك [س. مستقل امير ديمك اولوب
وقتيله بونامده كى بربكك اطرافنه

طوپلانان موغول عشيرتلى . بولره ۹۲
عشيرتلىر ده دير .

اوزدك [س. آغاجك كوكنه يقين يرلى ،
كوتوك . آكيز ، آكبن صاپى .

اوزدن [س. ياخود اوزدنك : كوپه ، دانه ،
آصق .

اوزر [س. اوست ، فوق ، برشيمك يوقارى
قسمى ؛ يوز ، طيش طرف ؛

اوزرى توزلوايدى . آرقه ، صرت ؛ عهدده ،
ذمت : مسئوليتى اوزرينه آلدى . يان :

اوزركده پاره وارمى ؛ قيافت ، اوست
ماش . حجه دار ، متعلق ؛ غزته جيلق اوزرينه

قونوشولدى . كوره ، تبعية ، امثالاه ؛
جيرلن امر اوزرينه دونديلر . شرميله :

بونى كرى و يرمك اوزره آلمشدم . نيتيله ،
مقصديله ؛ طياره آلمق اوزره پاره طوپلا-

يورلر . كيتمك اوزره در : همان كيده جكدور .
بيتكم اوزره در : همان بيته جكدور . كسبى ،

حتللو ، طرزه ، يولده ، وجهله ؛ اولجه ده
ييلديرلدىكى اوزره . * اوزرينه آتمق :

اسناد ايتك . * اوزرينه دوشمك : دائمى
صورته مشغول اولق ، ابرام ايتك . *

اوزرينه وارمق ؛ اصرار ايتك .

آذيت ، جفا ، عذاب . • اوزونتولو : صيقليتلى ، مراقلى ، آديشەلى ؛ ككەتە ياپىش .

اوزونكى [آياغلارداستاندا ايندىكى دميرلردن هر بىرى ، ركاب . • اوزونكىلەكك : آتە اوزونكى ويا مەھوز اورمق .

اوزونك [ف. تكلەنمە ھەتەم ايله چاليشق ، اختيار ككەت ايتك ؛ چالالاق ، اوغراشق . مە . اوزتدېرمك .

اوزونك . يوزونك .

اوزوم [س. آسمە ميوەسى ، غىب ، انكورەكك بر چوق ايچكىنەكك .

ئعمالنە يارار .

اوزون [ص. قىسمەكك خىلى ، بويى ، چوق ، طويل . چوق سورن ، مەيد . - اوزادى ، - اوزادىيە : يك مەفصل عريض وعيق ، دورودراز . - سورەكك : چوق زمان دوام ايتك . - ايتكك : نافلە يەره اوزاتتىق ، پك ايلەرىيە وارمق ، نازلانق . - طوتتىق : اوزاتتىق . - بويلى : مەفصل . - الى : - خرسىز . • اوزونجە : اولادجە اوزون . • اوزونلىق : اوزون بر شەيئەكك حالى ، بوي ، طول .

اوزون [يو . - ولدالموضەكك تەكشىفندىن حاصل اولان برغاز .

اوساخ [ع . - ج . - سىخلر ، كيرلر ، پيسللكر ، مەردارلقلر .

اوساط [ع . - ج . - وسطلر ، اورتلر .

اوست [س. آلت مەمبلى ، يوقارى طرف ، فوق : ماسەكك اوستى . طيش ، سطح خاريجى : قالموزكك اوستى ، آمر ، مافوق . قيافت : اوستى تەيز بر آدم . - يوقارىدە بولنان : اوست قات ، اوست دوداق . آلت : - قارما قاريشق . • اوستە آلتى : يوككەكك ، دەرەھەكك ايتك . - اوستە ھېسە بردن ؛ برى دېككەكك اوستەدە . - باش : قيافت . • اوستە ويرمك :

مەنصور اولمق ، فضلە اولارق ويرمك . - چىقمق ، ككەك : غلبە چالمق ، تقوق ايتك . • اوستە مال ايتكك : اھميت ويرمك .

• اوستە وارمق : اصرار وتەيدەدە بولومتق .

• اوستە ياتمق : باشەسە نانە برشەشى

كرى ويرمەركك ككەدە مال ايتكك ، غىب

ايتكك . - ياتندە : اوست طرفە دوغرۇ

ياتندە . • اوستە يوزومك : ھجوم ايتك .

• باش اوستە : حرمت ، اطاقت ، قبولە

وموافقت افاقدە ايدن برتەيز . • تە وسى :

باش آشاغى . • قالبور اوستى : مئاز قىسمى .

• مەكتوب اوستى : آدرس ، طرفەكك اوزرە

يازىلان مەل وعنوان . • يول اوستى : تەم

يولكك اوستەدە بولونان ؛ جادە . • نە اوستە

لازم : نە وظيفەكك سەن نە قاربشورەكك .

آوسترياليا [س. بىش قىطمەكك آك

ئىكلەيز مەستەكك سىدر . ۹۳۰۰۰۰ كيلو

مەترە مەربىي سطحە ، ۳۷۰۰۰۰ ؛ ۵ نفوسە

مالكدر . مەركىزى قىبرىاداز .

آوستراسىيا [س. تراش ايتكك يارايان پك

اوستريا [ايرىش اوروپانكك مەركەزدە بر

دولتدركك ۸۰۰۰۰ كيلو مەترە مەربىي سطحە ،

آلمان عرق ولساندە ۶۰۰۰۰۰ نفوسە

مالكدر . مەركىزى ويانە دز .

اوستورە [س. تراش ايتكك يارايان پك

اوستون [ص. تقوق ايدن ، اوست كانە

قائىق ، غالب . فتحە ، غىب .

• كورى : سطحى ، يالاند . • اوستونكك :

غلبە ، تقوق . • اوستونھەت : اوستون

ئشارقى قومق . • اوستونلى : اوزرندە

اوستون ئشارقى بولونان .

اوستونج [س. آلات و ادوات جراحىيە

اوستە [س. ھەھانكى بر مەنئەدە ماھر

باشى ، بېكچىرلەردە اوزتە مەبلى . •

مەنئەدە ماھر ، آلدانماز ، چوق بىلەر .

• لىق : مەھارت ، مەنئە ؛ خذاقت ؛

صنعتکارک ، صنعتکارک حالی ، خدمتچی باشلیق . - لقی : مهارتلی ، معرفتلی ، شیطانجه دوشونولوش .

اوسته له مک [ف. اوسته قونمق، آرتمق، ضم اولونمق، غلبه چالمق. عودت ورجعت ایتک، نکس ایلک .

اوسط [ع. ص. اورته ده بولنان، اورته حاللی، معتدل . ج. اواسط .

اوسع [ع. ص. دها زیاده واسع، دها کتیش .

اوسقوز [ی. س. (انکلیزجه ویده، پروانه معناسنه اولان سقرو کله سندن) واپورک قیچنده کی پروانه .

اوسکیره [س. طولانی قواطه .

اوسکوف [س. آق دکر آطه لیلرینک کیدیکی تبه سی ده ورک، اوچی پوسکوللی بر نوع طاقیه .

اوشاق [س. چوجوق؛ دلقانی، شاب؛ خدمتچی. * اوشاقلق: خدمتچیلک

اوشت [حد. ویا اوش. کوپکری قوغق ایچون قوللانیلیر. اوش اوش: کوپک

اوشرمک [ف. طوبلامق، ییغمق . صالديرمق، تسليط ایتک .

اوشقون [س. ویا آشقین . کچی قولاغی دینلن نبات .

اوشمک [ف. طوبلانمق، ییغلمق . مجمع، تحشد ایتک .

اوشن [س. تنبلک، تکاسل . * اوشنچ: تنبل، اوشه نن، اوشنکن .

* اوشندیرمک: تنبل ایتک . * اوشنکن: تنبل، اوشه نن . * اوشنمک: تنبلک ایتک، یایغنی آرزو ایتمه مک . * اوشنیک: تنبل . * اوشنیکلک: تنبلک، تکاسل .

اوشوشمک [ف. هر طرفدن هجوم ایده- رلک و قوشوشارق علویلاقمق .

اوشومک [ف. صوغوق حس ایتک . صوغوقدن متاثر اولمق .

مه اوشومتک .

اوص [س. إدراك، ذکا، عقل، فراست. یاواشلق، حلم؛ آدب و تربیه، حسن حرکت . - بهاسی: بدلاجیه

یاپیلان ایش یوزندن ایدیلن زیان . * اوصلاقمق: عقللاندیرمق، تربیه ایتک؛ یومشاق .

أوصاف [ع. س. ج. وصفلر، صفتلر: جلیله . ب: وصف .

اوصان [س. بزرگنلک، فتور، بیقنق، بو معناده اوصانچ قوللانیلیر .

اوصانچ [س. بیقان، بزرگن؛ بقیدیران، اوصان ویرن. غله بیقنق، بزرگنلک .

اوصانق [ف. بیقمق، بزمک، ییزار او. ملال و فتور کتیر مک . مه. اوصانديرمق . م. اوصانلق .

اوصلانمق [ف. عقللانمق، آدب و تربیه ایتک . حکیم اولمق . مه. اوصلانديرمق .

اوصلی [ص. ویا اوصلو. عقللی، ذکی، فطین . ادبی، تربیه لی، حکیم، ملایم . * اوصلیجه: اولدقجه تربیه لی و ذکی و حکیم . * اوصلیلق: اوصلی اولانک حالی، تربیه، حسن حرکت .

اوضاع [ع. س. ج. وضعلر، طوروشلر: اوضاع و احوالی یولنده .

أوضح [ع. ص. دها واضح، عیسان اوآشکار اولان .

اوط [س. ویا اوت. اوکوز، مانده، صغیر .

اوطه [س. ویا اودا . اؤک بولمه لرندن بهری . قلم، دائره . - باشی:

بر خاندنه کی اوطه لرک اداره و محافظه سنه مأمور آدم . - جی: دوائر رسمیه ده هر قلمک خدمته مأمور آدم . - لق: نکا- حسز اوله رق قوللانیلان جاریه .

أوعیه [ع. س. ج. وعاءلر، قابیلر، محفظه لر، دامارلر .

اوغلامق [ف. ویا اووالامق . آل ایله اوغوب کوچولمک، اوقاق

اوقاق یایمق: تارخانه یی اوغلامق .

اوغلداق [اوق] ويا اوغولداق. كورولتو-
بر سس ورمك.

اوغلدروق [اوق] دول پناهي ، مهبل ،
يرمورمقلق .

اوغماج .- ويا اوغماق : تازه تارخانه .

اوغماق [اوق] ديرمك اووجله ميمق
ميزلايان يرلري اوغماق لازمدر . اوچ ويا

پارمقلر آراسنده ايلري كرى حركتله
صيقشدير اوقاق دانه حالته قومق :
ترخانه : وئق . صيق صيق برشي : سورمك
تميزلك وبارلامق : تپشيد ليون قابوغيله
اوغكز . مت اوغديرمق ، اوغديرتق .

اوغور [اوق] - مادت ، خير ، يمن ،
سويج : - اوله : خير اوله .

يول : بو اوغورده جانمي ورم . - لر
اولسون ، - لر اوله : الله سلامت ورسين .

- سز : خيرمز ، يمنمز ، مشوم . -
سزلق : خيرمزلق ، يمنمزلك ، بركتمز-

تت ، شامت ، نفوس . - لي : بركتلي ،
خيرلي ، مسعود ، متين .

اوغوز [اوق] طوسون . صافدل ، احق .
[اوق] ، حسن حال صاحبي .

اوغوشدورمق [اوق] بر شيشي دهكري
چورمك ويا بربرينه سورتهرك اوغماق :

اگر اوغوشدورمق . عجل - : حيرته
قالوب نه يايانغى بيله مامك .

اوغولتو [اوق] كورولتولو قاريشيق
- سس .

اوغين [اوق] مسو يكملك ايچون ديوارك
دينه آچيلان دليك .

اوق [اوق] وجم ، يورغولق ، كدر ،
تاسف ، ياس بيان ايدر : اوق !

ييتدم ! اوق ! يولي !
[اوق] بركينك و اوصافه حالنده

اوق [اوق] قوللايلير : اوق ! بوده نه ييتمز
شيءش ! اوق ! اراق الله عشقنه !

اوغان [اوق] چفتاييمده رب و الله
معناسنه در .

اوغراق [اوق] بريره يوللاركن ديكر
ايكنچي برمهده كوندرمك .

دوچار و كرفتار ايتلك : باشي بلايه مي
اوغرايه جقسك ؟ قومق : آدمي اوغراشم .

اوغراش .- غونا ، صاواش .

اوغراشدورمق [اوق] مشغول ايتلك ؛
غائله و مشكلاته

صوقق : او آدم بزي دهاچوق اوغراشدوراجق .
[اوق] بربريله معارضه ايتلك .

اوغراشمق [اوق] چكشمك . دواملي
بر صورته فنانق ايتلك چاليشق : آرتق

بخله اوغراشاييكز . مشغول اولق : نه
ايله اوغراشايورسكز ؟

اوغرامق [اوق] كركن كيتلك ويا كلك :
بزه ده اوغراييكز . دوچار

و كرفتار اولق : بر بلايه اوغرام . فيرلامق ،
چيلمق : كوزلري ديشاري به اوغرامش .

اوغري [اوق] - اوغراييلان عمل ، چيزكي ،
خط ، يول : صمان اوغريس :

كهكشان ، صمان يولي . خرمز . * اوغر-
يلامق : خرمزلق ايتلك . * اوغريلارين

خرمزجه سته . * اوغريلق : خرمزلق ،
سرقت ، حراملك .

اوغل [اوق] اركك چوجوق ، اين ، پسر ،
ولد ، فرزند . * ايل اوغلي :

خلق ، يابانچي . * قجه اوغلي : دسيه كار .
* كوك اوغلي : خائن ، حيله كار : زبازدي :

كوپولو . * هين اوغلي : حيله كار ، پك
دساس . * اوغلق : اولادلق ، اوغلك

صفت ووظيفه سي .
[اوق] برياشنه قدر اولان كچي

اوغلاق [اوق] ياوروسي .
[اوق] اوغولتيلي برسس ورمك :

اوغلامق [اوق] قولانم اوغ-لايور . *
اوغلامه : اوغولق .

اوغلان [اوق] اركك چوجوق ، پسر ،
اوشاق ، دلبازلي ، شاب .

اوق [حد. نفرت و استكراه بيان ايدر: اوق ! نهده فنا قوقويور !]

اوقاق [ف. برشيئي دها اوقاق بر حاله قويمق ، كوچولتمك .]

اوقاق [ص. يك اوقاق ، يك كوچوك . تفهك : كوچوك .]

اوقاراق [ص. آز كوچوك ، دها كوچوك ، كوچوكجه .]

اوقاق [ص. كوچوك . بويوك مقابلي . تفك : كوچوك ، چليمسز ؛]

اوقاق [ص. كوچوك و اهميتسز شيئر : چارشيدن اوقاق تفك آلدن . * اوقاقلامق : اوقاق

اوقاق پارچهلره آيرمق . * اوقاقلي : كوچوكلك ؛ اوقاق ياره ؛ ع. بيت ، كهله . * اوقاقلي : دروننده اوقاقلري بولونان . * ايريلي اوقاقلي : ايچينده هم كوچوكي هم بويوكي بولونان .]

اوقاقلامق [ف. اوقاق اوقاق ايتتمك ، داغلامق : بايات اتمك اوقاقلير .]

اوقاق [ف. اوقاق پارچهلره آيرمق . داغلامق : بايات اتمك اوقاقلير .]

اوقاق [ص. اوقاق پارچهلره آيرمق . داغلامق : بايات اتمك اوقاقلير .]

اوقاق [ص. اوقاق پارچهلره آيرمق . داغلامق : بايات اتمك اوقاقلير .]

اوقاق [ص. اوقاق پارچهلره آيرمق . داغلامق : بايات اتمك اوقاقلير .]

اوقاق [ص. اوقاق پارچهلره آيرمق . داغلامق : بايات اتمك اوقاقلير .]

اوقاق [ص. اوقاق پارچهلره آيرمق . داغلامق : بايات اتمك اوقاقلير .]

اوقاق [ص. اوقاق پارچهلره آيرمق . داغلامق : بايات اتمك اوقاقلير .]

اوقاق [ص. اوقاق پارچهلره آيرمق . داغلامق : بايات اتمك اوقاقلير .]

اوقاق [ص. اوقاق پارچهلره آيرمق . داغلامق : بايات اتمك اوقاقلير .]

اوقاق [ص. اوقاق پارچهلره آيرمق . داغلامق : بايات اتمك اوقاقلير .]

اوقاق [ص. اوقاق پارچهلره آيرمق . داغلامق : بايات اتمك اوقاقلير .]

اوقاق [ص. اوقاق پارچهلره آيرمق . داغلامق : بايات اتمك اوقاقلير .]

سرعتله ديشاري سوق ايتتمك . سونديرمك . نفس ايتتمك ، اوقويوب اوقورمك . صولومق . برشيئي نفسله شيشيرمك . نفسله چالغى چالغى : ني اوقله مك . مة : اوقله مك . م : اوقله مك .

اوقورمك [ف. اسمك . اوقويوب خستهك رلك : هوا ايله طولوب شيشمك ، قبارمق .]

اوقوروك [ص. خسته اوقويوب خستهك رلك : اوقله دكلري نفس . * اوقو- روكي : خستهلره اوقويوب اوقله ين .]

اوقوروم [ص. بر دفعه اوقور . لن نفس جينغاره لق ، بر نفسلك .]

اوق [ص. يايلاه آيتلان اوچي دميرلي دكنك ، سبهم ، تير . اوقه بكنزه ين هر نوع دوز آغاج : آرابه اوق . = يادين چيقمق :

ايش ايشدن كچمك . * اوقلق : اوق عغظه سي . * اوقلي : اوق اولان . * اوقچي : اوق يابان ، يايلاه اوق آتان . * اوقلامق : اوق آتمق ، اوق ياغديرمق ، اوق كبي فيرلامق .]

اوقات [ع. س. ج. وقتلر ، زمانلر . ب : وقت .]

اوقار [ص. ياشنده اوق كبي سرغوجي اولان چول باليقچيلي ، بوتيجار .]

اوقاف [ع. س. ج. وقتلر ، جامع و عمارت كبي خيراتك اداره سنه تخصيص اولونان اراضي ، اُبنيه وسائر . = مضبوطه :

حكومت طرفندن اداره اولونان وقتلر . = هندرسه : ماضع لهلري هندرس اولمش وقتلر . ب : وقف .]

اوقات [ص. ياشنده اوق كبي سرغوجي اولان چول باليقچيلي ، بوتيجار .]

اوقاف [ع. س. ج. وقتلر ، جامع و عمارت كبي خيراتك اداره سنه تخصيص اولونان اراضي ، اُبنيه وسائر . = مضبوطه :

حكومت طرفندن اداره اولونان وقتلر . = هندرسه : ماضع لهلري هندرس اولمش وقتلر . ب : وقف .]

اوقات [ص. ياشنده اوق كبي سرغوجي اولان چول باليقچيلي ، بوتيجار .]

اوقاف [ع. س. ج. وقتلر ، جامع و عمارت كبي خيراتك اداره سنه تخصيص اولونان اراضي ، اُبنيه وسائر . = مضبوطه :

حكومت طرفندن اداره اولونان وقتلر . = هندرسه : ماضع لهلري هندرس اولمش وقتلر . ب : وقف .]

اوقات [ص. ياشنده اوق كبي سرغوجي اولان چول باليقچيلي ، بوتيجار .]

اوقاف [ع. س. ج. وقتلر ، جامع و عمارت كبي خيراتك اداره سنه تخصيص اولونان اراضي ، اُبنيه وسائر . = مضبوطه :

حكومت طرفندن اداره اولونان وقتلر . = هندرسه : ماضع لهلري هندرس اولمش وقتلر . ب : وقف .]

اوقات [ص. ياشنده اوق كبي سرغوجي اولان چول باليقچيلي ، بوتيجار .]

اوقاف [ع. س. ج. وقتلر ، جامع و عمارت كبي خيراتك اداره سنه تخصيص اولونان اراضي ، اُبنيه وسائر . = مضبوطه :

اوقه [ب. ی. - بر جسم بیسطك مولد
عبارت بر آغیر لقی. - لقی: براوقه
ثقلته اولان ویا براوقه استیعاب ایدن.
- لی: آغیر، بویوک؛ وقارلی، اهمیتلی،
آغیر باشلی. یکی - : برکیلو غرام.

اوقیانوس - بحر محیط.

اوقیانوسیا [س. آسانك جنوب شر-
ک کوچوک آله لردن مرکب اولوب آسترالیا
ایسپلهده یاد اولنان بر قطعه.

اوک [ب. ایلری طرف؛ یوزه کلن جهت،
آرمک اوکی باغیده در. کله چک زمان،
استقبال: اوکیز یازدر. حضور، پیشگاه،
نزد: اسیرلری قوماندانك اوکته کتیردیلر.
- اوکده بولونان: اوک دیشلر. طه.

باش طرف: اوکده کیدیوردی. * اوکئی
آللق: وقوعنه مانع اوللق؛ طوردیرمق.
* اوکته کچمک: ایلرله مسته مانع اوللق.
* اوکده دوشمک: قلاغوزلق ایتمک: * اوک
قاتمق: اوکده کوتورمک؛ قوغالامق.

* اوکئی کسمک: اوکته چیقماق. *
اوکته باللق: محجوب اوله رق جواب
ورمه مک. - آياق: مشوق. * اوکئی
آردیخی ییلیر: صایغلی. * اوکته کلن: مرکس.
اوک [ب. ذی روح سسی، صیحه،
یاغیره، آواز. شرق سویله.
شهرت، نام، صیت. قورو - : ساخته
شهرت. * اوکلی: مشهور.

اوکا [ب. ویا آکا. (او) نك مفعول
ایلیدو: اوکا بر سوزم وار.

اوکارمق [ب. ایلرله دوندیرمک، شفا
اوکرمک، اصلاح ایتمک.

اوکالمق [ب. ایلرله دوندیرمک، شفا بولماق،
کچمک: یازمه سسی اوکالندی.

اوجک [ب. اولجه، مقدمه، اول، اولدن،
پشین: اوکجه او کتندی.

اوپکه [ب. طوبوخك آرقه طرفی. قوندره
لرده طوبوخك آلتته تصادف ایدن
یوکسکجه قسم.

اوقسید [ب. ی. - بر جسم بیسطك مولد
المخوضه ایله امتزاجندن حاصل
اولان مرکب.

اوقسیرهن [ب. ی. - هواك قابل تنفس
قسمی ویشده برینیشکیل
ایدن جسم بیسط، مولدالمخوضه.

اوقشامق [ب. برسته خوشه کیده چک
طرزده شفقت و محبتله سوزلر
سویلك، آل ویا دوداق سورمک، سوهک:
چو چوقلری چوق اوقشاماملیدر. بر آز
بکزه مک، آکدیرمق. ب: اوخشامق.

اوقلاغو [ب. ویا اوقلاوا: خور آچمه
مخصوص یوزاولاق چوبوق.

اوقومتق [ب. اوقومنه سوق و اجبار
ایتمک. اوکرمک، درس ویرمک.
تلقین ایتمک. اوقویوب اوقله ممسی ایچون
برخواجه به کوسترمک. تحصیل استدیرمک.

اوقور [ب. اوقوماسنی بیلیر. اوتق.

اوقومش [ب. عالم، تحصیل ایتمش،
درس کورمیش.

اوقومتق [ب. حرفلری طوبولایارق اولره
آیری آیری بررس ویرمسی

بیلیمک. یازلمش ویا طبع اولونمش بریازی
کله لرین تلفظ ایدره ویا ایتمه رک کوزله
سوزمک. تحصیل ایتمک: عمرنده برشی
اوقومامش؛ دنا اوقویوب اوقله مک. شرق
ویاتورکی سویله مک. کفر ایتمک. میدان
- : مسابقه دعوت. ا. مت. ب: اوقومتق.

اوقوناقلی [ب. اوقونونه بیلیر، اوقونماسی
قولای اولان.

اوقومتق [ب. قرائت ایلمک: بو یازی
اوقونماز. کندیخی اوقورو -

کجییه اوقومتق. تلفظ اولونماق: بو کله
تاصل اوقونور؛

اوقویجی [ب. اصول مخصوصه منه توقیف
اوقویان. شرق ویا تورکی

سویله یین، خواننده. (دوکونه) دعویجی.
- کزمک: دعوت ایچون دولاشمق.

• من اوله إلى آخره : اولدن سوكنه
قدر . مؤ . اولی . ج . مؤ . اول ، اولیات .
ج . مذ . اولین ویا اولون .

اَوَلَا [۵.۴. ص . برنجی اوله رق ، برنجی
درجه ده ، هریشدن اول ، ابتداء
اک اول : اول بن اونی طایمورم .

اَوَلَا ع . ص . ب : اولی .

اَوَلَاتَمَق [۵.۴. بویونمک ، تعظیم و تقدیس
ایتکم . آغزلامق ، عزت و اکرام
ایتکم . بزی طراغه کچیرمک .

اَوَلَاخ [۵.۴. اقلاتی ، روم ایلینک رومانیا -
ایلرله همجنس برصفا اهلیندن
اولان . • اولاخجه : اولاخ لانی ؛
اولاخلره مخصوص طرز وحالده . اولاخلق :
اولاخلرک بولوندیغی محل ، اولاخ جنسیق .

اَوُکُورَنَلَمَک [۵.۴. سحک ، اک اییی
آیبرمق ؛ انتخابه تعیین .

اَوُکُورَمَق [۵.۴. کچیرمک ، ائی ایتکم .

اَوُکُورَمَک [۵.۴. حیوانی (تربیه ایتکم ،
آلشدیرمق .

اَوُکُورَدُشَمَک [۵.۴. (حیوان) یاریش
ایتکم ، آلیشمق ،

اعتیاد ایتکم .

اَوُکُورَدِی طرز . مقدم ، دها اول .

اَوُکُورَغَه - بل کیکی ، سلسله الفقار .

اَوُکُوز [۵.۴. کویش کتیریمی بویونزی
معروف حیوان ، اوچ یاشنده کی
طوسون ، ثور . ج . قالین قفالی آدم .
- اک : حماقت ، قالین قفالیق .

اولام [س. طاقم ، بولوك . — : طاقم
اولام ، بولوك بولوك .

اولامق [ف. آو طومق ويا اورمق . م.
آولانق : آوكي آله كچيرمك ؛
م. غافل ياقالانق .

اولامق [ف. بيتشديرمك ، آكله مك ،
قاوشديرمق ؛ طولايارق باغلامق ،
صارمق . م. اولانق .

اولامق [ف. باغ فيلزلرنك پيچلرنى قيرمق .

اولامه [ص. مسلسل ، بربرينه متصل .
آكلنوب اوزاديلجق ، آكله .

اولان [ص. كائن ، واقع ، وقوع بولان .
— اولدى : ايش ايشدن كچدى ،
ايش بيتدى . * وای بزه اولانلر ! :
وای باشمزه كلنلر .

اولايىچى [س. ايپكى چكرك چيله يايان
ايشىچى .

اولتا [س. صالحين خستهلق .

اولترا [ى. د. بروجوق اجنې كلهرلك اولنه
داخل اولهرق إفراط و مبالغه
بيان ايدر : — مودهرن : آشيري عصرى .
— ميقروسقوب : عادى ميقروسقوبك
كوردهمديكى اك كوچوك ميقروبلرى قويو
بر زمين اوستنده پارلاق اولهرق ترسته
كورن آلت .

اولتا [س. باليق طومغه مخصوص آلت .

اولتيا قوم [ى. س. بردولتك ديكرينه ايتدىكى
صوك وقطعى تكليفكه عدم
قبولى حالنده حرب ظهور ايدر . بوزولماز
شرطرلر ، صوك سوز ، بلاغ اخير .
— نظر . مقدما ، اونجه ؛ ده اول ،
اولجه [اوندن اقدم .

اولچر [س. آتش قاريشديرمغه مخصوص
آتش اولچر ، كل برى . * اولچرمك :
آتش اولچر ايله قاريشديرمق .

اولچرمك [ف. بالواسطه اولچمك .

اولچك [س. ربع كيله ، شينيك ؛ حبوبات
اولچمك ايچون قوللانيلان اولچو .

اولچمك [ف. برمقدارى ، معلوم اولان
ديكر برمقدارله مقايسه ايدهرك

قيمتنى تقدیر ايتك ؛ اولچوسنى آلتق . م.
آي دوشونك ، طارتمق ، آي تخمين ايتك .
اولچوب يچمك : دريخه ملاحظه ايتك .
م. اولچلدرمك . م. اولچلمك . م. اولچوشمك .

اولچو [س. ويا اولچى . مساحه ، مقايسه ،

مقايسه ايچون انتخاب اولنوب
كندى جىسندن اولان شيشلرك تخمينه
يارايان مدار ، اولچهك آلت . تخمين ؛
ذكر ، قدر و اعتبار . — آلتق : آكنى

بويى تعيين وقيد ا . ، عبرت آلتق . بوى
— سى : درایت درجهسى . بويك — سى
آلتق : درایتسزلكنك ، بچريكسزلكنك
درجهسى آكلامق . آغزىك — سى ويرمك ؛
حديثي ييلديرمك . — سز : حدسز ، حسابسز ،
آلاييدليكنه ، اعتدالسز ، اولچوسى اولمايان .

اولچوم [س. مساحه ، مقايسه ، موازنه .

اولچوم [تخمين و تقدیر . طور و آدا ،
رفتار ، روش .

اولدجقه [ح. كافى درجده ، خيلى . آيى :
اوغلم اولدجقه عملليدر .

اولز [س. ياورو ايكن يوكلهن اوغلاق .

اولسى [س. ويا اوليسى . صوكنجيدن
اول اولان . — سنه : كچن
سندن اولكى سنه .

اولش [س. باى ، حصه ، بوله ، قسمت .
* اولشديرمك : باى و تقسيم
ايتك ، توزيع ا . * اولشديرى : سېرك
اولهرق ، شورايه بورايه ، يرير : اونشديرى
ياغور ياغدى . * اولشمك : پايلاشمق ،
بولوشمك .

اولطه [س. ويا اولتسا . باليق طومق
ايچون قوللانيلان ايپ .

اولغون [ص. اولمش ، كاله ايرمش ،
ايتشمش : اولغون آرمود .

اولقدر [ك. او قدر ، چوق ، اومقدارده .
اولكه متروكدر . يرينه (اوقدر)
قوللانيلير .

أولك

ص. أوه مخصوص و لائق .

أولك

ص. بر دونك درتنه بری كه اون
آرشون مریعیدر . باغچه ویا
بوستانك بوله لرندن هیری . سو مجرامی .
تارلارده صابان یولی .

أولكر

ص. كیجه نری سباهه طویلو
كوروئی یی یسئیزك هیئت
مجموعه سی ، ثریا ، یدی قاردرلر .

أولكر

ص. خاو ، توی : ولكرمز
شفتالی ده واردر .

أولكون

ص. نباتك حرارتدن یدر -
سومه سی . اوله جك درجه ده
یورغون ، بی تاب : اولكون بر حلاله
یاتاغه كبردم .

أولكه

ص. ملكت . بر حكومتك اداره سی
آلتده بولنان یر ، قلمرو .

أولكى

ص. برنجی ، ایلک ؛ سوكنجیدن
مقدم . أسكى ، قدیم .

اولمادق

ص. وقوع بولماش . أمثالسه :
اولمادق ایش دكلدر .

اولماز

ص. إمكانتیز ، محال : مانكه
اولماز اولماز بر ایشم كی . اولور

ص. راست كله ، هر كیم ویا هر نه اولورسه :
اولور اولماز آدمك كاری دكلدر .

اولماش

ص. وجود و وقوع بولماش ؛
كاله ابرمهش ، خام .

أولمز

ص. أبدی ، وفات ایتمز ، جاوید ،
دایمیقلی ، متین ، صاعلام .

أولمشی

ص. وقوع بولمش ، واقع . كاله
ایرمش ، یتیمش .

أولمش

ص. وفات ایتمش ، جانی چیتمش ؛
اولمشلركك جاننه دكسین .

أولمق

ص. بر حالدن دیگر بر حاله كچمك ؛
شراب مرکه اولدی ، مدیر

ص. هفتش اولدی . وقوع بولمق ، واقع اولمق ؛
دیشارده نه اولیور ؛ جائز ، مناسب و موافق

اولمق ؛ بوكیجه كیمسه ك اولورمی ؛ یاقیشمق ،
ایتمق ؛ بو پوتین آیاغنه اولیور . یایلمق ؛

اولمه آتوب اولورمی ؛ كاله ابرمهك ،
یتیمشك . ممكن اولمق : دیدمكك هیچ

اولورمی ؛ وار و موجود اولمق ؛ پارامز
اولسون اولماسون كیدرز . * اولان اولدی :

ایش ایشدن كچدی . * اولدم اولالی ،
اولدم اولامی : تأسكیدن ، بك چوق زمانده

دوغدیفندن بری : اولدم اولامی خیر -
چیندر . * اولدی یتدی : آرتق كچدی .

* اولسه اولسه : أك نهایت ، أك سوک
إحتال اولهق : اولسه اولسه بر كاتب

اولور . * اولورسه او قدر اولور : اوئندن
زیاده سی اولماز . مه اولدرمق .

ص. مهرد اولمق ، وفات ایتمك ، جان
اورمك ، ترك حیات ایتمك .

ص. بوروبوشق ؛ سرتلكی و قایلنی
كیمك . بك مضطرب اولمق . حكمی

قالمق . مه اولدرمك : بحر . مقاومت
و طاقتی كیمك ؛ چوق جان صغیق ،

أذیت و جفا .

ص. ویا اولونمق ؛ أفعال مطاوعه یی
تشکیل ایچون عربجه مضدرلرله

برلكده قوللا یلیز : إحسان اولونمق .

ص. تزوج ایتمك ، أو بارق
صاحب اولمق . مه اولندیرمك .

* اولنمه : تأهل ، إزدواج .

ص. بویوك ، ایری ، كبیر ، بزرگ ؛
اولو جامع . - اورته : آشكاره ،

آچیقندن آچیمه . - لق : بویوكلك ، عظمت .

ص. اولمش . میت ؛ جانی چیتمش ،
اولو قوتسز ، تبیل ، قالب ، مسكین ،

صولوق ، پزمرده . سه اولمش انسان ، جنازه .

ص. ویا اولی . صاحبز ، متصف
اولو اولالار . * اولوالامر : آمر صا -

جبلری ؛ * اولوالقوه ؛ قوتلی آدمز .
جمعدر ، مفردی یوقدر .

ص. اوله یلیز . ممكن و محتمل ،
اولور ممكن الاجرا : بو اولور ایشمیدر ؛

- اولماز : دكه ، راست كله . * اولورسه
باقق : ممكن اولدیغی قدر باعق .

اولوس [س. بويوك عشپرت ، بويوك قوم ويا امت .

اولوشمق [ف. (كوبكلر) باغيريشمق ، آجى ايلكر كېى هپ بىردن آجى آجى فرياد ايتك .

اولوفر [س. نيلوفر چيچكى .

اولوق [س. ياغور سولرىنك آقاسى ايچون دامارك كنارنده بولنان بر طرفى آچىق بورو وبوكا بكزمين سائر شيلر ، اوزونجه اويوق ، ييو .

اولوم [س. حياتك ييتوب طورمه سى ، ممت ، وفات ، موت . بوحياتك صوكننده اولوم اولماسه ! محو وخراب ايدن سبب ، تهلكه : حرب تجارتك اولوميدى . * اولومه صوصماق : بيله بيله كنىدىنى تهلكهيه اتقى . - ديريم : حيات وممت . [ص. اولومه سبب اولان ، اولوجميل [مهلك ، باديء موت .

اولومق [ف. (كوبكلر) ايلكر كېى آجى سسله اغلار كېى باغيرمق .

اولويت [س. اولى صفتكك اسم منسوبى اولان اولوى دن اولويت : اوللاق ، دها مستعد ، دها لائق ، دها مناسب اولوش ، رجحان ، تقدم : او اولويت ايله بوكا مستحقدر .

اوله جق [ص. ممكن الاجرا ، قابل ، محتمل ؛ اوله جنى : صوك فيثات : اولاجنى سويليك ده آلام . اوله جنى ندر ؟

اولى [س. برىنانك ديوار ويا چيتله محاط اولان زمين قسمى ، حولى .

اولى [ص. اوبارق صاحبي ، متأهل . * اولليك : اولى اولانك حالى .

اولى [ع. ويا اول . دها موافق ، دها مناسب ، دها لائق ؛ مرجح .

اولى [ع. ويا اول . برنجى . اول ككلسناك مرئئيدر . ب : اول .

اولى ع. ب : اولو

اولى [ع. اولجه وقوع بولان شيلره منسوب و متعلق ، ايلك زمانلره منسوب ، برنجى درجهيه عائد : تحقيقات اوليه . سابق ، سالف ؛ اصلى ، بدى . ج . اوليات . ب : اوليات .

اولى [ظن . ابتدارلى ، اسكيدن : اولى بويله يابارلردى ، شيمدى بيلم !

اولياء [ع. س. ج. ولىلر ، كرامت صاحبي اولانلر . آلاهدهايقين بولونانلر .

اوليات [ع. س. ج. بر وقعهيه مدخل عاتك مباديسى : عجبا بو وقعهيك اولياتى ندر ! ب : اولى .

اوليغازشى [يو. س. اويله برشكل حكومت كه اوراده بوتون قوت ونفوذ منحصرآ ذى قدرت كوچوك بر زمهرهيك آلنده بولنور .

اوليمپياد [يو. س. ايكي اوليمپيك اويونى آراسنده كچن درت سنهك بر مدت .

اولين [ع. س. ج. اول ك جى . اولكيلر ، آك ابتدائيلر ؛ اسكى زمان آدملى . ب : اول .

اوماج [س. تارخانهك تازه سى .

اوماجه [س. كسيلش اولان آغاچك برده قالان كوكلرىنك قسم فوقائيسى .

اوماجى [س. ويا اوما ، اوما ، اوماجى . كوچوك چوجوقلرى قورقوتق ايچون اويدورولان قورقوتج برشخص موهوم .

اومانيزمه [ى. س. اسكى لسان وادبياتى احيا ايدنلرك مذهبي .

اومانيتته [ى. س. تدريسات تاليهيك بر قسمى .

اومبره [س. قويو قهوه رنگنده ظوپراق بويا .

اومساقق [ف. اميده دوشمك ، اميد . اميدهد بولونق .

اوملهت [ف. س. دوكونلش يعورطه دن باپيلان برنوع يلك .

اومق [ف. امید ایتمك؛ انتظارنده
بولونمق. ظن ایتمك؛ ایتامق.
بكلملك. م. اومدرمق. م. اوملق.
اومنیبوس [ی. عادی یول اوزونده
هینی زمانده برچوق یولچر
موجود و حقیق شیشله اوغراشان ق...

اونباشی

اونتولوزی

آوودلق [ف. اغسال ايدمك ، اكلند -
ايريلهرك اويا لاق ، صوصديرلش.
آوورت [س. يئانك ايج طرفده كي بوش
يري . - ايتك : كبرلنك ،
غروولاق . * آوورتلي : صورت آسان ،
تكبر ايدن ، عظمتلي .

اويالانديرمق [ف. يالان سوزلرله آلدادارق
وقت كچيرمك .

اويالانق [ف. اغسال اولونق ، آلدانق
كچيكمك : چوق اويالاندي .

اويانديرمق [ف. اويقودن قالديرمق ،
ايقاظ ايتك : بخي آلتيدە
اويانديرگيز . عفلتدن قورتاروب ارشاد
ايتك : تنوير اذهان ايتك : معارف خلق
اويانديرز . معمور بر حاله قويغق : شو
اسكي مكتي اويانديرگيز . آتشي جانلانند-
يرمق : مانغالي اويانديرك بقالم .

اويانق [ف. اويقودن قالقق ، بيدار
اولق : بوصباح آلتيدە اوياندم .
عفلتدن قورتولوب طريق سلامتە كيرمك .
علم و معرفت اوكرە نەرك ظلمت جهالتدن
قورتولق : مكشيلر سايه سنده خلق اوياندي .
ييتمك ، سورمك : مايدانوزلر اوياندي .
(فساد) ظهور ايتك .

اويانق [ف. اويقوده اولمايان . كوزي
آچيق ، ذكي . ظلمت جهالتدن
قورتولارق تنوير فكر ايدن .

اوينخته فاصه اصلمش ، اصلي .

اوينخو . س . ب : اويقو .

اويديرمق [ف. ويا اويدورمق . دوزه لمتك ،
ايرلشديرمك ، توفيق وتطبيق
ايتك ، يولنه قومق . ايجاد وتصنيع ايتك .
تدارك ايتك . * اويدورمه : اويدورمق
فعلي . ع . ايجاد وتصنيع اولونمش ، يالان .
م . اويدورلق .

اويرمك [ف. دقتله معاينه ايتك . *
اويروب چويرمك : دوغرو
سويله ميوب ترددايتك : لاقيردى اويروب
چويرميكز : دقت و ترددله برشيئك اونە سە

آووقات [ي . س . عكمە دە اجرت مقابلندە
برينك حقوقى مدافعه ايدن
ذات . دعوى وكيلى ، محامى . ع . چكلى
جربىدەلى ، سفسطەجى . * آووقاتلى :
دعوى وكيلنك صفت و صنعتى . ع .
شارلاتانلق ، سفسطەجىلق .

اوزلامق [ف. فيرلايوب هجوم ايتك :
كدى سرچەيە اولادى .

اؤلوسيون [ي . س . بوتون اشكال
ايتيديكى قبول ايدن نظريه ، تكامل .
داروين اؤلوسيونى مدافعه ايتشدر .

اوومق . ف . ب : اوغق .

اووه [س . ويا اووا . حصرا ، دوزير ،
دشت . - لق : اوواسى چوق
اولانير .

اووهز . س . ب : اوكرز .

اووهرتور [ي . س . بويوك بر موسيقى
پارچه سنك باشنده بولنان
قسم ، مقدمه ، آچە .

اووهلامق . ف . ب : اوغلامق .

اوهام [ع . س . ج . وهمار ، ظنلر ، آسا-
سسز شئيلر . ب : وهم .

اوهق [حد . اوكسوروك سسك تقليدندن
عبارت اولوب استهزايە دە دلالت ايدن .

اويا [س . ايسك ، كتن ويا ايسليكدن
ياييلان ، آتواب و چاشيرلر كنارينه
ديكيلىن اوغالى سوس . - لى : اويا ايله
مزين : اويالى يعنى .

اويار [ف . اوغاسى ممكن ، قابل تسويه :
بو ، اويار ايش ، دكل . مثل ،
مانند ، بكرز : اونك اويارى يوقدر .

برینسه باقی ، معاینه ایتمک : آوردی جویردی ، نهایت آچدی .

آویز [فامه: آویلان ، اصلی بولونان . دل - : کویلی چکن .

آویزو [سپاه: اولجه ائم کورتورمه مامور [خفیف طونده کی ، بویکون اوزاق ایستایونلرده بولونان واپور .

آویزه [فامه: موم ، لامبه و سارم [حامل اولدیغی حالده موانه آویلان بلور ویا معدندن زینت .

اویصال [اص: هر که اویان ، مخالفت ایتمک ، سوز آکلایان .

اویغور [اص: بویوک برتورک قبیله می که اک اول تمدن ایش و خط ایستعمال ایدرک تورکجه یی یازمیشدر . جنکیز خاندن صوکره موغلرله قاریشوب چفتای نامی آلمیشدر .

اویغون [اص: موافق ، مطابق ، مناسب . اوجوز ، آهن . * اویغونیز : ناموافق ، غیر مطابق ، مناسبستیز ؛ تریه مز . * اویغونسلق : مناسبستیزک ، تریه مزلیک . * اویغونلق : موافقت ، لیاقت ، مناسب .

اویقو [اص: حواسله اویوشامی نتیجه می حاصل اولان دیکلمه ، سکون و راحت ، نوم ، خواب ، غفلت . جهالت . - باصق : اویویاجق بر حالده بولونق ، اویقوکلک . - کسديرمک : برآز اویویارق اویقوی دفع ایتمک . - یه دالمق : اویومق . - آچلمق : اویقو آرزومی زائل اولمق . - داغلمق ، قاچمق : اویومق آرزومی قالمق . - یه وارمق : اویومق . - دن قالمق : اویاتمق . - حی . چوق اویویان ، اویقوی چوق سون . - سز : اویویمایان ، اویویامهش اولان . - سزلق : اویویامه ، مهر . - لق : قونداقده کی جوجققلرک آویجنده طویلانان شبیلر ، قوزورلرک بوغازنده کی بزلر .

اویلوق [اص: دیز قباغندن قالجه یه قدر اولان قسم .

اویلوم - . اویولش ، اویغلی .

اویله [اص: اوغرزد ، اوسورتده اولک کسی . - جه : طلق اولک کسی ، اوغرزد . - ایسه : اوتقدیرده ، اوحالده . - می : اوتوزلوسی . - لک : اوغرزد ، اوسورت .

اویماق [اص: بر اولوسی تشکیل ایدن و سلدن هر بری .

اویمق [اص: موافق و مطابق کلک ، توافق باشقه ملک فکر و آرزوسته اشتراک ایتمک : اوکا اویارمه کز عقلکزه شاشارم . تابع اولمق ، ایستال ایتمک : نمازده ایمانه اویولور . یاقیشمق ، کلک : بو آلبسه بکا اویدی . قرارلشمق : بازارلق اویدیمی ؟ مت . ب : اویدرمق .

اویمق [اص: اویوق و چقورقازمق : کوستبکیر اوی اویار . بریشی چقور ، کیرینتلی چیقینتلی و یادرن اوله رق قازمق ، یونتمق ویا کسمک : بوکوملکک یاقاسی برآز اویدنکیز .

اویمه [اص: اویمق فعلی ، اویولازق پاییلان زینت . - حی : اویمه یاپان .

اوینامق [اص: قلداقمق ، تحریک ایتمک ، ایردن صارصمق ، یرخی دکیشدیرمک : اویونه سوق و اجبار ایتمک ؛ دانس ورقص ایتمدیرمک ؛ آلداتمق ، اغفال ایتمک . غفلت قاچیرمق . مقال اوینامق : ییوب یونتمق .

اویناش - . سوکلی ، دلبر ، معشوق .

اویناشمق [اص: بربرله اوینامق ، بو . جلوه لشمک ، شغلاشمق .

اویناق [اص: متحرک ، یرنده دوزمایان . شباتمز ، متلون . شوخ ، عشووه باز ، ناموسی برآز شجه لی . - بوغوم ، مفضل . * اویناقلق : یرنده دور

مايۇب اوينيان بر شىئك حالى . شباتسزلىق ؛
عشوه بازلىق ، شوخلىق ، آچىق مشربلك .
[ف. قلدماق ، حركت ايتك .
اوينامق] اويونله اكلنمك . كيف ونشئه
ايله صيچرامق . وقت غائب ايتك .
هيچانه قالماق ؛ يوركم اوينادى . لطيفه
ايتك ، اكلنمك ؛ بخله اوينامه . تياتروده
بر پيهسى تمثيل ايتمك . قومارده طالعى
دهنمك . بر اويون — : حيله ايتك .
آلداتماق . مته . اويناتماق .

اويۇمۇق [ف. اويوقويه ياتىرمق . اويوقو
اويرمك . جان صيقيجى سوزلرله
اويوقو كىتىرمك ، اوصاندىرمق ، بيقدىرمق .
سورونجهده براقق . اينوتيزمه ، قلورو فورم
وسايره تاثيريله برىنى كىندىدن كچىرمك .
اويۇر [ص. قلداتماق اولديقى برده اولطو-
ران ، اويويان ، دورغون ، راكد .
اويۇز [ص. وجوده عارض اولان برچوق
شىنمقدن عبارت برخستلىق . ص. اويوز علتته
مبتلا . مج. مسكين ، مردار : اويوزك برىدر .
اويۇشمق [ف. اويوشوق برحاله كلك ،
لاشمق . تئبل اولقى . اوزلاشمق ، ايتلاق
حاصل ايتك ، دوزمك . مته . اويوشدورمق .
م. اويوشلمق ؛ اوزلاشمق ، آرده اويغو-
نلق حاصل اولقى .

اويۇشوق [ص. حسى ابطال ايديلهرك
ككن ، محدود . مج. تئبل . * اويوشوقلىق ؛
اويوشوق برحاله بولونمه ، حسسزلك ،
خدر . مج. تئبللك ، رغاوت .

اويۇق [ص. ايچى چقور اولان ، اويو-
لمش . ص. ايچى اويولمش شىء ،
قوف ير ، اين ، مفاره . باغ قورقولىنى .
* اويوقلاتماق ؛ ايچى اويوب بوشالماق .
* اويوقلاتماق ؛ ايچى اويولماق .

اويۇقلامق [ف. طوروركن آرا صره
اويوقويه دالمق ، ايزغانماق ،
پىنكلكمك . مته . اويوقلاتماق .

اويۇك [ص. ويا اويوق . ياعنه تپه ،
تومسك . بوستان قورقولىنى .

اويۇلغە [ص. يول يول وسيرك ديكيش .
ديكيشله پارچىلرى بر برىنه ملوتدورمق ؛
يىلان كچى دالغالانارق حركت ايتك .
— مق : يول يول ديكيش ديككمك .

اويۇم [ص. اويوق ير ، اويغى فعل
وطرزي . — . اويغى .

اويۇمىق [ف. اويوقويه ياتماق . مج. غافل
ب : اويومتى . م. اويومتىق ؛ اويوقويه
وارلىق ؛ آچىقده اويونماز ؛ اويويوب
قالماق ؛ اوكله يه قدر اويونماز .

اويۇن [ص. اكلنمك و وقت اولدرمك
ايچون چوجوقلرله بويوكلىرى
مشغول ايدن اكلنتى ، لعب ، لهو ، بازى .

حساب ، ويا تصادف اوزىنه مؤسس
اكلنجه ، قار . بعض كيمسەلرك عموم
مواجهه سنده كوستردكلىرى هنر و مرفتله
أفعال و حركاكك هيئت عموميهسى . بر اويو-
نچىنك ويا آقتورك اويون اوينامقدهكى
طرزى . حيله ، دولاب . — ياتماق ، ايتك :
آلداتماق ، دولاب چورمك . — آلىق :
اويونى ويا پارتى قازانماق . — چىقارماق :
اويون ايجاد ايتك . * اويونماز : اويون
اوينايان ، حيله ايدن ؛ دوباراجى . *
اويونچى : هرهانكى بر اويونى اوينايان ؛
آقتور ، آقتريس ؛ قازى باز ؛ حيله كار ؛
رقص ايدن ويا شرقى سويلهين .

اويۇنچاق [ص. برچوجونى اكلندىرمك
اويونلار شىء . غايت قولاي ايش . مج. كىندىسيله
اكلنيلن كيمسە : بن سنك اويونچاغلە
دكلم . * اويونچاقچى : اويونچان ياپوب صانان .
— . (ص. ت) (اويونتو) . اويور
اويۇندى [ص. كچى مسكين دوران ، تئبل ،
عاطل : نه اويونتودر بيليرم .

آويون [ف. آيرو پلان دىنلن
طياريه ويريلن ايلك اسم .

[ع.ص. صاحب ، مالك ، متصرف
أهل [اولان : اهل نروت . ماهر ،
 استا . ملتدر ، يهر بکلی : اهل آدمدر .
 بربرده ساکن اولان . قاری قوجه دن هر
 بری . — بیت : خانه خلق ، قاملیا ، غایه ،
 اهل الله : ولی ، اولیا . — حال : وجد
 و حال صاحبی . — دل : کوکل ایشلرندن
 آکلایان ؛ عارف باشه . — دنیا : عادی دنیا
 آدمی . — سنت : پیغمبر مزله اصحابه عمل
 و اعتقاده اولانلر . — طریق : بر طریقته
 منسوب . — قبله : مسلمان . — کتاب :
 کتب منزله دن بریه اینانان . — وقوفی :
 این معلوماتی اولان . ج. اهالی .
إهلاک [ع.م. هلاک و تلف ایته ؛ تلف
 ایتدیرمه ، غالب ایتدیرمه ،
 (مالی) ضایعه .
أهله [ع.س.ج. هلالر ، یکی آیلر ، هلال
 شککنده اولان شیلر .
أهلی [ع.ص. آلیشیق و مونس اولان ،
 وحشی اولمایان : حیوانات اهلیه .
أهلیت [ع.س. مهارت ، لیاقت و اقتدار ؛
 منسوبیت ، افریالقی .
أهم [ع.ص. دها مهم ، دها زیاده دقت
 و اعتنایه لائق و شایان .
إهمال [ع.م. ترک ایته ، برافه ، استعمال
 ایتمه ، اهمیت ویرمه ، مسامحه :
 وظیفه إهمال ایدلز . إهمالی : دائمی
 ایشی ترک ایدن ، ایشنه اهمیت ویرمه ،
 دقتسز : چوق إهمالی چوجوقدر .
أهمیت [ع.ص. غله قیمت ، دکرلیک .
 دقت شایان اوله : بومشله نیک
 اهمیت واردر . • اهمیتسز : قیمت و دگری
 اولمایان ، عادی ، دقت و اعتنایه لایق
 بولونمایان . • اهمیتلی : مهم ، دکرلی ، آغر ،
 نظر إعتباره آلفمه شایان : اهمیتلی مسئله .
أهن [ف.ص. دمیر ، حدید . • آهنریا
 اویا آهنکش : مفتاحیس ، دمیر
 قاپان معدن . • آهنکر : دمیرچی ، حداد .

[حد. ألم ، کدر ، ندامت ، تأسف ،
آه [آهی بیان ایدر . • آهی صوتی :
 بدعاسته اوغرامق ، انتهای الحق .
أه [و الله اوقوتان بر ایشارتدز .
أه [حد. اعیاب ادا ایدر . اوت ، یکی
 [معناش کثیر : أه اویله اولسون ؛
آها [حد. عو. ها ، کرچک ، ایشته اوراده
 آل : آها یاپوجرک ؛
آهار [ف.ص. آق دوزکون .
أهالی [ع.س.ج. بر عجله ساکن و متمکن
 اولانلر . بر مملکته اوضورانلر :
 آناصولی اهالیسی . خلق ، ناس ، عیوم :
 اولا اهالینک استراحتی .
إهانت [ع.م. تحقیر ایته : حقارت و
 استحقاف . خیانت .
إهتداء [ع.م. طریق حقه داخل اوله ،
 نائل هدایت اوله ، دین اسلامی
 قبول ایته .
إهتزاز [ع.م. بر موسیقی آلفی تللرینک ،
 معدنی لوحه لک و الخ. مرعته
 قتره مه می که صدای حاصل ایدر . خفیفه
 صاصیلوب صاللانعه : یایراق لک إهتزازی .
 • إهزازی : إهتزاز منسوب و متعلق .
إهتام [ع.م. متدای بردقت ؛ سعی و غیرت :
 بویاشه إهتام ایدیکز .
إهداء [ع.م. بر هدیه کوندومه ، ویرمه ،
 تقدیم ایته ، سوق ایته .
أهرام [ع.س.ج. هرملر ، مصرده اسکی
 زماندن قاله مخروطی الشكل عظیم
 و جیم بناثر . قاعده سی هر هانکی بر ذو
 کثیر الاندلاع اولوب وجهلری اهرامک و اسی
 دنیلن عینی بر نقطه ده برلشن مثلثلردن
 عبارت بر شکل هندسی .
أهریمن [ف.ص. زردشت دینه منسوب
 اولانلرک اعتقادنده شر و ظلمت
 جنبی . — ایزد : خیر و نور جنبی .
آهسته [ف.ص. یاواش ، بطی ، آغیر .
 [حد. یاواش یاواش ، مجله سز .

آ [حد. حیرت، تعجب، کدر، تأسف،
تخاشی و آغری بیان ایدر.]

آی [حد. ندا ایچون و ندایه جواب
ایچون قوللائییر: آی الله! آی
بنم سوکیلی رب! هی، یاھو معناسنه کلیر.
آی! بکا باق. ب: آ.]

آیا [س. آووجک ایچی. آلك ایچ طرفده کی
دوز یری.]

آیا [فاد. عجب. تعجب، إستفهام، تمنی
و امید بیان ایدر.]

آیا [فاد. آی، هی: آیا شاه خوبان.
ع. عودت، کری دونمه، کله.
ایاب: و ذهاب: کلوب کیمته.]

آیات [ع. آیتلر، علامتلر، قرآن
کریمک عبارتله یری.]

آیادی [ع. بیدلر، آللر، دستلر.]

آیارتق [ف. قاندرارق بریخی باشقه بر
یردن کندی خدمتنه ویا ایشنه
آلق. م. آیاردلق.]

آیارمق [ف. یولدن شاشمق، آزمق.]

آیاز [س. سھانک بولوتسز اولدیغی قیش
کیجه لرنده حکم سورن شدتلی
قورو صوئوق. — لاتمق: آیازده براتق.
— لامق: آیازده اوشومک یاخود بکله مک،
صوئوق آلق. — لایمق: آیازدن متاثر
اولرق صوئوق آلق.]

آیازمه [س. روملرجه مقدس اولان
زیارتگاه، چشمه ویا پیکار.]

آیاغ [فاد. قدح، شراب قویه سی.]

آیاق [س. باچاھک آلت اوچنده بولونان
قسمی که انسان ویا حیوانک یورو-
منه ویا طورمنه یارار. باصامق: بو
قاتک مردیوهی اون آیاقدر. آشیا ویا بعض
الات وادواتی دوغرو طومغه یارایان
مسند: فوتوغرافی ماکنه — سنک آیاغی.
برشیئک أرضه یاقین اولان قسمی: مردیوهن
آیاغی. چای آغزی، منصب: گولی دکیزه

آهَنك [فاد. قصص و نیت. سلسلر
آره سنده اویغولنق، توافق

آصوات، تألیف الحان، ایقاع. چالغیلی
آکنجه. — کلام: انسجام، سابق کلام.
— آتک: آکنمک. * آهنکسز: آهنکی
اولمایان، سلسری آراسنده موافقت بولو-
نمایان. * آهنکلی: آهنکی اولان، اویغون.

آهَنين [فاد. دمیر منسوع. زورلو،
قوتلی، پک صاعلام.]

آهَو [فاد. جیلان، غزال، ضبی. کوزل
لوپک سویغلی کوز. — پنجه:
غزال یاوروسی. بجز الفت و انسیتدن
چکینن دلبر.]

أهواء [ع. ج. هوالر، هوسلر، میللر،
خواهشلر، آرزولر.]

أهوال [ع. ج. هوللر، قورقورلر،
دمعشلر: أهوال قیامت.]

أهْوَطُودى [س. طوبارلاق طوده بکسر
آغاچ چیلکی دینلر برمیوه که
شروع یاپیلیر.]

أهَوَن [ع. دها خعیف، دها ضررمز،
لک اوچوز. * أهونلک: اوچوز
لق، خعیفک. * أهونیت: اوچوزلق.]

آى [س. کره أرضک پسکی اولان جرم
سماوی، قمر، ماه. آک کره أرض
أطرافنده بر دفعه دونسیچون لزومی اولان
زمان که ۲۹: ۳۰ کوندن عبارتدر: رمضان
آیی. مدتلی برآز دها اوزون اولان رومی
آیلرده بو اسم ویریلیر: مایس آین. —
آغیلی: آیک أطرافنده بعض کورولن منور
دائره. — آیدینلیغی، — ایشینی: آیک
أرضه عکس ایتدیردیکی ضیا، مهتاب.
— باشی: آیک برنجی کوفی؛ قادیسلرک
عادت کورمسی، حیض. — پارچه سی:
یک کوزل یوز. — چیچکی: دانما یوزخی
کونشه چویرن مدور بر چیچک، کون
چیچکی. — دده: چوجوقلرک آیه ویر-
دکلیری اسم. — عوتولمق: کونشله آی
آراسنه کیرن کره أرضک کولکه سی قمر
دوزینه دوشورمکدن عبارت حال وقوعه کک.

ایلیک] - خروسك باشنده کی قرمزى
آت . چاوش قوشى ، هد هد .
* خروس ایلیکی : خروس ایلیکته بکزه بن
برنوع قرمزى چیچک .

ایپ] - کنوروساثره تفرسك بوکوله وک
ایپ] ارارایه کلشندن حاصل اولان شی .
جبل ، رسن ، راسمان . - اوجی : سرشته .
آماره ، وسیله . * ایپه اون سرمك :
یهوده یورولق ، هیچ برشی پایماق .
* ایپه چکمه : آصق . * ایپيله قوبویه
اینلر : کووه نلر ، اعتماد اولونماز . *
ایدن قازیقدن قورتولش : شریر ، جانی .
* ایپی قیرمش : آزعین . * ایپسز : ایچ
اولمایان ؛ چاپقین ، کلخان یکی . * ایپسز
صایپسز : سرصرى ، سفیل ؛ صایفیسى
اولمایان ، لالابالی .

ایپک] - شود یاپراغيله بسله نن وایلك
بوجکی دنیلن حیوانك حاصل
ایتدیکی ایچمه وپارلاق تل ، حریر ، قز .
ایپکدن معمول . ایپک کبی . * ایپکچی :
ایپک یتشدیرن ویا صاتان . * ایپکخانه :
قوزه دن ایپک چیقاریلان محل . * ایپکلی :
ایچنده ایپک بولنان ، ایپکه یاپلش .

ایپلک] - ویا ایپله مک . ایپله صاروق
باغلامق .

ایپلکم] - ویا ایپله مک . تقطر وتذکر
ایتمک . صایوب ملاحظه وصیانت
ایتمک . آرایوب صورمق ، اعتبار ایتمک .

ایپلیک] - کتن ، پاموق ، ایپک ، یوک
وساثره دن بایلان و دهکیسه
یارایان ایچمه تل ، خط ، رشته . غل یوک
ایکی : یوک ایپلیکی . - - : تل تل . *
ایپلیکی بازاره چیتمق : زفیل و رسوای
اولق . * ایکنه دن ایپلیک قدر : بوتون
تفرعات و تمنايله . * پاموق ایپلیکیله
باغلامق : شویله بویله حل ایتمک ، هوقت
بر چاره بولق . * ایپلیکچک : رشته
علق ، دودغانی . * ایپلیکخانه : ایپلیک
بایلان محل ؛ حبسخانه . * ایپلیککچک :

ربط ایدن سر . * ایلکیز آياغی : اون
ایکی یوسه آیریلان و ۳۰۵ میلتره طولنده
اولان بر اولچو ، قدم . - طاقی : آسافل
کروهی . - یولی : آبدستخانه ، دفع حاجت
ایدله جک محل . - دیره مک : اصرار
و تعند ایتمک . اوک - : مشوق . - آلق :
هر کسک کلوب کچدیکی یر . - اوسق :
آیاقدنه . - باصق ، کرمک : اصرار ایتمک .
- باغی : مانع ، انکل . - تری : بر یر
کیده رک بر ایشی یاپانه ویریلن اجرت .
- سورومک : کیده جکی یره کیتیمیه رک
یهوده وقت کچیرمک . * آياغه دولاشمق :
فلانکی موجب اولق . - قابی : قوندره ،
پوتن . * باشدن آياغه : یوقاردن آشاغی .
* خروس آياغی : طیبا چیقارمق بورغو .
* سوز آياغه دوشمک : آرافه یایسلمق .
* صاغ آياق قابی دکل : اعتماد لایق دکل .
* آياقداش : یولداش ، آرقداش ، همبا .
* آياقلاندیرمق : تحریک و تشویق ایتمک .
اختلاله سوق ایتمک . * آياقلانمق : آياغه
قالقمق : عصیان ایتمک ، اختلال چیقارمق ؛
قیام و ادنا ایتمک ، قالقیشمق . * آياقلق :
ستون قاعده سی ، جانناز تعلبی . * آياقلی :
آياغی اولان ، یوکسک (حیوان) ؛ متحرک ،
سبار . * آياقلی کتبخانه : چوق شی
ییلن ، علامه .

آیالت] - بر والینک اداره سنده اولان
مملکت ؛ بر دولت اولانک سندنک
برنجی درجه ده کی تقسیماتندن هریری .

آیام] - ج . یوملر ، کونلر ، روزلر .
تر . فد . زمان ، هنکام : او آیامده
بویله یاپیلوردی . نفوذ ، اقتدار : آیام
اولکدر . * آیام ریسی : زمانه کوره حرکت
ایدن . کینک سیر و حرکتیه مساعد
روزکار . - اوله ! (زبازدی : هیامولا)
کچجیلرک دمیری آلیرکن سولککری شرق
کبی بر شیدن ایکی سوز .

ایلیق] - اړکک پیلچک ایکدیش
ایلمشی . - ایلیق آتنده اولان .

سوق و اجبار و با مساعده ایتک : طبع
ایتدیرمک ، چیش ایتدیرمک .

ایتسکال [ع.م. ویا ایشکال . یه نسه ،
آشینه ، اوپوله .

ایتلاف [ع.م. ویا ایتلاف . اوپوشمه ،
دوستلق . الفت ؛ موافقت .

ایتق [ع.م. سويلك ، ديمك .

ایتک [ع.م. (ت : ایتک) . یایق ، ایشله
مک ، قیللق . پرفعل و حرکتده
بولونق . قیمتده اولق ، دیمک : بوپانو
نایدی ! بالغ اولق : ایکی کره ایکی دیرتایدی .

ایتک [ع.م. ديمك ، سويلك . دوغوشی :
ایتق . مته . ب : ایتدیرمک .

ایتک [ع.م. قاقق ، ایلریه سورمک ، زور-
لامق ، دورمک . مته . ایتدیرمک .

ایتیشمک [ع.م. بربرینی ایتک ویا قاقق .
جان یاقارق شاقالا شق :
اویناشق . بوغوشق : ایتیشمکدن چا-
لیشمه و قتلری یوق که ...

ایتیمک [ع.م. کسکین و سرت اولق ،
قیلاغیلامق ، دیک کلک .

ایشار [ع.م. انتخاب و ترجیح ایتمه .
اکرام و اعزاز ایتمه . غل . بذل
سخا و تکرانه .

ایجاب [ع.م. اقتضا ایتدیرمه ویا ایتمه ،
سبب اولمه . غل . لازم کله :
ایجاب ایدرسه یازاسکز . سلبک ضدی .

ایجاد [ع.م. اختراع ایتمه ، وجوده کتیرمه ،
خلق ایتمه ، یوقدن وار ایتمه .
کشف ایتمه : یکی برماکنه ایجاد ایتش .

ایجار [ع.م. کرایه ویرمه : اوی قاچه
ایجار ایتدیکز ؟

ایجاز [ع.م. عبارته یی لزومندن زیاده حال
طبیعینک دوننده قیصا لداوق
زور آکادشیلیر بر شکله صوقه ، قیصه
کسمه ، اختصار .

ایجاع [ع.م. آجیتمه ، آغزیتمه ، وجع
ویرمه .

ایلیکلی میدان چیتق ، ماش داغلق ،
بوزولق .

ایپنوتیزمه [ی.س. نوم صنعی یه عائد
حادثاتک هیئت عمومیه سی .

ایپنوتیزه [ی.س. نوم صنعی ایله اوپوش .
ایتک : بوضوئله اوپونق .

ایپنوز [ی.س. صنعی واسطه لرله دعوت
ایدیلن اوپقو .

ایسپوتام [ی.س. دوت متره طولنده
چیلان و قالین دریلی دانما
صوده یاشایان و آفریقا نهرلی ساحل لرنده
بولونان ایری بر حیوان . ایسپوتامک
دیشلری فیل دیشندن ده و زل و ده
قیمتدادر .

ایسودروم [ی.س. آت و آرایه قوشوشنه
ی.س. مخصوص محل ، قوشویری .

ایسوقوندری [ی.س. انسانه یأس و حزن
ویرن سیکیر خسته لغی ،
قارا سودا .

ایپه قا [ی.س. جنوبی آمریقا ده چیقان
قوصدیریمی بر کوک .

آیت [ع.م. علامت ، نشان : قرآن کریمک
هرجمله سی . ج . آیات .

ایت [ی.س. کوپک ، کلب . بجز ادبسن و
اخلاقسن آدم . - خیاری : اوجهل
قارپوزی . - درنکی : کورولتوسی ، حا-

ریلتیسی چوق اولان جمعیت ، حایطه جمعی .
- دیرسکی : آریاجق . - یاتاخی : خذله
جمعی . - سوروسی : خذله گروهی . *

یابانک ایتی : ادبسن ، خائن . * ایتلک :
کوبکلک ، ادبسنلک ، اخلاقسنلق .

[سخ . اورویانک جنوبنده بردولتدر .
ایتالیا] ۲۸۶۶۱۰ کیلومتره مربعی سطحه
۳۶۷۴۰۰۰ نفوسه مالکدر . بوملککنده

دمیر ، کوکورت ، مرم ، پرنج ، شراب ،
زیتون یاغی چیقار .

ایتام [ع.م. جیتیملر ، آناسی باباسی اولمش ،
بلوغه ایرمه مش کوچوک چوجقلر .

ایتدیرمک [ع.م. (ت : ایتدیرمک) .
بالواسطه ایتک ، ایتکه

صوفی چایق ایچر . توتون وتوبه کینک
دومان ایچنه چکمک . آند : - عین ایتمک .
قانی : - اولدرمک ، انتقام آلتی . مت .
ایچیرمک : - اوروغ : پاناغنه بر توقات
ایچیردی . م . ایچلمک .

ایچون [حج ویا ایچین . سب وناغنه بیلدرر :
اورویا یکه کیشک ایچون حاضر لاند .
اوغورنده ، یولنده ، لهنده : وطن ایچون
چالیشیور . قسم بیان ایدر : الله ایچون
سوله ! سوده کک زک باشی ایچون . ایچون :
(نه ایچون) نه دن ، نه سیدن ، نه مقصدله :
ایچون تلاش ایدیورسک ؟

ایچیم [- ایچمک فعل وخرزی ، ایچمه .
ایچمه یارایان شیشک لذتی . بر
دفعه ده ایچیلن مقدار ، یودوم . ایچیمی :
ایچیمی آیت ، لذتی ! آیت ویا قنا فعلی .
ایچین ب : ایچون .

ایچ [حد . دوهی چوکرتمک ایچون چیقاریلان
ایچ : - سس ! خیزلی نفس . ایچلاقمق
وایچلاقمق : دوهی چوکرتمک .

ایدل [- قوقو ، رایحه ! ایس ، دومان !
ایدل [عود . - آناجی : کوزل قوقوسی
ایچون یاقیلان معروف آناج ، عود آناجی .
ایدروته رانی [ی . - صیجاق ویا صوفوق
صوایله تدای .

ایدرورژن ی . - ب : مولدالمه .

ایدروفیل ی . - صوایچن ، صوامن .

ایداع . م . امانت ویرمه ، تودیع ایتمه .
ایدلک [ف . اولونمق ، یایلق ، قیلنمق :
ایزه چوق اکرام ایدلدی .

ایدتمک [ف . (ت : ایدتمک) . کندیس
ایچون بولمق ، تدارک ا . : بر
شیشک صاحب و مالکی اولمق ، اکتساب ا . :
برچشمک ایدندی . ایتخا ایتک .

ایده آل [ی . - آجمق فکرآ موجود
اولان : ایده آل بر شخصیت .

ایچ [- شیشک ضدی ، داخل : قوطونک
ایچنده نه وار ؟ لب ، مغز ، کوبک :
جوز ایچی ، کستانه نک طیشی دهکنلی ،
ایچی لذتیدر . قلب ، وجدان : ایچم
صیقلیور ، ایچم کوتورمیور . قارن ،
معدده : ایچم آلبور . ایچی یایلق :
آجلقدن راحتسزلق حس ایتک . ایچی
ایچنه صیغاق : یرنده دوراماق ، فعال
کوروتمک . - چکمک : آه ایتک . ایچی
سورمک : اصال اولمق . ایچنده :
اورته سنده ، آراسته ، میاننده : تورکلر
ایچنده . ظرفنده : برلسان اوج آی ایچنده
اوکره نیله مر . - ایچمه : بربری ایچنده :
ایچ ایچمه ایکی اوطنمی وار . - داخل ،
درونی ، ایچ طرفنده کی : ایچ قاپو . -
یوز : بر شیشک حقیقتی ، ماهیتی : مسئله نک
ایچ یوزی معلوم دکل . ایچرک : ایچ
طرفده بولونان .

ایچره [- ایچ طرف ، درون ، ششره
ایچره [مقابل . ف . ایچنده ، داخلنده .

ایچری [- داخل ، درونی . - ایچ
طرف ، داخل ، درون : معدده ،
یورک : ایچرم آلبور : معدده قبول
ایچور . حبسخانه . - طبعیق : حبس ا .
ظه . داخلده ، درونده ، داخله ، درونه :
ایچری کل : قابودن ایچری کیردی .

ایچقیرمق ف . ب : هیچقیرمق .

ایچکی [- مسکرات نوعندن ایچیله جک
اشی ! عشرت : ایچکی به آلیشیق .

ایچکیل . - وایچکین . داخل ، درونی .

ایچلک [- ایچری به مخصوص . - داخل ،
کوملکک اوسته کیلن خرقة .

ایچلی [- ایچی صاغلام و طولو اولان !
هان هر شیشدن متاثر اولان ، یورکی
یوققه . کیندار . - طیشلی : تکلیف سز ، لابی .

ایچمک [ف . برمایبی یونمق ، شرب ونوش
ایچمک . عشرت ایتک ، مسکرات
قوللاقمق . چکوب یونمق : نورو طوبراق

ایراث [ع.م. سبب و موجب اولمه ، ویرمه . میراث براته .

ایراد [ع.م. کتیرمه ، نقل و ذکر ایتمه ، صورمه . برملک کتیردیکی باره ؛ باره کتیرن املاک و عفار .

ایراق [ص. اوزاق ، بعید . اوزاقدہ . * ایراقلاشدیرمق . اوزاقلا . شدیرمق ، تبعید . * ایراقلاشمق : اوزابلاشمق . * ایراقلاق : اوزاغه کیمک . * ایراقلق : اوزاقلق ، بعد و مسافه .

ایران [س. یوغوردی صولاندیر اراق پایلان ایچکی . * آیرانی قبارمق : آرتیق ، کندینی بویوک کورمک . * آیرانلق : دالاق . — دیلسی : آحق ، بون .

ایران [س. تورکیه نك شرقده لسان فارسی ایله متکلم مملکت ، عجمستان ۱۶۴۵۰۰۰ کیلو متره مربعی سطحی واون میلیون نفوسی وارد . نفوسنک ۲۵۰۰۰۰۰ ی کوجه در . * ایرانی : ایران آهالیسندن ، عجم . * ایرانی : ایرانه مذسوب ؛ ایرانی .

ایرته [س. برکون صوکره ، متعاقب ، قالمق . — سنی سنه : برسنه صوکره .

أیرتی ب : آرکی .

ایر ریغاتور [ی.م. باغچه صولامغه تده قوللانیلان بر نوع شیرینغه .

ایر کلک [ف. بریکمک ، بریکه رک تعفن ایتمک . قورقودن بر دلبره بر آز کری چکیلرک طورمق .

ایر کمک ف. بریکه رک طورمق .

ایر کن ب : آرکن .

ایر کندی [س. ویا ایرکینتی . بریکمش صو ، چرکاپ و سارته .

ایر گین [س. ویا اؤکین . کاله ایرمش اولمش : ایرکین میوه .

ایر لامق [ف. شرق و تورکی سویلک ، آقنی ایتمک .

کال تامه مالک اولان : ایده آل برکوزلک . آتجق خالده یاشایان اعظمی کال نمونه سی ؛ بونگونه او یان حقیق برشی . غایه کال . غله مفکوره .

ایده آلیزمه [ی.م. إدراکات خارجیه ده دفعه ، بلاواسطه معلوم اولان اشیایی تصوراتدن عدایدن . و « آنا » خارجنده کی اشیانک حقیقت متشخصه سی إنکار ایله بن مذهب فلسفی . تصویریه ، مفهومیه .

ایده آلیست [ی.م. ایده آلیزمه طرفدار ی اولان . ص. : — فلسفه .

ایده اولوژی [ی.م. تصورات و مفهومات علمی .

ایده اولوغ [ی.م. ایده اولوژی طرفدار ی . (مقام استزاده) خیالات فلسفیه و مجردات ایله اوغراشان .

آیدی ع.م. ج. دیر ، آلر ، دستار .

ایدیج س. ویا ایدیش . ب : ایکدیش .

ایدیل [ی.م. بدوی و روستائی حیاتی نظماً و با نثرأ توصیف و تصویر ایدن صنعتکارانه مختصر و مؤثر حکایه .

بویله تصویر و حکایه ایدلکه لائق منظره ویا حادثه استطرا دبه . اکثر یا عاشقانه کوچوک چوبان شعر ی ، قصیده راعویه . سریع التأثر صافی و تمیز عشق .

آیدین [س. تورکیه نك زنکین و بویوک بر ولایتی . ص. آلی ، قرلی . واضح ، آشکار . ضیادار ، منور . مسعود و مبارک .

کوزک : — ایستدیکنه ، سودیکنه قاووشانه سویله بن تبریک تعبیری . * آیدینلامق . آیدینلق ، ضیادار و منور او . * آیدینلق : ایشیق ، نور وضیا ، مهتاب . ص. ضیادار .

ایذاء ع.م. ایجیتمه : اذیت ایتمه .

ایر ب . آر ، آرکن .

ایر [س. نغمه ، لحن . — لامق : شرق و تورکی سویلک ، آقنی ایتمک .

چالیشه چالیشه آبی بر حاله صوقولان :
ایشلک بر یازیسی وار . طیقانیق اولمایوب
آبی ایشله یین : ایشلک چوبوق .

ایشله مک [ف. ویا ایشلمک . ایش کورمک
عمله کونده سکنز ساعت ایشار . نفوذ
ایتمک ، کیرمک ، تأثیر ایتمک : بوصوغوق
جکرمه ایشله دی . حرکت ایتمک : ماکینه لک
هپسی ایشله یور . کلوب کچیجیسی چوق
اولق : اوکزدده کی جاده صباحه قدر ایشار .
ایرین پیدا : یاره می حالا ایشله مکده در .
نقش و تزئین ا . ، مکمل بر حاله قومق :
بو قاپوی آبی ایشله مشار . مه ایشله تمک .
م . ایشله تمک .

ایشله مه [س. ایپک ویا صیرمه ایله ایشله
نخس ، رنگ ویا آلتله رسم ویا
حک اولونعش شی . — لی : ایپک ویا صیرمه
ایله تزئین ایدلش .

ایشمار [س. عو . اشارت ، ایشار . ایشمار
ایتمک : کوز قیرعق .
ایشله مک [ف. چیش ایتمک ، تبول ایتمک .
مه . ایشتمک : طوننه ایشه تمک :
چوق قورقوتق . م . ایشه تمک .

ایشیتیمز لک [س. ایشیتیمیش ، ایشیتمه
مه . ایشیتیمز لک کلک :
ایشیتیمور کبی ورونمک . زبازدی :
ایشیتمه مرلک .

ایشیتیمز لکم [ف. دوغمازلقدن کلک ؛
صاغرلغه اورمق .

ایشیتیمک [ف. دوغق ، استماع ایلمک .
سسکزی ایشیتدم . دیکلمک :
یهوده یوروایه ، ایشیتیمک ایسته میور . خبر
آلق : کلدیگیزی دها بوکون ایشیتدم .
لاقیردی : — تکدیرر ایدلمک ، معاتب اولق :
یا پامام صوکره لاقیردی ایشیدیرم . مه .
ایشیدیرمک . م . ایشیدلمک .

ایشیق [س. آیدینلق ، ضیا . موم ، قندیل .
ص . منور ، ضیادار .

ایشیل [ح. مکرر قوللانیلیر ؛ بر شیتمک
پارلادایغنی تصویر و افاده ایدر .

احتیاج اولق : بورایه بریاق ایستر . *
ایستمز : لزومی یوق ، حاجت یوق . مه .
ایستمک . م . ایستمک ، ایستلمک .

ایستری [یوه . ذکانه و حساسیتک
موقه قاریشوب بوزولماستدن
عبارت سیکیر خسته لغی .

ایستریک یوه . ایستریه مبتلا اولان .
ایسه [ف. موجودیت بیان ایدر : دیدیکک
دوغرو ایسه ... صیغه شرطیه
زمانلرینک تشکیله یارار : کلیرسه ، کیدر
سه . حالبوکه : بن اونی بکلیردم ، او
ایسه صاوشمش . یرده ، بدل : بوغولقدن
ایسه یوزمه مک اولادر .

ایش [س. بر مشغولیته اساس اولان هر
شیء ، عمل ، کار : دنیاده هرکس
بر ایشله مشغول اولور . خدمت ، وظیفه ،
مشغولیت : کندیسنه بر ایش آرایور .
— آدمی : ایش یالغاسنی بیلن . — اوله :
صانکه بوده بر ایشمی ؟ — ایچنده — وار :
کیزی بر غایبه وار . — ایشدن کچمک :
هرشیء اولوب بیتک ، آرتق یا یاجق برشیء
قالماق . * ایشه باقی : ایشله مشغول
اولق . — چیقارمق : اهمیتز بر شیئدن
بر مسئله إحداث ایتمک : باشمه ایش
چیقارمه . — کوچ : مشغولیت : مرانغوزلغی
ایش کوچ ایدنخس . * ایشجی : ایش
ایشله یین رنجیر ، عمله . * ایشجیلک :
و یجبرلک ، عمله لک ، ایش ایشله یینک حالی .
ایشه صرف ایدیلن امک : ایشجیلکی ده جابا .

ایشته [د. باق ، نا . نتیجه بیان ایدر :
ایتمدی : ایشته ، افندیم ، مساله
بودر . کوز اوکنده ویا یوقاریده کچن ویا
آشاغیده کله جک اولان بر شیئه اشارت
ایتمکده یارار : ایشته قلم ، آلدده یاز !
ایشته بنم شرطلرم .

ایشطین [س. طوبراق قندیل .

ایشلمک [ص. کلوب کچیجیسی چوق اولان :
ایشلک سوقاق . چوق ایشلنن ،

بج. بری حنفته چوق آچی بر سوز سولیک -
بارمق: - حیرت ایتک. کوز: - ضایر کبی
اولق. مت. ایسیرتمق. م. ایسیرلیق.

ایسیرلیق [س. ایسیرمه آری، دیش
بره سی. بج. زبان، ضرر.

ایضاً [ع. کذا، ینه اوله، بودنی.

ایضاح [ع. آشکار قیله؛ آجیق بر
صورته بیان ایته، تنور ایته،
تفصیلات ورمه: فکرکزی ایضاح ایدیکز.
* ایضاح. آجیق برصورته بیان ایدرک
مفصلاً، آجیق و مفصل اوله رق.

ایغروسقوپ [ی. - هوای نسیمک
تخمینی اوله رق و طوبی
کوستن آلت.

ایغریب [س. (ت: عریب) بویوک بالیق
آغی. حیلہ، دولاب: بر
ایغریب ایله ایش باشه کپدی: - چورمک:
برحیلہ ایله بویوجک بر استفاده تأمین ایتک.
- ایتک. قاپاروز ایچون دولاشیق، قولاجان
ا. - قایی: بش چفته بالیقچی قایی.

ایغل [مه. مکرر قوللانیلیر و مایهک بول
بول آقدیغنی إفاده ایدر.

ایغیر [س. حایه لری چیقارماش دامیزلق
آت. بج. آزغین آدم.

ایفاء [ع. مه. ادا ایته، عهدنی محافظه
و اجرا ایته. برایشی موقع فعله
چیقارمه. یاغمه، ایشله، ایته، کورمه:
وظیفه سی حقیله ایفاء ایدر.

ایق [مه. انسانک صیغنی ایله چیقاردیغی
س: این و این ایتک. * ایقلامق
زحمتله نفس آلتق؛ یوک آلتده چوق اذیت
چکمک. نفسی طباقیرجه سته اغلا یوب ایغ
چکمک؛ مت. ایقلامق.

ایقاد [ع. مه. طوشدرمه، یاقه. -
قتادیل: قندیلری یالق.

ایقاز [ع. مه. اوپاندیرمه، بیدار قیله.
بج. غفلتدن قورتارمه: نه یایم،
نی ایقاز ایدن اونمادی.

ایشلامق [ف. آره صره پارلامق، یالا.
یعنی، قاراکلی ایچنده بر
ایشیق کورومتک. مت. ایشلامق.

ایشیق [ف. پارلامق، یالایق، پارلامق:
آلماس یوزوکی ایشیدی.

ایشین [س. اوزاقده پارلایان ضیا، کونش
پارلایسی.

ایصال [ع. مه. یشیدیرمه، اولاشدیرمه،
وصول بولدیرمه، ایریشدیرمه:
شو مکتوبی پوسته یه ایصال ایدیکز.

ایصلاق [س. ایصلانمش، صویه بائیرلش.
نعلی، رطوبتی: ایصلاق بز.
* ایصلاقلی: یاشلی، نعلیک، رطوبت.
چماشیرلده بر ایصلاقلی حس ایدیورم.

ایصلامق [ف. صویه بائیرمق. اوزرینه
صودوکک. مت. ایصلامق:
ع. بج. دوکک، دایان آتمق. م. ب: ایصلامق.

ایصلائق [ف. صویه بولانق، یاغور
ایک، اوزرینه صوداملامق،
نعلنک: یاغوردن بوتون آلبسه ایصلاندی.

ایصلیق [س. دوداقلره و یادیشلره بروض
مخصوص و یرده رک چیقاریلان
سس، صفیر. - چاللق: بویله بر سس
چیقارمق. روزکار، مرمی و سارنه حنفته
قوللانیلیر: روزکار دیشارده ایصلیق چالیور.

ایصهارلامق [ف. توصیه، تنبیه ایتک.
سبارش ایتک: برقات
آلبسه ایصهارلادم. تودیع ایتک، وصیت
ایتک. الله: - وداع ایتک. * الله
ایصهارلادق. کیده نک قالانه سویلدیکی بر تعبیر.

ایصهارلامه [س. خصوصی صورته سبارشله
یابدیریلان، حاضر انتمایان:
ایصهارلامه آلبسه.

ایصیرغان [س. دیشله قابوب قوباران.
س. دیکدیگی یری یاقان بر نوع
اوت که کنارلری کرتیکلی یارغانی واردد.

ایصیرغین [س. ایسیک، حرارت قبارجی.

ایصیرمق [ف. دیشله طوتوب سبشق ویا
دیشله سبقرق قوبارمق.

ایکله ین یارالی بی ایشیدورمیسک ؟ حزین
وقور قوئج برس ویرمک : کوک کورلاکجه
داغلر ایکلیور . آغلار کبی بوغوق سسله
فریاد ایتک : طنبور ایکله مک . آه وانین
ایله ایرلامق . بویوک برعذاب ایچنده قیوراعق :
کیجه وکوندوز ایکله یورم . مته ایکله تک .
ایکین [اولدینی زمان . بن اوراده ایکین
اورده کلدی : اوراده بولوندیغ زمان . کنج
ایکین جالیشمالیدر : کنجسکده ، کنج
اولدینی زمان .

ایکینجی [عد . برنجیدن صوکره کلن ،
شان : ایکینجی آی .

ایکندی [سم . اوکله ایله آقشام آراسنده کی
تماز وقی . ایکندی اوسق :
ایکندی وقی ؟ * ایکندین : ایکندی وقی .
ایکنه [سم . دیکیش دیکمه یارایان اوجی
سیوری و دلیکی ایچه اوزون
معدنی آلت . دیکن ، باتان شی . آری ،
عقرب و سائره کبی حیواناتک صوقدینی
شی . بعض آتارک سیوری ایچه قسمی :
تفنک ، دومن ایکنه سی . ایکنه یه طاقلی
جوهر . - آردی : برنوع دیکیش . -
ایلیکه دونک : پک ضعیفلاق . - دن
ایلیکه قدر : بوتون تفرعایله . طولو . -
دلیک یرینه کوچوک برطوبی اولان ایکنه ،
طولو . یورغان . - سی : بویوچک ایکنه .
- جک : دومنی ربط ایدن سیوری دمیر .
- دان : ایکنه محفظه سی ، ایکنه لک .
- مسک : ایکنه لرله طودرمق ، ایکنه
ایله دلمک .

ایکی [عد . بردن صوکره کلن صانی ،
[ننین ، دو ، ۲ . * ایکیشر :
هریرینه ایکی ، هردفعه سنده ایکی . *
ایکیلک : ایکی قیمت و ثقاتنده اولان . *
ایکیله مک : چفت یاقق ، اشق تدارک .
* ایکیلی : ایکی شیدن مرکب ، ایکی شیشی
حاوی : اسقاییل کاغذلرینک ایکی شکلیسی .
ایکی [سم . یاخود ایک . باوق بوک وسائر
بوکمه مخصوص چلیک .

ایقاع [ع . م . غل . وقوع بولدیرمه . إحداث
ایته : - فساد : فساد چیقارمق .

ایقان ع . م . شبهه سز بیلش ، یقین بیلمه .

ایقتیول [فر . م . مختلف جلدخسته لقلرنده

ایقل [مه . مکرر قوللانیلیر . انسان ویا

ایقلا [حیوانک بوغولورجه سنه نفس آلدیغی
إفاده ایدر .

ایقندی [سم . وضع حمل ایده جک قادینک
ویا ایقراضی اولانک صیقینه سی .

ایقنمق [فر . نفس صالیورمیه رک صیقینوب
زورلامق .

ایک . سم . قوقو ، ایس ، رایحه .

ایکده [سم . زیتون بیوکسکنده تک چکر .

ایکدیش [سم . (ت : ایدیش) . حایه لری
چیقارنش آت . ایکدیج .

ایکدین [ص . قوقش ، بوزوق ، چوروک ،
جیلق (یومورطه) .

ایکرنج [ص . مکرره ، سوییسن ، منقوره :
ایکرنج بریوز . استکراه ایدن ،

ایکره نن : ایکرنج طبیعت . سم . اکره ،
ایکره ، تیکسینه .

ایکرنمک [فر . تیکسینه ک ، اکره و نفرت .
مته . ایکرنمک . م . ایکرنمک .

ایکرنه جک [ص . تیکسینه بی موجب ،
[مستکره : ایکرنه جک شی .

ایکره مک [فر . باغیرمق ، بوکورمک :
[بوغالر ایکره یور .

ایکریک [ص . چوق بوکورون و باغیران
(حیوان) .

ایکله مک [فر . درین و بوغوق برسسه
[عکس ایتک .

ایکلای [سم . ویا ایکلی . ایکلایش ،
[درین و بوغوق عکس صدا .

* ایکلدیلی : درین و بوغوق عکس صدا
ایله ایکلین ، طنین آداز .

ایکله مک [فر . ویا ایکلمک . آلم و اضطرابی
[حزین سسلرله إفاده یه چالیشمق :

ایلیشیک [س. مناسبت، ارتباط: اولکله
هیچ بر ایلیشیکم یوقدر!
مانع، آنکل: دها بر ایلیشیکی وارمی؟
* ایلیشیکنی کسمک: حسابی قطع ا.،
آلهجفی ویره جکی قالماق. * ایلیشیکسنز:
ایلیشیکی قایان، قیدسنز، آزاده.

ایلیق [ص. نه صیجاق نه صوئوق (صو).
کچککله ایچنده بولنان ماده.
ایلیک [س. کچککله ایچنده بولنان ماده.
* ایلیکله ایشلمک، کچمک:
درین بر تأثیر اجرا ایتک: فنالق ایلیکینه
ایشلمش. — صیلامق: درین بر آغری
دورمق. — کبی: پاک یوموشاق ویک لذتی.
مردار. — آرقه کبکی ایچنده کی ماده.
دوکه کچمک ایچون آلبسه یه آچیلان یاریق.
* ایلیکله مک: دوکه یی ایلیکدن کچیره رک
لباسک آچیق یرینی قپامق، قاوشدیرمق.
* ایلیکلی: دوکه لر ایلیکلینه کچیرلمش.
قاوشدیرلمش.

ایلیمق [ف. آز صوئومق. ایلیق اولمق،
صوغوغنی قیرلمق.

ایلیندیرمق [ف. آز صیجاق یا یقمق،
ایلیقلاقمق، ایلیق یا یقمق.
ایماء [اشارت: بوسوز کلیه جکینه ایمادر.
ایمان [ع. س. ج. یمینلر. صاغ آلر. قدرتلر،
قوتلر. ایقبالر.

[ع. س. اینانمه، اعتقاد دینی: اللهک
ایمان [موجودیتنه ایمانی واردر. * ایما-
نسز: ایمانی اولمایان، ملحد. مرحمتسز،
ظالم. یاغسنز، یوان. * ایمانسزجه:
ایمانسزه یاقیشیر صورتده، مرحمتسزجه،
غدارانه. * ایمانسزلق: دینسزلک،
إلحاد، غدارلق.

ایمبات [س. جنوب غربیدن آسن روزگار.
ایمپراطور [ی. س. حکمدار. برایمپرا-
ایمپراطورلق: ایمپراطور نامی طاشیپان
بر حکمدار طرفندن اداره اولونان دولت:

ایلمک [ف. ایتک، ایشلمک، یا یقمق.
ایله: ایتک فعلی.

ایلمک [س. قولای چوزولن دوکوم. *
ایلمکلمک: بویله بر دوکوم
یا یقمق. * ایلمکلی: قولای چوزوله جک
صورتده دوکوملنمش.

ایلندی [س. (ت: ایلینتی). ایلشیدیرمه،
طوتدیرمه.

ایلؤل [س. سنه نك دو قوزنجی آینک
ایسمیدر.

ایله [ح. یا خود ایلن و مختصراً: له، لن
ایزایلیر. ایصاق ایچوند، برابرلک
بیان ایدر: بخله کلیرمیسک؟ سبب،
واسطه، آلت، طرز و کیفیت إلخ پیلدیرر:
حدتله یاغش! مکتوبله بیلدیرمش! قلله
یازمش: زورله قازانمش. حر. ده ... ده،
و: أحمد ایله بن. أحمد و بن، أحمدده
بنده. اجرایله ایشاری: اجرای
و ایشاری. اولقله، کیتمکه: اولماسنه
بناه، کیتمسى اوزرینه. عینی زمانده:
کلسیله کیتمسى بواولدی: کلیر کلز. کیتدی.
تاکید ایچون (برابر) کله سیله برلکده
قوللانیلیر: بخله برابر کیدرمیسک؟

ایلی [ص. ایلیق، صوغوقله صیجاق آراسی،
نه صوغوق نه صیجاق.

ایلیتمق [ف. صیجاغی صوغوغنی، سو-
غوغنی بر آز ایصیتمق.

ایلیجق [ص. آز صیجاق.

ایلیجه [س. قدرت حامی، طبیعی صیجاق
صولی حمام، قابلیجه.

ایلیشیدیرمک [ف. ایکنه کبی برشیئله
طوتدیرمق: طاقق.

ایلیشیمک [ف. طاقیلوب قالمق، طاقلمق:
چنکلك اوجی غالباً بر طاشه

ایلیشدی. کچرکن بریره موقتاً او طور یور-
حک: سن شورایه براز ایلش، بن شیمدی

کلیرم. طوقونمق، صاتاشمق، چاقمق،
تعرض ایتک: کنج قیزلره ایلیشمه ییکزه

ح. ایلشیدیرمک: عا. ایکنه کبی برشیئله
طوتدیرمق، طاقق.

ایمپراطور عنوان وصفی . * ایمپراطوری : ایمپراطوره منسوب و متعلق . * ایمپراطو- ریجه : ایمپراطورك قاریسی ؛ ایمپراطورلق ایدن قادین .

ایملدی [حره بناه علیه ، دیملكه ، ايشته ، بنابرین ، بویله اولدوغی حالده . خلاصه و نتیجه چیمارله جفته ایشارتدر . آرتق ، غیری .

ایمرتمك [آه . ویا ایمره تمك . كوزل ویا لذیذ برشی كوره رك ایشتهامی قیامق ، شدله آرزو ایتك : كوپه كزه ایمره ندیم . بو اوزومله ایمره نلزی ؟ مت ایمره ندیرمك . م . ایمرتمك .

ایتمش [آه . ایتك مصدرنك ماضی نقلیهی : ایتمش مسأله بویامش .

ایتمق [آه . صعود ایتك ، دولاشوب دور سرخوشلقدن كندینه كلك .

ایتمك [آه . اولتی ، اولونمق . مستعمل اولمایان صیغه لرین اولتی فعلی تضمین ایدر .

ایمن [هـ . زیاده میمنتلی ، زیاده یمن صاحبی اولان . صاغ طرف .

ایممه عـ . جـ . بـ . ایاملر ، جماعت باشلری .

ایمیز غنمق [آه . ویا ایمیز كنمك . اوپو قلامق . سونش كی دورمق .

ایميك سـ . تپه ده کی یومشاق پر . بنغلداق .

این [سـ . پر آلتده یانی حیوان مكسی : این آبی ای .

این [فا . بو . قریبه ایشارتدر . بعدازین : بوندن صوكره .

ایناق [سـ . معتمد ، سوزنه صادق . مشاور ، مستشار . سـ . رای ، استشاره .

اینان [سـ . قناعت ، امنیت ، اعتماد . ایمان ، اعتقاد . كلك : قناعت حاصل او . اولسون ! اینانكز .

اینانج [سـ . سوزنه اینانیلیر ، آمین ، معتمد ، شایان اعتماد .

اینانمق [آه . دوغرو دیه قبول ایتك ، ایتمق : سوز كزه ایناندم . ایمان و اعتقاد ایتك ، قبول و تصدیق ایتك : راحت ایتك ایچون الله اینانمق لازمدر . مت . ایناندرمق . م . اینانمق .

اینتی پوف [سـ . هو . قیمتسر و اهمیتسر ایتق : شیشلر : اینتی پوفدن برینا . عادی ، صاچه صاپان ، كولوچ سوزلر : اینتی پوفدن برلطق .

اینجالیز [سـ . بیان صادمساق و صوتاتی که توروشومی یاپیلیر .

اینجقیرمق [آه . بـ : هیچ قیرمق .

اینجلك [آه . ایجه اولتی . خرافات و ایجه لك كوسترمك : مت . اینجلك .

ایجه [سـ . قالدیلنی آز اولان : ایجه دوداق ؛ ایجه قوماش . قایا اولمایان ، نارین ، ظریف : ایجه ایش . چاپوق آکلایشلی ،

یوكسك تربیه لی ، بك ذکی : ایجه آدم . آكلاشلهامی كوچ : ایجه فكر . مؤثر ،

كسکین . ایجه آغری . سـ . بك : ایتامله حاضرلانش يك . سـ . ساز : عود ، كان ،

قانون . كانچه ، دف و سائر دن مرکب چالنی طاسی . دن سـ . په : کیزی طرفلرخ

آراشدیرارق ، دریندن ؛ بللی اولمایاجق طرژده : ایجه دن ایجه په آلا ی ایتك .

سـ . آله یوب صیق طوقومق : كنهه وارمغه چالیشمق ، بك ایلرسته کیتك . سـ . بك :

بك ایجه وخفیف . سـ . رك : نازك ، نارین . سـ . بك : ایجه شیشك حالی ، خرافت ،

نزاکت ؛ خفیفك ، كسکینك . سـ . ایجه اوله رق ؛ مدققانه .

اینجی [و یا اینجو . استریدییه لك ایچندن ایچقان وزشت مقامنده قوللایلان

معروف صرت و باللاق جسم . سـ . دانه سی : بك كوزل چوجق .

اینجیتمك [آه . جان آجیتمق ، اذیت ویرمك : اونی ! اینجیتدبکز . خاطر

قیرمق : بنی اینجیتمیکز . زده لك : آندن دوشدم ، قولی اینجیتدم .

ایخیر [س. ایچنده بر چوق چکردکلی
اولان معروف میوه ، تین .
ایخیر [س. ایچینمش . بره لئمش یر . بخ .
اینیک [س. ویا اینیک . یرتیی حیوان
یاوروسی ، کوپک اینیک .
ایه ص ب : ای .

آیدر . او یغون ، مناسب : بو الیه اوکا
 آیی کلدی . معنده : بز آییز ، سزده
 آیی میگز : آیه : اولدقه آیی .
 آیتلک : آیی یاقق .

آیبرت] - تفریق ، تمیز . - ایتمک :
 تفریق ایتمک . • آبرلامق :
 تفریق و تمیز ا . • انتخاب ا . • سچمک .
 آیه] - تفریق ا . • بولمک : بونی

ب

ب] - الفبانه اهنجی حرفیدر . ایند
 ب] - حسابنده ایکی عددنی کوستر .
 نورکیده کله لرك نهاینده (پ) کبی اوغونور :
 سبب ، کتاب .
 ب] - فا . ج . • • یه ، اینون ، ایله . دست

با بلخانه [س. کارخانه ، فحشیات یری ، محل فسق ، بابوللا .
[ع. س. پایادیه ، اقچوان . - کاجی :
بابونج ایت پایادیه سی .

باتاریه [ی. س. ویا بطاریه . دزت طویلی
اولان طویلی بلوکی . الکتریک
- سی : برق ایلیدیشیه سنک هیئت مجموعہ سی .

باتاق [س. باتیلان ، عجل ، چامورلی یر .
[حمام حوضی ؛ کول . قارا - :
اورده که بکزر بر جنس صوقوشی . ص.
قورتارلمسی غیر ممکن ، امیدسز : باتاق
پاره ویا مال . صویه باتان . * باتاقلی :
چامورلو وصولو یرلری اولان . * باتاقلی :
آلدینی بورجی اوده مه یوب باتیران .
* باتاقلیق : باتاقلیق صفی . * باتاقخانه :
پاره باتیریلان یر ؛ ساده دلانی صویغه
مخصوص قومارخانه ، فحشیات محلی :
باتاقخانه کبی بریر . * باتاقلق ویا بطاقلق :
صولو وچامورلو یر .

باتقین [ص. باتمش ، چوکمش . ایشی خراب ،
مفلس .

باتمان [س. ویا بطمان . مقداری هریده
[مختلف مایعات وحبوبات اولجوسی .

باتمق [ف. ایچنه کیرمک ، دالمق ، صابلانق :
[صویه ، چاموره باتمق . غروب ایتمک ،
نظردن غائب اولق : کونش باتدی . غرق
اولق . محو وغائب اولق : بوتون پاره سی
باتدی . افلاس ایتمک : بوشرکت یقینده
باتاجق . کیرمک ، نفوذ ایتمک : آیامغه دیکن
باتدی . طوقونمق ، فنا تأثیر ایتمک : اولک
سوزی بکا باتماز . مستغرق اولق : تره ،
بورجه باتمق . بوزولق . کورولز وایشیدلز
اولق : نامی باتدی . متہ ب : باتیرمق .

باتی [س. کونشک باتدینی یر ، طرف ؛
[اوپرفدن آسن روزکار .

باتیرمق [ف. صوقق ، کیردیرمک : آله
ایچنه دالدرمق : صویه ، چاموره باتیرمق .
صویک ایچنه دالدرمق : واپوری باتیردی .

محو ایتمک ، بیتیرمک : بوتون ثروتی
باتیردی . افلاس ایتدیرمک : عجمی دیرکتور
بانقہ سی باتیردی . ذم وقدر و تزییف ایتمک :
حریفی آما باتیردیکن ها ! م . باتیرلق .

باتیق [ص. باتمش وچوکمش ، چوکوک :
باتیق کوزلو .

باج [س. ویرکی . باجدار : ویرکی طوبلایان .

باجاق [س. قالچهدن آیامغه قدر اولان
[قسم . اوزرنده اوغلان رسمی
بولتان إسقامیل کاغدی . آو کوبی . آلا
- : سکلی آت . * شیطانک تیچ باجانی :
چفته لی ، مضر آدم ، حیلہ کار . * باجاقلی :
بویلو و یوکسک . * باجاقسز : باجانی
اولمایان ، بویسز ، بدیق ، مسکین .

باجناق [س. ویا باجاناق . ایکی هشیره نک
[زوجلری . باجناقلی : باجناقلر
آراستده کی مناسبت .

باجه [س. دومانک چیقماسنه مخصوص طوغله
[ویا طاشدن ویا خود معدندن یاپیلان
بورو کبی شی ، تیه پنجره سی . صویولی ،
لغم کبی شیئلرک سطح ارضده کی دلیکی .
باش - دن آشمت : بویلانق .

باجی [س. آبالا . یاشلی قادین . زوجہ ،
[رفیقہ . شیخ زوجہ سی .

باحث [ع. ص. بحثایدن ، بریجی حاوی ،
[جامع . دائر ، متدائر .

باحور [س. تموزده تصادف ایدیلن یازک
[أك صیجاق کونلری و بویدی
کونک صیجانی : آیام باحور .

باحتر [ف. س. خاور مقابلی . غرب ،
[مغرب .

باخصوص [ف. خاصه . خصوصیه ، اک زیاده ،
[علی الخصوص ، هله .

باد [ف. س. یل ، روزکار ، ریخ . -
[بدست : مفلس ، صفرالید . -

باد [ف. بادش ، یاراسز (زیانزدی : بدوا) .
[ف. ویا بادا . اولسون ، اوله : هرچه

باد [ف. باد آباد : نه اولورسه اولسون .
- زن : یلپازه .

ب

ب [ب] الباء الهمزة الحقة حرف فدر . ایند
ب [ح] حسانده ایکی عددنی کوستر .
تورکیده کله لرك جاینده (ب) کی او تونور :
سبب ، کتاب .

ب [ف] فاجه . . یه ، ایچون ، ایله . دس
ب [ب] بدست : آل اله . ماه بماه : هرآی .
آیدن آیه . تابصباح : صباحه قدر .

ب [ع] عجه . . یه ، ایچون ، ایله : بنقره
ب [ح] حقیله . بالواسطه : واسطه ایله .
بای وجه کان : هر نه وجهله اولورسه .

باه [ع] عریجه ده (ب) حرفك اسی .
با [ف] فاجه . ایله ، له ، مع : با امر سامی .
با [ب] باتحیرات ، باکیال .

باب [ع] قابو ، در ، مدخل : من الباب
باب [ا] الی المحراب : قایودن محرابه قدر ،
هیمی ، کافه سی . برکتانک تقیم اولدیغی

اؤسامدن هر بری : برنجی باب . خصوص ،
کیفیت ، ماده : بوبایدی برشی سوبلیه هم .

— عالی : اسیکدن صدورله برقاچ نظارمه
یولوندیغی دائره . تر . — یغن ، اوغور .
— طومق : متین عد ایتک .

بابا [—] آنا ، پدر ، والد ، آب . من ،
بابا [ع] محترم آدم . زنجیلرده کورولن صرعه

کبی برحال : — سی طومق : عصیلشمله ،
دلیر کبی اولق . ماش ، طوپ ، کره :

طرابزان بابایی . بکتاشی شیخی . ص . خیر
خواه وسوملی : بابا آدم . آناچ مقابلی ،
ارکک : بابا هندی . آخو — ، آغا — :

اختیارلامش ، قوجاش آدم . اوکسوزلر
— سی : اوکسوزله ، یتیمله باقان ، ایلک
ایدن . — لنی : پدرک ، آتالقی ، اوکی

ویا قاش پدر ؛ ص . صافی و صافرون .
— لی : صرعه به بکزر بر علی اولان .
— یانه : باباجه منه ، یاشلی برآدمه یاقیشیر

صورته . — بکت : کنج ، دلیقایی ؛
ص . قوتلی وجسور . — ک . خلط باغلانان
تک ویا چمت ایتارموز باشی .

آیدر . او یغون ، مناسب : بو آله اوکا
آی کلدی . صحتده : بز آیدر ، مزده
آی میگز ؛ . آیه : اولدقه آی .
آیلشک : آی یاعق .

آیبرت [—] تفریق ، تمیز . — ایتک :
آیبرت [ت] تفریق ایتک . — آبرلامق :
تفریق و تمیز . ، انتخاب . ، سچمک .

آیرمق [ف] تفریق . ، بولمک : بونی
آیرمق [ا] اوچه آیرمق لازم . سچمک :
بونلردن بری آیرمکز . بوشاتمق : قادنی

قوجه سندن آیردیلر . چکمک ، محروم . :
بو کنجی سودهکنندن آیرمالی .

آیق [ص] سرخوشلندن قورولوش ،
آیق [ک] کندینه کلش ، عقلی باشنده .

آیقلامق [ف] سچمک ، تمیزلک : آیقلا
آیقلامق [ش] شیمدی برنجک طاشی .

آیلشمک [ف] آی اولق ، صحت بولق .
آیلشمک [ا] آراسی دوزمک . مت . آیلشد
یرمک . م . آیلشک .

آیلک [—] آی اولان شیئک حال
آیلک [و] صفی ، آی بر شی ، یاغفه

اولان میل ، خیرخواهلیق ، مرحمت ، کرم ،
إحسان : بندن بو آیلکی بکلهمه . حلمیت ،
حسن معامله ، طابلیق : تورک آیلکله قاتار .

صحت و عافیت : خسته لی آیلکه دوندی .
آیسود [ف] — . ماوعسی کول رنکنده

آیسود [ب] بر جسم بیطدر . ایصدلیدی
زمان ماوی بخار نشر ایدر . کسافق

۱۶۹۹ در . یوکلک درجه ده حرارته معروض
قالیر ایله اوجار .

آینه [ف] — . رسم ، عادت ، اصول ، داب ؛
آینه [م] مراسم مذهبه ، عبادت . شهر — :

آینه ، دونانما .
آینه [ف] — . آینه ، مرآت . کورکو .
آینه [ا] آینه اسیکندر : اسیکندر

رومینک کویا بوتون دنیای ایتنده کور .
دیی آینه . — دار : آینه طویعی .
— دان : آینه محفظه سی .

بابلخانه [س. کارخانه ، فحشیات یری ، محل فسق ، بابوللا .
[ع.س. پایادیه ، اقحوان. — کجی :
بابونج ایت پایادیه سی .

باتاریه [ی.س. ویا بطاریه . دزت طوبی
اولان طوبی بلوکی . الکتریک
— سی : برق چله یدشیشه سنک هیئت مجموعه سی .

باتاق [س. باتیلان ، عمل ، چامورلی یر .
حمام حوضی ؛ کول . قارا — :
اوردکه بکزر بر جنس صوقوشی . ص.
قورتارلسی غیر ممکن ، امیدسز : باتاق
پاره ویا مال . صویه باتان . * باتاقلی :
چامورلو وصولو یرلری اولان . * باتاقلی :
آلدینی بورجی اوده مه یوب باتیران .
* باتاقلیق : باتاقلیق صفی . * باتاقخانه :
پاره باتیریلان یر ؛ ساده دلانی صویغه
مخصوص قومارخانه ، فحشیات محلی :
باتاقخانه کبی بریر . * باتاقلق ویا بطاقلق :
صولو وچامورلو یر .

باتقین [ص. باتمش ، چوکمش . ایشی خراب ،
مفلس .

باتمان [س. ویا بطمان . مقداری هربرده
مختلف مایعات وحبوبات اولجوسی .

باتمق [ف. ایچنه کیرمک ، دالمق ، صابلاقمق :
[صویه ، چاموره باتمق . غروب ایتک ،
نظردن غالب اولق : کونش باتدی . غرق
اولق . محو وغائب اولق : بوتون پاره سی
باتدی . افلاس ایتمک : بوشرکت یقینده
باتاجق . کیرمک ، نفوذ ایتک : آیاغه دیکن
باتدی . طوقونمق ، فنا تأثیر ایتک : اونک
سوزی بکا باتماز . مستغرق اولق : تره ،
بورجه باتمق . بوزولق . کورولز وایشیدلز
اولق : نامی باتدی . متب : باتیرمق .

باتی [س. کونشک باتدینی یر ، طرف ؛
اوپرفدن آسن روزکار .

باتیرمق [ف. صوقق ، کیردیرمک : آله
ایچنه دالیرمق : صویه ، چاموره باتیرمق .
صویک ایچنه دالیرمق : واپوری باتیردی .

حو ایتمک ، بیتیرمک : بوتون ثروتی
باتیردی . افلاس ایتدیرمک : عجمی دیرکتور
بانقسی باتیردی . ذم وقده و تزئیف ایتک :
حریفی آما باتیردیکز ها ! م. باتیرلق .
[ص. باتمش وچوکمش ، چوکوک :
باتیق باتیق کوزلو .

باج [س. ویرکی . باجدار : ویرکی طوبلایان .
[س. قالچهدن آیاغه قدر اولان
باجاق [قسم . اوزرنده اوغلان رسمی
بولتان إسقامیل کاغدی . آوکوبی . آلا
— : سکلی آت . * شیطانک قیچ باجانی :
چفته لی ، مضر آدم ، حيله کار . * باجاقلی :
بویلو و یوکسک . * باجاقسز : باجانی
اولمایان ، بویسز ، بدیق ، مسکین .

باجناق [س. ویا باجاناق . ایکی همشیره نک
باجناق [زوجلری . باجناقلق : باجناقلر
آراستنده کی مناسبت .

باجه [س. دومانک چیقماسنه مخصوص طوغله
ویا طاشدن ویا خود معدندن یاپیلان
بوروسکی شی ، تیه بجره سی . صویولی ،
لغم کبی شیئلرک سطح آرزده کی دلیکی :
باش — دن آشمت : بویلانمق .

باجی [س. آبلای . یاغلی قادین . زوجه ،
رفیقته . شیخ زوجه سی .

باحث [ع.ص. بحث ایدن ، بریختی حاوی ،
جامع . دائر ، متدائر .

باحور [س. تموزده تصادف ایدیلن یازک
[أک صیجاق کونلری و بویدی
کونک صیجانی : آیام باحور .

باحتر [ف.س. خاور مقابلی . غرب ،
مغرب .

باخصوص [ف.اح. خصوصیه ، أك زیاده ،
[علی الخصوص ، هله .

باد [ف.س. یل ، روزکار ، ریخ . —
[بدست : مفلس ، صفرالید . —

هوا : بلش ، یاراسز (زبانزدی : بدوا) .

باد [ف. ویا بادا . اولسون ، اوله : هرچه

باد [باد آباد : نه اولورسه اولسون .
— زن : یلپازه .

بادیه [ع. - چول ، قیر ، صحرا . - پچا : چولده جولان ایدن . - نشین : چولده اوطوران .

بازل [ع. - بذل ایدیعی ، لطف و احسان ایدیعی اولان .

بازن الله [ع. - اللهم اذنبه .

بار [ف. - یوک ، حمله . - کران : آغیر یوک ، صیغتی . دفعه ، کره : مریار : هر دفعه . میوه . عیش : برک و بار : یار اقله . عیش . - اولق : صیغتی و یرمک .

بار [ف. - باغدیran ، صرین . اشک : - کوز یاشی دوکن .

بار [آ. - اوتل و سارنه کبی عمومی عملرده بولونان و اوزرنده ایچی صایلان دستکاه . بویله بر دستکاهی اولان محل : کچ و قتلره قدر ایچیلوب دالس ایدیلن یر .

بار [ع. - صادق و دیندار اولان .

باراق [ع. - تویلو ، قیلیچ ، چوقه ، کبه . بر نوع آو کوبکی . آناجلره صاریلان بویوک آصه .

باراقه [فر. - تخته دن یاپیلان موقت مکن ، صوندیرمه .

باران [ف. - یاغور ، مطر ، رحمت . - دیده : کوروش یکیرمش . - بارانی : یاغورلق .

باربود [ع. - زارله اوینانان قار .

باربونییه [ع. - بر جنس قیرضیلی لذتی بالیق . بر نوع فصولیه .

بارچاق [ع. - قیلچ قبضه سنک آلی محافظه ایدن سپری .

بارد [ع. - صوغوق . بحر . لطافتیز ، ناخوش ، صوغوق : بارد معامله .

بارداق [ع. - صو سارنه ایچمه مخصوص قاب ، قوپا ، قدح . دسقی .

بارده [ع. - فوجیچی کسری .

بارز [ع. - ظاهر ، آشکار ، عیان .

بادات [ع. - شکرلی یرانماسی . دوزطیان .

باداشمق [ع. - اصلی : باغداشمق . اویغق ، مطابق کلام ، اویوشمق .

بادام [ف. - بادم . بادامی : بادم شکنده : بادامی کوز .

بادانه [ع. - کیرچله بیاضلامه . - ایتمک : کیرچله بیاضلامتی . سطحی تعمیر . یوزه افراطله سورولن دوزکون .

بی : بادانه ایدن . - لاتمی : بادانه ایتدیرمک . - لامق : کیرچ ایله بیاضلامق . - لی :

کیرچله بیاضلامش : چوق دوزکون سورولمش .

بادبان [ف. - یلکن ، شرع . - کشا او : یلکن آچق : عزیمت .

بادره [ع. - غضب حالنده صدور ایدن خطا . قلیجک ، ناملونک اوجی .

نابده ، بی تکلف سوله بن کلام . غله . حصیت ، فلاکت .

بادم [ع. - معروف میوه که تازه ایکن قبوغیله قورودقدن صوکره یالکیز ایچی ینیر .

کوز : سورمه لی ، اوزون ، آهو کوزی : کور اولور ، بادم کوزلو اولور .

* بادی : معینه بکزه یز ، معین شکنده اولان . * بادمک : بادم آناجلری بولونان یر . * بادچک : بونازک طرفینده کی بزر ،

لوزتان . سوکسو .

بادنجان [ف. - یا علیجان . معروف سبزه .

بادنما [ف. - روز کارلرک نره دن کلدیکی کوسترن الت .

باده [ف. - شراب ، صهبا ، خمر ، می . - نوش اولق : شراب ایچمک .

بادی [ع. - سبب ، علت ، موجب ، اوخیر بادی : فلاکتی اولدی . ابتدا ، اول ، ایلمک : بادی نظرده .

بادی [ع. - اوردک . ح . اوردک کبی : بادی بادی یوردمک .

بادیا [ع. - آناجدن ویا مشیدن بر نوع بویوک صو قایی ، کردل .

قوللائیلان خصوصی ترازى .

بارومتره [س. تضييق هوايى كوسترن
بناء عليه چيقيلان ارتقاعى
اولچمكه يارايان و تحولات هواييه يى تقريبي
اوله رق اولدن خبر ورن آلت، ميزان الهوا .
[ى. س. و يقوئتك دوننده و شو
بارون] اوليه نك فوقنده اصلزاده لك عنوانى
[ء. ص. ياراديجى، خالق، آفريننده .
بارئ] حق تعالى .

بارى [ق. ادد. هيچ المازسه، بر كره،
بر دفعه اولسون : شوى ياز بارى .
باريتون [ى. س. ته نور ايله باصو آراسنده كى
نفسله چالينير باقردن معمول پرده لى موسيقى آلتى .
[س. باريشمه، اوزلاشمه، مصالحه،
باريش] ترك مخصوصه . * باريشق :
اوزلاشمق، دشمنلغى ترك ايدوب ائى
كچينمك ؛ (رك تخته و سائر) امتزاج .
مه. باريشديرمق . * باريشق : باريشمش،
مصالحه ايتش ؛ اوغون، ممتازج .
[ق. ادد. اينجه، رقيق، دقيق .
باريك] نازك : فكر باريك .

[د. بارى، بارس، هيچ المازسه .
باريلك] زبازردى : باريليكم .

باريئق [ق. صيفينق، التجا، سبر
الته كيرمك . مه. بارينديرمق .

باريوم [ى. س. كوموش بياضنده برمعدن .

[ق. ادد. آچيق . سر- : باشى آچيق .
باز] اويناديجى، اويناين : دلباز، حيله
باز . س. طوغان ديلن قوش . - دار : طوغانجى .

[ق. ادد. غل. بازار . آليش و يرش ؛
بازار] آليش و يرش ايديلن ير . بات
ويا بيت - ي : اسكى اشيا آلتوب صائيلان
محل . - جى : بازار يرنده آليش و يرش
ايدن . هفته نك برنجى كونى ، يوم الاحد .
- ايرتسى : هفته نك ايكنجى كونى ، يوم
الاثنين . - لاشمق : فيأت قرارلاشديرمق
ايچون قونوشمق . - لق : فيأت قرار -
لاشديرمق ايچون قونوشمه . - ايتمك :

[س. ويا وارسان . بر نوع اوافق
بارسام] باليق . اوروشى شدتليدر .

[س. كوزل قوقولى ليون يپراغى
بارساما] كسي يپراقلى، يرده بويور بر
نبات كه نانه كسي بعض يملكه . قونور .

بارع [ء. ص. مكمل ؛ ممتاز ، فائق .

[س. عائله ، خاتمان . او- صاحبي :
يازق] عائله صاحبي ، متاهل . * بار-
قلائق : او بارق صاحبي اولق .

[ء. س. شيمشك، ييلديرم بارليتسى :
بارقه] بارقه حقيقت .

[ى. ه. بويوك صاندال . - جى :
بارقه] صندالجى ، قايقچى .

[ء. الله مبارك ايتسون
بارك الله] معناسته دعا در .

[ق. ادد. ويا باركه . اذله كيريله .
بارگاه] بيله جك ير ، عتبه ، سده .

[ق. ادد. يوك چيكن ، يوك قالد .
باركش] ايران . آغير شيلر طاشييان .

[ق. ادد. يوك طوتان ، يوك قالد .
بارگير] ايران . س. ييكير، يوك حيوانى .

[س. اسقارموس آزماني باليق كه
بارلام] مزنده بكزر .

[ق. ادد. قلعه ديوارى ، حصار برنجى ،
بارو] سور ؛ ملجأ ، سبر .

[ق. ادد. آووقاتلره مخصوص صره ؛
بارو] آووقاتلر صنى ، صره مى .

[س. توز حالنده ويا دانه دانه
باروت] معروف بياض ويا سياه ماده
مشتمله كه اسلحه ناريده قوللائيلير . جو.
چابق حدت ايدن . * باروتخانه : باروت
اعمالنه مخصوص محل . * باروتلق : باروت
قونان قوئى، باروت محفظه سى . * بارودى :
باروت رنگنده ؛ قيوو زيتونى .

[ق. ادد. ميهولى ، يمش ورن :
بارور] فائده لى ، نافع ، ائى نتيجه ورن .

[ى. س. هوا ايله محاط
باروسقوپ] اولان هر جسمك هوا
حرفندن ايتيلدىشى كوسترمك ايچون فيزيكده

Handwritten text in the left column, likely a list or account of items, written in a cursive script.

Handwritten text in the right column, continuing the list or account, written in a cursive script.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or letter. The text is written in a dark ink on aged paper. The first line is partially obscured by a horizontal crease. The text continues down the page, with some lines appearing to be part of a list or a series of statements. The handwriting is somewhat faded and the ink is uneven.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or letter. The text is written in a dark ink on aged paper. The first line is partially obscured by a horizontal crease. The text continues down the page, with some lines appearing to be part of a list or a series of statements. The handwriting is somewhat faded and the ink is uneven.

The first thing I noticed when I stepped
out of the car was the cold. It was a
sharp, biting cold that seemed to seep
into my bones. I shivered as I walked
towards the building, my hands tucked
into my pockets. The air was thick with
fog, and the streetlights cast a soft, hazy
glow. I could hear the distant sound of
cars and the occasional shout from a
pedestrian. The building I was heading
to was a large, imposing structure with
many windows. Some of the windows were
lit up, while others were dark. I
stopped for a moment to look at the
entrance. The door was made of dark
wood and had a small sign above it.
I took a deep breath and pushed the
door open. The interior was warm and
welcoming. A man in a suit and tie
stood behind a counter, smiling at me.
He handed me a small card and then
led me to a room. The room was
spacious and had a high ceiling. There
was a large window that looked out
over the city. I sat down on a chair
and waited. The man came back and
told me that my appointment was for
ten minutes. I looked at my watch and
saw that it was exactly ten minutes
past the hour. I stood up and walked
towards the door. The man followed me
and opened the door for me. I stepped
out into the hallway and saw a woman
in a white coat. She was talking to
another man. I walked past them and
saw a sign that said "Elevator". I
pressed the button and waited. The
elevator came and I stepped in. It went
up and I saw a man in a suit and tie
standing in front of me. He was
talking to me and I was listening.
He was a doctor and I was a patient.
He was a good doctor and I was a
good patient. We were both happy to
be there. The doctor was a man in a
suit and tie. He was a good doctor
and I was a good patient. We were
both happy to be there. The doctor was
a man in a suit and tie. He was a
good doctor and I was a good patient.
We were both happy to be there.

The second thing I noticed when I stepped
out of the car was the cold. It was a
sharp, biting cold that seemed to seep
into my bones. I shivered as I walked
towards the building, my hands tucked
into my pockets. The air was thick with
fog, and the streetlights cast a soft, hazy
glow. I could hear the distant sound of
cars and the occasional shout from a
pedestrian. The building I was heading
to was a large, imposing structure with
many windows. Some of the windows were
lit up, while others were dark. I
stopped for a moment to look at the
entrance. The door was made of dark
wood and had a small sign above it.
I took a deep breath and pushed the
door open. The interior was warm and
welcoming. A man in a suit and tie
stood behind a counter, smiling at me.
He handed me a small card and then
led me to a room. The room was
spacious and had a high ceiling. There
was a large window that looked out
over the city. I sat down on a chair
and waited. The man came back and
told me that my appointment was for
ten minutes. I looked at my watch and
saw that it was exactly ten minutes
past the hour. I stood up and walked
towards the door. The man followed me
and opened the door for me. I stepped
out into the hallway and saw a woman
in a white coat. She was talking to
another man. I walked past them and
saw a sign that said "Elevator". I
pressed the button and waited. The
elevator came and I stepped in. It went
up and I saw a man in a suit and tie
standing in front of me. He was
talking to me and I was listening.
He was a doctor and I was a patient.
He was a good doctor and I was a
good patient. We were both happy to
be there. The doctor was a man in a
suit and tie. He was a good doctor
and I was a good patient. We were
both happy to be there. The doctor was
a man in a suit and tie. He was a
good doctor and I was a good patient.
We were both happy to be there.

شمق . مه . بالاندیرمق : باله بولامق ،
چوق مدح ایدوب ایگره ندیرمک .

[ع.س. یورک ، قلب ، فؤاد ، خاطر ،
کوکل . * مافی البال : بکوکله کیزلی
اولان شی .]

[ف.س. قنناد ، جناح . قول ، بازو .
بال — ویال : قول وکردن ؛ قد وقامت .
پرو — : قنناد ؛ اقتدار .]

[س. یاورو ، چوجوق ، پالاز : کوکر-
بالا جین بالاسی ویا پالازی .]

[ع.س. یوک ، وف ، یوقاری ،
لای .]

[ع.س. فنا بولمیان ، اولکی حالی اوزره
باقی] ممتد و مستمر اولان . دائمی ،
سرمدی ، زائل و غائب اولمیان : دنیا فانی
آخرت باقیدر . س. قالان ، حسابدن آرتان
مقدار ؛ آلت طرف ، مابعد . ح. آرتق ،
یوتدن باشقه : باقی دعا .

[ص. باقان ، خدمت و تقید ایدن .
باقیجی] س. فالجی ، اوفوروکجی ، رمال .

[س. یا باقر . تمیزلندیکی وقت
باقیر] طونوق قهرمنی رسکده اولان
معروف معدن . نخاس ، مس . مطبخ

بالديران [— آغو اوق . صو بالديراني :
ارزته . كوچوك . : تفت (نيان) .

بالديز .— زوجه همشيره مي .

بالش [— . فاد .— ياصديق : ورهرك سكاواله
— . چلوسى ايتيورى بالش .

بالصير .— يار اقلر اوزرنده حاصل اولان
برنوع قدرت حلواسى .

بالغام [— ب : بلغم . — آتمق : اورته لى
بولاندير مق ، شبه يه دوشورمك .

بالقان [— صاب واورمالى داغ ؛ سلسله
جبال .— سخذ . روم الحليه غريدن

شرقه قطع ايدن جبال كه بوكا اضافه
روم الحليه بالقان شبه جزيره مي دير .

• بالقانلق : بالقانلرى اولان ، داغلق .
[— .— . بناتك جبهه سنده چيقتىلى

بالقون .— .— . بناتك جبهه سنده چيقتىلى
بالقون .— .— . بناتك جبهه سنده چيقتىلى

بایراق [۱. س. موجدینک اسمیله یادایدیلن
[۲. س. بویوک چاپده آسکی برطوب.
[۳. (ب) ایله باشلایان ثقیل مجالی
بام [کله لرك اولنه کله لرك مبالغه بیان
ایدر . بام باشقه : چوق باشقه . ب : م .
بام فاس . طام ، چاقی ، قبه .
[۴. صیجاق مملکتلرده ییتیش و ۲۵
بامبه [۵. مترم قدر اوزایان قلاه ، ۱۰۰ ارن .
بانی [۶. س. هندستانده براهامده بلرندن
بانیان [۷. س. رینه منسوب : بانیانلر قابلیت
یه

بایراق [۱. س. موجدینک اسمیله یادایدیلن
[۲. س. بویوک چاپده آسکی برطوب.
[۳. (ب) ایله باشلایان ثقیل مجالی
بام [کله لرك اولنه کله لرك مبالغه بیان
ایدر . بام باشقه : چوق باشقه . ب : م .
بام فاس . طام ، چاقی ، قبه .
[۴. صیجاق مملکتلرده ییتیش و ۲۵
بامبه [۵. مترم قدر اوزایان قلاه ، ۱۰۰ ارن .
بانی [۶. س. هندستانده براهامده بلرندن
بانیان [۷. س. رینه منسوب : بانیانلر قابلیت
یه

شاشيبان ؛ جنكاور برقبيله رئيسى .
بايراقلى : بايراغى حامل اولان .
بايراقلى : اديسز .

بايرام [قازدايدىلن كون ، عيد ؛ مسرت ، شهر آيىن . بايراملاشق : بايرام دىنلن كونده بربرى تىرك ا . يكدىكرىنه ساريلار اوپوشمك . بايرملق : بايرامه مخصوص ؛ بايرام هديهسى .

بايرمق [ايتك ، زىككىن اولمق ، ثروت پيدا زىككىنلەك .

بايسونغور . برجنس بيرىمى قوش .

بايع [بايى . توتون بايى .

بايعين [بايلسز ، جانسز ؛ بايلش ؛ (كوز) . سولوق ، فرسز ؛ بايعين زىك . بايعىنلىق : بايلش اولانك حالى ، درما . سزلىق ، بايىلير كى اولوش .

بايقوش [يك قاندهلى ايكن ناصلە منحوس عدايدىلن كىچە قوشى . بايىلمق [قازدايدىلن . كندىدن كىچەك . خوشە سىتمك ، زىادە سومك ؛ بىن بو كوللرە بايىليرم . مە بايلىقم .

بىر [قازدا . هندستانده و آفرىقاده بولنور بوستى پول پول بيرىمى برحيوان . لىك : بىر كى قاياروب قوزولمق ، زىانزدى ؛ بوپورلىك .

بىك [كوچوك چوقوق ؛ بايە چوقوق ؛ چوق كوزل ، سولى وسولى . كوز بىكى : كوزك اورتە سندهكى كوچوك لى وازلاق ؛ بىچ . چوق سوكىلى اولان .

بىكز ، بىكز ، چهرە دىكى ؛ اونى كورونجه بىكزى اوچدى .

بىت [قازدا . مشركلك طابىدقلى رسم [وھىكل ، صنم . سوز سويلەمەين . زىانزدى ؛ پوت . بىتەرست ؛ بىتە طابان ، مشرك . بىتراش ؛ پوت يابان . بىتخاھ :

پوتلك بولوندىنى پر . بىتكە : بىتەر . مشرك طابىدقلى محل .

بىتخىمى [قازدا . بايخوس ، ھلە ، بىتخىمى على الخوس .

بىت [قازدا . بىتەرلك بىتخىمى . دھا كوتو ، دھا قنا ؛ بو ، اوندن بىر . دھا كوتو حال ؛ الله بىتۇدن صافلاسين .

بىتامە [قازدا . مۇشى ؛ بىتامە . ھب ، بىتون ، تىكىل .

بىتول [قازدا . ارىكلردن چىكىن (قازدا) . حضرت مريم وقاطمە .

بىت [قازدا . داغىتمە ، بايە ، ساچە . قاش ايتە ، اظھار .

بىترە [قازدا . ويا بىتر . كوچوك سيولجە .

بىج [قازدا . عاراجە جهاز ، ھە معناسە اولوب اولجە وياھە شىركە اسىدى .

بىجا [قازدا . يرنە ، مناسب ، لائق ، اولونون . تا . اوپونون ، مناسبستز .

بىجاش [قازدا . دىكىمە . مامورلك يرلرئى دىكىد برمى .

بىجرىك [قازدا . مھارقلە باشارمق ، حسن اويدرمىق ، بايىلمك . اولدرمك ، قتل ايتك م . بىجرىك . مە بىجرىك .

بىجرىك [قازدا . استعداد ، چالاكلك ، موفىقت . بىجرىكلى ؛ مستعد ، كارگذار . بىجرىكسز ؛ ائندن ايش كلىين ، عاجز .

بىجە [قازدا . آراچىق ، سيولجە .

بىجىلغان [قازدا . آياغندە چىشان غير قابل تداوى بريازە وچاتلاق ؛ مەك (يارە) .

بىجە [قازدا . انسان ويا حيوان ياوروسى . بىجەكلى ؛ چوقوقلر ، ياورولر .

بىجىز [قازدا . قاز بوچوغىلە اوستانان بر اوپون ، بىچىچ .

بىجار [قازدا . بىجرلر ، دىكىلر ، دريلر .

بىحت [قازدا . صاف ، سادە ، خالص ؛ صەبايەت . عربى ؛ خالص عرب .

بَخت [ف.ا.س. طالع، قدر، قسمت. — نیک: طالعی یاور. * بختسز: طالعسز، قسمتی اولماین. * بختی: مسعود، طالعی مساعد اولان.

بَختیار [ف.ا.س. بختی، طالعی، مسعود، محظوظ. — لق: مسعودیت. — ف.ا.س. و بختا. باغشلايان، ویرن، بخش [موجب اولان: صفا بخش. خطا: عفوایدن. — ایتک: باغشلاق، إحسان. ا. عفو ایتک.

بخشا [ف.ا.س. ویرن، بخش ایدن، باغشلايان؛ عفو ایدن.

بخشایش [ف.ا.س. باغشلايش، ویریش، إحسان ایدیش؛ عفو.

بخشش [ف.ا.س. باغشش، إحسان، اجریدن فضله ویرلن عطیه.

بخشنده [ف.ا.س. ویرن، إحسان ایدن، عفو ایدن.

بخل [ع.س. ناکسلک، جریلک، خسیسلک، طمعکارلق.

بخور [ع.س. توتسو، کولک: — لق و — دان: ایننده توتسو یاقیلان قاب. — لامق: توتسوله مک.

بخیل [ع.س. خسیس، جری، ناکس، طمعکار.

بد [ف.ا.س. فنا، کوتو، یاراماز، ردی؛ قبیح، چیرکین؛ س. کوتولک،

فنالق، شر، قبیح. — آخر: ییلدیزی، طالعی فنا. — أخلاق: خوی و أخلاق

کوتو. — اسلوب: اصولی، طرز حرکتی، یولی فنا. — أصل: صوبی کوتو، اصلی

فنا. — آموز: فنالق اوکره تن. — آندیش: فنا دوشونن. — آیین: رسم و آیین و مذهبی

کوتو. — بخت: طالعسز. — بختلق: طالعسزلک. — بو: فنا قوتولو، قوقان.

— بین: فنا کورن. — تر: زیاده بد، قبیح اولان. — ترین: دها زیاده فنا.

— جنس: جنسی فنا و صویسز. — چشم: نظری دکن، حسود. — چیرکین،

[ع.س. آراشدیرمه، تدقیق. اولجه بخت وقوع بولان برادعا اوزرینه حقیقی چیقانه ویرلمک ایچون اورتیه قونان شی، اوکدول. — ایتک: برماده حقنده سوز سوبلک. فکر بیان ایتک.

بَحر [ع.س. دکیز، دریا. بویوک کول ویا نهر. شعر وزنی. بحر. چوق

بیلن، معلوماتی واسع اولان. — سفید، متوسط، — روم: آق دکیز. — سیاه:

قره دکیز. — آحر، قیزیل دکیز، شاب دکیزی. — محیط: طیش دکیز، بویوک

دکیز. — الظلمات: بحر محیط اطالاسی. بحر. — البحر، بخور، بخار. — ابحار شکنده کی جعی

یا کلیشدر. * بحرآ: دکیز طریقيله. * بحری: دکیزه، کیمچیلکه، دونایایه منسوب؛

س. برنوع دکیز اوردکی. * بحریه: دونایایه متعلق ایشار.

بَحْران [ع.س. برخستلق اثناسنده بردنبره ظهور ایدن ایلک ویا فنالق.

حریده، سیاستده، تجارتده تهلکلی وقایعه مصدر اوله بیله جک مک مهم برآن وزمان:

بحران وکلا، بحران مالی. [ع.س. آق دکیزله بحر محیط هندی

بَحْرین [یعنی بحر عمان. بر روایتی نظراً ده آق دکیز ایله قره دکیز.

بَحْسَب [ع.د. إعتباریله، کوره، نظراً، جبه، جهنجه، مقصدیله:

بحسب الزیارة: زیارت مقصدیله. [ع.د. حقیقه، لائق و جهله، تمامیله:

بَحَق [وظیفه سنی بحق ایفا ایدر. [ف.ا.د. حقیچون. * بحق خدا:

بَحَق [خدا حقیچون. [ف.ا.د. حکمیله، حکمنجه: بحکم

بَحْکَم [قدر: قدر حکمنجه. [ع.س. بحرل، دکیزلر، دریالار.

بَحْور [ب: بحر. [ع.س. کول.

بَحْیرَه [ع.س. رطوبتلی شیئلردن حرارت بخار واسطه سیله یوکسه لن بوغو.

بَدَرَقَه [فاد. دلیل، رهبر، قلاغوز، یول کوسترن.]

بَدَسْتَان [م. قیبتلی اشبا و مجومات، ماتیلان چارشی.]

بَدَعَت [ع. یکی شی، زمان سعادتدن بدعت حسنه، بدعت سیئه.]

بَدَل [ع. قارشیلق، عوض، برشیئک، یرنی طونان شی، اشبا بدلی، حیوان بدلی. خدمت عسکره به مقابل و یریلن پاره. * تعیین بدلی : عسکره تعیینات یرینه و یریلن پاره. * بدلا : بدل صورتیه. * بدلی : تعیینات پوصله لری آوب ساتارق تجارت ایدن.]

بَدَن [ع. اعضاء کؤکده، جسم، تن : آناجیک دالیز بوداقمز قسیمی : دیوار، سور. نفس، ذات، شخص، کندیلک : بدنندن صرف ایتمک. * بدنا : بدنیله، جسمله، شخصاً. * بدنی : بدنه منسوب.]

بَدْوَح [م. مکتوب ظرفلریناک اوسته، یازیلان اصلی مجهول بر کله. بعضیلری مراسلاته مأمور، مکتب ایدردر برلر.]

بَدْوَق [م. ویا بدیق. آیاقلری قیصه، بودور. م. آرت آیاقلری قیصه اوزون توپلو کؤچوک برصرتلان.]

بَدَوُی [ع. چوله، یاشایان. * بدویت : چوله یاشایانلرک حالی. فاد. و بدید. ظاهر، مشهور، بدیدار [کورو نور، عیان.]

بَدِیع [ع. افضال و نظیری اولمایان، خارق العاده برشی، ایجاد و خلق ایدن؛ یکی، غریب و خارق العاده، نادیده، کورولوب ایشیدله مش.]

بَدِیعَه [ع. نظر تحسین و تقدیری جالب، یک یکی برشی. ج. بدایع.]

بَدِیه [ع. دوشونمندن بردن بره، سوله تن کوزل سوز. باشلاقچ.]

بَدِیهی [ع. فکره کندیلکنندن کلن؛ دالیز آشکار اولان.]

کربه المنظر. — حال : حالی کوتو، دوشکون. — خصال و — خلق : خوی و طبیعت فنا، شریر. — خوی : خوی فنا. — خواه : هرکس فئالقی ایستین، غرضکار. — دعا : فنا دعا، علیه ایدیلن دعا، لعنت. — راه : فنا یوله ساپان. — رای : رایی فنا اولان. — رفتار : کیدیشی فنا. — زبان : آغزی پیس، کوتو سوز سوله یین. — سیرت : کوتو خویلو، اخلاقمز. — فرجام : صوکی، عاقبتی فنا. — فرما : فئالق و عیب ایشلمسی آمر ایدن. — کار : ایشی کوتو. — کردار : کوتو طبیعتی، خویسمز. — کان : سؤطن صاحب، موسوس. — کو : فنا سوز سوله یین. — کومر : ایچی، طبیعتی فنا. — لقا : چیرکین یوزلو. — نام : فنا آد قازانان، کوتولکلک یاد اولونان. — نژاد، — نسل، — نهاد : صویسمز، رذیل، اصلی فنا.

بَد [ع. آبرمه، برطرف ایتمه. بد : لابد : محقق صورتده، شبهه مز، حسب الضروره.]

بَدَا [ع. باشلامه، آغاز : ایشه بدا و مباشرت تاریخی نه در؟]

بَدَاوَت [ع. بدویک، کوجیکک؛ چول حیاتی. چول.]

بَدَاهَت [ع. هر هانکی برآمده دائر بردن بره سوز سوله. * بالبداهه : آکسزین، یکدن، بردنبره، آئیده، دوشونمکسزین، درحال، ارجمالا. ظاهر و عیان اولوب دلیل و اثباتدن مستغنی قالله. * بداهه : بردنبره، آکسزین، هیچ دوشونمکسزین.]

بَدَايَت [ع. اول، ابتدا؛ باشلامه. کوروولدیکی حکمه : بردعوانک ایلک دفعه اوله رق. بدایة : ایلک.]

بَدَايِع [ع. بدیهه، یکی شیتلر؛ بدایع طبیعت بر سیر ایت !]

بَدَر [ع. آیک اون پشنجی کیجه می. غزاء نبوینک وقوع بولدیقی بر.]

* بری ، بریسی : غیر معین بر کیسه :
 دون سزی بری - صودی . * برآزدن :
 بر مدت صوکره : سنی برآزدن کوروروم .
 * بریچک : همان بردفعه ، برکز : اوی
 بریچک کورسهم ؛ بر دانه چک : بریچک
 یاوروم ! * بردهاسنده : باشقه دفعه ،
 باشقه وقت ، تکرار وقوعنده : بردهاسنده
 سکا سویلرم . * او بر : برآزدها اوزاقده کی ،
 اوته کی ، دیگر : یارین دکل او بر کون ؛
 او برخی و بریکز .

[ع.س. قارا ، دکرز مقابلی . برآ : قارا
 بر] طریقیله . * بری : قارایه منسوب .
 [ع.س. خلوص نیت ، معصومیت ؛ لطف
 بر] وإحسان ؛ تقوی .

[ع.س. بغدادی ، حنطه .

بر] [ع.س. آیلشمه ، إفاقت ،
 بر و بر و] خسته لقدن قالقمه .

[ع.س. برلکده بولنان ؛ مساوی ،
 برآبر] مشابه ، مطابق ؛ بر خذاده ،
 بر تسویه اولان : صو ایله برابر . س.
 وفاقت ، معیت : اونک برابرنده در . ح.
 برلکده : برابر کلدک . = لشمک : برابر
 اولقی ، بر خذاده بولونق ، مساوی و مشابه
 اولقی . = لک : مساوی و بر خذاده اوله ؛
 موازنه .

[ع.س. نشان و امتیاز و برلدیکی
 برات] مبین فرمان . لیله - : فخر کائنات
 أفندیزه نبوتک تبلیغ بیورلدیغی شعبانک
 اون بشنچی کیجه می .

[ع.س. ازک قاردش ، آخ . بحر
 برادر] دوست ، محب . * برادرانه قاردشغه
 یاقیشه حق صورتده قاردشجه ، دوستجه .

[ع.س. صوغوغوغه مخصوص
 براده] مساماتی طویراق قاب .

[ع.س. فضل ، فضیلت ، کمال ،
 براعت] مزیت ، جودت ، سمو کمال .
 = استهلال : مقدمه ده متنه ماده مجهولیه
 دائر ایما . تو . اینی و کوزل بر دلیل ویا

[ع.س. دلیل و إثباته محتاج
 بدیهیات] اولمایان آشکار شیلر .

[ع.س. تخم ، حب ، اکیلله چک دانه ،
 بذر] ج. بذور .

[ع.س. بول بول ویرمه ، صاچه :
 بذل] بذل همت ؛ بذل جان .

[ع.س. اوزره ، علی . بروجیه بالا :
 بر] یوقاریده کی وجه اوزره . بر معتاد :
 آیلشلمش اولدیغی اوزره .

[ع.س. کوکس ، سیننه ، صدر : سیمین
 بر] بر : کوموش کوکسلی . عیش ،
 میوه : درخت بی بر : میوه سز آغاج .

[ع.س. کوتورن ، آلان . * دلبر :
 بر] کوکل آلان ؛ نامه - : مکتوب
 کوتورن .

[ع.س. بوتون عددرک ایلکی ، واحد ،

بر] یک ، تک ، مساوی ، فرقسز : یش
 یارمق بر دکل ، هپ بر ، ایکسی بر . فعللک
 اولنده . (بر کره) معناسنه اولورق لزوم
 ایدر : او یله برغزا ایتدککه ... * بر بر ،
 بر بر : تکر تکر ، دانه دانه صایاق .
 * ایکیده بر ویا ایکیده برده : صیق صیق ،
 اکثریا ، هردام ؛ ایکیده برده بزه کلیردی .
 * بره بر : چوق مؤثر ، پک نافع : بو
 علاج قولاق آغریسنه بره بردر . * بر
 چوق : خیلی ، مبالغه لی مقدارده : بر چوق
 مکتوب آلمش . * بردن : بردفعه ده :

بوی بردن ایچملی . * بردن بره : بر
 اوغوردن ، دفعه ؛ ناکهان ، آکسزین :
 بردن بره قالدی ، کیتدی . * برده :
 همده ، او یله ده اولسه ، ولوکه : برده
 کورمش ، نه چیقار ؟ تعجب و حیرت بیان
 ایدر : برده نه کوریم ! برده نه باقایم !
 * بردها : بر دفعه ده ، تکرار : بردها
 سویلمیسکز ؟ * بر زمان ، بر وقت :
 آسکیدن ، یکمش زمانده ، وقتیله : بر زمان
 برغروشه برآ کمک صاتیلیرمش . * بر قاق :
 نه آز ، نه ده پک چوق ، برممدار : بر قاق
 کتاب آلدیم . * برله : آینده ، در حال .

ایما : تورکیه ده جمهوریت اعلانی تورکیرک
حر و مسعود یاشایاجقنه براعت استیلاذر.
براق [ع.ص. مهرآج نبوده وکوب جناب
رسالتینهای به تقصیب بیوریلان
دابة فوق العاده صباه.

براق [ع.ص. يك بارلاق : بولانیق او-
لمایان ، صاف : براق صو.
بلوطسز ، آجیق : براق هوا . * براقلق :
صاف و آجیق اولش .

براقق [ق. ترك ايتمك ، مؤتمامق .
ققومق . پوشاق . امانت ا .
صالیورمك ، مساعده ايتك ؛ خوش کور-
مك : براق جانم ، اوتق زورلامه ايشته .
آج- : يلك ویرمه مك صفال- : قویو-
یرمك . کار- : قائده سی اولق ، کار ویرمك .
م . براغلمق . مته . برافدیومق .

بران [ق.ص. کسکین ، کبیجی : تیغ- :
کسکین قیلیج .
ق.ص. یوقاری به قالدیروب آمان ،
برانداز [بر طرف ایدن .

برانغار [ع.ص. عسکرک صاغ جناسی .
جوانغار : صول جناسی .

برانی [ع.ص. صحرا و قبره متعلق ،
ایانی . خارجی . احکام شرعی به
رعایت ایتمین .

براوو ی . آفرین .
براهمه [ع.ص. جم . برهنلر ، برهما مذ-
هبنه تابع اولانلر ، هند
و مجوسی رئیس روحانیلری .

براهین [ع.ص. جم . برهانلر ، دلیللر ،
حجتلر : براهین قاطعه .

برای [ق.د. ایچون ، قصدیلر ، لاجل :
برای سیاحت و تجارت .

برایا [ع.ص. جم . برهیلر ، خلق ، ناس ،
انسانلر ، مخلوقات .

برانت [ع.ص. بری و وارسته اوله .
بر دعوانک نتیجه سنده پاک
و ایلشکسز چیلعه : محکمه ده برانت

قازاندی . - ذمت : دستده بر نسی
اولمایش ، معصومیت .

برباد [ق.ص. پریشان ، خراب ، ویران ،
تلف و هلاک اولمش . تر . پس ،
فنا ، ملوث . * برادلق : پریشالمق ،
خرابلق ، پیلشک ، مردارلق .

بربر [ع.ص. تراش ایدن ، صاج کسن .
آفریقانک اقطار ضالیه سنده بو-
لوان بر قوم . - جه : بربر غومتک
طرز . اصول و لسانده . * بربرستان :
بربر قومیلر مسکون یر . * بربری : بربر
قومنه منسوب .

بربط ع.ص. لاوله دنیلن چالنی .

برپا ق.ص. آیفاده ، قائم ، ایاق اوزرنده .
برت [ع.ص. صاج و صفال دوکن کل نوعندن
بر علت .

برتر [ق.ص. دها یوکسک ، رفیع ، اعلا ،
اوستون . * برترین : اک زیاده
یوکسک و رفیع اولان .

برج [ع.ص. قلعه ، حصن ، قلعه فله سی ،
اکثریا مدور یوکسک بنا . مدار
شمسک منقسم اولدیغی اون ایکی قسمدن
هربری . هر هانکی بر شکل و صورت
ارائه ایدن و کندیشنه خصوصی بر اسم
وریلن کواکب ثابته کومه سی : دباکبر
برجی . جم . روج .

برجا [ق.ص. برنده ، تام ، صحیح و مناد-
صب اولان . یا- : ثابت قدم .

برجسته ق.ص. متین و لطیف .

برجک [ع.د. ویا بریمک . بر دانه جک .
یا لکز بر .

برجیس [ع.ق.ص. مشتری نامنده کی
سیاره . آلبرجیس .

برخانه [ق.ص. بویوک و غیر منتظم
اسکی ویا خراب او ویا بنا .

برخای ع.ص. یاراماز ، خایلاز ، هایسه .

برخوردار [ق.ص. سی و غیرتشک ممره-
اسی ایتطاف ایدن ؛ مسعود

برَد [ع. صوفوق، سرما. — العجوز: قوجه قاری صوفوخی.]

بَرْدَار [ف. فاصه. اصلمش، مصلوب. میوه‌ی، ثمره‌ی.]

بَرْدَاشته [ف. فاصه. قالدیریش، رفع اولونمش، معروض.]

بَرْدَوَام [ف. فاصه. دوام اوزره، دائم، باقی، متادی، متوالی.]

بَرْدُوش [ف. فاصه. اوموز اوزرنده، اوموز-اوی اوموزنده، سرسری.]

بَرْدَه [ف. فاصه. اسیر، کوله، طوتساق.]

بَرْدَه [ع. س. عه‌لرک کبیدکلری بر نوع خرقة. قصیده. — کعب بن زهیرک حضور نبوده اوقودینی قصیده مشهوره.]

بَرَر [ع. ه. دفعه‌سنده بر، بهینه بر: حصه‌مه بر لیرا دوشدی.]

بَرَزَح [ع. س. ایکی دیکر آراسنده بولونان وایکی قارانی ربطایدن دار دیل: پاناما برژی. ارواح امواتک قیامته قدر بولوناجقلری محل. مج. ص. چوق کوچ، زور، بلالی.]

بَرَص [ع. س. آبراشلق علی.]

بَرَطَرَف [ف. فاصه. دفع اولونان، برطرفه — ایتک: اورته‌دن قالدیرمتی، دفع ا. ح. شوبله طورسون، لازم دکل: لطیفه برطرف.]

بَرَعَكْس [ف. ف. عکسنه، ترسنه، خلافت: ایش برعکس اولدی.]

بَرَعَامُوت [ع. س. پورتقال جنسندن بر میوه‌که بوندن پک لطیف بر قوقو استحصال ایدیلیر.]

بَرَف [ف. س. قار، ثلج. * برین: قاره منسوب. شیر برین: قاردن آرسلان.]

بَرَق [ع. س. شیمشک، بارقه. — اورمق: چاقق. — انداز: پارلایجی.]

بَرَقَر [ف. فاصه. قرارنی، یری، دائمی، دوامی.]

بَرُقِع [ع. س. یاشمق، پنجه؛ یوز اورتیدی. ج. براقع.]

بَرُک [ف. س. باپراق، وزق. بی. ونوا: آلهه آوجده قالماش.]

بَرُک [ع. س. قاتی، سرت، صاغلام، متین. ح. پک؛ صاغلام اوله‌رق.]

بَرُکَات [ع. س. ج. برکتلر، إحسانلر. — ورسون: — صاعینک مالنک بدانی آلینجه سویلدیکی برسوزکه خیرلی اولسون معناسنه برکتی تعبیریدر؛ جواباً: برکتی کور ویا بول! دیرلر.]

بَرُکَان [ع. س. یانار داغ. * برکانی: یانار داغه منسوب.]

بَرُکَت [ع. س. إحسان، نعمت التیه؛ میمنت، سعادت، خیر، بولق، فیض. — ویرسین: الله حمد اولسون، نه‌ایکی که. * برکتلی: بول، خیرلی، میمنتلی. * برکتلی اولسون! ینکده‌ینلره سویله‌ن بر تعبیردر، جواباً: سزده بویورک، دیرلر.]

بَرُگْدَار [ف. فاصه. خاطردن چیقارلمه‌مق ایچون ویریلن هدیه.]

بَرُگُرُیْدَه [ف. فاصه. سچمه، منتخب: آثار برکزیده.]

بَرُگِشْتَه [ف. فاصه. معکوس، ترسنه‌دونمش: بخت برکشته.]

بَرُکَه [ع. س. حوض، کول. ص. بریکینتیسی.]

بَرُکْشَمک [ف. بر اولق، اتحاد ایتک، طوبلانق؛ اویوشمق.]

بَرُکْ [ع. س. احدث، بر و تک اولسه. اتحاد، اویوشمه. * آل برلکله: مشترکاً، برلکده. — اولق: اویوشمق، اتحاد ایتک. ص. براوقه‌سائره قیمته‌دولان.]

بَرُلی [ع. س. إسقامبیل، دومینو و سائرده بر اشارتلی اولان کاغذ، پول و سائره.]

بَرُنا [ف. فاصه. کنج، جوان، دلیقانی. — بیر و: — کنج و اختیار.]

برنجی [ع. اهلك، اول، اولكى؛ اُنك
برنجى مهم، بائليجه. • برنجيتك :
برنجى اوليش، باشده بولونجه.

برنوس [ع. ويا پورنوس. عربلك
خوالى و باشلىلى حمام حوليسى. برنوع
قادين يندرمه مى.

بروات [ع. ج. براتر، امتياز سذرلى.
ب : برات.

بروت [ى. خام، ايشلمه مى. — ثقلت :
طاراسى جيقارلاماش ثقلت.

بروج [ع. ج. برجلر. ب : برج.

برودت [ع. صوغوق، صوغوقلى،
خوش پکينه ييش، صوغوقلى.

بروز [ع. آچينه چيجه، ميدانه
چيجه، ظهور.

بروم [ى. جسم، اجسام، بسطه دن برى كه
دکيز سوزندن جيقاريلير. فنا بر
قوقوسى واردر.

برومور [ى. بروم ايله اجسام بسطه دن
داوران فوتوغرافيلده مستعمل.

بروز [ى. باخير، قالاي و تويان
اپيلان خيطه، توتج.

برونشيت [ى. نفس بودورلر يك ايتهاى.

بره [ى. تضيق ايدله سندن دولاي وجودك
بررنده حاصل اولان چوروك. —

ملك : بره حاصل ا. چورونك، زدملك.
[حد. عو. اى، ياهو، بكا باق : بره
بره [حسن ته بايوردك اوراده !

برهان [ع. دليل، حجت، اثبات.
ج. براهين.

بره قفاست [از. فهوه آلى.

برهمزده [ف. فارما قاراشيق، آلى
اوسته كترلش.

برهمن [ع. براهمذهبنه منسوب.
هندو و مجوسى دىس روحانيسى.

برهنه [ف. آجيق، چيلاق، عارى،
پالين. — سر : باشى آجيق.
— پا : پالين آياق.

برهوا [ع. هوايه كينش، نائب اولمش،
اوچورولمش، نابود.

برى [ع. بو طرفده، يائنده، ده ياقين،
اوته مقابلى. برى كل ! ع. ياقينده

بولونان : برى طرف. دن : — دن اعتباراً :
نه وقتدن برى بوراده سلك؛ اوته : اوافاق

تفك بعض شيلر. اوته دن : — اُسكيدن برى.
[ع. سالم، قور تولمش، معاف،

برى [آزاده ! پاك و منزه.

بريان [ف. كباب قاوورمه.

بريج [از. برنوع كاغد اويونى.

بريد [ف. تاتار، پوسته.

بره تيز [از. ساج ويا آناج دلك ايچون
قوللايلان آلات، قيريق.

بريق [ى. ايكي ديركلى يلكنى كيسى.
كوجوكى : بريغانتين.

بريكديرمك [ف. طوبولاق، جمع ايتك.
م. بريكديرمك.

بريككم [ف. طوبولاق، يغللق : تراكم
ايتك، شيشك.

بريكندى [ى. ويا بريكينش. بريره
بريكمله حاصل اولان شى.

بريكهت [ى. كومور توزندن اپيلان
طوغلا شكلنده كومور.

بريكى [ع. يائينده كى، بو طرفده كى.
مقابلى : اوته كى. اوته كى : —

هركىس، هر كيم اولورسه.

برين [ف. يوكسك. رفيع.

بريه [ع. چول، صحرا، ييبان.
بريه الشام : شام چولى.

بريه [ع. بحريه مقابلى، قيه عكرى :
قوه بره.

بريه [ع. خلق، ناس، انسانر،
مخلوقات. ج. برايا.

كلفتله ياپيلان زينت . * بزتك : سوسلنمك ،
تزين ا . ، دوناتق ، آراسته اولق .

بزير [س . - باغی : بوياجيلقده قوللاييلان
سكتن تخمی باغی .

بزيقجی [ص . غل . مزيقجی . اويونده
حيله ايدن . مغالطه جی .

بزيقمق [ف . صيقيلمق ، داريره قيصلمق ،
غجيقلانوب حال كلك ، تزويره
قاجق . * جزيفم بزيقدی : ايچيم صمئلدی .

بزريك [س . برقاج دسته إسقامبيل كاغديله
اوينانان اويون .

بس [د . (ب) ايله باشلايان خفيف هجائی
كلهرك اولنه كلهرك مبالغه بيان
ايدر : بس بالی . ب : باس .

بس [ع . ف . ح . كافي ، يستر ، آلورر ،
كافيدر ؛ اوقدر ، بوقدر ، يالكوز .
د . ويا بوس . ب ايله باشلايان
بصغترك اولنده مبالغه بيان ايدر :
بوس بوتون (بسبوتون) .

بسا [س . آراناوود عهد و پيمانی ؛ خصم
آراسنده عهد و پيمانله ياپيلان متاركة :
آرالرنده برأيلق بسا واردر .

بساتين [ع . س . ح . بستانلر ، باغملر .
بساط [ع . س . دوشمه ، كلم ، سجاده ،
بويوك خالی .

بسالت [ع . س . يكيترك ، بهادرلك ،
جسارت . ايراز بسالت اتمك .
بسائط [ع . س . ح . بسيط اولانلر ، مركب
اولمايانلر ؛ دوز ، عاروضه ميز ،
ساده شيللر .

بستان [ع . س . فارسی بوستان دن معرب .
* بستانی : بوستانجی ، باغچوان .

ليستر [ف . س . دوشك ، يتاق .
لسته [ف . ص . ناغلی ، قبالی ، مربوط . س .
برشريقنك مقام آهنگی . - كاز :
كفته لره بسته يعنی آهنگ اويدوران موسيقی
شناس . مقابلی : كفته . * بستکی :
مربوطيت ، باغليق ، قباليلق .

[ی . س . صاچلری پارلاتمق اينچون
بوللاييلان قوقولو باغ .

بز [س . پاموق ويا كستدن طوقومه .
بز [ع . وجودك بعضی يرلرنده پيدا اولان
غده لر ، مزجرك دانلر .

بز [ص . جمع مشكلم ضمیری ، نحن ، ما :
بز كلك ، آچك قابونی . - بزه :
كندی كندیمزه . - ده : بزم اوده ، بزم
ملكته ؛ بزدخی . - جه : بزه كوره .

بزادی [س . كوچكيل يانوت .

بزاز [س . بز آلوب صاتان * بزازستان :
بزازستان ، چارشویری ، بدستان .

بزر [ع . س . تخم ، سبزه ياخود چيچك
تخمی . ح . بزور .

بزرگ [ف . ص . بويوك ، عظيم ، اولو ،
كبیر . ياشلی ، رتبه لی . * بزرگان :
بويوكلر ، بزركلر .

بزرگوار [ف . ص . جلال وعظمت صاحبی ،
فاضل ، عالی ، بويوك مرتبه لی .

بزرستان [ف . س . چارشویری .

بزك [س . سوس ، زينت . * بزكجی :
[سوسله ییجی ، دونادییجی .

بزگین [ص . بيقش ، اوصاشمش ؛ ما یوس .
[ياديرغامش ، رغبتسز .

بزلیه [س . نخوده بکزه ين معروف سبزه
كه اكثريا يشيل اولور .

بزم [ف . س . مجلس ، عشرت مجلسی ،
ضيافت . * بزمكاه ويا بزمكه :
عشرت مجلسی ، سيریری .

بزمك [ف . بيقمق ، اوصاشمش ؛ ما یوس ،
[يزار ومتفر او . ، فتوركتير .
حك . م . بزديرهك .

بزمك [ف . ويا بزدهك : سوسله مك ،
[تزين ا . ، چكي دوزن ويرهك .

بزمكي [ص . بزه تعلیق اولان ، بزم
[تصرفزده بولنان .

بزن [س . سوس ، زينت ؛ كلفت ، غير
[طبیعی حال . اوزن - : اوزنهرك

بَشَارَت [ع. - اجسامك كوزلكى -
[تر. - چيركىن قياف. - اغويه -
يكى چيلمه شى ، تازه بلا ، بدعت .

بَشَارَت [ع. - ائى خبر ، مژده . مژده
كثيره لك آلايى هديه ، باغش .

بَشَاشَت [لطف . شادلىق .
[ع. - كوزل يوزليك ، رفق ،

بَشَر [ع. - انسان ، آدم ، مردم ،
[انسانيت . البشر : انسانلر .

• ابوالبشر : حضرت آدم . • سيدالبشر :
حضرت محمد . • بشرى : بشره منسوب .

انسانى . • بشرى : انسانلىق .

بَشَره [ع. - دريغك طغى خارجيه مى -

بَشْرِى [ع. - ائى خبر ، مژده ، انجيل .
[شريف .

بَشَوَش [ع. - غل كوزل يوزلو .

بَشِير [ع. - ائى خبر كتين ، مژده جى ،
[مژده پيشديرى .

بَشِيك [ع. - كوچوك چوچولرى اينجه

پاتيروپ مالالاراق اويوتدقلى .
معروف آلت ، مهد ، كهواره . • اجل

بَشِيكى : اولوم تملكسته معروف متازه جى
اسكلمى وساره كى شى .

بَصَر [ع. - كورمه ، رؤيت . عين .
[كوز . قلب كوزى . ج. ابصار .

• اولوالابصار : كوروب آكلايانلر ، بصيرت
صاحبلىرى . • بصرى : رؤيته منسوب .

بَصْره [سخ . وقتيله عراقده بو نامده كى
[ولايتك مركزى ايدى .

بَصَل [ع. - صوفان .

بَصِير [ع. - كورنمى ، بصيرت صاحبى .
[اولان ، كوروب آكلايان .

بَصِيرَت [ع. - قلب كوزمه كوروش ،
[ذكا و فراست . دليل ، برهان .

• بصيرتى باغلاشق : غفلت اتمك .
• بصيرتمز : قلب كوزيله كورمه ين ،

فراستمز . • بصيرتمزلك : قلب كوزيله
كورميش ، غفلت . • بصيرتلى : قلب .

بَسَط [ع. - يايغ ، سرمه ، آچه . بيان
[وفاده ، اوزون اوزون آكلاته .

بَسْمَك [ع. - ييوي اينجه جكى ويرمك ،
[انلاق و اعاشه اتمك : سيمر .

تلك : قبارتمق . مت. بسملك . ل. بسملك .

بَسْمَه [ع. - اولادلىق ائتمك اولونان
[خدمتجى قيز .

بَسِم [ع. - باهردن مخفف اسميله معنا .
[ستدر . - الله : اللهك اسميله .

بَسْمَكه [ع. - بسم الله الرحمن الرحيم . جمله
[شريفه تنك اسمى .

بَسَى [ع. - هرهانلى بر جسمه ايستيلن
[وضعيق ورمك ايچون اوتسته

بريسنه قونان آغاج ، دمير طاقوز وساره .
حيوان سميرده جلك ير . - يه قومق :

سميرتمك . • بسلى : سميز ، مخصوص
تاوانلش ، تاولى .

بَسَى [ع. - چوقلىق ، كثرث ، برچوق .

بَسِيَار [ع. - چوق ، كثير .

بَسِيَط [ع. - يايغين ، واسع ، كنيش .
[مركب اولمايان . ساده ، دوز ،

عارضه سز .

بَسِيَطَه [ع. - سطح ، سطح ارض . ارض .
[ارتفاع تخته مى . • بسطة

شميه : افق ويا شاقولى بر سطحدركه
اوزونده بولنان وساعتلى كوسترن چيز .

كيلره يه اوزونده كى بر مارك كولكمى
دوشمككه كونك ساعتلى ادايه ايدر .

بَسِم [ع. - كوزل يوزلو ، داغما متبسم .

بَش [ع. - دردن موكره كى عدد ، خه ،
[بش . - قاروش : موقت . •

بشر : هر دفعه منده بش ، بهرته بش .
• بشك : بش اوقه ، غروش وساره

قيمتنده اولان . • بشامه : بش قات اتمه ،
تعميس . • بشلى : بش عددى حاوى

اولان ، خامى ، محس : اسقامبيل كاغد .
لرنيك بش بشكلىسى . • بشنجى : دردنجيدن

موكره كلن ، خامس .

کوزیلہ کورن ، بر شیٹک ماہیتی آکلا یوب
تدبیری داورانان .

بضاعه [ع. س. ویا بضاعت . آلتوب
صاتیلان شی ، مال ، متاع .
غذا . معلومات ، سرمایہ . * قلیل البضاعه :
علمی ، سرمایہ سی آز . جم . بضائع .

بضائع [ع. س. جم . بضاعہ لر ، ماللر ،
متاعلر . ب : بضاعہ .

بط [ع. س. اوردک .

بطاریه س. ب : باتاریہ .

بطاق [ص. بطاقلق ، بطاقلی وسائرہ .
ب : باتاق ، باتاقلق الخ .

بطال [ع. س. تنبل ، ایشسز ، حیلار .
یہودہ ، فائدہ سز . جسور ، تهرمان .
غدا . حکمسز ، اعمیتی قالماش ؛ ایشلہ سز ،
پک بویوک . س. برایشہ متعلق اوراق .
— ایتک : حکمسز و قیمتسز بر حالہ قومق .
[ع. س. ایشسز لک ، عطالت .
بطالت [جسارت ، قهرمانلق .

بطانیہ [س. اوزری توילו ویا تویسز
یوک ویا باہوق اورتو .

بطائت [ع. س. یاواشلق ، آغر داورانمہ ،
ضدی : سرعت .

بطریق [ع. س. بر خرستیان اوردوسنک
جنرالی . ب : بطریق .

بطش [ع. س. قوت ، شدت ، جسارت .
عنف وشدتہ یا قلامہ .

بطلان [ع. س. اساس و حقیقتی اولمایان
شی ، یالان ، یہودہ لک . — حس :
حسک ، إبطالی ، بر عسوک حسدن محرومی .

بطمان [س. ویا باتمان . مقداری ہر بردہ
باشقہ براولچو ویا ثقلت .

بطن [ع. س. قارن ، ایچ ، شکم . نسل ،
صوی . قبیلہ نک کوچوکی . جم .
بطون . * بطنی : قارنہ منسوب .

بطون [ع. س. جم . بطنلر ، قارنلر ، داخلر ،
نسللر . ب : بطن .

بطی [ع. ص. آغر ، یاواش ، کج . بطی
الہضم : ہضمی آغیر . بطی الحرکہ :
آغیر حرکت ایدن .

بعبارتہا [ع. عینا ، عینیلہ ؛ عبارہ
و افادہ ی دیکشدر مرکسزین .

بعث [ع. س. کوندرمہ ، یوللامہ . یکیدن
دیریلہ . اوردو .

بعثت [ع. س. بر پیغمبرک خلقی دین حقہ
دعوتہ مأمور بیورلمسی ، رسالت .

بعد [ع. طرز . صوکرہ ، ایلریدہ . — الظہر :
اوکلہ دن صوکرہ . — ما ، من — ،

فیما : اوندن صوکرہ . — آزین ، — ذا :
بوندن صوکرہ . * بعدہ : اوندن صوکرہ ،
متعاقباً .

بعد بعد [ع. طرز . بر چوق وقت صوکرہ ،
نہدن صوکرہ .

بعد [ع. س. مسافہ ، اوزاقلق . فکر
اولاغی ؛ ذکا و فراست .

بعض [ع. ک. برقاج ، بر مقدار ، بر قسم ،
بر طاقم : بعض آدملر بویلہ
دوشونورلر . بعض الیالی : بر کیجہ . — ،

بعضاً : آرا صرہ ، بعض کرہ . (بعضی)
شکلندہ یازارلر : بعضیسی ، بعضیلری .

بعون [ع. یاردیمیلہ . بعون اللہ تعالیٰ :
اللہ تعالیٰ نک یاردیمیلہ .

بعید [ع. س. اوزاق ، ایراق . غیر مأمول .
— الاحتمال : احتمالدن اوزاق .

بعینہ [ع. ح. عینیلہ ، ناصلسہ اویلہ ،
اولدینی کبی : بعینہ یازمش .

بعات [ع. س. جم . باغیلر ، زوربالر . ب :
باغی .

بغایت [ع. ح. پک چوق ، صوک درجہ دہ ،
پک زیادہ .

بغتہ [ع. ح. بردنبرہ ، آکسزین ، غفلہ ،
بکلنلمدیکي حالہ : بغتہ کلدی .

بغدادی [ع. س. ص. بغداد اہالیسندن ؛
تر . س. بر بندہ بولہ دیر کلرینک اوستہ آراقلی

دار تختہ لر چیویلہ یوک واوزرلری صیوانارق
یا بیلان دیوار ، طاوان وسائرہ .

بغدان [سخه رومانیایی تشکیل ایدن ایکی ملکشدن بری .

بُغْدای س ب : بوغدای .

بَغْض [ع. کین و نفرت ، عداوت ، خصومت . — ایتماک : کین طوکتی .

بَغْل [ع. قاطر ، آستر . ج. بغال .

بَغْی [ع. حفسزلی ، ظلم ، زوربالی ، آزیغیلی ، سرکشک . حقدن عدول .

بَغْیَر [ع. ذات سلب . بلا ، بی ، سز . — حقیر : حقیر .

بَقَاء [ع. دوام ، ثبات ، اولکی حال ، اوزره قاله . داربقا : آخرت .

بِقَاع [ع. ج. بقعه لر ، اقلیم لر ، ملکتر ، تارالار ، طوبراقلر . ب : بقعه .

بَقَّال [ع. سبزه چی . غله برنج ، شکر ، دیوکا ممال شیلر ساتان .

بَقَّایاه [ع. ج. بقیه لر ، فضله قالان شیلر . غله . سنه سنده تعصیل اولونامایان

ویرکیلر و واردات . سلاح آلتنه آلتنه مایان قرعه افرادی . ب : بقیه .

بَقَر [ع. صیغیر ، اوکوزلر و اینکلر . صیغیر جنسی .

بَقَرَه [ع. اینک . ج. بقرات .

بَقْعَه [ع. اقلیم ، مملکت ، بر ، صوبراق ، تارالا . ج. بقاع .

بَقْل [ع. سبزه ، یشیلک .

بَقْلَه [ع. فول دینلن معروف سبزه . عربجهده باقلاه یازیلیر .

بَقْم [ع. قمری آغاچ بويا ، خاص اولمایان بويا . زبازدی : باقمام .

بَقِيَّه [ع. آرتان ، کری به قالان . . بقیه السوی : قلیجدن قورتولوب قتل اولونمامش اولانلر . . بقایا .

بَک [ع. بویوک ، زنکین ، منمول ، ایلری ، کلن آدم . آمر ، رئیس ، حاکم ، برنس . استقامیل کاغدلرئک برلیمی . قائم مقام ، میرالایرله یاشا زاده لر و زنکینلر ویریلن

عنوان . • آلائی بیکی : وقیله ژاندارمه آلائی قوماندانلک عنوانی . کلخان بیکی : جاپقین ، تریه سز و ردیل .

بَک [ع. ویان . سده کی و بالخاصه یوزده کی بَک [ع. طریف لک ، بَک ، خال ، شامه .

• ات بیکی : جلدک اوستنده کوچوک قبارتی . — دوشمک : لک پیدا اولوق . • بکلی ،

بشلی : بر ویا برقاچ بی اولان ، لکلی .

بَکاه [ع. آغلامه ، کوز یاشی دوکه ، نالان اوله ، ناله ، کریمه .

بَکار [ع. زوجه سز یاشایان آدم . بیکار — شکسته یازمق یا کیشدر .

— لی : اولی اولمایانک حالی .

بَکارت [ع. آرک کورمه مش قیزک — آرک کورمه مش قیزک .

بَکام [ع. آرزو و مقصدینه نائل اولان ، معبود ، اختیار .

بَککاش [ع. آفران ، کفو ، معادل . — بککاشلق : مساوات .

بَککاشی [ع. حاجی بککاش ولی به — منسوب طریفته اولان .

لافتید ، رند . • بککاشیک : بککاشی طریقی و بو طریفته اولان منسوبیت .

بَکچی [ع. بریشی بکلین ویا عافطه ایدن ، حارس . کیجه لری

سوقاقلرده طولاشوب عله بی بکلین آدم .

بَکر [ع. طوقولمامش ، بوزولمامش ، بکر [ع. قیز اوغلان قیز ؛ آرک کورمه مش .

فکر — : دها اول کیمسه طرفندن إقاده ایدله مش اولان فکر ، اوریشنال .

بَکری [ع. چوق ایچکی ایچن : ایچکی به — دوشکون آدم ، سرخوش . •

بکریک : ایچکی به دوشکونلک ، سرخوشلق .

بَکز [ع. یوز ، چهره ، وجه ، یوزک — رنکی . • بکزی آتقی ، اوچق : یوزی صاوامق .

بَگزاده [ع. بک اوغلی ، امیل . صوبلی . — لک : صوبلیلق ، اصالت ؛ هوپاللی ، مسرفلک .

بکزمک [ف. بر شیئی دیگری کبی
یا بق، تشبیه ایتمک؛ یعنی
برخی دیگری ظن ایتمک. اینجا به باقی،
هر هانکی بر صورتله تسویه ایتمک.
اولدرمک. * بکزمه: بکزمک فعلی،
تشبیه، تقلید. م. بکزدلک.

بکزه مک [ف. مشابه اولق. بر شیئه
—: بر معنی افاده ایتمک.
* بکزه پیش: مشابهت. م. ب: بکزمک.
— ویا بنک. بک کبی لکه.
بکک [—: ص. بن (بک) کبی
اوافق اوافق نقطه لی. * بشکلی: اوافق
اوافق بنلی، لکلی.

بکلمتمک [ف. انتظارده براقق، بکلمکه
مجبور ایتمک. بر بکچی
قویارق نظارت آلتنه لدرمق. م. بکلتدیرمک.
[ف. هپ بر لکده مشترکا]
بکشمک [یکلمه مک.

بکک [—: بک صفت و عنوانی؛ اصالت.
بر بکک اداره سی آلتنده بولنان
مملکت. بطایفه. حکومت عائد، دولتک مالی،
میری. * بککچی: وقتیلده دیوان هایون
قلمنک رئیس.

بکله مک [ف. ویا بکلمک. برینسک ویا
بر شیئک کلمسه قدر بر یرده
قالق: دشمنی بکله مک، امر بکلمک.
اومق، امید ایتمک: بونی سزدن بکله مزدم.
محافظه و صیانت ایتمک، قورومق: جبج.
نه بی بو کبیجه سز بکله یکیز. حاضر
و مهیا اولق: اوتوموپیل سزی بکایور.
تاخیر ایتمک: بو ایشی یا بق ایچون یازه
قدر بکلمی. م. بکله تمک، بکله تلمک:
انتظار اولق، اومولق. * بکله مه:
بکله مک فعلی، انتظار، قورومه، بکلمکه
مخصوص عمل. * بکله یچی: انتظار ایدن،
محافظ. بکله پیش: بکله مک فعل و طرزی.
انتظار، قورومه.

بگندی [—: پاتلیجان ییکی. خنکار
—: ساری بر چیچک.

بگنمک [ف. آبی بولق، تقدیر ایتمک؛
خوشالامق: بو قوقوی
بکندیکیزی؟ سچمک، انتخاب ایتمک:
بو یوز و کاردن برینی بکنکیز. * آدم
بکنمه مک: کیمسه بی اهل و مقتدر
بولمه مق. * کندخی بکنمش: خود پستند،
مغرور. * بکنمه و بکنیش: بکنمک
فعلی؛ تقدیر، انتخاب، سچمه، ترجیح.
م. بکنلمک. م. بکندیرمک.

بل [—: بدتک اورتمه، چیچک اوست
طرفی؛ قارتک آرقه سی. ایکی
یوکسک طاعک آراسنده کی قسم. — ص.
ئوقلنی: ایدوار یولنده بر نوع سیلان
مخاط. * بلنی بولمک: بر باد ایتمک،
فتوره دوشورمک: بوفلاکت حریفک بلنی
بولدی. — ویرمک: دوز بر شیئک
اورتمه سی چقورلاشمق: دیره ک بل ویردی.
— باغلامق: کونمک.

بل [—: طوبراغی قازمغه مخصوص ایکی
چتال دمیرله بر صاپدن عبارت
آلت. * بلله مک: بل ایله بریری قازمق.
م. بلله تمک. م. بلله تمک.

بلایه [ع. غم، کدر، مصیبت، آفت؛
جزا، غایت مشکل ایش، بویوک
غائله. — یه اوغرامق: کسدری موجب
برحاله جاتمق. * باش — می: جان صیقیجی
ایش ویا آدم. — کش: بلاچکن، دوده
دوچار اولان. — لی: صیقیتلی و مشکل:
بلالی ایش؛ آشفته دوستی. — زده:
بلایه اوغرامش.

بلا [ع. د. سز، سزین، بغیر. — سبب:
سبب سز. — بدل: بدلسز.

بلاد [ع. ج. بلدملر، مملکتلر، دیارلر.
— ب: بلده.

بلادت [ع. — بدالاتق، قالین قفالیق؛
— بلاهت، اذعان سزلق.

بلاغ [—: ایریش، تبلیغ اولنان شیء.
— اخیر: اولتیماتوم.

بالغام رنگنده .

بَلَك

ب . اوزندن يول كچن تبه .

بَلَكِه

ا . اولاييلير . نه بيليرسك ؛ بلكه
بو كچه قار ياغار . حق ، اولي بالطريق :
سكا دكل بلكه بكاده ويرمه چك . غلط
اولاق (بلكه لكيم) ده ديرلر .

بَلَمَك

ا . اوكره نملك ، حفظ ا . ، عقلده
طوتحق . ظن ا . مت . بلتمك :
ع . بلي ا . ، ميدانه چيلار مق . م . بلتمك .
ب : بل .

بَلَمَه

ا . بلتمك فعلی ، اوكره ننه . آتمك
بلنه قونان كچه وساره .

بَلْمُور

ا . غایت بارلاق وشقاق عاش ويا
بك صاف و تمیز بیاض جام ،
قزیستان . ب . بلور کپی : صاف وشقاق .
ب : بلور .

بَلْمِي

ا . ظاهر ، آشکار ، بدیهي ،
میدانده : هوانك بوزاجني بلمی
ایدی . — باشلی : معتبر ، معروف ، خاطری
صاییلیر ، باشلیجه . * بسبلی : آب
آشکار . * بلیمیز : بجهول : نابدید ،
غیر معین ، فرق اولونه ماز .

بَلْمَد

ا . قام . يوكسك ، رفيع ، عالی .
— همت : سعی و همت عالی .

بَلْمُور

ا . شفاف معدنی بر ماده ؛ يك
صاف و تمیز بیاض جام . *
بلوری : بلوره منسوب و متعلق .

بَلْمُوط

ا . همیشه آغacı . پلاموط .
* بلوطیه : میشه چنندن اولان
نباتات .

بَلْمُوع

ا . وارمه ، يتيشمه ، ارسكله
سنه ارمه ؛ كمال .

بَلْمُوف

ا . آلدانغنه ويا قورقونغنه
مخصوص سوز ويا حرکت .

بَلْمُوك

ب : بونوك .

بَلْمُورَازِي

ا . بل صونوقلغی ، اعضای
تناسلیه نك إلتاهی .

بَلَاغَت [ا . ابی سولك . توییح
وإقناع إيتك قابلیق . كلامك
حسن صورتله و دوزگون اولهوق إفاده می .

بَلَاهَت [ا . بونلك ، حماقت ، ملا .
حظه مزلق ، صافلق ، ساده دلك .

بَلَايَاه [ا . بلیه لیر ، فلاکتلر ، کدرلر ،
ب : بلیه .

بَلْبَل [ا . چسوق گوزل اوتن معروف
قوش ، عندلیب ، هزار .

بَلْچِچِقا [سخ . اوروپانك غریبنده کوچوك
بر دولت اولوب مرکزی
بروكسل در . ۳۰۴۴۳ کیلومتره مربعی سطحه
۷۴۷۸ نفوسه مالکدر .

بَلْد [ا . شهر ، مملکت ، خطه ، قصبه .
ب . بلاد ، بلدان .

بَلْدَان [ا . بلدلر ، شهرلر ، مملکتلر .
ب : بلد .

بَلْدَه [ا . شهر ، قصبه ، مملکت .
بلده طیه : مدینه منوره .

بَلْدِي [ا . شهره منسوب . شهر ویا قصبه
أهالیسندن اولان . یری ، محلی .

بَلْدِيَه [ا . شهر ایشلرته ، بر بلده نك
امور و خصوصات تنظیفیه ، تزیینیه
وساره سته باقان دائره .

بَلْسَان [ا . بلسنك آغacı .

بَلْسَم [ا . بلسنك یاغی . بلسمی :
بلسنك یاغنه منسوب و متعلق .

بَلَش [ا . بلاشی (دن غلط : باد هوا ،
پاره صر .

بَلْطَفَه [ا . — تعالی : حق تعالی نك لطف
و عنايتله : بلطفه تعالی قور تولدق .

بَلْع [ا . یوتنه ؛ آیمه ، صی ایتمه :
سونکر صوی بلع ایدر .

بَلْعُوم [ا . غیر تلاق .

بَلْغَاء [ا . بلیغ اولانلر ، بلاغت
صاحبزلی . ب : بلیغ .

بَلْغَم [ا . اخلاط أربعة نك بری ، بالغام .
* بلغمی : بالغامه منسوب و متعلق ؛

[د. اوت ، های های ، پی ، نعم .
 بلی] (فارسیدن مأخوذ بر کله) .
 [ع.ص. احق ، بدلا ، عقلسز ،
 یلید] [ذعانسز ، بوك .
 [ص. بلی اولمایان ، فرق او-
 بلیرسز] [لونمایان ، مشکوک .
 [ف. کورونمکه باشلامق ؛ ظاهر
 بلیرمک] [و آشکار اولق ، میدان چیقماق .
 [ع.ص. فصیح ، نافذ . دونکمن
 [ع.ص. جم. بنتلر ، کریملر ، قیزلر ،
 بنات] [دختلر . — دهر : مصیبتلر ،
 فلاکتلر . — نعلش : دب اکبرک یدی
 یلیدی .
 [ع.ص. جم. بندرلر ، مرسلر ،
 بنادر] [لیمانلر ، اسکلهلر . ب : بندر .
 [ف. قولاغک آشاغیسنده کی
 بنا گوش] [یوموشاق قسم .
 [ف.ص. مشهور ، نامیدار ، نامل :

بور دیر [ی. -] بر حسابك تفصیلا
بور دیر [حای و یا بردوسیه ك اوراقی
مشر جدول : معاش بور دیرسی .

بور دیر مق [ا. ایكدیش ایشدیرمك ،
ا. ركلككی كیدرمك ، ا. تكم .
بور ژو وازی [ی. -] آراسته بولونان برصنف
خلق ، معتبران طالی ، طبیبسی .

بور سه [ی. -] اسهام ، تدویلات ، ذخیره
بور سه [و سائره آئوب ساتیلان و معاملات
صرافیة اجرا اولونان محل . ذخیره بور سه سی .
بور غاجق [ی. -] قاریشیق و دولاشیق شی .

بور غو [ی. -] دونهرك دلكه ، طیبا و سائره
بور غو [چهارمه مخصوص آلت . -] لامق :
بورغو ایله دلك .

بور قومق [ا. و یا بورغومق ، عضوك
بورق [ی. -] بورق ایچیمك .

بور قومق [ا. و یا بورغومق و بورق :
بورولوب ایچیمك .

بورك [ی. -] یوقسه ایله قیسه ، پنبیر
بورك [و سائره دن یاپیلان آزیق .

بور مق [ا. دوندروب بوكمك ، یازمق
بور مق [آراسته قیورمق : بیق بور مق .

قیوروب ایچیمك : قولی وردی . صاحبیق :
قارم بور یور . ایكدیش : آت بور دیرلر .
قوروتارق بوروشدیرمق : خام اوده و دیلی
بور دی . قولان : -] إخطار و ایقاظ ایتمك .

بور مه [ی. -] بورمق فعلی ، دوندیرمه ،
بور مه [قیورمه . ایكدیش ایتمه . حزون
شكلی ، بوروق اولان شیئرلك شكلی .
موصلق . بر نوع خورطالیسی . -] قیوریق ،
بورمه لی ، آخش .

بور [ی. -] یوزك اغز ایله آلین آراسته کی
بور [چقینلی قسیمی قوقوش ایدن
وتسه یازایان برعشودر ، آلف . لوج :
قلمك ، واپورك بورق . ده کیزه و اوواله
دوغرو ایلمیش یوسك قار پارچه سی :
بور بورن : آچاغنه دیل دیرلر . -] بورق
بوروك : کبرلی ، عظمتلی . -] ایت بورق :
یایی كل . -] بورنك دیننده ، اوچنده :

بور [ی. -] بردنبره ظهور ایدن موات ،
بور [صاغناقلی وشدلی روزكار .

بور [ی. -] بور ، بوخل . بورام ، بوراك ،
بور [بوراسی : بورام اغریبور ، بورا كده
نه وار ؟ بوراسی نره سیدر ؟ جهت ، نقطه :
اصل ، بوراسی لازم : بورالریخه آكلایك .

بوراسیت [ی. -] تنكارلی مانزیا .

بوراق [ی. -] آلی طاشی ، تنكار معدن ،
بوراق [بوراق سود ، بوراقس .

بوراق [ی. -] زراعته غیر صالح ، شوره
بوراق [زار (یر) .

بورام [ی. -] مكرره قوللا بیلیر . -] شدتله
بورام [دونهرك كردابلر تشكيل ایدن :
بورام بورام قاریاغیوردی . شدت وصفیتله
ظهور ایدن : إفراطله : بورام بورام تر
دوكدی .

بورانجه [ی. -] صنیر دیلی انواعدن بر
بورانجه [نبات .

بورانی [ی. -] برنجه قاریشیق ایستاق یكی .

بور تلاق [ی. -] طاشلق چاقیق یر . -]
بور تلاق [دوموز یاروسسی .

بورج [ی. -] عاده ایدلك شرطله انسان
بورج [فائضلی و یا فائض باره ، دین ،
قرض . -] بورجه کیرمك : اودونج باره
آلق . -] بوخك بورجیدر : وظیفه میدر .

بور جلامق [ا. بورجه کیرمك ، بورجلی
بور [ا. -] نه قدر بور جلامك ؟

بورج [ی. -] سبزلی آلی روس جورباسی .

بور چاق [ی. -] جوماتدن معروف یووارلاق
بور چاق [دانه . جلبان .

بور چین [ی. -] کیك دیشیسی .

بوردا [ی. -] کینك عایش یانی . -] ایتمك :
بوردا [یان یانه یاناشق .

بور دیر [ی. -] كنارلرده کی -] سوس ،
بور دیر [چ چیبوه . قاش كنارلرده کی
نقش و سائره . -] لو : كنارلری سوسلو .

بۇرۇقراسى [ى.س. بورولرك قسوت
ونفوذى (استمزا) .

بۆرۈم [بۈرۈنچى، سانجى. — قوپارمق: شەتلە سانجىمق.]

بوروم [دورلش : بر بوروم قايماق .
قاتلامه ، قاتلايش ؛ بورلش ؛

بُور و مَحَكْ [بوم اقلانمش شیء : قوزه و سائرہ کبی

بنور و مک [ف. صامق، استیلا، إحاطه،
ایتمک، قابلامق : اورته لنی
دومان بورودی. داغ باشنی سیس بورودی.

بُورُون . ب : بورن .

بۇرۇنتۇ [س. باغراقلىرى بوراچەسە
قارندە حس اولونان وحم .

نورونجك] بو ايكدن معمول ن.

بۇرۇنمىك] ف. سارلىق ، اورتونىك ،
بۇرۇنمىك] بۇرۇنمىك ، سارلىق .

بورزی [ساج و سائرہدن پاییلان ایچی،
س. ویا بورو. قورشون، دمیر،

پوش استوانه: صو بورسی. نفسله چالنان
معدنی چالغی. بو التله ویریلن امر ویا

بج. بوش، ساچه شی. — کی اوتماک: فنا

وتلك : سوزى كچمك ، إقبالده اولقى .

* آغاچ بورىسى: استراھونىيە. - چىچكى:
ئورمان سېلىق تەرجىمىسى: چىچكى. - زن:

ت : بورازان) بوزی چالان .

— باغلامق : طوبىق . — كـلمك : طوكه

ئالاق : چوق اوتامق : بوسوزى ايشيدىجى
ئوز كسلدى . - كې ات : ياغلىجى اعلا

عزیزات. - خانہ: بوز یا پیلوب صاتیلان
ہر؛ پینیر و ات کپی شیملری بوز و لمقدن

محافظہ ایچون صاوالادولری محل ، صونوق
ہوا دہپوسی ۔ - لائق : بوز پیدا ا ۔

لك يقينده ، يانی باشنده . — بورنه: بربرینه
چوق صوقولارق ، باش باشه . * بورندن

دوشمك: چوقى بگزەمك. * بورنى سورتولمك:
كبرى قيرلىق. — شيشيرەمك، بورنى تبارمق،

بورنی بویومك : كبر لئمك . * بورندن كلمك :
چوق زحمت چككمك . * چيچيكي بورنده :

پك تازه . * دانا بورى : يرآلتده نباتاتك،
چيچكلرك كوكلرينى كسن بر بوجاك . * قارغه

بورنی : دمپر چنسل .
 ویا بورندوق : سرت

بورندوروف او حشاري حيوانلرك
بورني سيمغه مخصوص قيصاج .

یورُنسالق [س. حشای حیوانلرک بورننه
اورولان نخته قیصاصاج ویا

ایپن اورکو .

ی. س. وسعتی چوق اولمایان، محدود.

بورق [س. ویابوری. ایچی بوشا-ستوانه،

نفسله چالینیر اکثریا باقردن معمول آلت.

بورو تنظيم وإدارة ايدلديكي محل .

بوروش | قادین جوهری، حلیہ می .

بۆرۈش دېرەمىق

درجہ دہ عدم ممنونیت دن بوزمک . ديلك

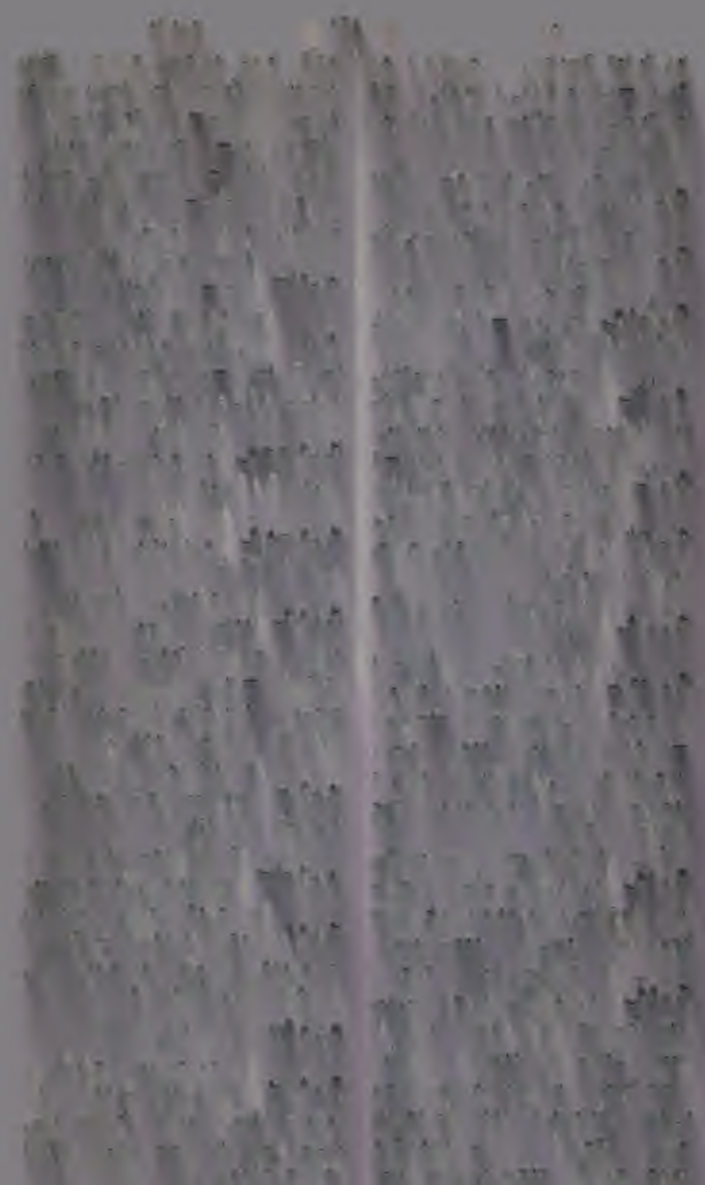
صوبلاؤب چکاسنی موجب اولوق : بوخام
موشموله دیلمی بوروشدیردی .

یوروشمق

بورو شق چكيلوب بوزلش،

بوزولمىش : بوروشوق صورت .

بۇرۇق | بۇرۇش دىران .

بۆلۈش [س. بولمق فعلی و طرزی . عقل
ایردیرمه، إدراك . کشف، ایجاد .
بۆلۈش دیرمق] [ف. ملاقات ایستدیرمک .
بربری بولمقه سبب اولمق . بولوب = :
تدارک ایتمک ، آریوب آلە کچیرمک .

بۆلۈش دیرمک [ف. بایلاش دیرمق، اولش دیرمک
بۆلۈشمق] [کک، کوروشمک . بربری نه
راست کک : دون یوله بولوشدق .
بۆلۈشمک] [ف. حصه لره آیرارق پایلا-
شمق، نصیب آلق، مقاسمه
ایتمک : آلدق لری محصولی بولوشدیلر .

بۆلۈک [س. بولونش برشینک برپارچه سی
قسم، جزء . پای . حصه . اوطله .
دائرة . فرقه ، طائفه ، جماعت . برطابورک
منقسم اولدیغی باشلیجه اقسامدن هری .

بۆلۈندۈرمق [ف. موجود و حاضر طومتق
إحضار و تهيئه ایتمک .
بۆلۈلمق] [ف. موجود اولمق . تدارک
اولونمق . إمداده یتیشمک .
بۆلۈنماز] [ص. آلە یکمسی زور . نادر ،
نادیده . أعلا ، أنفص ، ممتاز .
بۆلۈنمز] [ص. تقسیم قبول ایتمز ، بارچه
لا یتمز . لا یخوار .

بۆلۈنمق [ف. آزارکن آلە کچیرمک . کشف
اولونمق . وجوده کیتیرمک .
إختراع اولونمق . تدارک ایدلمک . وار او .
یاردیم ایتمک ، إمداده یتیشمک .

بۆلۈنمک [ف. حصه لره آیرلمق . تقسیم
ایدلمک . کسلمک . بارچه لانتق .
بولیچه] [س. یهودی قاریلرینه وریلن
عنواندر . ماداما ، قوقونا کبی .
بوم] [د. بعض صفتلرک باشنده تأکید
ایچوندیر : بوم بوش .

بۆم [س. بايقوش .

بۆم [ف. س. یر ، زمین ، طوبراق :
بوم شورە : چوراق یر .

یوله بر قلم بولدی . غائب اولان برشین
تکرار آلە کچیرمک : کتایکیزی بولدی کیزی ؟
حورمق ، یتیشمک ، قاوشمق : یاش یوزی
بولدی ؛ هله بر یازی بولالم . دوچار اولمق ،
اوغرامق : بلاستی بولدی . تدارک ایتمک :
اولاپاره بولمق . راست ککک ، کوروشمک :
تقاردمسی بولدم . کشف و ایجاد ایتمک :
ای بر اصول بولدی . حس ایتمک : ذوق
بولمق . حکم و تقدیر ایتمک : بو اثری ای
بولیورم . تصویب ایتمک : بوایشی ناصل
بولیورسکز ؟ آرا لری = : اولاش دیرمق ،
باریش دیرمق . آراق = : فرصت دوشورمک .
اللهدن = : اللهک جزاسنه اوغرامق . وجود
= : پیدا اولمق ، میدانه چیتمق . یوز = :
آزیتق ، حدینی تجاوز ایتمک . سوز یرینی
= : دیدیکی اولمق . * بولدیجه بوکامق : دها
خضله سنی ایستهمک . مته . بولدرمق .
م . بولنمق ، ب : بولونمق .

بۆلمک [ف. حصه لره ، بولوک لره آیرمق ،
کسمک ، آیرمق ، بارچه لاق .
مته . بولدرمک . م . بۆلمک ، ب : بولونمک .
بۆلمه] [س. بولمک فعلی . آیرمه ، تقسیم .
کسمه . بویوک بریردن آیرلمش یر .
برعنی آیران شی . اوطله .
بۆلۈندی] [س. ویا بولوتو . بولنمش شی .
بۆلمه ، بولن شی .

بۆلۈت [س. هواده معلقده دوران
متکائف صو بخاری . سحب ،
آبر ، میغ . بولوته بکزه یین دومان ویا
توز ییغینی . سج . قارارتان ویا دومانلانتان
پرده . متحرک جانلی مخلوقات کتله سی .
* بولۈدن نم قایق : قولایچه ، چارچابوق
خویلا نمتق . - کبی : چوق سرخوش .
* بولۈتی : بولۈتله قابلانمش ، بولانیق ؛
دومانی . * بولۈتلانمق : بولۈت پیدا ،
حومان و بوغو قابلامق . ایی کوره مه مک .

بۆلۈز [ی . س . ویا بولوز . عمله وطلبه تک
کسیدیکی بزدن کوملک . قاشدن
پایلش قادین جا کتی .

هیس بر بودر. — : جنسه، بوبوکلکت-
 کوره، مختلف قامتده. بر عشرتک اوتاغی.
 — آتق : اوزامق. — آتق : اوزامق ،
 بورخی اولچمک. — چکمک ، — سورمک :
 اوزامق. — کوسترمک : معرفت صانق.
 • بویک اولچوسوی آتق : حدیجی ، دکرخی
 آکلامق. — اولچوشمک : رقابت کیریشمک.
 • بوی پرمی یرنده : ساس-ب آندامه
 مالک. • بوییمه : اوزونلق جهتدن.
 • بوینه : طولاً ، اوزونلایجه ؛ دروزی به
 متصل. • بویلی : بوی اوزون اولان ؟
 مغصلاً ، اوزون اوزادی به. — ویرمک :
 (نهر) آدم بویندن دیرین اولماق. • بویداش :
 ایککی بر بویده. — اوتی : عربیمه
 (حلبه) دنیلق بر اوت. • بویلاشق :
 بوی قازاندیرمق ، اوزاتق ؛ ع. اوزاق
 بر یره کوندرمک. • بویلاشدریمق :
 اوزاتق ، بوی ویرمک ؛ بوی بوی تفریق
 و ترتیب ایتمک. • بویلاشمق : بوی
 پیدا ، اوزامق ، بویلاشق. • بویلامق :
 طولاً اولچمک، یول بوییمه کیتیمک ؛ کیدرک
 کیرمک : جانی حبسخانینی بویلادی. •
 بویلاشق : بوی پیدا ایتمک ، اوزامق :
 بو چوجوق آماد. بویلادی ها !
 بوی [ی. — انکلیز — منملکتنده یرلی
 خدمتچی. اوغلان.
 بوی قاس. قوقو. ب : بو.
 بوی [س. اوزون آیاقلی زهرلی بر او —
 روجمک. ویتلا.
 بویا [س. زنک ویرمک مخصوص ماده ،
 مایع ویا مخلوط ، صیغ ، قام .
 — اورمق : بویا-ورمک. یاغلی ، صولو
 — : بویالری یاغده و صوده ازلدیکنه
 کوره رسم. — جی : بویا سورن ، پاپان ؟
 قوندره بویایان. — خانه : بویای دکانی .
 — دلق : تلرین یدلمک. — تنق : بویسوردیرمک.
 — لامق : بویایه بولامق. — مق : بویاسوردیرک
 زنک ویرمک. — کوز-مق : آتداتق .
 — مه : تلرین ؛ ص. — ساحت ، حیللی .

بومبا [ی. ایچی باروتله دولو و فیتیلی
 کره شکلنده خیمه .
 بومبار [س. قویون و سائر نهک قالین
 باغرماسی. بو باغرماسق طولد.
 یرلاروق باییلان یمک.
 بومباردمان [ی. — دوعوسمی بونباردمان
 بومبا ایله هجوم ایجه .
 بوب آتیه. — ایتمک : طوبه طومتق .
 بومبارده [س. ایکی دیرکلی فیچی آینه .
 افلی یمکن کیسی .

بوتامق ف. ب : بوکامق .

بونبون [ی. — باغلیجه شکرله یاپیش
 چقولاته ، فوندان کچی شیشلر ،
 شکرله لر : چوجقه برآز بونبون کتیرک .
 بونجوق [س. زینت مقامنده قوللاییلان
 اورتیه لری دلیک جامدن
 وچوک کره جکیر . قالدین آتوابنه طاقیلان
 سیاه و کوچوکاریده واردر. — علیق :
 چوجوقلره عارض اولان حواله .

بونجه [ک. بو قدره بو درجه ده، چوق ؛
 بوییمه زماندر کوروشمدک .

بونجیلان [ک. ویا بونجه لاین. بو قدره ؛
 بومقدارده. بویجه ، برحالده .

بون زور [ی. — صباح سلامی . صباح
 شریفار خیر اولسون یرینه .

بون سوار [ی. — آتشم سلامی . آتشم
 شریفار خیر اولسون یرینه .

بونک [س. (بونون) . (بو) نک مضاف
 الیدر. شونک بونک لافیردینه
 قولاق آسمه .

بونو [ی. — قبصه وعدلی ، آز فائضلی
 سند : اوده نه چک بونوسوی وار .

بونو [س. (ت : بونو) . (بو) نک مفعول
 بیدر : بونی بکا سولمه .

بو هو [س. بایقوشک بیرکی ؛ طابوق
 و سائر نهک دشمنی بیریمچی برقوش .

بوی [س. اوزونلق . ارتفاع . قدا قامت .
 نوع ، جنس ، بوبوکلک ویا کوه .

چوکلکده درجه : قارپوزلر برقاچ بویدر ؛

— لانتق : تلون ایدلک ، قانه — نعت :
قانه لانتق : اورتلق قانه بویاندی .
[س. میان آغاجی . — بالی ، —
بویان [کوکى : میان .

بوی سقاوت [جمعتك اعضاسندن اولان .
بویقوتار [ای مناسبی کسمه ، آلیش
ویریش ایتمه .

بویله [ح. قریبه ایشاردنر . بوتورلو ،
بوترزده ، بونک کبی . ص. بوخال
وصفده اولان . بوندن — بوندن صوکره .
شویله — هر نه صورتله اولورسه ، اولدقجه ،
ایکیسی اورتسی . — جه : طبیق بوضو .
رتله ، عینله بوترزده . بومنوال اوزره .
— لک : بوترز ، بوکیدیش ، بووجه .

بویونوز [س. کھویش کتیرن بعض حیوا .
ایدن سرت ومحرطی الشکل قسم . بوجکلرک
باشنده بولنان بویونزه بکزر یومشاق
و ایجه شی . بویونزدن پایلان بورو ،
نغیر . حجات ایسون قوللانیلان آلت .
— آغاجی : آرغوان . — اوقی : چویلمه .
— چکمک : حجات ایتمک . کچی — ی :
خروب دیلن میوه . کیملک — ی : طی
بر نبات . — لی : بویونزی اولان ؛ بجه
زوجه سی ناموسسز اولان ، پزه ونک .

بویون [س. ویا بوین . باشی اوه وزلره
بویون [ربط ایدن بدن قسمی . بعض
قابلرک یوقاری ودار قسملری . ذمت ،
تعهد ، مسئولیت : کنهای بویونعه . *
بوینه آلمق : درعهده ایتمک . — آیمک ،
بویمک : یالوا مق ، اظلم ایتمک . — اورمق :
ایعدام ا . — اوزاتمق : تسلیم او . — باغی :
یاقایه باغلانان تماش ، قراوات . — بوران :
صاری اصمه یه بکزر بز قوش ، شقراق ،
کوچکن . — بورچی : وجبیه ، فریضه .
— قاشیمق : اوتاتمق . — کسمک : اطاعت
ایتمک . تابع او . — ویرمک : مطیع
ورام اولق .

بویوندوروق [س. آرایه ی چکمک
کچیریلن آغاج . قهر ، تحکم ، اسارت .
— آلتنده : اسارتده ، قهر چکمکده .

بویونک [ص. ویا بیوک . کوچوک ضدی ،
بزیوک [یری ، اولو ، کبیر ، عظیم ،
بزرک : بویوک او . قدر و اعتباری یوکسک ،
جلیل ، عالی : الله بویوکدر ، بویوک آدم .
باشی ، مسن : او ، سندن بویوکدر . کنیش ،
واسع ، بول : بویوک تارالا ، بویوک دیکز .
— سویوک : مغرور او . تفاخر ا . ج. بو .
یوکلر : آعظم ، اکابر ، رجال ؛ یاشیلر .
* بویوکلک : اولولق ، ایریک ، عظمت ،
جسامت . قدر و اعتبار کثرتی ، علو ،
فخامت ؛ یاشیلیق ؛ کنیشلک ، وسعت ؛
شدت ، قوت ؛ کبر ، عظمت ، غرور :
بزه ده بویوکلک طاسلایور .

بویونکلنمک [ف. کندیخی بویوک کو .
غورولانتق ، کبرلنمک .

بویونمک [ف. بویوک اولق . نشو و نما
یاشلانتق : چوجغمز بویودی . بوی آتمق ،
اوزامق : کوچوکلر بویور . رتبه جه ترقی
ایتمک . کنیشله مک ، بوللاشمق : اشیالر
قالقجه او طه بویودی . شدق آرتیق ،
اهمیت کسب ایتمک : غوغا بویودی .
چوغاللق : ثروتی بویودی . تربیه کورمک ،
تربیه آلمق . داغده — : تربیه سز وقبا او .
بویونلق [س. بویون صارغیسی .

به [حذ. روم ایلی لساننده قوللانیلیر
بها [حرف ندادر : به جانم ! به آدم ! بعضیا
آیلده ده قوللانیلیر : آبه جانم !
به [ع. اوکا ، اوند ، اونکله . محکوم به :
اوکا حکم اولونمش . معمول به :
اونکله عمل اولونان ، مرعی . مؤ : بها .
ج. بهم . تنبیه : بهما .

بها [ف. افس . قیمت ، دکر ، فی . — به
چیقمق : قیمتی آرتیق . — دن

* تختہ بی: تختہ آراقلارندہ مارینان و انسانلری
ایصیران معروف حیوان ، تختہ قوروسی .
— بازاری : اُسکی اشیانک آنلوب صائدیغی
یر . — نیکی : کیزلی برقصور وعیب . *
بیتلی : اوزرنده بیتلی اولان ، پیس . *
بیتله مک : بیتلریخی آیقلاوب قیرمق . *
بیتلنمک : بیت پیدا . ، کندی بیتلریخی
آیقلاوب قیرمق .

بی تاب [ف.اص. قوتسز، مجالسز، بیتکین،
یورغون .

بیترمک [ف. ویا بیتیرمک، صوکه ایردیرمک،
تماملامق . محو و هلاک ایتمک .
بیتیشدیرمک ، طوبراقدن چیقمسنه سبب
اولق . م . بیترلمک . مته . بیترمک .

بیترمه [س. اتمام ، اِکال . کسمه ،
کوتوری ، مقطوع .

بیتریم [س. اتمام ، اِکال . صوک ، انجام،
آخر ، پایان .

بیتشمک [ف. ویا بیتیشمک . بربرینه
طوقونق اوزره یاقلاشمق ،
یناشمق . مته . بیتیشدیرمک .

بیتشیمک [ص. بربرینه طوقونه جق صو-
رتده یاقلاشمق ، ملاصق .

بیتسکین [ص. بیتمش ، طاقیق قالماش ،
محو و خراب اولمش .

بیتمک [ف. صوکه ایرمک ، تمام اولق .
توکتمک . محو و پریشان اولق .

چوق سومک . اِسْتِزَا ایلله حیرت ایتمک ،
بالیق ، شاشمق : بن بویله شیئه بیترم .
صوکدرجه یورولق : بازایازا بیتدم . تخم
طوبراقدن طیشاری چیقمق . مته . بیتیرمک .

بیتوت [ع. کچهله ، کچه قالمه .
کچه بی بربرده کچیرمه .

بیتوم [ح. اَرَضْک سینه سند بولونان
قارا وقاتی ماده ویا صاریمتراق
مایع . بیتوم یایا قالدیرعلرینه دوشه دیر .

بیتوی [ص. بوتون ، تکمیل ، یکپاره .
[ح. بوینه ، بردوزیه ، اوله
بیتمه : اوله بیتمه قابودن کیمته .

[ف.اص. کندی ایستمکسزین،
بی اختیار [اراده سی انضام ایتمکسزین .
بلا اختیار دخی دیر .

بی ادب [ف.اص. ادب سز ، ادبی اولمایان .
[بی بی ادبانه : ادب سزه یاقیشیر
صورته . ادب سزه .

بی آرام [ف.اص. راحت و حضوردن محروم
[راحتسز ، مضطرب .

بیاض [ع. — آتلق ، سفیدک . تر غلصه .
ایتک ، سفید . مسوده نک تمیزه
چکلمشی . — ایتک ، بیاضه چکمک : تبیض .
* بیاضلاتق : آغارتق . * بیاضلاتق :
آغارتق ، بیاض اولق . * بیاضلق : آتلق :
قارک بیاضلق . * بیاضمتراق ، بیاضمی :
بیاضه چالان ، آز آق ، آق کبی کورونن .

بی ساع [ع. — پراکنده ساتیش یابان
[کوچوک تاجر .

بی باغی [ص. ویا بایباغی . عادی ، خاص اولمایان
[دون ، آشای . — آدم : حیثیتسز،
عرفانسز، قبا . ح. عادتا ، شقامسز، شبهه سز:
بیم بایباغی صیتمه وار . تا کید ایچون اولنه
(باس) کتیر لیر : باس بیباغی . * بیباغیلق :
عادیلک ، آشایلق : یایدیفکزر بیباغیلقدور .
[ص. امان ویرمیجی ، مرحمتسز
بی امان [اولان ، امانسز .

بیان [ع.اص. افاده ایدوب آکلامه : آچیق
[سویلمه ، بیلدیرمه .

بینلو [ی. — اوجاق و یاراق اوستنه قونان
[کوچوک زینت اشیاسی .

بی پروا [ف.اص. پرواسز ، هیچ برشیئدن
[چکمنسز، قورقوسز ، صاقمنار .

بیت [ع. — او ، خانه ، مسکن ، منزل .
[ایکی مصراعدن عبارت منظومه .
— الله ، — الحرام : کعبه معظمه . — المال :
وقتیلله خزینة مالیه ؛ وره سی معلوم و حاضر
اولمایانلرک اموالی حفظ ایدن اداره . ح.
بیوت . منظوم قطعه معناسنده ح. آیات .
[س. پیس انسانلرله برچوق حیوانلرک
بیت [وجودنده یاشایان بوجک ، کهمه .

Handwritten text in Arabic script, likely a religious or philosophical treatise. The text is written in a cursive style and covers the left column of the page.

Handwritten text in Arabic script, likely a religious or philosophical treatise. The text is written in a cursive style and covers the right column of the page.

اوسته: قوم كې قاينار غلبه لىق. — كوز
اوتى: محمود، سقمونيا. * بيكرله
بيكرجه: پاك چوق. * بيكلك: بيك
غروش ويا درهم ويا آرشون قيمتنده اولان؛
بيك درهم استيعاب ايدن شيشه. *
بيكنجى: بيك درجه سنده اولان.

[ف.ا.ص. ايشىز كوجسىز. مشغو-
بيكار] ليتىز. ب: بكار.

[س. ويا بوكار. يردق چيقان صو،
بيكار] صويك چيقدىقى ير.

[ف.ا.ص. مرادينه ايرمه مش، خائب،
بيكام] خاسر، مرانه نازل اولماش.

[ف.ا.ص. ياباجى، بيلدىك اولمايان،
بيگانه] ياد. * بيكانكى: ياباجىلىق.

[س. طابور قوماندانى. *
بيكباشى] بيكباشىلىق: بيكباشى رتبه سى.

[ع.د. هر برينه بيك، هر دفعه سنده
بيگر] بيك. شولره بيكر غروش و بركىز.

[ف.ا.ص. كيمسه سىز، اشىز،
بيكس] دوستسىز، يتيم. * بيكسلك:

كيمسه سىزلك، حامبى سىزلك، طولق و يتيملك.
[ف.ا.ص. شهبه سىز، شكسىز،

بى گمان] بللى، هسل.

[ف.ا.ص. اكسىكى اولماق
بى كم وكاست] اوزره، تماميله.

[س. انجش ات، ايكديش. آغانك
بينگير] بيكبرى: متجاسر. — جى:

بيكبر سورجىسى، كرا ايله بيكبر ورن.
[س. قطران ايله قىلدن مركب
بيلار] برمعجون كه قلفاته يارار.

[ى. س. كنارلرنده لاستيك
بيلاردو] بولنان يشىل اورتولوخصوصى

برماصه اوستنده فيل ديشندن معمول
يوارلاقتلر و اوزون دكنكلر واسطه سيله

اويسانان اويون؛ اوزرنده بو اويون
اويسانان ماصه.

[ى. س. واپوره و ترنه بينه بيلمك
بيلت] ويا براويونه كيره بيلمك ايچون

ييشه ف.ا. س. اورمان، ميشه لك.

[ع. س. ابيض كله سىك مؤثيدر،
بيضاء] * بياض، آق. البيضاء:
پاره؛ بوغداى. * الالبيضان: سود وصو.
يد: * ايلك، قوت و قدرت.

[ع. س. بريومورطه. قلب، اورته.
بيضة] ج. بيضات. * ييى: بريومورطه؛
ج. بيوض.

[ع. س. يومورطه شكلنده اولان.
بيضى]

[ع. س. دوغروسى: بيطار. حيوانلرك
بيطر] امراض و تداوى سىنه و تيارلرى
اصولنه واقف آدم، ات و مواشى طبىي.
* بيطره: بيطارلىق، بيطار صناعتى.

[ف.ا.ص. هيچ بر طرفى التزام
بيطرف] ايتمه ين، طرفدارلىق ايتمه ين.

[ع. س. صاعه، فروخت.
بيع]

[ع. س. بر خليفه ويا حكمدارك
بيعت] خلافت و حكومتنى قبول ايدوب
حاكم اولديغنى تسليم و علناً اقرار ايتمه.

[ع. س. كليسا، حاورا.
بيعت]

[ان. س. اسقاراده قيزارتمش ويا
بيفتك] صوباده پيشيرلمش او كوز آى.

[ى. س. اسيد قاربونيك
بيقاربونات] املاعى: بيقاربونات
دوسود هضمى تسهيل ايدر.

[س. اوصافه، بزمه، نفرت:
بيققينلىق] بو ايشدن بكا بيقققينلىق كلدى.

[ف. اوصافىق، بزمك، متفر او.
بيقمق] م. بيقلمق. مته بيقديرمق.

[س. اوصافىق، بزمه، نفرت،
بيقمدى] بيقمه، كالل.

[ع. د. اون كره يوز، ۱۰۰۰، ألف،
بيك] هزار. پاك چوق: سكا بيك كره
سويلدم. — دره دن صوكتيرمك: برچوق
واهى عذرلر سردا. — جان ايله:
كوكلدن، يوره كدن. — بر آباى بر آياق

(بیلهمز لکدن) کلمک : بیلهمی حائمه
بیلهمورمش کبی کورونمک، بجاها. زمانزدی :
بیلهمزنگ .

بیلهمک [ذ. بر شینه دایر وقوفی او. :
بوپله اولاجغی بیلهمدی. وقوف
کسب ا. آکلامق : کلمهکیزی مسوکره دن
بیلهم. طایق، آشنا جیفیق، تشخیص ا. :
مزی بیلهمدم ، کیسکز ؟ خاضرلامق :
شیمدی بیلهم . قش ا. ، بر فکر وذهابده
بولونمق : بن اونی زموسلی بیلهمدم . اهل
اقتداری تشکیله یازر : یازایسلمک ،
اوقویایسلمک . مسؤل مونمق : بن ؛ یالکز
سی بیلهم ، باشقوسی نایمام . شبهه لنگه
استاد ایتک ، بو فغانی اوندن بیلهم .
فرض = : وظیفه عدا . بونی کندینه فرس
بیلهم . * کندخی = : عورتکار و تربیولی
اولمق . * کندخی بیلهمک : متواضع اولماق ؛
بایغین یاتمق . * چوق بیلهمش : ذکی ،
قورناز ، حیلکار . * مزی بیلهمسکز : ناصل
ایسترسکز اوپله اولسون . * بیلهم بیلهم
بیلهمک : فرقتده اولمق ، قصدا . * بیلهمه یه رک :
ایستیه رک . * بیلهم بیلهم : تمامیه فرقتده
اولمق ، ایستیه رک . * بیلهمش اول : خبرک
اولسون ، بیلهم بیلهم : آرمابه معلومدر .
* بیلهم ، بیلهمش : بیلهمک فعلی ، وقوف . م.
ب : بیلهمک . مت ب . بیلهمرهمک .
بیلهمک [ذ. معلوم اولمق ، طائلق ،
محبوله کیمک

بیلهم [ج. حق ، ولوه دخی : بونی بر چوق
بیلهم آکلار ؛ نره ده قالدی سن .
* بیلهمسجه : برابر نده ، برلکده ، معیتده .
بیلهمزیک [س. بیلهم طاقیلان آلتون
وسا نره دن معمول حلقه . حلقه
شکندره اولان شی : قویو بیلهمزیک : قویونک
آغزنده کی طاش .

بیلهمک [ذ. آلات قاضیه کی ککین بر
حاله کتیرمک . دیش = :
چوق قیزمق ، انتقام حمی بیلهمک .
م . بیلهمک . مت ب : بیلهمک .

اجرت مقابلنده آلتان ورفه . * بیلهمی :
بیلتم صاتان ، صوبلایان ویا یوقلمه ایدن .
بیلتمک [ذ. بیلهم و مقاص کبی کیسی
بر آلتی ککین برحاله کتیرمک .
بیلهمر [س. کچن سنه ، برسنه اول : بیلهمر
بوقدر صونوق اولمامدی .

بیلهمر جین [س. چولق وبلوه به بکزه یین
آتی یک لذتی بر قوش .
بیلهمر مک [ذ. آکلامق ، خبر و برهمک .
* اشعار ایتک . م . بیلهمر مک .
* بیلهمر مه و بیلهمریش : آکلامه ، خبر
ورمه ، اشعار .

بیلهمیک [س. بیلهم ، طاقیلان یابانچی
اولمایان ، آشنا . معروف ،
طائف : اوزم بیلهمکدر . = جیفیق :
طایشمق . * بیلهمیکندن شایمق : اصرار ،
بیلهمیکی یاتمق ، اوج آلتق . * بیلهمیکندن
کری دورمامق : دشمنلق ایچون ایستیه کی
یاتمق ، اذعانده اصرار ایتک .
بیلهمک [ذ. بر بری بیلهمک ؛ طایشمق .
[معارفه پیدا ایتک .
بیلهمک [س. آلت قوله برلشدیکی بر . =
[کبی : بیلهمک قایلنغنده .

بیلهمی [س. علم ، معلومات ، معرفت ،
وقوف ، مهارت ، درایت ، نشان .
* بیلهمیک : علامت ، نشان ، آماره ،
دماغا . * بیلهمیکی : نارف ، ذکی ،
حاذق ، معرفتی .

بیلهمی [س. آلت قائمه یی بیلهمه یه جک
آلت . بیلهمی طاشی ، قایشی .
بیلهمیک [س. نالهمک صاتان . نالهمک
ایدا عانده دولونان . * بیلهمیکجه
بیلهمی طاسلامه ، نالهمک ادا ایتمه .

بیلهمجه [س. کشتی باشقهرینه ترک اولونمیش
قبالی سوز ، یا کلتاج ، لغز .

بیلهمز [س. بیلهمین ، جاهل ، نادان .
[انکار ایدن . کندخی = : کبرلی ،
جرمی ، جاهل . = ک : بیلهمیش ،
جهل ، عدم وقوف . * بیلهمز لکدن

قارشى اصرار ايتك. دالنه: — صيقيشدرمق،
تضييق ايتك، مسلط اولق. كوپلره
—: چوق حدت ايتك. م. بينلمك.
مت. بينديرمك.

بينوقل [آ. — بر ياي واسطه سيله
بازدن آل ايله طوتولان كوزلك.
بينونت [آ. — ايكي شئ آراسنده مسافه،
آراق. فرق، اختلاف.

بيننه [آ. — آشكار، دليل، برهان،
قوي، شهادت قطعيه.
بينهيايه [آ. — صوكسز، پايانسز،
توكمنز، نهايتسز.

بينهما [آ. — ايكيى آراسنده.
بينهماده اوپوشدیلر.
بينيجي [آ. — آته آني بينن، فارس.
* بينيجيك: آته بينمكه.

بينيجي [آ. — مهارت، فروسيت.
بينيش [آ. — آته بينمك فعل وطرزى.
* بينيش جبه.

بينوت [آ. — ب. بيتلر، اولر، خانه لار.
ب. بيت.
بينوتك [آ. — ويا بويوتوك. بيومسنة
يادديم ايتك، يتيشديرمك.

بينوتك [آ. — تربيه ايتك: بو چوجى او بويوتدى.
اعظام ايتك: ايشى آما بويوتديكز ها!
بينوتك [آ. — أفندیم؟ لطفاً بردهاسويليك،
نه ديديكز، آكلامادم؟

بينورمق [آ. — ويا بويورمقى. حواله.
ايتديرمك عرفهالكى بيورت.
ده بورايه كتير.

بينورلدى [آ. — برنوع امرنامه. بيكبا.
شى به قدر ضابطانك.
رتبه سى بيلديرن امرنامه.

بينورمق [آ. — ويا بويورمقى. حواله.
امر ايتك. سويلك: نه
بيوربيورسكز أفندیم؟ كيتمك، كلك،
كچمك: امجری به بيوركز. ييك، آلق:
طاليدنه بيوركز. ايتك، ايلك، بايق:

زحمت بيورمايك، ارسال بيورسكز.

[آ. — قورقو، دهشت، رعب، هول،
خوف، تملكه.

بياز [آ. — خسته، كيفمز، عليل. —
خانه: خسته ويادلى اولالره مخصوص
عمل. — ستان: دارالشفا، خسته خانه.
— ي: خسته لق، مرض.

بيحبابا [آ. — خاطر، كوكل صايمايارق،
چكنمكسز، بي پروا، بلائيد.
بيمنت [آ. — ابتدئى ايلكلى باشه
قالايان، منتسز.

بين [آ. — آرا، ميانه: بينلى آچيقدر.
* مابين: آراده اولان شئ. —:
ايكيى اورته سى. — الناس: انس-انلر
آراسنده. * بيننا: آرامزده.

بين [آ. — قفا طاسى ايجنده بولنان كول
رنكنده كى ماده. عقل، شعور،
ذكا. — داغلق: عقل پریشان او. —
براقاق: يورمق، ازعاج. * بينده لينمك:
كورولتيدن چوق راحتسز او. * بينه كيرمه مك:

آكلاباماق. * قوش بينلى: عقلى ايرمز،
ادراكى آز، سبكمفز. * بينسز: عقلسز.
بين [آ. — آچيق، آشكار، واضح،
بدىي. مؤ. بينه.

بين [آ. — كوريجى. دور: — اوزاقدن
كوريجى آلت. خرده: — كوچوك
شيللى كورن آلت، ميقر وسقوب.

بين [آ. — كورن، كوريجى، مشاهده
ايديجى. چشم: — كورن كوز.
بينديرمك [آ. — بينمك سوق ويا اجبار
ايتك. اوستنه چيقارمق.

ايلرى سورمك. وسائط نقليه دن برينه
قوعق، صوقق. * بينديرمه ويا بينديرش:
بينديرمك فعلى وطرزى.

بينك [آ. — بينمك مخصوص: بينك آت.
— طاشى: اوستنه چيقيله رق
آته بينيله جك طاش.

بينمك [آ. — اوستنه چيقمق: آته بينمك.
وسائط نقليه دن برينه كيرمه مك:
اوتوموبيله بينمك. عناده — يكدىكرينه

کوچو — برجیچک که ایجا بده خاشلا باوق
ایچیلر. صاری: — یار اولری ده صاری اولای.
پاپاز — آتمکدن وینیر صویدن بایلان
پاپاز — یی چک: آزار ایشتمک.
پاپازی — برنوع کوملاکله یز، قابریقه
بوروجکی.

پاپاس — روم رئیس روحانیسی. قابو
اوکند آباق سیمکه مخصوص
اوتدن توبلی و قبانسی. — پینسی: زنون
یاغلی و صوغالی مالیک یکی.

پاپاغان — قق توك لای — سوبهین
معموف قوش. بحر. آکلامان
آزیرلین، نه سوبلکیکی بیلمین.

پاپافینغو — ای. — پاپافینغو چوبوغی اوز.
آزنده کی مرنه آچیلان یلکن.
پاپوج — ویا پاپوش: آباق قابی،
قوندره، اوکیه صبر تریک.
آسی: — دکر سز شی. — ایکی آیفای
بر پاپوجه صوق: چوق صیقشدرمق،
مضطرب. — پاپوجی دامه آلتیق: اعتباردن
دوشمک. — سز قاقیق: زور قورتولمق.
پاپوز — ایکی، اوج چمت وکوزله
چکیلن آغیر صان.

پاپهل — عوام لسانده برلیرالق کاغدهاره.
پاپیروس — ای. — اولجه نیل ساحلده
چیمدی ده حبشته ده وسوره
دماخ. بولونان برنیات که بوندن مصر لیلرله
آسی ملتر اوسته یازی یازیلایق شیئر
یاباوردی. بوندن یایلش بر شی اوزرته
یازیلان آل یازیسی.

پات — ای. — یاضی برشیله اوردلغی زمان
پات — حاصل اولان سسی تقلید ایدن
برکله در. بردن بوه آکسرن: — دییه
دوشرسه: بردن بره کلیرسه. یاضی چایر
چیچکی، قاسم پای. — کیوت: دایاق
سسی تقلید ایدر.

پاتاس — ویا پاتا: معروف برنوع
نبات که آمریقای چویدن ۱۵۳۲
سنه میلادی سنده اوروپا به نقل ایدلشد.

پ. — امر، فرمان، حکم.
بیوروق — طوغتی: طاعت و امتثال.
قاده، ضول، ارمه. — زن:
بیوه، ضول قادی.

بیورودگی — قاده، بیوده، قاده، سزک.
قاده، قاده سز، بوش، نافله:
بیوده — بیوده ایش. — نافله، یره،
بوشنه: بیوده اوغراشیورسک.

قاده، شاشقین، صرسم، دلی،
بیوروش — مجنون، عقلی غائب ایش.

بییق — اوست دوداق اوزنده چیقان
قیلر، شارب. پوس: — پوستک
قیلر سه بکزهین بییق. — آلتدن کولمک:
خغیغجه آکلمک. بش: — موشموله.
پالا: — بالا چیمنده اوزون و صرت بییق.
تر: — بیینی یکی چیمش. — بییقلاقمق:
اوست دوداق اوستده قیلر بیتک،
بییقلی اولمق.

بی. — ا. — اجسام عشویه تک
بیولوژی — حیاندن بحث ایدن علم.
• بیولوژیست: بیولوژی ایله اشتغال ایدن.

پ

پ. — الفبانه اوچنچی حرفیدر. بو حرف
پ [اصلاً] فارسی اولدیغیچون ابجد
حسانده یری یوقدر.

پا — قاده، ویا پای. آباق. — برجای:
پا [ثابت، آیفای یرنده. — برهنه:
یالین آباق. — بسته: آیفای باغلی، مقید.
— نهاده: آباق صامش. — بند: آباق
باغی، کوسکی.

پا — ای. — قاتولیک کلیسایرینک بر مجلس
پاپا [طرفدن منتجب آک بوبوک رئیس،
حضرت عیسانک وکیل. روم پاپاسلرینک
اسلری باشنه قونان بر عنوان: پاپا یورکی.
پا — قویون کوزی دینلن اورتهمی
پاپادیه — صاری کنایه کی بارافلری بیاص

پاتَن [ی. س. دوز بر یرده قایایلمک ایچون
آیاق قابنک آلتنه کچیریلن تکر.
لشکی آلت .

پاتَنه [ی. س. اصناف تذکره سی . برات ،
پاتیز . امتیاز . تابعیت و حمایه تذکره سی .
سفائنه حرکت ایتدکری یرک احوال صحیه سی
چقنده ویریلن تذکره . — لی : بردولتک
تابعیتی آلتنده بولوندیغی مین تذکره سی اولان .

پاتیر [مه . کورولتی بیان ایدر ، یامکر
و یا کوتورکله سیله برابر قوللایلیز :
پاتیر پاتیر پاتلادی ، پاتیر کور و یور و یوردی .
پاتیر دی ایتک . — آل و یا
پاتیر دامق [آیانی یره چاربارق سس
چیقارمق . مه . پاتیر دامق .

پاتیردی [س. آل و آیاق اورارق حاصل
اولان کورولتو : پاتیردی
ایتمک . کورولتولو و قارایشیق حرکت ،
شمانه ، اختلال ، عریده ، زورباتق ،
طفیان ، انقلاب : بر پاتیردی اولمش ، خبرک
واری ؟ — چیقماق : قارغشعلق ظهور
ایتمک . — یرمه : کورولتو ایله قور-
قوتمه چالیشماق . * آیاق پاتیردیسی :
قورولای ، خصمی قورقوتماق ایچون یالاندن
کوستریلن صولت : آیاق پاتیردیسنه قولاق
آصاز . * آیاق پاتیردیسنه پاوج براقق :
کورولتولو قورو لافدن قورقوب قاجمق ،
چکلمک . * پاتیردیلی : کورولتولو ، شمانه کی
پاتینماز [دوز بر یرده قایمه .

پاچوره [س. آسی بز و سائر بارچه سی .
قیمتسز و اهمیتسز شی . — یرمه چویرمهک ،
دوندرمک : برباد و کپازه ا . فاحشه ،
شرموطه . — بیلی : کوتوفکرلی . — جی :
پاچوره طوبایوب صانان .

پاچوز [س. کفالت جنسندن بر بالیق .
پاچه [س. با طولون و یا شالوارک آشانی
ایچو . حیواناتک دیزدن آشانی
اولان قسمی و بوندن یاییلان یمک . حیوانلرک

پاتادن [ح. و یا پاتادق : بردن بره ،
آکسزین ، یفته : پاتادن کلیرسه !
پاتاقلامق [ف. دایاق آتمق ، دوکک .
عجله الله سوپورمهک .

پاترون [ی. س. صنایع و یا تجاری بر
مؤسسهمک باشی ، رئیس .
اورنک ، مودهل .

پاتره [مه . چاتره ایله برابر قوللایلیز ،
پراز ، یاریم یامالاق معنا سنه در :
فرانسجه یی چاتره پاتره سویلر .

پاتریوت [ی. س. وطنی سون و اوکا
فاغده لی اولمغه چالیشان .
پاتسقه [س. پاموقدن یاییلان ایچمه ، بیاض
و دوزگون بز .

پاتلامق [ف. سس چیقارتمه رق یارمق
و یا چاتلامق . (تفنگ) آتمق .
چیقارمق ، طیشاری یه فیرلامق : کوزکی
پاتلاتیریم . چوق جان صیقماق : إصراری
إنسانی پاتلاتیر . طوقات آتمق . زوولایارق
یارمق : پوتینی پاتلامش .

پاتلاق [ص. پاتلامش ، چاتلامش ، یارلمش ،
فیرلامش ، یاریق ، چانلاق :
پاتلاق داوول . فیرلامش ، دیشاری چیقماش :
پاتلاق کوز . — یرمه : بردن بره ظهور
ایتمک ، آکسزین میدان چیقماق .

پاتلامق [ف. سس و یرمهک چانلامق ،
تضییق ایله یارلق ، آتمق .
طیشاری فیرلامق : کوزی پاتلادی . زوردن
یارلق : پوتینی پاتلادی ؛ طومورجق پاتلادی .
چوق صیقلمق ، صیقندیدن محو اولمق : یتر
آرتق پاتلایاجم . بردن بره ظهور ا . :
دیرکن بر فورطنه پاتلادی ؛ بردن قیزارق
باغیرا باغیرا سویلمک باشلامق : نهایت
دایانمایوب پاتلادی . چوق ییوب ایچمک .
اود- : چوق قورق . قباق باشه- :
باشی درده کیرمهک ، آجیسنی چکمهک .
پاتلامادک آ ! : نه عجله ایدیورسک . مه .
ب : پاتلامق .

پاتلانغیج [س. تفنگ کی پاتلار چوچق
او یونجانی .

پاراعراف [ی. - کوچوک برلر پار -
چەستەك ویا فسەك اوقاق
برقسی : فطره ، بند .

پاراف [ی. - بر امضایه ایدورولان
چیز کیلر ، امضا . پارافه :
پارافله اشارت ایتك .

پارافین [ی. - بیاض ، صلب بر ماده که
موم ایمالنه بازار .

پاراگنه [ایون قوللایلان آلت .

پازاوانا [ی. - جزیان هوایی کسک
ایون قهونك اوکته قونان بر
ویا کاغد قابل متحرک بر قاج چربیوه دن
مرکب شی ، سپر .

پارپول [ی. - قودوز حیوان . پارپولامق :
اوقوتش سو ایله قودوزه
افسون یایق .

پازیله - قالقان بالینگك یاوروسی .

پازدر [ی. - اورتاق ، شریك ، برلکده
دانس ایدن ایکی کیشیدن بری .
اویونده عینی طرفده اویانیان ایلکیدن بری .
قوجه ویا قاری .

پارتی [ی. - عین مقصدله برلشن
اشخاصك هیئت عمومی ،
حزب ، فرقه . اجتماع بر آکلنجه ویا
ضیافت اییون بربره دعوت ایدیلنلر هیئت .
استاده . براویون ، برماج .

پارتیزان [ی. - برینه ، برپارویه الخ .
مربوط و صادق اولان ، طرفدار :
اونك پارتیزانیدر . پارتیزانلق : طرفکیرك .

پارچه [ق. - قطعه ، یاره ، جزه ،
بولوك : آتک ، اودون پار .
چەمی . کربز ، کوزل ، قیمتدار اولان
(شخص ویا شی) : آبی برپارچه ! اهمیتیز ،

حقیر و ناچیز اولان : کاتب پارچه می . هر
هانکی بر اثرک برقسی . موسیقی بر اثر :
کوزل برپارچه چالندی . بر - : آز وقت ،
برآز : بر پارچه بکلیک ؛ آز مقدار : بر
پارچه سو ؛ آزیق ، جزیه : بر پارچه

پاچه لرنده کی پوستلردن یابیلان کورک . -
کونی : دوکونك صوك کونی . یاقه - او :
بوغوشق ، غوثا . - لری سیغامق :
جدی حادیرلانق ، ابته کیریشمک . - سی :
قویون و سائر پاچه لرنی اوتوله بوب ساتان
ویا پاچه یکی پیشین .

پاد [ی. - پرافلری صالحیم آناجنك کینه
پاد [بکزه یین ساری چیچکلی بر آناج ،
پامی سنامکی .

پاداش [ق. - مکافات ، اجر . تر . -
آپاداش ، یولداش .

پادزهر [ق. - زهره قارشی علاج .
آغونك تأثیرنی ازاله ایدن .

پادشاه [ق. - ویا پادشه . حکمدار .
پادشاهانه : پادشاهه یاقیشیر
صورته ، پادشاهه لائق اولان .
پادشاهلق : پادشاه عنوان و صفت .
پادشاهی : پادشاهه منسوب .

پاز [ی. - پارلقی تصویر ایدر . مکرر
پاز [قوللانیلیر : اوستنده کی سیرمه لر پاز
پاز پارلا یوری . پاریل پاریل دخی دیر .

پاراپت کمی کوپشته می .

پاراتور [ی. - بنای صاعقه تفریاتندن
محافظه ایدن آلت ، سپر صاعقه .

پاراجول [ی. - دینکیمیز آسه آرابه .
کمی اکریسی دینلن سفینه .

پازادوقس [ی. - هرکس قبول ایتدیکی
بر فکره مخالف فکر : کره
أرضك حرکتی اوزون مدت برپازادوقس
تلق ایدلی .

پازادی [ی. - اولومدن موکره حقیق
مسلمانلرک کیده جکی بر ،
جنت . برتیارونك آک یوکسکده کی موقعی .

پارازیت [ی. - بر باشقه می سایه سنده
یاشیان انسان ، حیوان و یا نبات .

پاراشوت [ی. - یوکسک بر بردن این
پاراشوت [ویا دوشن بر جسم ویا
إنسانك سقوطنی اغیرلاشدیرمه مخصوص آلت .

ھا کھلرک سمنڊالیه لریله دعوی وکیللرینک
 بولونڊقلری پرأرا سنده کی محل . هیئت ھا که .
 حکامه مخصوص دائره . بورسده مبايعه .
 حبلرک بولونڊیغی محل .

پارل [مه. ويا پاريل. پارليني تصويرو
ايدر، مكرر قولانيديلر : پاريل
پاريل بارلايور.

پارلاتمق | ف. پارلامنى موجب اولمق ، پارلاف برحاله قومق: تېسىنى ، پوتىنلارنى پارلاندى . آلونلدىرمك ، طوتو- شدىرمق : شو آتشى پارلاتكز . راقى وساثره ايچمك : بر ، ايكي قدح پارلاندى . اوزنكى - : آتە ديزكن اتمك .

پارلاق [ص. پارلایان . ایشیقلی ، منور . نفوذلی ، شانلی ، کوزل : پارلاق بر مأموړیت . شفاف ، براق : پارلاق صو ، جام . * پارلاقلق : پارلامه ، جلا ؛ ایشیق ، ضیا ؛ شفافلق ، براتلق ؛ کوزللك ؛ نفوذ ، شان .

پارلامق] ف. شدتلی برضیا صاچق ،
ایشلدا مق : کونش بارلار .
جلالی اولوب ضیایی چوق عکس ایتدیرمک :
کوکسندہ کی نشان لےک پارلایوردی . یانق ،
طوتوش مق : آتش بردن برہ پارلادی .
نفوذ و اعتبار قازانق : آز زماندہ چوق
پارلادی . بردبرہ حدت ایتک : خونی
فنادر ، چابوق بارلار . فیزالایوب اوچق :
شورادن برسلورحین بارلادی .

پارلامنتو [ی. س. ویا پارلمنتو. قوہ تشریعیہ میں تمثیل ایڈن مجلس.

پارلامق] - آراسره پارلامق ، شعشه
پاش اولوق ، پالاییق .

پارلدى [جلا، پارلاقلىق. پارلامە، لمعان؛

پارلمانتر [ای. س. پارلامنتویہ منسوب اولان،
پارلامنتوسى بولونان : پارلمانتر
حکومتده وکیللر مجلسه قارشى مسئولدرلر .
دشمنه بر تکلیفده بولونغه ویا شرائط
درمیان ایتکه مأمور ایدیلن مرخص ،
ایلجی ، ضابط الخ.]

راحتسز . -- : داغلمش ، قیریش :
 آلمدن دوشدی پارچه پارچه (پیک پارچه)
 اولدی . آلماس - سی : پیک کوزل . بر
 - جق : آزیجق . - لی : پارچه سی اولان ،
 یکپاره اولمایان ، آکلی ، یامالی ؛ بجز
 طوقناتی ، کنایه لی ، اعلی : بو سوزکن
 پارچه لی دوشدی . - لامق : پاره لامق ،
 دوغرامق ، یرتمق ، اوفاق اوفاق کسمک .
 - لانتق : پارچه پارچه اولق ، دوغرامق ؛
 چوق چالیشوب اوغراشمق ، فدای جان ا .
 [ی . - بریخی ایجیده جک برشی
 پاردون] پاپلیدی زمان استغفای قصور
 ایچون سوله ن نزاکت آتیری . عفو ادرسکز

پارده سو [ی. س. البسه نك اوستنه كیلن
یازلق اینجه و خفیف پالتو.

پارس ف.س. ب : فارس .
پارس] ف.س. قاپلان نوعندن یریمی بر
حومان .

پارسا [فارسه، زاهد، متقی، عابد،
صالح، اهل تقویٰ]

پارساں [ف.ا.س. پکن سنہ ، بیلدیر . تر .
[ص. اسیکی یوسکی (اثواب) .

پارسه ' [یتا۔۔ بخشش طوپلامق ایچون
کزدیریلن تپسی ؛ بو صورتله
طوپلانان بخشش آقچسی .

پارسه ك [ی.س. ویا پارسك . أرض ایله
شمس آراسته كى ۱۵۰ میلون
کیلو متره لك مسافه بی برثانیه لك برزاویه
ایچنده كوره ییلمك ایچون دورولان بر .

پارشومَن [ای۔ س۔ اوزرینہ یازی یازمق
ویا باصمق ایچون حاضر لاش
قویون ویا کچی درسی .

پارق [۱. ۵. خلقك كزوب دولاشماسنه ،
تفسنه تخصیص ایدیلن آغاجلی ،
چینلی ، چیچسکلی تنزه یری . طوبخینك ،
آرزاق ومهمالك بولوندیغی محل .

پارکہ [فر۔۔ کوچوک تختہ پارچہ لرنیدن
پاییلان مژین دوشہ مه . محکمہ ده

— چك : نرومىز يره صرف و اصراف .
 — قيرمق : چوق ياره قازانق . — كسلك :
 باز اياصق ؛ قازانق . چل . — يكي
 باصلش ياره . — سز : زوكورت . — لي :
 زلكين . ايكي . — لق اوق : نحو ولف او ،
 قاسماق ؛ حيثي ييراق . — لاسق :
 ثروت پيدا .

پاريا [ى . — كرك منشا اعتباريله كرك
 پاريا [براها جمعيتدن اخراج صورتيله
 حقوق دينيه و اجتماعيه سندن محروم قالاتره
 هندستانده ويريلن اسم . ديكركلريك
 منفورى اولان انسان .

پازار . — ب : بازار .

پازوال [ى . — ديكيجيلرك ديزه كردكلري
 قايش .

پازواند [ى . — چارشى ويا عمله بكجيسى كه
 عجمجه (پاسبان) دن غلطدر .

پازوند [ى . — قاز . — بازوبشدن غلط
 قوچلاق ، بازوبشدن .

پازى . — يباى پايچار ، سلق .

پاس [ى . — رطوبتدن دمير اوزرنده حاصل
 اولان قويو قيرمى رنگده حصص
 حديد . كير : ديش پاسى ، ديل پاسى .
 — : آياق قابليرك توز و جامورخى
 تميزلك يارايان شى .

پاس [ى . — اويونده هر يكي الله قونان
 ياره ؛ — بن اوشاماياچم . — معناسى
 افاده ايند بر تعبير . — برينى اويونمق ايچون
 مانيايتيزماجيلرك ياپدقلى آل حرقاتى . — سه .
 طوپك عبي قلعهيه منسوب اويويوبلر
 آراسنده آلتوب و يرلمسى .

پاساپازولا [ى . — بر قطعه لك ماشنه ويريلن
 واغزندن آغزه بوتون عسكركه
 بيلديريلن امر . — بوخبر پاسا يازوله اولدى :
 آغزندن آغزه هر كسه ياپلدى .

پاساپوزت [ى . — اجنهي تملككترينه
 كيده چكلره ويريلن بول
 تذكره مى ، مرور تذكره مى .

پارمزان [ى . — يازم شهرى جوارنده
 سوت و زغفراندين ياسلان
 براوع پينيرك ايسى .

پارمق [ى . — انسانك و بعضى حيوانلرك
 آل و آياقلىرني نپايتنده بولنان
 متحرك اقسامدن هر بى : بر آلدن يش
 بازمق واردر . — بر تكرلكك چپوقلرندن
 بهرى . — بر پارمقلى تشكيل ايند تخته
 و دهميرلردن هر بى . — قدمك اون ايكبده
 و آوشوك يكرمى درنده برى . — بر مايعدن
 بر پارمقله آلنه بيلن مقدار : بر پارمق بال .
 — مداخله ، دخل ، مشاركت ، تشويق :
 بومشلهده اونكده يازمقى وار . — آدمز :
 يوزوك پارمقى . — آغزينه بر . — مال چاقى :
 ميده دوشورومك . — آلى . — آلدن آلى
 پارماق بولونان ؛ چپوقلى برماش ؛ بالاموت
 باليفنك ايريسى . — ايسيرمق : شاشه
 قالمق ، تعجب . — . — پارمقى آغزنده :
 شاشمش قالمش ، حيرته . — اوزومى :
 اوزونيمه بر اوزوم . — قاريشدېرمق :
 مداخله . — پارمقلى : تخته ويا معدندن
 ياپلش صره چپوقلردن عبارت بولمه ،
 قورقولق ، مانع و سائر . — پارمقلامق :
 يازمق طوقوندرمق ، تحريك و اغوا . ،
 دورتمك .

پاروقله [ى . — عسكركلر بيشنده بيلن كيرلى
 سوز . — اوران ياس .

پاروه نو [ى . — اولكى حالته نسيبه
 بويوك بر ثروته نائل اولان ،
 صوكره دن كورومش .

پاره [ى . — پارچه ، جزء ، قطعه ، عدد .
 — بكاره : بر پارچه . — لاق ،
 — لاسق : ب : پارچه لاق ، پارچه لاسق .

پاره [ى . — غروشك قرقده برى . — آچمه ،
 — نقد ، ثروت . — ايتك : رواج
 بولسق . — ايتز : قيمتمز ، اهميتمز .
 — ايله دكل : مادهوا ، يلك اوجوز . — بوزمق :
 بويوك ياره جي كوچوكلرنيه تحويل ا . ،

پاساق [ی. س. کیرلی و یچیمسز روبه ،
پاساقی : کیرلی و یچیمسز
روبالی ، قیافتلی ، چاپاچول .

پاساوان [ی. س. رسمی ویرلش ویا
رسمدن استثناییش ماکولاته
ویریلن مرور مساعددهسی .

پاسبان [ف. س. کیجه بکجیسی . نکهبان .
زبانزدی : بازواند .

پاستل [ی. س. رنگلی قورشون قلبی ؛
بویله قورشون قلمیله یاپیلان
رسم . بونکه رسم ایتمک صنعای .

پاسته [ی. س. خوردن یاپیلان مختلف
شکل ولتده قورابه کی شیلر .

پاسقالیه [ی. س. خیرستانلرک بایرامی .
لق : پاسقالیه مخصوص .

پاسو [ی. س. هرهانکی برهؤسه طرفندن
نقلیه وسائر اجرتندن استفاده
ایچون بعضیلرینه ویریلن مساعددهی حاوی
ورقه : پاسوسی واردر ، واپوره ، تراموايه
پاره ویرم .

پاسیلیان [ی. س. اذا ، جفا ، إشکنجه
و یا برعلیه جراحیه کورن .

پاش [ف. س. صاحبان ، داغیدان ، سرپن .
زر : آلتون سرپن .

پاشا [ی. س. وقیله ملکیه دن وزایه
وعسکریه ده الان میرلواند یوقاری
اولان رتبه أصحابنه ویریلن عنواندر .
لق : پاشا رتبه وعنوانی .

پاصدیرمه [ی. س. ب : باصدیرمه .

پاطلیجان [ی. س. سور رنگده معروف
سبزه . بوستان - ی :
یووارلاق جنسی . کمر - ی : اوزون جنسی .

پاغود [ی. س. چینه ، ژاپونیا ، اقصای
شرقده معبدلره ویریلن اسم .

پافته [ی. س. اوراق معدن لوحه سی ویا باشلی
چیوی ، قباره . زمین رنگینک
غیری بر رنگده بویوک بنک . بویوک بر
خریطه یی تشکیل ایدن قسملردن هربری .
ویده ییوخی آچق ایچون قولانیان آلت .

پاک [ی. س. حضرت عیسانک تکرار
دیرلمی مناسبیله یاپیلان بایرام .

پاک [ف. س. تمیز ، لکهنسز ، قصورسز ،
حیله سنز . مبارک ، مقدس . * پاکلق :
تمیزلک ، لکهنسزک ، عفت .

پاکبو [ی. س. مکتوب ، بولجی و اشیاء
ماشینیان واپور .

پاکت [ی. س. برلنکده باغلانمش ویا صارلمش
شیلرک هیئت مجموعه سی ، دسته ،
دمت . - ایتمک : باغلایوب صارمق .

پاکدامن [ف. س. آتکی تمیز ، ناموسلی ،
عقیف .

پاکلامق [ف. س. تمیزلک ، تمیزه چیقارمق ،
آبرئه ایتمک . بوشالتمق ،
بتیرمک ، سیلوب سوپورمک . وجودی .
اورته دن قالدیرمق ، بجرمک ، ایشنی بیتیرمک .
مه : پاکلاتمق . مطه : پاکلاتمق .

پاکیزه [ف. س. تمیز ، طاهر ؛ لکهنسز ،
خالص . لطیف و نازک .

پالا [ی. س. یاصی قلیچ . قلیجلامه قوتان .
یاصی کیریش وسائر . - چالمق :
بوشتنه یورولمق ، کزیمک . - صاللامق :
تک کورکله قایق یوروتمک . صه . پالا شکلنده
اولان : پالا بییق .

پالاز [ی. س. قاز ، اوردک کی بعض حیوانلرک
یاوروسی . صه . سمیز ، یاغلی .
قوش - ی : بر بوغاز خسته لقی که آشی ایله
قابل تدویدر . - لامق : سمق پیدا . ،
سمیرمک (طیور یاوروسی) .

پالاس [ی. س. پاندراس ایله برلنکده قوللا-
نیلیر . - پاندراس : علی العجله
دیرلنوب طویلانارق ، آتی اوله رق .

پالاسقه [ی. س. فشنگ قوغغه مخصوص
حفظه . - ی : بلنده پالاسقه سی .
بولنان عسکر .

پالامار [ی. س. قالین خللا . - کوزی :
کمینک باشنده و قیچنده کی خللاط
دیلکری . - ی : قویارمق : سیویشمک .

پالاموت [ی. س. میشه آغاجنک یمیشی ،
بو میوه نک قیوغی .

پاموق ساتان والان . • پاموقلی : اینجده پاموق بولونان بر ، خرقه و سارمه .

پان [ی.د. بعضی پانجی کله لرك ماشنده بوتون] بولنور برادندور . — اسلامیزه : بوتون — لاملردن بردوت تشکیل سیتمی .

— جرمانیزه : بوتون آلمان عرقندن اولان لرك هك بردوت تشکیل ایتمندن عسارت سیستم . — آله ایزیه : بالانلرده و آلهلرده بولونان بوتون یونانیلیری برلشدیرمه چالیشان سیستم .

پاناسه [ی.د. مادی و معنوی بالعموم پاناسه] راحتسزلقلره قارشی علاج ، دوا ی کمل .

پاناما [ی.د. مرکزی آمریکاده یتیشن برقدانک باپراغندن اوورولش ثابت یومشاق شایقه .

پانایر [ی.د. برخلده معین زمانلرده قورولان عمومی بویوک بازار .

پانتالون [آیاقلردن کچیریلرک کییلن ایکی باباجانی و کبرلی انبسه] ایچ دونی .

پانتوفلا [ی.د. اوشه اینجده کییلن آیان قابی ، ترک .

پانتاون [ی.د. یونانیلرله رومانیلرک ایستکلری معبد .

پانتایزیه [ی.د. الله ایله کاشان برعد ایدنلرک مذهبی ؛ وحدت وجود .] — اینشورزا پانتایزیه مدافعیدر . • پانتایست : پانتایزیه طرفداری .

پانجار [ی.د. معروف سبزه که شکر اعالنه یازار .] — کسک : اوتاراق قیزاراق ؛ یک معجوب اولق .

پانجور [ی.د. یکی اصولده پاییلان یغره ققمسی .] — لی : پانجوری اولان .

پاندانتیف [ی.د. کرداللق کبی قوللا مجوه و سارمه .

پاندومیمه [ی.د. بالکیز اوضاع و اشرافله اویسانان کولونچ اویون .

پانزهر . سب : یادزهر .

پالامود [ی.د. و بابالاموت . معروف بالیق که کوچوکسکه قارا بالیق ؛ بویوکسکه : توریک ؛ دهابویوکسکه : آلتی بارمق ؛ بطالنه : زندان دلی ، پچومه ؛ آلتی بارمقک طوزلا نمشده لاکرده درلر .

پالان [ی.د. بینک حیواننه اورولان قاشسز ، یومشاق اکره .] — پالاندوز : قاش . پالان یابان و دیکن (سمرجی) .

پالاندیز . — موسلق طاشی ، زانق طاشی .

پالانقو [ی.د. برقاج دیلی چفته مکاره که آغیر یونلری قالدیرمه یادار .

پالانغه [ی.د. یک .] — بر خلاط واسطه سیله مقررلردن تشکیل اولونان دو نایم

پالانقه [ی.د. آغاج و طوبراقدن یایلش و اوکسکه خندق قازلش کوچوک حصار ؛ بوحصارله محاط و اروش .

پالاوره [ی.د. کوکرنه ک آلتنده کی ایکنجی قات .] — جی : یوکسکدن آتوب طوتان ، اویدورمه شیشر سوله یین .

پالیم [ی.د. حیوانک قویروغنه کچیریلن اکره مربوط قوزغون .

پالدر [ی.د. کولدور کله سیله برلکده قوللانیدیر ؛ — کولدور ؛ کونولتو ابله .

پالطو [ی.د. ویا یالتو .] — قیشین اوستدن کییلن قالین قابوت .

پالوده [ی.د. زبازدی ؛ پالوده .] — نشاسته لوشکرله پاییلان پلته .

پالته [ی.د. بربرنده باش بارمقک یکمسی اینچون برده لیکی اولان تخته ویا پورسلندن اینجه بر لوحه که اوزرنده رساملر بویانیری قاربشدرلر .

پالهمک [ی.د. ایپ ، کند ، قاییش ، دیزکین .

پامال [ی.د. ایاق آلتنده چیککنش اولان ، پایمال .] — محقر ، ذلیل .

پامبوق [ی.د. ویا پاموق ، یز ، ماصه و سارمه اعالنه یازار نباتی ، یومشاق ، خفیف وییاض بر ماده ، قطن ، پنبه .] — جی :

پانسیون [ای. س. اوطورمق ویمک ایچون
ویمک یه نن محل . مکتب . * پانسیونر :
پانسیونده اوطوران ، مکتبی .

پانقره آس [ای. س. باغرساغه یاغلر
اوزرینه اجرای تأثیر ایدن
دسکمز و پایشقان بر مایع دوکن بز ،
لوزالمده .

پانوراما [ای. س. قبه سندن تنور ایدلش
یووارلاق بر بنانک دیوارلریشک
ایچ طرفنه کرین بویوک بر رسم لوحه سی که
مرکزنده بولونانلر یوکسک بر نقطه دن حقیقی
یر منظره کورور کپی اولورلر . بولوحه نك
بولوندیعی بنا . یوکسک بر بردن کورولن
شهر ویا کویولرک منظره سی .

پانه [ای. س. زنده لئش ائمک توزینه
بولانئش : قوتله ت پانه .

پانهاده [افا. س. آياق قومش ؛ آياق باصمش
اولان . داخل ، واصل .

پانه ژیریک [ای. س. برینج مدح ایدن نطق ؛
افراط درجه ده مدح .

پاتیک [ای. س. برچوق کیمسه لره سرایت
ایدن سببسز آتی قورقو .

پاوسیون [ای. س. کوچوک بنا ویا کوچوک
خسته خانه باویونلری .

پای [ای. س. حصه ، قسمت . قسم ، پارچه ،
بولوک . تکدیر . - ایتک : بولو -

شمک . - بیچمک : مقایسه ایتک . کسندیدن
- بیچمک : قیاس نفس ا. - ویرمک : فنا سوزله

قارشیلق ویرمک . * پانی آلق : تکدیر
ایشیتمک . - انداز : آياق آنان ، آياق

باصمش : بزاتک کچه جکی یره دوشه نن خالی
وساثره . - بند : حیوانلرک آياغنه اورولان

باغ . - زن : آياغنه پرانغه اورولش . *
پایلاتمق : آزارلاتمق . - پایلاشمق : بولوشمک ،

پای . * پایلامق : تکدیر ا. ، آزارلامق .
پای [ای. س. یاخود پای . ب . پای .

پایان [ای. س. نهایت ، اوج ، صوک ، انجام .
پای : - : صوکمز ، نهایتی اولمایان .

پایتاق [ای. س. اکرى باجاقلى . سطرینج
اویوننده پیاده ماشی .

پایخت [ای. س. بردولتک باشلیجه شهرى که
قوای عمومیه سنک مرکزیدر .

تورکیه جمهوریتک پایختی آنقره در .

پایدار [ای. س. ثابت ، محکم ، قوی ، متین ،
تعلی ، آياجه یرلشمش . - اتق : ثبات ، آيجه یرلشمه ، سورکلیک .

پایدوس [ای. س. استراحت ، تعطیل . -
ایتمک : موقت ویا دائمی صورتده

تعطیل ا. . - وقتى : استراحت زمانی .

پایمال [ای. س. ویا پامال . آياق آلتنه آله .
آياق آلتنده قالوب چیکشنمش .

بج . محقر ، ذلیل . - ایتک : آياق آلتنه
آلوب چیکنه مک .

پاینده [ای. س. ثابت ، برقرار ، تعلی .
تر . س. دستک ، دایاق .

پایواند [ای. س. کوستک ، آتک آياغنه
اورولان باغ .

پایه [ای. س. رتبه ، مرتبه ، درجه . -
ویرمک : آدم یرینه قومق .

کپه [ای. س. دلی طوتوق ، سویلرکن په .
له بن . - لک : دیل طوتوقلغی ،

لکنت لسان ، ککه مه لک . - له مک ؛
په لکله سویلک ، لکنت لسانله تکلم ا .

دیت [ای. س. ویا پیتیر . چیتیر ایله برلکده
قوللایلیر . چیت - یوق : هیچ سس یوق .

پتیر [ای. س. ویا پیتیر . چیتیر ایله برابر
قوللایلیر . کوچوکلرک دوزکون

و سریع قونوشماقی تصویر ایدر : چیتیر
پیتیر قونوشیوردی . س. قیلدن آتک .

پتردی [ای. س. خفیف کورولتی ، پاتیردیشک
خفیفی . چیتیردی پیتیردی یوق .

پترو [ای. س. تنور ، تمخینه و موتورلری
تحریکه یارایان ، قایلاردن صیزان

ویا قویولردن چیقاریلان قابل اشتعال
یاغلی بر مایع که بالخاصه آسیا و آمریقا ده

بولنور : باکونک پترو قویولری مشهوردر .

بَنَك [۱. بالی آلمش کوچ ، کوزنو موم
تکرار کی . آلبون پارچه سی ، بَنکی .

بَنَكْتَه ی . — بَنَك خاویسی .

بَنَك [۲. قادینلرک یوزلرینه اورتدکلری
سیرک طوقونش اورتو ، نقاب .

بَنَك [۳. فاد . — یازرو ؛ چوجوق ، اوغلان .
مغ . — میخانه سی چیراغی ، دلبر .

بَنَك تا [۴. ی . — اسپانیالک برفرانمز فراغی
قیمتده کوموش باره سی .

بَنَك [۵. فاد . بدمش ، پدشکین . مجربله .
نا . — خام ؛ تجربه مز .

بَنَك [۶. ویا بختی . قویولاشمش مایع ؛
قان بختیسی . بختیلاتی ، بختلا .

بَنَك [۷. شدرمق ؛ قویولاشدیرمق . بختیلاتی ،
بختیلاشمق ؛ قویولاشمق ، بختی حالتی کجده .

بَنَك [۸. کره میت آلتیه قونان اینجه
پداورا [تخته . قویطیچی تخته سی .

بَنَك [۹. فاد . بابا ، آب ، والد ، آتا . قان
پندر [۱۰. قان آتا ، زوج ویا زوجه

بَنَك [۱۱. نك باباسی . پدرايه . بابایه یاقیشیر
سورتده ، باباکسی . نك : آتالی ، بابالقی .

بَنَك [۱۲. فاد . وداعلاشمه . — ایتمک ؛
پندروُد [وداعلاشمق .

بَنَك [۱۳. فاد . قبول ایدن ، آلان ، بولان ؛
پندیر [ختم . — بپتن . قبول ایده بیلیر ،

بَنَك [۱۴. فاد . قبول ایدن ، مستعد ، قابل ؛
پندیرا [پذیرای ختام اولوق ؛ بپتمک .

بَنَك [۱۵. مه . اوچغنی تصویر ایدر ، مکرزه
پر [قوللانسیلیر : — دیدی ، اوچدی .

بَنَك [۱۶. لامق ؛ اورکوب اوچق .
پر [فاد . قناد ، جناح . اکثریا بال ایله

بَنَك [۱۷. برابرورز ؛ پروبال . اوچان ، اوچیچی .
شب : — کیجه اوچان .

بَنَك [۱۸. فاد . طولو ، مملو . ترکییلرده طولوق
پر [وکرث بیان ایدر . — خون ؛ قان

بَنَك [۱۹. ایله طولو . — غضب ؛ چوق حدتلی .
پر اتیق [۲۰. سفاقت احوال مصیله لربنک

بَنَك [۲۱. یولنده اولدینغی مشعر قرائتنه .
لردن ویریلن تذکره .

پَر اچول [۲۲. ی . — ایکی آغاجی قانما بربرسه
ربط ایچون فونولان اگری

پَر اچول [۲۳. آناج ویا دمیر .
پَر اصفه [۲۴. معروف سبزه ؛ قازقال پیرا .

پَر اصفه [۲۵. مه سی لذتیه مشهوردر .
پَر اغما تیرمه [۲۶. ی . — قیمت علمیه یی حقیقت

پَر اغما تیرمه [۲۷. مه امی اولورق قبول ایدن
مذهب فلسفی .

پَر اکنده [۲۸. ص . داغنیق ، پریشال ،
متفرق . عسکرک طابوریدن

پَر اکنده [۲۹. آیریلوب برعده متفرق بولونان جزئ .
پَر ان [۳۰. فاد . اوچیچی ، طائر ؛ پریشان

پَر ان [۳۱. نعمت ایران اولور کوبا آیدندن .
پَر انغه [۳۲. — مجرملرک یاغته اورولان رعبر .

پَر انغه [۳۳. بند ؛ یاغته پراغه اورولوش .
لی : یاغنده پرائغه اولان .

پَر ان [۳۴. سیلان طاشی . بالدرانک قورت ،
قایلان بونان نوعلری .

پَر پیت [۳۵. اسکی یوسکی ، یری پری .
پر پیت [۳۶. آنقره نك ییانی شایغی .

پَر تاب [۳۷. فاد . ویا پرتاو . آتله ، مسجرا .
مه . آتلیق ایچون آلنان خیز .

پَر تَمک [۳۸. ف . بره لهدک ، کیکه ده وقونقسزین
آنی ایجیتشک ، بورلق .

پَر تَو [۳۹. فاد . ضیا ، شعاع ، نور ، باز .
آتلیق ؛ بر جسم منیر اطرافنده

پَر تَو [۴۰. کوردون تل تل آیدینلق . — افشان ویا
— فشان ، — انداز ؛ آیدینلق صایچی ،

پَر تَو [۴۱. ضیا ونور نشر ایدن ، ضیادار ، منیر .
— سوز ؛ آشایی یویولوق وکونشک شعاعی .

پَر تَو [۴۲. آلتده یاقان جام .
پر تی [۴۳. اسکی آشیا ؛ یلی ، — خرنی .

پَر تی [۴۴. اسکی یوسکی آشیا .
پر تیق [۴۵. ییرتیق کلمه سیله برلکده

پر تیق [۴۶. قوللانسیلیر . اسکی و ییرتیق .
فرسوده ؛ ییرتیق پر تیق برجاکت .

پر چَم [۴۷. — آلنک اوستنده کی اوزون صاجلر .
تیه ده [۴۸. اراقیلان صاج . حیوانه

پر چَم [۴۹. یله سی . جوان ؛ قندیل چیچکی نوعندن

دوشوب بره نمش، چارپلش، اگری بوری.
پرست [ف.ا.س. طایبعی، طایان. آتش =
 مفتون و مبتلا. می = ایچکیه دوشکون.
پرستار [ف.ا.س. خدمتچی، قول، بنده،
 بسلمه، خلاق.

پرستش [ف.ا.س. طاینمه، عبادت،
 فوق العاده محبت، مفتونیت.
 * پرستشکار: طاینان، عبادت ایدن.
 چوق سون، دوشکون. * پرستشکارانه:
 طاینانه ویا چوق سونه لائق و شایسته،
 عبادت درجه سنده برمحبتله. * پرستشکاری:
 طاینمه درجه سنده محبت، مفتونیت.

پریش [ف.ا.س. صورمه، سؤال. = خاطر
 ایتمک: خاطر صورمق.
پرسنک [ا.س. سوز آراسنده مناسبتلی
 مناسبتسز سویله ن (افندیه
 سویله یم) کبی کله لر.

پرکار [ف.ا.س. زبانزدی: پرکل. اولچمکه
 ویا دائره چیزمکه یاران ابکی باجاقلی
 آلت. = ی آچق: باجاقلری آچارق بویوک
 آدیملرله یورومک. = لامق: پرکارله اولچمک
 ویا چیزمک، تاصولامق، ترتیب ا.

پرگاله [ف.ا.س. پارچه، پاره: برجنس
 ایملیک قاش.

پرکاله باش [ا.س. یووارلاق تخته کسمکه
 مخصوص دستره.

پرکل س. ب: پرکار.

پرگنده س. کوچوک بریق نوعی.

پرکی [ا.س. ییبریحی برجنس کول بالینی.
 دکیز: بونک بویوکی.

پرلاق [ا.س. ییبریحی قوشلری طومق ایچون
 قفسله طیشاری براتیقان قوش.
 کوچوککنه چیغرتقان، دکنکه باغلیسینه
 پتالیه دیرلر.

پرلانظه [ا.س. ویا پرلانت، پرلانتی. چوق
 صفحلی (فاسه تالی) آلتی

برچیچک. * دکیزپرچی: یکپاره بوقلی و قیلمی
 دکیز بوجکی؛ آشنیه، دکر یوصوفی.

[ا.س. چیبوی چاقلدینی زمان دیگر
پرچین طرفه چیتان اوجنک یاصی بر
 حاله کتیرلسی، ویدهلی چیبونک ارقه سینه
 صومون کچیرلسی: کوچوک جاناواردن
 آلتان رسم؛ مقابلی: سرچین. = ایتمک:
 مح. تقویه ا.، صاغلاملاشدیرمق. = لی:
 پرچین ایدلمش. * برچینلمک: چیبونک
 سیوری اوجی یاصیلاقم. ویدهیه صومون
 کچیرمک. تقویه ا.، صاغلاملاشدیرمق.
 [ف.ا.س. غوغا، کورولتو، نزاع،
پرخاش محاربه، جنک. * پرخاشجو:
 غوغاچی، کورولتو آرایان.

پرداخ [ا.س. جلا، پارلاق. تراشدن
 صوکره قیلارک اوستراهله ترسنه
 آلتامی. = ایتمک، ویزمک: پارلاق.
 * پرداخلامق: جلا ویزمک، پارلاق.

[ف.ا.س. دوزلدلمش، ترتیب
پرداخمه اولونمش؛ پرداخلی، پارلاق.

[ف.ا.س. دوزنمی، ترتیب ایدیچی.
پرداز مصلحت: ایش کورن. کار =
 عجم شهنبدری. * پردازی: دوزنجیلک،
 ترتیب ایدیچیلک.

[ف.ا.س. قپودنچره به آمیلان اورتو.
پرده بریری نظردن ستر ایدن اورتو
 ویا بوله: بورایه برتخته پرده چکملی.

بریشی ایکیه بولن حائل، زار: بورن
 پرده می. موسیقی آلتلرنده هربری برسس
 چیقارمغه مخصوص دوزن. مقام، آهنک.

ناموس، عفت. اهل: ناموسلی. = سی
 ییبریللمش: ناموسسز اولمش. = جی،
 = دار: پرده آچوب قپاسمغه مأمور

اولان. = سز: پرده می اولمایان، ناموسسز،
 عفتسز. = سزک: پرده نک بولونمیشی؛
 ناموسسزلیق. = لی: پرده می اولان،
 بر زار ایله اورتولمش، ناموسلی. = لیمک:
 پرده لی او، اوستنه پرده چکلمک.

[ا.س. تاسکید ایچون ترس لغتیه
پرس برلکده قوللاندیر: ترس =:

اوستی یونولش ائلاس ؛ یالکز اوستی
یونولش چوغه صفه لسته : روزه ؛
دها آشاغسته : فراوانه ؛ از صفه لسته :
قلمنك دیرلر . ص . پرلانطه ایله مزین :
پرلانطه یوزوك ، پرلانطه تاج .

پر لانعیج [ص . قامجیلاندینی زمان او-
تورك دوشن دلیکلی ضویاج .
[ص . مانعازدن جیفان
پر مانعانات [حاضك ملحق . پرماتقانات
دو یوتاسیوم مؤثر بر مضاد تغذندر .

پر وئستان [ص . قاتولك كلساسنه مربوط
اولمیان ، بابایی ، عزیزلری
منملری طایفیان و رهبانت قبول ایتمه یق
خرستیان مذهبه تابعه . • پروتستانلیق :
پروتستان مذهبی .

پر رنجه [ص . ایچه خلط ، یدك خلطی .
[ص . آو اولامق وسائرہ ایچون
اوریلن تحریری مساعدہ .

پر وئستو [ص . بر شیء علینه قیاسی
ییلدیرن قرار ، لشت . یو
قراوی حاوی بئانامہ .

پر نال [ص . وبا یرنار . میشه آناهی
[نوعندن چائی : یرنار کوموری .

پر وئولاسما [ص . مولد الحموضه ، مولد الماء
قار یون ویتروزه ندن مرکب
یم سیال و یاپیشقان جانی بر ماده که یوتون
ذی حیات اعضا بورادن نشو و نما بولور .
[ص . رسمی بر وثیقه نك
پر وئوقول [اصلی ، سیاسی بر مذاکره به
اشتراک ایدنلر طرفندن امضا ایدلش رسمی
بر وثیقه و یا معاهده نامه نك مسوده می .

پر نال [ص . دونهرك آیلان طاقلا . ع .
[آتمق : هئز صامق . - دن
آتمق : کونده دن ، باشند آتمق ، صامق ،
- باز : طاقلا آتان .

پر وئولاسما [ص . مولد الحموضه ، مولد الماء
قار یون ویتروزه ندن مرکب
یم سیال و یاپیشقان جانی بر ماده که یوتون
ذی حیات اعضا بورادن نشو و نما بولور .
[ص . رسمی بر وثیقه نك
پر وئوقول [اصلی ، سیاسی بر مذاکره به
اشتراک ایدنلر طرفندن امضا ایدلش رسمی
بر وثیقه و یا معاهده نامه نك مسوده می .

پر نال [ص . دونهرك آیلان طاقلا . ع .
[آتمق : هئز صامق . - دن
آتمق : کونده دن ، باشند آتمق ، صامق ،
- باز : طاقلا آتان .

پر وئولاسما [ص . مولد الحموضه ، مولد الماء
قار یون ویتروزه ندن مرکب
یم سیال و یاپیشقان جانی بر ماده که یوتون
ذی حیات اعضا بورادن نشو و نما بولور .
[ص . رسمی بر وثیقه نك
پر وئوقول [اصلی ، سیاسی بر مذاکره به
اشتراک ایدنلر طرفندن امضا ایدلش رسمی
بر وثیقه و یا معاهده نامه نك مسوده می .

پر نال [ص . دونهرك آیلان طاقلا . ع .
[آتمق : هئز صامق . - دن
آتمق : کونده دن ، باشند آتمق ، صامق ،
- باز : طاقلا آتان .

پر وئولاسما [ص . مولد الحموضه ، مولد الماء
قار یون ویتروزه ندن مرکب
یم سیال و یاپیشقان جانی بر ماده که یوتون
ذی حیات اعضا بورادن نشو و نما بولور .
[ص . رسمی بر وثیقه نك
پر وئوقول [اصلی ، سیاسی بر مذاکره به
اشتراک ایدنلر طرفندن امضا ایدلش رسمی
بر وثیقه و یا معاهده نامه نك مسوده می .

پر نال [ص . دونهرك آیلان طاقلا . ع .
[آتمق : هئز صامق . - دن
آتمق : کونده دن ، باشند آتمق ، صامق ،
- باز : طاقلا آتان .

پر وئولاسما [ص . مولد الحموضه ، مولد الماء
قار یون ویتروزه ندن مرکب
یم سیال و یاپیشقان جانی بر ماده که یوتون
ذی حیات اعضا بورادن نشو و نما بولور .
[ص . رسمی بر وثیقه نك
پر وئوقول [اصلی ، سیاسی بر مذاکره به
اشتراک ایدنلر طرفندن امضا ایدلش رسمی
بر وثیقه و یا معاهده نامه نك مسوده می .

پر نال [ص . دونهرك آیلان طاقلا . ع .
[آتمق : هئز صامق . - دن
آتمق : کونده دن ، باشند آتمق ، صامق ،
- باز : طاقلا آتان .

پر وئولاسما [ص . مولد الحموضه ، مولد الماء
قار یون ویتروزه ندن مرکب
یم سیال و یاپیشقان جانی بر ماده که یوتون
ذی حیات اعضا بورادن نشو و نما بولور .
[ص . رسمی بر وثیقه نك
پر وئوقول [اصلی ، سیاسی بر مذاکره به
اشتراک ایدنلر طرفندن امضا ایدلش رسمی
بر وثیقه و یا معاهده نامه نك مسوده می .

پر نال [ص . دونهرك آیلان طاقلا . ع .
[آتمق : هئز صامق . - دن
آتمق : کونده دن ، باشند آتمق ، صامق ،
- باز : طاقلا آتان .

پر وئولاسما [ص . مولد الحموضه ، مولد الماء
قار یون ویتروزه ندن مرکب
یم سیال و یاپیشقان جانی بر ماده که یوتون
ذی حیات اعضا بورادن نشو و نما بولور .
[ص . رسمی بر وثیقه نك
پر وئوقول [اصلی ، سیاسی بر مذاکره به
اشتراک ایدنلر طرفندن امضا ایدلش رسمی
بر وثیقه و یا معاهده نامه نك مسوده می .

پر نال [ص . دونهرك آیلان طاقلا . ع .
[آتمق : هئز صامق . - دن
آتمق : کونده دن ، باشند آتمق ، صامق ،
- باز : طاقلا آتان .

پر وئولاسما [ص . مولد الحموضه ، مولد الماء
قار یون ویتروزه ندن مرکب
یم سیال و یاپیشقان جانی بر ماده که یوتون
ذی حیات اعضا بورادن نشو و نما بولور .
[ص . رسمی بر وثیقه نك
پر وئوقول [اصلی ، سیاسی بر مذاکره به
اشتراک ایدنلر طرفندن امضا ایدلش رسمی
بر وثیقه و یا معاهده نامه نك مسوده می .

پر نال [ص . دونهرك آیلان طاقلا . ع .
[آتمق : هئز صامق . - دن
آتمق : کونده دن ، باشند آتمق ، صامق ،
- باز : طاقلا آتان .

پروژه کتور [ی. س. بر حزمه نیایه
چهارمغه یارایان آلت.
پروژه کیمون [ی. س. تنور ایدیلهرک
عکس ایندیریلن رسم .

پروسیا [س. س. آلمان جمهوریتنه منسوب
بر مملکت اولوب ۷۶۸ ۲۹۴
کیلومتره مربعی اراضیه و ۳۶۰۹۴۰۰۰
نفوسه مالکدر .

پروغرام [ی. س. بر مراسمک تفصیلاتی
بر مسابقه نك شرائطی ،
درسارک طرز ترتیبی الخ . بیلدیرن یازی
ویا جدول . یاپیلاجق شیئرلرک پلائی ،
طاسلاخی . مقصد ، غایه ، پروژه : او ،
پروغرامندن هیچ انحراف ایتمز .

پروقه [س. اکرکی صاج . - لی : باشنده
اکرکی صاجی اولان .

پروکار [س. بربر ، صاج ، مقال
کسوب دوزلق . - لی : بربرلک .

پروله تاریا [ی. س. بالکز ایشله ، محصول
سعیله کچین و یاشایان
یچارکان صنفی .

پروله تر [ی. س. بالکز امکانک کتیر
دیکی یاره ایله کچین و یاشایان
فقیر ، یچاره .

پرووا [ی. س. دهنه مه ، تجربه . کینک
باش طرفی : پرووا دیرکی .

پروین [ف. س. سماده کی یدی ییلدیزک
هیئت مجموعه می ، ثریا ، اولکر .

پره بولی [س. بالدن چیقان کوزل قوقولو
قارا بر ماده .

پره زانته [ی. ف. آلتق ایچون اوزاتاق .
عرض ایتمک . برینی طابندیرمق ،
تقدیم ایتمک : کل سی پره زانته ایده می .

پره ستو [ی. س. مو . سرعتلی ، پک
سرعتلی معنسانه بر کله .

پره ستیئر [ی. س. سحر و جاذبه . نفوذ
و اعتبار . سحر و طلسمه

بکزه یین تأثیر : پره ستیئرینی غائب ایدیور .

پره سه [س. حذا ایی ، افق اولچو
آلتی که تسویه یه یارار . - یه
آلتی : دوزلکنی تعیین ا . بجه اولچوب
یچمک ، ملاحظه ایتمک . حال ، درجه ،
کرته : ایش بو پره سه یه کلسین . - سته
کتیرمک : صره سته دوشورمک . - سنی
بولق : تاوخی بولق .

پره نس [س. و یا پرنس . اورویاده
[حکمدار خانداننه منسوب
اولانلره ویریلن عنوان ؛ قادین اولورسه
(پره نسس) دینیر .

پره نسیب [ی. س. فکر ، طرز رؤیت :
پره نسیبلرخی قدا ایده ضر .
رسم ، سفت ، قاعده اخلاقیه . اساس ،
اصل ، اولیه ، مبدأ ، مصدر .

پره یز [ف. س. آز و خفیف یمکله اکتفا
ایتمه . خرسیتانلرک آیام مخصوصه
صده ات و یاغ کپی شیئرلردن ایجتناپی .
محرماتدن ایجتناپ . تقوی . - ی بوزمق :
اغزینه کئی سویلک . - جی : دایما پره یز
ایدن یاخود پره یزی توصیه ایله یین . - کار :
محرماتدن ایجتناپ ایدن ؛ متقی . - کارلق :
محرماتدن توق و ایجتناپ .

پری [ف. س. جن طائفه سنک غایت کوزل
عد اولنان جنس لطیفی .

پری [ص. پک اُسکی و بیرتیق . - یری :
اُسکی بوسکو شیئرلر .

پریچک [س. کلید دلی . برنوع صرعه ،
پری علی .

پریز [ی. س. الکتریک قوتی هر هانکی
بر طرزده قوللانغنه اویریشلی
ترتیبات : بو اوده اون سورتی ایکی
پریز واردر .

پریشان [ف. س. داغنیق : اوراق پریشان ،
زلف پریشان . قاریشیق .
مکدر ، محزون ، مغموم . - حال : حالی
پریشان اولان ، آجینه جق برحالده بولونان . *
پریشانلق ، پریشانی : داغنیقلی ، انتظام سزلی ،
محزونیت ، مغمومیت ، ألم و اضطراب .

پَسَنَدیده [فام. بکنلش، محبوه یکمش، یکی چیشش .

پَسُوس . طوراق فندیل .

پَسِی [س. وبا پسی. کدی، هره. —: تعبیر. یاسی وانی لذت بر مانی .

پَسیقوز [ی. عومیتله دهی خسته لکزه ویریان اسم .

پَسیقولورُی [ی. فلسفه ناک روحدن قسمی، علم احوال روح . پَسیقولورُ: پَسیقولورُ ایله اوغراشان .

پَسین [فام. آشوک، اخیر، کیده کی، موکره کی، مؤخر .

پَش [س. بعضی البسه ناک یا نرسه قوزان پارچه: پشی آنتاری .

پَش [س. آرقه، آرت. پشینه دوشمک: آرقه سندن کیمک .

پَشْت [فام. آرقه، ظهر . بر دیوار حیرت: حیرتله آرقه سی دیواره دایمش، متحیر .

پَشْتَحْتَه [س. چکمه جه . صرافلرک آخچه تفته می .

پَشْتَمال [س. بلدن آشاغینه ساریلان اکثریا توپسز سیله جگ ویا بویوک خاولو، فوطه . قوشاقتی: چیراقلقدن اوسته لفه کیمک . پَشْتَمالقی: بردکانی ترک ایدمه ناک اونی طوتاندن آندینی یاره .

پَشَرَو [س. موسیقیده بر مقام طعمه می: عشاق پشروی. پهلوانلرک کورسه باشلادقلری لازمان باذلقلری نمایش . بر فوغان ایچنده آیلان مرمریلر . زود ناده . اوماز: فنا بر آلتله آبی ایش کوردلر .

پَشْطو [س. یاخود پَشْطورو، طبایحه . دوز: روولور .

پَشْکُش [س. آرمغان، هدیه . چکمک: خوشه کیمه بن ربشی اهدایه ویا تکلیفه قالمتی .

پَشْکیر [س. آل سیله که مخصوص ایبل بکدن طوقومه: خاولو، پشته .

پَشْکیر [ی. سیغورطه ایتدیره مک سیغورطه ایدنه بورجلی اولدینی یاره . تجارت وزراعتی تشویق ایچون دولتک بر شرکت ویردیکی مکافات . کیمتلی برکاغدک اهراج فیثایله پیاسه نیشاق آراسته کی فضله لق .

پَرِیادونُنا [یتا. س. اوپه راده بریمی مغنیه، شادیه .

پَرْمَرده [فام. صونش، قوروش، اولمش . اسکی، پس ویریتی .

پَس [فام. امدی، دیمک که بناه علیه، بو حالده . (آرتق قوللانلیور) (فام. پست دن غلط) . آلقی ،

پَس [آشانی، یاواش سیله، یاواش، تیزک عکسی . پَسپایه: مایاغی، نادى .

پَس [فام. کری، ارقه، آرد . پش لوپسی: اوکی آردی .

پَسْت [فام. آلقی، آشانی، دون، یاواش . حقیر .

پَسْتان [فام. همه، ثدی .

پَسْتَمْکِرانی [مه. صایحه صابان. اهمیت مز: مه. لاقیر دیلرله خی اوپالادی .

پَسْتیل [س. قایبه، آریک کبی مویه ازمه ناک یوفقه حالنده قورو .

پَشْش [س. پستیلی سرمک، چیتارمق: چوق دوکک، شدتله دوکمرک ازمک .

پَشْ [فام. اوغل، آرکک اولاد: اوغلان، غلام .

پَشْک [س. دیش کیری، دیش یاسی .

پَشْمانده [فام. کری قالمش، کیده ابولونان، آرتمش، آرتق، بقیه .

پَشْند [فان. بکنمه، تقدیر، تحمین . بکنش . مشکل: بر شیشی زور بکنن . عوام: عوامک بکندیکی . دل: کونلک ایتدیمکنه موافق: دون سایه صالدی باشه بر سرو مریبلند . کیم قدری دلربا ایدی رفتاری دلپسند . فضولی .

پشم [ف.س. یوک، پیانی .
پشمین [ف.ص. وپشمینه. یوکن، قیلدن
پشه [ف.س. سیوری سینک. جبین .
پشه کار [س. اویونجی . حقه باز — ی :
[حقه بازله عماره ایدن اویونجی .
پشین [ف.س. آچه ، پول ، مانقر .
پشیمان [ف.ص. ایتدیکی شیمه نام اولان ،
ایدن . — اولق : یادیفنه تأسف . *
پشیمانلق : ندامت ، تأسف .
پشین [ص. پاراسی اولدن ویریلن، ویره سیه
یارین ویره سیه . اوکدن واقع اولان: پشین
جواب . ایشلمه دن اول ویریلن : او کراسی
پشیندر . اولدن ، اولجه : بن سکا پشین
سویله ییم . * پشینجی : پشین پاره ایله آلان .
[ص. طوتوق ، بکریکمز ،
لصریق [مسکین .
پطرونه [یتا.س. (ت : پاترونا) . وقتيله
دونانماقوماندا نلرینک رتبه سی؛
شیمیدی رتبه لره کوره لوا ایله فریق آراسی .
پطریق [س. روم و آرمی کلیسالرینک
— خانه: بر پطریقک اوسوردیغی محل ویا اداره
خانه سی . پطریقلاک : پطریق صفت و مسندی .
[ص. سرت ، قاتی . صاغلانم، خیزلی،
پک [قوی . مرحمتسز . مبالغه بیان ایدر؛
چوق زیاده ، غایت معنالرینه کلیر : پک
کوزل . آلی — خسیس . — : چوق
چوق، نهایت النهایه . * پکجه: زیاده جه ،
چوچه ، خیزلیجه .
پکسباد [س. چوق پدشمش قورو اکمک،
غاله تا . زبازدی : پکسیمت .
پکشمک [ف. سرتلشمک ، قاتیلانمق .
[صیقیشمق، طعانق، انقباض .
پکک [س. سرتلک ، قاتیلق ، قوت ،
[متانت . قبض، انقباض . خسیسلاک .

پکمز [س. قاینادیلوب قویولا شمش
[اوزوم صوی ویا شیره .
پلاتونیک [ی.ص. افلاطونک فلسفه سنه
مفکوروی اولان ، خیالی: پلاتونیک عشق .
پلاتین [ی.س. کوموشه بکزر آسمرسی
بیاض ، یوشاق و سهل التصفیج
بر معدن که ۱۷۷۵ درجه ده آریر و بر چوق
حامضلرک تأثیرینه مقاومت ایدر .
پلا حقه [س. چاپول ، یغما ، غنیمت .
— جی : چاپولجی ، یغماجی .
پلاس [ف.س. چوله بکزر قبا قاش .
— پاره : چوله بکزر قبا قاش
پارچه سی : بر پلاسپاره یده قناعت ایدر .
پلاسترون [ی.س. هیچ اوینارکن ضربه
نک تأثیرینی ازاله ایچون
کوکسه قونان ایچی قیتق طولو مشین ویا
بزدن معمول کوکسلک . بر نوع بویون باغی .
[ی.س. یر بوله ، یرلشدیرمه .
پلاسمان [صانع . بر سرمایه یی فائض
کتیره جک طرزده قوللاعه .
[ی.س. سپه — شوت : معین بر
کوشه دن حسابلی اولدوق قلعه به
صوقولان ومدافعه سی مشکل اولان طوپک
اوشکلده سوقتی انتاج ایدن سریع ضربه .
پلاقه [ی.س. دکنز اورتیه سنده یاصی
[قیا : معدن لوحه سی ، یپراغی .
پلاکی [س. زیتون باغی و صوغانله پدشمش
[بالیق ویا فصولیه .
پلان [ی.س. بر شیئی کوچوک مقیاسده
کاغد اوزرنده کوسترمه . انشا
ایدیله جک بر بنانک رسم و شکلی . ترتیب .
تدبیر: پلائی نه اولدیغی ده آکلامادق .
پلانچته [ی.س. مساحه تختیه سی .
پلانیه [س. ویا پولانیه . یاصی واوزون
[مراقتوز رنده سی .
پلاو [س. پرنج ویا بلوغور صوده پدشدکن
صوکره اوزرینه قیزغین یاغ خاشلا .
نقله حاصل اولان معروف یلک .

پَلَتَک [ص. حرف لری ای تلفظ ایده میوب
[ر] بی (ل) الخ. کبی سولیلین.
ح. بوصورتله تلفظ ایده رک : پلتک سولیلر.

پَلَتَه [ص. نشاسته شکر و صوابله پاییلان
طائی . ص. بچ. پک کوشک و در.
مانسر : وجودم پلته کبی .

پَلَسَنک [ص. اقالیم خارده بویون بر
توع سیاه و بویوک آناج .

پَلَسَنک [ص. قابلان .

پَلونژون [ص. قلعه جینک قلعه
کوشه لریدن کیره جک طوی
توقیف ایچون یره اوزانارق فیرلاماسی ،
مالیقلامه آتلامه سی .

پَلیج [ص. طاووق یاورومی . بچ. تازه ،
کوزل و سوغلی شی .

پَلید [ص. پیس ، مردار ، ملوث ،
نایاک : یزید بلید .

پَلین [ص. آبی و کوزل قوقولی برنیات .
آق ، قارا پلین .

پَناه [ص. صیفینه جق بر ، ملجأ : الیهدن
باشقه پناهم یوقدر . حمایه و صیانت
ایدن ، حامی : عدالتناه : نادل . صیفینه ،
التجا . پناهگاه و یا پناهکه : صیفینه جق
یر . * پناهی : حامی اولانه ، حمایه و صیانت
ایده منسوب .

پَنبه [ص. آچیق آل ، کل رنگنده :
پنبه یاتاق ، دوداق . توز :
بورنکک دها آچینی . * پنبه میسی : آچیق
آل رنگنه چالار . قاص . یاموق ؛ - زار :
آلنی یاموقلی بوروجمک اوسق صرف
بوروجمک بز .

پَنجی [ص. جریلکدن مسکین بر حالده
پاشایان . پیس و ذلیل . * پنتیله ملک :
جریلکدن مسکین و پزمرده بر حاله کلک .

پَنج [ص. عد. بش ، ه . خسه . * پنجاه :
[الهی ، ۵۰ .

پَنجَرَه [ص. هوا و ضیا کیرمک ایچون
دیواره آجیلان دلیک .

پَنجَشَنبه [ص. رمانزدی : پرشبه . هفته
کک بشنبی کوی .

پَنجَم [ص. و پنجمین . بشنبی .

پَنجه [ص. غا . بچه . آل ایاصیله بش
پارمناک ایچ طرفلرک هیج . بجمو .
عممی . بعض حیوانلرک اوک آیانلرکله

پارمناکله حرانقلری . سطوت ، قوت .
کاغد اوررینه ماصیلان پنجه شکلی ، طعرا .
- آتقی : تسلط . غصب ایچون بر شیشه

آلی اوزاتقی . چاقیر - : غاصب ، روربا ،
مرکب . - - : یریر قیزارمش . - لی :
روزی ، غاصب ، قوتلی . - لشمک : مبارزه

ایتمک ، پنجه پنجه غوغا ایتمک . - ملک :
آل اوزادوب قاتقی ، یاقالامق ، غصب ایتمک .
[ص. اوکوت ، نصیحت . - نامه :

پَند [ص. خیال ، تصور ، طن ، زعم ؛
نصیحتی حاوی ورقه .

پَندار [ص. عجب ، غرور .

پَنگان [ص. قان قنجان ، حجامت هاوانی .
بر نوع طاس .

پَنهان [ص. کینزی ، خفی .

پَنیال [ص. شیش ، میج کبی آرتاود
شیشی .

پَنو [ص. توكورمکی تصویر ایدر ، تعقیب
آداتیدر . تو ! توف ! کبی .

پَنوپلا [ص. بعض اوردکلرک ایچمه و یو .
مشاق تویی . بو توییدن یتاق .

پَنوپولر [ص. خد . خلقه منسوب اولان ؛
جمهوری ؛ محبوب الاسام ،

هرمک خوشنه کیدن .

پَنوپا [ص. کینیک قیچی . - سته سیر
روزکاری قیچه آلازق کیشمک .

پَوت [ص. شیش ، قیاریقی . - قیرمق :
مناسبتسز سوز سولیک ، اغزدن

برشه طوقوناجق برشی قاجیرمق . -
ککک : مرهامه مطابقی چیلممق ، سوکی

کله مک . کوچوک مال ؛ مغیر دامنک
تخته دوشمه می . ص. بوتلی ، قیرمه لی .

پورتره [ی. س. بر اینسانك اُل ایله یابلیش
ویافوتوغرامله آلمش تصویری.
پورت قوی [ی. س. اکثر یا دریدن
قایانان و ایبنده کاغد، اوراق و سائره
قویق ایچون بولملری بولونان شیء.

پورتقال [س. معروف لذیذ میوه.
* پورتقالاته : پورتقال
شربی. * پورتقالی : پورتقال رنگنده،
ترنجی دیمک دها دوغوردر.

پورتکیز [سخ. اسپانیانك جنوب غربنده
ویجر محیط اطلامی ساحلنده
آصور، مادرله برابر ۸۸۷۴۰ کیلو متره
تریبنده، ۵۵۴۸۰۰۰ نفوسی حاوی بر
مملکت. مرکزی لیزبون در. — جه :
پورتکیزلیلرک طرز واصلونده ویا لسانده
پورتکیز لسانی.

پورت مانتو [ی. س. البسه آصق
ایچون دیواره تثبیت
ایدیش چیوبلی ویا چنکلی تخته و سائره.
پورت مونه [ی. س. ایچنسه باره قونان
و جبده طاشینان جزءدان.

پورتو [ی. س. پورتکیزده چیقان پک
مشهور بر شراب.

پورتوک [س. دوز اولمایان طاشلق (بر).
بر شیئک اوستنده کی
قبارچقار : دیکل پورتوکی.

پورتچک [س. قیوبریق، قیوبرلمش.
ساج قیوبرینی، لوله.
قاش و سائره نك کسیدیک ی بردن صارقان تلر.

پورتزولا [ی. س. حیواناتك کوکس
ایمیکارندن آیریلان اُتلی
پارچه که اکثرا ایسقاراده پیشیریلر.

پورسله [ی. س. بر نوع طوپراق که
انیم شفاف و بیاض بر ماده
اولوب فنجان، طباق و سائره اِعمالنه
یارار. چینی، فغفوری. تلغراف تلرینی
دیرکله ربط ایدن فنجانلر.

پوت [س. اوچ، درت تل ایپکدن بو.
کولمش ایپلیک. خاج. ب. بت.
پوتالونبه [س. ویا پاتالومبا. بر آناجک
صمغی اولان صاری بویا.
پوتره [س. داغدن داغه تفنکله ویریلن
خبر؛ نفیر عام.

پوتره [ی. س. انشا آتده قوللانیلان
بوویجک دیرکار ویا شمندوفر
دمیری ییچنده اوزون دمیر چوبوقلر.

پوتلامق [ف. (دوه) طوغورمق، یاو-
رولامق.

پوتور [س. ویا پوطور. بوروشوق و
قیرمه لی شیء. قیچنده قیرمامی
چوق و کنیش، پاچالری دار بر نوع
پانتالون. پوتلی. ص. بوروشش و قیرمالی.

پوتوق [س. پوتلی؛ قیرمالی و کنیش.
پوتوقلاق : بوروشمق، پوت او.
[ف. س. معدن اُرتمک مخصوص طو-
پوته [س. پراقدن ویا معدندن قاب.

پوج [س. قوبروق صوقوی. بوش شیء،
اوقاق شیء. — اولتی : هبا و هدر
اولتی. ناقص و یا قیشیقسنز اولتی.

پوجا [یتا. س. کینک باشنی روزکاردن
آچق؛ آچق ایچون قوماندان. —
لامق : روزکار و ده کیزک شدندن ایلری
کیده میوب دوئمک. بحر. سنده مک.

پودا [ف. س. قماشك آرخاجی، اُکنه آتیلان
ایپلیکی، تار مقابلی.

پودوق [س. یکی دوغش دوه یاوروسی.

پودینغ [ا. س. حیوانی ویا نباتی شیئلرک
اون ویا نشاسته لی مواد ایله
قاریشدرلماسندن حاصل اولان، یومشاق
ویا مریجه پیشیریلن ویا قایتیلان یمک.

پور [س. ویا پورت. دوز اولمایان،
طاشلق یر، غیر مستوی.

پورتاتیف [ی. س. قولایچه قابل نقل
اولان؛ پورتاتیف قاریولا.

پورت پلوم [ی. س. معدنی قلم اوجلوینک
طاقلماسنه مخصوص صاب.

پوزینه قاسم مایون ، شمش .

پوس (ف) . افرینه ، قسلی . — پوس : پوس (اویتمک) . تر . ب : پوس .

پوست (ا) . اسلحه ، زره ، صابون .

پوست (ب) . پوستی : افرینه اویولنده

صوبتاری ، قلاون . • پوستالی : ارهلی .

پوساریق (ا) . ویا پوستاریق . چوله

پوساریق (ا) . اوزاقدن سوکچی کوزون

یر ، ایلیم صالیم . ب : مراب .

پوست (ا) . حیوان دریمی ، جلدی .

پوست (ب) . پوسته برابر دری . مسماء ،

مسند . نادى کورک ، غوجوق . • پوستی

سرمک : چوق اوزرمق اوزره بریره

یرلشمک : قاری قوجه کلدیئر ، اوه پوستی

سردیئر . • پوستی چیمارمق ، پوسته

صهان کولدیرمق : اوندیرمک ، اعدام .

غل پوست . ب : بیق . — نشین : وقتیه

بردراکامک ، تکیه مک شیخی .

پوستال (ا) . کنش مسک ، پوج .

پوستال (ب) . سورتوک قازی .

پوستکی (ا) . اوستنده فیئرلی بولان

پوستکی (ب) . دوی . • دوی کچی ، دوی به

بکزه من . — سایدیرمق : برینه ایچیدن

چیلماز برایش یوکلتمک .

پوسته (ا) . برردن دیگر بریره نقل

پوسته (ب) . ایدیلجهک مکتوب ، امانات ،

پاره و سائرتهک هیئت مجموعه می ؛ اونلری

نقل ایدن آوابه ، حیوان و سائره ؛ بولرک

آلنوب ویرلمرینه تخصیص ایدیلن دایره ؛

مناسبت ، محابره . ک . اسقارموزلره ویریلن

عمومی اسم . پروشیفه ایفانه مهیا اولان

بر ویا برقاچ عسکر : قاپودهکی پوستینی

چاغیریکز . — اتمک : برنی محفوفا قره قوله

کوتورمک ویا کوندیرمک . — پی کسمک :

قطع مناسبت . — پی اوزمق : غضب .

— پی : پوستینی نقل ایدن و ایچندهکی

مکتوب ، امانات و سائرتهکی صاحبیره

توزیع ایدن . — خانه : مکتوب و سائرتهک

قبول و توزیع اولوندیغی محل .

پورسیون (ا) . بر کلک جزئی . بر
پورسیون (ب) . لوقظه ده یلمک چکه کیده نه
ویریلن هر هانکی بر مقدار ات ، اککم
و سائره .

پورصوق (ا) . طوپراغی قازان تیلکی

پورصوق (ب) . جسامتده وحشی بر حیوان .

• پورصوق ، سولپوک : پورصوق بمبش .

• پورصوق ، سولپومک ،

پورصوق (ا) . کوشه یوب ساروق .

پورعاتف (ا) . اسمال ویرن علاج ،

پورعاتف (ب) . مسهل : هند یاغی . در .

پورنوغرافی (ا) . حیا و غفنه

پورنوغرافی (ب) . مخالف و مغایر اولان

آدیات : حیاضاتی ، فحش ، فسق

و فجور آدیاتی .

پوروز (ا) . دوم دوز اولماسی لازم کلن

پوروز (ب) . بریشک اوزرندهکی اوقاق تفک

چیقینلر : بو تخته آلی رنده لشمش ،

پوروزلیدر . ایلشیک ، مشکات . قصور .

— لی : روزی ، قصوری اولان . • پرورلی

ایش : دوزله جک ، آیرتلاناجق مشکاتی

بولوتان ایش . — سز : پروری اولمایان

دوز ، قصور سز . — لیمک : کیریشق و چیقینی

پیدا اچک ؛ زورلاشق .

پوزره (ا) . نخود ، بقله ، پاتاس و سائره

پوزره (ب) . ازمه سندن یاییلان برنوع چوربا .

پوزرش (ا) . معذرت ، اعتذار ، عذر .

پوزرش (ب) . پذیر : معذرت قبول ایدن .

پوزیتیف (ا) . مثبت و محقق اولان ،

پوزیتیف (ب) . مجرب وقایعه استاناد ایدن

• بر جای چوخه پارچه منته سورتورک

استعمال ایدیلن وزانه ایشاریله کوستریلن

الکتریک . فوتوگرافیکده اوستنه حماس

بر کاغذ ، بره لیکول الخ . وضع ایدیلرک

صیابه کوستریلن برنه خاتیفدن استعمال

ایدیلن رسم . قائده لی و نافع اولان شی .

پوزیتیویزمه (ا) . اوکوست قوت

پوزیتیویزمه (ب) . طرفندن وضع و تأسیس

ایدیلن فلسفه ، ایشیه ، رافضیه مذهبی .

آغا جلدہ حاصل اولان یوصون . مہنک
باشندہ کی قیوق .

پوۋصلانق [ف. پوص پیدا . : صوئوق
صودن شیشہ پوصلاندی .

پوۋصلہ [س. ایچی یازیلی کوچوک کاغذ ،
ورقپارہ . برحسابی ویا آلیش
ویریشی کوستر کاغذ پارچہ سی . = اق :
پوصلہ یازمغہ مخصوص کاغذ . ب : پوصلہ .

پوۋصمق [فا. چوکک ، سینمک . پوصویہ
یا تمق ، طوزاق قورمق .

پوۋصو [س. بردن دشمنہ هجوم ایتک ویا
تغنگ آتمق ایچون صاقلانیلان
یر . = قورمق : دشمنہ تعرضہ ساعد
بر یرہ صاقلانق .

پوۋضوال [س. ویا پوزوال . یغنجیلرک
اولچیسى .

پوۋصولہ [س. ویا پوصلہ . ایرہ سنک
اوجی دائما شالہ دون بر آلت
کہ دکیزلردہ کچیچلرہ یول کوسترمکہ یارار .
= یی شاشیرمق : نہ یاباغجی بیلہ مہمک .

پوۋصہ [س. صوی و یاغی آلنان مواد
نہلہ ؛ برمایعک دینہ چوکن
طورتی . = لانتق : پوصہ حاصل . ،
ترسب ایتک .

پوطور [س. ب : پوتور .

پوغامہ [س. طوی یوقاری قالدیرمغہ
مخصوص آلت .

پوف [مہ. بردن طوتوشان شینک چیقاردیغی
سسسی تصویر ایدر .

پوف [مہ. اوقلمکی تصویر ایدر : پوف
دیدى ، موی سوندیردی .

پوف [مہ. استکراہ و نفرت بیان ایدر .
پوف ! نہ قوقو بو !

پوف [مہ. یرہ دوشن ویا اوستنہ اورولان
قبابرشینک چیقاردیغی سسی تصویر
ایدر . * پوفلامق : قبا برشینک یرہ دوشرکن
ویا اوستنہ اورولورکن چیقاردیغی سس ایلہ
دوشمک ویا پاتلامق .

[فا. حیوان دریسندن یاپیش
پوستین لباس ، کورک ، فروہ .

پوسکورتک [ف. پوسکورمکہ سوق
واجبار . ، دشمنی
کریہ دفع .

پوسکورمک [ف. دوداقلری برازمیقہ رق
آغزده کی صوی نفس
تشییقیلہ اطرافہ داغیتق : اطرافہ صاچوب
یایق : یانار داغلر کول و آتش پوسکورر .
سج . آتش - ، دمیر یالا یوب آتش - : حدت
وغضبلہ باغیر اراق چوق سرت سوزر سویلک .

پوسکورمہ [ص. پوسکورولن صویک
ذراتی کچی داغیتق : پوس-
کورمہ بن (ک) . س. پوسکورولن شی .

پوسکول [س. یوقاریس طوپ آشاغیسى
تل تل اولان شی ، وقتیلہ
فسہ طاقیلان تل تل نوکہ ایریشیمدن
معمول معهود نسنہ . سج . مشکلات ، موانع .
= لی : پوسکولی اولان ، مشکلاتی چوق ،
داللی بوداقلی . = لی بلا : بالارک الک بریادی .

پوسمکی [ص. (ت : پوسکو) . اکی
صفتتک معناسی تأکید ایچون
برلکده قوللانیلیر : اکی پوسکی .

پوسمیدہ [فا. چورومش ، چوروک ،
اویومش .

پوش [فا. کیین ، کیینمش . سیہ - :
قارالر کیینمش . کییلن : سر - :
باشہ کییلن شی ، باش اورتوسی ؛ پا - :
آیاغہ کییلن پابوج . اورتن : عیب پوش .

پوشش [فا. اورتو ، اورتہ جک شی .

پوشو [س. عسکرلرک وقتیلہ باشلرینہ
ساردقلری خفیف صاریق .

پوشمیدہ [فا. اورتو : یاتاق پوشیدہ سی .
= اورتولمش ، مستور .

پوص [س. ویا پوس . هوانک آلچق
طبقہ لردہ حاصل اولان دومان ،
خفیف سیس . میوہ لرک اوستندہ ، صوئوق
صو بارداغنگ اطرافندہ بولونان خفیف بوغو .

تمني : مدارا . — ی : یوزه کولمکی بیلیر .
• پولیتیکي : پولیتیکه په منسوب .

پولېچه [ی . —] اوله یروزه درکدای اولکله
مدیونی ، معین برزمانده معلوم
بره بلی کندی امرینه ویا بر شخص ثالث
امرینه تادیبه دعوت ایدر ، تره .

پولیس [ی . —] عمومک امنیت و آسایشی
تأمین و تامین و محافظه په مأمور اولان .
بریک وقوع بولاجق مرهاسی بر ضرری
تضمین ایتاک ایچون بر اجرت مقابلنده
تنظیم ایدیلن مقاوله نامه .

پولیعون [ی . —] سلاحرک تجریه ایدلیدی
پولیعون [عمل] .

پوماطه [ی . —] کوزل قوقولی بر نوع مرهم
و یا معجون .

پوماق [ی . —] روم ایلنده بولعارجه کوروشن
بر جماعت مسلمه .

پومبول [ص . کویه یاورونک سیز و
طوبالاق اولانی : —] بر چوچ .

پونتو [ی . —] ویا پونطو . مطبعمه حروفاتک
بو یوکلکی افاده ایدن واحد قیاسی :
الکزه کی یکی توبکجه لغت سکر پونتو
حرفله ترتیب ایدلشد .

پونتون [اند .] اکرتی کوپری یا بق و باتان
کیمیلری آصقی به آلمق ایچون
قولانیلان بویوک دوه ، کوپری دوه سی .

پونج [ی . —] قونیاک ویا سائر قوتلی بره سکرک
چاک ، لیمون صوی ، شکر الخ .
ایله قارباشاندن حاصل اولان مشروب .

پونزه [ی . —] مرمر ، دمبر ، تخته تمیزلکه
مخصوص سونکر طاشی .

پونژه [ی . —] آستارلق ویا کوملکک
اینجه قاش .

پونقموال [ی . —] یا پاچنی شینی تام
وقتده پیا .

پوه پوه [حد .] آلیش و تقدیر ادا تیدر :
بن اوله پوه پوه کلام .

پوڤتري . — آوی ایضلی .

پوڤکر مک [ف . پوڤله مک ، سله سو
اوپله مک] .

پوڤله مک [ف . نفسله اوڤله یه وک سوندر .
مک . موی ، یکی پوڤله مک] .

پوڤوز [مه . سرین بر روز کارک آسیش
تصویر ایدر : پوڤوز پوڤوز آسپور .

پوگر [ی . —] آمریقان چیمه بر نوع
کاغد اوپونی .

پول [ی . —] ایچمه ، کوچوک ، یووارلاق
و یارلاق معدن لوحه سی . اک کوچوک

باره . مدور معدن لوحه . تخته دن ویا
کیکدن طاوله طاشی . بالیقارک صرتلنده کی

لوحه چقار . مکتوب ، غزیه . سند کی
شیلره پایدشیریلان قیتملی کاغذر . یووارلاق

کوچوک بنک . بر شینی پایدشیریمقد
قولانیلان خور دن پالیش مدور لوحه چقار .

— : پولی ، اوزنده پولی اولان ،
سکلی . • پولچی : پول ساتان .

پول [ص . اوڤله یه وک شیشیرلش جامدن
معدن : پول شیشه .

پولاد [ف . چلیک . — خانه : چلیک
قابر یقه سی ، چلیک دوکولن یر .

پولانیا [ی . —] تخته لک کنارلری
دوزلیمکه یارایان اوزون زنده .

پولقا [ی . —] بوهیاد چیمه بر نوع
دانس ، رقص . بوهیاد اجرا

ایتمک ایچون چالنان هوا .

پوللق [ی . —] چغت سورمه یارایان آغیر ،
دمبر سابان .

پولوه زیز اتور [ی . —] بر مایی یک
اینجه داملاز حالنده

اطرافه ساچمه یارایان آلت .

پولپ [ی . —] بوزلک ایچنده بوساچوڤور
محللرده حاصل اولان بومشاق

برشیش ، آختابود .

پولیتیکه [ی . —] بر حکومتی اداره ایتک
صنعتی ، سیاسیت ، یوزه کوله ،

پياز
ياقيشير صورتده ، يکيتجه . * پهلوانلق :
کورشچيلک ، يکيتلک .

پهلوش [ی.س. برطرفنده اوزون تويلری
اولان وقديقه يه بکزه ين قاش .
پهله [ف.س. يان ، جنب . هزار صندوقه
سنگ يان طاشی . تلکی دريسنگ
يانلرندن چيقان کورک .

پهليکول [ی.س. پک اينجه دری . اوزوم
دانه سنگ ظرفی . فوتوغراف
جیلده مستعمل حساس وانجه ژله تين يابراق .
پهن [ف.س. اک ، عرض ، کنيشلک .ص.
کنيش ، اکلی ، واسع .

پهنالتي [ی.س.س. فوت بولده قلعه دن اون
سکن ياردا مسائه ايله تعديد
ايديلن عمل داخلنده ياپيلان خناله ويريلىن
اوروش جزاسی .

پهناور [ف.س. وپهن . اکلی ، عرض ،
يازين اولان .
پهني [ا.س. برشيلينک اون ايکيده بری
قيمتنده انکليز پاراسی .

په يزار [ی.س. منظره . قير منظره سی
عرض ايدن رسم .

پني [س. بر شيشی آلمان اول بالاخره
آلهجنى تأمين ايچون اولدن ويريلىن
برمقدار باره : پني آچمه سی . - اورمق :
مزايده يه اشتراك ايتمک . * پيلشمک : پني
ويرمک و آلمق . * پيله مک : پني ويرمک ،
تقرر ايدن مقدارک بر قسمی ويرمک .

پني [ف.س. ايز ، آرت ، عقب . - در-
بربری آرقاسندن ، بربرخی متعاقب ،
تدریجاً . پيدربی صورتده يازليز .

پياپی [ف.س. تدریجاً ، آزار آزار ،
بربرخی متعاقب .

پياده [ف.س. ياي اوزون عسکر صنفی .
يایا يوزون . خفيف بر چفته
قايق . سطر بنده اوک صره ده کی طاشلرک
هربری . مح. معلوماتسز ، وقوفسز : علم
وفنده پياده در .

پياز [ف.س. صوغان : پيازی کباب . تر .
س. اوزينه زيتون ياغي وسرکه

[ف.س. و پويا . سرعتله يوزوين ،
قوشان ؛ دالمش .

پويرا [س. تکرلک اوزته سنده ارمق لورک
مربوط اولديغی پارچه .

پويراز [س. شمال روزکاری . * اغزنی
پويرازه آچق : نامله بکلمک .
- لاق : شالدين اسمکه باشلامق .

په پسین [ی.س. حيوانلرک عصاره معدويه
سند بولونان وهضمی آسهيل
ايدن باشليجه عامل .

په نه [حد. استيزايله تقدير و تحسين
آدا تيدر : په په ماشالله .

په داغوجيا [ی.س. ويا په داغوزی .
چوجوق تأديب و تعليم
ايتمک معرفتی .

په داغوغ [ی.س. چوجوق تربيه و تعليم
ايدن کيمسه . عقلا .

په دال [ی.س. آيا فله قوللانيلان ويسانونک
سنى تعديل ايدن مانيوه لا .
برديسيقتلک تکرلکرنی چورمک ايچون
آياق لورک باصارق قوللانديغی بارچه لورک هربری .
کوچوک طبع ماکنه می .

په رون [ی.س. بويوک بر بنانک اوکنده
آز يوکسکجه کنيش هيدان .
استاسيونلرده تره نلرک طور دقلری هيدانه
کيرمک حقنی ورن بيلت .

په ريسقوپ [ی.س. بر مانعک اوستندن
کورمهک يارايان دوربين .

په سيمينز مه [ی.س. هر شيشی یأس آور
برشکلده کورمک اعتيادی .
قنالعک آيلسکه غلبه چالديغی ويا بوتون
کاشانه فتالغه دوغرو دهش برميل بولو
نديغی ادعا ايدنلرک مذهبی . * په سيميست :
بومسکله منسوب وطرفدار اولان .

په لمق [ف.س. يان ، جنب . دنک ايکی
يانندن هربری .

پهلوان [ف.س. کورشچی . يکيت ، جسور ،
دلاور . * پهلوانانه : پهلوانه

دو کولن فاصوله خاشلاماسی . بحر . خوشه
کیده جگ سوزا قولتوق : باق بن پبازه کله بحر :
طائی سوزلره آلدانام .

پاسه [قازمه ، طولاشه ، کزجه .
ایتمک : کزخک . میدان ،
آچیلقلق . چارشی فیثائی ، رانج ، نرخ .
مسکوکات ، أسهام و سائرہ قیمتی .

پیاطه [ی . - یاک طباغی .

پیاله [قازمه . شراب باردانی ، قدح . -
نوش : عشرت ایدن ، میخوار .

پیام [قازمه . خبر ، معلومات . پیام بر :
خبر کتیرن ، پیغمبر .

پیانقو [قازمه . قرعه ایله ایسات ایده جگ
شیشه راخی اوله رق اولدن معین
رمقذاره : پاره ویرمک معامله سی . أصحاب
أسهام نامه چککلن قرعه . - حی : پیانقو
بشيله مشمول اولان .

پیانو [ی . - معروف بر نوع چالاشی .
موسیقیده (یاواشجه) معناسی
افاده ایدن ایتالیانجه برکله . * پیاندهست :
پیانو چالنده ماهر اولان .

پلیپ [ی . - ویا پیپو . توتون ایچمک
مخصوص لوله لی چوبوق .

پسیج [س . زنادن دونان چوجق ، ولدزنا .
هرشیگ اوفاقی ، نقصان قالمشی .
آناجک کوکنده کی سورکون . - قورومش :
حشاری و یاراماز چوجق .

پسیج [قازمه . بوکوم ، بوریم ، طولاشیق .
- آندر : قازمه قاریشیق ،
قیورعلی . - وتاب : اضطراب ، آندیشه .

پسیج [قازمه . بورولو ، بوکوملی ، پک
طولاشیق . قازماقاریشیق .

پیش [قازمه . بوکوم ، قیورم .
- قازمه . بوکوملی ، قیوریملی ،
قیوریش : - موی : صابنی
قیوریش .

پیدا [قازمه . آشکار ، میدانه و موجود
اولان . - اوانق : میدانه چیمق .

- ایتمک : حاصل . - ایدمک : یکی بر
خوی پیدا ایتدی . غله پیدا هلامق : پیدا .

پیر [س . ایچمه ویدی اتمک . بورل :
پیرده [سوت پیرده سی ، ایستاق پیرده سی .

پیر [قازمه . اختیار ، یاشلی . سیخ ، میدانه
طریقت چیماران . - صنعتک ماسوب
الیسی عید اولونان دات : حضرت اوج
کیچیلرک پیریدر . - ممان : میخانه سی ؛
مرشد . - اول : آفرین سکا ؛ * پیرانه :
اختیارلره یاقیشیر صورتده .

پیرا [قازمه . دوزخی ، دونادیمی ، تربین
ایدیمی ، ترتیب و صوره به قوی .

پیراسته [قازمه . دونادیش ، مزین .

پیراقن [قازمه . و پیرامون . چسوره ،
کنار ، اطراف .

پیراهن [قازمه . کوملک ، لباس .

پیرایش [قازمه . دوناگمه ، تربین . سوس
وزینت ویرمه .

پیراینده [قازمه . دونادیمی ، تربین
ایدیمی ، زینت ویریمی .

پیرایه [قازمه . زینت ، زیب . - بخش
- ساز : زینت ویرن .

پیرپیری [س . آرباب صنعتدن اولان .
بج . عادی وقیا (آدم) .

پیرو [قازمه . برینک آرقه سی صره کیدن ،
تابع ، تابع ، منسوب . - مک :
تابعیت ، اقتدا .

پیروهی [س . ویا پیروکی . ایچنده آز
پنبری بولونان خوریتی .

پیره [س . ایچیری و میچیرایچی معروف
سوجوک حیوان ، برغوث . - لئک :
پیره پیدا . - پیره لری آیه غلامق ، بحر .

پیره لاتی . - لی : اوزرنده پیره سی اولان .
بحر . خویلاش ، شبهه دوشمش .

پیره زن [قازمه . قوجه قاری ، عوزه .

پیرهن [قازمه . کوملک ، لباس .

پیریل [س . پارلاق بریشکک ایشلدامی
تصویر ایدر و مکرر قولانسیلر :

انکیتریک لامالری پیریل پیریل یانوردی .

پیرینا . یاغی آلتش زیتون پوصه سی .

پیرول [ی . آلتی کنیش اوستی دار
فوجی . ساچدن اسطوانی قاب .

پیراما [ی . هندستانده کیلن خفیف ،
بول بانطالون . او ایچنده کیلن
بانطالونله جا کتدن عبارت خفیف آلبسه .

پیس [ص . تمیز اولمایان ، کیرلی ، مہدار .
چیرکین ، کوتو . معیوب ، مستحقین .

— آغزی : کفر باز . — بوناز : اوبور .

* پیدسک : مہدارلق ، نجاست . *

پیسلمک : مہدار و بریادار ، کبرلیمک ،

ترامک . * پیدسک : ا . ، قلمش .

پیشکش [فاس . ہدیہ ، تحفہ . ب :
پشکش .

پیشگیر [فاس . ب : پیشگیر .

پیشکین [ص . آبی پیشمش . کمالہ ایرمش ،
اولمش . تجربہ کرشمش ،
جریلی ، کار دیدہ . او ایصال (آدم) .

پیشمانیہ [ص . نلری دھانیصہ و یکدیگریہ .
دھا . یاپیشیق کتن حلواسی .

پیشمک [ف . قاینا یارق ینہ جک حالہ کلک ،
آتش واسطہ سیلہ یمک حاضر .

لانمق . آتش تأثیری آلتندہ بولونارق لازم

اولان متاتی المق : طوغلہلر پیشدی . کمالہ

ایرمک ، اولمق . تجربہ حاصل ایتمک : انسان

یش . ز . پیش . رتدن

قار . نمق : و . باجای

پیش . پیش .

۱۰

آتمق : اوفكك لوك . احمسي - من
چشمق : جان چوق ياتاق . قن - به
سجرامق : زياده حدث . - اوسق كات :
باش آشاغى دوشك . - جامى : توان
وقبه دن آيدىلق و يرن حام . - دن طرناغه
باشدن آياغه . سرتاما . - دن طرناغه
دوناتاق : شدتله تكدير . - كور : يوقارى
باقان . - لك : وقتيله قاغوق ، فس كى
شيتلك تبه سنه ديكيلن دوكة ، شان ،
نظرلق . - لى : باشنده طوپ توي بولنان ،
سرغوى اولان ؛ عه سوسلو ، تام ، مكل .
[مه . (چمكدن امر اترامشك مفر
تبه [ناجى مى ؟) بالكر شو تعبيرده
مستعملن : تبه تبه قوللانق : اورو
ايدلبكى كى اسيركمه يرك ، خيربالايلاق
قوللانق ، جيچيغنى چيقارمق .

تبه ملك [ف. ويا تبه ملك . دوكة . اولدرمك .
م. تبه لملك . مه . تبه لملك .

تبه لمه [ص. تبه تشكيل ايدجك سورده
سيفلش . توملك ، طاشقين .

تير [س. قيل لك ، پتكير . - ملك :
ايجه ادمك .

تتابع [ع. بلا فاصله بربرى آردجه
كله ، تعاقب : تنابع اضافات .

تئاتت [فر. - ويا تات آتت . ايكي
كيشى آراسنده باش باش

معاوره ، مشافهه . ايكي كيشيك قنابه .
ايكي كيشيك چاي طاقى .

تبع [ع. درنجه تدقيق وتعقيق ايجه .
آردنه دوشوب آراشديرمه .

تتره [س. ويا كتره . بزي طوقوركى
پاموغنى چيريلدكلرى يياض سافز .

بيان آردر ديكى ، آلاجه كره ، كوان .

تسديمك [ب. ديكسديمك .

تته [ع. نقصان اولان شيشى ؛ كمال
و اتمام ايچون علاوه اولونان شى .

تام ومكمل اولق ايچون اقتضا ايدن شى .
براسمك معناسى اتمام ايدن كاه .

تتم [ع. منيرمه ، تاملامه ، ؛ كمال .

تبليغ [ع. ايريشديرمه ، اولاشديرمه ،
ايتشديرمه ؛ بيلديرمه .

تبكى [ع. اوغلغه قبول ايته : احمدي
تبى اچمدي .

تبؤل [ع. ايشمه ، سو دوكة .
- ايتلك : ايشه ملك ، سودوكمك .

تبه [ف. ويا تبه . محو و خراب اولش ،
رباد . مضحل . محو ، اضمحلال .

تبيان [ع. واضح و آشكار قيلمه ،
اچيق افاضه ايته .

تبين [ع. واضح و آشكار اولمه ،
اكلاشلمه ، ميدانه چيتمه .

تليميخ [ع. يياضلاته ، آغوتنه . بر
يازينك صورتى تخير بركاغده

چكمه ، استساخ ايته .

تئين [ع. واضح و آشكار قيلمه :
تبين حقيقت ايچون .

تيشمك [ف. بربرلرينه چتمه آتمق .
اوروشمق ، غونا ايتك .

بربرخى چكمه يرك خرلاشمق .

تيمك [ف. چغه آتمق ، (حيوان) آرت
آياغيله اورمق . قيمتى بيلمه لك ،

قاجيرمق : آياغنه كان نعمتى تيدى .
يكيدن ظهور ايتك : خسته انى تيدى .

كرى به دوغرو قضيب ايتك . قطع ا . ،
چيكنه ملك : آيلرجه او يولى تيدى .

حورا - : اويسامق ، رقص ايتك . مه
تيديرمك . ل. ب. : تپنمك .

تيمه [س. غله تكمه . چغمه ، حيوانك
آرت آياغيله اورماسى . - آتمق :

آياقيله اورمق . آقار مسودن بريول ايله
آلان طورغون مو .

تئينمك [ف. آياقلىخى حدثدن بره و رارق
سجرايوب خويسزلانق . مه .

تيديرمك . - تپنه : تپنمك فعلى .

تبه [س. ويا دبه . يوكسكجه بر ، داغك
تپه [كوچوكى . ذروه . برشيك يوكسك

نقطه مى : داغك ، مناره لك تبه مى . باشك
اك اوست نقطه مى . طوپ توى ، سرغوج .

تَجَانَس [ع.م. غلا، جمانست، بر جسدن اوله: تجاناس کلات.

تَجَاوَز [ع.م. آشه، اوته سته کچه. تعرض، باشقه سنک حقنه طو.

قنوب ظلم ایتمه. — کارانه: حقنه تعرض ایتک صورتیله واقع اولان. * تجاویز: تجاوزه منسوب.

تَجَاهُل [ع.م. بيلمز لکه کله، بيلمز کبی کوری کورو نمک. — دن کک: بیامور کبی کورو نمک.

تَجَبُّر [ع.م. کبر و تعظم ایتمه، کبر لته. — دوزلته: تجبیر عظام.

تَجْبِير [ع.م. یکیلنه، یکی اوله، تازه. لته. — ایتک: یکیلشمک.

تَجْدِد [ع.م. یکیلتمه، تازه لته. — قید: یکیدن قید ایتدیرمه.

تَجْدِید [ع.م. بر عددک جذری آله. — دهنه، صنمه. کورکوه.

تَجْرِیْه [ع.م. ده نه مک. * تجری: تجریه منسوب. — تجارب.

تَجَرُّد [ع.م. بالکزی اوله، متأهل اوله. مه. ماسوادن قطع علاقه ایدوب

اللهه متوجه اوله. صویونمه، چبلاق و عاری اوله. — اوراق: یابراق لک دوکولسی.

تَجْرِید [ع.م. صویوب چبلاق راقه. — آیرمه. حقه ربط قلب ایتمه.

تَجْرِیم [ع.م. جریه ایتمه، جزایه چارپدیرمه: مظنونک تجریمی.

تَجَزُّو [ع.م. قسملره آیرمه، اجزایه بولونمه. بریشله اکتفا ایتمه.

تَجْزِئَه [ع.م. قسملره آیرمه، اقسامه تقسیم ایتمه. غلا. جزالندیرمه.

تَجَسُّد [ع.م. جسد پیدا ایتمه، وجود بولمه، کوکده لته.

تَجَسُّس [ع.م. آراشدیرمه، یوقلامه؛ سرارینی آکلامقه چالشمه.

تَجَسُّم [ع.م. جسم پیدا ایتمه، کوز اوکنه کله، کورونمه.

تَشَوُّج [ع.م. تاج کیمیه، باشنه تاج قویقه: رسم تتوچ.

تَشْوِیج [ع.م. تاج کیدیرمه، برینسک باشنه تاج قویقه.

تَتِیز [ع.م. زور ممنون اولان، خویشز، هر هانکی بر شیدن قولای قولای

خوشلانامایان، مشکلیسند، بکنمه. — لک: خویشزلق، مشکلیسندلک.

— لثمک: خویشزلق ایتمه، بر شیدن قولایمه خوشلاناماز بر حاله کک، بکنمه. — لثمک: مشکلیسندلک ایتمه.

تَتَمِیک [ع.م. تیز جانلی، چایق حرکت ایدن. نازک. — داورانمق: چایق طویلانمق. * تتیمک: تیز جانلیلق،

پایق داورانمق. — تفشکده کی مریمی ک باروتنه آتش آلدیران کوچوک دهر آلت.

* تتیمکی بوزمامق: هیچ قلدا نمامق. — ثبات کوسترمه، تقویه

تَثْبِیت [ع.م. ایدله؛ صاغلاملاشدیرمه. — ثبات کوسترمه، تقویه

تَثْبِیت [ع.م. ایدله؛ صاغلاملاشدیرمه. — ثبات کوسترمه، تقویه

تَثْقِیب [ع.م. دله، دلیک آچه. — آغیرلته، آغیرلنی آرتد.

تَثْقِیل [ع.م. آغیرلته، آغیرلنی آرتد. — آغیرلته، آغیرلنی آرتد.

تَثْلِیث [ع.م. اوچه ابلاغ ایتمه. اقامیم — ایتیه ایتانه.

تَثْمِیَه [ع.م. ایتیه دلالت ایدن لفظ: — ایتیه دلالت ایدن لفظ:

تُجَّار [ع.م. ج. تاجرلر، تجارتله مشغول اولانلر. تر. قبد: تاجر.

تُجَّارِب [ع.م. ج. تجریه لر، دهنه لر. — تجریه لر، دهنه لر.

تِجَارَت [ع.م. ایتمه آلوب صاتمه، — ایتمه آلوب صاتمه،

ویریشن حاصل اولان کار وفانده. * تجارتکده: تجارت محلی، تجارتی چوق اولان

یر. * تجارتلی: کارلی، فاندلی. * تجارتی: تجارت منسوب و متعلق.

تِجَّاسِر [ع.م. جاسارتلانه، جراتلانه. — جاسارتلانه، جراتلانه.

تَجَسُّم [ع.م. وجود ویرمه، مجسم کو۔ سترمه: خیال کردہ تجسیم ایدیکز۔ ع.م. غلہ پالانڈن جسارت کو سترمه؛ عناد و سرکشک ایتمہ۔

تَجَلُّو [ع.م. کورونمہ، آجیلوب روشن تجلی] و عیان اولہ۔ عالم غیبیدن بعض خصوصیات مشہود اولہ۔ بخت، طالع، قدر۔

تَجَلِّد [ع.م. مشین قاب کچیرمه، جلدنہ: کتابلر کزی تجلید ایستیریمکز۔

تَجَمُّد [ع.م. غلہ طوکہ۔ صوغو قدن قاتیلا شارق بوز حالی المہ۔

تَجَمُّع [ع.م. هر طرفدن موبلانمہ، برلشمہ، بریکمہ: میدانہ جمع ایستیلر۔

تَجَمُّل [ع.م. بچاء، جلال، رونق۔ اپت، احتفال۔ حسن حرکت۔ ادب، انس، بشاشت، لطافت۔ جہ۔ تبحلات۔

تَجَنُّ [ع.م. داغ کچیس۔ آزعین حیوان۔

تَجَنُّن [ع.م. چیلدیرمه، دلیرمه، مجنون اولہ: طلعت تجنن ایتمش۔

تَجَنِّس [ع.م. ایکی معنای سوز سوبله، جناس قوللانمہ۔

تَجْوِید [ع.م. قرآن کریمی قواعد قرائت رباعیة اوقو مق علمی۔

تَجْوِز [ع.م. جواز ویرمه، اذن ویرمه، جائز کورمه، مساعده ایلمہ۔

تَجْوِیْف [ع.م. ایچی بوشانمہ، اوعہ، اوبوق حالنہ قورمہ۔

تَجَهُّز [ع.م. حاضرلانمہ، مالزمہ تدارک ایتمہ: تمجیز سئینمہ۔

تَجْهِز [ع.م. لازم اولان شیئلری تدارک ایتمہ: آرزاق، اسلحہ و سائر مہمانی تماملایوب حاضرلامہ۔ میت: جنازہ تک مالزمہ سی تدارک ایتمہ۔

تَجْهیل [ع.م. برینہ جهل اسناد ایتمہ۔ جهالتی یوزنمہ اورمہ۔

تَحَاشی [ع.م. قورقوب چکنمہ، احتراز: بو مشہدن تحاشی ایدیور۔

تَخَالَف [ع.م. یمن ایلمہ عهد و میثاق۔ خصم شدن ایکسنده یمن ویرمه۔

تَخَايَا [ع.م. جہ۔ تحیہ لہ، سلام لہ، آشنا لہلر: اهدای تعایا ایدرز۔

تَحْت [ع.م. آشاغی، زبر، آلت۔ عربی اضافتورده جہ کلکہ تک صوک حرفی دائما مفتوح اوقونور: تحت الارض: یرک آلتندہ: تحت البحر: دیکیزک آلتندہ، دیکیزک آلتندن کیدن کی۔

تَحْتَانی [ع.م. آشاغی به منسوب و متعلق، آشاغیده بولونان۔

تَحْتَم [ع.م. یرک لازم و واجب اولمہ، درجہ وجودیہ بولونمہ۔

تَحْجِز [ع.م. ضامن سیلمہ، طاش اومہ۔ طاش کی مرثلشمہ۔

تَحْدِث [ع.م. سوکردهن حاصل اولمہ، یوق ایکن وار اولمہ۔

تَحْدِیب [ع.م. قابو لاشدیرمه۔

تَحْدِیْث [ع.م. نقل و روایت ایتمہ۔ لسان شکرانلہ بیان ایتمہ۔

تَحْدِید [ع.م. حدود تعیین ایتمہ۔ بریشی تعریف ایتمہ۔

تَحْذُر [ع.م. مایقینمہ، احتراز ایتمہ: قنالشدن تحذو لارمدر۔

تَحْذِیر [ع.م. مایقندیرمه، حذر ایستیرمه: چو جوفلری بالانڈن تحذیر ایچلی۔

تَحْزُون و تَحْزُس [ع.م. مایقینمہ، قورونمہ۔

تَحْزُك [ع.م. فلانمہ، اوینامہ۔ حرکت۔ لیمہ۔ اعصاب: سیکیر اوینامہ: ع.م. آراشدیرمه، یوقلامہ:

تَحْزِی [ع.م. آثار عقیقہ، معادن تحرسی۔

تَحْزِیر [ع.م. یازمہ، قلمہ آلمہ۔ دفتر املاک۔ تحریر: یازی ایلمہ۔ جہ۔ تحریرات: مفرد اولارق تورکمدہ رسمی مکتوب۔

تَحْرِیص [ع.م. لزو مندن فتنہ آرزو کش او طلبکار قیلیمہ۔

تَحْزِیص [ع.م. قاندرمه، تشویق، ترغیب و تحریک ایتمہ،

تخصیله منسوب ومتعلق . * تخصیله :
طوبلا دقلى پاره دن تخصیله دارلره ويريلن حصه .
[تحف] غريب ، كورولمه مش : تحف

أكلنجهلى : تحف آدم . * تحفه كيتك :
عجائب بولق ، شاشه قالمق ؛ خوشالاق .
ح. غريب وكولونج بر صورتده : تحف
سويليور ، تحف اولدى . تحف ! : عجائب !
غريب ! ع. ب : تحفه .

[تحفجى] چوراب ، مندیل ، لوانطه
كبي شينلر صاتان .

[تحفظ] ع. صاقمه ، حذر ايتمه ؛ علل
ساربه دن قورونمه . * تحفظخانه :
عال ساريه لى بر محلدن كلن يو لجيلرك قرائتنه
بكلدكلى محل . * تحفظكارانه : كندىنى
مدافعه وعافظه ايتك مقصدينه بناء ؛
كندىنى مدافعه وعافظه مقصديه .

[تحفلق] غرابت : ايشك تحفلى
نرهده ... لطفه ، شاقا ، كو-
لهك شى : تحفلق اولسون ديه سويليو . م .
[تحفه] ع. هديه ، پيشكش ، آرمغان .
يكى پيدا اولمش ترننده شى ،
ناديده مال . ج. تحف .

[تحقق] ع. صحيح و حقيقى اولديغى
ميدانه چيتمه ، ظاهر اولمه .

[تحقير] ع. حقارت ايتمه ، اهميت
اوريرموب ذليل كورمه . قدرينى
نزىل ايدهك بد معامله ده بولونمه .
— آميز : تحقير ايله قاريشيق ، تحقيرلى .

[تحقيق] ع. حقيقى آرامه ، صحيح او-
لوب اولمادىغى آ كلامغه چاليشمه ،
حقيقى اولديغى ميدانه چيقارمه . * تحقيقاً :
كرچكدن ، صحت و حقيقت اوزره ، صحيحاً .

[تحكم] ع. حكم سورمه ؛ كيفنجه
حكم ايتمه ، حكم كرلر

قيشقىرتمه : ع. كرلرك حربه تحريفى .
[تحريف] ع. تبديل و تغيير ايتمه ،
دكيشديرمه ، بوزمه .

[تحريك] ع. حركته كتيرمه ، او-
يتاشمه ، قلداشمه . آزديرمه ،
تشويق ايتمه ، آيارتمه . حركه لنديرمه .

[تحريم] ع. حرام ايتمه ، منع ايله :
[تحريك حكمت تحريمى ظاهر در .
* تحريمه : افتتاح تكبيرى . * تحريمى :

بر شيشى حرام ايتمه فعلنه منسوب .

[تحزن] ع. محزون و مكدر اولمه ،
كدر ايتمه ، حزنه قابله .

[تحزيب] ع. طوبلامه ، برلشديرمه .
بر يارقى تشكيل ايتمه .

[تحزين] ع. محزون و مكدر ايتمه .
[تاسالانديرمه .

[تحسر] ع. حسرت چكمه ، آلدن كيدن
[تأسر] اولده ايدلمى آرزو اولونان شى
ايچون اضطراب چكمه .

[تحسس] ع. بر خبره قولاق ويرمه ،
حواس ايله آ كلامغه چاليشمه .
غله طويمه ، قلباً حس ايتمه .

[تحسين] ع. كوزل بولوب تقدير ايتمه ،
بكنمه ، مدح و ثنا ايتمه .

[تحشد] ع. طوبلانمه ، مجمع ايتمه ،
بريكمه : ع. عسكر تحشدى .

[تحشيد] ع. طوبلامه ، تجمع ايتديرمه ،
بريكديرمه : ع. عسكر تحشيدى .

[تحشيه] ع. كتاب كنارينه بر كله
ويا فقره حقنده يازى يازمه .

[تحصل] ع. حاصل اولمه ، وقوعه كله ،
نتيجه صورتيله پدا اولمه .

[تحصن] ع. بر مستحكم محله قبانمه ،
استحكام ايتمه چكلمه .

[تحير] ع. ايدتمه ، آله كچيرمه ،
تويتمه ، تويتمه

تَحَلَّل [ع.م. حل اوله ، اجزاسی آرله :
تَحَلَّل اجسام .

تَحَلَّى [ع.م. سوسلنمه ، زینتلنمه ، دوناتنه :
تَحَلَّى تَعَلَّى نِسْوان ؛ فَنَیْلَتَه تَعَلَّى .

تَحْلِيف [ع.م. عین ایتدیرمه ، عین ویرمه :
شاهدلری تحلیف ایدرلر .

تَحْلِيل [ع.م. بر جسم مرکبک اجزاسی
تَحْلِيل ایتدیرمه : تَحْلِيل خَرْدَه یی ؛
تَحْلِيل کیمیوی (دوغروسوی : کیمیوی) .

تَحْلِیْه [ع.م. سوسلهمه ، تزیین ، دوناتنه :
فضائل عالیله تحلیه ذات .

تَحْمُض [ع.م. اکشیه ، اکشیک پیدا
ایتنه : دهرک تحمضی یاس یاپاز .

تَحْمَل [ع.م. چکمه ، قاتلانمه ، یوکلنمه :
اوقدر نازه تحمل ایدلر . — سَرَه :

تَحْمَل اولمایان ، چکمه یی ، قاتلانمایان .
— کداز : تحمل برانمایان .

تَحْمَى [ع.م. صاقشمه ، پرهیز ایتنه ،
استعمالدن چکمنه ، قورونمه .

تَحْمِید [ع.م. شکرا ایتنه ، حمد و ثنا ایتنه ،
الحمد لله دیمه .

تَحْمِیس [ع.م. بیتی قیزدیرمه . (أت)
قیزارتنه .

تَحْمِیص [ع.م. (قهوه) قاوورمه . تر . —
دوکولش قهوه ساتیلان محل .

تَحْمِیق [ع.م. احمق عدا ایتنه ، حماقت
— اسناد ، حقه نسبت ایتنه .

تَحْمِیل [ع.م. یوکلنمه ؛ احواله ایتنه :
بوایشیده سکانمیل ایده مرلر آ !

تَحْمِیْط [ع.م. (اولوی) علاجلامه .
حیوانات جسدلری قورونمه .

تَحْوَل [ع.م. دیکشسه ، ماشقه تورلو
اوله : هوا تحویل ایتدی .

تَحْوِیل [ع.م. دیکشدیرمه ، تبدیل :
اندازیمی متره به تحویل ایتلی .

بورج سندی . مالی و تجارتی برایشه اشتراك
حقق ویرن بر نوع سند ، حصه : ایکی
شمندور تحویلی آلدیم . ج. تحویلات .

تَحْیَات [ع.م. ج. تحیهلر ، سلاملر ، دعاالر :
ایتنای تحیات ایدرز .

تَحْیَر [ع.م. حیرته قاله ، شاشمه ، حیران
اوله : دمیسنه ایدم تحیرمدن .

تَحْیَر [ع.م. بر ضومعه ، موقع مخصوص
اوله . اعتبار و اهمیت پیدا ایتنه .

تَحْیَیْه [ع.م. سلام ، دعا ، آشتالقی . ج.
تحیات و تحایا .

تَحَاْلَف [ع.م. اورشامه ، ضد اوله ،
باشقعلق : آواده تخالف وار .

تَحْت [ع.م. حکمدارک اوتورماسنه
مخصوص قولتوق ، سریر . —

روایی : بر مرکزه — استناد ایدن اوزونجه
بردیرک اوجریت قالدوب اغندن عبارت

چو جی اویونی . — روان : کبارلرله خسته .
لرک نقله مخصوص کوچوک بر قلیه .

• تختکاه ، تختک : تخت علی ، پای تخت .
— نشین : تختده اوتوران .

تَحْتَه [ع.م. ایجه آتاج لوحه سی ؛ کراسته ،
کوش . کورک عولومنگ یاریسی .

ص. تختهدن معمول : تخته قاشیق . —
بیتی : انسانی صوقان معروف حیوان .

جدول — سی : چیزکی چیزمکه یارایان ایجه
و دوز تخته . داما . — طریق — سی :

اوزرنده بوایورلر اوسنانان خانلی تخته .
فیده — سی : فیده بیتشدیرمکه مخصوص

اوقاق طورباق سطح . مائفال ، صوبا — سی :
بوولرک آلتنه قونان معدن قابلی تخته .

یازی — سی : مکشبلرده اوزونجه تابشیرله
یازیلان قاراخته . — پوش : اولرک داملرنده

چاشیر سرمکه مخصوص دوزیر . — صقال :
اکلی ویایی صقال . بر — ده : دفعه .

تَحْتِیم [ع.م. مهرله ، مهرباسمه . یازدینی
مکتوبی تختیم ایتدی .

تَحْجِیل [ع.م. اوتادیرمه ، محبوب ایتنه :
ای تحجیل ایدیورسکز .

تَحْدَر [ع.م. اورتونمه ، تستر ، اورتو
طوتونمه : تخدر آبکار .

تَحْدِیر [ع.م. (قادین) اورتوب ارککدن
قاچیرمه ، ستر .

تَحْدِیش [ع.م. طیرناقله بیرتمه ، طیر .
مالامه . ج. تخیج ایتنه :
تخدیش آلمان ، تخدیش آبکار .

• تدركلى : لازم اولان شېئىلرى وقتيله حاضرلايان : سفر ايچون تدركلى داورانلى .

تداعي [ع.م. بر برى چاغيرمه ، چاغريشمه ، تداعي خواطر : برفكرك دېكرى دعوت ايتمىدن عبارت بر اعل ذهني . تداعي افكارده ديرلر .

تدافع [ع.م. كوكس كوكسه حرب ايتمه ، دوكونشمه ، ايتمشمه . كندى عافطه ايدىرك تعرضه مقابله ايتمه . تدافى : تدافعه منسوب .

تداول [ع.م. قوللالشمه ، برندن دېكرنه كچه ، ائدن آله دولاشمه .

تداوى [ع.م. كندىخاينى ايتمك چالشمه ، علاج آله .

تدبير [ع.م. بر ايشك عاقبتى دوشونرك حصول وموقيقى اسبابنه تشبث . بر ايشك باشه چيقيماي ايچون قورولان دوزن . — سز : تدبيري اولمايان ، ايشك عاقبتى دوشونمىن . — سزلك : ايشك صوكنى دوشونمىش . — لى : احتياط ايله حركت ايدن ، بر ايشك عاقبتى دوشون .

تدريس [ع.م. درس آلمه ، اوقومه ، اوكرتمه : نه تدريس ايدىيور ؟

تدريج [ع.م. درجه درجه ايلريلمه ، كوتورومه . ه بالتدريج ، تدريجا : درجه درجه ، آزار آزار ، ياونش ياونش . ه تدريجي : تدريجه منسوب ، ياونش ياونش اجرا اولونان .

تدريس [ع.م. اوقومه ، درس وىرمه : تدريس [سز نه تدريس ايدىيور سكرز ؟

تدفين [ع.م. غل . دفن ايتمه ، كومه .

تدقيق [ع.م. اوقائتمه ، ايچلتمه . ايچدن ايچمه يوقلايوب حقيقت آrame

تدمير [ع.م. محو وهلاك ايتمه ، بىيرمه : اشقيانك ، اعدانك تدميري .

تدنى [ع.م. آلامه ، آشاغلامه ، نزل : ادبياتمه ، فيثاده تدنى وار .

تدوير [ع.م. چويرمه ، دونديرمه : تدوير امور . يواورلاق يايغه .

تدوين [ع.م. متفرق اشعار و سائريي صوبلايوب ديوان ترتيب ايتمه ، مرتب ومنظم بويوك كتابلر جمع و ترتيب ايتمه .

تدهيش [ع.م. اوركوتمه ، شاشيرتمه . دهشت وىرمه ، چوق قورقوتمه .

تدهين [ع.م. ياغلامه ؛ كوزل قوقولى ياغ سورمه : جامه عىدى تدهين .

تدئين [ع.م. دىندار اولمه ، دىنده ثابت ومتين اولمه ، تقوايى إلزام ايتمه .

تذاكر [ع.م. سز . تذكره لر . ب : تذكره .

تذذب [ع.م. قيراسزلى ، قوراشبلىق ، انتظامسزلى ، تردد .

تذكار [ع.م. آكه ، ياد ايتمه ، خاطره كتيرمه : تذكار ماهي .

تذكر [ع.م. خاطره كتيرمه ، بر ايش ايچون قوشومه .

تذكره [ع.م. يوصله ، ورقه . بر ايش ايچون يازيلان كاغذ ؛ رسى ورقه . رساله ، مشاهيرك ترجمه حالى حاوى كتاب : تذكرة الشعراء . — سى : أسكى زمانده دتاوى خلاصه سى قيد ايدن مأمور . — لك : تذكره يازمغه مخصوص (كاغذ) .

تذكير [ع.م. ذكر ايتمه ، خاطره كتيرمه . بركله يى هذكر اوله رق قوللالتمه .

تذلل [ع.م. كندى خوار و حقير كونه سترمه ، كندى آليق طوتمه .

تذليل [ع.م. ذليل وحقير ايتمه ، تحقير ايله : نفسكزى تذليل ايتمه يكر .

تذوق [ع.م. ذوق آلمه ، طائمه ، صفا سوره ، ذوقياب اولمه .

تذهيب [ع.م. يالدىلامه ، آلتون ورق سوره . بوكتاي تذهيب ايدىيور .

تذيل [ع.م. ذيل علاوه ايتمه ، اوزانمه ، بركتايك صوكنه برتمه يازمه .

تر [ع.م. دىرك دىكرندن چيكان صو ، عرق . — دوكلك : تركك ؛ عجوب

• نرشیدی قورمقی : درینغ ایدوب ما •
 قلاباق وار اقله • کوشلا ، ایللا •
 ع.د. سیرامه ، رقص ایجه .

تَرلَک [ف. چوراپسز کپیلن و اوستنه
چکینلن دریدن خفیف
وایجه آیاق قابی. اوکجهلی اوکجهسز دری
ویا قاشدن یاپیلان اوایچنده کییمکه مخصوص
خفیف آیاق قابی، یانتوفلا .

تَرلَمَک [ف. ویا ترلهمک. تر دوکمک، بدک
دلککلرندن طیشاری صو چیقمق.
غلنمک : جاملر ترمش. چوق یورولوق ،
اوتانمق . بیینی — : یکی چیقمق .

تَرَمَتَی [س. ییانی فستق آغاچی . بونکله
ساقز آغاچندن چیقان یاغ .

تَرَمومتره [ی. ایچنده کی جیوا واسطه
سیله هواویا صو یک درجه
حرارتی کویسترن آلت ، میزان الحراره .

تَرَمیم [ع. اصلاح و تعمیر ایتمه ، اوکارمه.
[ی. برشمند و فرویاتر اموای
تَرَمینوس [خطنک نهایت نقطه سی .

تَرَن [ی. عینی برلوق مویف طرفندن
چکینلن دمیریول آرابه لرینک هیئت
مجموعه سی ، قطار .

تَرَنج [س. ویا تورونج . بر نوع اجی
پورتقال . — مه : کوچوک ،
یووارلاق و کوریه مه . * ترنجی : ترنج
ویا پورتقال رنگنده .

تَرَسَم [ع. خوش بر سسله اوتمه ، غنی
ایتمه : قوشلر ترسم ایدر .

تَرَنوَو [ی. آیالمری قازواوردهک آیاغنه
کبی تویلو ییک ایری کوپک .

تَرَوَپ [ی. جماعت ، زمره ، شرذمه ،
فتنه ، کومه . بر تیاترونک
صنعتکارلری هیئت .

تَرَویج [ع. رواج ویرمه ، اعتباری
آرتیرمه . قبول ایتدیرمه ،
کپیرمه : تزویج مرام .

تَرَویج [ع. تسکین ایتمه ، راحتلدیرمه.
آقشام برنجی زیارت ایتمه . (قلبی)
فرحاندیرمه . رایجه لاندیرمه .

تَرَویق [ع. دورولتمه ، براق بر حاله
کستیرمه . شفا بوله ، آیلشمه .

تَرَویه [ع. بر شعر تقریر ایتدیرمه .
دقتله دوشومنه ، تأمل ایتمه .
صولامه ، اِروا . * یوم الترویبه : قربان
بایرامی عرفه سندن اولکی کون .

تَرَه [س. صلاطه کبی ینن آزیاقچی بر اوت.
— اوتی : بعض یمکله قونان قوقولو
معروف اوت ، دره اوت . فرنک — سی : لایق
چیچکی . — یاغی : آبرانی سوزولمش سوت یاغی .

تَرَهات [ع. ص. صاچه صاپان سوزلر ،
مالا یعنی ، هذیان ، هرزه .

تَرَه مولو [ی. موسیقیده بر نوطه
اوزونده سسک تتره سی .

تَرَهه [ع. بی معنا و مآلسز سوز . ص.
ترهات : صاچه صاپان سوزلر .

تَرَهیب [ع. غل. قورقوتمه . ترهیبی :
ترهیه منسوب : مجازات ترهیبیه .

تَرِیاق [ع. برجنس آفیونلی معجون ،
پاد زهر . فاس. تریاک .

تَرِیَکی [فاس. آفیون استعمالنه آلیشقین.
چوچقه مکیفات استعمال ایدن :
قهوه تریاکیسی . ص. خویش ، تیزی ،
ترس ، چابق قیزار .

تَرِیَون [ی. سوز سوله ن یوکسک
محل . اجتماع محللرنده ممتاز
ذوات ایچون آیریلان یوکسک یر .

تَرِید [س. ات صوینه دوغراشمش اتمک .
صوینه — : طانسز ، یاغسز .
ص. پک ضعیف و مجالسز .

تَرِیشین [ی. طوموزک عضلاتنده بولونان
برقورت که بعضاً انسانلره کچهرک
تریشینوز دینلن بر خسته لق تولید ایدر .

تَرِیقو [ی. کوز کوز اورولمش قماش.
اورکولو اوزون چبوقلری بولونان
برنوع چوخه . ص. بوچوخه دن یاپلمش :
تریقو یا نطلون .

تَرِیل [مه. ویا تهریل . تتره مکی تصویر
ایدر ، مکرر قوللانیلیر : صوئوقدن
— تتره بوردی . ص. پاره مز ، زوکورت .

تربلده مک [ا. مسوئوقدن ترمه مک ، چوق اوشومک .

تریمستری [ی. — اوج آیلق مدت . اوج آی ایچون ویریلن بازه . اوج آیلق ایش .

تریو [ی. — اوج قسمدن مرکب بر موسیق یازچمی .

تریو مویرا [ی. — بوتون نفوذ ایچون اوج قوتلی وشدشک برلشمی .

تر [د. — سریع ، مستعجل ؛ سریعاً ، تر [جانبی : تزکی ؛ — آذن : چار جانب . — جالی : عجله چی . — آله — : حارات .

تراجم [ع. — بربریسه سلیشمه . غلبه لق ایته : تراجم امور ، تراجم افکار .

تراید [ع. — آرته ، چوغاله . زیاده . اشمه : ثرونی تراید ابدی .

تربد [ع. — کوپوکلشمه ، کوپورمه : تربدماه ، تربد فم . قایماقلانمه : تربد لین

تربر [ع. — یازمه ، تحریر ایته : کفیتک تربری رجا اولتور .

تزک [— . بعضی محلهرده عیروقات یرشمه [قولانیلان قورو میغیر ترسمی .

میغیر پیملکی : — تزکلی : اوزونده ویا ایچنده تزک بولونان ؛ سوت : تزکلی هوا .

تزگاه . — ب : دستکاه .

تزکیه [ع. — تطهیر ایته ، معاییدن خالی وبری قیلمه : تزکیه نفس .

برینک حسن حال صاحبی اولدیقی میدانه جیقارمه : برینی تزکیه ایتمک . مالک زکاتی ویرمه . — سی بوزوق : فنا طاماش .

— سی دوزلتمک : حالی اصلاح ایتمک .

تززل [ع. — مارصلمه ، سالانمه ، [ارغالانمه ؛ ززللهیه اوغرامه ، زعفر دامه . — انسان : دیشلرک سالانمه .

تزوج [ع. — اولتمه ، لکعله قاری آله ؛ [کوزل بریقزله تزوج ابدی .

تزویج [ع. — اولندیرمه ، قوجهیه [ورمه . او قیزی بو دلپاقالییه تزویج ایدیلر .

تزویر [ج. — بلان سویله ، حمله ایته ، [ج. تزویرات .

تزهد [ع. — زاهد ویرمیزکار اولمه ، [تقوایه دالمه ، صوبلانه .

تزهر [ع. — غله جیچکلشمه ، اوقاق [قبارچکلر وحبهر حاصل اولمه .

تزین [ع. — سوسلشمه ، زینتلشمه ؛ [دستکله جیچک ترین آلیر .

تزید [ع. — آویتیرمه ، چوغالتمه ، زیاده . [لشدیرمه : ثروتی تزید ابدی .

تزریف [ع. — ساخته وقلب نظر یله [ماه ، چوروشمه ، بوزمه .

اکلشمه : کیمیه یی تزریف ایتمه یکز .

تزین [ع. — سوسلشمه ، زینتلندیرمه ؛ [بوصالونی کیم تزین ابدی ؛

تسأل [ع. — صدقه ایستمه ، دیلمته ؛ [تسأل ممنوع و مذمومدر .

تساقط [ع. — (پایراق و ساره) بربری [معتاق ، برر برر دوشمه .

تسامح [ع. — یکدیگرینه مقابله آیلکله [طائی معامله ایته ؛ کوز یومه ،

برینک قصورینه مالهه . مسامحه .

تساوی [ع. — بر مقدارده ، مساوی [اوله : تساوی لیل و نهار .

تسلیح [ع. — سبحان الله دهرک حق [تعالی یی تزیه و تقدیس ایته ،

نمازدن سوکره الحمد لله و ساره دیرکن بارمقلر آراسندن قایدیریلان بر ایبلکه

یکیرلمش دانهلرک هیئت عومیه می . — بوجکی : قشقه .

تسبیک [ع. — (بر معدنی) آرنجه وافی [بر قابله دوکمه .

تسبیل [ع. — بر شیئی مقصد دیندارانه [ایله فی سبیل الله وقف ایته .

تستر [ع. — اورتوغه ، کیزلتمه ، صافلانمه ؛ [تستر تسوان .

تسجد [ع. — ممام تعظیمده سجده [ایته ، باشی بره قویمه .

تسجیع [ع. — منتوز دیلهرق قافیله یی [سوز سویله دیلایازمه ؛ آخرلری

بربرینه اویغون فقره لر ترتیب ایته .

تَسْجِیل [ع.م. محکمه دفترینه قید و تحریر ایتمه ؛ کندیسنه رسمیت ویرلک ایستیلن بر شیئک دفترینه قیدی : آجنبی شرکتر تسجیل ایدلدی .

تَسْجِین [ع.م. غلہ حبس ایتمه ، زندانه آتمه : بر جانی تسجین ایدیلر .

تَسْجِیر [ع.م. سحر باقمه ، آلداتمه . بویوک و جاذب بر قوتله جلب ایتمه .

تَسْخِیر [ع.م. تذلیل ایتمه ، آچالتمه . غلہ ضبط و ایستیلایتمه .

تَسْخِین [ع.م. ایضیمه ، آتشده قیزدیرمه : صائونی ، صوبی تسخین .

تَسْدِید [ع.م. برینی آیلکمه و حقمه توجیه ایتمه : تسدید ناس .

تَسْدِیس [ع.م. آلتییه بولمه ؛ آلتییه هر بیتنه ایکیشر بیت دها إلحاق ایدهرک آلتیشر مصراعلی فقره لر یاقمه . بوشکله فونان منظومه .

تَسْری [ع.م. اوطلق و جاریه ایدیمه . اوطلق کبی قوللایتمه .

تَسْریب [ع.م. کوندیرمه ، یوللامه ، سوق ایتمه ، سوروب یوروتمه .

تَسْریر [ع.م. سوندیرمه ، مسرور ایتمه : بیلسه کز بنی نه قدر نسیرر ایتدیکز .

تَسْریع [ع.م. غلہ سرعتلندیرمه ، عجله ایتمکز منفعة کز إقتضاسندندر .

تَسْطِیح [ع.م. دوزلتمه ؛ سطح حالنه قومه : کره نک تسطیحی .

تَسْطِیر [ع.م. یازمه . ثالیف ایتمه ، چیز کیلر ، خطلر چیزمه .

تَسْع [ع.عد. دوقوزنجی ، دوقوزده بر . ج. اتساع .

تَسْعَه [ع.عد. دوقوز (طقوز) . ج. تسعون ویا تسعین : دوقسان .

تَسْعیر [ع.م. نرخ قومه ، (هاکولانک) فیائی تثبیت و تنظیم ایتمه .

تَسْفِیر [ع.م. برینه سیاحت ایتدیرمه ، سفره چیقارمه .

تَسْفِیل [ع.م. آشاغیلایتمه ، آچال- قیلاندیرمه : بر آدمی تسفیل .

تَسْقِیف [ع.م. چاقی یاقمه ، طاولانلامه : اوطلق تسقیف .

تَسْقِیه [ع.م. صولامه ، صو ویرمه .

تَسْکَرَه [ع.م. نقلیاستده قولالانان قوللی تنخه . برتکرلکلی نقلیه آرابه می .

تَسْکِیت [ع.م. صوصدیرمه ، سکوت ایتدیرمه .

تَسْکِین [ع.م. راحتلندیرمه ، یاتیشدیرمه .

تَسْکِیل [ع.م. زنجیر کبی بربری آردنجه تعقیب ایتمه : تسلسل جبال .

تَسْکُلُ [ع.م. حکم و نفوذ مالک اولمه .

تَسْکُلُط [ع.م. حاکمانه و آمرانه حرکت ایتمه .

صاناشمه ، جبارانه معامله ایتمه . چوق راحتسر ایتمه .

تَسْلِمُ [ع.م. تسلیم آلمه ، تصرف ایتمکمه باشلامه : اشیایی تسلیم ایتدم .

تَسْلِی [ع.م. آوولمه ، راحت اولمه ، مطمئن اولمه . امیدله دفع غم ایتمه : نافله تسلی ویرمه ، برآز تسلی بولدی .

بخش : تسلی ویرن . — پذیر : تسلی قبول ایدن . — یاب : تسلی بولان

تَسْلِیَّة [ع.م. (برشیئک ضیاعندن دولایی) برینشک آلام و کدرینی تخفیف ایتمه ، آوولتمه : پاک محتاج تسلیتدندر .

تَسْلِیح [ع.م. سلاحلاندیرمه ، سلاح ویرمه : عسکری تسلیح .

تَسْلِیْط [ع.م. مسلط ایتمه ، صاناشدیرمه ، اوزرینه صالدرتمه .

تَسْلِیم [ع.م. بر شیئی برینشک حفظ و حمایه سنه ویرمه . دشمنه ترک ایتمه . قبول و تصدیق ایتمه . إنقیاد ، بویون آلمه ، رضا . — روح ، چان :

وفات ، اولوم . — طاشی : یکتاشیرک
طاشیدقاری بلغمی طاش . ج. تسلیمات :
جسته جسته ویریلن مبالغ و ساره .

تسلیمیت [ع.م. نفسی اللهک اِراداتنه
براقه . رضا ، توکل .

تسم [ع.م. غله زهرلنه ، آغولاننه :
استریدیه ایله تسم ایدری .

تسمیم [ع.م. زهرلنه ، آغولانه : حامض
قاربون هوایی تسمیم ایدری .

تسمین [ع.م. سمیرنه ، باغلاننه : قاز-
لری تسمین ایدوب اولله کسملی .

تسمیه [ع.م. آد ویرمه ، اسم قومه :
بوکا نه تسمیه ایدرلر ؟

تسوید [ع.م. قارالامه ، قارارنه . مسوده
اولارق یازمه : برمادهی تسوید .

تسویل [ع.م. آلدانه ، اغفال ایتمه .
ج. تسویلات . تسویلات نفس .

تسویه [ع.م. بر چوق شینلری بریرنه
مسوی وسمائل قیلنه . اوللره

عینی قیمتی ویرمه . حل و فصل ایتمه ،
بیتیرمه ، بخرمه ، برشیته بکزتمه ، باخارمه .

آراضی دوزلتمه . ویرمه ، اوده مه : بورجزی
تسویه ایدیگز .

تسهیل [ع.م. قولایلاته ، قولایلاشدیری-
مه ، قولای و آسان ایتمه .

تسیار [ع.م. کوندومه ، إرسال ایتمه :
مکتوبک تسیاری .

تسیب [ع.م. غله قیدمزلق ، اهماجبیک ،
تسابع ، تنبک .

تسمیر [ع.م. یوللامه ، کوندومه . سیر
ایندیروب یوروتمه .

تسییل [ع.م. آقیمه ، سیلان ایتدیری-
مه : تسییل دماه نه لازم !

تسابه [ع.م. بکزه مه ، مشابه اولمه .
بربری آکدیرمه .

تساجر [ع.م. چکیشمه ، غوغا ایتمه .
(اشیا) بریرنه قاریشمه .

تشارک [ع.م. اورق اولمه ، اورتاقلق
ایتمه ، مشارکت .

تساع [ع.م. کندنیخی شاعر کوسترمه ،
شاعر طوری طاقنه .

تساک [ع.م. بربرلیه بکزه مه ، شکل
[سورنجه برارلوب بکزشمه .

تساک [ع.م. بریرنه حالقرندن شکایت
ایتمه ، دردلاشمه .

تسام [ع.م. مشنوم و اوغورسر عد
ایتمه . خسوفدن تشام ایدلر .

تساور [ع.م. برشیته دائر بربرلیه
دانشمه ، مشاوره .

تشت [ع.م. برایشه پایشمه ، سارله :
تدارک کورمه ، برشیته قیدنه .

اولمه ، اوتهری ایتمه ، باشلامه .

تشیب [ع.م. برینی تقلید ایتمه ، اوکا
بکزه مه ، آکدیرمه .

تشیب [ع.م. بری حلقده ناشاقاه
شعرلر ترتیب ایتمه ، شعرله

مدح ایتمه .

تشییه [ع.م. بکزه مه . لا- : بکرتماک
کبی اولسون .

تشت [ع.م. یویوک لکن .
تشت آیرله ، داغله : تشت

تشت [ع.م. آیرله ، داغله : تشت
آرا ، تشت افکار .

تشتیت [ع.م. آیرمه ، داغله : ایشی
بودرجه تشتیت ایتمه ملی .

تشییع [ع.م. جبارتلندیرمه ، جبارت
ویرمه : عسکری تشییع ایتمه ملی .

تشیخ [ع.م. بیهله ، قلاغی ویرمه :
تشخیصیف ، تشخیذ آذهان .

تشیخ [ع.م. تعیین و تقریق ایدله .
خاطره کله . غله . شخص

صورتنه کیرمه ، مجسم ایتمه .

تشیخص [ع.م. بریشی صریح آکو-
سترمه : بریدیکردن تقریق

ایتمه ، تعیین ایتمه . سچوب طایفه :
تشخیص امراض .

تشد [ع.م. شدت پیدا ایتمه ، ارمه .
صرتلک کسب ایتمه .

تَشْعِيب [ع.م. شعبه لره آیره ، دلاله
نذیره ، چتاللاشدیره .

تَشْعِيل [ع.م. طوتوشدیره ، پارلتمه ،
آلوندیره .

تَشْقِي [ع.م. شفا بوله ، راحتلمه ؛
حرصی و حدثی آلمه . *

تَشْقِي صدر : انتقام آلاق راحتلمه .

تَشْفِيه [ع.م. دوغروسی : تشفی . غل. شفا
وریره ، راحتلدیره .

تَشْكُر [ع.م. شكر اتمه . نعمته ، ایلکه
مقابل مدح وشاده بولنه .

تَشْكُل [ع.م. برشکل و هیئت کیره ،
تشکیل اولونه ، وجوده کله :

یکی بر شرکت تشکیل ایتش .

تَشْكِي [ع.م. شکایت اتمه ، حالی
یاغمه : حالندن تشکی ایدیور .

تَشْكِيل [ع.م. شکل و هیئت وریره ،
وجوده کتیره ، یایمه :

جلس تشکیل .

تَشْمِير [ع.م. طوپلامه . یوقاری نه قالد-
یرمه ، صیغامه . — ساق : پاچه لری

صیغامه . — ساعد : قولری صیغامه .

تَشْمِيل [ع.م. عجله اتمه معناسنه
ایسه ده بزهرکسه یایمه ، تعمیم

معناسیله قوللا نقدیز . عربجه ده بو وزنده
اویله بر معناسی یوقدر .

تَشْمِيم [ع.م. قوقلاعه ، برینه قوقلاعه جق
برشی ویزمه .

تَشْمِج [ع.م. سیکیرلرک چکیلوب بوزو-
لمه سی ، اسپازموس . مرکزى

بوین عضلاتی اولان روماتیزمه آغریسی .
* تشنجی : تشنجه منسوب و متعلق .

تَشْمَنگی [ع.م. صوصامه ، عطش .

تَشْنَه [ع.م. صوصامش ، آرزوکش ،
ایستکلی ، هوسکار : بوکا ذاتاً

کندیسی تشنه . — دل : یورکی حرارتی ،
پک ایستکلی . — لب : دوداغی قورومش ،

پک صوصامش . ج. آشنکان .

تَشْدِيد [ع.م. شدتلندیره ، قوتلدیره .
قوی و محکم قیلمه . عربجه ده

بر حرفی ایکی کره اوقوتتی ایچون اوستنه
علامت مخصوصه سی قومه .

تَشْرِع [ع.م. شریعت مطابق عمل اتمه ،
شریعته اویمه .

تَشْرُف [ع.م. (یوکسک بر شینک)
اوستنه چیقمه . شرفه نائل

اویله ، شرفلمه .

تَشْرِیح [ع.م. (بر اولو بدن) پارچه-
لامه . کسمه و پارچه لامه

یاردیمیه انسان ویا حیوانا تک ترتیب
و ترکیب بدنلری تدقیق ایدن علم . —

خانه : تشریح یاپیلان محل .

تَشْرِيع [ع.م. شریعته إسناد ونسبت
ایتمه . غل. وضع قانون .

* تشریعی : تشریعه منسوب و متعلق .
قوه تشریعیه : قانون وضع ایدن قوت :

مجلس اعیان ومبعوثان .

تَشْرِيف [ع.م. شرفلدیره ؛ ورود ،
عزیزت . ج. تشریفات :

رسمی عادت ، رجال و مأمورین دولتك
مراسمه ایلریده ویا کریده بولونماسی .

* تشریفاتجی و تشریفاتى : رتبه ونشانلرک
توجیهاته نظارت ، تشریفات دائره سنه

ریاست ایدن واصحاب رتبه نك صره ایله
بولملرینه ماقان .

تَشْرِيق [ع.م. شرقه دوغرو کیمه .
ایام . — ذی الحجه نك ۱۱ ،

۱۲ ، ۱۳ نجی کونلری .

تَشْرِيك [ع.م. غل. اورتاق اتمه . —
مساعی : برلکده چالشمه .

تَشْرِين [ع.م. کانون ثانیدن اعتباراً اوننجی
اوان برنجی آیلرک إسیدر .

برنجیسنه : — اول ، ایکنجیسنه : —
ثانی دیرلر .

تَشْرِب [ع.م. شعبه لره آیره : چاتا-
لاشمه ، داللانمه .

تَشْعُل [ع.م. طوتوشمه ، پارلامه ،
آلولنه .

1. The first part of the paper is devoted to a general discussion of the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β . It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

2. In the second part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

3. In the third part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

4. In the fourth part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

5. In the fifth part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

6. In the sixth part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

7. In the seventh part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

8. In the eighth part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

9. In the ninth part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

10. In the tenth part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

[The page contains dense handwritten text in cursive script, which is mostly illegible due to fading and blurring.]

Handwritten text in the left column, likely bleed-through from the reverse side of the page. The script is cursive and spans approximately 20 lines.

Handwritten text in the right column, also likely bleed-through from the reverse side. It continues the narrative or list from the left column, spanning another 20 lines.

تَعَاظِفُ [ع.م. بربرينه شفقت و محبت ايتمه .

تَعَاظِي [ع.م. ويريشمه، مبادلہ، بربرينه ويرمه : تعاطي افکار .

تَعَاقُبُ [ع.م. بربری آردنجه کيتمه : تعاقب ليل و نهار .

تَعَالَى [ع.م. يوکسلمه . — پرور : تعاد لی بی التزام ایدن ، سون .

تَعَالَى [ع.م. يوکسک اولسون ديمکدر : الله تعالى ، حق تعالى .

تَعَامُلُ [ع.م. معامله ، یکديکریله ايش يکريته متقابلاً معامله ايتمه ؛ انسانلر آراسنده أسکیدن بری جریان ایدن معامله .

تَعَامَى [ع.م. کورمه منلکدن کله ؛ کورلاک طاسلامه .

تَعَاوُنُ [ع.م. بربرينه يارديم ايتمه ؛ انسانلر آراسنده تعاون ضروريدر .

تَعَاهُدُ [ع.م. عهد ايتمه ، سوزلشمه .

تَعَبُ [ع.م. يورغونلق ؛ زحمت ، مشقت ، اذيت . ج. اُتعب .

تَعَبُدُ [ع.م. قوللق ايتمه ، عبادتہ تکلفله سعی و اهتمام ايتمه .

تَعَبُّسُ [ع.م. صورت آ کشيتمه ، اکشي يوز کوسترمه .

تَعْبِيرُ [ع.م. إفاده ، بيان ؛ هنر ، بو اکتيني تبخيرده در . بر رؤيایی

ايضاح ايتمه . سوز ، جمله ، فقره ؛ أبي بر تعبیر قوللادی . — جی : رؤيایی ايضاح ايدهرک اولردن بر معنی چيقاران . — نامه :

رؤيا تعبیر ایدن کتاب .

تَعْمِيه [ع.م. اينجابات حرييه کوره و استخدام ايتک صنعتی . تر . مج . موقوفيت ايچون قوللانيلان وسائلط .

تَعَجُّبُ [ع.م. شاشمه ، حيرت . شايان — : حيرته ذکر .

تَعَجُّلُ [ع.م. عجله ايتمه ؛ چابک بيتمه . سنه پک زياده سعی ايتمه .

تَعَجُّزُ [ع.م. عاجز براقه . غله راحتسز ايتمه ، صقنتی ويرمه .

تَعَجِيلُ [ع.م. عجله ايتديرمه ، چابق باپلاماسی ايستمه . صيقوشديرمه .

تَعَجِينُ [ع.م. خور يايکه ، يوغورمه . علاججری خور ايتمه .

تَعَدَادُ [ع.م. صايحه ، برر برر ذکر ايتمه ؛ اوصافي تعداد ايديله مر .

تَعَدُّدُ [ع.م. چوغالنه ، تکثير ايتمه ، بر قاج اولمه ؛ تعدد زوجات .

تَعَدَّى [ع.م. اوتيه کچمه ، تجاوز ؛ ظلم ، جور ، حقسزلق .

تَعْدِيلُ [ع.م. افراط و تفریطدن سهو و خطادن خالی قيلمه ؛ تسويه ايتمه ، دوغولنه ؛ جزيجه تبديل ايتمه .

تَعْدِيه [ع.م. تجاوز ايتديرمه . بر فعلی متعدی يايکه .

تَعَذُّرُ [ع.م. عذر بيان ايتمه ، مشکل و غير ممکن اولمه .

تَعْذِيبُ [ع.م. اُعذاب ايتمه ، اذيت ويرمه ؛ روجی تعذيب ايدر .

تَعْذِيرُ [ع.م. اصلی اولمايان عذر لر بيان ايتمه ، بهانه آراهه .

تَعَرُّضُ [ع.م. صاتاشمه ، تجاوز ايتمه ؛ دشمنك اوزرينه کيتمه . *

تعريض : تعرضه منسوب .

تَعْرِفُ [ع.م. خبر آله ؛ بيلميه .

تَعْرِفَه [ع.م. اصلی (تعريفه) در . قبيات ، زمان و سائره کوسترن جدول و اپور تعريفه می .

تَعَرَّى [ع.م. صيونمه ، چبلاق اولمه ؛ بر شيئدن بری وعاری اولمه ؛ ردائلدن تعری ايتشدور .

تَعْرِيبُ [ع.م. عربلشديرمه ، عرب لساننه صوقه .

تَعْرِيضُ [ع.م. کيشلشمه . دولاييسيله بر شيئي صوقوشدرمه . معمالی بر مسونده يازمه ؛ برينه کنايه و اءاده بولونمه ؛ طوقوناجق سوز سويله ؛ بو بکا

بر تعریف در . • تعریفاً : دولا یبسیله بر ششی سو قوشدیر اوق ؛ طوقونا جق صورتده .
تعریف [ع.م. اظرافيله آ کلامه ، بر ماده یی اظرافيله آ کلاتان جمله ویا فقره . عریضه ده بر اِسْمک اولنه حرف تعریف قومه .

تعریق [ع.م. ترلته .

تعزیه [ع.م. صویه ، جبلاق بر حاله قومه : تجمدن تعزیه .
تعزیر [ع.م. آزادلامه ، تو بیخ و کدیر سکاندن دون دکنک اوراق تأدیب ایته .
تعزیه [ع.م. ویا تعزیت . مصیبت او - غرایان صبر و تحمله تشویق ایدرک تسلیه ایته . - نامه : تسلی ایچون بازیلان مکتوب .

تعسُر [ع.م. کوجلشمه ، زورلاشمه : بواش کیتدکجه تعسر ایدیور .
تعسیر [ع.م. کوجلشدیرمه ، زورلا - شدیرمه . تعسیر دها مستعملدر .
تعشُق [ع.م. عاشق اوله ، عشقه طوتوله : برینه تعشق ایتمک .
تعشیر [ع.م. اوته تقسیم ایته ؛ اوته برینی آله .

تعصُب [ع.م. عناد ، تعند ، تمرد ؛ کندی مذهبی چوق سوه وک باشقه لرینک کیلری چکه مه مه . • تعصبکار : تعصبله متصف .

تعصیر [ع.م. صیقوب سوخی آله : اوزومی تعصیر ایدرلر .

تعَطُر [ع.م. قوقو سورونمه ، ائی قوقه .

تعطف [ع.م. بری حقنده خبرخواهلق محبت کوسترمه .

تعطیر [ع.م. کوزل قوقو ایله قوقومه ؛ تعطیر مشام ایتمک .

تعطیل [ع.م. ایتمسز و کوجسز برافه . ایتمسز بر حاله قومه : غزته یی

تعطیل ایتدیلر . مأمورین ، طلبه و علمه یی استراحتی ، ایتمسزلکی : اوچ کون تعطیلین وار . کسمه ، ضرردیرمه : تعطیل اشفال ، تعطیل تأدیات ، تعطیل حرکات . • تعطیلنامه : بر غزته یی تعطیل ایدلدیکنی ، آرتق چیغالماسی لازم کلدیکنی مبین آمرنامه .

تعظُم [ع.م. بویوکلک ساتمه ، عظمت ، کبر ، قورولمه .

تعظیم [ع.م. بویوتمه ، آغیرلامه ، حرمت ایته : اوکا تعظیم ایدرز . • تعظیماً : حرمت ایدرک ، احترام مقصدیه .

تعَفُّن [ع.م. فنا قوله . - ایتمک : بوزولارق فنا قوقو نشر ا .

تعَقُّل [ع.م. عقل ایته ، آکلامه ، ادرک : نهدنسه بونی تمحل ایدمه دی .

تعقیب [ع.م. آردینه دوشمه ؛ قونا لامه : آرقاسی بر اقامه : اشقیایی ، اوراقی ، حادثات دهری تعقیب ایدرلر .

تعقید [ع.م. دوکومله مه ، عباریه مفلق یایمه : عدم وضوح .

تعقیم [ع.م. عقیم ، نمره سز براله . میقروبلردن قورتارمه .

تعَلُق [ع.م. ارتباط ، ایلدیشیک ، علاقه ، مناسبت . آسلی اوله . ج . تعلقات : اقربا و خصلر .

تعَلُّ [ع.م. معذرت و جهانه سرد ایته ؛ بالاندن وسیله لر اویدیر اوق بر ایشدن قاجینمه ؛ بورجی ویرمکده تعال ایدیور .

تعَلُّم [ع.م. اوکره نه ، بلغمه : شیدی مز نه تعلم ایدیور سکنز ؟

تعَلِیق [ع.م. آسه ، ایلشدیرمه . تأخیر . محاکمه یی یارینه تعلیق ایتدیلر . بالخاصه ایرانلرک یازدییی بر نوع یازی .

تعلیل [ع.م. علت و سبب کوسترمه .

تعَلِیم [ع.م. بلغمه ، اوکره نه ، اوقونمه . عسکرلکده ممارسه ایچون آفراده

یادیریلان حرکات . جر . تعلیمات : خط حرکتی کوسترر اوامر . * تعلیمی : عسکره تعلیم یادیران ، معلم . - خانه : عسکرک تعلیم ایتمسینه مخصوص محل . * تعلیمی : تعلیم ییلن ؛ تعلیمات آلمش ؛ اوکره دلمش . * تعلیمنامه : عسکری تعلیملرینک نه صورتله اجرا ایدیله جکشی بیلدیرن کتاب ؛ اوامر و تنبیهاتی حاوی ورقه .

تعمد [ع.م. قصد و نیت ایتمه ؛ ایسته یه رک و بیله رک یایمه . * تعمداً : قصداً ، بیله رک و ایسته یه رک . * تعمدی : قصد و نیتله بیله رک و ایسته یه رک واقع اولان . تعمم [ع.م. غل. عمومیلشمه ؛ جمله یه شامل اولمه : دانس تعمم ایتدی . تعمیر [ع.م. بوزوق برشیئی دوزلمه : بر بنا و یا خطایی تعمیر ا .

تعمیق [ع.م. درینلتمه . پک زیاده آرashedیروب لایقیله تحقیق ایتمه . تعمیم [ع.م. عومه عائد و شامل قیلمه ، عمومی برحاله قومه . * تعمیماً : عومه عائد اوله جق صورتده .

تعمیه [ع.م. کلامک معناسی رضائی ، ایمالی و قبالی برحاله قومه .

تعنّد [ع.م. غل. عناد و اصرار ایتمه ؛ دیدیکندن دوئممه .

تعوّذ [ع.م. صیغنه ؛ إلتجا ایتمه ؛ أعوذ بالله دیعه .

تعوّض [ع.م. تلافی ایتمه ، عوض و بدل قبول ایتمه .

تعویق [ع.م. کجیکمه . منع ایدله .

تعویذ [ع.م. نظره و سائر یه قارشی آسوخه ؛ رقیه ، حرز .

تعویض [ع.م. بر شینک یرینه دیگر ایلریده یرینه قونق اوزره اودونج پاره آله . * تعویضاً : تعویض صورتله .

تعویق [ع.م. کری براقه ، بکلمته ، تعویق [آلقومه ، طومنه ، تأخیر .

تعهد [ع.م. اهتمام و دقت ایتمه . یایاجغنه سوز و یرمه . اوزرینه آله . برشیء حقنده اهتمام مثرطه . - کی : حقنده پک زیاده اهتمام ایدیله جکسه سوز و یریلن (مکتوب و سائره) .

تعیش [ع.م. کچینمه ، یشامه : تعیش آلبت قولای دکلدن .

تعین [ع.م. آشکار اولمه ؛ میدانه چیقمه ؛ آکلاشلمه : خسته لق تعین ایتدی .

تعییب [ع.م. بریخی برقیاحت ، برجرم ایله إتهم ایتمه ، عیبالمه .

تعین [ع.م. کوسترمه ، بللی ایتمه ، بالخاصه تحدید ایتمه : کونئی سن تعین ایت . مأموریته کچیرمه . تر.س. عسکرلره و یریلن یریه جک أرزاق . جم. تعینات . * تعینجی : تعینات توزیع ایدن ؛ عوبج . ناموسسز .

تغابن [ع.م. بربری آلداتمه . یوم - : قیامت کونی .

تغافل [ع.م. دقتسز و بیلمز کبی کوی . رونمه ؛ یالاندن غفلت کوسترمه .

تغذی [ع.م. دوغروسى : تغذی ؛ بسلنمه . تغذی : صباحلین یریه .

تغذیه [ع.م. دوغروسى : تغذیه ؛ بسله . مه . تغذیه : صباحلین یریه جک و یرمه .

تغریب [ع.م. بریخی مملکتدن چیقار . مه ، هجرت ایتدیرمه .

تغزیر [ع.م. آلداتمه ، اغفال ایتمه .

تغزیم [ع.م. اوده همکه إجبار ایتمه ، اوده نه جک شیئی اوده تمه .

تغزل [ع.م. غزل سوله مه و یا یازمه . خوشه کیده جک سوز سوله .

تغیی [ع.م. اورتونمه ، بورونمه . تغشیه : اورتمه ، بورومه .

تغشیش [ع.م. آلداتمه ؛ حیلله ایتمه . برماله حیلله قاریشدیرمه .

تعصّب [ع.م. غضبه کله ، حدنلنمه .

تَغْفُلُ [ع.م. بر شك دقتسر لكندن
استفاده ایتحه . غافل آولامه .

تَغْلِبُ [ع.م. زورله آله ، بر مملكتك
صاحب مطلق اوله .

تَغْلُفُ [ع.م. صقبشه ، ایتحه قبانعه .
باغرماق صارله علق .

تَغْلِيطُ [ع.م. خطا ايله ایتهم ایتحه ؛
یاكاشنه ، قاریشدیرمه : تغلط
آدهان مسئلهی تغلط ایتیکز .

تَغْلِیْظُ [ع.م. قالیلاشیرمه ، سرتلاشد
ایریمه ، قبالاشدیرمه .

تَغْنِیُ [ع.م. ایرلامه ، آهنگ مخصوص
ایله شرقی اوقومه ؛ زنکین اوله .

تَغْیَرُ [ع.م. دکیشمه ، اولکیندن باشقه
دورولو اوله ، باشقه لاشمه . بوزله .

تَغْیِیرُ [ع.م. دکیشدیرمه ، اولکیندن باشقه
دورلویایمه ، باشقه لاشدیرمه .

تَغْ ب : دغ .

تَغَّاحُ [ع.م. آنا . ج. تغافیح .

تَغَّاخِرُ [ع.م. شان و شرفده یکدیگرینه
رقابت ایتحه . اوکومه .

تَغْفَایَةُ [ع.م. ج. اوافق تعلق شینلر ،
زبانزد : تَغْفَایَةُ

تَغْیِشُ [ع.م. آرامه ، صوروب ارا .
شدیرمه ؛ تدقیق ایتحه .

تَغْیِیکُ [ع.م. (هاموق) آتته ، (یوک)
طرامه ، دیتحه ، آچه .

تَغْیِیکُ [ع.م. ایتحه و بوموشاق یکدی قلی ؛
ایلیک ایلیک پایلان تمیزله .

تَغْیِیکُنْ مَعْمُولُ [ع.م. تَغْیِیکُنْ مَعْمُولُ .
تَغْیِیکُنْ : ایلیک ایلیک اولوق .

تَغْیِیلُ [ع.م. بوکه ، اکرمه .

تَغْیِینُ [ع.م. فتنه دوشورمه ، یارتمه ،
فساد ایتحه .

تَغْجَرُ [ع.م. طاک بری آغارمه . (صو)
یردن قایتایوب آله .

تَغْجِصُ [ع.م. دقتله معاینه ایتحه ؛
آراشدیروب ایتحه تحقیق ایتحه .

تَغْجِمُ [ع.م. کومورلشمه ، کومور کسيلمه .

تَغْخَرُ [ع.م. قورولمه ، بویوکلك ساتمه ،
مغرور اوله .

تَغْجَرُ [ع.م. کزجه ، دولاشمه . برشینه
ذوق و مراق ایلله باله . (آدیشه)

تَغْجِیْیُ [ع.م. آچلمه ، فرحلانمه . نقرجهکه :
کزجه مخصوص بر ، اکرانه بری .

تَغْجِیْیُ [ع.م. کزجه ، اکرانه بری .

م. دوشو عکسرس سولک؛ یالان قاجیرمق.
م. تکرلنک : یووارلانمق ؛ ع. آخرته
یورومک ، اولمک .

تکرمله [ع. صاچه صابن سوز : اوتق
تکرمله نری چوقدر .

تکرمان [ع. دکرمن دینلن ایه مکانت
اصل آدی بودر .

تکری [ع. ویا تاگری وطاکری . الله .
خدا . * تاگریک کوئی :

بوتون کون . * تاگریلق : ع. الوهیت ؛
ص. الوهیت متعلق ؛ تاگریلق سوز : دوغرو
وإنصافی سوز .

تکریز [ع. تکرارلامه ، بردها یاقه
ویا سولیه : برسوزک تکریری .

تکریم [ع. تعظیم وحرمت ایته ،
بو یوتمه . * تکریمقا : حرمت
وتعظیم مقصدیله ، حرمت ایدرک .

تکسر [ع. بر چوق یارچه لره آیرلق
اوزره قیرمه . نازکاشمه ،
مدیاشمه .

تکسیب [ع. برینه برشی قازاندیرمه ،
کسب ایتیریرمه .

تکسیر [ع. بریشینی کوچوک یارچه لره
آیرلق اوزره قیرمه . نازکشدیرمه .

تکشل [ع. کفیل و ضامن اوله .
کفالات ویرمه ، تعهد ایته .

تکفور [ع. ویا تکبر . حاکم ، آمر :
تکبر داعی ، تکفور سرایی .

تکغیر [ع. کفر اسناد ایته ؛ کافر
ایتمه ، کفرینه حکم ایته .

تکفیل [ع. کفیل ازانه ایتمه :
آرقداشی تکفیل ایتدی .

تکغین [ع. جنازه نی کفنه صارمه ،
کشنله : تکغین و تکغین .

تگل [ع. سیرک وموقت دیکش . *
تکله ملک : تکل اورمق ،
ایلیشدیرمک ؛ قبا وسیرک دیکمک .

تکگس [ع. کاشنله ، کیرجه تمول
ایته ، کیرج حانه کیمه .

[ع. تیلک ، اوشمه ؛ ایمان :
وطفیده تکاسل اومانز .

تکالیف [ع. ص. تکلیفلر : تکالیف
حریه . ب : تکلیف .

تکبر [ع. کسندی بویوک کوزمه ،
کبرلیمه ، بویوکک صاعه .

تکبیر [ع. حق تعالی نی عظمتی یاد
ایده ریک (الله اکبر) دیمه . -
کتیرمک ، آلق : الله اکبر دیمک . -

خوان : تکبیر کتیرن .

تکثر [ع. چوغلشمه ، چوق اوله ،
آرتمه : تکثر اموال ، اولاد .

تکثیر [ع. چونا لیمه : تکثیر واردات .
- سواد : نافله شی یازمه .

تکشیف [ع. قویورلاشدیرمه ، شفا
فلانی کیدرمه .

تکذر [ع. کدرلیمه ، سیغیلمه . بو
لانیمه ، دونوقلاشمه .

تکدیر [ع. بیلاندیرمه . برینک جاتی
سقمه ، کدولندیرمه ؛ آزار .
لامه . * تکدیری : تکدیره مقسوب .

تکذیب [ع. یالان اسناد ایته ، یالاند
دیمه : بر خیری تکذیب .

تکر [ع. چغت اولمایارق ، برر برر :
تکر کلکیز . - - : برر برر .

یووارلانمق تصویر ایدر مکر ایله برابر
قوللانیلیر : تکر مکر آشاغی یووارلانمق .

تکرار [ع. دیدیکنی بردها دیمه :
سوزخی تکرار ایتدی . یکیدن

باشلامه ، بردها یاقه . * بتکرار : بردها .
نیمه ، بردها دیمه : تکرار کیت .

- لامق : بردها یاقق . یکیدن باشلامق . بردها
دیمک . مت . تکرارلانمق . م . تکرارلانمق .

تکرر [ع. بردها اوله ، وقوع بولان
شی ینه وقوع بولمه .

تکرلک [ع. دائره شکلنده اولان شی :
آراهه تکرلکی .

تکرملک [ع. ویا تکرله مک . یووارلامق
یووارلاق بریشینی تکرملک .

تکلف [ع.م. مشقتی برایشه قائلانه، زحمته کیرمه: تکلفه نه حاجت!]

اوزمه، کوستریش یاقه، کوستریشلی بر حاله قومق ایچون اوغراشمه: بو یازیده تکلف وار. بلا: اوزنمکمزین، طبعی اوله رق.

تکلف [ع.م. سوله مه، لاقیردی ایتمه: تکلم] آلمانجه و انکلیزجه تکلم ایدر.

تکلیس [ع.م. کیرجه چویرمه، کیرج حالنه صولمه.]

تکلیف [ع.م. زور برشیئیی برینه: تکلیف] یوکلتمک قالمه: بکالایق جیلوق تکلیف ایدیور. تدقیق ایچون بر شیئی ایلری به سورمه: حکومت مجلسه بر قانون تکلیف ایتدی. انتخاب و قبوله عرض ایتمه: بر نامزد تکلیف ایتدی. فیات ویرمه: چفتنه اون لیرا تکلیف ایدیور. تکلفلی، احترازی و رسمی معامله: آرازمده تکلیف یوق. حکومتک تأدیسه شی امر ایتدیکی پاره، ویرکی، ج. تکالیف، تکلیفات. * تکالیف حربیه: عسکرک احتیاجاتی ایچون بعض خصوصی حالرده بر قانونه توفیقاً اهلیدن عیناً آنان اوزاق، حیوانات و سائره کبی ویرکیلر. — مالایطاق: طاقت کتیرلمه جک آغیر تکلیف. خام: پک مناسبتمز تکلیف. * تکلیفسز: یاقین، صمیمی، لالابی: تکلیفسز دوست. * تکلیفسزجه: صمیمی اوله رق، لالابیانه. * تکلیفسزلك: لالابیلک. * تکلیغلی: یاقین و لالابی اولمایان، یابانجی: تکلیغلی برمسائر.

تکیر [ع.م. سیاهه میال قویو چیز کیلر و بشکرله قاریشیق (رنک).]

تکین [ع.م. بکنتا، بر دانه، فی مثل. بوش، ارواح و جنلردن خالی.]

تکیه [ع.م. و قتيله درویشلره مخصوص مسکن، خانقاه، درگاه، معبد، زاویه. دایانیه جق شی. — دار: تکیه ده اوطوران. — کاه: دایاناجق یر، استراحته مخصوص محل. — نشین: تکیه ده اوطوران.]

تل [ع.م. ایپک، کتن کبی مواد نسجیه یی: تشکیل ایدن ایجه، اوزون شی، تار، صاب: بر — ایپک. مختلف قطرده معدندن یاپیلان ایجه و اوزون شی: باقیرتل، صیرمه تل. بعض آلات موسیقیه ده سس ورن معدندن و یا باغیر صاقدن یاپیلش ایجه، اوزون شی، کیریش: کتان تلی. ص. تلدن یاقه، تل کبی، تل تل: تل قفس، تل قداائف. * تلر طاقنق: سونخک. — کاری: تلی تخته به قاقارق یاپیلان سوس. * هر تلدن چالقی: هرشیئی بیلیمک. — اورمق، — چکمک: تلغراف و یرمک، تلغرافله بیلدیریمک. تلغرافنامه. * تلسز: تلسز تلغراف و یا تلفون، تلی اولمایان. * تللی: تل طاقنمش. * تللی بیک: دلشمن، هوپا. * تللی پوللی: جیجیلی ییجیلی.

تکلیل [ع.م. تاج کیدیرمه، برینک باشنه چیچکدن بردارمه قومه.]

تکمل [ع.م. کاله ایرمه، بلا نقیصه اولمه: لسانز تکمل ایدیور.]

تکمن [ع.م. کیزلنه، صاقلانه، بوضویه ایتمه: تکمن صیاد.]

تکمه [ع.م. آياقله اورمه. بح. ضربه. — آتمق: برینه آياقله اورمق. — ملک: تکمه ایله اورمق، تکمه آتمق.]

تکمه [ع.م. آياقله اورمه. بح. ضربه. — آتمق: برینه آياقله اورمق. — ملک: تکمه ایله اورمق، تکمه آتمق.]

تکمه [ع.م. آياقله اورمه. بح. ضربه. — آتمق: برینه آياقله اورمق. — ملک: تکمه ایله اورمق، تکمه آتمق.]

تکمه [ع.م. آياقله اورمه. بح. ضربه. — آتمق: برینه آياقله اورمق. — ملک: تکمه ایله اورمق، تکمه آتمق.]

تکمه [ع.م. آياقله اورمه. بح. ضربه. — آتمق: برینه آياقله اورمق. — ملک: تکمه ایله اورمق، تکمه آتمق.]

تَلْبِسَ [ع.م. اوردنه ، برینه اَلْبَسَه
تَلْبِيسَ] كيد برمه . شبه ، مبهيت .
تَلْبِيسِه [ع.م. (لبيك) ديه ندا ايته :
عرفانده هجاك تلبيسه .

تَلْتِيَك [ع.م. اَكْسِيك ، نَقْصَان . -
كلك : نقصان ظهور ايخ .

تَلْتِم [ع.م. غل. اويمه ، اغزيخ اويمه .
بعدا التلیم : اوبدكدن موكره .

تَلْحَمُ [ع.م. اَنَلْشَمَه ، اَت پيدا ايخه ،
اَنَلَه اورتولمه : تلحم عظم .

تَلْخ [ع.م. آجي ، م . م . تلخكام :
مكدور ، مايوس . م . تلخي :

آجيلق . تلخرو : اكشي صورتی ، ترس
طبيعتی . تلخكو : آجي سوز سوله ين .

تَلْخِص [ع.م. خلاصه ايخه ؛ ریده -
سنی ، خلاصه -ی چيقارمه .

وقتيله پادشاهه عرض اولوناجق مصالحه
خلاصه ايلسي وبو خلاصه ي حاوی تقرير .

تَلْذُ [ع.م. ذوق ولذت دومي ، خوشلا -
نمه : موسيقيدن لذت ايدرم .

تَلْزُج [ع.م. ياپيشقان وجويوق اولمه .
لزوجت پيدا ايته .

تَلْسَقُوب [ع.م. ييلديز نري ترسده
يازاين آلت ، دوربين .

تَلْطَف [ع.م. اَيْلَكه ونازكانه معامله
ايتمك : دوستره تلطف

دشمنلره مدارا .

تَلْطِيف [ع.م. اَيْلَك ايدرك كوكلتي
لأله ، لطف ايته . يومشانه .

تَلْعَب [ع.م. اَكْنُوب وقت كچيرمه ،
اوينامه ، اويونله مشغول اولمه .

تَلْعِن [ع.م. لعنت اوقومه : دقت
ايت ، ملتطسي تلعين ايتسين ؛

تلغراف [ع.م. اوزاق برمسافه الكتر -
يك واسطه سيله خبر نقل

ايدن آلت ، واسطه مجاره . تلغرافي :
تلغرافه مجاره ايدن مأمور . تلغرافنا .

مه : تلغرافله كان خبري حاوی ورقه .
تلغرافي : تلغرافه منسوب .

قبا برصورتده سولنش . تلنديرمك :
تل طالق : (جيفاره) ايتمك ، توتدومك .
تله مك : تل ايله تزيين ا . سوله مك ،
تل طالق .

تَلَّ [ع.م. تبه ، كومه ، طاش ، طوبراق
ييفينيسي . ج. تلل ، تلول .

تَلَاتِيَن [ع.م. روسياده چيقان برمشينكه
كسندينه خاص برقوقوسي واردور .

تَلَاْحَق [ع.م. بری برینه بيتيشوب
املحق اولمه . بربرينه قالله :

علم تلاحق افكار ايله ترق ايدور .

تَلَاَش [ع.م. اضطراره قاريشيق عمله ؛
كورولتو : تلاش ايتيك .

تَلَاَشِي : اعتباردن دوشمه ، پريشانلق .

تَلَاَصُق [ع.م. ياپيشمه ، بربرينه يا -
پيشيق اولمه .

تَلَاَطُم [ع.م. (دالغله) چارپيشمه ،
بربرينه چارمه : تلاطم امواج .

تَلَاَغِب [ع.م. بريله اوينامه ، اونكله
اكانمه ، جلوه لشمه .

تَلَاْفِي [ع.م. فوت اولان شيشي برينه
كوتيرمه ، تعمير . تلافي :

مافات : قاچيريلان فرستي آلد ايتمه .

تَلَاَقِي [ع.م. بربرينه قارشى كلوب بو -
لوشمه ، برلشمه ، ملاق اولمه .

تَلَال [ع.م. ج. تللر ، تبهلر ، طاش ،
طوبراق ييفينلری . ب : تل .

تَلَالُو [ع.م. (ييلديز) پارلامه ، پارلدا -
مه . (آتش) قفلجيم صاچه .

تَلَامِذَه [ع.م. ج. وتلاميد : هرايكيسي ده
تاناك فتحيله در . شاگردلر ،

ليذلر . ب : تلميذ .

تَلَاَوَت [ع.م. (قرآن) اوقومه : سورة
فاتحه ي تلاوت ايدسيورلر .

تَلَاَوُم [ع.م. بربرينه قيساحت بولمه ،
بربريني مؤاخذه ايته .

تَلَاهِي [ع.م. اَكْنَمَه ، اوينامه ؛ مشغول -
ليدن فراغت ايته .

تَلْبَسُ [ع.م. كينمه ، اورتونمه : يكي
اُتوب تلبس ايتش .

تَلْفَرَام [ی. س. تلفرائ واسطه سیله نقل اولنان خبر .

تَلَف [ع. س. یوق ایتمه ؛ نیوده یره توکتمه ، محو ایتمه ، اولدرمه ، بوزمه ، خراب ایتمه . ج. تلفات : اولنلر ؛ حرب عومی تلفاتی یکریمی میلیون یکیدی . ه. تلفات و یرمک : عسکرجه ضایعاته اوغراماق .

تَلْفُظ [ع. م. اصواتی آغز واسطه سیله کلام شکلنه کتیرمه ، سویللمه .

تَلْفُوغَرافی [ی. س. فوتوغرافی ایله آلتیش دسملرک الکتر-یکله اوزاغه نقلی .

تَلْفُون [ی. س. اوزاقدن قونوشمه . مخصوص آلات که تल्ली ویا

تلسزی واردر . — ایتمک : تلفوتله خبر یرمک ویا قونوشمق .

تَلْفِیق [ع. م. جمع ایتمه ، هپ بر یره کتیرمه ، بر برینه ضم ایتمه .

تَلْقُب [ع. م. کندیسنه اصل اِسْمندن باشقه بر اِسْم ویرمه ، لقبلامه .

تَلْقِی [ع. م. آله ، بر صورتله قبول ایتمه ، بر کونا نظرله باقمه : بو امری ناصل تلقی ایتدی ؟

تَلْقِیب [ع. م. لقب قومه ، لقب وضع ایتمه ، لقبلامه .

تَلْقِیح [ع. م. آشی اوزمه ، چیچک علته قارشى اِنسانی آشیلامه .

تَلْقِین [ع. م. برینه سویلوب آ کلامه ، تعلیم ایدوب قبول ایتدیرمه ؛

بونى سزه کیم تلقین ایتدی ؟ هزار باشنده امام کلمه شهادتی ذکر ایدوب اولویه اِخطارده بولونمه .

تَلْکِی [س. ویا تیلکی . طاق و سائر حیواناتک دشمنی اولان حیله کار و قورناز بر حیوان . حیله کار آدم . * تیلکیلک : حیله کارلق ، دسیسه ؛ تیلکیلرک طویل بولوندیغی یر .

تَلْمُذ [ع. م. غل . شاکردلک ایتمه : تلمذ [علم حقوق .

تَلْمِیح [ع. م. بختی کچمه ین بر شخص ویا شیئی دوشوندیرن سوز ویا عباره .

تَلْمِیز [ع. س. شاکرد ، چراق ، معلمدن علم تحصیل ایدن . تابع ، پیرو .

تَلْمِیع [ع. م. مختلف لسانلرله سویلتمش شعر : سعدیک تلیعاتی واردر .

تَلُون [ع. م. زنکدن رنگه کیرمه . ثبا . کسزلیق ، دونکک ، قراسزلیق .

تَلَوَه [س. قهوه ایلدکدن صورکه فتنجا . نک دیننده قالان تورق .

تَلَوِث [ع. م. مزدارلغه بولاشدیرمه ، کیرلتمه ، پیسلتمه . مج . بوزمه ، فنا بر حاله قومه : ایشمزی تلویث ایتدی .

تَلَوِین [ع. م. بویامه ، رنگ ویرمه : بو بنایی صارییه تلون ایدیکز .

تَلَهَّب [ع. م. بارلامه ، آلولتمه ، طوتو-شمه ، التهاب .

تَلَهْف [ع. م. فوت اولان برشی سببیه مأیوس و مکدر اولمه ، آه و فغان ایتمه ، یانوب یاقلمه .

تَلَهِیب [ع. م. آلولندیرمه ، آتش یاقمه . طوتوشدیرمه .

تَلِین [ع. م. یوموشاتم ؛ لذت و یومو-شاقلق ویرمه ، اِسْهال ویرمه .

تَلَمَّ [ع. تمام اولدی ، بیتدی معناسنه عریجه فعل ماضی .

تَمَّائِل [ع. م. بکزه مه ، بکزه بیش ، مشابه و مساوی اوله .

تَمَّائِل [ع. س. مج . تمثالر ، صورتلر ، شکلر ، تصویرلر . ب : تمثال .

تَمَّادِی [ع. م. اوزامه ، سورمه ، بیتوب توکتمه مه : تمادی عمر .

تَمَّارِض [ع. م. بالاندن خسته اولمه ، کندیخی مرض کوسترمه .

تَمَّاس [ع. م. بر برینه دوقومک ، دکه : ائم آلنه تماس ایدیمجه .

تَمَّاشا [ع. م. باقوب سیر ایتمه ، مشاهده ایتمه : اولا جهانی بر تماشا ایت .

- کاه: سیر، اکلاجه علی. — کر: سیری.
- تَمَام [ع. م. پتمه، اكمال، پتیرمه، ایرمش، نقصانسر. تام، بوتون: بوتون، کتاپ تمام دکلدر. حاضر، مهیا: تره، تمامدر. اویغون، موافق: بو آلمه بکا تمامدر. • حد، پک آعلا، مناس: تمام؛ اویله اولسون. • تماميله، تمامه، تمامه: بوسیتون، کاملا. • تام: پتمه مش. • تماماً: بوتون اولورق، نقصانسر. • تمامی: تمامه منسوب. • تمامیت: تاملق، بوتونلک. • تماملاق: اکسیکی اكمال ا. • پتیرمک. • بالتام: اکسیک و نقصان اولمایوق تماميله.
- تَمَایِل [ع. م. بر طرفه اكله، بر طرفه یا تمه. بر جسته اِلتفات ایتمه، میل و محبت کوسترمه.
- تَمَمُّع [ع. م. کار ایتمه، قازانمه، فائده لئمه. تممّع [کار، قازانیخ.
- تَمَثَال [ع. م. صورت، رسم، تصویر، خیال. جم. تماییل.
- تَمَثُل [ع. م. بر شکل و صورت کیرمه، بر شکل و صورتده تجسم ایتمه. بروحک کسب مادیت ایدرک انسان شکلنه کیرمسی: روحلر بعضاً تمثل ایدرمش.
- تَمَثِیل [ع. م. بکزه تمه، تشبیه. منطی عینی یانمه، کتاب باسمه. مثال.
- تَمَجِید [ع. م. تعظیم و ثنا ایتمه، آغیر اوقونان دعا. — پیلاوی: بیقیدیران شی.
- تَمَدِّح [ع. م. کندنی مدح ایتمه، او. کونمه: تمدح آبی برشی دکلدر.
- تَمَدُّن [ع. م. مدنیلمه، شهری اومه؛ بادیه نشینلکدن واز کیمه. معارف، صنایع و ساره ده ایلرله، ترقی ایتمه، حساً و فکرآ ایلجله.
- تَمَدِید [ع. م. اوزانمه، ایلریه سورمه: سیواس خطنک تمدیدی.
- تَمَل [ع. م. اولمش و قورومش حرما. — تمل [هندی: بویوک و سرت بر آناج و بونک میوه سی که زیاده حسه مدخوش، لذیذ و مسهلدر. زیانتری: ده پیر هندی. تَمَل [ع. م. عناد ایتمه، قارش، دورمه، تمل [دک کله: تملر ایچیکیز. تَمَل [ع. م. دوداقلرک بلا احتیاس تملر [تیره مسندن عبارت خسته لق. تَمَل [ع. م. اوکره تملن قاعده لره آلیشدر. تمل [ع. م. ایچون طلبیه ویریلن و قلیقه. تَمَل [ع. م. پیرتمه، پاره لانه، رخنه دار اولمه: تمزق اوری. تَمَل [ع. م. پیرتمه، رخنه دار ایتمه، پارچه پارچه ایتمه.
- تَمَسَاح [ع. م. کرتنکله بیچمنده ایری ویرتیجی حیوان، نهنگ.
- تَمَسْخَر [ع. م. مسخره لق ایتمه، بریجی مسخره به چورروب ذوقلنه.
- تَمَسْک [ع. م. یاقه لانه، طونونه، صارمه: دلیل قوی به تمسک. سند.
- تَمَسْکُن [ع. م. مکنیشمه، مکنی اولمه. مکنیک کوسترمه.
- تَمَشْی [ع. م. غلا. مشق امله و یازمه، مشق تقلید یازی اوکره تمه.
- تَمَشِیَّت [ع. م. و تمشیه. یورونمه، ایلر یلتمه، ایلری به کورتورمه: تمشیه امور.
- تَمَعَا [ع. م. و یا دامعا. هر هانکی برششک اوزرینه باسیلان اشارت، نشان، و بو نشانی باسمه حق آلت. — لامق: تمعا اورمق: قویورلری تمعلا مملر.
- تَمَكُّن [ع. م. (بربره) برلشمه. قوتلشمه، قویتمه تثبیت ایدمه.
- تَمَكِّین [ع. م. وقار، آغر باشلیق، ثبات، متانت. • تمکیلی: وقارلی، آغر باشلی: چوق تمکیلی آدمدر. تمل [ع. م. دیوارک ضعیف اراق ایچنده بوتونان قسی به صاعلام بر طبله اوستده طوزور. اصل، اساس: بو ایشک تملی چوروک. — آتق: تملی باقمه ماشلام.

— طومتق : يرلشمك ، تمللشمك ، پايدار اولوق . — وركى : اوجاقلىق ، بجر ، برشيئك بللى باشلى قىسمى . * تمللسز : تمللى اولمايان ، ائلسىز ، يالان . * تمللى : اساسلى ، دائمى ، سوركلى ، اسكى ، قديم . * تمللشمك : يرلشمك ، تمل طومتق ، باقى ودايم او .
يَسْلُقُ [ع.م. دالقا ئوقلىق ؛ يالتاقلامه ، تعلق [تبصيص ، مداھنه .

يَسْلُوكُ [ع.م. مستقل برشيئه متصرف ملك [ومالك اوله ، ملك ايديجه .
[ع.م. طوزلامه . كوزل وظيف تمليسح [شعر سويله . سوز آراسنده كوزل بر مضمون ويا تعبير ايرادنن عبارت صنعت ادييه .

تَمْلِكُ [ع.م. ملك صاحبي ائمه ، متصرف قيلمه ، ملك قازانديرمه .

يَسْلُوكُ [ع.م. سلام و آشنالق مقامنده صاغ تملسا [الى اولاجكويه صوكره آله كتيه . مكدن عبارت حركت كه آرتق متروكدر .

يَسْلُوكُ [ع.م. ايستك ، آرزو ، طلب ؛ معنى [مطلب ، آرزو اولنان شئ . دنا ، رجا .

يَسْلُوكُ [ع.م. بر عضوك ويا بدنك بر موت [پارچه سنك چورويوب اولو حالنه كچمى .

يَسْلُوكُ [ع.م. دالقه لانه ، چالقامه ؛ دريا موج [تموج ايدر .

يَسْلُوكُ [سنه شمسيه نك كانون ثايندن تموز [اعتبارآ يديجى آيى .

يَسْلُوكُ [ع.م. مال و مروه مالك اولمه ، تمول [مال ايديجه ؛ تجارتله تمول ايتش .

يَسْلُوكُ [ع.م. صولانديرمه . يالديزلامه . مويه [اساساً حقسز بر شيئي بلاغته

تصوير و افاده ايدرك حقل كبي كوسترمة .
يَسْلُوكُ [ع.م. سرمه ، آچه ، دوشمه . تمهيد [ماهرانه تنظيم ائمه ؛ دوزلته .

يَسْلُوكُ [ع.م. مهلت ، وقت و يرمه . برى كهيل [حقنده رحيم اوله .

يَسْلُوكُ [ص.م. كيرلى اولمايان ، پاك ، نظيف ؛ تميز [ييقاقتمش . پاك اوله رق . — جه :

اولدجه تميز . — لك : پاكلىق ، طهارت . تميزلك : تميز بر حاله قومق . بيتيرمك .
يَسْلُوكُ [ع.م. سائرلرندن آيريلارق آيى تميز [بر موقع اومتجه : آفرانى آراسنده تميز ايتدى .

يَسْلُوكُ [ع.م. آريه ، ماييع حالنه كچمه . كيسع [— دم : قانك صولانماسى .

يَسْلُوكُ [ع.م. آييرمه ، تفريق ؛ آييرمه تميز [خاصه سى . بر دعوانك ايكنجى درجه ده رويى . * تميزآ : تميز صورتيله .

يَسْلُوكُ [ع.م. وجود ، بدن ، جسم . تر . تن [وجودك خارجى سطحى ، درى :

تن قايلاسى ، تن رنگى چوراب . — پرور : آيى ييوب آيى ايچكرك وجودينه آيى باقان ، راحتى سون . — پرورلك : تنپرور اولانك حالى .

يَسْلُوكُ [ع.م. بر برلرندن آيرله ، داغلمه . تناد [يوم التناد : قيامت كونى .

يَسْلُوكُ [ع.م. بر بريله نزاع ائمه ، تنازع [چكيشمه ، طوتوشمه ، منازعه .

يَسْلُوكُ [ع.م. بر برينى طومتجه ، بر برينه تناسب [اويجه ، باقيشمه : تناسب اعضا .

يَسْلُوكُ [ع.م. روخك بر جسمدن ديكر . تناسخ [ينه ، انساندن حيوانه و حيواندن

انسانه كچمى . — اولاه هندستانده ، مصرده چيقان ، صوكره فيثاغورث معرفتيله

يونانستانه صوقولان تناسخ فكري بر جوق اسكى ملترجه قبول ايدلمش و بعض بكي

فيلوزوفر طرفندن ده مدافعه اولونمشدر . بوكا اعتقاد ايندئر ، همچنسنك آتيله

بسلنمك ديك اولاجندن ، آت يزلر . بوكون حالا بو فكرله هندليلردن هيچ

آت يجه ينلر واردر . تناسل [ع.م. بر برندن دوغوب اوردهمه .

تناسل [آلات — : فرج و ذكر . تناظر [ع.م. قارشى قارشىيه باقيشمه ،

تباظر [برى ديكرينك قارشيسنده بولونمه . تشافر [ع.م. بر برندن اوركوب قاچمه ،

تشافر [بر برندن نفرت ائمه . برعباره .

ده کی کله لرك تلفظجه او یغونسز و غیر متاسب بولونماسی .

تَنَاقُصُ [ف.م. اَسْیَلَمَه ، آزالمه : سن [تراید ، عر تنافص ایدر .

تَنَاقُضُ [ع.م. بر برخی بوزوب خراب ایته .

تَنَاقُضُ [ع.م. بر سوزك دیگر بر سوزی جورومسی ، مباحثت : إفاده سنده تنافص وار .

تَنَاقُضُ [ع.م. بریشی صره ایله یانه ، صره ایله دیکشمه ، نوبلشمه .

تَنَاقُضُ [ف.م. بدن قالین وجسامتلی اولان ، ایری ، وجودلی .

تَنَاقُضُ [ع.م. آله ، نائل اولمه . آلوب ایته : طعامی ، میوه ی تناول .

تَنَاقُضُ [ع.م. توكشمه ، بیتنه ، نهایته وارمه ، ختام بولمه .

تَنَاقُضُ [ع.م. زمانزدی : تومبه کی . نارکیله ایله ایچیلن توتون .

تَنَاقُضُ [ع.م. یردن بیتنه ، یردن چیممه : اشجار و نباتات تثبت ایدر .

تَنَاقُضُ [ع.م. چالیشماك ضدی ، اوشه ن : آغر دورانان . - خانه : تنبلك بولوندیغی یر .

تَنَاقُضُ [ع.م. تنبلك : تنبلك حالی . تنبلكشمك : تنبل اومق .

تَنَاقُضُ [ع.م. نبوت دعوانه قالدیشمه : عیلمه الكذابك تیوی .

تَنَاقُضُ [ع.م. اویقودن اویانمه ، عثلی لبه : باشنه آله ؛ غفلدن فور توبه .

تَنَاقُضُ [ع.م. اویاندیرمه ، ایقاظ ، کوز تلبیه : آچدیرمه ، عقلنی باشنه آلدیرمه ؛ امر ویا نهی ایته .

تَنَاقُضُ [ع.م. سبکبازی تهییج ایته .

تَنَاقُضُ [ع.م. آلبه و سائرته اوسته دیکیلن سوس ، دانتهلا .

تَنَاقُضُ [ع.م. کونش ویاغوردن محافظه ایدن اورتو : واپورك تنه می .

تَنَاقُضُ [ع.م. یلك پیشیرمه مخصوص قاب .

تَنَاقُضُ [ع.م. کبابی : بر نوع آن یکی .

تَنَاقُضُ [ف.م. صرت ، قاتی ، شدتلی . - تند [ف.م. صرت روزگار ، - رو : صرت چهره لی ، - خو : صرت طبیعتلی .

تَنَاقُضُ [ف.م. لوفوموتینی تعظیب ایدن وایچنده صووکوموربولان آراهه .

تَنَاقُضُ [ف.م. مساعلام وجودلی ، خسته لادن سالم ، صحت و عافیتده .

تَنَاقُضُ [ع.م. تدرستی : مساعلام وجودلیق .

تَنَاقُضُ [ع.م. دوغروسی : تاندره . اوزدیرمه یورغان اورتولش و آلتنه مانعال

تَنَاقُضُ [ع.م. قونش بر نوع بویوك اِسكلمه دركه قیشین بدن و اعضایی ایصیتغه یارار . - ناهه : تندورك اطرافتده سوله نین ویا اوفونان

تَنَاقُضُ [ع.م. مامال ، آملی فصلی اولمایان شی .

تَنَاقُضُ [ع.م. باواش یاواش ایجه . کبر سزك ، کسولک آچاققلنی .

تَنَاقُضُ [ع.م. کبر سزكله ، کسولک آچاققلبله .

تَنَاقُضُ [ع.م. اکلنماك ایچون کزوب دو - لاشمه ، تهرج : تزه واپوری .

تَنَاقُضُ [ع.م. ایندیرمه ، اشاغیلانمه .

تَنَاقُضُ [ع.م. بریفمه بره ایننوسی ، قرآن کریم .

تَنَاقُضُ [ع.م. قبایح و نقائصدن بری ایته .

تَنَاقُضُ [ع.م. حق تعالی ك نقائصدن بری اولدیغی اقرار و اعتراف ایته .

تَنَاقُضُ [ع.م. تنفس ایته ، باشامه . غله روزگار اِستشام ایته .

تَنَاقُضُ [ع.م. غله . مناسب کورمه : اورابه سزی تنسیب ایتدیلر .

تَنَاقُضُ [ع.م. تنظیم ایته ، نظامنه قومه ، دورلته ، اِصلاح .

تَنَاقُضُ [ع.م. تنظیم ایته ، نظامنه قومه ، دورلته ، اِصلاح .

تَنَاقُضُ [ع.م. اولو ییقامفه مخصوص تنغه .

تَنَاقُضُ [ع.م. کلك : هلاک اوابق .

تَنَاقُضُ [ع.م. شنلندیرمه ، کیفلندیرمه : تنشیط قلوب ایچون .

تَنَاقُضُ [ع.م. دین عیسوی یی قبول ایته ، خرستیان اولمه .

تَنَاقُضُ [ع.م. دین عیسوی قبول ایته ، خرستیان ایتدیرمه .

تَنَاقُضُ [ع.م. مساوی ایکی قسمه آیرمه ، یاری به بولمه .

تَنَاقُضُ [ع.م. غله . بکزه تمه ، بر شعرک نظیره سی و تقلیدی یانه .

تَنْظِیف [ع.م. تمیزله، بیسلکی قالدیرا-
رق پا کلامه. ج. تنظیفات.

تَنْظِیم [ع.م. نظامنه قومه، دیزمه،
صره لاهه. دوزه لته. ترتیب ایته،
قلمه آله : بر استدا تنظیم ایستی.
تنسيق، إصلاح : امور عدلیه بی تنظیم
ایندیلر. ج. تنظیمات. * تنظیمات خیریه :
سلطان عبدالحمید زماننده رشید پاشانک
عرضیه اجرا و کلخانه خطیله إعلان
اولونان اصلاحات که تبعه نک تأمین مال ،
جان و ناموسی و قانون حضورنده مساوا
تی آسانه مستنددر.

تَعْم [ع.م. ناز و نعمتله یاشامه، نعمت
ایچنده. ولونمه.

تَنْف [س. چادیر آنکریخی قازیقارله
باغلادقلری ایلردن هریری.

تَنْفَرُّ [ع.م. نفرت ایته، قاچمنه ؛
ایکیره نه، تیکسینمه، اکره ایته.

تَنْفُسُ [ع.م. نفس آله ؛ استراحت ایته،
بورغونلق چیقارمه. - خانه :
استراحت مخصوص محل.

تَنْفِیر [ع.م. نفرت ایندیومه، ایکنرد-
یرمه : بنی او ایشدن - ایستی.

تَنْقِیح [ع.م. کوزدن کچیره رک دوزلته.
تصحیح ایته، آزالته.

تَنْقِید [ع.م. غله آنازادیه، صناعیه و سائر
حقنده بر حکم ویرمه، انتقاد.

تَنْقِیص [ع.م. آزالته، ایندیومه : برآز
دها تنقیص ایدیگز.

تَنْقِیْط [ع.م. نقطه لاهه : بر عباره بی
إشارات مخصوصه ایله آیرمه.

تَنْقِیه [ع.م. تمیزله، سچمه، انتخاب.
غله. إحتقان.

تَنْک [ف.ا. ص. دار، ضیق. - دست :
زوکورت. - دستی : زوکورتک.

- دل : یورکی دار، مضطرب. - چشم :
آج کوزلو. * تنکی : دارلق : تنکی دل،

تنکی معیشت. * تنکنای : صفتی،
دارلق ؛ صفتنبلی یر.

تَنْکَار [ف.ا. بوراقس دنیسن معدن که
قیوجیلر لهج مقامنده قوللایر.

تَنْکَر [ع.م. تبدیل قیافت ایته. طانخا.
یاجق درجده دکیشدیرمه.

تَنْکَه [س. دمیردن ایجه بیاض لوحه.
تنکهدن پالمش قاب : غاز تنکهمی :

ص. تنکهدن معمول : تنکه ابریق. - جی :
تنکهدن قابلر یاپان و صاتان.

تَنْکِیْح [ع.م. غله. نکاح قییمه،
اولندیرمه : ج. تنکیحات.

تَنْکِیر [ع.م. تبدیل ایته، طانخایه جق
بر حاله کتیرمه. بر اسمی

حرف تعریفسز قوللانمه.

تَنْکِیل [ع.م. سائرلینه عبرت و مثال
اوله جق بر جزا ترتیب ایته.

تَنْقِیق [ع.م. کوزل یازمه، حسن تعرییر،
ظریف بر صورنده قلمه آله.

تَنْوُر [ع.م. نورلانمه، آیدنلق اوله :
کونش دوغدی، اورته لقی تنور

ایستی. وضوح کسب ایته، آچلمه :
مسئله کیتدکجه تنور ایدیور.

تَنْوَر [ع.م. آنکک پیشیرمه مخصوص
طوپراقدن یووارلاق فرون.

تَنْوَرَه [ع.م. مولویلوک سماع آشناسنده
کییدکری کنیش آنکلی لباس.

تَنْوُع [ع.م. تورلوتورلواوله، نوعلنه،
متنوع اوله.

تَنْوَمَد [ف.ا. وجودلی، کوده لی،
بولی پوصلی، کوچلی قوتلی.

تَنْوِیر [ع.م. آیدنیلاندیرمه، نورلاندیرمه :
سوقاقلر آلکتریقه تنویر ایدلدی.

* تنویری : تنوره منسوب و متعلق.
[ع.م. او یونمه، اویقویه واردیرمه.

تَنْوِیم [ایپنویزمه ایته.
[ع.م. عریجه اسلامک آخرنده

تَنْوِین [آن، این، اون] کبی اوقونان
چفته حرکه : سالماً، لمصلحه.

تَنْهَا [ف.ا. یالکن، تک، وحید ؛ خالی،
ایصسز. - بوش یر. - جبه :

تَوَافِقُ [ع.م. اوبغون کله، بربریت اوبه:
سوزی حرکتیه توافقی ایسیور.
[ع.م. بربری آردنجه تعلیب ایته:
تَوَالِی] موفقیّت خبرلری توالی ایسیور.
• علی التوالی: آرامی کسبیلکسری،
بربریتی متعاقب.

تَوَامُ [ع.م. ابکیز: یو یکی چوچی
[توامدر: بحر ایش، مماثل.
[ع.م. کوچ، قوت. • توانا:
تَوَان] کوچلی، قوولی. • توانکر:
زندکین، غنی.

تَوَبَّرْکُولُوز [ی.م. مالخاصه آتی جکر.
[نره هجوم ایدن برابیلک
وجوده کتیردیکی خستلق.

تَوْبَه [ع.م. کناهدن رجوع ایده رک پر
ردها ایشله مهک نیت. • شکن:
ایندیکی توبه بی پوزان. • کار: توبه
ایدن. • لی: توبه ایش.

تَوْبِیخ [ع.م. آزارلامه، تکدیر،
[تعزیر: کندیسنی شدله
توبیخ ایتدیلر.

تَوْت [ع.م. طوت دینلن معروف میوه.
[فارسیده تود ده یازیلیر.

تَوْتَدُرْمَک [ع.م. دومان چیقارتقی. جیعا.
[ره: • ایچمک.

تَوْتُر [ع.م. (دامار، سیکیر، ایپ
[وسایره) کرلوب سرتلشمه، کرله.

تَوْتُسُو [ع.م. ویا توتسی. آج فوقو یایقی
[و یا آسون یایقی نیشله یاقیلان
ش، بنور. آشایی بخارله تطهیر و تعقیب
ایدن آلت. • خانه: بو آلتک بولوندیغی
پر. • ملک: توتسویه ورمکه، دومانه بوغمی،
بخور یالقی. • متوتسولتمک. • متوتسولتمک.

تَوْتُمَک [ع.م. دومان چیقماق، دومان چیقار.
[مت: بوسوباده نه فنا توتیور.
کوزده: • پک زیاده آرزو اولوئق، حسر.
قی چکلمک: خیالی کوزمه توتیور.

تَوْتُوَن [ع.م. دومان، غاز. یاقیلارق دو.
[مانی تنفس ایدیلن معروف
یاپراق. • ایچمک: قییلش توتونی کاغده

ایصمزه، سمرجه. • لاشقی: بوشا.
لُتق؛ هلبه لُتق چکلمک. • لُتق: یالکر لُتق:
بوش پر. • کیمسه تک بولونمادیغی،
ایصمزه: اوزامی تنهائی پر پردر. تک
و: • یاپ یالکر.

تَنین [ع.م. اژدها، بویوک ییلان.
[دراغون دینلن جمله کوییه.

تَو [ع.م. تحقیر و تزدیل ایون قوللا.
[نیلیر: تو، الله جزا کی ویرسین!
[ع.م. قوللر تک توبه سنی قبول
تَوَاب] ایدن (جناب حق).

تَوَابِع [ع.م. تابعلر، إطاعت و اقتدا
[ایدلر، عونیه. خدمه؛ ملحقیات.

تَوَاتُر [ع.م. بر خبرک آغزدن آغزه شیوعی:
[بیلیم، بویله پر تواتر وارد.
[اتفاقلری عقالا غیرجائز و امکانمزل اولان
برطالم [ناسالرک معین بر خصوص حقنده
درمیان ایتدکای عینی سوز ویا فکر:
بومسئله تواتر ایله ثابتدر. • تواتر:
آغزدن آغزه یایلاق، تواتر صورتیه:
آمریقایه کیتدیگی تواتر ثابتدر.

تَوَارِث [ع.م. میرانه قونمه؛ میراث
[قالله، اراثا [انتقال ایته.

تَوَارِد [ع.م. بربری آردنجه کله: توارد
[ایدن خبرلر. ایکی شاعرك تصادفاً
وبلا خبر عینی شعری سولیلری.

تَوَارِی [ع.م. برشیلک آرقه سنه کیزلیمه،
[نظردن صاقلانمه: تواریری قر.

تَوَارِیخ [ع.م. ج. تارخیصلر، زمانلر!
[خاطر لاتمنه لائق وقوعاتی
حاوی کتابلر. ب: تارخ.

تَوَازِن [ع.م. وزنده، طاریده برکله،
[دنگ اوله.

تَوَازِی [ع.م. بری دیگر تک قارشیسنده
[بولونمه؛ (خطلر) موازی اوله.

تَوَاضِع [ع.م. آلتق کولکلیک، کبرمزه.
[تک، عویت. • تواضعکار: کبرمزه.

تَوَافُر [ع.م. چوغالیه، بریکه، آرتمه،
[تزیاد: توافر هروت.

توفير [ع.م. چوغالتمه ، آرتهرمه ، تزييد ايتمه . تصرف ايله .

توفيق [ع.م. اويدورمه ، مناسب دو . شورمه . دوزه لته ، باريشديرمه .

جناب حق قولنه يارديم ايتمه ، عون إلهي : ومن الله التوفيق : يارديم اللهدن . * توفيقاً : اويدورارق ، تطبيق ايدهرلك .

توقات [س. ال ايچي . ال ايچيله اورو . لان ضرره ، سله . — آتمق : اورمق . * توقاتلامق : توقات آتمق .

توق [ع.م. بلكمه ، اميد و انتظار ايتمه . اومه : توقع كرم .

توقف [ع.م. طورمه ، مربوط و متعلق اولمه ، تعلق ايتمه .

توقى [ع.م. صاقينه ، چكىنه ، احتراز : فنالقدن توق ايديكو .

توقيت [ع.م. وقت تعيين ايتمه ، برايشك كونى تثبيت ايتمه .

توقيد [ع.م. (آتش ، لامه) ياقه . طو . توشديرمه : توقيد نار .

توقير [ع.م. تعظيم و احترام ايتمه ، آغيرلامه : مسافرلرخي — ايدر .

توقيع [ع.م. اسكيدن برات و فرمانلر — نشانه يى حاوى فرمان و برات . * توقيعي : فرمان و براتلره توقيع نشانه سي چكن مأمور .

توقيف [ع.م. طورديرمه ، آليقومه . حبس ايچون طومعه ، ياقالامه .

توك [س. ويا توى . انسان و حيوانلرك دريسى اوزرنده يستن شي ،

قيل ، صاج ، بعض قاشلارله ميوه لرك او . ستنده كي خاو . * تويلر اورپرملك : چوق قورق ، اوررك . ديده — بيتك :

(سويلكدن) آرتق اوصانچ كلك . * توي دوزك : ايلشملك ، اوستى باشى دوزلك :

* توكلنمك : توى پيدا ايتك ؛ بچ . ياره صاحي اولمق .

توگستك [ف. بيتيرمك ، هپسى صرف ايتك . صغرى — : انلاس .

ايتك . نفس — : يهوده يره سويلك .

آشيرمه . غله . صارمله ، قوللانمه ، باش اورمه ، مراجعت ايتمه : بر طالام حيله لره

توسل ايتدى . * توسلا : توسل ايدرك . [ف.م. آزعين و سرت آت : بر

توسن [توسن باد پچما .

توسيط [ع.م. آرايه قومه ، واسطه . [تخاذ ايتمه : اوني توسيط ايتمك .

توسيع [ع.م. كنيشلمه ، يايمه . بوللا . شديرمه : توسيع طريق ، خيال .

توسيم [ع.م. تنك اوزرينه نشان ايتمه . تسميه يرينه استعمالى خطادر .

توشه [ف.م. كفاف نفس ، آزيق ، رزق . طعام ، ذخيره . — دان : ايچنه يول يكي قونان قاب .

توشيح [ع.م. كوزلاشديرمه ، تزيين ايتمه ، شرح و تفسير ايتمه .

توصيف [ع.م. اوصاف و علائقي تعداد و بيان ايتمه .

توصيل [ع.م. برشيئي ديكرينه صيق . صيق برلشديرمه ؛ اولاشديرمه ، بيتيشديرمه .

توصيه [ع.م. برخي برشي' يايمه تشويق ايتمه : اوكا سياسته قاريشماسنى

توصيه ايتدم . كوزتمسنى ، حمايه سنى رجا ايتمه : اوني معارف و كيلنه توصيه ايتديلر .

بو يولده يازيلان مکتوب . — نامه : توصيه مکتوبى .

توضيح [ع.م. آشكار قيلمه ، آچيق افاذه ايتمه ، تنوير ايتمه .

توطن [ع.م. وطن و مسكن [تخاذ ايتمه ، يرلشمه : توركيه ده توطن ايتدى .

توظيف [ع.م. وظيفه تعيين ايتمه . برينه مأموريت ويرمه .

توعيد [ع.م. شوبله ييارم ، بويله ييارم . ديه . قورقوتمه ، تهديد .

توغ [ف.م. آت قويروغى قيلندن يالاش سرغوج كه اولجه باشلره ويريليردى .

توغل [ع.م. ايلريله ؛ (بر علمك) ايلر يستنه وارمه ، بك مشغول اولمه .

تونك [ص. طائوق و بوكابكرز حيواناتك
اوزرنده تونه دكاري صيريق .

تونل [ی. س. يرك آلتنده اويولارق
آچيلان يول : سملون تونلي .

توننه مك [ف. ويا تونكه مك . تونك
دنيان صيريق اوزرنده دوزمق .

تونوالت [ی. س. تمبزلتمكه و باش دوزلتمكه
مخصوص طافلری حاوی جهاز

بيت، ماصه . باش دوزلتمك و كييمك حركتي .
توههم [ع. م. فرض و تخمين ايتمه ، وهمه

دوشمه ، تخيل ، ظن ايتمه .
توهيم [ع. م. وهمه دوشورمه ، برينه

بر فكر ، بر ظن و يرمه .
تونى [خا . و . ب : توك .

توي [ع. م. چيچكك يشيل اولان خارجي
قسمندن ماعداسى كه اطرافنده

رنكلى ياپراقلر واردور .
تو [ف. س. ديب ، قعر ، جانب اسفل :

ته ته دريا ، ته جام .
تهاجم [ع. م. بر برينه هجوم ايتمه ، آتله ،

هجوم ايتمه ؛ اوشوشمه .
تهافت [ع. م. بر برى اوستنه چوكمه ؛

آتله ؛ (كليك آلوه) آتله .
تهالك [ع. م. چوق آرزو وهوسله آتله ؛

برشيته چاليشوب دوام ايتمه .
ته اودوليت [ی. س. افقي و شاقولى زا-

ويه لری اولچمك ايچ-ون
قوللاييلان آلت .

ته اوقراسى [ی. س. حكمم الهى ،
ولايت الهيه .

تهاون [ع. م. خور و حقير كورمه ،
اهميت و يرمه مه ، تحقير ايتمه ؛

إهمال آتله . انديشه ايتمه مه .
ته ايزمه ی. س. برالله ايمان و اعتقاد .

ته تانوس [ی. س. عضلاتك اضطرابله كرله .
سندن عبارت خسته لى ، كزاز .

تهيجد [ع. م. كيجه اويومايوب نماز
قيلمه ؛ كيجه قيلنان نماز .

تهيجى [ع. م. هجلامه ، حروف هجاي
بربرينه اورارق اوقومه .

تهديد [ع. م. قورقوتمه ، قورقو و يرمه ؛
داياقله تهديد ايدىيورلر . -

آميز : تهديدله قايشيق ، قورقوديجى .
تهديه [ع. م. هديه و يرمه ، باغشلايه ،

بخش ايتمه .
تهذيب [ع. م. يونجه ، دوزه ليمه ؛ بر

چوخنى تربيه و آدم ايتمه .
تهز [ی. س. ويا تز . دارالفنولرده ،

مكتبلرده ايلرى سورولن ويا علناً
مدافعه ايديلن برقضيه .

تهيز [ع. م. صارصلمه ، قلدانمه ،
إهتزاز ايتمه ، تترمه .

تهيز [ع. م. صارصمه ، قلدانمه ، سيلكمه ،
إهتزاز ايتديرمه ، تتره تمه .

ته قيميک [ی. س. بر صناعته ويا بر علمه
عائد اولان : ته قنيك تعبيرات . -

بر صناعته متعلق معاملاتك هيئت مجموعه سى .
ته لا [ی. س. چاكتلرك كوكس وياقه لرينه

قونان قيللى سرت قماش .
تهكم [ع. م. اكلنمه ، إستيزا ايتمه ، برينى

آجى إستيزالره اؤمه .
تهلكه [ع. م. هلاكى موجب حال ،

زيان ، خرابى . اولوم .
ته له پاتى [ی. س. خواص خشك يارديمى

اولقسيزين يكديكرندن او-
زاقده بولونان ايكي دماغ آراسنده كى

معاشرت ، انتقال فكر ؛ حقيق بروقه مك
تام وقوعى ائشاننده يوزلرجه كيلو متره

اوزاقده بولونان بركيমে طرفندن اووقعه-
نك حس ايدلسندن عبارت برحالت ذهنيه

ويا روحيه كه او آنده بومعلوماتك حصولى
ماده عديم الامكاندر .

ته له متره [ی. س. برزاصده اولاشلماز
برنقطه آراسنده كى مسافه نى

اولچمكه مخصوص آلت .
تهليل [ع. م. لاله الاالله جمله شريفه سنى

ذکر ايتمه .

ته مپو [ی۔۔ موسیقی هواریک صریح
وبا اغیر چالیناجنی کوستر مکده
قولانسان برکده .

ته نور! بوطه برسسی اولان معنی.

شَهْمَت [ع. - صوَج : هنوز بین ایمین،
شَن و وِهم آلتند بولنان جرم،
قیباحت . • تهمتمز : قباحی اولمایان .
• تهمتلی : بر قیباحت ایشلمش اولماسی قی
آلتند بولنان .

نیا | ای. - معده و باورساقزده یکمین
بامضی برنوع قودت که برقاج متره

تیلپ [ی.۔۔ عنی جضدن اولان شترک
اوصاف اساسی جمع ابدن
ایده آل نمونه ، مودهل . خطوط تمیزه نیک
هیت عمومی : اینکلیز تمی . نام ماشقه
برحائده یونان یور ویا شخص : بوآدام
باشلی باشنه برتیدر .

تپسی] - یاغادکن - یس کبی اور تہ لفی
قابلا یان قار .

تیر [آتان . - قننا : قدر اوق .
[فام . اوق ، صہم . - انداز : اوق

تیر] ۹۰. ترمه کی تصویر ایدر : مکرر
قولانیلیر : ایرتیر ترمه مک .

جادی [۱] - مرادند چیتارق کیجه لری
صورت عذوقه ده طولاشان خیال
که اعتقادات بالمله دندر ، وامیبر . فنا خویلی
چیرکین قوجه قاری ، مجوزه .

جاذب [۲] - جذب ایدن ، چکن ؛ کوکل
آلان ؛ نه جاذب کوزلرک وار ؛

جاذبه [۳] - (قوه جاذبه) دن عطف .
کوکل جذب ایدن خاصه ، اطاف .

فت ، حسن و جمال ، اولیه بر قوت که اونک
تأثیرله اجسام و عینی بر جسمده کی اجسام

بر بر لری جذب ایدرلر . • جاذبه عمومی
قانونی و یا نیوتون قانون : بوقانونه کوره

بوتون اجسام طبیعت کتله لری لم مدد و مدد
بوتون اجسام طبیعت کتله لری لم مدد و مدد

جاس [۴] - جاولاق صفتله بر لکده قوللا-
نیلیر ، مبالعه بیان ایدر . -
جاولاق : چیر چیلان .

جاسوس [۵] - خفیه ، کپزی حیریر
او لوق خبر ویرن : جاسوسلر اعدام اولنور .

جاعل [۶] - یارادینمی ، یایچی ، ایدینمی :
جاعل الظلمات والنور .

جاع [۷] - ویا جاو . تکرک پارمقلرندن هر
بری ؛ تکرک ملی .

جاعل [۸] - حمام کورو لنوسی کبی غله اعل
او غولتینسی تصویر ایدر .

حاف [۹] - ویا حاف . حاف : حاف .
حاف : حاف . حاف : حاف .

حاف [۱۰] - حاف : حاف . حاف : حاف .
حاف : حاف . حاف : حاف .

جامكان [فاس. جامله اورتولش ير . جاملي دولاب . جاملي بولمه .
[ع.س. مانده ، صوصغيري . ج.
جاموس [جواميس .

جامه [فاس. روبه ، آلبسه ، چاشير .
[خواب : ياتاق . — دان : آتواب و
چاشير قويغنه مخصوص صندوق وسايره .
— شوي : چاشير ييقايان ، چاشيرجي . —
گاه : آتواب وچاشير دكيشدبره جك محل .

جان [فاس. روح حيواني ، حياتك اصلي
[ومنبعي اولان قوت : تنده جان
واردر . كوكل : سني چاندن سورم ؛ جانم
برسياحت ايستبور . قوت ، قدرت : سنده
هيچ جان يوقى ؛ سوكيلي وعزيز ، دوست :
اوينم جانم جكمدر . — آتمق : پك زياده
آرزوايتكم . * جاننى آتمق : زور قورثولمق .
— آلمق : اولديرمك . — چكيشمك : اولمك
اوزره بولونمق . — چيتمق : اولمك . —
صيقمق : اوزمك ، راحتسزا ، صيقنى
ويرمك . — قالماق : كولمكدن بايىلاجق
حاله كلك . — ويرمك : اولمك ؛ وطنى اوغرينه
جانى ويرر ؛ ديريلتمك : جناب حق بردامله
صويه جان ويرر . * جاننه صوصاق : نفسنى
تلكه قومت . — آخيره آتارم .

دوشونه جك طرزده . — ازيكى : يشيل و طاتلى
بر اريك . * جانلى جنازه : بردرى بر كيك ،
پك ضعيف . * جانسىز : جانى اولمايان ،
ضعيف و نحيف . * جانلى : جانى اولان ،
ذى روح ؛ قوتلى ، ثائيرلى .

جان [ع.س. جن ، عفریت . جن ايله عيني
[معناده در : انس و جان .

جانان [فاس. وجانانه . معشوقه ، محبوبه .
[محبوب العارفين اولان وجود مطلق .
جاناوار [س. ييريجي حيوان . طوموز ،
[خنزير . مج. پك غدار و قيديجى .
— لق : ييريجي حيوان صفتى ؛ غدارلق .

جانب [ع.س. يان ، طرف ، جهت . لين .
[الجانب : اويصال . * جانبدار :
دشمندن تحفظ مقصديله بر قطعه عسكريه نك
يانلرنده بولونديريلان مفرزه . * جانجى :
يانه منسوب و متعلق .

جانبار [س. بدناً مهارتلى اويونلر ياپان .
[آت آوب صاتان . قورناز ،
حيله كار . — لق : ايپده ويا آت اوستنده
مهارتلى اويونلر ياپانك صنعتى ؛ آت آوب
صاتمه تجارت ؛ حيله كارلق .

جاندار [فاس. جانلى ، ذى روح . ديرى .
[مقتله در : موط . آتارم .

جمل [ع۔۔۔ جم۔ جملہ، مجموعہ، طالع۔
ب : جملہ .

جملہ [ع۔۔۔ مجموعہ، برہمکشی، ہب، بوتون:
جملہ عالم . برحکمہ افادہ سی : اللہ
کریم در . جملہ کوکبہ : مہرمانکی برشکی
کوسترن و کندینہ خصوصی بر اسم طاقیلان
ثابت یلڈیزلردن مرکب غروب : دب اکبر .
• بالجملہ : ہب ، بوتون ، تکمیل .
فی الجملہ : الحاصل ، خلاصہ کلام . از ۔
از آن :- جملہ دن بری . جملہ :- ہب ،
بوتون ، کافہ ، جیعا . جم . جمل .

جمع [ع۔۔۔ جم . جمعل . ب : جمع .

جمہور [ع۔۔۔ خلق، اہالی، قوم، غلبہ ٹک .
جمہوری : جمہوری : ملت، عوامہ مخصوص .
جمہوریت [ع۔۔۔ اولیہ بر حکومتداری
بر مدت معینہ ایغون انتخاب اولتیش
و کیلری واسطہ سبلہ اجرای حاکمیت ایدر:
تورکیہ بر جمہوریتدر .

جمع [ع۔۔۔ بوتون، ہب ، کافہ .
جیعا : ہب، بوتون، تکمیل .

جمیل [ع۔۔۔ کوزل، خوب ، دلبر، ذکر
چو جو قلیرشہ مکافاتک دوشندہ اولہرق
وریلن ورقہ .

جن [ع۔۔۔ کوزلہ کورونمز اجسام لطیفہ دن
جن عبارت بر جنس مخلوقات ؛ یکذکی
و فطین : جن کبی ، جن فکری . - طونق :
موازنہ عقلیہ فی غالب ا . دلیرمک .
جنی : جنہ منسوب ؛ جن طائفہ سندن بر فرد .

جناب [ع۔۔۔ تعظیم و شرف تعبیریدر ،
حضرت : جناب حق . عالی :-
یوکسک یارادیلشلی ، امیل ، تمیز ، نجیب .
علو :- شرف و عزت نفس، مجاہدت ؛ سخاوت .

جنابت [ع۔۔۔ غسل اقتضا ایدر یون حال .
جنابت [ع۔۔۔ بو حالہ بولونوب هنوز

جمجمہ [ع۔۔۔ فضا طامی . آخشاب
کاسہ ، قلاوٹہ . جم . جیاجم .

جمجمہ [ع۔۔۔ ویا جیمجمہ ، کوچوک و نفیس
برجنس قارپوز .

جمہ [ع۔۔۔ آتش حائندہ کومور . شباغہ
آزار آزار آرتان حرارت . مناسک
جندن اولہرق بر دفعہ طاش آتلیاسی .
التہابی ، برچیمان .

جمری [ع۔۔۔ یک خمیس و طعمکار ؛ آلی
صیق ، مسکین ، پینتی .

جمع [ع۔۔۔ طویلہ ، اوتہ دن بریدن بریرہ
کتریمہ ؛ یغمہ . بردن مالک اولہ .
برچوق عدد ترک طویلانوب بر عدد تشکیل
ایغسی ، قرہ جملہ . بردن زیادہ اشخاص ،
حیوان و اشیای کوسترن اسم ؛ تورکبہ
اسک آخرینہ (لر) ، عربیہ دہ (ون ، یں ،
ات) ، فارسیہ (ان) کتیریلہ رک جمع تشکیل
ایدیلیر . اسم :- اوردو کبی مفرد اولدینی
حالدہ جمع معناسی افادہ ایدن اسم . - الجمع :
ذات الجمع اولان برکلمہ تک بردہا جمعی : مصرف ،
مصارف ، مصارف کبی . • جمعا : بریرہ
طویلماق موریتلہ ؛ طویدن ، ہب بردن .
• جمعلندیرمک : جم یلغی ، آخرینہ (لر)
علاوہ احتمال . • جمعلنک : کلمہ جمع اولوق .
جم . جوع .

جمہ [ع۔۔۔ پخشندہ دن سوکرہ کلن کون ؛
طویلانمہ ، ہفتہ . - ابرنسی :
جمہ دن سوکرہ کلن کون ، یوم السبت .
- لق : جمہ کونہ مخصوص .

جمعیت [ع۔۔۔ طویللیق، برردہ بولونیش ؛
ہیت، جماعت : جمعیت بشریہ ،
جمعیت طبیہ . عینی بر عملہ برچوق آدمک
طویلانمسی ؛ دوکون . ذہنا طویلانمہ ،
یالکز بر شیشہ حصر افکار ایتمہ . سوزک
برقاج جھندن مشابہت و مناسبتی جامع اولماسی .
- خاطر : ذہن و فکرک طویل بولونماسی .
• جمعیتکاہ : طویلانیلاجق یری . - لی :
طویلو، وجوہ عیدہ ایلہ مناسبت و مشابہتی
جامع، آہنکدار .

جَنَّتْ [ع.س. دلیک ، موازلہ عقلیہ دہ بوزوقلق . سوز و حرکتہ دہ فوق العادہ لک .

جَنَمَلَمَن [ان.س. اُبی تریبہ کورمش ، خوش صحبت ، نازک و کبار آدم . مجازات نادیبہ یی مستلزم جُنَحہ [اولان فعل .

جُنْد [ع.س. عسکر . * جندی : عسکری ، سواری ، سپاہی ، آتہ اُبی بینن . * جندیلک : سواریلرک قوشو اوپونی .

جَنْدَرَه [س. چاشیر اوتولمک مخصوص ایکی اسطوانہ دن عبارت آلت . باصق و پرداخت ما کینہ سی . داردرہ ، بوغاز . قالین اوقلاوا . مح. صبقی و دار محل . — یہ قومق : تضییق آلتندہ طومتق . صو — سی : چوق قوتلی تضییق آلتی .

جَنْوَال [ی.س. انجندیلرک مشیر ، فریق ، لوا رتبہ سندہ کی آرکانہ ویریلن عنواندر . باش ، عمومی ، سر : — قونسو — لوس : باش شہبندر .

جَنْس [ع.س. آرالرنده ثابت و مستمر مشابہت بولونان مخلوقاتک ہیئت عمومیہ سی : آت جنسی ، کوپک جنسی . صوی ، نسل ، عرق . قوم ، قبیلہ . لسمک مذکر و مؤنث اولیشی . درلو ، نوع : قاچ جنس خاوبار وار ؟ صوی اُبی : جنس آت . * جنسی : جنسہ منسوب . * جنسیت : بر جنسہ منسوبیت .

جَنْس [س. سیوری سینک . جنک [ف.س. حرب ، دشمن ایله دوکو . شمه ، محاربه . * جنکجو : حرب آرایان . * جنکشلشمک : محاربه یه کیریشمک ، مح. اوغراشمق ، دیدیشمک .

جَنْگاور [ف.س. جنکچی ، حرب ایتمکده آلیشیق اولان . — لک : س. حرب و خربہ آلیشیق اولانک حالی .

جَنْکَل [س. ویا چینفل . آصمہ نک سوکرہ دن سوردیکی صالحیلرک

یقاناماش اولان . شتم و تعزیر ایچونده قوللایلیز : جنابتک بریدر .

جَنَات [ع.س. ج. جنتلر ، باغچہ لر . ب : جنت .

جَنَاح [ع.س. قوش قنادی . انسان قولی . اوردو قولی . صیانت ، وقایہ ، حفظ ، حمایہ ، ملجأ . * جناحین : ایکی قول . * ذوالجناحین : دنیا و آخرتی معمور . با — : ایکی ہمشیرہ یی طوتان آرککلر ، باجاناق . [ع.س. اوزرنہ اولوقوتان تسکرہ ، جنازہ [تابوت . اولو . جنازہ آلاپی .

جَنَاس [ع.س. مناسبت ، بکڑہ یدش ؛ بریشی لطیفہ طریقہ باشقہ معنادہ اولان الفاظلہ آ کلامہ لاستیکلی سوز . [ع.س. یورک ، قلب ، کوکل ، جان . جَنَان [* خالص الجنان : صاف قلبی .

جَنَان [ع.س. ج. جنتلر ، باغچہ لر . [ع.س. برینک نفسنہ ، اعضاسنہ جنایت [مالنہ و ناموسنہ ضرر و زیان ویرن فعل ؛ دینی ، اخلاق و مدنی قانونلرہ تجاوز . * جنایتکار : جنایت ایشلہ یں . * جنایتکارانہ : جانیہ یا قیشیر صورتہ .

جَنْب [ع.س. یان ، طرف ، پہلو . ذت . الحنب : جکر زارینک إلتہابی . [ف.س. قیملدانان ، متحرک . جَنْبَان [ح. قیملدانارق ، دہ پرہ نہک .

جَنْبُش [ف.س. قیملدانمہ ، حرکت ، او — اینامہ ، دہ پرہ نہ . ذوق ، اکنجہ . [ع.س. عربلرک قوللاندق لری بر جنئیہ [نوع پک اُکری قما .

جَنْت [ع.س. باغچہ . قیامتدن صوکرہ مؤمن و صالح اولانلرہ من طرف اللہ موعود محل ، فردوس ، بہشت . مح. پک مفرح و هوادار محل . * جنتلک : جنتہ لائق اولان . * جنتلی : جنتہ نائل اولان ، مرحوم . — مکان : مکانی جنت اولان .

جَوَازِ [ع. ۱. ج. جازیه لر ، قیزلر ،
دالمرندن مهربری ، چیمیک .

جَوَاز [ع. ۲. جائز اولمه ، اذن ،
رخست : یوکا جواز یوقدر .

جَوَال [ع. ۳. ویا جواله . قوشان ،
دولاشان ، چوق سیاحت ایدن .

جَوَامِد [ع. ۴. جامد لر ، بی حیات
اولان شیئر . ب : جامد .

جَوَامِع [ع. ۵. جامعلر ، عبادت
محلاری . ب : جامع .

جَوَان [ع. ۶. دوغرومی جیمک ضمیمه در .
کنج ، تازه دلیقانی ، برنا .

جَوَان [ع. ۷. پک کنج . - نغت : نغنی آجیق ،
بختیار . ج. جوانلق : کنجک ، شهاب .

جَوَانِمَرْد [ع. ۸. جوانمرد : کرم ، سخی ، امیل ، نجیب .
جوانمردانه : جوانمرد یاقیشه جق صو .

جَوَانِمَرْد [ع. ۹. جوانمردی : کرم ، سخاوت ،
نجابت ، جوانمردلک . جوانی : کنجک ،

صغرسن .

جَوَانِب [ع. ۱۰. جانب لر ، طرفلر ،
یانلر . ب : جانب .

جَوَاهِر [ع. ۱۱. جوهرلر . ب : جوهر .
تر . - قیمتی طاش : الماس .

جَوَاهِر [ع. ۱۲. قیمتی طاشلردن معمول . - یومور .
طلامق : مناسبتمز سوزلر سویلک . - جی :

قیمتی طاشلر آلوب ساتان .

جَوَائِز [ع. ۱۳. حائز لر ، عطیه لر ،
ایسانلر . ب : جائزه .

جَوَچُوك [ع. ۱۴. ضائی ! کورپه . -
صغناک بام تلی . صوغناک

اورتمی .

جَوَجه [ع. ۱۵. بوی پک قیسه اولان ،
بودور : جوجه آدم

جَوْد [ع. ۱۶. کرم ، سخاوت : جوهردک ،
ال آجیقلمق .

جَوْدَام [ع. ۱۷. شلی ، قبا وجاهل آدم .
ع. ۱۸. ایلک ، صلاح ، ملاحظه .

جَوْدَت [ع. ۱۹. مو کمال ، فضل . شرف ،

بهری . اوزوم سالقینک کوچوک کوچوک
دالمرندن مهربری ، چیمیک .

جَنگه [ع. ۲۰. قملجیم کبی اوفاق آتش
قوری .

جَنُوب [ع. ۲۱. قطب ییلدیزیه باقلدیغی
زمان ارقده قالان جهت .

جَنُوب [ع. ۲۲. شمال . * جنوباً : جنوب جهندن ،
جنوبی : جنوبه منسوب ، جنوب طرفنده .

جَنُوب [ع. ۲۳. جنابت اولمه ، ییقانغه
محتاج اولمه .

جَنُود [ع. ۲۴. جندلر ، عسکرلر ،
اوردولر : جنود ظفر نمود .

جَنُون [ع. ۲۵. دلیرمه ، عقلی باشندن
کیتمه ، مجنون اولمه .

جَنُوز [ع. ۲۶. اسکی جنوه حکومت واهما .
لیسی : جنوزلردن قاله .

جَمَین [ع. ۲۷. صاقلی اولان هر شی .
آناسنق قارنده کی چوجق .

إِسقاط : چوجوق دوشورمه . ج .
آجنه ، آجین .

جَو [ع. ۲۸. هوا ، هوای نسبی . ج .
جواه . * جوی : هوایه منسوب .

جَو [ع. ۲۹. آریه ، شمیر . * جون :
آریه دن : نان جوین : آریه آلمکی .

جَو [ع. ۳۰. آرامه ، ارشدیرمه : جست
وجو . آرایجی ، آرایان : جنکجو .

جَوَاب [ع. ۳۱. سؤاله مقابل کلام ؛
و یاتدکره . - رد : عدم قبول یولنده

ویریلن جواب ، منفی جواب . حاضر - :
بلا تردد هر سؤاله جواب ویرمه . *

جَوَاب : جواب اولورق ، جواب مقامنده .
جوابنامه : جوابی حاوی مکتوب .

جَوَاد [ع. ۳۲. جوهرد ، سخی ؛ امیل
طبیعتی ، کرم .

جَوَار [ع. ۳۳. قومشوق ، یاقین یر :
شهرک جوارنده . ص. یاقین .

جَوَارِح [ع. ۳۴. جارح لر ، اعضای
بدن وایخاصه المرله آیقلر .

عظمت ، تقدم . اوصاف عاليه : جودت
قريبه ، جودت فكر .

جَوْر [ع.س. حَقَسْزَلَق ، ظَلَم ، غَدْر .
اِذَا ، جَفَا ، سَمَ .

جَوْرَا [س. كوچوك ، باغرىغان آتماجه .
سازه بكزر معدنى تللى برچالغى .

جوزپ [م. وجودپاداق . بردن چامور
كېي شىئله ماتمى تصوير ايدر .

جَوْرَجَوْنَا [س. شن ، كورولتولو واكلنجيه .
لى هوا . سرخوش اويونى ؛
غوغا ، باطردى ، كورولتو ، رذالت .

جَوْرَنَال [س. ويا ژورنال : مشهوداتى
مبين ورقه ؛ خفيه لرك منسوب
اولدقلى مقامه ويردكارى كاغذ . *
جورنالچى : جورنال ايدى ، خفه ؛ قلملرده
مأمورينك موجود ويا غير موجود اولدقلىخى
دقترينه قيد ايدى مأمور .

جوروم [س. طولانوب كله ، جمعيت .
باليق جورومى .

جَوَز [ع.س. تازه ايكن اوستنده يشيل بر
قابوغي بولونان معروف ميوه ،
قوز . - بوا : كوچوك هندستان جويى .
- هندى : بويوك هندستان جويى . تر .
جويى .

جَوَزَاء [ع.س. اون ايكي برچدن برى كه
ايكيز قارداشلكنده كوستريلير .

جَوْش [ف.س. قاينامه ، غليان ، جوشمه .
فتنه ، فساد ، اضطراب ؛
چالقامه ، راحتسىز اوله ؛ دېره نكه . *
جوشه كلك : جوشمق . - وخروش :
جوشمه ، غليان . * جوشان : قاينان ،
دالغه كېي حركت ايدى . * جوشش :
قاينامه ، جوش ايتمه .

جوشقون [ص. جوشمش ، طاشمش ؛
غليانه كلكش ، متهور . *
جوشقولق : طاشقىنلق ؛ جوشمش ، تهور
ايتش آدمك حالى .

جوشمق [ف. طاشمق ، فيضان ايتك .
هيچان وتهوره كلك .

جَوْشَن [ف.س. زره . - پوش : زره
كين . - شكاف : زره پارالايى .

جَوْع [ع.س. آجلىق . - الكاب : طويلق
بيلمز آجلىق خسته لنى .

جَوْعَان [ع.ص. آج ، آجيقمش ، معدمى
بوش ، جايىع .

جَوْف [ع.س. اويوق . بوشلق ؛ اورته ،
ايچ ، قلب .

جوكهى [ى.س. قوشو حيوانلريشه
بينه نك اولقلى فوشديران .

جَوَلَان [ع.س. دولاشمه ، اوتيه برىيه
كيدوب كله . * جولانكاه :
دولاشيلان ير ، كيدوب كليتن محل .

جَوْمَبِه [س. ديواردن ديشارى چيقمش
پنجره ، شهنشين . غل . شائيش .

جَوْمَرْد [ص. آل آچىق ، سغى . - لك :
سخاوت ، آل آچىقلىقى .

جَوْنَبُور [م. ويا جونبول . صويك
ايچنه دوشن شىك چيقاردىنى
سسى تصوير ايدر . - دامق : طولم ويا
فوجى ايچنده صواوينايه ورق جانبور جونبور
ايتك . - دى : صويك ايچنه دوشن شىك
چيقاردىنى سس . - (جهور) جماعت :
غلبه لى و كورولتو ايله .

جَوْنَبَاداق [م. بردن صويك ايچنه دوشن
شىك سسى تصوير ايدر .

جَوْنَبَالاق [س. بويوك طاقلاق . *
جونبالاغى اتمق : آخرته
يووارلانمق ، اولمك .

جَوْهَر [ع.س. هر نوع ماده ، كندى
نفسيله قائم اولان شىء ، ذات .
طبيعت ، جبلت . خاصه . استعداد طبيعى .
الماس ، ذى قيمت طاش . سوس ايچون
طاشقان قيمتدار شىء ، حليه . قليچك
نامليسنده كى خارهللى دالغله . - فرد :
برجسمى تركيب ايدى غير قابل انقسام
جزء لردن بهرى . - دار : جوهرلى ، خاصيتى
اولان ، ذات و مايه سى مقبول اولان ؛

قيمتدار شاعرانه منين بولنان، استعدادى.
— فروش : جوهر صافان . • جوهرى :
جوهره منسوب و متعلق .

[فاد. -] ويا جوهر ، نهر ، آقاى صو ،
جوى [ايرمق ، دره . -] اولمى ،
آراشديران . • جويان ، جويان : آرايان ،
طالب . • جوينده : آراشدريجي .

[فاد. -] نهر ، چاي ، آقاى صو ،
جويبار [ايرمق ، دره .

جَوىز - ب : جوز .

[د. -] جهت و اعتبار بيان ايدر : اهليتجه ،
جه [ياشجه . كوره ، قالبرسه : بنجه :
بكا كوره . مُرز ، اصول و اسانه دلات
ايدر : توركجه : تورك لسان و طرزنده .
مستلوك آخريته علاوه ايديلير ايه ازلق
افاده ايدر : كوزله : آز كوزل ؛ بومعناده
بعضاً (جنك ، جق) ده علاوه ايديلير :
كوزله جهك ، ياواشجه جق . تشبيه ، تمثيل :
انساجه ؛ بومعناده بعضاً (سنه) ده علاوه
ايديلير : انساجه سنه ، بويله جه سنه .
مقدار : ذره جه : ذره قدر . فعليره
التحقاق ايدرك رابطه تعقيبيه و رابطه
توقيفيه تشكيل ايدر : قيزجه ؛ قيزدجه .
بوتون ، هپ ، عوم : اوجه عكمه يه
كيدر : بوتون او خلق ؛ اوجده ديز .

[ع. -] جه ، جهتلر ، طرفلر . -
جهات [اربعة : شرق ، غرب ، شمال ، جنوب .
ع. -] دين ايچون حرب ايتمه ،
جهاد [دين دشمنيله جنك ايتمه .

[ع. -] آجق و اشكار سويله ويا
جهار [اوقومه . جهر . • جهار :
جهرا ، آچيقجه ، آشكار اولورق . شيوع ،
معروفيت ، تواتر .

[فاد. -] ويا چار . دوت ، اربعه .
جهار [- ياره : صحابه رسول الله دوت
ذات : ابوبكر ، عمر ، عثمان ، علي .

[فاد. -] ويا چارشنبه . صا .
جهارشنبه [ايدن صوركه كلن كون .

[ع. -] بر شنده لازم اولان آلات
جهاز [و ادوات و مهمات . كليشه عائد
اشيا و سايره . براوك اشياي . سباحته
عائد ارزاق . آلات و ادوات . اولوي
كوملك ايچون اقتضا ايدن شيلر . بر كينك
تجهيزاتى . - لاق : كليشك جهازنى تدارك
و احضار ايدهر ك و يرملك .

[ع. -] بيلمك ، نادانلق ؛ علم
جهالت [ومعرفتدن محروميت .

[فاد. -] عالم ، دنيا ، كائنات ؛ اوش ،
جهان [يروي . ايكي - : دنيا و آخرت .
- آرا : جهاني ترين ايدن ، عالمه زينت
ويرن . - آلمن : جهاني يارادان . -
افروز : جهاني يارادان ، دنيايه نور و ضيا
ويرن . • جهانبان : جهاتك بكجيبي
و محافظ اولان - حكمدار . • جهانباني :
حكمداره منسوب ، حكمدارانه . - بين :
جهاتك هر بريشيني كورن . - پناه : عالمك
صيفنديني محافظ . • جهانتاب : عالمي
يارلاران . • جهانداز : عالمك صاحب
و متصرفي ، حكمدار . • جهاندازي :
حكمداره منسوب ، شاهانه . - ديده :
جهاني كزوب كورمش . - كرد : جهاني
دولاشش . • جهانكير : دنيايي ضبط ايدن .
• جهانكيرانه : جهانكيره يقيشير صو .
رته . • جهانعطاع : بوتون جهاتك
اطاعت ايتديكي . - نما : چاتينك اوستنده
هر طرفي كورن يوكسك تراجه .
• جهانبان : دنيا خلق .

[ع. -] يوز . ين ، طرف : او
جهت [جهته نه ايشك وار ؟ ير ،
عمل : اوجتهلره ينجور ياغماش . صورت ،
نقطه نظر ، طرف : اوجتهدن حقل وار .
سبب ، وسيله ، بهانه : بميلكي جهتهله .
اوقالجه وظيفه ، معاش . • من جهته :
بر جهتهجه ، بر باقيه كوره .

[ع. -] سعي و غيرت ، چاليشمه ،
جهد [چابالامه ، اقدام .

[ع. -] برينه يوكسك سله سويله .
جهر [• جهرا : آچيقدن ، علناً ،

يوسك سسله . * جهري : عيان وآشكار
اولان ، يوسك سسله واقع اولان .

د. كې ، صورتيله : آدمجه سـه ،
جه سـنه [آدم كې ، انسانيله ؛ كوز-
له سـنه : كوزللكه .

ع. سـه . بيلمزلك ، علمسزلك . *
جَهْل [جهلا : بيلمه يه رك ، بيلمكسز .

ع. سـه . جـهـر . جاهلر . ب :
جَهْلَوَجَهْلَه [جاهل .

ع. سـه . فسالق ايدلرك آخرته
جَهْنَم [عذاب كوره جكلرى محل ، طامو .

* جهنمك : جهنم عذابنه لائق ؛ حمامك
آتش يانان برى . * جهنمى : جهنمه منسوب .

ع. سـه . يهودى . مجـهـ . عنادجى
جَهْوَد [و غرضكار (كمسه) غدا . چقيقت .

ع. سـه . يك جاهل وبيلمز اولان ،
جَهْوَل [نادان .

سـه . ويا چيز . جهازدن غلط .
جَهْز [كلينك اشيا ولوازاماتى .

د. بعض كلهلرك آخريته كلهرك
جى [ياپان ، ساتان ، ايشلتن والحمناسى
إفاده ايدر : كاغدى ، آراباجى .

ع. سـه . غدا . ايسلك ، كوزلك ،
جِيَادَت [تمزلك : جيات هوا .

ع. سـه . كوملكك آچيقلقى ، ياوينى .
جِيَب [قلب . اوتـه برى قويمق ايچون

اليسده بولنان كوچوك طوربه كې شيلر .
برقوسك بر اوجندن كچن بردائره قطريته

ديكراوجندن تنزىل ايديلن عود . تمام :-
جيبك قطره تماس ايتديكى نقطه ايله مركز

دائره آراسنده كي قطر پارچه سى .

ى . سـه . قوللرى اوزامش
جِيَبُون [فوق العاده تكمل ايتش

بويوك مايمنلر جنسى .

هـه . يوقلق و فقدان بيـان
جِيَجُوز [ايدر : بارلر جيجوز .

صـه . (چوجق لسانده) ابي ،
جِيَجِي [كوزل ، قاقا مقابلى : جيجى

بك . چوجوق آلداتان قيمتمز و شانافاتلى

سوس . بعضاً يحي ايله برابر قولاليلير :
جيجى يحي . * جيجيلى : قيمتمز سوسلره .
مزين : جيجيلى يحيى برماتو .

هـه . عو . (جوجوكدن مى ؟)
جِيَجِيَق [يالكز شوتعبه برده مستعملدر :

جيجيغنى چيقارمق : تماميله إستفاده ايتك ،
ته ته قوللارنارخ خير يالامق ، ايشه يازاماز
بر حاله قومق .

سـه . آئنه ولايتنده شالدين
جِيَحَان [جنوبه آقان وچوقور اوواي

قطع ايدرك بوسرفيده دوكون برنبر .

ع. سـه . فاضل ، فائق ؛ ابي ، خوش ،
جِيَد [لطيف : آثار جيده .

ع. سـه . جـهـر . جارلر ، قومشولر .
جِيَرَان [مشتريلر . ب : جار .

ى . سـه . برسندك آلاچقلى طرفندن
جِيَرَو [بر ديكري نامنه چورلسيله

آرقاسنه بوكا دائر شرح و يرئسى : سندنى
شريكنه جيرو ايتش .

د. ات واوكا بكزر شيلرك يانار-
جِيَز [كن چيقاردلرى سسى تصوير

وتقليد ايدر : جيز بيز كوفتمى . يورك
- ايتك : يانق ، صيزلامق ، چوق آجيمق .

- لامق : جيز جيز ا . ؛ يورك صيزلامق ،
يانق ، چوق آجيمق ؛ جام كې سرت بر

شى كسيليركن سس چيقارمق .

د. وياجيزيرتى . يازاركن قلمك
جِيَزِيَر [وكسيليركن جامك چيقاردىغى

سىسى و امثالنى تصوير ايدر : آله قلمى
آلمش جيزير جيزير يازيور . - داتق :

يازمق ، جيزيقديرمق .

ع. سـه . عسكر ، اوردو ، محاربين .
جِيَش [سس ، صدا .

ى . سـه . ويا سيفاره . غايت اينجه
جِيَغَارَه [كاغده صارلمش توتون . فرنك

- سى : ساده توتون ياراقلرينك صارلسيله
حاصل اولان جيفاره . - لى : جيفاره

ايتمكه مخصوص آلت .

ع. سـه . لاشه ، لش . - خوار :
جِيَغَه [لش يهن . جـهـ . جيف ، اجياق .

کوستر بلان ، خريطه . تفنك وياغوب
نامليسنك قطر داخليسى . مج . جنه ، حجم :

ايرى چاپده برآدم .
[ص. بول پاچالى ، قياقتسز ،

چاپاچول

بيچمسز ، پاساقلى .

[ص. (چپراست دن بوزمه) . آنكل ،
چاپارز] مانع ، حائل ، سد . - لق :
ممانعت ، مشكلات . - لى : آنكللى .

چاپارى

- ايكنه سى چوق اولطه .

چاپاق

[ص. كوزدن آقان و اغرافنده ،
چاپاق] قورويان قويوجه مايه . دوكه
دمير وسائره نك اطرافنده قالان پروز . *
چاپاقلانق : چاپاق پيدا ا . ، چاپاق طومق .

چاپان

- ويا چاپار . تاتار ، اولاق .

چاپاناق

[ص. قاجيرلمش مال ، قاقاق
مال .

چاپراز

[ص. بر نوع يلك . آرقورى
چاپراز] اولان شئ . دستره نك ديشلرئ
آنكه مخصوص آلت . - لاهه : آرقورى
اولان ، بربرئ قطع ايدن .

چاپراشيق

[ص. آرقورى وضعيته او -
لوب بربرئ قارشان .

چاقين

[ص. خوواره ، سفيه ، قاريله
چاقين] ساتاشان ، عشرت ايدن وقار
اوينايان ؛ سرسرى ، دربدر . آچيق اَشْكِي
اولان (آت) . مج . سرېست طبيعتلى ،
شاقاجى ، غمزلكى سون ، خوشه كيده جك
طورلى ، سويللى (إنسان) : بو جوجق
چوق چاقين در . * چاقينلق : سفاقت ،
خوواردالق ؛ سويلليك .

چاپوت

[ص. آلبه پارچه سى ؛ پاچاوره .
چاپوت] پشه آلكنن پارچه . أسكى
پوسكى شيلر .

چاپول

[ص. يغما و غارت ، دشمندن
چاپول] آلنان مال ، غنيمت . * چاپو -
لجى : ياغما ايدن . * چاپوللامق : آفئن
ايتك ، دشمن طوپراغنده يغما كرلك ا .

چاپه

[ص. ويا چاپا . مزروعاتك اينچنده كى
اوتلرئ تميزلمكه مخصوص انچه
وكنيش يوزلو دمير آلت . خرج قارايشد -
يرمغه مخصوص آلت . قولاقلى دمير ،
لنكر . لنكر رسمى . - جى : چاپه چاپا -
لايان ، رنجبر ؛ يكيچرى عسكرينك بر
سنئ . - لامتق : چاپا ايله قازديرمق .
- لامق : چاپا ايله اوتلرئ تميزلك ، قازمق .
[ص. اورمه و ضربه سسى : چات
چات] ديدى ، توقاى ياپيشديرى ؛
چات قاقى چالندى . چاتلامه ، پاتلامه .
پات ايله برابر سيرك معناسى افاده ايدر :
چات پات وقوع بولور : آرا صره وقوع
بولور ديمكدور .

چاتاق

[ص. بربرئ چاتمش ، چانيشمش .
چاتاق] - داغلك بربرئ چاتوب
دره حاصل ايتدكارى عمل .

چاتال

[ص. ايكي يمه ده قولانليز ديشلى
آلت . ايكي معنائى ؛ شېههلى : چاتال ايش .
* چاتالاشمق ، چاتالانق : ايكي يه
آيزيلوب چاتال اولمق : اوراده يول چا -
تاللاشير . مج . شېههلى و مشكوك اولمق :
ايشته شيمدى مسئله چاتاللاشدى .

چاتانا

[ص. ماكنه ايله ايشلر كوچوك
چاتانا] صاندا . كوچوك استمبوط .

چاتر

[ص. كراسته وكميك كې شيلرك
چاتر] قيريلير ويا يرلشپر كن چيقاردقلى
سسى تقليد و تصوير ايدر : بنا چاتر
چاتر ييقيلىدى . - دامق : چاتر سسى
چيقارمق : بنى بر صيقدى ، كيكلم چاتر -
دادى . مته . چاتردامق . - دى : چاتر
سسنه بكنزه ين كورولتو : قورو تختلر
چاتردى ايله يانار .

چاتراپاترا

[ص. يالان ياكليش : چاترا
چاتراپاترا] پاترا توركجه سويلر .

چاتق

[ص. چانيلان و قورولان شئ ويا
چاتق] آرقورى باغلانان شئ .

چاتقين

[ص. زانكين ويا نفوذلى برئنه
چاتقين] منسوب : ديره كتوره چاتقندور .

جەك؛ چاق بويوسولر: بويويۇنچە يە ئدر.
چاغ دە دەنەر.

چاقدیرمق [ف. قانديرمق، ميخلاتمق،
عجم. عشرت اينديرمك؛
ضمناً آكلاتمق، اشراب ايتك.

چاقړ [ص. ويا چاقړ. ماوی چیز کیلی
الارکنده. — پخ: سوتدانی
قوپاریر آیر؛ هرشیدن استفاده ایدر.
— بر نوع طوغان.

چاقړ [ص. شراب، می، ماده. چاقرکیف:
آز سرخوش.

چاقسديرمق [ف. برلکده راقی وسائر
ایچمک. عشرت ا.

چاقشیر [ص. آباغە کیلین بر نوع شالوار.
قوشلرک آباغنده کی توپلر.

چاقیل [ص. ویا چاقیل. اوافق اوافق
طاش پارچەلری، چاقیل طاشی ده
دیرلر. • چاقیل: چاقیل چوق اولان بر.
• چاقیلداق: چاقیل طاشلرینک کورولتوسنه
بکزر برسس چیقارمق.

چاقیلداق [ص. صو دکرمئنک اوست طاشنه
اتماس ایدرک دائمی کورولتو
چیقاران تخته پارچەسی. کورولتی چیقاران
چوجق اویونماغی. بعض حیوانلرک وراسی
ا طرفنده کی قیلره یاپیشان قورو پیلک.

چاققاق [ص. طاشدن قلعجیم چیقارمغه
مخصوص چلیک آلت؛ چاقاقلی
تفنکک زنبیری. — طاشی: صرت
وپارلاقه برطاش. • چاقاقلی: چاقاق طاشی
وزنبیرکله آتش آیر اسی برتفنک.

چاقمق [ف. قاتق؛ صولق؛ میخلامق.
باغلامق. چاقاغی طاشه اورمق.
یرلشدرمک. کچیرمک، قبول ایندیرمک.
آرالق آرالق شدلی وجع ویرمک. پارلامق.
عشرت ایتک. م. چاقلمق.

چاقمە [ص. چاقق فعلی. اوروب چاقه رق
یاپیلان قویوبجی ایشی. قویوبجیلرک
چاقمده قولاندقلری قالب.

چاق [ص. قلم، طرناق و سائر کسمک
برایان کوچوک بیحاق.

چاقیم [ص. و چاقین. شمشک، برق.
— چاقق: برق اورمق.

چاک [ف. یازیق، بیرسق. — ایتک:
بیرتمق، پاره لامق. — : پارچه
پارچه. — کریان: یاقه بیرینی.

چاک [ص. — سس چیقارمغه مخصوص معدی
آلت، جرس، ناقوس: کاپساجاکی.
• چاکنه اوت طیقماق: برینی عمو ایدوب
سسی کسمک، نفوذنی قیرمق.

چاک [ص. لزومسن بر چوق لاقیردیلر
سویلیکی تصویر ایدر و مکرر قوللا.
نیلیر: چاک چاک ایدوب طورمه؛

چاکړ [ف. قول، کوله، عبد.
• چاکړانه: چاکړجسته.

— پرور: قول بسله ی وقاییران. — پروری:
چاکړپرورک. — زاده: قول وینده ک
چوچینی. — ک: قولتی. — نواز:
قولنی تلطیف ایدن. • چاکری: قوله
منسوب و متعلق.

چال [ص. اولنده بولندیغی اسمک سورما یوب
اوینادیغه دلالت ایدر: چال چک.
شدله قاورامغه ده دلالت ایدر: — یاقه ایتک:
شدله یاقه سندن قاورامق، یاقه سینه یاپیشمق.

چالا [ص. اولنده بولندیغی اسمک شدت
اویسرتله ایتک ایدلدیکنه دلالت
ایدر، صاللامق معناسنده کلیر. — قلم:
متصل یازهرق؛ — کوره ک: صرعتله کوره ک
چکړک. — قاشیق دیورما یوب یهرک.

چالاک [ص. صریع الحرک. — آلته آباغنه
چابوق. جست و چالاک.

چالاک [ف. ص. صریع الحرک، آلته آباغنه
چابوق. اکثر یا مترادفی (جست)
ایله برابر قوللانیلیر: جست و چالاک: تیز
جانی. • چالاک: تیز جانلیق.

چالپاره [ص. اویون اویسارکن ریل کبی
پارمقلره طاقیلان تخته لر. بر
نوع دکز بوجکی.

چالديرمق [ف. اوردیرمق، سس چیقلا.
ارتمق: چالنی چالديرمق.
قایدیرمق، صرقت ایندیرمک.

چالغی [ف. اورولق، آشیرلیق، آهنگدار (س) کلک : قولانجه برشی چالیندی : بویله برشی ایشیتدم .

چالی [س. یاپراقسز اینجه داللی نبات : چالی سوپورکه می . = قوشی : آری قوشنک بر نوعی ، شقراق . = چرپی : چالی قیلندن شینلر . * چالیلیق : س. چالیلیق چوق اولان یر ؛ ص. چالی ایله مستور .

چالیشقان [ص. چوق چالیشان، چالیشمنی سون ، سعی و غیرت ایدن .

چالیشمق [ف. سعی و غیرت ایتمک ، ایشله مک . م. چالیشدیرمق .

چالیق [ص. چارپیق ، اگری ، مائل . بوزولش ، صولش ، اوینامش .

چالیم [س. قورولمه ، کیدیش ، طور . قلیجک کسکین یوزی .

چام [س. یاراغی داغماشیل قالان تخته سی] انشا آتده قوللانیلان معروف فائده لی آغاچ که مختلف نوعلری اولوب آلی متره ارفعاغه قدر یوکسلیر . = ساقزی : بو آغاچدن چیقان ریچنه . = دهه برمک : قبالق ا . ، یوط قیرمق . * چاملیق : چای چوق اولان یر .

چاماریوا حد. ک. آرمه یه چیتمق قومانداسی .

چاماشیر [س. کوملک ، فانیله ، دون ، چوراب کبی شینلر . = جی : چاشیر یقاییان ویا دیکوب صاتان .

چامچاق [س. قوایی . صو قایی .

چامور [س. طوی اغنک صوایله قاریشمسندن حاصل اولان شی . = لامق : چامور سورمک ، صوماق ؛ چامورله طولید مق . لکمه مک ، ایتهم ایتمک . = لقی : چامورلی اولان یر ؛ پاچهرلی چاموردن محافظه ایدن شی . = لی : چامورلی اولان ، چاموره بولاشمش .

چامیچ [ص. خرچین ، اوقات تفک . = قورو اوزوم . اوقات کوزیبکی . بیاضی چوق کوز .

[س. موسیقی ، آهنگ . موسیقی چالغی . آلق . ساز طاقی . * چالغیچی : چالغی چالان ؛ چالغی آلتی یاپان و صاتان .

چالقار [س. معده بوزان شی . = مهمل . پاموق قوزه سنی تمیزلکه مخصوص سبت دولاب ، چرچر ، جین .

چالقامق [ف. ییقاییارق تمیزلکه مک ؛ ییقانش برشی شی یکی برصودن کچیرمک . تمیزلکه ایچون قالبور ایچنده صاللامق : بوغدایی چالقاییکز . ایچنه صو قویارق صارصمق : بارداغی چالقا . یومورطه یی ، سوتی دوکک . فنا ایتک ، صاللامق و صارصمق : واپور بزی چوق چالقادی . کویک آتمق . برشی شی ایلری کری ، صاغه صوله آشاغی یوقاری دواملی صورته قلداتمق . م. چالقامتق . م . چالقامتق .

چالقاتی [س. چارپندی ، تلاطم . معده بوزوقلغی ، سورمه .

چاللق [ف. آشیرمق ، سرقت ا . = بر چالغیدن آهنگدار سسلر چیقارمق : قیزی یانو چالیور . چرپیق ، برپارچه سنی کسمک ، چلمک : آنکک شوراسندن برآز چاللی . طاتدیرمق . خیزله آتمق ، چارپیق : آئنده کی بارداغی یره چاندی . آل . = : چرپیق . قاپو . = : اورمق . عقل . = : مفتون و تسحیر ا . باقیر . = : زهر پیدا ایتمک . چاک . = : چوق کورولتوا ، اعلان ا . = : توزی . = : سوپورمک . دودوکی . = : موفق و مظفر او . طویوق . = : یورو رکن طویوقلری بر برینه چارپیق . هر تلدن . = : هر شیندن معلوماتی اولق . هوا . = : سام اورمق . بالا . = : سورتمک . ویناتمق ، صاللامق ، تحریک ا . ، قوللانمق : کورمه مک ، صویا ، قیلیچ چاللق . بوروشدیرمق : دیلی چاللق . برشیته برآز بکزه یوب یا قلاشمق ، میل ایتمک : قیرمزی یه چالیور . درست سویله یه میهرک باشقه بر لسانی آکدیرمق : دیلی رومجه یه چالیور . ساعت اورمق : ساعت یکریمی دردی چالیدی . اغنینه بر یارمق بال . = : طاتلی یالانلره آووتمق .

چان — ب: چاك.

چاناق — ص: طوبراقدن يايوان قاب. —
 آوان: خانه. — طوق: ديلنك. — ديلك:
 چاناغى: كنگول. — چاناقلق: كمي ديركلر.
 نده كي ترصد عى، مناره ده اذان او قوتان عمل.
 چانطه — مشيدن ويا بزدن يايلاق.
 چانطه (طورما كې شى: يول، اوراق
 چانطسى. — ب: ده ككليك: حاضر،
 آنده ايشلش (شى).

چانغال — ص: طاقلمش فضل شى. دېكر
 چانغال — بر قوبونه امزيريلن آنا سز قوزو.
 چانغر — معدنى بويوك بر كورولق
 — تصوير ايدر: چانغر چونغور.
 — دامق: معدنى بر كورولق چانغارمق.
 — قى: معدنى كورولق.

چانغل — ص: تصوير ايدر: چانغل چونغول.
 چاودار — ص: حبوباتدن معروف دانه:
 چاودار اككي.

چاوش — ص: اولجه دوائر دولته و حكم
 داران تزدنده بولونان ضابطه
 دېردى. — اوشاشنك فوقنده و باش چاوشك
 آلتنده اولان رتبه. — عله و سائر باشى.
 — اوزومى: چوق مقبول بر جنس اوزوم.
 چاولى — ص: تربيه كورمه مش مونغان
 چاولى (و شاهين ياورومى).

چاون — ص: حيوان دريشتن ويا آلت
 چاون — ص: تناسلندن يايلىش قيرياج.
 چاه — ص: قاه. — ويا چه. قوبو، بئر: چوقور.
 چاه — ص: زنگدان: چكه چوقورى.

چاي — ص: برنهره دوكونل كوچوك صو.
 چاي — ب: چاي كورمه دن پايه لرى
 صيماق: وقتندن چوق اول حاضرلانى.
 خاشلاناوق صويي ايچيلن معروف يايلاق.
 — آله چاي: ديش اوق ديلن نبات.

چاير — ص: اوزونده يشيل اوت بيتن عمل:
 چاير — ص: چايرده حاصل اولان تازه اوت.
 — قى: يشيل اولرله مستور.

چايلاق — ص: آوشى قوشى ديلن ايرى
 — ب: قوش. — ب: قاپاروزجى.

چپ — ص: چوره ايله برابر: — چوره:
 چپ — ب: بوتون اطرافى، فير طولايى.

چپرشمك — ص: مېلبشمق، بربرنه
 — ب: كمك، كستلنك.

چپرشيك — ص: طولاشيق، بربرنه
 — ب: كچمش، كرفت.

چپكن — ص: قولرى ياريق برنوع سالنه.
 چپكن — ص: چاقان.

چپل — ص: چوپ، توز. قاريشق
 چپل — ص: فورطنه. — هوا: قارلى. قو.
 يو، كيش: بولانيق.

چپلاق — ص: ويا چپلاق. بدنده البه
 چپلاق — ص: اولمايان، غريان، برهنه: توكى
 دوگونلش. زشتسز، ساده. — اكرى او.
 رولماش. زوكورت، قوپوق. بالديرى: —
 آياق طالى، اراذل. چپر، — چيريل: —
 آماندن دوغه، بوتون بوتون چپلاق.

چه — ص: چوره ايله برلكده: — چوره:
 چه — ص: داتر مادار، اضرافنده. ب: چپ.

چپيچ — ص: كچى ياورومى، برياشنده
 چپيچ — ص: كچى. برنجى قايچيدن يعنى
 چپلشمه دن صوكره كي ديشى كچى.

چپيل — ص: كوزلرى اغريلى و چاپاقلى،
 — ص: كبريكارنك ديه يازالى.

چتارى — ص: بر ايسكله اوچ ياموقدن
 چتارى — ص: منسوج يرلى ماش.

چتر — ص: قاه. چادر، خيمه.

چتره فيل — ص: بوزوچقه بر شيوه
 چتره فيل — ص: قونوشه: دىلى — در.

چتلق — ص: ساقز آغاچنك قيرمى ميوه.
 چتلق — ص: بر نوع مرلنكچ.

چتله — ص: اكشرا اكچيلوك قوللاندىلرى
 چتله — ص: اورتاردن يايلىش بر چفت چو.
 بوقك اوزونده كرىكلر بولنور.

چته — ص: هېشت، جماعت، گروه:
 چته — ص: مفرزه. چابونجى واقينجى طالى.

— ص: چته مذهب.

اورمق . چابق چابق ودقتسز یازمق . *

چر بقی [ف. یاواش و آز اور مق. صو.
آز کسمک، بویالی ایبله چزمک. *
چرنی: اوینامه، خلجان؛ ده کیزک ساحله
خفف خفف جار عامی. م. چیر بلی.

چرپمق [ف. اویناق ، تتردمک ، تلاش
و هیجانه دوشمک .

چَرِي [آغا جدن يونولش تالاش ، رنده
توزى . دولكرلرلر تخته يي چيزمك ايچون
قوللاندىقلى بويالى ايپ . * بر چرپيده :
بر اوروشده ، بر دفعهده . * چرپيدن
چيقمق : حدى تجاوز اتمك .

چِر پِیجی [س. یازمه یمنیلری بویا تئقدن
صوکره تخیز صوده چِر پان .
س. ویا جبر چبر . دایمی بر
چِر چِر [اینجه سسس چیقاران شی ،
اینجه سسله آقان صو . کوهزه . اوقلاوا ،
مردانه . اوت جکرککسی . قوزه سیتی .

جَرَحِي] اوفاق تفك اشيا ؛ بويله
اشيا صاتان .

چَر چيوه [اوزره دميردن ويا آخسابدن
يا پالاش شئ: نجره ، رسم چر چيوه سي .
باسمه جي دستکاهي .

چَرخ [دونهرك ايشله يڼ مدور آلت : فلك ، أفلاك . نخت ، طالع . - فلك : سحر ، طالع ؛ ياناركن دونهرك آتش ساچان دونانمافشكنى . * چرخى : بالخاصه واپور ماكينه لرنى ايشله تن ؛ بيجاق بيله يڼ .

چَرَحَه [فا.س. عسکرک صف ایلرینده
اجرا ایتدیکی تعلیم . حرکت
دوره ایله حرکت ایدن شیء .

چَرَز [میش و سائرہ۔ لَمَك : آز
رشی یوب آجانی کیدرمک۔

چَتین [ص. ویا چَتین. سرت، قاتی؛
چَتین زور، کوچ: درشت. *
چَتینلشمک: سرتلشمک، زورلاشمق.
* چَتینلک: سرتلک، درشتلک.

حَجّ [۱۔ جموہات یعنی : نیشان یاغار
صاب اولور، مایس یاغار = اولور۔

حَچَن ۛ چرکسہ قریب بر قوم .
 حَدیك ۛ بر نوع خفیف آیاق قای
 ۛ صاری مشیندن یاپلیر .
 ۛ یاپوج : زنه آیاق قای، هست یاپوج :
 علما آاق قای .

چیز [قوللانسیلیر . ب : چپلاق .

چرا [فاسد، اوتلاق، سرخی، -ک،
-کاه : اوتلاق بری، چاییز،
چرا [فاد، -چون، چون ابله، برلکده
استعمال اولنور : چون و چرا :
ناصل، و نهون؟

چراغ
قاسم قندیل ، موم و مشعله
کبی واسطه تنویر : چراغی یاقق .
ص. او بارق صاحبی اولان .
چراغ
بو یوک بر نعمت و احسانه ، بر
وظیفه و یا ماموریته نائل اولان . اوده
اوطوروب تقاعد معاشی آلان : بیک غروش
معاشله چراغ بیورلدی .

چراغ [س. ویاچراق. براوسته نك ياننده
خدمت ایدن ، شاگرد، تلمیذ.
چراغان [س. بالقجیرك پله سی. اوزرنده
مشعله یا تیلان قسله ویا
دمبر درك .

چَرْب [ف.ص. سمیز یاغلی . لین ، موا-
فق . - زبان : دلباز .

چرپدیرمق [اؤ. یاواشجه اوردیرمق .
کسنارندن آز کسدیرمک .
تمیز صو ایله ییقاتقی . بو یالی ایبله چیز -
دیرمک ، نشان یایدیرمق .

چرپشدير مق [۴. ويا چيرپيشدير مق.
ايجه دنكلاه خفيفجه

چَهانه [چنگی دنگیزی، بر نوع چالاره: چنگ و چغانه.

چَقَتای [تورک قومنه و سويديکری

لسانه ویریلن اِسدر * چفتایچه: چتای قومنه منسوب و شایان. ح. چفتای قومی

طُرر، اصول و لسانده. س. چفتای لسانی.

چَقَت [ایکی عدده آیرلامی ممکن اولان.

س. برطالم تشکیل ایدن ایکی شی، زوج: بر چفت بوتین، بر چفت اوکوز. بر اُرککه

بردشی. — اوانی: اشنی بولوب بر چفت تشکیل ا. — ایلک: اشنی تدارک ایدوب

چفت یایغی. — چوبوق: تارلا، یاغ، اوکوز و سارّه. — سورمک: مویراغی

ایشله مک. ماشاک ایکی قولی آلت. * چفتچی: مویراغی ایشله یین، زراع.

* چفتجیلک: مویراغی ایشله مک صنعتی. * چفتلشدرمک: چفت یایغی، اُرککه

دیشی یاقیندن برلشدرمک * چفتلشمک: چفت اولوق، اُرکک دیشیه اشمق.

چَقَتَلک [برصاحبک تصرفنده و لونان تارلا لوله، مرغی، ورمان

و سارّه دن مرکب بر قسم اراضی. ح. ایکی قات، ایکیلی، ایکی

چَقَتَه [طرفلی. ایکی ناملیسی اولان آو تَنگی. سنداک ایکی کورکی. حیوان تبه می.

آمک آلتنده بر نشان. — لی: چفته می اولان، اوغور سر، مشئوم؛ آلتنده

نشانی اولان (آت)، تپن؛ بحر. حمله کار، دساس، دوز باز.

چَقَوَت [و یا چِفیت. دین و سویی

چَقَوَت [منسوب، یهودی. * چفتلوق: یهودیلک.

چَرک [و یا چاکال. ک بک بکزر

چَرک [فاد. کبر، باس، پیلک، مردارلق.

چَرکاب [فاد. زیانزدی: چرکف. پیس و مردار صو.

چَرکس [س. قاقاس اقوام اسلامیة. سندن بر قوم. * چرکجه:

چرکس لانی اوزره، چرکس لک طرز و اصولده؛ چرکس لانی؛ چرکس لک

اصولنه مطابق. س. بریکمش پیس و مردار

چَرکف [سو؛ بولاشیق مویق. تر. بیه مز و ادبمز. * چرکفه طاش آتخ،

اوستک صیچرار: ادبمه طوقومنه، ماشک بلایه کیزر.

چَرکِه [ایکی دیرکلی خفیف چنکاه اوبه می، چادیری.

چَرَوِیش [س. اُردلش صغیر یاغی و آی. — یاغی: ناد یاغ.

چَرِی [س. جند، عسکر. — بانئ: چنکانه لک مختاری.

چَسبان [فاد. و یا جَسبان. لائق، یاقیشیر، مناسب، شایسته.

چَسْت [فاد. و یا جَسْت. سریع الحَرکه، چولک؛ اکثر یا چالاک ایله برابر

قوللانیلیر: چست و چالاک بر دلقالی. ح. کوز، عین، دیده. نور

چَشَم [فاد. کوزمک نوری. ح. کوزمک نوری.

چَشْمِه [فاد. صو آقان یرکه یا دائمآ آقار یا موصلفی بولنور.

چَشْنی [س. طات، نذت؛ ضربفانده تعیین عیار. بر سورودن آلتان

بر قاج قیرونک مقدار وسطیمی. بر قاج بوع اوندن یاپیلان آمک نمونه می. —

طونق: بر سوروده کی قیونلرک مددار و یا چاکال؛ اکو

قارشيديريش وصو ويريله رك سرتلشديرش
دمير ، پولاد . م . چليكدن معمول .

چليم [م . چاليم ، طور ، ادا . ادم ،
چنه . چليمسر : ضعيف ،
جليلز ، ادا ميمز .

چلينيگير [م . كليلد وساړه كې شينلر
ايلاني وصاتان . م . صوفراسي :
اينكي ومزه صوفراسي .

چمديك [م . ويا چمديك . يارمق اوجلريله
ميفارق آز بوكه . م . چمدهكلمك :
يارمق اوجلريله ميفارق آز بوكه .

چمومك [م . صويه كيرمهك حاضرلا تقي ؛
م . باچهلري صيفامق . م . بر ايشه
صورت جديده نشينه حاضرلا تقي .

چمشير [م . زبازدي : شمشير . طراق
م . وقاشيق اءاله ، م . يارايان
سرت بر آناج . م . چمشيردن يابلش .

چمقيرمق [م . پيملك ، بعض حيوانلر
دفع طبيعي ايتك .
چمك [م . صويه دلوب چيمارق يقا تقي ؛
م . با تقي ، كومولك .

چمن [م . قاف . م . يشيل وقيصه اوتنرله مستور
چمن ؛ م . آناج وچبجكي اولان چاير ،
يشيلك . م . باصديرميه قونان بر اوت . م .
چنزار : چنك ، چنله اورتولش ير .

چمتو [م . م . صو ايله قاريشوب هوايه
م . معروفش قالنجه طاش كې
سرتلش ائشا آتده مستعمل بر طوپراق .

چنار [م . كولكسي و عمرى چوق بر
نوع بوزوك آناج . م . لق :
چنار آناجلرينى حاوى محل .

چنبر [م . تنقنه دن ويا دميردن ياپيلان
دايره ويا حلقه . م . ماشه باغلانان
م . فللك - نين كچمك : بك چوق
م . مجريه كورمش ، محنت چكمش اولسقى .

چنبره كورمك . م . لك : چنبر كچير .
م . م . م . چنبري اولان .
چنتمك [م . ائجه ائجه دوغرامق ؛
م . ديش ديش ايتك ، چننيك
م . چنتملك .

چكه مزك [م . زبازدي : چكه مزك .
باشقه م . قيصقانه ، حسد .

چكى [م . طارق ، وزن ؛ ايكي يوز كيلو .
دوت قنطار . ترتيب ، انشقام .
دوزن : سوس ، زيفت .

چكيج [م . چيوى چككه و قالعه
يارايان آلت .

چكيشديرمك [م . غيت اء ، علينده
سوز سويلك .

چكيشمك [م . بربرخى چككه . بربريله
آغيز ويا آل غوغاسى ايتك .
جان : اولك اوزره بولونق .

چكين [م . چكينه آلق : اوموزلامق .
م . دباغنده قوللا تيلان بويالى
چلاچه [م . اجزا .

چلب [م . ياخود چالاب . الله ، مولا ،
خدا ، معبود ، تكري .

چلبير [م . ويا چيربر . خاشلا تاش غورمه
ويوغورت و برازاغله ياپيلان لك .
م . آفندي ، آنا ، بك ، اولجه شيرزاده لره .

چلبى [م . دنخى بواسم ويريليردى . اسكيدن
قونيه ده مولوى شينخى . تربيه لى ونازك آدم .
م . چلبيك : آفنديك ؛ ظرافت ، نزاكت .
م . پرتيج تارلامى . قبوغى چيغلا .

چلمك [م . مهارتله اوراق دوشورمك ،
چارمق ، اورمق . م . عمل :
م . فكرخى چورمك ، ياتيرمق ، قاتيرمق .

چلنك [م . جواهرله سولشمش مرغوج :
چلنك طاقى .
م . ابريشم وساړه دمق ؛ وتر ،
زه ، ياي كيريشى .

چله [م . قرق كونك ريانك . م . اذيت ،
مشقت ، صفتق .

چليپا [م . قاف . م . خاچ ، صليب .
چليك [م . سرت دكنك . كوكلنمك
اوزره يره كومولن نيل . خلاط
باغلامنه يارار آلت . آزمقدارده قاربوتله

1. The first thing I noticed
when I stepped out of the
train was the cold air.
It was a sharp contrast to the
warmth of the train car.
I looked around and saw
many people walking towards
the same destination.
The streets were crowded
and noisy. I felt a bit
lost and unsure of where
I was going. I followed the
crowd and saw a sign
that said "City Center".
I walked towards it and
saw a large building with
many windows. I went
inside and saw a man
in a suit talking to a
woman. I waited for a
moment and then I saw
the man talking to me.
He said, "Welcome to
the city. I am Mr. Smith.
I will be your guide today."
I said, "Thank you, Mr.
Smith. I am John Doe."
He said, "Follow me."
We walked through the
city and saw many
interesting things. We
went to a museum and
saw many old paintings.
We also went to a park
and saw many beautiful
flowers. Mr. Smith was
very helpful and friendly.
I enjoyed my trip very
much. I will definitely
come back soon.

2. The second thing I noticed
was the beautiful view of the
city. It was a mix of old
and new buildings. The
streets were wide and
clean. The people were
friendly and helpful. I
felt like I was in a new
world. I saw many
interesting things and
learned a lot about the
city. I was very happy
to be there. I will
definitely come back soon.
I saw a man in a suit
talking to a woman. I
waited for a moment and
then I saw the man
talking to me. He said,
"Welcome to the city. I
am Mr. Smith. I will be
your guide today." I said,
"Thank you, Mr. Smith.
I am John Doe." He said,
"Follow me." We walked
through the city and saw
many interesting things.
We went to a museum and
saw many old paintings.
We also went to a park
and saw many beautiful
flowers. Mr. Smith was
very helpful and friendly.
I enjoyed my trip very
much. I will definitely
come back soon.

چوتور . ياصى ؛ ياصى بورلى .

چوتوق . ديشارده قالمش آناچ كوكى .

چوجق [مغل؛ ياشى نه اولور سه اولسون
اركان ويا قيز اولاد . عقلى ايرمه ين ،
تجربه منز ، جاهل . حوييا مشرب . كنج ،
دلقانلى ؛ ابي برچوجوقدر . چوجوقچى ؛

چوي ياز . سورته . چوجوقچى ؛

چوجوقچا .

چورك [تره ياغ ، بومورنه ، اوله
ويا نفوذ خوريله باييلان اتمكه

بكنزنى كه اكثريا مدور اولور ؛ قندىل
چوركى . مدور شكلده هر هانكى برشى .

اوئى : قوقولو كسچوك قارا دانه ،

حبه السوداء . چوركشمك : چورك كى

مدور برشكل آلتى : ييلان چوركئير .

چورندى [ميرغله دوشن خوى
شكلنده صوبيقى ، كرداب .

چورو .

چورو .

چيركى

فا. — مهارت ، هذافت .

چيركىن [ص. كوزل اولمايان ، قبيح ؛
كوتو، مذموم . * چيركىنجه :
آز چيركىن . * چيركىنلىك : چيركىن
كوسترمك . * چيركىنلىك : چيركىن او .
* چيركىنلىك : چيركىنلىك پيدا ايتك .
* چيركىنلىك : چيركىن اولانك حالى ؛
كوتوك ، فالتق .

چيروز [ص. قور، دلش استومرو بالينى .
چورو و ضعيف كيمه .
فا. — مهارتلى . — دست : بخر .
چيره [يكلى ، الندن ايش كلير .

چيريش [ص. بر كوكدن ياپلان و يا .
پيشدير مقده قوللايىلان بر
نوع اون . * چيريشله مك : چيريش
سورمك . * چيريشلى : چيريش سورلش .
چيزكى [ص. خط ، درسلىكدن و كنىش
لكدن صرف نظر اوزونلغجه
اولان مسافه .

چيزمك [ف. چيزكى چكمك . حذف
چيزمك] و ترقين ايتك . م. چيز .
ديرمك . م. چيزمك .

چيزمه [ص. چيزمك فعلى . چيريش .
چيزكى ، يول ، خط . چوق
اوزون قويمجى معروف آياق قابى .
چيزمكدن حاصل اولان
چيزيك [ص. اثر ، خط ، يول . م. چيزلش .

چيلس . — قدوت حلومى .

چيلش [ص. سيديك ، بول ، ادرار . —
ايتك : ايشه مك . * چيشى
كلك ، اولق : ايشه به جى كلك .

چيشيك . — شاوشان يادورمى .

چيغ [ص. داغلردن يووورلا نوب دوشن
قار كوممى . يوكسك جيت .
چادير بولمى . يوكسك سى ، كورولتو .
چيغريشمق [ص. بربرنى چاغيرمق .
هپ برلكده باغيرمق .

چيغريق

[ص. قاربشيق حيوان سسرى .
كورولتو ، فرياد .

چيغلق [ص. فرياد ، لغان ، باغيريشمه ،
لوله ، يافره : بر چيغلقدور
قويدي ؛ نه ايدى آكلايه مادام .

چيغيت [ص. و يا جيگيت . قابوقلى
چكردك . ياموق نغمى . يوز .
دهكى چيل لكسى .

چيغير [ص. چيغ يووورلايىركن آرقا .
سندھ برافديى ايز . يول ،
طريق . طرز ، اسلوب : بوده يكي بر چيغير .
— آچق : يكي بر يول طومق ، يكي بر
اصول يولق ؛ دلالت ، رهبرك ايتك .
* چيغيرندن چيغق : بوزولاق ، برباد
اولق ، انتظامى نائب ايتك : ايش
چيغيرندن چيغدى . — نان و چيغيرتقان :
اوتورك ديكر قوشلىرى دعوت ايدن قوش .
چيغيرمه [ص. قاول نوغدن پرده سز
كوجوك دودوك .

چيغيرمق [ف. جلب و دعوت ايتك ،
چاغيرمق ، سىلنمك .
م. چيغيرتق . م. چيغيرلوق .

چيقار [ص. منفعت شخصه : او يالكز
چيقارينه باقار . م. آچيق ،
سالم ، امين : سوتديغك چيقار يول دكلدر .
چيقارمه [ص. چيقارتق فعلى . اوزونده كى
اصغلى رسمى ديكر بر
كاغده نقل ايديله ييلن كاغده .

چيقارمق [ف. اخراج . ا. دشارى آتق :
اودن چيقارديلر . كوستر .
مك : قيزى كوروجى به چيقارمق . چكمك ،
سوكك ، يولمق : ديش ، آناج ، قيل
چيقارمق . خلاصه سى آلتى ، استحصا
ايتك : كلدن باغ ، پانجاودن شكر چيقارمق .
يوكسكلىك ، قالديرمق ، يوقارى به كونور .
مك : دودونجى قاته چيقارديلر . حاصل . ا .
پيشديرمك ، ويرمك : اشنه ياموق چيقاربر .
ميدانه قومق ، نشر . ا . آيلق بر مجموعه

چيىقارمىلى . ايعاد و اختراع . ا : زراعتى
تسهيلى ايچون تراقتور چيقاردىلر . نتيجه
آلىق ، استنتاج ، استنباط . ا : بوندن نه
چيقارييورسك ؟ پيدا . ا : اتخاذ . ا : يىكى
برخوى چيقاردى . اوقومق ، سوكمك : بن
بويازىلى چيقارامادم . آكلامق : بوتلغرافدن
برشى چيقارامادم . اوستندن قالديرمق ،
صويونمق : شاپقهسى ، جاكتنى چيقاردى .
برخستىلغك علامتلىرى ميدانه قويغى :
چيچىك ، قيزامق چيقارمق . يتشىدىرمك :
بومككتب بويوك آدمى چيقارمىشدر . آجى
— : استقامى آلىق ، تلافى مافات . ا .
آككىنى : ييهجكى قازانمق . آككىنى
طاشدن : هرايشى ياپايلىمك . آلدن :
صاتمق ، وىرمك ، كىندىنى محروم ايتمك .
اويون : ميدانه براويون قويغى ، اويون
بولمق . ايش : برغائله ، مسئله إحداث
ايتمك . باشدن : آزديرمق . ديش :
يىكى ديش پيدا . ديل : آككىنىك .
ذوقنى : صفاسى سورمك . سس :
سولمك ، اعتراض . ا . * سس چيقارماق :
راضى او . طاش : اوست چيىقمق .
بوقنى : ايشى صارپه صارديرمق . قاش
ياپايم ديركن كوز : بوسبوتون برباد . ا .
كوز : كور . ا . كوزدن : صرف
وتلف اولماسنده باس كورمهك ، فدا . ا .
ياكلىش : خطاسى بولمق . بوجك :
ايبىك بوجكى بىسلهمك . يىيك : يىيكى
حاضرلايوب اوكنه قومق . م : چيقارتمق .
م . چيقارلمق .
[. بر محور اعرافنده دونن
چيىقيرلىق ابرنوع چرخ : قويو چيىقيرلىق .
ف . ايجريدن ديشارى يه وارمق ،
چيىقمق] كىمك : اوسطه دن چيىقدى .
ديشارى ، سواقعه كىتمك : كىنچ قىزلر
يالكنز چيىقمازلر . بربرده مأمور ومستخدم
اولمق دن واز كىمك : قابىقهدن ، عسكر .
لكدن چيىقدى . صوكنه وارمق ، كىمك ،
يىتمك : مارت ، قىش چيىقدى . قورتولمق :
عجبىدن چيىقدى . نشأت ايتمك ، يتشىمك :

حربيه دن چيىقم . اوزاقلاشمق : صددن
چيىقيورسكز . يىتمك ، نشوونما بولمق :
بوغداى طوپراقدن چيقار . يوكسلىمك ،
يوقارى قالمق : داغه چيىقىدلر . اصاب
ايتك : پىناقو بزه چيىقمادى . دوغى :
كونش چيىقدى . وىرلىك : معاش دها
چيىقمادى . ديولمق ، انشمار . ا : برلاقيردى
چيىقدى . نشر اولونمق : ايبىكى غىزته
چيىقدى . ايجاد ايدىلك : يىكى برماكنه
چيىقدى . حضورينه وارمق : محكمه يه
چيىقدى . آيرلىق ، ترك . ا : يوزوك پارما .
ئمدن چيىقميور . خلاصه سى آلىق ، استحصا
ايدىلك : شكر پانجاردن چيقار . نتيجه
آلىق ، استنباط ايدىلك : بوندن نه چيقار ؟
فىئائى آرتىق ، بىالتمق : غاز ، شكر چيىقدى .
مال اولمق : بويله بر او قاچى چيقار ؟
تحقق . ا ، دوغرولى آكلاشلمق : ديدىكم
چيىقدى . ايبلىكى ويا فناغى آكلاشلمق :
قاوونلر ناصل چيىقدى ؟ ظهور . ا ، ميدانه
كلك : او ايش دوشوندىكمز كى چيىقمادى .
كفايت . ا ، يتشىمك : برقوستوم اوچ متره
قماشدن چيقار . وارمق ، كىتمك ، اول .
شمق : بويول نره يه چيقار ؟ بىرندن
اوينامق : قولى چيىقمىش . صادر اولمق :
أمر چيىقدى . صولمق : بويونك ثابتدر ،
قطعىا چيىتماز . آدى : فنا شهرت بولمق .
آرادن : زائل و مندفع او . أصلى :
دوغرولى آكلاشلمق . آلدن : قاچى ،
فوت وضايع او . بوجنايت حلمينك آلدن
چيىقمىش : حلمى جانى . اوسته : تفوق
ايمك ، كىمك . اوسطه : مهارت كو .
سترمك . باشدن : آزمق . باشه :
موقىتيله يىتمك . باشه باش : دنك كلك ،
تام تمامه يتشىمىمك . باره دن : يىهوده
صرف ايتىش اولمق . جانى : اولمىك ،
چوق اذيت چىكمك . خاطر دن : اونودلىق .
قارشى : قارشىلامق . كوزدن : آراتق
سولمهك . يوله : كلكه ويا كىتمىك
باشلامق . يولدن : صابىق ، فنا يوله
كىتمك . قوقوسى : ديولمق . زيوانه دن

— : چوق قيزمق . عئلى باشندن — :
 حدت ا . دلپر كې اولق ؛ خېرت ا .
 كوزى — : كور اولق ، سقطلانق ،
 ياتلامق . رايندن چيقامق : راينده ثبات
 و اصرار ا . م . چيقلق . مته چيقامق .
 چيگمه [— : چيقلق فعلى . چوميه ،
 شهنشين . حمام حاولوسى
 وسيله جك . ص . ايجاد اولونمش : يكي چيگمه
 بر هوتور .

چيگندى [— : ويا چيغنى . دىشارى به
 فېرلامش شى ، دېرسك .
 چيگيش [— : چيقلق فعل و طرزي .
 تكدير ، چيگيشه . حمله ،
 سولت ، آلتا .

چيگشده مق [— : يئيشدېر مك ، حد
 لا به اولان مق ،

چيگسكين [— : ويا چېسكين . پك اينجه
 تخر ايدن اينجه قيراغى .

چيگسك [— : اوپولماق ، سهرعلته
 مبتلا اولق .

چيگسندى [— : ويا چيگسندى . چيگ كې
 ياغان پك اينجه ياغور .

چيگسه مك [— : ويا چيگسه مك . چيگ
 ياغق ؛ چيگه بگزر اينجه
 ياغور ياغق .

چيگلك [— : پدشمه مش ولان شېك
 حالى ، خاملق . بچ . موئوقلق ،
 قبالق ، تېجىر سزك ، عجميك .

چيگنمك [— : ويا چيگنمك . از مك ،
 باصق ، ديشله ويا آياقله
 از مك ، و آيت آيت . لاي .

— : ز .

کشافی ۷، ۱۲ در ، ۱۹، ۴ درجه ده اُرد .
چای اورتوسی اوله رق کنیش لوحه حالنده
قوللانیلیر . تلغراف تلاری ، دمیر تلاری
اُرمش چینقو بانوسندن کچیره وک یاپارلر .
ص . چیتقودن یاپلش : چیتقو لکن .

چینقوغرافیا [ی . س . طاش یرینه
چینقو قوللانقندن
عبارت بر نوع اصول طبع .

چینلامق [ف . ویا چینله مک . اوتک ،
چین چین . قوللاغم چینلادی .
چوغار [س . زراعت چفتی ، طورراغی
ایشله ین اوکوز چفتی .

چیو غه . ص . صغیر بونوزی .

چیوی [س . میخلامق ایچون قوللانیلان
سیوری دمیر ، اکسر . *
چیویلمک : چیوی ایله میخلامق . * چیو-
یلمک : میخلامق . * چیویلمک : میخلامق .
بحر بر یرده صاپلانوب قالمق ، کجیکمک ،
چوق اوطورمق .

چیویت [س . هندده و یمنده چیقان
قوبو ماوی بویا .

چییمان [س . قرق آیاق و عقرب کبی
حیوانلر . بحر صاریشین و خان
(کیمسه) . ییلان - زهرلی حیوانات ،
موزیات . * چیبیانجی : شجرة التین .

ح

[س . ألفبائک سکرینجی حرفیدر .
ح [تورکجه ده هان ه کبی اوقونور .
نقطه سز اولدیچون حاه مهمله دخی دیر .
عریجه کلله مخصوصدر . ابجد حسابنده
۸ رقمی کوستور .

[س . ح حرفنک اسم عربیسیندر ،
حاه مهمله ده دیر .

[ع . س . حجه کیدن ، کعبه شریفه یی
حاج زیارت ایدن . اکثریا حرف تعریفه
الحاج شکلنده قوللانیلیر . بونک یرینه

[مه . بلور ویا معدندن چیقان ایجه
چین [سسی تصویر ایدر ، اکثریا مکرر
قوللانیلیر : باردق اورولونجه - - اوتر .

[ص . صحیح ، صادق . - صباح :
چین [صبح صادق : چین صباحی بورایه
کلش ، کیمسه یی کورمه دن کیمش .

[ف . س . قیوریم ، بوکوم : چین
چین [زلف . بوروشوق ، بوروشمه ،

- جبین : آلن بوروشوغی . - اُبرو :
قاش چایقلمی . ص . طوپلایان ، دوشیرن :
خوشه - : باشاق طوپلایان . خرده - :
قرینتی طوپلایان .

[سنه ۱۹۱۲ سنه سنده جمهوریت
چین [اعلان ایدن ۶۸۰ ۰۰۰ ۴۲۷ نفو-

سه مالک بویوک بر آسیا دولتیدر . چین
مدنیده دینک اُک اسکی بر قطعه سیدر .

فقط بوکون اجنبی نفوذی آلتنده حال
انخطاطده در . اهلایسنک قسم اعظمی

فونقوجیوس دیننده در . بودا مذهبه سا-
لک اولانلرده بولنور . صوکره پک چوق

مسلمان ، بر اُزده یهودی و خرسیتیان
واردر . * چینجه : چینلیرک طرز واصو-

لنده ویا چینه منسوب . ح . چینلیرک
لساننده . س . چین لسانی . * چینی :

چین اهلایسندن اولان . * چینی : چینده
یاپیلان آوانی ترابیه ؛ دیوارلری قابلامق

ایچون یاپیلان بجلا و بویالی طوپراق لوحه :
کوتاهیه چینسی . اوستی مینه لی طوغله :

چینی صوبا .
چیناقوب [س . لوفرک کوچوک اولان
بر جنس بالیق .

[س . عو . غوغا ، کوزولتو . -
چینغار [چقارمق : غوغا ، کوزولتو .

[س . ویا چنکل . اوزوم صا-
چینغل [لقیمنک کوچوک پارچه لرندن

هر بری ، چیتیمک .
[ی . س . توتیا . ماویمترق بیاض

چینقو [معدنی بر جسم بسیطدر .
جلالاییره پک بارلاق کوزل برنک آلیر .

تورکجه ده حاجی کلمه سی ده . مستمیلدر .
— الحرمین : ایضای حج ایتدکن صوکره
مدینه ده روضه مطهره رسالتهای ده
زیارت ایدن . مؤ . حاجه .

[ع . د . ج . حاجتقر ، برینک محتاج
حاجات اولدینی شیلر .

[ع . د . قایدی ، باب . اسی
حاجب | ملوک اسلامیه ده اک بویوک
مأمور . ج . حجاب . قاش . ج . حواجب .

[ع . د . احتیاج ، لزوم ، افتضا :
حاجت | تکلیفه نه حاجت ؛ تکلیفه
نه لزوم وار . لازم اولان شیء محتاجلق ،
ضرورت . دفع . — آبدست بوزمه . —
مند : احتیاج و ضرورتی اولان ، محتاج .
ج . حاجات ، حواج .

[ع . د . آیران ، بولن . حجاب . —
حاجز | بدن داخلنده آق جکر لرله باغیر .
ماقلر آراسنده کی پرده ، زار .

[ع . د . حاج دن غله . حجه کیمش
حاجی | اولان ، حاج : حاجی علی . —
اوقی : قان قورودان دیلن نیات . — پایا :
حجه کیمش اولان اختیارلره و بالخاصه
یاشلیجه عربلره ویریلن اسم . * حاجیلر
یولی : صمان اوغریسی ، کهمکشان .

[ع . د . کسکین ، سیوری ، سرت ؛
حاد | شدید و التالی .

[ع . د . ظهور ایدن ، وقوعه کلن ،
حادث | قدیم اولمایوب صوکره دن میدانه
چیقان ویا وجوده کلن ، مخلوق : عالم
خالددر . یکی ، نو ظهور .

[ع . د . واقعه ، یکی برشیء ، ایملک
حادثه | دفعه ظهور ایدن ، ماجرا ،
وقوع بولان حال و کیفیت . یو . کله
(حادث) ک مؤثیدر . ج . حوادث : تورکجه ده
مفرد اوله رق خبر ، واقعه معناسنه ده
قوللا یلقده در : یکی نه حوادث وار .

[ع . د . آرمش معدنی تل یامعنی
حادّه | ایچون قوللائیلان دلیکلی معدن
لوحه . * حاده تدقیقدن کچیرمک : انجه دن

ایچمه تدقیق ایملک . — خابه : ترسانه نك
عملیات مکتبی حکمنده کی قایر یقه سی که
ایچنده میان بولولمکی چالد شیریلردی .
الیوم یو مکتب ملعا اولوب بیرمه کدکلی
ضابط نامرد مکتبی قائم اولمشدر .

حادی عَشَر . ع . عد اون ربکی .

[ع . د . ماهر ، استاد ، صنعتی
حاذق | ایمی بیلمن : طیب حاذق . *
حاذقانه : ماهر نه ، حذاقتله .

[ع . د . صبحاق . حرارتلی ، قیرغین :
حار | یاقیچی : بلاد حاره .

[ع . د . بکچی ، محافظ ، حامی :
حارس | حارس وطن . ج . خراس ، حره .
[ع . د . طوشمش ، یانان ، باقان .
حارق | یاقیچی : آفکار حارقه .

[ع . د . آتش ، ناز : حارقه سود ،
حارقه | حارقه ندامت .

[ع . د . مکرر قوللائیلیر . بردوزی به
حارپل | بوینه ، تلاشله : — پیوردی .

[ع . د . خزم و بصیرت صاحب ،
حازم | احتیاطلی ، عقللی .

[ع . د . حس ایدن ، دویان ، دو-
حاس | یوچی ، دویغولو .

[ع . د . سوغلی کوچوک یاراماز ،
حاسب | کلخانی : های حاسب های !

[ع . د . حسد ایدن ، قیصقانان
حاسد | حسود . ج . حاد ، حسده .

[ع . د . حسرت چکن ، مرامنه
حاسر | نائل اولمایوب محروم قالان .

[ع . د . دویغو ، ایلانده کی بش
حاسه | دویغودن بری . ج . حواس .
* حاسیت : دویغی خاصه سی .

[ع . د . نفی ، استننا ، تبعید و تنزیه
حاشا | اداتیدر : الله کوسترمین ،
اوزاق اولسون ، مستثنی ؛ أصلا ، قطعیا ،
هیچ بر وقت : حاشا ، بن بویله بر شیء
سویلدم . — حضور کزدن : قایا برسوز
سویلتهجکی زمان قوللائیلیر : حاشا
حضور کزدن بو اؤک ابدستخانه سی نره ده ؛

س. قاضی ؛ والی ، آمر ؛ حکمدار ، امیر ؛
افغان حاکی . — مطلق ، — حقیقی ؛
جناب حق . * حاکمانه ؛ حکم ایده رک ،
آمریت طوریه ؛ حاکمه لائق و یا پیشبر
اولان . * حاکمک ؛ حکم و آمر ایتمه ؛
نائبک ، قاضیلق . * حاکمیت ؛ حاکمک ،
آمریت ؛ تورکیده حاکمیت ملیه وارد .
[ع.ص. حکایه ایدن ، نقل ایله بن ؛
حاکی] بر افسانه بی حاکی کتاب .

حال [ع.ص. شیمیدی زمان ، ماضی
و استقبال اولمایان . اولوش ،
بولونوش ، صورت ، کیفیت ؛ حاملدن
خبرک یوق ، سن نه حالده سک ؛ مجال ،
قوت ، طاقت ؛ اورایه کیده جگ حالم
قالمادی . صوفیونک جذبه سی ؛ وجد و حال .
درد ، کدر ، ألم ؛ حالی بر الله بیلبر .
أهل :- وجد و حال صاحی ، أهل دل .
— آشنا ؛ خالدن آکلار . باشنه — کلمک ؛
صفتییه اوغرامق ، مشکلات چکمک .
اونی قاندرنجیه قادر بیلر سک باشه نه
حال کلدی . * او حالده ؛ او تقدیده ،
او صورتده ، او وقت . بهمه — مطلقا .
— بوکه ؛ او یله ایکن ، حقیقت شودرکه ؛
بکا لیوناطه ویریور ، حال بوکه بن دها
یک یئدم . حال بویله ایکن ؛ بویله او-
لدینی حالده . در- ، فی الحال ؛ همان ، او
آنده ، بردن ، چار چابوق . * شیمیدی
حالده ؛ شیمیدیلک ، بو کولنکی کونده .
عرض :- حالی سویله مه . * عرضحال ؛
بر مقامه ویریلن استدعا ، إسترحامنامه .
* علی حاله ؛ کندی حالده ، بولوندینی
حالده ، حالی اوزره . کندی حالده ؛
باشقهرینه قاریشمایان . لسان :- حالنک
إفاده ایتدیکی شی . نه — ایسه ؛ هر نه
— ایسه ؛ هر نه صورتله اولدیسه .
* هر حالده ؛ نه اولوسه اولسون ، هر
ناصل اولسه . چه . أحوال . ع.ص. شیمیدی ،
حاضر ؛ سال حال . * حالی ؛ حاله
منسوب ، شیمیدی ؛ سنه حالی . * حالا ؛
شیمیدی حالده ، شو آنده . * حالداش ؛

[ع.ص. کنار ، پرواز ، برکتناک
حاشیه] صحیفه لری کنارینه و یا آلتنه
یازیلان یازی ، هامش . بر اترك متنی
شرح و ایضاح ایدن کتاب ، تألیف .
[ع.ص. حصول بولان ؛ وقوعه
حاصل] کن ، پیدا و ظاهر اولان ؛
بیتن ؛ نتیجه مقامنده اولان ؛ ثمره . *
حاصلی ، الحاصل ، حاصل کلام ؛ نهایت ،
فی الجمله ، نتیجه ، خلاصه کلام . * حاصلی
تحصیل ایتک ؛ پیوده یورولتی . چه .
حاصلات ؛ هر هانکی بر ایشدن حصوله
کن شیئر ، تمتع ، فائده ، ثمرات ، وار-
دات ؛ تارلا ، پوسته حاصلاتی . * حاصلسز ؛
ثمره سز ، فائده سز ، بوش .

[ع.ص. کوز اوکنده اولان ، بالذات
حاضر] بولنان ، حضورده اولان ؛ مهیا
آماده . یاپیش بر حالده صاتیلان . شیمیدی ؛
حال حاضر . — جواب ؛ در حال مناسب
جواب بولوب سویله بن ، سریع الانتقال .
— قونق ؛ امکمز برشی ، آله کچیرمک .
— تام صیراسیدر ، نه آیی اولور ؛ حاضر
کلشکن شونی ده آل باری ؛ چه . حضار ؛
حاضر بولونانلر . — جی ؛ دیکلمش آلبسه
صاتان . — لامق ؛ حاضر ایتک . — لایق
هر شیئی تدارک ایدوب مهیا بولونق .
— لاق ؛ لازم اولان شیئرلی تدارک ،
تدارکات ؛ سیاحت ایچون حاضرلق کور-
روییور ، حاضرلقده بولنیور . — لوب ؛
صوده پیشمش یومورطه .

[ع.ص. قازان ، حفر ایدن . س.
حافر] حیواناتک آفاق طرناغی .
[ع.ص. حفظ ایدن ، صاقلایان ؛
حافظ] قرآن کریمی اوزردن اوقویان .
[ع.ص. حفظ ایتمه ، صاقلامه
حافظه] خاصه سی ، قوه حافظه ؛ حا-
فظه سی قوتلی .

[ع.ص. انسانی کور یوزله قار-
حافی] شیلایان . یالین آفاق یوروین .
[ع.ص. حکم ایدن ، دعوی فصلنه
حاکم] مامور اولان . اوستده بولونان .

طاش و اودون كې حسسز ، دكرسز
شيلر . ج. انجار .

جروى [ع.م. حجره به منسوب . اوفاق
جروى . اوفاق كوزلرى اولان .

ججوه [ع.م. كوچوك اوطة . كوچوك
ججوه . دولاب . جالى ماده لرك باشليجه
عضوى . - ججوه غشا ايله عشاط بر
پروتوپلاسم كته سندن متشكل اولوب بر
نواقي حاويدر .

جج [ع.م. آلهجفه مقابل برينك مالى
جج . ضبط ايتمه معامله سى ، جج .

جج [ع.م. كلين اوطة سى ، كردك .
جج [جيمك سكونيله غلطدر .

جج [ع.م. بر جسمك بووكلىكى ، جسامت .
جج : بويوكلكجه ، ججه .

جج [ع.م. بر حج . سنه . ذى الحججه :
جج سنه قريه نك صوك آبي .

جج [ع.م. كوچوك ده ليك واويوق .
جج . ججيرات .

حد [ع.م. سينور ، ايكي دولت طور اغنك
حد . برلشدىكى بر . درجه ، مرتبه .

حد [ع.م. حدى اولمايق . تأديب شرعى .
حد : حدى اولمايان ، چوق .
حد : انسانك قدر و اعتبارى ، دكرى : حدى
ييلمز ؛ حدم اولمايق . تأديب شرعى .
قضيه تريك ايدن ايكي قسملدن برى .
ججده تناسب ويا معادله تريك ايدن
قسملردن بهرى . * حدى بيلدirmek :
تأديب ويا تكدير ايتك . - ذاتنده :
اساساً ، ذاتاً ، طبعاً ، فطره . - مز :
حدى اولمايان ، چوق .

حدات [ع.م. يكيلك ، كنجلك ، تازه .
حدات . لك . - سن : ياش كوچوكلىكى .

حداد [ع.م. دميرجى .
حداد . ج. حديقهلر ، باغهلر ،

حدائق [ع.م. بوستانلر . ب : حديقه .
حداب [ع.م. قانبور ، يومرو . * حدبيت :

حدب [ع.م. قانبورلى ، يومرولى .
حدب . ج. حديقهلر ، باغهلر ،

حدت [ع.م. غضب ، شدت ، سرتلك .
حدت [اوفكه ، جهور : پر - : چوق

قيزمش . * حدتلندirmek : قيزدirmek .
* حدتلنمك : قيزمق ، اوفكه لئك .

حبه [ع.م. بوغداى ، آربه وسارهدن
حبه . بردانه . - يى قبه ياقق : اوفاق

برشيتى مبالغه ايله بويتمك . ج. حبات .
حبه [ع.م. سوكلى . سون ، دوست .

حبيب [ع.م. الله : پيغمبر . ج. احباب ،
احباب .

حبي [ع.م. توركجه معناسى عربجه سندن
حبي [فرقليدر : بوندن باشقه ، فضله

اوله رق ، دخی . تأكيد ايچون بعضاده بيله
ايله برلكده قوللايلير : بن كيمسه يى

سوم ، حق سنى بيله . آكلاماش دكل
حق دوياماش .

حج [ع.م. وقت معينده مكده كى كعبه
حج [شريفه يى زيارت ايتمه .

حج [ع.م. پرده ، حائل . اوتانمه ،
حج [عجبويت : حجابدن يوزى قيزار .

دى . - حاجز : كوكس ايله قارنى آييران
اينجه وكنيش زار . - مشيمى : جنبى

صاران زار . * حجابى : مستور ؛ غفيف .
حج [ع.م. ج. حاجيلر . ب : حاجى .

حجاز [ع.م. جزيرة العربك شمال غربيه سنده
حرمين شريفينك بولوندينى خطه .

س . موسيقيده برمقام . * حجازى : حجازه
منسوب و متعلق ، حجازلى .

حجامة [ع.م. بدن قان آلمه . *
حجامة [حجامة : بدن قان آلان ، حجام .

حجت [ع.م. دليل ، برهان ، بر سوزك
حجت [صحتى اثبات ايدن شئ . بر حكمى

حاوى ، بر تصرفى مؤكده اوله رق محكمه دن
ويريلن ورقه رسميه . دكان كې شيلرك

صاحبى كوسترن ورقه رسميه ، سند .
حج [ع.م. ج. حجتار ، دليللر ، برهانلر ،

حجج [قاضى حكمنامه لرى ، سندلر .
حج [ع.م. ح حرقى حركلرك اوچنده

حج [قبول ايدر . تقرب و تصرفدن
منع ، برينه بر شيتى ياساق ايتمه ، حجز .

س . حمايه ؛ آغوش ، قوجاق ، سينه .
حج [ع.م. طاش . - آسود : كعبه ده كى

حجر [قارا طاش . - شجر مقوله سى :
حجر [ع.م. بوغداى ، آربه وسارهدن

حَدَّث [ع.د. آبدست و غسلك تجديدى
إقتضا ابتدءن وقته و حال .
إنسان پىسلى ، غائط . يكى شو . كنيج ،
دليقانى . ج. أحداث .

حَدَّث [ع.د. غن ، تخمين ، وهم ؛ إدراك
تصور ، فهم سريع . • حد-
سيات : ممكن اولان شيلر ، ممكنات ، فرضيات .
[ع.د. كوز يىكى . • حدق :
حدقه [كوز يىكنه منسوب .

حُدُوث [ع.د. وقوع بولمه ، ظهور ايته ؛
حُدُوث [موكره دن پيدا اولمه .

حُدُود [ع.د. ج. حدودلر ، سينورلر .

حَدِيث [ع.د. تازه ، يكى ، كنيج . ج.
حداث ، حداث . بر واقعه نك
حكايه مى ، روايات لسانيه ، سنت . مدا-
وله ، مذاكره ، مشافهه ؛ خبر ، قصه .
فخر كاشان آنسديمزك مبارك كلامى ويا
بر فعل و حركتى . ج. احاديث .

حَدِيد [ع.د. اوفكل ، حدلى ، تيز ؛
شدلى ، كسكين . • دمير ، آهن .
• حديدى : دميره منسوب ؛ دميردن يايلىش .
[ع.د. ميوه باغچه مى ، آغاجلىق .
حَدِيقَه [اطرافى ديواره چورلىش باغچه .
[ع.د. قارشى ، مقابل . خط

حِذَاء [مستقيم كندى إستقامتى اوزره
تدبير اولونماسدن حاصل اولان جهت ،
إستقامت ، دوزلك : يوللردهكى آغاجلر بر
حِذَاه ديكيلير . • حذابه كلك : تام
قارشيسنده ويا دوزر بر خط اوزرنده
بولونمق : تام حذابه كلنجه تيكى چك .
تسويه آلق ، چرى پرهمى .

حِذَاقَت [ع.د. صنعتده مهارت : بزم
دوقتورك حذاقتى مسلمدر .

حَذَر [ع.د. صاقتمه ، احتراز ، قاچمه ؛
يان كيجيلردن حذر ايديكو .
[ع.د. طى ايتمه ، كيدرمه ، سيلمه ،
حَذَف [اورته دن قالديرمه .

حَرَّ [ع.د. صبحاق ، صبحاقلق : حر
شديد ، حر نار جهنم . ج. حرور .

• [ع.د. اسير اولنايوب • مر آزاد
حَرَّ [اولان ، ايستد يكي فعلى و حركتى
ياطلنده مختار اولان . حریت سيايه دن
مستفيد اولان . • حریتی آئنده اولان
كيسه . ج. احرار .

حَرَاث [ع.د. چفتجى ، اكينجى ، سؤ .
براغى ايشله يوب آكين اسن .

حِرَاثَت [ع.د. چفتجىلك ، زراعت ،
اكينجىلك ، طوبراغى ايشلمه .

حَرَازَت [ع.د. صبحاقلق : كوشك
حراقتى . سومزلىق : طوزلو
شيللر حرارت ويرر . آتش ، يانه :
خسته نك حراقتى آرتى .

حِرَاسَت [ع.د. حفظ ايته ، قورومه ،
بىكاه ، محافظه .

حَرَّاقَه [ع.د. وقتيله دشمن صفان ويلا .
دينه آتش ويرمه مخصوص كى .

حَرَام [ع.د. شرعاً ممنوع : مسكرات
حرامدر . تپوز ايدلمى ، طو-
قونولماسى ممنوع ، مقدس ، مبارك : مسجد
حرام . • شرعاً إستعمالى ممنوع اولان
شى : حرام يملك . • زاده : مناسبات
غير مشروع دن • وغمش . • حرامى :
خرمىز ، حيدود ، فطاع طريق . • حرا-
مىلك : خرمزلىق .

حَرْب [ع.د. ايكي ملت بيننده ويا عيني
بر ملتك بربرينه عتلاف ايكي
قسمى آراسنده مسلح غوغا ، جنگ . •
حرباً : حرب ايدرك . • حربكه : جنگ
ميدانى . • حربى : حربه منسوب ؛ •
تقنىكي دولدورمه و تميزنك مخصوص دمير
چوبوق . ج. حروب .

حَرْبَه [ع.د. قيصه مزواق ، سونكو .
• حى : قيصه مزواقى عسكر .

حَرْبِيَه [ع.د. وقتيله امور عسكريه ايله
مشغول اولان دائيره دولت ،
شيمدى (مدافعه مليه) نامى آلمشدر .
ضابط يتشديرمه مخصوص مكتب عالى .

حَرَث [ع.د. چفت سورمه ، طوبراغى
ايشلمه ، تخم صاحبه . تر . ج.

صاحبی. بر شکر کنه سرمایه توایلردن
هر بری. - لشمک : پایلا شفق. - مند:
حصصی و بهره می اولان. - یاب : نصیب
و بهره. بولان : لطف کزدن حصص یاب اولدم.
ع. - یره سرمه مخصوص اینجه
حصیر سازدن اورولمش دوشمه.
- لامق : حصیرله دوشمک. - لی :
حصیرله دوشنش، حصیر قابلی (ساندالیه،
شیشه و سائره)، دایچانه.

حَصِيل [۱۰۰ حیواللہ دھا بٹیل ایکن
دیریلن آریہ اکین]

حَصِين [ع.ص. مستحکم ، متین ، قوی ، حکم : حصن حصین .

حَضَار [ع. - ج. حاضر و موجود اولان
(انسانلر). حضورده بولو -

نائلر : حضار کرام .

حضرت | اقامت ایندکری مملکت . سفر

وحریر: عکس، طبع و آسایش .
حضرہ : وقت صلحدہ . . حضری :

حضره منسوب . * ماحضر : آئده حاضر
بولونان شی .

حضرت [ع.۔ مقام تعظیہ دیوکرہ
ورین عنوان : حضرت

بېغمبر، حضرت علی . علی العاده قاتلرک
(حضرتلری) شککنده إسملری نهایتنه

كلير : پاشا حضرتلری ، احمد بك افندی
حضرتلری . تعظیم و لطیف ایچون قلندرانہ

برکۃ خطاب کجودہ قوللائیلیر : حضرت !
بوایشک نتیجہ می نہ اولمبق ؟

حضور [۴-۵]. حاضر اولیہ ، موجود
بولوئے : حکمہ حضور کز

لازمدر. اولك، پيشگاه: حضورته كيمه يي
قبول ايجيور. راحت، آسايش، آرام:

حضور قلب ایله . وقتیه پادشاه معرضه
منول : حضوره چیقدی . حاشا - دن :

کزدن اوزاق اولسون معناسنه کلیر .

حضرمیض [داغلك آنكى . اوج مقابلى ،

وفادہ منہ سوز۔ اعضاء داخلہ تک صورت
انتہائی۔ قبریلہ حق شیلرک آراستہ قو۔
نان صہان و سائرہ۔ * حشوی : حشوہ
منسوب ؛ معنائیں سوزلر سویلہن۔ *
حشویات : کلام آہستہ : "شی" ، مثلاً،
سوزم یاہاہ۔ کچی سویلہن نل نر و منہ سوزلر۔
[ع۔۔۔ قورو اوت۔ امیرار
حشیش] [سندھ کی مادہ۔ اصلی : حشیشہ۔
[ع۔۔۔ بر اوت۔ عصارہ می
حشیشہ] [سکر ویرن و امیرار دینلن
ر نبات۔

حصاة] ع. طاش ، چانیل . اعضای
داخله نك برنده حاصل اولان طاش .

حصاد [۴۔ اُکین بیچہ ! اُکین بیچہ
زمانی ! اوراق و قق]

حصار [ع.م. محاصره، قوشاڭ، اطرافى
چورمه. مستحكم محل، قلعه.

حَصَافَتِ [بِت و مَكْنَت. رَاي مَتْن. حَكْمَد. مَتَات، مَلَا.

حَصَانَتِ] عَفِيفٌ وَعَظَمَتِي بُولُونُغَه .

حَضْبہ [۷۔۔۔ قیزامیق . بو کلمہ ده کی ص
مفتوح اولارقده او قوناییلیر .

حضر [اینجه آله . حرکتدن منع ایتمه ، صلیبشدیرمه ، دار بریرک

اُطرافنی چویرمه . تقصیر ، تقید . وقف ،
تخصیص ایچہ ؛ اوغراشقی اوزره آیرمه :

کونده ایکی ساعتکزی ده بوکا حصارایدیکز.
۶. [ء. - بکک، انقباض؛ ادرار

حضر | طو توفلنی ، اجتناس .
[ع. ۴. قلمه ، مستحکم ی .

حصن | حصار. ج. حصون.
و | ۴. م. حاصل و پیدا اوله،

حصول اوجوده كمله. - بولمق: وجوده
كملك، حاصل اولمق. * حصولبذير: حصو-

لی ممکن، حاصل اولہ بیلیر، حصول بولش۔
حُصَّةٌ زَنْجٍ ع. س. ح. حصنہ، قلعه؛

حصه | ع. پای ، نصیب ، بهره : بن

حَفَلَه [ع.س. انسان غلبه لئی، جم، جم، غیر، جم، لجه.

حَقید [ع.س. اولاد اوغلی، طورون. جم. أحقاد: حقیقلر، أخلاق: ذریت.

حَفیره [ع.س. چوقور، دلیک، اویوق حفره، جب. جم. حفاثر.

حَفِیظ [ع.س. محافظه ایدن، صاقلایان. حفیظ الله: الله صاقلاسون.

حَق [ع.س. الله. عدل و انصاف: حقدن حق آیرلایکن. بر انسانه عائد اولان

شیء: بو بنم حقدرد. دوغرو و کرچک شیء، باطل مقابلی: حق بودر. املک و زحمت قارشیلئی: آنا بابا حق، عمله حق.

پای، حصه: آتش حق، حق نار. — ایتک: قازانمق. — قازانمق: حقلی چیقمق.

— ویرمک: حقلی چیقارمق، تصدیق. — قوشی: اسحق قوشی. — اوران:

پنبه قومو. * حقنی یمک: آلاجغی ویرمه مک، فضائی تسلیم ایتمه مک. *

الحق: دوغروسی. * بحق: حقیقه. *

بغیر حق: حقسزیره. * ناحقیره: حقسزیره. * حقنده: دائر، متعلق:

اونک حقنده نه سولینور؟ * حقیچون: یمین تعیری: الله حقیچون. جم. حقوق:

کرمک اشخاص، کرمک اموال نقطه نظرندن هیئت اجتماعیه مناسباتی تنظیم ایدن قانون.

نارک هیئت عمومیسی. ص. دوغرو، کرچک: بوسوز حقدرد. عدالته موافق.

* حقا: حقیقه، فی الحقیقه، دوغروسی. — بین: حقه رعایت ایدن. — یرست:

حقه طابینان، عدالتی سون، دوغرودن آیرلایان. * حقسز: دوغرو اولمایان، باطلی التزام ایدن؛ ح. عدل و انصافه

مطابق اولمایارق. * حقسزلق: اکرلک، عدالتسزلک. — شناس: حقی طابینان، حقه رعایت ایدن. — شناسانه: عادلانه.

حقه رعایت ایدرک. — کذار: حقدن آیرلایان. — کو: دوغرو سولیه یین. *

حقلاشمق: بربرینه حقنی ویره رک آلاجق

کرمک و یادیکر بر سیاره نک محرکی اوزرنده ارضه اک یقین برمسافده بولونان نقطه.

حَطَب [ع.س. اودون. جم. أحطاب. [ع.س. خوشلانمه، ذوقیاب اوله:

حَطَّ [بوله شیلردن حظ ایتیم، مو- سیقیدن حظ ایدرم. بخت، طالع، نصیب.

سعادت، قیمت. سونچ، سرور. جم. حظوظ: حظوظات.

حُظُوْط [ع.س. جم. حظائر، سونچلار. [ب: حظ، جمع الجمعی: حظوظات.

حَظیره [ع.س. اطرافنده دیوار ویا چیت بولونان آغل، مزارستان و سائره.

حظیره القدس: جنت، فردوس. بویکله یی بعضاً (حظیره) ده تلفظ ایدرلر. جم. حظائر.

حَفاْظ [ع.س. جم. حافظلر، حفظ اید- ییچیلر؛ ایزردن بیلنلر. ب: حافظ.

حَضِر [ع.س. قازمه، چوقور ایتمه: قویو، [تمل حضر ایتک.

حُفْرَه [ع.س. قازلمش چوقور، اویوق، حفره: دلیک، جب. جم. حفر.

حَفْرِیَّات [ع.س. قازمغه متعلق ایشلر: خرابه لرده حفریات.

حَقْض [ع.س. بر کلمه نک صوک حرفی مجرور، مکسور ایتک.

حَقَقْ [ع.س. صاقلادی. حفظنا الله: الله بزلی صاقلادی، صاقلاسین!

حِفْظ [ع.س. صاقلامه؛ صیانت و محافظه ایتمه: بویوزوکی ایی حفظ ایدیکن.

آزبرله، حاضرده طوتمه: درسکزی حفظ ایدرمیسکن؟ * تحت الحفظ: محافظه آلتنده، ژاندارمه، پولیس، عسکر رفاقتنده.

— صحت: طبابتک، انسانلرک یا شادقلری برلردن و بویرلری بشرک انکشافنه اک

مکمل صورتده یاردم ایده جک اصلاح چاره لرندن بحث ایدن قسمی.

حَفْظَه [ع.س. جم. حافظلر، محافظلر، [بکجیلر؛ ایزردن بیلنلر. انسانک

افعالی یازمغه مأمور اولان ملکر.

حکم سوزنه منسوب : حقوق حکمرانی .

* حکمتنامه : بر حکم و قرارای حاوی و ورقه .

حَکَم [ع.س. فصل دعوی ایچون طرفیندن حاکم انتخاب اولنان کیمسه .

حَکَم [ع.س.ج. حکمتلر ، معرفتلر : حکم ایلویه ، حکم خفیه . ب : حکمت .

حَکَماء [ع.س.ج. حکیملر ، عالملر ، هر شیئی بیلنلر . ب : حکیم .

حَکَمَت [ع.س. حکیملک ، عقل کامل

و معرفت ، بیلکی . فلسفه . قول ، مثل .

سر خفی ، نه اولدیغی آکادشلماز شیء : البت بوندهده بر حکمت واردلر ! حد .

غریب شیء ! عجائب ! — طبیعه : اجسامک خواصندن بحث ایدن علم ، فیزیک . — آمیز :

حکمتله قاریشیق ، حکیمانیه . — شناس :

حکمت بیلن طانییان ، حکمته واقف .

حَکَمِیَّات [ع.س.ج. حکمت و فلسفه . به متعلق حکیمانیه سوزلر .

حُکُومَت [ع.س. بر مملکتی اداره ؛ اوی

سیاسی : تورکیه بر حکومت جمهوریه در .

— مرکزیه پایتختده کی حکومت . — محلیه :

طشرهده کی حکومت .

حَکِیر [س. والی ایسکلی قاش . قاشک

حَکِیم [ع.س. عالم ، هر شیئی بیلن ؛ طبیعی

اوغراشان . طیب ، دوققوز . — مطلق :

الله . * حکیمانیه : حکیمه یاقیشه جق صورتده .

حَل [ع.س. چوزمه ، قارشیق برمسأله بی

فصل ایتمه ، قرار و پروپ نتیجه

چیقارمه : دعوا مضی حل ایتدیرمه دک . آریتمه :

بو بویای صوده حل ایدیکیز . ایضاح و تفصیل

ایتمه : بوممائی کیم حل ایده جک ؟ بر جسمک ترکیبی بوزمه ، تحلیل . * حلی : حله منسوب .

حَلَّاج [ع.س. پاموق آتان . * حلاجلامق :

حلاجلامق : پاموغی آتوب قابارتمق .

حَلَال [ع.س. شرعاً استعمالی جائز اولان

شیء ، حرام اولمایان . نکاحلی

زوجیه . ح. حلال اوله رق . — زاده : مشروع

زوج ، زوجه دن دنیایه کیش . * حلالاشمق :

بر برینه حق حلال ا. * حلاللق : تزویجی

حلال اولان . * حلالی : زوجه .

حَلَال [ع.س. مشکلاتی حل و فصل ایتمه ده

حَلَال [ع.س. پک ماهر اولان : حلال مشکلات .

حَلَالی [س. بر نوع یرلی بوروشوق بز .

حَلَالی [س. آسی زمان ساعتی . ص. حلالی

بزندن یاپیش : حلالی کوملک .

حَلَاوَت [ع.س. طائیلیق ، شیرینلک ،

لذت . — بخش : ثبات ، لذت و یرن .

حَلَزُون [ع.س. قیوقلی سوموکللی بوجک .

حَلَزُون [ساعت زنبهرکی کبی کیتدیکجه

دارالان دائره شکلی . قولاغک بوشکلده

اولان قسمی . واپور پروانه سی . * حلزون :

حلزون شکلنده اولان .

حَلَف [ع.س. یمین ، آند ، قسم .

حَلَفَا [ع.س. الیافندن ایپک تقلیدی شیشلر

حَلَق [ع.س. بوغاز . وادی . حروف . — :

بوغازدن اوقونان حرفلر .

حَلَقُوم [ع.س. طُسامک معدده یه کیتمک

بوغاز . راحت . — لاتی لوقوم شکرله سی .

حَلَقَه [ع.س. هر هانکی برماده دن یاپیلان

حَلَقَه [اورتمه سی بوش اولان دائره . * حلقوی :

حلقه شکلنده اولان .

حَلَم [ع.س. صبر ، رحم ، طبیعت یواشلقی ،

حَلَم [حدث و غضبک عکسی .

حَلَم [ع.س. رؤیا ، خیال ، دوش ، عالم منی .

حَلَم [ج. احلام .

حَلَو [ع.س. طائی ، لذی خوش ؛ هر کسک

حَلَو [خوشنه کیدن سویغلی (انسان) .

حَلَو [س. اون ، یاغ و شکردن یاپیلان

حَلَو [یمک . — خانه : حلوا پیدشیرمه

مخصوص تجره ، یا قزنان .

حُلُول [ع.م. کیرمه ، کلوب چانه :
و مضامینک حلولی . ایته : تناسخ
اعتقاد باطنیجه بر روح و یا بر جسم لطیفک
بریدن ایته سی ، تجسم . • حلولی : الوهیتک
تجسمی اعتقادنده بولونان .

حُلُویَات [ع.م. ج. طائی و لذاتی اولان
شیئر ، طاتیلر ، شکرلر .
[ع.م. برنوع لباس که انشاءالله جنتده
کیله جکدر . طلاق ثلثه ایله بو .
شانان قارنیک تکرار نکاسی آرزو ایدیلر سه

ایرتمی کونی بوشامق اوزره بودیکرینه
لکاح اولونماسی . الیوم جاری اولان قانون
مدنی احکامنجه اشبو اصول ملفادر .

حُلّی [ع.م. ج. حلیئر ، زینت ایپون
مستعمل شیئر . سوسلر . پ : حلیه .
[ع.م. قوجه ، زوج . مؤ . حلیله :

حَلِیل [قاری ، زوج .
[ع.م. طبیعی یا واش اولان ، یو .
حَلِیم [مشاق خو یلو .

حَلِیه [ع.م. ظاهر ، برائسان تمیز ایدن
أوصاف ظاهره و خارجیه ، سوس ،
زینت . پیغمبرمزنك أوصاف و بودن باحت
کتاب ، حلیه خاقای .

حَمَا [ع.م. صیغه ، اعضای بدن آتش
کبی یا قان و یا ارشودن خسته لقی ،
تیفسوس . • حمای تیغوبیدی : بالخاصه
کنج لر ناراض اولان ساری برخست لقی که
اوج دوره تقسیم اولنور ، درجه حرارت
قرقی بولور .

حَمَار [ع.م. آشک ، مرکب . ج. حیر .
[ع.م. بحریکی ، آلدن ایش کلیر ،
اوشنیز .

حَمَاسَت [ع.م. هیکتیک ، جسارت حریه ،
عزم و متانت . قهرمانجه شعر .

حَمَاقَت [ع.م. احمق لقی ، بدلالی ، آوا .
[ع.م. ناقصی ، سرسملک : بوايشده
چوق حماقت ایتدی .

حَمَال [ع.م. یوک طاشیان ، نقل ایدن
[ج. وبا و تریه سز . — قطاری :

یوک ترونی ، مارشاندیر . • حمایه :
حمال اجری .

حَمَام [ع.م. کورکچین . • حمامه : بر
[کورکچین . کوسک تام اورتمه سی .

حَمَام [ع.م. یقائنمه مخصوص محل . •
[قدرت حمای : قابلیجه . • حمایچی :
برحمال اداره ایدن ، کندیسنه مو اقتضا
ایتش اولان .

حَمَائِل [ع.م. اوموزدن آرقوری آمیلان
[شی . نخه ، طلسم .

حَمَایَه [ع.م. قورومه ، حفظ و صیانت
ایته : آما نی حمایه ایدرمیکز ؟
[ع.م. مدح و ثنا ، تمظیفاً و تشکراً

حَمْد [ع.م. شکر ، شکران . • الحمد لله :
شکر الله . — اولسون : شکر لر اولسون .
• له : الحمد : الله شکر لر اولسون .

حَمْدَلَه [ع.م. الحمد لله . . . • جمله
[شریفه سی ذکر ایته .

حَمْرَاء [ع.م. قیرمزی ، قیزیل ، سرخ .
• الحمراء : قیزیل سرای ، آندلک
غریظه شهرنده بولونان عربلردن قاله
مشهور آبنیه مصنعه .

حَمْرَه [ع.م. ویا حمرت . قرمزلیق ، قیز
[یلق . ییلاجنق خسته لقی .

حَمَض [ع.م. آکشیلک ، ککهره ک .
[حامضک برأسله ترکبندن چیقان
ماده کیمیویه .

حَمَق [ع.م. بدلالی ، عقلسزاقی ، بوسلک .
[حمات ایله مترادفدر .

حَمَقَاء [ع.م. احمق جمعی اوله رق استماعی
[یا کلیدشدر . دوغورومی : حمق در .

حَمَل [ع.م. کوتورمه ، طاشیه . کبه ک .
[قارنده کی چوجق . میوه . اسناد ،
عطف : جواب آلاما ییشیزی نهیه حمل
ایدرسکز ؟ وضع — دوغورمه . — کاذب :
قادینک کبه ایش کبی قارنیک شیشه سی
خسته لقی . ج. حمل ، أحمال .

حَمَل [ع.م. یوک ، ثقل ، آغراق . ج.
[أحمال ، حمله .

حَمَل [ع. ص. قوزو. اون ایکی برچدن
حَمَل [بری: برچ حل.

حَمَلَه [ع. ص. صالدرمه، هجوم، صولت.
بردفعهده طاشینان شی.

حَمَلَه جی [ع. ت: حاملاجی. قایقجی،
کورک چکن. وقتيله سراي
قایقجیلری.

حَمَوْضَه [ع. ص. اُکشیک، ککره لک.
مولدالمحوضه: ب: مولد.

حَمُول [ع. ص. صبرلی، حلیم الطبع،
چوق صبر و تحمل ایدن.

حَمُولَه [ع. ص. یوک حیوانی، مسکاری.
اتیده کی کله یه ده بافکنز.

حَمُولَه [ع. ص. یوکلله. کمی یوکی. ب:
حل. حاناک فتحيله یا کلبدرد.

حَمَوِی [ع. ص. صیتمه یه منسوب و متعلق:
علام حمویه.

حَمِیَّت [ع. ص. حدت، شدت. ناموسه
طوقونان شی. انسانی بالخاصه

ما یتمه و حیثیت — جاهلیه: حق

حَنَان [ع. ص. پک مرحمتی اولان الله
تعالی: یا حنان!

حَمَبَلِی [ع. ص. امام حنبلی نك مذهبنه
متعلق اولان: مذهب حنبلی.

حَنْجَرَه [ع. ص. غیر تلاق باشی. * حنجرى:
غیر تلاق باشنه متعلق.

حَنْطَه [ع. ص. بوغداي. ج. حنط.

حَنْظَل [ع. ص. اُبو جهل قارپوزی. آجی
خیار، ایت خیارى.

حَنْفَاء [ع. ص. ج. حنیفلر. ب: حنیف.

حَنْفِی [ع. ص. امام اعظم اُبو حنیفه یه
منسوب و یا مذهبنه تابع اولان.

حَنْك [ع. ص. آغز طاوانی، طاماغ. چکه.
* حنکی: طاماغه منسوب.

حَمْوُط [ع. ص. میتك جسمی چورومیه.
جك برحاله کتیرمکده قوللا.

حَمِیَّت [ع. ص. دین حقه تابع اولان،
وحدت ایمان، یکتا پروردگار.

حَمِیَّت [ع. ص. دین حقه تابع اولان،
وحدت ایمان، یکتا پروردگار.

حَوَافِر [ع. - ج. حَافِرٌ ، حَافِرٌ ، حَافِرٌ ، حَافِرٌ -
نَافِرٌ . ب : حَافِرٌ .

حواله [ع. ۴۰۰] بری اوزیرنه چورمه
 یتمه: او ایشی بکا حواله ایتدی. صادرمه:
 باشنه اوילה بر صویا حواله ایتدی که...
 بر مبلغ تأدیه سنک اوچنچی بر کیسه یه
 چورلمسی: اوندن آلاقمی سزه حواله
 ایتدم. اوراق رسمیه نك عائد اولدقلری
 دائره یه کوندورلمسی و کوندورلمسه دائر بر
 طرفدرنه یازیلان کلمات و اعلام، مانع، حاصل:
 بورایه بر تفته حواله ایستر. چوجوقلره
 عارض اولان بر نوع صرعه خسته لفی .
 • حواله: حواله طریقیه. - نامه:
 بر مبلغ صرف ایچون وریلن تحریری امر.

حوالی] او حوالی یہ دہا یا غور یا غمادی.

حَوَاجَج [ع. ۶. ج. حاجت، احتیاج،
طبیعی، اشیا، یوکلر و یا مطبوع خالی.
حَوْت [ع. ۷. بالیق، بویوک بالیق.
اون ایکی برحدن ری.

حوری [ع.م. ویا حور. انسانلره
جنتده موعود اولان کوزمل
قیزلردن بری.

خَوَزه [عمدہ کنسار، طرف، ناحیہ : ملک، مملکت، جانب. دوز و آبیق دہ کیز ساحلی : آرکائی حوزہ می، حوزہ فحیمہ. (حوضہ) یازماملی.

اعراب قوش قورماغی

حوصله | آكلاديش، قابليت ذهنيه، عقل، ذهن : بوني حوصله المايور . قازانك التند . قاجله كيكارتك آراسنده كي . حوصلي : حوصله منسوب .

حَوْض [صورت مخصوصه قازیلان ویا
اییلان چوقور. ب: حوزه.

حَوَالِ [اُطراف، حوالی .
ع۔ قوت ، قدرت . سنہ .

حَولی ۔۔ پ : آولی .

خَوَیصَل [جملہ : حوصلات عرفہ .

خَوَين [ع. ۳۰۰ ميلروب ، كوزه كورونمز
كوچوك حيوآن. حوانات منويه:
منيده كي حيوآنلار. ح. حوانات .

۱۰ حیاء: درری اولهوق، اولدرمکسزین.

حَیاء [ع. - اوتانم، خجالت، معجوبیت؛
عار، ناموس، ادب. • حیاصره:
وتاعاز، عارصر، ادرصر.

حَيَّا | ع. يَانَا سُون. حَيَاك الله : الله
| سَا عَمَلَر وِرسُون !

حیات [۴.۰۰۰ جانی بر مخلوقک حای .
دیریلک ، جانلیق ؛ حیوانی
ما نسانی و قانق کورمک مستعد اولان

ر. عضوك حالي، صاغتق، حيواني وارلق!
ويله بر وارلق مدتي، عمر! شخصي
بر وارلق معين بر قسم: جم حوقلق

بیاتی ! مرهانی بر پاشده اولان انسانک
ها یا شاق ایچون بکلدیکی وسطی مدت
شامش . - بخش : حیات ورن ، عمری

دکتر، یک مفرح. • حیات: حیاتہ
مذہب و متعلق؛ مهم: حیات برمستله.

حیات [صرفہ، صائون۔
عہ ظرف مکان: اورادہ، او محلہ۔
حیث: من حیث: او درجہ دہ کہ۔۔ من حیث

المجموع : جماعاً ، مجموعي اعتباريه .
 حَيْثُمَاتٍ [ذكر . . حيثمن : ذكر ، قدور ، شرف ،

اعتباری اولمیان .
 حیدر [ع. آرسلان . جسور آدم .
 حیدر : آرسلانہ باقیہ حق

سورتده . • حیدویه : اکثریا درویش لرنک
بیدکری قولسز جا کت .
[۱-] انسان صدمان ، قائم

حمید فود | طریق ، حرامی : - لفظ

غیری اولان جانلی مخلوق : او انسان دکل بر حیواندر . یوک طاشیمده و آرایه چکمده قوللانیلان مخلوق . بدلا ، اذناسز احمق انسان : حیوانیمسک ، نه سک ؟ بو معناده صفتده اولور : حیوان حریف ! * حیوانجه : حیوان کبی ، ادراکسز او . لانه یاقیشیر صورتده * حیوانلق : حیوانک حال و صفی ، ادراکسزک ، بدلالق . * حیوان : حیوانه منسوب . * حیوانیت : حیوانلق ، ذی روح حال و صفی .

خ

[خ .] آلفبانک دوقوزنجی حرفیدر . تور . خ [کجهده همان (ه) کبی اوقونور . اکثریتله عربجه کلهلرده بولنور . ائجد حسابنده ۶۰۰ عدینی کوستور .

[خ .] خ حرفنک ائسم عربیسیدر . خاء [خاء معجمده دئیر .

خا [خاء .] چیکنه ی . شکر : شکر . خا [ییه ، شکرکبی طاتلی سوزسوله ی . زاؤ : صاچا صاپان سوز تفوه ایدن .

خاتم [خ .] ویا خاتم . تانک کسریلهده دوغوردر . مهر ، تمغا ، اوزرنده برمهر بولونان یوزوک . ج . خواتم .

خاتم [خ .] بیتیرن ، ائکال ایدن ، نهایت صوکنجیسی حضرت پیغمبر . مهرلن .

خاتم [خ .] صوک ، قرار ، عاقبت ، انجام . - چکمک : بیتیرمک . برکتابک صوک فصلی . - کش : خاتمه چکن ، بیتیرن ، ائکال ایدن .

خاتون [خ .] قادین ، اعتبارلی قاری ، خاتم ، بانو . سیده .

خاچ [خ .] بری اوزون دیگرکی قیصه ایکی خطک بربری عموآ قطع ایتسندن حاصل اولان شکل ، استاوروز ، صلیب ، چارمیخ . * خاچواری : خاچ شککنده

آلده ساحله خرمنزاق ، داغ باشلرنده ، بویوک یولرده کلن کچی تهدیده صومعه ، حرامیلک ، یول کسجیلک .

[خ .] شامش ، حیرته قالمش . حیران [خ .] اولق : شاشه قالمق .

حیرت [خ .] شاشیرمه ، شاشیروب قالمه . نه یاپه جغنی بیله مومه .

- آنکیز : حیرت ویرن ، عجیب و غریب اولان . - زده : حیرته قالمش ، شامش .

حیر [خ .] بر جسمک ایشغال ایتدیکی حیر [یر ، میدان . - حصوله کلک : حاصل اولق .

حیران [خ .] ویا هزارن : صیجاق یا پراقلی قامیش .

حیض [خ .] قادیئلرک آیی باشلرنده قان ضایع ایتسی ، عادت ، آیی باشی .

حیف [خ .] حقسنزلق ، جور ، ظلم ، غدر . حد . یازیق ، هیات ! * حیفا : یازیق ، واه ، آیه .

حیل [خ .] ج . حیللر ، مکرلر ، آلد . - ائحق ایچون قوللانیلان شیئلر .

حیلولت [خ .] آرایه کیرمه : بعض مواع - ایتدی ، کله مدم .

[خ .] بری آلد ائحق نیتیه یاییلان حیله [شی .] اویون ، مکر ، دوبارا : بکا چوق حیله ایتدی . صافیکی کیده ره جک شی ، ساخته کارلق : یاغلره حیله قاریشد . ریورلر . - باز ، - ساز : حیللجی ، دوباراجی . - سز : حیللسی اولمایان ، صاف ، خالص . - کار : حیلله ایدن . - لی : ساخته ، صاف اولمایان ، حیله قاریشدیلمش . ج . حیل .

[خ .] وقت ، زمان ، هنکام ، آن ؛ حین [موسم . - حاجتده : لئومنده . * حینا : بر کون . ج . آحیان .

[خ .] زبانزدی : حیوان . حس حیوان [و حیاته مالک اولان . انسانک

اولان : خاڭ شكنده اوله رق . * خاڭلار
مق : آغاچدن برخاڭه ميخيلاروق اولديرملك .

خاڭام : ۱- يهوديلرك دني رئيسي ، باشي
۲- وعلالي ، كاھن .

خادم : ۱- خدمت ايدن ، خدمتچي .
۲- الحرمين الشرفين : مكه و مدينه .

خاڭم : ۱- خدمتچيسي ، اولجه خاڭمه لره و . يلى
عنوان . چر خدم ، خدام . تر . ۲- آلت

تناسلي ايشلهمه ين اركك ، طواشي .
آغامسي : وقتيله مر ايده بولونان عرب

طواشي . ۲- ايتمك : ارككي چوجوق
ياپاميه جق بر حاله قومق .

خار : ۱- قاف . ۲- ديككن . خس و . : چالي
خار : ۱- چرپي . ۲- زار . ۳- ستان : ديككي

چوق اولان ير ، ديككنلك .
خارا : ۱- قاف . ۲- مرمر كبي سرت وقاقي شاش ؛

۳- مرمر ، رخام .
خارج : ۱- طيش ؛ بر شيك طيش

طيشاري . ۲- طرفي ، بيرون . اجنبي مملكت ؛
طيشاردي . ۳- خارجي : طيشاردن ، طيش

طرفدن . ۴- خارجي : خارجه منه . سوب
ومتعلق ؛ دول اجنبيه ايله اولان مناسباته

داثر . ۵- خارجيه : اولجه دول اجنبيه ايله
مناسبات سياسيده بولونان نظارت ،

شيمدي خارجيه و كالقي .
خارجامق : ۱- خرچ . ۲- صرف . ۳- بحر .

خارق : ۱- بيرتاتن ، ياران ، اوتهمنه
۲- بريسته كيرون . ۳- يالانجي . عادت

اوزره جاري اولمايان ، نادرا وقوع بولان ؛
قواعد و عاداته مخالف اولان . ۴- ايشيدلمه مش .

تكميله اولاشان . ۵- خارق العاده : عادت
و طبيعتك خلافنده . ۶- خوارق .

خارقه : ۱- عادت اوزره جاري اولمايان ،
ايشيدلمه مش شي . ۲- كماله ايرمش

اولان انسان ، دامي . غريب شي .
خارلامق : ۱- آتش يارلا يارق آلوله ياتق ؛

۲- طوتوشمق ، ياتمق .
خازه : ۱- دمير ، قاش و سائر اوزرنده كي

دالغهي چيز كيكر ؛ دالغهي قاش .
خاصه : ۱- بويله بر قاشدن ياپلش اولان . ۲- لنگه ؛

خاره ييدا ايتك .
خاڭم : ۱- كورولتوك مترادفدير ؛
خاڭملي : خاڭملي كورولتو ايسته مز .

خازن : ۱- خزينه دار ؛ محافظ ، بكجي ؛
۲- خازن كنيج وقا .

خاڭس : ۱- (مجازنده) غائب ايدن .
خاڭسر : ۱- بولي شاشيران . ۲- زبان كورن .

خاڭسف : ۱- مش . ۲- چوكمش (كوز) .
خاڭشاك : ۱- قاف . ۲- چوپ ، سوبروتشي . ۳- خس

۴- و خاشاك : چور چوپ .
خاڭشع : ۱- ع . ۲- متواضع ، مطيع . متاثر .
۳- خاشعا ؛ متواضعانه .

خاڭشلامق : ۱- اوستنه قاينار صودوكك
۲- ويا قاينار صويه صولقي .

۳- فنا حالده ايسيرمق ويا تكدير ايتك .
۴- ضرره اوغراشمق ، باتيرمق . ۵- خاڭشلاشمق .

۶- م . خاڭشلاشمق .
خاڭشلامه : ۱- سوده خاڭشلاشمق ات ؛
۲- برنج اوني ، سود و شكردن

ياپلش بر نوع طاتي .
خاشه : ۱- اكر اورتومي .
خاڭص : ۱- عوري اولسا يوب مخصوص

۲- اولان : بومعامله اوكا خاصدر .
۳- ممتاز و مكرم اولان . ۴- حكمدارك ذاتيه

مخصوص اولان ؛ صافي ، پاك ، تميز ،
خالص ، حيله مز ، تام عيار . ۵- خواص :

ممتاز و مستثني صنف .
خاڭصكي : ۱- وقتيله مر اي خدمتده بو .
۲- لئان بوستايجي صنف .

خاصه : ۱- بر شيبه مخصوص اولان
۲- قوت ، تاثير و حال ؛ كه مرارده

چكمه خاصه مي واردر . ۳- طبيعت مخصوصه .
۴- خصوصي . ۵- خاصه ، خاصه :

صورت مخصوصه ده ، آيرمه . ۶- حكمدارل
ذاتيه مخصوص عسكري .

خاصه : ۱- برجنس باتمق .

خاقان [ع. چین، مغول، تاتار، تورک] بویوک خانی، حکمداری. *
خاقانی : خاقانه منسوب؛ مشهور بر شاعرک آدی.

خاک [ف. طوپراق، تراب، مزار. —
ایلله یکسان ایتک : ییقمق، طو-
پراقله بر ایتک. — پای : آیاق طوپراغی،
توزی، بعضاً (سز) یرینهده قوللایلیر.
* خاکدان : دنیا، کره ارض. *
خاکسار : توز، طوپراق ایچنده قالمش،
پریشان، دوشکون، حقیر. * خاکروب :
یری سوپورن. * خاکریزه : طوپراق
پارچهسی، حقیر. * خاکزاد : طوپرا-
قدن حاصل اولمش. * خاکی : طوراعه
منسوب. * خاکی نهاد : متواضع.
* خاکیان : انسانلر، خاکیلر.

خاکستر [ف. کول، رماد. * خا-
کستری : کوله منسوب.
[ع. بعض انسانلرک وجودنده
لکملر، بن. دایی، والده قاردمی.
[ع. باقی، دائم، أبدی، ازی،
خالد] دائماً بر یرده قالان.

خالص [ع. حيله سز، صاف، بوزو-
لماش. قور تولمش. بیاض.
* خالصاً : خلوصه، سوء نیتله دکل.
* خالصانه : خلوصه، صمیمتله، غرضسز،
عوضسر. * خالصیت : خالصک، دوغرو-
لق، حيله سزک، قلبنک، سوزنک خالصیق.
[ع. طاسمه، کویکک بویننه
خالط] طاقیلان حلقه، طوق.

خالق [ع. خلق ایدن، یارادان،
یوقدن وار ایدن (الله). *
خالقیت : یارادیخیلق : خالقیت جنساب
حقه مخصوصدر.

خاله [ع. ت. خالا. والده همشیرهسی.
تورکجهده : پدرک همشیرهسی.

خالی [ع. بوش، صاحبسز، تنها، عاری،
بری. ایشمسز. — دوروق : کری

خاصیت [ع. قوت، تأثیر، طبیعت
مخصوصه : بونک نه — ی واردر.

خاطر [ع. فکر، ذهن : مسئله
حافظه. کیف، حال : خاطرخی
صوردکی؟ ممتونیت؛ محبت؛ خشنودی :
خاطرکز ایچون یاپارم؛ خاطر ایچون لاف
سویلز. اعتبار : اونک خاطری واردر.
آرزو، ذوق؛ کویک، قلب. — هکک :
دوشوندیکی بولق. — دن چیقمق :
اونوتیق. — یایمق : ممنون ایتک. — قیر-
مق : کوجندیرمک. — صایمق : حرمت
ایتک. — قالمق : کوجنمک. — صورمق :
صحتجه ناصل اولدیغی صورمق؛ برخستهیه
هدیه کوندیرمک. — ی صایلیر : اهمیتلی؛
حرمتلی. جمعیت. — فکر طوبولوغی. در
ایتک : خاطرلامق. صفای : کویک
راحتلغی. * مرعی الخاطر : خاطری صایلیر،
سوزی کچر. — شناس : خاطره رعایت
ایدن. — شناسی : خاطره رعایت ایتمه.
— شناسانه : خاطره رعایت ایدرک. — لایمق : دو-
برنک خاطرینه کتیرمک. — لامق : دو-
شوندیکی بولق، خاطره کتیرمک،
ذهنده طومتق. — لی : سوزی کچر، خا-
طری صایلیر. — مانده : خاطری قالمش،
کوجنمش. — نشان : خاطرده قالان.
— نواز : خاطر یابان، کویک آلان. جم. خواطر.

[ع. خاطره کلن شی : بر
خاطره اولهوق عرض ایدیورم.
خاطرده، ذهنده قالمش اولان شی،
خصوص، کیفیت : خاطره آیام رفاه.

خاطف [ع. قاپان، آلوب کوتورن،
غصب و نهب ایدن. حیرت
و دهشت ویرن : برق خاطف.

[ع. اوران، چاربان، چیر-
خافق] پینان. * الخافقان : شرق
وغرب. * الخوافق : جهات اربعه اصلیه.

[ع. کیزلی، مستور، اورتولو.
خافی] * الخافی : شیطانلر، اجنیلر.

قالق. کورولتودن خالی دورماز: کورولتوسمز
قالماز. * خالیاً: بوش اوله رق.

خالی [۱-] یوکدن و سارهدن اکثر یا
بر موده له کوره یاپیلان، دوشه.

مه لری و مردیوه نلری اورتن یابی. *
خالیبی: خالی یاپان، آلان و صاتان.
* خالیچه ویا قالیچه: کوچوک خالی.

خام [۱-] قاه. ص. پشیمه مش، چیشک، کماله
ایریمه مش: خام آرمود. تجربه
وزمه مش، عجبی: خام آدم. زحمت

و یورغونلغه تعمل ایده مین. بوش،
یهوده، مناسبتمز: خام تکلیف. ایشله.
نمه مش: خام طوبراق. * خاملامق،

خاملاشمق: اوزون مدت راحت ایتکدن
ایشه، یورغونلغه دایاناماز او. * خاملق:
چیکلک، کماله ایریمه مش اولان شیئک

خالی: عجبیک! یورغونلغه دایانامالوق.
[۱-] مه. خام خوم: دیرلانمه. — خلطه:
خام [۱-] قاپا، ییچیممز.

خامس [۱-] عت. بشنجی. * خاماً: بشنجی
اوله رق، بشنجی درجه ده. *
خامه: ملکی ربه ترک آک آشغیسی.

خاموش [۱-] قاه. ص. سسز، ساکت،
سسزک، سکوت. * خاموشی:

خامه [۱-] قاه. قلم، کله. — ران: قلم
یوریدیچی، یازان. — ران او. :
یازمق. — کذار: یازلمش.

خان [۱-] یولجیلرک اقامته مخصوص
بنا! تجارتله مشغول اولانلرک ایش

کوردرکری برچوق اوطله بنا، آبارتمان:
دردیچی وقف خانی. قاه. ص. امیر،
حکمدار. * خانلق: حکمدارلق، امارت!

بر خانک حکمی آلتنده اولان حکومت
وملکت: خبوه خانلقی.

خاندان [۱-] قاه. ص. اصل و پویوک عاقله.
اکرم و اصل اولان کیمه:
خاندان آدم. * خاندانلق: اصال،
مکرمک، مسافرپرورک.

خایق [۱-] ص. یوغاز، داغلر آراسنده کی
یکید. دار سوقاق. ص. یونان.

خانقاه [۱-] قاه. خانکاه دن معرب.

خام [۱-] قادینلره مخصوص تعظیم تعبیر.
یدر: زوجیه. — آلی: کوزل

قوقولو بیاض بر چیچک ویا آناجی. —
یوچکی: کل غنجه لرخی کسن قرمنی،
سیاه بنکلی بریوچک. کبرلی: — بیاض

ویومشاق تازه پیئیر.
خاتمان [۱-] عاقله، خاندان، سلاله، او

ایندی. * خانانوسوز: خاتمان یاقان:
حریق خانانوسوز. بی: — ممکن و ماواصی
اولمایان، یولجی اولان.

خانه [۱-] قاه. بیتوت و اقامته مخصوص محل،
[۱-] او، بیت، دار. برشیئک منقسم
اولدیغی قلمردن بهری: داما، طاولا

خانهمی. بر عددک مساحدن صوله دوغرو
رقلرینک هریری: آحاد، هشرات خانهمی.
بعض اسمره الحاق اولوناراق اسم مکان

تشکیل اولنور: باروتخانه: باروت یاپیلان
محل. خسته: — خستلرک بولوندیغی
محل. — بردوش: آوی اوموزنده، سر.

سری. — خراب: آوی ییقلمش، پریشان
حال: جاهل، مغلس. بی: — ممکن
وماواصی اولمایان، یولجی اولان. * خانکی:

آوه منسوب و متعلق، آوده پاشار.
خاو [۱-] ایجه توی: آیوا. سجاده

خاوی [۱-] بولاشک خاوی دوکولمش.
قاه. ص. مشرق، شرق. صهوا

خاور [۱-] مغرب برینه ده قوللانلیق.
خاورا [۱-] یهودی معبدی، سیناغوغ.
[۱-] بحر. کورولتوسی چوق اولان محل.

خاولی [۱-] ایجه تویلری اولان. ص.
خاولیسی.
خاویار [۱-] بالیق یومورطه سندن یاپیلان
لذیذ بر ماده هفتیه.

خائب [ع.ص. محروم ، نا امید ، بیا بهره .
* خائباً : محروم اوله رق .

خائف [ع.ص. خوف ایدن ، قورقان ،
قورقش . * خائفاً : قورقاروق .

خایلاز [ع.ص. تبیل ، اوشه بن : خایلاز
طلبه . - لقی : تنبلک .

خایز [د. ویا خیر : رد و انکار إفاده
ایدر . مقابلی : اوت .

خاین [ع.ص. خیانت ایدن ، امنیت سؤ
استعمال آیلین ، نانکورلک ایدن ،

دوغرو حرکت ایتمه بن ، غدر و حیله به
صایان . وطننه فئالقی ایدن . * خائثانه :

خائجه سنه . * خائثک : خیانت .

خایه [ف.ص. ت : خایا . ذکرک آلتنده کی
یومورعه ، خصیه .

خاییده [ف.ص. اغزده چیکه ننمش . چوق
قوللانلدیغندن بیقلمش اولان

(سوز ، تعبیر وسائر) .

خباثت [ع.ص. کوتولک ، فئالقی ، حیله ،
شریرلک : خبائتی کوستردی .

خباز [ع.ص. آتمک یایوب ساتان ، آتمکچی
* خبازان : آتمکچی اصنافی .

خبائت [ع.ص. ج. آجاققلقر ، رذالتلر ،
الخبائث : شراب .

خبز [ع.ص. صوک و تازه حوادث ؛ وقوع
بولان برشی حقهده ایلک آلتان

فکر ، حس و معلومات ؛ علم ، وقوف ،
بیلکی : بر شیدندن خبری یوق . حدیث

شریف . مبتدا و یا مستدالیه إسناد اولونان
صفت . حدثک و قوعنی بیان ایدن فعل و یا

جمله . بی - : معلوماتسز ، غافل . قارا
- : اولو وسائر کیم شیهه دارو .

خاکه . - : دایره .

خاکه . - : دایره .

خاکه . - : دایره .

خاکه . - : دایره .

خاکه . - : دایره .

خُز

ع.ص. آتمک ، آتمک ، نان .

خَبَط

[ع.ص. شدتله دوکمه ، اورمه .
- آتمک : میباحته خصصی

صودیرمق ، مغلوب و إلزام ایتمک . غدا
خطا ، یا کله .

خَبِث

[ع.ص. کوتو ، فنا ، آلچتیق ،
مردار ؛ صویسز ، مقصد .

خَبِر [ع.ص. معلوماتی ، آگاه ، خبردار ،
واقف اولان .

خَتام

[ع.ص. نهایت ، صوک ، قرار ؛
یتیمه ، توکنمه . - بولقی ،

- پذیر اولقی ، ختامه ایرمک : بیتمک .
- ویرمک : بیتیرمک .

خَتان

[ع.ص. آلت تناسلک تپه سنده کی
درینک کسيلمسی ، سنت . *

خَتانت : سنتجیلک .

خَتَم

[ع.ص. مهرله مه ، مهر باصمه . برشیئی
بیتیرمه ، اِکال ایتمه .

خَتله [ع.ص. قارنک آشاغی قسمی . *

خَتلی : یو قسمه منسوب .

خَجَلَت

[ع.ص. اوتانمه ، قیزارمه ، صیقلمه ،
اوتانوب شاشیرمه . ب : خجل .

خَجسته [ف.ص. اوغورلو ، مسعود ، مبارک .
- قال ، - طالع : مسعود .

خَجَل

[ع.ص. اوتانمه ، قیزارمه . خجالت
ایله عینی معناده در .

خَجَل [ع.ص. ویا خجلان . محجوب ، او .
- تانمش ، صیقلمش ، شرمنده .

خَد [ع.ص. ایرماق . ج. آخده . یاناق ،
چته ؛ ج. خودد .

خَد [ف.ص. الله ، تکرری . افندی ،
صلوات . - پر - : الله ، طالع .

خَد [ع.ص. اوتانمه ، قیزارمه ، صیقلمه ،
اوتانوب شاشیرمه . ب : خجل .

خَد [ع.ص. اوتانمه ، قیزارمه ، صیقلمه ،
اوتانوب شاشیرمه . ب : خجل .

خَد [ع.ص. اوتانمه ، قیزارمه ، صیقلمه ،
اوتانوب شاشیرمه . ب : خجل .

خَد [ع.ص. اوتانمه ، قیزارمه ، صیقلمه ،
اوتانوب شاشیرمه . ب : خجل .

خَرَاخِر [ع. ج. خَرْدی معناسنه اولان
خَرخَره نك جمیدر. ب: خَرخَره.

خَرَار . بویوك چووال .

خَرَازا [ص. صغیر اودنده کی قاتی شی که
صاریلغه دواذر دیرلر .

خُرَاسان [کیرچدن پایلان خرج .
کره مید ویا طوغله توزیله

خُرَاسانی [ص. آسی زمانده صاریقدن
طاشقین خواجکان قاوغی .

خِرَاش [ف. ص. طیرمالایان ، پیرتان .
دل - : کوکل اوزن .

خَرَّاط . ع. ص. چیقریقچی .

خُرَافَات [ع. ج. خرافه لر ، حصاد
اولمش میوه لر . صاچه صایان

سوزلر . اصلسز ، خیالی ، افسانه قیبلندن
حکایه لر ؛ غریب و تحف مصالیر .

خُرَافَه [ع. ص. اینانلساز ، اویدورمه ،
دوزمه ، یالابچی ، خیالی حکایه

و روایت . ج. خرافات .

خَرَاگُورزا [مه. خرکوردن اویدور-
مه . کوردلته ، شیان

و نالارده اولد .

ین شیئر : بوقوستومه نه قدر خرج کیدر؟
صرف ایتمه ، بوزمه : تکمیل پارامی خرج

ایتدم . برشیئک وجوده کلسنه یارایان
مواد : یئسک خرجی : ات ، یاغ ، شکر

وسائر . ایش ، یاپیلایله جکشی : طیاره یه
بینمک اونک خرجی دکلدر . - راه : یول

مصرفی . - عالم ، - عام : هرکسه آلیر-
یشلی ، هرکسک قوللانایله جکی : ایپکلی

اثواب خرج عالم دکلدر . وکیل - : مصرف
مأموری . * خرجلق : پاره . * خرجلی :

کیرچ ، قوم و سائر مخلوطله یانلش ؛
خرج ایله سوسلنمش ؛ مصرفلی . * خر-

جی : عادی ، اوجوز .
خُرَج [ع. ص. مشیندن بویوک هکبه .

خَرَجَمَق [ف. صرف ایتمک ، بوزمق .
برنی بالالترام تهلکه یه

دوشورمک ، دولایسیله اولدیرمک .
خَرَجَمَق [ف. مصرف ایتمک .

خَرچین [ص. سرت ، تیز ، عنادجی ،
بدخوی . * خرچینلق :

سم تلک ، تنزلک ، عناد .
او یویان لا

او یویان لا

کورولتو . خردلیعی : غوغا چیقاران ، غوغاجی .

خرم [فام. مسرور ، شادان و خوش حال] اولان . مفرح ، کوکل آچان . - کاه ، خرمک : مسرتلی یر .

خرما [فام. معروف میوه که صیجاق] عملکتلرده اولور ، نمر .

خرمان [حبوباتی صہاندن تمیزلہ مک ایچون پایلان علیات. تمیزلہ مک حبوبات دمتلری . بوعلیاتی یایق ایچون حاضرلانا میدان . اسیتلرک خرمانده دوکولہ موسمی . آیری آیری صرہ لاش کتاب فورملری ویا توتون ییراقلری کبی شیلری مقصدہ کورہ ترتیب . - ایتک : بربرینہ قاریشدرمق . - دوکک : دانہی صاپدن آیراجق علیاتی یایق . - صاورومق : دانہی ہوالاندیرہرق صہاندن آیرمق ، تمیزلک . - صوکی : توزہ ، طیراغہ قاریشان حبوبات . * خرمانجی : حبوباتی صہاندن آیران ، توتون ییراقلری ویا فورمالری خرمن ایدن ایشچی . * خرمانلامق : برچوق شیلری قاریشدرہرق مقصدہ کورہ ترتیب ایتک بردارہ اوزوندہ دونوب قوشمق .

خرمہرہ [فام. قاطر بوجوغی .

خروات [خرواتستان اہالیسندن] اولان . * خروانجہ : خروات طرز ولسانندہ ؛ خروات لسانی .

خرواب [دیلن میوه .

خروج [چیقما ، دیشاری چیقما . قابودن ، إعاعتدن خروج .

خروس [جالتی نہ می . ماندال . - اوتک : صباح اولق . - غللی : نہ یایدیغی مک بیلہ یں . - پینا : کلینجک بالینہ بکزر دبالق . * خروسجق : یابان ترہ می نوعی . * خروسلاقمق : خروس کبی قابووب قورولق .

خروش [فام. شہانہ ، کورولتو ، چاغلیق : خروش دریا . * خروشان :

خردہ [فام. اوفاق و اہمیتسزنی . ایجہ اوفاق وقرینتیدن عبارت اولان : خردہ ایجی .

- بین : کوزلہ کورولہ میہ جک شیلری کورمک یارایان آلت ؛ اک اوفاق شیلری کورہ ییلن ، مدقق . - بینانہ : مدققانہ ، ایجہ دن ایجہ . - بیی : آتجق خردہ بینلہ کورولہ بیلہ جک درجہ دہ کوچوک . - جی : اوفاق تفک شیلر آلوب صاتان . - چین : اوفاق تفکی ، قیریشلری طوبلایان . - دان : لکتہ و دقایق آکلایان . - فروش : خردہ صاتان ، چریی . - کیر : سولہ نین سوزدہ قصور و عیب آرایان . - لٹک : اوفاقی ، پارچہ پارچہ او .

خرس [فام. دیلسزک .

خرستیان [تابع اولان ، عیسوی ، نصرانی . * خرستیانق : عیسویت ، نصرانیت .

خرسین [باشقہ لرلک مالی آشران ، سارق . آت - ی : اوستی باشی یریتیق ولفنا کیمہ . - یانغی : خرمزلری و ماللری صاقلایان کیمہ ویا یر . - لامہ : کیزلیجہ ، خرمزجہ .

خرسند [فام. ویا خرسندہ . قسمتہ اراضی وقانع اولان ، قناعتکار .

خرطوم [تورت . ہورتوم . فیل بورق . طولومبہ لرہ ماقیلان صوبورومی .

خرق [فام. یاریق ، یریتیق .

خرقہ [فام. قیصہ یا موقلی لباس . - بوش . خرقہ کین ، درویش .

خرگاہ [فام. بویوک چادر ، اوتاق . کیشیر . - ماہ : آی اغلی ، ہالہ .

خرگلہ [فام. هنوز آیشماش حیوان ؛ و بویلہ حیوانلرک سوروسی .

جہ تریہ وادی اولمایان کیمہ .

خرلاشمق [فام. چکمہ مزلکدن بربریلہ اوغراشمق ، سوز آتیشمق ، کوپکتر کبی غوغا ایتک .

خردلی [فام. ویا خیرلی . کورولتولو نفس آلوب ویرمہ ؛ غوغا ،

كورولدهين ، چاغلدايان : سيل خروشان ؛
 ص.ح. كورولتو ايدهرك ويا ايدن ، تلاشلى.
 [ع.س. كنه اوقى ذيلن نباتكه
خِرْوَع] تخمندن هند ياغى چيقاريلير.
 [ع.س. ويا خريده . اركك طوقو .
خَرِيد] نمامش قيز . دليمنه مش اينجى .
خَرِيدار ف.ص. آليجى ، مشترى .

[س. آيينك دوداغنه و آزغين
خَرِيْزْمَه] حيوانلرك آغزينه كچيريلن
 قايش ويا دمير حلقه . بورن حلقهسى .
 [ع.س. كره ارضك ويا بر
خَرِيْطَه] قسمنك رسمى . طوربه ، دا .

اون آلتى بيك غروشلق مقدار . ذى قيمت
 اشيادن عبارت يوك . — دار : خزينه نك
 اداره و محافظه سنه مأمور . جم. خزائن .
 [ف.ص. چوپ . — وخاشاك : چور
خَس] چوپ . — وخار . چالى چرپى .
 [ع.س. ويا خسارت . زيان ، ضرر .
خَسَار] — ديده : ضرر و زيان كورمش .
 [ع.س. خيسسلك ، جبريلك . —
خِسْت] طبع : طبيعته كى جبريلك .
 [ف.ص. صحقى بوزوق اولان ،
خِسْتَه] كيفى ، مريض . — خانه :
 خسته لرك تداوى اولوندقلىرى محل . — دل :
 قلبى خسته ، دردمند . — لائق : خسته ،

The first part of the book is devoted to a description of the various species of plants and animals found in the region. The author has been very careful to give a full and accurate account of each species, and to describe its habits and mode of life. The second part of the book is devoted to a description of the various species of minerals found in the region. The author has been very careful to give a full and accurate account of each species, and to describe its properties and uses. The third part of the book is devoted to a description of the various species of fossils found in the region. The author has been very careful to give a full and accurate account of each species, and to describe its position and value.

The fourth part of the book is devoted to a description of the various species of rocks found in the region. The author has been very careful to give a full and accurate account of each species, and to describe its composition and structure. The fifth part of the book is devoted to a description of the various species of soils found in the region. The author has been very careful to give a full and accurate account of each species, and to describe its fertility and uses. The sixth part of the book is devoted to a description of the various species of waters found in the region. The author has been very careful to give a full and accurate account of each species, and to describe its temperature and quality. The seventh part of the book is devoted to a description of the various species of winds found in the region. The author has been very careful to give a full and accurate account of each species, and to describe its direction and force. The eighth part of the book is devoted to a description of the various species of clouds found in the region. The author has been very careful to give a full and accurate account of each species, and to describe its appearance and duration. The ninth part of the book is devoted to a description of the various species of rains found in the region. The author has been very careful to give a full and accurate account of each species, and to describe its quantity and season. The tenth part of the book is devoted to a description of the various species of snows found in the region. The author has been very careful to give a full and accurate account of each species, and to describe its depth and duration.

خَلَجَان [ع. - قور توله، سلامت، صوك. اوينامه، يورك اوينامه مى خفته ده قوللا يلمير.

خَلَجَال [ع. - شرقة، قادينرك طو. يوقلى اوستنه طاققلرى كوموش حلقه.

خُلْد [ع. - ابدیت، ازلیت؛ حیات ابدیه، بقا. جنت : خلد برین.

خَلَدَ [ع. - ابدیاً محافظه ايشين مقامنده دعادر : خلد الله : الله اونی دالما محافظه ايشين.

خَلَطَ [ع. - قارىشديرمه؛ فنا سوز سويله، هذيان ايتمه. - ايتلكه قارىشديرمن : هذيان ايتك : آرتق خلط ايديسور؛ نازلانمق : خلط ايتمه، يو ايشی ياپ.

خِلَط [ع. - قارىشان شئ؛ بدن انسانده فرض اولونان دوت عنصردن بهرى. - خلطی : خلطه منسوب ومتعلق. ج. اخلاط.

خِلَعَت [ع. - بر بويوك طرفندن مكافات اولارق يرينه كيديريلن قافتان.

خَلَفَ [ع. - برينك ارقاسندن كلن، خبر الحلف : خبرلى اولاد.

خُلْف [ع. - بالان وعد، ياكليش خبر. سوزده طورامه.

خُلَفَاء [ع. - ج. خليفه لر؛ بر كيمه دن معيتمده كي معاوئلر. فخر كاشات افنديمزدن صوكره اميرالمؤمنين اولان ذوات كرام.

خُلْفَى [ع. - كرى به و آرق به منسوب. و متعلق اولان.

خَلَقَ [ع. - يارائمه، يوقدن وار ايتمه؛ ايجاد، اخترام، قورمه. بر ملت تشكيل ايدن انسان غلبه لنى : تور كيه خلقى. انسانلر، جمعيت بشرية : بوئون خلق ايشيتدى. غلبه لنى، جماعت، گروه :

بر چوق خلق طويلاشمىدى. - بين الخلق : عموم آراستنده. - خلقاً : ياراديليشجه، بدناً.

خَلَاص [ع. - قور توله، سلامت، صوك. اولقى، بولقى : قور تولىق.

خُلَاصَه [ع. - اك صاق قسم، زبده. بر عكسه نك صوك قرارى؛ اوزون برشك نفيجه وزبده سى. - جى : اوراق خلاصه ايدن مأمور. - خلاصه : مختصراً، آز سوزله.

خَلَاط - قالين ايب، كى ايجى.

خِلَاف [ع. - قارشى، ذر، عكس؛ خلاف حقيقت. مخالفت، مغايرت؛ بالان، كذب، خطا : سوزمده خلاف يوقدر. - خلافت : ترسنه؛ عكسنه.

- العاده : اصول و عادتك خارچنده او. لهوق. - خلافيكبر : عكسى، ضدنى التزام ايدن، مخالف. - خلافاً : عكسنه، ترسنه.

خِلَافَت [ع. - فخر كاشات افنديمزه و كالت صورتيله بوتون اسلامه ملره ايماء و آمریت و شريعتى حمايه وظيفه سى. خليفه تك مدت حكومتى : لزوم سرفته بناء توركلر خلافتي قالدريدلر.

- خلافتيناه : خلافتك استادكاهى اولان. - خلافتيناهى : خليفه منسوب.

خَلَّاق [ع. - ياراديجى، يارادان. - عالم : عالمى يارادان جناب حق، ج. خللر، آرائلر، فر.

خِلَال [ج. - جهر، فتحه لر، بوزوقلر. آرا، آرائق. - رمضانده : رمضان ايچينده. - الديار : اولرك ايجى.

خِلَال [ع. - ديش قارىشدير ايجى؛ ديشلر آراستنده كي يلك قيرينيليرى.

خُلَالَت [ع. - حقيقى وصيبي دوستق (خانك فتحيله ده دوغوردر.)

خُلَان [ع. - ج. خليلر، صادق وصيبي دوستلر، اخلا.

خَلَائِق [ع. - ج. خليفه لر، يارادلىش اولان شئيئر، مخلوقات، طبيعتلر، خويلر. تر. - جاويه، خدمتجي قيز ويا قادين. ب : خليقت.

خَلِيج [ع. ص. کورفز ، قوی . نهر . ساحل . کوچوك كى .]

خَلِيْطَه [ع. ص. بر قاچ شيندن مركب ماده : آتون و ماقيز خلیطه سی .]

خَلْمِيع [ع. ص. چاپقین (چوجوق) ؛ ادیسز لکندن دولای باباسی . طرفندن طرد ایدیلن ؛ عفتسز ، ادیسز .]

خَلْمِيفَه [ع. ص. برینک برینه یکن وکیل . باب عالی اقلانده کی کاتب . فخرکائنات أفندی عیزدن صوکره امیرالمؤمنین اولان ذات . ج. خلفاء .]

خَلْمِيقَت [ع. ص. ویا خلیقه . یارادلمش شیء . مخلوق . جبلت ، طبع ، طبیعت ، مزاج ، سحیه ، شیمه ، طینت ، مشرب . ج. خلایق .]

خَلْمِیل [ع. ص. حقیقی و صمیمی دوست ، محب ، یار . ج. اخلاء و خلان . خَلْمِیلَه [ع. ص. خلیلک مؤنث . حقیقی دوست اولان قادین ، زوجه .]

حَم [ع. ص. بوکولمش ، قیورلمش . س. بوکولوم ، قیوریم . کمر ، قبه .]

حَم [ع. ص. سوپ ، بویوک دستی . می : شراب کوپی . — خانه : شراب کو . بلرینک بولوندی یی ، میخانه .]

حَمَار [ع. ص. سرخوشلقدن صوکره کلن باش آغریسی و سرسملک .]

خَمَاسِی [ع. ص. اصل اوله رق بش حرفدن مرکب کله . بشلی .]

خَمْبَرَه [ع. ص. (ت : خومبارا ، قومبارا) . ایچی باروتله ملو دمیر ؛ چوجو قنرک ایچنه پاره آندقلری قاب . — جی : خبره آتان . — خانه : خبره یاپان فابریقه .]

خَمْحَم [ع. ص. بورندن سویلیش .]

حَمَر [ع. ص. شراب ، باده ، می . * خری : شرابه ، باده یه متعلق .]

حَمَس [ع. ص. پشده بر . برشینک بش قسمندن بری .]

خُلُق [ع. ص. خوی ، طبیعت ، مشرب ، جبلت . شجاعت ، غضب . *]

خُلُقًا : طبیعتجه ، اخلاق جهتیله . ج. اخلاق . ع. یارادیش ، یاراتمه ، فطرت ؛ خِلَقَت [یارادیلشده کی حال ، خلقی طبیعت .]

خُلُقِی [ع. ص. خلقتیه یعنی یارادیلشده منسوب و متعلق ، جبلی . * خلقت : خلق و جبلی اولیش .]

خَلَل [ع. ص. بوزوخلق ، آکسیلک ، نقصان : بزمه بولونما کنز ایشمه خلل ویرمز . آراق ، آچیلان ، رخنه ، بوشلق ، فتحه ، فرجه . — پذیر : خلل قبول ایدن : حقیقی دوستلوق خلیپذیر اولماز . ج. خلل .]

خَلَوَت [ع. ص. تنه یایه چکمه ، یالکرز اولیه ؛ تنه ا محل ؛ حمامک خصوصی محلی . عبادتله مشغول اولسق اوزره بر حجریه قاپانمه . — ایتمک : یالکرز قالمق ویا بریله قونوشمق اوزره بریره چکیلهرک ایچی کیمسه آسماق . * خلوتخانه : خلوت محلی . — سرای : تنه اجه اوطورمغه مخصوص کوشک . — کاه : خلوت محلی ، تنه ایر . — کزین : اختیار خلوت ایدن ، بر کناره چکیلهرک عبادتله مشغول اولان . — نشین : خلوتده ، تنه اده اوطوران . * خلوتی : غدا . خلوته پک اهمیت ویرن بر طریقه منسوب .]

خُلُود [ع. ص. حیات ابدیه ، ابدیت ، بقا ، سرمدیت ، دائمیک .]

خُلُوص [ع. ص. صمیمیت ، دوغرولق ، حسیات و افکارک صافلی . یارانمه ، مدهنه . — چاقق : یارانمق ، دالقاووقلق ایتمک . * خلوصکار : برینه صمیمی محبت اولان ، دوست ؛ خلوص چاقان ، مدهن . * خلوصکارانه : صمیمی بر محبتله ؛ مدهنه ایله . * خلوصکارلوق : صمیمی محبت ، برازی ؛ دالقاووقلق .]

خَلُوق [ع. ص. ائی خویلو ، اخلاق حمیده صاحبی ، هرکسله نایت ائی کینیره .]

خمسه [ع. عد. بش ، ۵ . بش قسمدن
مرکب منظوم آو .

خمسی .- برجنس کوچوک بالیق .

حسین [ع. عد. ائلی عددی ، ۵۰ . قیش
موسندن بر دوره .

خجور [ص. صوابله اونک ویا اونته بکزر
برشیک قاریشدرماسندن حاصل
اولان شی . اصل ، جوهر ، مایه . - منز :
مایه منز (اکک) . - منز بایرامی : موسویلرک
مایه منز اکک ییدکاری بایرام .

خمیازه [ق. - . استنمه ؛ طور و معامله
استنمل . - چکمک : استنمه مک .
حمیده [ق. - . اکری ، چاربیق ، قانبور ،
بوکولش : قد خمیده .

خیر ع. - . خور ، مایه .

خمیس [ع. - . هفته ک بشنجی کونی ،
پنجشنبه : یوم الخمیس .

خنادق [ع. - . ج. خندقلر ، تارلارک
کنارینه قازیلان چوقورلر .

خنزیر [ع. - . ج. خنزیرلر ، قوموزلر .
ب : خنزیر .

ختاس ع. - . شیطان .

خناق [ع. - . بوغازخسته لئی . * خناق :
بوغازخسته لغنه منسوب و متعلق .

خنی ع. - . ویا خننا . هم ارکک هم
دیشی : ارککک و دیشیک علائقی
جامع (نبات) . * خنثائیت : هم ارککک
هم دیشیک .

خنیج [ص. طولو ، مملو . * خنجاخنچ :
طوب طولو .

خنجر [ص. - . اوچی اکری و - . بوری
برنوع بوذیک بیق .

خندان [ق. - . کولن ، مسرور ، شن .
- رو : کولر یوزلو ، بشوش .
- : کوله کوله ، کوله رک . * خنداخنه :
عمومیتله مسرورکلی کوله ی تصویر ایدر :
خندا خند بر مجلس : یوتنه کولوب اکله نن .

خندق [ع. - . چوقور ، شهرویه تارلا کنا .
ریه قازیلان چوقور . ج. خنادق .

خنده [ق. - . کونه ، استنوا ، اکانه .
- فرما : کولدیرمی .

خنزیر ع. - . قوموز . ج. بیس وقتلی
بورکلی ، خانن : اونته خنزیردر ،
بن بایرم . - لق : قوموز طبیعی ؛ خاشاک ،
معدنلک ؛ غدارلق . * خنزیره : دیشی قوموز ؛
ج. خنازیر .

خنکار [ق. - . پادشاه ، سلطان ، شهریار ،
حکمدار . ملا : - . مولانا .

خو [ق. - . ویا خوی . خلق ، طبیعت ،
عادت . ب : خوی .

خواب [ق. - . ت : خاب . اویقو ، نوم ،
رویا . - آلود : اویقوسو کیش ،

اویقو باصمش . * خوابکه ، خوابکه ،
خوابستان : اویقو اویونا جق محل ، یاتاق
اوطه می . - جاوید : ایدی اویقو ، موت ؛
اولوم . * خوابناک : اویقولو ، اویقو باصدمش
- دیده : بلوغه ایرمش ، بالغ . * خوابیده :
اویومش ، اویقویه دالمش : غفل خوابیده .

خواتین ع. - . ج. خاتوالر . ب : خاتون .

خواجه [ق. - . (ت : خوجا) . آفتدی ،
آغا ، چلبی ، صاحب . معلم ،

مدرس . ساریقلی آفتدی ، منلا . * خوا-
جکی : آفتدیلک ، آغالتی . ج. خواجکان .
* خواجکانلیق : اسکیدن باب ثانی قلم
آفتدیلرینه ویریلن بویوجک بر رتبه .

خوار [ق. - . (ت : خار) . زمانزدی :
خور . حقیر ، ذلیل ، اعتبارسیر .

یه ییجی ، یهین .

خوارح [ع. - . ج. خار-یلر ، عامیلر ،
زوربازر ، ششقه ملت و مد-
هیدن اولانلر .

خوارده [ص. - . ویا خووارده . چاپقین ،
غیبه ، سرسری ، آوامش .
ذوق و صفا اوغرنده چوق پارا صرف ایدن .
فنا قادیلک دوستی . - لق : چاپقینلق ؛
سفاهنده مسرفلک .

— بین : یالکز کندی کورن ، مغرور ،
 کبرلی . — پرست : کندیسه طایینان ،
 کندی پک بکنن . — پسند : کندی
 بکنمش ، مغرور . — رای : کندی رای
 و فسرکه ایش یایان ، معند ، سرکش .
 — سر : عنادی ، سرکش . — فروش :
 کندی پک مدح ایدوب دیکر لرینه ساتان .
 — کام : کندی رای وهونه تابع اولان .
 [فامه . حقیق ، ذلیل ، بی اعتبار
 خور] اولان — طومق : کوزمه مک ،
 فنا معامله ایتک . — قوللانی : دقتمز ،
 فنا قوللانی . — باقی : استحکار ایتک .
 بین ، اکل ایدن : کوفته — : کوفته بین ،
 بج . دوزن باز ، — لق : حقارت ، ذلت .

— کونش ، شمس ، خورشید .
 خور] — موه : کونش وآی .

خور] مه . کورولتو ایله بولجه آقان
 [شیك چیقاردی سسی و اوورکن
 آغزندن چیقان صدای تصویر ایدر .

خورا] — رقص ، اوینامه ، صیچرامه .
 — تپک : رقص ایتک .

خورتلامق] — خورت خورت دیه
 جادی اولوب خورت خورت دبه باغیرمق .

خورشید] فامه . کونش ، شمس .

خورلامق] — خور و حقیق طومق ویا
 قالین برس چیقارمق .

خورلدامق] — کورولتو ایتک .

خوروز] ب : خروس .

خوریات] — ت : خویرات . قبا ،
 بر شیشی ابی محافظه ایده مهن .

خوش] — فامه . کوزل ، آبی ؛ غریب ،
 — تحف : اونک خوش بر آدی
 واردی . * خوشا : نه آبی ، نه کوزل ؛
 — آمد : خوش کلدیکز معنا سنده خطابدره .

[سخ . (ت : خارزم) . بحر خروک
 خوارزم] شرقنده کی قطعه ، خیومه خانلغی .
 [ع . سه . ج . خارقهر : انبیادن
 خوارق] خوارقی ظهور ایدر : خارقه .
 [فامه . (ت : خاست) .
 خواست] — استدا ، رجا ، نیاز . *
 خوستکار : طالب .

[ع . سه . ج . خاصر ، عمرلر ،
 خواص] بوروبک و معتبر اولانلر . اهل
 — : کویا بعض اسرار و حکمت و واقف
 اولمغه معجزه کبی شیئر وجوده کنیرن .
 ب : خاص .

[ع . سه . ج . خاطرلر ، فکرلر ،
 خواطر] دوشونجهلر ، عقله کلن شیئرلر .

[ع . سه . ج . خاقانلر ، پادشاهلر .
 خواقین] تورکجه دن معربدر . ب : خاقان .

[فامه . ت : خان . مک ، طعام ،
 خوان] — مائه . — یغما : اصحاب احتیاجه
 ویریلن مک ، عومه کشیده قلنان ضیافت .
 صوفره ، مک ماصه سی . سه . اوقویان .

[فامه . سه . ت : خاندنه . شرق
 خواننده] سوله یین . ج . خوانندکان .

[فامه . (ت : خاه) . ایستک ،
 خواه] آرزو . دل — : کویکل آرزوسی .

سه . ایسته یین ، آرزو ایدن . خیر — :
 آیلک ایسته یین . بد — : کوتولک ایسته یین .
 د . کرک ، ایستر : خواه کافر خواه مؤمن
 طوت بودر دینم بنم — فضولی . — نا — :
 ایستر ایستمز ، موعاً و کرها .

[فامه . (ت : خاهر) . همیشه ،
 خواهر] — قیز قاردهش . — زاده : یکن ،
 همیشه زاده .

[فامه . سه . (ت : خاهش) .
 خواهش] ایستک ، آرزو . * خوا-
 هشکر : ایستکلی ، آرزو کیش .

[فامه . کوزل ، خوش ، دلبر .
 خوب] — رو : کوزل یوزلو .

[فامه . کندی ، ذات ، نفس . —
 خود] اندیش : نفسی دوشونن . —
 یغود : کندی کندیسه ، کندیلکندن .

آمدی : برینه خوش کلدیکز دیمک
 رسمی . — آب : خوشاق ، شکر و بول
 صو ایله بوشمش قورو میوه . * خوشبو :
 کوزل قوقولو ، آبی قوقان . * خوشجه :
 آیه ، کوزلیجه . — حال : حال و وقتی
 آبی ، مسعود . * خوشکوار : لذیذ ،
 طائی . — نوا : کوزل سلی . — کورمک :
 داواماق ، مساعیه ایتمک ، بالماق . کورکلی ،
 خارلی . — اتمک : ممنون ایدرک قاندرمق ،
 ممنونیتته سبب اولمق . بر — اوماق : غریب
 بر حال آلمق : بو سوزی اوندن ایشیدیمجه
 بر خوش اولدم . * خوشلاشمق : آیلک ،
 راحتلق حس ایتمک ، حظ دویمق ؛ کیفی بوزمه
 غریب برطور و حال آلمق . * خوشلاندرمق :
 ممنون و خشنود ایتمک ، حظ ایتدیرمک .
 * خوشلانمق : ممنون و خشنود اولمق ،
 حظ ایتمک ، سومک . * خوشلق : آیلک ،
 کوزلک ؛ تحفلق ، غریک ؛ ششتمزک .

خوشاق [— ویا خوشاب . شکر
 قورو میوه : اوزوم خوشافی . * خوشا-
 فک یاغی کسپلک : بوزولمق ، بر جواب
 بولاماق ، اوتانمق .

خوشمَریم [— طوزمز تازه پنبه-
 ره .
 خوشمَرود [— ب : خشنود .

خوشه [— فـ . صالقیم ، باشاق . — چین :
 تارلاده قالمش باشاقلری طوبلایان
 باشقه سنک مالیه کچین .

خوْطوز [— قانیرک باشلرینه قویمق
 ایچون غرهپ ، یغی وسارهدن
 بایدقلری سوس . قوش تپهسی . بر نوع
 آبنیه تربیناتی .

خَوْف [— عـ . قورقو : خوف ودهشله .
 خوف : خوفنا ؛ قورقاروق ، چکینه رک .
 خَوْلِیا [— قورونخی ، خیالات : ینه خولیا
 لره دالمشک ، نه در بودوشویمجه ؛
 [— فـ . صورت آساروق متصل
 خوموردانمق [— سوبلنمک ، مرلدا نطق .

خَوْنه [— عـ . جـ . خائیر ، خیانت ایدنلر .
 ب : خائین .

خَوْنی [— آغزی دار بر قابه مایع
 بوشالتمقه قوللانیلان آلت .

خَوْی [— فـ . طبیعت ، جبلت ، عادت .
 * خویسمز : آبی خویی اولمایان ،
 تربیه سز . * خویلی : فنا خویی اولان ،
 خرجین : خویلی آت .

خویرات [— ب : حوزیات .

خویش [— فـ . ت : خیش . کندی ،
 ذات ، نفس . خصم . جـ .
 خویشان : اقربا .

خویشاوند [— فـ . خصم و اقربا دن اولان .

خَوْیلا تَمَق [— ی : خصلت ، اقربا لقی .
 [— فـ . فنا خوی پیدا ایتمک ؛
 کوجنمک . شبه لیمک ، آلمق .

خِیابان [— فـ . جیچک باغچه سنک یولی .
 ایکی طرفی آناجلی یول .

خِیار [— عـ . بر ایشی یا یوب یا عمامه
 صریست ، مستقل و مختار اوله .
 تر . کوزل قوقولو معروف یشیل سالانه لقی .
 — جـ : خیار شکلنده مرضی بر شیش .

خِیَاط [— عـ . ترزی ، دیکیشچی .

خِیَاطه [— عـ . ترزیلک ، دیکیشچیک .

خِیَال [— عـ . انسانک ذهننده حاصل اولان
 صورت ؛ اصلی و حلیقی اولمایان
 صورت و هیت ؛ کورولن فقط طوتولامایان
 شکل و همی . بر انسانک صوده ویا آینه ده

حاصل اولان صورتی . مبهم بر صورتده خاطره کلن شی . قوروتی . اشیایی فکر آ کوز اوکنه کتیره قوتی . قره کوز او یونی . * خیالچی : قره کوز اوینادان . * خیالی : خیاله منسوب و متعلق ؛ قره کوز او یونی اوینادان .

خیالت [ع.س. کورولن و فقط طوتولامایان شکل و همی ، شکل بشر .

خیام [ع.س.ج. خیمه لر ، چادرلر .

خیانت [ع.س. خائنک ، امنیت اعتمادی سو استعمال ایتمه ؛ وعدتعه دینی نقض ایله حيله کارلده بولونمه . ملکئی علیهنده دشمنه خدمت ایتمه ؛ خائنک . * خیانتکار : خیانت ایدن . * خیانتکارانه : خیانتله ، خائنه یا فیشیر صورتده . * خیانتک : خائنک ، و فاسزلق ؛ حيله کارلق .

خیبت [ع.س. آلداتمه ، آلداتمه . عدم موفقیت ، محرومیت ، مأوسیت . — الامل : بوشه چیقان امید . — زده : محروم .

خیر [مه. کوبک غوغاسی کبی کورولتو . کور ایله برابر قوللانیلیر : اؤک ایچنده خیر کور ا کسک دکل .

خیر [س. ایلک ، ائی اولان شی ، ایش ، شیر مقابلی . فائده ، منفعت . — ایشلتمک : ایلک ا . — ایتمه مک : بر شیئه یاراماق ، فائده سی کورولمه مک ، نتیجه سز قالمق ؛ ائی بر شی اوله ماق : اوچوجوق خیر ایتمز . — ی قالماق : آرتق ایشه یاراماق قوللانماز حاله کلک . — ی یوق : ایشه یاراماز ، فائده مز . — ائی ، خیرلی ؛ فائده لی ، مفید ؛ مبارک ، مسعود ، اوغورلو . — آندیش : ایلک دوشون . — خواه : هرکسک ایلککی ایستین ، ایلک ایتمسی سون . — خواهانه : ایلک ایدنه یاقیشاجق صورتده ، ایلکی سونه یاقیشان و یا مخصوص . — خواهی : خیر خواهلق ؛ ایلک ایستینک حالی ، ایلک . — سز : کیمسه وکندینه ایلکی طوقونمایان ، بر فائده تأمین ایدمه یین ،

بجریکسر ، اوغور سز . — لی : ائی ، فائده لی ، مبارک ، اوغورلو . — لاشمق : خیرینی کور دیسوب بازارلغه بر نهایت ویرمهک . * خیری : خیره منسوب . * بالخیر : خیر ایله ، ایلکله . [ع.س. هرکسه فائده سی طوقونق خیرات] و ثواب قازانق ایچون یاییلان ایشلر ؛ مؤسسات خیری .

خیر لاشمق [ف. بر بریله چکیشمک ؛ کوپکله کبی غوغا ایتمک .

خیر لامق [ف. خیرللی ایله بوغازدن سس چیقارمق ، خورلامق . غوغا .

خیرللی [س. بوغازدن کورولتو ایله چیقان سس ؛ چکیشمه ، غوغا .

خیر لدامق [ف. خیر خریدیه سس چیقارمق ؛ کوکسم خیرلدایور ، نه یاپایم ؛

خیره [س. دونوق ، بولانیق ؛ خیره چشم . شاشقین ، حیران ؛ خیره سر ، خیره رای . یهوده ، عبث ؛ خیره کو . — لئک : بولانق ، قارارمق .

خیز [س. سرعت ، شدت ، آنی شدتلی حرکت : خیزله قابونی قاپادی ، کیتدی . نفسک موقت و احتراصکار حرکتی ، غیرت نفس . — یی آله ماق : کندیسینی ضبط ایدمه مک ، سرعتی آزالتما یوب دوراماق . مح. نفسی یکه مک ، شوق و آرزوی دفعه موفق اوله ماق ، محروم قالمق . — آلق : سرعتلتمک . * خیزینی آلق : سرعتلتمک ؛ مح. آرزو و هوسنک شدتی قیرمق .

خیز [ف.ص. قالقان ، قالقچی . صیجرا یی . صحر : — صباح آرکن قالقان .

خیزاب [ف.ص. دالغه ، موج .

خیزان [ف.ص. قالقان ، صیجرا یان . افتان و خیزان : دوشه قالقه .

خیزران [س. زبازدی : هزارن . برنوع هند قامیشی .

خیشوم [ع.س. ککز ، بورن دلیکنک یوقاریسی . * ص. خیشومی .

ایچیری به منسوب و متعلق ؛ اوره و عائله به
عائد . * داخلیه : بر درونک داخله کی
ایشلرنه باقان دائره : داخلیه وکالتی .

داد [قاصد . ویرکی ، إحسان ، ویریش ،
صاتیش . - وستادن . آلیش ویریش .

داد [قاصد . عدل ، انصاف ، حق ، عدالت ؛
اشتکاء ، تعظم ؛ فریاد و فغان .

- خواه : عدالت ایستهین . - کر ،
- کستر : عادل .

دادار [قاصد . عادل مطلق اولان باری
تعالی : دادار جهان .

دادانق [ف . ویا طادانق . بر شیشنه
طاشی آلهرق آلیشق ، مداوم
و مبتلا اولق . عت . دذاندیرمق .

دادِر [قاصد . قارنداش ، برادر ، قاروش .
* دادرانه : قاروشجه ، برادرانه .

داده [قاصد . ویریش ، إعطا اولونمش .
- قرار : قراری ویریش . ویرکی .

دادی [- چوجق باقان قارین ، دایه .
* دادیلق : دادی صفت و وظیفه می .

دار [ع . - بویوک او ، قوناق ؛ محل ،
مکان . - السلام : جنت ، بعدد .

شهری . - فنا : دنیا . - بقا : آخرت .
* دارین : دنیا و آخرت . - الامان :

صیغنه جق بر . - الحرب : حرکات حربیه
محنه ولان منطقه . - الفنون : مملکتنه

کوره فاکولته ویا قولهج ذیلن ویوکسک
درس لر ویرن مکتبلر غروپی ، مدرسه

کلیه . بر دارالفنونک تولوندیقی بنا :
ایستانبول دارالفنونی .

دار [قاصد . آسیلاقلار اینسون دیکیان
درک : درآغاشی .

دار [قاصد . حوتان ، صاحب ، مالک :
دار [داتر : دفتر حوتان ، ب : داتردار .

* مادار : مال صاحبی ، زنکین . -
حرب ، غوغا . - وکیر : غوغا .

دار [ع . ویا طار . برل وکنیش اولمابان ،
[صق : دار سواقان ، دار آلبه .

آز ، پیشه من ؛ صیقیتلی : دار وقت .
صبرمنز ، مجله می : ایچی دار آدم . -

خیشیرتی [- قالینجه ایکی قاشلار
ویا کاغدرک سورتونمندن
حاصل اولان کورولتو .

خیشیر دامق [ف . قالینجه ایکی قاشلار
ویا کاغدر بر برینه
سورتونمک سس چیمارمق .

خَیْط [ع . - ایلیلک ، لیف ، تل . *
[خیطی : تل شککنده اولان .

خَیْل [ع . - آت . سواری ؛ گروه . سر
- رئیس ، سرکرده .

خَیْل [ص . چوق ، بر چوق : اونی کور .
[میهلی خیل زمان اولدی . *

خیلیدن خیل : ایچه چوق ، باغا مابلق .
* خیلجه : چوچه ، ایچه .

خیم [م . بورندن سویله تک سی تقیلر
ایدر و مکرر قوللانیلیر . * خیم

خیم : بورندن سویلهین .
[ع . - چادیر . - کاه : چادیرلرک

خیمه [قورولمش اولدنی محل . -
نشین : چادیرده اوطوران . ج . خیم .

خِیْوَل [ع . - ج . آت لر ، سواریلر . ب . خیل .
د

[- آلفبانک اونجی حرفی اولوب ایند
د [حسابنده دوت عددنی کوستر .

ایتدی ، کیتدی کبی بعض تورکجه کله لرده
(ت) کبی اوقونور .

داه [ع . - مرض ، خسته لی ؛ علت ،
[درد . - الکلب : قودوز خسته نی .

دآب [ع . - نادت ، اصول ، طرز ، قاعده .
[دیرین : آنکی عادت . ج . آدوب .

دابه [ع . - یوک و بینک حیوانی
[ج . دواب .

داخل [ع . دخول ایدن ، کیرن ؛
[ایچنده بولونان . - ایچ ،

ایچ طرف . رتبه علمیه دن بری . * داخله :
ایچریدن ، ایچدن . * داخلی : ایچه ،

داری [ا. حبوبیاتدن دانه‌لری پک اوفاق بر جنس ذخیره . * داریسی باشک : انشاالله سنده نائل اولورسک معناسنه تمی تعبیری . دینه — اکمک : بیتیرمک ، توکتمک .

دارین [ا. س. ایکی قوناق؛ دنیا و آخرت : دارینده مسعود اوله‌سک .

داس [ا. س. اکین بچمکه قوللانیلان اوراق . — زرین : آلتون اوراق؛ یکی آی .

داستان [ا. س. ویا داستان . یکمش شیئرک حکایه‌سی ، ماضال ؛ بر وقعه ویا حالی حکایه و تصویر ایدن عادی منظومه .

داش [ا. س. اسلامک نهایتنه إلحاق اولونور ، رفائت و مشارکت بیان ایدر : یولداش : یول آرقداشی .

داعی [ا. س. دعا ایدن ، دعاچی ؛ جلب و دعوت ایدن ، سبب اولان .

داعیه [ا. س. جازم وقاطع سبب ، باعث ، مدار ، علت : داعیه تقوق .

داغ [ا. س. قیزغین دمیر ایله اورولان تمغا ، نشان ؛ یاقی ، کی ؛ یاره ،

جریحه . — درون : ایچ یاره‌سی . — دل : کوکل یاره‌سی . * داغدار : قیزغین

دمیرله تشارلانش ، داغلی ؛ یاره‌لی ، پک متأثر . * داغلامق : قیزغین دمیرله تمغا

اورمق . دمیرله یاقق ، کی ایتک . مه . داغلامق . * داغلی : قیزغین دمیرله تمغا

اورولش ؛ ب : طاعلی . تر . س . جبل . ب : طاع .

داغستان [س. س. قافقاسیه ده برملکت که اولجه آلبانیا دیرلردی .

دافع [ا. س. دفع ایدن ، اوتیه آتان ، صاوان ، یکیرن ، صاوشدیران .

داقتیلوغرافیا [ی. س. یازی ماکینه . سیله یازمق صنعتی .

* داقیتیلوغراف : یازی ماکینه‌سی ؛ بوما . کینه ایله یازی یازان .

ضرورت ، اضطراب صیقیت ؛ مجبوریّت : داوده قالق ؛ داوکورمک . ح . کوچ حال

ایله : اورادن دار قاچه بیلدی ، تره نه دار یتیشدی . آلی . — چوق یاره ویرم ،

خسیس . * داوه کتیرمک : صیقیشدیرمق ، مجبور ایتک . * داوه کتک : صیقلمق ،

مجبور اولق ؛ عجله یه کتک . — دارینه ، داودار : زورله ، کوچ حال ایله ، آنجق .

— لاتمق : بولغنی ، کنیشلکی آزالتمق . — لاشدیرمق : دار یاقق ؛ مضایقه‌یی

آرتدیرمق . — لاشمق ویا — لاتمق : داو اولق ، کنیشلکی غائب ا . ؛ صیقلمق ،

مضطرب اولق . — لقی : دار اولان شیئک حالی ، ضیق ؛ صقنق ، اضطراب ؛ ضرورت ،

احتیاج ، فقر ؛ دار محل . * داراجق : پک دار .

دارا [ا. س. کیانیان دنیلن ملوکک طوقونجیسی . مح . حکمدار ، ملک .

دارات [ا. س. دبدبه ، شان ، شوکت ، شکوه ، حشمت .

دارالمق [ا. س. بولغنی کیدوب دار اولق ، قیصیلیمق . آزالتمق : وقت دا .

والدی . ضرورت و احتیاج ایچنده قالق . مه . دارالمق .

داربیز [ا. س. رطوبتی ، صولاق یر . — لی : طوبراغی صولاق (تارلا) .

دارچین [ا. س. بهاراتدن معروف لذیذ ویا تیجی قابوق .

دارغین [ا. س. ویا طارغین . کوچمش ، دارلمش . قیزغین ، حدتلی . *

دارغینلق : کوچمه ، خاطر قالمه ؛ حدت . دارفلقل [ا. س. قره بوبره بکزه‌ین

معروف بهار . [ا. س. ویا طارلمق . کوچمش ،

دارلمق [ا. س. پایلامق . تکدیر ایتک ، آزار- لامق . قیزمق ، حدتلمک . مه . دارالمق .

دارنده [ا. س. صاحب ، مالک ، طوتان .

دارو [ا. س. علاج ، دوا .

دال [ع. د حرفتك اسی. بحر. اگری، چارپتی، قاپور.

دال [ع. دالت ایدن، کوسترن : شو حالی ذکاسته دالدر.

دال [ع. بوداغك بویوكی : آناجدن ایلک آیریلان قسملر، شاخ، غصن. بحر. بوداق صائق : شعبه لره آیرلق، اطرافه یایلق، ایسه یرلشمك : چوغاللق. * بر دالده دورمامق : ثبات ایتمك، قرارخی بوزمق. * دالدن داله قونمق : ثباتمزلق ایتمك، بر فکردن دیگرنه کچمك. * داللی بوداقلی : چیره شک، زور، مشکل، داغنیق. * داللائق : دال بوداق صائق : شعبه لره آیرلق : بحر. بویوبوب زورلاشق، پروزلنك : مت. داللاذیرمق : تصعب و إعظام ایتمك.

دال [ع. ویا دالی. آرقه، صرت، ظهر، کری. * دالنه ینمك : مسلط او.

دالیا [ع. واحد قیامی اعتبار اولونان عدده وصولده سوله تن تعبیر : دالیا بیلک. ی. ییلدیز چیچکی.

دالیان [ع. ویا طالبان. صو اوستنده بالیق طومغه مخصوص چارداق. بالیق طوتولان یر. کبی : اوزون بویلی، کوزل، متاسب الاعشا، یاقیشیقلی : دالیان کبی دلیقالی. — تارلامی : آغ یری. * دالیانچی : دالیانده اولایان بالیقچی.

دام [ع. طوزاق، آغ. بحر. بریخ آلد. اتحق ایچون قورولان حیلہ : دام تزویر. تر. ب. طام.

دام [ع. دام اولسون : دام ملکه : داملی دام اولسون.

داما [ع. آلتمش دوت خانہ لی تحتہ ایلہ اویسانان معروف اویون. بحر. — دیمک : بیتیرمك، آرتق دها ایلریسته کیده مه مك. — طاشی کبی اوینامق : کتی اوله رق ایکیده برده یردن قلدا تمق.

داماد [ع. کریمه، کریمه مقامنده اولان همشیره ویا برادر زاده قوجه می.

داماز [ع. ویا طاماز، طمار. وجود قاب، شریان، ورید. برجسمده آناچ دال و بوداغی کبی اطرافه یاییلان چیزکیلر و یوتر. طومراغك ایچنده کی معدن فیلیز لری. خوی، طبیعت : عناد، عکسلیک. — ی طومق : عکسلیک ایتمك، عناده باشلامق. — ینه طومق : کوچنه کیشمك، حدث ایتمك. — ینه کیرمك : خوش سوزلر سوبلیه زک مراعی ترویج ایتدیرمك. قان آلاجق : — : چوق استفاده لی شی. آلتنك. — ی چاتلامش : اوتانماز. — لی : داماری اولان، چیزکیلی، نقشلی. — سز : داماری اولمایان : طبیعتسز. داماسقو [ع. ایکی یوزلو ایلمک ویا یوک قاش.

داماق [ع. ویا طاماق. آغیز ایچنك اورت طرفی. * طادی داماغنده قالمق : لذتی اوبوداماق.

دامان قاه ب : دمن.

دام جان [ع. ویا داماجانا. شراب مخصوص بویوک قابکه اکثریا طیش طرفی حصره اورولو اولور.

دامغا [ع. ب : تنغا.

دامن [ع. آتک، ذیل، لباسک بلدن آتاشغی اولان قسی. — بوس : آتک اوبن. — بوسی : آتک اوبمه. — درمیان : آنکی بلند، خدمته حاضر، مهیا. — کش : آنکی چکن، طوبلایان، بر ایشه قارشیایان. — کیر : برینک آنکته ساریلان، استمداد ایدن.

دامیز [ع. حیوان یتیشدیرمك مخصوص دام، آخور. — لق : دول آلق ایچون بسله تن حیوان.

دان [ع. طرفیت پسان ایتمك ایچون عربی و فارسی اسمله لاحق اولور. نمک : — : طوزلق، جز، — : دیردن و سائر دند

ياپيلان پاره چاڤه‌سی ، جلد بند . غلط اوله‌رق بعض تورجه کلمه‌رده علاوه اولنور: ايکنه دان . صوکره برده لق کتيريله‌رك ايکنه دانلق دیر . ص. بیلن ، بیلیر : سخن = : سوز بیلیر . نا = : جاهل .

دانا ص. ویا طانا . اینک یاوروسی .

دانا [ف.ص. عالم ، معلوماتی ، بیلن . — یی : دانالقی ، عارفلیک ، عالمک .

دانتله [ی. — ایپلیک ، ایپک ، صیرمه وساره‌دن یاپیش ده‌لیک ده‌لیک خفیف اورکو .

داندینی [مه. بیکاری صیجراتوب اکلند . ایرمکده و بعضاده تمسخرده قوللایلیر . ص. هوپیا . — بیک : هوپا آدم .

دانس [ی. — وجودی بر موزیقه ویا سسه اویدورارق ، موزون و متوالی حرکتلره اوینامه .

دانش [ف.ص. بیلکی . علم ، معلومات . — پذیر : بیلکی ، معلوماتی . — مند : علم و معرفت صاحبی ، عالم . * دانشور : عالم .

دانغالاق [ص. قابا و تریبه‌سز ، ایری جبهی عقلسز و سمرس .

دانیق [ع.ص. درهم دینلن بارانک آلتیده بری .

دانک ف.ص. درهمک آلتیده بری .

داننده [ف.ص. بیلن ، معلوماتی ، خبر . دار ، عالم : داننده سرائر .

دانه [ف.ص. زیبازدی : تانه . جبه ، تخم : دانه سریمک . باروت قوتندن استفاده ایدیلرک طوپ و ساره ايله آتیلان جسم ، مرمی ، کله . تر . عدد ، مقدار : ایکی دانه لیمون ، بش دانه پورتقال . — : هر بر دانه‌سی آیری اوله‌رق . — یه کلک : آسکین باشاق باغلامق . — چین : دانه طوبلایان . — لیمک : دانه دانه ایتدیر . مک . — مک : دانه دانه ایتمک . — لی : دانه‌لری اولان ، دانه‌لری بر برندن آیری اولان .

دانیمارقه [س. آلمانیاک شهلنده بر شبه جزیره ايله آلمانه‌لردن مرکب مستقل کوچوک بر دولت اولوب ۳۶۲ ۴۴ کیلو متره مربعی اراضیسی ۳۲۸۹ ۰۰۰ نفوسی وارد . — لی : دانیمارقه اهالیسندن .

داو [س. آفریقاده یتیشن صارمتراق ویا سوتلی قهوه طوئنده قویو آسمر چیزکیلی ات جفسندن سریع‌الحركة بر حیوان .

داو [ف.ص. طاوله و ساره اویولنلنده نویت . اویونده سورولن پاره .

داودی [ع.ص. قالینجه ، کوزل و مؤثر قرآن ویا شرقی اوقومق . (سس) : داودی بر سسله

داور [ف.ص. عادل ، منصف و فاضل اولان پادشاه ، وزیر ویا حاکم . جناب حق . * داوران ، داوری : حاکم و وزیره منسوب و متعلق .

داورانق [ف.ص. ویا طاورانق . آياغه

مقابله ایتمک اوزره حاضرلایمق . سلاحه آل آتمق . سعی و شبت ایتمک ، زورلامق . خسته‌لقدن قالقوب قوتلشمک ، إفاقت بولمق . هر هانکی بر طرزه حرکت ایتمک : تدبیری داورانندی . آغیر : — تئی ايله حرکت ایتمک . تئیک : — حاضر و مهیا بولونمق . کوشک : — پک صیقیشدیرماق ، مساحه ايله معامله ایتمک . * مه . داو . راندره‌ق : آياغه قالدیرتمق ، قارشى طور . دیرمق ، جسارت ویرمک . * داورانمه ، داورانیش : داورانق فعلی ، حرکت ، مشوار ، معامله ، تدبیر . * آغیر داورانیش : مساحه . * صوغوق داورانیش : بد معامله .

داول [س. ویا داوول ، طاول . ایکی طرفنه قورو دری کریش قاصناقدن عبارت بر آلتکه طوقاقله چالینیر و یاننده آکستریازونا بولنوز : رمضان داوولی .

داولومباز [س. یاندن جرحلی و ایررلرک چرخلری اورتی محفظه .

[حد. آتی سورمکده قوللانیر .
داه] — (چوقق لسانده) آت .
[ع. ص. فوق العاده ذکی و فطین
داهی] اولان ؛ ملکات بشره تک آله
یوکسکه درجه سله متصف اولان ، نادره
زمان ، فرید عصر . حاذق ، تحریر . قور .
ناز . ج. دهاق .

[ع. ص. مصیبت ، فلاکت . چوق
داهییه] قورناز آدم . ج. دواه .
[ص. ویا طایاق . دایاناجق دکنک ،
دایاق] سوپا . دوکله ایچون قوللانیر
دکنک . برشیته داپادیلان دستک ، پابنده .
ضرب ، اورمه ، دوکله . — آتق : دوکله .
• دایاقلامق : دستک قومق ، پابنده
اوزمق . • دایاقلق : دایاق جزاسنه لائق .
[ص. ویا طایالی . یاصلانغش ، دایا-
دایالی] نمش . دوشه لی — : آشیمای
دوشمش ویرلی برنه یرلشدیریش .

[ف. ویا طایامق . استناد ایتدیر-
دایامق] ملک ، تطبیق ایتمک : مریهونه
دیواره دایایکیز . دستک قومق ، یاصدامق .
قباجه وئراکتسز برمرزده ویرمک ، آله
طوتوشدیرمق . • من . دایامق : استناد
ایتدیرمک ، جواب ویردک قارشق قومق .
[ف. ویا طایامق . برشیته یوککنه رک
دایامق] طورمق ، آغیرلغی ویرمک ،
یاصلانق : آغاجه دایاندم . کوکنمک ،
اعتدال ایتمک : سزه دایانیوردی . ثبات
و مقامات ایتمک ، متانت کوسترمک ، طورا
بیلیمک : او موقعده ایکی کون دایانیدی .
سوزمک ، یاشامق ، بوزولمامق : بو آغواب
چوقق دایانیدی . صبر و تحمل ایتمک : ایشته
بوکا دایانامام . وارمق ، اولاشمق : ایشک
اوجی اوکا دایانیدی . زورلایارق ایتمک ویا
قالدیرمق .

[ص. ویا طایانیق . دوام ، عمر ،
دایانیق] بقا . ثبات ، متانت . • دایلد
نیقسنز : دوامسنز ، چوق سورمز ، منانسنز .
• دایانیقسی : دواملی ، چوق سورور ،
متین ، قوتلی .

[ع. ص. دورایدن ، دونوب طولاشان-
دایر] تره حقتده ، باحث ، متعلق :
آدبیاه ، سیاحه دایر . • دایر : دونه رک ،
دولاخارق . • دایرأ مادر : چیه چوره ،
دوت بر طرفی .

[ع. ص. کافه نقاشی مرکز دینلن بر
دایره] نقطه یه مساری مسافده بولونان
برعیمط ویا منحنی ابله عمارط سطح مستوی .
برینا ایچنده برقاج اوطهون مرکب قسم .
خدمات عمومییه ایله اشتغال ایدن شعبات
دولتدن هر بیرینک بولوندیغی بنا و محل :
یولیس دایره سی ، بندیه دایره سی . یوروک
آو ، قوناق . رامر معنورنک حکمی جاری
اولدینی محل : آب و ترییه دایره سنده سوز
سویلتیر . • دایروی : دایره شکلنده اولان .
ج. دواثر . تر . • خواننده رک چالیدیغی
بر قاصناغه کرلش دریدن عبارت معروف
چالغی ، دف .

[ع. ص. دوام ایدن ، آکسیک اولمایان ،
دایم] سورکللی : حد هر وقت ، دائم ،
بلافاصله . • دایمی : دوام اوزره بولونان ،
باقی ، سورکللی . دوام ایدن ، آکسیک
اولمایان : دایمی مشتری .

[ع. ص. هر وقت ، علی الدوام ، بر
دایما] دوزیه : دایما پورایه کئمز .

[ع. ص. بورج ویرن ، افراض ایدن ؛
داین] آله جقلی . مقابلی : مدیون .

[ف. ص. دادی ، چوجغه باقان قادین .
دایه] دایکی : دایهک .

[ص. ویا طایلی . والده برادری .
دایی] یاهلیجه ، قهرمان ویشکین (آدم) .
کی قبودانی ، سواری . قبا — : یکیت ،
قهرمان . • دایبلیق : دای قراجی ؛ آغا .
لق ، یکتک .

[ع. ص. آبی . اکبر ، — اصغر :
دب] ایکی جمله کوییه تک ایسی .

[ع. ص. دری ترییه ایدن صنعتکار .
دباغ] زبانزدی : ناباق .

[ع. ص. حیوان دریلرخی سیلیوب
دباغت] ترییه ایتمک صنعتی .

دَخَل [ع.م. کبرمه، قاریشمه، مداخله؛
[انزیر، نفوذ؛ نیت، فکر؛
نیم بوایشده بر دخلم یوقدر. تعریض،
اعتراض؛ واردات، ایراد. * دخلک؛
رجا ایدرم، یالوارم. دخلکده درلر.
دَحْمَه [ع.م. خمار، قهر، تربه.

دُخُول [ع.م. ایجری کبرمه. * دخولیه؛
بر ریره کبرمک ایچون ویریلن
اجرت؛ برملکته کیرن آشیادن آلدان رسم.
[جر. کذلک، هم، عینی وجهله،
دُخِی [اونک کبی، اوته کیلر کبی. بونی
بن دخی بیلمیورم. إفاده سندن دخی آکلا-
شیلور. إختصاراً (ده) صورتنده
قوللانیلیر: بن ده بیلم.

دُخِیل [ع.م. یابانچی، صیغتی. صمیمی
لاپانی. * کیزلی مقصدونیت.
ج. دخلاء. دخلک ویا دخلک؛ رجا اید-
رم، یالواریم.

دَده [ع.م. بویوک بابا، جد. مولوی طر-
یقتهنده درویش ویا شیخ. بوکلکی
فارسی ظنیله جمعنده (دکان) شکلنه
صوفاالر وارد.

دَر [ع.م. ده، ایچینده؛ ظرفیت بیان
ایدر: = پیش: اوکده. = خاطر:
خاعرده. = قابو، باب. فارسیده یرتمق
معناسنه اولان (دریدن) مصدرندن امر
حاضرده اولور، ترکیبلره کیرر. پرده =
پردہ یی یرتان. صف = صفیری یاران.

دَر [ع.م. (ایمک) مصدرینک مضارع مفرد
غائبدر. جمعی: (دولر). منفیسی
دکدر، دکلدلر، دکلدردر. (وار) کله
سیله برلشرك موجودیت بیان ایدر: اوراده
آتش وارد. منفیسی: (یوقدر): بوراده
راحت یوقدر.

دَر [ع.م. ایچیلر معناسنه اسم جمعدر.
[درر) برتک ایچی دیملکدرکه بونک
جمعی: (دره، درات) در. = ناسفته:
دلنه مش ایچی. = یتیم: برصدفده یالکز
بولونان بویوجک ایچی. = افشان: ایچی سمرن.

دَبَاغْخَانَه [ع.م. حیوان دویلرینک تربیه
اولوندیقی محل. زبانزدی:
تاباغخانه.

دَبْدَبَه [ع.م. کورولتی، پاتیردی. غل.
[حشمت، جلالت، ططنه، دارات.
[ع.م. قیپیچ، مقعد، سفره. بر
دبر [ایشک صوکی. برشیئک کریسی.
دَبِستان [ع.م. مکتب، مدرسه.

دَبُور [ع.م. غرب روزکاری.
دَبوی [ع.م. عسکرک اساجه والبدیه
[آنبازی. ده پو.

دَبَه [ع.م. دبی یووالاق باغراج: یاغ،
بال دبه سی.
دَبَه لَنَمَک [ع.م. ارقه اوستی یره یاتوب
ایکی طرفه چاپالامق.

دَبیر [ع.م. کاتب، منشی، یانچی.

دَپرَمَک [ع.م. یرندن اوینامق، صیجرا-
تمق، قلداتمق، تحریک ا.

دَپر شَمَک [ع.م. اوینامق، قلداتمق، حرکت
[کک: ینه دردلم درشدی.

دَپرَمَک [ع.م. قلداتمق، حرکت ککک،
[چاپالامق. اهتزاز ایتک.

دَپرِه مَک [ع.م. قلداتمق، حرکت واهتزاز
[ایتک، چاپالامق.

دِئار [ع.م. اوست لباس. یتاق اورتوسی.
غل. بولق، کثرت. مرحمت =
مرحمتی چوق.

دَجَاج [ع.م. طاؤق. خروس، طاؤق
ویلیچ جنسی. ج. دجج.

دَجَال [ع.م. قیامده چیقاجق وحضرت
عیسی طرفندن قتل اولونه جق
یالانچی شخص.

دُجَه [ع.م. قاراکلی، ظلمت.

دُخان [ع.م. دومان، تورن. ج. ادخنه
[ع.م. قیز، کریمه. = وز:

دُخْتَر [ع.م. نیک فیزی، شراب، باده.

دوت قیامت ویا نقلکنده اولان . • درانی :
دوت بشك و ساریره سی اولان ؛ دوت بشكلی
اویون کاغدی . • دوردو : بهرینه دوت ، هر
دفعه سده دوت : دوردو دوردو کلکنز .

دَرَج [ع. - صوفه ؛ آراسته صلیبشدیرمه ؛
غزته به یازمه .

دَرَج [ع. - قوطو ، صندوق ؛ جوامر
قوطوسی .

دَرَجَه [ع. - باصاق ، مرتبه ، پایه ، رتبه .
دائرة نك ۳۶۰ پارچه سندن بهری ،
ترموتره و ساریره نك منقسم اولدیفنی اقسامدن
هر بری . نه - : نه قدر ، نه مرتبه . او - :
او قدر . - : یلواش یلواش ، تدریجاً .
بر - به قدر : معین ویا ممکن اولان حده قدر .

دَرَحال [ع. - قاضی ، همان ، او آنده ، آینده ،
در عقب : در حال کیندی .

دَرِخت [ع. - آناج ، شجر .

دَرِخش [ع. - پرتو ؛ ضیا ، پارلامه ،
نور ، بارلق .

دَرِخشان [ع. - پارلاق ، ضیادار . پار .
لایان : در درخشان .

دَرخزور [ع. - لائق ، مناسب .

دَرَد [ع. - کدر ، آجی ، آغری ، ألم ،
اذیت ، زحمت ؛ ارجح صفتیمی .
- لشمک : بر برینه دردخی دوکک . - لی :

کدری اولان ، کدرلی ؛ علیل ، مریض .
- مند : درد و کدری اولان ؛ زوالی ، بچاره .
- مندانه : دردمنده مخصوص طرز و حالده .

- ناک : دردی ، کدرلی ، محزون .
[ع. - ایچی دانه سی . مج . بک کوزل

دُرَدانه [و سومی چوچق .

دَرَدَسْت [ع. - طومک ، آئده ایجه . ص .
آئده اولان ، یابلقدده بولنان .

دَرَدَنجی [ع. - دوت مرتبه سنده بولنان ،
دردنجی سنه .

دَر [ع. - ج . دوه لر ، بویوک انجیلر .
- بار : ایچی باغدی بران ؛ کوزل

سوز سوله یین .

دَر آغوش [ع. - قوجا قلامه ، صامه .
ایتمک : قوجا الاق .

دِرَاز [ع. - اوزون . دور و - : اوزون
اوزادی به ، بر تفصیل .

دُرَاعَه [ع. - یوگدن اوکی یاریق برنوع
لباس ، فراجه ، بیش .

دِرَاغون [ع. - بر صنف سواری عسکری .
مج . پاره سز .

دُرَان [ع. - یاخود : دراکی . اولکرمز
شفتالی جنسی .

دُرَاك [ع. - چوق درك و نهم ایدن ،
آکلایمی ، آکلایشی .

دِرَام [ی . - کولوخ و قورقونج تیارو
پیه سی . مج . مدوش بر وقعه ،
قاجمه ، مصیبت ، فلاکت .

دُرَأَنْبَار [ع. - آنباره قونمش ، -
ایتمک : آنباره ، مخزنه قونمق .

دِرَاهِم [ع. - ج . درهملر ، کوموش انچه لر ،
اوچ دنکدن عبارت وزنلر .

دِرَايَت [ع. - ذکا ، معلومات ، فطانت ،
اقتدار . • درایتمز : درایق

اولمایان ، بخریکسمز . • درایتلی : علملی ،
مقتدر ، بخریکلی ، معلوماتلی .

دَرَبَار [ع. - درگاه ، قابو عجل . بر بویوک
ذاتک قابومی اوکی .

دَرَبَان [ع. - قابوچی ، بواب .

دَرَبَدَر [ع. - قابو قابو کزن ، سر صری .
- لک : سر صریک .

دَرَبَسَد [ع. - بوغاز ، طار یکید و بوراده کی
قاراقول . - جی : بوغاز عافلی .

دَرَبِش [ع. - بک ، اوکده ؛ کوز
اوکنده بولنان . - ایتمک :

نظر مطالعه ، آلمق ، کوز اوکنده طومق .
[ع. - اوچدن صوکره کلن عدد ،

دُرْت [ع. - آل ایله ساراق ؛ ایجه
جنه ملک ، اوسته دوشمک ، چوق اهمیت

ویرمک . - کوزله بکامک : صبر سزقله ،
شدتله ، اهمیتله انتظار ایتمک . - باشی معصوم :

هر ایشی بولنده ، معصوم ، بختیار . درتک :

دَرَكه [فا. ص. درگاه ، تكيه ، خانقاه .
قاپو اوکی ، دربار .

دُرُلُو [فا. ص. ويا تورلو ، دورلو . نوع ،
جنس ، چشیت : بوده باشقه
درلوسی ، طرز ، صورت ، بیجم : نه درلو
حرکت ایتملی بیلم . آتلی و برقاج نوع
سبزه‌لی یمک . بر - : بر نوع ؛ (منفی
جمله‌لرده) : هیچ بر وجهله : کندیسنی
بر دورلو قاندرامادم . - : چشیت چشیت .

دَرَم [فا. ص. وقتیه دوت ، بش غروش
قیمتنده بر سکه ، پاره . - خریده :
پاره ایله صائین آلمش .

دَرَمَان [فا. ص. علاج ، دوا ، چاره :
دردینه درمان آرایور . قوت ،
طاقت : آرتق بنده درمان قالسادی . *
درماندکی : بیچاره‌لک عجز . * درمانده :
بیچاره ، عاجز ، صقنتی‌یه اوغرامش .

دَرَمِیَان [فا. ص. اورته‌ده ، آراده . ولان .
ایتمک : اورته‌یه سورمک ،
ایراد و بیان ایتمک : معذرت درمیان‌ایدییور .

دَرِن [فا. ص. اور ، ورم ، سل‌الرنه .

دَرِنْدِه [فا. ص. بیرتیجی ، بیرتان ، مفترس :
شیر دونده .

دَرَنَك [فا. ص. ویا دیرنک . جمعیت ، ولیمه ،
محفل ، انجمن . دوکون : خوریرات
درکیم زورم . - : قاز .

دَرَز [فا. ص. قوری دیوارک طاشلری آراسنه
خرچ طولدیروب تسویه ایتمه .

دَرَزَنجیر [فا. ص. زنجیرده ، زنجیرله باغلی .
ایتمک : زنجیره اورمق .

دُرَزِی [فا. ص. شام جوازنده بولونان
بر قومک اسمی . چ . دروز .

دَرَس [فا. ص. برشی اوکرتمک ایچون معلم
دن تدریجاً آلنان وظیفه . تنبیه ،
تلقین ، تعلیمات ، عئل : بودرسی کیمدن
آلدک . - ویرمک : اوکره تمک ؛ بجه عئل
ویرمک ، یول کوسترمک ، تنبیه ایتمک *
درسخانه : درس ویرمکه مخصوص محل *
درسخوان : درس اوقویان ، شاگرد .

دُورِسْت [فا. ص. دوغرو ، خطاسز ؛ صاغ ،
دوغرو و خطاسز اوله‌رق .
* درست : صاغلق ، سلامت ، صحت ؛ دوغرولق .
دُرُشْت [فا. ص. سرت ، قیسا ، قاتی .
طوقناقلی . * درشتی : سرملک ،
قاتیلق ، قبالق ، خشونت .

دِرُع [فا. ص. جنکده کیلین زره .

دَرَعَقَب [فا. ص. عقیبنده ، آرقامی
صره ؛ آنیده : درعقب کیتدی .

دَرَعُهْدِه [فا. ص. اوزرینه آلمه ، تعهد
ایتمه : بونی کم درعهده‌اید؟

دَرَفَش [فا. ص. بایراق ، سنجاق ،
عل ، رایت . - کاویانغ :
کده

دشمن [ف.د. ع.نو: خصم، یاروالمایان؛
اسکی دوست دشمن اولماز.

دشنام [ف.د. سوکه، طعن.

دشوار [ف.د. کوچ، زور: کاردشوار.
دشواری: کوچلک.

دُعاه [ع.د. حق تعالی به یالوارمه، نیاز.
— جی: دعا ایدن، یالواران. —
کوی: دعایی. ج.د. اُدعه.

دَعَاوی [ع.د. دعوالر، ب. دعا.

دَعَوَا [ع.د. دوغروسی: دعوی. مدعا.
ف.د. حقوق ایچون محکمه به
مراجعت: علیهمده دعا ایتمش. محکمه
حضورنده مخصوصه، مرافعه. حل ایدیله جگ
مسأله: ا.ک.د. دعوامی، هندسه دعوامی.
إدعا. — وکیلی: آووقات. — جی: دعا
ایدن، مدعی، مشتکی. — لی: حقنده
دعوا اولونان، منازع فیله: إدعایی بو.
یوک. ج.د. دعادی.

دَعَوَات [ع.د. چاغیرمه. جلب، جذب؛
ضیافت: دعا. — دعوتچی:
دعوت ایدن، یرینه دوکونه و سائرهمه
چاغیرلمده اولدیفی خبر ورن. — دعوتلی:
دوکونه، ضیافته چاغیرلش، مدعو.

دَعَوَاتِیَه [ع.د. دعوتچی، ورن. یلن بخشش.
محکمه به جلب ورقه می.

دَعْدَغَه [ع.د. کورولتو، پاتیردی، ییوده
تلاش و اضطراب: دغدغه حیات.

دَف [ع.د. ت: تف. زبلی بولی بر
چنبره کرلش دودن عبارت چالنی.
ج.د. دفع قویق: کورولتو ایله عالمه إعلان.

دَقَاتِر [ع.د. ج.د. دفتر، برلکده دهکلمش
کاغذ مجموعه لری.

دَقَاتِر [ع.د. ج.د. دقینلر، کومولو آلتون
و ذی قیمت شیئر.

دَقَاتِر [ع.د. دهکلمش کاغذ مجموعه می.
معاملات، حسابات و سائرهمه
قیدینه مخصوص بیاض کاغذ مجموعه می.
حسابات، اسامی، و سائرهمه حاوی کاغذ،

بوصله، لیسته: اشیاء دفتری، اسامی
دفتری. — خانه: دولتک املاک و اراضی
ایشلریله اوغراشان دایره می. — دار:
برولایت بازه ایشلرینی اداره ایدن. —
کبیر: برتاجرک معاملاتنی کوستن دفتر.
[ع.د. اوتیه ایتمه، قاقیورمه،
دَفْع سوروپ صاومه: یرمه: برطرف
ایتمه، اورته دن قالدیرمه. — حاجت:
آبدست بوزمه.

دَفْعَه [ع.د. کره، مره. ج.د. دفعات.
ب. بالدفعات: دفعات ایله، چوق
کره، مکرراً.

دَفْعَه [ع.د. بردن، بردمده: بوتون
بورجلرینی دفعه ویردی.

دَفْن [ع.د. کومه، خواره صوله: جنا.
زه می دون دفن ایتدیلر.

دَفْنَه [ع.د. یاراقلری کوزل قوقار، شیلکار.
ده تربیتناه یارار طفلان جئسندن.
کوچوک برآناج. شجرالفار.

دَفَه [ع.د. ت: تفه. اکرک طرفینده کی
بووارلاق آوی. دف کی بووارلاق
شی. چولها ترکاهنلک طراغک قورولدیفی
یایی. ایکیجی دولای، چرنی. چرخ
سارلش بویوک اییک طوره می. آلتون،
باقر و سائر یاراقلری دست می. — جی:
یوکسک فائضله پاره ورن، مرابحه می.
— لی: صبق طوقونش بزر.

دَفِین [ع.د. کومولو، مدفون.

دَفِینَه [ع.د. یره کومولش آلتون و سائر
ذی قیمت شی. کیزلی قدر،
قیمت و دگری اولان آدم و یا مال. ج.د. دقائن.

دَق [ع.د. چاه، اورمه. — باب: قابو
چالنه. من دق دق: اورانه اورورلر.

دَقَاتِیق [ع.د. ج.د. دقینلر، آکلاشلیمی
کوچ اولان خصوصلر.

دَقَّت [ع.د. دقینلر، ایجهک: صرف
ذهن ایتمه، اهتمام ایله باله،
بحس، اهمیت ویرمه. فکر ایجهکلی.
ایقان و احکام، دوشرولق، صحت. —

دَقْتَسَز : دقیق اوسایان ، ایشی دوغرو ، درست یایامایان ، ایشنه إهتمامله یایامایان ؛

دَقْتَلَه یایلماش ، کلیمه کوزل . * دَقْتَسَزَلَك : إهتمام ایتمه ییش ، کلیمه کوزل ایش کوروش . * دَقْتَلی : ایشی إهتمام ایله تمیز وایی یایان ، دوغرو اولماسنه چوق إعتنا ایدن ؛ إعتنا و إهتمام ایله یاپلش . * دَقْتَلِجَه : اولدجَه دقت و إهتمام ایله .

دَكِرْمی [د. مدور ، یورلاق ، آکی ، بوی بر : بردکرمی تولبند .

دَقِیق [ع.د. ایجَه ، اوافق ، نارین ، نازک . آکلاشلهاسی وقته محتاج . حس ایدلز ، طوقلماز . س. اون .

دَكِر [س. ویا ده کز . کره ارضک اَك صو یسغنی ، بحر ، یم ، دریا ، دالغه ،

دَقِیقَه [ع.د. ایجَه فکر ، نکته . بر ساعتک آلمشده بری . دائره درجه سنک افسامندن بهری . — سنج ، شناس : مشکل ایشلری طارتان ، آکلایان . دَك [ح. أدات إنتهادر . قدر ، یلی ، تا . صباحه دک : صباحه قدر .

دَكِرَز صولرینک چالقه لایمسی : بو کون ده کیز وارر . — آشیری : ده کیزک اوت .

دَكَاکین [ع.د. ج. دکالرب : ب. دکان .

دَكِرَز سنده . — وتی : ده کیزک دیننده برن .

دَكَّان [ع.د. اوت بری صاتمغه مخصوص دکان محل . * دکانبی : بر دکانده

دَكِرَز اوتلر ؛ قزابه و سائره تولدیرمغه یارایان بر جنس اوت . — دوتمق : کمینک صاللا نماسندن ایچ بولانوب فنا لاشمق . — قضا .

دَكْدیرِمک [ف. ویا دکرمک . طوقوندیرر مق ، تماس ایتدیرمک .

دَكِرَز ئقی : کوکسی یوشاتقی ایچون خاشلاوب ایچیلن بر جنس ده کیز اوقی . — قویونی :

دَكْدیرِمک [مق ، تماس ایتدیرمک . قیمت ویردیرمک . اولاشدیرمق ، واردر .

دَكِرَز آبی بالیغی . — قییمسی : ده کیزک قارا ایله برلشدریکی بر . — کوپوکی : خفیف ویراض بر طاش . * دوت طرفی ده کیز کسيلمک :

دَكْدیرِمک [مق ، ایصال ایتدیرمک . سوزی طوقوندیرمق ، ایما و تعریض ایتمک .

دَكِرَز حیرته قلوب نه یا ایغنی شاشیرمق . * دکرزه قاتقمق : بر لیمندن حرکت ایتمک .

دَكْدیرِمک [س. قیمت ، بها . قدر ، إعتبار ، دکر [شرقی ، حیثیت . أهلیت ، إقتدار .

دَكِرَز [د. أهیمتسز ، عادی . دار . غیندق کوسترن ، طبیعتسز ،

دَكْر [ص. قیمتده اولان : جهان دکر ، دیسالر دکر برلطف . شایان ، شایسته : اوقونمغه دکر بر کتاب .

دَكِرَز اهمیتسزک ، عادیلک ؛ طبیعتسزلق ، خوی سزلق . — لکم : طبیعتسزلق و مناسبتسزلق .

دَكِرْمک [ف. ب. دکره مک .

دَكِرَز [س. ویا دکیش . تبدیل ، برشی د کیش [ویروب ویرینه دیکر برشی :

دَكِرْمَن [س. هر هانکی بر قوه محرکه ایلله متحرک بغدادی و سائر

دَكِرَز آلمه ؛ مبادل ، ترامپه .

دَكِرْمَن [اوتکوتیکه مخصوص ماکینه ؛ بوماکینه ک موضوع بولوندینی بنا . قهوه و سائره بی حوز

دَكِرَز بر اقوب ویرینه دیکر برشی آلمق . برشی دیکریله تبدیل ایتمک : چاشیر دیکشدریمک .

دَكِرْمَن [حاله کتیرمکه یارایان آلت . * دکره میجی : بر دکرمنی ایشله تن .

دَكِرَز باشقه لاشمق ، تغییر ایتمک .

دَكِرْمَن [س. هر هانکی بر قوه محرکه ایلله متحرک بغدادی و سائر

دَكِرَز [ف. ویا دکیشمک . باشقه .

دَكِرْمَن [س. هر هانکی بر قوه محرکه ایلله متحرک بغدادی و سائر

دَكِرَز باشقه تورولو اومق : قشاک و نکی دکیشدی .

دَكِرْمَن [س. هر هانکی بر قوه محرکه ایلله متحرک بغدادی و سائر

دَكِرَز چاشیر دیکشدریمک ، برشی چیقاروب دیکرینی کیمک : سز دیکشدریمکی :

دَكِرْمَن [س. هر هانکی بر قوه محرکه ایلله متحرک بغدادی و سائر

دَكِرَز بر حالدن دیکر بر حاله کچمک : هو دکیشدی . مه . دیکشدریمک ، تبدیل ایتمک :

دَكِرْمَن [س. هر هانکی بر قوه محرکه ایلله متحرک بغدادی و سائر

دَكِرَز بو آتی نه دیکشدم نه صانارم ؛ بونی دنیاده بر شیئه دیکشمم .

دَكِرْمَن [س. هر هانکی بر قوه محرکه ایلله متحرک بغدادی و سائر

اورته ، یاری معنانه ده کلیر : — شب :
کیچه یاریسی .

دَلَاك [ع. —] حماده مشتریزی یقالبان
و کیسه سورن خدمتچی .

دَلال [ع. —] ناز ، جلوه ، عشوه .

دَلال [ع. —] هر هانگی بر شینی اهلایره
خبر ویرمک ایپون چارشی
وسوقاقلرده یوکسک — له باغیران ، منادی .
سایچی ايله آلیچی آراسنده واسطه اولان .
• دلایله : دلال اجرتی ، حق .

دَلالت [ع. —] رهبرک ، بول کوستره .
سوزی عقلی اولادیننه دلالت ایدر .
• دلالت (دلیل و علامت اولمه : بو

دَلال [شیلر . ب : دلیل .

دُلبند [ع. —] ویاتولبند ، یکه ایجه بر .

دِلتنك [ع. —] کولکی دارالمش ، جانی
صیقلش ، مفغوم ، مضطرب .

دِلجو [ع. —] کولک ایستدیکی ، کوزل ،
مرغوب ، آرزو اولونان .

دِلخراش [ع. —] یورک طیرمالایان ، یکه
نجیع : دلخراش برمنظره .

دِلخواه [ع. —] کولک دیلمه می ، ایستکی ،
آرزوی قلب : بروجه دلخواه .

دِلخون [ع. —] یورکی قالی ، یکه دردلی ،
مکدر و مفغوم .

دِلداده [ع. —] کولک ویرمش ، عاشق .
• طلومبه چی مقوله می آدم لرك

عاشق خلق دعوا سیله باشلر نه باغلادق لری
بو یالی مندیله .

دِلدار [ع. —] برینك کولکی آلمش ،
محبوبه ، معشوقه .

دِلدل [ع. —] پیغمبر آفندی مژك حضرت
علیه ویرد کلمی استر . کیچی .

دِلدیرمك [ع. —] دلیك آچدیرمق ، دلیك
سوق و اجبار ایتمك .

دِلربا [ع. —] کولک قایان ، کولک آلان ،
هر کسی کندینه مفتون ایدن .

دَكشِشك [ع. —] دكشش باشقه لاشمش ؛
مبادلله ایدلش .

دَكِل [ع. —] أدات نفی : دكلم ، دكلسك ،
دكلی ایدی . ایش آكلادینك كبی

دكلی اونی — سوله بن دكلم سنك .
دكلی یازمغه ، وقومغه بیله إقتداری یوق .

دَكِمك [ع. —] طوقواق ، تماس ایتمك .
اولاشوق ، وارمق . تأثیر

ایتمك . إصابت ایتمك . قیمتده اولوق .
تقابل ایتمك . قارشیلوق .

دَكمه [ع. —] دكلك فعلی . ص . اولور او .
لماز ، راست كنه ، هر ، هرکیم ،

هرنه اولورسه : دكه آدم بواشی یا پاماز .
• دَكِنَك [ع. —] ایجه ویا ، عصا : دكنكنه

دكنازیور . دایاق ، كوتك :
او سوزدن آكلاماز ، دكنكه ایستر .

• دكنكچی : قایقچیلرك ویا حاملرك باشی .
• أدات إنبها : تا ، إلی ، قدر :

دَكین [ع. —] صباحه دكین ، كیدمجه یه دكین .
• قاف . ص . كوكل ، یورك ، قلب . —

دِل [ع. —] آرا : كوكلی سوله بن كوزل ،
محبوبه . — آرام : كوكله راحتلق ویرن

كوزل . — آزار : كوكل اینجیدن . —
آشوب : كوكلی فساده دوشورن . — آگاه :

قلبی او یانیق ، بصیرتكار . — آور ویا
دلاور : یوركلی ، جور ، بكیت . —

آویز : كوكلی اصلی طوتان . — باز ویا
دلیر : كوكل آكلندیرن . • دلیر : كوكل

كوتورن ، كوزل ، معشوقه . • دلیرنه :
كوكلی برینه زغلی اولان ، عاشق . •

داییز : كوكلك قبول ایده چی ، مقبول .
• دلیرنه : قلبك بكندیکی . • دلیرش :

كوكلی یارانی . • دلیراز : كوكل یابان ،
لطف ایله معامله ایدن . • دلیرخته :

یورکی یاتیق . • دلیروز : كوكل یاقان ،
یك آجیقلی و مؤثر . • دلشاد : كوكلی

خوش و سرور . • دلشكار : كوكل
آولایان ، جذب قلوب ایدن . • دلشكافی :

یورك دلن . • دلشكسته : كوكلی قیرلش .

دماز ع. - هلاك ، ضياع ، تلف ، محو .

دماغ | ع. - بين ، مغز ، قناس ، قناسی

شعور . - دماغچه : يڼك آرقه شرفنده كې

فكر . - دماغی : دماغه هندوب ووتلای .

دماز ع. - هلاك ، ضياع ، تلف ، محو .

دماغ | ع. - بين ، مغز ، قناس ، قناسی

شعور . - دماغچه : يڼك آرقه شرفنده كې

فكر . - دماغی : دماغه هندوب ووتلای .

دماز ع. - هلاك ، ضياع ، تلف ، محو .

دماغ | ع. - بين ، مغز ، قناس ، قناسی

شعور . - دماغچه : يڼك آرقه شرفنده كې

فكر . - دماغی : دماغه هندوب ووتلای .

دماز ع. - هلاك ، ضياع ، تلف ، محو .

دماغ | ع. - بين ، مغز ، قناس ، قناسی

شعور . - دماغچه : يڼك آرقه شرفنده كې

فكر . - دماغی : دماغه هندوب ووتلای .

دماز ع. - هلاك ، ضياع ، تلف ، محو .

دماغ | ع. - بين ، مغز ، قناس ، قناسی

شعور . - دماغچه : يڼك آرقه شرفنده كې

فكر . - دماغی : دماغه هندوب ووتلای .

دماز ع. - هلاك ، ضياع ، تلف ، محو .

دماغ | ع. - بين ، مغز ، قناس ، قناسی

شعور . - دماغچه : يڼك آرقه شرفنده كې

فكر . - دماغی : دماغه هندوب ووتلای .

دماز ع. - هلاك ، ضياع ، تلف ، محو .

دماغ | ع. - بين ، مغز ، قناس ، قناسی

شعور . - دماغچه : يڼك آرقه شرفنده كې

فكر . - دماغی : دماغه هندوب ووتلای .

دماز ع. - هلاك ، ضياع ، تلف ، محو .

دماغ | ع. - بين ، مغز ، قناس ، قناسی

شعور . - دماغچه : يڼك آرقه شرفنده كې

فكر . - دماغی : دماغه هندوب ووتلای .

دماز ع. - هلاك ، ضياع ، تلف ، محو .

دماغ | ع. - بين ، مغز ، قناس ، قناسی

شعور . - دماغچه : يڼك آرقه شرفنده كې

مخصوص آلت . ايچى بوش ، ايجه واوزون
شى : دودوك مقارنامى . بچ . دودوكى
چاللق : قازاق ، مستفيد اوللق . استيزا
ايچون سرسم ، برشى بيلمز مقامنده نو .
للانيلير : دودوكم سنده !

دور [ع.س. برشيئك كندى محورى اُغرا .
فنده حركتى ، دونم : چرخلرك
دورى . برشيئك اطرافى دولاشمه : كمبى
دور ايدرلر . برشيئك هر طرفى كزوب
دولاشمه : والى دوره جيقدى . برقابدىن
ديكرته نقل ، آقئارمه : زيتون ياغى
بوقاه دور ايدىكز . بر شيشى ديكرته
وروب تسليم ايجه : پاران كيمه دور
ايدىكز ؟ زمان ، عهد ، عصر : جهوريت
دورى ، فتوحات دورى . برزمانك منقسم
اولدنى اقامدن بهرى : حاكم اوچ دورى
وارد . — ايئك : باشدن نهايته قدر
اوقوبوب يتيرمك : بوكتاي بيش كره دور
ايندم . — ابواب : قابو قابو دولاشمه .
— زمان ، — فلک : طالع ، قدر .

دور [ع.س. ح. اوزاق ، يعيد . دورادور ،
— ودراز : اوزون اوزاديه . —
اندیش : ايليريسى دوشون ، عقللى ، تد .
ييرلى . — بين : اوزاقلرى كورمك مخصوص
آلت ؛ ايشك تهاولاجنى اولدن كوروب
تنمين ايدن ، ايليريسى كورن .

دوران [ع.س. دونوب طولاشمه ، جولان .
(واوكسكونيله) : دهر ، فلک ،
زمان ، طالع ، قدر : باق نه حاله قويدى
دوران بخ !

دورشمك [ع.س. دورشمك فعلى . تشويق ،
ترغيب ، اغوا .

دورشمك [ع.س. بربرى آرقه سندن
ايئك ، متصل سويلهرك ، كوسترهرك بر
ايشى زورله ياديرمق .

دورشمك [ع.س. بربرى دورشمك ؛ برشيئه
نظر دقتى جلب ايچون
بربرى دورشمك .

دوان [ع.س. سكردن ، قوشان ، سرعتله
بوروين . ح. قوشارق ، سرعتله .
[ع.س. چ. ديوانلر ، شاعر ديوان .
[ع.س. ب : ديوان .
[ع.س. چ. داهيلر ، آقتلر ، بلالز .
[ع.س. ب : داهيه .

دواهي [ع.س. چ. داهيله ، داهيله ، حكومت
دواير [ع.س. ب : داهيره .
[ع.س. خايله زلرنيك ايكينده ده
دوباره [ايكى نقطه لى جهتك اوسته
كلمسى . حيله ، خدعه ، اويون . — جى :
حيله كار ، دساس ، اويونچى .

دوبا [ع.س. آلتى دوز ، كنيش و بويوك
دكيز واسطه نقليمى . كوپرى
قورمقده قوللانيلان ايچى بوش جسم .

دوبلين [ع.س. برنوع ابي پوسكول .
دوبليقان [ع.س. برسندك ، بر مکتوب
وسارنهك نسخه ثابته مى .

دوت [ع.س. معروف ميوه .
دوتا [ع.س. ايكى قات ، بوكولمش ، قانبو .
[ع.س. چيغمش : قات دوتا .

دوتدرى [ع.س. عو . طورمايوب سويلهين ،
[ع.س. كوهزه . — ايلا : كوهزه قارى .
[ع.س. ملاق اولاش ، اولاشمش ،
چاتمش ؛ دوشكون ، گرفتار ، مبتلا .

دود [ع.س. قورت ، بوجك . — القز ،
[ع.س. الحرير : ايك بوجكى . — وحيد ،
— شريعى : تهنيا دينلن اوزون سويليجان .

دود [ع.س. توتون ، دومان ، دخان .

دوداق [ع.س. آغزك آلت و اوستنده بولنان
وديشلرى اورتن پارچه لرى ،
شفه ، لب ، كنار . — دلبر دوداغى : بر
نوع خمور طابليسى .

دودمان [ع.س. صوى ، قبيله ، خاندان ،
[ع.س. عائله ، سلاله .

دودو [ع.س. خانم ، قادين . ياشلى قاپلره
اوريلن عنوان .

دودوك [ع.س. كرك نفسله كرك بخارله
ايجه ويا قالين سس چيقارمغه

دوغرودن . — سی : آچیقجه سی ، اڤ
دوغروسی ، دوغروجه سی .

دَوَزَخ [فاه . س . طامو ، جهنم . * دوزخی :
جهنمه منسوب و متعلق اولان .

دَوَزْدِلْمَك [ف . دوز و مستوی ایدلمك ،
تسویه ایدلمك .

دَوَزْ كَفْز [صه تسویه ، ترتیب و تنظیم
ایدلمك . دوز كَفْز .

دورتلنگیج [صه حیوانلری دورتمك
مخصوص اوکندره .

دَوْرْتَمَك [ف . سیوریجه برشیئی بریره
باتیرمق . ایتك ، ایلری سو-

رملك . تشویق ایتك ؛ زورله یاپدیرمق .

دَوْرَك . س . آغزی یایوان قاب .

دَوْرَك [ف . حلقه ، دوارلایه ،

دوگون [یا چوچغسك دوغدیخی
و یا سئت اولدیخی و یا بر آدمك
اولدیکی کون یا ییلان شسك و مرامم ،
ولیه ، سور .

دوگونمك [ف. كندی كندی دوكمك .
یا سندن باشنه و سائر
برترینه اورمق .

دوکه .- هنوز دیغور مامش کنج اینك .
دوکی [یا دیگو . دیكده دوکولش
پرئخ . دوکوله مشی : چلئك .

دؤل [رحم ایچنده کی باورو ، جنین .
نسل ، عرق ، سوی ، اوردق .
- انی : صوك ، مشیمه .- پاتاغی :
رحم .- دوش : تناسل ، اوبارق ، افارب .

دؤل .- ب : طول .

دؤل ع .- ج . دیاتلر . ب : دیات .
دولاب .- ب : دولاب .

دولار [ی .- آمرهاتك یوز چنته معادل
بر کوموش یا بهی که تخمیناً
آلتون یکر می بش غروشمز قیمتده در .

دولت [ع .- بر حکومت و مشترک
ملت (ویا ملتل غروبی) . تخت ، طالع ،
سادت : دولت و ایقال ایله . جاه و امانت ،
ثروت و سامان . دولتخانه : آر ، قو .
ناق . دولتلی : رفاه و سعادت و نعمت
صاحبی ، وزیر و مشیر کی بویوک رتبه
صاحب و برین عنواندر . ج . دیل .

دولگر [یا بهیك اخشاب قسملری
یا بایان اوست ، بجار .

دولة [ع .- دولت کله می عریقه بویه
یا یزلیز . ب : دیات .

دولی [ع .- دولت مقصوب و متعل :
مناسبات دولیه .

دوم [د .- یا بهیك اشلایان نور بجه صئترک
یا بهیك کچهرک مبالغه و تاکید
بیان ایدر : دوم دوز : چرق دوز .

ویا قورشونه طومقی . م . دوکدرمك .
م . دوکلك . م . دوکونمك .

دوکه [یا دوکک فعلی . اریدیله رک
دوکولش دمیر . ص . اریدیله رک
شکل ویرلش .

دوکه [یا دوکک فعلی . ص . قیزغین
ایکین دوکوله رک یا بلش (دمیر) .

دوکه [یا ایلنهك ایکی قسمی بر برینه
ربط ایتمک یازایان قاشله
مستور و یا غیر مستور کیکندن ، تختدن
و سائر دن یا ییلان یووارلاق و یا ییغی
شی ، قویچه . یووارلاق شی . اور ،
یومرو .- ملك : دوکه ی ایلک کچهرمك .

دوگن [یا خرمانده اکینلری دوکک
مخصوص آلتی طاشلی آلت .

دوگندی [یا دیوگونتو . دوکولش ،
براز ایلرینده دالنه قیران طاشلر .

دوگوشمك [ف . بر برله غوغا و مغاریه
ایتمک . م . دوگوشدرمك .

دوکولمك [ف . ویا دوکلك . مانع و سائر
قابندن دیشاری آلتی ،
آلتلی . دوشمك : دیشلری دوکولدی .

نهایت بولق ، منصب اولق : سئاریه
قره دمکیزه دوکولور . سوق و تشید ایتمک ،
یقئلق : قازابه عکر دوکولدی . یا بلق :

مسلانلر فراتک اوتهمه دوکولدکلری
زمان . چیمق ، فیلامق : بوتون خلق
سوقاغه دوکولش . اوسته دوشمك ،

مراق ایتمک : بوتون کئنجلر و اختیارلر
دانسه دوکولدی . منقلب و منجر اولق .
ایش رذالته دوکولدی . اریلش معدنه
قالیده بر شکل ویرمك . یك اسکیمک ،

قویوب خراب اولق : یالیلر دوکولیور .
[یا اریتمه ، قالبه دوکه : اذابه .
دوکوم .- دوکوخانه : اریتمش معدنلر
ایستیلن شکلی ویرمک مخصوص محل .

دوکوم [یا ایکی شیک برلکده باغلا .
انساندن حاصل اولان باغ ، عئمه .
دوکومله مک : دوکوم باهارق باغلامق .

دۈنكى [س. ت: دونكو. بر كون
اولكى. قدمسز، پك يكي، كنج.
دۈنلك [ف. ويا دونولك. دور اولونقى.
نكول ايدلك، جايلىق،
واز بچلك.

دۈم [س. ويا دونوم. عرضى واولى قرق
آر شوندىن عبارت اراضى اولچوسى.
دۈمك [ف. دور اتمك. كرى كيتك
وبا كلك. دكشمك، تحول

و تفيير اتمك. واز كچمك، جايىق،
نكول اتمك. بكمز مك. اسكى دىنى
براقارق ديكىر بر دين ايله متدين اولق.
دۈمه [س. دونمك فعلى. عودت. جايىق.
تحول، تفيير. واز كچمك، نكول.
دين دكشيديرمه. يهودى ايكن مسلمان
اولان كيمسه.

دۈنۈر [س. زوج وزوجه آنالارى: دو-
نۈرمك قېزى اوغلىك قارىسىدر.

دۈنۈش [س. كرى كلك، عودت. *
دونوشين: دونر كى، عودتده.

دۈنۈم [س. دونمك، دور. رجعت،
عودت. كره، نوبت. ب: دونم.

دۈوللو [س. ويا دوللو. حقاقت كورن
آدمك وقوع بولان تكللى اوزرته

خصميه قليچ ويا طباجمه ايله اوروشماسى.
دۈم [س. معروف بويوك حيوان. جل،

دۈم [س. ابل، شتر. — باغبردان: طاشلىق
يوقوش. — توكى (تويو): آچيق بوزويا

قهوه رلكنده. — تيارى: دقتسز،
اوستون كورى ايش. — ديشى: برجنس

نار. — ديككى: يابان آلكنارى. —
دوشلى: قارشى (آت). — ده قولاق:

نسبة پك جزئى ولاشى حكمنده اولان.
حد. يوق. — !: مفروط ومناسبتسز برسوزمه

قارشى استهزا تعبيرى. — قوشى: بدنك
آغبرلنى و تويلرينك آزلنى دولاييسيله

اوجامايان ايرى بوقوشك تويلرى شاپقه
تزيناتنده قوللايلىر.

ده [س. ظرفيت زمانيه افاده ايدر: آيدم
بر چيقار، كونده ايكى دفعه كلىر:

دۈمان [س. يانان بر جسمدن چيخان
وايچنده بعضى غازلرله صو

بخارى، كومور قيرينتيلرى و ستر مواد
بولونان كوزله كورولور توتون، دىخان،

دود: اودونك دومانى كوزلى ياقار. هوا.
دهكى سيس، پوس، بولانيقلىق. ميوه،

باردان و سائر يى قابلايان ايچمه بوغو.
مسكراتك دماغه ويردىكى مرسملك.

— آتديرمق: قورقروب قاجيرمق. *
دومانلامق: دوماننه طونمق ويا آسمق:

قارارتمق. * قسايى دومانلامق: ايچكى
ايچمك، سرخوش اولمق. * دوما: ذمت:

دومانده قارارمق، بولانمق. * كوز
دومانلامق: اى كوره م اولمق. *

دومانلى: دومانى، سيسى وبوغوسى اولان.
* دومانلى قفا: سرخوش.

دۈم دۈم [س. تهللكلى يارا آچىق
ايچون قوللايىلان بر نوع مرمى.

دۈمن [س. كچى به استقامت ويرن آلت.
يچر. صوك. لك كرى.

دۈن [س. ايچنده بولونديغمز كونك بر
اولكىسى، افس، دپروز.

دۈن [س. آلاق، ذليل: دهر، دن.
دۈن [س. آشاغى: دون فيات، آلتده، آشاغيده.

دونانما [س. مشترك مقصدله بولكده
چالیشان كوچوك ويا بويوك

كپلر يجمرى. بر قوماندا آلتده بولونان
حرب كپلرينك يجمرى. بر حكومته

عائد اولان بوتون حرب كپلرينك هيئت
يجمعه مى. شنگ، شهر آيين.

دونانيم [س. لك. بر دبركه، سرمه الخ.
عائد خلاط، مقره و سائر.

دۈنديرمك [ف. ت: دوندورمك. چو-
يرمك، دور ايتديرمك.

كرى به يوللاق.

دۈنك [س. سوزندن دۈن، عهدنده
دورمايان، ثباتسز، متلون.

دۈنگل [س. موشموله دنيلىن معروف
ميوه.

دونوشده: دوترکن، عودت ایندیکی زمانده؛
 یاغورده: یاغور یاغارکن، یاغور یاغقده
 اولدیی بر زمانده. ظرفیت مکانیه بیان
 ایدرک سکون معناسنی تضمن ایدر:
 یاغچده، دولایده. عدد نسبی فاده ایدر:
 یوزده پش: یوز پارچه دن بشی مقصودر.
 عند، یان، خانه، مملکت، قوم الخ
 معناسنی تضمن ایدر: کتابکز بنده در؛
 بزده مسافردر؛ سزده آبی توتون پنبشیر؛
 اولردده بویله عادت یوقدر. تورکجه مصدر.
 لره الخاق اولنورسه استمرار، سورکاک
 بیان ایدر: برکتب یازمقده در: متصل
 کتابی یازسور. اسم فعل ویا مصدره
 علاوه اولنورسه «خصوصنده» معنائه
 کلیر: معرفت سوبله ده دکل یاغده در.
 ده [حر. عطف ایچوندور. و، هم، دخی:
 آتکده باقک، کلکده کوروک. هم
 وعلاوه بیان ایدر، ده، کذلک: پک
 کوزل آکلار و سولردده؛ سزده کیدک.
 فقط: سمیزده قوتسز. بر-: شوه:
 وارک، بوندن باشقه، بر دفعه دخی؛
 ولوک، اولسه بیلده: برده یازی یالکز
 مرام آکلایمه دکل باشقه لرینک فکرنی
 آکلایمه ده یارار؛ برده سز سوبلیک؟ برده
 اولده دیشم بوندن نه چیقار؟ سن-:
 چوق اولبورسک، ایلری کیدورسک.
 آدم سن-: اهمیت ویرمه؛ قولاق آصه!
 نه اهمیت وار! آمان سن-: آرتق ایچی
 صقیورسک؛ اوف! بیقدم سندن.
 [حد. ویا دی. هایدی! ها! یا!-
 ده]-: ها شویله سوبلسکه، پایا!
 [فا.عد. اون، عشر. -ساله: اون
 ده] سنه لک، اون یاشنده.
 ده [اد. ویا دها. مقدار وزمان علاوه سنه
 دلالت ایدر: برآز دها ویرک
 بر ساعت دها بکله یک. باشقه، زیاده،
 آرتق: دها نه وار؟ دها نه لر! صفتلرک
 باشنده مقایسه یه یارار: بو اووندن دها
 کوزلدر. شیمدی یه قدر: دها خسته
 اولمادی. یکیدن، تکرار: بردها کیتسین.

حالا. هنوز، الآن: دها یاتمادی؛ دها
 بوراده میسک: دها کلدیلمی؛
 ده [ع.س. ملکات بشریه نک واریبله چکی
 آدیونکده درجه، خارق العاده ذکا.
 دهات ع.س.ج. داهیلر. ب: داهی.
 دهان فا.س. آغز، نم.

ده ایزمه [ی.س. وحشی اسکار ایدرک
 یالکز جناب حلقه وطیبی
 دینه اینانالرک سیستمی. ژان ژاق روسو
 ده ایزمه مدافعی. ده ایست: ده ایزمه
 طرفداری اولان.

ده بارقان [ی.س. برکیلی. واپوری،
 واغونی پوشانته، تخلیه.
 ده پو [ی.س. بانکره تودیع ایدیلن پاره.
 انشیا قونقنه و محافظه ایدلک
 مخصوص محل. -ریشو: رهن، ودیعه؛
 تأمینات، ضمان.

ده تر مینیزمه [ی.س. انسانک آرزو
 وپارده-سنگ سربست
 وحر اولمادی، متقدم بر طاقم سیبلرله
 تحدید ایدلکی ایداننده بولونالرک
 مذهبی، انجاییه مذهبی.

ده ته کتور [ی.س. هرچ حوجه لرینی آلفه
 مخصوص آلت.

ده ته کتیو [اد.س. بعض جنایتلرده تعقیب
 او تحرییه مأمور پولیس.

ده زه نفکته [ی.س. هوانک، ارطه نک
 عفوشتی کیدومه، تطهیر.

ده زیده راتوم [ی.س. جمی: ده زیده راتا.
 نقصانی ثلاثی ایده جک اولان شی: صلح،
 ترقینک دم زیده راتومی در. شایان آرزو ورحال.

دهر [ع.س. عصر، زمان، قرن. اقبال،
 طالع. جهان، عالم، طبیعت.

دهره [فا.س. زبازردی: شهره. دستره
 کیدیشتی واکری بودامه بیجاغی.

دهری [ع.س. روحلده جسدله برلکده
 اولدیکنه اینانان، ملحد.

ده ما غوړی [ی. س. عوام ناسی او قشایان سیاست . موقع اقتدارک عوام ناسه ترک ایدلایکې بروضیت سیاسیه. توجهی قازانمق ده ما غوړغ [ی. س. توجهی قازانمق ای. س. عوام ناسی او قشایان سیاست . موقع اقتدارک عوام ناسه ترک ایدلایکې بروضیت سیاسیه. توجهی قازانمق ده ما غوړغ	ده ژونه [ی. س. صباح یکی ، قهوه آلتی . اوکله یکی معناسنه ده کلیر . ده ژونه [ی. س. معنا ، ماده بوزو . لمش اولان ، متردی . ده ژونه [ی. س. معنا ، ماده بوزو . لمش اولان ، متردی . ده ژونه [ی. س. معنا ، ماده بوزو . لمش اولان ، متردی .
--	--

1. The first part of the paper is devoted to a general discussion of the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β . It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

2. In the second part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

3. In the third part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

4. In the fourth part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

5. In the fifth part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

6. In the sixth part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

7. In the seventh part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

8. In the eighth part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

9. In the ninth part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

10. In the tenth part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

1. The first part of the document is a list of names and addresses, which are written in a cursive hand. The names are: John Smith, James Brown, and William Jones. The addresses are: 123 Main Street, New York, NY; 456 Elm Street, New York, NY; and 789 Oak Street, New York, NY.

دینامیت [ی. م. مین ایډیجی ماده ایله
قاراشمش نیغروغیلیریندن
مرکب باتلاچی برشی.]

دینج [م. وجودی ساغلام، قوتدن دو.
شمش، توانا، تندوست.]

دینلمک [ا. (ت: ده نلمک). سو.
پلنلمک. اسم قونق. نقل
وروات اولونان.]

دینمک [ا. ویا دلمک. (ت: ده نلمک).
سوز سولنمک، اسم ویرلمک:
بوکا نه دیر؟]

دینه [ی. م. کونک اورتا سنده ویا نهاینده
یینیمک.]

دینو [ا. ویا دیه. دیه ریک، کویا، سوزده،
ظنبله، ادعاسیله، بهانه سیله.]

دینو [ا. م. (ت: دهو). شیطان، جن،
عفریت. — آینه می: بویوک کوسترن
آینه. کندیتی — آینه سنده کورمک: کندیتی
بویوک ظن ایتمک، مغرور و خودبین اولق.]

دیوار [ا. م. ت: دیوار. شاشدن، طوغله
و یا کریمدن پایلان سد، جدار.]

دیوان [ا. م. بویوک مجلس. بر شاعراک
اشعارخی قالیله رینه کوره حروف
بجا ترتیبیله جامع اولان مجموعه. — حرب:
عسکری محکمه. — حرب عرفی: اداره
عرفیه اعلان ایډیلن برملکتنده قورولان
محکمه عسکریه. — دیوانچه: کوچوک
مجموعه اشعار. — دیوانخانه: کنیش سوله.
— دیوانی: دیوانه منسوب. ج. دواړن.]

دیوانه [ا. م. دلی، مجنوب، بدلا،
آلیق. — لک: دیوانه اولانک
حالی، دلیک، آلیقلق.]

دینو [ا. م. قاریسک ناموس سزلنه
قاتلانان و مساعده ایدن.]

دینو [ا. م. دینلر، بوجلر. ب. دین.
باقی باشنده قلم وضعه
مخصوص بر بوریسی بولونان
اسکی اسولده معدنی حلقه.]

دیه [ا. ویا دیه. دیه ریک، کویا، سوزده،
ظنبله، ادعاسیله، بهانه سیله؛

ا. ایتمک، آرامق؛ آرزو
ایتمک: دیله بدن نه دیر. م. ک.]

دیلیم [ا. م. اوزون اوزون آیرلش باورچه.
لرک هریری: قارون دیلیجی.]

دیمک [ا. م. سولمک: نه دیدی؟ برشی
دیمدی. اسم ویرلمک: عربیده
آته نه دیرلر؟ نقل ورووات ایتمک: اوله
دیرلر. یوق. — رد ایتمک، قبول ایتمک، م. ک.]

دیمک [ا. م. بر ملاحظه ویا محاکمه نیک
نتیجه سی ییلر. ر. اعدی، بناء
علیه. — م. ک: خلاصه، نتیجه شودرک:
دوشونیورم، دیمک و وارم. — اولیورک:
یعنی، بودن شو آکلاشیلا ورک: دیمک
اولیورک خسته سکز. نه. — نه.
اولسون؟ او ناصل لاقیردی، اوله
شیشی اولور؟]

دیمومت [ا. م. دوام، سورمه، دائم
او بر قرار اوله.]

دیمی [ا. م. ورویلکنده دوقونش یاوق ویا
یوک بز ویا قاش وسارنه.]

دین [ا. م. بوتون موجوداتی یارادن بر
خالقه ایمان، اعتقاد، حرمت،
عبت، عبادت و ایمات؛ بویله بر اعتقاددن
متولد افعال، اعمال، اخلاق و حیات.
— دینا: دین خصوصده، نتیجه، دین
نقطه نظرندن. — بروز: دینه خدمت
و مقامت ایدن. — بناء: دینی قورویان،
صیانت ایدن. — دیندار: احکام دینییه
رعایت ایدن. — دینسز: دینی اولمایان، ملحد؛
مهرمتسز. — دینی: دینه منسوب.]

دین [ا. م. بوج، اوده نلمک اوزره برندن
آلتان یازه. ج. دین.]

دینار [ا. م. اسکی زمانک برنوع آلتون
پاره می که بر لیرا چاریکی قیمتده
ایدی. بر فرانسمز فرانقه معادل صرب پازه می.]

دینامو [ی. م. قدرت میخانیکیه بی
الکتریک قوتنه تحویل ایدن
ماکینه. اصلی: دینامو لکتریک در.]

ايچون ، مەۋەدىلە ، آرزۇسىلە : كولسون دېە سويلدىم ؛ بكا نه دېە باقىورسكز ؟
 ديڭيم قاس . تاج ، اكليل .

ديياپازون [ى . موسيقى آلاتى عيار وىرن ايكي قوللى چليك آلات . مختلف سسلرى وىرن ديياپازونلاردا وارد .

ديياfram [ى . آلات بصرىيەدە آنچىق لزوئى قدر ضيانك كچمىسە

مساعده ايدن اورنەسى دليكى بىرلوحە .

ديوپىترى [ى . واحد قياسيسى .

ديوبەت [ى . خستەلق سببيلە يىمكىدن دىيەت [قسما] ويا كامىلا . اجتناب .

يعض مملكتلاردا مصالح عمومىيەتك مذاكرە ايدلىكى سياسى مجلس .

دييەز [ى . مو . اوكنسە بولوندىغى دييەز [نوطى يارىم سس يوكسلىتن بىر اشارت .

ذ

ذباب [ى . سينك ، مكس .

ذبح [ى . بوغازلاە ، قربان ايتمە . -

ذبحە [ى . قوش بالاى ذيلن خستەلق .

ذبحيە [ى . كسىلن حيوانلر ايچون صاحبىدن آلئان پارە ، رسم .

ذبيح [ى . قربان ايدلىش . بوغازلاش ، قربان ايدلىكە تخصيص اولوش .

ذخائر [ى . جم . ذخيره لر ، ايلرىسى ايچون صاقلانان شىئەر .

ذخيره [ى . جم . ذخائر .

ذراع [ى . ديرسكىدن اورنە پارەق اوچنە قدراولان طول ، ارشبن . -

اعشارى : مترە .

ذره [ى . داغلك اك يوقارى نقطەسى ، دىرە [ى . دىرە .

ذره [ى . كك كوچوك پارچە . آرپەك ذره [يوزدە برى . ذره ما : هېچ ، اصلا .

ذ [ى . الفبائك اون برىنجى حرفى اولوب ذ [سانمىزدە (ز) كىي او قونور . ايچىد حسابىندە ۷۰۰ عددىنى كوستور .

ذا [ى . بو ، شو ، هكذا ، كذا ؛ بولە ، بونك كى . بعد : بوندىن سوكرە .

ذا [ى . صاحب معناسنە اولان ذونك ذى حالت نصيدىر .

ذات [ى . كىندى ، نفس . اصل ، عين ، جوهر . معتبر ومعزز اولان

كىمسە . * بالذات : كىندىسى . ص . صاحبه ، متصرفه ، اهل : - الزوج : قوجى (قارى) .

- الجنب : جكر زارىنك إلهانى . - الرثه : جكر إلهانى خستەلنى . جم . ذوات .

ذاتاً [ى . ذاتى ، طبيعى وجبلى اولەرق : ذاتاً ذاتاً اويقوسى آزدور . كىند .

يىلكىندن ، اساساً : ذاتاً كەجكدى .

ذُرِّيَّت [ع. نسل، سوی. اولاد
واحفاد. اونك ذرئ قالمادی.

ذَرِيعه [ع. وسیله، چانه، واسطه،
سبب، مناسبت. جم. ذرایع.

ذَقْن [ع. چكه. جم. اذقان.

ذَكَاء [ع. نفوذ فكر، ذهن ككینلیك،
صراعت، انتقال، زیركلك.

ذَكَوَتْ [ع. ذكاء، آكایش معنانه
قوللانیورسه قیده عربجه ده
بویله بركله یوقدر.

ذَكَر [ع. آكه، یاد، خاطره كترمه.
توصیف ایتمكسزین ایمان اوانه،

ایمان. قیصهجه قید، بیان و افاده: پاره نك
مقداری ذكر ایدیه مش، یوقاریده ذكر

ایتك. اللهك اسم. لرخی بربرخی متعاقب
مثلا یوز كره، بلك كره سویله: اكیدن

تكیه لرده ذكر ایدر لر دی. جمیل: مدح،
ایسكله یاد: دون ذكر جیلكر كچدی: مكتملر ده

چوجوقلره وریلن مكافات. جم. اذكار.
[ع. انسان ویا حیوانك اركی.

ذَكَر [ارككك آلت تناسلی. جم. ذكور.
ذُكُور [ع. جم. ذكر لر. ب: ذكر.

ذَكِي [ع. كسكین فكرلی، فطین،
زررک، چابق و سریع آكایدیشلی.

ذَلَّ وَذُلَّ [ع. خورلق، آلتاقاق، اطاعت،
تواضع.

ذَلَّت [ع. آچالما، آشاغی مرتبه و طبعته
بولونمه، آلتاقلق.

ذَلِك [ع. شو، اونه کی (اوزاغی كو.
[ستر). مع ذلك: بونكله برابر؛

بناءً علی ذلك: بونك اوزرینه؛ كذلك:
بویله، بونك كهی.

ذَلِيل [ع. حقیر، آلتاق، دنی، شایان
تحقیر. مطیع.

ذَم [ع. تقبیح ایتمه؛ برخی تعیب ایتمه،
[كونولكنی سویله، اخلاق فی فصل ایتمه.

ذِمَام [ع. التزام، تعهد، فریضه،
مجبوربت. جم. اذمه.

ذِمَام [ع. چوق ذم و فصل ایدن.
[فصال، چكیشدیریعی.

ذِمَام [ع. جم. ذمه لر، عیب و مذموم
اولان اهل. ب: ذمیه.

ذِمَّت [ع. انسانك كوردیكی حمایه و وقایه؛
[حمایه بی تأمین ایدن آتفاق، معاهده

و میثاق. كفالت و ضمان. مسئولیت. وجدان.
عهده: ذمته یازه كچیرمش؛ بو ایش بنم

ذمتمده در. بورج، دین: شو قدر ذمقی
چیقدی. بری الذمه: تبرئه ذمت ایتمش،

ایلیشكسز. جم. ذم.

ذِمَم [ع. جم. ذمتر. ب: ذمت.
[ع. حمایه كورن، رعیه. دولت

ذِمِّي [اسلامیه تابعیتده کی غیر مسلم.
[ع. ذم و تقبیح لائق، بكننامه یین.

ذِمِيم [مذموم. شایان تقبیح.
[ع. كوتو خوی و یا فعل. مذموم

ذَمِيمه [شی. جم. دمام.
[ع. كینه، صوچ، قیاحت،

ذَنْب [ع. جنایت. جم. ذنوب.
[ع. قوروق، دنباله. نعم ذو الذنب:

ذَنْب [قوروقلی ییلدن. جم. اذئاب.
[ع. جم. كناهلر، قیاحتلر،

ذَنْوَب [جنایتلر. ب: ذنب.
[ع. صاحب، مالك، متصرف.

ذَو [متصف اولان. ذوالجهین: ایکی یوزلو.
ذوی العنول: عقیلیر، انسانلر. ذو أربعة

الاضلاع: دون ضلعی. مؤ. ذات. جم. ذوی،
ذوات. حالت جری: ذی. نصی: ذا.

ذُوَابِه [ع. پرچم، زلف، كیسو. یله.
[جم. ذواب.

ذَوَات [ع. جم. ذاتلر، فصلر، صاحبلر،
[رشیته منصف اولانلر.

ذَوَالْفِقَار [ع. پیغمبر آفندیزك حضرت
علیه ویردكری قلیچ.

ذَوَالْقَرْنَيْن [سخ. مشهور اسك ندره وریلن
[لقبدر: اسکندر ذوالقرنین.

ذَوَالْمَعَاشِين [ع. هم قره ده هم دكزده
[باشایان حیوانلره دیر.

راسخ [ع.ص. ثابت ، متین ، پایدار ،
عکم ، صاعلام . علم وفنده ید
طولی صاحبی . فی العلم : معلوماتی صاعلام .

راسم [ع.ص. چیزن ، رسم ایدن .
[ع.ص. رسم ، عادت ، داب :
راسمه [راسمه تبریک . جعنده مرسوم
کله سنک جبی اولان (مراسم) مستعملدر .
راسیونالیزمه [ی.ص. وحی انکار
ایضاح ایدن مذهب فلسفی .

راشد [ع.ص. دوعرو یولدن کیدن ، حق
دینی قبول ایش اولان (کیمسه) .
راشی [ع.ص. رشوت تکلیف ایدن ویا
ویرن .

راشیتیک [ی.ص. فنا تغدی یوزندن
کیمیک خسته لغنه مبتلا اولان .
راصد [ع.ص. دقتله باقان ، کوزله یین ،
پوصوده طوران . اجرام سماویه نک
حرکات وسائره سی تدقیق ایدن .

راضی [ع.ص. رضا ویرن ، خشنود اولان ،
موافقت ایدن .

راطب [ع.ص. غل ، رطوبتی ، یاش ، نعلی .
دوغروسی : رطب ورطیب .

راعده [ع.ص. کوزله یین (بولوط) .
رواعد .

راعوی [ع.ص. چوپانه منسوب ومعلقه
قصیده راعویه ، ایدیل .

راعی [ع.ص.ص. رعی ایدن ، اولاتان ،
چوبان ، صیغیر تاج . اداره ایدن .

راغ [ع.ص. کوزل باغچه : باغ وراغ .
[ع.ص. معناسی : داغ آنکی .

راغب [ع.ص. رغبت ایدن ، ایستین ،
آرزو ایدن ، طالب .

راف [ع.ص. اوزدینه برشی قووق ایچون
دوباره میخلانان ویا بر دولابک

قاتلرخی تشکیل ایدن تخته ؛ بواش ایچون
برقاچ صره تخته دن یاپلش شی . ع.ص. رف ،
درف ، مرفع . قر . آتوره .

رافادان [ع.ص. قبوغیله برابر صوده آز
پیشمش یومورطه .

رافت [ع.ص. ایلک ، آجیمه ، مرحمت ،
اسیرکمه .

رافض [ع.ص. ترک ایدن ، آتان : رافض
راه صواب .

رافضه [ع.ص. عسکر چاقاری کرومی .
اشیمه دن برفرته درکه اولجه زید
بن علی یه بیعت ایتدکری حالده صوکره دن
بعض اسباب غیر مشروعه یه مبنی کندیسنی
ترک ایلشدر . * رافضی : رافضه قر .
قه سنه منسوب .

رافع [ع.ص. قالدیران ، جنساب حقه ده
اطلاق اولنور : یا رافع !

رافه [ع.ص. قولای ، قوللانیشلی : زحمتسز
وقوع بولان .

راقم [ع.ص. یازیمی ، یازان . ص. برنقطه
نک دکرذن اولان ارتقاعی .

راقی [ع.ص. سرخوشلق ویرن ، واکثریا
اوزومدن چیقاریلان براییکی .

راکب [ع.ص. سوازی ، آته بینمش .
آباه وسائره یولجیسی .
* راکب : بینمش اولدینی حالده .

راکت [ی.ص. بیضی بر آغاجه کرین
آغدن عبارت وته نیس دینلن
طوب اوپونده مستعمل بر آلت .

راکد [ع.ص. دورغون ، حرکتده اولمایان ،
ساکن : ماء راکد .

راکع [ع.ص. اکلش ، قیاشش : دیز
چوکش . رکوع ایدن .

رام [ع.ص. مطیع ، منقاد : بوتون خلق
امرینه رام اولدی .

رامیه [ی.ص. یاناشمه ، یان یانه کله .
ایتمک : یاناشوب تماس .

رامشگر [ع.ص. ویا رامشی . چالغیجی .
سازنده ، مطرب .

رامی [ع.ص. آتان ، انداخت ایدن .

ران [ع.ص. اولوق ، فخذ .

ران [ع.ص. سورن ، سوق ایدن . یو .
ویدن ، اوینادان : حکمران :

حکم سورن .

ای. — بولوشولاجی محل. ایکی
رانده وو | ویا ایکیدن زیاده کیشینک
 عیبی ساعت وعیبی عخلده بولوشمق اوزره
 سوزلشمی. موعده تلاق، موعده ملاقات.
 ای. — کوکی طیده مستعمل معروف
راوند | برنیات : راوند چیی.

ای. — روایت ایدن، نقل و ذکر
راوی | ایدن : بوحدیک راوی کیمدر؟
 ای. — ویا ره. یول. مسلك، اصول:
راه | راه محبت. ب : ره.

ای. — ده او اوان نارا
را |

ای. — الله : ربم ! سن مرحمت ایت !
رَبِّ | ری : ینم اللهم. آمان یاری ! نه یایم !
 صاحب ، آفندی ، مالک . — الیت : او
 صاحبی . (ریی به امانت اولک) ده دیرلر .

رِبا | ای. — فائض ، گذشته ، نما .

ای. — قایمچی ، قایان . * دلربا : کوکل
رِبا | قایان ، پک کوزل و دلبر . آهتریا :
 مقناطیس . * کهربا : صیان قایان : آغزلق ،
 تسبیح و سائره پاییلان صاری ویا سیاه
 قستمدار خفیه طاش .

ای. — ده او اوان نارا
را |

رِقْ

ع. - قولق ، کولهک ، عبودیت .

رِقَاب

ع. - ج. رقبه ، دیوولر ، آسیرلر .

رِقَابَت

ع. - ع. رقبه ده باله ، کوزمه ؛
ریشینی بکلله معنانه ایسه ده
یزده باشقده : برویا ، قاج کیشی ایله برلکده
عینی شیشی ایستمه ؛ باشقهلرینک یادینی
یایق ویا اولری یادقلری شیلرده بکملک
حرمی ، قیصا بخلق . برشیده و بالخاصه
برقادینک عبتی قازانقده یاریش : بوا یکی
کنج آزانده رقابت و درو .

رِقَاص

ع. - دیوار ساعتک ساغه موله
حرکت ایدن اوزون و شاقولی قوی .

رُقْبَاء

ع. - ج. رقبه ، ب : رقیب .

رُقْبَه

ع. - دیون ، کردان ، آسیر ،
کرله . ج. رقاب ، رقب و رقبات .

رِقْت

ع. - حلم و ملایمت ، طلیق ، آجیمه ،
اشقت . ایجه لک ، نارینک ، یوقه لق .
- آمیز ، - آنکیز : آتلی ، مؤثر .

رَقْص

ع. - اویناه ، صیجرامه ، رقصان :
رقص ایدن ، اوینایا .

رُقْعَه

ع. - تعمیر ایچون قوللانیلان ارچه .
اوزرینه یازی یازیلحق کاغذ .

رَقْم

ع. - مکتوب . هدف ، نشن نختمی .

رَقْم

ع. - فکری صاقلامق ایچون قوللانیلان قاده .
(رانک کسرله :) یازینک بر بری ج. رقاع .

رَقْم

ع. - زبازدی : (راقام) . یازمه ؛
رقاش اوزرینه چریش رسم .

رَقْم

ع. - عددری کوسترن اشارتلردن هر بری . -

رَقْم

هندی : ۲۱۱ ، ۳ الخ . * رقصده : یازیش ،
حرر ، مذکور . * رقص : یازان ، چیرن ،

رَقْم

قید و انوات ایدن . * رقص : رقم چکر ،
یازان . ج. ارقام ، رقم .

رَقْوَد

ع. - یاتمه . ایومه . استراحت
ایته . طورمه .

رَقْوَم

ع. - رلر . یازیلر . بر قاش
اوسته چیریلن رسملر .

رَقِيب

ع. - ریشینی ایسه یئرلرک ویا

رَقِيب

برقادی سولرک هر ی . عی

رَقِيب

برایشده امانلله تفوق ایتک ویا اولرله بر

رَقِيب

اولق ایسته ی . بکلین ، کوزتلین ؛ محافط ،

رَقِيب

بکچی . ج. رقبه .

رَقِيبَت

ع. - کولهک ، قولق ، عبودیت .

رَقِيب

ع. - ایجه ، نارین ، یوقه . حلیم ،

رَقِيب

ع. - حساس (قلب) . آسیر ،

رَقِيب

کوله . - اللفظ : سوزی مانلی اولان ،

رَقِيب

الحال : زلکین اولمایان . ج. ارقاه .

رَقِيب

ع. - سحر ، بوکو ، آسون . -

رَقِيب

ع. - خوان : اولور و بکی ، ج. رقیات .

رَقِيب

ع. - خفیف بھالی صفرله لاحق ایلرک

رَقِيب

ع. - تصغیر بیان ایلر . پ : رق .

رَقِيب

ع. - زلکی . خاکبای . - دار :

رَقِيب

ع. - ایلجه اوله ، (جسم)

رَقِيب

ع. - ایلجه اوله ، (جسم)

رَقِيب

ع. - دیکمه ، قورمه ، یره

رَقِيب

ع. - چادیر قورمه .

رَقِيب

ع. - عبادت ائناننده آفاقده

رَقِيب

ع. - ایلکن اولا ایلرینی دیزلرینه

رَقِيب

ع. - دایا یوق ایلکدن و صوکره - جده یه

رَقِيب

ع. - قیامده عبارت حرکت .

رَقِيب

ع. - برشیشک اک قوی جهتی ،

رَقِيب

ع. - استون . برناتک کوشمسی . جوهر . بر

رَقِيب

ع. - هیئتک اک اهمیتلی و قوتلی افراددن

رَقِيب

ع. - هر بری . ج. ارکان .

رَقِيب

ع. - پنجه ، راکب اوله .

رَقِيب

ع. - ونزول : پینوب ایجه .

رَقِيب

ع. - طورمه ، قیلمدا ناهمه :

رَقِيب

ع. - رکود هوا ، رکود ماه .

رُكُوع [ع.م. نماز قیلا ركن الریخی
دیزلرینه دایا یارق امله حرکتی.

رَکِک [ع.م. ایجه، ضعیف. قاریشیق،
قصوری (افاده). تام و درست
سویله مهین. — العلم: آز بیلن.

رَم [ع.م. اورکه، رعشه. — کرده:
اورکوب تترهین، رعشه دار.

رِم [ع.م. ایلک، یرده بیتن اوتلر.
طوبراق، رطوبتلی طوبراق.

رُم [ع.م. اندیشه، اهتمام، تقید.

رِمَت [ع.م. (کیمک) چورومه، قورد-
لانمه.

رِمَاح [ع.م. چ. منراقلر. ب: رخ.

رَمَاد [ع.م. کول، آتش کولی. کثیر
الرماد: عالی جناب، مسافرپرور.
* رمادی: کول رنکنده اولان.

رِمَال [ع.م. چ. رهلر، قوملر. ب:
رمل.

رَمَال [ع.م. قومه چیزیلن خطر و-
سطه سیله کویا غیدن خبرورن.

رُمَان [ع.م. نار دیزان معروف میوه.
* رمانی: نارچیچکی رنکنده.

رِمَايَت [ع.م. (مرمی ودانه) آتمه.

رُح [ع.م. منراق، قارغی. چ. رماح،
ارماح.

رَمَد [ع.م. چپاق. کوز خسته لنی،
او قتللی.

رَمَن [ع.م. برینه کوزله وسائر ایله
ایدیلن اشارت، ایما. کنایه،

بجاز. برشی، افاده ایدن رسم، شکل
وسائر. چ. رموز، رموزات.

رَمَضَان [ع.م. عربی آیلرینک دوقو-
زنجیسی که اوروج آیدر.

رَمَق [ع.م. بیتمش بروجودده حیاتک
صوک نفسی. قویون سوروسی.

آز برشی، جزئی مقدار: ایشک بوزولماسته
رمق قالشدی. چ. ارماق.

رَمَل [ع.م. قوم، ریک. علم الرمل:
قوم اوزرینه چیزلش خطر
واسطه سیله غیدن خبر ویرمک علمی.
چ. رمال، ارمال.

رَمَل [ع.م. هر مصراع دوت فاعلاتن دن
مرکب شعر وزنی.

رُمُوز [ع.م. چ. رمزلر، اشارتلر، مناسی
کیزی اولان کلملر. ب: رمز.

رَمَه [ع.م. حیوان سوروسی: رمه آهو.

رَمی [ع.م. آتمه، انداخت ایتمه، زورله
چیقارتاراق اوزاغه آتمه.

رَمیده [ع.م. فامه. اورکمش، قورقش.

رَمیم [ع.م. چورومش، قوردلانمش
(کیمک).

رَنَان [ع.م. ایلکین، آغلارکن سسی
یوکسلتن. چینلایان.

رَنَح [ع.م. زحمت، مشقت، اذیت،
آغری، درد، محنت.

رَنَجَبَر [ع.م. چفت سورمک، چاپالامق،
طاش و طوبراق نقل ایتمک کبی
آغز ایشلرده قوللانیلان کونده لکچی.

رَنَحْش [ع.م. ایجیمته، ایجیدیش،
زحمت و اذیت ویریش. آغری،
درد، کدر.

رَنَجُور [ع.م. خسته، مریض، دردلی:
عاشق رنجور، دل رنجور.

رَنَجِه [ع.م. فامه. اذیت، زحمت، مشقت.

رَنجیده [ع.م. ایجیمش، قیرلمش.
— خاغر: دارلمش، کوچنمش.

رَنَد [ع.م. قیدسز و لایالی اولان.
ظاهرآ کناهکار باطنآ اهل تقوی
اولان، اهل دل. * رندانه: رند اولانه
یائیشه جق صورتده.

رَنده [ع.م. (فا). تخت لک پروزی آلدرق
دوزلتمک ایچون قوللانیلان آلت.

پنیر، طورپ وسائرهی اوفالامفه مخصوص
کرتیکلی آلت. — ملک: رنده دن کچیرمک.

رَنَک [ع.م. اجسامدن عکس ایدن
ضیانک کوزه اجرا ایشدکی

تأثیر ، لون ، محلول ضیا موجه لرینک عصب
بصر اوزرنده حاصل ایندیکی حس ، تأثیر.
صوت ، طرز ، شکل ؛ ظاهر ؛ جنس ،
ماهیت ؛ وضعیت عمومی ؛ ایشک رنگی
دکشدی . — اتفق ؛ صولق ؛ حدتن
بکزی صارامق . — ویرمه مک ؛ کیزله مک ،
بلی ایتمک . * رنگدن رنگه کیرمه ؛
صیق صیق رنگی دکشمک ؛ صارامق ،
قیزارمق ، چوق صیقلمق ، اوتانمق . *

رنگارنگ ؛ نورلو تورلو رنگده اولان ،
ملون . * رنگسز ؛ رنگی اولمایان ؛ بجه
تباتمز ؛ حالی ، خوبی آکلاشیلامایان .
رنگین قام . رنگلی ، ملون . بجه کوزل ،
رنگین لطیف . مصنع ، مزین .

رَنین . — ایکنی . صدا ، کوردلنو .
رَو قام . کیدن ، یورون . کیز-
رَو چاقی کیدن .

رَو قام . ویا روی . یوز ، چهره .
رَو سطح ، یوز ؛ روی زمین ؛ یر
یوزی . — براه ؛ مهبی عزعت ؛ مستعد ،
آماده ، حاضر . — برو ؛ یوز یوزه ،
قارش قارشیه . — کردان ؛ یوز چورن
— مال ؛ یوز سورن ؛ یوز سورمه . —
پوش ؛ یوز اورنومی ، بجه ؛ یوزی اور-
تولو . — سیاه ، — سیه ؛ قاره یوزلو ،
رذیل . — نما ، — نمون ؛ یوز کوسترن ،
میدانه جیقان ، ظهوره کلن .

رَو قام . جائز ، لائق ، مناسب . نا
رَو — ؛ غیر جائز ، غیر مناسب .
رَوابط . — بجه رابطلهر ، قیدلر .
رَوابط بندلر . ب ؛ رابطه .

رُواة . — بجه . راویلر ، حکایه جیلر .
رَواتب . — بجه . راتبلر ، متین وقویلر .
رَواتب معاشلر ، آیلقلر .

رَواج . — سوروم ، اعتبار . بکن
رَواج قیمت و بها ، رائج .

رَوافض . — بجه . رافضیلر . ب ؛ رافضه .

رَواق . — اوسقی اورتولو و ادکی
رَواق آچیق یر ، صاچاق آلتی ، صو-

رَوان قام . آقان ، کیدن ، یورون ؛
رَوان آب روان . روح ، جان . —
بخش ؛ جان ورن ، تازه حیات بخش ایدن .

رَوانه قام . یورومچی ، آچیقی ، کیدیچی .
رَوانه اولق ؛ کیشک ، یورومک .

رَوانی . — ایرمیک شکر و یومورمه دن
رَوانی پایلان بر نوع خفیف طاتلی .

رَوایت . — نقل و حکایه . خبر ،
روایت وایت . بجه . روایات .

رَوائح . — بجه . رائحه لر ، قوقولر .
رَوائح ب ؛ رائحه .

رَوباه قام . نیلکی ، ثعلب .

رَوبه . — ویا اوروبا . لباس ، کیشه جله
رَوبه شی . اتواب .

رَوبیه . — هندستانده بر شیلین
رَوبیه (کوموش سکز غروشمز)
قیمتده کی کوموش پاره .

رَوَتایف . — مارشوی طرفندن
ایجاد ایدیلن طبع ماکینه می .

رَوح . — جان ، جوهر حیات . حر-
رَوح اکت ، قوت . بر ماده دن چیقا .

ریلان خلاصه ؛ نانه روحی . — الله ؛
عیسی ابن مریم . — الامین ؛ جبرائیل .

— القدس ؛ تنلیک بابا و اوغلدن نشأت
ایدن اوچنچی شخصی ، سنت . — اسپیری .

— پرور ؛ روحه قوت ووروب بسله بن .
* روحسز ؛ جائسز ، قوتسز ، تأثیرسز .

* روحلاندیرمق ؛ جالاندیرمق ، قوت
و حیات ویرمهک . * روحلی ؛ جاللی ، قوتلی ،

مؤثر . * روحی ؛ روحه منسوب . *
روحلائق ؛ قوت و حیات بولق ، جاللائق .

رَوح . — استراحت ، مرحمت ، آجیه .
رَوح خفیف روزکار آمیتیشی . ممرت .

* روحانی ؛ لطیف ، خوش ، کوزل .

رُوسْتَا [ف.ا.س. کوی، قریہ . * روستائی۔
کویہ منسوب ومتعلق ، کویلو .

رُوستوپولی [ا.ص. زبانزدی : اوروستو۔
بوللو . حیلہ کار ، مکار .

رُوسِجہ [ا.ص. روسلرک طرز و احوالہ
ہوافی . س. روس لسانی .

رُوسِیہ [س.خ. اوروپانک شمال شرقندہ
بویوک بر مملکت کہ آسیای

روسیہ دہ داخل اولدینی خالدہ ۲۲،۴۷۹،۵۰۰
کیلو مترہ مرہندہ اراضیہ و ۱۸۰ میلیون
نفوسہ مالکدر . اراضینک بش بچوق
میلیون و نفوسک ۱۳۰ میلیونی اوروپای
روسیہدر . — لی : روسیہ اہالیسندن اولان .

رُوش [ف.ا.س. کیدیش ، یوریش ، طرزہ
قاعدہ ، اصول ، طریق .

رُوشن [ف.ا.ص. بلای ، باہی ، آشکار .
منور ، ضیادار ، آیدین . —

دل ، — ضمیر : قلبی نور حقیقلہ منور ،
حقائق روحانیہ واقف . * روشنی : پارلاق .

دیدہلر — : کوزلر آیدین ! — بیان : آچیق
وفصیح بیان ایدن .

رُوشنا [ف.ا.ص. ضیادار ، منور ، آیدین .
— ی : پارلاق ، آیدینلق .

رُوضہ [ا.ص. صو ایلہ مستور چن ، پک
بول نباتات ایلہ مستور باغچہ ،

صوبی ، چنی بول باغچہ . * روضہ مطہرہ :
حضرت محمدک مدینہ دہکی مرتدی . ج .

ریاض ، روضات .

رُوغَن [ف.ا.س. باغ ، دھن ، سمن . —
زیت : زیتون باغی . — سادہ .

رُوغَنی [ویا روغن . ایاق قابی یاپیلان
پارلاق دری .

رُوف [ا.ص. ویا رُوف . مرحمتی ، انبیہ
شفیق .

رُوقہ [ا.ص. اوزونجہ پاراقلی صلاطہ مقامندہ
ینہ بزوع بہاری اوت .

رول [ا.ص. بر اویونندہ بر آقتورک اوی
یشیاجنی قسم . برینک یاباجنی ،

کوزہجکی ایش ، وظیفہ وساءہ .

رُوحانی [ا.ص. جانہ منسوب ومتعلق ،
غیر مادی ، غیر جسمانی .

* روحانیت : روح اولان شینگ حالی . روحک
جسدن آیرلش حالی . موجودیت روحانیہ .

رُود [ف.ا.س. ایرماق ، چای ، درہ ، برنوع
ساز ، کماچہ ؛ ساز قلی ، کیریش .

— ہار . بویوک ایرماق ، نہر .

رُودہ [ف.ا.س. باغرماسق .

رُوز [ف.ا.س. کون ، یوم ، نہار . —
آفزون : عمری اوزادان ، حیات بخش .

— جزا : قیامت کونی . — مرہ : ہرکونکی ،
دانگی . — نامچہ : ہرکونک وقوعاتی قید

اولونان دفتر ، محاسبہ مأمورلرینک دفتری .
— نامہ : بر مجلسدہ مذاکرہ ایلیلہ جک

موادی کوسترن جدول ؛ ہرکونک وقوہ
عانی ویا واردات ، مصارفی قیدہ مخصوص

دفتر ؛ غزتہ ؛ تقویم .

رُوزگار [ف.ا.س. زمان ، وقت ، ہنگام ،
عہد . غلہ ، یل ، باد ، رخ .

رُوزَن [ف.ا.س. ویا روزنہ : بچرہ .

رُوزہ [ف.ا.س. اوروج . — خوار : اوروج
آیدین . — دار : اوروج طوتان .

رُوزہت [ا.ص. کول شکلندہ باغلانان
قوردہلا . بعض نشانلرہ علامت

اولرق یاقا ایلیکندہ طاشینان قوردہلا .

رُوزی [ف.ا.س. رزق ، قوت ، آزیق ؛ نصیب .
— رسان : رزق یتیشدیرن ، اللہ .

رُوزینہ [ف.ا.س. کوندہ لک ، یومیہ . ص .
یومی .

رُوس [ا.ص. یاخود : اوروس . روسیا
اہالیسندن اولان ، روسیہ لی .

رُوس [ا.ص. ج. باشلر ، راسلر . کوچوک
رربہ توجیہنی مین محمرات

وسمیہ . علمیہ رتبہ سی ، پایہ .

رُوساء [ا.ص. ج. رئیسلر ، باشلر . ب. رئیس .
ف.ا.س. زبانزدی : اوروسو . فاحشہ ،

روسپی [ق.جہ ، ناموسیز قادین ، زانیہ .

رومانیا [ی. - ی. بروخ قومازک قازانان ،
بریلیا ملک دوار برسطح اوستده کی
نومورلرکی وی وزنده دورماسله آ کلاشیلیر .
ایرسله دهالیه و رمن]
سخت اوروپا نیک شرفنده افلاق ،
بغدان ، ترالسوانیا و بشارپا
قطعه لرندن مرکب برقرایت اولوب مرکزی
یک شهر دو . نوو سارایوفو و صرب ساحه

رَها [قا. - خلاص ، قورتولمە . - بولمق : قورتولمق . - ياب : قورتولان .

رَهاين [ع. س. جم. پاپاسلر ، رهبانلر . ب : رهبان .

رَهاوى [قا. س. رها يى اورقە شېرىنە مەنسۇپ . صندوقلى كۈچۈك چالغى . موسيقيدە رەمقام .

رَهب ع. م. قورقە ، خوف .

رَهبان [ع. م. يەك قورقاتى . ج. رهاين ، رەبانە .

رُهبان [ع. س. كەشيش ، تارك دنيا ، راهب ، رُهبان زاھىد . راهبك جىمى . ج. رهاين .

رُهباننىت [ع. س. كەشيشك ، پاپالىق . رانك قەتئىيەدە دوغرىد .

رەپس [ى. س. چوق ماسغلام ، ايجە چىزىكىلى يۈك ويا اپىك قاش .

رەتۈش [ى. س. سۈكرەدن دوزلەتە : پۈتۈش . فوتوغرافك رەتۈشى بى دكل .

رەدىغوت [ى. س. دىزىقلىرىنىڭ اوستىنە ارقامى يىرتماچلى ، بلندىن دىكىشلى جاكت .

رەئىسۈر [ى. س. بىر تارونك خىدما ت رەئىسۈر داخلەسى تىنظىم ودارە ايدىن .

رەئىم [ى. س. وضع ايدىلن ويا تەقېب اولونان برطاقم قوانىن و نظامات .

رەدولتك شكل حكومتى . ياشامقەدە وبالخاصە يەك ، ايجىكمەدە رعايت ايدىلن قاعدە .

رەسەپتۈر [ى. س. تلغرافلىقەدە دىكر ويا مەھانكى بر تائىرى آلفە مەخصوص آلت ،

آخذە : فونوغراف رەسەپتۈرى .

رەسەپلىسە [ى. س. پارە ، اشيا وسائىرە رەسەپلىسە آلتىدىغى مشەر مقبوض .

رەفلەكتۈر [ى. س. ضيايى عكس ايتدىرن آلت ، عاكسە ،

رەفورم [ى. س. ويا رەفورما . دۈزەلتمە مقصدىلە وجودە كىتىرىلن دىكىشاك ، اصلاحات .

رەفە رەندوم [ى. س. بىكى مەلومات طلبى اچچون بر دىپلوماتك حكومەتنە كۈندۈردىكى تلغراف وسائىرە . منافع

عمومىيە عادەمسائل حقنەدە ايعطاي راي حقى .

رەقلام [ى. س. صائىلاجق مەھانكى بر شىئەك مدحنى حاوى بازى ، غزىتە يە ويرىلن ، دىوارە بايشدېرىلان الخ .

ايعلان . - يامق : مدح ايدىرك مەركسە بىن طائىفە چالاشمق .

رەقور [ى. س. سېۋىزە عىنى جنس وقا . يەك ايك مەكلى ، اك قائى : يۈزمە رەقورى .

رەقولتا [ى. س. طوپراقدن آلان مەحصولات : قندىق ، اوزوم رەقولتاسى .

رەكتۈر [ى. س. بر دارالفنونك ويا دىنى بر مۇسسەسەك باشى ، مەدرىسى .

رەمورق [ى. س. بر آراپە طرفندن چىكىلن دىكر آراپە .

رەموركۈر [ى. س. مەھانكى بر واسطە ئىقلەيى چىكن واپور ، لوتوموتىف وسائىرە .

رەن [ع. س. بر بورجك قارشىلىغى اولق اوزرە آلاچقىلى يە امانەت ويرىلن شى . ج. رەون ، رەھان ، رەين .

رەۋائىش [ى. س. ايلك غائب ايدىلنىك آچىسىنى چىقارمق اچچون اوينانان ايكىنجى اويون : رەۋائىش ماچى .

رەۋۋ [ى. س. وارىيەتە تىاترولرنىڭكى مەخلف تابولرە بىكزەين رەۋمى بر مەخلەدە اويونچىلر طرفندن خەلقە كۈستىرىلن

موقع و اشخاصدن عبارت مەنظەرلەر ويرىلن اسم : دون آقشام ھېرلىكەدە تەپەباشنىدەكى رەۋويە كىتەشك .

رەۋەرانس [ى. س. سىلاملاق اچچون وجودى اكەرك ويا دىزلىرى بۈكەرك بايىلان حركەت ، حرمت .

رەۋەندۈك [ى. س. كوملىكلىك اچچون قونان پائىسە جىنسندن قالىن بر قاش .

زائو [فام. دیز. زن، زده، —
زمین: دیز چوکن، دیز چوکنش.
— زانو: دیز دیزه.

زانی [ع.م. زنا ایدن، فعل زنایی در کتاب
ایدن. مؤ. زانیه.

زاویه [ع.م. گوشه، بوجاق. برعابدک
و خانقاه. — نشین: زاویه ده او توران منزوی.
ایکی خطه تلافیستدن حاصل اولان آچیللق.
ج. زوایا.

زاهد [ع.م. هریشیدن احترازایدن، برهیز.
کار، زهد و تقوی ایله مشغول،
عابد، متقی. * زاهدانه: زاهد اولانه
یا قیشیر صورتده. ج. زاهد.

زاهر [ع.م. بارلاق، لامع و براق:
انجم زاهر.

زاهق [ع.م. بیهوده، عو اولان، قای.
ثباتسز، قرارمز. ج. زهوق.

زایچه [فام. سیوات ایله ییلدیزلر حقیقه
معلومات ویرن جدول.

زاید [ع.م. مسوکرده دن قایلان، علاوه
اولونان: حرف زائد. فضله، لزومسز:
بومصری زائددر. حسابده جمع اشارتی.
ج. زوائد: س. لزومسز و فضله شیلر:
یونطقده برچوق زوائد واردر.

زائر [ع.م. زیارت ایدن: زائر کعبه.
ج. زوار: بربری کورمه کیدلر:
آمریقادن شهرمه برچوق زوار کاری.

زائل [ع.م. دائم و باقی اولمایوب زوال
و فنا بولان. یکن، مهور ایدن.
زباز مق [ف.م. ویا زیبارمق. عو. یانوب
ایچدی، زیاردی.

زبان [فام. دهل، لسان. لغت، لهجه:
زبان قاری. * زباندار: دهل
اوزادان، حدی تجاوزله علییده فنا سوز
سویلهین. * زباندرازی: زباندارللق.
* زبازرد: بین الناس سوانمکده اولان،
لاقبردی آراستده قوللایلان.

زبانہ [فام. ترازوی وسائر دلی. آتش
یالینی، آلو. — کش: آولهین.

زبانی [فام. اهل جهنمی آتشی آتفه
امامور اولان مخلوق غوی.

زبد [ع.م. سود قایمغی. تره یاغی.

زبد [ع.م. احسان، هدیه.

زبد [ع.م. ب: زبد. برشیٹافاعلاقسی
خلاصی: نتیجه. ج. زبد.

زبر [فام. وست. زرو: — آلت اوست.
— دست: آل اوستنده بولونان.

غالب، حاکم، زیردست مقابلی. * زبرین:
اوستده کی: لب زبرین.

زبرجد [ع.م. زمرد نوعندن معروف
ذی قیمت طاش.

زبقین [ع.م. ویا زبقین. بویوک بالیقری
اوردمه مخصوص سیوری حری.

زبل [ع.م. ویا زبله، زبیل. فیشقی،
حیوان ترسی.

زبلایی [ع.م. بک ایری وقور قوتج، بک
اوزون بویلی، ازیادیت.

زبور [ع.م. حضرت داوده وحی اولنان
کتاب صباوی، مزامیر داود.

زبون [فام. ضعیف، قوتسز، درمازمز.
* زبونلاق: ضعیفلاق. *

زبوللق: ضعف.
زبونکش [فام. ضعیفله و قوتسزلره
مرحمت ایتمهین، اوللری ازن.

زبیب [ع.م. قودرو اوزوم.

زبیل [ع.م. حیوان ترسی، فیشقی. —
اولاق: تلف اولمق. ب: زبیل.

زجاج [ع.م. میرچه، جام. * زجاجی:
جامه و میرچه منسوب و متعلق.

زجر [ع.م. تکدیر، مؤاخذه، توییح.
منع و نهی ایتمه. قوغه. غلذ زور.

لامه، ايجابو: جور، اذیت: آتغاریه ایشلرده
قوللانمه. * زجرآ: زورله، مجازات قصدیه.

زجریه [ع.م. مسکراندن آلتان رسم:
زجریه کومو، کی (لغت مولده).

مه ايله ايشلنمش . — فشان : آلتين
 صاچان، سرپن . — كار: آلتين ويا صيرمه
 ايله ايشلنمش . — ر: آلتى ايشله-
 ين؛ آلتوندن شينلر يان، «ويوچى» .
 — كون: آلتين رنكنده، آلتين رنكلى .
 — نشان، فليچ و سائرره اوستنه قاقه
 آلتونله ايشلنمش يازى، دال و سائرره .
 — دوز: آلتون و صيرمه ايله ايشلنمش،
 نقش ايدن؛ صيرملى .

زُرَاع [ع.س.ج. زارعلر، چفتجىلر،
 چفت سورنلر . ب: زارع، زراع .
 ع.س. زرع ايان، چفت سورن .
 چفتجى، حارث، حراث، فلاح .
 ج. زرع، زراعون .

زِرَاعَت [ع.س. چفتجىلك، اكينچىلك؛
 تركيه زراعت مملكتيدر .
 ع.س. زراعت منسوب ومتعلق؛
 زراعى] واسط زراعيه .

زُرَافَه [ع.س. اوژون وينلى بياض زمين
 اوژونده بويوك افسر بنكلى
 بر حيوان كه آلتى متره ايرتاعنده كي آغاز
 باراقلرينه قدر يتيشه بيلير .
 زرد قاصه . صارى .

زَرْدَالِي [ع.س. ويا زردالو . شكلا ارپكه
 لذبحه قابى به بكنزه ين ميوه .
 قاصه . س. زردشت دبننه
 زَرْدُشْتِي [منسوب ومتعلق، آشپرست .

زَرْدُوَا [ع.س. دريسندن كوك يا لان بر
 جنس كوچوك حيوان .

زَرْدَه [قاصه . اينجه زعفران قونان برنوع
 پرنج طاتلىسى . — چار، — چوپ:
 زعفران يرينه زرده قونان و بوياكى
 قوللانيلان صارى ركوك . غله . زرده چال .
 زَرَزَوَات [ع.س. غدا اوله رق قوللانيلان
 هر نوع نباتى محصولات .

زَرُع [ع.س. اكمه . تخم صاچه . يتيشمش
 حبوات اصيلمش تارلا . ج. زروع .
 ع.س. ماوى، مائى رنك، ماويمى .
 زَرَق [غله . رياه، نمايش عابدانه .

ع.س. عروضده بر حرفك استاطيله
 زِحَاف [وزنك تبديلى .

زُخْف [ع.س. (چوجق) يرده املكه مه .
 (ييلان) يرده سورنومه .

زُحَل [ع.س. كوشلك اطرافنده دون
 سياوتدن برى كه اطرافنده بر
 حلقه سى وردر، فارسیده كيوان ديورلر .
 ع.س. صقنى، اذيت، راحتسزلىق .
 زُحْمَت [زور، يورغونلىق . — ايتك:
 يورولىق، صقنى به كيرمك؛ ييهوده زحمت
 اينديكز . — ويرمك، زحمته صوقق؛ يورمق،
 راحتسز ايتك . * زحمتسزجه : زح-
 و اذيت چمكسز ين، قولانجه .

زُحَّار [ع.س. ويا زاهر . طولو، طاشقين،
 جوشقون؛ بحر زحار .

زُخَارِف [ع.س. ج. زخرفلر، تزئينات .
 — الدنيا : ديا اذواق وغرو-
 رى . ب: زخرف .

زُخْرُف [ع.س. آلتون، تزئينات، نباتاتك
 مختلف رنكلرى . ج. زخارف .
 زُحْم [قاصه . ياره، جريحه . اورمه، ضرره .
 * زخدار، زخنك: ياره، مجروح .
 قاصه . اوزنكيلرك سيلدينى قايش .
 زُحْمَه [تلى چالغىلى چالمقده قوللانيلان
 كيك، توى و سائرره پارچه سى، مضارب .
 زَد [قاصه . اورمق ديمك اولان زدن فعلندن
 زَد اسم مصدر اولوب زبازد كجى بعض
 تركييلرده بولنور .

زَدَه [قاصه . اورولمش، اوغرامش، دو-
 زده چار، كرفتار اولمش . مصيبت
 —: مصيبتنه اوغرامش . سر-: باش
 كوسترمش . سرزده ظهور اولدى : باش
 كوستردى . ج. زدكان .

زَدَه مَك [قاصه . اورمق، بره لك . ضرره
 اوغرامش . م.ل. زده ليمك .
 زَر [قاصه . آلتون، ذهب . آلتون ياره،
 زر [نقد : سيم و زر . — آدود : آلتون
 سورولمش، يالديزلاشمش . — باي : صيرمه
 ايله طوقوشمش . — تار : آلتون قل،
 صيرمه؛ كوشش شعاعى . — رى : صير-

زرنیخ [قاف. - کوکورت ایله صیجان اوتندن مرکب مخلوط.]

زرنیق [قیلیری دوشورمده قوللانیلیر.]

زروا [پاچه. - لامق : بک کولوچ و مناسبتیز سوزلر سولک.]

زره [قاف. - اسلحه جارحه تأثیرینه قارشى قورغى اینچون کییلن تل لباس. حرب کیلرینه قاپلانان چلیک لوحه. - پوش : زره کیین.]

زهرلی [اوزینه چلیک لوحلر قاف. - اوزنده زهری بولغان ، زره کیین.]

زَرین [قاف. - آلتوندن عبارت و یا مصنوع ، آلتوندن یا بلش آلتون دکننده. - کوزل قوقولو برچیچک.]

زشت [قاف. - چیرکین ، کریمه المنظر ، قبیح : زوی زشت.]

زُخاف [ع. - زبازدی : زحاف. دو حال اولدیرن (زهر). برصنف عسکر. آلتی و اوستی بر کنیشلکده اولان فس.

زُحات [ع. - قوت ، إقتدار ، نفوذ. نام ، شهرت. بویوک تیجار.

زَعفران [ع. - صافران دیلین صاری آجیق صاری. - ع. - دوغرو و یا پاکلیش بر فکر ،

زَعَم [ع. - حن ، وهم.]

زُعْماء [ع. - جم. زعیملر ، کفیللر ، رئیس ، وکیللر. ب : زعيم.

زَعیم [ع. - بویوک تیجار صاحبی. رئیس ، کفیل. مثل. جم. زُعماء. (کلبی قوجه سنک اونه)

زِفاف [ع. - زفت صورتنده یازارلر. - چام آتاجندن چیقاریلان رچینه لی

بایشقان بر ماده. (مقام تحقیرده) : نه ییم ؟ زفتک بکسی یه ! زفتلک : زفت

سورمک. • زفتلک : زفت سورمک ، خرمنلر ایتمک ، چالمق ، چالوب یتمک : بته برخیلی باره زفتلکدیلر.

زَفیر [ع. - نفس ویرمه. اسکبلره کوره غریدن آن- برروز کار.]

زُقاق [ع. - یول ، سوقاق. جم. ازقه.]

زَقوم [ع. - (ت : زَقیم). میوه سی آبی برجس آتاج. جهنم آغاجی. • زقوملانق : (مقام تحقیرده) بیک.

زَکاء [ع. - صاف ، تمیز ، عظیم و مستقیم اولمه ، اهل صلاح اولمه.]

زَکاة [ع. - مالک شرعاً قرقده برندن ویریلن صدقه. صافیت ، تمیزلک.]

زُکام [ع. - نزله. • زکامه طوتولق : نزله اولق. • زکاملی : نزله لی.]

زُکی [ع. - لکمز ، صاف ، خالص. فضیلتکار ، عادل.]

زَل [ع. - قایمه ، سورچه. سویلرکن خطا ایتمه. (حیات) یکمه.]

زَلال [ع. - جم. زلزلهلر ، برسالانلار. جم. مصیبتلر ، فلاکتلر.]

زُلال [ع. - قولایمه قایان. ماه زلال : براق ، طائی و هضمی قولای مو. زلال البیض : یومورطه آتی. • زلالی : یومورطه آقینه منسوب و متعلق.]

زُلام [ع. - باره طومکایان ، زوکورت ، قوقوز ، پاره سز.]

زَلْزله [ع. - ویا ززال. برکاتی قوللرک تأثیریه قشر ارضک بر قسمنک صاوصلماصی ، حرکت ارض. جم. زلال.]

زُلغید [ع. - تکدیر ، توپیخ ، آزادلامه. تهدید ، قورقونمه. - بیک : آزاد ابشتنک. - بومرک : آزادلامق.]

زُلف [قاف. - یوزک ایکی طرفندن صارقان صاچلر : زلف تارمار.]

زَلَف [ع. - ویا زلفی. درجه ، مرتبه. مجاورت ، قرب.]

زُلفه [ع. - برشیلک تپه سنده بولنان بو. سکولجک : بایراق زلفه سی.]

نقش کجی شیلر بونك اوستنه یاپیلیر :
خالینك زمینی لاجورددر ؛ آل زمین اوز-
زنده بیاض آیلہ ییلدیز تودك باراغیدر .
طرز بیان ، اسلوب إفاده ، آدا : بر غزل
نو زمین . مال ، مفهوسم ؛ یول : شو
زمینده بر شیء یازیکیز . * زمیندار :
هندستانده بر مملکت حاکم و والیسی .

زَن [ف.ا.س. قادین ، قاری . - دوست :
زَن] قادیلردن خوشلانا ، زُنباره .

زَن [ف.ا.ص. اوران ، کسن ، باصان ، ضرب
ایدن ؛ چکن ، آتان .

زَناء [ع.س. غیرمشروع صورته جماع .
* زنکار : زنا ایدن ، زانی .

زَنادِقَه [ع.س.ج. زندیقار ، آخری انکار
ایدلر ، منکرو واحدلر ، دینسزلر .

زَنار [ع.س. ویا زناره پاپاس قوشاغی .
ج. زناییر .

زَنان [ف.ا.ص. (رکییلرده قوللانیلیر) .
اورارق . طعنه : - سوکهرک .

زَنانه [ف.ا.ص. قادین طاشه سینه منسوب ،
امتلق ویا مخصوص .

زَنانیر [ع.س.ج. زنارلر ، پاپاس قوشاقلری .
ب : زنار .

زَنبرَك [ع.س. قورولدقندن ، بوکولدکدن
اویا صیقیشدیرلقدن سوکره

کندی کندینه عکس طرفه حرکتیه ،
آچلمغه مستعد معدنی پای : ساعت زبهرکی .

زَنبِق [ع.س. چوق کوزل قوقولو ب .
بیاض بر چیچک .

زُنبور [ع.س. آشک آریسی . ج. زناییر .
ده لیک آچغه مخصوص آلت .

زُنبه [ع.س. لامق : زنبه اورمق . مه : - لاتیق .
اوتہ بری طاشیغه مخصوص

زُنبیل [ع.س. حصیرکجی اورولش قاب . ج. زُنابیل
(ت : زانباره) . قادیلرله

زُنباره [مناسبت جنسیه ده بولونمقی
سون ، قادیلرک آرقه سنده دولاشان و بوکا

منهک اولان آدم .

زُلوْبيه [ع.س. بر نوع طائی خور .
و یا زوله . اوکوزک بویوندورو .

زُلوه [قدن چیمه سنی منع ایدن چوماق .
ع.س. یولار ، دیرکین . ج. اِداره .

زِمَام [ع.س. * زمامدر : یولاری خوتان ،
اِداره ایدن . ج. ارمه .

زِمَان [ع.س. وقت ، هذکام ، چاغ ،
عصر ، دهر ، آن . دور ، عهد .

مهلت ، موسم : چیلک زمان . بر- ، بر
زمانلر : بروقت ، وقتیلہ ، اسکیدن . -

- : وقت وقت ، آراصره . کل- کیت
- : زما ، کجکجه ، مرور زمانه ، کیت

کیده . هیچ بر- : اصلا ، قطما . *
زمانا : زمان اعتباریلہ . * زمانی : زمانه

منسوب . ج. اُزمنه .
ع.س. عصر حاضر ، شیمدیک

زِمَانه [زمان : زمانه چوجنی : عصری
چوجق . بخت ، طالع . اسکیش خستهلق .

زُمر [ع.س. بک قیمتدار یشیل برناش .
(بوکلہ اصلا عربجه دکلدن) .

* زمردی : زمره رنگنده اولان . *
زمردین : زمره کجی یم یشیل اولان .

زُمره [ع.س. جماعت ، انسان طوی .
زُمره . صنف . جنس ، نوع . فرقه .

زُمرَم [ع.س. مبدول (ص) . - مکهده
مبارک برقوقونک اِسمی .

زُمرْمه [ع.س. آرسلانک بوکورمه سی .
اسوک کورلمه سی . تقی ، توئم ،

ترانه . ج. زمام .
زُمرستان ف.ا.س. قیش ، فصل شتا .

زُمرَلِک [ع.س. بر آلتنده اوطله ، بودروم .
کیزلی یوللو استحکام .

زُمن [ع.س. ویا زمنه . وقت ، زمان ،
زمن . دهر ، قرن . ج. اُزمن .

زُمهَریر [ع.س. شدلی صوغوق . زبازدی :
صوغوقلرده ایجه آوابله دولاشان .

زَمین [ف.ا.س. یر ، ارض . قاش وسائرتهک
زَمین] بوتوننی قابلايان رنگه زسم ،

زَنج [ع. م. مصر ك جنوبنده ، نيك منبج طرفلرنده و بشتاك داغلق اراضينده كي سياهيلره وريهن اسم . * زنجي : زنجيه منسوب و متعلق .

زَنجِيل [ع. م. زنجيل دينلن آجي كوك . ب : زنجيل .

زَنجِف [ع. م. البسه كنارنده ديكيلن كورك ، كوركدن صابون .

زَنجُفَر [ع. م. سورور ، قورشوندن ياپيلان قرضي بويا ، فر . مينيوم .

زَنجِفِيل [ع. م. هندستانده چيقان چلد رادنن معروف آجي بركوك .

زَنجِير [ع. م. ت : زنجير . بري برنگ اچمه كچش دمير حلقه لر دن

متشكل باغ . بجرملر ك اباغنه اورولان دمير ، پراخه . م بند : زنجيرله باغلي ، پراغيه اورولش . م لسك : زنجيرله باغلاق ؛

زنجير كچي صره لاق . ل . زنجيرلنك .

زَنجِدَان [ع. م. چكه . چاه . م : چكه اورته سنده كي چوقور .

زَنَد [ع. م. جالاق . بيلك ، بيلك كيك . ديكن آغاجي .

زَنَد [ع. م. مجوسي دينك واضي اولان زردشتك براقديني كتاب .

زَنَدَان [ع. م. قارا كلتي وهامز عبس . دلقن : چوق بويوك پلامود

بالغي ، بجومه . * زنداجي : زندان بكچيسي .

زَنَدَاوَسْتَا [ع. م. مجوسلر ك دستور اولان كتاب . زند .

زَنَدِه [ع. م. ديري ، جالي ، برحيات . دينج ، چوك . م . زندكان .

* زندكاني : ديريك ، حيات ؛ معيشت ، ياشايش ، تعيش : مدار زندكاني . * زندكي : ديريك ، جانليلق .

زَنَدِيق [ع. م. ملحد ، دينسز . ثنوي . مرئي . م . چ . زنداقه ، زنداين .

زَنغَر [ع. م. يازنقل . شدتلي صارسينقي تصوير ايدر و مكرر قوللايلير : زنغر زنغر تتره بوردي . م دامق : شدتله

صارصلوب سس و برملك : روزكودن

جاملر زنغردايور . م . زنغردامق . مدي : شدتله صاوسله ، تترمه . ب : زانغر .

زَنَك [ع. م. پاس ، باير ، دمير اوسايره پاسي . * زنكار :

باير پاسي قيبيلدن اولان كوز طاشي ، كبريت نغاس . زنج ، سياهلر . * زنكبار :

آفرقنك شرفنده سياهلر ملكتي . * زنكي : سياهي ، زنجي .

زَنَكِين [ع. م. مالي و باره سي چوق اولان ، غي ، باي . * زنكينه :

اولدجه زنكين ويا آ زنكين . * زنكنك : ثروت ، غنا . * زنكيله مك : چوق مال

و ياره صاحي اولق .

زَنَه [ع. م. قادين جنسي ، طاعنه نسا . م جي : قادين آواي ساتان .

زَنَهَار [ع. م. ويا زنهار . آنان ، صاقين : زنهار او يومايه مك .

زَوَار [ع. م. چ . زائرلر ، زيارته كنلر ، زيارتخيرلر . ب : زائر .

زَوَال [ع. م. كچه . آردى كيله . هلاك اوله . فنا بوله آشاعيلامه ،

تدني : هر كاك برزوالى وادد . صوج ، مشوليت : ايلچيه زوال اولماز . (كوش

غربه) ميل اتمه . م وقتي : كوشك نصف النهار كلدكي وقت . * پذير : عو و هلاك قبول ايدن ، بقمز ، قاق . * زوالسز :

عو اولماز ، باقي ، دائمي .

زَوَالِي [ع. م. بدخت ، عياله . عاجز ، مكين ، ايتداومز .

زَوَايَا [ع. م. چ . زاويلر ، كوشلر . م . سترلر ، تكيلر . مدرسلر .

زَوَايِد [ع. م. چ . فضله و لزومسز شيلر . عربنده حروي اصليه اوزرته

علاوه ايديلن فضله حرفلر .

زَوْبِيَه [ع. م. كنديسندن باشقه سي قولاي يكنه بن مسوكره دن كورمش

شيق بك .

زَوُج [ع. م. چفت ، اش قازنك و وجه سي ، حليل . م . ازواج . مؤ . زوجة : لكاح ايله آلان قاري ، حليله . * زوجي :

قارى وقوجه يه متعلق . * زوجيت : قاريلق وقوجه لى .

زَوْجَيْن [ا.س. قارى وقوجه : زوجين آراسنده آهنگ لازمدر .

زَوْد [ا.س. چايق ، چالاك ، سريغ . ح. سريعا . * زودى : چابلق ، سرعت .

زور [ا.س. زحمت ، راحتسزلىق : قىلبندن زور لازورى وار . كوجلك ، مشكلات ، اضطراب : سيديك زورى . مجبوريت ، اضطراب : نه زورم وار ؟ قوت : بوتون زورنى صرف ايتدى . - لو : كوجلو ، قوتلى . - ايله : جبرآ .

زور [ا.س. كوچ ، مشكل ، زحمتلى : پارا قازانق زوردر . ح. بىك مشكلات ايله : بوايش زور يايلىر . عدم إمكان افاده ايدر : بوايشى سن زور يايارسك ! دار دارينه ، آيجق : واپوره زور يتيشه بىلدك .

- زورينه : كوچ حال ايله ، آيجق . * زوراكى : عو . زورله ، جبرآ ، ايتيمه زك . - لاق : قيرمغه ، زورله آچغه و آلمغه چاليشق . قابوى ، قلعه بى زورلا مشر ! اجبارا ، چوق ايرام ، صيقيشد يرمىق : بى بوقد زورولا مايكر .

زور [ا.س. قوت ، مكنت : زور بازو . زور [ا.س. جبر . - مند : قوتلى .

زور [ا.س. يالان ، ياكلىش . قوت ، جبر . زور [ا.س. * بالزور : زورله ، جبر ايله . شهادت : - يالان يره شهادت .

زوربا [ا.س. جبر وزور ايله معامله ايدن ، برايشى حققرعايت ايتيمه زورله ياد يرمىق ايستين ، جبار . راحت طورماز ، ياراماز . - لق : زورله معامله .

زورق [ا.س. قايق ، صندال .

زورنا [ا.س. آكرتيا داوول ايله برلسكه نفسله چالينان كسكين سىلىر چالنى . مناسبسىز وكوهه آدمدن كنايه اولور . - كى : چوق سرخوش .

زوزك [ا.س. كوهه ، بوش بوغاز . خفيف مشرب و مناسبسىز .

زوقه [ا.س. باليق طومغه مخصوص باليق ايشكلنده اوچى ايكنه لى قورشون . - بى بوتقى : آلدانق ، قايلىق .

زوكورت [ا.س. پاره سز . مفلس . * صورى . * زوكورتلك : پاره سزلىق . * زوكورتلك : پاره سز قالىق .

زَه [ا.س. باي كبرىشى . شيريت ، غيطان . غيطاندن سوس . تخته لرك كنارلارنده بولنان ايجه پرواز . * زهله مك : كنارينه زه چكمك .

زَهَاد [ا.س. ح. زاهدلر ، پرهيز صاحبلىرى . ب : زاهد .

زَهَادَت [ا.س. جناب حقه عبادت ايتك اونمزويانه اصرار حيات الملك ايچون دنيايى ترك ايتمه . پرهيز ، احترام ، اعتدال . حيات منزويانه . زهد و زهد . * زها : تلو : متقى ، پرهيزكار ؛ وقتيله مشايخه ويريان عنوان .

زَه پَلِين [ا.س. ويا : چه بلين . قابل سوق واداره معدنى آمان بالوى .

زَهْد [ا.س. دنيا شينلارنى استخفاف ، تحقير . پرهيزكارلىق ، اعتدال .

زَهْر [ا.س. (ت : زهير) . ايچنه ايشلك بىكى عضوى اولديرن ويا بوژان ماده ، سم ، آغو : سترىكئين يك مؤثر بر زهردر . ح. صحتيه و اخلاقه مضر اولان هرشى : اسپيرتو بر زهردر . - آب ، -

آبه : يك آجى وزهرلى صو ؛ ح. آجى ، درد وكدر . - آلود : زهرلى ؛ ح. يك آجى وجان ياقىچى ، مؤلم . - آميز : زهرلى ، آجى . - بار : يك آجى ، زهر ياغديران . - خند : آجى كوله ، استهزا ايله كولوش . - ناك : زهرلى ، آجى .

زَهْر [ا.س. چيچك ، شكوفه . ح. زهر ، جمع الجمعى : ازاهر .

زَهْرَاء [ا.س. ' ازهره مؤنثى : بياضقله پارلايان ، بىياض . پارلاق .

زَهْرَاء [ا.س. برچيچك . كوزلك ، جمال : بهاء ، جلال .

زَهْرَاء [ا.س. اود ، صفرا . جسارت ، يكتىلك . - چاك : اودى قوپمش .

زیبا [ف.ا.ب. سوسلی، زینتی. یاقیشیلمی، کوزل : روی زیبا.

زیبق [ع.ب. جیوه. - حلو : طابلی سلمن. • زیبق : جیوه به منسوب.

زیبقه [ع. قره دکنز ساحلی اهلایسنک کیدکری لاز پوتوری.

زیبک [ع. آله قیافتده اولان، آیدین و خداوند کار و لایتنرنده قیافت

اصلیه لری عافقه ایدن تورک اهلاییه وریلن اِسدر. • زیبکجه : زیبک طرز و اصولنده.

زیبلاقمق [ف. صیجر اقمق، حوبلاقمق : چوجوغی اوقدر زیبلامه.

زیبکده [ف.ا.ب. یاقیشیلمی، کوزل : دایر زیننده.

[ع. حیدود، بیرتیق بیرتیق

زهره [ع. بیاضلق، کوزلک. کونشک اطرافنده دونن سیاراتک ایکنجیمی، چوبان یی. لدریزی، ناهید، وه نوس. • امراض زهرویه : فریکی کبی خست لقلر.

زهی [ف.ا.ح. نه خوش ! نه کوزل ! نه غریب ! نه عجیب : زهی تصور باطل !

زهریر [ع. کوجوک چیچک.

زری [ع. منظره، شکل، هیئت خارجه ! قیلیق، قیافت. قوستوم. مودا، عادت. زانک فتحیله ده دوغرودر. ج. آزیا.

زیاده [ع. آرنمه، چوغالنه. فضلنه، باقی، آرتان مقدار : بونک زیا-

ده سی نه یابالم ؟ • چوق، ده چوق : اونک تجربه سی زیاده در. لزومسز، بوش،

تالال، نه زانک زیاده در.

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

[The page contains extremely faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side.]

The first of these is the fact that the American Medical Association is a voluntary association of physicians. It is not a government agency, nor is it a part of the government. It is a private organization, and its members are free to join or leave it at will. This is one of the reasons why the American Medical Association is able to maintain its independence and to resist the influence of the government and the public. The second reason is that the American Medical Association is a professional organization. Its members are physicians, and they are bound by a code of ethics and a set of standards. This gives the American Medical Association a certain authority and respectability, and it is one of the reasons why it is able to influence public opinion and to resist the influence of the government and the public. The third reason is that the American Medical Association is a large organization. It has over 100,000 members, and it is one of the largest organizations in the United States. This gives it a certain political power, and it is one of the reasons why it is able to influence public opinion and to resist the influence of the government and the public. The fourth reason is that the American Medical Association is a well-funded organization. It has a large budget, and it is able to pay for its own expenses. This gives it a certain independence, and it is one of the reasons why it is able to resist the influence of the government and the public. The fifth reason is that the American Medical Association is a well-organized organization. It has a clear structure, and it is able to carry out its own policies. This gives it a certain efficiency, and it is one of the reasons why it is able to influence public opinion and to resist the influence of the government and the public. The sixth reason is that the American Medical Association is a well-known organization. It is one of the most famous organizations in the United States, and it is well-known to the general public. This gives it a certain influence, and it is one of the reasons why it is able to influence public opinion and to resist the influence of the government and the public. The seventh reason is that the American Medical Association is a well-respected organization. It is one of the most respected organizations in the United States, and it is well-respected by the general public. This gives it a certain authority, and it is one of the reasons why it is able to influence public opinion and to resist the influence of the government and the public. The eighth reason is that the American Medical Association is a well-liked organization. It is one of the most liked organizations in the United States, and it is well-liked by the general public. This gives it a certain popularity, and it is one of the reasons why it is able to influence public opinion and to resist the influence of the government and the public. The ninth reason is that the American Medical Association is a well-trusted organization. It is one of the most trusted organizations in the United States, and it is well-trusted by the general public. This gives it a certain confidence, and it is one of the reasons why it is able to influence public opinion and to resist the influence of the government and the public. The tenth reason is that the American Medical Association is a well-informed organization. It is one of the most informed organizations in the United States, and it is well-informed by the general public. This gives it a certain knowledge, and it is one of the reasons why it is able to influence public opinion and to resist the influence of the government and the public.

The American Medical Association is a voluntary association of physicians. It is not a government agency, nor is it a part of the government. It is a private organization, and its members are free to join or leave it at will. This is one of the reasons why the American Medical Association is able to maintain its independence and to resist the influence of the government and the public. The second reason is that the American Medical Association is a professional organization. Its members are physicians, and they are bound by a code of ethics and a set of standards. This gives the American Medical Association a certain authority and respectability, and it is one of the reasons why it is able to influence public opinion and to resist the influence of the government and the public. The third reason is that the American Medical Association is a large organization. It has over 100,000 members, and it is one of the largest organizations in the United States. This gives it a certain political power, and it is one of the reasons why it is able to influence public opinion and to resist the influence of the government and the public. The fourth reason is that the American Medical Association is a well-funded organization. It has a large budget, and it is able to pay for its own expenses. This gives it a certain independence, and it is one of the reasons why it is able to resist the influence of the government and the public. The fifth reason is that the American Medical Association is a well-organized organization. It has a clear structure, and it is able to carry out its own policies. This gives it a certain efficiency, and it is one of the reasons why it is able to influence public opinion and to resist the influence of the government and the public. The sixth reason is that the American Medical Association is a well-known organization. It is one of the most famous organizations in the United States, and it is well-known to the general public. This gives it a certain influence, and it is one of the reasons why it is able to influence public opinion and to resist the influence of the government and the public. The seventh reason is that the American Medical Association is a well-respected organization. It is one of the most respected organizations in the United States, and it is well-respected by the general public. This gives it a certain authority, and it is one of the reasons why it is able to influence public opinion and to resist the influence of the government and the public. The eighth reason is that the American Medical Association is a well-liked organization. It is one of the most liked organizations in the United States, and it is well-liked by the general public. This gives it a certain popularity, and it is one of the reasons why it is able to influence public opinion and to resist the influence of the government and the public. The ninth reason is that the American Medical Association is a well-trusted organization. It is one of the most trusted organizations in the United States, and it is well-trusted by the general public. This gives it a certain confidence, and it is one of the reasons why it is able to influence public opinion and to resist the influence of the government and the public. The tenth reason is that the American Medical Association is a well-informed organization. It is one of the most informed organizations in the United States, and it is well-informed by the general public. This gives it a certain knowledge, and it is one of the reasons why it is able to influence public opinion and to resist the influence of the government and the public.

Handwritten text in the left column, written in a cursive script. The text appears to be a continuous narrative or list of items, with some lines starting with capital letters. The ink is dark and the handwriting is somewhat slanted.

Handwritten text in the right column, continuing the narrative or list from the left column. The script is consistent with the left column, showing a clear flow of information across the two columns.

ی. س. پیستونک اطرافه
سالماسترا [قونان معدنی چنبر ویا
پامو قدن اورولش شئلر.

ف. س. هر سنه او سنهیه عائد
سالنامه [وقوعات و تقویمی، اشارات
جویه، فلکیه و سائره بی کوستره ک اوزره
نشر ایدیلن بر نوع کتاب؛ تقویمله برابر
مأمورین دولتک اسملرخی حاوی کتاب.
ف. س. طاتلی سوزلو مرئی،
سالوس [ریاکار. * سالوسی : ریا.

ف. س. ییلق، سنهک؛ یاشنده. بیر
ساله [صد : یوز یاشنده اختیار؛ نجاه
: آلی یاشنده.

س. ویاصالیه. آغزدن آقان صو،
سالییا [صولو توکوروک : سالیاسی
آقیور. — ایتمک : ک. بر طرفدن دیگر

ی. س. خسته لرله آیلشمکه
ساناقوز یوم [باشلایانلرک ایچنده بولو.
ندقلری صحنی مؤسس : ساناقوز یوملر
ترجیحا کز کمنارلرنده ویا داغلرده آچیلیر.
ی. س. مرکزدن اوزا قلاشمه
سانتریفوز [چالیشان. بر مرکز اطرافنده
دوین هر جسم مماس إستقامتنده قور تولوب
قاچغه ساعیدر؛ بوجسمی اوزا قلاشدیران
قوته « سانتریفوز قوت : قوه مهده عن
المرکز، قوه دافعه » دئیر. * سانتریفو-
ژور : بو قوت سایه سنده پاموق، یوک
وسائره بی برقابک جدارلرینه صیقشدیراق
سوزوب قوروغف ویا برخلیطه تک عناصرخی
آییرمه یارایان آلت.

ی. س. یوزده بر. قرائتک یوز
ساتیم [قسمندن بری.

سانوآلیست [ی. سانوآلیزمه
ملکته منسوب ویا
مرفدار اولان.

سانطور [قانون دینل چالغیه بکزر
نلری چوق برچالغی.

ساهر [اوقوسمز، کیجه او یو یامایان،
سهره مبتلا.

ساهر [ع. ارض، سطح ارض.
توکنه من منیع. چول. جهنم.

ساهرور [ع. قمرک المرافنده کی دایره،
هاله، آی اغیلی. او یو یامامه.

سای فام. ب : سا.

سایبان [فام. ویا سایه بان. کولک لک،
راوستی اورتولو چاردان، قننه.
چادر. سج. حامی، حافظ، ملجأ.

سائر [ع. سیرایدن، یورون. کچن،
تداول ایدن، منتشر. دیگر،
غیر، باشقه. فی النوم : او یورکن فرقتده
اولقمسزین دولاشان، یورون، ایش یابان.

سایس [ایکی اوچ سنه ک تک.

سایس [ع. (ت : سه یس). آته
باقوب تیمار ایدن خدمتچی.

سائق [ع. اوکنه دوغرو ایتن، سوق
ایدن، کوتورن.

سائقه [ع. سوق ایدن، ایتن حال،
سبب، کیفیت : سائقه جهالت.

سائل [ع. سوران. دیله نن، صدقه
ایسته نن، دیلنجی. چ. سأل.

ساقان، مایع، جاری : یومعنا ده. سوائل.
[ع. کولک. حمایه، صیانت.

سایه [دار : کولک لی، کولک ایدن.
— کاه : کولک لک یر. — کستر : کولک

سالان، کولک ایدن. — نشین : کولک ده
اوتوران، سج. حمایه آلتنده بولونان.

سبب [ع. سوکه، طعن، دشنام. —
ایتمک : سوکک.

سببا [سخر. یتمک آسکی و مشهور برشهری
اولوب بلقیسک یا یخنی ایدی.

سبابه [ع. شهادت پارمقی.

سبات [ع. اویقو، استراحت. با.
یغینلق، دالغینلق، کندیندن
کچمه، له ناوژی.

سباح [ع. سبع ایدن، ائی یوزن.

سباح [ع. یوزمک صنعی. یوزمه.
دوغروسی سینک کمریلهدور.

سباع [ع. سج. سباعر، وحشی حیوانلر.
ارسلالور. ب : سبع.

سباعی [ع. یدی قسعدن مرکب،
یدیلی. بو یوک، جیم، ابری.

سباق [ع. (عبارة تک) اوست طرف،
ماقیلی. — وسیاق : عبارة تک
اویقولغی، آلتک اوستی ضوئامی.
رابطه، قید.

سبائك [ع. سج. سبیکر، ادریش معدن
پارچه لری. ب : سبک.

سبب [ع. بر شیشک وار اولمسی،
حصول و وقوعی ایجاب ایدن

شی، باعث، موجب : حرکتک سببی
آ کلا یامادم. واسطه معیشت. وسیله،

جهانه : دانسه کیمک انیون سبب آرایور.
* سبب : بر سبیدن دولای. * سبیلنمک :

کچینمک، تعیشرا. * سببیت : سبب اولمه،
ایجاب ایشدیرمه : بو جنایته کیم سببیت
وبردی ؟ چ. اسباب.

سبب [ع. جمعه ایرتسی.

سبحان [ع. جناب حق. سبحان الله :

سبحان الله تعظیم و تحمیل : سج.
حیرت و تعجب مقامنده قوللانیلر :

سبحان الله ! بر ناصل ایش ! * سبحانی :
الهی، ربانی.

سبحه [ع. تسبیح دینل ۹۹ دانعلی
دیزی. تسبیح دانعلی.

سبز [فام. یشیل، اخضر : برك سبز.
— قام : یشیل رنگلی.

سبزوات [فام. سج. بامیه، دومانس کبی
— یتمکده قوللانیلان یشیلکلر،
سزهر. غدا، روزوات.

سَبَلَه [ف.ا.س. اوزون کبریکلی (کوز):
سَبَلَه [چشم، عین سبلا.

سَبَو [ف.ا.س. صو ویا شراب باردانی،
دستیسی: سبوی تپی.

سَبَوَح [ف.ا.س. يك بویوك حد و ثنایه
لایق اولان. (جناب حق).
سینك فتحیله ده دوشوردور.

سَبِي [ف.ا.س. حبس ایتمه، برنی آسارته
اكتورمه. آسیر ایتد.

سَبِيكِه [ف.ا.س. آریدلش معدن پارچهسی،
چوبوغی. ج. سبائك.

سَبِيل [ف.ا.س. ویا سبيله. یول، طریق.
واسطه، چاره. * ابن السبيل:

یولچی، سیاح. * انبای سبیل: یولخیر.
فی = الله: حق یولنده، خبر و ثواب ایچین.
یول اوستنده صو ایچمکه مخصوص محل.

* سبیلچی: وقتيله سوقاقلرده قیریه ایله
کزه رگ هر کسه بادهوا صو داغیسدان
و بووسيله ایله دیله ن آدم. * سبیلخانه:

کلوب کچنك صو ایچمهسی ایچون یاپلش
بناکه پچره لری اوکنده متعدد صو قابلی
بولتور. (مقام استخفافده) سبیلخانه باردانی

کبی نه دیزلایکیز، دیرلر. ج. سبل.

سَبَا [ف.ا.س. ویا سبایا. اوستنه طبله
و سائر قونان اوج آتایی آلت.

سَبَار [ف.ا.س. تسلیم و فدا ایدن، ویرن.
* چانسپار: جانی ویرن.

سَبَارَش [ف.ا.س. ایصارلامه. معاشدن
برینه تخصیص ایدیلن مبلغ.

ر پاره نك تأدیةسی بر یره حواله ایتمه.
[ف.ا.س. (اصلی: سی پاره: اوتوز

سَبَارَه [جزء). کلام قدیمك بر جزئی.
[ف.ا.س. حمد، ثنا، شکر. =

سَبَاس [گذار: حمد ایدن، متشکر،
منتدار. آشکر.

سَبَاه [ف.ا.س. ویا سبه. عسکر، لشکر،
جند. = سالار: سردار، سرعسکر.

سَبَاهِي [ف.ا.س. عسکره منسوب آدم.
اسکی برصفت سواری عسکری

که تیمار نامه یله آلدینی آراضی عشرینه

سَبَزَه [ف.ا.س. یشیلک، چمن. یشیکده
قوللائیلان یشیلک، زرزوات.
= زار: چنك.

سَبِط [ف.ا.س. (یهودیلرده) قبیله. اوغلك
[اوغلی. تورون، حفید. *

سَبْطین مکرمین: امام حسن و امام
حسین. ج. أسباط.

سَبْع [ف.ا.س. یرتیجی حیوان. آرسلان.
ج. سبع، سبع.

سَبْع [ع.ع.د. یدیده بر، یدنجی قسم.
ج. أسباع.

سَبْعَه [ع.ع.د. یدی، ۷. مؤ. سبع.
* سبعی: یدیده بر کلن.

سَبَق [ع.ا.س. کچمه، اول واصل اوله.
[تقدم ایتمه. اولجه کچمش و وقوع
بولش اوله: سبق ایدن خدمات.

سَبَق [ف.ا.س. یاریشدن اول اورتیه
[قونان شی. ج. أسباق.

سَبَق [ع.ف.ا.س. ماضی: کچدی. ماضی: سبق:
[کچن، تقدم ایدن شی.

سَبَقَت [ع.ا.س. کچمه معنا سبيله سبق یرینه
[قوللائیلور سه ده یاکلیشدور.

سَبَقَت ایدن دیعه ملی، سبق ایدن دیعلی.
[ع.ا.س. معدنی آریتوب بر قابله

سَبَك [دوکه. عباره نك طرز و تربیتی.
[ف.ا.س. خفیف، چابوق، سریع.

سَبَك [تمکینسز. * سبکبار: خفیف
یوکلو. * سبکبای: آباغنه چابق.

* سبکپرواز: چابق اوچان. * سبکرو:
چابق کیدن. * سبکروح: خفیف جانی،

کوروشمسی طاتلی. * سبکسار: عقلی
آز قفاسی پوش. * سبکسر: فرومایه،

سفيه. * سبکمزاج: بر دالده دورمایان،
عقلسز و اویناق. * سبکمغز: خفیف

پینلی، عقلسز.
[ع.ا.س. هنوز یره دوشمه مش یاغور.

سَبَل [بورن، باشاق. فطیده کی بولائیقلای.
[ع.ا.س. ج. سبیلار، یوللر، طریقار.

سَبَل [چاره لر، واسطه لر. ب: سبیل.

مقابل ایستاده کنیدی حیوانی ، دولت
ججخانه و معنایله حربه کیدردی .
سپت [ا. قامیش ، ساز و ساثره دن
سپتک یاپیلان قاب. سپتک إحتوا ابتدیی
مقدار : بر سپت چیلک . ص. سپت کبی
اورولش : سپت آراهه . - قولی : یاپوان
کمر . بچ. سپتده یاموق یوق : معلوماتیز ،
جاهل ، بی خبر . * سپتله : سپت شکلنده
اورولش ، آرقیری کسدرمه .

سپت [ا. دریلری سخنیان یایق ایپون
سپی] اجرا ایدیلن عملیات ، داغت .

سپید قام. بیاض ، آق ، سفید .
سپیده دم [قام. صباح آیدیلنی ،
صبح وقت .

سپت ع. عدم مؤ. آلی ، ۶ ، مذ. سه .
سپتار [قام. آله ، آلیش . دد و :-
آلیش وریش ، آلیم صایم .

ستادی ی. - تعین مافه آلی .
ستار [قام. اورتن . قوللرنک کناهرلی
اورتن حق تعالی تک وصفیدر .

ستار ع. - پرده . ج. ستر .
ستاره [ا. - بریشی اورتن ویا نظردن
کیزلین هرشی . پرده ، پنجه . ج. ستار .

ستاره [قام. یسلدیز ، کوکب ، نجم .
- شمار ، - شناس : منجم .

ستاره [قام. ویا سه تاره . اوج تللی
بر نوع منبوره . آهنک ، نظام .

ستار ی. - نامزدلرله مبتدیلرک بعض
وظائفک ایفاسته مجبورطوتولدقلری
و دی .

سپک - دکرمن طاشنک دلی .
سپک [ا. ویا مربکن . سریلن شی .
سولو - : قارله قاریشقی یاغور .
قام. قوناق ، مسافرخانه . بکچی
سپنچ [قلبه می . دنیا ، دار فنا .

سپند قام. - توتسی ، اوزرک تقمی .
سپور [ی. - طوپ اویونی ، آوجیلیق ،
آجیق هواده خوشجه وقت یکیرمه مخصوص
اکلنجه و اویونک بالکیز وجود بشرک
کرن .

سپور [قام. سبارش اولونمش ، ایصار
سپرده [لانش . ترک و إعطا اولونمش .
سپک - دکرمن طاشنک دلی .

سپک [ا. ویا مربکن . سریلن شی .
سولو - : قارله قاریشقی یاغور .
قام. قوناق ، مسافرخانه . بکچی
سپنچ [قلبه می . دنیا ، دار فنا .

سپند قام. - توتسی ، اوزرک تقمی .
سپور [ی. - طوپ اویونی ، آوجیلیق ،
آجیق هواده خوشجه وقت یکیرمه مخصوص
اکلنجه و اویونک بالکیز وجود بشرک
کرن .

سَحَابَا [سحاب کلمه جنک جمعی اوله ورق قوللا.
نیلیور سه ده یا کایشدر. ب: سحاب.
سَحَر [ع. ا. اورنه لنگه آیدینلایمه باشلا.
دینی صباح و قی. * علی السحر:
صبح ایرکندن. — خیز: صباحین
ایرکن قالدان. — کاه: صباح و قی.
ج. اسحار.

سَحَر [ع. ا. بوکو. بوکو قوتی حائر
سَحَر [اولان جاذبه. — تمیز: بوکو
ایله قاریشیق! فوق العاده بر قوه جاذبه
حائر. — باز: بوکوسی. — ملک: بوکونک
و. ا. — آیت: سحر.

سَحَل [ع. ا. اوزرینه بازی یازیلان طو.
مار. خاطره می عافقه ایدلک
ایستنه بن بعض احوال و حرکاتک قید ایدلک
یکی عمومی و یا خصوصی دفتر. محکمه ده
عهد و مقاولات کی موادک قید اولوندینی
دفتر. تو. ترجمه حال. ج. سجلات.
سَحَن [ع. ا. زندان، عبس، حبسخانه،
طومروق. ج. سجون.

سَجُود [ع. م. ج. بره قیامه. برای تعظیم
برینک اوکنده اکمله. طایفه.
سَجَل [ع. ا. سجنلر، زندانلر، محبسلر.

عشیر ، عنادی ، حکمی ، عامی . —
لوحه : پر کتاب و سائرہ نك اَك باشند
یازیلان یازی ویا چیزیلن رسم . — مست :
سرخوش ، — مسق : سرخوشق . — نامه :
مکتوب ، کتاب و سائرہ باشند کی عنوان .

سِر [۵. —] کیزی طونولماسی لازم کلن
سِر [شی .] علقك ابره میجکی ایش : سر
خلقت . آلدین ویا ال چیز کیدی . —
اولق : اورته دن غالب او . کیزلنك . *
سِرآ : کیزلیجه ، محرمانه . — داش :
برینك سرخی صاقلایان ، محرم و معتد .
ج . سمرار . ب : سمرار .

سِرآ [۴. —] ویا سرای ، بویوك قوناق .
ص [۵. —] تفتی و ترم ایدن ، ایرلایان :
تقمه سرا : تقمه پرداز .

سِرآ [۴. —] مسرت ، سونج ، ممنویت .
سِرآ [۵. —] ضدی : سِراء . فی لُصراء و السِراء ،
فی الشدة و الرخاء ، إدار و إقباله ، معیشت
دار لغنده و کنیشا لکنده .

سِرآب [۴. —] چولگرده اوزاقده کی آشیلای
سِرآب [معکوس بر شکله کوسترن
طبیعی بر رؤیت خطامی که صفا دخی یره
عکس ایدرک اوزاقدن بر صو سطحی کبی
کوردونور . اوزاقدن بویله صو کبی کوردون
یر ، پوساریق ، ایلغیم صالغیم .

سِرآستان [۴. —] دنیا ، عالم سِفلأ .
سِرآبیل [۴. —] ج . سرباگر ، کوملکگر ،
(عمومیتله) انوایلر ، زرهلر .
سِرآپا [۴. —] باشند آیاغه قدر ،
سِرآپا [تکمیل ، بوتون ، هپ .] تماماً ،
کاملاً ، هبسی : سوبلدکری سِرآپا یالاندر .
سِرآپرده [۴. —] پادشاه چادیری . بویوك
آراستنده کی ویا قاپوده کی پرده .

سِرآج [۴. —] ایشیق ، قندیل ، مشعله ،
سِرآج [چراغ ، آلت تنور : سراج راه
هدایت . کونش . — اگیل : آتش بوجکی .
ج . صرچ .

سِرآج [۴. —] (ت : سراج) . اگر
سراجخانه : سراجلر چاوشیمی .

سِرآچه [۴. —] کوچوك سرای .
سِرآدق [۴. —] لاشدن چادیر . یایون .
توز و دومان کردای .

سِرآسر [۴. —] باشند باشه ، کلیأ ،
بوتون . — بوینه تللی بر لاش .
سِرآسیمه [۴. —] ویا سراسیمه شادیرمش .
علقلنه خلل کلش ، حیرتده .

سِرآویل [۴. —] سرواگر ویا سرویلگر ،
ایک کنیش پانفالونلر ، کولونلر .
سِرآی [۴. —] حکمدار مسکی و دایره می .
بویوك قوناق ، حکومت قوناقی .

سِرآیاء [۴. —] ج . سریره لر ، دشمن اوزورنه
کوندوریلن عسکرلر .

سِرآیت [۴. —] یکجه ، بولاشمه . انتشار ،
انتقال : فضائی بزه سرایت
ایتمسین ده ...

سِرآر [۴. —] ج . سریره لر ، کیزی شیلر ،
درونی و کیزی فکرلر .

سِرآینده [۴. —] ایرلایان ، تفتی و ترم
خواننده .

سِرآباز [۴. —] ج . جسور ، بیکت ، پرواسر .
سِرآباز [۴. —] ایرانده بر سنف عسکر .
سربازی : یکتیک .

سِرآبال [۴. —] کوملک ، قیص .

سِرآبست [۴. —] حرکت ایتمک ویا ایتمه .
آزاد : انسان دنیایه سربست اوله رق
کلشدر . منافعت کورمه ین : سربست تجارت .
اوتانمایه رق و سبیلمایاروق حرکت ایدن :
چوق سربست بر چوجوق . ح . صقیلمسزین .
انسان بو باغچهده سربست دولاشه یلیری :
آچیقجه : سربست قونوشالم . — ترجمه :
مالآ ایدیلن ترجمه . — سربستی : سر .
بستک ، آزادلق ، حکم آلتنده بولونامه .
سِرآبسته [۴. —] باشی باغلی ، اورتولو ،
قابالی ، کیزی .

چاناواردن انسان رسم ؛ کوچو کندن
اولورسه پرچین .

و سرخ [ف.ا.ص. قیرمزی ، قیزیل . تر.ص.
قیرمزی مرکب . — سر : قزلباش .
و سرخاب [ف.ا.ص. قیرمزی صو ، قان ،
شراب . اوردک .

سر خوش [ف.ا.ص. مست ، سکران . ایچی
ایچوب سرسم اولان . عیاش .
سر خیل [ف.ا.ص. آتلی برجامتک باشی ،
آمری . حج . باش ، رئیس ،
کزیده : سرخیل ادبا .

سررد [ف.ا.ص. صوئوق ، بارد : آب سرد .
لطافتمز ، سرت ، خشین ، چیرکین :
سرد معامله . صوئوق : کرم و سرده باقلماز .

سررد [ع.م. (اقسام کلامی) صنعتله ترتیب
و تنظیم ایتمه . دله . قالبورلامه ،
آلهمه . غدا . بسط ، ایراد و بیان ایتمه ،
بیلدیرمه ، کوسترمه . طور مقسزین متوالیاسیله .
سر داب [ف.ا.ص. ویا سردابه . برآ لنده
سرین اومله ، مخزن .

سر دار [ف.ا.ص. سر عسکر ، قوماندان .
— اکرم : اسکیدن مشیر ایله
سر عسکر آراسنده بر موقعی اولان قو-
مندان که حرب زماننده عموم عسکره باش
قوماندانلق ایدردی . قیر-ی : اسکیدن
آسایشی تأمینه مأمور بولوکک باشی .

سر زنش [ف.ا.ص. باشه قاقه ، تکدیر ،
تعزیر ، چیقیشمه : بکا
سرزنش ایتمه ییکز .

سر سام [ف.ا.ص. سرسم . سه . انسانی
سرسم ایدن بین علی .

سر سری [ف.ا.ص. اوتده بریده کزوب
دولاشان ، دربدر ، آواره .
* سر سریانه : سر سیمجه ، دربدرجه .
* سر سریک : دربدرلک .

سر سم [ع.م. بدلا ، آلیق . اونوتقان ،
خاطرنده بر شی طوتامایان .
نه یایاجقی شاشیران ، عقلی طوبیلامایان .
* سر سملک : آلیقلاشمق .

سریشدیرمک [ف.ا.ص. داملا داملا
صلاقم ، داغیتقم ؛
صاچق : یاغور سریشدیریور . آزار آزار
اولشدیرمک : آلاجقیلریشه برآ ز باره
سریشدیری .

سر پکن - ب : سبکن .

سر پلک [ف.ا.ص. سر پلک فعلک مجهولی ؛
ب : سر پلک . ل . اوزاتاق
یا یلق ، آچیلوب صاچلق : نه دن بو قدر
سر یلوب سر پلشک : کلششمک ، اکنه
بوینه بویومک : چوجوق سر پلدی . یورکه
صو- : فرحلامق .

سر پلک [ف.ا.ص. ویا سیمک . اوتیه
برای صاچق ، آتارق داغیتقم :
قوشلره یم سر پلر ، دوکونده پاره سر پلر .
بر دال ، آل و سائر ایله صوئی دامله
دامله داغیتقم : یوزنسه صو سر پکز .
ل . سر پلک ، آزار آزار ، دانه دانه
صاچلق : یاغور سر پیور . کلششمک ،
اکنه بوینه بویومک ، بوی آتمق :
چوجوق شوایی آی طرفنده اپی سر پدی .
مه سر پدیرمک . م . سر پلک .

سر پندی [ع.م. سر پیلن بر شیک دانه
و داملا لری . آز خفیف
و ایجه یاغور . کری قالان مقدار .

سرت [ع.م. قاتی ، چتین : سرت تخته .
کسکین ، شرتلی : سرت توتون .
خیرچین ، خشین ، تیتیز ، حدتلی : سرت
آدم ، سرت خوی . یومشاق اولمایان :
سرت قاش . شدتلی ، زورلی : سرت هوا .
* سرتلشمک ویا سرتلنمک : سرت اولمق ،
قاتیلاشمق ؛ شدت و قوی آرتق ؛ ده
کسکین اولمق ؛ حدت و شدت کوسترمک .
مه سرتلشدیرمک ، سرتلندیرمک .

سر ج [ع.م. حیوان اگری .

سر چه [ع.م. معروف بر نوع کوچوک
قوش . آک کوچوک پارمنی .
[ع.م. مکسک میلی . پراکنده
سر چین [شیئار . سیمجه . بویوک

فارسه. آلن یازیسى ، قدر ، | تکریم ایچون چالاق وسویلیه رك پایلان
 یر . میر . میر . میر . | آواز . کجه قونسی ، لیلله .

سُورَت [ع. هجوم ، تهوړه الله ،
سولت : عسكرك سوطى .

سُطُوَح [ع. هج. سطرلر . ب : سطح .

سُطُوَر [ع. هج. سطرلر . ب : سطر .

سُعَادَت [ع. هج. شقاوتك ضدى ، بختيارلى ؛
مسرت : مسعود حال .

سُعَادَتخانه [ع. هج. بويوك وعترم پر ذلكه اوى ،
دولتخانه كې . هج. سعادتلى ، سعادتلو ؛

سعادتى اولان ، بختيار ، مسعود .

سُعَادَتخند [ع. هج. بختيار ، مسعود .

سُعَال [ع. هج. اوكسوروك . هج. دېكى ؛
بونماجه اوكسوروكى .

سُعَايَت [ع. هج. نخبه ، غيبت ، ظن ،
اقترا .

سُعَتَر [ع. هج. زاتر دنيلن نبات . هج. برى ؛
ككيك اوتى .

سُعْد [ع. هج. تحسك ضدى . هج. اوغور
كثيرن شى ، مباركلك . هج. سعود .

سُعْداه [ع. هج. سعبدلر ، بختيارلر .

سُعْدِيَن [ع. هج. اوغور عدايديلن مشرى
ايله زهره سياره لرى .

سُعْر [ع. هج. حبوبات ، ماكولات وامتنه .
كك معين قياى ، نرخ . هج. اسطار .

سُعْه [ع. هج. كنشلك ، بولقى ، زلكينك ؛
ثروت ورفاقت . طاقت ، قدرت ،

قابليت ، اقتدار . هج. سعحال ؛ ثروت ، اسارا
اقتدار . هج. سينك فتحيله ده دوغرودر .

سُعْه [ع. هج. چالشمه ، چابالامه . قوشه .

سُعْه [ع. هج. تعاون .

سُعِيد [ع. هج. بختيار ، اوغورلو ، مبارك ،
قرخنده . هج. عتدالله مقبول اولان .

سُعِير [ع. هج. آتش ، نار ، آتو .

سُعَاد [ع. هج. حيواناتك چفتلشمه مى .

سُعَاد [ع. هج. حيواناتك چفتلشمه مى .

سزكى . هج. سزومه ، آكلامه .

سَزْمَك [ع. هج. بلى اولمى ، دولاييسيله
آكلاشلىق ، حس ايدلك .

سَزْمَك [ع. هج. دولاييسيله وضمنآ آكلامى ،
خفيف صورتده حس ايتلك .

سَس [ع. هج. انسانك ويا حيوانك جكرلردن
اوغزندن چيرقان صدا . قولانجه

چاربان هر نوع صدا : داووك سسى .

كورولتو ، پايردى . هج. چقارمى ؛ اجمال
ومساعده . هج. برشى سوله مملك ، سكوت

ايتلك ، هج. چيقمق ؛ خبر قهورا . هج. سسى
چيقمق ؛ سويلك . هج. سسى كسك ؛

صومق ، كورولتو ايتلك . هج. ورمك ؛
چاغيرانه جواب ورمك ؛ چاغيرمق .

سسز : صدامى اولمايان ؛ كورولتو
ايتين ، ساكن ، ساكت ؛ سسز پر

آدم ؛ كورولتو ايتلكسزين ، سسى ايتيد
لبهرك ؛ سسز صدامز چالشيور .

سله مك ؛ ديكلمك ، قولاق ورمك .

سليمك ؛ چاغيرمق ؛ چاغيرانه جواب ورمك .

سَسْت [ع. هج. يوشاق ، كيوشك ،
ياواش ، ضعيف ؛ ست چيان .

سَسْتِرَه [ع. هج. خور كك سسى قازانجه
ويا تختلرى دوزكون برصورتده

راسه ايتلك يارايان آلت .

سَطْح [ع. هج. برشيك طيش يوزى ؛
صوك سطحى . طول وعرضى

اولان فقط عتى بولونمايان شكل . هج. سطحاً ؛
اوستدن ، طيش يوزدن . هج. سطحى ؛

طيش يوزه منسوب ومتعلق . هج. سطحياً ؛
طيش يوزدن ، اوستدن ، جزئى . هج. سطحيجه ؛

طيش يوزدن ، جزئيه . هج. سطوح .

سَطْر [ع. هج. برصره يازى ، كله ديزيسى .
هج. سطور ، اسطار . هج. اساطير .

سَطْر [ع. هج. غل سطرچ . معروف
اولان سطرچ كى غل

سَقَمَقُور [ع. بر جنس كرتشكه. بو كرتشكه. سَقَمَقُور نيك رلكنده بر جنس تولند. ع. دوشمه، زول. صاره. ع. خطا، قباحه، پاپراق دو كوله می. ع. ج. سَقَمَقُور، داملر، سَقَمَقُور [طاوانلر. ب: سَقَمَقُور. ع. د. اچمه جك شی و یرمه. سَقَمَقُور [مولامه، اړوا. ع. د. خسته، مریض. خطالی، سَقَمَقُور [یاكلیش، دوغرو اولمایان. سَك [ق. د. كوپك، ایت، كلب. ع. د. ج. سكراللز، مست سكراری [و سرخوش اولانلر. ب: سكران. ق. د. دوشومه، آندیشه، فكر. سَكال [ب. د. فنا فكرلی، بداندیش. ع. د. بر عجلده ساكن اولانلر، سَكان [اهالی، سَكته. ب: ساكن. ق. د. مو. اصل: سَكاه. كودی سَكاه [ایله بوسلك آراستنده بر پرده. ع. د. مو دوكه. معدنی ارغنه، سَكب [قالبه دوكه. داغمی یاغور. ق. د. آو كوپكترخی اداره ایدن. سَكبان [یکچیزلره منسوب بر صنف عسکر. ع. د. كسمه، طورمه، سَكته [انقطاع. - به اوغرامق: طورمق، آردی كسمك. ضرر، زیان، خلل. تنفس و جریانه خلل كل كمزین حس و حرکتی بردن بره ضرور دیران نرف. الدم دماغیدن عبارت خسته لق. ق. د. جگرلره ویا باشقه بر عرضه دو كوله می، داملا. - دازه ضرره اوغرامش، رخنه دار. سَكدیرمك [لته بر آیان اوستنده یو. رومك، صیجراتمق. بر شبنی آرا صره صیجرا به جق صورتده بره ویا صوبه تماس ایتدیره دك آتمق. ع. د. سرخوشلق، مستك. سَكِر [ع. د. شکر.

سَفیه [ع. د. بدلا، احمق. تریه سز، سَفیه [ادبیز. قبیح (سوز). ج. سفاه. ع. د. مو طاشیان ویا قویودن سَقاه [مو چكن كپسه. - قوشی: قیرمزی باشلی كوچوك بر قوش. ع. د. ج. سَقملر، مرضلر، عللر، سَقام [خسته لیلر. ب: سقم. ع. د. بوزوقلق، سَقطلق، سَقامت [یاكلیشلق، نقصانلق. ع. د. ویا استقالدال. اوتاناچق سَقاندال [بر حال ویا حرکتك میدانه چیقماستندن متولد كودولتو، دیدی قودوی، فضیحت، وذالت. بر سؤ مثالك تحرك ایتدیگی غیظ و غضب. سَقَر [ع. د. جهنم آتشی. ع. د. ایشه یاواماز شی، كوتو سَقَط [وفانده سز شی. حساب یاكلیشی؛ إفاده ویا زی یاكلیشی. قباحه، خطا. تر. د. اعضای بدندن بری ناقص ویا علیل اولان: بو آدمك كوزی سَقطدر. خطالی، فنا، تهلكلی، قصورلی، بوزوق: سَقط ایش، سَقط قاش. - سَقطلامق: علیل ویا ایشه یاواماز بر حاله قومق، بوزمق. - سَقطلامق: علیل ویا ایشلمز اولمق، بوزوقلق، قصورلی اولمق. - سَقطلق: علیل ویا ایشلمز بر حالده بولومه، بوزوقلق، فنانلق، قصور، یاكلیشلق. ج. اسقاط. سَقَط [ع. د. رحمدن دوشن چوچق. ع. د. ج. سَقط [چالاق طاشندن چیقان شراره. ع. د. ج. دوشوك اولان یرلر، سَقَطات [قصورلر، نقصانلر. ع. د. یمن ساحیلله آفریقاساحلی سَقَطره [آراستنده بر آظه. ع. د. دام، چاق، اوورتومی. سَقَف [ج. سَقونی، سقف. ع. د. خسته لق، مرض، علت. سَقَم [ج. اسقام، سلام. ع. د. مسهل کبی استعمال سَقَمُونیا [ایدیلن نبات. بیلک كوز اوتی، اچمه محموده.

Handwritten text in the left column, likely a list or account, written in a cursive script. The text is dense and fills the column from top to bottom.

Handwritten text in the right column, continuing the list or account, written in a cursive script. The text is dense and fills the column from top to bottom.

Handwritten text in two columns, likely a manuscript or ledger. The text is written in a cursive script, possibly from the 18th or 19th century. The left column contains approximately 20 lines of text, and the right column contains approximately 20 lines of text. The handwriting is somewhat faded and the ink is dark. The paper appears aged and slightly discolored.

سُمْتَرِاش [فاه. ت : صولتراش .
حیوان طرناقزنی کسه
مخصوص آلت .

سَمْحاق [ع. قفا طاسنك سطح
خارجیسی اورتن دری .

سَمَر [یوك طاشییه بیلك ایچون
حیوانلرك اوسته قونان شی .
بالان ، حال آرقه لنی . لی : قبا و غلیظ
(آدم) ؛ اورکوجلی (بورن) . — ی دیورمك :
تمایل ایتمك . — ی دوكله : کوچی بقیشمه مك .
— یخی دایامق : آخوره چكك . — یخی
قوغه لنی : قالین ساز .

سَمَره [ع. سرت . اسمرلك ، اسمر
رنك : سرت لون ، سمرت وجه .

سَمَسار [ع. ویا سیمسار . آلیچی
ایله صایحی آراستده واسطه
اولان ، دلال ، قومیسوینی . * سیمساریه :

سَمار اجرتی ، حق . چه سمار ، سماریر .

سَمع [ع. ایشینه . ایشینه حس ،
شیر . شهرت . * سمعاً : ایشیده رك ،
دیکلیرك . * سمعاً و ضاعه : باش اوسته
امرکزده ایشال ایدله جكدر ، كمال ایشیدله .
* سمی : ایشیتك حاسه منه منسوب
و متعلق : حس سمی . چه اسماع ، اسمع ،
وجج : اسماع ، اسماع .

سَمَك [ع. بالیق ، ماهی . چه اسماك .

سَمَن [ع. ت : سه من . تره یاغی .
آرمش یاغ . سمیزك ، یاغلیق .
— كلك ، — پیدا ایتمك : سمیرمك . چه .

سمون و اسمن .
سَمَن [فاه. یاسمن دینلن کوزل قوقولی
سَمَن [بیاض چیچك . * سمیر : کو .
کسی یاسمن کبی بیاض اولان . * منبو :
یاسمن قوقولو .

سَمَنَد [فاه. آت ، قولات . ع. ویا
سَمَنَدل : هند قوشی .

سَمَنَدَر [فاه. کویا آتشده یاشار موهوم
بر حیوان که خرافات ایرانیه ده
مذکوردر . صو کرته کله می .

سَمَو [ع. یوكلك ، رفعت ، یوكلك .

سَمَوَات [ع. ج . ویا سهاوات . سهار ،
[کوکرا ، آسهارلر . ب : سها .

سَمَوَت [ع. سمتر ، یولتر . ب : سمت .

سَمَوَر [ع. قاه. ت : سامور . آکل .
[الحوم مهلی کوچوک بر حیوان که
در یسندن کورک یاپیرایر . بو حیوانك تویلی
دواسی . ص . بودونك رنكند اولان ،
بودون یاپیش اولان : سمور کورک .

سَموَكین [ع. دینه لوده و نیم رسمی
چوخه دن آچیق جاکت .

سَمَوَم [ع. سام یلی ، اولدیریمی
[میجاق ووزکار . ج . سهائم .

سَمَوَم [ع. سملر ، زهرلر ، آغولر .
ب : سم .

سَمی [ع. یوكلك ، عالی ، مرتفع .
[هم نام ، آدش . مؤ . سمیه .

سَمیج [ع. حلیم ، شفیق ، متساهر ،
[مونس جوهر . ج . سمحاء .

سَمید [ع. ویا سمیت . حلقه شکند
[خاص اوندن یاپیلان لذتی آكله .

تغلیصه سمیدی : دکرده باطمایان سمید
شکند مالطار .

سَمیر [ع. ویا سمار . کجه لین بریله
[صحبت ایدن ، رفیق ، آرقداش .

متصف مناسیله بعض ترکییلرده بولنور :

وزیر معالی سمیر : معالی ایله متصف وزیر .
سَمیر مك [ع. ایتمك . مت . سمیرتمك .

سَمیز [ع. آتی ویاغی چولچه ، بلی ،
[آنته دولغون . — اوت : معروف

سَمیزه . — چه : اولدقچه ویا آز سمیز .
— لك : یاغلیق ، سمن .

سَمیع [ع. ایشیدن ؛ دیکلیرن . جناب
[حق . چه . سمعاه .

سَمین [ع. سمیز ، یاغلی : بازوی
[سمن ، حلم سمن .

سَن [ع. مفرد محطاب ضمیر شخصی .
[سنجه : سکا کوره .

سن [ع. دیش. یاش، عمر : سن
سن [رشد، سن کمال، سن شیخوخت.
* سن : یاش، اعتبارله. ج. آسنان.
سن [ع. یوکسکک، بویوکک،
عظمت، جلال، کوزلک، پارلاق.
سن [ع. برنوع نسات. — مکی :
سنا [پاراغی مسهل اولان نبات.
سن [ع. سنک کله سنک جمعی :
سناک [حیوان طیرناغنگ اوچلری.
سنایل [ع. سنبلر، باشاقلر.
سینامکی [س. پاراغی قوتلی مسهل اوله رق
قوللانیلان بر نبات.
سین [ع. مزراق، سونکو وساره
دمیری. بیلکی طاشی. ج. آسنه.
سنک [ع. حیوان طیرناغنگ اوچی.
ج. سنابک.
سنکی [س. زبازدی : زانبوقه. بویوچک
صندال، ماوونه، سنوق.
سخ، آطه لر دکرزنده ردوس جوارنده
کوچوک بر آطه.
سنبل [ع. معروف چیچک. * سنبل :
سنبل رنگنده؛ خفیف بولوتلی،
یاغورسز، خوش و سرین (هوا)؛ وقتيله
شیخ سنبل سنناک طریقتنه منسوب اولانلره
ویریلن صفتدی.
سنبله [ع. اون ایکی برجدن بری. باشاقل.
سنت [ع. پیغمبر أفندیوزک أفعال
و أفعال شریفه لری. ختان،
ذکرک اوچنده کی دری بی کسمه. * سنجی :
سنت عملیات یاپان. * سنتله مک : بیتیرمک،
صحنه کی سیلوب سوپورمک. ج. سنن.
سنتینه [یتا. — کیمی کیرن صولرک
سنتینه [طوبلاندیغی اک آشاغی قسم.
— قوبوسی : بوصوی بوشالتمق ایچون
قوللانیلان طومبه بورولرک نهایتلندیکی
چوقور بر. — اورتوسی : سنتینه یوللرخی
تمیز طومتق ایچون اوزرلرینه قاپانان قیصه
تخته لردن اورتو.

سنج [ع. طارتان، وزن ایدن. سخن
سنج : — : سوزخی طارتارق سوله یین.
سنج [ع. تیون دینلن و آغاچلرده
سنج [پاشایان کیمربچی کوچوک
حیوانک قورشونی تویلیسی. * سنجای :
سنجای رنگنده، قویو قورشونی.
سنجاق [س. ویا ساجاق. بویوک بایراق،
سنجاق [رایت. هر ولایتک باشلیجه
تقسیماتندن هر بری. کینک صاغ طرفی.
نجهوریت اوردوسنک هر آلاینده پولنان
واوزنده آیات کریمه یازیلی اولان آل بایراق.
— بوغق : ایستمداد، اشارتی اولوق اوزره
ساجاق اورتیه سندن بوغولارق کشیده اولونمق.
— پوسته سی : بوتون کیمی مرتباتنک ایکی
مساوی قسمندن تک نومرولو اولانلری.
— کوندری : کیملرک باشنده و قیچنده
بولونان ساجاق دیرکی. * سنجاقدار :
سنجاق طاشییان عسکر.
سنجان [س. ویا یانجان. ساقزلی و دیکنلی
چالی، موسی آغاجی.
سنجیده [ع. طارتالمش، وزن
اولونمش. ج. ای دوشونولش.
سند [ع. اوزرینه ایستناد ایدیلن شیء،
سند [مسند، دستک. اعتمادکاه، ملجأ.
بر بورچی ویا حق ییلدیرن مصدق کاغد.
دلیل، برهان. — لشمک : سند آلوب ویرمک.
سندان [ع. اورس، اوززنده دمیر
دوکولن آلت.
سندس [ع. ایپک قاش، اینجه دیبا،
سندس [نازک اطلس.
سندمه مک [فل، آفاق اوستنده ای طو.
رامایه رق سالانمق.
سندیق [ی. افلاس ایشلرینه باقی
سندیق [ایچون حکمه تجارت طرفندن
تعیین اولونان وکیل. اعضاسی بولوندیغی
بر هیئتک منافعی محافظه ایچون انتخاب
اولونان کیمسه.
سندیق [ی. مشترک منافع اقتصادی.
سندیق [نک هدفه سیچون تشکیل
اولونان هیئت.

سُنُقُور — شاهین .

سَنَگ [فا. — طاش ، حجر . — خارا :
طاش مرمر طاشی . — سَنَكْدَل :
طاش یورکلی ، مرمرتنز . — سَنَكْسار :
دج ، طاشلامه . — سَنَكْتان : طاشلق یر .
— سَنکین : طاشدن یاپیش .

سَن [ع. — چ. سَنَلر ، مرغوب و مقبول
سَن] اولان عادلر . ب : سَنَت .

سَنُوبِزِمَه [ی. — شهرت بولان هریشته
— ساخته و بودالاجه حیرت .
سَنُوح [ع. — ذهنه کله : خاطر مه اولمه
— سَنُوح ایتدی .

سَنُوح [ع. — برشیده ثابت قدم اولمه .
— ویا سینبر . حدود ، سرحد :
سَنُور [سینورده طولانان عسکر .

سَنُوی [ع. — سَنده برواق اولان .
— سَنیه منسوب و متعلق .

سَنَه [ع. — اَرشک کونش اطرافنده برکزه
— دوغمی مدتی ، ییل ، سال . چ. سَنین .
سَنی [فا. — بویوک تپسی . تورکجه ده سینی
— شکنده ده یازیلیر .

سَنی [ع. — یوکسک ، جلیل ، رفیع ،
— عالی ، یوجه . پارلاق ، کوزل .

سَنی [ع. — اهل سنت مذهبتدن اولان :
— سَنی نورکر سیدر .

سَنین [ع. — چ. سَنلر ، ییللر . ب :

سَنین [سَنه .
سَنیور [بتا. — ویا سینیور . افندی ،
سَنیور [موسیو . فرلکدرک آشاغی
— مَبَقَه سی افرادنه ده دیر .

سَو [فا. — طرف ، یان ، جالب . — سو :
— طرف طرف ، هر یانده ، هر طرفده .

سَو [ع. — کوتولک ، فئالی ، اُزیت ،
— سَو [مضرت . ص. فنا ، مضر ، مفسد ،

مؤدی . — حرکت : کوتو حرکت ، —
— اخلاق : اخلاق بوزوقلنی : — نیت : نیت
— فئالی ، بوزوق نیت . جی : سَواه ایسه ده
— یزیشته ، قبیحه معناسنه اولان (مساءة)

کله سَنک جی اولان (مساوی) کله سی
قوللاییز : مساوی ، اخلاق ، دیرز .

سَو [ع. — دوغروسو : (سوی) . غیره ،
— [دن باشقه ، مستثنای .

سَواه [ع. — بر ، مساوی . اورته ده
— بولونان .

سَوایق [ع. — چ. سابقه لر ، یکمیش اولان
— وقعه لر . ب : سابقه .

سَواحِل [ع. — چ. ساحلر ، دیکیز قییلری .
— ب : ساحل .

سَواد [ع. — قارا ، سیاه ، قار ، رنگ .
— برشیک آکثریتی . جیم سورو .

شخص ، فرد . — البلد : شهرک قرا و قصبائی ،
— سور خارجه کنار علاتی . — واسودالمن :

کوز قارمی . — و. ویداء القلب : قلبک
— دینی ، دین یری ، عقی قلب .

سَوار [فا. — ص. بینیش ، بینچی ، آتلی .
— آب : — آتیه بینیش .

سَواری [فا. — سَینه تک بریمی قابدان ،
— قوماندانی . آتلی عسکر .

سَوال [ع. — سورمه . دهلنه ، صدقه
— ایسته . سورولان شی . چ. آسَهله .

سَوِزَه کَتیف [ی. — دوشونولن
— اوپزه کتیفه . مقابل دوشوننه عائد و مناسب

اولان ، افسی : ذهنی ، خیالی . — اَنفَسی
— اولان شی . (ضدی : اوپزه کتیف : آفاق) .

سَوِستِر اَتوم [ی. — برشیک آلتده
— بولونان ، اونک اساسی

تشکیل ایدن شی .
سَوِبقونَسِیدیان [ی. — خفیف ویا معطل

شعوری اولان .
سَوِک [ع. — چوقق سید بکنک آلامی

سَوِک [ایچون بیشیک آلتنه قونان قاب .
— ی. — ویا — وولیمه قوروزیف .

سَوِبلیمَه [یک آز مقداری : قوق قوتلی
— آتشی . — بیک اولان ککره می ، یاقچی

ویک زهرلی بوماده . (یومورطه آقبه - ووت
— بوتک پانر هر بدرلر .)

The first of these is the
 fact that the system is
 not self-sufficient. It
 requires a constant
 supply of raw materials
 and energy. This is
 a major problem for
 the system, as it is
 dependent on the
 availability of these
 resources. The second
 problem is the fact
 that the system is
 not flexible. It is
 unable to adapt to
 changes in the
 environment. This is
 a major problem for
 the system, as it is
 unable to cope with
 the increasing demand
 for resources. The
 third problem is the
 fact that the system
 is not sustainable.
 It is unable to maintain
 itself over the long
 term. This is a major
 problem for the
 system, as it is
 unable to provide for
 the needs of future
 generations. The
 fourth problem is the
 fact that the system
 is not equitable.
 It is unable to provide
 for the needs of all
 people. This is a
 major problem for
 the system, as it is
 unable to provide for
 the needs of the
 poor. The fifth
 problem is the fact
 that the system is
 not transparent.
 It is unable to provide
 for the needs of the
 public. This is a
 major problem for
 the system, as it is
 unable to provide for
 the needs of the
 public. The sixth
 problem is the fact
 that the system is
 not accountable.
 It is unable to provide
 for the needs of the
 public. This is a
 major problem for
 the system, as it is
 unable to provide for
 the needs of the
 public. The seventh
 problem is the fact
 that the system is
 not effective.
 It is unable to provide
 for the needs of the
 public. This is a
 major problem for
 the system, as it is
 unable to provide for
 the needs of the
 public. The eighth
 problem is the fact
 that the system is
 not efficient.
 It is unable to provide
 for the needs of the
 public. This is a
 major problem for
 the system, as it is
 unable to provide for
 the needs of the
 public. The ninth
 problem is the fact
 that the system is
 not reliable.
 It is unable to provide
 for the needs of the
 public. This is a
 major problem for
 the system, as it is
 unable to provide for
 the needs of the
 public. The tenth
 problem is the fact
 that the system is
 not secure.
 It is unable to provide
 for the needs of the
 public. This is a
 major problem for
 the system, as it is
 unable to provide for
 the needs of the
 public.

The first of these is the
 fact that the system is
 not self-sufficient. It
 requires a constant
 supply of raw materials
 and energy. This is
 a major problem for
 the system, as it is
 dependent on the
 availability of these
 resources. The second
 problem is the fact
 that the system is
 not flexible. It is
 unable to adapt to
 changes in the
 environment. This is
 a major problem for
 the system, as it is
 unable to cope with
 the increasing demand
 for resources. The
 third problem is the
 fact that the system
 is not sustainable.
 It is unable to maintain
 itself over the long
 term. This is a major
 problem for the
 system, as it is
 unable to provide for
 the needs of future
 generations. The
 fourth problem is the
 fact that the system
 is not equitable.
 It is unable to provide
 for the needs of all
 people. This is a
 major problem for
 the system, as it is
 unable to provide for
 the needs of the
 poor. The fifth
 problem is the fact
 that the system is
 not transparent.
 It is unable to provide
 for the needs of the
 public. This is a
 major problem for
 the system, as it is
 unable to provide for
 the needs of the
 public. The sixth
 problem is the fact
 that the system is
 not accountable.
 It is unable to provide
 for the needs of the
 public. This is a
 major problem for
 the system, as it is
 unable to provide for
 the needs of the
 public. The seventh
 problem is the fact
 that the system is
 not effective.
 It is unable to provide
 for the needs of the
 public. This is a
 major problem for
 the system, as it is
 unable to provide for
 the needs of the
 public. The eighth
 problem is the fact
 that the system is
 not efficient.
 It is unable to provide
 for the needs of the
 public. This is a
 major problem for
 the system, as it is
 unable to provide for
 the needs of the
 public. The ninth
 problem is the fact
 that the system is
 not reliable.
 It is unable to provide
 for the needs of the
 public. This is a
 major problem for
 the system, as it is
 unable to provide for
 the needs of the
 public. The tenth
 problem is the fact
 that the system is
 not secure.
 It is unable to provide
 for the needs of the
 public. This is a
 major problem for
 the system, as it is
 unable to provide for
 the needs of the
 public.

Handwritten text in Arabic script, likely a religious or philosophical treatise. The text is written in a cursive style and covers the left half of the page.

Handwritten text in Arabic script, likely a religious or philosophical treatise. The text is written in a cursive style and covers the right half of the page.

Handwritten text in Arabic script, likely a religious or historical document. The text is arranged in approximately 25 horizontal lines across the left half of the page. The script is dense and cursive, typical of classical Arabic manuscripts. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.

Handwritten text in Arabic script, continuing from the left page. The text is arranged in approximately 25 horizontal lines across the right half of the page. The script is consistent with the left page, showing a continuous flow of the document's content. The right page also exhibits signs of aging and slight discoloration.

دوغم . - يوق : ديسه چك قالدی ،
اعتراض اولونماز . ساز و - : اكلنجه لی
جمعیت . - یی : اهرانجی ، معترض .

سوز [فاه- یانه ، طوتوشه ، آتش .
دل : يورك یانه می . پر- :
آتشی . - ناك : یاقیچی ! مؤثر ، حزن
انکیز ! - . موسیقیده بر مقامك اسی .

• سوزنده : یاقیچی ، عرق ، پك مؤثر .
• یاقیچی ، عرق ، یاقان : • دلسوز :

يورك یاقان : وقعه دلسوز کربلا .
[فاه- یاقان ، عرق ، یاقیچی :

سوزان [آتش سوزان .

[فاه- یانه ، باقه . تأثیر ،
سوزش [حزن ! عظیم تأثر . • سوزشلی :

آتشی ، مؤثر ، حزنلی .

سوزگج [• سوزمه یارایان آلت .

• چوبان سوزگی : برچیچك .

سوزگی [• ویا سوزكو . بروع انجه

• سوزمه یارایان آلت .

سوزلشمك [• بربریت سوز ویرمك ،
ایتمك ! بربریت سرت سوزل سولمك .

سوزلمك [• سوزكیدن كچكرك قصبه
اولونمق . (قوش) قنارلیخی

اویناقمسزین سمرتجه اوچق . كزورولتو .

مرتجه قایار کبی صاوشوب کیتمك . یا

حرکت نازلیجه شورق ، قورولق : قارشیده

کلین کبی سوزله . چوق ضعیفلامق :

خته لقدن سوزلدی . (کیزلر) یازی قیامتق .

• ویا سوزلو . سوز ویرمش

سوزلی [• ویا آلمش ، سوز ایتش .

• سوزكیدن کچیرمك تور .

سوزمك [• تیلرخی توقیفنوماهی تصفیه .

یوقاردن آشانلی ایجه تدقیق ومعاینه ایتمك .

• سوزمك ففلی . • سوزو .

سوزمه [لمش ، سوزكیدن کچیرلمش .

سوزن [فاه- ایکنه ، ابره .

• می-ان کوکی . يورك ویا

سوس [• سوسلی : تزین ایدلمش ، چکی
دوزن ویرلمش . • سوسلمك : کسندینه چکی
دوزن ویرمك ، بزتمك .

سوسپانسوار [• ی . • برعضوی قالدیق

سوسپان بر نوع باغ .

سوسمار [فاه- کلر ، کرتنگله .

سوسمك [• طوس اورمق ، (حیوان)
باشیله اوروب ایتمك .

سوسن [• سوسام دینلن نبات که
چیچکی مختلف رنگده اولور .

سوسپالیزمه [• ی . • وسائط و منابع

مال ، أموالی هیئت اجتماعیة إعاده ،

مساعي مشترک و مواد استلاکیه هر

که تقسیم ایدرک ، منابعی ده موفقاتیک

بر قوتلرول آلتہ آلارق جمعیت بشریه یی

بام باشله بر شکله صولق ایستہ تیرک

ملکی . قارل مارقس عفری سوسپالیز-

مه تک مؤسسلرندن بریدر .

سوسپالیست [• ی . • سوسپالیزمه

اولان : سوسپالیست بر مبعوث .

سوسیولوژی [• ی . • حادثات اجتماعیة

سوسیولوژی پک یکی بر علمدر . • سوسیولوغ

ویا سوسیولوژیست : سوسیولوژی ایله

اشتغال ایدن عالم .

سوفر اژده [• ی . • هم جنسلری

حقق و حق اؤککلرک بوتون حقوقی

ایستین قالدین .

سوفلور [• ی . • تیارو صحنه -نده اویون

ایدلرله سوبله چکری کله لری فیصلایان .

• اوکه دوطری ایله ، آرقه دن

سوق [دوزتوب سورمه . اولاشدیرمه .

کوندومه ، ارسال . - الجیش : بویوک

عکری قوتلرخی سوق و اداره ایتمك فی-

اصل ، کوك ، منشأ ، منبع . جم سيسان .

• می-ان کوکی . يورك ویا

آغاچ کچیرن قورت ، کوهه .

اصل ، کوك ، منشأ ، منبع . جم سيسان .

• می-ان کوکی . يورك ویا

آغاچ کچیرن قورت ، کوهه .

اصل ، کوك ، منشأ ، منبع . جم سيسان .

• می-ان کوکی . يورك ویا

آغاچ کچیرن قورت ، کوهه .

اصل ، کوك ، منشأ ، منبع . جم سيسان .

• می-ان کوکی . يورك ویا

آغاچ کچیرن قورت ، کوهه .

اصل ، کوك ، منشأ ، منبع . جم سيسان .

• می-ان کوکی . يورك ویا

آغاچ کچیرن قورت ، کوهه .

اصل ، کوك ، منشأ ، منبع . جم سيسان .

• می-ان کوکی . يورك ویا

آغاچ کچیرن قورت ، کوهه .

اصل ، کوك ، منشأ ، منبع . جم سيسان .

• می-ان کوکی . يورك ویا

آغاچ کچیرن قورت ، کوهه .

اصل ، کوك ، منشأ ، منبع . جم سيسان .

• می-ان کوکی . يورك ویا

آغاچ کچیرن قورت ، کوهه .

اصل ، کوك ، منشأ ، منبع . جم سيسان .

• می-ان کوکی . يورك ویا

آغاچ کچیرن قورت ، کوهه .

اصل ، کوك ، منشأ ، منبع . جم سيسان .

• می-ان کوکی . يورك ویا

آغاچ کچیرن قورت ، کوهه .

سولپوك [ص. سرتلگى . متاتى كيتش ،
سومش . * سولپومك : كيوشه مك ، صارقى .
سولكو [ص. كيوشك ، صارقى ، صو .
لوق ، بوروشوق : سولكويز .
سولو [ى . ويا سولو . تك برآرتيست
مارفندن سويله ن وياچالينان پارچه .
سولوك [ص. قان آمن معروف حيوان :
سولوك طومنى .

سولوك [ص. قيرمى بوي ، قيرمى
سولوك [ص. مينيوم معدنى . حفى رصاص .
سولومن [ص. معروف بر زهر ، آغو .
سولينه [ص. قالمش بوجى ديلن ماسول
صدقى بحرى بروجك .

سومتر [ص. برنوع خفيف بغدادى .
سومرمك [ص. هيسى طولايوب ييك .
ص. ميلوب سوبورمك .

سومسوك [ص. مسكين ، سونه په .

سومك [ص. برئى ويا برسيمه ايچون
زومى اولق . عاشق اولق . خوشلاقي ،
حظ . . اوقاشق ، تلطيف . مته سوديرمك .
سومكرمك [ص. ويا ستموكرمك .
بودنده كي سوموكى طيشا .
رى آتمى : كورولتو ايله سوموكرمكى .
سومك [ص. نيمى بوزونله قاقارق ايمك .
دورنوب قاقق .

سومنانبول [ص. تماميله اويقوده
سومنانبول اولدينى حالده يوروين
وقونوشان كيمسه ، سائر فى المنام .

سوموك [ص. انسان ويا حيوانلرك بور .
* سوموكو : بورئنده ووداغى اوستنده
چوق سوموكى اولان : سوموكى بوجك .

سومه [ص. سومك قلى . نيمت ، خب ،
بوداد : اونك سومه نته باقه !

سومن [ص. اوزئنده يازى يازمى
ايچون ماسه نك اوستنده والك

سوق [ص. چارشى ، بازار . = الحرب :
حرب ميدانى . ص. اسواق .

سوقاق [ص. شهر وقصبلرده اولر آرا .
سندكى يول .

سوقيات [ص. عسكر ، ارزاق ومهمات
سوق ايمه ايشلرى : دائره سى .

سوكش [ص. سب وشتم ، دشنام .

سوكلون [ص. (ت : سولون) . رآز
رئىكى ، اوزون قويروقلى بر قوش .

سوكمك [ص. بر شيشى كوكندن ويا
اولدينى يردن چيقارمى ،

آيىرمى . ديكيشى بوزمى . كچلمسى كوج
اولان بىردن كچمك . زورله اوقويايىلمك :

چوجوق يازى سوكمكه باشلادى . اقباضدن
قورتاراق عمل ايتدirmek . ظهوره ، كو-

رونمكه باشلامى . شفق : اورتلىق آغازمه
باشلامى . مته سوكدرمك . ل . سوكمك .

سوكمك [ص. سب وشتم . مته سوكدرمك
ل . سوكك . مته سوكشمك .

سوكند [ص. آند ، يمين ، قسم .

سوكندى [ص. (ت : سوكوتو) .
سوكش شى ، سوكوك .

سوكوت [ص. ويا سوكود . اكتر ياصولاق
يرلرده بويون معروف اناج .

سوكوش [ص. ضوده قابنامش ات :
كردان سوكوشى لذتى اولور .

سوكوك [ص. سوكش شى ، ديكيشى بو .
زولمش بر : سوكوكرى تعمير .

سوكون [ص. بزدن بره ظهور . =
ايتك : كورونمكه باشلامى .

سوكه [ص. قابو و بخره يرلرئنده ديواره
ربط اولونان چرچيونه نك هربر

ضلعى . = ماشى : بو چرچيونه نك اوستنه
كلن اوزون يكپاره ماشى . = لك : سوكه

كجى قوللايلاق ، سوكه يه يارايان .

سوكى [ص. نيمت ، عشق ، شفقت .
* سوكى : سويلن ، محبوب ، دوست ، عزيز .

سَوِیَهِت [س. شمدی کوروسیه ده غله،
مجلسی معناسنه کلن روسجه برکله .

سَوِی [ع. دوز ، دوزخو ، بر ، برابر .
علی السوی : بردوزی . مؤ. سویه .
• سویا : بردوزی ، مساوات اوزره .

سَوِیجی [ص. سون ، عجب ، عاشق .
برقادینه ناشق اولان (قاری) .

سَوِیداء [ع. ویا سوده . - القلب :
إسانت . تخمک کوبی .

سَوِیش [سخ. آفریقایی آسیادن آبیرون
بهر سفید ایله بحر آجری
برلشدیرن قنال . قنالت جنوبنده ویر
نامده کی قصه .

سَوِیَلْمَک [ف. مذاکره ایتلک ،
قوتوشمق .

سَوِیَلْمَک [ف. ویا سوله مک . لفردی .
دیمک . آکلانمق ، خبر
ویرمک . شکایت . : والله آنه مه سویلرم .

سَوِیَلْمَک [ف. کندی کندینه سویلک .
تفاخر . مت . سویلتمک : سویلک سوق
واجبار . ، إقرار و إعترا ف ایتدیرمک .

سَوِیَلْمَک [ف. کندی کندینه سویلک .
روایت ایدلمک . م . سویللمک .

سَوِیم [ص. سومه ، محبت . جاذبه .
• سویلی : إنسانک زورله محبتی
جلب ایدن ، جاذبه لی .

سَوِینج [ص. سونجه ، سرور ، فرح .
• سونجلی : فرحلی .

سَوِیْمَک [ف. منسون و ممرور اولمق .
مت . سوندیرمک .

سَوِیه [ع. مساوات ، اشلک ، برابرک .
علی السویه : بر دوزی ، بر
بری اوسته .

سه [ف. (ایسه) نک مخفیدر : کلیرسه
کیدرز : کلیر ایسه ...

سه [ق. عدد . اوج ، ۳ . - یک : اوچله
بر . - با دو : اوچله ایکی . دو :
چفته اوج .

آلتده . بولونان کوهلری مشینلی بر مقوا
پارچه سیله سونکر کاغذدن ویا بوکا بکزر
شینلردن عبارت اولان آلت .

سومیه [ص. اسکی اوت میندریرینه
قاروله یه قونان یا یلی شله ویا
بوسبتون دمیردن یا یلی آلت .

سونات [ص. مختلف اوج و بعض کره
درت پارچه دن مرکب موزیکه
هواسی : موزارک سوناتلری .

سونیه [ص. ویا سونه یه : مسکین ، اوستی
باشی مردار ، پیس .

سوندا [ص. بر شیشی ایچنه طالع یرمق
سوریه معاینه یه یارایان آلت .

سوندرمک [ف. ویا سوکندرمک . یانان
بر شیشک یا غمسه نه نهایت
ویرمک ، إطفاء انک : هوی - سندرکز .

سونگر [ص. دکیزدن چیقاریلان خفیف
او مسامانیل بر ماده کی مایعاتی
طوتوق خاصه نه بناء اواشلردنه قوللانیلیر .

سونکره بکزه یین قبا و یومشاق شی . -
طاشی : مهرلری ، تختلری اوغغه یارایان
خفیف بر طاش .

سونگوز [ویا سونکی : تفننکک اوجنه
طاقیلان آلت جارحه . کاغذ
نده کی آتشی قاریشدرمغه مخصوص اوزون
دمیر . - له مک : سونکی ایله اورمق .

دورنمک ویا آتشی قاریشدرمق .

سوتک [ف. ویا سوکنمک . یا غمده اولان
شی آرتق یا غماق .

سونوک [ص. سونعش ، آرتق یا غمایان .
طونوق ، پارلاق اولمایان . بحر
شالمر ، شهرتمز : سونوک و حقیقه .

سونه [ص. بشیل باشلی قیل قوروق یابان
اوردکی . ارکک اوردک .

سوزاره [ص. غروب شمسن یا تجیه
قدرد سوزن زمان . قوتوشمق ،
اوینامق و الخ . ایچون بوزمان ظرفنده وقوع
بولان اجتماع .

سوزه تر [ص. باشدن یکمه چوجون
قانه می .

العادة درت مختلف تەمپودن عبارت موسیقی
پارچە می : آیدینک ، موزارک ، بۀ نووۀ ک
سەفونیلری ک مشهورد .

سَهْو [۶.ع. خطا، یا کایش، غلط، مہو یا :
یا کایش لقلہ، یا کیلہ رق، خطا،
* مہو بات : خطا، یا کیش لمر.

سهولت | ۴۔ قولایلق ویرن . * سهولتی :
قولای قوللایلیر ، قوللانیشلی .

سہی [قد سہی . دوز: سرو سہی
۱۰۶] ع. جنوب جہندہ کورولن

سنگھیل [مشہور پاولاق بریلدیز۔
[ی۔۔۔ موسیقیدہ۔ دنجی نوطہ۔ بو
سی [نوطہ کی کوسترن اشارت۔

سَيَّات [صوگلر . ب : میته .
سَيَّاح [شهره کزن .

سِيَّاحَتِ [۴۰۰] اوزون يولچيلىق، يولچيلىق
۱۰. سِيَّاحَتِ * سياحتنامه : برآمدك
۱۱. سِيَّاحَتِ كوردون كوردون، سِيَّاحَتِ

سَادَاتِ مَهْمُورِينَ . فخر کائنات افند عزیزک
۴۰۶ . ایتدار ، نفوذ ، آمریک

نسب مبارکتره : انتساب ، امیرک . *
سیادتلو : نسب پاک پیغمبری ه . انتسابی اولان .

سَمَّار نيلن بره نقل ايديله ييلن. متحركه،
قيملدار. بويوك مفازلرده شتيرلرك
آن ايدن اكرت مجلنه كه تودن

سہاء [ع۔ و سہی۔ دب اکبر۔ برجہ
عائد بریلڈیز۔

سهام [ع.ج. صهار، صيرلر، اوقلر.
[ب: صهر.

سہ یا [شجرہ : ب : سیا .
 فا۔۔ ویا مہیا ، سیا . اوچ آبائی

سه پتيك] اثبات ايديله مه ين مرشيئدن
شبه ابدن : سه تنك بر بحرر .

سَمَرْ . ع.م. اویانیةلق ، اور یامامہ .

۲۱ کونلک بر سه زون .
سه زون : اقامت : ویشی ده ، قارلسبادده
[۱۰۰۰] موسم . صورده مدت

سه قهر [ی.۔۔ مفرط برغیر تکشکله
دینی و یا فلسفی بر مذہبک و یا
مفرقہ نیک افکارخی تعقیب و مدافعه ایدن .

سہیل [ع.م. قولاى . - ممتع : ظاہراً
قولاى كورون فقط سويلنسي
حق زور اولان سوز . * سہلا : قو -

چو روز و روز او را سوزد : به شهر با تو
لایققله . اهلا و مهلا : خوش کلدیکز،
صفا کلدیکز .

منسوب اولان . — لك : نسب پاك جناب
يغمجری به مذویت .

سیدیک [ص . چیش ، منانه دن دوکولن
• سیدیکلی : چیشلی .

سیر [ص . یورمه ، حرکت ، کیمه .
آجیلدی سیراغ ایدک ایماهل دل : فضولی .

اوزاقدن بانوب قارشیماسه . آکلنجه .
— جی : کورولمه شایان بریشی سیرایدن .

اوزاقدن بانوب قارشیایان .
[ص . ج . سیرتلر ، اخلاق و اوصاف .

سیر [ص . یغمجری نرك افعال و اخلاقیه ترجمه
حال دن بحث ایدن کتاب .

سیر [قاص . طوق ، طومش اولان . •
سیر [دلیر : یورکی طوق ، قاتمش .

سیراب [قاص . صوبه قاتمش ، صولو ، آبدار ،
[قاص . کزیه ، تفرج ، تماشا .

سیران [قاص . کاه : سیر . ی .
[ص . برآدمک احوال معنویه می ،

سیرت [اخلاق و احوالی ، طبیعتی .
ترجه حال ، سرگذشت . ج . سیر .

سیرتو [ص . برنوع دفع .
[ص . صیق اولمایان : سیرک دیش .

سیرک [ص . صیق اولمایان : سیرک دیش .
[ص . اسکی رومالیر زمانده

سیرک [ص . اسکی رومالیر زمانده
عمل . ایچنده جابازلق کور-سیریلن قبالی

وداروی بر .
[ص . او قومزاق ، مهر .

سیرک [ص . او قومزاق ، مهر .
[ص . سیرکمه فعلنك دوغرمی

سیرک [ص . سیرکمه فعلنك دوغرمی
[ص . ب : سیرکمه .

سیرک [ص . ب : سیرکمه .
[ص . ویا سیرکمنك .

سیرک [ص . ویا سیرکمنك .
[ص . او یقیدن سیرایوب او .

سیرک [ص . او یقیدن سیرایوب او .
[ص . یغجه ترمه مک .

سیرک [ص . یغجه ترمه مک .
[ص . عینی ماده به دار برچوق

سیرک [ص . عینی ماده به دار برچوق
[ص . لره کوندولن مکنتوب .

سیرک [ص . لره کوندولن مکنتوب .
[ص . بیت و سائر بولکلرک درکدهکی

سیاست نقطه نظرمن ، پولتیقه جه . •
سیاستگاه : حکومتک اجرات سیاسته سنگ

محل ایقاعی . • سیاسی : سیاسته منسوب
و متعلق . • سیاسیات : امور سیاسی ،

پولتیقه ایشلری . • سیاسبون : پولتیقه
ایشلرله اشتغال ایدلر .

سیاق [ص . قلیجلی . لیججی . جلا .
[ص . ترتیب ، سلسله ، نسق ،

سیاق [ص . ترتیب ، سلسله ، نسق ،
کلیشی . — کلام : کلامک تسلسل و انتظامی :

— وسیاق : بر عبارتهك آلتی اوستی
منتظم و اویغون اولماسی . طرز ، اسلوب :

بو سیاقده بر شی یازبکیز .
[ص . آقان ، آچیجی ، مایع :

سیال [ص . آقان ، آچیجی ، مایع :
[ص . آقان شی ، ماده سیاله .

سیاله [ص . آقان شی ، ماده سیاله .
[ص . رقیه : اکثراتی جریان .

سیان [ص . رقیه : اکثراتی جریان .
[ص . (می) کله منك منی سیدر .

سیان [ص . (می) کله منك منی سیدر .
[ص . آقاه ، ها بو بجه سیاتدر . زبانزدی

سینک فحیله در .
[قاص . ویا سیه . قازا : بحر سیاه .

سیاه [قاص . ویا سیه . قازا : بحر سیاه .
[ص . زنجی ، سیاهی . • سیاهلانتق :

سیاهلانتق [ص . زنجی ، سیاهی . • سیاهلانتق :
[ص . سیاهلانتق : قارارمنق . •

سیاهلانتق [ص . سیاهلانتق : قارارمنق . •
[ص . سیاهلانتق : قارارمنق . •

سیاهلانتق [ص . سیاهلانتق : قارارمنق . •
[ص . سیاهلانتق : قارارمنق . •

سیاهلانتق [ص . سیاهلانتق : قارارمنق . •
[ص . سیاهلانتق : قارارمنق . •

سیاهلانتق [ص . سیاهلانتق : قارارمنق . •
[ص . سیاهلانتق : قارارمنق . •

سیاهلانتق [ص . سیاهلانتق : قارارمنق . •
[ص . سیاهلانتق : قارارمنق . •

سیاهلانتق [ص . سیاهلانتق : قارارمنق . •
[ص . سیاهلانتق : قارارمنق . •

سیاهلانتق [ص . سیاهلانتق : قارارمنق . •
[ص . سیاهلانتق : قارارمنق . •

سیاهلانتق [ص . سیاهلانتق : قارارمنق . •
[ص . سیاهلانتق : قارارمنق . •

سیروقو [ی. غایت صیجاق آسن بر
روزگار ، سوم ، سولانو .
[ی. زلزله لرك ساعت ،
سیرموغراف مدت و وسعتی قید
ایدن آلت .
[س. هواده طولو صو بخاری ،
سیلس دومان ، پوس .
[س. جرائر بحر سفیددن برآطه .
سیسام ساموس ده دیر .
[ی. ویا سستم . برلکده
سیستمه [چالیشق ، خصوصی برایش
کورمک ایچون برطالم شیدلرک ویا قسملرک
منظم صورتده برآرایه جعندن حاصل
اولان ترتیب ، جمله ، مجموع . اساسات ،
حادثات ، نظریات ، معتقدات و سائرده
مرکب منتظم برکل ، جمله . بر طریقت ،
بر مذهب تشکیل ایتک اوزده بر آرایه
طوبیلاشم دوزرو ویا یاکلیش اساساتک
هیئت عمومی ، مجموع آفیه و قواعد :
ده قارتک سیستمی .

سیستیت ی. مشابهتک ایتابی .
[ی. توتون یاراقلردن یاپیش
سیغار یودورلاق برشی که جیناره کبی
ایچلمک یارار ، فرک جینارهمی . ب. جیناره .
[س. معین ومنتظم برآچرته
سیغورطه [مقابل یاتمین ، طولو ،
غرق الخ . تهلمک لردن اموال منقوله ویا
غیر منقوله تک تامینی ؛ بویله بر تأمینات
درعهده ایدن قومیا . جی : آغیه
و سائرده سیغورطه ایدن . لی : قضایه
قلزش تحت تأمینه آلمش .
[ی. بویاتک ایچنه قاتیلان
سیغه تیغ [قورویچی برنوز .
[ا. مالک قیچی ، سیغورطهمی
سیف اولاولی داخل اولدیغی حالده
لیانده تسلیم ایدیه جکنی ییلدیرن بر کله .
[ع. قلیچ ، تیغ ، شمشیر .
سیف [س. صادم : کسکین قلیچ . ج.
سیون ، آسیای . * سینی : قلیچه یعنی
عسکرلکه منسوب .

[ذ. مسکین مسکین قیرداتق ،
سیقتینمک [قاشینق .
[س. قابدن قابه مانع نقل ایتک
سیفون [مخصوص آلت . ایکی دفعه
بوکولن و بوکولش یرنده فنا قوقو کلمه مک
ایچون دانما صو بولونان بوروکه مطبخ ،
آبد سناخه و سائره مجر الزنده بولونور .
[ی. بک بویوک بر سرعتله
سیقلون [دونه لک تبدیل موقع ایدن قاصره .
[ذ. ویا مسیکریمک . خفیف
سیگریمک [سیچرامق ، سیلکیمک .
[س. ویا سینسی . کیزی ، صاقلی .
سیکسی [انسانه کیزلیدن ضرر ویرن .
[س. هضمی قولای ، قولای
سیککین [هضم اولنور .
[ذ. (حیوان) درین درین
سیککیمک [ایکله مک .

سیکمز ص. هضم اولونماز .
[ذ. ویا سینمک . کیزلیمک ،
سیکمک [بر دلیک صوقولق . هضم
اولونق . کیمک ، نفوذ ایتک . قورقوب
یوزولمک . ایتک ، داهاق (شیش) .
[ذ. دیواره ایشه مک . قیزمق ،
سیکک [آزمق .
[ا. تکررلکی آباق قابری
سیکته تین [واسطه سیله قائمه . بوسپوره
آلیشق ایچون چالیشیلان ویا قاتیلان یر .
[ی. قارواستنده یوزومک ایچون
سیکی [قوللاتیلان تحتدن برنوع اوزون
آباق قابی ، ایویک .
[س. ویا سینیر . حرکت و حس .
سیگیر [سینه نافلک خدمتی کورن
یایض برقورودون شکنده کی عضولرون هر
بری ، عصب . سکیره طوقونق : جان
صیقق ، تیتیزلندیرمک . لی : عصبی ،
سیگیری اولان ؛ عصب المزاج .
[س. بسلکدن صویک یوزنده
سیکیل [حاصل اولان یشیل قیارجق .
آلده و آمانده چیقان اوفاق قیارجق .

— خانه : زندان ، قاراللق بر . — دل :
کوکلی قارا ، کوتو یورکلی . — روزه یوزو
قارا ، رذیل ، رسوای . — روزه بختسز ،
بدبخت . — قام : قارا رنگلی . — کار :
صوچاو ، قباحتی ، کنهکار .

سیدونیزمه [ی.س. قلسه‌طینده مختار
ساواشان مذهب .

سیونیست [ی.س. سیونیزمه مذهب
طرفدار ویا منسوب .

سی [ع.ص. ایکسی بر ، مساوی ، موازی .
اسانموده بونک منی می اولان
سیان کله می مستعملدر .

سیلیا [یتا.س. کوره‌کلی عکسنه ایشله-
ده‌ک مندی کریه‌دوغرو سوقا .
سی [ع.ص. فنا ، کوتو ، بد ، ردی :
اعمال سیئه .

سیئه [ع.ص. فئالقی ، خطا ، کناه ، عمل
شر . صوچ ، قباحث . ج. سیئات .
سییو پرهیتر [ال.س. ایستیمی قورودارق
انبساطی آرتیران ترتیبات .

ش

ش [س. الفبایک اون آلتیجی حرفی اولوب
ایمجد حسابنده ۳۰۰ عددی کوسئور .
شاه [مه. پاشا و یاشاسون کله‌لری رینه
آلقیش مقامنده قوللانیلیر .

شاء [ع. ایستدی معناسنده فعل ماضیدر .
یا لکزر ان شاء الله تعبیرنده مستعمل
اولوب اگر الله ایسترسه دیمکدر .

شاب [ع.ص. بوروشدیریمی بر ماده .
— دیکیزی : بحر احمر . بحر . —
کسیلمک ، — کبی طوکی : شایه‌روپ قاله
قالقی . — علی : صیقیرک طرناغی دوشورن
برعلت . قیزیل : — پاولاق لعل رنک . *
شایه‌اوطورمق : مشکلاته اوغرامق ، مضطر
قالقی . * شایخانه : شاب چیقاریلان یر ،
شاب اوچاغی .

[ی.س. سینه‌ماوغرافی کله‌سنک
مختصری . آله‌انلر کینسو ویا
ویا کین توپ دیرلر .

سینه‌ماوغراف [ی.س. اوله‌وق آلتیش بر صره
فوتوغرافی بویولته‌رک دائمی حرکت
تأثیرخی ویرن پک بویوک بر سرعته
و ضیا واسطه‌سیله کنیشجه دوز بر لوحه
اوزینه عکس ایستیرن آلت . بویک
مناظرک کوسترلدیکی سالون ویا بناسکه
مختصرآ سینه‌ما دیرلر .

سینی [ع.ص. بویوک تپمی .

سیوری [ع.ص. اوجی ایجه وکسکین ؛
ایجه و اوزون ، بویلی .
— عقلی : دلجه ، زیرزوب . — سینگ :
صوقیشی ؛ انسانک فنا خالده جاتی یاقان

و صیتمه آشیلابان مضر حیوان . * سیو-
رتک : ایجالتوب سیوری ایتک ، سیوریلتنک .
* سیوریلجه : سیویلجه . * سیوریلشک :
ایجه و سیوری اولقی ، بوی آتمق . *

سیوریلک : ایجه و سیوری اولان شیئک
حالی ؛ ایجه و اوزون بویلیق . * سیو-
ریلک : آدم او ، میدانده چقیمق ، ترقی .

[ع.ص. حذف ، لغو ، فسخ . —
سیوش [ی.س. بر دور قرینک صوک
سنه‌می یه بر ۳۳ سنه قریه و دوت
آیده شمسیه ایله قریه آراسنده غائب اولان
بر سنه یه دیرکله اصطلاحات مالیه‌مزدندر .

سیوشیک [ع.ص. لزوجتی ، یایشقان ،
سیوشیک قایار ، معجز ، آبرماز .

سیوف [ع.ص. ج. سیفلر ، قلیچلر .
ب : سیف .

سیویشمک [ع.ص. اصلجه قایق . کسب
لزوجت ایتک .

[ی.س.ص. عسکر ویا خواجه
سیویل اولمایان ، ملکی ، باشی بوزوق .
— قاه . ویا سیاه . قارا . — بخت :
سینه [ع.ص. طالعسنز . — دوش : قارالر
کینمش . — چرده : آسمر ، قارا یاغز .

آیاقلری یوقاری قالدیرمنی ، مج بردن بره
قیزوب جبارله هجوم و تعرض و ضعیفی آلتی.
شخص نیلان نشان .

شاد : قنات ، ممنون ، ممبر ، : اکوکل شاد
اولاجقدر . • شان ، • مان ،
• ناک : ممنون ، سورجی . • باش :
آفرین ، ماشاء الله معنسانده کله تعیندر .
• کام : ممبر و ذائل مرام اولان معنسانده
که آجبق شخصه وصف اولور . • شادمانی :
مسروریت ، محظوظیت : إتقار شادمانی .
• شادی : سوشج ، مسروریت .

شاداب [فا. ص. صولو ، صوبه قامنش ،
تر و تازه ، طراوتی .

شادروان [اورتہ سندھ ضارلق ایلہ
صوآقان حوض۔

شادیہ | ۴۔ مؤ. آہنگدار و کوزل سہ
تورکی و شرقی سولہ بن ، مفتحہ .

شاذ] ع.م. قاعده کلیه اویمایان ،
مستثنی ، قاعده خارجنده اولان .

شاز [مه. برمایعك بول بول كودولتو ايله آقاسه تصو براندو و مكر دقه للانله

شار شار آقیوردی . شاریل شاریل ده دیر .

شار | شهر دن غلط برکله .

شارب | ايمن : شارب الميل والنهار .

شاربون | کچن وقارا قبارجق دنیلن بر

میراث ایدر . نباتات و باخوص حیوانات

قارا ويا اصر برتوز بولنور.

شارِ تَرَوْز [ایچی۔ سو فولو مشہور بر

شارح [ع.ص. شرح ایدن؛ بر شیخ
قاراشیق پرلرخی ابضاح ایدن.

شارع [الله ویا پیغمبر . یول : موقوف -

ج. نوارع.

شاب آراستہ کی کنج ۔ - امرد : دھا
نوبہ منس دلیقالی ۔ چہ شبان ۔

شاهش قاسم آفرین ، محمدین .

شایان م. شامش ، مفتون ، حیران.

شابلال | دوکوک و اچیق ، پرمرد .
قیافتی ، تنبل ، مکین .

شاب] مه. او برکن دوداقلرک چیقاردینی
سی تصویر ایدر : شاید مه اودی.

شاپر | دود افلرك چيقارداني مسه نصه و

سایر اویدی. شاعر شو بوده دیر. —

اتفاق: یکن ویا اوپر کن دوداقلردن سس
سقارمق: دوداقلدی، شارداته، شارداته

بوردي . ل . شاپردامق . - دي . - . برکن
با او برکن دو دافله دن حشاش

سابقہ

دکتر ۱۹۲۵ - ۹۰ - فسی آتدیلر ،
ایقه کسیدیلر و ایتدیلر کالان

مكرلك آناج . صوبا بورومى باشلى .

باب الاثني عشر في بيان طرق التماسك بين
الاشياء والاعراض والاعراض والاعراض

باپلاق - طوقات ، -

تاتو . دوز دام ، تراجه . چاق .
[ای . . . بیروک و کوزل صفه ،

تحریر : کوئٹہ ۔ قرآن کریم و درہ بکریہ بعضاً
تحریر : مسکن ۔ - دو : مولوی تقیہ

دزبانه الوریثی یوکسک ریحله دلولونان
ده یومی ، مئسم ، قلم الیاء .

شاخ | قال: دال، بوداق: شاخ و برك.

- خنځار : دائمی برداقی ، بوسنوزلی .
- خنځار : دائمی ، آناخلة ، قودمات .

اخ - آتک اوک آياقلىرى يوقارى

۱- کتب و رسائل : ۱- ساحل حق : اول

شاطر [ع. ص. مامر ، حاذق ، ظریف ،
اق. رنار. حملہ کار ، شریر .

شاقلاقمق [۱. قامچى و سائرەدا شەنلە
سارماق شاق دى - س
چىلارقمق . ل . شاقلامق .

شاقول [۲. برايك اوخەنەنغىر شى
باغلاۋوب پراقتىقنى وقت الدىقنى
وضەت . شاقولى : يوقارمىن آشامىيە
عمودا ايتى .

شاقە [۳. وا شاقا . لطيفە ، مزاج . آغز -
سى ، ال - سى : بىرخ اوزمەك ويا
برىز قىزدىرمق ايمون - وىلەن - وز ويا ال
الە دو قونوب طومىقدىن عىبارت حركەت .
اشك - سى : بوسورتلە ياپىلان حركەت
قاپلى . سى : شاقا و لطيفە ايدىن ، شى .
لاشمق : بىرلە شاقا و لطيفە ،
اكتەك ، بىرىنە طاقلمق .

شاكر [۴. شىكر ايدىن ، كوردىكى
ايللى اونونمايۇب وى نەمى
خىر ايلە ياد ايدىن : شاكر نەمت .

شاگرد [۵. شىاعت ويا بىرەلم تەخسىل
ايدىن ، طالب : بىر استادە
ملازمت ايدىن ، قىلمىلە .

شاكى [۶. شىكەت ايدىن ، مىشكى .
شال [۷. اوموزە ايتىلان ، بوشە ويا بلە
ساريلان ايغە يوك قاش : بولاشدىن
قوشاق . شىمىر كىچىسى قىلىدىن مەبول پەك
قىمتدار قاش . س . بولاشدىن ياپلىش .

شالوار [۸. چوخەن ويا لاشدىن اوستە
كىلىن بول بىر نوع طون .

شالۋپاى [۹. ايكى دىركىلى كۈچۈك كىمى .
شام [۱۰. بىر سىفەك شىرقەندەكى سوربە
قطەلەندە مەشھور بىر شىر .

شام [۱۱. قونقلايان ، قونۇ حس ايدىن :
قوۋ شامە .

شام [۱۲. آقشام . - سحر : آقشام
شام [۱۳. شامكە : آقشام وقتى .

شاميانيا [۱۴. فرانسە ايتىلدىن بىرىنك
اسى و بىر ايتاندە چىلەن
پەك مەبول بىياش : شراب .

شامت [۱۵. اوغورمىزلىق ، يىمىزلىك :
مىشوم اولە .

شامخ [۱۶. يوكسەك ، مەرتەپە ، عالى :
جبال شامخە ، مەفور .

شامدان [۱۷. ب : شەمدان .

شامىل [۱۸. مەسى احتوا و احاطە
ايدىن ، ساران ، عومە عاند اولان .

شامە [۱۹. قوقو دوغىق خامسى ،
قوۋ شامە .

شان [۲۰. حال ، حالت . طبيعت ،
دەپ . شى : ايشى . منصب :
وضەت : اجتابە . مائىنە : نە حالە سەك ؟
شەئيت : حقيقت ، بىر شىئەك مىقى ،
حقيقى ، وارلىق ، وجودى . ج . شۇون .
شان [۲۱. (اوستەكى لىقلە عىنى ايسەدە
تور كىچەدە معنامى فرقىلدىر .)

شان [۲۲. حال ، كىيىقت . حق . شەيت ، حسن
صيت ، اعتبار ، مەرتەپە ، كوستىش : جالىم .
مەرتەپە ، عظمت ، قدر . شاندە : شان
و شەرتى اولمايان ، كوستىشەمىز .

شانتاز [۲۳. رذالت و بحالى موجب
بىر شىئى افشا ايتەك تەدبىلە
بىزدىن پارە ، مامورىت و سائرە قوبارمە .

شانتوز [۲۴. شىرقى سولەك مىنقى
ايجرا ايدىن قادىن ويا قىز .

شانزان [۲۵. دىكوشن ، تەول ايدىن .
شانزالى : رەكەن رەكە
كەرن ، مەتون .

شانس [۲۶. طالع ، بخت ، نصيب .
شەادت ، مىنت . بىر شىخە
نظرآ حادثاتك ايلەك ويا كوتولەك دوغرو
مىل مەفروضى .

شانقىرى [۲۷. قاپانمايان پارەلرە وىرىش
ايسە . مەرطان ، آسكە .

شانو [۲۸. بىر تارودە آفتورلىك اورون
اورنادقلىرى بىر ، مىنە .

شانه [۲۹. قازىق ، - زن : طرايعى .

شاقوق [۳۰. ويا شوق . ايشىق ، ضيا ،
شەلە .

شاه [ف.ا.]. ویا شه . پادشاه ، حکمدار .
شاه ایران پادشاهی . باش ، برنجی :
 شاهراه : بویوک یول . سطرنج اویوننده
 سطرنج طاشلرندن برنك إسی . شاهر :
 شکار ، - : آرنغیس . - مردان ، -
 ولایت : حضرت علی نك القابیدر . * شاهانه :
 حکمداره دیق ویا یاقیشه حق صورتده ؛ شاهه
 منسوب و متعلق ؛ نفیس و مکمل ؛ ح . يك
 مکمل اوله رق . * شاهباز ، شاهبال الخ .
 ب : شه . * شاهلائق ؛ ب : شاخلائق .
شاهد [ع.س.]. بر شیئی کوزیله کورن
 و بر ماده یه دائر کوردیی و بیلد .
 یکی شیئی حضور محکمه ده سوله یین .
 بر شبنده حاضر اولان ، بولونان . فخر
 کائنات آفندیزه وصف اولور . ملک . بر
 عررك دلیل مقامنده ایرادایدیلن فقره سی .
 - زوره ؛ یلان یره شهادت ایدن . ج . شهود .
شاهد [ف.ا.]. کوزل قاری ، محسوبه .
 - بازار : مبتذل دلبر . - بازه
 زبیرست
شاهدانه [ف.ا.]. کوزل و بویوک اینجی
 [دانه سی . ایری دانه .
شاهق [ع.س.]. یوکسک ، مرتفع ، شاخ :
 [جبال شاهقه .
شاهقه [ع.س.]. داغ تپه سی ، ذره جبل .
 ج . شواقی .
شاهمردان [ف.ا.]. غایت آغر و بویوک
 [موقوف .
شاهنامه [ف.ا.]. ویا شهنامه پادشاهلرک
 [ترجه حالرخ حای کتاب .
شاهی [ف.ا.س.]. پادشاهه منسوب و متعلق .
 [شاهلق . نشاسته ایله یومورطه دن
 یایلان برحلوا . ایرانک کوچوک برپاره سی .
 برنوع اسکی طوب . مرمر : اینجه یاتیسقه .
شاهین [س.]. وقتيله آو ایچون تربیه ایدیلن
 [قیصه غاغالی بیر ییجی برقوش .
شایاق [س.]. قباحه دوقونمش یوک قاش .
 [س.]. بو قاشدن معمول .
شایان [ف.ا.]. مناسب ، لائق ، جیبان ،
 [مستحق ، یاراشیر ، یاقیشیر .

شایه [ع.س.]. بیلک ، کبر ، لکه . قصوره
 [نقصان . فلاکت . ج . شوائب .
شاید [ف.ا.د.]. شرط و احتمال بیان ایدر ،
 [اگر ، بلکه ، بالفرض ؛ اولورکه
شایسته [ف.ا.س.]. لائق ، یاراشیر ، شایان ،
 [سزاوار : شایسته تملطیف .
شایع [ع.س.]. شیوع بولان ، دیولان ،
 [بیلین ، هرکسک معلومی اولمش .
 حصه دارلر آراسنده مشترک : حصه شاهعه .
شایعه [ع.س.]. نشر ایدیلن ، اُرافه یا-
 [ییلان خبر ، حوادث . ج . شایعات .
شایگان [ف.ا.س.]. لائق ، یاقیشیر اولان ،
 [شایان . بول ، واسع ، مبدول .
شَب [ف.ا.س.]. کیجه ، لیل . - یلدا :
 [منه نك اَك اوزون کیجه سی . -
 آفروز : کیجه پارلایان . * شبانروز :
 کیجه و کوندوز مجموعی . * شبانکاه :
 کیجه وقتی . * شبانه : کیجه لك ، کیجه
 وقتی اولان : ضیاف شبانه ، صحبت شبانه .
 * شبیره : کیجه قوشی ، یارامه . *
 شبتاب : آتش بوجکی . * شبچراغ : کویا
 کیجه وقتی شعله صاچان برکومر . *
 شبخون ، شبخون : کیجه باصغینی . *
 شبخیز : کیجه قالقوب عبادت ایدن ویا
 چالیشان . * شبرنك : قارا ، سیاه . -
 زنده دار : کیجه یی دیری طوتان یعنی اویو-
 مایان : زاهد شب زنده دار . * شبستان :
 حرم دأره سی ؛ یاتاق اوطه سی . * شبکیر :
 کیجه وقتی یایلان شیئه وصف اولور :
 ناله شبکیر . * شبنم : چیک ، ژاله .
شَبَاب [ع.س.]. کنجلك ، تازه لك ، جوا .
 [نلق . عهد - : کنجلك زمان .
شباط [س.]. منه نك شیمدی ایکنجی ،
 [اولجه اون ایکنجی آیی .
شَبَاك [ع.س.]. شبکله . ب : شبکه .
شَبَاك [ع.س.]. آوی طوزاغی ، مالینجی آغی .
 [حصیر . پارمقلىق . پارمه اقلی نجره ؛
 نجره . ج . شابیك . إسم مره : شباکه .

شَبَان [ع. - ف. - چوبان .
 شَبَان [ع. - ج. - کنجگر ، جوالگر . ب :
 شَبَبُوی [ف. - مختلف رنگده معروف
 سَبَح [ع. - بوروبک قابو . اوزاقیدن
 شَبَر [ع. - قاریش : ۲۲-۲۴ سانتیمتره .
 شَبَرَف [ف. - مدت حیات . ج. - اشیار .
 شَبَش [ع. - حیوان اغزینه طاقیلان کم .
 شَبَع [ع. - طوعه ، اشتهاسی آله .
 شَبَعَان [ع. - طوق ، طوعش .
 شَبَك [ع. - مایعونه بکزر آجی قیرمزی
 شَبَكَه [ع. - طوزاق ، آغ ، بالیق آغی .
 شَبَه [ع. - شبکه حدیده : برملکنده کی
 شَبَه [ع. - مثل ، نظیر ، بکزر
 شَبَه [ع. - اولان شی . - جزیره : بر
 شَبَه [ع. - جزیره در . ج. - اشیاء .
 شَبَه [ع. - ذهنک هر هانکی بر شی
 شَبَه [ع. - حقدنه قرارمزلنی ، شک ، تردد ،
 اینتامنه میل ، هدم اطمینان . قورقو .
 شَبَه [ع. - کوتورمک : حقدنه شَبَه
 ایدلک : ایکی کره ایکی تک دوت ایتدیکی
 شَبَه [ع. - کوتورم . - یوق ، نه ، اوکا
 - می وار : تصدیق تعبیرلری . - سز :
 - حقدنه هیچ شک وشبهه ایدله مین صاعلام ،
 صحیح : ح. - شک صاعلام برصورتده : شَبَه
 سز بوکون حرکت ایده جکدر . - لنگه :
 شک وشبهه دوشمک ، تردد وروسه اده
 مت شَبَه اندیرمک .
 شَبیه [ع. - بکزو ، نظیر ، مائل ، مانند .
 شَبَه [ع. - فوش ، زمستان . فصل : فوش
 شَبَه [ع. - موسی . - شانی : قیسه منسوب .
 شَبَاب [ف. - عجله ، صرعت ، چابلق .
 شَبَاب [ع. - اتمک : عجله ایله آتلی ، ویشق .
 شَبَاب [ف. - عجله ایدن ، نوسان ،
 شَبَاب [ع. - چابق اولان : آتیلان .
 شَبَر [ف. - دوه ، جل . - کره : دوه
 شَبَر [ع. - ایلک کدی : قارماقاریشین ، غیر
 متاسب : زوراک ، ایتقاد و تواضع . - باره
 ر دوه بویک آغیرلق . - بان : دوه چی ،
 دوه چوبانی . - مرغ : دوه قوشی .
 شَم [ع. - سوکه ، سوکوب صایمه ،
 شَم [ع. - آزارلامه . - ایخک : سوکک .
 ج. - شتوم .
 شَم [ع. - ج. - شتور ، سوکوب صل
 شَم [ع. - آزارلامه لر . ب : شتم .
 شَم [ع. - شتیکلجی . مختلف ، متفرق ،
 شَم [ع. - آری آری ، داغنیق : مواد شتی .
 شَم [ع. - شتیق مفردی . لغت
 شَم [ع. - آتقیه باق .
 شَجَاع [ع. - جسور ، هیکیت ، قبا
 شَجَاع [ع. - دانی ، بهادر ، دلیر . ج. - شجمان .
 شَجَاعَت [ع. - هیکیتک ، بهادراق ،
 شَجَاعَت [ع. - جسارت ، بهالت ، حماست .
 شَجَر [ع. - آناج . ج. - اشجار .
 شَجَر [ع. - بر آناج . بر کسه تک
 شَجَر [ع. - سلاله سی کوسترن آناج شکلنه
 مشابه جدول ، سلسله نامه . - لی : نال
 ونسی شجره ایله مصدق اولان .
 شَجَعَان [ع. - شجمان [جسور لر .
 شَجَن [ع. - دل ، بوداق . - ف غم ،
 شَجَن [ع. - آندیشه . ج. - شجون ، اشجان .
 شَجُون [ع. - ج. - یا اشجان . شجنلر ،
 دال بوداقلر ، فرعلر ، شعبلر .
 شَجَو [ع. - هیکیت ، جسور ، بهادر .
 شَجیع [ع. - شجعاء ، شجمان ، اشجعه .
 شَخَم [ع. - ایش یاغی . - ولیم : یاغ
 شَخَم [ع. - وان : بحر ، غرائیت . ج. - شحوم .

شَبَان [ع. - ف. - چوبان .
 شَبَان [ع. - ج. - کنجگر ، جوالگر . ب :
 شَبَبُوی [ف. - مختلف رنگده معروف
 سَبَح [ع. - بوروبک قابو . اوزاقیدن
 شَبَر [ع. - قاریش : ۲۲-۲۴ سانتیمتره .
 شَبَر [ع. - مدت حیات . ج. - اشیار .
 شَبَرَف [ف. - کیجه کیدن ، کیجه یول
 شَبَرَف [ع. - یورون : دزد شبرو .
 شَبَش [ع. - حیوان اغزینه طاقیلان کم .
 شَبَع [ع. - طوعه ، اشتهاسی آله .
 شَبَعَان [ع. - طوق ، طوعش .
 شَبَك [ع. - مایعونه بکزر آجی قیرمزی
 شَبَكَه [ع. - طوزاق ، آغ ، بالیق آغی .
 شَبَه [ع. - شبکه حدیده : برملکنده کی
 شَبَه [ع. - بوللر تک هیئت مجموعه سی . یارمقلق .
 ج. - شباک .
 شَبَه [ع. - مثل ، نظیر ، بکزر
 شَبَه [ع. - اولان شی . - جزیره : بر
 شَبَه [ع. - جزیره در . ج. - اشیاء .
 شَبَه [ع. - ذهنک هر هانکی بر شی
 شَبَه [ع. - حقدنه قرارمزلنی ، شک ، تردد ،
 اینتامنه میل ، هدم اطمینان . قورقو .
 شَبَه [ع. - کوتورمک : حقدنه شَبَه
 ایدلک : ایکی کره ایکی تک دوت ایتدیکی
 شَبَه [ع. - کوتورم . - یوق ، نه ، اوکا
 - می وار : تصدیق تعبیرلری . - سز :
 - حقدنه هیچ شک وشبهه ایدله مین صاعلام ،
 صحیح : ح. - شک صاعلام برصورتده : شَبَه
 سز بوکون حرکت ایده جکدر . - لنگه :
 شک وشبهه دوشمک ، تردد وروسه اده
 مت شَبَه اندیرمک .
 شَبیه [ع. - بکزو ، نظیر ، مائل ، مانند .

شحنه [فا. ضابطه مأمور، صوابی دوغروسی شینک کسریله در.

شخص [ع. إنسانك ورون شكل و هیئت جسمانیه سی.

نفس، ذات، کیشی، فرد، متکلم، مخاطب و غائب. صورت لرندن بری: اوزاقدن

کوروان شی. - ثالث: دعوا ده طرفیندن اولمایان. - معنوی: شرکت و قومپانیا

کبی فردی بر شخصیتی اولمایوب، وجودیت قانونیه و نظامیه سی اولان معنوی پروازاق.

* شخصیا: ذاتی و صورت ظاهره سی اعتباریه، کندی شخصی نقطه نظرندن.

* شخصیات: شخصه عائد. وزلر وایشلر، برینک - صوصیت آن - والنه متعلق شیئر.

* شخصیت: شعوری فردیت، موجودیت فردیه: شخصیت بشریه به حرمت لازمدن.

شخصه خاص اولان طبیعت. حاکم

شده [ع. تشدید دین علامت: (۳) که مکرر اوقونا جبق حرفلرک

اوستنده بولنور. - لی: اوزرنده شده بولونان؛ بچ. قویو، خالص: شده لی اشک.

شدید [ع. ص. سرت، ذوصولت، قاتی، قوی. ثابت، مستمر. صیق

مساعده سز، ألم، تحملی زور. کثیف. - الباس: جسور. مؤ. شدید. ج. شداد.

شدیده [ع. فلاکت، مصیبت، بلا. معدن اوجاغندن چیقاریلان

شذر [آلتون پارچه لری. کوچوک ایخیلر. بیله زیک وماره کبی رنکلی جام

ایشاری. ج. شذور. [ع. آبرسه، تفرد، تجرد.

شدوذ [ع. قاعده به مخالفت، بوزوقلق. ج. نزلر، آلتون پار

ی، چولانده

شراره [ع. و شرده. قیلیلیم. -
 شراره پاش : قیلیلیم مساجان.
 ج. شرارات.
 شر است [ع. غوغای اوله ، سوز
 آکلامه ، بکیمه ، قیتیزک.
 شرع [ع. یلکن ، کئی یلکئی.
 ج. اشعه ، شرع.
 شرافت [ع. قدر و شرف صاحب اوله ،
 اعتبار ، ناس عندنده معتبر
 اوله. شریف اوله. صوی ، اصالت ، نجابت.
 شراق [مه. آن صورت برسی تصویر
 ایدو : شراق دیه قابو آچلدی.
 شرائط [مه. ج. شریطه لر ، مشروط
 اولان خصوص لر ، شرط لر.
 شرایع [ع. ج. شریعه لر ، قانون لر ،
 نظام لر. ب : شریعت.
 شرابین [ع. ج. شریالر ، دامار لر.
 شراب [ع. ایچمه. - مدام : دائم ایچمه ،
 سرخوشلق. اکل و - نیجه ایچمه.
 شرب [ع. ایچمه و بر یری صولامه
 وقف. ایچکی.
 شربت [ع. بر دلموده ایچیلن شی.
 بر یردوم. شکرلی صو ، ایچیله
 چک طائی شی : ویشنه شربی ، مسهل.
 کوره صوی. شربجی. لیوناطه و ساره
 کئی شیشلر ساتان. شربتک : شربت
 یاغنه آئوریشلی. شربلی : ایچنده شربت
 اولان ، کنداینده زهرلی حیواناتک صو.
 قاسنه مانع اوله جق بر خاصه بولونان.
 شربه : صو دستیسی.
 شرب [مه. ویا شرباداق. بر شیشک
 سرعتله قبادیق ویا کسیدیلکئی
 تصویر ایدر.
 شربت [ع. (شر) ک مؤخ. فنا ،
 یاراماز ، خیرچین. زبازدی
 شیشک کسرطه در.
 شربت [ع. حدت ، فوران. هیجان.
 شدت ، حرارت ، قیزقینلق ،
 کنتجک آزعینلقی.

شرح [ع. کنتیشلنه ، بسط ایتمه ،
 یایمه. (آنی) کسه. (قابوی) ایچمه.
 عرض ایتمه. یضاح ، بیان ، توسیع ، تفصیل
 تأویل ، تفسیر. ج. شروح.
 شرحه [ع. آن پارچه صی. غل کسه
 ویاومه آری ، دبلم ، پارچه.
 شردمه [ع. اندان جماعتی. ج. شرا.
 ذم ، شراذیم.
 شرر [ع. ج. و شرار. آتیدن فیر.
 لایان قییلیم لر. ب : شراره.
 شرسوف [ع. قبولغه کبکترسک
 اوکونده کی قیفر داق. فلاکت.
 شرط [ع. قاعده اساسیه. بر شیشک
 متوقف علیجی. بر شیشک اجرا.
 سنک متعلق اولدییی دیکر شی. بر بازار.
 لفلک اجرا سنک منوط اولدییی معاهده ،
 قید. طلاقه ایدیلن یمین. - واقف : بر
 محب وقف مال موقوفی تعلیق ایندیکی
 ماده. ج. شروط. ویا (شریطه) نک جمعی
 اولان : شرائط. شرطلاشمق : طرفین
 شرطلریخی بیان ایدرک مقاوله لشمک.
 شرطلامق : تمیز اولمایان برقایی بر قاج دفعه
 ییقامق. شرطلی : بر شرطه باغلی اولان ،
 مشروط ؛ طلاق ایله یمین ایتمش.
 شرطنامه : شرطلی حاوی مقاوله نامه.
 شرط [ع. هلاکت ، اذنان. بر شیشک
 باشلاقیجی. بر شیشک ایش.
 یارامایان و آتیلایان اولان کسی. ج. شرط.
 شرطه [ع. مجموعه باشلایان عسکر.
 مساعده روزکار. ج. شرط.
 شرع [ع. قانون الهی. شریعت ،
 حق تعالی تک وضع ایندیکی عادت
 و آیین. شرعاً : شرع شریفه توفیق.
 شرعی : شرعه ماسوب و متعلق.
 شرعیات : شرع شریفه عائد ایشلر.
 شرف [ع. کرم ، عزت ، جلال ،
 بویوکلک ، عظمت ، بویوکلک.
 افتخار ایدرک شی : امتیاز ، ممتازیت.
 فضل ، قیمت. - افزا : شرف آرتیران.
 بخش ، - بخشا : شرف ورن. - رسان :

شرف یتشدرن . — سائخ : شرفله سائخ
اولان . — سنوح : شرفله سنوح ایدن .
— صادر : شرفله صادر اولان . — صدور :
شرفله صدور ایدن . * شرفندرمک :
شرف ورمک ، قیمت و اعتبار قازاندرمق
* شرفلنمک : شرف و اعتبار قازانمق ،
قیمتی آرتمق . * شرفیاب : شرف بولان ،
شرفله نن . * شرفیه : شرف قازان ،
قیمتی آرتان بر یردن آلان پاره .
شرفاء [ع.ج. شریفلر ، ناس بیننده
معتبر اولان کیمسه لر . ب. شریف .
ع. مناره لرده آذان وقونان
شرفه [ع.ج. شرفات .
ع. کونشک دوغدینی طرف ،
شرق [مشرق . شرق جهتمده کی یرلر .
ج. اشراق . * شرقا : کونشک دوغدینی
طرفدن . * شرقی : شرقه منسوب ؛ شرق
ملکتلری آهالیسندن ؛ شرق روزکاری .
* شرقیون : شرقیلر ، شرق آهالیسی .
— صدا ایله جیقاولان آهنگدار
شرقی [سلسله اصوات ، سوزلره کوره
اویدورولان هوا . آهنگ مخصوصه توفیقاً
سلسله ویا آلات موسیقیه دن بریله ترنم
ایدمک اوزره ترتیب اولونان منظوم پارچه .
* شرقیچی : شرق سوله یین ویا ترتیب ایدن .
ع. جناب حقه شریف و نظیر
شُرک [فرض و قبول ایتمه ، کفر ، مشرکلیک .
شُرکاه [ع.ج. شریکر ، اورتاقلر .
ع. اورتاقلق . تجارت ایچون
شُرکت [تشکیل ایدن هیئت .
ع. حشاری ، یاراماز ، سرت ،
شُرکیل [شیر .
ع. آز کوردلوا یله آغنی تصویر
شُرل [ایدر و مکرر قوللایلیق . *
شُرلامق ، شُرلامق : شُرل شُرل آلق .
ع. بیسم یاغی . آق
شُرلاخان [آغنی ، سیلان ، جریان .
شُرلوب — یوغوتلی یومورده .

شُرْم [ق.ا. اوتانجه ، حجاب ، خجالت .
ع.ج. اوتانماز ، عارسز . *
شُرمسار ، شُرمنک ، شُرمنده : اوتانان ،
محجوب ؛ اوتانماق بر ایشده بولونان .
شُرْمَت [چاقی راهوان .
ع.ج. شُرحر ، مشکلاتی
شُرْوَ ح [بیان وقاریشیقلانی ایضاح ایچون
تألیف اولونان کتابلر . ب. شرح .
ع.ج. شُرلر ، ضرر وکــدره
شُرْور [سبب اولان شیئر . ب. شر .
ع.ج. شُرطلر ب. شرط .
شُرْوَ ط [ع.ج. باشلامه ، بدأ ایتمه .
شُرْوَ ع [ع.ج. ویا شراعت . برشیئه زیاده
شُرْه [دوشکونلک . حرص وطمع .
شُرْهان [ع.ج. یک حرص ، آج کوزلو .
ع.ج. قیرمنی قان طهاری . ج.
شُرْیان [شرابین .
ع.ج. ویا شیرید . ایپکدن ، یامو-
شُریت [قدن ، یوکدن ایجه ، دار
واوزون طوقومه . برشريت کبی دارواوزون
پارچه . برچلیک شُریت . * شُریتلمک :
شُریت کچیرمک ، شُریتله تزیین ایتمک .
شُریتحه [ع.ج. ات دیلمی .
ع.ج. کوتولک ایدن ، مفسد ،
شُریر [شرایشله یین . ج. اشرار ، اشراء .
ع.ج. خرما آغاجی قبوغندن ایپ .
شُریط [دمیر قل . اورکو ، شُریت .
ع.ج. مقابوله نامه . ماده لرندن
شُریطه [هریری . ج. شرائط .
ع.ج. قانون الهی ، شرع شریف .
شُریت [دوغرو بول . ج. شرائع .
ع.ج. شرفی صاحب ، مبارک .
شُریت [خلق بیننده معتبر اولان ،
اصیل ، نجیب . سلاله پیغمبری به منسوب .
ج. شرفاء ، اشراف .
ع.ج. اورتاق ، تجارت آرقداشی .
شُریتک [آرقداش . ج. شرکاه .

* شفافت : شفافتق : بر جسمك نظر و ضيانك
پكمسته مساعد اوليشی .

شفاه [ع.ج. شفاهر ، دوداقر ، برشيك
كنارلری .

شفاه [ع.ج. شفاهر ، آغزند ، سويليهرك ،
يازی ايله اولمايارق ، سوزله .

شفاهی [ع.ج. آغزند اولان ، يازی ايله
اولمايان : امر شفاهی .

شفاتلو [ع.ج. ويا شفتالی . اكثر يا ألما
بويوك كنده كسول قوقولی

ولذلي معروف ميوه . يارمه — : اورته سندن
ايكيه بولون جنسی . ات — سی : اورته

سندن بولوننه . دراق — : تويسز جنسی .
عج . عو . بوسه ، اوپوجك ، بعضيلری

شفته لی تلفظ ايدرلر .
[ع.ج. ويا شيفره . حرفله ويا

شيفره [كلمه ويريلن اسم و يارقم كه آنجين
قوللانان ايله آلان ايچون معلوم اولور .

شفعاء [ع.ج. شفيعلر ، رجابيلر .
[ع.ج. ساتيلاجق بر مال ويا ملکی

شفعه [ع.ج. عیبی ماله حصه دار ، مشترك ويا
قومشو اولانلرك عیبی پاره ايله ساتين آلماق

اوزده ديكر ايجيلره ترجيس ايدملری حقی .
[ع.ج. كوش باندقدن صوكره کی

شفق [آلاجه قارا كلك زمان كه تور كجهده
يا كليش اولورق خرمعنا سنده قوللانيلير .

— سوكله : اورته لق آيدنلاقمه باشلامق .
عج . — آتديرمق : بيتيروب توكتمك ، قورقو .

آجيه ، مرحمت . ج . اشتقاق .
[ع.ج. آجيه ، مرحمت ، آجيهرق

شفقت [ع.ج. واسير كه يرك سومه ، محبت .
[ع.ج. دوداغه منسوب ومتعلق .

شقوی [ب : شفه .
[ع.ج. دوداق ، برشيك كناری .

شفه [ج . شفوات ، شفاء .
[ع.ج. برشيك نائل عفو اولماسی

شفيع [ايچون توسط ايدن ، آرايه
كردن . مشترك ويا مجاور برملك ويا مالك

ديكر طالبلره قارشى عیبی فيأله كندينه
[ع.ج.]

ظاهری سوس . — لانديرمق : يارلاق
و مزین بر حاله قومق ، مطمئن ياقمق .

— لی : يارلاق ، مطمئن .
[ع.ج. آلولی اودون ، آلو . — خيزه :

شعله [دار ، زن : آلولی ، آلولشم .
— كير : آلولوب طوتوشان ، بارلايان .

— لانديرمك : آلولنديرمك . — لشمك :
آلولشمك ، طوتوشمق .

شعوب [ع.ج. شعبلر ، قبيهلر ، ملنلر .
[ب : شعب .

شعور [ع.ج. ذكا ، إدراك ، آكلامه ،
فهم . بی . — : إدراكسز .

شعير [ع.ج. آربه .
[ع.ج. قلبك ايجی ، قلبك زری .

شعاف [ع.ج. شفافی : يورك زاويه منسوب .
[ع.ج. قلبك داخلی ، قلبك زاری .

شفف [ع.ج. غنك فتحيلهده دوغرودر .
[ع.ج. شدلی عشق و علاقه ،

شفف [ع.ج. إحتراس ، انشفاق .
[ع.ج. اوغراشه حق شی ، مشغولیت ،

شغل [امش ، جهد ، سعی ، عمل ، اثر .
غنيمتك ضيلهده دوغرودر . ج . أشغال ، شغول .

شف [ع.ج. ويا شفی . باش : رئيس ؛
[مدیر . — دوركسترا : بر اوركستراي

إدارة ايدن . — دو غار : بر إستاسيونك
ایشلرخي تنظيم ايدن باش مأمور .

شفاء [ع.ج. خسته لقدن قور تولوب آبی
[اوله ، إعادة عافیت . علاج ، دوا .

ج . أشفيه . — بخش : شفا ورن ، آبی
لشديرن . — پذیر ، آيلشه بيلن ، قابل

تداوی . — خانه : خسته خانه ، دارالشفا ،
تيمارخانه ، يمارخانه . — رشان : شفا

و عافیت ورن ، آبی ايدن . — ساز : آبی
ايدن ، شافی .

شفاعت [ع.ج. توسط ، آرايه كيرمه .
[حايه . * شفاعتجي : شفا .

عت ايدن .
[ع.ج. جام كهي ايجندن ضياونظر ك

شفاف [ع.ج.]

شَلَم [ف.ا.س. (شالغام). شكلا صوغانه
بكرهين سبزه نوغندن معروف
بر كوك : شالغام طور شيشي .

شَم [ع.م. قوقلامه ، قوقه .

شَمَات [ع.س. برينك باشنه كلن فالنگه
تاويد ايتديكي مسرت .

شَمَاتَه [س.ت : شاماتا) . كورولتو ،
ياطردي ، ولوله ، يانغاره . — لي :
كورولتولو .

شمار [ف.ا.س. صايي ، حساب ، تعداد .
ب : — صاييسز ، پك چوق .

شمار [س.ويا شامار . آچيق آووجله او-
رولان اوقات — آتمق ، — يلك .

شمارتمق [ف.ويا شمارتمق . عارزا ،
يوز ويرهك خويىز ايتك ،
آزديرتمق : بوچوجغى ده شمارتديلر .

شماريق [ص.يوز بولش ، عاوسز ،
آزمش : شماريق چوجق .

شمال [ع.س. صول طرف ؛ صول آل .
خوى ، طبيعت . يوزيني كونشك

دوغديني طرفه چويرن آدمك صولنه كلن
ماف . * شمال : شال : — ان .

شَكْفَتَه [ف.ا.س. آچلمش . كل : — آچلمش
كل . نا : — آچلماش . نو : —
يكي آچلمش .

شَكَل [ع.س. صورت ، ييچم ، هيئت .
نوع ، تورلو ، جنس ، چشيت .
بر كتابك ايچنده كي رسملردن هر برى .
رسم ، بلان . جم . اشكال . شكلا : صورتيجه
ييچمجه . قيافتجه .

شِكَم [ف.ا.س. قارن ، بطن . * شكمرست :
قارننه طاينيرجه سنه اهميت ويرن ،
بوغازينه مراقلي . * شكمرور : ييسوب
ايچكي چوق دوشونن ، بوغازينه دوشكون .

شَكْمَبِه [ف.ا.س. ب : اِشْكْمَبِه .

شَكَن [ف.ا.س. قيران . خاطر : — خار
قيران . پچان : — عهديني بوزان .

شِكْنَج [ف.ا.س. بوكوم ، قيويرم .

شَكْنَجَه [ف.ا.س. ب : اِشْكْنَجَه .

شَكُور [ع.م. چوق شكر ايدن .

مرکز استنادی . * شوکتی ویا شوکتلو :
قوت و اقتدار صاحبی . * شوکتآب :
شوکتک عائد و راجع اولدنی .

[فأ.ـ. بالديران إسمندہ کی
شوکران انبات. ـ مائی: صورازیانہ سی
شول ـ شو ایم اشارتک ل ایله
تاکید اولونمش صورتی .

[ع.ـ. ویا شوم. اوغورمز، مشوم.
سوم [فلاکت ، طالعمرنک .

[ی.ـ. ایش بولق ایچون سو-
شومینو [قافرده دولاشان عملہ . دمیر
یولی مستخدمینی .

[ی.ـ. ایچنده آتش یاقیلان
شومینه [اوجاق ؛ باجا .

[ی.ـ. عسکری بر صنفہ
شووالیه [منسوب اعضا : مالطہ
شووالیہ لری . بارون رتبہ سنک دوننده
بولونان درجہ بہ منسوب اسیلزاده . بر
نشانک حاملی .

[ع.ـ. جر. ویا شون . شانلر ،
شوون [شیلر ، ایشلر ، حاللر ، شزلر .

[ی.ـ. متعصب وطنپورو ؛
شووهن [مفرط وغوغاجی وطنپورلک
صابلانوب قالان کیمسه .

[ی.ـ. متجاوز بر طرزده
شووینیزمه [مفرط وطنپورلک .

[فأ.ـ. قوجه ، زوج . - وزن :
شوھی [زوج و زوجہ .

[فأ.ـ. یبقامہ . یقایچی . ب. شو.
شوئی [حر. طرز و حال تمثیلنہ دلالت

شوبله [ایدوب متوسط اعدده بولونانہ
اشارتدر . اوزاق ایچون : اوילה ، یقین
ایچون : بویله . - بویله : ایکیمی اورتہ سی
نه پک آبی نه پک فنا . - طورسون :
دن صرف یقظه ایستہمہ ، بکلمہ : یازمی
شوبله طورسون اوقومفہ بیلہ اقتدار
یوق . - کک : بروجه آتی . - جہ : شو
وجہله ، شو طرزده . - لک : شو طرز،
شو اصول ، شورایہ ، بورایہ : شوبله

ـ افکن : اختلاله ووروب قارمه قاریشیق
ایدن . - آنکیز : کورولتو قوپاران ،
غوغا چیقاران .

[ـ. شو محل ، شوریر . ضمیرہ
شورا [مضاف اولور : شورام ، شوراک ،
شوراسی . شوراسی دوزہ نت : شوریری ،
شونقطہ یی . * شوراده : متوسط اوزاقلقدہ
بر محلی کوسترو . * شوراده بوراده :
اوتده بریده ، مختلف محالرده . - جق :
یقینجه و معین محلہ اشارت ایدر : شو-
واجقدہ بر چشمه وارد . - لی : شو
یرلی ، شو محل اہالیسندن .

[ع.ـ. ویا شورری . مجلس . رای ،
شورا [مانیشمہ ، مشورت .

[فأ.ـ. قارغشہ لقی ، نزاع ،
شورش [اختلال ، عصیان .

[فأ.ـ. منبت اولمایان ، چوراق
شوره [یر . - زار : چوراق یر .

[ع.ـ. ب : شورا .
شوری [فأ.ـ. قاریشیق وپریشان .

شوریده [جر. مفتون ، عاشق . - بخت :
طالعمرن . - حال : حالی پریشان . -
خاطر : خاطری قاریشیق ، پریشان .
* شوریدی : قاریشیقلق ، پریشانلق ؛
جر. مفتونیت ، ابتلا .

[ی.ـ. طاشلہ . قومدن بالیق
شوسہ [صرتی اولہرق پالمش یول .

[ی.ـ. اوتومویل سوق واداره
شوفور [ایدن . بخار . ماکینہ سی
قازغاننک آتشی یاقان .

[ع.ـ. شدتلی آرزو . کیف ،
سوق [نشہ . تر. (ت : شاق) ایشیق .
ـ دل : موسیقیدہ سلطان سلیم ثالثک
ترتیب ابتدیی مقام . * شوقلی : بویوک
آرزوسی اولان ، هوسکار ، کیفلی ، نشہ لی .
[ع.ـ. دیکن ، خار . - الظہر :
شوہ [بل کچی . جر. آشواک .

[ع.ـ. قوت ، نفوذ ، اقتدار .
شوکت [* شوکتناہ : قوت و قدرتک

کلمه که! ها! : آرزو ایدین بر شیک
حصول بولماسندن مشیله بمنویقی إقاده
اید ، ایشته بویله اولور ، ایشته شیمدی
اولدی ، پک آي اولدی ، بنده بوی
بکلیوردم معنارینه کلیر .

سه [فاسه شاه ، پادشاه . ب : شاه .
شها : آي پادشاه ! * شهباز :
بویوک بیاض طوغان ، بچ . یکیت و شالی
قهرمان . * شهبال ، شهر : قوش قنا .
دینک آک بویوک و اوزون توی . *
شهبیت : بر غزاک آک منتخب ویا شاعرک
إسمی حاوی آک صوک بیقی . * شجره :
بقله الملک دینل بر نبات طی . * شهرا :
بویوک یول ، جاده . * شهزاده : پادشاه
اوغلی . * شهبوار : آتلیل سروری ،
پک ماهر بینیچی . * شکار : ب : اثر
نفیس . * شهنشاه : زمانک دیگر حکم
دارلرندن آک توتلی و عظمتلیسی اولان
پادشاه . * شهنشین : چیتسه ، جومبا
(زبانزدی : شایش) . * شهباز : حکم
داره لایق ویا یاراشیر ، جنلری آواسنده
آک اعلا اولان شی ، ابری ایچی دانمی .
* شهی : شاهه منسوب .

شهاب [عسه بارلاق آلو ، شعله . -
ثاقب . کبجه نری هواده دوشر
ویا آقار کبی کوروشن شعله که فضا
موجود اجرام صغیره مک کره ارضک اطرا
فنده کی هوایه مرعتله چاربارق طور شاسندن
حاصل اولور .

شهادت [عسه کوردیکی و یقینا یلدهکی
حضور محکمه ده إقاده و بیان
ایته . دلالت ایتمه . إقرار و إعترا .
أركان اسلامدن اولان . أشهد أن لا إله
إلا الله و أشهد أن محمداً عبده و رسوله
کلام شرعی . مادبات ، موجودات ، مریات ،
کوزله کورولن شیئر . عالم : - دنیا ،
جهان . دین اوغورنده لدای جان ایدوب
شهادت اولسه ، شهیدک : حضرت عرک
شهادتی . * شهادتنامه : مکتبه کی فتوی
او قوی یغنه دائر بر مکتب شا کردینه

ویریلن ورقه رسمی . بر فن ویا صنعت
إجرايه إقتداری اولدیغنه دائر برینه
ویریلن تصدیقنامه . بر آدمک حسن حال
أصحابندن اولدیغنه دائر بریردن ویریلن ورقه .
شهبامت [عسه . ذکا ، نفوذ فکر قوت ،
ذکی و قوتلی .

شهباء [عسه . حلب شهرینک لقبی :
حلب شهباء .

شهبندر [فاسه . اجنبی بردولتک تجارتگاه
اولان بر شهرنده إقامت ایدن
تیمه سنک حقوق و تجارتی مدافعه و عافیه
اتمه اوزره بردولت طرفندن تعیین ایدیلن
مامور ، قونسلوس . - خانه : شهبندرک
دائرة رسمیسی . - آک : شهبندرک صفت
و مامورتی ، قونسلولسلی .

شهد [عسه . بال ، عمل . کوچ - کام :
لذتی داماغنده قالش ، شیرینکام .
شینک ضمیمه ده دوغورد . بچ . شهاد . *
شهاد ، شهاده : بال شریقی .

شهداء [عسه . بچ . شهیدلر ، دین ایمون
شهاداء [جان ویرلر . ب : شهید .

شهدانه [ت : شهنانه . یابان شهد
شهدانه نه می ، کنور تقی . ابری
دانه ایچی .

شهدآور [ای . - شکار . ب : اثر
نفیس .

شهر [عسه . آي . قر ، یکی آي . بچ .
شهر ، اشهر . * شهری : آيه
منسوب ، ایده بر اولان ، ایللی . ححر آي .

شهر [فاسه . بویوک بلده ، جیم قصبه .
شهر [عسه . بویوک بر شهرک ایشلرینه
باقان دائره . - آمینی : بودا ئره نک رئیس ،
بلدی ، رئیس . - آرا : شهره زلفت ورن .
- آشوب : مملکتی فساد ورن . -

آیین : شهر دونادیلارق اجرا ایدیلن شیک ،
دوناما . - لی : شهر اها لیسندن . *
شهری : شهره منسوب ، شهر اها لیسندن ؛
نازک ، تربیه لی .

مائلر . * شیولنك : مائل پر وضعیت
 آلق ، سطح مائل هیئتته کبرمك .
 [ع.س.ج. شیخلر ، جماعت و قبیلہ
 رنیدسلری . ب : شیخ .
 [ع.م. دوپوله ، ایشیدله ، دا .
 غلمه ، یائله ، انتشار .
 [س. طوپ آرابه سی اوقنسك
 اوکنه قونان آغاچ .
 [س. ذیرك و سرن ایمالنه
 یارایان بر نوع چام آغاجی .
 [فا. ناله ، قغان ، آه و آیین ،
 ماتم ، یأس .
 [فا. س. کوزلره مخصوص ناز
 وادا ، عشوه . طرز ، قاعده ،
 اسلوب . باز ، کار ، مکر :
 نازی ، جلوه لی ، عشوه لی .

ص

[س. آلفبانك اون بدنجی حرفی اولوب
 ایجدحسابنده ۸۰ عددی کوستور .
 [د. صایله باشلایان بعض صفتلرک
 باشنه کلهرک مبالغه بیان ایدر :
 صاب صاری ، صاب صاعلام .
 [س. ویا صبان . جفت سورمك
 ایچون قوللایلان معروف آلت .
 [ع.م. صبر ایدن ، تحمل ایله یین .
 [برآجی به ، بر حقمنزلفه قاتلانان .
 ج. صابرین .
 [ع.س. موازنه ایچون کینك
 آلتنه قونان آغراق . صافرا .
 [ص. صاپمش ، شاشیرمش . آبوبق
 صاپماصاپان (سوز) ، هذیان .
 [ی.س. زیتون یاغی ، ایچ یاغی
 الخ. کبی شیئرک ایچنده کی
 حامض ایله بوتاس ویا سودانك امتازچندن
 له . ماده ا و و شی .
 [غ. رما یار . * .
 صابون یایی ن . صابو مق : صاب .

[ع.م. شیعه ذیلن طائفه به منسوب :
 شیعی | مذهب شیعی ، شیعی المذهب .
 [فا.س. نه یایدیغی ییلمز ، چیلغین ،
 میتلا ، مقتون . شیفتکی : مفتونیت .
 [ی.م. کوزل ، تمیز ، ظریف ، مو-
 دایه موافق کینمش : شیق بک .
 [مه. مکررا اولارک پارلقینی ومعنی
 پاره نك چیقاردیغی سسی تصور
 ایدر : ییلدیزلر شقیق شقیق پارلا یور .
 [ص. بک باباغی صورنده سوسلنه
 رك اوتده بریده دولاشان
 سورتوك قاری .
 شیله .س. کوزل رایجلی برجنس نبات .
 [ی.س. آلتون پاره ایله تقریباً
 آلتی غروش قیمتنده ائکلیرلرک
 کوموش سکه سی : برستلینغ بکری شیلیندر .
 [ع.س.ج. شیمه لر ، خلقلر ، خویرلر .
 ب : شیمه .

[غز. زما . حاله دلالت ایدر .
 شیمدی | بو آنده . * شیمدیجک :
 هان بو آنده ، هان بر آز اول . *
 شیمدیکی : بو زمانده کی ، بو آنده کی .
 * شیمدیك : شیمدیکی حاله ، زمانه کوره ،
 بو آن ایچون : شیمدیك بو قدر .
 شیمشك .س. ب : شمشك .
 [ع.س. خلق ، خوی ، طبیعت .
 ج. شیم : کریم الشیم .
 شین .س. عیب ، لکه ، قصیر ، قباح .
 [ع.س. ش حرفنك ائمیدر . تراد .
 شین | بعض صفتلره علاوه ایدیلرک او
 صفتله اوصاف بیان ایدر : صاریشین .
 [س. قولسز بر نوع قاپوت ،
 شینل | پلهرین .

[ی.س. حیوانات اولجه که مخصوص
 اوب .

[ت.س. و .

صاچاق [۱- داغئيق و پريشان شی .
پر شيك كنارندن صارقان
پوسكول كبي شيئرله چاينيك بنادن ديشاري
چيقان قسمى . آتش صاچاغه صارمق :
ايش زور ديا تملكلى بر شكله كيرمك ،
پر شيئر .

صاد

ع.ص. ص حرفتك ايسميدر .

صادر

[ع.ص. چيقان ، ظهور ايدن :

اوندن بوييله شی صادر اولماز .

صاد :

[ع.ص. دوغرو ، حقيقت حاله

و . . .

اُطرفته دولامق. عجله وتلاش ایله باقالامق؛
سلاحه صارلدى. برى قوللى آراسنه
آلىق. آشكر و نیاز مقامنده اوڭك،
قباتق: اؤكته صارلدى. دوت آل ایله
—: بويوك برغیرتله چالیشق، تماميله
اوسته دوشك، جسمه مك.

صارم [كسكىن قلیچ. سب. —: كسكىن، قانع. سيف. —: كسكىن قلیچ.

صارماش [برته صقى صقى صارلىق. طولاش اولاق: بر

صارماشق [قل. بربرته صارلىق، قوچاقلاشمق.

صارماشیق [—، دال، دیوار و سارمه و صارملان نبات و چیچك.

صارمان [—، آزمان، ایری، قوجامان. كسكىن قوقولى معروف

صارمساق [—، سیزه. اُطرفته دولامق. مرمالدى

صارمق [برشیشی بركاغد، بر بوغچه و سارمه ایچنه قویارق اورمك. قوشانق.

صارغی ایله باغلامق. قوچاقلامق. آلىق، استیعاب ایتمك: بواشه عقم صارمادی.

اولاشق: آتش صاچاغه صاردى. یاقیشق، اوتون و موافق كلمك، پاراشق. خوشه

كیتمك، بكنتمك. سوزله برته ایلشمك. [—، صارلش. یلراق دولهسى.

صارمه [قوزو باغرماعندن پایلان يلك. پهلوانلقده باجاغی خصك باجاغته صارارق

دوشورمك چالشمه اویونی. صارمق فعلی. صارلش، صابلیر.

صارمق [—، بورونمك. صابرق و سارمه صابرق [—، صهرنج دن غلط. باغور

صارنیج [صوبی برهكديرمه مخصوص تخزن. كیلرده ایچنه صو قوتان صاچخزینه.

صاروله [—، یلكنلری ایستیفه ایدوب طوبلامق.

صارو [—، ویا صاری. اكینلره صاران برنوع صیغیرجق قوشی.

صاری [—، پشیل ایله پورتقال رنگی آراسنده ویا آلتون، كوكورت

رنگكنده برنوك: لیون صاری رنگه در. ساچلری صاری اولان. بكزی صولوق. —

آصه: آری قوشك برنوعی. —، اوت: برجنس تخته. —، صبر: برنسات. —

قنات: برجلش لوفر بالینی. —، چیزمه لی محمد آغا: هویتی مجهول آدم. آلتین،

لیرا. —، صابرقاق، صارمسی: صارییه چالار، صارییه بكزر. —، صارییق:

آلاجه صیغیرجق. —، صارییه: آز صاری، صارییه مائل: —، یلانی آری. صاریشین:

صاری صاچلی، صاری کوزلو و بیاض تنلی. [—، ماشه صارملان تولبد

صارریق [—، سارمه. —، صاریقلى: ماشه صاریقلى اولان، علمیه دن، خواجه.

صارریق [—، صاری بریشك منقاره سی. صاریق [بكزك صاروماسی موجب

اولان بر خسته لقی. اكین خسته لقی. [—، ایچنده صاری رنگی بولنان.

صاریلی [برشیشه صارلش اولان. [—، یاره و چیقاق باغی، صارغی،

صاریم [لغافه، صارمه. [—، رطوبتدن كمن كوف وچو.

صاسی [روك قوقوسى و بویله قوقان. [—، ص. یوكسه لن، وقاری

صاعد [چقان. هؤ. صاعده. [—، یلدرم. سیر: —، یلدرم

صاعقه [دوشمه شه مانع اولان آلت. [—، صواعق.

صاغ [—، یاشامقده اولان، سی، دیری، جانلی، وجودی صحتده. صغلام،

متین. آمین، قورقوسز. قارشیق اولمايان، خالص. —، آچقه: آلتین یاره، انسان

و حیوانلرده قلبك حكمی جهتده بولنان قسملره دیر. —، صاغ جهت، صاغ طرف،

اوغور، صیحت. —، آفاق قابی: امنیت و اعتماد شایان. —، صاغی مولی یوق:

دوغرو لكین طرز حرکتی آكلاشلماز. —، صاغنه صولنه باقامق: دقت ایتمك.

حائر . عادل ، عقیف ، منصف ، مستقیم .
 أهل تقوی ، متقی . جم . صالحون ، صلاح
 ایسه ده بزهمان عینی معنایه کنن صلیح کله سنک
 جمی اولان (صلحاء) بی قوللانیورز .

صالحات [ع . ص . ج . د . بی ایشر ، شرعاً
 و اخلاقاً مدوح اولان اعمال .

صالیرمق [فل . هجوم . آ . تلق . مت
 هجوم ایندیرمک ، تسلیط .

صالغین [ص . صالان ، هجوم ایدن . ساری ،
 هرکه یکن . یللق و یرک .

صالقیم [ص . اوزومده اولدینی کبی برعور
 اطرافه طوبیلانان چیچک و میوه لرك

هیئت مجموعه سی . هونک . قارشین صاج .
 صالقیم شکلنده مائی چیچکلر ورن و آصه

[ص . کیزی ، عقی ، مکتوم . خفی ،
 آشکار اولمایان . محفوظ .

صاقیناز [ص . هرشیدن چکین ، صاقینان ،
 محترز ، متوق ، محتجب .

صاقینق [اف . چکنمک ، حذر ایتمک .
 کندنی کوزه نمک ، حفظ

ووقایه ایتمک . صیانت و حایه ایتمک ، کوزه نمک .
 [مه . زنجار ، ایی دقت ایت ،

صاقین [اولمایا که : صاقین اورایه کیتیمه .
 سکز ! صاقین ها !

صاك [ص . اکینلری صاروتان برخستلق .
 اکینه صاك اورمش .

صال [ص . یان یاته باغلانش کراسته لرك
 [مو اوستنده دوران هیئت جموع .
 هممه که نقلیاتده قه لانیلیر .

— سايه قرمان تقديم اينك خدمتيله موفقدى
وافرادينك قيافت مخصوصه لرى واردى .

صائب [ص. ۴۰. دوشور (فكر و حكم) :
افكار صائبه .

صايرى [ص. ۴۰. خسته ، مريض ، كيفى .
• مايرىلق : خسته لى ، مريض .

صايف [ص. ۴۰. قورويجى . • صياغت :
قورويجىلق . جم . صياغ .

صايفى [ص. ۴۰. صاي ، حساب . حرمت ،
رحايت . ادب . دوشويجه ، ملا .

اتارق بربرندن آيرىمق . برقاب داخلىده كى
مايى مكرراً يوكسكدن يته ايپنه دوكلوك
هوالاندىرمق ويا فيچينك آلتىده كى موصلىدن
چكوب اوسته آتمق : لخنه توروشى
آرا صره ساوردورلر . قاربشدىرمق ، آلت
اوست . • هوايه قالدىرمق ، اوچورمق .
سويك ، آتمق : يالان ساوردوق . اسوب
— : آتوب طوشوق ، قيزارق باغىروب
چاغىرمق . قايىچ — : قايىچله اورمق ، حمله .
كولى — : يوق ايتمك . ل . م . ساوردوق .

سویلك ویا ایستەك : سز نه صایقلايور.
سكز الله عشقنه !

صایسی بلای ، صایلمش .
صایلی [معین . معروف ، نامدار . محدود .

صایلیلر . مشهور ، نامدار . معروف .
صبا [ع . مشرقدن آسن خفیف و لطیف

صبا [روزگار . ج . اصباء ، صبوات .
صباح [ع . کوندوزك باشلانچی ؛

صبحا [کونش طلوعنامی ایله زوال
بیننده کی وقت . * آقشامه صباحه :

آقشام اولارسه صباح ، پك یقینده . *
صباحه چیقماق : صباحه قدر یاشایایلمك .

فلز . صباح و قق : صباح ایركن قالدی ؛
بو کونکی ویا یاریشکی صباح : صباح

کلدیگیزی ؟ بو صباح ؛ صباح کلک . یارین
صبح . * علی الصباح : پچین صباحی :

صبحا پك ایرکندن . * صباحاری : صباح
وقق ، صباحلارن . * صباحکی : صباحه

عالتی اولان . * صباحلامق : کیجه
اولومایارق صباحه قدر اوطورمقی . مه .

صباحلامق : صباحی بولدیرمقی . *
صباحلارن : صباح وقق .

صباحَت [ع . کوزللك ، لطافت .
صباوت [ع . هر نه قدر چوجوقلق ،

قوللانیرسه قده عربجه ده بویله برکله
یوقلدن . صبوت کلیمیه ده چوجوقجه سوز

وخرکتدن کنایه اولان چوجوقلق معناسنه در .
صبايا [ع . ج . صیبر ، قیزلر .

ص [ع . صباح ، صباح وقق . فجر .
صبح [ع . منجدم : صباح وقق ، علی

الصباح . ج . اصباح ، امباح .
صبر [ع . باشه کلن فلاکته قاتلانمه .

صبر [آجیه تحمل ایتمه . تلاش کوستر .
صیوب بکلمه : نه یاییم ، صبر ایده میورم .

صهاره سی طبله مستعمل بر نبات .
صیغ و صیغه [ع . بویا .

صیغه و صیغه [ع . دین ، واقیز .

صبور [ع . ص . چوق صبرلی .

ص [ع . کوچوك اركك چوجوق .
صی [مؤ . صیه ، ج . صبیان ، صیه .

صبیان [چوقلر . ب : صی .
صبیح [ع . ص . لطیف ، کوزل ، شیرین ،

صبیح [ظریف ، ملیح ، جمل ، هیچ .
صییه [ع . کوچوك قیز چوجق . ج . صبايا .

صیا [ع . یاشی یکمش آشك یاوروسی ؛
صیا [دها کوچوکنه قولون دیرلر . دیگر

بعض حیوانات یاورولرینه ده بو ایسی
ویررلر : کییک صیامی . اوج آیاقلی

هر دیون . صایچی طبله سنك آیاغی . صیواجی
و بویاجی ایسکله می .

صح [ع . دوعرودر معناسنده بعض
صح [أوراق رسمیه چکیلن اشارت .

صحابه [ع . قورومه ، حفظ و وقایه
صحابه [ایتمه ، التزام ، مدافعه ایتمه

معنلارنده قوللانیرسه قده عربجه ده یالکز
آرقداشلق ایتمه معناسنده در .

صحابه [ع . ج . صاحبز ، پیغمبر شرک صحبت
صحابه [نبویه لر شرفنه نائل اولانلر .

صحاره [ع . دري ویا مشین صندوق .

صحاری [ع . ج . صحرار ، قیزلر .

صحاف [ع . کتایچی . اصل معناسی
صحاف [أقورکن خطا ایدن دیمکدر .

صحائف [ع . ج . صحیفلر . ب : صحیفه .

صحب [ع . ج . صاحبز ، آرقداشلر ،
دوستلر . مالک اولانلر ، متصرفلر .

صحبته [ع . مناسبت ، اختلاط ، قوتو .
صحبته [شمه . بریره طویلانه رق اوتهدن

بریدن بحث ایتمه . سوسیه ته .
صحت [ع . ص . صافیت ، وجودجه ای حالده

صحت [بولونمه . دوعرولق . صاعلامق ،
کرچکلک . * صحتلر اولسون : حمامدن

جباله ، تراش اولالره الخ . سوله ن
برتمير . * صحرأ : صحتہ منسوب .

[ع.د. اووه ، قير ، چول ، بيابان .
صحرأ] — نشين : صحراء او طوران .
* صحرأئ : قيره منسوب . ج. صحرأ .

[ع.د. ج. صحرأ . ب : صحرأ .
صحرأ] كتب سياهو به دن باشقه بعض
انبيايه نازل اولان صحرأ ويا لوحه لر كه
هربري بر امر آلله يي حاوي ايدي .

[ع.د. دربخه قاب . طباق . — الدار :
صحن] اوک اولوسي . ج. صحن . تر. —

(ت : صاحن) . ايته يک قوتان معروف
باقير قاب ؛ بر صحن طولوسي يک ، بر صحن
بلاو ؛ يک نوعي ، تورلوسي : آقش. —
اوج صحن يکدز وار . * صحنلق : صحن
قوتنه مخصوص عمل ؛ هر ديوه نك دونديكي
نقطه ده كي آچيقلق .

[ع.د. تيارو اويونلك اوشاندغي
صحنه] عمل .

[ع.د. سرخوشلغي كينه ، آيلمه ،
صحو] كندينه كله . فكر آچيقلغي .

[ع.د. (ت : صاحي) . دوغرو ،
صحيح] كرجك . اصل ، حقيق . تام ،

ماغلام ، قصورمز . خستلغي اولمايان ،
صحتده . عربيجه ده حروف اوليه سي ميانده

حرف علت بولونمايان امل . ج. كرجك ،
كرچكدن ، حقيقه . * صحرأ :

كرچكدن ، حقيقه . * صحرأشدرمك :

صحيح برحاله قومق . * صحرأشمك :

كرچك و دوغرو او . صحرأ تبين ايتمك ،
تصديق اولونمق .

[ع.د. بركتاپ ويا دفتر ياراغي
صحرأ] ويا ياراهك بر يوزي . ج.

صحرأ ، صائف .

[ع.د. ج. حفظ الصحه فتنه
صحيون] اهميت مخصوصه ورلر .

[ع.د. صحرأ منلق ايشلره
صحرأ] مشغول اولان دائره .

[ع.د. قايأ ، بورك طاش ، صويرزده
صحرأ] كورولن طاشلق . ج. صخور . *

صخره : برقايأ . صخره الله : بيت مقدسه
انبياي يي اسرائيلك عبادتگاهي . ج.

صخور ، صخرات .
[ع.د. ج. قايالر ، بورك طاشلر .
صخور] اب : صخره .

[ع.د. يوز ، ۱۰۰ : هزار : يوز
صد] يلك . — بار : يوزكره . — برك :

يوز ياراقلي ، قاتملي . — باره : يوزبارچه .
— چندان : يوز او قدر .

[ع.د. اصلي : صدي . سس ،
صدا] صوت ، آواز ، عكس صدا : بر

يره جاريارق كرى دون سس . — نويس :
غراموفون . ج. اصداه .

[ع.د. — وقتيله صدر اعظم مقامى ،
صدازت] رياست وكلا . * صدزبنانه :

صدارت مقامنده بولونان ، باش وكيل .
* صدزبنانه : صدراعظمه منسوب .

[ع.د. باش آغريسي . * صداعى
صداع] موجب اولمق : تعجيز ايتمك ،

برينك باشى آغريتمق .

[ع.د. جهاز ، تسكاح بدلى .
صداق] زوجه مهرى ، كاين . ج. اصدقه .

[ع.د. حقيقى وصيبي دوستلق .
صدائق] مربوطيت مستمره ، دائمى

محبت وعلاقه .

[ع.د. نيت ، مرام . قونوشلان
صدد] مسئله ، مباحثه زمين ، موضوعى ،

مقصد .

[ع.د. كوكس ، سينه . قلب .
صدر] برينك اوک قيسى . برمكده

آله معتنا بر ، باش كوشه . باش وكيل .
قاضي مكر . بركتابك عزوانى ، ايسى .

كونك ويا هوسك الخ . باشلا . بجي . —
اهظم : باش وكيل . — نشين : باشده

اوپر ان . * صدري : سينه منسوب .
* صدري : آناطولى وروم ايلى قاضي مكر .

لري . ج. صدور .

[ع.د. كوكس ، سينه ، كوكك
صدره] اوک يوكك قيسى .

[ع.د. شقاق . شقاقلى اورتن
صدغ] ساچلر . شنيه : صدغان . ج. اصدغ .

عربلر بزم صراحی دیدیکمز شیئه برنجی
نونک تشدیدله قنینه ویا زجاجه اناه ویله
قاراقه درلر.

صراط [ع. س. یول، کچی یولی. —
کریلش قیلدن ایچمه قیلیچدن کسکین
برکوبری که بونی کچه بیلن جننه کیدریش؛
دوغرو یول، طریق هدایت.

صراف [ع. س. یاره ایشلرله مشغول
ع. ماهر، قورناز. * سوز صراف، آدم
صرافي : لاقیردیلرک آدملرک آیینی کوتو.
سندن آیرایلن کیمسه. * صرافیه :
یاره بوز ماسنه مقابل صرافک آلدیقی اجرت.

صرب [س. س. اسلاو جنسندن بر قوم؛
یوغوسلاو. * صربییه : صرب
لسانی. * صربستان : یوغوسلاویا،
صربلرک او طور دئری مملکت. * صربی :
صربستان اهلایسندن اولان. صربییه : صربستان.

صرت [س. س. کوسک مقابل جهتی، آرقه،
ظاهر. یاماچ اوستی. طاییه
شیوی. * صرتدن آتقی : یوکن قور-
تولق، باشدن صاموق. * صرتنه آلتقی :

یوکنلنمک، درعهده ایتک. * بالیق صرتی :
اورتسی قباریق کینارلری باصیق اولان.
* برینک صرتندن کچینمک : اونک ضررینه
قازانارک ییمک. * صرت صرتنه ویرمک :
برلنکده چالیشمق. * صرتی دایمق :
کوکنمک. ضاللا ایتک : قالدروب صرتنه
آتقی، یوکنلنمک. * صرتی قوی : اوشو-
میه جک درجهده کینیمش. * صرتلانمق :
صرتنه آلتقی، یوکنلنمک.

صرتار [س. س. اوموزلری قالین دریلی بر
کلمه. — بالینی : کول ایزماریدی.

صرتارمق [س. صرتی بر یره دایا بوب
اجسارت کوسترمک. قبارمق.

صرتلان [س. قورته بکوز بیرنجی بر
حیوان که اولولری مراردن
چقارار بر.

صَدَق [ع. س. میدیه و لاستریدیه کبی
حوالر. ایچندن ایچنی چیقان
دکنر یوچکی. بو بوجکک قابوخی. بو
قیوقدن یاپیش. * صدقچه : بو بوجکک
کوچوک وعادیسى.

صِدْق [ع. س. دوغرولق، حقیقت، خلوص،
مخالصت، سلامت قلب.

صَدَقَه [ع. س. فقیرلره ویریلن شیء :
نهایت صدقهیه محتساج اولدی.
زمان سعادتده فقرا ایچون طویلانان
زکات. ج. صدقات.

صَدْمَه [ع. س. ضربه، چارمه، اورمه.
بردن باشه کلن فلاکت. یاغلامه
ج. صدمات.

صُدُور [ع. س. ج. صدر اعظم، صدرلر،
کوکسلر. ب : صدر.

صُدُور [ع. س. صدر اولمه، ظهور ایتمه.
وقوعه کله، چیقمه.

صَدِیق [ع. س. دوست، حقیقی دوست،
یار وفادار. ج. اصدقا، صدقاء.

صَدِیق [ع. س. دایم، دوغرو سویله بن.
وعدندن هیچ دونه بن. مستقیم.

صِر [د. ویا صیر. صیقلام کله سیله
برلنکده قوللانیلیر. — صیقلام :

یک ایصلاق. — چناق و چومک کبی
شیلرک سیزمامسی ایچون اوزرلرینه سو-
رولن بویا. آینه لرک آرقانه سورولن بویا.

صِرَاجَه [س. آشوشات غداییه تأثیریه
علی العاده بوین. غده لرینه
عارض اولان بر خسته لق که ورمه مستعد
قیلار. دامالختایز.

صِرَاحَت [ع. س. صافیت، قاریشیق
اولمایان برشینک حال و صفی.

آجیقلى، وضوح، آجیق إفاده. * صراحة :
آجیقندن، ظاهراً، تصریحاً، آجیقندن آچیفه.

صُرَاحی [س. صو شیش سی. بعضیلری
بو کلمه عربجه درلر.

عربجهده بویله برکله یوقدر. صافی شراب
معناسنه : صراحی ایله دامالجانا معناسنه
یانک تشدیدله : صراحی کلملری واردی.

بعضاً ، وقت وقت . — ایله : منتظماً ،
بربری آرقه‌سندن ، برصره تعقیب ایدرک .
— سنده : نظامنده ، ترتیبنده ، مناسبته
اوله‌رق ، وقتده . — سیله : یولیه ،
صورت مناسبه ده . — ده : آشاده ، ایکن .
— مزه : وقتسز ، ترتیبسز ، قارمه قاریشقی ،
یولسز ، مناسبسز . — لامق : دیرملک ،
صره‌یه قومق ؛ بربرینی متعاقب سولمک
ویا یایمق ؛ چوجوق بربره طوتونارق
یوروککه باشلامق ؛ مت . — لایمق ؛ ل .
— لایمق . — لی : مرتب ، منتظم ؛ دیزاش ؛
یولنده . — واری : بردیزی صورتده ،
صف شکلنده ؛ ح . بردیزی تشکیل ایده‌جک
صورتده ، صره ایله .

صره [ع. — پاره کیسه‌سی . وقتیه هر
عترمین تهره کوندیریلن پاره و ساره .
— آمی : بوتبرغانی برلرینه کوتورن آدم .

صریح [ع. — آچیق ، آشکار ، واضح ؛
شبه وترددن سالم . خالص ، صافی .

صریر [ع. — باغیرمه ، آجی سس ؛
(دیشلرک قلمک الخ) . نجبرده‌سی .

صغب [ع. — کوچ ، زور ، چتین ،
مشکل . قوتلی ، زورلو .

صعوبت [ع. — کوجولک ، زحمت ،
مشکلات . — صعوبتلی :
زور ، زحمتلی .

صعود [ع. — یوکسلمه ، یوقاری چیمه ؛
دومان صباه صعود ایدر .

صعید [ع. — مصر ، مصر قطعه‌سنگ جنوب
اقسی ، مصر علیا .

صغار [ع. — ب . صغیر .
کوچولر ، کوچولر ،

صغائر [ع. — ب . صغیرلر ، کنه‌ی آز
اولان قباحتر .

صغر [ع. — کوچولک . — سن : یاش
کوچولکی .

صغری [ع. — ویا صغرا . (أصغر) ک
مؤنثی . زیاده کوچولک اولان .

صرجه [ع. — مختلف آلتلر ایمالنه یارایان
شغاف برجسم ، جام . جامدن
یایلش تله بک : دین پارلاق قیل .

صرصر [ع. — شدتلی (سوتوق) ،
سیرت (روزکار) .

صرعه [ع. — ایسای باغین دوشورن
بر نوع خستلق . — صرعی :
صره‌یه مذسوب و متعلق .

صرف [ع. — خرج ایغه ، برشی ، آئوب
یرنه پاره و یرمه . قوللاعه ، استعمال
ایغه . چورمه ، اوزاقلاشدیرمه . کلماتک
تبدلاندن بحث ایدن برعلم . یوعلملک وواعدیخی
حاوی کتاب . — صرقی : علم صرفه منسوب .
— صرفیات : صرف اولونان شیئر ؛ بر
دفترک مصارف قسی . — صرفیون : علم
صرف ایله اوغراشالمر .

صرف [ع. — خالص ، صافی ، ساده ،
بعض : صرف یالاندر . — منحصرآ ،
یالکیز ، آتیق ، بچرد ، بالخاصه : صرف
مزی کورمک ایچون کلدیم . — صرفا :
صورت قطعی‌ده ، کلیاً ، بالکلیه ، تمامیه ؛
صرفاً انکار ایدیور .

صره [ع. — ویا صیره . ترتیب ، نظام ؛
صره ایله کلکیز . دیزی ، صنف ؛
برصره ایچی . صنف ، درجه ، مرتبه ؛
صره‌سنه قویکیز ؛ یخی اولنرک صره‌سنه
قومایک . سطر : صره صره یازیلر . توبت ،
بربری آرقاسندن یاییلان شیئک وقت معینی ؛
ترفیج صره‌سی ؛ دهانم صره‌م کلدی .
حناسب ، اوغنون و موافق زمان : شیئدی
صره‌سی دکل . فرصت : صره دوشورمک ،
صره‌سی کلک ، صره کوزمه‌تمک . سچلمه‌یرک
صره‌سیله صرف ایدیلن ، آلتان ویا وریلن
شیئ : صره کومسوری ، صره قارپوزی .
لوزورلوق ایچون یایلش اوزونجه نخته ،
قنابه : مکتب صره‌سی . — بر صره
تشکیل ایدن : صره اولر ، صره صرویلر .
آردی — ، آرقه‌سی — : آرقه‌سندن ،
متعاقباً . اوکی — : اوکندن . یای — :
یاندیه ، برابرنده . آرا — ، آزاده — ده :

صَفْدَر [فا.ه. دشمنك صفدری بوزان
جنكاور، بهادر. * صفدرانه:
خسروانه، بهادرانه.

سوز سويلكده حقي اولمه. باريشده حكيم
اجتمك حقي. اهليت. استعداد، قابليت.
[ع.م.م. آصمه، آصمه رقي اولديرمه.
صَلِب] خاچا كرمه.

[ع.م.م. قاتي، مورت، مايح ويا
صَلِب] ناز اولمايان. بچ. حسياني سو.
نوك، روحاً هيچ مائر اولمايان. ع.م.
عود ققاري؛ ذريت، نسل، سلاله؛
حسب، شرف النسب؛ صليدن اوج اوغلي
ايله ايكي قيزي دنيايه كلدی.

[ع.م.م. باريشمه، ماريشيتلق.
صَلِح] حريك خدی. آسایش، راحت.
اويوشمه، اوزلاشمه. — اولوق؛ اوز.
لاشوق. * صلحاً؛ حريميز، غوغاميز،
كوكل رضابله. — آميز؛ باريشديريمي.
دلخنامه؛ صلح شرائطي حاوی كاغد.
* صلحي؛ صلحه منسوب.

[ع.م.م. ج. صالح اولانلر، كناهكلر
صَلِحَاء] اولمايانلر. ب؛ صالح.

[ع.م.م. چامور، لوله جي چاموري؛
صَلِصال] باليجي.

[ع.م.م. (صل الله عليه وسلم) جله سنك
صَلَم] مختصردير.

[ع.م.م. ج. صلازلر، دعالر،
صَلَوَات] نمازلر. ب؛ صلات.

[ع.م.م. (صلات) كله سنك قركن
صَلَوَة] كرمده ايملاسي بوييله.

[ع.م.م. فخر كائنات (صلم)
صَلَوَلَه] آفنديجزه اوقونان دنا.

[ع.م.م. اولاشمه، وارمه. وطن
صِلَه] واقرباسته قاوروشمه. * صله رحم؛
آبريني واقرباسي زيارت.

[ع.م.م. خاچ. — آجر؛ محاريبه
صَلِيب] يارهلي و خست لره باق اوزره
تشكلي ايدن عيشت. بزه بوكا مقابل (هلال
حر) هيتي ياوردر. اهل —؛ ارض مقدسي
مسلمانلرك آلتدن قورتارمق مقصديله قرون
وسطاده خريستيانلردن تشكلي ايدن اوزدوكه
هر فردنك كوكمسندمه برر خاچ واردی.

[ع.م.م. چك ويناقلرده چيقان قيللر،
صَقَال] ريش، لحيه. — قويورمك،
ساليورمك؛ اوزاتمق. * صقالي آله ورمك؛
باشق لر ينك نفوذی آلتدم بولونمق. نغنه
—؛ دوز و آكلتي صقالي. * صقالي
دكرمنده آغارمق؛ اختيارلاديني حالده هيچ
برشي اوكره نه مه مش اولمق. * صقاللارمق؛
صقالي اوزاتمق، كلك.

[ع.م.م. جلا ورمه، (معدني)
صَقَل] پارلامه.

[ع.م.م. عكمه دن ويريلىن برات،
صَك] حجت؛ برحق بخش ايدن يازي
ويامعامله، حجت، سند. بوكي شيلرده
قوللانيلان تعبيرات و اصطلاحات. *
صكك؛ حجت يازان. ج. صكوك.

صُكْرَه. غز. ب؛ صوكره.

[ع.م.م. ج. حنجلر، براتلر،
صُكُوك] اعلاملر. ب؛ صك.

[ع.م.م. جمه كولنري ويا اولو
صَلَاء] اولديني وقت مناره ده اوقونان
دنا. بچ. ميدان اوقومه. * صلاخوان؛
مناره ده دعا اوقويان؛ بچ. ميدان اوقويان.
[ع.م.م. قاتيلق، بلكك، متالت،
صَلَابَت] قوت؛ صلابت دينيه. *
صلابتي؛ ص. قوي، متين، داباييقتي.

[ع.م.م. دنا، نماز. ج. صلوات.
صَلَاتَه] [ع.م.م. مارول، صوماتس وسائر
ايله بابيلان و يلك آراسنده
يئني آسميني شئ. مارول. — لق؛
صلاه ياقمغه يازابن؛ خيار.
[ع.م.م. آبي حال، حسن ترتيب.
صَلَاح] اخلاق كوزلكي، عدالت. حسن
حركت، اخلاق حميده.

[ع.م.م. بر شيشي ياقمغه ويا
صَلَاحِيَّت] باريشده قاوروشمديه ويا

* صلیبی : صلیبه منسوب و متعلق ! اهل صلیب هیئتیه منسوب .

صم [ع.ص.ج. اصلر ، صاغر اولانلر . مج. صم [مرغوب اولمايانلر . ب : اصم .

صماخ [ع.ص. ایشیمه قتالی . قولاق بو- صماخ [شلقی ! قولاق . ج. اسمخه .

صمام [ع.ص. وصمامه . طیا ، طيقاج .

صمان [ع.ص. ویا صامان . حیوانات صانی .

صمان [ع.ص. صمانلق : صمان قویغنه مخصوص

عمل . * صمانلی : صمانی حاوی اولان ،

صمانله قاریشیق . * صمانی : صمان رنکسند،

صمان ردکی . — آلتدن صو یوروتماک : هیچ

بللی ایتمکسزین حیلله ایتمک . — اوغریسی :

صمان یولی ، کهمکشان . — قاپان : کهربا .

صممت [ع.ص. سکوت ، صوصمه .

صممد [ع.ص. جنابحق . آچله صوصمزلغه

صممدانی [ع.ص. حق تعالینک قدرت

* صمدانیت : الوهیت ، تکرلیق .

صمصام [ع.ص. ویا صمصامه . چوق

صمصم [ع.ص. (ت : زامق) . بعض آغا-

صمصغ [ع.ص. جلردن آقان یاپیشقان مایع ؛

اوتنه بری یاپیشدیرمق ایچون بو ماده-

أریلمسلیکه حاصل اولان صو . * صمغلامق :

صمغ سورمک ، صمغ ایله یاپیشدیرمق . م-

صمغلامق . م . صمغلامق . * صمغی : صمغ

حالنده اولان ، صمغ خاصه-نی حائز بولونان .

صم [ع.ص. وصول . سرتلشمه ، قاد

صم [ع.ص. تیللشمه ، دیم دیک اوله .

صملاخ [ع.ص. قولاق کیری .

صمم [ع.ص. قولاق قنالنک طیقانماسی ،

صمموت [ع.ص. چوق سویلهمه-ین ،

صمموت [سکوتی سون ، سکوتی .

صمموت [ع.ص. سکوت ، صوصمه ، صمت .

[ع.ص. بر شیشک اساسلی قسمی ،

صمیم [ایچی ، کوبکی ، اصلی . خالص ،

صافی . * عن صمیم القلب : یورکدن ، جان

و کولکدن ، یورکک ایچندن . * صمیمی :

حقیقی ، قلبی ، خالص ، ریاضی . * صمیمیت :

ایچ و طیش برلیکی ، خلوص ، عفت .

صیناب [ع.ص. خردل تربیه می .

صنادید [ع.ص.ج. صندیدلر . آفندیلر ،

بهادرلر ، قهرمانلر .

صنادیق [ع.ص.ج. صندوقلر .

صناعت [ع.ص. بر فکرک موهم فعله

طبیعه قارشی انسانده کی قدرت و مهارت ،

اوسته-ق : دمیرجیلک ، مرآتوزلق برر

صناعدر . * صنایع : صنایعه منسوب ،

طبیعی اولمیان ، یاغنه . ج. صنایع .

صنایع [ع.ص.ج. صناعتلر . ب : صناعت .

صند [ع.ص. ویا صندل : هندستاندن کلن

صندل [ع.ص. ویا صندال . حرب کیمیلرنده

صندال [ع.ص. ۷ : ۱۲ چفته یه قدر کورکله

حرکت ایدن قللقه ؛ یولجی و برازده یوک

طاشینان بویوجک تکنه . * صندالچی :

صندال قوللانان .

صندالی [ع.ص. اورتویا حکمدارلرینک

صندالیه [ع.ص. قولسوز ویا لکزدایاناجق

صندل [ع.ص. ب : صندل .

صندوق [ع.ص. (ت : صنادیق) .

صندوق [ع.ص. ویا صندل : صندوق

تخته و سائردهن یا بلان محفظه . باره و صنعت

مخصوص محل ، خزینه ، وزنه . ریختیم

یاغق ایچون دیکرک دیدنه ابتد-یلن طاش

کتله سی . * امنیت صندوقی : رهن ایله

باره إقراض ایدن مؤنسه . — امنیت

وزنه دار. — بیت: بوتون او آشپاسی. * مال صندوقی: دولت وزنه‌سی. * صندوقکار: صراف، تجار و یا شرکت وزنه‌داری. * صندوقی: ایحه قابلامه تختمی؛ بر نوع زینت آلتونی. [ع. س. ایش، کار، پایش، فعل، صنع] عمل: صنع الاهی. * منعی: یایحه، اویدورمه، ساخته، ضبعی اولمایان: منعی دیش. [ع. س. ماره‌ایله یایلان ایش. صَمَعَت] اوسته‌لی، هنر، معرفت. کلامده جناس و استعاره کبی شیلر: صنعت لفظیه. * صنعتکار: صنعت صاحبی، ر صنعت اجرا ایدن، آریست. اوسته، ماهر. * صنعتگر: صنعتکار. * صنعتی: صنعتله پالاش، مصنع. [ع. س. حاکمینه، رتبه، درجه، صِنَف] اهمیت و طبقاتلرله کوره اشخاص و اشیانک ترتیب ایدلاکلی صره، مرتبه، طبقه، شان، دوجه، طاقم، زمره. نوع، جنس. شکل. بر معملک اوکنده عینی درساری کورن طلبه. عسکرک انقسام ایتدیکی شعبلردن هر بری: پیاده صنفی، طوبچی صنفی. ج. اصفای، صنوف. [ع. س. بت، مشرک‌لرک طابندقلری صَم] رسم و یا هیکل. ج. نادانا طاپنیر کبی سویلن کیمسه. ج. اصفام. * عبده اصفام: بت پرستلر، مشرک‌لر. [ع. س. مساوی، شبه، نظیر، صَو] معادل، آش، کفو، قرن، مثل. [ع. س. چام فستق آغاجی. چام صَو بر] فستق قوزالاغی. ج. عبویه‌لک بوینندنه کنایه اولور. * صنوبری: چام فستق قوزالاغی شکنده، مخروطی‌الشکل. صُنُوف ع. س. ج. منفلر، ب: صنف. [ع. س. ایش، عمل، فعل، صَنِيعه] اویدورمه، ایجاد، افترا و حیلله ایله قودولان دولاب، دوزمه ایش: اینانماکیز، بو بر صنیعه‌در. ج. صنایع.

صَو [ع. س. رنکسز، راینه‌سز، طعمسز، شفاف مایع. منعی مایع. نهر، کول، دکیز. میوه‌دن چیقما مایع، عصاره. یئکک مایع قسیمی. بعض نباتدن تقطیرله چیقاریلان مایع: ناه صوی. قیستدار طاشلرک شفافق، برافلی: ایجینک صوی. چاغ، وقت هنکام، ا. س. ساعت بش سورونده. — ویرمک: تاوامق. * سور قارارمق: آتشم اولق. * آریه صوی: بیرا. * آغزینک صوی آلق: ایزه‌لک. * آقار سورلر طورمق: هیچ بر شی دینه‌مه‌لک، اعتراض اولوناماق. * آیاغی صونه ایرمک، دیکک: عقللانیق، منته اولق، حقیقی آکلامق. * آیاقلره قارا صوایمک: چوق بورولق. — اقتضا ایتمک: دوش آرمق. — اتمک، کوسترمک: (کمی) ایچنه صوچمک، ایشلمک. — ایتمک: برخستلق تمک. — باشی: منبع؛ سورلرک تقسیمه، بر یرک ضبط و ریطنه باقان آدم، چفتک کهیمسی. * باشندن صوغوق سورلر دوکولمک: یکم‌ماتر و عجوب اولق. بر یونوم، بر ایچیم: حقدن چابق کانیر ایش و یا آدم؛ یکم کوزل شی. — یکم دره‌دن — کتیرمک: وسیله‌لر، بهانه‌لر ایتدا ایتمک. — ترازیمی: صولک کولکدره‌کی تضییقی آزالتمق ایچون تربیتی حای قله. — تره‌سی: روقا، بهارلی بر نبات. چوق — کوتورمک: حقدنه سویلنه‌جک چوق سوز بولونمق، مناقشه‌یه یکم مستعد اولق. — دن: اهمیتسز، بوش: صودن بر جواب. — دوکک: ایشه‌مک. — دوکومک: غل ایتمک. — دوری: سمور دنیان حیوانک برجنسی. — یه درشمک: ج. نتیجه‌سز قالمق، هیچه ایتمک. — یه مابونه طوقو. — نمامق: ضرر ویره‌جک برایشه قاریشماق. — صغیری: ماندا. — طاشی: ی. س. کیجه‌لکله قونان چیچکلی، نقشلی بر شرید، قاش پووان. قارا: — کوزه کلن برخستلق؛ حیوانک آیاغنده حاصل اولان خسته‌لق؛ ایچندن ایشله‌یرک زه‌یی قایدیران

صَوَج [ا. قیاحت، خطا. کناہ. جرم، جنایت، جنحه.

صَوَجُوق [ا. بومبار ایجنہ طولدیریلوب قاریدرملش قییمہ ات. ایہ دیزیلرک قاینار یکمزه ویا شکر شربتنہ باتیرلش جویر ایچی، بادم و سائرہ: جویر صوجوئی. — املق: چوق فنا ایضلاق. * صو. جوغنی چقارمق: چوق دوکک.

صَوَر [ا. بونوزدن یاپلش بورو. قیامتده اسرائیلک اوفله یچی بورو. سخ. سوریه ساحلنده بر شہر. صَوَر [ا. ج. صورتلر، شکلر، ہیئتلر. ب: صورت.

صَوَرَت [ا. شکل، دیشاریدن کورو. نیش، منظرہ. یوز، چہرہ، سیما. طرز، روش، کیدیش، اسلوب. حال، تقدیر. رسم، تصویر. نسخہ، مثل، عین. — ایتک: صورتی اکشیدوب آغبر و کلفتلی داور اتمق، عبوس چہرہ کوسترمک. — آصق: صومورتمق: صورتی اکشیدہ رک طورمق. * صورتی چکمک: نازنہ قاتلاق؛ عینی چقارمق. * صورتا: ظاہر آ، کورونیشده. — پذیر: بر صورت آلان، حاصل اولان؛ صورتپذیر او. : حصول بولق. * صورتسز: چیر کین؛ عارسز، اوتاماز. * صورتنا او. : زکوسترمک، حاصل او. وجود بولق. * صورتیاب: شکل بولان، حصولہ، وقوعہ کان. ج. صور.

صَوُرْشُدُرْمَق [ا. ہر طرفہ صومرق، آتقتیش و تحقیق ایتک؛ آکلامفہ اوغرامشق.

صَوُرْغُوْج [ا. باشہ طاقیلان طوغ، چلنک: بعض قوشلرک تہلرندہ کی اوزونجہ توی.

صَوُرْمَق [ا. چالیشمق، آراشدیرمق، خبر، معلومات ایستیمک. خاطر: برینک نہالده اولدیفنی سؤال ایدرک نزاکت

صو. — قوشی: صودہ یا شاہان بر قوش، اوردک. — کیمی: کینک دیکزلہ اولان حذامی. * صونجہ کیتیمک: اویق، مخالفت ایتمک. یوزک — سربلک: فراخلق کملک. — لی: صوبی اولان، آبدار، ایجنده چوچہ صوبی بولونان؛ صوبی بویا: صوایلہ ازلین بویالرلہ یاپلش رسم. * صولیجہ: ایجنده آز صوبی اولان.

صَوَاب [ا. دوغرو و درست حرکت. دوغرو فکر ورانی. — دیدہ: دوغرو و مناسب کورولمش، تصویب ایدلمش.

صَوَات [ا. چایده حیوانلرہ صو ایچیریلن محل. (حیوانلری) چایردہ ایسلمک.

صَوَارِف [ا. ج. تبدلات، تحولات.

صَوَارْمَق [ا. صو ویرمک، صولامق.

صَوَاعِق [ا. ج. صاعقہ لر، ییلدیرملر. ب: صاعقہ.

صَوْب [ا. طرف، جہت: صوب اولالرنہ ارسال قلندی.

صوب [ا. صوبی اسمیلہ برلکده قوللا. نیلیر. صوبی: اقربا و تعلقات.

صوب [ا. بر محلی ایصیتمق ویا یلمک پیشیرمک ایچون ایجنده آتش یانان قاب. قیشین چیچکلرک بوزولماسی ایچون ایجنده آتش یانان چیچک حفظنہ مخصوص جاملی اوطہ.

صَوْبُرَا [ا. تری آلبسہ سرایت ایتمیرمہ مک ایچون قولتوق آلتہ قونان انجہ لاسیتک.

صوپا [ا. قالینجہ دکنک. قشالردہ یول وچوبوق. دایاق، کوتک.

— آتمق: دوکک. — یلمک: دوکولمک.

صَوْبَارَہ [ا. چوجوقلرک او قودقلری کوچوک جزہ، کوچوک رسالہ.

صَوْت [ا. سس، صدا، بانک؛ باغرمہ، آواز، ندا. * صوتی: سہ منسوب و متعلق. ج. اصوات.

کوسترمك، مناسب برهديه ايله قشيب .
مت. صوودرمق . م. صوولق . مضارعی :
صووزار . دوذاقلری اوزادارق بر مایی
ایینه چکک : مضارعی : صووزور . مت.
صووشمق : بربرینه صووزمق .

صووزوق [ص. سؤل. - کون : عتیر،
روز حساب .

صووزی [ص. صووت ظافرهده . کورو .
اییشده . حقیق و دیوی
اولمایان ، خارجی : دوستانی صووزدر .

صووزیتغان [ص. صووت ایدن ، یوز
اکشیدن ، یوزی کولهین .

صووزیمق [ص. یوز اکشتمک ، صووز
صووزمق .

صووصاق [ص. صووصامش . عطشان ،
تشنه .

صووصام [ص. معروف جه . - یاغی : صو .
صووصادن چیقان یاغ . شیرلاغان .

صووصامق [ص. صووه ایستکی اولق ،
صووه ایته جکی کلمک ، صو .

صووزله دوچار اولق ، تشنه و عطشان اولق .
شدتله آرزو ایتمک : اولومنه ، اچلنه صو .

صامق : اولومنی ، اچلنی آرامق ، ایستتمک .
قانه : قان دوکلمک ایستتمک . صووصاتی .

صووصمق [ص. سکوت ا . ، لفردی صو .
ایله مه مک . مت. صووصدرمق .

صووغان [ص. (ت : صوآن) . معروف
لذتی و یاقیچی بزه . صووغان

شکلنده اولان کوک : لاله صووغانی . آریه .
جق : کوچوک باشلی صووغان . اوکوز

صووغانی : برنسات . صقاله - دوغرامق :
یوزه کولوب اکلتمک . صوویوب صووغانه

چویرمک ، دوندیرمک : آلتده آچنده
اولای آلوب هیجمنز براقق . صووغانلق :

صووغان دیکیلی بر . صووغانلی : صووغانله
یاپیش : صووغانلی یعنی .

صووغلجان [ص. (ت : سولوجان) .
صووزاق ایینه کیرن ایجه

قورت : انسانک باغرماساقلری ایچنده
باشایان برنوع قورت .

صووغوق - ب : صوولق و سازه .

صووغوم [ص. طومک ، کوز طوقانی ،
قناعت . صووغومسزلی :

طوعازاق ، آچ کوزلیک .
صوف [ص. یوک ، یسائی . یوکدن

صوفا [ص. اولک اوپله قبولری اوکنده کی
صوفای علی ، دیوانخانه . چشمک

باینده کی سد .
صوفقه [ص. اسکیدن مدرسه . دوام ايله

صوفقه [ص. تحصیل علمه چالیشان .
صوفرا - ب : صفره .

صوفی [ص. تصوفه مذسوب . تصوفله
مشغول . زاهد ، متقی .

صوفیلیق : دیندارلق ، زاهدلک ، متقن .
صوفیون . ب : تصوف .

صووقاق - ب : صووق .
صووقق [ص. ایینه کیردیرمک ، صووق .

صووقق [ص. ایلامق ، قاتیرمق . ایشه
پازمق : برباد ایتک ، بوزمق . بورن :

لزه . سز و مناسبتمز یره کیدوب مداخله
ایتمک ، قاریشمق . کوزنه : حدت

و زکدیرله کوسترمک . ل . ایصیرمق ،
ایکنه سی یاتیرمق : یی آزی صووقدی .

آلداتارق فنا برشمی صامق . چان یالق ،
و بجیده ایتک : صووغانجه دوراماز . مت.

صووقدرمق . ل . صووقلمق و با صووقولق :
آرایه کیرمک : حلول ایتک ، بر قولای

بولوب برینه یاناشمق ، احباب اولق .
صووقشدرمق [ص. دوزورله خیدیشدیرمق

صووقشوق [ص. کیرمک ، یراشمک .
صووقولغان [ص. هریره صووقولان ، کیرن .

اولان ، کندنی سودیرن ، مونس .
صووقوم [ص. قوروق صووقولی : قیچ

صووقوم [ص. کیمی .

صوملق [ف. زك و لطافتی غائب ایتمک.
صارا زوب قورومق. سولایومک،
ستمک. زککی آتمق. مته. فولد یرمق.

صومون [ص. یووارلاق آتمک. یومور
صومون [ص. ویده لی چپوی به کچیرلمک
مخصوص درت کوشه ویده لی دمیر پول .
صون [ص. محافظه ، حفظ ، ماقلامه .
صون [وقایه : صون آلمی .
صوندیرمه [ص. اوستی اورتولو اوکی
صونفور [ص. آق طوغان .

صونق [ص. ویرمک ، اوزاتق ، تقدیم
صونق [اینگک : مته صوندیرمق .
صونوق [ص. صونمش ، جلاسمز ، فر .
صوی [ص. عرق ، لئب . سلاله . ذریت .
صوی [أحفاد . جنس ، درلو ، نوع :
اوصوی مانلز قالدادی . صه نجیب ، اصل :
صوی آدم . * صویسمز : نسلنده نجابت
اولمایان ، رذیل ، فرومایه . * صوهلی :
نجیب ، اصل . * صوپ : جنس و عرق ،
خضم ، اقربا و تعلقات .

صویتاری [ص. خلق کولدرروب اکلنده
یتارلیق : مسخره لی . * صو .
صویغون [ص. صومعه ، صویغمه ، سلب ،
غاصب آله کچوب صویولق . ص. صویو .
نمش ، چیلایق . * دوکون صویغونی :
قادیلره خدمت ایچون صویونمش دوکون
خدمتچیسى . * صویغولق : دوکون خدمت
مق ، چیلایلق .

صویق [ص. آلبه سی چیقارمق ، چیلایق
صویق [براقی . ایقلاقی ، قابوغی
چیقارمق . دریسى یوزمک . اوستنده
قیبندار نه سی وارسه زورله آتیق . یالتا .
قلاناراق حبله ایله آلدنن تدریجاً باره - سی ،
مالی آلمق . بره آلم قادیلر ییچاره لی صویدیلر ،
صوغانه چویدیلر . * صویجی : صویان ،
برینک برصورتله مالی ، پاره سی آشیران ،
خرمزم . ل . م . صویولق .
صویندی [ص. صویلوب آیلان شی ،
قابوق .

صویونق [ص. آلبه سی چیقارمق ،
دکشدیرمک . کندی آلبه سی چیقاراراق
ایش آلبه سی کییمک .

صوئوق [ص. ویا صوغوق . حرارت
صوئوق [فقدانی . مییجاغک مدی .
صویسمز : بارد . حرارتک فقدان ، طباغ
ویا شناقصنک ویردیکی حس . * آلمق :
اوشویوب خسته لایق . * اولق : هوا
صوئومق . * باساق : اورتلیق صوئویور .
مک . * صوئویجه : آز صوئوق ، خلی
صوئوق . * صوئوقلامق : صوئوق آتیق ،
اوشومک ، صوئوقدن خسته اولق . *
صوئوقلق : صوئوق شیلرک حالی . * یسمز
وبارد معامله ! یمکدن صوکره بینن او .
زوم ، قارپوز و خوشاق کبی شیلر ! حمامک
صوئوپ کینشک مخصوص طیش طرفی . *
یل صوئوقلقی : مجراد بولک إلتیاهی .

صوئومق [ص. صوئوق اولق ، مییجاقلیق
ومیل حس ایتمه مک ، آرا آچلمق ، یتیمق :
بن بوایشدن صوئومدم . مته صوئومق .

صهباه [ص. شرب ، باده . ساری ایله
صهر [ص. قازمری آواشده برنک ، قولا .
صهر [ص. قازنجه تیله اولان مناسبت :
داماد ، قازن برادر ، اوکی اوغل .
* صهری : بومناسبت متعلق . * صهریت :
بومناسبتدن متولد قرابت .

صهرنج [ص. زبازدی : صانریج .
صهرنج [باغور صولریخ صوبلامق ایچون
او آلتنده یایلان مخزن .
صیاد [ص. آوجی : صیاد ! یوناوانه
صیاد [ص. قویوجیلق . * سانغ :
صیاعث [ص. قویوجی .

صیام [ص. ویا صوم . اوروج .
صیانت [ص. قورومه ، حفظ ، وقایه :
صیانت [ص. صیانت کیم صیانت ایده جک ؟
صیت [ص. آبی ویا کوتو شهرت .
صیت [ص. ایلکده شهرت ، نیکنام ، اشتهار .

صیریتغان [ص. دایمادیشلرخی کوستره وک
چیرکین چیرکین کولن .

صیریتق [ق. دیشلرخی کوستره وک
صوئوق صوئوق کولک .

اولک . مناسزلکی ، عیب وقصوری بر
طرفدن کوروئک .

صیریق [س. اینجه اوزون آغاج : حال ،
فسوایه صیریق .

صیریم [س. اینجه ویومشاق دری دیلمی .
— خلطی : صیریدن خلط .

صیزدیرمق [ق. آزار آزار مساماندن
آزیتق . آریتمک : یاغ

صیزدیرمق . برندن یاره قوپارمق . سرخوش
ایدوب اویوتق .

صیزلامق [ق. دریندن آجی آجی آغریق ؛
صایجیمق . مه . صیزلاتق .

صیزلانق [ق. شکایت وتظلم ایتمک ؛
آغلاشمق .

صیزلیدی [س. شکایت ، آغلاشما ؛
خشنودسزلق ؛ عدم ممنونیت .

صیزمق [ق. دامله دامله چیقماق ، ترشح
ایتمک ، سرخوش اولوب اویومق .

صیزندی [س. برقابک مساماندن دامله
دامله چیقان مایع .

صیزی [س. اینجه ودرین آغری : قو .
اللمرده برصیزی وار .

صیلسقه [ص. قارنسه صو طولش . پک
ضعیف وقورو . لاغر ، آریق .

صیغ [ص. چوق درین اولمایان . * صیغق ؛
صویک درین اولمایان یری .

صیغ [ع. س. صیغه لر ، شکلر ، طرز لر .
ب : صیغه .

صیغاق [ق. پاچه لری ویا آلبسه ک قو .
لرینی یوقاری یه طوبلامق .

صیغاق [ق. آلدیرمق ، استیعاب
آلدیرمق .

صیغشدرمق [ق. زورله آلدیرمق ،
استیعاب آلدیرمک .

صیغمه [س. اوشویوب یانمهدن عبارت
خسته لق ، حماء . — لاتیق :

صیغمه یه طوتولق . — لی : صیغمه یه طوتولش .
کافی درجه ده ، خوشه

صیجاق [ص. کیده جک قدر صیجاق .
صوئوق اولمایان ، ایصینمش ،

صیجاق [حر ، گرم : صیجاق هوا ،
صیجاق صو . س. حرارت ، صیجاقلق .

حمام ایصینمش محل . * صیجانی صیجاغنه :
تام وقتنده ، تاونده . * صیجاقلق : حرا-

رت ، گرمی .
صیجیان [س. معرف حیوان ، فاره . *

صیجیان [فندیق صیجانی : پک کوچکی .
* مک صیجانی : بویوکی . — اوی : فاره-

لری کبرتن برترکیب . — دیشی : چماشیر
کنارلرینه یاپیلان اینجه وسپوری اویا . —

قولاغی : برچیچک . — یولی : یرآلتی لغمی .
اولدییی یردن بردن

صیجرامق [ق. هوایه قالمق ، زیلامق
بریردن دیگر یره آلتق . مه . صیجرامق .

صیجیمق [فل. دفع طبعی ایتمک ؛ برباد
ومردار ایتمک . مه . صیجیر-

مق ، صیجیرتمق ؛ وچ . چوق قورقوتق .
صیغه ع. س. باغرمه ، نعره ، آواز .

صیغ [ع. م. آو ، شکار . — ماهی : بالیق
— آولامه . — کاه : آو علی .

صیغلانی [ع. س. آجراحی ، علاج ساتان .
ج. صیادله .

صیغله ع. س. اجزاخانه .
صیر س. ب : صر .

صیرمه [س. حاده دن کچیرلش کوموش
تق ، بونک یالذبزایسی . —

کش : (دوغروسی سیمکش) کوموشدن
صیرمه چکن . — لی : صیرمه ایله ایشانمش

ویا سوسلنمش .
صیرورت [ع. س. اوله ، قیلنمه ، خالندن
حاله تحول .

صيفشقم [۱. صيق صيق به يرلشمك ؛ بريره زورله كيرمك .

صيفشقم [۲. ايچنه كيرمك ، آلتق ، استيعاب اولونق . قاننه

صيفماق : طاشقيلق ، صيرسزلق ايتك .

اله اوجه صيفماق : يك سرکش و خشاري او .

صيفه [۳. شكل ، صورت . فعلك اشائي

صيفه [۴. صيرفده آلدني شكلرك هرري : ماضي ، مضارع الخ . ج . صيف .

صيفشقم [۵. ايتجا ايتك ، دايانق ؛ اونك سرندن الله صيفشقم .

صيفير [۶. اونكوز ، اينك كبي حيوان

صيفير [۷. بربنات ؛ صيفير ديلتك ايلشمي .

صيفير [۸. كوزي : پاياديه نك برنوي . صيفير

صيفير [۹. تاج : صيفير چوباي . جق : برقوش .

صيفير [۱۰. لقي : بحر . احملق ، بلاهت .

صيفين [۱۱. كيكك ايري جنبي .

صيف [۱۲. ۱. ياز . ۲. صيق : ياز . ۳. سمنه

صيفيه [۱۳. سوب و معلق .

صيفيه [۱۴. يازين او طورولان قيرآوي ، كوشك ، يالي .

صيق [۱۵. بيتيشك بربرينه ياقين . دار .

صيق [۱۶. چوچه وقوع بولان . بوغاز

صيق [۱۷. برخي شاشيرتوب دوشوغمنه وقت

صيق [۱۸. برامدان اينديكسي زورله ياديرمق .

صيق [۱۹. بربريني متعاقب . - : آز اضله لرله ،

صيق [۲۰. دواملي صورته : بزه صيق صيق كليردي .

صيق [۲۱. ضدي : سيرك . صيقلاشمق : بربرينه

صيق [۲۲. ياقلاشمق ؛ بربريني متعاقب وقوع بولاق .

صيق [۲۳. صيقلاشدرمق . * صيقلاشق : صيق

صيق [۲۴. وقوع بولاق ، تعاقب ايتك .

صيقشدرمق [۲۵. ويا صيقشدرمق .

صيقشدرمق [۲۶. زورله مولق . آل

صيقشدرمق [۲۷. ايله اونه سني بريس صيقشقم ايتيق ايتك

صيقشدرمق [۲۸. زورولامق . اصوله آلنه ويرمك .

صيقشقم [۲۹. ويا صيقشقم . بر

صيقشقم [۳۰. برخي صيقشقم بر حال

صيقشقم [۳۱. آلتق . دارولاشق . مجبور و مضطر قالق .

صيق [۳۲. ۱. جلا ويرمك مخصوص

صيق [۳۳. آل . جلا ويرن آدم .

صيقلام [۳۴. يالكوز صيرمه لامل : چوق

صيقلام [۳۵. ايصلاق تديرنده مستعملدر .

صيقلمق [۳۶. صيق برحاله قونق ، گنايق

صيقلمق [۳۷. اولونق . مضطرب او . اوتانق .

صيقلمق [۳۸. محبوب او . ضرورت چكمك . ايچي : -

صيقلمق [۳۹. يوركي دارولاق ، نشئه صي قاقچ . جان : -

صيقلمق [۴۰. كني قاقچ ، كدولنك ؛ كوچنك ، قيزمق .

صيقلمق [۴۱. ا. دارولاق ، گنايق ايتك .

صيقمق [۴۲. آل ايله تفبيق ايدرك صوي

صيقمق [۴۳. چيقارمق . زورولامق . مئقني ويرمك .

صيقمق [۴۴. مضطرب ايتك . (سلاح) بوشانق . ايج

صيقمق [۴۵. جان : - كدور ويرمك ، قيزديرمق . ديش

صيقمق [۴۶. - : صير ، ثبات و غيرت ايتك .

صيقندي [۴۷. - : داولق ، ضرورت . كدور ،

صيقندي [۴۸. صيقندي ، حزن ، اضطراب . ثقلت ،

صيقندي [۴۹. آغرلق . * ايج ، جان صيقنديسي : نشئه

صيقندي [۵۰. سزك ، حزن ، غم ، كدور .

صيقنمق [۵۱. ا. كندني كندني صيقنق ،

صيقنمق [۵۲. زورولامق ، ايقينق .

صيقق [۵۳. ا. دار . صرت ، قاتي . بحله :

صيقق [۵۴. صم - : يك دار ، چوق صيقشمش . -

صيقق [۵۵. صيقق به : يك صيق اولورق . - : قيني :

صيقق [۵۶. صمسي ، دياملي ، يالكوزجه . ح . دار

صيقق [۵۷. اولورق ، زورله : صيقق باغلايكز . *

صيقق [۵۸. صيقق : بحله و تلاشله ، بويوك بر

صيقق [۵۹. دقتله ، قوت و شدتله ، بربريني متعاقب ،

صيقق [۶۰. دفعاتله : صيقق صقي صزي صوروروردي .

صيقق [۶۱. - : صقندي ، اضطراب : جان صيقنديسي . فوق

صيقق [۶۲. العاده مضايقه ، زورلتي : صيق كورمئجه ،

صيقق [۶۳. صيقق به كليجه . شدت ، تفبيق ، صيق

صيقق [۶۴. آلتله ، بويومك . املحه نازيهك آغزندن

صيقق [۶۵. حقي صيقق موقولان بر و سازه . قورور - :

صيقق [۶۶. قوروشولمق يالكوز باروت و صيقق ايله آنجه .

صيقق [۶۷. ا. ص ايله باشلايان كاهرك اولنده

صيم [۶۸. مبالغه بيان ايدر : صيم صيق .

صينار [۶۹. ا. يلكك ، طاييدق ، همجنس ،

صينار [۷۰. صينار بر سويدن ولان .

شو صحنی صیبریکز، چکروك چیهبارمق :
 قلیچی صیپردی . برك بر اوجندن طوتارق
 آل ایله اوزونجه برپارچه بیرتمق .
 [ص. پارمقوله طویلانهجق
 صییرندی] قاب بولاصیغی . آل ایله
 قویایولان اوزونجه بز پارچهسی .
 [ص. عارلانو ب اوتانمایان .
 صییریق] دری ویا قیوغی صییرلمش :

ض

ض [ص. ألفباناك اون سكرنجی حرفی اولوب
 یالکز لسانزه كیرن عریجه كلمه لرده بولنور .
 بو حرفك عریجه ده عجائب بر مارز تلفظی
 اولدیغندن بز بونی كاه (ز ، ظ) ، كاه
 (د) كبی اوقسوز . بولغنده (د) كبی
 اوقونالرینك یانی باشنه ایکی نقطه آراسنده
 بر (د) . [ص. اشارتی قوشمشدور .
 ضابط] قوتله طوتان ، قوتلی ،
 [ص. متین . آسلاان . اوردوده عسكركه
 قوماندایدن ؛ ضبط وربط واداره ده مقتدر .
 ج. ق. ضابطان . ج. ع. ضابط .
 ضابطه] [ص. قاعدة عمومیه ، قانون .
 [ص. شهرك ضبط وربط واداره ده .
 باقان دائرة ، پولیس .

ضاحك [ص. د. ع. كولیچی ، كولن .

ضاد [ص. د. ع. ض حرفك اسمی .

ضارب [ص. د. ع. ضرب ایدن ، دوكن .

ضال [ص. د. ع. ضامتش ، دوغرو یولدن
 [ص. ایرلمش . خطایه دوشمش .

ضامن [ص. د. ع. كفیل : سزه كیم ضامن
 [ص. اولور ؟ مؤ. ضامنه .

ضایع [ص. د. ع. غائب اولمش ؛ تلف اولمش ؛
 [ص. بوتون امکی ضایع اولدی .

ضایعات [ص. د. ع. غائب و تلف اولان
 [ص. شیلر ؛ ضرر وزیان . اینباجمه
 تلفات : یونان اوز دوشنك ضایعات .

[ص. ده نه مك ، تجربه ایتك .
 صینامق] قوقلایه رق طایمغه چالیشیق .

[ص. ده نه مك ، تجربه ایتك .
 صینامق] * صینامش : مجرب .

صیندیرغی [ص. ویا صیندیرغی . مغلوب
 یری . ضرب صیندیرغی : وقتيله ضربیلرك
 بوزولدقاری محل .

[ص. بوزومق ، مغلوب ایتك ؛
 صیندیرمق] ییلدیرمق .

صینغین [ص. دوكونك ، بریشان ، برا كنده .
 [ص. آله لر : داغنیق آله لر .

صینمق [ص. قیرلوق ، داغلمق . مغلوب
 [ص. اولوق ، بوزولوق

صینیق [ص. قیرلیق ، بوزوق داغنیق ،
 [ص. بریشان : مغلوب ، بوزولاش .

صیوا [ص. دیوارلره سیورولن خرچ .
 [ص. دیوارلره صیوا سورن .

صیواشمق [ص. بولاشق . اوسته
 [ص. سورولمك . لزوجت كسپا .

صیوامق [ص. دیوارك یوزنیه صیوا
 [ص. سورمك . بولاشدیرمق ،

تلویث ایتك . ل. م. صیوامق .

صیوامه [ص. صیوامق فعلی . ص. صیوانیر
 [ص. اوسته قابلاشمش ، یاك

صیق طاقلمش : صیوامه پرانطه .

صیوشیق [ص. بایشیق ، بایشقان .
 [ص. بایشوب ، اینسانك

یاقاسی بر اقایان ، معجزه

صیوریا [ص. ك. علی الدوام ، بربری
 [ص. آرقاسیدن ، آراویرمك سزین .

صیویق [ص. بولاشق ، بولاشان .

صییرتمق [ص. اوستندن زرخه ؛ درپسی
 [ص. آلدیرمق . ضقیف طوقونارق

سرعتله كچمك .

صییرلمق [ص. سورتيله وك صیویلق .
 [ص. اصولله چكیلوب صاوشق .

صییرمق [ص. شدتله سورتيله وك زارغی
 [ص. درپسی سورمق . اینچنده

هیچ بر اقامق ، تمیزلك ، قافیه برق آلق :

ضَبَّ ع. — کرتنگه .

ضَبَطَ [ع. م. سبق طوعه ، تصرف ایتمه .
فتح : عدنی ضبط ایده جکدی .
زورله آله ، غصب : بوتون مالی ضبط
ابتدی . اشغال : بوایش برهفته می ضبط ایدر .
ذهنه صیغدیرمه ، آکلامه . قید ایتمه .
مصادره ایتمه . دوغرولق ، قطعیت . —
وربط : آسایش ، انتظام . * ضبطنامه :
إقادات و مقرراتک قید اولوندیغی ورقه .
ضَبْطِيَّةَ [ع. م. مملکتک ضبط ورپطنه
باقان ، بولیس ، ضابطه .
ژاندارمه نفری .

ضَجَرَتَ [ع. م. ملال ، جان منقند .
ایسی ، اضطراب ، فنانق .
ضَحْكَ [ع. م. کواه ، خنده . — آور:
جالب خنده ، کولدیرن .
ضحی [ع. م. قوشلق وقق .

ضَخَامَتَ [ع. م. بویوکلوک ، ایریلک ،
قوجه ماللق : ضخامت عظام .
ضَخْمَ [ع. م. بویوک ، قوجه مان ،
ایری ، جنهلی . مؤ. ضخمة .
ضَدَّ [ع. م. برشیئک عکسی و مخالفی اولان
شیء . ترس ، عکسی اییش . چاره ،
تدبیر . ص. مخالف ، مبین : بو اونک
ضدیدر . منفور ، مکروه : بویله معامله
ضدمدر ، ضد اکبرمدر . * ضدینه کیتمک :
خوشلانماق : پیلاوی آوجله عیله ضدمه
کیدر . * ضدینه راسق : قیزدیرمق ،
هکسیلک ایتمک : هر مسئله ده ضدمه باصیور .
* الضدان لایتممغان : بربرینه ضدا ایکی
شی برآریه کتیریلنه : آنشله صو کبی .
ج. اشداد . تشبه : ضدان ، ضدین .

ضِدِّيَّتَ [ع. م. غلا . عکسیلک ، مخالفت ،
مبايئت ، خصومت ، دشمنلق .
ضَرَّ [ع. م. ضرر ، زیان ، مضرت ،
خسارت ، خسران . آفت .
ضَرَّاءَ [ع. م. ضرر ، زیان ، مضرت ؟
شر ، سو ، بلیه ، آفت .

ضَرَّاعَتَ [ع. م. تواسم ، محویت ،
تبغیت : آبلاله ، تذلل .

ضَرَبَ [ع. م. دوکه ، اورمه . تمغا
بری . — مثل : مشهور سوز ، آتار سوزی
جمعی : ضربوب امثال . * ضربغاته : باره
کسیلن ، پارهیه تمغا اورولان محل .

ضَرَبَانَ [ع. م. اورمه ، چاربه ،
اوینامه : ضربان قلب .

ضَرَبَهُ [ع. م. اورمه ، اوروش .
مصیبت ، بلیه ، آفت ، عقاب ،
عقوبت ، عذاب . ج. ضربات .

ضَرَرَ [ع. م. زیان ، خسار . — کورومک ،
چکمک ، — ایتمک : ضرر
وزیانه اوغرامق . — دیده : ضرر کورومش .
* ضرری یوق : باس یوق ، اهمیتسز
برشیء ، برشیء دکل . — سز : ضرری
اولمایان ؛ اولدجه آبی . — لی : ضرر ؛
ضرر کورومش . متضرر .

ضَرَسَ [ع. م. آزی دیشی . ج. اهراس ،
ضرس .

ضَرَطَ [ع. م. یلنمه ، اوسورمه . *
ضرطه : عو . اوسوروق . * ضرطه
چکمک : اوسوروق . ضرطه ای چکمک : اولمک .
ضَرُوبَ [ع. م. ج. ب : ضرب .

ضَرُورَتَ [ع. م. چاره منزلک ، ایستر
ایستمز یایمه ، اضطرار ،
إقتضاء ، إلهاء ، لزوم ، وجوب ، حاجت ،
إحتیاج ، فقر ، مسکنت ، سفالت . *
بالضروره : ایستر ایستمز ، ناچار ، چاره
سز . ج. ضرورات .

ضَرُورِيَّ [ع. م. مقتضی ، قطعی اللزوم ،
مجبوری . مؤ. ضروری .

ضَرَّيْجَ [ع. م. مزار ، قبر : نوراغه
ضرعنه . ج. ضرائح .

ضَرِيرَ [ع. م. آنادن دولمه کور ،
اعمی . ج. اضره ، اضرار .

ضَعْفَ [ع. م. قوتسزک ، درماتسزلق ،
ضعیفک : ضعف بصر .

کبی اوقوز . بولغیده (د) کبی اوقومانلرک
یانی باشنه ایکی نقطه آراسنده بر (د.)
إشارتی قونمشدر . تورکجه و عربجه کلمه لرده
إشارتیز اولانلر (ت) کبی اوقونور .

طاء ع. - (ط) حرفک اسم عربی - یدر .
طاب ع. ذ. ای اولسون معنا سنه در . طاب
[ثراه : طوبراغی ای اولسون .

طابان [بو تینک آلتده کی کوسه له . منات
جسارت ، مقاومت . قلیچ دمیری . هر
شیک اساس وقاعده سی تشکیل ایدن شی .
نهر یساغنک درین یری . نارالا طوبراغی
باصدیرمفه مخصوص آلت . * طابانسیز :
تابسیز ، جارتسیز ؛ قورقاق . * طابانکس :
طابان تپن ، پایا یورون . - ایجیری :
یاحی قورو ایجیر . دوز - اوغورسیز ،
مشوم . - طابانه : تمامیه ضد . دال - :

تالدری چیلای . * طابانه قوت : قاجقدن
باشقه چاره یوق ! * طابانی قالدیرمق : قاجق .

طایح ع. - طبع ایدن ، یمک پیشین ،
[اشجی . باقیجی : حمای طایح .

طایع ع. - طبع ایدن ، باصان : بو
[ترک طایبی کیمدر ؟

طایور [الای ایله بولوک آراسنده
عکری جز ، تایی .

طاییه - منفرد استحکام .

طابشیرمق [اولاشدیرمق ، ایصال
ایتمک .

طایقی [ویا طایقی . عبادت و پرستش
ایتمک . پرستش درجه - سنده

سومک ، یک مفتون اولق . مته طابدیرمق .
[برعک تصرفی حتی کوسون

طایو [و حکومت طرفندن ویریلن سند .
[شیشه و سائر اغزیه طبقاتان

طایه [مانطار . ب : طیه .

طات [لذت ، ذوق ، طعم ، ارسه بیلن
[شیشلرک اغز ایننده کی بعض

عضولره تاسندن حاصل اولان حسن : شو
خوشلک طادنه باقارمیشکز ؟ * طادینی

آلق : ذوق و لذت طوینی . * طادینی
قاجیرمق : مناسبتیزلک . ، افراسه وارمق .

* طادینه بالق : طائی اولوب اولمادیقی
معایه ایتمک . * اغزینک طادینی قاجیرمق ،

بوزمق : نشه سی ، کیفی قاجیرمق ، مأیوس
و مکدر ایتمک . * طادی داماغده قالمق :

لذتی اوخودلماق . * طادیرمق : لذته
باقدیرمق ، برآز یدیرمک ؛ حسن ایشدیرمک ؛

دیورمق : الله اولاد آجیدی طادیرماسین .
* طاتسیز : لذتسیز ، صنان کبی ، شکری

آز ویا هیچ یوق : بوسودلاج طاتسیز
اولش ؛ خالنده خوشه کیده جگ بر شی .

بولونمایان ، سوزنده و نهیبتنده بر لذت
اولمایان : طاتسیز آدم . * طاتسیزلاقمق :

طاتسیزلی ایتمک ، صوفی و مناسبتسیز
معاملاتده بولونمق . * طاتلامق : طائی

ایتمک . * طاتلانق : طات پیدا ایتمک :
اوزوملر طاتلاتدی . * طائی : آجینک

ضدی ، خوشه کیده جگ لذتی اولان :
طائی چیلک ، قلبه و فکره خوش کلن ،

لطیف : طائی خارار ، طائی سور ، کوزله
سوغلی و مونس : او یک طائی رقیزدور .

خفیف ، معتدل : طائی بر روزکار ، طائی
یمک : صورامزده هر آقشام بر طائی

واودی . * طاتلیجه : آز طائی ویا طادی
چوچقه . طاتلیلادیرمق : طات ویرمک .

* طاتلیلاشمق : طات و لذت پیدا ایتمک .
- طاتلیلق : طائی شیکه حالی ؛ شیرینلک ؛

لطف ، آیسلاک . * طاتلیسی : طاتلییه
بکزر . * طاتلق : اغزه الور لذته

باقی ، چاشنیسینه بالق ؛ حسن ایتمک ؛
بجریه ایتمک ، دهنه مک ؛ چکمک ، دوچار

اولق . * طایم : چاشنیسینه بالق ایچون
اغزه آلتان مقدار .

طاحون ع. - دکرمن . چ . طواحین .

طادانق [طادینی طاتوب آلیشمق .

طاز ع. - و سائر . ب : دار و سائر .

طارتاقلامق | فە چكەرك خیرپالامق ،
 دكیشمه مش و دوزله مش . * قفا طامی ؟
 بیتی إحاطه ایدن قفا كیچی ، قحف . —
 طارتاقلامق | فە غوغا ایتك ، دوکو .

1. The first of these is the
 2. second of these is the
 3. third of these is the
 4. fourth of these is the
 5. fifth of these is the
 6. sixth of these is the
 7. seventh of these is the
 8. eighth of these is the
 9. ninth of these is the
 10. tenth of these is the
 11. eleventh of these is the
 12. twelfth of these is the
 13. thirteenth of these is the
 14. fourteenth of these is the
 15. fifteenth of these is the
 16. sixteenth of these is the
 17. seventeenth of these is the
 18. eighteenth of these is the
 19. nineteenth of these is the
 20. twentieth of these is the
 21. twenty-first of these is the
 22. twenty-second of these is the
 23. twenty-third of these is the
 24. twenty-fourth of these is the
 25. twenty-fifth of these is the
 26. twenty-sixth of these is the
 27. twenty-seventh of these is the
 28. twenty-eighth of these is the
 29. twenty-ninth of these is the
 30. thirtieth of these is the
 31. thirty-first of these is the
 32. thirty-second of these is the
 33. thirty-third of these is the
 34. thirty-fourth of these is the
 35. thirty-fifth of these is the
 36. thirty-sixth of these is the
 37. thirty-seventh of these is the
 38. thirty-eighth of these is the
 39. thirty-ninth of these is the
 40. fortieth of these is the
 41. forty-first of these is the
 42. forty-second of these is the
 43. forty-third of these is the
 44. forty-fourth of these is the
 45. forty-fifth of these is the
 46. forty-sixth of these is the
 47. forty-seventh of these is the
 48. forty-eighth of these is the
 49. forty-ninth of these is the
 50. fiftieth of these is the

1. The first of these is the
 2. second of these is the
 3. third of these is the
 4. fourth of these is the
 5. fifth of these is the
 6. sixth of these is the
 7. seventh of these is the
 8. eighth of these is the
 9. ninth of these is the
 10. tenth of these is the
 11. eleventh of these is the
 12. twelfth of these is the
 13. thirteenth of these is the
 14. fourteenth of these is the
 15. fifteenth of these is the
 16. sixteenth of these is the
 17. seventeenth of these is the
 18. eighteenth of these is the
 19. nineteenth of these is the
 20. twentieth of these is the
 21. twenty-first of these is the
 22. twenty-second of these is the
 23. twenty-third of these is the
 24. twenty-fourth of these is the
 25. twenty-fifth of these is the
 26. twenty-sixth of these is the
 27. twenty-seventh of these is the
 28. twenty-eighth of these is the
 29. twenty-ninth of these is the
 30. thirtieth of these is the
 31. thirty-first of these is the
 32. thirty-second of these is the
 33. thirty-third of these is the
 34. thirty-fourth of these is the
 35. thirty-fifth of these is the
 36. thirty-sixth of these is the
 37. thirty-seventh of these is the
 38. thirty-eighth of these is the
 39. thirty-ninth of these is the
 40. fortieth of these is the
 41. forty-first of these is the
 42. forty-second of these is the
 43. forty-third of these is the
 44. forty-fourth of these is the
 45. forty-fifth of these is the
 46. forty-sixth of these is the
 47. forty-seventh of these is the
 48. forty-eighth of these is the
 49. forty-ninth of these is the
 50. fiftieth of these is the

و تصدیق و اعتراف ایتمک. إطاعت ایلمک. م.
طائیلق، طائینق: معروف اولق، بیلنلک.
[د. س. عشرت مجلسنده عشق ویا
طاو] صحنه یاده نوش اوله. قارده اوکدوله
خیم ایتمه: طاو دیدی.

[د. س. اهلی حیوان: قویون.
طاوار] قویون ویا پچی سوروسی.

طاوان س. ویا طوان. ب: تاوان.

طاورانق ف. ب: داورانق.

[ع. س. توکری و قوروغی کوزل
طاو] آياقلا یله سسی چیرکین بر قوش.

[س. معروف حیوان، ارنب،
طاوشان] خرکوش. * طاوشانی آرابه
ایله آولامق: بر شبی تلاش-زجه، اصوله
آلده ایتمک. = اویقوسی: کوزلک یالویسی
آچیق اوله رق اویونان اویقو. = بوقی:
یح. نه فائده سی نه ضروری اولان. اینجه ایشلر
یایان مراتوز.

[س. طاوشانی قالدیروب
طاوشانجیل] آولایان قارا بر قوش.

[س. ویا طاغوق. خروسک
طاوق] دیشسی، دجاج. * اوج
و یا اسینج طاوغی: پک کوچوک طاوق.
* بچ. نیمچه طاوغی: طاوقدن چوق فرقلی
و بشکلی بر جنس کورمس قوشی که چیرکین
بر باغیرماسی وارد. * داغ طاوغی:
یابان طاوق. = قازاسی: کوزه عارض
اولان خسته لن. = کوتی: اکثریا آلده
چیان سیکیل. = کوسکی: طاوغک کوس
آتندن یاییلان معروف سوتلو طاتلی. * هند
طاوغی: هندی دیدیکمز ایری طاوق.
* طاوئچی: طاوق یتیشدیرن وسانان.
* طاوئجیلی: طاوق آوب صامق ویا
یتیشدیرمک ایشی.

طاؤل د. س. ویا داوول. ب: دارل.

[س. آت آخوری. اوتوز پول ایکی
طاوله] زارله اوینانان معروف اویون.

س. ب: تاوه.

[ع. س. تمیز، نظیف، پاک: قلب
طاھر] طاھر، قلوب طاھره.

[س. ویا تائی. آت یاوروسی. یوکک.
طای] دنکی. چیقیر یقیری صیقیشدیران آباق.

[ع. س. اوچان، اوچیچی، پران.
طائر] قوش، مرغ، طیر، ج. طیور.

[ع. س. کندی آرزوسيله یایان،
طایع] طوعاً اجرا ایدن، مطیع. *

طایعاً: ایسته یه رک، کندی آرزوسيله.

[ع. س. طواف ایدن، دونوب
طائف] طولاشان. س. کیجه دوریه سی.

مکه مکرمه جوارنده مشهور بر قصبه.
[ع. س. بولوک، جماعت، کروه.
طائفه] قبيله، قوم، کیجیلر. ج. طوائف.

طایه س. ویا تاپا. چوجغه باقان سودننه.

[مه. داهلامغی تصویر ایدو: طب طب
طب] دامالایوردی.

[ع. س. صحتک محافظه می و امراضک
طب] آدایوسيله اوغراشان فن ویا صنعت.

= عدلی: مسائل حقوقیه یی تنویر وایضاحه
خدمت ایدن طب. * طباً: فن طبه تطبیقاً،
فن طب قاعده و اقتضاسه ج. * طی: طبه
منسوب. نوکله ده طانک ۳ حرکه سی ده جاززد.

طبابت س. غل. هکیمک، طبیبک.

طبّاخ ع. س. آشچی، یهک پیشیرن.

[ع. س. آشجیلی، یهک پیشیرمه
طبّاخت] صنعتی.

[ع. س. ویا طایع. خلخ، سحبه،
طبّاع] شمه، طبیعت. خوی، عادت.

طبع کله سنکده جمعیدر. ب: طبع.

[ع. س. طبع ایتمک، باصمق
طبّاعت] فن و صنعتی.

[س. آریایوان قاب، بر طبّاق
طبّاق] طولوسی شی. بر یاپراقدن
عبارت کاغد، طبقه ده دئیر. ب: دباغ.

خاهرده مردهك نوعى وصورت تدوى يه
مشر جدول .

طَبِيب [٤.هـ. فن طب تحصیل ایچش اولان،
هکیم؛ خسته دقلرى تدوى ایدن
ذات . عالم . جر . اشیاء . اطبه .

طَبِيعَت [٤.هـ. حقیقه . وجود اولان
اشیاءك هیئت عمومی می .

بو هیئت عمومیك بعض قانونلر نه تابع
اولان قدرت . مخلوقاتك ماهیتی ، یارادیلش ،

خلق ، جبلت ، جوهر . خوی ، حادث .
ذوق ، مراق ، ثرائف . * طبیعتجه : ذوق

سلجه . رافق . * طبیعتله : کندیلکندن
بالطبع ، ذاتاً . * طبیعتسز : کوزلی

چیرکشدن فرق ایدمه بن ، ذوق سلیسی
اولمایان . * طبیعتلی : ذوق سلیم صاحبی ،

حسن طبیعتنه مالک . * طبیعی : طبیعت
منسوب . * طبیعیات : طبیعت متعلق

شیکلدن بحث ایدن علم . * طبیعون :
علوم طبیعه ایله توغل ایدن علما . بو کلمه

عربیجه طبیعه شکلنده یازلدیغی ایتمون
ترکییلرده شوبله اولور : ماوراءالطبیعه ،

مافوقالطبیعه : طبیعتك اوتمه شده ، قوننده
اولان شیکلر . جر . طبايع .

طَبِيبَه [٤.هـ. طبیب یتشدیرمه مخصوص
مکتبی شا کرده اندن .

طِب [٤.هـ. خفیف اورمنی تصور ایدر :
بورکی طب طب ایدیور .

طِبْر دَمَق [٤.هـ. اورمنق ، اوینامق . خفیفجه
باصارق یورومك .

طِبْر دِی [٤.هـ. اورنامه ، اورمه . خفیف
یورومه می .

طِش [٤.هـ. خفیف و چابق یورومک
تصور ایدر و مکرر قوللابایر :

طِش یورومک یورومدی .
طِیه [٤.هـ. شیشه وسارنهك اغزینه طیف .

طِیه دقلرى مانظار .
طحال [٤.هـ. دالاق .

طَبِيع [٤.هـ. جر . طبیعتلر ، خسولر ،
عادتلر ، سجهلر . ب : طبیعت .

طَبَخ [٤.هـ. یتشیرمه . * طبخي :
یتشیرمه منسوب . * طبخیه :
یتشیرمه اجرتی .

طَبَع [٤.هـ. بادمه ، طبع ایچمه . طبیعت ،
خلق ، سجه . * بالطبع : طبیعتله ،

طبیعی اولورق . * طبعاً : طبیعت اقتضانجه ،
طبیعی اولورق . * طبعخانه : کتاب وساره

باصیلان محل ، بادمه خانه ، مطبعه . *
طبعه : بردفمه باصلمه . جر . طباع .

طَبَق [٤.هـ. ایچنه یمك قوتان یا پوایچه
واز درین قاب . جر . طباق .

طَبِق [٤.هـ. بریشك عینی : بگزری ،
اویغونی . ح . عینله ، تمامله ،

بوتون بوتون اویغون اولورق . (طبیق)
صورتنده یازادرله یونك طبیعتی مستقیم .

طَبَقَات [٤.هـ. جر . طبقلر ، قاتلر . دنگلر ،
درجهلر . ب : طبقه .

طَقَه [٤.هـ. قات . اوك قاتی . درجه ،
ازمره ، صنف . جر . طبقات ، طباق .

طَبَقَه [٤.هـ. توتون ویا جیغاره قوطوسی :
توتون طبقه می .

طَبَقِي [٤.هـ. عینی ، تمامله بگزری . ح .
عینله ، تمامله . ب : طبق .

طَبَل [٤.هـ. داوول . قسولافده سس
الان طشان زار . جر . طبول ،

أُطْبَال . * طبلباز ، طبلزن : داوول چالان .
طَبَلَه [٤.هـ. تخته دن یا پلش دوز برصفتجه

کوره . برطبلده بولشان یمك مقداری .
جیغاره کولی سیلکمه مخصوص قلب .

مانتال وصوبا کبی شیکلوك آلتنه قوتان معدن
قابلی تخته . ترازوی کشف می . دوز و دوز

اولان شی : دیرك طبقه می . - کار : یمك
طبقه لر می برلرینه کتیبوب کوتون خدمتچی ؛

آدینقی اشیایی کز دیررهك طبقه سنده ساتان .
طَبَلَه [٤.هـ. عسكرك مرکون یه بی ارزاق
تقدویخی کوسترن جدول . خسته

طَحَال [ع. س. دالاق دینلن عضوک ایشمه سندن عبارت خستلق .
طَحْن [ع. س. اوکومه . * طحنیه : بغدادی وسائرہ یی اوکوتدیرمہ اجرتی
طَحِن [ع. س. اوکودلمش حبوبات ، اون . داری اوی . شکرلی صوایله
 قاریشدیرلمش داری اوی . — حلواسی : داری اوئیله یاپیلان معروف طاتلی . *
 طحنی : طحن رنگنده اولان طحن رنگی .
طِر اِزْان [س. نردبان پارمقلفی . — جنده کی قالبن آغاچ .
طِر اِزْا [س. ماصه ، یمک ماصه سی ،
طِرَّار [ع. س. یان کسیجی ، دولاندیریمی .
طِرَاز [ع. س. ایشلمه ، ایشلمش آلپسه . سوس ، زیب وزینت . صورت ، طرز ، اسلوب . کوژل بر فکری حاوی
 عبارہ . فاصه . سوسلہ یں ، طونادان . دوزلق ، نظام و انتظامه قویان : شاعر بدیعہ طراز . * طرازندہ : نقش ایدن ، سولندیرن .
طِرَاز [س. طرامقندن متحصل پروز . آز
 لیمک : آرس قیصیقلفی . — لائق : پروز .
طِراق [س. صاچ وصال دوزلتمک مخصوص طراغہ بکزه یں دیش دیش آلت . یوک
 وسائرہ یی آچوب دیمک مخصوص ماکینه . صوک دیننده کی چامورلی تمیزلک مخصوص
 آلت ، بو خدمت ایچون قولمالیلان ماکنه لی دوپہ . طاشلری دوزلتمک مخصوص اوافاق
 دیشلی چلیک قلم . طراق شکلنده باغچوان آلتی . بعض قوشلرک باشنده بولونان
 تیه لک . آل وایاق پارمقنلرک مربوط بو . لونقلری کیمیکلر . برنوع دکر بوجکی .
 بالیقردہ قولاق کبی قنادچقار . * بیسک طراقدہ بزی وار : مختلف ایشلری وار .
 * طراقلامق : طوبراقلری دیشلی برآلتله

دوزلندیرمک ، نهر ویا دکرک دینی تمیز . لیمک . * طراقلامق : بووجهله طوبراقلری
 دوزلتمک ، ویا صویک دینی تمیزلک .
طِراق [ع. معدنی شیلردن چیقان سسی
طِراق [ع. صاچ وصالک تللرینی طراق
طِراق [دینلن آلتله تمیزلہ یه رک بریردن آپیرومق ؛ هرہانکی بریشیدن طراق کچیرمک .
 هر طرفته دقتله باقارق معاینه دن کچیرمک . سرقتمقصدیلہ قاریشدیرمق ، دقتله آرامق .
 نهر ویا دکرک دینی تمیزلک . دمیر : — کبی روزکار ویا آقنتیہ قاپیلاروق دمیری
 سورولمک . مط . طاراقق .
طِرامه [س. طرامق فعلی . طوپوغرا نیاده
 [چیز کیلرله خریطه ترسیمی اصولی . — خاویار : دیش دیش . جنس خاویار .
طِرَانِیا [یتا . — مبادلہ ، برشپشی دیگر
 [برشپشلہ دکیدشیرمه .
طِرَاتِی [س. طرامقندن چیقان سوووروتو ، دوکولن قیلار ، توزلر وسائرہ .
طِرَانِیق [مه . ویا طیرینق : پشین صاییلان
 [پارہ نک سسی تصویر ایدر : طیرینق پارہ یں صایدی .
طِرَاوَت [ع. س. تازہ لک ، تروتازہ اولہ : [چنک ، چهرہ نک طراوتی .
طِرَاق [ع. س. ج . طریقار ، یولار ، حالر .
طِرَاق [ع. س. طرز وحرکتلر . ب : طریقت .
طِرَب [ع. س. سوینج ، فرح ؛ سوئجندن
 [ویا کدردن (کلن جوشقوللق . — آنکیز : مسرت و شادمانی یه سبب اولان .
طِرِیان [ع. س. یویوک اوراق . جراح بور .
 وطمعلہ چارچاق ییوب بیتیرمک ، نوواره ییوب یومتق ؛ قیروب کچیرمک . * طریانچی :
 اکین یچن . * طریانلامق : طریانله ییمک .
طِرِیوش [ع. س. باش کسوه سی ، وقتیلہ
 [فس آلتنه کییلن بزدن تاقیه .
طِرَح [ع. س. آتمه . قومه . صورمه .
 [بر عددی دیگرندن چیقارمه . ترتیب ، تنظیم ایتمه : بر باغچه طرح ایلدی .

توزیع ، تقسیم ، همین : ویرکی طرح ۱۰۰
 - افکن ، - انداز : قوران ، ترتیب
 ایدن ، مؤسس .

طُرْخَان [س. ویا تورخان. اصیل و شریف
 آدم ، پرنس ، شرف ، رئیس

طَرَحُون [ع. - کوکی ای قوقان بر
 جنس نبات : استراغون .

طَرْد [ع. - قوغغه ، دفع ، تبعید .
 - عسکر لکدن و مأمورشدن
 چیتارمه ، آینه .

طَرْدِیَه [ع. - بر مثنوی آراستده سو .
 - یله بن غزل و سائره .

طَرَن [ع. - شکل ، صورت ، عظیم .
 - اصغر ، اسلوب .

طَرَف [ع. - ویا طرف . گوز قباغتنك
 - سرعتله قاپانوب آچلمسی ، نظر .
 - طرفه العینده : يك آذربوزمانده ، بر لحظه ده .

طَرَفَه [ع. - یکی و نادر شی' ، عجائب
 شی' . یکیک ، ندرت . یهودیلرجه
 اکلی مشروع اولمایان شی' . ع. - یینه مهین ،

خوقونولامایان شی' : بوده ی طرفه اولدی !
 طَرَفِین [ع. - ایکی قسم ، ایکی جهت ،
 ایکی او - ، ایکی نهایت ویا یوز .

طَرُق [ع. - ج. - طریقلر ، ولکر . ب. - طریق .
 - قابونك آوقسنه - سوردولن
 طَرَقاز [دمیر ویا آناج سورکو . - لامق :
 قابونك طَرَقازنی سورمك .

طَرَقاز [دمیر ویا آناج سورکو . - لامق :
 قابونك طَرَقازنی سورمك .

Handwritten text in two columns, likely a manuscript or ledger. The script is cursive and appears to be in an older form of English or a related language. The text is densely packed and covers most of the page.

[illegible]

[The page contains faint, illegible handwriting.]

Handwritten text in the left column, likely a list or account, written in a cursive script. The text is dense and fills the column from top to bottom.

Handwritten text in the right column, continuing the list or account, written in a cursive script. The text is dense and fills the column from top to bottom.

Handwritten text in the left column, likely a list or account, written in a cursive script. The text is dense and fills the upper half of the left page.

Handwritten text in the left column, continuing the list or account. The script is consistent with the first block.

Handwritten text in the left column, continuing the list or account. The script is consistent with the first block.

Handwritten text in the right column, likely a list or account, written in a cursive script. The text is dense and fills the upper half of the right page.

Handwritten text in the right column, continuing the list or account. The script is consistent with the first block.

Handwritten text in the right column, continuing the list or account. The script is consistent with the first block.

افتدار : طوق بشر . بعض قوشلارك
بوينلرنده حلقه رسمنده كي چيزكي .

طوقات . - ب : نوقات .

طوقاج . - چيريغي طوقاغی .

طوقاق [آلت . آناجندن ماشي طوپوزلو
دمير آلت . پراشيري دوكله عظموس
ياصی تفته . چكيچ كي اورمغه يارايان
صابلي يودارلاق قالين آناج . - كي :
طومبول و كوروبز چوجوق .

طوقورجين [. بوغداي دمقي ييغي .
كابين جه ازي قفسي .

بر نوع بونجوق اويون .

طوقوز [. طوق ، صيق (قاش) . عدد .
ب : طوقوز .

طوقوش [. دكيش - : تراميه ،
مبادلله تعميرنده مستعملدر .

طوقوشمق [. د . بربرينه طوقونق ،
پيشمق . م . طوقوشدرمق .

طوقومق [. د . نسج ايتك . دستكاهده
اويليكلي بربرينه جاتاراق
اورمك . مكيك - : بوشه كيدوب كلك . اينجه
آله يوب صيق - : اينجه دن اينجه تحقيقاتده
بك ايلري كيتمك . م . طوقونق .

طوقومه [. د . طوقومق فعلی ، نسج .
طوقومه سي صيق بز . مندر
اورنومي ، ياتاق چارشافي كي نوللانيلان
خصوصي طوقونمش شي . - بو طوقو .
م . دن يايلىش .

طوقوناق [. - ايشله ، تائير ، كچه .
باشه اورمه . اضرار ،
بوزمه . * طوقوناقلي : ايشله جي ، مؤثر .
باشه اورنجي ، سربجه ؟ مضر ، بوزان .

طوقونق [. د . آل ايله دكك . دكك ،
تماس ايتك . سورمك .
ايليشمك . آل سوروب بوزمق . ايشلك ،
تائير ايتك . كوجه كيتمك . اينجيتك .

طوغمق [. د . ويا دوغمق . دنيايه كلك ،
آنا رحندن چيلمق . افتدن
سايه يوكسلك . ظهور ايتك ، حاصل
اولق . سايح اولق . ايجه ، قلبه ،
يورك - : سنوح ايتك ، سايح اولق .
* طوغديفته پشيمان : يك تنبل .

طوغمه [. د . طوغمق فعلی . دنيايه كلك .
افتدن كورومغه . - طوغمش .
دنياهه كلكش . آنادن - : طوغيشنده ،
سوكردهن اولمه دكل : آنادن طوغمه كور ؟
چيريل جييلاق ، آناستدن دوغديني كي .
[. د . طوغولان ير ، ولادت
طوغو [. عیلى ، وطن . طلوع يري ، مشرق .

طوغورغان . - چوق طوغوران .

طوغورمق [. د . دنياهه كيترمك .
توليد ايتك . طوقوز - :
يويوك بر صبرسزقلله انتظارده بولونمق .
م . طوغورتمق : طوغورمانه يارديم ا .
كبه براقوب چوجوق يايديرمق .

طوغوش [. د . طوغمه ، ولادت . ظهور ،
حصول ، طلوع . * طو-
غوشلي : اصل ، نجيب . نجاشلي .

طوف . - ب : طواف .

طوفان [. - . سولرك دنيايك هر طرفنده
طاشماسي . شدتلي ياغور .

طوق [. طومش ، قارتي طوبورمش .
طولو . طولسون ، صيق ، قالين
و - سرت : طوق قاش . - كوزلو :
قناعتكار . - كچي ويا قوزلرك كردانندن
سارقان كوپه كي اوزون دانه . * طوچه :
طولغونجه ، قالينجه . * طوقلق : طومش
اولانك حالي ، شيع ؛ صيقلق ، قالينلق .
* بوناغزي طوقلغه : يالكز قارتي طو-
بومه مقابلنده . * طوقلي : كرداننده
كوپه سي سارقان (فويون ويا كچي) ؛
بر ياشته كيرمش قويون .

طوق [. - . كرداللق . طامسا : طوق
[. اسارت . قدرت ، طاقت ،

طول جهتيله، بويجه، اوزونلقجه. * طولی :
طوله منسوب ومتعلق.

طولاب [د.د. - ویا دولاب. اوتہ بری
اوشیاسی. قویودن صوچکمه یارایان
تربیات، چرخ، حزم ایله سلامتی آراسنده
اوتہ بری آلوب ویرمه مخصوص دیواره
یرلشدیرلمش آخشاب متحرک راف. حیلہ ،
خدعه. قماش اوزونده دوت کوشه شکل.
برجنس میشه دیرکی. برنوع چالغی قوطیسی.
* طولابه قومق : طوزاغه دوشورمک ،
آلاتاق. - قورومق : حیلہ دوشورمک ،
دسیسه ایتمک.

طولاش [د.د. - بربرینه کبرمه. طولای
شیق. آنکل، مانع. صارماش
- اولوق : صارماشوب اوپوشمک.

طولاشدیرمق [د.د. - دوندیرمک.
تورمیوب صایا یوللردن کچیره رک سوق ایتمک.
کزدیرمک. صارمق، چوپیرمک. سوزی
دوغروجه سوله میوب باشقه فکرکرله
قارلشدیرمق. قوشاتاق. إحاله. ، مسلط
ایتمک. صارمق. بربرینه قارلشدیرمق.

طولاشمق [د.د. - دونمک، اطرافنده
کزمک، سیاحت. ، اغزدن اغزه یایلق.
اوته یه بری یه صایق. قارلشمق. آباق :-
آیاقلر بربرینه چار یوب سرخوش کبی یورویمک.
آیاغه :- مانع و آنکل اولوق ؛ ناکورجه
برحرکتک جزاسنه اوغرامق. اوکنده ،
آردنده :- برشیته آله ایتمک ، آکلامنه
اوغراشمق ، دوت :- مضطرب او. ،
اورایه بورایه باش اوزومق. ذیل :- درست
سوله مه مک ، سرخوش کبی سوله مک ،
سوزنیک انتظامی عافظه ایده مه مک. ذهی
- : شاشیرمق. مت. ب : طولاشدیرمق.

طولاشیق [د.د. - طولاشان ، صابه.
طولاشیق [مشوش، مفلق، قارلشیق.
طولاق [د.د. - آياغک بالدرقسنه طو-

تجاوز وتسلط ایتمک. عائد اولوق. راحتسزا.
حزن ویرمک. سرخوش ایتمک. * صویه
صابونه دوقونماق ؛ هیچ برشیته قارلشماق،
هیچ برطرفه ضرری اولماق. م. طوقونولوق
مت. طوقوندیرمق ؛ ودولایسیله فکرخی
برینه إحساس ایتدیرمک ، ایما ایتمک.

طوقه [د.د. - باغ، ربط ایده جک شی ؛
برشیته ایکی اوجنی یکدیکرینه
ایلدشیرمک مخصوص بو یوجک قویجه. -
ایتمک : قاشدیروب باغسلامق ، آل آله
ویره رک بری دیکرینک آلتی صیقلمق ؛ عشرت
آناسنده قدحلری طوقوشدیرمق.

طوک [د.د. - بوز ، بوز باغلامه. -
چوزمک : بوز آریمک. - یاغی :
ما کینلره سورولن وسائر بوکی ایشلرده
قوللانیلان ایچ یاغی.

طوکدیرمه [د.د. - بوز حاله کچیرمه.
بوزله صوغوتیلهرق طوکمش
بر حاله کتیریلن شکرلی سود ، شربت
وسائر. قایماقلی طوکدیرمه. طوکدیرلمش،
بوز حاله کچیرلمش : طوکدیرمه پاچه.

طوکره [د.د. - باش قوناغی ، کپک.
طوکوق [د.د. - مایع طوکوک بوز حاله
ایتمک : صولر طوکودی. چوق
اوشومک : آلرم طوکودی. مت. طوکدیرمق.

طوکوز [د.د. - ب : طوموز.

طوکوق [د.د. - طوکمش، بوز باغلامش.
بوصلو ، براق اولمایان ،
دومالی ، جلاسنر. عجب روحسنر، صوئوق.
* طوکوقلاتاق : طوکوق بر حاله کچمک.

طول [د.د. - قوچه سن قاری ، ارمیل.
- قالمق : قوچه سی اولمک.

طول [د.د. - اوزولوق، بوی. اوزون مدت ؛
اول عمر : عمر اوزولغی، چوقلغی.
- امل : بیتنر توکنمحرص و آرزو ،
طبع. مبدأ اتخاذ اولوتان برنقطه دن کچن
نصف النهار ایله هرمانکی برعکس نصف النهاری
آراسنده کی خط استوا درجه سی. * طولای :

طولام [د.د. بر صاوغیند بهر صاریلیتی. | چوقور برری طاش و طوبراق و سائره
 ر دافعه صاوغه کفایت ایده. | ایله دوزله ملک. اسلحه ناریه به مری قومق
 حله: قوق کون خلوت، عادت و دیانت.

طومبالاق [ص. یوورالاق، شېشان،
تومبول.

طومباله [ص. برنوع اویون. ب: تومبولا.

طومبای [ص. د. ویا طونبای. دیشی
صغیری، دیشی مانده.

طومروحق [ص. ویا طومورحق. آغا-
جلرده آشورما بولونجه
بوداق اولاجق قباریق.

طومروق [ص. آغاجک فلیز ویره جک
شیشکینک، طومروحق. غنجه. کوتوک.
عبس، زندان. آياغه کچیریلن کوتوکدن
عبارت ایشکنجه. آلتی. مکعب شکلنده
ایری طاش، آغاج و سائر. * طومرو-
قلانق: طومروق پیدا ایتک.

طومشرمق [ص. قوش آغزیننه یم ویرمک.

طومشمق [ص. آغا ایله بربرینک بیتنی
آیقلامق.

طوموز [ص. د. خنزیر دینلن حیوان.

طوموز [ص. پيس، عنادچی؛ غدار،
ظالم: نه طوموزدر ییلمزسک! — لق:
عناده مرحمتسزک، عنادجیلق، غدارلق،
ظالمک: ینه طوموزلق اوستنده؛ بو آدم
دیلسمیز، نه دن سویلمور؟ — طوموزلندن.

تون [ص. د. ویا دون. روبه، لباس.

تون [ص. بلدن آشاغیسین اورتن لباس.

حیوان رنکی. * طولمز: هیچ بریشی
اولمایان، قوپوق، شیلیق. * طوللق:

ایچ طونی یاغنه یازار.

تون [ص. ویا تون. بیک کیلو غرام

تون [ص. قتلنده اولجو واحد قیاسی.

ویا هرمانکی برآلتن چیقان صدانک آچا.
لوب یوکسلمی، صوت، لحن. طرز
حرکت، تکلم و فاده.

طونانق [ص. د. تزین ایتک. قندیلر

صایق. کمی سفره حاضرلامق. شهر
آیین اجرا ایتک. هت. طونادیرمق. م.

طونادلق. ل. طونانق.

دوک طاقلمش چالغی که اوقله یرک چالیر.
ایکی تحتہ دن عبارت کورک پارچه سی.

— چیقارمق: حیوانک دریسنی سقطلامدن
صویق. * طولومنی. چیقارمق: هلاک ا،
یوزمک. — کبی: شیشکین.

طولومبه [ص. صوی بر طرفدن چکن

دکیز صوی قبارتان قاصرغه. شریفه.

— طالتیسی: طولومبه یه بکزر بر آلتله
صیقلاوق دوکولن خورطالتیسی. — جی:

طولومبه قوللانان ویا تعمیر ایدن و یاپان،
ج. تریه مز، ادبسر.

طولی [ص. د. ویا طولا. أطول کله سنک

معلومات، مهارت، إقتدار.

طوم [ص. د. داوول سسی کبی صداری

تصویر و تقلید ایدر و اکثریا
مکرر قوللانیلیر.

طوماتس [ص. د. یمکله لذت ویرن

معروف قیرمنی سبزه.

طومار [ص. د. اسطوانه شکلنده بوکولمش

دفتر. ص. اسطوانه شکلنده.

طومالمق [ص. د. برجی کنبدکبی چیقماق.

— قیچی یوقاری یه قالدیرمق.

طومالیج [ص. د. ویا طومانج. چقنتیسی

طومانج داغی.

طومان [ص. بول وقیصه ایچ طونی.

طومب [ص. د. دوشن بریشک چیقاردینی

سسی تصویر و تقلید ایدر.

طومبا [ص. د. یاتوب راحت ایتکی بیلدیر:

ساعت اونه کلنجه هایدی طومبا.

طومباز [ص. آلتی دوز و کوکرته سز قایق.

طومباق [ص. د. تونج ویا باقیرایله قاریشیق

دن یالیش: طومباق لکن ایران.

طونانغ [د.د. ویا دونانما . طونانغ فعلی . شهر آیین ، شنگ . حرب سفینه لری هیئت مجموعه سی .

طوننج . ب : تونج .

طونلاته [د.د. بیلک کیلوغرامدن عبارت و احد قیاسیسی : قرق طونلاته لوق برماوونه .

طونوس [د.د. ایکی موازی دیوار اوسته

طونه [سخ. اوروپا ملک اورته سندن چیقار قرقه دکره دوکولن بویوک زهر .

طوی [قوش . قازدن دها بویوک یانی بر

طویت [ع.د. تیت ، مرام ، قصد ، مقصد .

طویغار [د.د. تارلا قوشنگ بر نوعی ، جابر قوشی ؛ تپه طویغار .

طویغاز . ب : طوغان .

طویغوز [د.د. ایشیتمه ، طویغه حس ذوق . - - - - - طویغوسی

اولمایان ، حسسز ، تاغرسز . خبرسز ، ادراکسز . - - - - - لو : حس ایدن ، متاثر اولان ؛ معلوماتلی ، خبردار .

طویل [ع.د. اوزون ، مدید ، چوق سورن . غرضده بربر مخصوص .

طویله [ع.د. حیوان قطاری . آخوز . جابرده حیوانک آاغنه باغلانان ایپ .

طویماز [د.د. ایشیتمز آکلاما .

آکلامایان ، حسسز ، دویغوسز .

طویماز [د.د. قناعت ایتمز ، آج کوزلو ، طونق بیلمز .

طویمق [د.د. قل . ویا دویمق . ایشیتمک ، قولانله حس ایتمک متاثر

اولق ، حواس خشدن برله حس ایتمک . مت ب : طویورمق . م : طویولق ؛ ایشیتمک ، شیوع بولق ، یدانه چیقمق ، حس اولونمق .

طویمق [د.د. قل . آجلق منسلط اولق . قانمق ؛ صوبه بر تورلو طویامورم .

کوزی - : آج کوزلیلی زائل اولق ، قناعت کیمک . مت ب : طویورمق . م : طویولق .

طویورمق [د.د. آجلق کیدرمک ؛

آجلق کیدرلمک .

طویورمق [د.د. ایشیتدیرمک . آجمق ، ایشا ایتمک . م : طویورلوق .

طویوم [د.د. طویمه ، قاعه ، شبع . قناعت . - - - - - لوق : طویاجق مقدار ؛

طویغه یاریان ؛ یغما ، غنیمت .

طهارت [ع.د. تمیزک ؛ دفع حاجتدن

طهور [ع.د. یک تمیز و تمیزیجی ؛ شراب طهور .

طی [ع.د. بوکه ، قطع ایته ؛ طی بلاد . مکان ؛ بر مکانک هر طرفی دوله .

شق ویا قرق کونلک بولی مثلا بر آنده قطع ایدیورمک . - - - - - زمان : خارق العاده بر قوتله

اون سنهک زمانک ایلرینه کیدیورمک .

طیار [ع.د. اوچیچی ، اوچان . غازه

طیاره [ع.د. هوا دن خفیف اولمادیقی حالده

واسطه نقلیه ، هوا کیمی ، آنه روپلان .

طیب [ع.د. قوقو ، کوزل قوقو . جم

طیب [ع.د. طبیب ، طیب .

طیب [ع.د. آبی . خوش . پکی ، اعلا .

طیب [ع.د. صحتده اولان . مؤ . طیه .

طیر [ع.د. قوش . جم . طیر .

طیران [ع.د. اوچه . غازه تمول ایته ؛

طیران [ع.د. آبر جابق طیران ایدر .

طیر یون [ع.د. قوشلر علیه مشغول اولان عالم .

طیش [د.د. خارج ، بیرون ، ایچ دنیالی .

طیش [ع.د. طیشاریده کی ، خارجی . * طیشلی : طیشی اولان ، خارجی . * ایچلی طیشلی : تکلیفسز و عزم .

طیشاری [د.د. خارج ، طیش طرفی ،

طیشاری [ایچری مقابلی : طیشاریسی

صوتی؟ ح. خارجه ، خارجه. — چيتمق: دفع حاجت ا. — کيتمک: سياحه چيتمق. حيف [خيال. ع. خيال. رويايه کورون حيف [خيال. ج. طيوف.

طيفون [ي. چين دگيزلرنده وقوعه طيفون [کلن شدتلي قاصرغه.

طيق [مه. انچه وطوق بر سسي تصوير طيق [و تقليد ايدر.

طيقاج [س. برشيئي طيقامنه مخصوص طيقاج [مانطار ، بز ، آناج طيه.

طيقامق [ف. برشيئي طيه ايله قپامق. طيقامق [اغزني: — سکوته مجبور اتمک.

لاقيرديني آغزينه: — هان جواخي ويرهک سوزني رد اتمک. چاکنه اوت: — ايشي بوزمق ، بر باد اتمک ، سس چيقارتماق.

طيقانق [ف. قپانق. اشتهاسي قير يلاق طيقانق [يه مە مەک. نفسی طوتولق.

طيقانيق [ص. قپانق ، طيقانق. * طيقانيق [طيقانق: قپانق ، ايشلمز.

ک ؛ نفس طوتولقني.

طيقر [مه. ويا طيقير. قورو وکورو تولو طيقر [بر سسي تصوير و تقليد ايدر ،

مکرر قوللانيلير: — تخره طيقير طيقير قايناور. — دامق: طيقردی اتمک ، قورو

کورولتولو بر سس چيقارمق ؛ مه. طيقير. دامق: آياق کزي طيقردا نمايکز. * طيقردی:

قورو کورولتو: طيقاق طيقرداسي. * طيقرينه قومق: دوزلمک ، منتظم ايشلمک.

* طيقرنده: يوانده ، منتظم ، دوز کون: ايشي طيقرنده در. * طيقرنده کيتمک:

منتظم صورته جريان ۱۰ دوز کون ، سلاسته ، تردد سز: طيقر طيقرجواب و برەک.

طيقسیر مق [ف. آغز قپالي ايکن خفيفجه طيقسیر مق [آکصيرمق.

طيقسیر يق [س. آغز قپالي ايکن خفيفجه طيقسیر يق [آکصيرمه.

طيقشدير مق [ف. طيقه بامه صوتق. طيقشدير مق [عجله ايله چيکنمه دن

يوتارق يک يک.

طيقمق [ف. ايتەك زورله صوتق. حبسه طيقمق [قومق. چاکنه اوت: — بريئي

بر باد اتمک ، سس چيقارتماق ، ايشي بوزمق. ل. طيقلق.

طيقناز [ص. آز ملحق ، ائنه طولغون طيقناز [بر آز قيصه جه: طيقناز آدم.

طيقنمق [ف. عجله ايله هان چيکنمه دن طيقنمق [يوتارق يک ، آتيشديرمق.

طيقه لي [ص. قپانق ، طيقانق ، مسدود: طيقه لي [طيقالي بورو ، طيقالي آغزلق.

طيقيز [ص. يک صيق وقاي طولديرلمش: طيقيز [بو طوله يک طيقيز اولمش.

طيلسان [ع. زاهدلرک صاريقلرن دن طيلسان [صارقان صاريق اوچي.

طين [ع. چامور ، بالچيق.

طيناز [س. اوت ييغيني.

طينت [ع. خلقت ، ياراديليش ، جبلت ، طينت [فطرت: طينتي بوزوق.

طينلامق [ف. چيقان سس بر مدت دوام طينلامق [اتمک ، طينن آنداز او.

طينياز [ص. سس چيقارماز ، کورمه نرلکه طينياز [و ايشيتمه نرلکه کلن ، حليم.

طينمق [ف. سس چيقارمق. بر نئي: طينمق [سويلک ، دارلق.

طيور [ع. طيرلر ، قوشلر ، مرغلر. طيور [ب: طير.

طيوف [ع. طيفار ، خياللر: بر طيوف [شبکه بو ، زيرنده کسوفک ،

سيرانکهي اولقده طيوفک. — حامد.

ظ

ظ [س. الفبا نە يکر منجي حرف اولوب ظ [ايچد حسابنده ۹۰۰ عدديني کوشتر.

عربيجه دن آلمان کله لرده بولشور. تور کجه ده (ز) کبي اوقونور.

ظاء [ع. حروفنک اسم عربي سيدر.

ظالم [ع. ص. ظلم ایدن ، غدار ، مرتعز .
ج. ظالمون ، ظلام ، ظلمه . *
ظالماته : ظلم ايله ، غدارانه ؛ بر ظالمه
ياقيشير صورتده . * ظالمك : ظلم ، حقمنز-
لق ، غدر ، مرتعزلك .

ظاهر [ع. ص. آشكار و ميدانده اولان ،
آچيق : بوبرامر ظاهر در . بديهي ،
مثبت . مؤ. ظاهره . ج. خواهر . - او :
ظهور . ا. ميدانه چيقتق . - بر شيك
ميدانده و آچيقدده اولان صورتی ، كورو-
نيتی ، باطن ، مقابلی : بو آدمك باطنی الله
بيلير آما ظاهري پك آبی كورونيور . تر .
حد البته ، شبهه منز : اويله در ظاهر ! *
ظاهرآ : ظاهري اولارق ، كورونيشده . *
ظاهري : ظاهرده اولان ، طيشدن كورونن ،
صوري ؛ مؤ. ظاهره .

ظرافت [ع. ص. كوزلك ، لطافت ، نا-
زكلك ، تربيه لي طور و حركت ،
كبارلق . ايجلك .

ظرف [ع. ص. قاب ، قليف ، محفوظه ، فنجای
قسمآ ايجنه آلان قاب . ايجنه
مكتوب قوتان و صوكره بايشد بريلان قاب .
زمان و مكان بيان ایدن كله . * ظرفنده :
ايجنده ، ائشانده : اوچ كون ظرفنده . *
ظرفيت : بر كله نك ظرف اولماسی . ج. ظرفی .
ظرفاء [ع. ص. ج. ظرفلر ، كوزل شيلر ،
لطيف اولانلر . ذكيلر ، فطينلر .
ظروف [ع. ص. ج. ظرفلر ، قابلر . ب :
ظرف .

ظريف [ع. ص. كوزل ، لطيف ، نازك .
ذكي ، فطين . * ظرفانه :
نازكانه ، ظريف اولانه ياقيش جق صورتده .
* ظرفيك : نازكلك ، كوزلك ؛ نازكانه
معامله . ج. ظرفاء .

ظفر [ع. ص. نائلت ، موفقيت . مظهرت ،
غالييت . - ياب : موفق ؛ غالب .
[ع. ص. طرناق ، پنجه . ج. اظفار .
ظفر اظافير .

ظفر و ظفره [ع. ص. كوز خسته لقي .
كوزلری اورتن دزی .

ظلم [ع. ص. كولك ، سايه . تصاحب ،
ج. اخلال ، خلال .
ظلال [ع. ص. ج. ظلر ، كولكلر . جايملر .
ب : ظل .

ظلام [ع. ص. قراكلق ، ظلمت .
ظلام [ع. ص. چوق ظلم ایدن ، ظلم ،
ظلوم ، غدار .

ظلف [ع. ص. (قوپون جي حيواناتده)
طرناق . ج. ظلوف ، اخلالی .

ظلم [ع. ص. بر شيك سو ، استعمالی .
ظلم [ع. ص. حقمنزلق ، غدر ، كولكوك ، فئالق ،
عدالتمنزلك ، تضيق ، جور و جفا . *
ظلمآ : ظلم ايله ، حقمنز اوله رق ، جور
و جفا ايدهرك ، زورله .

ظلمات [ع. ص. ج. ظلمتلر ، قاراكلقلر .
لامك فتحي و سكونيله ده
دوغرودر . * بحر الظلمات : بحر محیط اطلالی .
ظلمانی [ع. ص. قاراكلفه ، ندوب و متعلق ،
قاراكلق اولان .

ظلمت [ع. ص. قاراكلق ، ظلمت لیل .
ظلمت [ع. ص. لامك ضميله ده دوغرودر . ج.
ظلم ، ظلمات .

ظلوم [ع. ص. چوق حقمنزلق ایدن ،
غدار ، ظلام .

ظلیل [ع. ص. كولكلی ؛ كولكلی (محل) .
ظل : قوپو كولك .

ظن [ع. ص. فكر ، ارض و تخمين . تصور ،
احتمال . ضاممه . شبهه ، تردد .
حسن : آبی فكر . مؤ . : فنا فكر .
- غالب : حقيقته قریب اولان ظن . ج.
ظنون ، اظانين .

ظنون [ع. ص. ج. ظنلر . ب : ظن .

ظنه [ع. ص. شبهه ، تردد . ج. ظنن ،

ظواهر [ع. ص. ج. ظاهرلر ، كورونيشلر ،
خارجی منظره لر .

ظهر [ع. ص. آرقه ، صرت . (بر شيك)
ظهر [ع. ص. سطحی ، يوزی . بينك حيواننك
صرتی . (بر كشتابك) حرفياً معناسی .

عاجزانہ : عجز و اقتدا و سزا قبلہ ، حقیرانہ .
* عاجزی : عاجزہ عائد و منسوب .

[ع.ص. عجلہ آیدن ، عجلہ جی .
عاجِل] مستعجل ؛ سریع . شجمدیکی
حاضر ، وقتی ، زہمی . آجل مقابلی . *
عاجلاً : سریعاً ، چابک ، درحال ، عجلہ ایلہ .
[ع.سخ. وقتیلہ یمن جہتلزندہ
عادل] مسکون بولونعش بر قوم قدیم .

[ع.س. آلیشلمش شی . اصول ،
عادت] رسم ، ہرکس طرفندن رعایت
اولونان حال . قادیئرک آی باغیسی . *
علی العادہ : عادت اولدیغی اوزرہ . *
فوق العادہ : عادتک اوستندہ اولہرق ،
آیریمہ ، صورت مخصوصہ ، * خارق العادہ
ایشیدلہ مش بر طرزہ وقوعہ کلن . ج. عادات .
[ع.ح. عادت اولدیغی اوزرہ . بیاغی ،
عادتاً] ہر وقتی کبی . دوزجہ .

[ع.ص. عدالت کوسترن ، جور
عادل] و جفا ایتمہ یں . * عادلانہ :
عادل اولانہ یاقیشیر صورتہ .

[ع.ص. عادت اولان ، ہر وقتی .
عادی] بیاغی ، ذکر سز . * عادیلک :
بیاغیلی ، آشغیلی ، ذکر سزک .

[ع.س. شین ، نقیصہ ، اوتانہ جق
عار] شی ؛ اوتانہ ، حیا ، شرم . — سز :
اوتانمایان ، حیا سز . — سزجہ : اوتانمایارق .
* عار سزلانمق : عار سزاق ایتمک ، اوتانما .
یارق حرکت ایتمک . * عار سزلق : حیا .
سزلق ، اوتانما سزلق . — لانمق : اوتانمق .

[ع.ص. کلن ، وقوع بولان . ذاتی ،
عارض] طبعی و حقیقی اولمایوب تصادفی
حاصل اولان . تصادفی وقعہ . داغ ،
بولوت و سائرہ کبی کورومکہ مانع اولان
ہرشی . یاناق : عارض چائنان . * عارضی :
ذاتی و خلقی اولمایوب صوکرہ دن ظهور
وتعلق آیدن . ج. عوارض .

[ع.س. عارض ک مؤنشی . عارض
عارضہ] اولان حال . قضا . ج. عوارض .
[ع.ص. بیلن ، آکاہ ، واقف ،
عارف] آشنا . — باللہ : حق ایچندن

قوة الظہر : کریدہ بولونان کوکشیلہ بیلہ جک
قوت ، احتیاط قوتی . ج. ظہور ، اظہر .
[ع.س. اوکلہ ، زوال وقتی . صلاۃ .
ظہر] الظہر : اوکلہ نمازی . * قبل .
الظہر : اوکلہ دن اول . * بعد الظہر :
اوکلہ دن صوکرہ . ج. اظہار .

[ع.س. بر استعدا و سائرہ نک
ظہریہ] آرقہ سنہ یازیلان یازی .

[ع.ص. ظاہر اولہ ، کورونہ ،
ظہور] میدانہ چیقہ . حاصل اولہ ،
وجودہ کلہ . * ج. ظہورات : آکسزین
وقوعہ کلن حالر ؛ پروغرام خارجندہ
وقوع بولان شیئر . * ظہوری : اورتہ
اوربوندہ مقلد . * ظہوری اولی : اورتہ
اوربونی طاقی .

[ع.ص. آرقہ چیقان ، معین ، مدد .
ظہیر] رس ، حامی : سکا ظہیر اولورز .

ع

[ع.س. ألفبانک بکری برنجی حرفی او .
ع] لوب ایچد حسابندہ ۷۰ عددینہ دلا .
لت ایدر . عربچہ دن آلمان کلہ لردہ بولنور .
تورکچہ عادتاً ہمزہ کبی اوقونور .

[ع.ص. عبادت آیدن ، طایان ، زاهد .
عابد] * عابدانہ : عابدہ یاقیشہ جق
صورندہ . ج. عبدہ ، عباد ، عابدون .

[ع.ص. کچیجی ، کچن . * مارین
عابر] لوعابرین : کلوب کچنلر . مؤ . عابره .
[ع.ص. آزاد اولمش ، حر . اختیار .
عائق] کنج قیز . یاورو قوش . ج. عوائق .

عاج] ع.س. فیل دیشی . باغہ .

[ع.ص. عجز صاحبی ، قدرت و اقتداری
عاجز] اولمایان ، اہلیت سز ، بچریک سز .
ضعیف ، غیر مقتدر . غلہ شاشقین ،
حیران . تواضع طریقہ بن یرنہ قوللا .
نیلیر : عاجز لری : بن . ج. عواجز ایسہدہ
بز یا کلش اولہرق عجزہ قوللا لیرز . *

طامیان ، عاشق خدا . * عارفانه : عارف
 احوال و اسرار اولاد یا پیشاجق صورتده .
 [ع.ص. چیلان ، حر ، (اندیشمن)
 عاری آزاده . خالی ، بری .
 عاریت [ع.ص. اودونج ، إعادة ابدلک
 اودونج اولهوق ، کری ویرمک اوزره .
 [ع.ص. عزم و نیت ایدن ، قطعی
 عازم قرار ورن ، بر پره حرکت ایدن .
 [ع.عد. اونجی . عشر طولایان *
 عاشر عاشراً : اونجی اولهوق .
 عاشق [ع.ص. مبتلا ، برینه طوتقون ،
 یاتیق ، برنی چوق سون .
 ساز شاعری . * عاشقانه : عاشقه یا پیشه جق
 صورتده . ج. عشاق ، عاشقین ، قا . عاشقان .
 [ع.ص. محرمک اون . اوکونده
 عاشوراء پیشه ییلن بغدادی طائلیسی .
 [ع.ص. ویا ناصفه . شدید ،
 عاصف [منهور ، مروت (روز کار) .
 فیرتنه ، کردباد . ج. عواصف .
 [ع.ص. ممنوع ، منهی ، یانه یا قلا .
 عاصم شیلایان . حاصه : مدینه تک لقبی .
 [ع.ص. عصیان ایدن ، سرکش .
 عاصی [شقی ، حیدود . گنهکار . ج. عصاة .
 [ع.ص. قوتورلی سون : نسیم
 عاطر عطر ، خاطر خاطر .
 [ع.ص. میل ایدن ، آکیلن .
 عاطف برینه میل و محبتی اولان . ایکی
 جله ویا کله فی بر برینه ربط ایدن .
 [ع.ص. سبیمز محبت ، میل طبیعی ،
 عاطفت سه نیاق ، مهاودت ، خیرخواهلیق ،
 حسن شن . ج. عواطف ، عاطفات .
 [ع.ص. خراب و تلف اولمش ، بوزولمش ،
 عاطل [مخرب ، قاده سز ، غیر نافع ،
 باطل ، بوش ، بیهوده . قایل .
 [ع.ص. محبت بدن ، تندرسی :
 عافیت عافیتده اولوق . — اولسون ! :
 ییوب ایچنلره ، ییقسانوب تراش اولانلره
 (استهزا ایله دایاق ییه لرده) — سوله تن
 نزاکت تعبیری .

[ع.ص. سوک ، آخر ، نهایت ،
 عاقبت [آبسام : بو پایقیلک حاقیق نه
 اولایق ؟ نتیجه . ج. آک نهایت ، بالا خره .
 * عاقبة الامر : ایشک سوکونده ، نهایت الامر .
 — آندیش : سوکی و نتیجه سی دوشون .
 — بین : سوکی کورن . ج. عواقب .
 [ع.ص. عقد ایدن ، باغلیان ،
 عاقد [دوکومله ین . معاهده ، مقاوله
 و سائره عقد اولمضا ایدلرک هریری ج. عاقدین .
 [ع.ص. قیصید (قادین) . محمول
 عاقر [ورمن ، چوققمز (آدم) .
 [ع.ص. عقلی ، اوصول . ذکی ،
 عاقل [فطین . بالغ ، سن رشده واصل
 اولمش . ج. عقلاء ، عاقلون . کوی مختاری .
 ج. عقل . * عاقلانه : عقلی به یا پیشه
 صورتده ، عقلیجه .
 [ع.ص. ضیایی عکس ایتدیرمه
 عاکسه [مخصوص آلت ، ره فلگتور ،
 عاکة النور ، مرآت مرجعه .
 [ع.ص. بر شیئه اقدام ایله
 عاکف [چالیشان . اعتکاف ایدن .
 [ع.ص. یوکسک ، مرتفع . * عال
 عال [العال : پک یوکسک ، بالاتر .
 [ع.ص. دنیا ، جهان ، کائنات . یاز اولمش
 عالم [شیلرک هیئت مجموعه سی . خلق ،
 انسانلر . خصوصی حال و کیفیت . جمیعت .
 — آب : عشرت مجلسی . — منی : رؤیا .
 — ارواح : روحلرک دنیاسی . — غیب :
 کورومجه یین شیلرک جهانی . — لاهوت :
 الوهیت عالمی . * کندی عالنده : کندی
 حالنده . — آرا : عالمی تربین ایدن . —
 افروز : جهانی پارلاتان ، بوتون عالمه
 نور ساچان . — پناه : عالمک ملجای .
 * عالمتاب : عالمی پارلاتان . * عالموز :
 جهانی یاقان . * عالمکیر : جهانی طوتان ،
 دنیایی ضبط ایدن ، بوتون عالمه پاییلان :
 بشری عالمکیر اولدی . * عالمی : جهاته
 منسوب و عالم ، دنیوی ، دنیای ، دهری ،
 موندن : لایک . * عالمیان : دنیاده کی
 انسانلر ، خلق . ج. هوالم ، عالین .

عائِق [ع.ص. آلیقویان ، تأخیر ایدن ، منع ایله دن . ماهر ، صنعتکار .
عائِقَه [ع.ص. مشکل ، مانع ، انکیل . ج. عوائق .

عائِلَه [ع.ص. بر آدمک متعلقاتی ، فامیلیا ، اهل بیت ، عیال . ج. عائلات .

عباء [ع.ص. یوکنن یاپلش قبا قاش . بو قاشدن یاپلش اوزون خرقة .
عبادن یاپلش : عبا ترک . آل - : حضرت پیغمبرک عبا . - پوش : عبا کین .

عباد [ع.ص. ج. عبدلر ، بندهلر ، کولهلر . عبادالله : الهک قوللری . عباد الله ! : اوجوز ساتیلان بر شیئی آلفه هرکی تشویق ایچون قوللائیلر : بش غروشه عباد الله .

عبادت [ع.ص. قوللق ، بندکی . دین ، دیانت ، تعبد ، عبودیت . طایفه ، پرستش . اطاعت ، انقیاد . * عبادتخانه : عبادت ایتمک مخصوص محل ، معبد . * عبادتگاه : عبادت یری ، معبد . * عبادتکار : عبادت ایدن . ج. عبادات .

عبارت [ع.ص. مرکب ، متشکل : بو بر شئیگ عینی ، تاکندیمی : تکلم سویلیکدن عبارتدر .

عباره [ع.ص. بر فکری آ کلامق ایچون قوللائیلان کلام . بر إفاده نک ترکیب لفظیسی . براق جمله دن عبارت فقره . * عبارتها : عیناً عباره سیله . ج. عبارات .

عَبَث [ع.ص. اویون ، شقا . بیهوده شی ، مالالایی ، صاچه : عبثله اشتغال .

عَبْد [ع.ص. کوله ، بنده ، قول . حق ایمالینک یاراتدیق انسان . ج. عباد . ج. عابدلر ، عبادت ایدنلر .

عَبْدَه [ع.ص. ج. عابدلر ، عبادت ایدنلر .

عَبْر [ع.ص. ج. عبرتلر ، حرمتلر . ایتباهه سبب اوله جق وقعلر ، درسلر .

عبرانی [ع.ص. بنی اسرائیل قومنه منسوب ، بنی اسرائیل آفرا . دندن . * عبرانیجه : عبرانیله منسوب ؛

عالم [ع.ص. بیلن ، طانییان . چوقاق و قومش اولان ، علم ایله مشغول بولنان ، علومه آشنا اولان . طریق علمی منسوبشدن . * عالمانه : عالمه یاقیشیر صورتده . ج. علماء .

عالی [ع.ص. یوکسک ، یوجه . جلیل ، رفیع ، سامی ، عظیم ، متعالی .

برنجی نوع (مال) . - تبار : اصل و نسلی بویوک ، شریف . - چاه : یوکسک بر موقعده اولان . - جناب : شرف و حیثیت صاحبی ، مکرم ، سخی ؛ ذالتدن کلیاً اجتناب ایدن . * عالیشان : شان و شرفی یوکسک اولان . * طالقدر : قدر و قیمتی یوکسک . - کهر : جبلت و فطرتی یوکسک .

- مقام ، - مکان : مقام و مکانی یوجه . - منقبت : شریف و جلیل . - همت : همتی چوقاق و یوکسک اولان . مؤ . عالیه : بر شئیگ آک یوکسک قسمی : ج. طالیات .

عام [ع.ص. سنه ، سال ، ییل . * عامی : سنوی . ج. أعوام .

عام [ع.ص. عمومی ، مشترک ، هرکسه عائد ، جمله به راجع : طریق عام . خواصه مخصوص اولمایان ، عادی : خرج - : هرکسه اویریشلی ، اوجوز . * مؤ . عامه : هرکس ، بوتون خلق ، عامه الناس . ج. عوام : قبا و جاهل خلق ، آحاد ناس . مقابلی : خواص . * عامی : عوامه مخصوص ، عادی . * عامیانه : فادیجه ، قباچه .

عامر [ع.ص. معمور ، آبادان . مسکون . رسم : عمار اولوغوش . دولته عائد ، مطبوعه عامره .

عامل [ع.ص. عمل ایدن ، ایشله دن ، ایشچی ، فاعل . سبب ، مؤثر . والی ، متصرف . ج. عمال ، عمله ، عاملون . بر کجه نک اعرابنه یعنی آخرینک تبدلنه سبب اولان دیگر کله . ج. عوامل .

عائد [ع.ص. عودت ایدن ، دونن . تعلیق ایدن ، مناسبتی اولان ، راجع : بوقلم کیمه عائددر . برخستنی زیارت ایدن .

عائده [ع.ص. کار ، قازانچ ، فائده . اراد . ج. عوائد ، عائدات .

عائده [ع.ص. ج. عوائد ، عائدات .

عائده [ع.ص. ج. عوائد ، عائدات .

عائده [ع.ص. ج. عوائد ، عائدات .

عبرانیلرک لسانده ، طرز و اصولنده ؛
عبرانی لسانی .

عبرت [ع.م. إخطار ، تنبيه و نصیحت
حکمنده اولان ، إنسانک کو .
زینی آجان ، إنباهی موجب اولان وقعه ،
حادثه . درس . - المتی : بویله بر وقعه
دن درس آلاق اوکا کوره حرکت ایملک .
- آمیز : عبرتله قاریشیق ، عبرتی موجب .
- بخش : عبرت و یرن . - نما ، - نمون :
عبرت کوسترن . * عبرة : عبرت اولوق
اوزده : عبرة لسا رین : سائرلرینه
عبرت اولوق ایچون . ج. عبر .

عبرودیت [ع.م. قولتی ، کولهک ، بنده .
لک . انتساب ، خلوص ،
اطاعت مفرطه ؛ مقام تواضعده : معارفه .
و . ع.م. یکمه (زمان) . (نسل)
عبور [سونه ، قورومه . (برنهری) یکمه .
ع.م. اکشی صورت ، چایق
عبوس [چهره ، سرت یوز . * عبوس .
الوجه : سرت چهره لی . * عبوست :
یوز اکشیلکی ، چهره چایقلیقی .

عبد [ع.م. کوچوک قول ، بنده جلک .
عبدانه * عیدانه : بنده جکلایق طرزده .
ع.م. هر نوع عطریاتدن مرکب
عقیر [قوتو : دامن باد صبا ایله بر
مشک و غیر . - نفی .

عتاب [ع.م. آزارلامه ، توبیخ ، نکدیر ،
ایلامه ، ترسومه .

عتاق [ع.م. ویاعتق . سربست براغله ،
آزاد ایمله ، حراوله . صالیورله .
ع.م. قابو آشیک . نردبان باصافی .
ع.م. آشیک اویولن مقام . ج. عتبات .
ع.م. - قاعلیما ، عاله ، آفریا و
عترت [تعالمات ، اهل بیت .

عتیق [ع.م. ب : عتاق .

عتقاء [ع.م. ج. عتیقار . ب : عتیق .

عنه [ع.م. بوکامه ، سرسم اوله ، بوکا .
عنه [قلق . - کتیرملک : بوکامق .

عسک [ع.م. اسکی . آزاد اولماش (کوله) .
عسک [ع.م. علیجناب ، کرم . حضرت ابو
بکرک لقی . مؤ . عتیقه . ج. عتقاء .

عثره [ع.م. ایاق قایمه . سورچه ، یا کله .
عثره [خطیقه ، سیئه . ج. عثرات .

عثمانلی [ع.م. وقتیه دولت عثمانیه تبعه .
عثمانلی [سندن اولان . جسور ، جومرد ،
صاحب کرم . برنوع طاوله اویوی . *
عثمانلیجه : عثمانلی لسانی ؛ ع.م. عثمانلیلره
منسوب و متعلق ؛ عثمانلیلره مخصوص طرز
واصولده و یا عثمانلی لسانده . * عثمانلیلر :
عثمانلیلره منسوبیت ؛ جاسوت ، علوجناب .
عثمانی [ع.م. سلطان عثمان ، عثمانلی دولته ،
عثمانی اقومه ، لسانته منسوب . *
عثمانیان : قا . ج. عثمانلیلر .

عجالت [ع.م. عجله ایله یاییلان شی ؛ بر
ع.م. ماسره ایملک ؛ کرام اولونان شی ؛
* عجله : ح . چار چابوق ، عجله ایله ،
هان ، ماحضردن .

عجائب [ع.م. عجیبه لک جمعی . ب : عجیه .
عجائب [تر .م. غریب ، تحف ، شاشاق ،
عجیب : عجائب ایش ، بوعجائب آدم . تر .
ع.م. غریب شی ؛ تحف ؛ ؛ عجائب ؛ اوله
دیدنی ها ؛ عجل - ؛ لک غریب ، چوق
تحف و کولوتج .

عجب [ع.م. دین حیرت ، تعجب ، شاد .
عجب [ع.م. مدعش ، غریب ، خارق العاده ؛
نه عجب ایشدر یو ؟ ع.م. عجبا : عجب یارن
کلیری دیرسکوز ؟ ج. اعجاب .

عجب [ع.م. کندنی چوق سومه ، خود .
عجب [ینلک ، غرور ، خودپسندک .

عجبا [ع.م. شبه و تردد ییلدیرر ، آیا ؛
عجبا بزه کلیرلری ؟

عجز [ع.م. اقتدارمزلق ، بیره کمزک ،
عجز [ضعف . اظهار - ایملک : ضعفی
إعتراف . وجودک کیری طرف ، قبیح ،
صاغری . برینتک صوک کله می . ج. اعجاز .

عجزه [ع.م. ج. عاجزلر ، اقتدارمزلر ،
عجزه [بیره کمززلر ، ضعیفلر . ب : عاجز .

عَجَل [ع. دانا، بوزاخی. ج. عجول، عَجَلَة] سرعت، چابوقاق، استعجال، شتاب. علی العجله: چار چابوق. — ایتمک: چابوق داورانمق. — به ملک: دار وقته تصادفی ایتمک. — ایله: چابق، تلاشه: عجله ایله اسکی پوتینلری کییمشم! — جی: عجله ایدن، صبر سز، ایچی دار. — عَجَلَة [ع. عجله ایله، چار چابوق، صبر سز لقله، عجله، سریعاً، علی الفور. ع. عرب اولمایان قوم، ایرانلیلر. عجم] موسیقیده بر مقام. سنه. ایران. * عجمستان: ایران، عجم طوبراغی؛ عجمجه قونوشولان یرلر. * عجمی: عربک غیری اولان اقوامه منسوب ومتعلق: ایرانی، ایرانی؛ بخره سز، ماهر اولمایان، مبتدی؛ ییانبجی. * عجمیلک: بخره سز لک، مها. رتسز لک، مبتدی لک، بابانجیلک.

عَجْن [ع. د. یوغورمه.

عَجْوَز [ع. اختیار قادین، قوجه قاری. * بردالعجوز: قوجه قاری صوغی. ج. عجائز.

عَجُول [ع. عجله ایدن، عجله جی، صبر سز، ایچی دار.

عَجِيب [ع. غریب، تحسف، موجب حیرت. مؤ. عجیبه.

عَجِيبَة [ع. حیرتی موجب اولان شی، غریبه، معجزه. ج. عجائب.

عَجِين [ع. یوغورلمش شی، خنور، معجون. ج. عجن.

عَد [ع. صایمه، تعداد، اعتبار و اتخاذ ایتمه، صایمه. حکم وطن ایتمه. نظریله باله: بن اونی انسان عد ایتم.

عَدَاد [ع. حساب، صای، تعداد: او، علما عدادینه کیره مژ.

عَدَالَت [ع. هرکسه حققی و بر دیرن فضیلت: عدالت بر مملکتک تکلیدر.

عَدَاوَت [ع. دشمنلک. خصومت. کین، غرض، بغض.

عَدَد [ع. صای: یسلدیز لرك عددی. الله بیلیر. رقم، مقدار: ۳، ۵. قطعه، رأس، دانه: بش عدد قلم. * عددی: عدده منسوب. ج. اعداد.

عَدَسَة [ع. مرجك دانه سی. مرجك دانه سی شکلنده جام که دور بین و سائره پانجه یارار. * عدسی: عدسه منسوب ومتعلق. ج. عدسات.

عَدْل [ع. ظلم ایتمه، هرکسک حققی تسلیم ایتمه، عدالت، دوعرولق، داد: العدل اساس الملك. مساوات. * عدلی: عدله منسوب. * عدلیه: عدالته متعلق ایشارک کورولدیکی دآره؛ یکرمی کوموش غروش قیمتنده برآ لئون.

عَدَم [ع. یوقلق، فقدان. بولونما، اولما. — إطاعت: اطاعتسز لک. — اقتدار: اقتدار سز لک.

عَدَن [ع. جنت، اقامتگاه. جنات: — اقامتگاه ابدینک بانجه لری.

عَدَن [ع. یمک جنوننده بر قصبه که انکلیز لرك ایشغالنده در.

عَدُو [ع. دشمن، خصم: عد و اکر. واک شده سی قالدیر یلار ق: ده او. قونور: عدوی جان. ج. أعداء.

عَدَوَان [ع. عداوت، حق سز لک، ظلم، غدر.

عَدْوَل [ع. صایمه، اوزاقلاشمه: طریق حقیدن عدول. کری دونه، رجعت ایتمه. مساوی اوله.

عَدْلَر [ع. عادلر. هیئت: بر دعوایه حکم ایتمک اوزره انتخاب اولونمش وطنداش لری. ژوری.

عَدِید [ع. چوق، کثیر: دلائل عدیده.

عَدِیل [ع. مساوی، ثقلت و مقدارجه مساوی، نظیر، آش، آقران بی: امثال سز.

Handwritten text in two columns, likely a manuscript or ledger. The text is written in a cursive script, possibly from the 18th or 19th century. The left column contains entries that appear to be names or identifiers, while the right column contains corresponding numerical or descriptive data. The handwriting is somewhat faded and the ink is dark.

قهاجه اوتوریلان بر ، محل ایزوا .
 عزتکرن : کندیلکندن تها : اوتورمقی
 ایسته بوب برکناره چکیلن . عزلتشین :
 تنهاده اوتوران ، منزوی .
 عَزْم [ع. - قصد ، قطعی نیت . قرار :
 عزم] بواشی بیشترمه عزم ایندم .
 عَزْو [ع. - حمل ، اسناد ، نسبت : عزو
 انقصان ، عزو قباحث .
 عَزْوَبَت [ع. - بکارلق ، آرکنک .
 مجردک : عزوبت موخته .
 عَزْوِیَات [ع. - برینه حمل و اسناد
 اولونان شیشلر ، مفتریات .
 عَزِیز [ع. - صاحب قوت و اقتدار ، قادر ،
 قدیر ، قوی . محترم ، مبجل ،
 مفتح ، مکرم ، موقر . آز بولور ، نادر ،
 نفیس ، قیمتدار ، چوق سوکیلی . - لک :
 موزیک ، آکلنملک ایچون ایدیلن آذیت ،
 فاللق . - ولی ، صاحب کرامت . جم. اعزه .
 عَزَیْمَت [ع. - بوله چیلمه ، متوجهاً
 حرکت ایتمه : برینه عزیمت .
 عَزَیْمَه [ع. - ثبات ، قرارده قطعیت .
 آفسون ، طلم . جم. عزائم .
 عَسَاکِر [ع. - جم. عسکرلر . پ :
 عسکر .
 عَسْر [ع. - کوجلک ، زورلق . صفتدی ،
 فقیرک . سینک سکونده جائزه .
 عَسْرَت [ع. - مشکل و تهلکلی حال
 اولوق ، موقع و وضعیت . زورلق ،
 دالوق ، صلفلق : عسرت تنفس : نفس
 دالوقی . هرورت ، فقر .
 عَسَس [ع. - جم. مفردی : عاس . کیجه
 دوریه کزن پوسته ، افراد .
 عَسْکَر [ع. - وطنله عافطه بیچون مسلح
 اولورق خدمت ایدن وطن اولادی ،
 جند ، جیش ، لشکر . بومسلح محافظلردن
 بری . - جه : عسکره یاقیشه جتی صورتده ؛
 عسکره یاقیشان . - لک : عسکرک صفت
 و وظیفه می . - عسکری : عسکره منسوب .
 عَسَل [ع. - بال : عمل مصفی . شمع
 عمل : عمل : بال موی .

عَسِر [ع. - زور ، کوج . زحمتلی :
 آمر عسیر . تیتیز طبیعتلی .
 عِشَاء [ع. - قاراکلق باصدقدن سوکره کی
 زمان . یالسی نمازی .
 عِشَاب [ع. - نباتاتی تصنیف و تدقیق
 ایله اوغراشان عالم .
 عِشَار [ع. - وقتيله اعمار تحصیلداری
 ویا ملنزی ، اوئنده لقیجی .
 عِشَارِی [ع. - اون جزؤدن عبارت ویا
 مرکب : عشاری الاوراق .
 عِشَاق [ع. - جم. عاشقلر ؛ کوزل - سولر .
 پ : عاشق .
 عِشَاوَت [ع. - طاقوق قاره می دیلن
 کوز علی .
 عِشَائِر [ع. - جم. عشیرتلر . پ : عشیرت .
 عِشْب [ع. - بشل اوت ، چایر . اولتاق ،
 مرغی . جم. ایشلب .
 عِشْر [ع. - اوئنده بر ، محصولاتک اوئنده
 بری . - جمی : اعمار تحصیلداری ،
 ملنزی . جم. اعمار .
 عِشْر [ع. - عد. اون ، ۱۰ . ائمه ائنا :
 اون ایکی امام .
 عِشْرَت [ع. - ایچکی . - ایتلک . راق
 و سائر ایچمک . اصل معناسی :
 الفت ، صحبت ، مصاحبت ، معاشرت ، سوسیه ته .
 عِشْرَه [ع. - اوللر ، اون شیء مجموعی .
 عشره مبشره : جالب نبویدن
 جنتله تبشیر ییوریلان صحابه دن اون ذات .
 عِشْرُون [ع. - ویا عشرون . بکری ،
 عِشْرین ۲۰ .
 عِشْق [ع. - عریضه ده عینک کسرله در .
 لک چوق خوشه کیدن ، سولن
 واله کچیرلک ایسته ن بریشته دوغرو انسانی
 متصل سوق ایدن حس ، سوکی ، محبت ،
 هلاقه ، ایتلا . - عشقباز : پالاندن عاشقلق
 ساتان . - عشقبازی : عشقبازلق ، پالاندن
 عاشقلق صامه . - حلقی : روحانی و روحانی
 عشق . - مجازی : شهوتله هلاقه دار اولان
 محبت . - الله عشقه : الهکی سورسه ک :

عصفور [ع. س. سرچہ قوشی، علی الاطلاق
کوچوک قوش، ج. عصفیر.

عصمت

شیئاردن اجتناب . معصوملق . سیناہ ،

— مآب : ناموس و عفتك إستنادكاهی
حکمنده اولان ، يك عفيف قادین . *

عصمتلی : عفت و ناموسی اولان ؛ قادینلر .
یریلن عنوان : عصمتلو خانم أفندی .

عصيان [ع. ص. عاصي اولسه ، طفيان ،
سرکشاک ؛ او امر اطاعت

یتمیوب آياقلاغه ، حكومه و مامورلرينه قيام . كنام . اشعر

قصیده . حسن . حلا . ۶ . شکرله نشاسته دن یاپیلان .

مضاده. [برخی که سترن قبول
۶. ارتفاع آلترینک درجه -

مضال [۴۰۰۔ تداویسندہ اظہار عجز
ایدیلن مرض

ضد [ج. اعضاء . ع. قولك يوقاريكي قسمي، بازو .

ضله [ع. س. تقلصی بوتون حرکاتی تولید
ایدن سیکیری ات. * عضل :

بیکیری آتہ منسوب . ج. عضلات .

ضوابط حیاتیه ایفا ایدن قسمی : کوز
نوبت بصر در . * عضو : عضو ، عضو

تعلق و با عائد . * عضویت : ذمه

جسمی یا شاتان اعضا نك هیئت عمومی می،
لیت عمومی نك حیاته مة نك

ایفا ایدن بربریتہ تابع اقسامدن
کب بر جسم عضوی :

طاه [عطيه . ج. أعطيه . باغشلامه ، إحسان ، هديه ،

طار | ايكنه ، ايليك وساړه ساتان .

لارِد [سياراتك برمجيسي . ۴.۳. كوشك اطرافنده دونن

مِلَالَت [المشمر قلمه . المشمر لك ، بوش طورمه .

«وغرومی سویلیورسک؛ چوق رجا ایدرم.
—اولسون!؛ تقدیر و تحسین تعبیری،

آفرین ؛ استهزا مقامندہ۔ قوللائیلیر ؛ بر
شی" ایچنہ سویلنیر . * پیر عشقنہ ! :

عشق‌کزه ، عشقنه : صحت‌کزه ، اونک

صحبتہ ، محبتہ (عشرت ایدیلیرکن) .

عشہ . غلہ ، ناز ، آدا ، شیوہ .

موسیٰ - کار، - کر: ناز و آدا ایدن،
مازی، شیوہ کار.

عشیر [ع.س. اونیجی، اونیجی قسم. -
اوقومق: قرآنندن برپارچه اوقومق.

عشیرت [ع. س. قبیلہ. بابا جہتندن یقین
آذ. با. ما. با.]

عصا [در ویشترک الکرندہ عاشدقلری صوبا .
[ع.س. دکنک ، چبوق ، صوبا .

بعض مذهب رئيسلىرىنىڭ اوزون و مەزىن دىگەنى.

سوروسی . قیرمزی سراب .

حقك امرينه قارشى كلنلر .

۴. میوه صیوی. اوزوم ،
لیمون ، پورتقال عصاره سی .

صافیر [قوشاری. ب: عصفور. ع. س. ج. عصفور لر، سرچه

صَبَّ | ع. س. سيكر. ج. أعصاب. * أعصابه طوقونق : حذت

سیکیرلری : عصبی * موجب او .
چابوق متأسر اولان . * عصیت :

بکیر لیک ، بر شیئی مدافعه و التزام دہ کی
ط غیوت : عصیت مالیہ ، دینیہ .

صَبَّه [۶.۷. سیکیر. پدر طرفندن آفربا
اولانلر. شرعاً میراث آلامایان

با. برينك فرقه سى وعونه سى. ج. عصبان.
[ه. - زمان، دور، قرن، هنگام.

عصر | ایکندى وقتى. * عصرى: عصره
سب، دور حاضرہ اویان، زمانہ آدمی ویا

معی، یکی قفالی، مودرن . ج. اعمار.

عَطَايَاهُ [ع. ج. عطيه لر ، بخشلر ،
پيشكارلر . ب : عطيه .

عَطَر [ع. كوزل و لطيف قوقو . يارار .
قزلى كرتيكلر . ب : شامى : ادرشامى دينلر
ومور بر چيچك آجان نبات . - ناك :
كوزل قوقولو . * عطرى : كوزل قوقوبه
منسوب ومتعلق . * عطريات : كوزل قوقولر .

عَطْسَه [ع. ج. آقصيرمه ، اكصيرمه .

عَطَش [ع. ج. صومزلق ، حرارت .

عَطْشَان [ع. ج. صوصامش ، ياقش .
قورومتش (طوبراق) . برشيلى
شدتله ، جان وكوكلدن آرزو ايدن ، تشنه
مؤ . عطشانه ، عطشى .

عَطْف [ع. ج. آكه ، چورمه . ميل ايتدير .
مه ، توجيه ايتمه : عطف نظر .

حمل ، ائساد : بر كجه ويا جله يي اوستده كي
كله ويا جله يي ربط ايتمه . * عطفي :
عطنه منسوب ومتعلق .

عَطُوف [ع. ج. برناهعت و شفقت ازلان .
* عطوفى : عطوفله منسوب .

عَطُوفَت [ع. ج. شفقت ، مرحمت . *
عطوفتلى ، عطوفتلو : شفقتلى ،
مرحمتلى . وقيله رتبه بالا اجهانه ، صهرتى
اولان قزقلر ، دارشورى عسكرى ريشنه ،
دولتلو عطوفتلو : سرعسكروه و صهرتى اولان
مشيران و وزرايه القاب اولوردى .

عَطِيَه [ع. ج. بخشش ، هديه ، هبه ،
موهره ، عطاء . ج. عطايا ، عطيات .

عَظَام [ع. ج. عظملر ، كچكلر . ب :
عظم .

عَظَائِم [ع. ج. عظيمه لر ، دهشتلى
حادثلر ، مهم شئلر . ب : عظيمه

عَظْم [ع. ج. كيك . ج. عظام برشيلىك
عظم . بويوك قسى . ج. اعظام .

عَظْم عَظْم [ع. ج. بويوكلك ؛ بويوك
عظم . بوي ، ايرىك .

عُظْمَا [ع. ج. عظملر . ب : عظيم .

عُظْمَا [ع. ج. ب : عظمى .

عَظَمَت [ع. ج. بويوكلك ، اولولق ، جلال ،
جلالت ، رفعت ، سحر ،

اهبت ، جزالت ، عزت ، فخامت ، كبر ،
كبريه . غلر غرور ، خودفروشلق . دبدبه ،
ططننه ، دارات . * عظمتلى : بويوك ،
اولو ، جلال صاحبي ؛ كبرى ، مغرور ؛
ططننه لى ، دبدبه لى .

عَظْمِي [ع. ج. ويا عظما . اعظم صفتلك
مؤثيدر . اك بويوك . ب : اعظم .

عَظِيم [ع. ج. بويوك ، اولو ، جسيم ايرى ،
جزيل ، كبر . اهميتلى ، مهم .
دمش . ج. عظما ، عظام . مؤ . عظيمه .

عَظِيمَه [ع. ج. عظيمه لك مؤثيدر . ج.
مهم و چوق دهشتلى وقمه .

چوق مهم برشى . بويوك ومهم (جنيت) .
ج . عظامم .

عَفَارِيَت [ع. ج. عفرتلر ، قورنازلر ،
جرانكارلر ، شيطانلر .

عَفَت [ع. ج. ناموس ، حيا ، عرض .
تميزلك ، صانيت ، خلوص نيت .

زهد ، نزاهت . حرامدن امتناع ، وزع .
* عفتلى : عفيف ، تيز ، نير مشروع شئلردن

مجتنب ؛ قايتلاره القاب اولور ، رتبه يجه
عصمتلى دن آشاغيدر : عفتلى خانم ائندى .

عَفَرِيَت [ع. ج. قورناز ، جرانكار ،
حيله كار . شيطان . بك قوى ،

ضر و شررر جين . - كدامك : بك چوق
حدت ايتك . ج. عفاريت .

عَفْو [ع. ج. برىك صوجى باغشلامه ،
اياختى سيلمه : قصورى عفو

ايديكز . معذور طومنه ، استغنا ايتمه :
يادين كوزمه كيديله چكسه بخ غلوايديكز .

غزل ايتمه : مامور قئندن عفو ايتدیلر .
- عفو : قوه تشرىعه لك مسحق جزا

اولان بروقمه ي باغشلايان ، تعيياتى طور .
ديران ، ویرلش حكملرى إسقاط ايدن

قرار و حرکت : عفو عموى اعلان ايديليرسه
اير چوق عجبوسلر قور تولور . * عفو ايدن .

عقد [ع. س. کردانلق ، اینجی کردانلق . ج. عقود .

عقد [ع. س. ج. عقده لر . ب : عقده .

عقد [ع. س. دوکوم ، بر ایشک زورلنی ، مشکلی . انسانک چوق اوغرا . شدیقی حالده آلد ایده مدیکی ایش . بز و یومرو . - کشا : مشکل حل ایدن . * عقدی : عقده یه منسوب . ج. عقد .

عقر [ع. س. (بر قادیلک ویا طوبراغک) قیصرلنی ، محصول ویریشی .

عقرب [ع. س. زهرلی بر حیوان . ساعتک ر. ی. ح. انسان عقرب کبی صوقان آدم . ج. عقارب .

عقل [ع. س. اویله بر خاصه که انسان اونسله آکلار ویا حکم ایدر ، هوش ، خرد ، ذهن : عقل انسانی حیواندن تفریق ایدر . آکلامه ، فهم و إدراک ، ذکا : اونک بویله شینلره عقلی ایرمر . دوشونمه ، تفکر ، ملاحظه : ایشته بونی عقل ایدر . مدد . قوه حافظه ، خاطر : او وقعه حالا عقلیده در . رأی ، تدبیر ، طریق تسویه : سکا بو عقلی کیم اوکرتدی ؟ - آلق : دانیشیق ، رأیی صورتق ، قوه مفکره استیعاب ایتک : بونی عقلم آلمایور ! - اوکرتک : یول کوسترک ، نه یاپاجغنی بیلدیرمک . - اوکرتک : اوصلاقی ، عبرت آلوب متنبه اولق . - اول : چوق عقللی و ذکی ؛ جناب حق . - ایتک : دوشونمک . - ایرمک ، ایردیرمک : آکلر یاییلمک . - باشده اولق : سکونته دو . شونه جک حالده اولق ، یاپدیغنی بیلک : او وقت عقلم باشده دکلدی . - باشه کک : آیلق ، کندینه کک ؛ اوصلاقی . - باشدن فیلامق ، کیتسک : کندینجی غائب ایتک ، دلی کبی اولق . - بالغ : سن رشده واصل اولش اولانک عقلی . - دیشی : یکری یاشنده چیقان دیش .

سکز : اعتراض و مخالفت ایدیله جکی زمان جمله نک باشنده ایراد ایدیلر : عفو ایدرسکز برشی " سویلیه حکم ، فکر کزی یکنمیورم . عفو [ع. ص. مرحمتی ، دائما عفو ایدن ، عفو [ص. و ج. قباح و باغشیلان .

عفو [ع. س. چورومه ، قوقه . فنا عفونت [قوقو ، میاسا : بو اوطه ده عفونت وار . * عفونتلندیرمک : چورو . تمک ، فنا قوقوتمق . * عفونتلمک : چورو یوب فنا قوقو . * عفونتلی : چورو یوب فنا قوقان ، فنا قوقولو .

عفیف [ع. ص. عفت و ناموسی اولان ، تمیز ، نزه ، حرامدن محنت ، مستقیم . عقاب [ع. س. عذاب ، جزا ، مجازات ، عقوبت .

عقاب [ع. س. دکیظا و شنجیلی دیگر حیوا . ناق اولایان قوش . برجه کوبیه . عقار [ع. س. ایراد کترین دکان ، او وسائر . ج. عقارات .

عقاقیر [ع. س. ج. علاج مقامنده قوللانیلان کولکر . فد . عقار .

عقال [ع. س. حیوانک آیاغنه اورولان کوستک . باشه ساریلان قوردون . عقاید [ع. س. ج. عقیده لر ، اعتقاد اولو . نان شینلر . ب : عقیده .

عقب [ع. س. آیاغک اوکچه سی . اوغل ، طورون ؛ احماد . اخلاق . هان آرقه دن کلن : عقبنده اوده کلدی . در : هان ، درحال . ج. أعقاب .

عقب [ع. س. ویا عقبی . آخرت ، داربقا . بر فکک أجری ، مکافات ویا مجازاتی . عقبه [ع. س. تبه ، یوقوش . غل . مخاطره . تهاکلی آن . نج . عقاب .

عقی [ع. س. ویا عقبی . (برشینک) صوکی ، صافی . ب : عقبی .

عقد [ع. س. باغلامه ، ربط و بند ایته . قرارداد شیروب تعهد آلتنه آله . (پازارلنی) ایدیرمه . (برکوری وسائر) انشا ایته . نکاح ایته : عقد نکاح . قورمه : عقد مجلس . ج. عقود .

نرم نشین باشند یکدیگر ایش عظیم قالدی .
عَکَام [ع. - دوهی ، آسزجی . عمل ایله
 عکس کیدن خدمتچی .

عَکَس [ع. - چارمه ، اورمه ، چارپوب
 عکس کیری دونه . ضد ، ترس ،
 خلاق . عکسه : ترسنه ، ضدینه .
 بالعکس : یو-بتون ضدی اولوق اوزده .
 عکسی : ترس ، ضد ، مفایر . عنادی ،
 یکجیمز . خویش . اوغورسز ، منحوس .
 [ع. - رتبهجه یوکسککک ، رفعت ،
عَلا [یو یوکسکک . اصالت و نجابت .

عَلا [ع. ف. عالی اولسون مضانه فعل
 ماضیدر : حق جل و علا .

عَلاَج [ع. - برخت لغتک تداویسی . مؤثر
 [دوا . غل . چاره . - پذیر : تدای
 ایدیلین : چاره سی بولونایلین .

عَلاَقَه [ع. - ایلشیک ، املق ، مناسبت .
 باغلامسی . - دار : ایلشیکی ، مناسبت
 و - سی اولان : ذی مدخل . - لی :
 مناسبت : ایلشیکی و علاقه سی اولان ؛ عاشق ،
 دلداده . ج. علائق .

عَلاَم [ع. - ویا علامه . یک عالم ، هریشی
 ایلین : علامه جهان .

عَلاَمَت [ع. - بریشیک ، المنسبه - بب
 اولان نشان ، اشارت . اماره ،
 ایز ، اثر ، رمز ، اشارت : دقت دالی
 صلحه علامتور .

عَلاَنِي [ع. - ویا علانیت . آچیقجه
 حرکت ایدن ، هر باندی
 کوسون . ب : علانیت .

عَلاَنِيَت [ع. - ویا علانی . شهرت ،
 [اشتهار . ظاهر و براده اوله .
 بر شیک طیش یوزی ، منظره ظاهره
 و خارجی سی . - علانیة : آچیقجه ،
 عموم مواجهه - تنده ، علنا .

عَلاَوَه [ع. - قاضی ، آریرمه ، هم .
 [برغزتمیه فضلهجه هم ایدیلین
 کاغدویا کوچوک برنسخه . برکتابه سوکرده
 هم ولونان قسم . ایضا آلدقدن سوکره

- قوطیسی : هر کس عقل اوکره تن .
 • عقل : عقل ایله ، عقلجه ، عقله
 تطبیق اولوندومه . • عقلسز : عقلی او .
 لسان ، آحق ، بدلا . • عقلی : عقلی
 اولان ، دکی ، فطین ؛ تدیری ؛ اوسلو .
 • عقلی : عقله منسوب و معنی ، عقل
 ایله آکلاشیلان ، نقلی مفیدی . • عوم
 عقلیه : علوم طبیعییه ، ریاضیات .
 عقلیات : عقل ایله کشف و تعقیق اولونایلین
 معنولادن عبارت خصوصات : عقلیات
 ایله نقلیات آراسته فرق واردر . • عقلی
 صره : کندی عقلجه : اوکا کوره ،
 کندی رای و تدیریله . ج. عقول .

عُقْلَا [ع. - ج. عاقل . تر . - قد . عقلی
 [کیفن . • عقلا دونه لی :
 بر نسی یلمدیکی حاده کندی یلیر که
 کوسرتمک ایستین . • عقلانی : عقلا
 یکینه ، جوق عقلی که کورونمک ایسته ،
 عقلانی سانه .

عُقْم [ع. - ویا عقمه . قیسیرلی ، عقامت ،
 عقم [ارک و یا دیشیک چوجق اولماسی .
 [ع. - جزا ، عذاب ، آذیت :
 عقوبت [عقوبه دوچاراو . - ج. عقریات .
 [ع. - ج. عقدر ، دوکوملر ، قرار
 عقود [ویریلوب ربط اولونان ایشلر .
 [ع. - یاره لایان ، ایشیران ، آز
 عقور [غین (حیوان) : کلب عقور .

عُقُول [ع. - ج. عقلر . ب : عقل .
 [ع. - بر دیگرینک آرقه - سندن
 عقیب [کمن . • عقیبند : آرقه سی صره .
 [ع. - ایمان ، اعتقاد ، قناعت
 عقیده [دینییه : عقیده سی بوزوق .
 ج. عقائد . • علم عقائد : الوهیت و ساء
 نرهدن بحث ایدن علم .

عَقِيق [ع. - بر جنس قیرمنی قیستلی
 [طاش : عقیق یوزوک .

[ع. - قیصر (قادین) . نمره منز ،
 عقیق [محصول ویرمه یین (آراهی ، فکر) .
 چوچمنز (آدم) . نچیجه منز ، نمره منز :

مکتوبك زرينه يازيلان شي . * علاوة :
قانه رق ، هم ايدهرك ، ضميمه . — لي :
صوكره دن هم وعلاوه اولونمش ، آريملش
قديم ويا يرلري اولان . چ علاوات .

عَلَّاق [ع.س.ج. انسانك ايليشكي اولديغي
شيئر ، مناسبات ، روابط .
ب : حلاقه .

عَلَام [ع.س.ج. علامت ، نشان ، اماره لر .
ب : علامت . — سما : تورجه
الكم صاعه — حندن غلادر .

عَلَب [ع.س. صاغيمده مستعمل دريدن
قاب . قوطو ، توتون طبقه سي .

عَلَّت [ع.س. مرض ، خسته لي ، تيفمزلك .
— پ : موجب . مقصد ، غايه .
نيت . حروف علت : (ا . و . ي) . *
علت : علت اولان ، برمرضه ميتلا ؛ عذرتي ؛
سقط . ج . هلال .

عَلَف [ع.س. حيوان يمي . اوت . صنان .
ج . علاق . علوفه .

عَلَق [ع.س. ياپيشان ، ايليشن . —
س . سولوكلر . ب : علقه .

عَلَقَه [ع.س. بر سولوكل . ج : علقات ،
علق .

عَلَل [ع.س. ج . علتلر ، سببلر ، موجبلر
مرضلر . ب : علت .

عِلْم [ع.س. بيلكي ، معلومات ، وقوف ،
علم . مدين بعض شيئر حقلنده — انسانك

صحيح ، مثبت ، مبرهن بيلكيسي : بوكا
بم علم كافي دكل . تدقيق و تدقيق اوزرته

مؤسس معلوماتك هيت عموميه سي : علمك
ترقييه سي . محدود برشي حقلنده كي معلوماتك

هيت مجموعه سي : علوم طبيعيه . نظريات .
— و خبر : برشيته دار و يريلن ورقه

— رسميه ، تصديقنامه ؛ مقبوض بوصله سي .
— حال : عقائد دينيه كي اوكره دن كتاب .

* اولوالعلم : عالمر . * علمي : علمه
منسوب ومتعلق ؛ نظري ، علي مقابلي ؛
طريق علميه ، علمايه مخصوص . * علميه :

فقه ، احكام شرعيه واهوردينه ايله مشغول
اولانلر صني . ج . علوم .

عِلْم [ع.س. نشان ، علامت ؛ اشارت .
علم : حدودي كوسترن نشان . يوكسك

داغ . دوداقدكي چاتلاق . سنجاق ، بايراق .
اسم خاص . مناره . تپه سي . صاريك آلتون

تلي . * علمدار : بايراق طاشبيان ،
سنجاقدار . * علمداري : علمدارلق ،

بايراقدارك وظيفه سي . * علمي : علمه
منسوب . * علميت : علم واسم خاص اولق

كيفيتي . ج . اعلام ، علام .
عِلْمَاء [ع.س.ج. عالمر . قواعد دينيه
اولاليمت ايله مشغول اولانلر .

عَلْنَا [ع.س. آچيقجه ، كيزله مكسزين ،
هركسك كوزي اوكننده ، ميدانده .

عَلْنِي [ع.س. آچيقده و ميدانده اولان ،
كيزلنمين ، هركسك كوزي اوكننده

وقوع بولان ؛ عساكه علنيه ، مزايده
علنيه . ج . آچيقدن ، ميدانده ، علنا :

او فكرني علي سويليور . * علنيت :
آچيقده و ميدانده اوله .

عَلَو [ع.س. ب : آلو .
عَلَو [ع.س. يوكسكلك ، بويوكلك .

عَلَو [ع.س. بويوكلك ، بويوكلك .
جناپ : ساحت ، كرم ، عالي جنابلق .

— شان : شان يوكسكلكي . — همت :
همت بويوكلكي .

عُلَوَان [ع.س. كتاب — سي وكتابه سي ،
مكتوب آدرسي . — هلا . تقاخر ،

اوكونه . — صاتيقي : اوكونمك .
عُلُوفَه [ع.س. وقتيله عسكر معاشي .

— ج : وقتيله سوازي عسكري .
— لي : معاشي . ج . علائف .

عُلُوفَه [ع.س. حيوان يمي . ج . علف :
عينك ولامك ضميمه .

عُلُوم [ع.س. ج . علملر ، ب : علم .
عُلُوِي [ع.س. يوكسك ، رفيع . صباه ،

روحانيات ومعنوياته منسوب .

و متعلق . • علویات : روحانیات و منویات
 حائذ شیشلر . • علویت : یوکسکک ،

یوجه لک ، بوندک ؛ معنویت ، روحانیت ؛
 علویت افکار .

عَلَوَى [ع. ص. حضرت علی ائندیزه
 منسوب و متعلق .

عَلَى [ع. ص. یوکسک ، یوروک . بحیب ،
 مشهور ، بلند . مؤ. علیه .

عَلَى [ع. ص. ح. او-ست ، فوق ، اوزره .
 علی - کل حال : مرعاده . - مراتبهم :
 رتبه لرینه و درجه لرینه کوره ، صره-سیله .
 - الاطلاق : عمومیت اوزره ، مطلقا . -

حاله : اولدینی کبی ، حالی اوزره ، کندی
 حائذه . - الخصوص : با-خصوص ، خصوصاً .

- لانفراد : برر برر ، آری آری . -
 التحقيق : محقق صورتده ، صحیح اوله رق .

- السویه : مساوات اوزره ، متساویاً .
 - الدوام : دائمی صورتده ، متادماً . -

العیا : کور کورینه . - المعجله : عجله
 ایله . - الماده : عادت اوزره . - الصباح :

ایرکندن . - التوالی : بربری آردی صره ،
 متوالیاً ، متادماً . - العموم : عمومیت

اوزره . - النفله : خفلت اوزره . - ملاه الناس :
 هرکس کوزی اوکنده . - الفور : در-

حال ، بدن ، دفه . - لا-التعین : تعیین
 و تخصیص ایتمک-یزن ، مهم بر صورتده .

- ای حال : مرعاده ، مرناصل اوله .
 - التفصیل : تفصیلاً ، مفصل اله رق .

- الرأس والعین : باش اوستنه . - طریق
 الهزل : آکنجه طریقله . - کلا (کلی)

التدیرین : هرایکی تقدیرده .
 عَلِیَا [ع. ص. اعلی نیک و شئی . دها یوکسکک ،

علیا] دها بحیب ، دها مشهور .

عَلِیک [ع. علی حرف جرله ک مفرد ضمیر
 مخاطبتدن مرکب اولوب سنک

اوزرینه معنا-نده در .

عَلِیکُمْ [ع. علی حرف جرله کم جمع ضمیر
 مخاطبتدن مرکب سنک اوزرکزه

معنا-ند در : السلام علیکم : سزه - سلام
 اواسون و علیکم السلام : مزدهده .

عَلِیل [ع. ص. خسته ، مریض . غله بدنتک
 بر طریق سقط ؛ کور .

عَلِیم [ع. ص. چوق بیلن ، دانای ، خبیر ،
 وائف . مؤ. علیه .

عَلِیْهِ [ع. علی حرف جرله (•) مفرد
 مذکر غالب ضمیرندن مرکب اونک

اوزرینه معنا-نده در : رحمة الله علیه : الهله
 رحمی اونک اوزرینه اولسون . - بی- :

اوزرینه بنا اولونان شئی ، موضوع بحث .
 مدعی - : اوزرینه دهوا اولونان ، حقنده

ادعا ایدیلن . مؤ : علیها . ثنیه : علیهما .
 چن : علیهم .

عَلِیَّین [ع. ص. ویا علیسون : سباهه اک
 یوکسکک موقع . ملکر .

عَمَّ [ع. ص. بابا قارده شی ، عجه . - زاده :
 عجمه اوغلی ، قیزی . چن : أعمام .

عَمَّ [علیه السلام تعبیرینک مختصری :
 حضرت عیسی (عم) .

عَمَّا [ع. ص. ب : عمی .

عَمَّاد [ع. ص. دیرک ، ستون : عمادالدین :
 دینک دیرکی . چن : أعمده .

عَمَّارَت [ع. ص. معمور ایچه . - و قتيله
 فقرایه و مدرسه لرده او قویالره

ویرلسک اوزره فودوله ، چوریا و سائر
 پیشبرمکه مخصوص محل .

عَمَّال [ع. ص. چن : عاملر ، یایعبلر ، چا-
 لیشالر ؛ ولایت والیرلی .

عَمَّامَه [ع. ص. صاریق ، باشه ساریلان
 شئی . چن : عمام .

عَمَّان [ع. ص. بحر - : جزيرة العربک جنوب-
 بنده کی یوروک دیکز . بحر محیط ،

یوروک دیکز . • عمانه دالمق : درین دو-
 شونکه باشلامق .

عَمَّجَه [ع. ص. ویا هوجه . بابا قارده شی .
 - زاده : عجمه لک قیزی و یا اوغلی .

عَمَّد [ع. ص. قصد ، نیت ، قرار . برهیشی
 تصور و تصمیم ایدهرک یا عهده ، تعهد .

• عمدأ : قصدأ ، ایستهرک و ییله رک .

کوزی آیدین ، شاد و مفتخر . * عین الیقین :
 کوروش کبی . * عینیلہ : طبقیسی ، بعینہ ،
 تمامیلہ . — بقر : (اوکوز کوزی) اتلی
 وصولو بر اریک . * عین الشمس : قیمتی
 برطاش . — صفا : آی چیچکی . * عین
 الفعل : عربجه فعللرده ایکنجی حرف اصلی .
 * عیناً : طبقیسی ، تمامی ، عینی اوله رق ،
 نقداً : پارامی عیناً (عاده ایتدی ؛ اولدیی
 کبی ، طابق طبقیسنه ، هیچ بریرینی دیکشده
 یرمکسزین ، تمامیلہ ؛ عیناً بوسوزلری
 سويلدی . * هیی : کوزه منسوب و متعلق ؛
 امراض عینیه ؛ تر . بکره پی ، تمامیلہ
 کندیس ، طبقیسی ؛ بو اونک عینیدر .
 * اشیای عینیه : تجارتک کومروک رسمی
 یرینه براقدیغی اشیای . * عینیت : برشینک
 اصلی ، طبقیسی و تا کندیس اولماسی ؛
 بونک عینیتی اثبات ایتلی . جه آعین ،
 صمنه امران . * له ان : ملکته

ا.ه.ه. آلدادیغی . حیلہ کار . قبل ،
 غابن] کسلان ، قلیل العزم .
 غابه] ع.ه. اورمان ، قورو . محیط اراض
 ج.ه. غاب ، غابات .
 غاجر] ایکی اخشاب یابینک قولله
 س.ه. تصویر ایدر ، مکرر قوللانیلیر ؛
 واپور لاسکله یه یوکلنجه غاجر غاجر سس
 چیقاریوردی . غاجر غوجور ، غاجرتی ده دیر .
 غار] ع.ه. مغاره ، این . فخر کائنات
 افندیک مکه یی ترکه عجیور اولدقلرنده
 حضرت ابوبکرله برابر صاقلاندقلری مغاره .
 یار : حضرت ابوبکر . ی.ه. دمیریولی
 تره لرینک حرکت و موصلت ایتدقلری عمل .
 غاراژ] ی.ه. اوتوموبیل ، بیسقلت کبی
 شیدلرک باریندقلری اورتولومل .
 غارانی] ی.ه. همان ؛ تضمن ، تکفل .
 کفال . صاتلان شدلرک قصده

غازی [ی. -] یخبر کسرتک، مهارتسزک؛
عجوبتی موجب مناسبتسزک :
غازی یاغی .

غازی [ع. -] عفو ایدن : جناب حق
غازی [ع. -] غافل و بیدار .

غازی [ع. -] قبل، دقتسز، آندیشه سر،
بی خبر، غفلتده بولونان .
غازی : غافل اولانه یاغشیر صورتده ،
دقتسز لکله ، بی خبرانه .

غازی [ی. -] خفیف رسمیتله قاریشقی
بر یوک اکلنجه : غالا آلبه می .

غازی [ی. -] دانما قادیلرله موقولوق
او خوشه کیمک ایستین .
عاشق ، سون .

غالب [ع. -] غلبه ایدن ، حریده مظفر
اولان ، اوستون . دها قوی :

ظن غالب . * غالباً : اکثریا ، اک قوی
احتماله کسوره ، مأمول ایدلکینه نظرآ :

غالباً یاغور یاغی . * غالباًه : غالب
صفیله ! غالب اولانه یاغش جق صورتده .

* غالبیت : غالب کیمه ، محاربه و مجادله
قازانمه ، او-تولک .

غالوانومتره [ی. -] مقناطیسی بر
سده جریانلرک شدتی اولچمه مخصوص آل .

غالوانیزه [ی. -] بر طبقه چقوالیه قایلانق
ایچون چنلو واتیوسنه باتیرلش .

غالوش . - ب : قالوش .

عالون [ی. -] دوت بوچوق لیتره ک
بر انکلیز اولچومسی . بیاض

ویا صاری صیرمه ، اییکه ویا یوک شرید !
آلبه خرچی .

غاله تا [ی. -] پکسماد، فرونده نورودلش
کوچوک آتک .

غاله ری [ی. -] اوزون وورتولو بر .
کمز لوجله نفیس لکله

قونان دمیر ویا آخشاب پارچه لر . بر فورسای
سیفیشدیر مق ایچون قوللایلان بوتون پارچه لر .

غازیرون [ی. -] اقامت ویا مدافعه
ایچون بر شهرده بولونان

عسکر ویا بوشهر : غازیرون دیکشدر مک .

غاز [ی. -] هوا کیم خفیف و عادی درجه
حرارت و تفسیلده تبدل ایتمه ی

اوچیجی جسم . معدن کومورندن استحصال
ایدیلن ، تنور و تسخینه یازاپان وقوه محرکه

خدمتی کورن قابل استعمال جسم . هوا
غازی . پترول . پترول لامباسی ، ایشیق .

ایتمه تول ، تولاند .

غازوز [ی. -] بر نو غازی و کوبوریمی
مهریت .

غازومتره [ی. -] ایتمه غاز آلان بر یوک
بر آلته صرفیات ائساننده

غازه منتظم بر تفسیق و برر .

غازه قاسه . دوزگون .

غازی [ع. -] غزا ایدن ، اوردونک
باشنه یکن ، مجاهده ایلدن ،

قاع : غازی مصطفی کال پاشا تورکیه تک
ایک رئیس جمهوریدر . * غازیک : غازی

اولانک صفی . جر غزاة .

غازینو [ی. -] دوغروسى : قازینو .
کورووشمک ، اکلنمک ، ایتمک

و دانس ایتمک ایچون کیدیلن عمومی بر :
سرای بورق غازینوسى . - جی : بوله

بریری طوتان و اداره ایدن .

غاشیه [ع. -] برده ، اورتن می ، شرف .
اگر اورنوسى که غلط اولدوق

تورکجه خاشا دیر .

غاصب [ع. -] غصب ایدن ، زورله آلان ،
زور ویا ، ظالم . جر غاصبون .

غاغا [ع. -] طیسوره آغز خدمتی کورن
سیوریمه کیمک ، منقار . - باباغان

بودی کیم اوشق راز محمد اولان : غاغا

یوب ایله یکی شیلر : کونده اوج جیغاره
 بنم غدامدر . جـ : ذهنی و اخلاق تکمله
 یازدیم ایدن شی : علم ذمه که غدا سدر .
 — لائق : عله ، بسانمک . — لی : بسله یی .
 • غدائی : غدا یه منسوب . جـ : اغذیه .
 غدار [عـ : غدر و ظلم ایدن ، جفاکار ،
 خانق ، وقامز . بـ : جالی ساتان ،
 موسی (تاجر) . • غدارانه : غدارجه ،
 جفاکارانه ، مرتعزجه ، خاشاکه .
 — لاق : ظلم و ستم ، وقامزلق ، خیانت .
 غداره [عـ : کوچوک طبایعه . جـ : غداران .
 غدد [عـ : جـ : غده لر . بـ : غده .
 غدر [عـ : خیانت ، وقامزلق ، ظلم ،
 مرتعزلق . حقسزلق .
 غدوه [عـ : صباح ، فجر ایله طلوع
 شمس آواسته کی زمان .
 غده [عـ : بون و قاصیده پیدا اولان
 بز و یا شیش کی شیلر . جـ : غدد .
 غدیر [عـ : کول ، دورغون صو .
 کوچوک ایرماق . جـ : اغدیره .
 غدیره [عـ : بلیک ، صاج اورکومی .
 جـ : غداثر .
 غذاء [عـ : زبازدی : غذا . ایسانی
 ایله بن ماده لر . بـ : غذا . جـ : اغذیه .
 غـ [عـ : — آتقی : اوتهدن بریدن قونو .
 غـ [عـ : لاق ایتمک .
 غراء [عـ : اغرک مؤنث . آلتنده
 بیاض برلکمی اولان (حیوان) .
 بیاض اولوب اوزاقدن یارلایان شی .
 عالی ، جلیل ، شریف ، رابع الشان :
 شریعت غراء . جمیل ، شریف ، ملیح .
 غراب [عـ : قارا قارغه . جـ : اغریه .
 غرابت [عـ : برکله نک و یا بر اقدونه
 تحلفق . تحلفق . غریبک ، اجنبیک .
 تحلفق ، عجایبک : بونک غرابت نره منده !
 غراره [عـ : بونوک طوریا . جـ : غرانر .

غرافوفون [یـ : براسطوانه واسطه .
 یاریه لری تکرار ایدن مکمل فونوغراف .
 غرافومتر [یـ : خرطه وسائره
 راویه لری اولمکه مخصوص آلت .
 غرافیت [یـ : قورشون قلمی یاییلان
 برنوع طبیعی کومود معدنی .
 غرافیک [یـ : بر عیشی خط و یا رسم
 ایله تصویر ، رسم خطی .
 غرام [عـ : عشق ، سودا ، احتیاس ،
 شدتلی آرزو . زحمت ، جزاء مصیبت .
 غرام [یـ : کیلوک یکیکه بر قـ : می که
 درهمک تقریباً اوچده بریدر .
 غرامت [عـ : بودج ، دین ، ویرکی ،
 رسم . جـ : غرامات .
 غراموفون [یـ : قرص لر واسطه ایله
 مس ویرن برنوع فونوغراف .
 غران [عـ : کورله بن ، کومورده بن .
 خوموردا یان : شیر غران .
 غرانندی [یـ : کینک اوره دیرکی .
 باشدن ایکنچی دیرک .
 غرانیت [یـ : مختلف رنگلی جوق
 مروت قایا ، طاش .
 غرائب [عـ : جـ : غریبه لر ، غریب
 و عجیب اولان شیلر . بـ : غریبه .
 غرب [عـ : کونشک باتدیغی طرف :
 بزم مملکتیزه نسبتاً آوروپا .
 • غرباً : باطنی جهتدن ، غرب طرفدن .
 • غربی : غریبه ، آوروپا یه منسوب و متعلق .
 • غریبون : مملک غریبه اهل الیمی ،
 آوروپا لیلر . جـ : غروب .
 غرباء [عـ : جـ : غریبه لر ، یساجیلر ،
 اجنبیلر . بـ : غریب .
 غربال [عـ : قالیبور . • غربالی : قالیبور
 شکلنده اولان .
 غربت [عـ : غریبک ، یساجیلق . یساجی
 بر ، وطن خارجه . • غربتی :
 غربتده ، یساجی یورده کزن . • غربتزه :
 مملکتی خارچنده بولنان .

غوايت ، عظمت ، كبر ، بوش شينلرله
تقخر . — لائق : عظمت پيدا .

غروش [ی. س. قوق باره دن عبارت
قيمتنده اولان : برليرا يوز غروشدر .

غروغرهل [ی. س. اوج ، درت پاروق
كنيشلكنده شريت .

غرون [ی. س. برجنس اييك قماش .

غره [ی. س. حيوانك آلنده كي بياض لكه .
يكي آي . ايلك اورته لقي آيدنلا .
نماسي . عرب آينك برنجي كوني .

غره و [ی. س. آوزلوري برنه كيتيرلدكجه
تكرار ايشه باشلاماق اوزره
عمله نك ويا بعض كيمسه لرك ايشلريني
براقاري ، تعطيل اشغال .

غريب [ی. س. يابجي ، اجني . زواللي ،
كيمسه سز . عجيب ، بام باشقه .

غريب غريب : پك مؤثر بر صورتده ، پك
حزين . — پرور : كيمسه سز لري حمايه
ايدن . * غريبه مك : كنديني حمايه وصيا .
نتدن محروم ، كيمسه سز ويا لكز قالمش
كوروب متأثر اولق . * غريبك : يابا .
نجياق ، كيمسه سز لري لطف و لطيف
نواز : كيمسه سز لري لطف و لطيف
ايدن . ج. غريبه .

غريبه [ی. س. اولجه كوروله مش عجائب
شي ، خارق العاده وقع . ج. غرائب .

غريزه [ی. س. خوي ، طبيعت ، جبلت .
كنديلكندن حاصل اوله .
موهبة طبيعت . سوق طبيعي . ج. غرائز .
غريزي [ی. س. فطري ، جبلي ، خلقي ،
طبيعي ، طبيعتك ويرديكي .
كنديلكندن حاصل اولمش ، سوق طبيعيدن
حاصل اولان : حراوت غريزيه .

غريق [ی. س. بوغولمش . باتمش . ايچنه
دالمش : غريق عصيان .

غريم [ی. س. آله جقلي ، دائن ، مقرض .
خضم ، رقيب . ج. غرماء .

غرت [ی. س. طوق برسمي تقليد و تصوير
ايدر : غرت غرت كسمك .

غرتلاق [ی. س. بوغازده كي آق جگر بوروسي ؛
بوغازده تنفس بوروسي .

غرر [ی. س. ج. غره لر ، ب : غره .

غرس [ی. س. آكه ، ديكه : غرس
اشجار .

غرض [ی. س. هدف . غايه . مقصد .
ميل . كيزلي خصومت ،
كين ، سوؤيت . منفعندن عاري اولمايان
مقصد . * غرضاً : غرض و خصومه بناه .

* غرضكار : كين و خصومتي اولان ، كيندار .
* غرضكارانه : غرض و خصومه قابيله رق ،

كيندارانه . * غرضكارلق : بدخواهلق ،
نفسانيت . * غرضلي : كين و نفسانيتله

اولان : غرضلي سوز . ج. اغراض . *
اغراض نفسانيه : شخصي خصومتلر ، سوؤيتلر .

غرفه [ی. س. يوكسك صالون . ج. غرف .

عرق [ی. س. بوغولمه . صويه باتمه ،
باقيرمه . بوغمه . نوره . ايتك :

نور ايچنده برحاق .

عرماء [ی. س. ج. غرملر ، آلاجليلر .
خضمر ؛ وقيلر . ب : غريم .

عرنده [ی. س. كوروله ين ، حذت و شدتله
باغيران : پتك غرنده .

عرواب [ی. س. باتمه ، كورونمز اوله ،
افول ايتمه : كوش غروب

ايدر . زوال بوله . س. كوشك باتمه سي .
غريك جمعي . ب : غرب .

عروپ [ی. س. هپسي برنظرده كوروله .
بيلن اشخاص ويا اشيا كومه سي .

هي فكر ، عبي منفعت الخ . ايچون
چاليشالرك هيئت عموميه سي : اطفائيه

غروب . بريردن ديكرنه كوندورلن مهرلي
پارا طور داسي . طريچيده طابور و بولوكه

معادل تعبيه جزء تامي .
[ی. س. يهوده شيلره اعتماد ايدوب

عروور [ی. س. آلدنمه ، غفلت ، ضلالت ،

Handwritten text in the left column, likely a list or account, written in a cursive script. The text is dense and fills the column from top to bottom.

Handwritten text in the right column, continuing the list or account, written in a cursive script. The text is dense and fills the column from top to bottom.

غَمُورده [ف.ا.ب. اورومش، خوابیده: غنوده
خاك غفران: اولمش، مرحوم.

غَمِه [ع.ب. ككزودن كان سس، صدا.

غَمِي [ع.ب. زلكين، صاحب ثروت.

چوق، بول، غنجه: بولجه. چ. اغنياء.

غَنِيَمَت [م.ك.ز. قازانچ. دشتندن آلتان
مال، تصادق و قاندهلى حال، مامول ايدلهين

منفعت، نعمت غير مترقبه.

غَواشي [ع.ب. چ. پردلر، اورتولر.
ب: غاشيه.

غَوَاص [ع.ب. دالتيچ. دكيزدن اييجي
چيقتاران كيمه.

غَوَامِض [ع.ب. غامضلر، آكلاشلامى
كوج شيلر، سرلر، غامضات.

غَوَائِل [ع.ب. چ. غائللر. ب: غائله.

غَوْبَه [ع.ب. ساردليه چنستندن برنوع باليق.

غَوْث [ع.ب. يادغياث. يادديم، معاوت.

مدد. يادديجي، مددكار معناسيله كبار
اولياهد الله حقنده قوللاينير: غوث اعظم.

غَوْجَوَق [ع.ب. قالين كوركللى بالطو،
كوركللى قابوط.

غوددام [ع.ب. انگليزجه كفر. فرانسه ده
انكليزلره ويريلن لقب.

غَوَز [ع.ب. ديب، قعر. غل. كنه،
حقيقت. بعيدالفور: حسود.

غَوَزغَوَز [ع.ب. باغرمصاقلر غورلاماستندن
حاصل اولان سس.

غَوْرُق [ع.ب. قولوچقه اولمش: غورق طاؤق.
غورقلامق: قولوچقه اولمق.

غَوْرُلَامَق [ع.ب. غورغور ايتك: قازم
غورلايور، ايشيديورميسكز؟

غَوْرُلَداق [ع.ب. باغرمصاقلر غورغور ايتك ده
غورلدى: باغرمصاقلر
غورلاما، قازك غورغور ايتمى.

عَم [ع.ب. حزن، كدر، اسف، درد،
قايغو، قلباً فكرآ و روحاً چكيلن

معنوى اضطراب، ناسه. — يملك، —
چكلك: محزون اولمق، كدر ايتك. —

آباد: حزن و كدرى بول. — آتود: كدرلى،
حزلى، قايغو ورن. — خور: غم يين.

كدرلى. — ديدده: غم كورمش، مغموم،
مكدر. — زده: محزون، مكدر.

غمكار: غم و كدرى دفع ايدوب تسلى
ورن، آرقداشلىق ايدن: — آرقداش،
رفيق، همدم. چ. غموم.

عَمَّاز [ع.ب. برينه افترا ايدرك ضرر
اورن، منافق. — لق: منافقلى.

عَمَز [ع.ب. كوزله، قاشله اشارت، كوز
قيمه. افترا ايدرك ضرر و برمه،

منافقلى ايتك. — لامق: منافقلى ايتك.

عَمَزَه [ع.ب. كوز قيمه. كوزك سرعتله
قيانوب آچلاما. كوزسوزهدك

لطيف برطرزده باله.

عَمُوم [ع.ب. چ. غلر، كدرلر، اسفلر،
المر. ب: غم.

غَمِين [ف.ا.ب. غملى، محزون، كدرلى،
مكدر، مغموم.

غَمَا [ع.ب. اصل املامى: غنى و ياغينك
افتحيله: غنا. ثروت، زلكينك،

رفاقت، وسع حال. تر. — اوصانچ، بيمه.
— كلك: اوصانق، بيلمق.

غَمَاه [ع.ب. شرق، نورى، ابرلامه،
هوا. چ. آغاقى.

غَمَّاج [ع.ب. يك شيبهوى و شيوخ.
شيبهكار.

غَمَّائِم [ع.ب. چ. غنيمتلر. ب: غنيمت.

غَمْنَج [ع.ب. شوخلق، شيبهكارلىق. ناز،
شيبه، عشوه.

غَمْنَجَه [ف.ا.ب. آچلاماش چيچكله، بالخاصه
كلك آچلاماشى. — ده. ان:

آغزى غنجه كه كوزل و سرى اولان.
— لب: دوداغى غنجه كه اولان.
[ع.ب. اركك و ياديشى قريون. چ.

غَم [ع.ب. اغنام، غنوم.

چیقان رچینهکه اسپیر و ایله قاریشدیریلار ق
تخته لری جلاده قوللائیلیر .

غومبای . . . حصیر خلاط ؛ لیف خلاط .
[ع . ص . عادی ، آزعین ، کمره ،
غوی] خلالتده اولان .

[ع . م . حاضر و موجود اولسامه ،
غیاب] کوز اوکنده بولوننامه ، اوزاقلا-
شمه . غائب اوله . عن الغیاب : کنندیس
حاضر و موجود اولمادیغنی حالده . * غیابا :
حاضر و موجود اولمقسزین ؛ عا کده بو-
لوندیغنی حالده . * غیابی : کنندیس حاضر
اولمادیغنی حالده یاپیلان معامله یه منسوب .
[ع . م . یاردیم . معاوت . ب :
غیاث] غوث .

[ع . م . کیزی اولان ، کوزه کورو-
غیب] غمین شی . * غیباً و مشهداً :
غیابنده و حضورنده . * غیبی : کوزه
کورونمەین شیئرله متعلق .

[ع . م . علییده سوز سوله مه ،
غیبت] چکیشدرمه . فصل و مذمت .
* غیبتی : علییده سوز سوله یین ، چکیشدیرن .

[ع . م . موجود اولمیش ، بربردن
غیبت] اوزاقلاشمه . إثبات - ایتمک :
محکمده طرفیندن برینک کنندیسنه اسناد
قباحت اولوندیغنی کون وساعتده باشقه
یرده بولوندیغنی إثبات ایتمک .

[ع . م . غائب اوله . کوز اوکنده
غیبوبت] اولمیش : غیبوبتدن استفاده
ایدرك سزی آلداتماشلر .

[م . دیشلرك بربرلرینه ، آلك
غیجیر] تمیز بربرداغه ویا صاچه الخ
تضییق ایله سورتولمسندن چیقان سسی
تصویر و تقلید ایدر و مکرر قوللائیلیر .
= دامتق : غیجیریه بکزر سن چیقارتق .
= دامق : غیجیر غیجیر ایتمک . * غیجیر-
تی : غیجیر دایارق چیقان سس : پوتینلرك
غیجیرتیسى . = : یکیلکدن کنایه
اولور . . . سافزه الاستیقیت ویرمک ایچون
ایچنه قونان ماده .

[ی . م . مایعونك برنوعی که هپسندن
غوریل] بویوکیدر . بوی ائسانك بویندن
یوکسك اولور . قوللری ایری وقالین ،
باباقلاری قیصه در . قورقاق و آز ذکیدر .
ائساندن قورقار ، قاچار . یارالانیرسه
کندی یك وحشیانه برصورتده مدافعه
ایدر . آفریقانك واطب اورمانلرنده بولنور .
[ع . م . کردانده حاصل اولان اور .
غوشا] حیوانك کرداندن یاپیلان کورک .
[ع . م . صویه دالمه . نفوذ ایچون
غوص] بریشی تعقیق ایتمه . ایچمه کلامه .
[ع . م . ت : قاوغا . جنگ ، حرب ،
غوغا] محاربه ؛ نزاع ، مضاربه ، چکیشمه .
= جی : داتما غوغا چیقاران ، یکیمسز .
= لی : غوغا ایتمش ؛ دارغین .

[ع . م . بوله برسسه اونقوش .
غوغوق] برله اکلنمک ایچون ده سولنتیر .

[ا . م . سپ . یکدیگرینه افق بر دیرکله
غول] مربوط ایکی عمودی دیرک که فوت
بولده برضایی قازانق ایچون طوبی بولنرك
آواسندن اوتیه کچیرمک لازمدر . طوبی
بودرکار آراسندن ویا افق دیرک اوستندن
آشیرمه حرکتی . فوتبول وهوکیده طوبی
علی اصول قلعیه کیرهك صایب اولماسی .
= دست : فوتبول وهوکیده قلعنك هیئت
عمومیه سنی تشکیل ایدن دیرک و آغلر . =
کیپر : قلعجی .

[ع . م . آفی فلاکت ، قضا . شیطان ،
غول] مختلف شکلره کیرن بری . جم . احوال .

[ا . م . سپ . کوچوک سرت طوبلر
غولف] ویر اوچی طوبوزلو دکنکلرله
ایکی کیشی ویا چنت طرفندن قیرده ویا
کنیش بریرده اوینانان بر اویون که ممکن
اولدیغنی قدر آز ضربه لرله طوبلری یرده
بولونان کوچوک دایکلره صوققدن عبارتدر .
[ع . م . قورشون قلسی
غومالاستیق] چیز کیلرخی سیلمک
یاوایان قانوجوق پارچه سی .

[ی . م . ویا لاک . هندستانده
غومالاقه] برجوق آغاچلردن مایع حالنده

غیر [یا غیجی . قاشیقله برار
غیجیق] یاغ . غیدیق . * غیجیقلامق :
غیدیقلامق ! شبه و ترده دوشورمک :
بوایش ذهنی غیجیقلاپور .
[مه . یومورطالان طانوغه باغیر
غیداق] ماسی تقلیداید : غیدغیدغیداق .
[مه . اناسک بعض برلرینه پارمقله
غیدیق] بردن طوقونارق اون کولد برمه
وخیولاند برمه . * غیدیقلامق : غیجیقلامق .
پارمقله طوقونارق کولد برمه ویا خیولاند بر-
مق ! تشویق ایتک . ل . م . غیدیقلامق .
غیر [یاغ . باشقه ، دیگر ، آخر ، ماعد .
سندن غیر یکیم وار ؟ سندن غیر یسته
انیم یوق . یا باغی ، بیلدیک اولمایان .
جه اغیار . ه . آرتق : غیر نه ایترسه ک
سوله . — آدیش : کندیندن باشقه سی
نوشون . — آندیشک : باشقه لرخی دو .
شونه ، عدم اغراض . عربی مستلک
باشنده سلب ونفی بیان ایدر : — جائز :
جاز اولمایان . — طبعی : طبیعی اولمایان .
— مقتدر : اقتدارمز . * بغیرحق : حقمنز
اولوق . * من غیرحد : حدی اولمایارق .
* غیراز ... دن باشقه : غیراز گذشته :
گذشته دن باشقه . * غیره : دیگر ، اولدن
باشقه سی . * غیرهم : دیگرلری ، اولردن
باشقه . — نذک : بوندن باشقه . * الی
غیرالیهایه : سوکی کلمه مک اوزره دوام
ایدرک . ب : غیر .
غیرت [یاغ . قیصاقمه ، چکه مه . سی
غیرت] اولقدام . مغز و مقدس برشنه
تعرض و تجاوز ایدلدیکی کورمکدن متولد
حسن نجیب : غیرت وطنیه . طوقوندی .
— کوتک : طرفدارل ایتک . حد . غیرت !
ها غیرت : داوان باقام ! برآز دها زولا
باقام ! * غیرکمز : غیرتی اولمایان . *
غیرککش : قیصاقچ ! چالیشان ! حیتی !
طرفدار . * غیرتلمک : غیرته کلمک !
چالیشمق ! قیصاقچ ! حیت کوسترمک .
* غیرتمند : غیرتلی .

غیری [آبریلی ، فرق : آرازمده آیری
غیری یوقدر . آبریلی ؛ ه . آرتق : غیر
بندده طاقت قالمادی . ب : غیر .
عیطان] ایللیک ویا اییکدن قالدیجه
عیظ [ه . حدت ، غضب ، قیزمه .
غین [ه . (غ) حرفنک اسیمیدر .
معجه] — منقوده دیرلر .
غیوب [ه . ج . غیبلر . ب : غیب .
غیور [ه . سی و اقدام ایدن ، یک چوق
چالیشان . یک حیتی . * غیورانه :
غیوره پانیشه حق صورت و طرزده .

ف

ف [الفبایک بکری اوچنچی حرف
اولوب ایچده حسابنده ۸۰ عددنه
مساویدر .
ف [ه . حر . غریجه صره ، ترتیب و تعاقب
افاده ایدر : بوسا قیوما . نتیجه
یسلدیر : اوده اولورسه فطم المطلوب .
قاعک دیکشدهکی کوستر : ساله نکال :
اوکا سوردی ، اوده دیدی . آخری استغناء
مندن سوکره ایمدی ، دیکه معنایه
کلیر : آفرایته : دیکه اون کوردک .
ف [ه . صول آناختارنه کوره مویلیده
باشنچی چیزکی اوزرنده بولنان نوطه .
فاه [ه . ف حرفنک اسم عربیسیدر .
فایریقه [ی . ای . ایچنده ماکنه و آل
ایله بالخاصه کلیتی مقدارده
مختلف شیلر پایسلان عمل ، ایمالاتقانه ،
کاواخانه ، فعل ، صنعت : شکر ، کاهلد
جام فایریقه سی . — جی : فایریقه ایشله تن .
فایح [ه . آجان ، فتح ایدن . برملکت
اضط ایدن : استانبول فایحی .
فایحه [ه . باشلاتیج ، مدخل . قرآن
کرمکله برنجی سوره سی .

فاتورق [ع.ص. حضرت عمر ك لقي . حق
باطلدن آييرمقده يك ماهر .
* فاروقانه: فاروق اولانه ياقيشيز سورنده .
* فاروق: حضرت عمره وعداالله منسوب .

فاره .ع.ص. صيچان .

فاس [ع.ص. آفريقانك شمال غربي سنده
۶۰۰۰۰۰ كـ لو متره تريمقده
۳۸۴۳۰۰۰ نفوسه مالك ، قسم اعظمي
فرانسه نك ، قسم شمالي سي طنجه مستعمر
اولق اوزره اسپانيا نك حمايه سنده بر
اسلام مملكتي .

فاسته [ع.ص. الماسك تراش اولاش
وجهارندن هربري .

فاسد [ع.ص. بوزولش ، فنا اولش :
فكر فاسد . مفسد ، نفاق دو -
شورن ، فساد قوياوان . جر . فسد :
دوغروسي : فسدي .

فاسق [ع.ص. فسق و فجور صاحبي ، كنهكار ،
شرير ، فاجر ، شقي . جر . فسقه .

فاش [ع.ص. حق ايكن طوبولوب منتشر
اولان ، شيوع بولان . ايتك :
ميدانه چيقارمق ، يايغق ، هر كسه سويلك :
سوي فاش ايئدي .

فاشر [ع.ص. ايسكي بر ماشه پروزي بر
الك سورولمسندن چيقان سسي
تصوير ايدر و مكرر قوللايلير .

فاشيرمه [ع.ص. ايتالياده بر نوع طئي
طرفدار اولان .
فاشيزمه : فاشيست : فاشيزمه به

فاصيل [ع.ص. فصل ايدن ، آييران ، بولن :
خط فاصل .

فاصله [ع.ص. آراتي ، آراء آييران شق .
ميز : آردى آراسي كسيلمه ين .
مؤ . كيريش و تللك طولي . جر . فواصل .

فاضل [ع.ص. فضيلت صاحبي ، كمال اهلي ،
فريد ، فائق ، صالح . جر . فضلاء .

فاطر [ع.ص. يارادان ، خالق ، آفريننده .
قدرت فاطره : حلك يارائمه قوت .

فاتوره .ع.ص. ب : فاتوره .

فاتوره [ع.ص. ساتيلان ائتمه نك قلم قلم
مفصل جدولي . اولونك ، نمونه .

فاجر [ع.ص. فنا خويلو ، فاسق ، عياش ،
سفيه . حيث ، رذيل ، شرير ،
طاغي ، شقي . بالانجي ، كذاب . جر . فجرة .

فاجع [ع.ص. انسان دزدلي ايدن ،
آجيقلي ، كدر ويرن .

فاجعه [ع.ص. فاجع ك مؤبتي . آفت ،
مصيبت ، بليه ، خيعة . حزين
و آجيقلي تيارو اوقوي . ع . لي : آجيقلي .

فاحش [ع.ص. اخلاقسز ، اخلاقه مغاير ،
فاسق . بويوك ، جسيم ، ايروي ،
مفرط ، مبالغه لي .

فاحشه [ع.ص. قحبه . ع . ص . شناخت ،
قباحت ؛ عيب ، عار . جر . قواحش .

فاخته [ع.ص. صاجلي دنيلن كوكرجين .
جر . فواخت .

فاخر [ع.ص. موجب فخر اولان ، شالي
وشرفلي . مكل . قيصتدار .

فار [ع.ص. صيچان ، فاره . * سم الفار :
صيچان اوتي .

فاراش [ع.ص. اولرده ايچنه سوروتق
طوبولانان قاب . عفتسز قادن .

فارس [ع.ص. آتلي ، سوارى ، ماهر ،
بيديجي ، مقتدر . ع . ايرانك
جنوبنده بر خطه . * فارسي : ايرانه ،
ايرانك لسان و قومنه منسوب و متعلق .
ايران لسانى ، عجمجه .

فارغ [ع.ص. بوش ، بوش قالمش . ايشي
بيتيرمش ، ايشسز . واز چكمش ،
چكلمش . راحت ، آسوده . بر ملكك
تصرفي حقى باشقسه ترك ايدن .

فارفارا [ع.ص. (عربجه فر فاره دن) . ثباتسز .
خفيف مشرب ، تمكئيسز ، اويناك
تلق : تمكئيسزك .

فارق [ع.ص. آييران ، فرق و تميز ايدن :
فارق نيك و يد .

فارماصون [ع.ص. فارماصونلق دتيلن
بوئون دنيايه يايلىش كيزلي
رجعيت اعضاسندن اولان . دينسز ، منكر .

فَاعِل [۱.۵. ایشله یین ، یابان . مؤنر .
برفمک افاده ایتدی ایشی یابان .

— مختار : اختیار ائده اولان . — مستقل :
بر جری بالذات ایشله یین ویا حصوله
سبب مطلق اولان . — مشترک : بر جریمک
اجراسته اشتراکی اولان . ج. فاعلون ، فعله .
[۲.۵. ایشله یین و یاپانک حالی .
فَاعِلِیَّت مؤنرک ، تأثیر .

فاق [۳.۵. عریجه افخ کله سنک غلطیدر .
طوزاق ، قاپان ، آغ . * فاقه
باسق : طوزاغه طوتولمق ، یاقانلق . ب. افخ .
[۴.۵. نیکل ایله قارشیق بیاض
فاققون بر معدن خلیطه سی .

فاقه [۵.۵. فقر و احتیاج ، ضرورت .

فاکِه [۶.۵. میوه ، عیش . * فاکه .
الشته : آتش . ج. فواکه .

فال [۷.۵. اوغور ، یمن طومعه . فاله
[۸.۵. بائق : غریب بر طالم اصولره
ایستاک صالعه تاند شیئر سولمک . — خیر :
ای قیل ، ای علامت . * فالجی : فاله باقان .
[۹.۵. البسه ویا پرده یه سوس
فالبالا اولورق قسوتان قیرمالی دار
اوزون قاش .

فال [۱۰.۵. بر پرده یه تاند سسک ایی
فال [۱۱.۵. بر پرده یه تاند سسک ایی

[۱۲.۵. کره ویا اسطوانه شکلنده
فانوس جام قیاق . ایچنده موم یالغه
مخصوص جاملی علفظه . بویوک فنار . ج. فوانیس .
[۱۳.۵. فنا بولان ، داعی و سرمدی
فانی اولمایان . یاشلی ؛ هر ی .

فاووری [۱۴.۵. بوزک ایکی طرفندن
اوزاتیلان سقال .

فایانس [۱۵.۵. اوزرنه جلا سوردولش
طوبراقدن قاب . ب. بدولن .

فایحه [۱۶.۵. کوزل قوقو . ج. فواغ .

فایده [۱۷.۵. منفعت ، کار ، قازانج . خیر ،
امید ، ایشه یارامه : اودن فایده
یوق . استفاده لی ققره . — سز : فایده سی
اولمایان . — نمک : منفعت کورمک . — لی :
نفع و فایده سی اولان ، قازانجلی . ج. فواید .

فایراب [۱۸.۵. واپورلده آتشی چوتانقی
ایچون آتشجیلره ویریلن قوماندای .

فایز [۱۹.۵. فوز و ظفر بولان ، همراهیه
ناقل اولان ، بر موقیت قازانان .

فایض [۲۰.۵. بولق ، چوقلق ، طاحینلق .
اودونج ویریلن باره یه مقابل

النان کار ، نما ، گذشته .

فایطون [۲۱.۵. کوردوکی آرابه .

فایض [۲۲.۵. اودونج ویریلن باره یه مقابل

فساد ، قاریشیقلىق ، إختلال . دینسزك ، جنایت . مجازات . جنت . كوزل یوز ، كوزل كوز ؛ كوزل قادین : فتنه زمان . آرا بوزان ، قاریشدیریمی : فتنه جهان . — آمیز : فساد قاریشدیران . — آنکیز : فساد قوپاران . — جو : فساد آرایان . چه . فتن .

فتوا [ع.س. ویا فتوی . برمساله حقنده مفتی طرفندن یازیلان فقره شرعیه . — خانه : مشیخت اسلامیة دائرہ سی .

فتوت [ع.س. شرف نفس ، عزت ، کرم ، نجابت . جود و سخا ، جودت و سخاوت . مردك ، یكیتك ، كنجكك ، دلیقالیلیق . * فتوتلی ویا فتوتلو : فتوت صاحبی ؛ عسکریده قول آغامی و یوز باشیاره ملكیده رابعه وخامسه رتبه لری اصحابنه ویریلان ألقاب ایدی . * فتوتمند : فتوتلی ، کرم و سخا صاحبی .

فتوح [ع.س. چه . فتحلر ، ظفرلر ، غالبیتلر .] ب : فتح .

فتوحات [ع.س. چه . مظفریتلر ، ضبط اید . یلن مملکتلر . فتوحك جمعیدر .] ب : کوشكك ، و خاوت ، ضعف .

فتور [ع.س. بیکمه ، اوصاعه .

فتوی [ع.س. ب : فتوا .

فتی [ع.س. ب : فتا .

فتیل [ع.س. ویا فتيله . لامبه و قندیلرده یانا . جق ماده یی أموب یوقاری یه ویرن یاموق اورکو . یووارلاق غیطان کبی شی . اوغارق چیقاریلان یووارلاق دری کیری . یاره لره قونان تفتیک . * فتیلی آلتی : طوتوشمق ؛ بحر . بردن بره حد تلنوب تلاشه دوشمك . بورندن — — كلك : یایدیق فئالفك صوکره دن بردن ضررلری چكمك . — ویرمك : تشویق ا . ، طوتوشدیرمق ، قیزدیرمق ، آزدیرمق . چه . فتائل .

فج [ع.س. ایکی داغ آراسنده کی یول ،] ب : بوغاز . چه . فجاج .

فتان [ع.س. فتنه و فساد تشویق ایدن .] اغفال ایدن ، آلداتان . عقل و قلبی چکن ، انسانی تسخیر ایدن ، جاذب .

فتان [ع.س. ویا افتان . دوشه رك ، بیقیلارق . — وخیزان : دوشه قالقه .

فتانه [ع.س. آلتون و کوموشی معاینه یه] یا . یان طاش ، محك ، مصداق .

فتاوا [ع.س. چه . فتوالر ، مفتینك و یردیکی شرعی جوابلر . ب : فتوی .

فتح [ع.س. آچه ، كشاد ایتمه : فتح باب .] باشلامه ، بدا ایتمه : فتح كلام . اضط و تسخیر ایتمه ، استیلا ایتمه : فتح بلاد . س . ظفر ، غلبه ، فوز ، نصر ، استیلاء . بر حرق اوستون ایله اوومه . — میت : اولومك سببی آلامق ایچون بر میتك آچیلارق معاینه سی . * فتحنامه : برفتحه دائر یازیلان منظومه ؛ دشمنك هزیمتی بیلدیرمك ایچون یازیلان مکتوب . * فتحی : فتحه منسوب ؛ فتح حقنده یازیلان قصیده . چه . فتوح . چه . فتوحات : ظفرلر ؛ فتح اولونمش مملکتلر .

فتحه [ع.س. عربجه به لرك اوستنه قونان اوستون اشارتی .

فتراك [ع.س. آت آکریك آردنده کی] قایشلرکه اشیا باغلامه یارار .

فترت [ع.س. زبازدی فانك کسرله در .] او یوشوقلق ، ضعف . ایکی یغمبر ، ایکی صیتمه نوحی آراسنده کچن زمان . وقتيله بر بادشاهك تختدن ایندیریلرک دیگر برینك چیقارلسنه قدر کچن مدت . چه . فترات .

فتق [ع.س. قیرمه ، یارمه ، آبرمه ،] چاتلامه . البسه نك دیکیشلری سوکمه . فجر . قاصیق یارینی دینلن علت (بومعنا ده غلط اولورق فانك کسرله در) . رتق فتق امور : ایشلری دولتمه ، اصلاح ایتمه .

فتن [ع.س. چه . فتنه لر . ب : فتنه .] بلا ، محنت . آیاتمه ، آز .

فتنه [ع.س. دیرمه . نفاق و شقاق ، شورش ،

فَح [۱-۵] قاپان، قوزاق، آغ، تورکجه ده
بولک برینه غلطی اولان (قاق)
قوللايلير . ب : قاق .

فِخام [۱-۵] ج. فد : اخم . ب : فخم .

فِخامت [۱-۵] عندالناس اعتبار، قيمت
دکر . * فخامتلو : وقيله
صدر اعظم ايله خديو مصره و برلرله
وريلن القاب ايدي .

فِخَذ [۱-۵] او يولوق . ج. افخاذ .

فِخَر [۱-۵] اوکونه ، بوبرلنه ، شرف،
تشریف، تعظيم، عز، عزت، ثناء
هت، جلالت، شهرت، مهيت، فضيلت .
عالم : حضرت پيغمبر . * فخري : مجرد
مجدوشرف ايچون قبول ايديلن ويا وريلن
صفت، عنوان ووظيفه : اخري همشهرلک،
فخري مدرسلک، فخري رياست : معاشيزه
يارامز : فخري خدمت . * فخربه : مهيت
وفضيلترخي تعداد ايدرك کنديلرخی مدح
يولنده اسکی شعرائک يازدقلمی قسيده .

فِخَم [۱-۵] بويوک، جسيم، عظيم
کبير، جزیل، اعتبار و نفوذ صاحبي،
معتبر . مهم . قولی، نافذ . ج. فخام .
[۱-۵] کندیني مدح ايتک اعتبار
فخوَر [دنده اولان، اوکون، متمدح،
متاجد . فخورانه : کندیني مدح ايدرك
اوکونه دک، قورولارق، فخور اولانه يا
فیشاجق صورته .

فِخِيم [۱-۵] غل چوق قولی، اعتبار و نفوذ
صاحبي اولان : دولت فخييه .

فِدا [۱-۵] بر اسيري قورتارمق ايچون
وريلن شی، فديه . قربان .
چانخي، نفسي - ايتک : پايانيز، فرق العاده
بر صداقت کوسترملک، چانخي فديه اوله رق
ویرمه، قربان ايتکه آماده بولونمق . -
ايتک : بوتون بوتون ورروب هيچيز
قالق، اسيرکه مملک، اوغورنه صرف
تلف، هدر ايتک : سزک ايچون اويقومي،
راحتي فدا ايتدم . * حاصلی ای شه إقليم

جُذَاء [۱-۵] بردن بره باصديران، حيرته
براقان، آکميزن يا قالايلان شی .

جُذَاء [۱-۵] بردن بره، آپ آکميزن،
ناکسان اوله رق : جُذَاء وفات
ايتدی . قانک فتحده جاؤرد .

جُذَر [۱-۵] صباحه قارشی القسک کون
شوغیشی طرفده حامل اولان آيد-
ينلق . * ششلی : نصف کره شمالیده قطبه
ياقلاشدیقه ده صیق کورولن غريب بر
حادثه جويه که مختلف منظره لرده اولور .
باشليجه می ايج ايجه پارلاق قوشلر شکلنده
مشهود اولانيدر . بعضاً بر قاج کون دوام
ايدر . شکی سرعتله دکشير . بو حادثه
مقتاضيسيت اوشيه ايله مناسبتدارد : ايره
لری چيلدير تير . مقالی : جُذَر جنوب .

جُذَر [۱-۵] ج. قاجرلر، کساکارلر،
سفيلر . ب : قاجر .

جُذُور [۱-۵] عيش و عشرت، سفاهت،
فحشيات، معصيت، کناه .

جُجیع [۱-۵] آجیللی، مصیبتلی، قور-
قوتج، هائل، مدھش، منحوس،
الیم، مؤلم، حزن آور، محزن .

جُجیعہ [۱-۵] مصیبت، بليہ، آفت،
داھيہ . اکبت . ج. الجايع .

جُش [۱-۵] آدبه مخالف اوتانيلاجق فعل
وحرکت، زنا، فضيحة . *
فحشيات : مغایر آدب و اخلاق اوتانيلاجق
حرکات، فساد .

جُحَل [۱-۵] آفیر، آر، ارکک، حمايت
و شجاعت صاحبي آدم، ييتلر، حدبلر
وزوايتلر نقل ايدن کيسه . ج. فحول .

جُحَم [۱-۵] کومور، اودون کوموری .
[۱-۵] الحجر : معدن کوموری . قاريون
دنيلن جسم بسيط . * فحمی : کومورونکننده .

جُحَواء [۱-۵] ويا فجوی . معنی، مفهوم،
[۱-۵] مال . * فحواسنجه : مفهومنه کوره

جُحُول [۱-۵] ج. فحله . ب : فحل .

بينيش . — لك : فراجه يانغه مخصوص .
و ألوريشلى . — لى : فراجه كيميش .

فراخ . — قاصه . بول ، كنيش ، واسيع :
بر و بحر فراخست . — ديت :

كريم ، جوانمرد . — كام : مسعود . *
فراخى : بوللق ، اوچوزلق . * فراخلامق :
كنيشله ملك ، آچلق ؛ مده فراخلايديرمق .
* فراخلق : آچىلق ، كنيشلك .

فراخى . — انضباط عسكرى مأمورلرله
بوليسلر بولورلرله طاقدير
ياروم آي شكلنده اوستي يازىلى معدنى لوحه .
[ع.س.ج. فردوسلر ، جنتلر ،
فراديس] ب : فردوس .

فراار . — قايجه ، اذلتلر صاوشوب
ايتيمه ، فر ، قوروتيله . * فرارى :
فرازه منسوب ؛ قاچيش ، قاچاق ؛ عسكر
فرايرلى : خدمت عسكربه دن قاچانلر .

فراز . — قاصه . يوقوش ، چيقيش . فراز
[و نشيب : يوقوش ، اينيش . ص .
يوكسـ . لائق : سر فراز : باشي قالديران ،
ممتاز . يوكسك نقطه ويا موقع : فراز
آسمان ، فراز عرش . * فرازى : يوكسكلك
* سر فرازى : ممتازيت . * فرازنده :
قالديران ، يوكسكلىق .

فراست . — نفوذ فكر ، سرعت انتقال ،
[بصيرت ، صداقت ، ذكا ،
فطانت ، ليايت . بر انسانك چهره سندن
اخلاق و استعداديني آكلامق علمي . زبانزدى
فانك فتحيله در .

فراست . — ويا فروست ، فروست .
فراست . — بينجيلىك . بكيشلك ، مردلك ،
شجاعت ، حمايت ، بحالت .

فراش . — ياتاق ، دوشك ، يايغى ،
[شلت . حصير ، خالى . اسير . :
ياتاقدن قالماما يان خسته . ج . فرش ، فرش .
[ع.س. دوشه ين ، دوشه ميجى ،
فراش . سوپورن ، خدمتچى .

فراست . — كعبه معظمه و روضه
[مظهره سوپوريجيسينك خدمت .
[ع.س.ج. فرعونلر ، متكبرلر .
فراغنه . — مصرك اسكى حكمدارلرى .

وفا . — سكا جامده فدا بنده فدا . خاقانى .

* فدائى : مهم برمقصد ايچون جاني وير-
مه حاضر بولونان . — كار : كندينى ويا
منافع شخصيه سى اسيركه مهن ، فدا ايدن .
— كارانه : جاني فدا ايدرجه سته ، منافع
ذاتيه سنى فدا ايدرك . — كارى : فدا كار-
لق : جاني ، منفعتى فدا ايتمه ، فدا كار
اولانك حالى وصفق .

[دها بك كوچوك آغاج ،
فدان] نبات و بالخاصه آغاجك تازه سى :
قرنفل فدائى ، سروى فدائى . آغاجك
كوكتدن چيقان سوركون ، تازه نهال .
اوتدن بويوك آغاجدن كوچوك نبات :
كل فدائى . فيدهك بويوكى ، برسته لكى .
كوچوك چوچقلر حقتده كورپه فدان ،
نو نهال دنير . اوزون بويوك كوربوز
دليقانليردن كنهيه اولور : فدان بويوك ،
فدان كبي دليقانلى . * فدانلق : ايچندم
چوق فدان بولونان ويا تنمندن فدان
يتيشديران ير ؛ تازه باغ .

فدان . — بويوندوروغه قوشولمش
[برجفت اوكونز : ۲۵۰۰ آرشوندن
عبادت تارلا اولجيسى . برنوع عرب دونمى .

[ع.س. بر اسيرى قورتارمق ايچون
فديه . ويريلن شى ؛ فدا : فديه نجات .
[ع.س. خلاصه ، مختصر ، مجمل ،
فذلـ . ملخص : فذلـ تاريخ . جمله ،
اجال ، حاصل جمع ، مجموع . اوراق تحقيقه لك
آلبته بازيلان خلاصه .

فرا . — نور ، ضياء ، پارلاق ، ايدىلق :
[فر ويردى جهاننه مهر حسنك ؛
كوريشك فرى . زيب و زينت . شان
و شوكت : فر دولت : بويوك بر كلمه
مضاف اولورسه تشديد ايله اوقونور :
ساق وير اول پيله اناسه فر و تاب .
[ع.س. قايجه ، فراار . كرو فر :
فر هجوم و فراز .

[ع.س. اسكيدن مسلمان قاديانلرينك
فراجه . سواقده كيبكلىرى اوست كلباسى .
علسانك كيبكلىرى كنيش و بك بول

فَرَاغ [۴.م. واز یکمه ، برافوب ترك
ایته . استراحت ایته . هیچ

بر ایته مشغول اولماه . آسوده لك ،
آزاده لك ، راحت : فراغ مال : كوكل
راحت . برملك حق تصرفی آخره ترك ایته .

فَرَاغَت [۴.م. واز یکمه ، صرف نظر
ایته ، ال چكه : دعواستندن

فراغت ابتد . استراحت : كوشه فراغت .
فَرِاق [۴.م. آیریلق ، آیرله ، سوبشورك
فراق [آیریلق ، افتراق ، مفارقت ،
مجران . * فراقی : هجرانی ، مؤثر ، حزن .

فَرِاق [۴.م. او كنده آنكیری بولونمايان
فراق [بلی صیق ارلك البسه می .
سیاه مراسم البسه می .

فَرِاقِی [۴.م. سودیكندن آیری دوشه لك
فراقیه [۴.م. آلامنه دائر سوبلكی منظومه .
فَرَامُوش [۴.م. اونومه ، نسیان ، خاطر-
دن چیقمه . - ایتهك : اونومحق .

فَرَانجِالَا [۴.م. مختلف شكلده خاص
اوندن یاییش بیاض آنكك .

فَرَانسِز [۴.م. فرانسه اهاالیسندن اولان ،
فرانسز [بولرك جنسیتة منسوب بولو .
نان . فرانسز آلتینی . - جه : فرانسزلك
طرز واصولنده ولسانده ؛ فرانسز لاتی .

فَرَانسَوِی [۴.م. فرانسزله ویا لسا
نلرته منسوب ومتعلق .

فَرَانسَه [سخ . اوروپا لك غربنده بویوك
بر مملكت اولوب مركزی
پارس در . مساحت : سطحی می ۵۰۰۰۰۰
کیلومتره مربعی و نفوس ۳۹ ۲۱۰ ۰۰۰ در .

لی : فرانسه اهاالیسندن اولان .
فَرَانسِز [۴.م. فرانسز آلتونشك بكرمیده
فَرَانق [بری كه كوموش پاراضله دوت
برجوق غروشدن برآز فضلجه برقیقی
واردی . * فرانلقق : فرانت قیستده .

فَرَاوان [۴.م. چوق ، بول ، كشیر ،
آتیری ، وافر : آشك فراوان .

فَرَاوَان [۴.م. جی . فریده لر ، بك جهالی
فَرَاوِد [انجیلر . ب : فریده .

فَرَاوَان [۴.م. سونج ، سرور ، حبور ،
ممرت ، بهجت ، كوكل آچیلقانی ،
انشراح ، اینساج ، حظ ، محظوظیت .

فَرَح [۴.م. سونج ، سرور ، حبور ،
ممرت ، بهجت ، كوكل آچیلقانی ،
انشراح ، اینساج ، حظ ، محظوظیت .

فَرَح [۴.م. سونج ، سرور ، حبور ،
ممرت ، بهجت ، كوكل آچیلقانی ،
انشراح ، اینساج ، حظ ، محظوظیت .

فَرَح [۴.م. سونج ، سرور ، حبور ،
ممرت ، بهجت ، كوكل آچیلقانی ،
انشراح ، اینساج ، حظ ، محظوظیت .

فَرَح [۴.م. سونج ، سرور ، حبور ،
ممرت ، بهجت ، كوكل آچیلقانی ،
انشراح ، اینساج ، حظ ، محظوظیت .

فَرَح [۴.م. سونج ، سرور ، حبور ،
ممرت ، بهجت ، كوكل آچیلقانی ،
انشراح ، اینساج ، حظ ، محظوظیت .

فَرَح [۴.م. سونج ، سرور ، حبور ،
ممرت ، بهجت ، كوكل آچیلقانی ،
انشراح ، اینساج ، حظ ، محظوظیت .

فَرَح [۴.م. سونج ، سرور ، حبور ،
ممرت ، بهجت ، كوكل آچیلقانی ،
انشراح ، اینساج ، حظ ، محظوظیت .

فَرَح [۴.م. سونج ، سرور ، حبور ،
ممرت ، بهجت ، كوكل آچیلقانی ،
انشراح ، اینساج ، حظ ، محظوظیت .

پاور ، مسعود . — فال : میمنت و اوغوره علامت اولان .

فرد [ع.ه. تک ، یالکز اولان شیء ، مجرد ، منفرد ، متفرد ، متوحد . شخص ، نفس . — آفریده : بر شخص مخلوق . هر — : هر کس ، هر شخص . تک بیت . جزء — : تک برپارچه ، جزء دقیق ، ذره ، هبا ، موله کول . ج. افراد : شخصلر . * افراد عسکریه : ضابط اولمیان نفرلر . * فردانیت : غل ، برلک . * فردیت : غل ، وحدانیت ، تکلیک .

فردا [ف.ه. یازن ، ایرتسی کون . آی ، کله جک زمان ، آخرت ، قیامت .

فردوس [ف.ه.ه. باغچه . جنت . — آشیان : جنتک ، مرحوم . — کوجوک طوب ، کوجوک ذلک : بر فردا ایبک .

فرز ف.ه. سطرنج اویوننده برطاش . فرزانیگی [ف.ه.ه. علم و عرفان . تفوق ، رجحانیت ، ممتازیت .

فرزانه [ن.ه. حکیم ، فیلسوف ، عارف ، عالم . قیودات نفسانیه دن عاری و مجرد اولان ، درویش مسلککنده بولنان .

فرزند [ف.ه.ه. اوغل ، ولد . چوجوق ، صبی ، طفل . ج. فرزندان .

فرس [ع.ه. آت ، اسب . — البحر : صوآغیری ؛ هیپووتام . ج. آفراس .

فرس [ع.ه. بالخاعه قبل الاسلام ایرانیه و ایرانلیله اطلاق اولنوردی .

* فرسی : اسکی ایرانلیله منسوب . * فریات : فارسی لسان ، قواعد وادیاتی . فرسا [ف.ه.ه. آشیندیران ، اسکین ، عمو ایدن ، پیتیرن . طاقت — : طاقت براتیان ؛ خرد — : عقل براتیان .

فرسان [ع.ه.ه. فارسر ، آتلیلر ، سواریلر . ب : فارس .

فرستاده [ف.ه.ه. کوندلرش ، مرسل ، مرسل ، ایلچی . ج. فرستادگان .

فرسخ [ع.ه.ه. مختلف قیمتده براولجو . بعضاً (۴۴۴۴) بمضاده (۵۵۵۵) متره حساب ایدیلر . لک . اوج میل بحری . — : بول بول ، بک چوق .

فرسنگ ف.ه.ه. فرسخ . ب : فرسخ . فرسوده [ف.ه.ه. اسکیمش ، پیرامش ، آشینش : جامه فرسوده .

فرش [ع.ه.ه. دوشمه ، یاعه ؛ خالی ، شئی ، یایی ، شلته ، خالی ، حصر . یروزی ، قیر ، صحراء : عرش و فرش . ج. فروش .

فرشته [ف.ه.ه. ملک . آبی و ملائم طبیعتلی . معصوم ، بیکنه . — خلعت ، سات ، — سیرت ، — صفت : خوی و طبیعتجه ملک کبی اولان . ج. فرشتگان .

فرصت [ع.ه.ه. بر شیشی یاعغه سبب و وسیله اولان حادثه ، وقعه

و یا وضعیت امور ، برشینک اجراسنه مساعد اولان اویغون و موافق وقت و حال ، استفاده ایتمک صرهمی ، آلدن قاجیرلما یاجق فائده لی وقت و حال و مناسبت : بوزرک ایچون آبی بر فرستدر ، قاجیرمایکیز . — یاب : فرصت بولان ، آلهه فرصت کچن .

فرض [ع.ه.ه. بر نتیجه آلهه ایتمک ایچون محتمل و یا حقیقی اولارق قبول

ایدیلن بر تخمینده بولومعه ، عد و اعتبار ایتمه ، طومعه ، بر خصوصی بر دعوا یه مو-

ذوع و اصل قیلمه : کوزل بر کوشکم اولدیغنی فرض ایدیکز ؛ بخی بوراده یوق

فرض ایدک ؛ فرض ایدک که راضی اولدی ، نه یاپاوسکز ؛ اجراسی واجب و ترکی معصیت

اولان خصوص دینی : نماز هر مسلم ایچون فرضدر . ضروری ، واجب : اونی زیارت

ایتمک فرض اولدی . بالفرض : دعوا یه اساس اولق اوزره ، طوتالم ، شویلهجه

دوشونلم : بالفرض بن بوایشه راضی اولسم سن نه یاپارسک ؟ — عین : هر فردک آدا

ایتمسی لازم کلن امر الهی . — کفایه : هر فردک آدا ایتمسی لازم کلن امر الهی .

— محال : اولمايچق برشيئي اولاج مش كبي
دوشومعه : فرض محال اوله رق كونش بر
كون طوماسه ... * فرضا : فرض وتقدير
صدرتيله ، فرض ايديكزكه ، فرض ايده لم كه ،
طوتالم كه : فرضا جيسزده بيله ليرامن اوله .
* فرضي : فرض وتقدير وتتمين اساسه
مستند اولان : ملاحظات فرضيه . *
فرضيه : تصوير مدعا ايچون ايراد اولنوب
حكى قطعى وصحيح اولمايان مسئله فنيه .
* فرضيات : - ج . صحيح و واقع اولمايوب
فرض وتقدير اوزرينه مبنى اولان شئلر .
ج . فروض .
[ع . م . مبالغه ، حد معروفى مجاوز ،
قَرَط] آتيرى درجه ، افراط ، زياده :
فرط عبت ، فرط اشتغال .
[ع . م . دال ، بوداق ، طومورجق .
فرع] براسك نتيجه مى . ايكنجى در .
جوده اميقت اولان شئ ، شعبه . * فرعى :
اصله حاد اولمايوب فرعه منسوب ومتعلق
اولان . ج . فروع .
[ع . م . اسكى زمانلردم مصر ملو .
فرعون] كنه وريلن رسمى عنوان .
ج . يك مفرور وهندو آدم . ج . فراغه .
[س . م . ماوراءالنهرك شرق جنوبى
فرغانه] جهتمده بوبوك بر خطه . ج .
رطوبتى وچامورلو اراضى .
[ع . م . ويا بريرى . اوجوان ، ار .
فرير] غوان ، منكشه رلكنه ياقلاشان
قوبو قيرمى . * داه الفريز : قيزيل علقي .
* فريرى : منكشه ي يقين قوبو قيرمى
رليكه ، اوغوانى .
[ع . م . آيرىلق ، باشقلىق ، خلاى ،
فرق] اختلاف ، مقابرت : قاوله بوژ اراد
سندده فرق واردر . مقداوجه زياده لك :
بوايى قاش آراسنده فيثاجه نه فرق واردر ؟
- ايتمك : سجمك ، آيرمق ، تفريق ايتمك :
ياز كزى اولنككندن هيچ فرق ايده .
ميورم : طاييق ، تشخيص ايتمك : سزى
قاولا كلقدده فرق ايده مدم : خفيف وايجه
بر شيشى آكلامق ، درك وحس ايتمك :

زازلده اولدى ، فرق ايديكزى ؟ * فرقنه
وارمق : قولاي آكلاشماز ايجه برشيئي
آكلايايلىك ، كورمك ويا حس ايتمك :
يز قولوشوركن براز اوزاقده برى دوله
شيبوردى ، فرقنه واوديكزى ؟ بلا - :
فرقسز ، بربرينك عيى اوله رق . * فرقلى :
آرالزنده فرق بولونان ، چوق بىكه مزه ؛
دها آيى ؛ آيلىك يوز طوموش : خسته مز
بوكون فرقليدر ؛ ديكيشمش : سزى چوق
فرقلى بولدم . * فرقليجه : براز ديكيشمش
ويا آيلىشمش .
[ع . م . ساجى ، سقالى ، ديشلرى
فرق] آيبران چيزكى ، خطه ، غلبايش تپه مى .
[ع . م . ج . فرقلىر ، انسان كروهلىرى .
فرق] ب : فرقه .
[ع . م . خير ايله شر ، حق ايله
فرقان] باطل آراسنده كي فرق كوسترن
هر شئ . قرآن كريم . * يوم الفرقان :
بدر غزاسى . * فرقانى : قرآن كريمه
منسوب ومتعلق .
[ع . م . زبازردى قالك كسر طه دو .
فرقت] دوستلردن وسارده دن آيريلنى ،
فراق ، افتراق ، مفارقت . * فرقزده :
سويكندن آيرلمش .
[ع . م . كوركته ستهك آلتده ۳۲ :
فرقنين] ۵۰ ويدها زياده طوبى بولونان
سرعتلى و اداره مى قولاي اخشاب حرب
كيمي . سفائن حريه تك بر نوعى .
[ع . م . فرقدك تنيه مى . قطب
فرقدان] شاليه يقين ايكي ييلنيز .
[ع . م . جهات ، طيلم ، انسان
فرقه] كروهى ؛ اوج آلايدن مركب قوه
عكره . ج . فرق .
[ع . م . شدتله آتمق . بركنارنى
فرلامق] قيرمق . فيثاسى يوكسلىك .
[ع . م . قيرين پارچه ، كنار . چو .
فرلاق] جوقلوك طوباج اويونى . م .
بوكمك : فيثالر فرلاقدر .
[ع . م . ويا فيرلامق . بردن بره
فرلامق] جبقه قى : قوش قفسدن فير

لادی . آکسزین صیچرامق : یزندن فیرلا .
یارق قولندن طوتدی . فیثاقی اورتیق ،
چیقماق : شکرینه فیرلادی . بر طرفی
دورمق : طباغک کنارای فیرلامش .

فرلايش [صیچرایش .
بردبره چیقارق آتیلش ،

فرما [قام . بیوران ، امر ایدن ، امر .
حکم] : حکم ایدن .

فرمان [قام . امر ، تجربری امر بادشاهی ،
برات ، بیورلدی . * فرمانبر :
آلایینی امری اجرا ایدن . * فرمانروا :
امری یورون ، حکمی چاری . * فرمان
فرما : امر بیوران ، حکم ایدن . * فرمانلی :
فرمانی حامل اولان . * فرمانلی ضابط :
یکباشی واوندن یوقاری اولان امرام .

فرمانده [قام . امر ویرن ، امر .

فرمایش [قام . امر ایتمه ، بیورمه .

فرمژوپ [ی . آلدیوه نلرده اولدایینی
کسی آرکسکی دیشیلی دوکمه .

فرمنه [. خرجه ایشلنمش دارویو .
وارلاق یاللی یلک . خرجه
ایشلنمش اصناف وسائرله مخصوص آلسه .
— جی : خرچلی آلسه دیکن ترزی .

فرموده [قام . امر ، فرمان ، إواده .
اصلی : امر بیورلمش معناستدر .

فرنك [قام . آوروپالی . — اوزوی :
کوچسوک قمری دانهلی معروف

اوزوم . — انجیری : قابوخی دیکنلی ،
ایچی پک جوق کوچوک چکر دکلی و فقط
لذتی برمیوه . — باقی : برچیچک . *
فرنكجه : فرنكارك طرز و اصول ویاالسانده ؛
فرنك لسانی . * فرنكستان : فرنكلرك
بولوندينی مملكت ، اوروپا .

فرنگی [قام . آوروپاليله منسوب
لومتعلق . ساری پیس برعلت .

ك . صیك دیشاری چیقماسیچون یالی
کوتوکندن بوردايه آچیلان دلیك . —
اولوخی : بودوی بورداي کیرلتمدن دکیزه

ایندیرن اولوق . — لومباری : ینه عیق
مقصد ایچون یالی کوتوک اوزرینه آچیلان
دلیك . — موریلرلی : بودلیكلرك قیاقلری .
* فرنکیلی : فرنکی جلته طوتولش .

فروج [قام . شن ، ممنون ، مسروره
بشوش ، منشرح ، منبسط ، مبهج .

فروخت [قام . صاتمه ، بیع : بوتون
املاکی فروخت ایتدی .

فروز [قام . ویا آفروز ، پارلادان ، آیدینلا
تان . * دلفروز : قلبه فرح ویرن .

فروزان [قام . پارلاق ، منور : نجم
فروزان ، مصباح فروزان .

فروزنده [قام . پارلادان ، آیدینلا
توب تنور ایدن .

فروسیلئت [قام . صاتان . خود — :
بیشیچیلک ، اته بینمک علمی .

فروش [قام . کندیجی صاتان ، یوکسک
کوسترن . معلومات : بیلدیکنی آکلارلاق

معلوماتلی کورونمک ایستهین .

فروش [قام . صاچاق وطاوانلره یاایلان
اویعلی سوسلر .

فروع [قام . چ . اولاد و أحقاد ؛ اصول
مقابلی . ب : فرع .

فروع [قام . نور ، ضیا ، ایشیق ،
شعله : فروغ آفتاب ، فروغ حسن .

فرومانده [قام . کیری قالمش ، قشور
کستیرمش ، عاجز .

فرومایه [قام . صویسز ، اصل ونسبی
آلچق ، بد اصل .

فرون [قام . ویا فورن . ایچنده آلمک
وسائره پیشیریلن قیزغین یر .

فرونده [قام . تنزیل ایدلمش .

فروه [قام . ویا فرو . کورک : فروه
بیضا : بیاض کورک . چ . فراه .

فره [قام . ویا فربک . چیل و بیلدیرجین کی
قوشلارک یاوروسی .

فرهزه [ی . بردلیک آغزنی کنیشلتمک
یارایان معکوس مخروط شکلمده

Two columns of handwritten text in a cursive script, likely Arabic or Persian. The text is dense and fills most of the page area below the header.

اولان ، آجق يشل . * شام فستقي : | ايدر و مكرر قوللايلير . — دي : فاش ،

فَصْلَدی [سوز، یاواش سله سوله تن سوز، لایبیدی.

فَصْوَص [ع.ج. فصلر، یوزوک طا. شلریکه اولری. ب: فص.

فَصْوَل [ع.ج. فصلر. ب: فصل.

فَصْوَلِیه [س. ویا قاصولیه. معروف - بزه که تورودقدن سوکره ایچنده کی دانه لری ده یتیر مواد مفریه دندر.

فَصِیح [ع.ص. صریح، واضح، آجیق، کلای آجیق ولکت وخطادن

سالم اولان. * فصیحانه: فصیح اولانه محروس طرز واصلوده، فصاحتله.ج. فصحاء.

فَصِیْله [ع.ع. عاقله، آبرین. برجسندن اولان نباتات مجموعی.ج. فصائل.

فَضَاء [ع.س. (ت: فضا). کنیش اووه، اجرام سماویه آراسته کی

یوشلق. * فضائی: فضایه منسوب و متعلق.

فَضَاحَت [ع.س. (ت: فضا). حیاه، خجل: قضیحت، عار.

وسایلکی. - لایه: اوتانیلاجق طرزده سوز سوبلش.

فَضَاح [ع.ج. (ت: فضا). فضیحه ز. ب: فضیحه.

فَضَائِل [ع.ج. (ت: فضا). فضیلتلر. ب: فضیلت.

فَضْل [ع.س. (ت: فضل). فضله، فضل [زیاده، آرتیق، باقی، بقیه.

تقوی، تعلق، تقدم. براعت، مزیت، فضیلت، مازیت. آیتک، لطف، احسان، نعمت، منت، موهبه. طرحدن باقی قالان، حاصل طرح.ج. فضول.

فَضْلَاء [ع.ج. (ت: فضلا). قاضلر. ب: قاضل.

فَضَلَات [ع.ج. (ت: فضلات). فضله، فضللر. ب: فضله.

فَضْله [ع.س. (ت: فضله). آرتیق، باقی، بقیه: فضل: فضله سی

اوکا وریکیز، ژاندا لزومسز: بوندن سوکره می ده فضلهلر، چ. چوق، حددن

زیاده: فضله سوبلیورسکز.ج. فضلات.

فَضُول [ع.س. (ت: فضول). یهوده، او قانده سز شی. باشله منک

ایشنه مداخله. حقمسز ونامشروع حرکت تجاوز کارانه. * فضولا: حقمسز و غیر

مشروع اولوق، تجاوز کارانه، زور بالقه: اوی فضولا ضبط ایشدی. * فضولی:

کندینه حاکم اولمایان شیئرله قاریشان: ح. حقمسز اولوق، تجاوز کارانه. فضلك

جمیدر. ب: فضل.

فَضُول [ع.ص. زبازدی: فودول. حدی تجاوز ایدن، تجاوز: هم

کل هم فضول. * فضولق: حدی تجاوز ایدیش، تجاوز کارانه طور و حال.

فَضْه [ع.س. کوموش، سیم. * فضی: کوموشدن معمول.

فَضِیح [ع.ص. ذلیل، فبیح، رسوای، شنیع، چیرکین: قول فضیح.

فَضِیحه [ع.ص. مذلت، شین، عار، حیاه، عیب، قبیحه. ذلیلانه فعل و عمل.ج. فضاح، فضاع.

فَضِیْلَت [ع.س. انسانده آیتک ایتمک وفعالندن چکنمه اولان ثابت

و مستقر استعداد، میل و قابلیت. دوغولوق، براعت، ذکر، مزیت، فضل. عفت

وخصمت. خصلت عالیه، سجه و رفیه، مزیت سامیه. خاصه منفه. * فضیلتی:

فضیلتلو: صاحب فضیلت، غلبه ویریلن القاب.ج. فضائل.

فَطَام [ع.ص. سوتدن، مهدن کسمه.

فَطَانَت [ع.ص. آکادمه، ضبط ایتمه، اولوی آکلایش، زیرکله،

بصیرت، حذاقت، ذکا. کیامت، لیاقت، نهاوت. * فطانتی: آکلایشلی، فطین.

فَطْر [ع.ص. اوردوچ آچه. اوردوچ بوزان (آدم). عید: رمضان بایرامی.

فَطْرَت [ع.س. یارادایش خلق، کیفیت، چیلک، خلقت، مزاج، طبع،

سجه، شمه، طبیعت، مشرب.ج. فطر. (یوقار بکنه عید). رمضان

فَطْره [ع.س. بایرامنده ویریلن صدقه.

فَقْدَ [ع.م. يوقلق، بولونامه،
فقدان] عدم موجوديت، بر
شخصك ويا بر شينك بولونمايشي، غيب،
غيبت، غياب : فقدان عقل.
[ع.م. يوقسولق، فقيرلك، ضرورت،
فقر] احتياج. — الدم : قانسولق.

[ع.م. قاينامه يي تصوير وتقليد ايدر
فقر] ومركز قوللايلىق : فقر فقر قاينايوز.
اوزاقدن بر شينك پارلايوب دالعه لاندنغى
تصوير ايدر : قومار فقر فقر پارلايوز.
حال شكونده اولمايوب دائما اونايان وتغلايان
شيلرى تصوير ايدر : قورتلر فقر فقر
اونايوردى. — دامق : قاينامق، يرنده
كورمايوب مهادا اونامق : پارلدامق.

[ع.م. ج. فقيرلر، محتاجلر. ب :
فقرء] فقير. تر. س. فذ. فقير، محتاج،
بجاره، زوالى. * فقرالى : يوقسولق،
فقير اولانك حالى.

فَقَرَات [ع.م. ج. فقره ل. ب : فقره.
فقره] ايد، ماده. حكايه، قصه. بر
كتاب ويا بر اترك نقل و اشارت ايدىلن
قسمى. ج. فقر، فقرات.

[ع.م. ايبى فكر آراسنده فرق،
فقط] تضاد، تخالف، تناقض بولونمايشي
خبر ويرر : يك جسوق چالشاياك، فقط
تنبلده اولماك. يالكز، آيجق، لكن،
آما، شوقدر واركة.
[ع.م. مسائل شرعية عليه علمى :
فقه] علم دين و شريعت.

فَقِهَاء [ع.م. ج. فقهار. ب : فقيه.
فقي] عفو. اوقووش آدم. بيلن.

[ع.م. زنكبن اولمايان، يوقسول،
فقير] زوكوت، محتاج، ضرورتمده بول-
لويان. بجاره، زوالى. متواضعانه (بن)
ديكدر. * فقيرانه : فقيره ياقينش بئق

[ع.م. خلق، جبلى، طبعى،
فطرى] يارادىلشده اولان : قابليت فطريه.

[ع.م. ذكا، فطانت، خداقت،
فطنت] بصيرت، راي و تدبير، رشد،
رزق، حكمت. ج. فطن.

[ع.م. مايه سز اكك. ضدى :
فطير] خير. بر نوع ياسته.

[ع.م. ذكى، اويانيق، آكلمايشلى،
فطين] بصير، عاقل، فهم، لبيب.

[ع.م. چيركلك، ييجمسزلك،
فطاعت] شناخت، قبح، قباح.

[ع.م. ج. فغللر، عمللر، كارلر،
فعال] ايشلر، افعال. ب : فعل.

[ع.م. چوق ايشلن، دائما فعل
فعال] وحر كتنده بولنان، ايشكذار.

[ع.م. ايش، كار، عمل، صنع،
فعل] صنعه : حدث و زمانه دلالت

ايدن كلمه. * بالفعل : فعلا، حقيقه.

* فعلا : ايشلن يرك، حقيقته، شخصاً :

فعل و عمل جهتيه، بالذات. * فعلى :

فعله منسوب، حقيقه اجرا اولونان.

* فعليات : حقيقه اجرا اولونان شيلر،
وجوده كتيبيلن ايشلر. ج. افعال و فعال.

ج. افاعيل.

[ع.م. ج. فاعللر، يايجيلر.
فعله] ب : فاعل.

[ع.م. ايكلمه، قرياد، باغايروب
فغان] چاغيرمه، ندا. ح. قرياد : امان!

[ع.م. اولرى چين ايعر طورلرينك
فففور] اسيدى. * فففورى : چيى.

[ع.م. ج. ففسارلر، اوكورغه
فقرار] كيكلى. * ذوالفقار : حضرت

علىك قليچينك اسيدى. * ففسارى :

اوكورغه كيكنه منسوب و متعلق. *

عود ففارى : اكسندن قوروق موقومنه
قدر و ز نان اوكورغه كيكلى.

[ع.م. علم فقهده رسوخ و معلومات،
فقاھت] فقيهك. * فقاھتى : فقهده

رسوخى اولان : مفتيره ويريلن انقاب.

فلورث [ا. ف. خوشچه وقت کچیرمک ،
 انفسی تطیب ایتمک ایچون
 برنی سورکبی کورونجه ، ایتامات نازکانه
 وعاشقانه بولومه . س . و صورتله سور
 کبی کورونن شخص وبالخاصه قادی .
فلورجین [س . باشی و بونک غاغامی قالین
 ایشینوزده یکرور بر قوش .
فلورین [ای . تخمیناً کوموش اون
 ایشوشون قیمتده آستر یا پاره سی .
فلوریه [س . صاریلی یشیلی کوزل سسلی
 بر قوش . صاری بر چیه ک .
فلوس [س . چ . فلسر ، ناره لر ، آقچلر ،
 سکلر . ب : فلس .
فلوش [ای . چله حالنده صنعی ایپک .
 پورک او یوننده کاغد دوزنی .
فلوق [ی . س . ک . مثلث شکلنده یلکن .
فلوقه [ای . س . کوکرته سز صندال . ب :
 فلک .
فلیز [س . لک : باغ فیلیز لری کسمک .
 لک : فیلیز پیدا ایتمک ، یشرمک .
فلیق [س . این ویاض جنس ققتیک .
فم [س . آغز ، نهر آغزی . منفذ .
 غنجه : آغزی غنجه یه بکزه بن .
 * فی : آغزه منسوب . چ . آقوا .
فن [س . نوع ، صنف ، باب ، طبقه .
 [صناعت : علم ، معرفت . حیل ،
 خدعه . = حرب : محاربه اصول لرندن ماحث
 فن . * فنا : غلم و فته تطبیق ایدمک ،
 فنیجه ، فن جهتیه . * فی : فته منسوب
 و متعلق . مؤ . فنیه . چ . فنون .
فنا [س . یوق اوله ، زول بولمه ،
 [هلاک اوله . = بولنی : محو او .
 یوق اولوق . = پذیر : زوال بولان ، دائم و باقی
 اولمایان . دار . : دنیا . آغوش . : مزار .
فنا [س . این اولمایان ، کوتو . = سنه
 کیتیک : کوجنمک . = لاشدیرمق :
 بوزمق ، فنا بر حاله قومق . = لاشیق :

آلته ۷۷۰۰۰۰ نفوسی حاوی بر یهودی
 مملکتی اولوب مرکزی قدس شریف در .

فلسفه [و اسبانک علم عمومی ، علم
 حکمت ، حکمت و معرفت عشق . بر علمک
 دستایر اساسیه سی . مشهور بر فیلسوفه عائد
 خصوصی بر مسالک . سکونت و برودت
 مزاج ؛ آسودکی . مصیبتیه صبر و تحمل
 و توکل . * فلسفی : فلسفه یه منسوب . *
 فلسفیات : فلسفه یه متعلق افکار و مطالعات .

فلفل [س . قره بوبر .

فلق [س . فجر . انسانک ایاق لری
 صیقیشدروب دایاق آغزه مخصوص
 بردکنک ایلر بر ایدین عبارت ایشکنجه
 آلی : زبانزدی : فلاقه .

فلک [س . کره ، کروی هر جسم . کوك ،
 [س . آسمان ، کره سما . اسیکلرک
 اعتقاد بجه هر سیاره یه مخصوص کوك
 طبقه سی . نه : = طوقوز قات کوك . طالع ،
 بخت ، قدر . = دوشگون : بد بخت . *
 فلکک چنبرندن کچمش : چوق شی کور .
 مش ، تجربه دیده . * فلک زده : طالعک
 قهرینه اوغرامش ، بد بخت . * فلسکی :
 فلک منسوب ، هیئت شناس . فلکیات :
 سمایه و علم هیئته متعلق شیئر . فلکیون :
 علم هیئته اوغراشانلر ، ازیاب هیئت . تر .
 س . ک . یو وارلاق کوتوک ، قیزاق . چ . افلاک .

فلک [س . ویا فلوک . کمی ، صندال ،
 [قایق . چ . فلاک .

فلیکه [ای . س . ک . کورکله ویا یلکینله حر
 کت ایدن کوکرته سز کوچوک کمی .

فلکی [س . ویده چویرن آناختار . طور
 ناویدا .

فلمنک [س . آلمانیاک شمال غریبسنده
 ۳۴۱۸۶ کیلومتره مربعی سطحه
 ۶۸۴۱۰۰۰ نفوسه مالک کوچوک بر مملکت .

فلیطه [ای . س . قیصه آوجی تفشکی . بر
 نوع قیصه تفنک .

بوزولتی ، فنا بر حاله ککله ، کوتو اولتی ؛
خسته اغیرلاشمق ؛ اوزریت فنالق ککله .
— لق : ایسلکک خدی ، کوتوگ ؛ کیفیز-
ک ، راحتسزاق ؛ بایل ؛ هرر ، زبان ، غدر .
فَنار [بو .- ویا فتر . (ت : فنه ر) .
ایچنده موم ، لامبا و ساره یانه .
یلمک ایچون اطراف چاهلی عفتنه . کیجه
سماشه یول کوسترمک ایچون — ساحلرده
ویا منفرد قیاز اوزرنده یاتان آیدینلر .
ساعتک ایچنده بر آلت . — بالینی : کوبک
بالینک کوچوکی .

فَنجان [ایچمک واسطه اولان کوچوک
قاب . — بورک : یووارلاق شکله کوچوک
بر بورک . * فچاقلق : فنجان طولومی ،
ویا او مقدار آلان : بر فنجانلق جزوه ،
یش فنجانلق تبیی .

فَنَد [قا .- حبله ، دسیه ، خدعه .
ع .- بیروک داغ .

فَنَدِیق [— ویا فندیق . صریحه قابوقلی
یووارلاق ویا اوزونجه معروف
میوه . — صیجانی : یک کوچوک صیجان ،
یک کوچوک چوقق و ساره دن ده کنایه
اولور . — آلتینی : سلطان احمد ثالث
زماننده عرب اولونمش کوچوک آلتین
سکه ، بجه یک قیمتی کوچوک و سوغلی
شی . * فندیقی : فندیق تجارتیه اوغرا-
شان ؛ بجه عشوه سیله ، جلوه سیله آلداتان ،
قوکت . * فندیقلق : فندیق آغاجلرله
مستور بر . * فندیق : غله . فندیق قابوغی
رلنکنده . فاندک و دالک ضمیله عربجه ده اولر
معناسنه کلیر وجمی : فنادیقی اولور .

فَنَر .- ب : فنا .

فَنُون .- بجه فنلر . ب : فن .

فَنیکه [سخ . عکادن طرابلس قدر إمتداد
ایدن شیدیک سوریه نك ساحل
قسمندن هبارت آسی برملکت .

فَوَاحِش .- بجه قاحتلر . ب : قاحت .

فَوَاد [الغُود : یورکی شن . * فَوادی :
کوکدن اولان ، فلهی ، صمیسی . بجه آفنده .

فَوَارِه .- بجه فلیه .

فَوَاق [تیبسی ، جان چکیشه . بجه افوقه .
ع .- بجه فاکه لر ، ییشلر ،

فَوَاکِه [میوه لر . ب : فاکمه .

فَوَایِه [اهالینک طویلاندینی بر . —

ده زاقنور : آقنورلرک ، مؤلفلرک و بعض
متاز ذواتک بولوندینی عمل .

فَوَائِد [ی .- بجه فائده لر ، منفعتلر .
ب : فائده .

فَوَب [ی .- مالک واپورده تسلیم ایدیلر
جکلی بیلدیرن قیری اون بورد
کله لرلک ایلک حرفلردن مرکب انکلیزجه
بر کله : فوب هامبورغ . ب : سیف .

فَوْت [ع .- قاجیرمه ، بر دها اله یکمه .
فَوْت [مک اوزده غائب ایجه . اولوم .
فرست — ایتمک : فرصت قاجیرمتی .

فَوْت بول [ی .- سپ ویا فوتبول . هوا
یوجک آفاق طوی . اون بشر (راغب) ویا
اون برو (آسوسییه شن — صوکر) کیشیک
ایکی طالم طرفندن کنیش بر میدانده
اونانان طوی اویونکه بونده هر طالم
طوی مخاصم طرفک قلعنه آتمه چالیشیر .
راغبی ده اویونجیلرله طوی و مخاصم طرف
افرادخی آل ایله طونغه مساعدنه واردور .
یواریولرک اویوندینی میدانه ستاد یوم دیرلر .

فَوَنُوغَرافِیَا [ی .- ویا فونوغرافیا .

فونوغرافیا [نیادن متاز اولان حساس
برلوحه اوزرینه رسم تثبیتاتیمک صنعتی .
یومورکله آلمش رسم . * فونوغرافی :
ماکینه ایله جیغاریلش رسم : ایکی قطعه

و تعبیراته و بریلن شکل ، تثبیت ایدیلن قاعده ، دستور .

فورمان ی . - بر قایرینه نك ایش باشیسی .

فوروز [ی . - بر دفعه ده چیقاریلان بالیق مقداری : بر فوروز بالیق .

فوروم [ی . - مصالح عمومی بی مذاکره ایچون وقتیه روماده خلقك طویلاندینی محل . بازار یری ، عمومی ایشلرك كورولدیکی یر .

فوز [ی . - غالبیت ، مظفریت ، موفقیت ، سلامت ، خلاص ، نجات ، قورتولوش .

فوسفور [ی . - رنكسز ، شفاف ، چابوق استعمال ایدر ، قارا . كلكده پارلار ، قوقوسی صارمساغككنه بکزر بر جسم بسیط .

فوصور [مه . چوبوق ایچركن چیقان سسی تصویر ایدر و مکرر قوللانیلیر : فوصور فوصور چوبوق ایچوردی .

فوطه ویا قیطا . پشتهال .

فوغه [ی . - ایتك : آتش ایتك . ایتك : آتش قومانداسی .

فوق [ی . - اوسته ، اوست ، بوقاری . - : اوسته کی ، دها یوقاریده اولان ، مادون مقابلی ؛ امر . - الحد : حددن آشقین . - العاده : عادتك خارجنده ، صورت مخصوصه ده . - الغایه : صوك درجه ده .

- مایتصور : تصور ایدیله بیله جك درجه نك اوستنده . - المأمول : امیدك خارجنده . بو كلكه نك قانی داغما مفتوح اوقونور .

فوقانی [ی . - اوسته اولان ، یوقاریده بولنان : فوقانی ایکی اوطه .

فوقس تروت [ی . - دوت حرکتله اویزانان برنوع دانس .

فوقور [مه . ویا قیغیر . قاینامنی تصویر و تقلید ایدر ، مکرر قوللانیلیر .

فول [ی . - باقلا . - بحری : فول چیبکی . * کرید قوی : بویوك

فوتوغرافكزی ایستورلر ؛ ما كینه ایله رسم چیقاران . * فوتوغراف ما كینه سی : بو طرزده رسم چیقارمغه یارایان ما كینه . * فوتوغرافخانه : فوتوغرافی ما كینه سیله رسم چیقارمغه مخصوص محل . * فوتوغرافچی : ما كینه ایله رسم چیقاران كیمسه .

فوج [ی . - گروه ، جماعت . - : بولوك بولوك ، آقین آقین . ج . افواج .

فودرا [ی . - البسه ی ديك طومق ایچون بعضی یرلرینه قونان صرت بز . ویا فودوله . پیسه کبی فودولا [ایچمه و دوز عمارت آکمی .

فور [ی . - قاینامه ، غلیان . هیجان . * علی الفور : هان ، درحال .

فورا [ی . - ایتك : بر ما كینه نك اقسا . منی آیریمق و آچیق . صومونی ترس چوروب چیقارمق . یلكن آچق . * قاینامه ، غلیان ایچمه . **فوران** [دامار (اورمه . (صو) فیشقیرمه .

فورچه . ویا فیرچه . ب : فرچه .

فورس [ی . - ایچنده بویوك بر ذات اولدیغنه دلالت ایتك اوزره کی دیركنه چکیلن سنجاق .

فورس ماثور [ی . - مقاومت و بر طرف ایدیله مه یین سبب حارصه ، مانعه ، قوه قاهره ، ید غالبه .

فورطنه . ب : فیرطنه .

فورغون [ی . - بر ترهنده اشیا (واغون) .

فورما [ی . - ویا فورمه . بردفعه ده باسیلان کتاب صحیفه لری مجموعی . بو صحیفه لری سبقتشد بر مغه مخصوص دیمیرچنبر .

فورمالیته [ی . - عادت و قاعده یه ویا برلش . اصوله رعایت ، مطابقت ، مراسم .

فورمول [ی . - هر هانکی بر حرکت نمونه اولمق اوزره كلمات

چيچكلى ياسين . - بهار : يابان آسمان
آتواندن برچيچك .

فول [- طاقوڭلر كومورعلاما -
فول] مخصوص غلگه ايچنده برپومورطه
بولور . * فولق : طاقوڭلر كومورطلا
مارينه مخصوص محل .

فولاد . - چليك .

فولقور [- ي . - (ا . فولق : خلق .
فولقور] نور : علم .) خلقك عنفات
وعادتيه ايشغال ايدن علم . بر مملكتك
عنفلرله توركوماسالرنك هيئت مجموعه مي .
فولقون [- ي . - برقاچ بوس عرضنده
دمير ويا چليك لاما .

فوله [- ي . - كينك مرعتي تعين ايچون
پاراكت : ايله قوللانقان قوم ساعت .
فوليا [- غايت كوزل قوقولو بش صاوي
پاراقدن عبات چيچك .

فوهوار [- ي . - جيفاره ايچمك مخصوص
عمل .

فوميلست [- ي . - باشقارني اكداتارق
اسكنكي سون .

فوند [- ي . - برنوع طوب وزني . آلمان
فوندى : ۱،۲۳۵۷ ، اوستريا
فوندى : ۱،۰۳۱۱ ليبريه معادلدر .

فوندان [- ي . - صوي چوق اولوب آغيزده
اريسن . - ايچي مسولو
شكره ، اركن .

فوندو [- ي . - دميرله ملك ايچون و . ي .
فوندو] قوماندان . ي . - بر دولتك
چيقاردني امهام .

فوندا [- ي . - چالليق . - طوبراغى : چو
ر بن دال و پيراق كچي شيلورن
حاصل ولان كوبره . - لق : چالليق بر .

فونوغراف [- ي . - ملاها بازوب صاقلايان
ايدن ماكينه . - غرافوفون .
فونيا [- ي . - فونيه . طوب آتشمك
فونيا] مخصوص قاسول .

فويا [- ي . - ويا فويه . الماسرك آلت قونان
ايچمه ورق . - ب . ساخته لك .

فوده راسيون [- ي . - برقاچ دولتك بر
دولت حالنده برلشمه .
مى . برقاچ هيئتك ايتعادى . - بر مملكتك
ماد اك يوكسك سيور تشكيلاتي .

فهرس [- ي . - ويا فهرست . بر كتابك
ايچنده نملر بولونديفن كوسترن
و كتابك ياشنه يانهايتنه قونان جدول .
ايشاتك اساسى حاوي دفتر .

فهم [- ي . - آكلامه ، ادراك . - ايتك :
آكلامق . * فهمي : فهمه منسوب .

فهمينيزمه [- ي . - ويا فهمينيسم . جمعيت
بشرية ايچنده قاديك
وضعيت اجتماعيه سى اصلاحه ، حقوقى
توسيعه اوغراشالرك ميسكى . *
فهمينيت : فهمينيزمه يه طرفدار اولان .

فهنول [- ي . - مدن كومورى قطرانك
تقطيرندن حاصل اولان ياغلردن
چيقاويلان برماده كه مضاد تعفن اولدينى كچي
بعض علاجلرده قوللايلير .

فهنومن [- ي . - حواس ويا وجدان واسطه .
ميله حس ويا درك ايديلن
مرئى . نظر ويا خياله چاربان طبيعى بر
وقعه ، حادثه .

فهيم [- ي . - ذكى ، فطين ، آكلاييشلى ،
بصير ، قائل ، ليپ .

في [- ي . - ايچنده ، ده . - سبيل الله ؛
الله بولنده . - نفس الامر : حقيقتده .
- زمانا خدا : يوكولكي كونده . - ايتك :
نهايت ، خلاصه كلام . - الحقيقه :
حقيقتده ، حقيقه . - مايمد : بوندن
موكره . - الوافع : واقعا . وقتيله تاوخلك
باشنده قوبردى : في ۲۳ تموز ۱۹۲۶ .

في [- ي . - غل ، فيثات ، بها ، قيمت ، في مبرى ،
في] مقطوع .

قباض [- ي . - طاشان (سيل) . چوق
كريم ، چوق بچيب . قبض وركت
ويولتى ورن . - مطلق : جناب حق .

فیت [۱. فنانه تشویق ، فساد. قارده
آله حق ویره چکی قیامته . *
قیتله ملک : فیت ویرمه ، فساد. * قیتله یچی :
فساد ایدن ، اورته لئی قاریشدیران .

[۲. ویا قوچی. دار اوزون تختلردن
فیچی] یا بلش چنبرلرله مارلش ایکی دیلی
یووارلاق قاب : شراب فیچیمی . فیچینک
محتویات : برقیچی یاغ .

[۳. آیری بریرده تخمدن ییشدیر-
فیده] لندکن صوکره ترلایه دیکلمک اوزره
چیقاریلان قدان . = ملک : سیزه قدان دیکلمک .

[۴. مختلف نقطه لره الکتریق
فیده ر] نقل ایدن اکثریتله چقت تل .

[۵. ویا قورطنه . بالخاصه دیکیزده
فیرطینه] هواک شدتله قاریشماسی ،

صرصر ، تندباد : دیکیزده فیرطنه وار .
عج. إختلال ، هرج و مرج : بیزندن درحال

بر فیرطنه یجیدی . شدتلی مناقشات : دؤن
عجاسده بر فیرطنه قویدی . تعمیلی مشکل
تمایکلی حادثه ، حال ویا وضعیت : بزدها
نه فیرطنه لر آلتلادیق !

[۶. قادیلرک صاچلرخی
فیرکته] طوتوردقاری ایکی باجاقلی تل .

فیرما ی [۱. برنجار تخانه ک اسم وعنوانی .

[۲. فاصه . مظفر ، غالب . طالعلی ،
فیروز] سعید . = بخت : مسعود .

فیروزج [۱. ب : فیروزه .

[۲. فام . ویا بیروزه . کولر نکنده
فیروزه] قیمتی طاش . = فام : فیروزه
رنکنده ، قبه . = فام : کولک .

[۳. اجسامک خواصسندن ،
فیریک] حاللرخی تعدیله نیال قانونلردن

وطبیعتلرخی تعدیل آتمه یین حرکتلردن بحث
ایدن علم ، علم الطبیعیات : بو علمی حاوی

کتاب ، کتاب الطبیعیات . بنیه ، جیلت ،
مزاج ، طبیعت ، فطرت . ص. طبیعی ، مادی .

[۴. اوشک واوراده
فیزیوغرافیا] حصوله کن حادثاتک
توصیفی . * فیزیوغراف : بونلکه اشتغال ایدن .

[۵. ویا فیزیولوژی .
فیزیولوجیا] حادثات حیاتیته دن ،
حیوانات و نباتاتک وظائف عضویه سندن
بحث ایدن علم ، علم وظائف الاعضا .

[۶. یوزده کی خطوملک
فیزیونومی] هیئت عمومی می ، بوندن
چیقان معنی . چهره ، سیما ، عین .

[۷. شیش و آقان بر نوع
فیسئول] یاراکه بعض طبیعی چقور-
اقلرله اتصال پیدا ایدرک اوتلرک اقراواخی
خارجه چیقارور .

[۸. اورته یارمغی باش یارمغک
فیسکه] اوزرنده تضییق اشدکن صوکره
بردن فیرلاتاریق اورولان ضربه . دکنک

وساره ضربه سندن حاصل اولان بیاض قبارجق .
[۹. حیوان کوبره سی . *

فیشقی] فیشقیق : کوبره لرک سترلکی بر .

[۱۰. مایع وضیا شدتله بر
فیشقیرمق] یردن فیلامتی ، چیققی .

[۱۱. صوبی شدتله دیشاری به
فیشقیریق] فیرلاتان آلت . شیرینغه .

[۱۲. آغاچلرک دیبلرنده چیقان
فیشقین] سورکون .

[۱۳. قرار ، حکم قطعی ، قضاء .
فیصل] کسکین قلیچ . حاکم . = پذیر :

بر حکم قبول ایدن ، حل و فصل اولوناییلن .
[۱۴. برکت ، بوللق ، کثرت ،

فیض] فضله لق . کرم ، نجابت ، شرف
نفس . سخا . نعمت ، إحسان . موهبه ،

هدیه ، عطیه . = بخش : فیض ویرن .
= رسان : برکت و بوللق کترین : باران .

فیض رسان . ج. فیوض . حجه . فیوضات .
[۱۵. بوللق ، فضله لق ، فیض .

فیضان] (نهر) طاشمه .

[۱۶. ایکی کورکی بر آدم طرفندن
فیظه] چکیلن بوی غایت اوزون خفیف
ونارین فلک که ۱ : ۵ چفته لیمسی اولور .

[۱۷. ویا فیهات ، فیف . موسر
فیفاء] صغراء ، چول . ج. فیافی .

فیق [۱. صفتی صغیره برلکده قوللا. نیهرق مناسی تاسید ایدر : اولر صیتی فیتی کوردوشورلر .

فیک [۲. بیان بوکروبله می، آق بورچاق. قارا- : برنوعی .

فیکستور [۳. سب. معین بر مسابقه غروشلک پروغرامی .

فیکوران [۴. برنیاترو به سنده لاف سوله مهین یالکیز کندنی کوسترن اویونچو .

فیل [۵. معروف جسم حیوان .

فیلاتور [۶. ای. س. ایچنده ایسک ، باوق ویوک ویوک بوکولن مؤسه .

فیلاتیروپ [۷. ای. س. انسانلری سون و اولرک ایلکنک جایشان .

فیلاوطه [۸. آلات موسیقیه دن یاندن چالینیر برنوع دودوک .

فیله قوس [۹. ای. س. تیره : فیله قوس [۱۰. چوراب .

فیلدر [۱۱. صرعتله دونوب طولاشمی وحرکتی تصویر ایدر ومکرر قوللانیلیر : فیلدر فیلدر کوزلر .

فیلسوف [۱۲. ویا فیلوزوف . فلسفه عاقل ؛ آسوده و منزوی برحیات سون . قلندر مشرب ، دنیا به اهمیت و مرض لایالی . اعتقاد سز . * فیلسوفلی : فیلوزوفلک حالی ؛ قلندر مشربلک ، قیدمزلیق ، اعتقاد مزلیق .

فیلم [۱۳. ویا فلیم . فوتوغرافیکلده سینما توغرافیکلده قوللانیلان ایجه وشفای زار کبی برشی . سینما ده کوستر . بلن منظره ، وقعه و سائره : دون کوزل بر فلیم سیر ایندم .

فیلو [۱۴. بر قاج حرب سفینه سندن مرکب دوناتما ویا بوتون دوناتما .

فیلتیلا [۱۵. ک. ایجه دوناتما کطور . پیدو و غریبلردن تشکل ایدر .

فیلوز [۱۶. بالیجی شهاندره می .

فیلولوجیا [۱۷. ویا فیلولوژی . السنه ویا نارادییه تی تدقیق و تنقید

ایله اوغراشان علم . بر ویا بر قاج ملنک حیات ذهنیه ، اجتماعی و صناعیه سی تدقیق

ایدن علم . فیلولوج : بو علم ایله اوغراشان .

فیله [۱۸. سب. هر هانکی بر اویونده استعمال آغ .

فیله تو [۱۹. حیوانک بل کبکی طرفندن جیقان آن .

فیله نیچ [۲۰. ای. س. ایکی بوری تی بکده بکرت ربط ایذن چنبر .

فیلیگران [۲۱. کافه ایمالنده قوللا نیلان قالیر اوزرینه نقشلر

ویا حرفلر شکنده صاویلارلق تثبیت ایدیلن باقر تلر واسطه سیله کاغده اورولان تمالره

نشانلر ، کاغدک ایچنده کورون حیرلر و شکلر : اوراق نقده نلک فیلیگران .

فیما بعد [۲۲. ع. طز. بوندن سوکره . ب : فی .

فینکیر دک [۲۳. ص. عو. اویناق ، قیوراق ، هوپا مشرب ، دلشمن .

فینو [۲۴. ای. س. بک کوچوک . ایجه ، نازک ، چوک کیمک جنسی .

فیوض [۲۵. س. ج. فیضلر . ب : فیض .

فیونقه [۲۶. ای. س. قورده لا ، شریک و سائره دن یاییلان برنوع سوسلو دوکوم .

قه [۲۷. س. کروه ، جهات ، بولوک ، طالم ؛ قه قلیله .

قیه [۲۸. اولک ایینه ویا ایچنده ، اوکا دائر . منازع- : منازعه لی . مختلف

س : حقنده اختلاف اولونان . مؤ . قیها . تنبیه : قیها . س. قیهم .

ق

[۲۹. الفبائک بکری دردیمی حرف اولوب ق ایچده حسابنده ۱۰۰ هددیه دلالت ایدر . حرکتلندی زمان املاده اکثری

قابلو باغه [۱. سرت قابوقلى معروف حيوان .

قابلوچه [۲. يىغداي آراسنده يىتن يولافه بىكزرجيه . ب : قابليجه .

قابلى [۳. اوستنده قابى وعفظهسى واور-توسى اولان : قابلى كتاب .

قابلييت [۴. استعداد ، مستعد اولمه ، قبول ايده-ييله جك بر حالده بولومعه . ائقدار ، ليقت . * قابلييتسز :

استعدادسز ، ليقتسز .

قابوتاڭ [۵. ساحللك كوچوك مسافه . لرنده وبالخاصه عيني برملىكتك ليمانلى آراسنده كىلرك سىر و سفرى .

قابورغه [۶. كوكس كىكلرينك بل اولان هيئت . بو كىكلردن هر برى . كىنك اومورغيه طودورولان اكرى آغاجلىرى .

قابوق [۷. بعض ميوه لرك ظرفى ، قابى . بعض حيواناتك خارجى عفظهسى .

برشيئى اورتى سرتىجه اورتى : اىك قابو-غى ، قنديق قابوغى ، چييان قابوغى .

باغلامق : اوستنده قابوق يىدا ايتك ، قابوقلامق . * بوجك قابوغى : موره چل-لان بارلاق بر رنگ .

قابينه [۸. بر دولتك هيئت وكلاسى . بر دوقتورك ، بر ايش آدمىك

الخ . چاليشمه يرى : آدوقتاك قابينهسى .

قاب [۹. قولسز ، قوقوله تالى ويا قوقوله ته سز مانتو .

قاباق [۱۰. برى واسطه سيله قاباق . اور-دندرمك . كچامز و ايشله من

بر حاله قودرمى . حبس ايندىرمك ، بر رده قبالى طودرمى . تعطيل ايندىرمك .

سد و بند ايندىرمك . اورت باص ايتك : مسئله ي قابايدىلر . صرف كندى نفسنه

حصر ايتك : بر قارى قابايمش . مزايده و مناقصه ايشلرنده ويا هرهانكى بر صا-

تيشده قولايى بولارق اوجوزجه اله كچير-مك ويا او ايشى كندينه تامين ايتك .

غينه قلب اولونور : قيرمق : قيرمغه . فقط تلفظ ايدىليركن بوده غين كىكله نك

ايچنده بر صاشتدن صوكره خفيف ويا ثقيل همزه كى اوقونور : قريقك (قريئك . قرى

اين) آتى ؛ قولاغك (قولائك - قولاعين) ده ليكى ؛ سوقاغك (سوقاىك) چامورى .

قَاتَان [۱۱. خان ، خاقان . اصل موغول او تاتار حكمدارلرینه مخصوص

ايكن صوكره دن چين ايمپراطورلرینه تخصيص اولونمشدر .

قاب [۱۲. ايچنه اوتة برى قونان عفظه ، ظرى ، قليف ، صحن ، طباق ،

چووال وسايره . اورتو ، يوز : كورك قابى . قباق ، جلد : كتاب قابى .

مطببخ وصوفا طاقلى وساير قابلو . * آياق قابى : آياغه كييلن چيزمه ، قوندره الخ .

* قابنه صيفهامق : صبرسزلىك كوسترمك . * صاغ آياق قابى دكل : مفسدك يرى .

قاب [۱۳. بعض صفتلرك باشنه كلرك مبالغه بيان ايدر : قاب قارا .

قاب [۱۴. مسافه ، برقوسك اورتة سندن اوجلرندن برينه اولان مسافهسى .

قابا-قاباق ب : قبا ، قباق .

قابان [۱۵. ياغمورلى زمانلرده كييلن قوللو وقوقولاتلى مانتو .

قابجق [۱۶. چيچكلرك دييلرنده كى ييشل قسمى . حبوباتك ايج دريسى .

قبران [۱۷. كوتوك ، آناج . اولجىك . ص . تنبل ، كوشك .

قابض [۱۸. قبض ايدن ، آلان . تحصيل ايدن . قبضلى ويرن .

قابل [۱۹. قبول ايدن ، آلان : قابل اصلاح . فلان شكللى ويا حالى

آلاييلن ، مستعد ، استعدادى اولان : قابل تنظيم ، قابل خطاب . ممكن : قابل دكل .

قابلو [۲۰. طوپراق ويا صو آلتنده كى طوبراق ايدلش معدنى تلفراق ويا

تلفون تلى . - غرام : قابلو ايله كوندريلن تلفرافنامه : دون بر قابلو غرام آدم .

قابايمه [قابايمق فعلی . م . قابايلش . بری طرفندن بر يره قابايلش و باشقلايله مناسبتی کييلش قادين ا مترس . بر قولاي بولونارق کيزليجه و اوجوزجه آلتش (شۈ) .

قاباروز [بلن باد . واشۈ . اورغون . جی : بويله شيلرك ارقه سنده قوشان .

قاباق [تمک يارايان آلت : تخمه ، لقمه کوز قاباغی . ايکی آتبارلی اخشاب حرب

سفینه سی که اينچنده ۸۰ : ۱۰۱ طوپ بولنوردی . * قاباغی آتمق : عجله قاجوب کيتک ا قورتولمق ؛ التجا ايتک ، صيغق . - او .

رمق : کيزلک ، اورت باس ايتک . * تخمه ده پيشيروب قاباغنده ييک : فطيرانه ياشامق . * تخمه يووالانمش قاباغی بولمش :

(تريش يوللو) ايکی اولغون قفادار . * قاباغی : قاباغی اولان ، اورتولو ، کيزلی ، ضاقتی ؛ ناملوستک اوزرنده قاباغی اولان

اسکی بر تفک ؛ طوبرک مهمات آرايه سی . م . اورتولو ، مستور ، قاباغی قاباغی

[قاباغش . اوکی شيقاشمش ، بکلمز بر حاله قومش : بويول قابايلدر . ايشله من اولمش : قابالی فرون . آجيت اولمايان :

قابالی دکان . بولوتلی : قابالی هوا . مغلق ، رمزی ، مهم : اوراسی قابالی بکلدی . کوزی - : تخمه منز ، عجمی ، آلتشامش .

قابامق [کيدومک ، سد ايتک : قابوي ، دليک ، موصلي قابامق . بر شيش قابوسي

کيشی ، قاباغی الخ ايله اورتک : دکای ، قوشلوي قابامق . اورتمک ، اوسته پرده چکک : يوزني قابامق . بکلمز ايشله من

بر حاله قومق : يولی ، قوبوي قابامق . حبس ايتک : دلیلی ، جایی بر اوطلايه قابامش . ايشله مسی منع ايتک ، تعطيل ايتک : او غايزیوي ، قابريغی قابايلر .

بختندن صری نظر ايتک ، سوزنی ايتک . ملک : او بختی قابا بکلز . جوقور بر شيشی

طولدرمق : بر قوبوي قابامی . دوزه لتوب . يثيرمه ، ايلشيك براقامق : او حسابی چوندن قابادق . کوز - : کورمه مزلك

کلك ، اويومت . کوزلرني - : اولمک ، اويومت . دکای - : آليش ويريشدن چککک . قابوسي - : کيسه ي قبول ايتمه ملک .

ل . م ب : قاباغی . م . ب : قاباغی . بول تازه صو . م . ب : قاباغی فعلی . بول تازه صو .

قابامه [تازه ياپيلان ات ييکي . اتواب م . قی . قابو - جبه : بوتون اولمق ا طوبک . - جی : آلبه ساره ساتان .

قابان [م . غصب ايدي ، زورله آلان . قاره ، قوش و ساره طومغه يارايان آلت . * قابانجه : کوچوک قوش

قابانی . دمير - : ميقاتيس . ب : قبان . ا . آجيت بر شيشک آجيشلغی

قاباغی [کيدولک ، - سد اولونمق : قابو قاباغی . اورتومک ، اوسته پرده چککک . ايشله من و بکلمز بر حاله ککک . کيدیسي

حبس ايتک ، اينچنده بولونمق ، اينچه کير . مک . تعطيل اولونمق : او غزته قاباغی . بختندن صری نظر ايديک . طولدرمق .

حساب کييلک ، ايلشيك قالمق . حيوان ديزلی اوسته دوشک . يره ايلشمک . بولوتله اورتولک . آياغته - : يوزنی آياغته

سوره دک يالوارمق . آياغته دوغر و اكيله . رک رجا ايتک . م . وقتيله و جال حکومتک کيد .

قابايجه [کری ملک کوزک . م . هر طرف قابالی اولان نطا . قابانق [رکمز : قابالی بر او . بولوتلی .

دونوق ، مظلم ، کوزوشکدن صيقيلان ، محجوب ، مغموم ، مکدر .

قابستان [رئيس ، باش . کي سوا . ريسی ، فرماندای . ب : قبودان .

قابچاق [بکلکی . ا . زورله آلتاشته مانع قابديرمق [اوله نامق ، آلديرمق : آلتده کی کيکي کوبک قابديرمش . قانق بر قوتک

بلاختیار تاثیرینه طودرمق : سوكائی بر كوزله ، سندانلی آقینیه قاپدیرمق .

قاپسول [ی . س . باروته آتش ویرمهك] یارایان اجزالی حفظه . یوتو- لاجق بعض غلاجلره مخصوص اوقاق قاب .

قاپلامق [هر طرفی إحاطه ایتك . یوز و آستار کچیرمك . بر شیئك اوستنه معدنن اینجه بر طبقه کچیرمك . اطرافه یاللق . إحداثوا ایتك . مته قاپلامق .

قاپلامه [. بر شیئك اوستنه قاپلانان طبقه . اورتولو ، اورتوایش ، اوستنه اینجه بر طبقه کچیرلش : قاپلامه قوردون . هر طرفه یالبلش : قاپلامه صیزی .

— حی : قاپلامه ایشی یاپان .

قاپلان [و یاقبلان . کدییه بکسروایری و بیر یی حیوان . نمر ، بلك . قاپلق [د زورله آلتق . فائق بر قوتك تاثیرینه طوتولق : صویك جز .

پانسه قابلدی . اعتماد ایدرك آلدانق ؛ اویمق : اونك طاتلی سورلرینه قاپلدم .

قاپلیجه [. ایچنده بردن چیقان صیجاق بر صو بولونان حمام .

قاپلق [د زورله آلتق ، غضب ایتك ، بردن بره سرعت وشدله آلتق . اوزاقدن چكوب آلتق : میقناطیس ایکنیه قاپاز . تماس ایله کندینه کچیرمك : خسته لق ، نم قاپمق . ایمیرمق : كوپك باجاغی قابدی . بولوتدن نم : اوقاق بر شیدن خویلاقمق ، وسوسه ایتك . كورولتولی بر ایشدن ویا غلبه لقدن استفاده ایدرك کندینه بر منفعت تأمین ایتك : بوايشده اوده ای بر كلامه قاپدی .

قاپمه جه [. كوشه قاپماجه : بر نوع چوچق اویونی .

قاپو [. ویا قاپ ، قیو . بر بنانك ویا اوطه نك کیریلوب چیقیلان یری ، باب ، در ، مدخل ، نخرج ، سدقه : باغچه قاپیسی ، اوطه قاپوسی . سوقاق — سی :

بنانك — سوقاقه آجیلان قاپیسی . دائرة رسمیه ، مراجعتگاه : سر عسکر قاپوسی .

پاشا — سی : باب عالی . آغا — سی : یکی . چری آغالنی دائره سی . بر خدمتچیلك خدمت ایدوب قازتی طوبوردیغی بر ، او . ایش ، خدمت . طابولا اویوننده بربری اوستنده ایکی طاش : شش قاپوسی .

— آچق : باشلامق ، رهبرك ایتك . قاپوی بویوك آچق : چوق مصرفه کیرمك .

— آغاسی : آق آغلارك بویوكی . — وغلانی : قاپو کیمیا نك معیتنده خدمه ؛ سفارتخا .

نهك دواتر رسمیه ده کی ایشلری تعقیب ایدن كوچوك مأموری . — دن باقیق : اوه قاپامق ، اودن چیقمامق . جمله — سی :

قشله کبی بویوك بر بنانك بویوك وعومی قاپومی . — چوقداری : قاپو كنجدهاسی معیتنده مأمور . — خاقی : وقتيله پاشا .

لرك معیتی . دمبر — : صارب داخل آرا سنده کی تپلكلی کچید ، بوغاز . —

طولاشمق : هر برو باش اورمق ، مراجعت ایتك . — قوی : وقتيله آلتی پیاده ، آلتی سرادی اوجاغی . — كنجدهاسی (کیمیاسی) : دواتر رسمیه نك ایشلری

تعقیب ایدن مأمور . — باغی : سویلیه . جکی ویا ایسته بهجکی شینه زمین حاضرلامق ،

طاولده ایکی طاشی بربری اوستنه کچیرمك . — یولداشی : حیی یوده خدمت آرقداشی .

— حی : رسمی بر دائره نك ویا بویوك بر بنانك قاپوسی بکلین و مراجعت ایدلره جواب ورن . * قاپوجی باشی :

بر رتبه مخصوصه . — لانق : قاپو . بولوب بر ایشه کیرمك . مته قاپولاندیرمق : بر ایشه قومق ، قاپو بولوب یرلشدیرمك .

قاپوت [. عسکرلرك اوزولرینه ککید . كلری قالین پالطو . اویونده هیچ آل آلامایارق یككمه . اوتومویلك موتوری عافظه ایدن معدنی قاپاق .

قاپورتا [یتا . — آبنار اغزلرینك اوزدیخی اورتن آناج ویا چرچوه .

قاپوسق [۱] دیا قاپوسق : لحنه یئکی.

قاپیج - یاورو ایکن یوکلەن دوکە.

قاپیج [۲] مایه اولان!

ایستر ایتمز قبوله مجبور اولوق ، تحمل
ایتمک : بر بابا اولادی اینسون هرشیته
قاتلاییر . م . بوکولمک ، اکملک : دمیر زور
قاتلاییر . م . قاتلاندریق .

قاپق - دهر ایدر ، قار .

قارغی [— اوچی دمیرلی قامیشدن اوزون مزارق. * قارغیلق: فشنکلك.

قارغین — برنوع بویوک رنده .

قارغیچه [ی. —] انشآتده قوللانیلان اورتیه بویده دمیر چیوی .

قارقاس [فر. — ک. سيار طوریدولرك انداخته مخصوص چرچوه، قفس.

قارمق [ا. —] مولى، کیدیرمك، قورجه. لامق، قارشیدیرمق. اسیكك.

قارموق — بویوک قابجه .

قارمیق [— چای آغزلرنده بالیجی سدی.

قارما [—] قارش، — قارشیق: آلت اوست اولمش، ترتیب، بربرنه یکمش، غیرمنتظم.

قازن [—] کوكك آلق، آشغی قسی، هرکسك قازنده کبی الله بیلیر. ایچی، باطن: طیشی قازن کبی براز شیشکین اولان شی: قازلی صراسی. — آغریشی: وجع، صابجی؛ باغیروب چاغیرانله قارشى سوله تن خشنود.

سزلق تعبیری. * قازنی بورنده: قازنی شیش کیه قازن. * قازنی کنیش: متحمل.

* جیم قازنده برنقطه: جاهل. * قازنی یاریق: اورتیمی یاریلارق ایچنسه قیسه.

نونمش پاطلیجان یمکی. * قازنلامق: قازن قازنه، یان هانه کلكه واپورینغیسه قازنلامش.

قارنجیه — ب: قارنجیه .

قارنداش [—] ویا قاردش. بر آندان بر بابادن یاخسود آنامی ویا

باهامی آیری اولوق دوغانلر، برادر، همشیره. آش، آقران. اوز: — آنا بابا

بر برادر ویا همشیره. بش: — طوقات، شمار. — قانی: دم اخون، دم الثعبان

دنیلن برنبات. * قان قاردشی: صیبی، یقین دوست. * قاردشجه: قاردشه یاقیشیر

سورتمه، قاردش کبی، قاردشجه منده

قیسی، — برشیشک یوزی وجهه سی ملا. بلنده بولونان: اوم میدانیه قارشیدر.

ضد، مخالف: انسانیه قارشى برحرکتده بولونما. مقابلنده، وجهه سی خذاتنده:

میدانه قارشى اوطورورور. — خیلافنده، حکمت. — چیقماق: استقباله کیتماک.

— طورق، قومق، کلك: مخالفت. — هلیهنده بولونماق. — قارشى به: تام خذا.

سند، مواجهه سنده. صباح: — صباحه دوغور، صباح وقته یقین برزمانده. یوزه

— : اوکنده، مواجهه سنده، وجاه. * قارشى لاشدیرمق: مقابله ایتمک، موازنه

ایتمک. * قارشى لاشماق: قارشى قارشى به، یوز یوزه کلك: بوی اولچوشمک؛ اوده

شمک. * قارشى لامق: قارشى نسته چیقماق، استقبال. ! جواب ویرمک: مدافعه. !

مقابل حرکتده بولونماق: سرت بی ادبانه جواب ویرمک. * قارشى لاق: بریشته بدل

اولاجق، تقابل ایده جک شی، بر معامله به قارشى پاییلان معامله، مقابله بالمش، بدل،

عوض؛ جواب؛ اعتراض؛ بی ادبانه جواب؛ بر مصرفه تخصیص اولونماش ایراد. *

قارشى لاقی: هرایکی طرفدن وقوع بولان، مقابلنده منلی اولان: قارشى لاقی محبت: قارشى

قارشى به اولان؛ جوابی: قارشى لاقی تلغراف

قارغشه [—] فته، فساد، نزاع. — لاق: فساد، غوغا.

قارغوبوت [ی. —] ویا ساده جه قارغو. بالخاصه اتمه بجماره نقلته

تخصیص ایدیش کی، واپور.

قارغه [—] معروف قره قوش که چوق باشار. — ایتمک: قورومش

کوسله سی ایصلانوب طلوعه بی ایتمک. — جق: کوچوک قارغه. — جق بوروغه جق:

القیانک اک سوکنده بولنان اویدرمه شکل؛ غایت فنا یازی. — بورن: اوچی آکری

دمیر، تل بوکدکلی قیصاج. — بوکن: قوسدیریمی برجوز. — دولکی: خذله

جمعیق. — دن: یوشاق قابوقلی بادم.

دیر . * قارنداشلامق : لدان کوکدن
فلیزلر سوروب آزمق . * قارنداشلق :
قادرلار آراسنده کی مناسبت ؛ دوستلق ، محبت .

قاروچه ی . بر نوع آرابه .

قاروره [ع . شیشه ؛ کوچوک شیشه .
کوز بیکی . ج . قواریر .

قارون [سخ . بنی امیرائیلدن غایت زلکین
بر آدم . ج . پک زلکین .

قاره [ی . درت مساوی ضلعی و درت
زاویه قائمه سی اولان ، مربع .

قاره [ع . اوضک صو اولمایان قسمی ،
یر . ب . قارا .

قاره وله [س . ب . بویوک تکنه . نظامات
بحریه یه مخالف احوال .

قاری [ی . قمری بوبر ، هند زعفرانی
کی شیلردن یا بلش شی ، بهارات .

قاری [س . ارککک رفیقہ سی . زوجہ .
انسانک دیشیمی ، مرهه . *

چارشنبه قاریسی : اوجماجی ، سحر باز ؛
صاچلری اوستی باشی قارما قاریشیق قورقونج
قیافلی قالدین . * قاریلر حامی ؛ پک کورولتولو
یر . قوجه = : اختیارلامش قالدین . * قاریلق ؛
قارینک صفت و کیفیت ، زوجہ لک .

قاری [ع . اوقویان ، قرائت و مطالعه
ایدن . ج . قارئین . قرآن عظیم .

الشانئ بحبویه رعایت ایده وک اوقوماسنی
یلن . ج . قراء .

قاریدیس [ی . خاشلانیدی زمان
قیزاران ، صیق ، بیاض و لذت .

برائی اولان معروف کوچوک دیز بوجکی .
[س . ایجه آچیلوب کریش اولان

قاریش [برالک مرجه پارمنی اوجندن
باش پارمنی اوجنه قدر اولان مسافه . شهر .

* قاریشلامق : قاریشله اولمک . ص .
قاریشیق ، مشوش . قارما = : پک قاریشیق .

قاریشدران [ص . ترتیبی بوزان ، آلت
اوست ایدن . مفسد .

ایکی نهرک بربرینه قاریشدرلری یر .
[ف . مزج و خلط ایتمک .

قاریشدرمق [آلت اوست ایلمک . نظام

و ترتیبی بوزمق . تشویق و تحریک ایتمک ؛
افساد ایلمک ؛ هر کسی بربرینه قاریشدردی .
برخی برایشک ایچنده کوسترمک ، اوندن
بحث ایتمک ، برایشه صوقق : و جا ایدرم ،
بوایشه بنی قاریشدرمایکز .

قاریشلمق [ف . مداخله ایدلمک : اللهک
ایشنه قاریشلماز .

قاریشمق [ف . مزج و خلط اولونمق .
نظام و ترتیبی بوزولمق ،

آلت اوست اولمق ، قارما قاریش اولمق .
فساد و نفاقه دوشمک ، بربرینه کیرمک .

مداخله ایتمک ، ایشک ایچنه صوقولمق :
بن قاریشمام نه ایسترسه کز یاک . برلشمک .

بولونمق . باقی ، اداره ایتمک : آسایشه
بولیس قاریشیر .

قاریشیمش [ص . قاریشمش ، مزج و خلط
اولونمق . حیللی ، خالص

اولمایان . نظام و ترتیبی بوزوق ، ترتیبسز .
بربرینه کچمش . مشوش ، مغلق ، آ کلا .

شلماز . جنلر و پرلرله اختلاط ایتمش .
[س . بر قاج جنس یر یر قاریشدریش

طوکدرمه . * قاریشقلق : انتظامسزلق ؛
ترتیبسزک ؛ اختلال ، فساد ، فتنه ، شورش .

قاریق [س . قاره باققدن متحصل کوز قارار .
[تیس . قاره باققدن قارارمیش .

قاریقاتور [ی . بر انسان و یا شیمک
کوز قاریق تورو ؛ کوز قاریق تورو ؛

اعظام ایدیلرک کولونج بر طرزده یاپیلان
رسمی . عادی و قبارسم . * قاریقاتور یست ؛

قاریقاتور یابان .

قاریق [ف . حیوانک قارندن سمیزلکی
معاینه ایتمک .

قاریقتی [س . آنافورصولرینه قاریشان
آقینتینک حاصل ایتدیکی چور .

ینتی ، کرداب .

قارینا [س . امورغه نک آلتنه یرلشدیر .
یلن ایکنجی امورغا . = ایتمک ؛

کیمی تمیزلک ایچون بر طرفه یاتیرمق .
[س . ویا قریجه . معروف کوچوک

قاریجه [قره بوجک ، نمل ، مور ، دمیرک

The first of these is the
 fact that the system is
 not self-sufficient. It
 requires a constant
 supply of raw materials
 and energy. This is
 a major problem for
 the system, as it is
 dependent on the
 availability of these
 resources. The second
 problem is the fact
 that the system is
 not flexible. It is
 unable to adapt to
 changing conditions.
 This is a major
 problem for the
 system, as it is
 unable to respond to
 the needs of the
 environment. The third
 problem is the fact
 that the system is
 not sustainable. It
 is unable to maintain
 itself over the long
 term. This is a
 major problem for
 the system, as it
 is unable to provide
 for the needs of
 future generations.

The first of these is the
 fact that the system is
 not self-sufficient. It
 requires a constant
 supply of raw materials
 and energy. This is
 a major problem for
 the system, as it is
 dependent on the
 availability of these
 resources. The second
 problem is the fact
 that the system is
 not flexible. It is
 unable to adapt to
 changing conditions.
 This is a major
 problem for the
 system, as it is
 unable to respond to
 the needs of the
 environment. The third
 problem is the fact
 that the system is
 not sustainable. It
 is unable to maintain
 itself over the long
 term. This is a
 major problem for
 the system, as it
 is unable to provide
 for the needs of
 future generations.

كوزه منقسم تفتہ . — دار : قاصہ ایشلرینہ
باقان ، ياره آتوب ورن .
[— قازنك آلت طرفندہ باجافرك
قاسيق] كوكده يہ برلنديكى محل .

قاصم . ص . كيريمى .

قاضي [— ص . ايفا وادايدن . — الحاجات :
جناب حق . — حاكم ، دعوادہ
حكم ايدن ، حاكم الشرع . * قاضيلق :
قاضينك وظيفه مى ؛ قاضينك حكم و نفوذينك
اولاندينى يرلر .

قاضييسكر [— وقتله دائره مشيخته
ايكى بويوك موقعدن برى :
روم ايلي ، اناضولى قاضييسكرى .
بو اسده كى يايهينى احرار ايتش ذات .
— لك : طريق علمينك اك بويوك يايهسى .
[— ص . بوتون ، هب . * قاطبه :
قاطبه] جمله ، كافه ؛ اصلا ، هيچ :
قطعا و قاطبه .

قاطر [— شكله قيصراقدن دوغان حيوان ،
استر . مج . خائن ، ادبىز ،
توبه مز . — طرناغى : ماري جيجك آجان
بر نبات . — قوروغى : سوكى ديلن
نات . — مج : قاطرلارنى كرا الله ايشلرنا ،

احتماله كوره قافلس داغلىرى . بورى —
داغنده : متكبر ، مغرور .

قافله [— ص . برلكده كيدن بولجىلر جماعى ،
كاربان . منف ، طالم . — سالار :
كاربان باشى ؛ بر مستفدن اولالرك باشى :
قافله سالار ادبا . ج . قواطل .

قافه اين [— ص . ويا قافه اين . تهوه دن
چيله اربلان و قلبه قوت ورن
طبابنده مستعمل بر ماده .

قافه شاستان [— ص . ويا قافه قوسر .
اهالينك ييكي ايتيرك
سولهن شرقيلى ديكليرك وقت كچيرديكى
كوچوك مقياسده نياترو كچى بر ير .

قافيه [— ص . بيتده سوك حركلرك توافى .
— مج : قافيه اوريدوران ، شاعر ،
ناظم . ج . قوافى .

قاقاؤ [— چوقولاتا يايغه يارايان بر آناچ
ميوه مى كه توز حالنده اولدينى
زمان سوتده ويا صوده دنى اوريديله بيلير .

قاقشدير مق [— اوته سندن برينسندن
دورتهرك ايتك .

قاقشيق [— بربرنى دورتهرك ايتك ،
خرالاشيق .

جنيبه . اوپونده غلبه . طوبك كريسى
قابايان باق .

قامارا [ى . ويا تاره . كوچوك واپور
اوطه . مى . مجلس ميعوثان .

قاماروت [ى . قاماراوپولچيلرينه خدمت
ايدن و قامارلره قان .

قاماريللا [ى . . پانيه . مراينده نفوذى
برحزب تو : هرهانكى بر

دولتك مورخى ادره ايدن دالقاوونى آلايه .
قماششق [كورنر برحاله كلك . ديشلر

كسمز اولق مته قاماشد يرمق .

قامبور [ى . ويا قابور . ب : قنبور .

قامبيال [ى . و . وعده لى سندات تجاريه تك
(پوياجلارك) اسم عموميسى .

قامبيو [ى . . اجنبي مسكوكاتى وزينه
تنظيم ابديلن واو مسكوكاتك

تداول ايتديكى عجلده اوده نه چك اولان
چك . شانز . - فيثاى : چك فيثاى .

قامپانا [ى . س . ك . كميلرده وارديا تبسندى
ساعتنى بيلديرن چاك .

قامپاوند [ان . س . ك . - ماسينه : ايكي
دها زياده سيلنديرى حاوي

ماسينه كه ايتيم اولا كوچوكه صوكره
صره ايله بويوكلرينه كچرك ايجراى فعل ايدر .

قامت [ى . بوى : قامت بالا . قامه
صورتندهده تولانييلر موزون

القامه . - كتيرمك : اذان او قوپوب قد
قامه الصلاة ديمك . * قامنى آرتد يرمق :

طلبده ايلريه كيتيمك .

قامجى [ى . بر دكشكك اوچنه باغلانش
دري ، ايب وسارنه دن عبارت

آلت ، تازيانه . * قامچيلاقت : قامچى
ايله اورمق ؛ يوزه يانغور ويا روزكار

چارمق ؛ برايشى يورومك ، تعقيب ايتمك .
قامش [ى . ويا قاميش . ساز ، انچي

آل . تناسلى . ماصوره . سولينه ديلن صرف .
* شكر قاميدهى : عصاره سى شكر ائمانله

قاله [ى . قالمق فعلى . ياعه . ص . آرتان ،
فضله : لان . انتقال ايتمش ، كچميش :

بابادن قاله بر چفتلك .
قالندى [ى . آرتمش اولان قسم ، بقيه .

علامت ، نشان ، اثر .
قالوزه [ى . ويا قالاوزا . ياعلى باپوچ

وسار مشينه متعلق شيدلر .
- خانه : اسكيجي دكانى ، محلى .

قالورى [ى . حرارت واحد قياسيسى .
بر كيلو غرام صوري صغردرجه دن

بر سانتيفراده چيقارمق ايچون لرومى اولان
مقدار حرارت .

قالوريقر [ى . بر تك اوچاق و توزيع
بوريلرى واسطه سيله بر اوى

بر بنا وسارنه صيچاق صو ويا هوا ايله
ايصيتمه مخصوص آلت ويا ترتيبات .

قالوش [ى . ويا غالوش . پوتينك اوستنه
كيلن يارم قوتدره .

قالومل [ى . . برنوع مسجل . قالومل
ايچلدكى زمان طوزلو شيشلرينمز .

قاله [ح . اكسيك اولق اوزده ، اول :
بره بش قاله كلكز .

قاليق [ى . ناتمام ، اكسيك ، ناقص :
قاليق چله . س . اكسيكك ، نقصان .

قالين [ى . ايجه اولمايان ، كثيف ، قبا ،
غليظ . قويو . مج . تربيه مى نقصان .

- قفالى : ذكاوت اولمايان ، غبي . *
قالينلاقت ، قالينلاشد يرمق ؛ قالين بر حاله

قويق . * قالينلاشمق ؛ قالينلق پيدا . *
قالينلق ؛ ايجه لكك ضدى ، قطر بويوككى ،

كثافت ، غلظت ؛ قبالق ، ذكامزلق ، حماقت .
قالينوس [ى . لوركه بكرز برهاليق .

قاليون [ى . ك . ايكي اوج آنباولى اخشاب
بويوك حرب سفينه سى *

قاليونجى : يوسفينه تك سرباشندن هربرى ؛
منسوبين بحريه دن هربرى .

قاما [ى . ويا قامه . اوچى سيورى نخته
چيوى ، طاقوز . اوچى سيورى

ايكى طرفى كسكين دوز ييچاق ، اكريسى :

يارايا، قاميش . — بايراي : — وديرك
قاميشدن قاييه لره قايانلري عقينده كي بايرا-
ملري . * بورن قاميش : قيدراني . —
حلواسي : بال آغده سندن حلوا . — قولاق :
قولاقلري دوزكو آت . * قامشجق :
آلوي طويلابوب برنقطه يه اوفله مكه مخصوص
قامش ويا آكري بوري . * قامشلق :
قامشي چوق اولان ير

قامليا [ي . — شرق آسيادن قامه لي
اسندن برمي يونرك اوردوپايه
كتيرديكي كچوك براغاچ وچيچكي : بيض
قامليار چوق مقبولدر .

قامو [ص . ياخود قو . بوتون ، جيع ؛
هپ : قامو طام .

قاموس [ع . لغت كتاب . بمر عيط ،
دكيز . كرداب . ج . قواميس .
[ي . — قهوه و ساره پيش برمكه
مخصوص اسپيرتو طامي .

قاميون [ي . — بئزن ايله ايشله ين ير
نوع يوك آراباسي

قان [ص . دامارلر اچمده بولونان قيرمن ي
مايع . حرب ، جنگ ، غوغا ،
دشمنك ، خصومت . — آرامق : قصاص
ايستك . — اغلامق : يك متاثر ، عزون
مكدر و دشون اولمق . — آلق : حرب
و قتال وقوع بولمق . — آلمق : برينك
دامارندن قان آيتمق . — ايتك : قتل ايفاع
ايتك . — ايتمك : ديت طلب ايتك .
— بهاسي : ديت . — تر ايتنده قاللق :
چوق ترمك . — چاناغي : چوق قيزارمش
كوزدن كنسايه اولور . — دوكلك : آدم
اولديرمك . — صولانق : فقرالدمه دوجار
اولمق . ج . بوكامق . * قانه صوصامق :
آدم اولديرمك آرزوسنده بولونمق . * قانه
صوصامش : اولوميله نتيجه لنه جك حركته
بولونان . * قاني صيجاق : سوعلي . —
طاشي : كويا قاني ديدن برون عيتق . — طومق :
قاتل جنايتك تاثيريله نه ياپاجمش شاشيرمق .
— قاينامق : دروني سومتك ؛ جوش و خروشه
كلك . * قاروش قاني : برنبات ويا جيچك .

— قورودان : عبدالسلام دنيلن نبات .
— قوصمق : چوق هذاب و صلفق چكلك .
— كودمك : اولديرن اولديرمك ايستك .
— كوكده يي كوتورمك : عماريه ويا منازعه
يوزندن يك چوق آدم اولمك ، قتل عام اوه .
— كينك : چوق هذاب چكلك ، چوق
قان آلق . * قانه كيرمك : سبب موت
اولمق . ايكي الي قانده : مفرد ، اخلاص ،
جاني . * قانلامق : قانه بولاشديرمق .
* قانلانق : قانه بولاشمق ؛ يوزه قان
كلك ؛ جاني اولمق . * قاني : قانه بولاشمش ،
قانه بويانمش ؛ جاني ؛ بدنده قاني چوق ،
دموي . * صيجاق قاني : سوعلي ، مونس .
* صونوق قاني : سوعمر ؛ تلاشمق ، متاي .
قانا [ص . ك . كينك باش قيج بودو سلامه لري
اوزونده كي قدم اشارتي .

قانايه [ي . — ويا قنايه . آياقلى ، آرقه سي
وياللى بولنان ايكي اوج كيشيك . دير .
قانات [ص . ب : قنات .

قانارا [ص . ويا قاناره ، قناره . يينه جك
حيوانلرك كيشيك يي محل ، ساحتخانه .
قاناريا [ص . ويا قناريه . قاناريا آله لرندن
كله كوچوك صاري برقوش .

قانال [ي . — ويا قنال . انسان ايله قانلاش
صوبوي ، اديوا جدوي : سويش
قانالي . ايكي ساحل آراسنه صيقيشمش دكيه :
موزامبيك قانالي . غاز ، بشار بوروسي .
ج . يول ، واسطه : بو ياره لر هالكي
قانالدين كلدي ؟

قاناليزاسيون [ي . — قانال آچه . ير
قاناليزاسيون [آ اتسده صو ولم
يوللري يايه : استانبولك قاناليزاسيون .
قانامق [ص . قان آلق ، قان چيتمق . مت
قانامق [قانامق .

قاناييچي [يتا . — ويا قناييچي . قانين و
قاناييچي [سيرك كئوريرزي . نقش ايشلمك
مخصوص دليك دليك بز : قاناييچي ايشامك .
[ي . — ناموسسز و رذيل . ص .
قاناي [اخلاق و حسيانجه ذليل اولان .

قانت [ع. ص. إطاعت و عبادت ایدن؛ عابد، تقي. مؤ. قانته.]

قانتارمه [ع. ویا قانتارمه. حیوانک آغزینه اورولان خفیف کم.]

قانتین [ی. عملیه، مکتب چوچقلرینه عسکرلره و محبوبلره اوتیه بری ساتان دکان.]

قانبجه [ع. اوچی چنکلی دمیر. بی طاق؛ مسلط اولق، یانندن ایرلماق. — لامق؛ قانبجه نی کچیرمک، ع. مسلط اولق.]

قانبجیغه [ع. ویا قانبجوغه. اکرک اوک قاشنک باغی ویا طوقه سی.]

قانبجیق [ع. ویا قانبجوق. دیشی. خاش، چفته لی، دونک طبیعتی. *]

قانبجیقاق : خیانت، سوزنده طورمایش؛ دونکلك : مرد اولان قانبجیقاق ایغز.

قانبجیلار [یتا. — برشهندرخانه نك امور رسمیه سی ایفا ایدن مأمور، مدیر. — یا : شهیندرخانه امور و معاملات رسمیه سی ایفایه مخصوص قلم.]

قاندیری [ع. سیت و سائره اورمکه مخصوص ساز و سکود دالی.]

قانده [ظ. ویا قنده. زبانزدی، خانده، هانیده. نره ده: قانده ایسه کلیر.]

قاندیرمق [ع. اقبال ایتمک، ارضا ایتمک، ذهنی چویرمک، ایناندیرمق.]

دویرمق : م. قاندیرمق.

قانع [ع. قناعت ایدن، بر شیله اکتفا ایدن. انسانان، یقین حاصل ایدن : سز بوکا قانمیسکوز؟]

قانغال [ع. بر چوق دفعه چوریلرک چورک کپی یا بلش تل ویا ایپ. بویه بر شیتک هر بر چورعی : بر قانغال تل. * قانغاللامق : بر چوق دفعه چوریلرک دائروی بر شکله صوقق. * قانغاللامق : حلقه حلقه طویلانمق. — دیککی : دونه نك یدیکی بر نبات.]

قانغیرن [ع. ب : غانغرن.]

قانتق [ع. دویمق : صوبه قانیدی. * قانه دس. قی صوبی قانه قانه ایچیدی. قناعت کتیرمک، راضی اولق. ذهنی یاق. — اینسانق : نه سویلسهک نافله قانغایور. — قاندریمق : سز اولق قاندریماز سکر.]

قانو [ی. — ک. آغاچ کوکده سی اویولارق یایلان کوچوک صندال، خوری.]

قانون [ع. — حکومت طرفندن قبول ایدیلن مجبوری و ضروری اصول و قاعده؛ مناسبات بشریه یی ویا بردولت ایچنده کی افرادک مناسبات شخصیه سی تنظیم ایدن بوکی قاعده لریک هیئت عمومیه سی : قانون مدنی، عربی شرایط آلتنده عربی تنایحک تولدی اعتباریلرله طبیعی بر حادثه نك منتظمه — ویا مکرراً وقوی؛ طبیعت اشیادن متحصل لوازم ضروریه : جاذبه قانونی. دوز بر تختیه اوچر اوچر کرلش تلردن عبارت. — عروقی چالغی. عسکرک ضبط و ربطنه باقان مأمور. * قانوناً : قانونه توفیقاً، نظاماً. * قانو- نسنامه : بر ماده حقنده فقرات قانونیه یی جامع کتاب ویا رساله. * قانونی : قانو- نه منسوب و متعلق، قانون شناس؛ قانون و نظام وضع ایدن. * قانونیت : قانون و نظام حکمنه یکمسی. ع. قوانین.]

قانی [ظ. ویا قنی، خانی. اک زیاده هانی مستعملدر. ب : هانی.]

قانیقسامق [ع. ویا قانیقسیمق، قانیققسیمق. قان دوککه مائل اولق. * قانیقسامش : تکرر ایده ایده آلیشمش، بر شی حس ایتمز اولمش : تکدیر کار ایتمز، قانیقسامش.]

قاولان [ع. میشه و سائره اوزرنده حاصل برمانطارک چابوق طووشمق ایچون احضار ایدیلر. — کبی : قورو و خفیف، چابقی آتیش آلیر.]

قاوارا [ع. ویا قواره. اوصوروق، یلانمه، جارطه.]

قاياق [۱] بر يرده طور يايوب قايان .
[۲] آشپز ، چالينمش .

قايان [۳] خوتوز ، قوتاز . قوش تپه لکی .
[۴] تاتارستان اوکوزی .

قاید [۵] قوماندان ، شف ، سوق
[۶] واداره ایدن ، کوتورن . جم . قواده .

قایدیراق [۷] اویون اوینامه مخصوص
[۸] یاصی طاش . برابونک ایسی .

قایدیرمق [۹] قایماغه سوق ایتمک ،
غنی :- فلا کتته سبب اولق ، موقعندن

دوشورمک . م . قایدیرمق .
قار [۱۰] خیرلده تحمل طومایان موقت

قار [۱۱] قوم اطه می .
قیراق [۱۲] طوبراغی قایان خیرمتر بر .

قیراق [۱۳] بوزده قاییلاجق بر .
قیرالمق [۱۴] ایرماق قوم ایشدیرمک .

قیرالمق [۱۵] ویا قومله طولق .
قیران [۱۶] اورمان آراشیده آجیق

قیران [۱۷] وکنیش محل ، بویوک آلان .
[۱۸] تصاحب وحمایه ایتمک .

قیرمق [۱۹] بر مأموریتیه برلشدیرمک ،
برایشه تعیین ایتمک ، قوللانمق . م . قایرملق .

قیزر [۲۰] ی . قیصر ، ایمپراطور معنانه
[۲۱] و قبیله آلمایا ایمپراطوری .

قیش [۲۲] دری و میشندن دار واوزون
[۲۳] بارچه ؛ بربرلرک اوزرنده او .

ستره بیله دکتری کوهله . - قیران : کوکی
سرت برات . - کبی : چکنجه اوزادیقی

حالده قومایان : قایش کبی ات . * قایشچی :
قایش یابان ؛ حيله کار ، دولاندیرمچی .

قایی [۲۴] آتی و دریسی صاریعتراق
[۲۵] اولان تک چکر دکلی هیوه .

قایعانه [۲۶] چالقانوب آکک ایچيله یاغده
[۲۷] ایشیریلن یومورطه طاقلیسی .

قایغو [۲۸] ویا قایغی . غم ، غصه ؛
[۲۹] مشکل ، فکر ، اندیشه ، تاسه ،

خولیا ؛ آلم ، کدر ، قسوت : چوبانه یاغ
قایغوسی ، کچی به جان قایغوسی . - سز :

لاقید ، تاسه سز ، کدر ایغز . - لی : مکدر ،
غمناک ؛ دوشونجه لی ، مؤلم ، حزن .

قایغورمق [۳۰] قایرمق ، حمایه ایتمک ،
[۳۱] تاسه سنی چکیمک . غم ییمک .

ایلری - ورمک . برایشی یایغق ، دوندیرمک .
[۳۲] جلان ، پرداختلی ، قایدیرمچی .

قایغین [۳۳] کبه قالمش : قایغین دوه .
[۳۴] ویا قایغی . صولک اوزرنده

قایق [۳۵] حرکت ایدن تکنه که انواعی
وارد . * قایغخانه : قایقکاری محافظه به

مخصوص محل .
[۳۶] صولیه یین . نقل و روایت

قایل [۳۷] ایدن . موافقت ایدن ، راضی .
[۳۸] ع . آیفانده طوران . عمودی . نماز

قایم [۳۹] قیلان . موجود ، باقی . برینک
یرینی طوتان ، یرینه کچن . * قاما : آیل

قده اولدینی حالده ، آیفانده اوله زق . غو-
دی وضعیتده ، عوداً . ییقیلتماش

وکسیلمه مش اولدینی حالده .
[۴۰] سودک اوستنه طولانان ماده ،

قایماق [۴۱] زیده ، خلاصه ، کزیده . اوز-
لو ، ایغجه و یارلاق چامور . - کبی :

پک لذت ویک بیاض شیدن کنایه اولور .
* قاماقلانمق اوستنده قایماق پیدا او .

* قاماقلی : قاماغی اولان ، قاماغله یایلمش .
[۴۲] قایغین بر سطح اوستنده

قایمق [۴۳] عادتا آفاق تبدیل موقع ایتمک :
بوز اوستنده قایدم ، مردیوهن قایدی .

آقارق قورلمق : طباق المدن قایدی .
قایار کبی خیزی یوزومک . بر موضوعه

خفیفجه تماس ایده وک کچمک : او وقعه
اوزندن قایازق اصل مسأله به کلدی .

کسمه دن کچمک : بیچاق قایدی . بر طرفه
اکرملک ، چارملق : برآز صاغه قایمیش .

کوز : - شاشی باقی . دلیل : - سولرکن
خطا ایتمک ، قنا برشی سولک . آیاق : -

سورچمک . حیوان : - آشق . مه . قایدیرمق .
[۴۴] بر قضای اداره ایدن مأمور .

قائم مقام [۴۵] وکالت ایدن ، برینک یرینه کچن .
بیکباشی ایله میرآلای آراشیده کی رتبه .

بك قبا . - طاسلاق : يالكز بلكي باشلي
 افسامى كوستروب تفرغانه كيريشمه ين :
 قبا طاسلاق برائى . - دايى : جسارت
 صانان ، هيكى . - قولان : قولان ارق سنده كى
 لوزه لرك شيشه سندن عبارت خسته لنى ،
 استفاخ لوزئين . - جه : آز دها شيشكينه
 ياشجه آز دها . - بك . - لاشحق : قبا
 اولقى ، ظرائفى ، تربيه سى ، ايجهلكنى
 غائب ايتك ، مث . قبالاشحق . - اق :
 قبا شيك حالى ؛ بدطور ، درشتى ، عاديلك
 يياغيلقى ، تربيه سزك .

قبا . - قفئان ، اباس ، روبا .

قباحت [۵. صوج ، چيركين ايش
 وحررت . قصور ؛ خفيف جرم .
 قبارتمه [۵. قبارتمق فعلى . - چيقتدلى
 اولورق يابلش : قبارتمه خريطه .
 قبارجق [۵. ايچنده هوا ويا صوبولنان
 اوقاق شيش .

قبارمق [۵. قبا اولقى ، شيشمك .
 بوكسامك ، طاشمق . چوغالمق .
 نقلتى دكيشمك سزىن جسمى بويومك . خاوى
 قالقمق . قسورولمق ، تفاخر ايتك ، دكيز
 - : شيشوب دالفه لانغه باشلامق . صفره سى
 - : ايجى بولانمق . قولتوق - : تفخر
 ايتك ، سوزك . كير - : يوشايوب وجوددن
 آيرلغه باشلامق . * مت قبارتمق : قبا
 وشيشكين برحاله قومق ؛ آرتدېرمق ، تزويد
 ايتك ؛ بوكسلكم ؛ * قولان قبارتمق :
 مراقله ديكلكه چاليشمق ، دقتله ديكلكه

قايه [۵. ياره كر كچن كاغد . برنوع امه
 نامه ؛ رسى كاغد . قاطوره . - قوام .
 قاي [۵. اق كودكن ديلن برنوع آناج ؛
 قايان آغاجى .

قاي [۵. قايىك ويا قوجهك برادوى .
 قاي [۵. زوج و زوجك پدى ويا والده .
 مى : قايان آنا ، قاي پدر .

قاينامق [۵. غلبانه كتيرومك ، صوبى آلتى
 آتش قوياق فيقردايغجه قدر
 ايصيتمق . خاشلامق : بو كيجه بر چاي
 قايناتالم . آتشله ايصيدارق ايكي پارچه بى
 برلشديرملك . قورمق ، ترتيب ايتك : فساد
 قاينامق . عبقى - : بربردن خوشلامق ،
 صيق فيق كوردوشمك . مت . قاينادېرمق .

قاينارجه [۵. يردن چيكان صيچاق
 معدن صوبى حمى .

قايناشمق [۵. برلشوب ايتزج ايتك .
 بربرينه ايصيتمق و اوغق ،
 مناسبت پيدايدوب آكلاشمق ، سويشمك .
 قايناق [۵. ايكي پارچهك بربرلرينه
 ياييشدقلى محل . يردن قاينا .
 يوب چيكان صو ؛ اوقاق پيكار .

قاينامق [۵. حرارت تائيريله ايصينهرق
 فقيردامق ؛ غلبان ايتك .
 قاينار صوبك ايچنده پيشمك : آت دها
 قايناماي . يردن صو چيقمق ، قوران
 ايتك : اوراده بر صو قاينايور . چوق
 مقداره اولوب آقار كچي قدامق : باشنده
 مت قاينايور . برلشمك ، ياييشمق : قيريلان
 قاي .

قَبْلَ [ع.ظ.ز. أول، مقدم، أو، ايلرى،
اوكدە، ايلريده : قبل الطوفان :

قِرَاعِي [س. ويا قيراعی. صوئوق ووالرده
یرده ویا باراقر اوستنده طوبان
صوبخاری : دین صباح قراغی یاغشدی .
قِرَاعِي [س. ویا قاراغی . قاریشدیرمه
یارایان اکر او جلی دیرچوق.
قِرَاكِلِق [س. ویا قارا کلک ، قاراللق.
قُرَاسِيك [س. قُرَاسِيك ققدانی ، آبدنلق
اولما . ص. آبدنلق اولمایان ،
مظلم ، تیره : قارا کلک اوطة .
قِرَال [ی. حکمدار ، ملک ، ملیک ،
سلطان : حجاز قرالی . * قرالی :
قراله منسوب . * قرالیت : قراللق ، حکمدارلق.
قِرَالْدِي [س. ویا قرارقی ، قازالقی .
سیاهلق : اوزاقدن قره
کوردون شیء .

قِرَالِيچە [ی. - قرالک زوجه سی. قرال تختنده ارطوران قادین، ملکه. ی. - سپ. قایماق ایچوق آباق قابلیزله آلتنه قونان پارچه. - بوغدا ی ایچنده ییقن نبات وقارا حیمه سی. قِرَامُوق

قران | ۱. یاقینلىق، مھارنت، ايكي شىك بولمىسى. سيارا تىن ايكي يىلدىك بىر بىرچىدە بولونماي. صاحب :- ايكي سيارەك بىر بىرچىدە بولوندىقى زمان دىنايە كىن مەسعود وختىار .

قِرَائَتُهُ [ص. ویا قیرانطه. قیرله قاریشیق.
قیر بییقلی و مصقالسز اولان .

قرآنیته [ساری خسته لقی بولنان
برلردن کلنلرک سرایت مرضی
منع ایچون إختلاطدن ممنوع اولورق بکلتد-
برلدلکری مدت. بو ایشه نظارت ایدن
دائرة. = خانه: قرآنیته دائره سی، قرآنیته
عملی و تحفظ خانه سی.]

قراوانه [و یامی الماس . باقردن کنیشجه قاب . ایجه

قراواش - خلائق ، جاریہ .

قراویدہ [ی۔۔۔ کوللردہ بولونان کوچوک
برجنس استاقوز ویا ینکچ۔

قِرَاءَتِ ع.ع. اوقومه ، مطالعه .

قرآن [ع.س.ج. قرینہ لر، بربرینہ یاقین
اولان شیئر. ب : قرینہ .

قرب [ع.س. یاقینلیق، یاقین بولۇمە،
مجاورت، جوار، یان. * قریت:
ماقینلیق. * قرینده: یاننده، یاقیننده.

قرباج [۳۔ اوجنه ایپ ویا قایش باغلانش
دکنک * قرباجلامق: قرباجله
اورمق م قرباجلامق .

قربان | ۴۰۰. حق بولنده کسبلن حیوان،
ذبیحه، جناب حقه، إحتفال ایلله
تقدیم اولونان شیء، تقدیمه، نسکه. تو.
برینک قهر و ظلمیله، ویا برشی یوزندن
ایکله بن ویا اولن کسمسه، بر اوغوره فدا

اولان ؛ بحجہ باشقہ سنک منافعہ فدا ایدلش
اولان کیمسه . * قربانلق : قربان اوله رق

کسلیکە مخصوص: قریبانی و یون. ج. قریبانی
قویون: حلیم و سسبز آدم. ج. قریبین.

قربه [مطره . تر . س . (چو جقلرده) قانون

شیشمی . - جی : قارن شیشنه اوقویان .
 ف. اوج و کنارلریخی کسمک ؛

م. قریب یرمق . م. قریب یرمق .

قِرْمَه [آلَقِ . قورباغه جق .
[س: ی شئدن کسلدن اوفاق

قِر پندی | پارچه لر : کاغذ قِر پندی سی .
[ص. قِر بلش ، کس لمش : قِر سق

قَرِيقُ [بِسِقْلِي، قَرِيقُ صَاحِلِي .
وَمَا قَارَتَال . مَعْرُوفُ بُوْرُوكْ

قوتال پیرتھی قوش، عقاب . -
نخه سم: دو کومل، پرکوک . - نونی: نبات.

قرحه [باسلوب بویون یاره . * قرحه آکله :
* قرحه

أفرنجیه : فرنگی یارہ سی . * قرحہ و دیہ :
التیامی زور پیس بریارہ .

قِرْد [ج. قُرود ، اقْراد ، قَرْدَة .

قرداش - ب : قارنداش .

قرشی - ا - قرش قبیله سته مسلوب و متعلق .

قرص - ا - مدور و یا صی اکله . دائره .
قرص - شکنده اولان شی : قرص شمس .
بول شکنده عود آغاجی . ج . اقراض .

قرض - ا - بوج ، اودونج . - حسن :
قرض - قانئسز بوج . - قرضاً : او -
دونج اولوق . ج . قروض .

قرطاس - ا - ویا قرطس . کاغذ ، کاغذ
قرطاس - طبقه می ؛ کاغذلر ، کتابلر ،
یازیلر ، قالدک ضمیمه دوغرو . ج . قراطیس .

قرطاسیه - ا - لوازم نجر . ریه به تخصیص
ایدیلن پاره .

قرعه - ا - حکم و قراری تصادف . برا -
قرعه - نیش ، مسامه : آتته حاکم لری .

جوغی قرعه ایله انتخاب و لونوردی . سهم
حصه ، نصیب ، قسمت . برخی همکره

آلو - لمانی تصادفا برطور بادن چکیلر
کاغذک ویا برکا بکزر بریشک حکمنه ترک

ایتمکدن عبارت . اصول . - چکملک :
تصادفک حکم . مراجعت . - جی : قرعه

چکدیرن . ج . قرع .

قرق - ا - دوت سکره اون ، ۴۰ . ج .
قرق - یک چوق : سکا قرق کره تمیه

ایندم . - آیان : ایکی طرفنده یک چوق
آیاقلری بولونان برقورت . - آنبار : یک

چوق شیئی ویا معلومانی احنوا ایدن . -
برکره مانساده : عو . یک تقدیر ایدیلن

برشی ویا کیسه حلقنده سوله نین برکمیر .
- یل برکون : اک صوکنده ، عاقبت .

* قرق : هریرنه قرق ، هر دهنه سنده
قرق . * قرقلامق : قرق کون یکیرملک .

* قرق : قرق مبارک ذات . * قرقله
قاراشق : ج . اوودن غالب او . هیچ

کوروغز اونق . * قرقلی : قرق یاننده ،
قرق غروش و ساره قیستنده . * قرقلی :

قرق پلرچدن مرکب . * قرقچی : اونوز
ملوز بچیدن صوکره کلن .

قرق - ا - فریق . صاچلرک اوجلری
و کشارلری کیمک .

قرقه - ا - قرقق قلی . شاپ علی .
کسیلوب آلدک اوسته برایتان صاچ .

قرقی - ا - قورون و سار حیواناتک ییا .
غیبی قرققه مخصوص مقاص .

قرقیم - ا - حیواناتک ییاغیبی قرقه
جارینه مسلط اولان بر بوجک .

قرلانغیج - ا - یکسک برلره چاموردن
بووا پایان سیاه چاتال قو -

بروقلی بر قوش . - اوقی : زرده چاو ،
زرده چوپ .

قرمن - ا - کوچوک بر قورت . بو
قورتلری کونشده قوروتاری

استحصال ایدیلن بر ماده که پاولاق و کوزل
قیزیل بر رنگ ورو .

قرمزی - ا - قرض دلکنده ، سرخ ،
قرمزی - آل . - قیزیل رنگ .

قرز - ا - بونوز ؛ حشرات بونوزی .
قرز - زمان ، دور ؛ دهر ، عصر ؛ لیل .

* ذوالقرنین : ایکی بونوزلو ؛ - سکندر
کبیرک لقی . ج . قرون .

قرناه - ا - ج . قیزیل آبرماز دیکلر ،
قرناه - آرقداشلر . زوچلر . معاصرین .

قرنه جرم اولالر . تر . - قد . حکمدارک
پانندن آبرمایان ، مایینچی .

قرنایت - ا - ویا قارنایت . قرن چهار
قرنایت - دینلن سیزه ، قنبط ، قریبط .

قرناوال - ا - ویا قارناوال . ات کیستنده
خرستیا لارک اجرا ایتدکری

شنلکری . بو شنلکری اجرا ایتدکری
موسم ، زمان .

قرنهار - ا - (ت : قارناهار) . لحنه
قرنهار - جنسندن بر سیزه . ب : قرنایت .

قرنبط - ا - ویا قنبط . قرن چهار
قرنبط - دینلن معرونی سیزه ، قارنایت .

قرنفیل - ا - ویا قرنفیل و قارنفیل .
قرنفیل - هار اتدن بری که کوچوک سیاه

واچی طریقلی اولور . کوزل قوقولور
بر

Handwritten text in two columns, likely a manuscript or ledger. The text is written in a cursive script, possibly Arabic or Persian, and is arranged in approximately 20 lines per column. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.

1. The first part of the paper is devoted to a general discussion of the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β . It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

— نظر : .. دن باشقه ، شوبله طورسون ، بر طرفه براق : نیا تروندن قطع نظر سینما بيله کورمه مش .

قَطْعاً [ع. ۴۰] (مثبت بر فکره قارشى)
قَطْعاً (اصلاً) : اصلاً : خبرکز ورى ؟
قَطْعاً (اصلاً يوق) : (منى بر جمله ده)
البتة ، هيچ شبهه نتر : خبرکز يوقى ؟
قطعا (البتة يوق) . اصلاً و — : هيچ بر وجهه ، هيچ بر صورتله .

قَطْعُهُ [ع. ۴۱] پارچه ، جزه ، بولوك ، مملكت ،
خطه ، جهت . أرضك . أرضك بش
قسمندن هررى : آسيا قطعه مى . *
قطعه عسكرىه : مفرزه ، كزچوك برجزه
تام . ج . قطع ، قطعات .

قَطْعِي [ع. ۴۲] كسديرمه ، تردد و شبهه
محل براقايان : قطعى جواب .

قَطْعِيّاً [ع. ۴۳] كسديرمه اولهوق ، تردد
وشبهه محل براققسيزين .

قَطْن [ع. ۴۴] ط نك ضى ده جائز . باهوق .
* قطنى : پاموغة متعلق .

قَطْنُهُ [ع. ۴۵] ويا قاتانه ، فطانا ، آغرسوارى ؛
ايرى بادكير .

قَطِيفُهُ [ع. ۴۶] (ت : قديفه) . آلى دوز
اوستى صيق وديك توبلو يوشاق

بر قاش . ص . قטיפه دن ياپلش : قטיפه
برده . ج . قطائف .

قَعْر [ع. ۴۷] (كيزك) قوبونك وسأره نك
ديجى : قمر دريا . خفره ، چوققور ،

اويوق . ج . قعور .

قَعْقَعُهُ [ع. ۴۸] (سلاح) چاترديسى ؛ ديش
غيجيرديسى الخ .

قَعْوُد [ع. ۴۹] اونورمه . نمازده اونورمه .
— ايتك : اونورم .

قَفَا [ع. ۵۰] باش ، رأس ، سر . باش كيكي .
عئل ، ذكا ، فراست : اونده بونى

دوشونه جك قفا يوقدر . ع . س . اكسه ،
بونك آرقه طرى . آت — لى : ايتقى . —

آلماق : آ كلا ياماق . بوش — لى : وقوفسزه
معلومانسز ، چاهل . — طومتقى : صورت

ايتك ، سرتلك ، عكسليك ا . ؛ استخفاف

قَطَائِف [ع. ۵۱] . ج . قטיפه لر . تل تل
دوكولش خور ويا بوندن يا —
پيلان طائلى . ت : قاداتيف .

قُطْب [ع. ۵۲] محور أرضك ايكي مقابل
نقطه لرندن هربرى . — ييلديزى :
قطب نقطه سنه يك ياقين اولان ودمير قازيق
دنيلن ثاب — بويلديز . برنس ، أمير ، بك ،
رئيس ، (بر ايشك) محورى . عارف بالله
اولان مرشد اعظم : قطب العارفين . *

قطبي : قطبه منسوب . * قطبيت : ايره نك
قطبه دوغرو دوكمه سى خاصه سى . ج . اقطب .

قُطْر [ع. ۵۳] ط نك ضى ده جائزدر . يان ،
طرف ، محل . أرضك و سهاك بر

جهتى ، قطعه مى ، حوالى ، بقعه ، قتر .
دايره نك مركزندن كچن وهر ايكي اوجى

محيط دايره اوزونده بولنان خط مستقيم .
نصف — : مركزدن محيط وصل اولنان

خط مستقيم * قطراً : قطرجه ، تيله ج . اقطار
[ع. ۵۴] ط نك كسرى ده جائزدر .

قُطْرَان [ع. ۵۵] مختلف آغاچلرك ، معدن كومو .
رينك تقطيرندن قالان قوبو ، قارا ، آغر

قوقولى ، لزوجتلى ورچه لى طورى . *
قطرانلاق : قطران سورمك ؛ مت . قطرا —

للاتقى . * قطرائى : قطران سورولش ،
ايچنده قطرانى بولونان .

قُطْرُهُ [ع. ۵۶] بردامله . كوزه دامله دامله
قطره آقيديلان مايح . — : دامله

دامله . ج . قطرات .

قُطْرُهُ [ع. ۵۷] قيمتى بك آز اولان شى ،
آز برشى .

قَطْع [ع. ۵۸] كسمه ، حذف : قطع اشجار ،
قطع عضو . زوال ، انتها ، انقطاع :

قطع مناسب ، قطع علاقه . يوق ايتمه ،
إنفا ، إعما ، رفع : قطع مخبره . حل

وفصل ، حسم : دعواي قطع ايتك . (يول)
آله : اويولى اوج كونده قطع ايتدك .

(برنهرى) كچمه . (بر مملكتك) براوجندن
اوبراوجنه كيمته . — طريق : يول كسمه ،

حيدودلى ، اشقيالى . — مسافه : ايلريله .

1. The first part of the document is a letter from the President of the United States to the Congress, dated 1793. It is a formal communication, and the language is very formal and dignified. The President is addressing the Congress, and the language is very formal and dignified.

[illegible]

خفایای — : قلبك سرلری . — قیرمق :
 كوچه كیده جك برشی سوبلك ویا یامق .
 * بویوك قابلی : عظمت نفس ، شهامت
 صاحبی ؛ جوړد ، سخی ؛ خوش کورن ،
 عفو ایدن ؛ عالمجناب . * قلباً : جان
 و کولدن ، یورکدن . * قلبگاه : قلبك
 بولوندیغی بر ، اوردونك اورتمسی . * قلبي :
 قلبه منسوب ؛ کولکدن ، صمیمی . ج. قلوب .
قلب [فسی شایقه به قلب ایتدك .

قلب [ص. ساخته ، تقلید ، حقیق اولمایان :
 قلب یاره . آغر ، تنبل . یالانجی ،
 ساخته کار . جسارت صانتان قورقاق .

قلزَن [ف. ص. (ت : قالبازان) . ساخته
 یاره با از م ساخته کار . بالانجی

قلم [ع. ص. قلمش ، یازی یازمقده قوللانیلان
 قلمش ، یازی یازمقده مخصوص هرشی .
 کاتبلك بولوندقلری اوطله ، دائره . یازی
 یازمقده کی اقتدار ، یازی نوعی : اونك
 چوق آبی قلمی واردن : کوزل یازی یازار .
 طاش ودمیری اویمقده قوللانیلان اوچی
 سیوری چلیك چبوق . دیگر بر آغاجی
 آشیلامق اوزره برآغاجدن قلم شکلنده
 کسامش اولان آشی . نقش ، رسم : قارا
 قلم : قورشون قلمیله یاپیلان رسم . انسا .
 نلره آشیلاناچق آشی نك عطفه سی . بر
 جنس آشی ، چشید : بش قلم آشی . *
 قلمه آلمق : بر شیئی یازارق بیان ایتك .
 اهل — ، آرباب — : دوشوندکلرنی تحریر آ
 ان ایتكده وقتده اولانلر محرم .

قواله [۱. د کیز کسانده کی صلاح .
دام یا پلش محل .

قوالیه [۱. ویا قوالیه . بر قادیته
رفاقت ایدن ارکک .

قوالیه ر [۱. خرسیتانلق ایچون فدای
جان ایدن بر صنف متعصب
چنکاورلره ویریلن اسم .

قوام [۱. قائم و موجود اوله . طور .
مه : بر ملکک قوامی عدالتله
اولور . بر شیکل مدار نظام ، ثبوت ووجو-
دی اولان خصوص ، مدار کون ووجود .
بر مایعک قویولق درجه سی . هر هانکی
بر شیکل بولونما سی آرزو ایدیلن درجه سی ،
تار ، چاغ . * قواملاقی : قوامه کلک ،
قویولاشق . آرزو ایدیلن درجه یی بولق .
* قوامی : درجه لازم یی بولش اولان ،
قوامده اولان ، تاولی .

قوان [۱. ویا قووان . ب : قوغان .

قوانق [۱. کندینه کوکنمک ، قورولق ،
تفاخر . ق ، قوتوقلری قبارمق .

قوانین [۱. ج . قانونلر . ب : قانون .

قواپه راتف [۱. ص . = شرکت :
توزیع ایدرک تمتعی اعضا لری آراسنده
تقسیم ایدن شرکت .

قواشم [۱. ج . قائملر . ب : قائمه .

قوب [۱. مه . قو ایله باشلایان بعض صفتلرک
باشنه کلهرک تاسکید ومبالغه بیان
ایدن : قوب قورو .

قوب [۱. مه . یوقاریکی کله کییدر : قوب
قوب [۱. قوالی .

قوباء [۱. طوزلو بلغم . * قوبانی :

قوباد [۱. قبا ، بطال ، حطال . تلفظ
وشیوه سی فنا .

قوبالت [۱. ص . سرت ، کوره ک وقیرمه .
یمتراق بیاض بر معدن .

قوبای [۱. بر آز طاوشانه بکزمین
وهند دوموزی دنیلن حیوان که

دبری اولورق تشریحی تجر به رده قوللانلییر .
قوبور [۱. اسطوانه شکلنده ایچی بوش

محفظه ، قاب ویا ظرف . ابد .
ستخانه دلیکندن آشانغی دوغروایتن بورو .

قوپارمق [۱. ف . زوله چکوب آیرمق ، قیر-
ایچی قوپارمق ؛ چیچک ، اریک قوپارمق .

استحصال ایتک ، آلق : یاره ، مساعده
قوپارمق . کورو لتولو بر حال وجوده کتیر-

مک : ولوله قوپارمق . قیامت - : بحر .
باغروب چاغیرارق کورولتو ایتک . * بحر .

زنجیری - : چیلدیرمق . مه . قوپارتمق .

قوپال [۱. قیصه وییچمسز . قوت ، طویاج .
[۱. ص . صیجاق عملکتلرک مختلف

قوپال [۱. آغاجلرندن چیقان رچینه که جلا
یا بقده قوللانلییر .

قوپچه [۱. دوکه . ایلیکلک ایچون قو-
للا نیلان چنکک دیشیسی . -

لامق : ایلیکله مک . مه . لاتق . م . - لامق .
[۱. د . ویا قاپیک . کوموش روبله

قوپک [۱. نک یوزده بری قیمتده اولان
روس یاره سی .

قوپق [۱. آیرلغی ، ارتباطی قالمق . کو-
رولتولی ویا تهلکلی برشی ظهور

ایتمک : فورطنه ، اختلال قوپق . فنا حالد
آغریق : باغرساقلرم قوپور . اود - :

چوق قورلق . کولکدن - : ایچندن کلک ،
رضاعیله ویرمک .

قوپوز [۱. لاولویه بکرز برنوع چالغی ،
ربط .

قوپوق [۱. ص . قوپش ، ارتباطی قالمق ،
آیرلش . بحر . پاراسز ، زوکورت .

قوپون [۱. ص . وعده سی حلونده بدلی
ویریلهرک قوپارلق اوزره اسمام

وتحویلاته مربوط قانق سندی .
[۱. ص . قوللی بر نوع سرتجه

قوپوناکی [۱. دانتلا ، ننته .

قوپۇي — كۈپك ، راغار .

قۇپا [ى. — سو قدى ، بارداق ، بر قوپانك
استىماپ ابتدىكى مقدار ، استامبيل
كاغىدندە يۈرۈك شىكلىدەكى شىكلر .

قۇپە [ى. — دۈت تىكرلىكى ، وابى كىشىك
برنوع قىبالى آرابە .

قوپىل ى. — عو . كوچوك روم چوچى .

قۇپىيە [ى. — بر يازىك ، ويا بر رىسك
اصلە باقارق چىقاريلان دىكر
بر صورتى . بر اثر مەنكە تەقلىد ايدىلىش
عبنى . — دىكتى : تىجارك كۈندۈكلىرى
مكتۇبلىك تەضييق ماكنەسىلە بر صورتى
چىقاردىغى دىكتى . — ا . : صورتى چىقارمى .

قوت [ى. — قوت : قوت . زور ، كوچ ،
طوق ، طاقت ، قدرت : بورادى
اورايە كىدەجىك قوتىم يوقدۇر . جىلادت ،
مەنات . لىياقت ، مەھارت . تائىر ، قوتۇ :
سوزلارندە چوق قوت وار . خا .
صيت : قوتۇ حافظە . شدت . (بردولتك)
شوكت ، قدرت ، حول ، مقدوت ، اقتدار
وصولى . (بر موقەك) حصانت ، مەناقى .
(بر شىك) صلابت ، مەنات ، مەكاتى . بر
عدىك كىندى نەفسە قاچ دىقە ضرب ايد .
يلەجىكى كۈسترن اوستىندەكى كوچوك رىم .
— قلب : شجاعت ، جىسارت . — ورمەك :
مەناتى آتدېرمىق ، تقويه ايتەك ؛ جىسارت
ورمەك ؛ مؤثر بر حالە قومى . *
قوتىلە : بوتون قوتى قوللانار . *
قوتىلەر : وتى اولمايان ، ضعيف ، كوشك ؛
تائىرى آز . * قوتلىنىك : قوتى اولىق ،
قوت و طاقت پىدا ايتەك ؛ ساغلاملاشمىق ،
صحىجلىك . * دىھا مؤثر بر حال آلتى ؛ مە
قوتلىندىرمەك . * قوتلى : كوچولو ، زورلو ،
ساغلام ، قوتى . ج . قوت ، قوا (اصلى : قوتى) .
قوت [ى. — طالع ، اقبال . سعادت . بخت .
* قوتىلەر : اوغورسىز مېنىتمىز ،
منحوس . * قوتىلەرلىق : اوغورسىزلىق . *

قوتلانغى : اوغورلو ومىستلى اولىق . *
قوتلى : اوغورلو ، مىستلى ، مسمود ، مېارك .
قوت [ى. — غذا ، آزىق ، رزق ؛ ما .
قوت كولات . — لايغوت : اولىيەجىك
قدىر رزق . ج . اقوات .

قوترا [ى. — ك . ويا قوتىرە . طولە
نەبىلە غەشى زىيادە تارن ياپىلى
چوق يىلگىلى كىي

قوتلىك [ى. — ويا قوتلەت . قوتون ،
داننا و سائەنك ايتىلە برابر
قابورغە كىيىلىرى ، پرزولا .

قوتون [ى. — ياموق . — برلە : ياموق
ايتىكى (ايتىلىكى) .

قوتە [ى. — جارى قىياتى كۈسترمەك ؛
دون اىلگىز لىراسى قوتە ايدىلىدى .
قوتە رىزە [ى. — قىزىل دىمىرلە يالتى ،
داغلامىق ، كى ايتەك .

قوجاق [ى. — اوتورلىغى زىمان بىلەن دىز
قياقلىرىشە قدر اولان قىم :
چوچوغى قوجاغىنە آلمىش . آچىق قوللە
كوكس آراسىنە سىغايلىن و بر دىقەدە صد
دېلۇب قالدېرىلا بىلىن مقدار : بر قوجاق
اودون . كوكس ، سىنە ، آھىش . —
قوجاغە : كوكس كوكسە ، برىرنە صارلىق .
* قوجاقلاشمىق : كوكس كوكسە برىرنە
صارلىق . * قوجاقلاشمىق : قوللە صاراوق
كوكسىندە صىلىقمىق ، دراغوش ايتەك ؛ ج .
إحاطە . ا . ، شامل اولىق .

قوجامان [ى. — ويا قوجەمان . ابرى ،
بويوك ، جىم .

قوجامىق [ى. — ويا قوجاملىق . اختيارلامىق .
مە . قوجامىق ؛ قوجاملىق ؛

قوجىشق [ى. — برىرنە صارلىق . برىرنى
دراغوش ا . ، مەناقە ايتەك .

قوجىق [ى. — صارمىق ، صارلىق ، دراغوش
ايتەك ، باغزە باسمىق .

قوجىقىق [ى. — آلتىق ، خوسىلانغى ،
تلاش ايتەك ، قوشقۇلانغى .
مە . قوجىندىرمىق .

قوجە [ى. — بويوك ، جىم : قوجە داغ .
اختيار ، ياشلى : قوجە قارى .

[illegible][illegible]

تاریخ . صحت و عافیت و یرمک : خصی
[۱-۲] ساعت آصفه مخصوص

ايسلاقلنى كيدىرمەك قورو برحاله قومق .
— لانتق : مط . كندى بدنك ويا اقرىنك
ايسلاقلنى كيدىرمەك . — لق : قوروشىنك
حالى ضيفلك .

قورۇ [ى . ويا قورى . اورمان . — جى :
محافظة ، اورمان بكجيسى .
— لق : اورمانلىق .

قوروت [ى . — فرقىندىن كوجسوك بر
نوع حرب سفىنسى .

قورۇمق [ى . قورو برحاله قومق ، سورى
چكدىرمەك : باناقلق قورۇمق .
قاسى : — جى : جىلدا ، اذيت ورمەك . كوكى
— : عو ايتك ، هيج بر اتر براقامق .
م . قورۇملىق . م . قورۇتدىرمق

قورۇمق [ى . ويا قورۇمق . بر بكجى
بىكلىمك ! بكجىلە ، جىتلە ،
شازامىلە ايتك .

قورودى . ضيفلەمەك . كوكى : — جى : بر
شىئىدن اتر قالماق ، تمامىلە توكتىمەك ،
ئىلى قالماق . قان : — معذب او . جوق
اوزولمەك . — ا . ا . دىك قورۇسۇن : بددعا .
قورۇمق [ى . حايە وصيالت . — عافطە
ياش مصرفى قورۇماز : كارى مصرفتە
يىتىشمەز .

قورۇنتۇ [ى . ويا قورۇندى اصلى لمادىنى
حالدا دىندە قورۇلان شى ،
وهم ، خيال : خستلىق قورۇنتۇدن عبارت .
— لو : وهم وخیالە تابع ، اصلىز شىئىلەر
دەندە وجود ورن .

قورى [ى . ورن . ب : قورو .
قوریدور [ى . عبنى قاتك اوطنلرى
بربرىتە ربطە يارايان صرفە
دار واوزون .

1. The first part of the paper is devoted to a general discussion of the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β . It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

The first thing I noticed when I stepped
 out of the car was the smell of the
 sea. It was a salty, fresh, and slightly
 pungent odor that filled the air. I
 had never smelled anything like it before.
 The sun was shining brightly, and the
 water was a deep, vibrant blue. I
 took a deep breath and felt a sense of
 peace wash over me. The sound of the
 waves crashing against the shore was
 soothing and rhythmic. I had found
 a perfect spot to relax and enjoy the
 view. The beach was wide and sandy,
 with a few people scattered in the
 distance. I walked along the shore,
 feeling the sand between my toes and
 the breeze on my face. The sun was
 low in the sky, casting a warm glow
 over everything. I had found a perfect
 spot to relax and enjoy the view. The
 beach was wide and sandy, with a few
 people scattered in the distance. I
 walked along the shore, feeling the sand
 between my toes and the breeze on my
 face. The sun was low in the sky, casting
 a warm glow over everything. I had found
 a perfect spot to relax and enjoy the view.

ياغى قوشمش . قان - : بچ . چوق اذيت
وجفا چكك . مت قوشدرمق . م . قوشلىق .

قوشموق [ويا قوشونتو، قوشوق .
قوشلان شى .

قوشوق [م . قوشولش ، قى ايدىلش .
م . قوشوق .

قۇطان - متعدد دميرى بويوك بولتى .

قۇطره [م . مائديره اينجندە - حيوان قايغنه
مخصوص بوله . ب : قوترا .

قۇطۇ [ويا قۇطى . اينجە برشى قۇغنه
مخصوص كوچوك محفظه : بوياء
شكر ، توتون قوشومى . كيله نك سكرده
برى اولان حبوبات اولجيسى : اوچ قۇطو
آريه . طوپلو ومنتظم برشىدن كيايه اولور :
قوشوكى او . * عقل قوطيسى : چوق
عقلى : فساد قوطيسى : يك مفده . قابلى
- : بچ . معلوماتى اولدغى حالده كوستر -
مەين : صرمكتوم ، ايچى يلى اولماين .

قوغالامق [ق . ت : قوغالامق .
آرقه سنه دوشك ، تعقيب

ايتك . بكه مك . خبر ورمك ، غمازلق ا .

قوغان [ويا قوغان . آرى يوامى .
طوب ويا طبابجه نك قورشونيله

باروتى احتوا ايدن معدندن ويا مقوان
اسطوانه . - اوى : يوكسوك اوى ،

كوان . - چيچى : آرى اوشن ، اوغل
اوى نوعى . * آرى قوغانى : بچ . پك

غايه لى بر .

قوغان [ويا قوغان . تعقيب ايدن ،
آرقه سنه دوشن . يل - : روز .

كارك استيتسنة كوده حركت ايدن شى :
ساعتك اوزون ايكتمسى .

قوغمق [ق . طرد دفع ايتك ، ديشارى
كوى ردا ، كوى چويرمك ،

قبول ايتمه مك . تعقيب ا . ، آرقه سنه
دوشمك . لمازلق وتاملق ايتك . مت

قوغدرمق . م . قرلالمق .
[ويا بونى اوزون غاغامى سياه

قوغو [بر نوع قاز .

قوشاق [ق . بلنه قوشاق باغلامق .
كيتوب - : حاضر لائق .

ايدن قوشاق - : فقره دوچار اولتى .

قوشمق [ق . هب برلكده قوشمق .
اوشمك . تكابو ايتك .

قوشقو [ويا اوركه ، قورق . خويلاقمه ،
سزهره خويلاقمه ، قورقه باشلامق .

قوشمق [ق . سرعته يورومك ، ايلرلك .
مت . استاد ا . ، ضم و اضافه

ا . : خالقه شريك قوشمق كفردر . برلكده
كوندرمك ، ترفيق ا . : قافله به بر ايكى

ژانده قوشمق . حيوانى آرايا وسايره
باغلامق : آراياي حاضر لاق . ترتيب وتنظيم

ايتك . مت . قوشدرمق . م . قوشمق .
[ويا قوشمق فعلى ، عاميانه مت .

قوشمه [قوشوق : رقص هوامى .
قوشندى [عونه . طرد كچيرلر ، توابع .

قوشو [ويا سرعته يورويش . يارش :
آت قوشومى . رقص هوامى .

قوشوق [بر نوع رقص هوامى .
قوشمه نك بر نوعى .

قوشوم [ويا آرايه - حيوانك آراياي
چكك مخصوص طاقى .

قوص [ويا ايله باشلايان صفترك
اولنه كلير ، تاكيد ومبالغه بيان

ايدر : قوص قوجه داغ .

قوصره [ويا اورتمسى شيشكىجه بر
نوع . سبت ، خرما سبت .

تر . - انسان ويا حيوان قبور غه مى ، اسكات .
قوصقو صلامق [ق . شيشك ، قبارمق ،

كچير ، تفخر ا .

قوصمق [ق . معده ده كنى شدتله آغز دن
طيارى به آتمق ، غيان ،

قى ، استغراغ ايتك . تو . قوت وشدتله
خارجيه آتمق : طويلر دمير واولوم قوصار .

بچ . تفوه ا . ، باغبارق سولك : برطالم
كفرلر قوصدى . كندى كندينه ياغى ،

بوياق ، صوغى چيقارمق : جورز كاغده

قوغوش [باتا قاراك يولونديغى بويوك اوپه . قشله لوده ، مکتبلرده .

قوغۇق [م. اچچى بوش ، اويوق ،
دليك. م. اويوقشى ، دليك.

قوغه [صو چککه ویا طانییمغه
مخصوص آغاچدن ویا معدندن

قاب. بوکا بکزر قاب: سو. ونتوقوغه سی.
مح. عو. ناموسسبز، عفتسبز.

قوغه لِق [حصہ اوتی ، توپلی ساز۔ ساز نوعدن بر جنس

قوغیچی . نعام . نغاز ، منافق .

قفوف [ص. ایچی بوش : قوف جویز .
[ع. حائل ، برشی بیلیمین .

قوفانا . لوفر باليغنىڭ بويوك جىمى .

قوفه [س. خرما دالاردن یا سیلوب زیغته نین
و دجله ده ایشله یین بر قایق .

قوق | سه. غازي آلمش مودن كومورى
كه دوماني پك آزدو .

قوفا [س. نارجل دئیلین بویوک هندستان
جوڑی آغاچنک کوکی .

قوفا [ی. س. - بهروده - یتیشن کوچوک بر
قوفا] آغاچ. - قوفا یا براقلری قهوه، چای

کبی منہدر. چیکندیکی زمان آغزله معدہ نک
حسنی إبطال ایدر و بعضاً غذا یرینده

کچر۔ یاپراقاری آرله معامله ایدیلیرسه
قوقاین میدانہ چیقار۔

قوفاين [ى.س. قوقانك ياپراقلارندن
استحصال ايديلن حسي اطفال

ایدیجی بر ماده که صوک زمانلرده مع الاسف
انفیه کی یورنه چکه رک استعمالی هودا اولمشدر.

قو قارجه [س. سانسار نر عندن فنا
قو قان بر حيوان.

قو قارد [د کیشن و باشقده طاشینان
ی. م. م. ملته کوره و نکی

علامت، نشان . قوماش ویاثریددن فیوتغه .

فوفلا شمع | سويشمك ، صاويلوب
اوپوشمك ؛ بيليشمك ، طانيشمك .

قو قلامق | قوقوسنى دوغغە چالېشمق؟

كل قوت لائق . مة . قوت لائق : قوت قوت
دريورمق : ع . بك آز ويرمك ؛ (قوت قوت)

۱. ، سزديرومه مك . م . قوقلانمق .
 يله) قوقلانمق : هيچ ويرمه مك ، دريغ

قَوْلَا [س. وبا قَوْلَه . بيبك . مجز. اوفاق
تفك آدم؛ برنسك النده او و يحاق

اولان آدم ؛ سوسلی ، شیق .
 یه فدا قوقه سدا اتمش ،

قوش . بوزولش . بچ . نبل .
اف . قهقهه . بومك . تعفن . احمك .

قوشق | بوزولمق . وقوعى اولدن حس
اريلك . مت . قو . تيمه .

قو قو . چو چو لسانده یومورطه.

قو قو [راجہ ، نکمت . لوانطہ .
بورنلہ حس ایدیلن شی ،

قوت ۔۔ خفیف مشرب قادیں ۔

قو قوروز

قو قوز

قَوِّ قَوْلَهُ تَهْ | یا غموردن محافظه ایچون

قوة قوله ايک قوزہ سی ۔ - جی :

قوة ماو | قش

قو قونا [س. فرتك قاريلرينه و بالخاصه

قوۋەت . . . بزوع يکيجرى باش کسوه مى .

قوکت [ی: ویا قوکت . خوشه کیده .
جسک شیئر یابان ، کندخی

بکنند یرمک ایستین . فندیقچی .
تیرا [۱-] . ایدر . کوله ، عبد . مخلوق :

فَقُلْ اِلهَكُمْ قَوْلِي . وَقَتِيلَهُ اَسِيرِلَرْدَنْ
عَسْكَرِهْ اَلْنَانْ فَرْد ، نَفَر : قَابُو قَوْلِي .

طولنده برمهاس . * قولاجلاق : قولاجله اولچمك ! قوللرخ اوزاته اوزاته يوزمك ! اوزون اوزون آدمكله يورومك .

قولاحان [كزوب دولاشمه .

قولاق [اذن . برشيته اوچندن هر دو

بارچه . — اصمق : سويلن سوي قبول

۱. دقتله دهكلمك . * آلى قولاغنده حاسر ،

هيا . كوز — اولق : كوزه تمك ، دقتلى

داورامق ، حفظ وصيات ايتك . — بوكك :

تنبه وإخطار ايتك . — توزى : قولاغك

دليك اوسته كلن شقاق قسمى . * چان

قولاغيله دهكلمك : يك دقتله دهكلمك .

* قولاغى دليك : دقتلى ، ذكى ، فطين .

دوهنه — يك آزشى . — مسافرى اولق :

بر آز دهكلمك . كله — يرنده : ييجملى ،

اوستى باشى دوزگون . * قولاغه نومق :

نوصيه ايتك ، ايشيتدirmek . * شاوشان

قولاغى : بر اوت . * قوزى قولاغى : بر

نوع سبزه . * شيطان قولاغته قورشون :

آمان كيمسه ايشيتمه سين ! ، نظرده سين .

— طولقوللى : ايشيكله حاصل اولان جزى

معلومات . — قبارتمق : بلى ايتكسز

دهكلهك . بر قولاندىن كيروب بر قولاندىن

چيتمق : سوله ن سوزى ، نصيحتى طو-

تماق ، اهميت و برمهك . — كبريشده

اولق : متيقظ بولونمق . — ورمك :

— اوغلى : كوله اولادندن عسكر ، بعض

عسكرى خدمتكله موثق برمصن خلق . *

قولكز ، قولرى : بن ، بنده كز . * قولق :

بندهك ، هوديت ! عبادت ، طاعت .

قول [انسان . نك اوموزدن اصلى

اوجلرته قدر اولان قسم . حيوانك اوك

آياغى . البته نك قوله مخصوص اولان قسمى

شبه ، قسم ، بولوك : طونه نهري . قاج

قوله آيريلير . آناج دالى . درين وصيت شيق

عسكر خطى . امنيت و تقويت خدمتى كورون

برقم عسكر . اويويجى طالى : ظهورى

قولى ، قول كپ اوزون آناج ، دمپرو ساره

بعض آلامك صاب ، طوتولاجى يرى . —

اتمق : داغلمق . — آغاسى : آسكيدن يوز

باشى ايله بيكباشى آراستده بررتبه . —

اوردو : اوردونك اوك بويوك جزو لرندن

برى ، تخميناً يكرى ييك نفر . — اورمق :

آشاغى يوقارى دولاشمق . * قولى باغلا-

مق : بجم سربسته حركته مانع اولمق .

— بورمق ، بوكك : غلبه چاتق ، همر .

— قانات قالماق : چوق يورولمق . *

قولى قاندىن قيرمق : برشى يا پامايچى بر

حاله قومق . — كپي : قول قالينلنده .

— كزيمك ، قوله چيتمق : امنيت نامه

ايچون بر برى دوروتقش ايتك . * قولق :

ييك ، قوله طانيلان نى . * قولجى :

بكجى ، غاوديبان ! خدمتچيله قابى جولان

* قدايشن آتقلا . * قدايشن آتقلا

استانده. چون بوتون وسائط استحصاله نك
مشتراك استعمالنده بولان سيستم : قارل
مارقس قوللكتيوزمه نك مؤسارنددر .

قوللكسيون [ى. - يكد يكرله ماد
بجوعه بول قوللكسيون .

قوانج [ى. - ديا دولج . شدتلى وجع ،
سميزى . - قيرمن : اوغوشد برمن .

قولوار [ى. - بر يردن ديكترنه كچيله
چك محل ، كچيد ، دهليز .

قوله حقه [ى. - يومورطيه باتان ديا
اوزه

قولهج [ى. - بر جاعت طرفدن ناپيس
و ادامه ايديلن وا كثرها دولك
يادى كورن اوته تدرساته مخصوص
بيوك مكتب : و بورت قولهج .

قوليس [ى. - تياتروده صحنه نك كر .
يسته بولونان قسم .

قوايوز [ى. - اسقوسوك ابرى كوزلو
جنسى كوچوكى : مولوردييه .

قوم [ى. - بعض قيارك اوفلانساندن حاصل
اولان معدن توز ، صرت دانلى بر

نوع طوراق ، ريك ، رمل مشاهه و بر
الان

قومبارا [جو جوقلارك بارا بريكدير .
ملارنه مخصوص قاب . خبره .

قومينه زون [ى . اصلى قومينه زون .
موفقيتي تامين ايجون اتخاذايدىلن تدبير ،
چاره . دون كوملك برى طوتان برپارچه دن
عبارت قادين ايج چاشيرى .

قومباس [ى . آياقلى ايجرى دوشرو
قويورق بركار . مرتبك الله
طوتقلرى سطر ديزمكه مخصوص آلت .
حيله ، فساد : قومباس قورمق . اولجوب

قومشو [ى . ياقين اولان ، ياقينده اوپو .
ران . سه برىك ياقى باشنده
اقامت ايدن كيمسه .

قومق [ى . ويا قومق . وضع ا . برالق ،
برلشدبرمك : كى تاي يرينه قو .
ترك ايتك : صوكره به قومق . مساعده .
برالق : ضررى يوق ، قو ديسين . نصب
وتعين ايتك : كنديسى واپورلره مقلش
قومشار . يوكلمك : بومركبه چوق يوك
قومايك . آتش = : آتشي حاضرلامق ؛
طوتوشدرمق . آدم : تسميه . اطلاق .

قوتئس [ی. - قوتئسک زوجه می ویا
قوتئس [قزی. ب : قوتئس .

قوتئور [ی. - صو : غاز و الکئریک
قوتئور [صربیاتی قید ایند آلت .

قوتئوش [ی. - تاتار پکریک کیدکری
قوتئوش [دار قولی اوست لباسی .

قونج [ی. - چیزمه ، پوتین و سارنه تک یو .
قونج [قلوی قسی : چورابک قونجی .

* قونجیدن یوقلوی جیقین : حدی مجاوزا .

قونجولوس [ی. - قازا : پک قورقونج
قونجولوس [بر شخص موهوم : وامین

قونداق [ی. - اسطوانه شکسته صیق
قونداق [باغلانان شی . بزرله صیق

صیق باغلانن چوجن . چوجنی بولم
باغلاننه باولان بزرله . تشکک ماملوسی

آلتنه کصادی ایند آغاج قسی . * آلی
قونداتی : صول آلی تشککی قاورایاجنی

یرده تاملو اوسته کصادی ایند تخته
قسی . طویک استناد ابتدایی آخشاب

قسم . یالتین چیقارمق ایچون یاغلی بزرله
صلاروق بایرلان شی . * یی . یکی کیشیری

بربرنه طوتوشدیراجق سوز ویا شی .
* قونداتی : قونداق یالان ، یاغلی باچا .

وورمله قصد یالتین چیقاران ! * یی
کیشیری بربرنه طوتوشدیران ، مقدس ،

قاروشدیری . * قونداقلامق : قونداقه
سارمق . * آرایه کسادچیقاراجق شی صولق .

قوندور [ی. - ویا قوندوره . اوکبلی
قوندوره [وراز قیلجه آبات قای .

قوندوز [ی. - ویا قندز . برنوع حیوانکه
قوندوز [پوستدن کورک بایلیبر .

قوندوقتور [ی. - قلاخور ، مامور .
قوندوقتور [مدیر . تراصوای وای .

میسوس آرایه قوندنه ییلت ویرن و آرایه .
لری شوردریوب یوردنجه مامور اولان .

قونده [ی. - زهرلی اودورجیکه .
قوندو [ی. - دولت علیینه

قونسیراسیون [تورولان قونچر .
قونسیراسیون [تورولان قونچر .

قونیسر [ی. - براداره منازه ویا شر .
قونیسر [کت نزدنده حکومت طرفندن

لصب و تمین اولونش مامور مخصوص .
لوق العاده مامور . پولیس آمری . لوق .

العاده : بردولتک باش بمنلی .

قوه یسیلون [ی. - بر پروژی تدقیق
قوه یسیلون [ایتمک ویا بعضی ایشله

بالق ایچون انتخاب ایدیلن هیئت ، ایجن .
براجرت مقابلنده باشقلمی حسابنه آیش

وریش و بوایش ایچون آلتان ویا وریش
پاره ، اجرت . * قومیسیوچی : براجرت

مقابلنده باشقلمی حسابنه آلب ساتان !
آمتنه تقلبیه اشتغال ایدن . * قومیسیو .

بجیل : قومیسیونجیک ایشی .

قومیک [ی. - قومدیاپه منسوب ،
قومیک [کولدیریچی - آلتنجلی ،

کولوبجلی : قومیک بر سرکلاشت .

قوناق [ی. - بویوک آو ؛ داره . اقامتگاه ،
قوناق [مکن ، منزل . بویلیقلده

قوناق یر ! ایکی منزل آراسنده کی یول ؛
باشده حامل اولان کیک . - محلی : عسکرک

دیکندی بر . * حکومت قوناقی : حکو .
متک دائره رسمیه می . * قوناقی : قو .

ناق یری حاضرلایان .

قونت [ی. - قالدین ، آغی ، دایایلی .
قونت [سیوری ، کسکین وایجه اولمایان .

قونت [ی. - مارکی ایل و یقولن آراسنده
قونت [اوجنچی دوجهده اصالت عنوانی .

قوتتاق [ی. - ایکی تئک بربرنه طو .
قوتتاق [قونامی ، قننامی .

قوتزرا [ی. - خد ، مخالف ، قارش .
قوتزرا [یکا قولن کیدیرور .

قوتیرانو [ی. - ایکی ویا دهها زیاده
قوتیرانو [کیشتر آواسنده خلد ؛

عهد ، جناق ؛ خالوله مندی .

قوتیرول [ی. - تقیض و تمقیق ؛ مه .
قوتیرول [قیه ؛ مقابله . اداره و تنظیم

ایده قوت . بر مایه ورم واسطه بیل کویا
تظاهر ایدن روح .

ای. س. عمومی موسیقی کلنجی، منفعت اینجا برای مذاکره طویلان هیئت: قوله

[illegible]

1. The first part of the paper is a list of the names of the persons who have been elected to the office of the President of the United States, and the names of the persons who have been elected to the office of the Vice President of the United States. The names of the persons who have been elected to the office of the President of the United States are: George Washington, John Adams, Thomas Jefferson, James Madison, James Monroe, John Quincy Adams, Andrew Jackson, Martin Van Buren, William Henry Harrison, John Tyler, Zachary Taylor, Franklin Pierce, James Buchanan, Abraham Lincoln, Andrew Johnson, Ulysses S. Grant, Rutherford B. Hayes, James A. Garfield, Chester A. Arthur, Grover Cleveland, Benjamin Harrison, William McKinley, Theodore Roosevelt, William Howard Taft, Woodrow Wilson, Warren G. Harding, Calvin Coolidge, Herbert Hoover, Franklin D. Roosevelt, Dwight D. Eisenhower, John F. Kennedy, Lyndon B. Johnson, Richard M. Nixon, Gerald R. Ford, Jimmy Carter, Ronald Reagan, George H. W. Bush, Bill Clinton, George W. Bush, Barack Obama, and Donald Trump. The names of the persons who have been elected to the office of the Vice President of the United States are: John Adams, Thomas Jefferson, James Madison, James Monroe, John Quincy Adams, Andrew Jackson, Martin Van Buren, William Henry Harrison, John Tyler, Zachary Taylor, Franklin Pierce, James Buchanan, Abraham Lincoln, Andrew Johnson, Ulysses S. Grant, Rutherford B. Hayes, James A. Garfield, Chester A. Arthur, Grover Cleveland, Benjamin Harrison, William McKinley, Theodore Roosevelt, William Howard Taft, Woodrow Wilson, Warren G. Harding, Calvin Coolidge, Herbert Hoover, Franklin D. Roosevelt, Dwight D. Eisenhower, John F. Kennedy, Lyndon B. Johnson, Richard M. Nixon, Gerald R. Ford, Jimmy Carter, Ronald Reagan, George H. W. Bush, Bill Clinton, George W. Bush, Barack Obama, and Donald Trump.

قیب [۱] قی ابله باشلان بعض کله‌لرک
ایدر : قیب قیرمنی .
ایدر : کوز قیاقی سره‌له قیابوب

قیبمق [۲] اچق . کوز - : کوزی قیبارق
اشارت ایتله .

قیب [۳] ویا قی . یان ، عند ، نزد :
ایدر : اولمک کیرندن قیتته وارلاماز .
قیب دن . ویا قیبت ، قط : آز ، نقصان ،
آزبولور ، نادر : عقلی قیت ، پاداشی قیت .
قیب : ماکولات ندوت ، بهالیق .

قیب [۴] آرقه طرف ، کری ، ملعد .
قیب [۵] کینک کری طرف ، پوبه . -
آتمق : چیفته اورمق .

قیجین [۶] آرقه‌یه دوشور ، کری کری‌یه ،
کریسین کری‌یه .

قیج [۷] - ایرین ، جراحت .

قیید [۸] آياغه اورولان زنجیر ، برانغه .
قیید [۹] باغلامه ، ربط ، بند ، باغ . تو .
بر کافده یازیل اولان شئیکه خلاصه ،
نوصوصی ، تاریخی دفتره کچیرمه : بویله
جه کچیریلن خلاصه : استدعا کیزک قیدینی
بولامادق . آندیشه ، غائله ، تلاش : پلوا

قازانق قیدینه دوشمش . حاشیه - ایتمک :
قیدینی آلتق ، براسی ویا بریشی دفتره
کچیرمک ، یازمق . بلا - شرط : هیچ

بر قید و شرطه تاپم اولمیزین . بی -
بلا - قیدمز ، غائله - آندیشه‌مز ،
ایلمیشکمز . لا - قیدمز ، هیچ بریشیه

اهمیت ورمه‌ین ، آلدیرماز ، آندیشه‌مز .
ترقی - : طرد ، قونمه . - حیيات :

برحیات بولوندیجه ، یخاندیجه .
قیر [۱۰] صحرا ، شهر وقریه خارجه ، خالی
قیر [۱۱] بر . بوز - : بویوک صحرا . -

سردای : قیرلرک امنیتنی ادامه ایدن .
قیر [۱۲] آز سیاهه قلوبشقی یاش (لرک) .

قیر [۱۳] باغلاما - : نووشونابه یاقین قیر .
- چیل : ییاسن بشکی قیر . کوک - :
ملوی‌یه چالان قیر . دمیر - : قارمسی
زاده‌جه اولان قیر .

قیراج [۱۴] خام ، ایشامه‌مش . خالی .
غیر حنبت . عظیم .

قیراط [۱۵] ویا قراط . بر خلیطه‌لک
بجوع ثقلتک بکری درنده .

ی وزنده‌کی صاتی آتون مقداری .
بو تعریفه کوره ۲۲ قیراط آلتونده

ایکی قسم ، طغوز قیراط آلتونده ده اون
بش قسم مواد اجنبیه واردر . آلاس واینجیری

طارتمده قوللانیلان بکری ساسنفرام
ثقلتده‌کی مقیاس : دوت یککی بویوزی
چکر دکندن عیبارت وزن : بو یوزوکک
رالاتمسی اون قیراطدور . درجه ، ماهیت ،

ذکر : بو قیراطده بر آدم .
قیراغی [۱۶] یک صوتوق هوارده دانه
دنه‌طرنان هوارده‌کی سوبناری .

قیراق [۱۷] ویا قیریق . کنار ، قربه
قیری . ابراق خدی .

قیران [۱۸] عمو و تلف ایدن ، مهلاک .
ساج - : ساج دوشورون علت .

قیرانته [۱۹] ب : قرانته .
قیرجین [۲۰] حیوانلره مخصوص برنوع
صافین خستلق .

قیرغین [۲۱] قیرلمش . دوشمش ، نزل
ایتمش . کوچنش ، دارغین .
حیواناته عاوض اولان ساری خستلق .

قیرقیز [۲۲] بحر حزرک شاکه . بولونان
بویوک بر تورک قوی .

قیرمه [۲۳] قیرلمق ایسی . ناز ، شیوه .
مازی طور ویا یورویش .

قیرلی [۲۴] چارش قوشنک کوچوک :
قیرلی قوش .

قیرمق [۲۵] پارچه پارچه ایتک ، پارچه .
لامق : پارداغی ، آیینی قیر .

مق . اولدرمک ، تلف ایتک : دشمنک
هسکرخی قیردی . دوشورمک ، نزل
ایتک ، اندیرمک : هسکرک لیاسی قیردی .
اسلو لوطو ایتک ، ایلریده اوده‌نمک بر
پاره‌لک اوقاق بر قسمی آلاق بقیه‌سی
وبرمک : سند قیرمق . بویوک ، قاتلامق :

قیلیق : عا. ازلك ، بالق : ایچ قیلیور ؛ قوت و درملن قاناق : دیزلم قیلیور .

قینه [ایچ قیق قلی و طرزی . ایچ قینه] ایچ قیلش ات .

قیمیق [اوفاق ایچ و سیوری تخته قیمیق] ویا کیک پارچه می : الم قیمیق باتدی .

قیندی [قیلش می . قانده قیندی] خیف صابی . معدہ ازلی .

قیی [دکر کزاری ، ساحل : دکر قیی] قیمی . کنار ، اوج : چارک قینده . قینده بوجانده : اونه بریده کوشده قلان . - صره : ساحل پویچه ، ساحل تعقیب ایدرک .

قییم [قیق قلی و طرزی . پردفده قییم] قیلان مقدار : برقییم تونون .

ك

ك [الفباك یكری بشچی حرفی اولوب ایچ حسابنده ۲۰ عددینه دلاستاید . بوحرف تورکجهده دوت تورلو لفظ اولنور . برنجیسی (کلام) ده کی ك کبی اوقونان کاف هریدر . ایکنجیسی (کی) کله سنده کی کاف قارسیدر . اوچنجیسی (دکر) کله سنده کی نون کبی اوقونان کافدر . دردنجیسی (سولک) کله سنده بولومان و (د) کبی اوقونان کافدر که لرك اورت سنده ویا سوکنده حرک لندیکی زمان پومسی آبر . إشارتلی بو کتابک باغندمهثالریله کوسرلشدر . برده (کوکرچین) کله سنک ایکنجی کاف کبی (و) تلفظ اولونان کاف واسهده آندرد .

ك [ح . حج . کبی . بیضی عربی تعبیرلده ک] بولنور : بیکان : اولدینی کبی : کالاول : اولکی کبی : کالشمس : کولش کبی .

ك [ع . ض . مفرد مخاطب همیری دره ک] حلیک : سنک اوزورنه . ج . کم .

ك [د . تکلیک بیلان ایدن مفرد مخاطب ک] ضایدر : سنک کتابک . ج . کز .

ا . و باقیورحق . قیورلش ؛ قیورجق [اکر یلوب بکولش ، او . جلری دکره شکنده قیورلش . - آ . قلی برجنس قورون ؛ بوقونوک آ .

قیورمق [ویا : قیورمق . بوکک : اوجی قیورمق . صاچلری لوله لوله بوکک بجرمک ، باشه چیلارمق : بوی ده قیورایلیرسه دیه جک یوق ؛ قورامق ، المی : سندوقدن برآز پاره قیوردی . رقص . ، قیوریه قیوریه اوینامق . استقامتی تبدل . ، دوندزمک .

یانیرمق : یانه کزی قیوریکز . م قیورلوق : عا . چوره کلنمک : ییلان قیورلش یاتیور . قاشاک کنارندن قیوریلان قیورندی [پارچه ، قسم .

قیوریم [بریشک اکر یلوب بوکولنری بوکولوم . - - : چوق بوکولش .

قیوم [ع . ابدی و ازل اولان الله . غا . جامع خدمتجیسی . ب . قیم .

قیه [ع . اوقه ، یارم رطل . نه بوکله نه ده الفک می و قافک تشدیدله (اقه) کله می عربجه دکلدر ؛ خارجدن کله در .

قییاق [ع . غدار ، مرتعز . جسر ، قیاق] یامان ، یاوز . چوق ، فوق العاده ، آخیری درجهده : کندی قیاق زنکیندر .

کوزل ، جسورانه : قیاق اویون اویزار ؛ مرتعزجه : قیاق داورانیور .

قییراق [ع . ویا قیراق . یان ، کناریر ا . قرب . قبی . ابراق ضدی .

قییشمق [ا . اولاشدیرمق . قیق [ایچ قیلش ، ایچ ایچ دوغرامق : ات ، قینمق] تونون قیق . آجیماق ، غدر ایچک : لک یکا قییدی . عدا . ، قرار لاشدیرمق : لکاح قیق . لدا ایچک ، اسپرکمه مک ، آجیماق رزمک : پاره سنه قیدی . قیه نامق : آجیوب لدا ایده مه مک ، اسپرکمه مک . ه . قیدیرمق . م .

ع.ا. — اویقوده ائسابك اوسته
كابوس | چوكن اغراق .
 [فا. — نکاح عقد ایدیلیرکن زوج
 طرفندن تمهید اولونان نکاح
 آچمسی . مهر مؤجل .
 ع.ا. — یازی یازان ، یازیچی ، محرر ،
کاتب | منشی . * کاتبانه : کوزل و درست
 یازلش ، اصول کاتبه موافق ، کاتب یا نیشه چی
 صورتده : کاتبانه بر افاده . چ. کتبه ، کتاب .
 ع.ا. — کتم ایدن ، صاقلایان ، سوله .
کاتم | امین : کاتم الاسرار .
 ع.ا. — یالان سویله یین ، یالانچی .
کاذب | یالان ، ساخته : قول کاذب ،
 شهرت کاذبه . ضدی : صادق .
 [فا. — ایش ، فعل ، عمل ، شغل .
کار | قازانچ ، استفاده ، منفعت ، شتم ،
 فائده . ایشله ، تأثیر : سویلدیکم سوزلر
 کار ایتدی . حرب ، جنگ : کار زار . —
 عاقل : عقللی آدمک یا به چی ایش . — قدیم :
 وقتیه یا بلش اسکی ایش . * قلمکاری :
 قلم ایله نقش اولونمش . * تلکاری : تل
 ایله ایشلنمش . سر. — ایش باشی . در. —
 ظاهر ، آشکار ، عیان ، بالی . — یار :
 ایش کوچ . * نابکار : خیلاز ، خیرسز .
 بی. — ایشسز . — آزما ، — آزموده :
 ایش ده نه مش ، تجربه یی . — آشنا : ایش
 بیلیر ، ایشدن آکلار . — آگاه : ایشه
 واقف ، او یانیق . — آکاهی : ایش بیلیر
 آدمک حالی ، وقوف ، معلومات . — پرداز :
 ایش بچرن ، ایران شهنرداری . — خانه :
 ایش یری ، ایش ایشله نین محل ، فابریقه ،
 سوت قاشادیلان ، برغوروت وساره پاییلان
 یر ؛ فحشیات محلی . — خانه چی : ناموسسز
 قادینلرک بولوندیغی اوی ایشله نین ؛ دیوت ،
 بزونک . — دان : ایش بیلن . — دای :
 ایش بیلنک حالی . — دیده : ایش کوروش ،
 تجربه یی . — زار : جنگ ، غونا ، حرب ،
 کار وزار . — ساز : ایش یایان ، بچرن .
 — سازی : بچرنکلیک . — فرما : ایش
 بیوران ، آمر ، حاکم . — گاه : ایش

محلی ، فابریقه . — گذار : ایش بچرن ،
 بچرنکلی . — کر : مؤثر . — نامه : برینک
 افعالی مبین کتاب ویا کاغد ، دستورالعمل
 طوتولاجق کتاب .
 [فا. — ایشلرک آخیرنه کلرک قاعل ،
کار | عامل ، یایان ، ایدن معنای
 افاده ایدر . حیل . — حیل یایان : *
 قناعتمکار : قناعت ایدن ؛ * خدمتمکار :
 خدمت ایدن .
 [فا. — فاعلیت ونسبت معناسیله ایشلر
کار | ملحق اولور : یازکار ، خداوندکار .
کاربان — ویا کاروان . بی. کروان .
کارگیر | طاش ویا طوغله دن یا بلش .
 — بوصورتله یا بلش بنا .
کارین — لقم ، چرکابی یولی .
 ع.ا. — باردق ، قدح ، جام ، بر
کاس | قدح شراب . بعض چچکلرله
 حبلرک دیلرنده بولسان ییشیل ظرف ،
 قنب . چ. کووس .
 ع.ا. — کاسب ایدن ، قازانان ،
کاسب | چایشان : الکاسب حبیب الله .
 [فا. — آکسیلک ، نقصان . بی. کم
کاست | وکاست : نقصانمز .
 [فا. — آکسیلک اولان ، ناقص
کاسته | اولان ، آکسیک .
 [فا. — رواچی اولمایان ، سورو .
کاسد | مسز ، کیمز ، آراتماز .
 [فا. — چینی دن ویا بلوردن دیرنجه
کاسه | ویا صیحه قاب ، چناق . کاسه
 شکنده اولان شی . — ایس : چناق
 یالایان ، دالقا توق ، طقیلی ، حییتسز ،
 زدنل ، مداهن .
 [فا. — او ، خانه . یووه ، آشیان .
کاشانه | اوطله ، حجره : کاشانه مرغان .
 ع.ا. — کشف ایدن ، میدانه
کاشف | چیقاران : کاشف اسرار .
 [فا. — (ت : کاشکه) . آوزیو ،
کاشکه | تمی ، تحسیر افاده ایدر : نه

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or a page from a manuscript. The text is written in a dark ink on aged, slightly yellowed paper. The handwriting is dense and fills most of the page.

Handwritten text in a cursive script, continuing from the left page. The text is written in a dark ink on aged, slightly yellowed paper. The handwriting is dense and fills most of the page.

شکل و چچکله منقوشای حاوی اولان :
کتابلی طوان ، کتابلی قاپو .

کتابی [ع.ص. کتابه منسوب و منعلق .
کتاب ساویه به اینانان . بر آدمک
کتابری عافظه به مامور . نقشی هندقاشی .
کتابیه [ی.ص. آغاچلرک ارج قاروغی ،
کاغد پایدقزی اوز .

گتال [ع.ص. نشانی و قولانی پاولاق بز .

گتان [ع.ص. (ت : کتن) . معتدل
و صیحاقل مملکتلرده یتیش بر
نبات که ایالفندن ایلیک یایلار ق دایانقلی
منسوجات طوقونور . بوندن یایلان بز .
تذمی : برباتک وردی تغم . بوتقمدن
فن ترسمیده قوللانیلان و بذر یاغی دین
پایشقان بریاغ چیقار . دانه سی طبابتده
خفیف مسهل کبی ، متقو سی مدرر کبی
قوللانیلیر : اونندن مسکن یاقیلر یایلیر .
— حلواسی : کتن ایلیکنه بکره یین معروف
تل تل حلوا . — لایه سی : تخمک صو ایله
قاینالمشی که مسکن و ملین کبی قوللانیلیر .
ص. کتن بزندن یاقش : کتن مندیله ، کتن
چوراب . * کتابچک : دکرز یوصونک
ایجه برجسی .

گتاب [ع.ص. کتیه لر ، عسکرلر ،
گتاب اوردور . ب : کتیه .

گتب [ع.ص. یازمه ، تحریر . کتب
و تحریر ا : یازمق .

گتب [ع.ص. چ. کتابلر ، ب : کتاب .
* کتبخانه : کتابلرک حفظنه
مخصوص بر : کتابچی دکانی ؛ هومک کتاب
اوقوماسنه مخصوص محل ؛ کتاب طولای .

گتبه [ع.ص. چ. کاتبیلر ، یازخیلر .
ب : کاتب .

گتبه [ع.ص. اوی یازدی معناسنه اولوب
بعض کتاب و سائر نهاینلرنده
(کتبه الفقیر) شکنده کورولور ، بونی
قهر یازدی دیمکدر .

گتخدا [ع.ص. (ت : کتیا : کاهیا)
برقوناق ویا دائره نک ویا بر

صنف ایشچینک بوتون ایشلرینه باقان وقاریشان
امین کیمسه : فلان پاشاک کتخدانی ؛
قایقچیلر کتخداسی . قیو — سی : بردارنه نک
ایشلری تعقیب و تشریح و طیفه سیله موظف
کیمسه . کوی — سی : مختار ، قوجه باشی .
چ. باشق کتک ایشلرینه قاریشقی ایسته یین :
کهایمسنک ، نه قاربشیپورسک ؟

گتف ، گتف [ع.ص. اوموز . کورک
چ. آستای .

گتفی [ع.ص. (ت : کتفی) . اویدر .
مه در . ذوغرسی کوفیه در :
باشی و اوموزلی اوزتن اورتو . ب : کتفی .

گتله [ع.ص. ییفین ، کومه ، رگام ،
چامور و سائر ییفینی . چ. کتل .

گتم [ع.ص. کیزله ، صاقلامه ، نمر صاقلامه ،
کتان : کتم اشراو .

گتمان [ع.ص. نمر صاقلامه ، کیزله . کتم
کلمه سیله عینی معناده در .

گتن [ع.ص. ب : کتان .

گتوم [ع.ص. کیزلین ، صاقلایان ، ستر
طوتان : چوق کتوم بر آدم .

گتیه [ع.ص. عربجه دهواری مقروضی ،
یازی ، دیلوما ، امرنامه

معناسنه ایسه ده بز اوردو و عسکر معناسیله
قوللانیوز : کتیه بجوم . — پروز : اوردو
یسلین . چ. کتاب .

گتیرمک [ع.ص. کلدزمک ، کلدزمک .
اوزاقدن یقینه سوق و نقل

ایتمک ، جلب و احضار ایتمک ، سوق و ایصال
ایتمک : کایرکن بزده ایکی اوقه چیلک کتیریکز ،

چنایی عکمه یه کتیردیلر . ایراد ، نقل ،
ذکر ا : بزمثال کتیرکز . قومق ، صوقق :

میدانه کتیرمک . اویدرمق : قاشی دالی
دالنه کتیرکز . قلب ا ، چورمک ، دوندز .

مک : فلاک بز ی بو حاله کتیردی . سبب
او : بوروز کار یاغور کتیرو . ایکی اوجقی

بربره — : اواره ا ، باشاومق . ایغانه — :
ایندیزمق ، حایات قاندرمق . خاطره ، ذهنه ،

عقله — : خاطر لاق ، دوشونمک . دوت اوجقی

کچر [ص. راج] تداولیدن، تداول؛
کچر آچیه. مقبول، رواجی،
صالحیه، آرائیه، کچرال.

کچکین [ص. کچمش، چوق اولش.
پاشلی، اختیار.

کچلتمز [ص. مروری ممکن اولمایان.
ترک اولونماز، راقبلاز.

کچمز [ص. تداول ایتمز، دورومز.
قلب، آبی اولماز، غیرساری.

کچمک [ص. بر بردن مرده کیتک،
مرور، کیتک، اوکوزک

اوکندن کچدک. بیتک، پازیکدی. نفوذ
ایتک، کچرملک: صوغوق جکره کچدی.

عقوا: جناب حق قوللینک کنهاندن
کچر. ترک، ا.، برالق: خویلو خوبندن

کچمز: خویی برافاز. مقبول و معتبر،
آرائی، سودوملک: بواره بوراده کچمبور،

اومال آناضولیده کچر. نفوذ و تأثیر،
بنم کیمسه: وزم کچمز؛ سربک نازکمز

اوکا کچر. آبی او، صاوشق: بوختلن
چایق کچر. سرایت، ا.، بولاشق: عجا

بکا بوختلن کیمدن کچدی؟ جریان، ا.
آلق: بوشردها زهر لردن کچر؟ زاللاو،

قالقم: اونک موداسی کچدی. سبق، ا.:
بجی، ذکری کچمک. بر بره، بر مقامه

اونودمق: سز کوشه به کچک. کلوب
کیتک: اولر سز کلهدن اول کچمشلردی.

برطرلدن کچروب او برطرلدن چیقق: بر
ایلیک ایکنه به کچمبور. انتقال، ا.: او

چفتک اوکا باباسندن کچدی. تقدم، ا.:
کرده برالق: اونک آبی هیس کچدی.

بجاوز، ا.، آشق: حدودی کچدی، ساعت
بری کچدی. فایاق، آتلامق: اوراسی

کچ. آله: باقه لایق: آله کچر-کورور؛
تصیب و میسر، تصادفاً تصرفه کچرملک:

آله آبی بر اوتوموبیل کچمشدی. ایش
ایشدن: هرشی اولوب بیتک، فرصت

فوت او. ایلمی: تقدم، ا. بر برنه:
تلاشه دوشمک. تا: ان باقه: عجوب
اولق. جاندن: اولو راهی او.

بره: وار قوتی قوللایق، دنیایه:
دوغورمق. دیله: تشریح، ا.، علینده

سوز سوبلتمه: سبب اولق. رودا:
هشق ایله سومک باشلامق. سوکی: حسن

صورته تماملاق. سوکی کتیره مه.
ملک: ایداره اوغراق، وارشی نائب ایتک:

یتره مه ملک، باباماق. دیله: اجرا،
ایضا، تدویه ایتک. کری: اعاده ایتک.

کولش: حیوان ایکنده کرنی تکرار آغزیه
کتیره دک متصل چیکنه ملک. مج، عینی سوزی

تکرار تکرار سولک. مراق: برآز
عقلنک موازنه سی بوزمق، بعضی اهمیتز

شیئری درین دوشونمک قالقمق. ندامت
: پشیمان اولق. یونه: اصلاح

ایتک، دوزه لیک. یوله: دوغر یوله
سوق ایتک، قادیرمق. حق کتیره:

نه کوز، یوق، الله ویره! مت، کتیرملک.
م. کتیرملک. مت. م. کتیردلمک.

کشاف [ص. صیاق، قالیناق،
تخالل. قریلق. قبالی،

خشونت، غلطت.
کثرت [ص. چوقلق، بوللق، زیاده.

لوژده، کثرتله: چوق، یک زیاده.
کثرتلی: چوق، زیاده.

کثیر [ص. چوق، بول. المال: مالی
چوق. الوقوع، وقوعی چوق.

کثیف [ص. صیق، طوق. قالین،
ارمین، غلیظ. قریو. شفاف

اولمایان. قبا و نزا کتمز.
کج [ص. ایرکن اولمایان، وقتمز.

قالق: کجیکملک. ار: ناسل
اولسه برکون، نه وقت اولسه: آر کج

هرکس اوله کچدو. * ریم کچندن ورسین:
سوکریه برافسین. قام، اکری، چایریق:

بین: اکری باقان، غرضکار: آندیش:
چایریق دوشون، بدخواه.

کجیکمک [ص. کج قالق، بربرده اويا.
لایق، تاخر، م. کجیکدیرمک

مایوس او ، فداکاری ایتمک . کندیندن
 —: بالیق ، بخود او ؛ دالمق ، اویوغلامق .
 کولدن —: خاطرلایق ، قلبه دوغق . واز
 —: صرف نظر ا . جائق . ویز —: قولاق
 آصاق ، دیکله مه مک : یر ، یرک دینه
 —: چوق محبوب او ، اوتاق . * کچمش
 لوله : خسته ، قضا صاوشدیرانه سوله ن
 دعا و تبریک ؛ آرتق افرصق بولامازسک ،
 او ایش چوقدن بیتدی . * کچ ! : بکا
 باقه ، قولاق آصه ، اهمیت ویرمه ! مه .
 ب : کچیرمک . م . کچلمک .

گچن [م . مرور ایدن . آقال ، اوزایوب
 کیدن : تارلانک ایچندن کچن
 دره ، یول . سبق ایدن ، سابق : کچن
 سنه . — ماضیه قاریشان شی : کچن
 اونودولور . * کچنلرده : بر مدت اول ،
 براق کون اول : کچنلرده بررؤیا کورمشم .
کچه [م . ویا کیچه . یوکدن طوقونارق
 دکل دوکوله رک پاییلان عبا . دو-
 شه مه سریلن یوک ویا اوت یایی ،
 منسوج ، حالینک طوقونارق پاییلان انجه سی
 و خاوسزی . — کچه دن یایلش : کچه کلاه .
 — اومق ، — لشمک : آل ، وایاق . اویو-
 شوق : یوک ، صاج بربرینه ایجه یایدشارق
 کچه حالی املق . — کلاه ا . : رنه سی
 رفع ایله قیافتی صویوب طرد ایتمک .

کچه [ح . کچه رک : واپور ساعت بشی
 اون کچه قالیبور .

کچی [م . معروف حیوان ، ایکنجی قاییدن
 کچی [صوکره کی دیشی کچی .

کچید [م . کچه جک یر ، یول ، مجرا ؛
 عسکرک قوماندانلرینک اوکندن کچمسی ؛
 زبازدی : رسم کچید .

کچیرمک [فت . ویا کچیرمک . امرار ا . ،
 او برپانه نقل ا . : بوکون طویلری کویریدن
 کچیره جکیر . تجاوز ایتدیرمک : طوقلر کزی
 باغچه مه کچیرمک . طور دیرمق ، تسکین

وایی ا . : علاج باشمک آغریاسی کچیردی .
 نفوذ ایتدیرمک ، دیکلمک : اوکا — سوزخی
 کچیره مدی . ندول ایتدیرمک : بو پاره یی
 کچیره ییلر میسکز ؟ چایدیرمق ، صرف نظر
 ایتدیرمک : اوی فکرندن کچیرمق . بر
 یاندن صوقوب او بریاندن چیقارمق ، طاقق :
 ایکنه یه ایلیک کچیرمک . ایکنه صوقق :
 خنجری قلبه کچیردی . سورمک : بر قات
 بویا ده کچیرمق . قابلامق ، اورتک :
 شوپورخانه بریوز کچیرکن . طاقق : چر-
 چیه یه جام کچیرمک . آله — : یاقالامق ،
 طومق ؛ نادر برشیته صاحب املق . حسابه
 — : م . وپ ایتمک . دیش — : فنالقا .
 مسلط او . ذمته — : امانت پارایی بیگ .
 ذهندن ، خیالندن — : تصور ا . ، دوشونمک ،
 قورق . قیلچندن — : اولدرمک ، کسمک .
 قیروب — : چوق مقدارده اولدرمک ،
 تخریب ایتمک . کوزدن — : یوقاریدن آشاغی
 سرعتله وسطیجه معاینه و مطالعه ا . ،
 اوتومق . کوکس — : محزون و مایوس او .
 تاوه ا . ، ایچ چکمک . مه کچیرتمک . م . کچیرلمک .
کچیشدیرمک [فت . دفع و برطرف ا . ،
 قضا کچیشدیردی . سکوتله — : جواب
 ویرمه مک . م . کچیشدیرلمک .

کچیم [م . امتزاج ، معاشرت . رواج .
 بویوک بوتون زره ، جوشن .

کچینمک [فل . ییوب ایچمک ، یاشامق ؛
 سعینک ثمره سیله کچینیور .
 باشقه سیله برلکده یاشامق ، امتزاج ، معا-
 شرت ایتمک : ایکی قارده ش ایی کچینیورلر .
 مه . کچیندیرمک .

کچینمه [م . امتزاج ، معاشرت . کچینه .
 جک آه باب ، دیرک ، معیشت .

کچینه جک [م . اسباب معیشت ، یاشا-
 مغه مداراولان شی ، کلیر .

کچال [م . کوزه کیمی . کوزه سورمه
 چکن .

کچالت [طبیلیکی . سورمه جیکل .

کوزه هکیمدی ، کوز

مستطابك وقفه عائد رسی . • تولى
كديكى : كده پير ، زى كين طول قلدين كه
پارامى ايمنون از دواچه طبع اولونور .
• آستيك ديشلى : كديك احمد پاشا .

كُذا [ا.ق.ه. بويه ، شويه ، عبي سو-
لر كده ، او وجهه ، اوبله به ستر
كيشمكى استيور كز ، بنده كذا : بنده
يتك استيورم . كلك ، هكذاده عبي
معايدو .

كُذاب [ا.ق.ه. چوق يالان سوله ين
يلاجى .

كُذاب [ا.ق.ه. حامض آذوت دينل سوت
برمايع كه عاشمير كده پارار .

كُذار [ا.ق.ه. كچه ، كچيش : كشتو-
كزمه ، طولاشمه ، سياحت .

• آدا ، ايضايدن ، بچرن ، اوده ين .
دم- : وقت كچيردن ، جزيه- : وركى

ورن . • وهكذار : كچه جلك بول . شكر
- : آداى شكر ايند ، متشكر . كار- :

ايش بچرن . مصلحت- : ايلچى ، سفير .

كُذارش [ا.ق.ه. كچه ، كچيش : كذارش
حياتدن بوسرى آكلادم كه

بن- ممت برديدنه نك سكونه انفلايدو .
[ا.ق.ه. كچيرمى ، كچيرن . •

كُذارنده [ا.ق.ه. كذارنده آيام : وقت كچيرن .
[ا.ق.ه. بوش لاقيردى ، معنايز

كُذاف [ا.ق.ه. سوز ، لاف : لاف و كذاف :
ايشته او قدودر اول حكايت - باقىمى

كُذاف پناهات .
[ا.ق.ه. يالان دروغ : افترا ، چتان .

كُذب [ا.ق.ه. كذب- : يالان سولك .
[ا.ق.ه. كچه ، كچيش : مرور .

كُذر [ا.ق.ه. كين . • وهكذر : كچه جلك
بول ، كچيد ، مر- : كاه : كچيلن بر ، بول .

كُذران [ا.ق.ه. كچيجى ، كچن . كچه ،
[ا.ق.ه. مرور . - اولان : كچن .

كُذشت [ا.ق.ه. كچه ، كچيش . • كچن .
[ا.ق.ه. - : ايساك كوزوب

كچيردى شيلو ! بوشى شيلو حوى حكايه .

كُحل [ا.ق.ه. سورمه ، كوزه سورولن
بويار . كوز علاجى .

كُجبل [ا.ق.ه. اصل ، جنس آت ، كجبلان .
[ا.ق.ه. كجبل .

كُك [ا.ق.ه. چاليشمه ، سى ، چبالمه .
[ا.ق.ه. - : ال اكمى .

كُكدا [ا.ق.ه. دهنجى ، سائل . يوقول ،
[ا.ق.ه. فقير . • كدايان .

كُداخته [ا.ق.ه. آرمش ، مذاب .
[ا.ق.ه. آريدن . ياقان . محو ايدن .

كُداز [ا.ق.ه. - : تحمل اهدله ميه ين ؛
طاقت- : طاقت كنيرله ميه ين ، داپايلا .

يان . • يانه ، سوزش : سوز و كدازله
يالوار يوردي : پانه ياقلا .

كُدر [ا.ق.ه. غم ، درد . قايغو ، تاسه ،
[ا.ق.ه. خبرت ، ملال ، چان- : تيمى .

- ايتك : بوق صللق ، دوده دوشمك .
- ورمك : چان صيقتى ، دوده دوشورمك .

- لئك : هكدر ار . تاسه لائقى . - لى :
مقوم ، مكدور . • اكدار .

كُديشمك [ا.ق.ه. قاشينمق ، كچيشمك ،
[ا.ق.ه. كچيشمك : آرجى كچيشور .

كُدمك [ا.ق.ه. اوعق ، چتمك ، كرمك ،
[ا.ق.ه. ديش ديش ايتك .

كُدورت [ا.ق.ه. چان صيقتيمى ، غم ،
[ا.ق.ه. بدبختلى ، ملال . بولايقلق

(مايخ) . طونوقلى (دك) .
[ا.ق.ه. برشيت مخصوص اولان بر ؛

كُده [ا.ق.ه. خانه . • ميكدنه : ميخانه .
[ا.ق.ه. قاره طونان مفرى حيوان ،

كُدى [ا.ق.ه. پيسى . قسط . آرادن قارا-
[ا.ق.ه. بوزوشمق ، مناسبته خلل كلك .

كُدى [ا.ق.ه. بونوك . چيچيشمه و كچير
[ا.ق.ه. قوللايلير : سى كدى سى !

كُديك [ا.ق.ه. چنتيك . يقيق بر ، فرجه ،
[ا.ق.ه. آستيك ، قصور ،

قصان ، كوشه ، بوجاق ، دائره رده خصوص .
[ا.ق.ه. خدمت وظيفه . انسانه ويريلن

دسنگاه امتيازى ، ياتنه . بعض ملك

[The page contains dense handwritten Arabic script, which is mostly illegible due to fading and blurring.]

[illegible]

غل . ها : كرك او كرك بو . * كركلك :
ياورلق ، لزوم ، وجوب .

كركدن [فاه . وحشی بر حیوان . بو
حیوانك بورنده کی بوشوزی .
بو . بوشوزدن یابیش اولان .

كركس [فاه . آق بابا ، سر .

كركف [س . نقش ایشلمكه مخصوص
دوت آياقلى آلت . — ایشلمكه :
وآلك اوزرنده قاشنه نقشلر یاقی .

كركمك [ا . لازم و مقضی اولمق ، لایق
او ، یاقیشمق ؛ بوسزه كركم .

كركنس [س . اوفاق بیر تیکی بر قوشكه
قتادلرینك آتنده ماوی ،
قیرمهی توپلری وارد .

كركی [س . كره جك آلت . * حمله كركیسی :
كوزك چكك آياغی دایادینی قشنه .

كركی — بوشوك بالطه .

كركین [س . كركش ، قورولمش . چكلمش ،
بوزولاجق ، قویاجق درجه یی
بولمش : كركین مناسبات .

ككرم [ه . طبیعت و خوی كوزلكی ، عزت
نفس . آ . آلت ، نجابت . سخا ،
سخاوت ، جومردلك . لطف ، مرحمت ،
احسان ، عنایت . * كرمكار : كرم
صاحبی ، جومرد . * كرمكارانه : لطف
و كرمه ، كرمكاره یاقیشیر صورنده .
* كرمکاری : كرم صاحبنه خنسوب ؛
جومردلك ، سخاوت : ابراز مائر كرمکاری .
* كرمكستر : لطف و كرم ایدن .

ككرم [س . باغ ، آصه . چه كروم .

ككرم [فاه . صیجاق ، حار . مقابلی :
سرد : كرم و سرد .

ككرما [فاه . صیجاق هوا ، حرارت :
سرمه كرم . مقابله : سرمه .

افراز ویا فراز : مغرور ، متكبر . — بند :
بویون باغی ، قلاذه . — كش : مركش ، معند .

گردون [فاه . نلك ، آمان . س .
[دوتن ، دور ایدن .

گردونه [فاه . آرایه .

گوده [فاه . یابیش ، ایدیش ، معمول .
[تالیف : تالیف اولومش .

گوز [فاه . اوزون صاپی ده برطوبوز .

گورسته [س . ب : كراسته .

گورسینه [فاه . آج ، جوعان ، جالع .
* كورسنگی : آجلق ، جوع .

گورسی [س . اوستنه اوطوریلان شی ،
[صندالیه ، ایشلمكه . نخت ،
آریكه . خواجهرلك اوطوروب درس و بردیگی
یوكسكجه محل . قاعده . مركز ، مقر .
عركش آلتنده بر طبقه صفا . * كورسیلی :
هتین و اوطور قلی : كورسیلی یازی . چه كراسی .
[س . حیوانات بختره نك میده سی .
كورش [دیشیده آلت تناسل . معده ؛
قارن . چه كروش .

گورشمه [فاه . ناز ، عشوه ، جلوه ،
[غزه ، قاش و كوزله ایشارت .

گورفت [فاه . طومعه ، یاقه لاهه . س .
[بربری ایچنه كیرکین ، قاریشیق .
نای دینلن موسیقی التتلك بر نوعی .

گورفتار [فاه . طوتولمش ، یاقالتمش .
[دوچار ، مبتلا ، دوشگون .

گورفته [فاه . طوتولمش ، آلتمش اولان ،
[طوتوقون .

گورك [فاه . قورت دینلن حیوان .

گورك [س . یاقیشیر ، لائق ، شایسته ،
[شایان ، اوسزه كركدر . لازم ،
مقتضی ، یارار : سسنگ نهكه كرك . *

طور مایگز . — قالمق : یتیمه مه مک ؛ تأخیر
ایتمک ، وقتاً صرف نظر ایدیلوب اجرا
اولونماق : بزم ایش کری قالدی ؛ خالی ،
فارغ اولوق ؛ کجیکمک . — قومق : تأخیر
ایتمک ، صوکره برالق . — کلمک : هودت
ایتمک . — کیتمک : رجعت ا. ؛ تدنی ا. ،
آشاغیلامق ، فنا لاشمق : بوایش کری
کیدییور . — ویرمک : رد و اعدام ایتمک .

کریال

[ف.ا.ص. آغلایان ، باکی . آغلا-
کریان] بارق . — اولوق : آغلامق .
[ف.ا.ص. یاقه ؛ جیب . چاک :-
کریبان] یقه نک بیرنلماسی . — چاک :-
یاقمی بیرنیش ، آیوس ، مکدر .

کرمته . — تلخ اولان ، غاری .

[ع.ص. ایلک ایتمسی سون ،
ایلک ایدن ، خیرخواه . کبار
خویلو ، امیل ، نجیب ، حبیب ، شریف ،
جلیل . جوهره ، سخی . شهر ، مشهور .
لطیف (یوز) : وجه کرم . * کرمانه :
کرعه یاقیشاجق طرزده ، کرعه لافق
وشایسته . ج. کرام ، کرماه .

[ع.ص. کرمک مؤنثی . — منتخب ،
کرمه] کزیده و قیمتدار شی . قیز ،
قیزاولاد . وجود ک قیمتدار برلرندن هریری .
* کریمتان : کوزلر . ج. کرام ، کرانم ، کریمات .
[ع.ص. یاخود یانک تشدیدله :
کریوه] کرینه . کره نک اسم تصغیری .
کوچوک کره ، کوچوک یووارلاق شی .
ج. کریوات .

[ف.ا.ص. از ستم قلمق . آغلا-

كوئورومك، دولاشدېرمىق. كوئورومك، كۆيلىم. قاز. سىجىلوب، انتخاب، ئوتۇش،

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

کَشت [فا. س. سیر و تماشا ایتمه ، کز مہ .
و کذار : طولاشمہ ، سیاحت .

کُشته [فا. ص. اولدیرلش ، مقتول . ج .
کشتگان .

کشتی [فا. س. کبی ، سفینہ ، مرکب بحری .
— نشینان : کیمده بولونالار .

کشتیمان [فا. س. سفینہ رئیس ، قپو-
دان ، کچیجی ، ملاح .

کشف [م. ا. آچمه ، اورتولو شیئی
میدانہ چیقارمه . بر سر ی حل

ایتمہ . مجهول بر شیئی بولوب میدانہ چیقار
مه : آمریقانک کشتی . اطراقیلہ تدقیق

و معاینہ ایتمہ . بر سر من طرف الله بر آدمہ
إلهام اولونمہ . یکی یاپیلاجق ویا تعمیر

ایدیلہ جک بر بنانک مصارفاتی اولدن تخمین
و تقدیر ایتمہ . دشمنک احوال و اراضیمنی

تدقیق و معاینہ ایلمہ . کشف ایتکم ایچون
کیدن . * کشتی : کشفہ منسوب .

کَشَفَات [م. ج. کشف ایدیلوب میدانہ
چیقاریلان شیئر . اختراعات .

کشیش [فا. س. واهب ، پایاس ، تارک
دنيا ، قارا باش . — داغی :

برو-ه نك يانده کی یوکسک داغ ، اولچیوس .
— خانه : کشیشلرک اقامتہ مخصوص محل .

* کشیشلمہ : جنوب شرقی روزکاری .
[م. طوپوق کچیکی . اوپون زاری .

کَغَب [م. سکر یوزلو جسم . * کعبنہ
وارمق : برینک آشی و مساویسی ایلحق :

کیمسه اونک کعبنہ راراماز : فضل و مزینجه
اوکا بکزه به من .

کَعْبَه [م. مکده کی بنای مقدس .
* کعبتین : کعبہ و مسجد اقصی .

کَغَك [م. ویا کفک . حلقہ شکلنده
چورک . اصلاً عربجه دکلدور .

کَف [فا. س. کوپوک : موجہ کف
نثار .

کَف [م. ال ایچی ، ال آبه سی .
بیلکه قدر ال . ج. کفوف .

کَف [م. بر شیئدن اوزاقلاشمہ ،
چکلمہ . — ید : ال چکمه .

کلید اور مق؛ بربر؛ ر و ربط ای .
م. ل : کلید (ز دی : . . .
لی : کلید قبا ، بربر .

[۵- بر زنده ایدن - و
ك - ع - م سى ، ز]

Handwritten text in the left column, likely a list or account, written in a cursive script. The text is dense and fills the column from top to bottom.

Handwritten text in the right column, continuing the list or account, written in a cursive script. The text is dense and fills the column from top to bottom.

کُمَکَشْتَه فَا.ص. غائب اولمش ، ضایع .

کُمَنَام [فَا.ص. نام وشانی قلاماش ، آدی باتمش .] اِسْمی اونودلش .

کُمَنَد [فَا.ص. وحشی حیواناتی طومق ایچون قوللانیلان اوجی ایلکلی اوزون ایپ . کیمک یولاری . کوزلک زلفی .

کُمَنَه [فَا.ص. کورلری بولاندیران قره . مزریق . قاراصو دنیلن کوزعلتی .

کَمَوَز [فَا.ص. لسانخزده کیمبون دنیلن حبه .] بری : قره سان کیمبون .

کَمِی [فَا.ص. دکنز ویانمرلرده انسان واشبا نقل ایتمک یارایان بویوک تکنه

کیمی شیء ، سفینه ، کشتی ، مرکب . * کیمیجی : کیمیجی ایدن ، کیمی طاققه سی ، بحریه لی .

کَمِیَّت [فَا.ص. ویا کیمه . مقدار ، عدد : کیمی معلوم دکل . ج . کیمات

کَمِیَّت [فَا.ص. قویو طوری (آت) . قرمنی شراب . بلبل .

کَمِیرِمک [فَا.ص. دیشله قازمقی ، اویغق : فاره تختلری کیمیر .

کَمِیک [فَا.ص. انسانلرله حیوانلرک وجود لرینک کراسته - خ . تشکیا ، ایدن

کَنَار [فَا.ص. قیی ، چوره : بڑک کناری ، چایرک کناری . ساحل : دکنیز

کناری . کرشه ، اوج ، اوجرایر : برکناره . چکلمک . قوجانلامه ، آغوش : بوس وکنار .

چرچیوه ، بریشی اِحاطه ایدن چیزکی وسائر . قیییده بولوتان ، اوجرا : کنساریر . ب : درکنار .

کَنَارَه [فَا.ص. کنار ، قیی . ساحل . کنار باصقیسی . قصاب چنکلی .

سَلَحْخَانَه ، قناره .

کَنَاس [فَا.ص. سوپوریجی ، سوپرو . تنیجی ، چویجی .

کَنَام [فَا.ص. مسکن ، آرامگاه . قوش . یووا سی . آرسلان یتاغی ، این .

میشه ، یشه . چاییز . نونک تشدید جائرده .

کَنَان [فَا.ص. ایدرک ، ایدن ، ایدیجی . ناله : فغان ایدرک .

کَنَاه [فَا.ص. ویا کنه . جزای موجب اولان عمل ، اثم ، جرم ، ذنب ،

سیئه ، خطا ، عصیان ، معصیت ؛ جناب حَقِّک امرینه موافق اولمایان فعل : الله کناهلرخی عفو ایستین . = ایشامک : آخرتده نازا : کورک برحرکت .

سولکویه دایانپور؛ استانبول خلقی یرنه
استانبول کبی که امک، سولکو، استانبول
کله لری پارا، عسکر و خلق کله لرندن
کنایه در. دولایسبله سوله بن طوقنایی
سوز؛ بخ بر طاقم کنایه لره خیالامق
المستوردی. برمنایه مخصوص اولایوب
هرکس و هرشی حلقده ایراد اولونابیلن
کله. — لی: طوقنایی، ایغالی.

گُنبد [فا. قبه. مدور سقف و یا
طاران. قبه سبا. مدور قاق.

گَنَت [ا. آغاچلرک اذ یرئرینه خاوجا
اورولان مختلف شکلده باقیر و یا
برنج لوحه. * کنتلهک: بربرینه صلیجه ربطا.

گَنج [ا. تاز، اختیار اولمایان،
شاب. کوربه: گنج آغاچ. *

کنجاشمک: گنج او. * کنجک قوت
و طراوتی آتی. * کنجک: تاز، ک
شیاب؛ کنجک زمانی.

گَنج [ا. خزنه، دینه.

گَنج [ا. کوشه، بوجاق، زاویه؛
کنج عنت، کچ غربت.

گَنجیده [ا. صیفش، صیفدرلش.

گَنجینه [ا. خزنه، دینه: گنجینه
الطف و احسان.

گُند [ا. قیصه و بیجیمز، قوات
کمز، کور. ب: قوت.

[ا. ویا.]

دکل: کندیس کادی. — کندیمه: تک
باشه، یالکز اوله رق. — کندیمزه: بز
بزه، ایچمزه باشقلری قارشمه سیزن.

— کندیکزه: سز آرا کرده، ایچکزه باشه.
لری قارشدیرمق سیزن. — باشه: کند.

یلکندن، کیمسه تک مداخله می اولمق سیزن،
یالکزجه. * کندیش بکنمش: خود ایشده
مغرور. * کندیش ییلمک: حدیش ییلمک،

خیر و عارف اولق. * کندیش ییلمز:
بی خبر، غافل. * کندیشدن کیمک:

بالیق، غشی اولق. — کندینه کیمک:
آلیق، عملی باشه کیمک. * کندیشدن:

کندی رأی و تشبیه، کیمسه تک تشویق
و اجباری اولمق سیزن: کدیشدن کادی.
* کدیلک: ذات، نفس؛ کندیلکندن:

کندی باشه، کدیشدن، رأی خودیله.
— کدیر: کدیر صایندن اعمال ایدیلن
کندیر [برزوع کتن قناب.

گَنز [ا. خزنه، دینه. دمیرقاصه.

— گَنز: آسکی فیکه قطعه سنک
کنعان [اسی: ارض کنعان.

گَنف [ا. بان، چالب، طرف،
ناحیه، جناح، قناد، حمایه،

وقایه، حفظ، سیانت. چ. اکناق.

گَنف [ا. آبدستخا، آباق یولی.
— عربجه کنف دن غلط.

گُنگ [ا. یوکسک ریشک تپه می،
— ذروه، قونک،]

مرکزینه آچیلان دایکک اطرافنده بولونان
کندی جنسندن قبارتغه چرچیوه. بطن ،
لسل ، ذریت . * کوپکلنمک . کوپک پیدا
ایتمک و قاوئی شیشمک ؛ مارول و سائر
کوپک باغلامق .

کوپکلن [س. اوفاق کینچ زاغار، کوپچوک
کینچ آو کوپکی .

کوپ [س. طوبراقدن یاپلش اغزی
دارجه بویوک قاب : صو کوپ .
* بویاجی کوپ : ایشک سرعتله کوروله-
میکدن کنسایه اولور : او ایش
دها بیتدیعی؟ - دور باقالم، بویاجی کوپچی
بو ! * کوپلره بینمک : چوق قیزمق ،
حدتدن قودورومق .

کوپرو [س. ویا کوپری . بر صویک ویا
چوقور بر یرک بر طرفندن دیگر
طرفته یکمک ایچون آخشاب ، کارگیر ویا
دمیردن یاییلان یول . آصمه - : ایکی
اوجنده کی مسندلره دمیترلره اصلمش اولان
کوپرو . کوپری کبری شکلنده اولان شی ؛
بورن کوپروسی . کیلرده قوماندان و قایمانلره
مخصوص یوکسکجه محل . * کوپریچی ؛
کوپرو یایان و قوران .

کوپروچک [س. ویا کوپریچک . کوکسک
ایقیننده بولنان کیمک ، کوپریچک کیمکی .

کوپشته [س. برکیمک اطرافنده کی دمیتر
لرک اوستنه کچیرلش اکیلیجه
قورقولق تختهسی ؛ مریودن کنارلرنده کی
پارمقلقلرک اوسته اوزادیلان آغاج و یا تخته .

کوپک [س. معروف حیوان ، کلب ،
ایت . حقارت تعبیری ده اولور ؛
کوپکلک بری ؛ یراق شو کوپکی ! - اوغلی
(ت : کوپوغلو) ، - اوغلی - : خائن ،
آلچاق ؛ قورناز ، حيله کار . - اوغلیلق
(ت : کوپوغلولق) : خیانت ، إهانت ؛
قورنازلق ، حيله کارلق . - دیشی : اوک
دیشلرک یا لرنده کی دیشلرک هر بری . -
کچی : آلچاقچه ، ذیلیانه . - همهسی :
قولتوق آلتنده چیقان چیبان . * کوپکله مک :

[س. دیب ، قهر ، غور ، عقی .
رشیکلک آک یوکسک نقطهسی ؛
اوج ، ذروه . نهایت ، هتیا . جوهر ،
ذات ، هین . * کهنه وارحق : بریشی
آک درین نقطه لرینه قدر تمامیه قاورامق .
آکلامق .

کُنه [ف. کناهک عفتی . ب : کناه .
* کنه کار : کناه ایشله یین .

کَنیز ، کَنیرک [ف. جاریه .

کَنیسه [ع. خرسقیان معبری ، بیعت .
جماعت . ب کلیسا . چ. کنائس .
[س. ب : دوغروسى : ککیش .
دار اولمایان ، عریض ، اکل .

کَنیف [ع. کناوده بولنان قبالی
محل . آبدستخانه ، کنف .

کَنیه [ع. لقب ، أبو ، ابن ، ام ،
بنت لفظلریله باشلایان لقب :
أبو حنیفه ، ابن سینا . برهسکرك مملکتی
قاش و کوزیله بکزیلک رنکلی باباسنک
[س. منی ، تاریخ تولدیله تاریخ دخول
و تصدی کوسترن قید .

کَو [ف. ویا کوی . سویله یین ، دیین .
[است - : دوغرو سویله یین . کفت
و - : دیدی قودی .

کُوار [ف. ویا کوارا . هضمی و تناولی
قولای اولان . ماکولات .

کُواکِب [ع. چ. کوکبلر ، یلدیزلر .
[ب : کوکب .

کُوان [س. بزوع دیکنلی اوت ، قوغان
[اوت ، اؤدر دیکنی .

کُواه [ف. - . - . شاهد . * - واهی :
[شاهدلک ، شهادت .

کُوب [ف. - . - . آیان اوران .
* کوبان : اوراق : پایکوبان .

کُوبره [س. حیوانات پیسلکی . - ملک :
[طوبراغه کوبره قاریشدرمق .

کُوبک [س. قازنک اورتیه سندکی چوقور .
[مرکز ، اورته . بر لوحه نک

فئالاق. — لشمک : فئالاشحق ، برهاد بر
شکل آلق ، بوزولمق. مت. کوتولشدیرمک.
— شک : مت. حلقنده فئا سوزلر سويلوب
کوتو کوسترمک ، ذم و قدح ايتمک. ل. :
«مناماده» فئا برحاله دوشمک. م. کوتولشمک.

کوتور [مه. کورک و سرچمه اولان بر
وتقليد ايدر : کوتور کوتور اربک يوز.
— ده مک : بويله بر سس چيقارمق : تمیز
چاشبرلر کوتوردور.

کوتوردو [ويا کوتوردی. کوتور
ولوله : پائيردی کوتوردی ايمه من.

کوتورمک [اق. يقيندن اوراقه قان
و سوق ايتمک. و ياروب
آلق : برهمی ماجاغی کوتوردی. تحمل
ايتمک ، قالدیرق : حاسدر ، لائيردی
کوتورمن ؛ بويرنج دها چوق صوکوتوردور.
طاشيق : بوجمال يئر. ز. اوقه کوتوره من.
آلق ، [— ايتماق ا. : بوقاب آيچق اوج
اوقه کوتوردور. بچ. صوم : تاويل قبول
ايتمک : مسئله نك صوکوتوردور یری قامادی.
مت. کوتورتتمک. م. کيرتولمک.

کوتوروم [ص. فاجه اورغرامش ، آياقه
کوتوروم قالطوب بورويه مەين.

کوتوروف [ص. ويا کوتوردی. طيبدن ،
و اولچوسمز : کوتو و ازاتاق. ح. وزن
و تعداد ايتمه رک ، طارقی و اولچو ايله اولمه
يارق ، طيبدن : بوشايي کوتورور آلام.
کوتوک [— آغاچک بردن يوکسه ان
قالين قسى. آسمەنک کو-

کده سی. قالين اودون. آنا دائر ، اساس
دفتری. کور- : آياقده طورامايلاق قور
سرخوش. — کيامک : اويوشوب اودون
کبي اولن. — اسکی- : مجربە ديدە ، کون
کوروش. * همن کوتوکي : کنکار جهنمک.
کوتون [ح. هو. ويا کوتين. آرقه ارقه ،
کوتون کوتون کيدی سوردی. بچ. —

ييلان کويک کبي — يئمک ، قورقوب ذليل
بروضعينه دوشمک ؛ تاب و توانی کيئلک.

کوپورمک [اق. کونوک پيدا ايتمک.
قېزمتی ، قسودورمق ،
باهيرمق. مت. کوپورتمک.

کوپوک [— ايميدهلان و يا تهرک ايديلن
مايعادن حاصل اولان بياض
قېزاقلر ييغيب : صابون ، باغ ، سوت
کوپوکي : بهض قېزغين حيسوالرک بياض
صالياسی. حيوان ترشک بياضلانمیش. *
دکيز کوپوکي : لوله طاشی ؛ ترشيه جالان
ماي رنگ ؛ آلدردە قيزيل طون.

کوپه [— قاديئرک قوللر مه طالقدری
سوس. بهض حواللرک بوشندن
صارقان فضلەت. بچ. قولاغک — اولسون ؛
هيچ اونوما ، اوکا کوره حرکت ايت.

کوت [ص. اوجی کسيلوب قالينلاشمش
اولان ، سيوری اولمايان. مه. اور-
مقی تصور ايدر : کوت کوت قابو اورولدی ؛
پات کوت دوکيوردي. پاتا کوتاه ده دير.

کوت [ص. ميلمە ، دير. ديب. هو.
کوت [جسارت : کوتی وارسه کلين.
* طواق کوتی : اکثر يا آلردە چيقلان
سرت و اوراق قباريقلر.

کوتاپرفا [ی. — صومترا آلمه منده کی
کوتاپرفا [بويوک آغاچلردن استحصال
ايديلن وقانونچچوخه يک بکزه ين يايشقان
بر ماده. کوتاپرفا قابوللری يايغمه يارار.
قاده. ويا کوته. قيصه. — بين :
کوتاه [صوکنی دوشونمز ، تدبيرسز.

کوتک [ص. داياق ، صوبا. — آتقی :
دوکمک. — يکک : دوکمک.

کوتک [اق. اوکە قاتارق سورمک ،
— سوق ايتمک. اولتاتمق. صد
قلامق ، طومتق ؛ تعقيب ايتمک : آنا سنک
نصیحتی کودپور. کين- : کوده کی فئا.
لنی هيچ اونونماق ، داغما انتظام
حسی بيلمک.

کوتو [ص. ويا کوتی. فئا ، ابي اولما.
کوتو [ان. ح. فئا بر صورنده. —

کو چنیک [ص.] دارلش ، منفعل ، داور
[غین.] * کوچنیکک : دارغینلق .
کوجو [د.] تکانهنده کی ایپلیک طراق .
کوجوک [ص.] قوتسز ، ضعیف ، کوشک .
[— آی : شباط .
کوجه [ص.] قایندلش بوغداک بور .
[غلمشی ، بورغول نوعی : کوجه
تارخاناسی .

کوجین . ح. کبج ایله ، اضطرابی .
 کوج [- بریدن بریره طاشینمه ،
 نقل خانه . رحلت ، هجرت ،
 انتقال . او اشیاسی . قاج - : قادینلارک
 ارکسکردن قاجامسی .

کوجبه [س. داتما بریدن بریره طا.
شینان (قوم) ، بدوی .
کوجر [س. بر یرده طورمیان ، سیار ،
یری اولمیان : کوجرخانه .

گوچر مک [ف. نقل، هجرت است بدمرک.
 کوچر مک. ییوب یوتحق: قوجه قازی کوچردی.
 کوچک [ا. آلا رینه زبلر طافارق رقص
 ایدن. کمنج، باورو، کوچوک
 شی. دوه یاروروسی. * کوچکله مک: یاورولامق.
 کوچکن [ا. ویا کوچن. طاسارشان
 یاوروسی. بشکلی ملاوشان.
 قیر صا کساری. یر- = کوسیتک.

کوچمک [ف. بر یردن بر یرہ طاشینق،
نقل خانہ ایتک. رحلت و انتقال،
مہاجرت. اولک. وفات. ایچنہ ییقلمق،
چوکک، باتق: قوی کوچدی.

كۈچۈڭ [ھە. پاك كۈچۈك اولان :
 كۈچۈك يۈرۈم. كۈچۈمەنك : پاك كۈچۈك.
 كۈچۈرۈك [ھە. آز يۈرۈك كۈچۈك،
 كۈچۈرۈك : كۈچۈك.

كوچوك [ص. ويا كوچوك.. ويوك اولمايان،
ارفاق، صغير. ياشى آزه
كنج. اهميت وقته، آزا، دكر سزا، حقير.

کیتماک: إدبارده بولونمق ، نکیته اوغراق
کوتّه [فام. قیصه ، قصیر . ب :
کوتاه .

کونج [ع.ص. چسوق ، بول . جو مرده .
سخی . جنتده برنهرک اسمی .
کونج [س. قوت ، قدرت ، طاقت ، تاب ،
توان ، وسع ، اقتدار : کونجی
میخور . زور لقی ، زحمت ، مشکلات . الم ،
کدر . ایش = مشاغل ، غائله ، کاروبار :

ایشی کوجی جور وجفا دنیا کیمہ، قیلدی
وفا - یونس امرہ . ایش - ایتک : مشغول
اولق ، اوغراشلق . * ایشی کوجی یوق :
عاطل . ص . زور ، چتاین ، دشوار ، صعب ،
مشکل ، متعسر ، صارب : إظهاری کوچ
إظهاری کوچ . - ایتک : وار قوتی معرف
ایتک . * کوچنه کیتک : داراق ، خاطری
قالق . * کوچنه قوشلق : زورلاشدیرمق ،
آعسب ایتک . * کوچنی یکمک : نفس
امارہ غلبہ چالق . * کوچسومک : زور
لق کوسترمک . * کوچسونک : کوچلشمک ،
زور اولق . * کوچلشمک : زورلاشدق ،
مہ کوچلشدیرمک . * کوزلک : زورلق ،
صعوبت ، عسرت ، زحمت ، مشکلات ؛ فقر ،
ضرورت . - کیمک : مشکل اولق . * کوی-
جلشمک : زور و مشکل او ، کوچلشمک ؛
مہ کوچلشدیرمک . * کوچلہ : زورلہ ،
زحمتلہ ، دارا دار ، آئینق ؛ - قاوغہ
بوکن ، جوزھئی . - حال ایلہ ، - یلا :
یک زور ، یک چوق زحمتلہ . * کوچلو :
قوتلی ، زورلی ، قوی : کوچلو قوتلی بر
آدم . * کوچسنز : قوتسنز ، درمانسنز ؛
غائلہ سنز ، مشغلہ سنز .

کوچن [صرتی بیاض قارنی یشیل
سرکنسه بکزو برقوش .
کوچن [تویی کماله کله مش طاوشان
انیکی .

کو جنمک [ف. دارلق ، متفعل اوائی ،
خاطری قالسق . مت. کو-
جندیرمک . م. کوچنلمک . * کوچمه :
داوله ، انفعال ، اغبرار .

— چوق . ياورو . كوچوكلك ، صباوت :
كوچوككن برى تيتزد . — دوشمك :
عاجز قالب عجب اولق . * كوچوكلك :
كوچوك اولان شىك حالى ، اوقاللىق ؛ چو-
جوقلى ، صباوت ، طافوليت ؛ عجبويى
موجب ايش ، يانيشاز بر حركت ، شين ،
مار ، مذلت ؛ دوت چوجوقله قارى برشا .
نماز ، بومزك ايچون كوچوكلكدير . *

كوچوكلك : تذليل . كوچوك نظرله باقوب
اهميت وبرمهك . * كوچوكلو : اينده
كوچوكلى بولنان . * كوچولمك : كوچوك
برحاله قومق ، بويوك ايكن كوچوك ياقى ؛
اهميت وبرمهك ، اهميتى آزالتمق ؛ كوچوك
كوسترمك : قىزى بك كوچولتور . *

كوچولمك : بويوك ايكن كوچوك اولمق ،
اوقاللىق ؛ عجب ، ذليل بر وضعيت قبول ايتك .

كوچومئىچك [ص . بك كوچوجلك ، بك
اوقاجق ؛ بك سويللى .

كوذرى [ص . تربيه اولمش انجه ويومشاق
درى . كيكك دريىندن مشين .

كوذك [ص . كوچوك چوق . *

كوذوك [ص . قورورغى قوش ، ساط ،
نويسز ، اكىك ، ناعام :
كوذوك هندى ، كوذوك كوك .

كور [ص . كوزى كورمهين ، اغى ، نابينا ،
كورمز ، سقظ : بر كوزى كور

اولدى . كسكىن اولمايان : كور چاق . ضياىىز ،
قارا كلى : كور اوطل ، كور قندىل . چوز .

لوز ، قارشىق : كور دوكرم . غافل ، يخبر .
— ايه : برىك كوزى باغلانارق اوننانان .

چوقق اوزى . — اوغلى : حكايه لريله مشهور
بر شق ؛ تحكمتدن كىنايه اولارق قارى ،

زوجه . — بوغاز : اوپورلى . — دوكوشى :
كىسهك كىسهدن خبرى اولمىسزىن آلا .

ييك ، يكنه بايىلان ايش : بر كور دوكوشيدر
كيدىيور . — ميجان : كوستك . — قذىل :

عجب . بك سر-وش . — قاپا : دكرز امچنده
كورونمز طاش . — كورىنه : دوخونمىسزىن ،

هماكه ايتكمىسزىن ، بلاىىصر ، بدلالقه ،

— كوزلو : ناكور . — بول :
اوجى چيىلماز بول . — لك : كوزى كورمز
اولامك حالى ، كوز سقظلى ، غفلت ،
بصيرتسزلك * كورلتمك : كور ا . ! كوزى
سقظلامق : بودومان مىزى كورلتمك ؛
كسكىنلىكى كيدرمك : چاقى كورلتمك ؛
— ورومه ، شرف و اعتبارنه خلل ويرمك .

كور [ص . بول ، چوق ، مبدول : كور
انداز : كور سس . آچىق ، يوكلك ، شين
طالع . مه . بول بر شىك سرعنى ، طغىاني ،
حكايهسى : كورايىوب ، كورليىرك يىتملىق ،
كوركور ايشله مك .

كور [ص . خزار ، قبر . بيان اشكى .
— ستان : خزارلى ، مقبره .

كوراسو [ص . پورتقال قابوغي ،
شكر وراق ايله بايىلان بر
نوع ايچكى .

كورتاژ [ص . خسته اولان انسانى
تيمزله مه .

كوربوز [ص . ائى نشوونما بولمش ، كنج
ايرىسى ، وجودلى ، طاشقن
بر حبات كوسترن : كوربوز دليقالى .

كورپه [ص . نازه ، بك كنج : كورپه
خيار ، كورپه قيز .

كورشك [ص . قور ، مىش ، كورك برحاله
قومق : اككى كورتمك .

كورجى [ص . كورجستان اهالىسىندن
اولان . ب : كورجستان .

كوردرمك [ص . ياديرمق ، ايشلتمك :
ايش كوردرمك . كوسترمك .

كورش [ص . بربرخى ، كمك ايچون اوغرا .
— شه : مصارعه . * كورشچى :

كورش ايدن پهلوان . * كورشمك :
زبانزدى : كولشمك . بربرخى يكمك ايچون

اوغراشمق ، مصارعه ا . ! . هت . كورشديرمك .
كورفز [ص . قارايه كيرن دكيز قسى ،
قوى . ازمير كورفوزى .

كورك [ص . آلبىك ايتنه ويا سوس
ايچون طيشنه قابلانان توپلى حيوان

دريسي، فروه. ايچنه تويلى دورى قابلاشم لباس.

كورك [ص. طوبراق وسائر آتمنه مخصوص اوجنده ايجه بر دمير لوحه

بولونان اوڭويجه ساپلى آلت. بو بيجيمده بوسبوتون دميردن ويا تخته دن ياييلاني :

آتش. خرن، فون، صاندال كوركي، وقتيله كورك چكك خدمت زجره سي :

اوج سنه كوركه محكوم اولدى. آتقيه - چكك : بيهوده يورولق. - كيجي :

امورك رقه - سنده كي ياشي كيك. *

كوركي : كورك يابان ويا چكن.

كورك [ص. يك قورو اولان و چايق قيريلان شي. قتر قتر يه نن

قورو سميت ويا يكسباد. كورك شيلرك قيريلانسه بكنر بر سس چيقوان : كورك

بركوله سي وار. ح. بويله بر سس چيقا. رارق : كورك كورك كوليوردي.

كورك [ص. كورويش، كوستريش، منظره، صورت خارجه. *

كوركي : كوستريشلى.

كوركن [ص. جلاؤمان، قنن آغاچه آغاچ : آق، آلا، قارا كوركن. ص.

كوركن آغاچندن معمول؛ كوزل، كوستريشلى ؛ خاندان خاقانيه منتسب اولان.

كوركنو [ص. ويا كوركي. كورمه، تجربه

چوتدر. - سز : تجربه سز، عجمي؛ عارسز، تربيه سز. - لو : تجربه لي، كورمش كچير-

مش ؛ آدب و تربيه سي يرنده.

كورله مك [ص. كورولتو ايتك. بويوك برسس چيقارمق. اولك.

كورله مه [ص. كورلتمك ايشي. - دن : كورمكسز، بيلمكسز، تخمينا.

كورمن [ص. كورمين، كور. كون. - : قارا كلتي، رطوبتلي. - لك :

كورمه ييش ؛ كورمنلكه (كورمه منلكه) كلك : كورمن كسي اولق، تغافل، تساع،

لغمان ايتك، آلديرماق.

كورمك [ص. كوزل واسطه سيله خس ايتك : كورلر هيچ برشي

كورمنلر. شاهدي اولق : بو اولاجق، فقط سز كورميه جكنز. زياوت ايتك : برشي

كورمكه كيمك. طانيق، بيلمك : جناب حق قلمزك ايچني كورور. درك و فهم

ايتك، آكلامق : كوردك كه ايش فنا كيديور، دون كري. تلقي ايتك، بولق :

بو ايشي ناصل كورويورسكنز ؟ تصادف ايتك، ملاقي اولق، راست كلك : كنديسي

دون كوردم. اجرا، آدا، ايضا ايتك، ياقق، تسويه ايتك : ايش كورمك، حساب

كورمك، بن كندى ايشي كنديم كوروم. اوغراق، دوچار و كرفتار. او؛

چكك : بو ايشدن چوق ضرر كوردى. مظهر، نائل، دسترس اولق : بن اوندن

چوق ايتك كوردم، سزدن نه كوردم. تجربه ايتك، دهنه مك، كچيرمك : دنياك

كرم و سردني كورمش. كزملك، دو. لاشمق : بوتون دنياي كورمش. آلق :

تربه كورمك، درس كورمك. حاضرلامق : يولجىلىق تداركاتي كورويور. دوشونك :

بني كوره جكنه كندى هالى كورسين. كچيرمك : بو سنه قيش كورمك. آز

:- آذر ديه بگنمسه مك، استخفاف ايتك. چوق :- چكه. ه. مك، ياقيشديراماق.

خوش :- ايليشيك ايتمه مك، مسامحه. آلديرماق، سس چيقارماق. عادت :-

قايىك آت تناسلندن قان كلك، قيز بالغه اولق. مكتب :- برمكتيده تحصيل

ايتك، تربيه لي اولق. * كورهم سنى ! تشويق تعبيريدر : هايدى باقالم، اوتاندير-

مه بنى. مت. كوردرمك. م. كورلمك. كورمه [ص. كورمك شرطيله. صوركه دن

:- دون بر طبقه ه منسوب ايكن نائل ثروت و رفاه اولمش.

كوروش [ص. ويا كوروش. كورمه، رويت، باقيش. * بركو-

روشه : برلظرده، برباقيشده، نظرده واحده ده.

كوروشمك [ف. بربري كوروشمك ، بولوشمق : اولكله هر كون كوروشور. صحت ، عيت ايتك ، قونوشمق : ايكي ساعت قدر كوروشدك . حكاكه ، مذاكره ايتك ، -ويلشمك : بو ايش ايچون كوروشملي يز. الفت ، انيت ، اختلاط ايتك : اوكمسه ايله كوروشمز . طايشمق ، بربري طاييق ، -مارفهمي اولق : قومشوكزله كوروشيورميسكز ؟ آلچقن :- مدارا ايتك . * كوروشمهك : دارغين اولق ، مناسبات منقطع اولق : اولكله كوروشيورم . - كوروشدرمك : بربري كورمكه واسطه اوار ، قونوشدرمق .

كوروك [س. آتشي هالانديرمه قبانق اوزده قات قات قيرلش شي . آرابهك آچيلوب قبانان اورتوسي . * كوروكله مك : كوروكله هواسوق ايتك ، طونوشدرمق ؛ عجم قيزيشدرمق ، تشديد ا .

كورول [مه. دواملي و اوغولتولو كورول كورول آقار . * كورولده مك : دواملي و اوغولتولو -س چيلارمق : كوك كورولده يور ؛ كورولتولو سله باغبرمق : آرسالار كورولدهر .

كورولتو [س. ويا كورولدي . كورولدهين ييقلان ديوارك كورولتوسي . پايوردی ، شاته ، ولوله : چوققلرك كورولتوسي . كوك كورولهمي ، رعد . قاريشيقلق ، غوغا : ديشاريده بر كورولتو قويدی . - كلك ، كيتك : قاريشيقلق ويا كورولتو ايچشده غائب اولق . - عجمي : كورولتو ايدن ، هر ايشي كورولتو ايله يابان ، اورتلني تلانه ورن . - مز : سمنز ، صدا سمنز ، پايورد سمنز ، شاته سمنز ، سكوت و سكوتله وقوع بولان ؛ ح . سمنزجه ، سكوت و سكوتله . - مزجه : سمنز ، شاته سمنز ، پايورد سمنز . - لي : شاته لي ، ولوله لي ، غلبه لالي .

كوروم [س. كورمه ، رويت . * يوز يوزني كورومك ايچون ويردكي هديه ، ويا : يوز كوروملكي .

كورومجه [س. زوجه يه قارشى قوجهك همشيرهي .

كورومك [ف. ويا كورده مك ، كورده . كورك ايله سوردهك تميزله مك : دامى ، آخوري كورومك .

كورومز [س. كورومعين ، غيرمعي . او . اورتدن قائب او .

كورومك [ف. كوزله حس ايلمك ، مشاهده اولونمق . ظهور ايتك ، پيدا اولق . صاقلانمق ، چيقمق ، ميدانه چيقمق . ظن اولونمق ، بكمزه مك . كندني كوستره مك برشي يايغوياسولمك .

كورونيش [س. (كورونوش) كورونمك صورت ظاهره .

كور [د. نظراً ، توفيقاً ، اويدورارق ، - نسبة ، قاليبره ، باقيليريه ، هند ، جه ، اعتبارله ، اقتضاسنجه ، موجيبجه . بكا :- بجه ، بكا قاليبره .

كور [س. ممدنجي اوجانجي ، طوبراق اوجاق .

كورهمك [ف. چوق قورومق ، كورك آتشده ، كولشده يانمق . عجم . ايمان :- چوق آذيت چكمك . * كورهمه قلتي : تلف اولق ، كبرمك .

كورهمك [س. بررندن كورهمك يايقلان [شي ، عادت . كوركي ، تجريره .

كوريجي [س. (ت : كروجو) . كورن ، مكه كيدن : قزي كوريجيه چيلارمق .

كوز [س. كورمكه واسطه اولان آلت ، چشم ، عين ، ديدمه . كورمه ، رويت ، هاسره : كوزي كسكين . منبع ، قاناق ، عين . قسم ، بولوك . اوچ كوزلو

دكرمن . دليك ، چوقور : ايكنه كوزى .
 — : دليك دليك . چكمنجه : ماصه نك
 كوزى . كمر : كوپرى كوزى . ترازى
 كفهسى . توجه ، عبت : كوزه كيرمك ،
 كوزدن دوشمك . — آتق : باقى ؛ اشارت
 ايتك . آج — لو : حريس ، طمعكار ،
 دومتق بيلمز . — آچق : دومتق ، دنيايه
 كلك ؛ راحت ايتك ، نفس آلتق ؛ چالشمه ن
 كوز آچامبورم ؛ دقت ايتك ، متيقظ
 بولونمق كوزكى آج . — لرني آچق : حيرته
 قالمق ؛ ايقات ايتك ، اويانديرمق . — لرني
 درت آچق : يك دقتلى داورامق ؛ حيرته
 قالمق . آچق — : اويايتق ، قورناز ، بحريكلنى .
 — سى آچيق ، — سى اودنده كيمك : نائل
 حرام اولامدن اولك . ايلك — آغريسى :
 ايلك اولاد ، ايلك سويلن . — آلتق : كوزى
 قاشديرمق . اوگوز — سى : آرنيقه دنيلن
 برنوع نيات . — اوكى : حضور ، ميدان .
 — اوكنده : ميدانده ، حضورده . —
 اوى : كوزك چوقورى . — ايتك ؛ اشارت
 ايتك . — ايصيرمق : طائير كپى اولق .
 ايكي — سى ايكي چشمه : چوق آغلامقدن
 كنيايه . — باغق : هر كسك حسدى تحريك
 ايتك . — باغى : سحر ، افسون . —
 باغچى : — سحر باز . — بىكى : كوزك ايچنده كى
 كوچوك يورالاق ؛ چوق — وكبلى ، عزيز .
 — بونجوغى : نظره قارشى طاقيلان ماوى
 بونجوق . — بويامق : ساخته ، تقليد شيرله
 آلداتمق . بيسك — ارتى : محموده دنيلن
 نيات . پاتلاق — : ديشارى يه فيرلامش
 كوز . — سى يك : جسور . — بىكارى :
 كوزك بورن طرفنده كى اوجى . — ده تونك :
 زياته آرزو ايتك ، حسرتى چكملك . —
 چيقارمق : كوراء ، كوزى سقطلامق .
 قاش يايام ديركن — چيقارمق : دوزلته يم
 ديركن بوزمق ، برباد . — دن چيقمق :
 ييقلمق ، اوصالماق ؛ نظردن دوشمك . —
 حبسنه آلتق : نظردن آيبرمامق . خروس
 — سى : پاپاديه نك . برجئسى . — داغى : كوز
 طاشى ؛ قورقو ، تهديد . دوت — له : صبر .

سزلقله . — دكك : نظر ؛ اصابت ايتك .
 — دوغك : قيزمق ، كندىنى ضبط ايدمه .
 يك حاله كلك . — ديكك : دقتله باقى ،
 زياته آرزو ايتك ، آله كچيرمك چالشمق .
 — سوزمك : لطيف بر طرزه يان باقارق
 يورك باقى . — لر سوزملك : اويقوباسمق ؛
 عجز ذوق و نشه دن بايقين و لطيف بر حال
 آلتق . صيفر — سى : برجئسى ايرى پاپاديه .
 — طاشى : زاج ، كبريتت نحاس . — پنه
 طورمق : سينه سنى چكملك . — طورمق :
 حرصى توكنمك ، آرزو ايتمازولمق . — سى
 طوق : قناعسكرار . — قالمق : غبطه . —
 آله كچيرمك آرزوسنى بسله مك . قايماج — :
 چينيليرككى كپى قوروغى يوقارى يه مائل
 كوز . — سى قابالى : بحربه سز ، پي خبر .
 — قارامق : بولانوب كورمه مك ؛ باشى
 دوغك ، حدتدن نه يايديغى ويا نه سويلديكى
 بيلمز او . — قارارى : تخمين . — قورلق :
 ييلمق . — قومق : آله كچيرمكى آرزو
 وئيت ايتك . — قولاق ولىق : نظارت او ،
 باقى ؛ ديكلكه و آكلامغه چالشمق . —
 قوروغى : كوزك قولاق طرفنده كى اوجى .
 — دن كچيرمك : معاينه و تفتيش ايتك ،
 سطحجه اوقومق . — كسمك ، —
 كسديرمك : بجه بيله جكنه حكم ايتك ،
 كوكنمك . — سى كپى : يك قيمتى ، يك
 عزيز . — كلك : نظر ديكك . — كوره :
 علناً ، بيله بيله ، كوزيله كوروب طورركن .
 — كيرمك : مظهر توجه و عبت اولق ،
 توجه قازاتمق . — نورى دوكنك : چالشارق
 كوزلرى فنا حالده يورمق . — ينك نورى :
 چوق سوديكي . يوز — : بويوكله كوچوك
 آراستنده مناسبسىز تكليف سزلك . — لرى
 يولرده قالمق : بويوك بر آرزو ياله بكمك .
 — يومق : كورمه ضللكه كلك ، مساعه او ؛
 كوز قپامق ؛ اويومق . — ييلمق : قورلق .
 — ييمك : كوكنمه مك ، جرأت ايدمه .
 مه مك . — جى : يكجى ، لكه بان ، نوجى ؛
 جاسوس . — ده : توجه و عبت مخصوصه يه
 مظهر اولمش . — لك : اوزاق ويا ياقيندن

كوشال [فا. قولاق بونكه ، تربيه ،
تاديب ، تكدير .

كوشنه . قره بورچاق .

كوشو ار [فا. كوپه . بحر . دقتله
ديكلنوب طوتولان نصيحت .

كوشه [ايكي ويا دها زياده سطح ويا
خطلرك برلشدكي ر ، بوجاق ،

زاويه . اوپله نك يوقاري طرفي : باش كوشه يه
قورولق . اوج ، كنار ، اوجرا ير . =

بوجاقده : اوتوده بریده . = بند : كوشه يه
تصادف ابدن كراسته اي يكد يكرينه ربط

بتمكه مخصوص دمير . = كير : بر كوشه
طوتان ، كوشه يه چكيان ، منزوي . = له :

كوشه شكندنه : كوشه لي اوله رق . = نشين :
بر كوشه ده اوطوران ، منزوي .

كوشه مك [ا. كرينلكي كيتمك ، سو-
ايتمك . قوتدن دوشمك . سعي وغيره

فتور كلك .

كوف [ا. رطوبتدن مواد عضويه نك
اوزرنده حاصل اولان يادوق كبي

يشيل رماده سمييه . * ليمون كوفي : ماوي يه
چالار يشيل رنگ . * كوفلنمك : كوفي

پدا ايتمك ، وزولق . متروك قالب اسكيمك .
* كوفلو : كوفي طوتمش : كوفلو پيشير :

بحر . متروك قالب اسكيمش : كوفلو آلتينلرك ؛
موده سي پشمش ، كهنه : كوفلو فكر .

كوشه

مسند اولان قبه آياقلي دمير چوبوق ، اولچر
كوسكون [ص. كوجنمش . دارغين .

منكوب . يرندن خوشلا تمانان .
كوسكه [دويسي . = طاشي : يلكي طاشي .

ا. كوجنمك ، دارلق . ديكته
كوسمك [اوغراق . يرندن خوشلا .

نماق ، بويومه مك . هته كوسدرمك .
كوسمن [ويا كومص . غوغاجي قو-

يدن قوج . ص. سربست ، جسور ، لاهالي .
كوسنيك [ص. ار ككه طالب اولان

قيصراق ، كوسنيك اينك .
كوسنيمك [ا. ديشي قيزوب ار ككه

دارغين ، بوزوشمش ، مغير .
كوسو [كوجنيكلك ، بوزوشمه . = لو :

دارغين ، بوزوشمش ، مغير .
كوسه [ص. صفال وييني هيچ اولمايان

كوش [فا. قولاق ، اذن . ايشيتمه ،
مع . ديكلمه . قولاق . ويرمه .

كوشت [فا. ات ، لحم .
كوشتمك [ا. كوشك ياقق ، كركينلكي

كيدومك . شدتي آزالتمق .
كوشدلك [ا. كركينلكي آزالتمق .

كوشدلك

كوشدلك

كوشدلك

[Faint, illegible handwritten text]

[The page contains extremely faint, illegible handwriting.]

كولمه [ويا كولمه مه . اوزومله
لرك قاروب مانطاريدا ايتمندن عبارتدر.

كولمه - ب : كله .

كولمز [مه كولمين . يوزى - : هبوس
الوجه ، آميق صورىلى .

كولمه مك [مه كولر كهي اولقى ، از
كولمك ، تبسم .

كولمك [مه اغنر دوداقلرك آنى حركتيله
اواكثرا سله كيئنديكى

كولدى . كيف ونشسته اظهار . : كولن
خوش ولطيف كورومك : بواده

هرشى انسانه كولور . مساعد داورانق :
بوكون طالع بزه كولور . استهزا ايخك ،

اكشمك : بوسوزى هررده سوله سكا
كولرلر . ممنون و مسرور اولقى : اويچاره

يتبلرده برآز كولسون . بيتق آلتدن
- : يك بللى ايخهرك كيزليجه كولمك كه

بعضا استهزا بعضا ممنونيت ائاده ايدر .
قيص قيص - : كندى ضبط ايده موب

قورقايق و چكىنهرك كولمك . قهقهه ايخه
- : يوكسك سله قاه قاه ديه كولمك .

كورك كورك - : خوش ولطيف بر سله
كولمك . يوز - : ممنون اولقى : زراعتك

يوزى كولدى . يوزه - : تروغ مرام
ايچون دوست كورونهرك هدايه ايتمك .

برنگ تهديدلرته - : اهميت ويرمه مك .
* غالبا كولمك ايستورسكز : جدى سو-

يليورسكز ، آلاى ايدييورسكز . * كو-
لمكدن بايلق : يك چوق كولمك . مه .

كولدرمك : عالمى كندهكزه كولدرميكز :
صاجا سوزلر سويلوب كولويج حركتدرده

بولونمايكز . م . كولمك ويا كولونمك .
كوله [مه كولمك فعلى . - آماق : كوله

كولوت [ى . - بلدن دوزه قدر اولان
فسمى كنيش ، دها آشاهيسى

دار اولان پاشالون . قادين دونى .

كتر . - رلكى : قورشونى و سنجايى
رلك . مه . كول رلكنده ، قورشونى :

آزاري ايشيدبجه بكزي كول اولدى .
- اولقى : مچ . وارنى يرخى غالب ايتمك .

محو اولقى . * كولشمك : آتش كول پيدا
ايتمك : اوتمته كول دو كولمك .

كول [مه اطراق قارا ايله عايط بويوك صو ،
اوى : سارى نيلور .

كولباصدى [يشيرلشات . * صحن
كولباصديسى : بوتمك صحنده پشمشى .

كولت [ى . - دين ، ديان : عبادت ،
تعبد : مذهب . احترام .

كولتور [ى . - تادى ، تادب : تهذيب
تهذيب : تربيه . حرث .

كولچه [مه اويشم معدن پارچه مى .
كومه حالنده بولونان شى .

كولدور [مه بويوك و تربيه سزجه بر
ايدور : بالدير كولدور ايجريه كيبديلر .

كولر [مه كولن ، مسرور ، شادان ،
خندان : كولر يوز .

كولش - ب : كوروش .

كولشمك [مه رابر كولمك ، لطيفه
ايتمك ، شاقلاشمق .

كولك [مه برنوع تفتنه قولبلى قاب ،
قولبلى كردل .

كولك [مه تانارجق كهي برنوع اوقات
- بورى سينك . كولك دالفا-

لانسى ، نموج ، قلاطم .

كولكه [مه ضيايه مانع اولان برجسمك
مظلم شكلى ، ظل ، سايه :

آغاچ كولكمسى . رسمك ضيا آلمان برلرته
اوردولان بويا ويا رنك . مچ . حمايه ، تصاحب .

- - - نندن قورقق : يك قورقق اولقى .
- لك كولكى اولان عمل . - لديرهك :

كولك ايتمك ، كولك آلتنده بولوندرمق ؛
رسمه كولك ياقمق . - ليمك : كولك

آلتته كيبرمك ، كولك پيدا ايتمك .

كولوستور [ص.عو. اسكى، كهنه،
پژمرده.

كولوك [ص. يوك حيوانى.

كولوم [ص. كولمه، خنده.

كولونج [ص. كولسكى موجب اولان،
باعث خنده، شايدان استرا.

كولونك [ص. سيورى واوزون دميرلى
طاشجى قازمه سى.

كوله [ص. قول، عېد. (مقام تواضعه)
كوله كز: بن، بنده كز.

كوله جاك [ص. كولسكى موجب اوله جى،
شايدان خنده، تحف.

كوله من [ص. وقتيله كوللردن تشكيل
ايدىلش اولان بر صنف عسكر.

كوم [ص. كومه، ييغين. كوچوك اخيل.

كوم [ص. كنش و بوغوق بر سى تقليد
و تصوير ايدر. ب: كم.

كومبوز [ص. طوپ سى كې پك كو-
رولتولو بر سى تقليد و تصوير

ايدر. - ده مك: پك كورولتولو بر سى
چيقارمى، كولرله مك.

كومبورتو [ص. پك كورولتولو بوغوق
س: طوپلرك كومبورتوسى.

كونج [ص. آدى پشكى. - بالى: آريه.
مش بال، شهد وراق.

كومروك [ص. بر عمل كنه كيرن ويا
بر عمل كندن چيقان اشيدان

آلان رسم، پاره. بوكي ايشلاره باقان
اداره. بولداره نك بولوندىنى بنا. *

كومروكجى: كومروك مامورى.

كومس [ص. قوشلرله طاوروق و سائر نك
باريندقلرى محل. ديرمه چاتمه

كوچوك او، قوبله.

كومك [ص. ييغينى. يارديم، مظاهرت،
إعانه، إمداد.

كومك [ص. ديش آلرله چيكنمكه چا-
ليشمق، ديشله ايصيروب

قوبارمغه اوغراشمق. كويش كيتيرمك.

كوملك [ص. بدنك يوقارى قسمى اور-
تن چاشير، قيص. قليف؛

اورتو، زار، غشاه. بطن: ايكي كوملك
جندى محمد آغادر. ك. صابىلى يلكلرك

اوز: ينه كچيريلن قليف. * كوملكلك:

كوملك لعمالنه يارايان، كوملكه مخصوص.

كوملك [ص. قل. ويا: كومولسك. بر
شيك ايچنه باتارق آلدده

قالق. باتمق، چوقوره كيتمك: كوزلى
كومولش. م. طوراغه قونوب اورتولمك،

دفن اولونمى: اولولر طوراغه كومولور.

كوملك [ص. بر شيك ايچنه سوتقى.
مزاره قونوب طوراقله اورتمك،

دفن ايتمك. يرك ايچنه صاقلامق، كيزلك:

پاره كوملك.

كومور [ص. قبلى بريده ياندقدن صو-
كره سوندبريلن اودون.

ص. سياه، پك قارا. - جى: كومور
يايان و ساتان، واپور قارغانلرك آلتنه

آتيلاجق كومورى اوجاقلرك اوكنه سوق
ايدن افراد؛ ص. قارا، سياه لكلى:

كومورجى طاوق. - لك: كومور قريغه
مخصوص محل.

كومورده مك [ص. قورقونج بر سله باغرمق.
دوه ويا ار-لانك

كوموردو [ص. چيقاردىنى قورقونج سس.
معروف قيمدار بياض

كوموش [ص. معدن. ص. كوموش كې
بياض: كوموش كردان: كوموشدن معمول:

كوموش قاشيق. - بالينى: آرينه،
چاموقه. - سروي: آيك سويه عكس

ايتمىندن حاصل اولان اوزون بارلاق،
سروسيمين. * كوموشله مك: كوموش

قابلامق، كوموشله يالديزلامق؛ م. كو-
موشلتمك. * كوموشلى: كوموش قابلامش،

ايچنده كوموشى بولونان. - كوموش
أرضك سينه-سند صاف اوله رق پك آز

بولنور، همان دائما كوكورت، آتيمون
ايله قاريشقدن. اسوج، نوروج ورويه

The image shows a double-page spread of a handwritten manuscript. The script is a dense, cursive hand, likely from the 17th or 18th century. The paper is aged and shows some staining. The left page has a vertical line near the left edge, and the right page has a vertical line near the right edge. The text is written in dark ink and is very dense, with little space between lines. The overall appearance is that of a historical document or a collection of letters.

ايكنهلى صوبا. كىنك باشنه ، قىچنه دىكىلن ساجاق دېره كى .

كوندورمك [ف] ارسال ايتك ، يوللامق . كرى : رد و اعاده . م. كوندورمك .

كوندوز [ا] كوناك كوشله منور اولان قسمى ، كچه مقابلى ، روز ، نهار طز . كوندوز وقتى كوندوزين : كوندوز چاليشماي ، كىچه دىكىلنمى . كوپه : اورتىلى ايچە آيدىنلىق ايكن . لك : كوندوزه مخصوص . لى : كوندوزين واقع اولان . كىچىلى : لى : كىچه و كوندوز ، دىمى صورتده .

كونده [ا] آياق باغى ، كوستك . طو . زاق ، پوصو : كونده يەدوشمك . دن آتمق : چر اغفال ايله ياكلىش حركت ايتديرمك ، آلداتمق .

كونده لك [ا] بركونك يشك اجرتى . لكچى ، لكلى : كنده لك ايله چالیشان .

كونش [ا] كرك اوزه كرك منظومه سيارته آيدىنلىق و صىجاقلى ورن سىماوى پارلاق بر جسم كه ارض اونك اطرافىنده دور ايدىر ، كون ، شمس ، سراج ، آفتاب ، مهر ، خورشيد . دوغى ، چىقمق : صباح شرمىدن كوردومك ، طلوع ايتك . باقمق : آقشام غريده اقمك آلتى كچرك نظردن غائب اولمق ، غروب ايتك . طوتولمق : قر ارضله كونش آراسى . كيرهرك كونشك ضياىنه مانع اولمق . جوق پارلاق و شمشه در هر هانكى بر شى : نور ، شان و شرف و سائرەك باشليجه منبى : حضرت محمد عالم اسلامك كوشيدىر : حقيقت ذكالك كوشيدىر .

كونشى اكديران هر هانكى بر رسم ، شكل ويا چىچك . * آقشام كونشى : تربى و قىزىل رنگ . اورمق ، چارمق ، كچمك : كونش فنا تاثير ايدوب خسته . * دىكيز كوشى : دىكيز مەمى كچى برنبات

بجى . * كونشى بالچىقله صىوامق : ظاهر و آشكار بر شىنى انكار ، اورتمك ، كىزلكه چالشمق . كچى : بك پارلاق ، تابان ! ظاهر ، عيان و آشكار . * كوشلتىك : كوشه كوسترمك ، كوشه سهرەك قوردومق . * كوشلىمك : كوشه سهرەك كوشده قوردومق ؛ كوشك قارشىستنده اوتوروب ايصىنمق .

كونك [ا] صوسوقنه يارايان طوبراقدن ياپىلمش بورور .

كونگورمك [ف] اويقو باصمق ، كوشمك ، اويقودن سهرەم اولمق ، صىزىمق .

كونكه [ا] قالىن طلاش ، ايچە يولغە . **كونك** [ا] كوشيا حمامرده ، كلىسا . لردە ياقىلان قوقولو ماده .

كونه [ا] داغلك كوشه باقان يوزى . ضدى : قوزهى .

كونين [ا] ب : كون .

كونيه [ا] زاويه قائمه چىزمك ويا عود دمير آلت ، كوشه اولچىسى .

كوزه [ا] قيرمى ، كوكوز .

كوه [ا] قاه ، داغ ، جبل . * كوهسار (كوهسار) ، كوهستان : داغق بر .

كوزه [ا] منا-بىلى منا-بىسىز چوق . لاق سويلەين ، بوش بوغاز . لك : بوش بوغازلىق .

كوهر [ا] قاس ، آلماس ، جوهر ؛ ذى قيمت ماش ؛ بر شىك اصلى و كنى . رىز : جواهر آقيدان ، داغيدان ؛ چر . كوزل سو سويلەين . نثار : جواهر سهرىن ؛ چر . فصيح ، نطوق .

كوى [ا] شهر سبىتلەك آز اوى روستا . كويلو : قريه اهالىستندن اولان ؛ دىكرىلە بر كويدن اولان ؛ چر . نازك و ظريف

کهر [ی. - آفاق قابله اوستی و با چاغلک
آلت قسمی اورتن قاش و یادردن
معمول توزلق ، چامورلق و سائره .

کهر [ق. - ب : کوهر ، جوهر . - بار :
جواهر یا هدیوان ؛ پک نافع و مفید .
- یاره : الماس پارچه می . - پاش : جواهر
ماچا ، مبرین .

کهر با [ق. - ت : کهلیار . قیحتلیجه
ارلور ، اوزاقدن قیل و سائره بی جلب ایدر .
کهر چله [- باخلیجه یاروت ایمانه
بر ماده .

که ریدون [ی. - تک آفاقلی یوورلاق
امامه .

که ریللا [ی. - کوچوک مستهل جت لک
غیر منتظم حربی .

کهنف [ه. - مفاره ، ر ، ابن . بحر
صیفینه جق عمل ، ملجأ ، ملاذ .
أصحاب - : بر مضارده اوزون و درون
اویقویه یاندقلری روایت ایدیلن مشهور
بدی کیشله برکوبک .

کهنکشان [ق. - صان اوغریسی ، صان
یولی ذیلن سواده کی شریذ
کی بیاضلق .

کهنل [ه. - یاشی المش ، سی کاله ایرمش ،
کامل (آدم) .

کهنله [ی. - بیت . - نیشک : بیتلنمک .
- لی : بیت طومش ، بیتلی .

کهن [ق. - اسکی ، قدیم . اختیار ،
پاشلی . اسکیش ، قوللاطش .

کهنه [ق. - اسکی ، اسکیش ، قوللا
المش ؛ رفتی ، موده می پیمش .

کهنه [ق. - زین ، ماله اندر .

کوی [ی. - بزم کوبلو ؛
(مقام استیزاده) همشهری ؛ آرداش .
* کویداش : برکوبدن اولان .

کوی [ق. - یوورلاق شی ؛ طوب .
- پ : کوی .

کویا [ه. - اذات تشبهدر . ادا سنده
بولونان : کویا بر دو قشورمش .

کویا [ه. - ایدیلن ، صانک ، سوزده : کویا بونی
سکا بن سوبلمش . ظن ایدر . که : کویا
شعر سوبلیور (مقام تعریض و استیزاده) .
اسکی طرز اقا . که ایلر برابره قوللاطیر :
کویا که ملکک بره ایخش .

کویا [ق. - سوبله بن ، تکلم ایدن ،
قائل ، متکلم .

کویدرکی [ی. - چوق یانار بر چییان ،
آتش چییانی .

کویش [ی. - بعض حیواناتک اولجه بوتد .
فلری شیئی تکرار آغزلینه
کتیره وک چیکنملری . - کتیرمک :
آغزده متصل چیکنمک ؛ بحر . عیبی شیئی
تکرار تکرار . یلک .

کویسده [ق. - سوبله بن ، قائل ،
متکلم ؛ سوبله می .

کویسوک [ی. - اوفاق سوت قان قیلدن یو .
غورطور بامی . آریه مایور بامی .

که که که [ق. - ب : کاه ، کوه .

که [ه. - اصل تورکجه می کیم در . آئنده کی
جمله بی اوستده کینه ربط ایدر : ظن
ایدرم که آجکز ؛ تا که : جالیش که آدم
اولاسک ؛ المی براق که یازام ، چکل که
پکیم . سبیت بیان ایدر ، چونکه ، زیرا ؛
آسانمک مایور زی ، ماله اندر .

گی [۵.۱] بدنک بر برخی قیزغین دمیرله
یاغ، داغلامه.

کیاست [۵.۲] ذکاء، فطانت، مهارت؛
یابه بیلمه.

کیاه [۵.۳] اوت.

کیت [۵.۴] کیتمک فعلنک امری. —،
— کیده: کیتدیجه، مرور زمانله؛

بو چوقق کیت کیده عارض اولدی. کل
زمان — زمان: برجوق وقت صوکره.

کیتارا [۵.۵] االق تلی برنوع چالغی.

کیتمک [۵.۶] بریدن دیگر بریره یوومک،
[۵.۷] وارمق: اودن چارشیه

کیتدیلر. حرکت، غریغ: یولچیلر دها
کیتمدیلر. قاچق، براقوب صاوشق:

آدمی کیتمش. یورومک: بوآت ابی
کیدیور. یوکسامک: بو دومان بولونلره

کیدر. سوق ایتمک: بویول آنقره یه کیدر.
ایلرله مک: ایشز ابی کیتمبور. صرف

اولونق، استهلاک ایدلمک: بوقابریقه یه
چوق یاره کیتدی. دفع طبیعی ایتمک. یوق

اولق. جماع. ا. آرایه، آرانسه: —
تلف او. قاریشوب غائب اولق. آره: —

قوجیه وارمق، اولنمک. آندن: فوت
اولق. ایچ: — ایسماله اوغرامق. ایلری

—: ترقی. ا. ایلرینه: — تجاوز، ا.
چوق اولق. باتاسی یه: — چیقماز بریول

طونمق. حصار آلتنه: — باقلماق، آتلمق،
برطرفه براقلمق. خوشه: — حظ ایدلمک،

سولمک. صونجه: — مماشات ایتمک. صویک
آقینیتسه: — موافقت، ا. اویق. بوق

یولنه: — یهوده تلف، هدر اولق. عقل
باشدن: — شاشیروب تلاش ایتمک. کری

—: عودت، ا. تدنی ایتمک. هت ب:
کیدرمک. م. ب: کیدلمک.

کیتی [۵.۸] قاه. عالم، دنیا، جهان. —
— آرا: دنیایی تربین ابدن. —

ستان: جهانی ضبط ایله یین. — فروز:
جهانه خور وضیا ویرن. — نعا: بوتون

جهانی کوسترن. — نورد: جهانی دولاشان.

کیجه [۵.۹] کوندوزک ضدی، کونک قاراکلی
— قوشی: — قوشی:

پوهو قوشی: کیجه لری پک اویومایان.
— یاتیمی: کیدیلن یرده یاتلق اوزره

مسافرلک: کیجه یاتیمسه ده بیورک. —
— یانچی: یوز و آنده چیقان سیاه بر یاره.

ظن. کیجه وقتی، کیجه لین: کیجه چالیشیر.
— جمعه: سنی: پنجشنبه و جمعه کونلری آراسنده کی

کیجه. — کوندوز: دانغا. — لک:
— کیجه به مخصوص: کیجه کینلن آنتاری.

— لک: بر یرده کیجه قالمق، کیجه پی
کچیرمک: قارا کلق باسق. — لی کوندوزلو:

متادیا، طوروب دیکلنمکسرن. — لین:
— کیجه وقتی، لیل.

کیجیشمک [۵.۱۰] فغل کیدیشمک. خفیفجه
— یانارق قاشینق: آز

غیجیقلاقمق.

کیخله [۵.۱۱] ویا کیلا. لوفردن دها
— کوچوک بر بالیق.

کیند [۵.۱۲] مکر، حیل؛ خدعه، دمیسه.
— خیانت، تعمد.

کیدرمک [۵.۱۳] ف. کیتسمی موجب او، دفع
— وازاله ایتمک، صاوشدرمق.

کیدلمک [۵.۱۴] ف. وارلق: اورایه کیدلز؛
— آیه کیدلمک قابل ایلسه.

کیدون [۵.۱۵] ای. — ایکجی صنف قومو.
— دورلره مخصوص چتال-نچاق.

بیسیمقله تک اولک تکرلکنه استقامت ویرن
وال ایله طوتولان قسمی.

کیدى [۵.۱۶] ه. چیقیشمه و تکدیر ایچون
— قوللانیلیر: سنی کیدی سنی!

کیدیش [۵.۱۷] — کیتمه تک فعل و طرزی،
— یورویش. طرز،

حرکت، روش: اونک کیدیشنی بکنمبورم.
— ف. وبا کدشمک. قاشینق.

کیدیشمک [۵.۱۸] دوغروسی: کیجیشمک.
— بربرینه کیتمک.

کیر [۵.۱۹] وجودده ییقانوب تمیزلنمه مکدن
— حاصل اولان بدلمک. لوٹ، چرک،

پسلسک. — لیمک: تلویث، ا. پسلمک؛

آرایه :- میانجیلق ، توسط یتك . الله :-
 كسره یتكك . ايشه :- برایشه مشغول
 اولمه باشلاق . بربرته :- قاریشمق ،
 بربرله غوغا یتك . ذهنه :- آكلاشلق ،
 ذهنه كیره یوزه آكلایورم . ذهنته :-
 اوغراشه ارغراشه قادیرمق ، ایشته یكشی
 یایدیرمق . ونكدن دكك ، یكك دكك :-
 صیق صیق دكیشكك ، ایشکیده برده تبدیل
 فکر وملك ائك . رؤیایه :- رؤیایه
 كورونمك . كئناه :- كئناه ایشله مك .

مۛ - لندیرمک - ملک : مردار ایتمک ،
پیله مک - لیمک : کیری و ملوث اولمق ،
یلیمک - لی : مردار ، تمیز اولمایان ؛
پس ، ملوث ؛ محتاج فصل اولان ؛ -
سفاقق ایچون - قارلش - پس چاشیر -

کیر | قا۔۔ اُرککک آلت تناسلی ، ذکر ،
آلت ورجلیت ۔

کیر | قا۔۔ قبض ایدن ، طونان : جهان کیر ،
بایلان ، انتشار ایدن : حال کیر ۔
حرب ، غوغا و حنک ۔

كناهنه - : برى ايچون حېمىز سۇلتەدە
بولونىق . كوكى - : زوجه ايله ايلك دفعە
برلشك ؛ كوكى اولەرق داخل اولىق .

کیرپی [س. وبا کربی . کوک و میوه ایلہ
بسلہ ن اوستو دیکنی زیانمر
کچہ حیوانی ، دلال .

کیرمه] - کیرمه فعلی . بر شینک
 ایچیرییه صوقولش یری . ص.
 کیرمش : کیره کوشه .

کیر پیک [۱۔ ویا کر پیک۔ کوز قباغٹ
کنارندہ کی قیلار۔
۲۔ معروف بیاض مادہ کی انشا۔

گیرندی [۱- ویا کبرینق . و شینله
ایجری به دو غرو کیرن علی .

کیرج | آتده قولانیلیر ، دیوارلری
هادانه ایتمکده یارار . - اوجاغی : کیرج

کیریش [کیر ملک اهل و طرزی ،
دخول . کیر طه جکیر ، مدخل .
باخلاصه ، مباشرت ، استدار .

یادگیری و یا جیقاودگیری یو. - طاشی.
کیرج اعماله یارایان طاش. - عاق: ایپک
یو جکلرینه عارض اولان خسته لنی. -

کیریشمک | ذ. موقولق ، قازیشق ،
بولاشق ، مداخله ایتمک .
استدار ایتمک ، ماشلامق .

قايماغي : قلورو دوشو ذيلين ماده . -
كبي اولق ، - كسيلك : (يكرز) صولوب
براضايق . * كيرچلي : كيرجه يالاش ،

کیر ملک [۳. صافلامق، ستر و ستم ۱. ۳.
مقصودنی کیز لپور.

صیوانمش ویا مادانه اولمش .
 کدره ملک | ف. ایچنه صولق ، قومق ،

کیزلیمک | ف. صافلائی : فارشیده کی دیوارک آرقه سنه کیزلندی .

کیزی | کیزی قابو . ح . خفیا . اونی
بکا کیزی - سوبلدی . - نپانی : صافی ،

اور تولو . * کیزلیجه : صاقلی ایلر ق، خنبی .
[۶ . - . پاره آویغنه مخصوص کو .
ککس]

احاطہ ابدن زار۔
 اقامہ۔ صابج، کاکل، زلف۔

لبسوا - دار : ماضی . نجم - دار :
قوی و قلی یتلیر .

کیسه | طوریہ : اون ، یارہ ، ساعت ،

کیر کین | هريره کیره بیلن، هرکسه
قونوشان. حاقین و منسوب.

* كير كينك : كير كين اولانك حالي ،
صوقولغانلق .

کبر مک [ف. دشاریدن ایجری به کچمکه،
دخول ایتمه : صوف دن او -

کبری . . . حیثه انتساب اجماع ! داخل
اولمق : مکتبه ، عکره کردی . صراحت

ایدوب یا بلق : مملکت و باکیدی. صیفق :
مزارق چورالہ کبردی ؟ دراخلہ ا. ، قلہ

کیرہ منہ . کلک ، باشلامق : قیش کیردی .

مهر كېسه سى . حمامده بدنى اوزاق كېر
چىقارمغه مخصوص ماوربه . ج. ثروت ،
پاره ، اقتدارمالى . - دار : برىك ايحاب
ايدن يرلره پاره ورن آدمى ، وكيلىخرچ ؛
بعض جمعيتلرده پاره قبض و صرفته مامور
اولان . - لهك : حمامده كېسه سورمك ؛
- لئك : كېسه سورومك .

كيش [فا. دين ، مذهب . يد .
دينسز ، ماحد .

كيشنهك [آ. (آت) باغراق .

كېشه [آ. يىلت ، پاره ، پول
كوجوك بچره . اوسايره آلوب ويرمكه مخصوص

كيشى [آ. آدم ، شخص . - زاده :
اصل ، نجيب ، تربىلى .

كېف [آ. صحت ، مزاج : كيف صور-
حق . هوس ، آرزو : كېنه

كوره حركت ايدر . نشته ، ذوق و صفا :
كيف ايتمك . * كيفته : ناصل ايسترسه .

ص. آ. سرخوش : كيف اولمش . * كېنى
قاچق ، بوزولق : نشته سى قاچق ، آراز

راحتسز اولق . - چاتق : ذوق و صفا
ايتمك . چاقر- : نشتهلى ، سرخوش . *

كيفته كېتمك : خوشلانق . * كيفنجه
كېتمك : آرزوسنه كوره حركت ايتمك .

- ويرمك : نشته لنديرمك . - تيشديرمك :
ايچوب سرخوش اولق . * كيفسز : آراز

خسته . * كيفسز لئك : خفيف صورته
خسته لانق . * كيفلنمك : - وئك ، نشته لئك ؛

خفيفه سرخوش اولق . * كېفى : نشتهلى .

كېفما [آ. ه. ناصل . - اتفق : ه. ناصل
ه. ناصل ايسترسه . - مايشاه :

كېنى [آ. ه. هوس و آرزويه تابع ؛ هيچ
كېنى لبر نظام و قانونه اويمايان .

كېفيت [آ. بر شئك ناصل اولماسى
جهت . ماده ، ايش ، خصوص .

بر قعنهك صورت جريانى : كېفيتك تحقېقى .

كېك [آ. اوزون و دار صندال .

كېل [آ. حبوبات اولچمكه مخصوص
اولچو ، كېله . ج. اكيال .

كېل [آ. تيزلىكده قوللاييلان ييشلمسى
طوبراق . (ت : كېلر) . اوزاق وسايره

كېلار [آ. حفظنه مخصوص محل .

كېلو [آ. اجنى . - ملرئك باشنده
بولونان و رعدك بلك ايله ضربى

كوسترن مجادر . - غرام : بلك غرام . -
وات : بلك وات . - آتير : بلك آتير .

كېلئوس [آ. غلام . هضم ائناسنده باغير-
صافلك بى ايدوب جريانه

ورديكى بياضسى مابيع . - غلام معدهدهكى
اغديهك هضمى ايچون اقتضا ايدن زمانك

صوى : كېلوس كېلدن صو ايچمزلر .

كېله [آ. حبوبات اولچيسى . دوغروسى
كلك فعييله در . ج. كيلات .

كېم [آ. اشخاص صورق ايچون قوللاييلر ،
هانكى آدم : كېمدر او ؛ كېمكلى ؛

ج. كېملر كېدهك ، كېملر قالاچق ؛ هر كېم ؛
كېم قاچارسه قورتلور ، كېمك اوغلى

اولورسه اولسون ، كېمى كورسه ، كېمه
واست كلسه . - استفهام انكارى كېده

قوللاييلر : كېم بيلير : كېمسه بيلمز ؛ كېم
كېدهك : كېمسه كېتمز . كېمك وظيفه سى :

كېمسه لك وظيفه سى دكل . كېمه نه : هيچ
كېمسه به تعلق يوق . هر- ، -كه :

هر كس ، تعميم بيان ايدو : هر كېم كليرسه
او آلير . تبيين بيان ايدر : كېمى كلير

كېمى كېدر ؛ كېمى بيلير ، كېمى بيلمز ؛
بومعنا ايله اشيا حقهنده مستملدر :

بو اولرك كېمى بو يوك كېمى كوچوك .
مالكيت معنايله مقام انكارده (كېمسه)

ديكدر . بيم كېم واردر : كېمسه بو قدر ؛
اونك كېمى قالدى ؛ كېمسه سى قالمادى .

كېم [آ. (كه) كې قوللاييلان بر لىم
موصولدر كه بونك يرينه رابطه

فاعليت استعمالى داغما ترجيح ايدلكده در ؛
الله كېم كاشانى ياراتمشدر يرينه كاشانى

ياراتدان الله .

گہوارے زحل دینلن سیارہ .

گوشك م. ب : گوشك .

كُتُول [كُتُول : إـ بـ ر ت و ي ه م ن س و ب .
 • إـ بـ ر ت و ي ه أ ل ق و ل . •

گیمیک] - بویوک و دالمی بوداقلی بو-
ینوزلو کوزل بر-یوان .

كَيْمِ] كَيْلُهُ جَكَ شَيْءٌ. أَثْوَابٌ، وَوَبَةٌ،
أَلْبَسَهُ. أَلْبَسَهُ طَالِي.

کیمک [فہ بدنہ ، آلہ و آیاتہ البہ ،
الدیوہن ، یوتین کچیرمک .

مک . م . کیلماک .

کیندی [کیله جک تی ، البه ،
روبا ، چانیر .

کینمک | وہ کندی بدھی پاشیر البے
وسائرہ ایله اور تمک ، تلبس

کسو تین | ای۔ م۔ اولوہ محکوم اولو۔

مخصوص آلت .

J

ل [الفباءك بکرمی التبی حرفی اولوب
بوده رکمی اصلاً تورکجه اولان

کلمه لرك باشند. بولونماز. ایجد حسابنده
۳۰ حدیثه دلات ایدر.

ل [د. فطرك مادة إنتهايه شدن اول كلورك
معلومی مجهول ، متعدی بی لازم یا پار :

ویرمک ، ویرمک ! فیرمق ، فیرلق .

السبب : بر سیدن دولای : الحکمة :
بر حکمته مبنی : لاجل الهاکه : محاکمه ایچون .

لا | ا. ح. د. ي. و. ق. ، دكل معنائه حرف لقي
و إلكاردور. لا اقل: اك آز ؛ لا باس:

باس يوق. لانی: برسی دکل، پک المیتمز
برسی: لاجرم: شبهه من، شبهه یوق.

کیم | جلد ہی اولیٰ جلد تک متممی حالہ
حر. اداں مددیندر . سوکرہ کی

دور : تا کیم : تا کہ . بلکیم : بلکہ . نہ کیم : نہ کہ .
ناصل کہ ، اولاد یعنی کچی . ہر نہ کیم : ہر نہ کہ .

کیسہ] - ویا کیسنا. مبہم شخص،
ہرکیم اولورسہ، بری، بر

آدم ، برقادین ؛ (جبل منفیہ دہ :) ہیچ
بر، ہیچ بری ؛ ایشہ کیجہ - قاروشہ ماز ؛

یہی کیمہ دیکھو۔ پوراہہ کیمہ وارمی؟
 غالباً کیمہ یوق۔ - عز: یاقین اقرہامی،

کیماء [۵۔۔۔ اجسام بسیطہ تک طبیعت

یگری اوزرینه اولان تأثیراتی و بوتائیراتدن

مولد رکیات و خویلاتی بذقنی آیدن علم
 - ی معدنی - ی غیر عضوی: معدنیاتک یعنی

ایدن کیمیا . — ی عضوی: نباتات و حیواناته

کیمیا کر : کیمیا ابطہ مشغول اولان .

کیمیون | - لی : ایچنده کیمیونی بو-
لوانان . * کیمیونی : آحق زشتون .

کیمیوی | کیمیایه منسوب و متعلق .

کین [قا۔۔ بغض ، عداوت ، حقد .
انتقام : کین آملق . * کیندار :

کین بسله یین، غرضکار؛ حریص انتقام.
کین [فا.د. صاحب معنائه در. * نمکین:

کائنات :- ایکی پارچہ یں بربرینہ صیقچہ .

کینتله مک : کینت دنیلن دمیر ایله ابکی

پارچہ ہا بربریتہ ربط ایملک .
 فا۔ کین ، نفسانیت ، عداوت .
 کینہ

— خواه : انتقام آلمق ایستین .

کینین بولونان چوق آجی بر ماده که

... ..

لات [ع. سخر. قبل الاسلام عربك طاء. پسندقلری منمردن بری.]

لاتین [ع. س. اورویانك غریبده کی قاتو. لیکره ویریلن عنواندر. اسی بر قوم که ایلک اول روما جوارنده مسکون ایدی. — حرفلری: ل. لکیزجه، ایتالانجه، فرانسه زجه پی و الخ. یازمقده قوللابلان حرفلر. * لاتینجه: ع. لاتین قومنه منسوب و متعلق. ح. لاتینلرک طرز و اصولنده. س. لاتین قومنک لسانی.]

لاجرم [ع. شبهه، البته، ناچار.]

لاخل [ع. اچون، سبیله، مقصدیله. * لاجل الزیاره: زیارت مقصدیله.]

لاجورد [ع. قاش. قویو ماوی قیمتی بر. قویو ماوی رنگه اولان. * لاجور. دی: قویو ماوی.]

لاحق [ع. ضم و علاوه اولونان. شیمدیک، سابق مقابلی: مدیر لاحق.]

لاحقه [ع. بر شیشک آخیره ضم علاوه، ضمیمه، ذیل. ج. لواحق.]

لاحم [ع. ات ییمن: حیوانات لاحه.]

لاذن [ع. کزیده چیقان بر چالینک صغنی که صاج بویاسی یاییلیر.]

لارب [ع. و لارپه داق. شدتله یاییلان بر شیشی تصویر ایدر.]

لارغو [ع. ی. س. مو. کنیش و آچیق حر. کتله چالینان هوا.]

لارگه تو [ع. ی. س. مو. لارغودن دها آز حرکتله چالینان هوا.]

لاز [ع. طریزون ساحلنده مسکون بر قوم. ع. بو قومه منسوب. — ج: لاز لساننده ویا طرز و اصولنده؛ لاز لسانی. — ستان: قارا دیکیزک جنوب

لاعلی تعیین: تعیین اوزرینه دکل، هرکیم ویا هر نه اولورسه. لایعد و لایحصا: تعداد و صائی به کاز.

لاأبالی [ع. س. قیدسز، غائله سز، اکلیمسز، صافی سز، چکتمز. * لاأبالیانه: قیدسزقلله؛ اکلیمسزجه، مراسمسز؛ اوکلله لاأبالیانه کوروو شورو.]

لاأذری [ع. ف. بیلم: قائلی مجهول اشیعارک آتته قونور.]

لاب [ع. پدیری بر، بر پدردن، یالکیز بابا طرفندن (قاردش).]

لاباده [ع. اوزونجه یایراق که سبزه کپی استعمال ایدیلیر.]

لابد [ع. س. لازم، ضروری. البته، مطلقا، هر حالده، همه حال.]

لابد [ع. ساز آناختاری.]

لابس [ع. س. کیمیش: آلبسه رسمی سخی لابس اولارق.]

لابورائوار [ع. ی. علمی و کیمیوی بنای. قوللابیلاق بر شیشک حاضر لاندینی بر. — ع. هم پدر هم والده طرفندن، هر ایکی جهندن.]

لاب [ع. سخر. روم ایلیده آولونیا جهتنده ساکن اولان آرنائودلر. * مه.]

یایوان و یومشاق بر شیشک چیقاردینی سخی تصور ایدر: ات لاب دیه بره دوشدی.

لاچین [ع. باغلی بر نوع آیاق قابی: لاچین قوندره کیمک.]

لاپسوس [ع. ی. س. خطا، یا کلیش، غلط.]

لاپه [ع. سو و پرینچدن عبارت مولوجه لاپه پیلاو. کتن تخمی و سائرهدن لاپه کپی پیشیریلن علاج. — کپی: قونسز مجالسز، کیوشک، سولپوک و وجود لاپه کپی. — جی: لاپه پی سون، تنبل، قورقاق، راحت آلیشمش، زوره کاز.]

لاپینه [ع. آلی یشیلی ایسکورپته بکزر لذتسز بر بالیق.]

لُزكى [مكون بر قوم . قائله سياده داغستان جهتلرنده .

لُزَوَجَت [ع . - ولزوج . پايشقاللق . ويحيق ، پايشوب اوزايان ، آغدهلى .

لُزُوق [ع . - ياق . لازوق دخی دیرلر .

لُزُوم [ع . - لازم اولمه ، احتياج ، انتضا ؛ هلسك يارهك لزومى آشكاردور . رعایت ايته . * لزومسز : لازم اولمايان ، ايشه ياراماز ، فضله . * لزوملى : لازم ، مقتضى ، ايشه يارار .

لُسان [ع . - ديل ، زبان . بر قومك فاده ؛ مرام ايچون استعمال ايلديكى كلام ، لغت ، لهجه . نطق ، سوز ، تكلم . - حال : حالندن و طوريشندن آكلاشيلان شى . * لسانه كلك : ديله كلك ، سوز سويلر اوللق ؛ عليبنده سوز و بافتا ز .

لُطَافَت [ع . - خوشاق ، لطيفك ، لطافتى . كوزلكك ، شيرينك .

لُطَاف [ع . - ج . لطيفلر . ب : لطيفه .

لُطَف [ع . - ايلك ، خير خواهلق . نوازش . كرم ، إحسان . مساعده :

لطف بيورك . * لطفاً : بر ايلك اولق اوزره ، هرته قدر زحمت اولاجقهده خوش كوروك . ج . الطاف .

لُطِيف [ع . - ظريف ، نازك ، ايجه ، رقيق ، رقيق ، ركيك . خوش ، كوزل ،

منيع ، شيرين : لطيف بر منظره . ابي ، خير خواه . جسماني اواسايان ، روحاني : جسم لطيف . بديع ، ايجه ، اسبيريتوال : لطيف بر جواب . يا - : جناب حق .

لُطِيفَه [ع . - خوش و كوزل سوز ، كوزل اذيره چك سوز ، شافه . - ج .

لَعَلَّ [ع.د. بلکه، احتمال که، اومولورکه، ع.م. اومولدرکه. پ: لیت. ع.م. برآورد، و دشت.] لغوی [ع.م. لغته منسوب، لغته دائر. مقابلی: اصطلاحی. * لغویون: لغت‌شناسان.]

لَقَاء [ع.م. برینه و یا بر شیب تصادف ایتمه ، راست کله ، تصادف . برین و یا بر شیبی بوله . یوز ، چهره ، سیمه .

مه : آییوزلو ؛ بد : چیرکین چهره لی .

لَکَن [ع.م. ال ، یوز ییقلارکن قوللانیلان و یا ایچنده برشی ییقلانان صوقایه .

لَقَب [ع.م. بر عائله و یا شخص اسمنه علاوه اولنان اسم ، کنیه : تریاکی حسن پاشا . ج. القاب : رتبه لی و یا مقام صاحبی برذاته مخصوص صفت ، عنوان : دولتلر ، سعادتلر کی .

لَکِن [ع.م. شوشرطله که ، آجق ، لقط ، شوقدر وارکه ، اما : یاتیورم ، لکن او یو یامیورم .

لَقْلَق [ع.م. و یا لقلاق . لیلک ذیلین قوش . - ایچک : بوش و بهوده سوزلر سولک .

لَکَنَت [ع.م. تلفظده کوچک ، بده کلک : لسانده لکنت وار .

لَقْلَقَه [ع.م. لیلکک چیقاردیغی س . عجم . یهوده سوز ، بوش لاقیردی .

لَکَه [ع.م. کیرلی اثر : یاغ لکمی . لسانک جلدی حیوانک قیلاری اوستانده کی

لَقْلَقَات [ع.م. صاچمه صاپان سوزلر ، بوش لاقیردیلر . اویدورمه در .

طبیعی نشان ، بنک . شهرت ، شرق و ناموسی بر باد ایده جک شی ، شائبه ، نقیصه ،

لُقَمَان [ع.م. یکه اسکی برطیبیک و یا حکم غایت چاروق اوجان بروح ، اثر .

هیپ . - ملک : عجم . برینک ناموسته خلل ویرمک ، بر شیء داملاتوب و یا دوکوب

لُقْمَه [ع.م. (ت : لول) . آغزده چیکننه ییله جک مقدارده کی طعام و آتمک .

کیرلتمک ، پیلتمک ، لک ایچمک . - کتیرمک : کیرلتمک . - عجمی : آلبسه نک لک لریخی

آتمک بارچه می . صولو خوری قیزغین یاغ ایچنه آزار آزار دوکله رک پیشیریلن شیء

چیقاران . - دار : لک لئش ، شرف و ناموسته ، شهرته خلل کلش ، معیوب ،

کماله رک شربت دوکوله رک یشیر . سرای - می : بونک برنوعی . - کوز : کوزلری لقمه کی دیشاری فیرلاش کیسه .

نقیصه لی . - مز : لکمی اولمایان ؛ عقیف ، مستقیم .

لُقُوم [ع.م. و یا لوقوم . راحت حلقوم ذیلین ، انشاسته و شکرله یاپیلان لزوجتی

الله ایچون . رضاء : - الله رضاسیچون . لله الحمد : - الله شکر . المنه : - منت

برنوع یومشاق شکرله . برنوع قوراییه ؛ قوش لقومی ده دلیز .

الله ایدیلیر . الحکم : - حکم الله کدر . عجم . وضوح ، صراحت . یان کوزله

لَقِیْط [ع.م. بردن آلتش . سرقاقده بولونش (چوجق) . ج. لقطاء .

لَمَحْ [ع.م. پارلامه ، پارلامه . کیزلیجه آتیلان بر نظر ،

لَک د . ب : لک .

لَمَحَه [ع.م. لحظه ، نظره ، علامت مشابته * لحدبصر : کوزی سرعته آجوب قیامق

لَک [ع.م. یوز بیک عددی . - احق ، لک [ع.م. رسم ، بدلا .

آراستده کی زمان رؤیت . عجم . طوقنمه ، آل ایله طومعه .

لَکَام [ع.م. کم ، دیزکین ، لجام . لامک ضمیمه یا کلیشدر .

لَمَس [ع.م. لمس : لمس منسوب .

لَکَد [ع.م. نجه ، چفته . - زن : نجه اوران . لکزن ده دلیز .

لَمَعَان [ع.م. و لمع . پارلامه ، پارلق ، ضیاء نور ، آیدینلق ، ه . لکله رار . -

ایچنه : پارلامق . عجم . پارلق . - پاش : ضیا نشر

لَمَعَه [ع.م. آیدن ، پارلایان .

لَمَزَل [ع.م. زوال بولماز ، باقی ، دائمی . صرمدی : خدای لم یزل .

سوت - : یاتیق ، ساکن ، دورغون ؛
اورته لق سوت لیاندو : آهش برکال . *
لیمالامق : لیمانه کیرمه ؛ کسپ سکوت اخله ؛
یاتیشیق . * لیماللق ؛ آمین و مخلوط بر ؛
سکون ، سکوت ؛ لیان ایتخا اولوناییلیر ،
مخلوط ؛ ساکن ، دالغمز .

لیون - : یروارلاق سازی میوه که اکشی
لیون ویا ط تلیسی اولور . * لیونلق ؛
لیون ، چیچک و سارهدی قیشین صوغوقدن
محافظه به مخصوص جاملی محل . * لیونلی ؛
ایچنده لیون بولونان ، لیون صوبله اکشید
لمش . * لیونی ؛ لیون رنگنده ، از
یشیله چالار آچیق صاری ؛ بورنک .

لیوناطه - : اکشی لیون صوبله شکر
و صودن یا بلش شربت .

لیجه - : اوزون اوزون پارالانش اشیا
یا پارچه سی . - : پارچه پارچه .

لین - : یومشاق ، ملایم ، نرم . هر
یوله کلیر ، مهمل الاستعمال .

لینقوز - : کفاله بکزر یاصی کول
لینقوز - : بالینی .

لینت - : یومشاقلی ، ملایمت . انقباض
ضدی ، خفیف اسهال .

لینک - : آنک برنوع یورویشی .

لینویپ - : ی. مطبعه حروفاتی سطر سطر
ترتیب ایدن ددکن ماکینه .

لینوله اوم - : ی. هندکنویرندن پاییلان
بزه کتن یاغیله مانطار

نوزی سوروله وک وجوده کثیریلن و دوشه
مهله صریلن برنوع مشمع .

لیم - : لیمق ، فرومایه ، دنی . ناکس ،
لیم خیس . چ. لثام .

م

م - : الفبانه مکرری یدجی حرف اولوب
م (ایچو ح- اینه ۴۰ عددی کوستور .

م - : مفرد متکلم ضمیرد . دالماجزوم
م (اوغونور . ماقبلنده کی صامت ساکن

لقا - : یالایان ، بالایی . کاسه - :
لیس چناق بالایان ، دالقاووق .

لیسانس - : ی. - : مساعد ؛ استثنایه .
لیسانس (باشولیه ایله دوکتور و تبه لری

آراسته بر درجه که تدویس و إقامة دعوی
الخ . صلاحیتی بخش ایدر . * لیسانسیه ؛

لیسانس درجه سی استحصال ایش اولان .
لیسه - : ی. - : ایکنچی درجه ده تدویسه

لیسه مخصوص مکتب : وقا لیه سی .
لیف - : ی. - : بعض نباتاتک قابوقلردن

لیف چیلان ایلیلک کبی شیلر . *
لیفی : لیفه منسوب و متعلق . چ. آلیاف .

لیقورینوز - : ی. - : ایلی بالیق ، توتون
لیقه - : ی. - : مرکب حلقه منه قونان خام

لیقه ایله . تر . - : ب . لوك .

لیک - : قاهره لکن ، آما ، آجیق .

لیک - : ی. - : ماچ : مملکتک و یا غروپک
برجیلکنه تعلق ایدن رسمی ماچ .

لیکنیت - : ی. - : ویا لیت . یردن چیقل
لیکنیت ریلان و اوزونده آفاج ایزلری

کودولن برنوع معدن کومودی .
لیکور - : ی. - : ایچنده اسپیرتو بولونان

لیکور هر نوع ایچکی .

لیکیت - : ی. - : همان قوللایلیله جک بر
حالده بولونان : لیکیت پاره .

لیل - : ی. - : کیجه . * لیللا : کیجه
لیل و قی ، کیجه لین . چ. لیال ، لیالی .

* لیلی : کیجه یه منسوب ؛ کیجه مکتبده
پاتان (شاگرد) .

لئلاق - : ی. - : معروف مور و بیاض رنگده
چیچک و آغاجی .

لئلک - : ی. - : اوزون باجالی ، اوزون غاغالی
معروف قوش ، لکک .

لئله - : ی. - : برکیجه : ایله ، غائب ، ایله
لئله قدر .

لئلییه - : ی. - : کیجه صبحی ، سواره .
لئلییه - : ب : سواره .

لیان - : ی. - : دیکزده کیلرک بارینه بیللرینه
لیان مساعد قوشو بر ، قوی ، مرسی .

ایسه اوستنده کی هجایه کوره خفیف ویا
تکیل برحرکه آلیر : ایشم ، کوجم ، اوم ،
بارلم ، تورکم . جمی مزدور .

ما [ح.عو. ایشته ، آل ، نا ! (فقط
ما [حالا متروکدر) . عربجه ده اسم
موصول اولوب بعض عربی ترکیلرده بولنور :
ماقبل : اوستده کی ؛ مابعد : آلتده کی
(شی) . - باقی : بقیه ، قصور ، قالان .
[ع.ص. صو ، آب . ماء جاری : آقار
ماء [صو. - لذیذ : طایب صو .

مآب [ع. - رجعت اولونا جاق محل . حشمت
مآب [- : حشمتک مرجعی ، حشمتلی .
مابلاق [ممعجون قاشیقی .

مابین [ع. - آرا ، آرائی : مابینلرنده
مابین [اویوشمشلر . قوناغک حرم ایله
سلامتی آراسنده کی اوغله . وقتیله سرای
هایونده مقرینک بولندقلری داره . *
مابینچی : وقتیله پادشاهک قریخی ، مقری .
[ع. - شطرنج اویونده مغلوبیت .

مات [ع. - اولق : یکمک : بوزولمق .
- ایتمک : یکمک ، برزقمق . ی.ص. پارلاق
لومایان ، طونوق ، جلامز : مات زک .
[ع. - متاع دن غلط . مال :
ماتناح [اونک نه ماناح اولدغنی بیلیرز .
[ی. - ترتیب ایلمش مطبعه
ماتریس [ح. وفاتنک ، اوستنه باصدیریلان
کاغده چوقور اولورق براتدقلری ایزلری
حاوی مقوا قالب که صوکرده دن بولکله یکپاره
صحیفه لر دوکولور .

ماتقاب [ع. ب : منقب .

ماتقدم [ع. - اولجه کچن ، تقدم ایدن
ماتقدم [شی ؛ کچمش زمان .

ماتم [ع. - بر اولو ایچون اغلاشوب کدر
ماتم [ایتمه ، یاس ، مصیبت . * ماتزده :
مصیبت اغرامش ؛ برینک وفاتی - بیبیله
حزن وکدره دوچار اولمش . * ماتمکده :
یاس اوی ، ماتم طوتولان او .

ماتهریبالیزمه [ی. - کاشانده روح
ماتهریبالیزمه [بشرده داخل اولدغنی

حالده ماده دن باذقه هیچ برشی یوقدر ،
معنوی وروحانی برسب اول آراحق هبشدر
دییه نلرک - بیسته می ، مادیه مذهبی . *
ماتهریبالیزم : ماتهریبالیزمه طرفدار
اولان ، مادبولندن اولان .

ماتیس [ص. ویا مایز . عو. - چوق
ماتیس [بهرخوش ، صیزمش .
ماتین [ع.عد. ایکی یوز . - وائف :
ماتین [یک ایکی یوز .

ماتینه [ی. - طلوع شمسدن اوکله یه
ماتینه [قدر اولان وقت . قاذشلرک
صباحلری او ایچنده کیدکلری اثواب .
اوکله دن صوکره اوینانان تیاترو ویا سینما .

مآثر [ع. - چ. مآثرلر . شایان تذکار
مآثر [وقعه لر ، اثرلر ، مفاخره : مآثر
برکزیده ظفر ، مآثر علمی . ب. مآثره .
[ع. - شایان تذکار وقعه ، پارلاق
مآثره [وشائی ایش ، افتخار اولونا جاق
فعل وحرکت ، مفاخرت . تذکاری بنا ،
آیده . چ. مآثر .

ماجد [ع. - بحیب و مکمل بر طبعنده
ماجد [اولان ، شان وشریف صاحی .

ماجرا [ع. - کچن شی ، وقعه کلن
ماجرا [حال ، وقعه ، حادثه .

ما جوج [سخ. آخر زمانده چیقماق
ما جوج [ایکی نومدن برینک [سمی .
[ع. - اجر و مکافاته نائل اولمش .
ما ججور [کرایه ویرلمش شی .

ماچ [ی. - ایکی حیوان ، ایکی رقیب ،
ماچ [ایکی طایم ویا شرکت آراسنده مجادله .

ماچونه [ع. - یویوک یوکری قالدیرمه
ماچونه [یارایان بخاری بوجورغاد .

ماچین [ع. - چین [سمیله برلکده
ماچین [قوللانیلیر برلکه : چین ماچین .

ماحصل [ع. - حاصل اولان ؛ حصوله
ماحصل [کلن شی ، نتیجه .

ماخصر [ع. - هر نه حاضر ایسه ، حاضر
ماخصر [اولان ، موجود بولکن شی .

ماحی [ع. - محو ایدن ، یوق ایله یین ؛
ماحی [ماحی آرام ، ماحی ظلام .

مَأْخِذٌ [ع. ج. مأخذلر، برشی چیلدا. ریلان برلر. ب : مأخذ.]
 مَأْخِذٌ [ع. ج. برشی چیلاریلان، منبج؛ برشیلک آلتدی، چیلارلدی، محل. برشی یازمق ایچون مراجعت ایدیلن کتاب، اوراق و سائره.]
 مَا خَلَقَ اللَّهُ [ع. ج. الهک یاراتقلری، بوتون مخلوقات، جم غفیر.]
 مَا خُوذٌ [ع. ج. مأخوذات : آلتان شیئر.]
 ماخوَرٌ — موسیقیده بر مقام اسمیدر.
 مادام [ع. دایم و باقی اولدیکجه : مادام سکونیله : چولکه، ایچون، دن دولایی، بناء : مادام ایستورسکز الکزه ایستدیککز ایچون، ایستدیککز دن دولایی. مادام که ده دیر.]
 مادام [ی. ه. هر اولی قادینه وریلن او صاحبه می. لقب، خانم، زوجه. ماداما.]
 مادامبول [ع. اصلی : مادابولام. هندده چیلان بر برك تقلیدی بایسیقه.]
 مادان [ع. آلتون دمیر کبی شیلره ویریلن اسم : باقییر مادانی.]
 مادِح [ع. ج. مدح ایدن، ثنا ایلدین.]
 مادر [ع. ج. آنا، والده. * مادرانه : — زاد : آنادن طومغه، طبیعی، جلی، فطری. * مادری : آناه منسوب.]
 مادمازل [ی. ه. طاقه نساك اولی اولما یانلرنه، قیزلره ویریلن لقب : مادمازل آریهت.]
 مادوَن [ع. ج. آلت، زیر، برشیلک آمرک آمری آلتده اولان.]
 ماده [ع. ج. جوهر، مایه : هر دورلو شکل الایلن قابل تقسیم، غیر قابل نفوذ، هر طرفه یایلش جوهر. برشیلک یابدی شی، اصل، کراسته، عنصر.]

چو اولاته ناصل بر ماده دن یایلیر. ایش، خصوص، کیفیت : اساس ماده شودر. بسند، فقره : قانونک برنجی ماده می. * ماده : ماده و جسم اعتبارله، جسمی، جسدی و هیولی برطرزده، معنأ مقابلی؛ سوزله دکل ایشله، فعلاً، ماده کوسترملک شرطیله : بونی ماده : اشیات ایتمک براز زوردر. * مادی : ماده یه منسوب، جسمی، جسدی، هیولی، هیولانی؛ روحانی و معنوی اولمایان، جسمانی؛ اعلی، حقیقی. ج. مواد. ماده [ع. ج. دیشی حیوان. شیر. : دیشی آرسلان.]
 مادَیَات [ع. ج. کوزله کورولور، الایلله طوتولور مادی و جسمانی شیئر، معنویات و روحانیت مقابلی.]
 مادَیَوَن [ع. ج. ماده نك وجوددن معنویاتی کلیأ إنكار ایدلر، مادی و جسمانی شیئرله ایناتالر.]
 مَادَوَن [ع. ج. اذن ویرلش، اذلی آلتش. * مأذونیت : اذلیلک، رخصت، اذن. مار ق. ه. یلان، حیه.]
 مارَ [ع. ج. کچن، کچمش. — الییان : بیانی کچن. — الذکر : ذکر ی کچن.]
 مارانغوز [ع. ج. مامه و سائره کبی تخته ایشاری یاپان صنعتکار.]
 مارپوَج [ع. ج. ویا مارپیچ. — تارکیلده طاقیلان اوژونجه مشین پوری.]
 مارت [ع. ج. سنه رومیه نك کتون ثانیین اعتبارأ اوچنچی آیی.]
 مارتاوال [ع. ج. یالان، صاحبه، اویلدورمه سوز، هلدیان.]
 مارتی [ع. ج. کوکرچیندن براز دها بویوک ییاش دکیز قوشی.]
 مارِد [ع. ج. تمرد و عناد ایدن، عنادجی، دیک قفالی.]
 مارس [ع. ج. تولاده بری پوقرخی طوبلله مغه باشلامدن دیکرینک]

تكميل پوللى قالدېرماسى . مج . بوزوله ،
شاشېروب قاله ، اوتانمە : مارس اولدى .
مارستان فامە . خستەخانە .
مارشاندېز [ى . مە . هرصاتيلاڭ و آلان
شى ، امتەئە تىجارىيە . يالكىز
اشيا نىقل ايدىن ترەن .

مارصوان [ى . مە . (مرزىفون دن غلط) ،
اشكى : بر جنس اشك .
مارصىق [ابى ياناماش كومور .
مارغارىن [ى . مە . قويونك ايج ياغندن ،
دوموزوساڭر حيوانات ياغلارندن
ياپىلان بر نوع ياغ كە ترە ياغى آكدير .
مارقە [ى . مە . نشان ، علامە ، اشارە ،
مىندىل وسائرە اوزىرنە بولونان
حرف ويا حرفىز .

مارمه لاد [ى . مە . شىكرلە قاينادىلش
ميوە ، رچل .
مارن [ى . مە . سىرت اولدىغى حالە
اكىلوب بوكولە بىلن .
ماروگن [ى . مە . دىباغلاش و بوياناش كچى
درېسى . مە . بودردىن ياپىلش .
مارول [ى . مە . چىك يىتەن و صلاتەسى دىخى
ياپىلان معروف يىشلەك .
مارە شال [ى . مە . شىر رتەسى حائز
اولان : مارە شال ھىندىبوغ .
ماريول [ى . مە . خىلەكار ، قورناز . * ماريو-
للىق : خىلەكارلىق ، قورنازلىق .
ماريە [ى . مە . دىشى قويون . دىشى حيوان .
قارىشىق اوراق بالىقلار .

مازغال [ى . مە . دىوارە طوب ، تىنىك
آتمە مخصوص يارىق .
مازوت [ى . مە . خام پىرولك تىقپىرىدن
قالان قابىل اشتعال طورىتو .
مازورقا [ى . مە . اوچ تەپولى دانس .
بوپىرزدە چالانان هوا .
مازى [ى . مە . براز چامە بىزر آچا . آق
مىشەدن حاصل اولان بر اوركە
داغندە وىچا نوياقمە قوللانباير .

ماس ماوى : چوق ماى .
ماساڭ [ى . مە . اعضاء يە يوشاقلىق و برەك
ايچون وجودك مختلف اقسامى
ال ايله باصارق اوغوشدىرمە . * ماسور :
بوصورتلە اوغوشدىران آدم .
ماسىقى [ى . مە . كچمش شى ، كچن ، سىق
ايدىن : ماسىقى اونونىق .

ماسى [ى . مە . كوچوك كوك . = باچاق ؛
باچاقلىرى پك قىمە . يىچمىز
انسان . باسى باچاق دە دىرلر .

ماسىقى [ى . مە . ساقز . ساقزلى راقى
ماسىوا [ى . مە . الله دن ماعدا بوتون موجود-
دات (ماسوى الله دن مختصر) .
بوندن باشقە ، ماعدا .

ماسوره [ى . مە . قامش قام . بر نوع صو
اولچىسى كە لولەك رەيدىر .
ابىلىك صارمە مخصوص اوراق قامش .

ماسيف [ى . مە . آغىر و قالىن كورون .
ايچى بوش و يا اوسق قابلى
اولمايان : ماسيف آلتون .

ماشاء الله [ى . مە . اللهك ايسىتىدىكى شى معناسى
تقدىر ، تحسین و نظردن وقايە
تعبىرىدۇ ؛ تعجب و ممنونيت بيان ايدۇ ؛
قرق بر كرە ماشاء الله ! : مبالغەلىسى .

ماشە [ى . مە . آتش طونمە مخصوص معروف
آلت : ويا بوشكلەدى شى .
مە . واركن آلكى ياقە : قولاي واركن
زورىنە كىتمە . = لى : ماشە بىزر بر
آلتى اولان : ماشەلى ساعت . آلى = لى :
ادىسز ، عارسز .

ماشى [ى . مە . يايپوروين ، كىدن . *
ماشيا : يورويەك ، آياقلە .

ماصدق [ى . مە . اويغون ، موافق ، مطابق ؛
فلان سوزە ماصدق اولەرقە .

ماصه [ی. - بر ویا برقاج آباق اوزرینه
موضوع مهر ویا آخشدن آر
آشیامی که اوزرنده بک پیتر ویاچالیشیلیر:
بک ماصه. ی. یازی ماصه. ی.]

ماضی [ع. - بکمش ، بکمن . - بکمش
زمان : ماضی یی اونوت .]

ماعدا [ع. - باشقه ، خیری ، فضلہ :
بوندن ماعدا نه ایسترسک ؟]

ماعوئه [ع. - ویا ماونا . بر نوع بویوک
استدال . - یی : ماونا ایشله تن .]

ماقات [ع. - آلدن کیدن ، غالب ایدهلن .
تلاق : - : غالب ایدهلن شیشه
مقابل دیگر بر شی' آله بکیرمه .]

مافوق [ع. - اوست طرف ، اوستده
الطیبه : طبیعتک اوستنده اولان شیلر !
عجرات ، ب : مه نالیزیک .]

مافی [ع. - البال ، - الضمیر : کولکده کی
شی' ، قلبا ایستنه نیلن شی' .]

مافیش [ع. - عریجه مافیه شی' دن غلط .
یوق ، قالمادی ، بیتدی .
فلوس : - : یاره یوق . بر نوع طاطلی .]

ماق [ع. - زمان ، مکان و آلت بیان این
بر آداتر : یا شهاب ، باصه ماق .]

ماقبل [ع. - اوکده کی ، اوستده کی ،
بکمش . مابعد مقابلی .]

ماقارلان [ی. - قولسز اوزون ماستوکه
قولر یالرنده آچیلان یار .
یقلردن دیشاری چیقار و بوغازدن بله قدر
ایتن بر بله رن ایله اورتولور .]

ماکان [ع. - کماکان : اسکیدن اولدینی
کبی ، هیئت اصلیه سنده .]

ماکر [ع. - مکرو حیلہ ایدن ، حیلہ کار .
ماکول ، طعام ، رزق ،

ماکل [ع. - قوت (چر . اقوات) ، آسیب
المیش : مامورشی کندیمنه ماکل اینقاد
ایغشدر . چر . ماکل .]

ماکول [ع. - انسانه غذا اولان شی' ،
رزق ، طعام . چر . ماکولات .]

ماکیان [ع. - طائوق ، خر و سکه دیشیسی .]

ماکینه [ی. - بعض ایشلری کورمک
ایپون ترتیب ایدلش آلات .]

ماکیمه [ع. - بخار : می : بخارله حرکت ایدم .
وگ بر ایش کورمک مخصوص آلت .
دیکیش : می : دیکیش دیکمه یاراپان آلت .]

ماکییاز [ی. - صورتی بویامه ، دوز .
کمون و سائر سورمه .]

ماکییاوه لیزمه [ی. - ویا ماحیاوه .
ماکییاوهل
نامنده کی آدمک پرتسپیلرته موافق اولان ،
وجداندن و خلوص نیتدن عاری آتریققلی
بر سیاست .]

مال [ع. - مفهوم ، معنی ، مدلول ،
فحوا ، منطوق . آخر ، حاصل ،
طائیت ، مفاد ، نتیجه . - مالا :
معنی و مفهوم اعتبارله ، مفهوم جهتیله ،
نتیجه ، خلاصه اولورق .]

مال [ع. - تحت تصرفده اولان شی' ،
ملک ، ثروت . حقار . امتعه ،
تجار آشیامی . چر . خویش و اخلاقسز :
اونک نه مال اولدینی بیلیرز . - صندوق :
دولته هاند پاراک بولوندیغی صندوق ،
وزنه . - قلسی : حسابات دولت ایله مشغول
دائرة . - مدیری : برقصانک امورمالیه سنده
مامورذات . - ناطق : جانی مال : - صامت :
جانمزال ، آلتون کوموش کبی . تر . -
اوکوز سورومی . - برست : مالی طایفه بجه .
سندون حربس . * مالدار : زلکین . چر . اموال .]

مال [ع. - سورن ، سورولن . رو - :
بوز سورن . پای - : آباق آلتنده
آزینن ، چیکنه تن .]

مالا [ع. - ما : اسم موصول ، لا : ادات
لئی . - کلام : سوز کوتوروش ،
دیه جهل یوق ، بک مکمل . - مال : طوب
طولو ، لبالب ، مملو ، مشحون . - نهایه :
نهایتمز ، اوجتمز ، صوکسز ، یاپالتمز .]

— یعنی : معنامیزه ، فائده سز ، پیوده ، بوش ،
عیش شئ ؛ ج. مالایه نبات : بوش و عیش شیلر .
مالاريا ینا . — صیغه نك ایتالیایجه اسمی .
مالاق . — مانده یارو روسی ، بوزاغیسی .

مالا تاندوز [ی . — یا کلیش آکلا شیلش
ویا تقه پر ایدلش سوز ،
حرکت و امر ؛ سؤنقم .

مالخولیا [ع . — قره سودا ، قورونتو .
امراق . مالخولیا به دالمش .
ای . — او یون کاغدلرینک قارمه

ماله ون [قاریشیق صورتده توزینی .
ع . — ویا غله مالز مه . لازم اولان
مالزیم [شئ ؛ حوائج ؛ مالز مه تدارکی .

مالسور [— یا خود مالیسور . بر قسم
طاغی آرنادرلره ویریلن اسم .
فا . — اوغمه ، سورتمه . * مالشکر :

مالش [سورتیحی ، اوغوجی ، دلاک .
سخ . آق دکرده ایتالیا جوارنده
مالطه [کوچوک بر آله . — طاشی ؛

یومشاق ، بیاض دوشمه لک بر طاش . *
مالطیز : مالطه لی .
مالک . — صاحب ، متصرف .

مالکانه [فا . — برینه اراضی امیره دن
ای بعض شرائط ایله ویریلن
راضی ، چفتلک و سائره .

مالکیّت [ع . — مالک و صاحب اوله .
حق تملک و تصرف .

مالوف [ع . — الفت ایتمش ، آیشمش ،
خوی ایدیش : مالوف عنت .

ماله [— فا . — خرج و کیرچ سودمه
مخصوص دمیردن یاضی بر آلت .

مالی [ع . — مال و ثروته منسوب و متعلق ؛
اقتدار مالیسی یوقدر .

مالیه [ع . — دولتک بودجه سی تنظیم
ایدن ، واردات و مصارفاتی ایشلرینه

مأمضا [ع . — دوغروسی : مامضی . پکن
شئ ؛ اولان ییتن . مضی — :
پکن کچدی ، اولان اولدی ، کیمشی اونودالم .

مأمک [ع . — تصرف اولونان شئ ؛
برینک مالک اولدیغی مال .

مأمین [— یهودیدن آیرلش — سلا نیکی
مؤمن تقلیدی کیمسه .
ع . — امنیت اولونا جق محل ،

مأمز [ملجأ ، آمین یر .
ع . — بر ایشه تعین ایدلش
مأمور [آدم . امر اولونمش : وظیفه
مأموره . * مأمورآ : مأمور اولرق ، امر

الارق ، مأموریشله : مأمورآ اوروپایه
کیتدی . * مأموریت : برینه امر وحواله
اولونان ایش ، خدمت ، وظیفه . ج. مأمورین :

مأمول [ع . — امید ایدیلن ، اوغولان .
ایممکن ، قابل ، محتمل : بو آقسام
کلمسی مأمولدر . امید ، انتظار : مأمولوزک

خلافنده ظهور ایتدی . * فوق المأمول :
امیدک فوقنده ، هیچ بکلنمه یین : فوق
المأمول برایش ظهور ایتمسه .

مأمون [ع . — آمین ، مخاطره و تهلکه دن
مأمون ، مصون ، قورقوسز .
ای . — کنیش و اکثریا قولسز
مانتو [البسه . قادین پالتوسی .

ماتئی [ب : ماتئی . ی . — ک . بویوک
برجنس ماقاره .
ای . — کمی سررلرغی دیرکرله
ماتیلیه [اصیلی طوتان خلاطر .

ای . — ک . صو قورغمه مخصوص
مانجانه [بویوک ویاضی فیجی .
ای . — جانفسدن دها قالین بر
ماتین [جنس اییک قاش .

ای . — یه جکک با یاقیسی : کیمچی
مانجه [مانجه می ، کدی مانجه می .
ای . — برینک کندی ناهنه حرکت
ماندا [ایتمک ایچون دیکینه ورددیک

Main body of handwritten text in Arabic script, organized into two columns. The script is dense and cursive, typical of historical Arabic manuscripts. The text appears to be a continuous narrative or a collection of related entries.

مېرډ [ع. د. ا. ک. د.]

مېرډ [ع. د. سرته تن ، صوغوتان ؛ قارلق . ج. مېردات .]

مېرډ [ع. د. داغلام ، حکم . د. ولسمی ؛ ممکن اولمایان . قضای - : غیر قابل اجتناب قضا .]

مېرور [ع. د. ای ، قبول ، خبری ؛ خدمات مېروره .]

مېرهن [ع. د. برهان و دلیل صحیح اېله ؛ اثبات اېدېش ، مثبت .]

مېسوط [ع. د. یالېش ، دوشمنش ؛ سرلش . اطرافیه بیان اولنان .]

مېشیر [ع. د. تېشیر اېدن ، مژده ورن ، اېی خبرله سویندېرن .]

مېشیر [ع. د. تېشیر اولونش ، مژده ورېرلش ، اېی خبرله سویندېرلش .]

* عشره مېشره : جانب نېوېدن جنشک اولدقلى تېشیر اېدېلن اون کیشی .]

مېصیر [ع. د. بائېجی ، کوزه دېجی . مکتلرده طلبیه نظارت اېدن ،]

مېد ، برېته بریشی آکلاتان . کومروکده آرایجی کاجی . غ. بوکوجی ، سحر باز .]

ب : مېد .

مېضع [ع. د. یحاق ، نېشتر . ج. مباحض . فسخ و ابطال اېدن ، لغز .]

مېطال [ع. د. فسخ و ابطال اېدن ، لغز ؛ اېدن ، قالدیران .]

مېطال [ع. د. فسخ و ابطال اولونش . لغز ، مفسوخ ، ملقا .]

مېعده [ع. د. اوزاقلاشدیران ، تېمېداېدن . کوندرلش ، اړسال او-]

مېعوث [لونش . اولش ایکن دېرلش اولان . وطنک منافقېله مشغول اولقی ایچون]

اهالی طرفندن اغخاب ایدېله وک مجلس مېعو- ثان دینلن مجلسه کوندرلن ذات . قا. ج. مېعوئان . * مجلس مېعوئان : مېعوئردن]

تشکل اېدن مجلس . مېغض و هدارت اولونان ، مېغوض [بغض و کینه دوجار .]

مېلغ [ع. د. پاره مېلداری . ج. مبالغ . تبلیغ اېدن ، بر خبر ویا]

مېلغ [امری برېته بیلدېرن . اېصلاحش ، اېصلاح ،]

مېلؤل [مولانغش ، یاش . بنا ، بنا یری مېلانه قوللا-]

مېنی [نیلیورسده یا کلېشدر . ب : مېانی . انشا اېدېش ، بنا اولونش .]

مېنی [اعراب قبول ایتمېن (کله) . ح. دن دولایې بناه : خسته لفته مېنی کیده مدی .]

مېهم [ع. د. غیر معین ، اېی آکلاشلایان . مېهات : غیر معین مېهاری اولان]

کنايه لر : هېچ ، برجون ، خلی ، فلان کې . متعجب ، مدهوش ، حیران ،]

مېهوت [متعجب ، حائر . نفس دارلغنه طوتولش .]

مېهور [اولان ، نفس آلمقده کوجک چکن ، ضیق النفس . غله طیق نفس .]

مېیت [ع. د. کچه لیه جک محل . او ، مسکن ، خانه ، اقامتگاه .]

مېیض [ع. د. وحده يومورطه لړک تشکل اېتدېکی محل . نباتاتده تقو لړک بولونديگی محل .]

مېیض [ع. د. تېیض اېدن ، یازی یی مسوده دن بیاضه چکن .]

مېین [ع. د. آجیق ، صریح ، آشکار ، واضح ، واضحاً اقاد . اېدن .]

مېین [ع. د. بیان اېدن ، ظاهر و آشکار اېلېن ، بیلدېرن .]

مېین [ع. د. بیان اولونش ، آجیق و آشکار اېلېش .]

مېلعت [ع. د. (انکارنده) برخی تعقیب ایتمه ، تابع اوله ، اویعه .]

مېلر [ع. د. تأخر اېدن ، مکدر ، متاخر . صف ، محزون .]

مېلر [ع. د. تأخر اېدن ، صوکره کلن ، صوکره قالان ، صوکره کی .]

مېلر [ع. د. تأدب اېدن ، ادب اېله حامل اولان .]

مُتَجَاهِد [ع.ص. جالیشوب چالایان .
 مشکلاته قارشى اوغراشان .
مُتَجَاهِل [ع.ص. بمجاهل ایدن ، بیلمز
 کمن . . . متجاهلانه : بیلمز کمن کورونه رک .
مُتَجَبَّر [ع.ص. کبرله ن ، متکبر ، فخور ،
 متعالم ، متعالم .
مُتَجَدِّد [ع.ص. مجدد ایدن ، بیکله ن
 یکنی حالته کیرن .
مُتَجَزِّی [ع.ص. پارچه لانا ، جزه لره ،
 پارچه لره آرملان .
مُتَجَسِّد [ع.ص. جسد پیدا ایدن ، جسد
 له ن ، متأس .
مُتَجَسِّس [ع.ص. بریشی آکلامفه چا
 ایشان ، کیزلی شیلری
 آراشدیران : چوق متجسس بر آدم .
مُتَجَسِّم [ع.ص. تجسم ایدن ، وجود
 پیدا ایدوک جسم کورونن .
مُتَجَعَّد [ع.ص. قوبرلش (ماچ) .
 اورسه لئش ، پوروشش .
مُتَجَلَّ [ع.ص. صبر وثبات ایدن . برخی
 زورلایان ، زوربا .
مُتَجَلِّی [ع.ص. تجلی ایدن ، روشن و عیان
 اولان ، کورونن .
مُتَجَمِّع [ع.ص. تجمع ایدن ، برلشن ،
 طوبلانا .
مُتَجَمِّل [ع.ص. تجمل ایدن ، کوزله .
 شن ، سوسله ن .
مُتَجَنِّب [ع.ص. اجتناب ایدن ، صا
 قینان ، چکین ، اوزالاشان .
مُتَجَنِّب [ع.ص. بچین ایدن ، دلیرن ،
 چیلدیران ، قاجیران .
مُتَجَهِّز [ع.ص. لوازماتی اکیل ایدن ،
 برشته حاضرلانا .
مُتَحَاب [ع.ص. سوشن ، بربرله دوست
 اولان : دول متحابه .
مُتَحَارِب [ع.ص. بربرله حرب ایدلرک
 هربری : دول متحاربه .
مُتَحَاشِی [ع.ص. صاقینان ، قاجینان ،
 کری چکین .

مُتَحَرِّم [ع.ص. واجب ، ازم و ضروری
 اولان : متحرم الایفا .
مُتَحَرِّر [ع.ص. بخیلانا ، تخر ایدن :
 دم متحرر .
مُتَحَرِّجَر [ع.ص. متحرر ایدن ، طاش حالی
 آلان ، طاش کسین .
مُتَحَدِّد [ع.ص. اتحاد ایدن ، برلشن ،
 متفق . - الفکر : بر فکرده
 اولان ، - المال : هبی مآلده اولان . *
 متحد : برلکده ، برابرجه .
مُتَحَدِّث [ع.ص. تحدث ایدن ، میدان
 چیقان ، وقوه کمن .
مُتَحَرِّرک [ع.ص. حرکت ایدن ، قیلدایان ،
 اونیایان . حرکتلی .
مُتَحَبَّر [ع.ص. حسرت چکن ، نائل
 مرام اولامایان ، محروم .
مُتَحَسِّس [ع.ص. سریع التأثر و انفعال ؛
 رقیق القلب ، رفیق و شغفنه
 مائل . متأثر . تأثرات معنویه بی چایق حس
 ایتمک متعدد . اصل عربیه می : بر خبره
 قولاق ورن : حواس ایلده آکلامفه چالایشان .
مُتَحَسِّد [ع.ص. برایش ایمون طوبلانا ،
 بجمع ایدن .
مُتَحَصِّل [ع.ص. تحصیل ایدن ، وجود
 بولان ، حصوله کمن : بالغور .
 لردن متحصل کولر . نشأت ، صدور و توك
 ایدن : بو خبردن متحصل بمنویت . اله
 چکن ، تحصیل ایدیلن (پاره) .
مُتَحَصِّن [ع.ص. تحسن ایدن ، قلمعه ،
 مستحکم برموقعه قایانان .
مُتَحَقِّق [ع.ص. تحقق ایدن ، دوغرولنی
 میدان چیقان .
مُتَحَكِّم [ع.ص. تحکم ایدن ، حاکمک
 طاقینان . کندی رای و کیمه
 کوره حرکت ایدن .
مُتَحَلِّل [ع.ص. تحلیل ایدن ، آریه ن ،
 اجزایی آرملان .
مُتَحَلِّم [ع.ص. حلیم ، مؤنس ، صبور
 کورونن ، رحیم اولان .
مُتَحَلِّی [ع.ص. مجوهراته سوسله ن ،
 نزن ایدن ، کوزالشن .

مُتَحَمِّل [ع.ص. تحمل ایدن ، يوكله ن ، چكن ، قائلانان .

مُتَحَوِّل [ع.ص. تحول ایدن ، ديكش ؛ برحالدين ديكر حاله چكن .

مُتَحَيِّر [ع.ص. حيرته قلان ، حيران .
* متحيره : سياره ، چخ ، متحيرات .

مُتَحَيِّز [ع.ص. بر موقع مخصوص طوتان ؛
متحيز : حيثيت و اعتبار داعي اولان ؛ صاحب نفوذ : متحيزان مملكت .

مُتَحَاشِي [ع. غلطدر ، دوشروسي متحاشي
در . ب : متحاشي . قورقان .

مُتَحَاصِم [ع.ص. قارشيلقلي خصومت ،
دشمنلق و دعوى ایدن .

مُتَخَالِف [ع.ص. بر برينه اويمايان ؛
مخالف بر رايده بولنان .

مُتَخَذ [ع.ص. اتخاذ ايدلمش ، برچوقلري
آراسندن سجيلهرك آلمش اولان :
تدابير متخذه .

مُتَخَشِّع [ع.ص. كندني آلاق طوتان ،
متواضع ، وضع .

مُتَخَشِّي [ع.ص. برندن ، بر شيندن
قورقان ، خوف ایدن .

مُتَخَصِّصِر [ع.ص. خاص و مخصوص اولان ؛
بر فن و صنعتك يلكز بر
شعبه سنده ايلري كيدن ، اختصاص قازانان .

مُتَخَضِّع [ع.ص. آلاق كوكلو ، وضع ،
متواضع ، متخشع .

مُتَخَلِّص [ع.ص. قورتولمش اولان ، بر
مخلص طاققان .

مُتَخَلِّق [ع.ص. برينك خويخ ، طبيعتي ،
اخلاقي ، حادثي آلا .

مُتَخَلِّي [ع.ص. برندن ويا بر شيندن
آيريلان ، قورتولان .

مُتَخَيِّل [ع.ص. بعض اناوات و علاماته
كورده ذهنأ تصور و توهم
ايدن ، قوروتو قوران .

مُتَدَاخِل [ع.ص. برى ديكرينه كييرمش ،
ايشلمش ايكن هوزويرله مش
اولان (معاش) : معاشات متداخله .

مُتَدَارِك [ع.ص. تدارك ايدن . تبييه
و إحضار ايله ين .

مُتَدَاوِل [ع.ص. تداول ايدن ، آلدن آله
چكن ، دولاشان .

مُتَدَاوِي [ع.ص. كندنيه علاج يايان ،
كندني مداواة ايدن .

مُتَدَاوِر [ع.ص. دار و متعلق معنائنه
عربجه دن اويدورمه بركله در .

مُتَدَبِّر [ع.ص. بر شينك نتائجي تفكر
و ملاحظه ايدن .

مُتَدَبِّي [ع.ص. تدني ايدن ، كريله ين ،
الجالان ، آشاغيلايان .

مُتَدَيِّن [ع.ص. بر دين ايله متصف ،
ديندار ، بورجلو .

مُتَدَبِّذِب [ع.ص. قرارسز ، متردد ، اوتيه
برييه صاللانان .

مُتَدَلِّل [ع.ص. تدلل ايدن ، الجالان .
ذلت قائلانان . برينه اويان .

مُتَدَوِّق [ع.ص. ذوق آلان ، ذوقياب
اولان ، برقاق كره طادان .

مُتَرَاخِي [ع.ص. تنبلك ايدن ، كوشك
داورانان ، اوزاقلشان ، جايان .

مُتَرَادِف [ع.ص. بر معنايه كلن ، معناسي
بر اولان : الفاظ مترادفه .

مُتَرَاْفِق [ع.ص. رفاقت ايدن ، برلكده
بولونان ، آرقداشلق ايدن .

مُتَرَاكِم [ع.ص. تراكم ايدن ، طولانان ،
بيريككن : نقود متراكمه .

مُتَرَتِّب [ع.ص. ترتيب ايدن ، عائد و متعلق
اولان ، دوشن : عهده مره مترتب

وظيفه . ايجاب و اقتضا ايدن ، نتيجه صورتده
حاصل اولان : ايمالدين مترتب مسئوليت .

مُتَرَجِم [ع.ص. ترجمه ايدن ، بر آوي بر
لساندن ديكرينه چويرن .

مُتَرَجِّم [ع.ص. ترجمه اولوناش ، برلساندن
ديكرينه چويرلمش .

مُتَرَجِّجِي [ع.ص. رجا و نياز ايدن ، يالواران ،
اميد ايدن ، اومان .

مُتَرَجِّم [ع.ص. مرحت ايدن ، آجيبان ،
ترجم ايله ين .

Handwritten text in the left column, consisting of approximately 20 lines of script.

Handwritten text in the right column, consisting of approximately 20 lines of script.

مُتَعِدِد [ع.ص. چوق ، بردن زیاده اولان ، بر قاج .]

مُتَعَدِي [ع.ص. تجاوز ایدن . مفعوله تجاوز ایدن (فعل) .]

مُتَعَدِّر [ع.ص. هذلی ، زور ، کوچ ، ممکن اولمایان ، محال .]

مُتَعَرِّب [ع.ص. أصلاً عرب اولمایوب مسوکره دن عربلاشان .]

مُتَعَرِّض [ع.ص. برینه سوزله اعتراض ایدن . خطاسی سوله بن .]

مُتَعَسِّر [ع.ص. تعملی کوچ وزور اولان ، زحمتی ، چتین .]

مُتَعَصِّب [ع.ص. برشبشی افراط وعناد ایله مدافعه ایدن ؛ برشیده عناد ایدن . دین خصوصنده هیچ متاهل اولمایان . * متعصبانه : متعصبه پائیشاجق سورنده ، هیچ مساعده ایتیمک .]

مُتَعَظِم [ع.ص. بویوکلک ساتان ، قورولان ، کبری ، عظمتی .]

مُتَعَفِّق [ع.ص. قوقان ، چوروپوب بوزو . لان . میاسالی (هوا) .]

مُتَعَلِّق [ع.ص. تعلق ایدن ، برشیده مربوط و منسوب اولان . قائده ، راجع ، دائر . * متعلقات : اقربا ، منسوبین ؛ جمله فعلک تقاتی .]

مُتَعَلِّم [ع.ص. علم تحصیل ایدن ، درس آلان ، اوکره نن ، تلمیذ .]

مُتَعَمِّد [ع.ص. برایشی اولجه نیت ایدوک قصد پایان .]

مُتَعَمِّد [ع.ص. تمند ایدن ، عنادجی ، دیدیمکندن دونه بن .]

مُتَعَوِّج [ع.ص. آکریلن ، چاریلان ، بویوکولن ، تعوج ایدن .]

مُتَعَه [ع.ص. نمره ، قائده ، منفعت . نکاح : بر مبلغ مقابلنده ممدن مدته بر قادی یاننده بولوندرمن و مسوکره برالندن عبادت معامله ؛ استیجار که نجم دیاونده والمضیلر آراسنده جاریدر . * متعه الطلاق : بوشامه هدیه سی .]

مُتَضَرِّر [ع.ص. ضرر کوروش ، زیانه اوغراش اولان .]

مُتَضَرِّع [ع.ص. کفرع ایدن ، متواضعانه یالواران ، دجا ایدن .]

مُتَضَمِّن [ع.ص. حاوی ، شامل اولان ، ایچنه آلان . ضامن اولان .]

مُتَطَاق [ع.ص. تطابق ایدن ، اویغون کلن ، اوپان .]

مُتَطِّب [ع.ص. کندخی یالاندن طیب کچی کبرتمک ایسته بن .]

مُتَظَلِّل [ع.ص. کولک لاش ، کولک سنده بولونان .]

مُتَظَلِّم [ع.ص. حقمر لادن ، ظلمدن شکایت ایدن . ظالمانه حرکت ایدن .]

مُتَعَارِض [ع.ص. تعارض ایدن ، بربرینه ضد و مخالف اولان .]

مُتَعَارِف [ع.ص. بر بربرینی طایفسان . یکیدن طایفسان .]

مُتَعَاطَى [ع.ص. تعاطی ایدن ، بربرلرینه وریشان ، برشی کوسون .]

مُتَعَاقِب [ع.ص. بربرینی تعقیب ایدن ، متعاقباً : بربری آردیجه ، آردی صره .]

مُتَعَاقِد [ع.ص. بربرله همدلشوب میثاق ایدن ، عقد ایدن .]

مُتَعَال [ع.ص. یوکسک ، عالی ، بلند ، رفیع ، سامی ، سی ، جلیل ، معظم ، مخم .]

مُتَعَاهِد [ع.ص. بربرله عهد ، میثاق ویمان ایدنلرک هربری .]

مُتَعَب [ع.ص. اتعاب ایدن ، یوران (ایش) ، یورجی .]

مُتَعَبِّد [ع.ص. جنب حق قوللق و عبادت ایدن .]

مُتَعَبِّه [ع.ص. یورمخوللق ، مشقت ، محنت ، کلال ، تعب . چه ، متاعب .]

مُتَعَجِّب [ع.ص. تعجب ایدن ، حیرته آلان . * متعجبانه : تعجب ایدرک ، حیرته .]

وَمَعْدُ [ع.ص. تمهد ایدن ، برایشی او-
متهد] ذرینه آلان . عسکرک آرزاق
آشیا وساره سی ویا هرهانی بر داتره نك
ویا مؤسسه نك لوازماتی تداوك ایتمکی
درعهده ایدن ، قونطورانجی .

وَمَعْنٍ [ع.ص. تعین ایدن ، واضح و آشکار
معنی] اولان ، میدان چیقان . برشیته
تخصیص ایدلش اولان . اعیان و اشرفدن
اولان : متعینان بلده .

وَمَغْلَبٍ [ع.ص. ضبط و استیلا ایدن ،
مغلب] بر مملکتک وساره نك آمرمطلق
کسیان ، زوربا ، غاصب . * مغلبانه :
مغلبه یا قیسه جق صورته ، زوربالقله .

وَمَغْلَبِهِ [ع.ص.ج. (طائفه مغلبه دن
مغلبه] مخفف) . حقمنز اوله رق قوتله
سوزلرخن کچیرلر . زوربالر ، غاصبلر .

وَمَغْیِبٍ [ع.ص. تعیب ایدن ، اورته دن
مغیب] غائب اولان ، اوزاقلاشان .

وَمَغْیِرٍ [ع.ص. بر حالدن بر حاله کچن ،
مغیر] باشقه لاشان ، دکیشن .

وَمُتَفَاخِرٍ [ع.ص. شان و شرفده دیکرلریله
مُتَفَاخِر] رقابته کیریشن .

وَمُتَفَاوِتٍ [ع.ص. آره لرته فرق بولنان،
مُتَفَاوِت] فرقی اولان .

وَمُتَقَابِلٍ [ع.ص. برشی حقنده اولدن ای
مُتَقَابِل] خبر ویرن . ضدی : متشائم .

وَمُتَفَحِّصٍ [ع.ص. برشی نك کنه و حقیقتی
مُتَفَحِّص] آراشدیران ، دقتله معاینه
و تدقیق ایدن .

وَمُتَفَخِّرٍ [ع.ص. متعبر و متکبر اولان ،
مُتَفَخِّر] قورولان ، فخور .

وَمُتَفَرِّجٍ [ع.ص. تفرج ایدن ، برشیته
مُتَفَرِّج] ذوق و مراقله باقان ، کزیتن .
دفع غم ایدن .

وَمُتَفَرِّدٍ [ع.ص. تفرد ایدن ، تک اولان ،
مُتَفَرِّد] اشی و اقراقی اولمایان .

وَمُتَفَرِّسٍ [ع.ص. دقتله باقان . برنی سیماء
مُتَفَرِّس] سندن طانییان . غلا آکلایان .

وَمُتَفَرِّعٍ [ع.ص. بر اصلدن چیقان ، دال
مُتَفَرِّع] بوداق پیدا ایدن ؛ برماده ،
بر اساسه دالر و متعلق اولان .

وَمُتَفَرِّقٍ [ع.ص. بر برندن آیریلان ، داهییلان ؛
مُتَفَرِّق] پراکنده ، پریشان .

وَمُتَفَرِّقُهُ [ع.ص. (مصارف متفرقه دن
مُتَفَرِّقُهُ] مخفف) . اولدن تعین ایدیله-
مه بن اوفاق تفك مصارفه قارشولق اولان مبلغ .

وَمُتَفَسِّخٍ [ع.ص. تفسخ ایدن ، آیریلان ،
مُتَفَسِّخ] برندن اوینیان ، بوزولان .

وَمُتَفَقٍ [ع.ص. اتفاق ایدن ، اویشان ،
مُتَفَق] بویله اتفاق ایدوب برلشش
اولان . — علیه حقنده اتفاق حاصل اولان .

وَمُتَفَقِّدٍ [ع.ص. (غالب اولش) برشی
مُتَفَقِّد] آراشدیران ، آریوب صوران .

وَمُتَفَقِّهِ [ع.ص. علم فقهی تحصیل ایدن ،
مُتَفَقِّهِ] فقیه اولان .

وَمُتَفَكِّرٍ [ع.ص. دوین دوشونن ، تأمل
مُتَفَكِّر] و ملاحظه ایدن ، دالغین .

وَمُتَفَنِّ [ع.ص. فن تحصیل ایدن ، فنونه
مُتَفَنِّ] آشنا اولان . اصل عربییه سی :
مختلف صنفاره ، طبقه لره ، فنلره آیریلان .

وَمُتَفَوِّقٍ [ع.ص. تفوق ایدن ، اوسته
مُتَفَوِّق] چیقان ، اوستون ، قائق .

وَمُتَفَوِّهِ [ع.ص. تفوه ایدن ، برسوز ، بر
مُتَفَوِّهِ] لطق الخ . نویله بن .

وَمُتَفَهِّمٍ [ع.ص. تفهم ایدن ، برشی آزار
مُتَفَهِّم] آزار آکلایان .

وَمُتَقَابِلٍ [ع.ص. قارشی قارشی به کلن و بو-
مُتَقَابِل] لونان ، قارشیلشان .

وَمُتَقَارِبٍ [ع.ص. بربرینه یاقین اولان ،
مُتَقَارِب] یاقلاشان . بحر — : عروضده

هر مصراعده دوت دفعه فعولن تکروردن
عبارت وزن .

وَمُتَقَاطِعٍ [ع.ص. بربرخی قطع ایدن ،
مُتَقَاطِع] کسن . اصلی : بر برندن آیریلان .

وَمُتَقَاعِدٍ [ع.ص. خدمتدن عفو ایدیلره نك
مُتَقَاعِد] بر مقدار معاش ایله کند یسنه

اِذْن و برلش اولان .

وَمُتَقَبِّضٍ [ع.ص. طویلانوب بوزوشن ؛
مُتَقَبِّض] چکیلن . اِتْقَابُضه طوتولان .

وَمُتَقَدِّمٍ [ع.ص. باشده ، دهکرلرنك اوکنده
مُتَقَدِّم] یوروین ؛ ایلریده کیدن ؛ باش

اولان. اهلرله یین. مزاج اولان. تقدم
ایدن؛ برخی، بریشی یکن. * متقدمین؛
اسکی آدملر. ضدی؛ متأخر، ج. متأخرین.
[ع.ص. باقلاشان. برطو مناجدت
[ع.ص. کدوله زن، مصیبتہ اوغرا.
[ان، جانی صیقیلان.
[ع.ص. کفیل ودامن اولان؛
[مسؤلش اوزدنه] لان.

مَسْکُور

مَسْکُوف

متلق [ع.ص. تلقی ایدن ، آلان ، نظریله متلق [باقان ، قبول ایدن . متلوث [ع.ص. تلوث ایدن ، پیسله نن ، متلوث [کیرلنوب مردار اولان . ر .	متنافس [ع.ص. تمسخر ایدن ، بریده متنافس [اکله نن ، آلائی ایدن . متنافس [ع.ص. آلدله طوتان ، یاقالایان ، متنافس [اهتمامله طوتونان : شریته . متنافس [ع.ص. اقا - ایدن ، او - وان ، ر .
---	---

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is arranged in a single column and appears to be a continuous narrative or record. The ink is dark and the paper shows signs of age and wear.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is arranged in a single column and appears to be a continuous narrative or record. The ink is dark and the paper shows signs of age and wear.

اشارتيله كوستريلن كيت . انكتريله
ايكي قطبندن برى . ب : پوزيتيف .

مُثَبَّت [م.ص. ايجه تحليق ، تاكيد و تايد
ايدلس اولان ، مؤيد ، راسخ ،
مضبوط ، متين ، مؤكدا ، مقرر ، مبرهن .

مِثْقَال [م.ص. بر بوجوق درهمك اسكى
بروزن . يكرى قيراط .

مِثْقَب [م.ص. طاشه ، تخته و سائره به
دليك آجان دمير آلت .

مِثْقُوب [م.ص. دليمنش ، دايكلى .

مِثْل [م.ص. بگزور ، نظير ، آش ، مانند ،
شبيه ، مشابه ، صنو ، قرن : اورك
مثلى دنياده يوقدر ؛ سكزدرلك ايكي مثليدر .
كبي : مثل ناز : آتش كبي . ج. امثال .

مِثْل [م.ص. آداب و اخلاقه دائر حكايه ،
قصه ، حكمت ، مثل سار ، سوزه
قول . رض . ب : هرب . ج. امثال .

مِثْلًا [م.ص. مثال اولهوق ، فرضا ، سوز
كليشي : كوچوك بر حيوان مثلاً
برقوش ؛ بنم يرده باشقه برى اولسه ايدى ،
مثلاً سز اولسه ايديكز نه يپارديكز ؟

مِثْلًا [م.ص. اوچلى ، اوچدن مركب .
مِثْلًا [اوج خطكه برلشمندن حاصل
اولان اوج كوشه لى شكل . اوج كره قاينا
دلش ويا چكلش مشروب .

مِثْلًا [م.ص. ج. مثلكرك خواص و
مِثْلًا [م.ص. كيفياتندن بحث ايدن علم .

مِثْلًا [م.ص. ويا منللى . بگزور ، كبي ،
شبيه . نظير ، قبيلندن : بر
منللو آدمير چاليشه لرده برنى يابامازلر .

مِثْمَر [م.ص. نمره ، محصول و برن ،
مِثْمَر [مفيد ، نافع ؛ كارلى ، قاندهلى .
مِثْمَر [م.ص. سكز جزه دن عبارت اولان ،
مِثْمَر [سكزلى . م.ص. سكز كوشه لى شكل .

مِثْمَر [م.ص. هرايى مصرامى بر قانيده
مِثْمَر [اولان شعر . مولانا جلال الدين
روى لك كساب مشهورى . * مثنويات :

مِثْمَر [م.ص. ايكيدن مركب ، ايكلى .
مِثْمَر [ايكي شخص ويا نيئه دلالت ايدن .

مِثْمَر [م.ص. عمله مقابل اولان اجر
مِثْمَر [مكافات . ج. مثنويات .

مِثْمَر [م.ص. برينك حضورنده آياقده
مِثْمَر [طورمه : شرف مثنوله نائل او .

مِثْمَر [م.ص. بگزور ، شبيه ، نظير ،
مِثْمَر [آش ، مانند ، مثل ، صنو .

مِثْمَر [م.ص. طلب و آرزوسى قبول
مِثْمَر [اولونان . مستجاب ده . مستعملدر .

مِثْمَر [م.ص. آينشمه ، طونوشمه ،
مِثْمَر [مشاجره ، مخاصمه ، مناظره ، منازعه .

مِثْمَر [م.ص. بر برينى چكمه ، جذب
مِثْمَر [ايجه ، چكيشمه . مصارع .

مِثْمَر [م.ص. ت : ماچار . اقوام تورانيه دن
مِثْمَر [معروف قومك افرادندن اولان ويا
بر قومه منسوب . ولسان . م.ص. ج : مجار
قومنه منسوب و متعلق ؛ مجارلك اصول ،

مِثْمَر [م.ص. طرز ويا لسانده ؛ م.ص. مجار لسانى .
مِثْمَر [مجارستان : مجارلرله مسكون و جهوريته
مِثْمَر [اداره اولونور مستقل مركزى اوروپا
دولتلرندن برى كه ٨ ٢٠٠ ٠٠٠ نفوسى ،

مِثْمَر [٩٥ ٥٠٠ كيلومتره مهربى اوازيسى وارد .
مِثْمَر [مركزى بودا پشته در .
مِثْمَر [م.ص. ج. مجارلر ، صو يولقرى ؛
مِثْمَر [نهر يتاقرلى . ب : مجرا .

مِثْمَر [م.ص. حقيقى معناسيله مناسبتدار
مِثْمَر [ديكر بر معناده قوللانيلان كلمه ؛
مِثْمَر [مطالعه ذهنك خداييدر (مجاز) ، اكمك
مِثْمَر [ايمانك خداييدر (حقيقى معنا) . * مجاز آ :

مِثْمَر [مجاز طريقيله ، مجاز اولهوق . * مجازى ؛
مِثْمَر [مجازه منسوب و متعلق و طاقده .
مِثْمَر [م.ص. اجازت آلمش ، ماذون .

مِثْمَر [مجاز [حلال ، مشروع ، جائز .
مِثْمَر [م.ص. بر جرم و قباحتندن دولايى
مِثْمَر [مجازات [مجرمه و برينلن جزوا .

مِثْمَر [م.ص. قوت ، طاقت ، اقتدار ،
مِثْمَر [بنده جمال قالسادى . عريجه ده
مِثْمَر [فحش ، ميدان ، يول ، كچيد معناسنده .

مِثْمَر [م.ص. ج. مجلسلر ، مذاكره ايچون
مِثْمَر [مجلس [طويلانان هيئتلر . ب : مجلس .
مِثْمَر [م.ص. برينك ياتنه ويا برلكده
مِثْمَر [مجالست [اوطورمه ، هم نشين اوله .

مُحْتَمِع [ع.ص. اجتماع ایدن ، طویلانان ،
بریکن ، بر آوایه کلن . *

مجموعاً: طوبلو اولهوق: هپ بردن، جماعتله.

مَجْنِب چکین ، اوزاقلاشان .

مجتهد جیقا اراییلن ، فقہدہ متبحر .

محمد اولوق ، جلالۃ .

مجلد ۱۰۰ [ع.ص. سعی و غیرت آیدن ، لندن
کلدیکی قدر چالیشان .

مجدد [۴. ص. یکی، دها قولاً لئلا مامش، تازه. * مجدداً: یکی اوله رق.

مجلد ۱۰۰ [ع. ص. ۳۰۰ یکی شاد برن، اجیا
و اصلاح ایدن، محی، مصاح.

مَجْدُوب [م. جذب اولوئش، چکلمش.
جذبہ صاحبی، عشقِ الهیہ

طوتولش . دلی ، دیوانه .
[ع.ص. مسکین علتقه مبتلا اولان.

جندوم امؤ. مجذومه .
ع. س. ويا مجرى. صويك آقديغى يول،

مهر ۱۴۰۵. بحریه اولونمش، دهنه نمش.

جرب [ج. مجربات: بحريه اولونمش شيلر.
[ع. ص. چيپلاق . يالكوز ، تك،

مَحَامِص ۱. ج. مَجْمَعُ ب : مَجْمَع .

مجامعہ [ع.م. جماع ایتامہ ، زوجہ ایلہ
برلشمہ ، معاملہ زوجیہ .

مجاميع ع. س. ج. مجموع ل. ب : مجموع .

مَحْجَان [شیءٌ * محجّاناً : پاره سبز ،
بادهوادن ، بلشدن گلن

اجرتسز اوله رق ، باده وادن ، يلش .
[ع.م. صاقيمه ، احتراز ؛ او-

مجاہدین [زاقلاشمہ : فنالردن مجاہدیت .
[۴۰۰ ص. همجنس ، مشابہ ، یکسر .

مجلس | مجلس دها مستعملدر .
[م.م. ویا مجلسه . بکزه مه ،

مجلس است | برجسدن اوله ، همجندسلک .
 ۶۱ - ج. مجنولر ، دایملر . ب :

مجانين [مجنون .

جوابه .ع.م. برینه جواب ویرمه .
[ع.ص. قومشو. حرمان شریفینده

مجاور [اعتکاف ایدن .
مجاورک ، قومشولق .

ع.ص. جهد ایدن ، چالیشان .

دین او غریبینه حرب ایدن .
جمله کورشمه ، او غراشمه .

جَاهِدْ دین اوغورنده عیار به .
[ع.ص. ایچ-ار ایدن ، زوولایان :

مجبور آمد مجبور ، اسباب مجبوره .
[۵۵] زورله برايش پانغه سوق

مجبور [وتضيق اولونان ، مضطر، مجبر،
مقسور، مقهور، ناچار . * مجبوراً :

* محبورت : محبورت اوله ، زور : بالان

ولم يكن بر مجبوراً تم يوق .

مجموع | آفریده . طول ، مملو .

مجتبیٰ |گزیده، مختار، ممتاز.

مَجْتَرٌ | مجتر ، حيوانات مجتره .

مجرم [قباحتی . ج. مجرمین . جرم و قباحت ایشلین ،

مَجْرُوح [ع.ص. ياره لانش. نقض وإبطال
اولو نمش ؛ مفسوخ .

مَجْمَع [ع.ص. جر اولونئش، چكاش .
مكسور اوقونان .

مَجْمُوع [ع.ص. كيامش . كمد يريلوب

مَجْمُوع [ع.ص. اتمش، حكم اولونئش، يقين

مَجْمُوع [ع.ص. خلاصه، مانجس، آز كجه ايله

مَجْمُوع [ع.ص. اولونئش . جملة : مختصر ،

مَجْمُوع [ع.ص. خلاصه . قيصه جه .

مَجْمُوع [ع.ص. جمع اولمش . طوبلائش ،

مَجْمُوع [ع.ص. برلكش . اعمال اربعه دن جمعه

مَجْمُوع [ع.ص. يگوني : مجموعي نه ايديسور؟ هپ ، برون ،

مَجْمُوع [ع.ص. كله ، مجموع خلق . مجموعاً : بردن ،

مَجْمُوع [ع.ص. طوبلن ، كافه ، جمله . جم . مجامع .

مَجْمُوع [ع.ص. طوبلانوب برلكد رلش

مَجْمُوع [ع.ص. اولان شيرك هيت عموميه سي .

مَجْمُوع [ع.ص. علوم و فنون ويا ادبياته حاد مباحثي حاوي

مَجْمُوع [ع.ص. رساله موقوته : ايچنه انعام و سائر قيد

مَجْمُوع [ع.ص. ايداش اولان رساله . جم . مجاميع .

مَجْمُون [ع.ص. چيلدين ، دلي ، ديوانه .

مَجْمُون [ع.ص. مجر . بريني چيلد . راسيه سون ،

مَجْمُون [ع.ص. عاشق شيدا . سخه ليلالك افتاده سي اولان

مَجْمُون [ع.ص. مشهور قيس حاسري . مجنونانه : دليجه ،

مَجْمُون [ع.ص. دليك يايچني رزده . مجنوبيت : دليك ،

مَجْمُون [ع.ص. چيافيتليق . جم . مجانين .

مَجْمُوس [ع.ص. ايرانك اسكي زردشت دينه

مَجْمُوس [ع.ص. آبه ، كوشه ، طايانلر . مجموعي : دين

مَجْمُوس [ع.ص. مجوسه مندوب ، زردشتي ، آتش پرست .

مَجْمُوس [ع.ص. مجوسيت : مجوسيك ، آتش پرستك .

مَجْمُوس [ع.ص. مجوف . ايبي بوش ، اوبوق ،

مَجْمُوس [ع.ص. مجوهلر تزيين اولونئش ،

مَجْمُوس [ع.ص. مجوهلر حساب اولوندقه تاريخ جيقان

مَجْمُوس [ع.ص. (بيت ويا هباره) . مجوهرات . اناس

مَجْمُوس [ع.ص. ويا ديكر ذي قيمت طاشلرله مزين شيلر .

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

مَجْمُوس [ع.ص. مجمده اولونئش ، هر بره صاني

محاسب [ع.ص. حساب ایشلرنده ماهر
اولان : آبی برحاسبدر .

محاسبه [ع.ص. برله حساب کورمه، اوندن
حساب . اینسته . بر دأثره ناک

محاسبات ايله مشغول اولان شعبه سی . — جی :
بر دأثره ناک حساب ایشلرینه نظارت ایدن

ذات : برولايتك باشلیجه تقیماتندن اولان
سناغلك حساب ایشلرینه باقان مأمور .

محاسبه جینک مأموریت و وظیفه سی .
ج. محاسبات . * دیوان محاسبات : بالقوم

دوآردولتك حساباته باقان وقاریشان دأثره .
[ع.ص. ج. بهاء ، جمال ، رؤق ،

محاسن] ظرافت مغناصنه اولان (حسن) ك
جی . حسنلر ، كوزلكلر . اوصافی جمیله .

محاصر [ع.ص. محاصره ایدن . ج.
محاصرین .

محاصره [ع.ص. مستحکم برشمر و یا موقعی
قوشادارق خارجه اولان هر

تورلو مواصله ، محاصره و مناسبتی کسمه .
محاصر [ع.ص. ج. محضرلر . ب : محضر .

محاضر [ع.ص. ادبیات و تاریخه متعلق
محاضره] فقرات و لطائف ایرادی ،

و بولره دأثر مصاحبه . أصل معناسی :
محاذیه ، محاوره ، مذاکره ، مشافهه ؛

در حال ویریلن جواب . ج. محاضرات :
علوم وفنون ، تاریخ و ادبیاته عائد خاطره

طوآرلان و صره سی کلنجه ایراد اولونان
معلومات : اوداك محاضراتی شایان حیرتدر .

محاط [ع.ص. چورلش ، إحاطه اولونمش ،
قوشادلش : دیواره محاط .

محافظ [ع.ص. حفظ و صیانت ایدن ،
وقایه ایلدین ، بکچی .

محافظه [ع.ص. صاقلامه ، وقایه ، حفظ
ایتمه ، قورومه ، صیانت .

محافل [ع.ص. ج. محفللر ، طوبولانیلاجق
محفلر . جمعیتلر . ب : محفل .

محاق [ع.ص. عربی آیتك صوکی ؛ صوك
اوچ کیچه سی .

محاکم [ع.ص. ج. حکمه لر . ب : حکمه .

مجهود [ع.ص. انسانك یا یا یلیدی شی ،
الذن کن ، جهد ، جد ، سعی

ج. مساعی ، کد . بذل ایتمک : بوتون
قوتی ، مساعیسی صرف ایتمک :

مجهول [ع.ص. بیلیشمه یین ، معروف و معلوم
اولمایان . فاعلی بللی اولمایان

فعل . جبرده معلوملوك یاردیغیله میدان
چهاریلان مقدار ، عدد . * مجهولیت :

بیلیشمه یین شی ، یا شخصك حالی .
[ع.ص. کله ، ورود ایتمه . ص. قدوم ،

مجبی] وصول ، ورود .
[ع.ص. موافق جواب ویرن قبول

مجبیب] و اسیف ایدن .
[ع.ص. شرف و شانه لائق اولان ،

محمید] رفیع الشان ، نبیه ، کرم ، نبیل ،
جزیل ، جلیل ، سعی ، شریف ، شهیر .

مشهور ، حمید ، ماجد ، مجیب ، اصل .
س. یکریمی غروشلق کوموش یاره ، مجیدیه .

* مجیدی : وقایله سلطان عیدالمجیدك ایجاد
ایتدیکی نشان . * مجیدیه : س. عبدالمجیدك

زمانندن اعتباراً باصلغنه باشلانان یکریمی
غروشلق کوموش یارا ، مجید .

مچ [ع.ص. آکسز ، دوژ قیلیج .

مخابا [ع.ص. ترجیح ، اختیار ، تقدیم ،
تفضیل ، کور کورینه مربوطیت ،

میل ، تعصب معناسنه اولان (مخاباة)
مصدرینك (ة) سی آتیلارق : ب. مخابا :

پرواستیجه ، بلا اختیار ، بلا قید و احتراز
بی مخابا ره نارفته کیتمه ده نه وار .

محاذیه [ع.ص. قوتوشمه ، محاوره ، مذاکره ،
مشافهه ، مسامره . قوتقهرانس

محاذی [ع.ص. قارشیسنده و بر حذاده
بولونان ، قارغیسنه قونمش .

محاذیر [ع.ص. ج. محذورلر . ب : محذور .

محارب [ع.ص. حرب و جنگ ایدن ، حرب
اصولنه آشنا ، جنگاور ، جسنور .

محاربه [ع.ص. دولتلر آراسنده وقوع بولان
حرب ، جنگ .

سوله نه مەین ، کیزلی . نا : شرعاً نکاح جائز اولغله کئدیسندن قاپیلان ، حرمة کبره مەین . * محرمانه : کیزلیجه ، اوتە کینه بریکنه سوله مەمەک شەرطیله ، إفشا اولو . نغایاجفنه اعتماد ایدرک : بونی سزه محرمانه سزلیوردم . * محرمیت : محرم اولانک حالی ، تکلیفسزلیک .

محرم [ع . ص . عربی آیلرینک برنجیسی . ص . حرام قلنمش ، تحریم ایدلمش . * محرمات : شرعاً ممنوع و حرام اولان شیئلر . * محرمیه : ییل باشی بخششی .

محرمه [ع . ص . (ت : ماحراما) . جیب [مندیلی : باشنه برمحرمه باغلامش . ب : مفرمه . ج . محارم .

محروس [ع . ص . کوزە دلش ، محافظه اولو . [مش . تو . آسایشی تأمین ایدلمش .

محروسه [ع . ص . (بلده محروسه دن) . [شهر ، مملکت ، مدینه .

محروق [ع . ص . یانمش ، طوتوشمش ، یانقینه اوغرامش ، آلولمش .

محروم [ع . ص . بی نصیب ، بی بهره . موفق قالان . * محرومیت : نصیبسنزلیک .

محزون [ع . ص . قایغولی ، مکدر ، حزلی ، مغموم ، حزن ، تاسلی . *

محزونانه : غم و کدوله ، بونی بوکدرک . * محزونیت : قایغو ، تاسه ، حزن ، غم و کدر .

محسن [ع . ص . إحسان ایدن ، اییلان ایدن ، منم : سخی ، کریم .

محسنات [ع . ص . ج . کوزل ایشلر ، اییلکلر ، فائده ، فضل و رجحان .

محسوب [ع . ص . حساب اولونمش ، حسابیه کچیرلمش ، صایلمش . - ایتمک :

حسابیه کچیرمک . * محسوباً : حسابیه صایهق ، صایلیق اوزره : آلاجه کزیه محسوباً شونی دریوردم .

محسود [ع . ص . حسد اولونان . ص . حسدی موجب اولان شی .

محسوس [ع . ص . حس اولونمش . * محسوسات : محسوسات : حس اولونان شیئلر .

محاسن [ع . ص . یوق ایکن صوکره دن ایخاد اولونمش ، مخلوق ، یکی .

محادث [ع . ص . أحادیث نبویه نی نقل و روایت ایدن . ج . محدثین .

محدد [ع . ص . تحدید ایدن ، حدود تعیین ایلین .

محدود [ع . ص . تحدید ایدلمش ، معین ، معرف : مقصور ، محصور ،

مقید . ج . قلیل العقل . نا - غیر - : حدسز ، نهایتسز .

محدّر [ع . ص . تحذیر ایدن ، خبر و یرن ، قورقودوب صاقیندیران .

محدّور [ع . ص . صافیناجق ، قورقاجق شی ، مانع . ج . عذورات ، محذّر .

محدّوف [ع . ص . حذف اولونمش ، یردن ، قالدیرلمش ، سیلنمش ، آوادن

چیقارلمش . [ع . ص . عبادتخانه لرك قبله جهتمده .

محراب [ک . ص . اویوق که إمام اوکنده نماز قیلار . ج . محراب .

محرّر [ع . ص . یازی یازان ، کاتب ، یازی ایلله إفاده همراهه مقتدر اولان ؛

غزته یازیلری یازان ؛ برآر تالیف ایدن . * محرّر [ع . ص . یازلمش ، تحریر اولونمش .

محرومات : یازلمش شیئلر ، مکتوبلر . [ع . ص . حرص لاندیران ، آرزو

و یرن ، تحریک و تشویق ایدن . [ع . ص . تحریف اولونمش ، تغییر

و تبدیل ایدلمش ، بوزوق . [ع . ص . یاقان ، سوزان . ج . آجیقلی ،

عریق [طوقوناقلی ، سوزشلی . [ع . ص . برسیاره و یاقوروقلی ییلدیزک

محرک [کونشک اطرافنده حرکت اندرکن قطع ایتمیکی دائروی یول ، طریق سیاره .

برمهینک رسم ایتمیکی قوس ، مرمری یولی . [ع . ص . تحریک ایدن ، حرکت کتیرن .

محرّک [تشویق ایدن ، آياقلاندیران . [ع . ص . ازدواجی شرعاً ممنوع اولان ،

محرم [کئدیسندن قاپلامایان . برنک امرارینه واقف ، تکلیفسز . هرکسه آچیلوب

مَحْفَظَه [ع.م. بر شبكه حفظه مخصوص
قوٹو و سائر.]

مَحْمِل [ع.م. جمعیت، مجلس. طوبلا نیلاجی
بر. چامارده حکمدار لره مخصوص
عمل. ج. محال.]

مَحْفُوظ [ع.م. مافلاش، کوزه، دیش.
مرور و زیادن حفظ اولونش،
صیانت ایدیش، حفظ ایداش، ذمعه
طوبولش، ازرا ایدیش. لوح :- تقدیرات
الهیة ک قیدو حفظ اولونداری لوحه. بارکه.
محفوظا : عسکرک نظارت آلتده،
محافظه تحتده. محفوظات : مافلاش،
ازرا ایدیش شیئر.]

مَحْفَظَه [ع.م. (زبانزدی : ماحظه). دونه
اوسته اولونان بر نوع کوچوک
قلبه، تخته، روان، محمل.]

مَحْقُوق [ع.م. إحقاق حق ایدن، حق
اورن، عادل، حق تسلیم ایلین.
حالی، دغرو، حقه مقارن اولان.]

مَحْقُوق [ع.م. تحقیر اولونش، ذلیل، آلباق،
حقارت، اوغراش، ذی. *
عقبات : قیمتی یک آرز اولان شیئر.]

مَحْقُوق [ع.م. تحقیر اولونش، دغرو و
حق و صحتی آکلاشلش، بیانات
اولونش، کوچوک، صبیح. ح. شبهه سزا
مطلقا، همه حال، پلاردد.]

مَحْقُوق [ع.م. تحقیق ایدن، ر شبیه
مبداهه حقیقتی، دغرو وستی آریوب
مبداهه چیلباران. * محققانه : محقق
اولانه یاقیشیر صورتده. ج. محققین.]

مَحْقُوق [ع.م. وعظنه، شیرینه.]

مَحْكَم [ع.م. آلتون و کوموشک عیارنی
کوسترن طاش. بر شبیه قیمت
و دگرینی کوسترن شی، معیار، زبانه.
نزدی : مهنک.]

مَحْكَم [ع.م. قوی، اساعلام، متین، مؤکده،
مؤید، مثبت. مضبوط، مدتی.]

مَحْكَمَات [ع.م. ج. رحکم قطعی متضمن
ارمعیایی صریح اولان آیات
قرآنیة. مطالبی : متشابهات.]

مَحْشَر [ع.م. طوبلا نیلاجی محل، قیامت
بر چوق انسانلک طوبلا نیایی بر.]

مَحْشَر [ع.م. حاشیه یازان، بعض
کله و تعمیراتی شرح ایدن.]

مَحْصِل [ع.م. حاصل ایدن. اسکیدن
اموال امیریایی تحصیل ایدن.]

مَحْصِنَات [ع.م. ج. حرامدن چکینوب
اهل هفت اولان قادیلر.]

مَحْصُود [ع.م. حصا، ایدیش، ییولش
اولان.]

مَحْصُور [ع.م. عاصره ایدیش، اطراف
قوشاداش. محدود، مقید.]

مَحْصُول [ع.م. حاصل اولان، وجود،
اکلن. م. طوبرا قدن یتیش
شی. ج. محصولات : برغدا، آویه،
میوه کبی طوبرا قدن حاصل اولان شیئر،
حیوانات، صنایع و سائره نک و پردیکی
شیئر : بر قلمده معامله سی پایلان کاغذ.

لرک هیئت مجموعه سی. - حیات : چوجن.
* محصولدار : محصولی چوق اولان، منبت.

مَحْض [ع.م. خالص، صاف، صرف،
ساده. * محضا : آنچق، بالکزه،
ساده، نک، مجرد : عضا سزی کورمه کلش.]

مَحْضَر [ع.م. بر چوق آدم طرفند
یازیلارک بر مقامه تقدیم ایدیلن
ورنه. بر کیمسه نک بر یرده بولونیشی،
حضور، وجود، یشگاه.]

مَحْضَر [ع.م. إحضار ایدن، حکمه
حضوریت جلب ایدن، ماسر.]

مَحْط [ع.م. و محطه. بر شی. ایندیورانی
عمل. منزل، قوناق، ایستایوز.]

مَحْظُور [ع.م. پانته و اویلامایان، تقوی
پانته و اویلامایان، تقوی.]

مَحْظُور [ع.م. ممنوع اولان. محرم، منعی.
* محظورات : مقدس اولان شیئر :
طوقر، لامایان، محرم و ممنوع اولان شیئر.]

مَحْظُوظ [ع.م. مبهود، بختیار، ممنون،
مضبوط، مرزوق، سعید.]

محظوظیت : مسرت، سرور، فرح
طرب، حظ، صفا، کیف، انشراح،
ایسلاط، لذت.]

مَحْكَمَة [ع. س. ايكي ويا دها زياده
 كيسه لر آراسنده ظهور ايدن
 اختلاف طرفيني ديكلهك صورتيله حل وحقيقيه
 حتمك اعطاسي امر وحكم ايله ن بر ويا
 بر قاچ حا كدن تشكىل و تركب ايدوب
 حكومتجه تعين اولونان محله ايفاي وظيفه
 ايدن هيتك شخصيت معنويه سدر . *
محكمة تميز : محكمه لردن و يرلش اولان
 حكم لري تدقيق ، مخالف قانون و اصول
 كوردكلري نقض و موافق بولدنلري تصديق
 ايلك اوزره تشكىل ايدن بر محكمه عاليه در .
 * آغير جزا محكمه سي : مراب و اصلي
 اولق اوزره ايكي ي آريلير ؛ چنايت دعوا .
 لرينه باقار ؛ موتملرينك كثافت نفوسنه ،
 ايشلارك كثرته كوره تعدد ايدر . *
 تجارت محكمه سي : يالكرن مواد تجاريه ي
 تدقيق ايله مكلف در . = صلح محكمه لري :
 صلح جزا ، صلح حقوق اولق اوزره
 ايكي ي آريلير . حقوق قسمند ، ايكي يوز
 ليرايه قدر اولان حقوق و تجارت دعوالري
 كورولور . صلح جزاده كوچوك قساحت
 و جرم دعوالرينه باقيلير . ايشلارك چرق
 ولدني يرلرده جزا و حقوقه آري آري
 حا كملر باقار . * محكمه اصليه : ايكي يوز
 ليردن يوقاري حقوق دعوالرينه و بعض
 كوچوك جرامدن يوقاري جرمه لر قابل تميز
 اولق اوزره باقان محكمه در ايشلارك چوق
 اولدني يرلرده حقوق جزا و تجارت دانره .
 لرينه آريلير . ايكي اعضا بر رئيسدن
 عبارتدر . استنبولده يدي دانه وادر .
 جاقانوني حكمنجه اعدام و مؤبدسوركون
 جزا لريله على الاطلاق آغير حبس و بش
 نندن فضل حبس جزا لريني مستازم جرمه لر
 عائد دعوالر اصليه محكمه لرينك جزا دره .
 لرنده و موجود هيئته ايكي اعضا ويا ملازم
 دها علاوه سيله كورولور . هراصليه محكمه سي
 نوزنده بر مدعي عمومي و لزومي قدر مستنطق
 و اعضا ملازمي و مدعي عمومي معاوي بولنور .
 * حا كم مفرد : ملككتك بعض يرلنده
 محكمه اصليه تشكيكه كافي حا كم بولونما دني

تقدير دو بر حا كم محكمه اصليه وظيفه سيله
 موظف قيلير . صلح حا كملرينك وظيفه
 و صلاحيتلري صلح قانونيله جزا قانونيك
 موقع مرعنه و ضعنه متعلق قانونك ايكنجي
 يابنده محرودر . محاكم شرعيه ، بدايت
 و استئناف محكمه لري ملنادر . ج محاكم
محكوك [ع. س. حك اولونمش ، قازغش ؛
 جر. محكوكات ؛ قازيمه صورتيله
 يابيلان ايشلر .

محكوم [ع. س. حكم آلتنده اولان ، محكمه دين
 ار حكم ييش اولان . حكم
 اولونمش اولان . = به : حكم و قرار
 و يرلش ، حكم كيسمش . = عنيه : علمنه
 حكم اولونمش ، دعواي غائب ايتمش .
 = له : لهنه حكم اولونمش ، دعواي قازغش ؛
 [ع. س. حكايه ايدلش ، نقل و روايت
 محكي اولونمش ، مروى .

محال [ع. س. ير ، مكان ، موضع ، مقام ،
 لجاى . * نامعجل : مناسب يرنده
 اولمايان ، مناسبستز . * محلي : يرلى . جر. محال .
 [ع. س. تحليل ايدن ، اجزاسنى
محليل آييران . حراي حلال ايدن .

مخلوق [ع. س. صاچ و صتماي تراش
 اولمش .

مخلول [ع. س. حل ايدلش ، چوزلش .
 بر اولودن رقفه و يا ميريه
 قالمش اولان (ميراث) : مخلول آوارلا .
 * مخلولات : براولونك رارنى اولما ديفيچون
 وقفه و يا ميريه قالان ميراثى .

محلله [ع. س. برشرك بلى باشلى بارچه لرندن
 جهرى . = لى : برعله خلقتدن اولان .
 = قاريسى : عارسز و تريه سز قارى .

محمّدت [ع. س. مدح و ثنايه لائق حال
 و حرکت . تشكر ، شكران .
 جر. محمد .

محمّدى [ع. س. حضرت بيفبر ا فنديمه
 منسوب و متعلق .

محمل [ع. س. يوك و يا خسته طاشيمنه
 مخصوص تسكره ، كوچوك قلبه ،
 تخت روان . هرسته حرمين محترمينه كوندر .

ر م [ع.م. اوزانم. اوزانم. آلتی اوزون
مد [اوقوم. یایم. سرمه. دکرزصولری
قیداروق یوکسلمه. نظرک. سسک الخ.
کیدیه ییلدیکی مسافه: مدانظر، مدالعین،
مدالبصر؛ مدالصوت ویا (دالک بلا تشدید
فتحیله) مدی النظر؛ مدی الصوت؛ *
علی مدی الاجبال: دائمی، علی الدوام، بلا
انقطاع. (ا.و.ی) حرفلری اوستنده
سسک اوزاماسی. ایکی ألف برآرایه کلدیکی
زمان بری حذف ایدیلرک دیگری اوستنه
قونان واونی اوزون اوقوتان ایشارت:
() . ب: مده.

م [ع.م. چوق درج ایدن. - بعض
مداح [کیمه لک تقلیدی یابارق تحف
وکولوچ حکایه نقل ایدن. * مداحلق:
مداح اولانک حال وصفی.

م [ع.م.ج. مدخلر، کیدیلرک
مداخل [یرلر، قابولر. ب: مدخل.
مداخله [ع.م. قاریشمه، آل صوقه،
بر شیئه صوقولمه، کیرمه:
منز بوایشه مداخله ایتیگز. آرایه کیرمه،
توسط: آرقداشلری مداخله یه مجبورلرلدلر.
ع.م. یازمق ایچون قولانیلان
مداد [مربک.

م [ع.م. بر ایشک ایتدیکی
مدار [شی، قوام، رکن. بر شیئه،
أطرافنده دور ایتدیکی پارچه: منفهت یک
چوق أفعالک مداریدر. باعث، سبب،
علت، موجب؛ مدار تعیش؛ إعتراق
بعضاً جزانک تخفیفنه مدار اولور. بر
سیاره نك شمسهك أطرافنده دورکن رسم
ایتدیکی موهوم دائره.

م [ع.م. اصلی: مدارات. مداهنه،
مدارا [رباء، مرهات، مکر، یوزه
کوله. ظاهرآ دوستلق کوستره.

م [ع.م.ج. مدرجلر، مسلکالر،
مدارج [طریقلر، یوللر. ب: مدرج.
م [ع.م.ج. مدرسهلر، دوس
مدارس [اوقونان محللر. ب: مدرسه.

م [ع.م. خلق اولونمش، یاراداش،
مخلوق [یوقدن وار ایدلش. - یارا.
دلش شی، حیوان، إنسان.

م [ع.م. تخلیه ایدن، بوشالدان،
مخلی [مخلیه الهوا: هواشی بوشالدان.

م [ع.م. اکشییه رک قیارمش، مابه لانش.
مخمر [شرایدن سر-ملمه مش.

م [ع.م. بش مصراعلی قطعه. بش
مخمس [ضلعلی شکل. بشلی.

م [ع.م. تخمین ایدن، قیمت ویا
مخمن [یچن، ا-تیماتور.

م [ع.م. شراب بخاریله حالا سرسم
مخمور [اولان. اویقون سر-ملمه مش.

م [ع.م. سرخوش کوزی کبی سوزکون: چشم
مخمور. تر. ح. سرخوش کبی، مستانه.

م [ع.م. سرخوشلقدن متولد ضعیف سر-
مملک، اویقو سر-مملکی. * مخمورلق

بوزمق: مخمورلنی کیدرمک ایچون صباحلین
بر ایکی قدح ایچمک.

م [ع.م. عاجز، ضعیف، کیوشک،
مخنت [قوتمز. قادیلاشمش، ناموسی

برباد اولمش کنج چوق.

م [ع.م. بوغان، بوکالدان. خانک
مخنق [سکون، نونک بلا تشدید کسریله

تلفظی یاکلیشدو.
مخنوق [ع.م. ویانوک فتح وتشدیدیه:
مخنق: بوغولمش، بوکالمش.

م [ع.م. قورقوتیج، قورقولو،
مخوف [مهیب، هائل، خطرناک.

م [ع.م. برنک اراده وإختیارنه ترک
مخیر [اولونمش اولان، سچمک صلاحیتی

حازر بولونان: فکرلری قبولده بخیرسکر.
أشیا مبابمه سنده بکندهکی حالده آلیقومق،

بکنمدهکی تقدیرده رد ایتک شرطیله
مشتریه امانه تسلیم اولونان.

م [ع.م. تخیل وتصویر ایدلش اولان.
مخیل [ج. مخیلات: تخیل ایدیلن شیئر.

م [ع.م. قوه خیالیه. أشیایی ذهنآ
مخیله [تصویر، تخیل وتوهم ایتک

خاصه سی: مخیله سی کنیش آدم.

۱ مدَلّ [ع.ص. دلیل ایله اثبات اولونمش
مدَلّ [معنا سنده قوللانیلیورسده بو
کله تک عربجه ده معنا سی نازی بویوتولمش
(چو جق) دیکدر .

۱ مدلول [ع.ص. کوستریلن، دلالت اولونان،
مدلول [آ کلاشیلان : معنی مدلوله .
معنی ، مفهوم ، مآل .

۱ مدن [ع.ص. مدینه لر ، مملکتلر ،
مدن [شهرلر . ب : مدینه .

۱ مدنی [ع.ص. شهرلی ، قصبلی . بر شهر
مدنی [اهالیسنه منسوب و متعلق . بچ .
تریه لی ، نازک ، آبی تریه کورمش .
افرادک آرازلنده کی ایشلره تعلق ایدن :
قانون مدنی . مدینه منوره اهالیسنندن ،
مدینه یه منسوب . * مدنیّت : مدنی اولانک
حالی ، مدنی بر جمعیتک ایجملکلرله علوم
و صنایعنه واقف اوله رق یاشایش .

۱ مدور [ع.ص. یووارلاق ، طوپ ، کره ،
مدور [دائر ، مستدیر ، دائره و حلقه
شکلنده . غل . دور اولونمش : مدور املاک .
۱ مدور [ع.ص. دوندیرن ، چورن ، تدویر
مدور [ادن .

۱ مدون [ع.ص. یازلمش ، قیدایدلمش : جمع
مدون [ترتیب اولونمش . * مدونات :
یازلمش ، جمع و ترتیب ایداش اولان شیئر .
۱ مدّ [ع.ص. ألفک اوستتیه قونان واونی
مدّه [اوزون اوقوتان [شارت . ب : مدّه .

۱ مدّهش [ع.ص. حیرتده براقان ، محیر ،
مدّهش [عجیب ، غریب . غل . اورکودن ،
قورقودان ، دهشت ویرن .

۱ مدهوش [ع.ص. حیرته دوچار اولمش ،
مدهوش [شامشمش قالمش ، مبهوت ، حائر ،
حیران ، متحیر ، متعجب . غل . قورقش .
۱ مدّی [ع.ص. ت : مهده . حد ، نهایت ،
مدّی [منتها ، غایه ، آخر . * مدی الايام :
دائما . * مدی البصر : کوز ایریمی ، کوزک
کوره ییلدیکی قدر . ب : مد .

۱ مدید [ع.ص. چوق سوزن ، اوزون ، طویل .
مدید [عروضده بر بحر .

۱ مدرسه [ع.ص. دوس اوقوتان محل ؛
مدرسه [طلبه علومک یاتوب قالقدقلى
ودرس چالیشدقلى یر ، بنا . — نشین :
مدرسه ده اوطوران . بچ . مدارس .

۱ مدرک [ع.ص. إدراک ایدن ، ایرن ،
مدرک [یتیش . کمال بولان . بلوغه
ایریش ، بالغ ، رشید . عقلی ایرن . *
قوه مدوک : آ کلامق ، إدراک خاصه سی .

۱ مدعا [ع.ص. ویامدعی ، ادعا اولنان شی ؛
مدعا [سبب دعوا اولان ماده . — علیه :
علیهنده دعوا اولونان . — به : مدعینک
دعوی ایشدیکی شی . * مدعیات : ادعا
اولونان شیئر .

۱ مدعو [ع.ص. دعوت اولونمش ، چاغیرلمش ،
مدعو [دعوتلی . بچ . مدعوین .

۱ مدعی [ع.ص. دعوا ایدن ، ادعا ایله ین ؛
مدعی [دعواچی . — محوی : حقوق
عمومیه نامنه إقامة دعوا ایدن .

۱ مدغم [ع.ص. إدغام اولونمش ، عربجه ده
مدغم [یان یانه بولونان بربرینک عینی
ایکی حرفک تشدید ایله برلشمه سی : مدد
یرینه مدکی .

۱ مدفع [ع.ص. طوپ . ایتمک یارایان هر
مدفع [آلت . بچ . مدافع .

۱ مدفن [ع.ص. یرآلتنده حیوانات حفظنه
مدفن [مخصوص محل . اولولری کومد .
کلری محل . درغروسی قانک کسریله در .
بچ . مدافن .

۱ مدفوع [ع.ص. دفع اولونمش ، إعطا
مدفوع [ایدلمش ، ویرلمش . بچ . مد
فوعات : ویریلن مبالغ ، صندوقدن چیقان
بارا ، صرفیات .

۱ مدفون [ع.ص. دفن اولونمش ، کومولمش ؛
مدفون [کنج مدفون .

۱ مدقّ [ع.ص. تدقیق ایدن ، ایجهدن
مدقّ [ایجه یه آراشدیران ، آغرافیه
تحقیق ایدن . * مدقّانه : مدقق اولانه
یا قیسه جق صورتده ، ایجهدن ایجه یه
آراشدیراق . بچ . مدققین .

مَدِير [ع.ص.د. اداره ايدن، باقان، چوپون؛
مدیر اداره ایتمک مقتدر اولان . بر
ناحية نك ايشلرينه باقان ملكيه مامورى .
بر داره نك ويا هر هانكى بر مؤسسه نك
ايشلرني چوپون ذات : باقعه مدبرى . *
مدیریت: مدیریتك، مدیرك صفت ووظیفه سی؛
بر مدیرك اداره ایتمكده اولدینی داره .
مؤسسه ویا مملكت : قابریقه مدیری ،
ناحية مدتی . ج. قا. مدیران .
[ع.ص.د. شهر، قصبه . مدینه منوره؛
مدینه روضه مطهره نك پولوندینی بلد؛
مباركه مدینه السلام: بغداد. ج. مدائن، مدن.
[ع.ص.د. بوجلو، دینی اولان ،
مَدِیُون [وره چكلی ، دائن مقابلی .
[ع.ص.د. اویشلش، اذاه اولوغش؛
مَذاب [معنن مذاب .
[ع.ص.ج. مذهب، حیوان کیسلین
مَذَاح [یرلر . ب : مزج .
مَذاق ع.ص. طاماق ، طاق مرکزی .
مَذَاكَر [ع.ص.د. برشی حقتده تمطی؛
افكار ایتمه ؛ قوتوشارق قرار
ویرمه . شاگردامك كندی کندیلرینه
درس لرینی مطالعه ایتمی . - جی : مذاکره
اُتاشنده طلبه نك مشکلاتنی حل ایدن .
مُذال ع.ص.د. اوزون ائکلی (البه) .
مَذاهِب ع.ص.ج. مذهب، ب : مذهب .
مَذْج [ع.ص.د. حیوان ویا قرپان کیسلین محل،
سلجخانه . مذهبده دیر .
و مَذْذِب [ع.ص.د. تردد ایدن ، تردد ، بر
قرار ویرمه یین ، منحیر .
مَذْبُوح [ع.ص.د. ذبح اولوغش ، کیش،
بوغازلانغش .
و مَذْكَر [ع.ص.د. اركك اولان ؛ کندیلنده
اړككلك فرض ایدیلن .
و مَذْكَر [ع.ص.د. مرجعه ویرلك اوزره
برشی حقتده پازیلان کاغذ .
[ع.ص.د. ذکر اولوغش ، ذکر
مَذْكَور [وبشی یکیش ، دیدکمز .

مَذَكَّت [ع.ص.د. اعتبارسزلق ، دنائت ،
الجاهللق ، آناقلق ، ذلت .
مَذَكَّت [ع.ص.د. هیلامه ، شایان تقبیح
اولان فعل وحرکت . قصور ،
نقصان ، عیب ، قیاحت .
مَذْمُوم [ع.ص.د. ذم و تقبیح اولوغش ؛
غیر مقبول ، مستحق .
و مَذْنِب [ع.ص.د. کشتکار ، مجرم ، کناه
ايشلرین ، آثم ، سوجلو .
مَذْهَب [ع.ص.د. اعتقاد ، دینی فکر .
طوتولان یول ، طریق ؛ مملک ،
طرز حرکت . دین ؛ بر دینك باشلیجه
شبهه سی : مذهب حقی .
و مَذْهَب [ع.ص.د. یالدرلانغش ، آلتین سویله
تزیین اولوغش ، یالدرلی .
و مَذْهَب [ع.ص.د. تذهیب ایدن ، آلتین
ورق پایشیدیرارق تزیین ایدن .
و مَذْهَب [ع.ص.د. علاوه لی ، اکللی . آلتی
مَذْهَب [ع.ص.د. جیوانی یازلش . مذهبلا ؛
آلتی جیوانی یازارق . * مذبلات : هم
و علاوه ایدیلن شیلر .
و مَذْهَب [ع.ص.د. اخی : کل مر دوا . - بر
مَذْهَب [ع.ص.د. آیم .
مَـزَـء [ع.ص.د. آدم ، اړكك . میلك اړج
حکمیه جازدو . مؤ. مزاة .
و مَـزَـاءات [ع.ص.د. کندیلنده اولما یان بر
فضیلتی ویا نجیب برحسی وارمش
کی کوسترمکدن عبارت عیب و قیاحت ،
ریا ، مداعنه ، مدارا .
مَـزَـاءات ع.ص.د. آینه ، آینه . ج. مزایا .
و مَـزَـاءِجَ [ع.ص.د. انصانیزجه آلتان قانق .
- جی : قاحش قانضله بازه
اقراض ایدن . اصل مالی کارله ساتمه .
و مَـزَـاءِط [ع.ص.د. مغریده درویشلره ویریلن
ایسم . زهد . ج. مزایطین .
و مَـزَـاءات [ع.ص.د. مزه لر ، کره لر ، دفعه لر ،
ب : مزه .
و مَـزَـاءِط [ع.ص.د. مزه لر ، درجه لر .

پارہ و سائرہ : بر سقینہ مک ضابطان و افرادی !
بریر ایچون آیرلش افراد و سائرہ : اہکنجی
قوٹ اور دو مرتبائی .

مَرَاتِبُهُ : درجه ، باصاق ، طبقه .
 رتبه ، پایه ، منزلت ، منصب ؛
 عالی مقام ، منزلت ، سلیه . قدر ، مقدار ،
 درجه . ج . مراتب . * سلسله مراتب :
 رتبه سره می . * سلسله مراتب رعایت
 ایستادگی : رتبه سره می کوزه تملک . * علی
 مراتبهم : رتبه لرینه کوره ، رتبه سره سیه .
 و اهلان ترتیب اجتماع دن
 مَرَجِلٌ : درجه ، درجہ ، روز و یا شعر سوله یں .
 حاضر جواب .

مرحبی [ع. ص. رجا ایند ، امیدوار
اولان ، اومان ، آرزو کش .
مرتد [ع. ص. دین اسلامی ترک ایدرک
آخر بر دین قبول ایند .

مَرْزُوقَه [ع. م. وقتيله علوفه خوار
اولالره ويريلن اسم.

مرکبم [مصنوع ویا برخط ویا شکلک
برسطح اوستند، کی رسمی معانیله مرکبم
شاقولی، مرکبم الفی کبی تعبیرلده قوللا.
نیور، فده عربجه ایتسام مصدرینک
جناب حله یاوارمق، إظاحت کبی بوسبتون
اشله برمعانی وارد.

مُرتَشِح [ع.م. ارتشاح ایدن، صیزان،
حسن اولونماز طرزدده آقان .

مرئشی | الارق ایش کورن .

مُرَاضِي [ع. ص. (ت: مترزا). انتخاب
اولو نمش، بکنه، ش، سچلمش.

مُرْتَعِدٌ] مضطرب ، هيجالي .

مُسْتَعِش | وجودیہ آنی ترمین .

مُرْتَفِع [ص. ۵۰] یوکه لن ؛ یوکه ک ،
رفیم ، بلند ، پوچه .

مَرَّتْكَ [بـوبوك ديرك . أَلْفِي - عَن
اتملك : جوق جاهل او .

مَرَامَت - خفیف و موات تعمیر .

مَرَاتت [۵ - (برجسك) يومشالتي
واكيلوب بوكوله خاصمي .

مَراهِم . ج . مرهم . ب : مرهم .

مَرايَا هــ جـ. مرائلر. ب : مرات .

مرايات لانك غير بنى ناسه اظهار ايتمه.

مرانی طیش کی اولمیان. * مرایانہ:

* مەشەك : اىكى يۈزلىك ، رىا .

مربا | برلکده حفظ اولونان ميوه .

مصابع ضلعی . کندی . مثلثیہ ضرب

دوت ضلعی شکل ، برعبدك كندی منلیله

مَرَبَةُ ط | ع. ص. ربط اولونءش، باغلاءش.

ملسوب. متوقف، منوط، وابسته.

تابع ، برینہ بعیت آیدن . * مربوطات :
برشیتہ مربوط ، حامد و یا تابع اولان دیگر

شیتار. * مربوطیت : یتیشیکلک : نامیت ،
حادثیت ، منسوبیت .

مرکب [ع.ص. ارتکاب ایدن ، کنه
مرکب [و قباحه اولان شیئی قبول
ایدوب اجرا ایله یین ، رشوت آلان .

مرکب [ع.ص. وفات ایدن برینک عاصفی
مرکب [تعداد و ذکر ایدن حزن شعر
ویانطق . — خوان : مرثیه اوقویان . چه مرثی .

مرکب [ع.ص. چایر ، چنلک ، مخضره .
مرکب [چه . مروج . قاراشیقلی ، انتظار .
مسزلق ، خلل ، اختلال ، اضطراب ،
هینجان ، فتنه ، هرج . بوه مناده رانک
فتیح ده جائزدر . هرج و — : قارمه قارشیق ،
آلت اوست ، زیر وزیر ؛ اوته لقی هرج
و مروج اولدی .

مرکب [ع.ص. دکن : چیقاریلان معلوم
مرجان [قیمتدار قرمزی ماده : بیاضی
قارامی ده اولور . ص. مرجاندن یاپیش :
مرجان تسبیح .

مرکب [ع.ص. ترجیح : یدیش ، دهاقیمتلی
مرکب [عد اولونمش ، دیکرکندن اوستون
طوتولمش : الکتریق غازه مرجحدور .

مرکب [ع.ص. دونوله جک محل ، مراجعت
مرکب [اولونا جق یر . چه . مراجع .
مرکب [ع.ص. اوهق و یووالاق یاصی
مرکب [بر حبه ، عدس . * چه . مرجکی
فرونه و یرمک : ایشی پیشیرمک ، اویدورومق ،
سویشمک ایچین آکلاشمق .

مرکب [ع.ص. امید ایدیلن ،
مرکب [یالوارارق ایستیلن .

مرکب [ع.ص. صفا کلدیکز ، صقلمایکز ؛
مرکب [بکی ، باش اوستنه .

مرکب [ع.ص. برکونده قطع ایدیله جک
مرکب [مسافه ، قوناق منزل چه . مراحل .

مرکب [ع.ص. آحیمه ، رحم : فقرایه رحمت .
مرکب [مرحمتمز : قاتی یورکلی .

مرکب [ع.ص. وفات ایدوب رحمت خدایه
مرکب [واصل اولمش اولان .

مرکب [ع.ص. اذلی ، رخستلی ؛ مر
مرکب [درلو حرکت مآذون ایلچی .

مرکب [ع.ص. آرمی پیسقبوس .

مرکب [ع.ص. صوک حرفی ترک و إسقاط
مرکب [اولونمش کله .

مرکب [ع.ص. آدم ، انسان . آر ، ارکک ،
مرکب [رجل . — خدا : ولی ، عارف
بالله . ص. یکیت ، بهادر ، شجیع ؛ حمیتلی ،
فضیلتلی ، ناموسلو ، — سوزنده طورور .
نا — : آلقاق ، جبین ، قورقاق . * مردانه :
ص. مرده مخصوص ویا لائق ، جسورانه ،
مادرانه ؛ ح. مردهجه ، ارککجه ، مرد
اولانه یاقیشیر صورتده ؛ ص. اسطوانه شکلنده
اولان شیء ، یوفقه آچیلان قالین وقیصه
اوقلاوا . — باز : اوروسپو ، فاحشه .
— بازی : اوروسپولق . — لک : تام ارککک .
شجاعت ، بهادرلق ؛ حمیت ، انسانیت ،
ناموسکارلق . * مردی : مردلک . چه . مردان .

مرکب [ع.ص. اولمش ، وفات ایتمش . —
مرکب [اولدی : کبردی (حیوان) .

مرکب [ع.ص. پیس ، ملوث ، ناپاک ؛
مرکب [مردارایش . — لامق : پیسلتمک .
— اقی : پیسلک ، لوث .

مرکب [ع.ص. یکیتلک ، جسارت ،
مرکب [مردلک ، بهادرلق .

مرکب [ع.ص. انسان ، بشر ، آدم . —
مرکب [آزار : انسانی انجیدن . —
خوار : انسان یین . — کش : آدم اولدیرن .
— زاد : بی آدم ، آدم اوغلی . — کریز :
انسانلردن قاچان ، کیمسه ایله الفت ایتمک
ایسته مه یین . چه . مردمان .

مرکب [ع.ص. کوچوک آدم ، کوز
مرکب [بکی ، انسان العین .

مرکب [ع.ص. رد و دفع اولونمش .
مرکب [قوغولمش . چورودولمش . ملعون .

مرکب [ع.ص. کوچوک چکر دکلی سیاه
مرکب [براریک : مردوم آریکی .

مرکب [ع.ص. اولمش ، اولو ، میت . —
مرکب [دل ؛ قلبی اولمش ، حسسز .
— سنک : قورشوندن چیقان بر ماده ،
حامض اسرب . — شوی : اولو ییقایان .
چه . مردکان .

مرکب [ع.ص. یر ، زمین ، أرض . سینور ،
مرکب [حدود . — بان : حدود بکجیسی .

تشکیل آیدن الفاظه وزن و قافیه به بر بر نه
توافقیدن عبارت برصفت ادبیه : شاه
ملکوت عرش پایه - ماه چهره فرس - ایله
مَرَض [ع. - هلت ، خسته لقی ، کینه -
خسته لفته ملسوب و متعلق - چ. امراض .
مَرَضَا [ع. - چ. مریضه ، خسته اولانلر .
ب : مریض .
مَرَضَاة [ع. - رضا ، قبول ، موافقت ؛
مرود ، حبس ، محظوظیت . - إغناء
للمرضاة الله : الله رضا - چون .
مَرَضِع [ع. - سود ورن ، نمرین ،
انریکی قادین . چ. مرضعات ، مراضع .
مَرَضِعه [ع. - سود آنا . چ. مرضعات
مَرَضِی [ع. - رضا ، خستودلی ، برینک
راغی اولدانی ایش .
مَرَطُوب [ع. - رطوبتی ، یاش ، نعلی ،
اصلاق .
مَرَعَا [ع. - ویاغی ، حیوان اولانیلان
یر ، ارتلاق . چ. مراعی .
مَرَعُوب [ع. - وع و عیب و دهشت - گرفتار
اورکش .
مَرَعِی [ع. - حرمت و رعایت اولونان .
الحاظر : خاطر صایلان .
مقبول و معتبر ، حکمی جاری : مرعی
اولان قوانین و نظامات .
مَرَع [ع. - چایر ، مرغزار ، چایرلق .
مَرَع [ع. - فوش . - ایلی : روح ،
نفس ناطقه . * مرغاب : اورده .
* مرغانه : قوش بره ورطه - مرغانه
قوش پسلیوب تربیه آیدن ، قوشباز . -
رهز ، - زرد ، - زردین پال ، - زردین
بر : کولش . - باغ ، - بام ، - چمن ،
- خوشخوان ، - سحر ، - شب آهنگ ،
- شبخوان ، - شبخیز ، - صبح : بلبل .
- زردین : سوکاون . - سلیمان : هدهد
قوش . چ. خرغان .

مَرَزْجُوش [ع. - قا . - مرزنجوش .
حق القیل ، سسقی ،
هنگز دخی دینلن قوقولو برنیات ؛ ماروزیان .
مَرَزُوق [ع. - رزق و برلش ، بختیار ،
مسعود ، طالعی باور .
مَرَسَا [ع. - ویا مرسی . لیان ، کیشک
دمیرایه چکی محل . چ. مرامی .
مَرَسَات [ع. - کچی ، دمیری ، لشکر .
چ. مرامی .
مَرَسَل [ع. - ارسال اولونمش ، کو-
ندولش . رسول ، پیغمبر .
- ایله : کندینه بر شی ، کوندریلن .
مَرَسِل [ع. - ارسال آیدن ، کوندرن ،
یرلایان .
مَرَسَلَات [ع. - چ. کوندولش شیلر ،
کوندریلن مکتوبلر و امانتلر .
مَرَسَم [ع. - ترسیم اولونمش ، یازلش .
چیزلش - چیزکیلی (قاش) .
مَرَسُورِزه [ع. - مختلف اولکده جلالی
بر نوع پاموق ایلیکی .
مَرَسُوم [ع. - بر رسم و صورت آلمش ،
ایشارت لشمش ، مطبوع ، مراتب ،
منون . - س. س. - امر ، اراده ، فرمان ،
حکم ، توصیه (وصیه) ؛ قضا و قدر ،
تقدیر ، مقدر ، مقدر . چ. مراسم ، مراسم .
اقر . - تشکر ایدرم معنا - سنه
مراسمی آکن فرامرزجه بر تعبیر .
مَرَسِین [ع. - قیشین یا اراقرخی دوکین
یر آغاج ، آس .
مَرَشِد [ع. - اوشاد آیدن ، دوشو یولی
کوشدن ؛ ایقاف آیدن .
مَرَصَاد [ع. - ویا مرصد . اجراء صید
وینک سیر و حرکتی تدبیه
مخصوص محل ، رصدخانه . کوزه تله که
مخصوص بر ، بوسو ، بویوک بول . چ. مرصد .
مَرَصِد [ع. - رصدخانه . کوزه تله که
مخصوص محل . چ. مرصد .
مَرَسِش [ع. - قورشون ویا قلا ی ایله
قابلاشمش اولان .
مَرَصَع [ع. - جوامع ایله نرین : مرصع
نشان . - نکی فقره دن هر بری

مرغوب [ع. ص. رغبه و آرزو اولونان؛ سوپان. عمومك رغبته مظهر؛ كوزل و خوش؛ مقبول.]

مرقی [ع. ص. دیرسك. چه. مرافق.]

مرقوع [ع. ص. رفع اولونمش، يوكسلك. لمش، قالدیراش. نهایتنده کی حرفك اوستنه ضمه قونمش.]

مرقه [ع. ص. حالی اوغون، مراحتیاجی تمام، بولاق اینچنده یاشایان. * مرهقا: مره برصورتده، هیچ صفقی چكیمکسزین.]

مرقات [ع. ص. باصاق، مردیون. چه. مرقات مرافی.]

مرقد [ع. ص. یاتاق. غل. هزار، قبر. چه. مرقد.]

مرق [ع. ص. یامهلی، یامه اورولاش. مرقد دلن: یامهلی خرقة.]

مرقم [ع. ص. قلم، یازی یازمغه مخصوص قلمش، تیغ ایکنه سی. چه. مرالم. * مرقم رقی قونمش، یازلمش؛ رقی قونمش، نومولو.]

مرقوم [ع. ص. یازلمش، مذکور، مزبور؛ نقر مرقوم.]

مرک [ع. ص. اولوم، وفات.]

مرکب [ع. ص. بینله جك شی، کبی، سفینه. تر. س. آشك، حمار.]

مرکب [ع. ص. برقاج شیک قاریشاسندن حاصل اولاش. قورولمش، مرکب.]

تر. یازی یازمنی ایچرن قوللایلان سیاه بویا. * دها مرکبی قورومادی؛ هنوز پك یکیدر. * مرکبات: برقاج شیک قاریشاسندن حاصل اولان شیلر.]

مرکز [ع. ص. برخط و یا سطح منحنینك بوتون نقاطنه مساوی مسافده.]

بولنان نقطه: دائره نك مرکزی، ارضك مرکزی. بر شیک اوده سی، وسطی؛ شهرك مرکزی. حکمدار، والی وسائر نك اوطوردقلری محل. فمالیتك چوق فضله اولدیقی بز. شعبه لری بولونان برتشکیلاتك

باشلیجه اداره خانه سی: عثمانی بانکه سنك مرکزی ایستانبولدر. بر عمله و یا شهرك امور انضباطیه سنه باقان عمومی ضابطه دائره سی، قره غولخانه: سزنی مرکودن ایستیدولر. یول، حال، صورت، طرز: سزك فکرکونه مرکزده در. — ثقلت: برجسمك نام اورته ده کی نقطه سی که هر ایکی طرفنده بولونان اغیرلقلر بوبرسته مساویدر. * مرکزی: مرکز، منسوب. * مرکزیت: بوتون امورك مرکودن اداره اولونماسی. چه. مراکز.

مرکوب [ع. ص. بینك حیوانی. قوتدره، صاری پاپوج. چه. مراکیب.]

مرکوز [ع. ص. رکوز اولونمش، صابلاشمش، دیکلمش. جبلی، فطری اوله رق بولونان: طبیعتده مرکوز اولان جسارت؛ ی. مورشا نوعندن بر]

مرلانیوس [ع. ص. بالیق.]

مرلانیق [ع. ص. مرمرایك، کندی کندیته یاراشجه سوبلنمك. خشنود سزلفی آچیقدن آچیفه سویله یه میهرک آکلاشلماز برطالم یاواش لاقیدر: یارله إفاده. * مرمرایته، خشنود سزلفدن کندی کندیته یاراشجه سوبلنمك.]

مرلنگج [ع. ص. چیتلنیک آغاجی و میوه سی.]

مرمت [ع. ص. تعمیر و ترجم ایته، اوه کارمه، إصلاح ایته.]

مرمر [ع. ص. مرمر و بیاض و خارعلی طاش. ص. مرمردن پایلمش. — شاهی: ایجه، بیاض و یومشاق پاموق بز. ص. ی. آلچی. — کیریجی: این جنس کیرج که با نایه یارار. — لك: مرمر دوشعلی یر.]

مرمره [ع. ص. (ت. مارمارا). چناق قلعه ایستانبول بوغازلی آراسنده کی دیکز. ایستانبول غرب جنوبیسنده برأطه.]

مرموز [ع. ص. آچیق کلمه لرله إفاده اور بیان اولنان. * مرموزات: رمز و اشارت. ایله بیان اولونان شیلر.]

[illegible]

1. The first part of the paper is devoted to a general discussion of the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β . It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

2. In the second part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

3. In the third part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

4. In the fourth part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

5. In the fifth part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

6. In the sixth part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

7. In the seventh part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

8. In the eighth part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

9. In the ninth part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

10. In the tenth part of the paper the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for arbitrary values of the parameters α and β is solved. It is shown that the system has a solution for arbitrary values of the parameters α and β if and only if the condition $\alpha + \beta = 1$ is satisfied.

مَرْيَت [مكافاة، حرمت و رعایت لائق] بر افسای
 مقداری . . . صاحبہ رفیعہ : بر شیک
 یوزینک ویا اراهی سطحنک اولجوسی .
 ز نزدی . . .

و . . . !
 . . . !
 . . . !

سؤال . بحث و تدقیق اولونا جق ماده
 حجت ، مطلب ، قضیه . ج . مسائل .
 مَسْأَلِین [پارلاق ایغه آستارلق قاش .
 قوتون : باوقلیسی . — سووا : ایپکلیسی .
 مَسَامَات [جی : مسام . دلیکر : بدنده کی
 اوفاق دلیکر . تورکجهده ایکنجی میم
 شده سز اوقونور .
 مَسَاحَه [ع . مهال ، نکاسل ؛ آلدیرماه ،
 کورمه نزلکه کله . برینه حلم
 و شفقتله معامله ایتمه ، تسامع . — جی :
 آلدیرمایان ، مهال ایدن ، کورمه نزلکه
 کلن ، — معکار ، حلم و شفقتله معامله
 ایدن ، تسامع . — کارانه : آلدیرما یارق ،
 مسامعه و مهال ایله .
 مَسَامَرَه [ع . کیجه ایدیلن صحبت ،
 محاوره ، مذاکره ، مشافهه ،
 کلنتی ، لیلیه . ج . مسامرات .
 مَسَامِع [ع . ج . مسامع ، قولالار :
 ب : مسامع .
 مَسَامِیر [ع . ج . مسامیر ، چپویر ،
 میختر : مسامیر نسیانه تعلیق
 مَسَانِد [ع . ج . مسندلر ، رتبه لر ، مقاملر :
 ب : مسند .
 مَسَانِدَه [ع . یاردم و معاونت ایتمه .
 مَسَاوَاة [ع . و یا مساوات . فرقسزلق ،
 برابرک ، توازن ، تساوی .
 مَسَاوِی [ع . ج . فئالقلر ، کوتولکلر ،
 سیئات ، رذائل ، قباغ .
 قد . مساواة .
 مَسَاوِی [ع . فرقسز ، برابر ، دیکریله
 عینی درجه و حالده : ایکی بش
 اونه مساویدر .
 مَسَاهَلَه [ع . صبق داوارنا یوب قولایلق
 اوبومشاقلق کوسترمه ؛ وظیفه .
 سنده ، اموزنده دکلش کبی داوارنا .
 مَسَائِل [ع . ج . مسالهلر . ب : مساله .

مَسْبَار [ع . یاره یوقلامنه مخصوص
 جراح میلی ، سوندا .
 مَسْبَب [ع . سبب و وسیله اولان ؛
 وجوده کتیرن ، قوران .
 مَسْبَب [ع . سببت وریلوب وجوده
 کتیرلش اولان .
 مَسْبَع [ع . یدیدن عبارت ، یدی به
 منقسم . — یدی ضلعی شکل .
 مَسْبُوق [ع . سبق ایتمش ، کچمش ،
 متقدم . — الخدمه : خدمتی
 کچمش ، امکدار . — الذکر : ذکر
 کچمش . أمثالی نا : مثلی کچمهش ،
 هیچ کوروله مش .
 مَسْت [ع . سرخوش . بد : باغیروب
 چاغیران سرخوش . — خراب :
 چوقچه سرخوش . سر : سرخوشلغدن
 باشی دون . * مستانه : سرخوشه لائق
 صورتده ، سرخوشه سته . ج . مستان .
 مَسْت [ع . برنوع خفیف و یومشاق آفاق
 قابی که بابوچله کیلیر .
 مَسْتَأْجِر [ع . بر شیئی کرا و اجرت
 ایله طوتان ، کراچی . *
 مَسْتَأْجِر : کراچی اولوق ، کرا ایله .
 مَسْتَاذِن [ع . اذن و مساعدنه ایستین ،
 رخصت طلب ایدن .
 مَسْتَأْمِن [ع . امان طلب ایدن ،
 ایستیمان ایدن .
 مَسْتَأْنِس [ع . وحشیلکی کیدوب
 آلیشمش اولان .
 مَسْتَأْنِف [ع . یکیدن باشلایان ، ایستینای
 حکمه سته مراجعت ایدن .
 مَسْتَبَانَ [ع . واضح ، عیان ، آشکار ،
 ظاهر ، میدانده .
 مَسْتَبَد [ع . کندی کیفه کوره حرکت
 ایدن ، بریشئی کندنه حصر
 ایله یین ، بریشک ایستعاندده مستقل بولونان .
 مَسْتَبْدَل [ع . دیکشدرلش : افراد
 مستبدله .
 مَسْتَبْعَد [ع . اوزاق کورولن . ایجتال
 و امکان ویرله یین .

مرکب بر صفت عسکره منسوب .
 بر صفتن بر فرد. عربجهده اصل معنایی؛
 بریشی صافلامسی برندن رجا ایدن .
 مستحق [ع.ص. استحقاق کسب ایدن،
 مکافات ، منحق عقوبات .
 مستحق [ع.ص. حق ایتمش اولان .
 مستحق [ع.ص. برینه لائق اولان جزا
 ویا مکافات : های الله مستحق ویرسین .
 مستحق [ع.ص. خوار، ذلیل، إعتبار -
 مستحق [مز، محذور ، محترم .
 مستحکم [ع.ص. قوی ، ماغلام ، متین،
 مستحکم [ع.ص. استحکامات ایله تحکیم
 ایداش : مستحکم موقع .
 مستحیر [ع.ص. شاشیقین ، حیران ،
 مستحیر [متعیر ، حائر ، مدهوش .
 مستحیل [ع.ص. محال ، غیر ممکن ،
 مستحیل [متع ، منعذر .
 مستخبر [ع.ص. خبر آلمش ، ایشید .
 مستخبر [لمش ، طورلمش .
 مستخدم [ع.ص. خدمته اولانیلان :
 مستخدم [رژیده مستخدمدر .
 مستخرج [ع.ص. استخراج اولونمش،
 مستخرج [چیقارلمش اودن .
 مستدام [ع.ص. غل ، دائم ، باقی ، متصل،
 مستدام [ثابت ، مستمر .
 مستدعی [ع.ص. ویا مستدعی . استدعا
 مستدعا [اولونان . طلب ورجا ایدیلن،
 مرجو . چ. مستدعیات : ایستئن شیلر .
 مستدعی [ع.ص. استدعا ایدن؛ بریشی
 مستدعی [طلب ورجا ایلدین .
 مستدل [ع.ص. استدلال اولونمش، دلیل
 مستدل [و آماره ایله آکلاشلش .
 مستدیر [ع.ص. دائره شکله کیرن ،
 مدور اولان .
 مستدیم [ع.ص. دوامی ، سرورکلی .
 مستدیم [ع.ص. بورجولیه مدت ورن .
 مسترجا [ع.ص. ویا مسترجی . رجا
 مسترجا [اولونان ، مرجو ، یالواریلان؛
 امید ایدیلن ، اومولان .

مستتر [ع.ص. استتار ایدن ، کیزلنن ،
 صافلاتان ؛ کیزی .
 مستثقل [ع.ص. استثقال ایدیلن، چوق
 آخر و صونوق معامله کورن .
 مستثنی [ع.ص. ویا مستثنا . استثناء اید
 ایدیلن . قاهده دن خارج طوتولان .
 أمثاله فائق ، ممتاز .
 مستجاب [ع.ص. قبول اولونمش؛ مسموع؛
 دعا کز مستجاب اولدی
 مستجمع [ع.ص. جم ایدن ، حاوی ،
 شامل ، جامع .
 مستحاث [ع.ص. طوبراق آلتده قاله .
 رقی صافلاتمش اولان .
 مستحاثه [ع.ص. طوبراق آلتده قالب
 تحجر ایتمش اولان حیوانات
 ویا نباتات . چ. مستحاثات .
 مستحب [ع.ص. وپلن، بکینلن، مقبول،
 مستحب [مرغوب ، آبی ، لطیف .
 پیغمبر مذک ثواب دیدیکی ، بعضاً اجرا
 ایدیکی فعل .
 مستحجر [ع.ص. طاش اواش ، طاش
 طاش [حاله کلش .
 مستحسن [ع.ص. کوزل، جبل، ظریف،
 مستحسن [ملیح ، ممدوح ، مشکور .
 مستحصل [ع.ص. غل . میدانیه یوقدن
 بر شیء چیقاران ، حاصل
 ایدن ویا وار اولان شیئی ایشلنن ، مشمر،
 مغل : مشتهک مستحصلی ذلکین ایدر .
 مستحصل [ع.ص. غل . حصوله کتیراش،
 مستحصل [کلش ، میدانیه چیقارلمش .
 مستحضر [ع.ص. حضوره کتیرن . جلب
 مستحضر [ایدن ؛ حاضرلایان .
 مستحضر [ع.ص. حضوره کتیرلمش .
 مستحضر [حاضرلایان ، خاطرده ماو .
 تولان . * مستحضرات : خاطرده طوتولوب
 ایمانده سولدن شیلر . * مستحضرات
 طبیه : ایمانده قوللایقی اوزره اولدن
 حاضرلایان علاجلر .
 مستحفظ [ع.ص. غل . حفظ، حماه و قایه
 مستحفظ [ایدن . یا شایجه وطندا شلردن

مُسْتَحَام [ع.ص. استرحام اولونمش،
مرحمتی طلب اولونمش، یالاولمش.

مُسْتَرَحَى [ع.ص. سولپوک، یومشاق،
کوشک، دوشوک، صارقیق.
مُسْتَرَدَّ [ع.ص. کرى ویرلش، إعادة
اولونمش، رد ایدلش.

مُسْتَرَقَّ [ع.ص. صرقت اولونمش، چا-
لینمش، آشیراش.

مُسْتَرَج [ع.ص. کوکلی فرح، اندیشه سز،
مطمئن، قیرالمین.

مُسْتَرَاد [ع.ص. آرتش، چوغداش
اولان. مصراعرینه، بعض
جزیره نه مساوی، برپارچه ضم ایدلن نظم.

مُسْتَسْقِی [ع.ص. استسقا علتنه دوچار
اولان؛ قارننه صو طولش.
غ. یاغور یاغاسنه دعا ایدن.

مُسْتَشَار [ع.ص. کندیلله استشاره
اولونان، دانیشیلان (ذات).

مُسْتَشْرِق [ع.ص. شرق ملترینک استنه،
تاریخ، اخلاق و عاداتی
تدقیق و تتبع ایله اوغراشان.

مُسْتَشْفِی [ع.ص. علتنه شفا ایسته یں،
دوا آرایان.

مُسْتَصْحَب [ع.ص. بریخی یاننه آلان،
برابر کوتورن. دوغرومی؛
بریخی دوست، آرقداش انتخاب ایدن،
بریخی تعقیب ایدن، اوکا مربوط اولان.

* مستصحبا: یاننه آلر ق.

مُسْتَضَى [ع.ص. ضیا آلان، تنویر اولو-
نان؛ قرشمسدن مستضیدر.

مُسْتَطَاب [ع.ص. کوزل، لطیف، مقبول؛
کتاب مستطاب.

مُسْتَطِیل [ع.ص. اوزون، دار اوزون.
ایکیسی اوزون ایکیسی
قیصه اولق اوزره درت ضلعی و درت
زاویه قائمى شکل.

مُسْتَظَل [ع.ص. کولک، سایه و حمایتیه
ایستینمش اولان.

مُسْتَعَار [ع.ص. اودونج، اكرتی، کندیسنگ
اولمایان؛ نام مستعار.

مُسْتَعَان [ع.ص. کندیسنگ یاردیمی
ایستینش؛ رب مستعان.

مُسْتَعَجَل [ع.ص. چابوق یا بلسمی لازم
کان. مستعجلا: عجله ایله
چابوق اوله رق، چار چابوق.

مُسْتَعَدَّ [ع.ص. استعداد صاحب اولان،
بر شیئی یا چاق و یا بر نتیجه
چقار چاق حالده بولونان، قابیلیتی، ماهر،
قادر، جدیر، أهل. حاضر، مهیا، حا-
ضرلانش، متهى. تو. ذكى، اویانیق.
هرشیئه: هیچ برشیئن چکنمز.

مُسْتَعْرَب [ع.ص. سوکره دن عربلاشمش
اولان؛ عرب مستعربه.

مُسْتَعْمَر [ع.ص. بربره انسان برلشدرن،
معمور ایدن، شئلندیرن.

مُسْتَعْمَر [ع.ص. انسان برلشدرنله روك
شلندیرلش اولان.

مُسْتَعْمَرَه [ع.ص. انسان و مهاجر سوق
اولان مملکت، قولونی. ج. مستعمرات.

مُسْتَعْمَل [ع.ص. قوللانش، اسکیمش.
قوللانیلان.

مُسْتَعِين [ع.ص. یاردیم ایسته یں، استعداد
ایدن. * مستعینا: برینک
یاردیم و اعانه سخی طلب ایدرک.

مُسْتَعْرَب [ع.ص. بر شیئی غریب کو-
روپ تعجب ایدن.

مُسْتَعْرَب [ع.ص. خارق العاده، غیر
اعتیادی، غیر مألوف
و غریب بولونمش، کورولمش.

مُسْتَعْرِق [ع.ص. غرق اولمش، دلمش،
باتمش؛ مستغرق دیون.
یک درینه کیمش، إفراطه وارمش.

مُسْتَعْفِر [ع.ص. توبه و استغفار ایله بن،
کنهارینک عفوخی ایسته یں.

مُسْتَعْلَات [ع.ص. ج. محصولات. محصول
کبی ایراد کترین مال
موقوف. ضدی: مستغفات.

مُسْتَعْنِی [ع.ص. احتیاجی اولمایان، تنزل
ایتمه یں. طوق کوزلو.

مُسْتَعْنِی [ع.ص. یاردیم و امداد ایسته یں،
ایستمداد ایدن.

ایدن : توریه مستقل بر دولندر . باشه
بر شیشه حلاقه و انصالی اولمیان : مستقل
بر دانه ایستم . ترمه . مجرد ، آجق ،
بالخاصه ، محضا : یونی مستقل بخ قیزیر .
حق ایچون سوبلیورسک . * مستقلا : باشلی
باشه ، برره تابع و مربوط اولمسیزین ؛
آجق ، مجرد ، بالخاصه ، محضا .

و مستقیم [ع.ص. دوز ، دوغری ، راست ؛
عفف ، ناموسلی .

و مستکرم [ع.ص. استکراه اولومش ،
مکرمه ، کرمه ، مغور ، ایکنج .

و مستلزم [ع.ص. استلزام ایدن ، بر شینی
ضروری و مجبوری عد ایدن ،
احتیاج و انطرار صورتیه ایستین ،
موجب ، ملزم ، مجبر : قانونه مخالفت
مستلزم جزا .

و مستمم [ع.ص. استمداد ایدن و یاردم
و معاوت ایستین .

و مستمر [ع.ص. سورکلی ، دوامی ، مصره
مواظب ، متصل ، باقی ، دائم ،
مستدیم . صاعلام ، قوی ، متین ، راسخ ،
مستقر ، ثابت . * مستمرآ : سورکلی اولمق ،
بر دوزیه ، بلا انقطاع ، دائمی صورتده .

و مستمع [ع.ص. استماع ایدن ، دیکلین .

و مستمند [ع.ص. محزون ، مکدر ، دودخند ،
زوالی . - انه : محروانه .

و مستبط [ع.ص. میدانه چیقارلمش ،
تنور اولومش .

و مستند [ع.ص. استناد ایدن ، دایانان .
مستندآ : دایانارق ، کوکنه رک .

و مستنسخ [ع.ص. علی چیقاران ، یازان ؛
بر نوع طبع ماکینه می .

و مستنطق [ع.ص. استنطاق ایدن ، مکتوب .
نه سؤال ووروب و قعه می

آ کلامه چالیشان حاکم .

و مستوجب [ع.ص. لائق ، جالب ، مزرا
مستوجب : وار : مستوجب عتاب .

و مستحق [ع.ص. مستحق ایدن ، بر

و مستفاد [ع.ص. قائده کورولمش ، کار
ایدلمش . آکلاشلش ، منفهم .

و مستفحش [ع.ص. آچان ، باشلاپان . ایلک
صاتان . (بر متک ایضاحی)

ایستین . بر نیک یاردمی رجا ایدن .

و مستفتی [ع.ص. فتوا طلب ایدن ؛
مفتیدن فتوا ایستین .

و مستقر شه [ع.ص. بر مژه س کبی
قوللانیلان چاربه .

و مستفرغ [ع.ص. استفرغ ایدن ، قو .
مان . غله قوصدیران .

و مستفسر [ع.ص. برندن بر شینگ ایضا
حتی طلب ایدن .

و مستفهم [ع.ص. برندن بر شینی آ کلا-
حق ایستین ، سوران .

و مستفهم [ع.ص. آکلاشیلان ؛ فهم او .
لوان ، منفهم .

و مستفید [ع.ص. استفاده ایدن ، قائده
کورون ، قازانان .

و مستفیض [ع.ص. فیض آلان ، تفیض
ایدن ، فیضه زن .

و مستقبل [ع.ص. استقبال ایدلمش ، قار-
شیلاش . قارشینه بچلمش .

کله جنگ زمان ، آتی ، استقبال ،
زمان آتی .

و مستقر [ع.ص. ساکن اولان ، راحت
ایدن . برره برلشن ، ممکن .

و مستقر [ع.ص. طورولان بر ، مقر ، مرکز ،
وطن ، موطن ، مأوی ، میکن

بیت ، دار ، منزل .

و مستقرض [ع.ص. استقراض ایدن ، او-
دوخ باره آلان .

و مستقرض [ع.ص. استقراض اولومش .
بورج آلمش .

و مستقرب [ع.ص. شعاعآک شفافی سطحلری
دن بچرکن آدقلری شکللری

تیمم بر آ .

و مستقیم [ع.ص. مستقیم ایدن ، بر

1871
The first of the year
was a very cold one
and the snow was
very deep. The
frost was very
heavy and the
wind was very
strong. The
temperature was
very low and
the weather was
very bad. The
people were
very cold and
the children were
very sad. The
old people were
very weak and
the young people
were very tired.
The animals were
very hungry and
the birds were
very cold. The
fish were very
small and the
insects were very
few. The
plants were very
small and the
trees were very
bare. The
ground was very
hard and the
water was very
frozen. The
sky was very
dark and the
sun was very
small. The
moon was very
bright and the
stars were very
clear. The
night was very
long and the
day was very
short. The
people were
very tired and
the children were
very sad. The
old people were
very weak and
the young people
were very tired.
The animals were
very hungry and
the birds were
very cold. The
fish were very
small and the
insects were very
few. The
plants were very
small and the
trees were very
bare. The
ground was very
hard and the
water was very
frozen. The
sky was very
dark and the
sun was very
small. The
moon was very
bright and the
stars were very
clear. The
night was very
long and the
day was very
short.

1872
The second of the year
was a very warm one
and the snow was
very thin. The
frost was very
light and the
wind was very
weak. The
temperature was
very high and
the weather was
very good. The
people were
very warm and
the children were
very happy. The
old people were
very strong and
the young people
were very energetic.
The animals were
very full and
the birds were
very warm. The
fish were very
large and the
insects were very
many. The
plants were very
large and the
trees were very
leafy. The
ground was very
soft and the
water was very
thawed. The
sky was very
light and the
sun was very
large. The
moon was very
faint and the
stars were very
dim. The
night was very
short and the
day was very
long.

مَسِيبَ [ا.ه. قیدمز، ایشنه بابایان،
مَسِيبَ [ا.ه.جی، قَبِل : مسیب آدم .
اصل معنای : باشی پوش برافکنش ،
متروک . مسیبانه : قبلچه ، قیدمزجه .
* مسیبک : [ا.ه.جی، قیدمزلق، قبلک .
[ا.ه.جی، حضرت عیسیٰ نک لقی :
مَسِیح [عیسیٰ المسیح . ه. زات مقدس
سورولش . * مسیحا : دیگر بر لقی .
* مسیحی : حضرت عیسیایه مند -
وامد ، خرتیان .

مَسِیخ [ا.ه.جی، فنار شکل و صورت کبرمش،
باشنه یرشکل آلمش . چیرکین،
یحیمیز ، غلط طبیعت ، قبیح . طانمز،
لذتیز . آبدال ، آرائاق ، آبله ، احمق ،
سختیف و ضعیف و قلیل العقل .

مَسِيرَه [ا.ه.جی، ویا مسیر . سیر یری ،
کرتله جک بر . سیرالکاه ، تفرجگاه .
[ا.ه.جی، صولک آقوب کچریکی یول،
مَسِیل [صو باتاغی .

مُسِیل [ا.ه.جی، رساله ایدن ، آقیدان .
[ا.ه.جی، بو کله نک دوغروسی :
مَسْئَلَه [مسأله در . ب : مسأله .

مَسْئُول [ا.ه.جی، کندیندن سورولش ،
سؤال اولونمش . بعضی ایشلدن
ویا باید قلردن دولای جواب ویرمک عیبه
ریتنده اولان : بر یانغین چیلارسه کیم
مسئول اولاجق ؟ بن مسئول دگم . بر
ایشک ایداره سی ، خبری و شری کندینه
عائد اولان : مدرر مسئول . برینه تخت
کفالتده بولونان : ارقادین بندن مسئولدر .
- بالمال : مالاً - کفیل اولان . - بالنفس :
شخصاً کفیل اولان . - ایستن شی ،
حاجت : مسئولنک اِسعافی لازمدر : ایستدیک
یا ایلالدر . * مسئولیت : کندنی افعالندن
ویا بر دیگرنک باید قلردن و یا خودده کندینه
تودیع ایدیلن بر شیدن دولای مه آ ماده
جواب ویرمک مجبورسی : بن او ایشی یاغنه
چالیشیرم اما مسئولیت قبول ایقم .

مُشَابِه [ا.ه.جی، بکزه بن ، مماثل ، شبیه ،
نظیر، متشابه ، مجالس ، مناسب .
[ا.ه.جی، بکزه پیش ، مماثلت ،
مُشَابَهَت [عیه ، مجالست ، مناسبت .
[ا.ه.جی، غیر سدلره مخصوص
مُشَاتِلِق [مزارلق : یهودی مشابلی .
مُشَاغِه [ا.ه.جی، بربرلرینه کفر و - قمارت
ایغنه ، سوکشمه ، آتیشمه .
[ا.ه.جی، درکوشه ، منازعه ،
مُشَاَجَرَه [مخوغا ، نزاع ، عریده ،
خضوعت ، غصاصه .

مُشَار [ا.ه.جی، اشارت اولونمش، کوسترلش .
[ا.ه.جی، کندهنه اشارت اولونمش،
ایسی کچن ، مذکور ، پالاده عمرر : باشی
مشارالیه ، خانم مشارالیه : باشارله بیوک
رتبه ی ذوات حقنده مستعملدر . - بابیانده
پارمقله کوسترلش ، مشهور .

مُشَارِق [ا.ه.جی، مشرقدر ، کونشک
[دوغدینی طرفدر . ب : مشرق .
[ا.ه.جی، اشتراک ایدن ، شریک ،
مُشَارِک [اورتاق ، بر شریکی تشکیل
ایدلرک هربری ، آقپیونر . ج : مشارکین .

مُشَارَکَت [ا.ه.جی، اورتاق اوله ، باشله
[کرتله برابر بولونمه ، اور-
تاقلق . صرفده بر ایشک ایکی ویا ده
زاده کیشی آراستنده وقوعی کوسترن
بر شکل فعلدرک باشلیجه علامتی (ش) در :
دردلشک ، اوروشتی کچی . * بالمشارک :
بر لکده ، اورتاقلاشی .

مُشَاطَه [ا.ه.جی، کلیی سوله بن .

مُشَاع [ا.ه.جی، اشاعه اولونمش ، شایع ،
[منتشر . مشترک ، عام ، عمومی ،
هر کیک قوللانیله جکی : متاع مشاع .
مشترک اولوب تقسیم ایدلمش اولان :
میراث مشاع . میمک فتحیده چارزدر .

مُشَاعَرَه [ا.ه.جی، شعر سولهشمه ، ایکی
[شاعرک بر برینه شعر سولهشی .
[ا.ه.جی، مشاعلر ، قندیلر .
مُشَاعِل [ب : مشعل .

Handwritten text in Arabic script, likely a religious or historical document. The text is written in a cursive style and covers the left half of the page.

Handwritten text in Arabic script, likely a religious or historical document. The text is written in a cursive style and covers the right half of the page.

کورمسنه مانع اولوق . * مشغولیت :
مشغول اولمه ؛ انسانک یاقمده اولدیی ایش .

مشفر [دوداغي . ج. مشافر . دوداق ، دونهك صارقيق

مُشَفِّق [ع.ص. باشفقه ليرنك درد واننه
سون و آجيبان ، مرحتلي . * مشفقانه :
مشفقه ياقبشاجق صورته ، محبت وشفقتله ؛
مرحتله ، آجبارق : مشفقانه برنظر .

مَشَقْ [اَتَمَكْ: اوكره نَمَكْ اِيحُونْ حَالِشْمَقْ. - اوردنك، يازى نمونه سى. -

مَشَقَّتْ
ع.س. كوچلك، زورلق، زحمت،
اذوت، عذاب، ألم، اضطراب.

سيفنى، سفالت . يورغولۇق : مەشەت چەكەك .

۱۵. - فشان : مسك صاچان .

مَشْكَاتِ] مخصوص اویوق .
[ع.ص. کوچ ، زور ، چتان .

شکل ادراک و احاطه سی و چاره سی
لونیاسی ذهنه کو حاک و ون ، حل زور

ولان شیء، عقدہ، اختلاف، دعوا:

شکلات : مانعہ ، انکار : یولده چوق
شکلاتہ تصادف : استدک * شکلات : ح

تمك : زورلق كورهك . — پسند : ب :

مشکل : يك مشکل * مشكلين : مشکلين

شکل ۵.۵. شکل و قیافه ی پرندہ ؛

شکوة [۵۵۰] تشکرہ لائق ، مقبول ،

شكوك ع.م. شبهة لی ، مبهم ، ملتبس .

شکین [فا. ص. مسك قوقولو، عطرناک:
زلف مشکین.

شَلَح [ع. ۳۰۰] قول بر لرنده یار یقاری بولنان
کنش اوزون اوست لیا

۶. کونشہ کو سترلش، کو-
نشه سترلش، کونشه طو تولش.

مشمش م.م. قایمی ، زردالی ،

مستمع [ع.ص. بال مومي ايله قابلاشم
رويا اوستنه صو كشمه ك و

شیء سورولمش . س . بو صورتله یابللمش
بز ویا قاش . قاوچوق ایله یاپیلان ایچنه
صو ییگمز یاغمورلق .

مشمول [محاط : مشمول لكاه التفات.

اخلاق حسنه صاحبي .

مشوار [مشوارکن خوشه کیتیمور.

مشورَت و مطالعہ : مجلس مشورت۔

قاریشیق ایدلمش . مکرر ،

مصطرب، محتل.

شہید [۴۰۰] بر شہیدك اولادىكى محل .

شبهه ۱۴. اجتماع علی . ج. مشاهد .
شبهه ۱۵. مشاهد اولونش، کورو.

مش. مشهودات : کورولن شیئر.
ع.م. شهرت و نام قازانمش ،

شہور ، شہیر ، معروف ، معلوم ، بعید
صیت ، بنام ، نامدار ، اولو ، آدی

الی . حج . ہم جنسی آراستہ ترس طر-
دن شہرت بولمش . خارق العادہ ، قوی ،

م عقلی : او مشهور بر آبدادر .
مشاهیر .

شی [ع.س. یورو مه، یایا کیتمه؛ رفتار.
* مشیاً : یوروه رک .

شیب [علامہ ؛ اختیار اولہ .
[۵.۵. صاچ صقال آغرمہ، اختیار۔

مَشِيَّت [هـ. - اصل : مشيئة . ايستك ،
آرزو ، إرادة . ب : مشيت .

شیت [ع.ص. اصلی: مشیة. یوروییش؛
مشیت عسکریه. ب: مشیت.

شیخت
[۵. س. غ. شیخک. - اسلامیہ:
وقتیلہ شیخ الاسلام مسندی.]

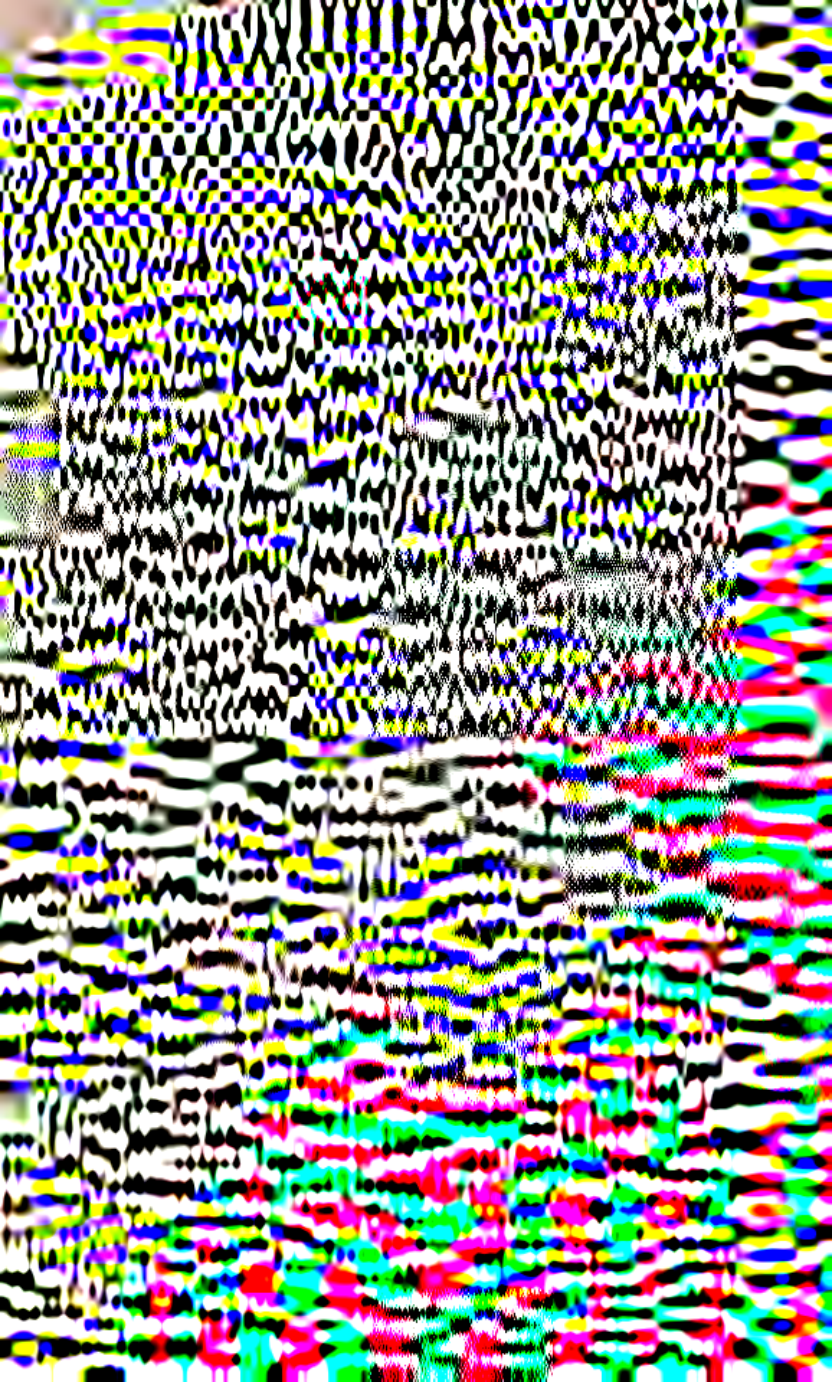
Figure 1. The effect of the concentration of the solution on the adsorption of the dye.

و ر س [ع.م. یوسک (بنا). یوسکدش
 مشید [و تحکیم اولونمش .
 فر س [ع.م. ضاعلام و یوسک برضونده
 مشید [بنا ایدن .
 فر س [ع.م. امر و اشارت ایدن .
 مشیر [ع.م. لکده اک بویوک رتبه بی
 حائر ذات . - لک : مشیریت : مشیر
 و تبه سی ، مشیرک بولوندیغی مقام .
 مشیمه [ع.م. دول یتاغی ، صوگ .
 مشین [ج. مشیم ، مشایم .
 مشیم [ع.م. توبیه اولونمش عادی دوی .
 مشیم [ع.م. مشیندن معمول .
 مشیموم [ع.م. ویا مشیموم ، مشوم .
 مشیموم [اوغورستز ، منحوس .
 مصص [ع.م. ائمه ، صوروب چکمه .
 مصاب [ع.م. بر مصیبتیه طوتولمش ،
 [کرفتار اولمش ، اوغرامش .
 مصابره [ع.م. برینه قارشى صبر
 [و تحمل ائمه .
 مصاحبه [ع.م. ج. مصاحبه . بینه مصاحبه .

مصادمه [ع.م. چاروشمه ؛ حربیه طو .
 [نوشمه ج. مصادمات .
 مصارعه [ع.م. کوردشمه ، پهلواللق .
 [کوردش طوتوشمه .
 مصارف [ع.م. ج. مصرفلر ، صرف او .
 [لوانان باره لر . جج . مصارفات .
 مصاعب [ع.م. ج. کوچ و زور اولان
 [شیلر ، مشکلات . مەردی . قندو .
 مصافات [ع.م. صمیمی و حقیقی دوست
 [اولوق کچینه ، محبت .
 مصاحفه [ع.م. برینه آلی اوزاتاروق
 [ال آله طوتوشمه .
 مصال [ع.م. ویا مامال . اوردورمه حکایه ؛
 [صاچه صاپان سوز .
 مصالح [ع.م. ج. مصلحتلر ، ایشلر .
 [ب : مصلحت .
 مصالحه [ع.م. باریشمه . اوزلاشمه ؛
 [آسایش ، صلح .
 مصاهرّت [ع.م. داماد ویا قاتنا برادر
 [اوله ؛ قرابت .

The first part of the paper is devoted to a discussion of the
 various methods of determining the rate of reaction. The
 most common method is the measurement of the change in
 concentration of one of the reactants or products over a
 period of time. This can be done by titration, gravimetry,
 or by using a colorimetric method. The rate of reaction can
 also be determined by measuring the change in pressure or
 volume of a gas, or by using a calorimeter to measure the
 heat of reaction. The rate of reaction is usually expressed
 in terms of the change in concentration per unit time, or
 in terms of the change in pressure or volume per unit time.
 The rate of reaction is affected by many factors, including
 the concentration of the reactants, the temperature, the
 presence of a catalyst, and the surface area of the reactants.
 The rate of reaction is also affected by the nature of the
 reactants and the products. The rate of reaction is usually
 highest at the beginning of the reaction and decreases as
 the reaction proceeds. The rate of reaction is also affected
 by the physical state of the reactants and products. The
 rate of reaction is usually highest for reactions involving
 gases and lowest for reactions involving solids. The rate of
 reaction is also affected by the nature of the solvent and
 the presence of other substances in the reaction mixture.
 The rate of reaction is a very important property of a
 chemical reaction, and it is one of the most important
 factors in determining the rate of a chemical process. The
 rate of reaction is also one of the most important factors
 in determining the rate of a chemical reaction. The rate of
 reaction is a very important property of a chemical reaction,
 and it is one of the most important factors in determining
 the rate of a chemical process. The rate of reaction is also
 one of the most important factors in determining the rate of
 a chemical reaction.

[The handwriting is extremely faint and illegible throughout this page.]

توانی، ائتلاف. فاعلی صبی زمانده مفعول اولان فعل : چکملک ، قوزتولمک کی .

مُطَاوَلَه [ع.ص. (بر لویه نیک ایفاسی) ناخبرایجه . سورونجه ده براه .

مُطَايَا [ع.ص. چ. مطیطر، بیتک حواللری . ب : مطبه .

مُطَايَه [ع.ص. لطیفه ایجه ، شاقلاشمه ، ملاطفه . چ. مطایبات .

مُطْبَح [ع.ص. بیتک پیشیرمهک مخصوص محل . چ. مطابخ .

مُطْبَعَه [ع.ص. کتاب وسائره باصیلان محل . چ. مطابع .

مُطْبِق [ع.ص. برشینی اورتن ، تمامیه ستر ایدن ، بورون . جنسون : دائمی جنت ؛ حای مطبقه : سوره کلی صیتمه .

مُطْبُوخ [ع.ص. پیشیرلش ، طبخ ایداش : اطعمه مطبوخه .

مُطْبُوْع [ع.ص. طبخ اولونمش ، مطبه ده طبیعی . ثالثی ، موسوم . قابلیت و اهلیت شاعرانهی حارز . ثلثه لطیف ، حسن طبیعت .

مُطْبُوْعَات : موافق ، دلپسند ، مقبول . * مطبوعات : غزتلر . * حریت مطبوعات : فکرلری

درشونجه لرلی باصارق نشر ایتمک حریتی .

مُطْحُون [ع.ص. طحن اولونمش ، او .

مُطْرَ [ع.ص. یاغور ، باران . چ. امطار .

مُطْرَا [ع.ص. ویا طری . عطریات ایله قاریشمش ، قوتولو . تروتازه .

مُطْرَاباز [ع.ص. ویا مادرا باز . اوجوز آلوب بهالی ساتان ، خیله کار ، بهاجی ،

مُطْرَاق [ع.ص. سویا ، دکنک ، چوبوق ، عتکر ، طمکار .

مُطْرَاق [ع.ص. سویا ، دکنک ، چوبوق ، عتکر ، طمکار .

مُطْرَان [ع.ص. یسقوپوس ، ده-پوت .

مُطْرِب [ع.ص. سرور ویا حزنه لانسای تیج ایدن ؛ خواننده ، شرق و تورکی - وبله بن .

مُطَّرَح [ع.ص. محل ، موقع ؛ برش . آتیلان بر . چ. مطارح .

مُطَّرِد [ع.ص. هوسی لسی واحد اوزره ولان . عوی ، ایتناسی اولمایان (قاعده) .

مُطَّرَز [ع.ص. منتظم صورتده ، پردوزیه . ایشلمش ، تزیین اولونمش . (لاش) ، ایشلملی .

مُطَّرَق [ع.ص. ویا مطرقه . ایکی باشلی آخشاب چکیچ ، ده برچی چکیچی ؛ دکنک ، چوبوق . چ. مطارق .

مُطَّرَوَح [ع.ص. طرح اولونمش ، برهددن آتلمش . اوستنه قونمش ، وضع اولونمش ؛ تعین و تکلیف ایدلش (ویرکی) .

مُطَّرَوْد [ع.ص. طرد اولونمش ، قوغولمش ؛ مکتبدن مطرود .

مُطَّرَوْش [ع.ص. تراش اولمش ویا تراشلی معناشه ایدورمه برکله .

مُطَّرَه [ع.ص. صو طولوی ، قربه ؛ ویا مشیندن صو قابی .

مُطْعُون [ع.ص. طاعون ویا وبابه طو . نواش . ذم و تحقیر ایدلش .

مُطْعُون [ع.ص. طاعون ویا وبابه طو . نواش . ذم و تحقیر ایدلش .

مُطْقَب [ع.ص. دلیک آچمه مخصوص بورغو : امراض مطقی . ب : منتب .

مُطَّلَا [ع.ص. ویا مطلی . اوزرینه (باغ) ایتوران ویا یالدرز) - سورولمش .

مُطَّلَب [ع.ص. ایستک ، ایتنه ن شئ ، حل ایدیله جک مسئله ، سؤال ، مشکل . چ. مطالب .

مُطَّلَم [ع.ص. طالعلی ، سحرلی ، افسولی : کنج مطمئنه .

مُطَّلَع [ع.ص. کونش ایله ییلدیزلرک دو . غدقلری محل ، شرق . غ .

مُطَّلَع [ع.ص. کونش ایله ییلدیزلرک دو . غدقلری محل ، شرق . غ .

مُطَّلَع [ع.ص. کونش ایله ییلدیزلرک دو . غدقلری محل ، شرق . غ .

مُطَّلَع [ع.ص. کونش ایله ییلدیزلرک دو . غدقلری محل ، شرق . غ .

مُطَّلَع [ع.ص. کونش ایله ییلدیزلرک دو . غدقلری محل ، شرق . غ .

مُطَّلَع [ع.ص. کونش ایله ییلدیزلرک دو . غدقلری محل ، شرق . غ .

مُطْلَق [ع.ص. قیددن بری و آزاده ، سربست ، مستقل ، غیر مقید . عومی اولوب خاص و مخصوص اولمایان . ترجمه حال : بو آفشام مطلق کیتلیمسک .

مُطْلَقًا [ع.ص. هر حالده ، همه حال ، هر وجهله اولورسه اولسون .

مُطْلَقَه [ع.ص. وشائمش قاری ، تطلیق اولونمش زوجہ .

مَطْلُوب [ع.ص. طلب اولونان ، آلهجی ، ایستیلن . إقراض اولونمش پاره ، بومعناده .چ. مطلوبات . مراده ، مراد ، نیت ، قصد ، غرض ، غایه ، مقصد مقصود ، منوی ، چ. مطایب .

مَطْمَح [ع.ص. کوز دیکیلهرک باقیلان شی : مطمح نظر .

مَطْمَع [ع.ص. آرزو ایدیلن شی ، مراد ، مراد ، مطلوب ، امنیه .چ. مطامع .

مُطْمَئِن [ع.ص. اطمینان حاصل ایدن ، قلبی راحت ایتش ، مستراح ، قریبالین ، تمامیله امنیت و نفعات ایدرک یان کن : شیمدی مطمئن اولدیکیزی ؟

مُطْمَئِن [ع.ص. طنطنه لی ، دبدبه لی ، احتفالی ، عظمتی ، کورولتولو ، هارلتلی ، کوستریشلی ، آلاشلی .

مُطَوَّل [ع.ص. تطویل ایدلمش ، اوزادلمش ، ده اوزون یاپلمش .

مَطْوِی [ع.ص. قیورلمش ، بوکولمش ، ایچنه صارلمش ، دیورولمش . مطویا ؛ دوره رک ، قاتلایارق ، بوکرک .

مُطَهَّر [ع.ص. تمیزلنمش ؛ پاک ، مبارک و مقدس : روضه مطهره .

مِطَهْرَه [ع.ص. آبدست آلمده قوللاییلان قاب . آبدستخانه .

مُطَيَّب [ع.ص. تطیب ایدلمش ، خاخری خوش ایدلمش ، کوکلی آلمش

مُطْبِع [ع.ص. إعانت ایدن ؛ برینک حکمی آلنده بولنان ، تابع ، منقاد .

مَطْيِه [ع.ص. یینک حیوانی . -ران ؛ حیوان سوروجیسی . چ. مطایا .

مُظَاهِر [ع.ص.چ. عدل و صوابه ضد اولان شیئر ، حقسز اولر ، انصافسز اولر ، خطا لر ، عیبار ، ظلم لر . مفردی اولان مظهره (میمک فتیحی لامک کسر یله) مستعمل دکلر .

مُظَاهِر [ع.ص.چ. مظهر لر . ب : مظهر .

مُظَاهِر [ع.ص. یاردیم و معانت ایدن ، مظاهرت ایدن .

مُظَاهِرَت [ع.ص. یاردیم ، معاونت .

مُظَرِّف [ع.ص. ظریفچنه قوعمش . * مظهر وفا : مظهری اولورق .

مُظَفَّر [ع.ص. حربده دشمننه غلبه چالان ، غازی ، غالب ، فاتح ، منصور .

رقیبه قارشى موفق اولان . اوپوندن مظهر چیقدی . * مظهرآ : مظهر اولورق . *

مظفریت : ظفر ، غلبه ، فوز ، نصر ؛ رقیبه قارشى قازانیلان موفقیت ؛ زحمت و مساعی مقابلنده آلدله ایدیلن مسعود نتیجه .

مُظَلَّل [ع.ص. کولکله نیش ، کولکلی ، کولکله قوعمش .

مُظْلِم [ع.ص. قارا کتن . تاریک ، تیره . مبهم ، معقد . مشوم .

مُظْلُوم [ع.ص. ظلم کورومش ، حقسز لفه ، اوغرامش ، مقهور ، خلم ، سلیم ، ساکن . * مظلومانه : مظلومچه سنه .

* مظلومیت : مظلوم اولانک حالی .

مُظْمِن [ع.ص. ظن و شبهه اولونمش ، شبهه لی . هنوز آلدله دلیلی

بولونمادینی حالده بر جرم ایشلدیکی ظن اولونان (کیسه) ، متهم .

مُظَنِّه [ع.ص. حقنده شبهه اولونان ، شبهه لی . * مظنه سؤ احمالندن :

کندیسندن برفنائق ظهوری ملحوظ اولان طاقدن . ولیلکی مظنون اولان .

مُظَهَّر [ع.ص. کورومک ایچون اوستنه چیقیلان بر ، برشینک کورولدیکی

عمل ، ظاهر اولدیغی بر . - اولق : ناقل اولق . * مظهریت : نالیت .

مَعَارِض [ع.ص. مخالفت ایدن ، قارشى
کُن : او بکا دایما معارضدر.
مَعَارِضَه [ع.ص. بربرین قارشى طورمه ،
مخالفه ، اعتراض ، مقاومت ،
معارضه ، منافضه . تو : خوفا ، نزاع .

مَعَارِف ع .ص. معرفت . ب : معرفت .
مَعَارِفَه [ع.ص. طائشمه ، بیلشمه ، الفت :
اولکله معارفه من واردو .
مَعَارِک [ع.ص. ج. معرکه لر ، جنگ میدا .
لری . ب : ممرکه .
مَعَارِکَه [ع.ص. برله حربه طوتوشمه .
اوروشمه .

مَعَاش [ع.ص. ویا معیشت . یاشامنه ،
کچینکه مدار اولان شی ، آسباب
تعیش ، رزق . خدمته مقابل آلان آیلق .
باغلامق : آیلق تفصیص ایتمه . ج. معایش .
مَعَاشِر [ع.ص. ج. معشر لر ، جماعت لر ،
جمعیت لر ، کره هار . ب : معشر .
مَعَاشِر [ع.ص. برله الفت ایدوب خو .
شجه کچین ، دوست ، آرقداش .
مَعَاشِرَت [ع.ص. کچینمه ، جمعیت لر مناسبانی ،
مؤالفت ، مصاحبت ، مخالطه ، صحبت .

مَعَاشِقَه [ع.ص. شدتلی بر هیجان ایله
چیلینجه سوشمه ، بربری
افراط ایله سومه ، طاشق اولمه .

مَعَاصِر [ع.ص. برله بر عصرده ، بر
زمانده یاشایان . ج. معاصرین .
مَعَاصِرَت [ع.ص. برله بر عصرده برابر
باشاه ، پولونمه .

مَعَاصِی [ع.ص. ج. معصیت لر ، اطاعتمز .
لکر ، کنهاهلر . ب : معصیت .
مُعَاف [ع.ص. عفو اولونمش . بری ،
آزاد ، مستقی ، ممتاز . * معاف
فیت : عفو ایلش اولمه ؛ استثنای ، امتیاز .
مُعَاجِلَه [ع.ص. خسته باله ، علاج
اورمه ، مداواة .

مَعَالِی [ع.ص. ج. مرتبه یوکسلکی ، مراتب
سنیه ، رتب جلیله . فضائل ،

مَع [ع.ص. حجه ایله ، برابر . — هذا ،
— ذاك : بولکله برابر ، یوکا رهما .
— الجماعه : جماعتله برابر . — الکراهه :
زورله ، ایستمه رک . — مافیه : بوحال ایله .
برابر ، بویله ایکن . — زیاده : زیاده سیله .
— المنونیه : ممنونیتله . * معاً : برلکده ، برابر .

مِعَاء [ع.ص. ویا معی . باغراضاق . * معاً :
باغراضاقه منسوب . ج. امعاء .
مَعَابِد [ع.ص. ج. معبد لر ، عبادته مخصوص
اولان برلر . ب : معبد .
مَعَابِر [ع.ص. ج. معبر لر ، کچله جک برلر ،
کچیدلر . ب : معبر .

مُعَاتِب [ع.ص. عتاب و تکدیر ایدن ،
چیقیشان .
مُعَاتَب [ع.ص. عتاب و تکدیر ایدیان ،
عتاب اولونمش .

مُعَاتَبَه [ع.ص. آزارلامه ، قباحتی یوزنه
اوروب تکدیر ایتمه .

مَعَاجِین [ع.ص. ج. معجزه لر . ب :
معجون .

مَعَاد [ع.ص. عودت ، دونولن عمل .
آخرت ، حیات مستقبل . مبدا
و : کلین و کیدیلجک اولان بر . یوم
: قیامت کونی .

مُعَادَاة [ع.ص. برینک دشمنی اولمه .
دشمنلک ، عداوت .

مُعَادِل [ع.ص. برابر ، مساوی ، برده کرنه
بکزر ، شبیه ، نظیر ، عدیل ،
سیان ، موازی .

مُعَادِلَه [ع.ص. مساوات ، برابرلک ، موازنه .
چبرده مساوی اشارتنلک طرفینده
بولتان مقدارلرک هیئت عمومی می .

مُعَادِن [ع.ص. ج. معدن لر . ب : معدن .

مُعَاذ [ع.ص. صیفیه حقیر ، لتجاکاه ،
ملجأ ، ملاذ . حمایه . — الله :
الله صاقلاسین .

مَعَاذِیر [ع.ص. ج. مذرولر . ب : مذرور .

مَعَارِج [ع.ص. ج. معراج لر . ب : معراج .

مُعَاهَدَه [ع.م. دولتر ویا حکمدارلر
و میثاق. - نامه : عهدنامه .

مُعَايِب [ع.م.چ. عیب شیئر ، لکله ،
نقصائس . مفردی اولان معاب و معايب
لسانزدده قوللا بلاز .

مُعَايِدَه [ع.م. بايراملاشمه ، بايرامده
بربرینی تبریک ایتمه .

مُعَايِنَه [ع.م. کوزله باقوب تحقیق و تد-
قیق ایتمه . خسته اولوب او-
لما دینی ویا خسته لغتک درجه سی آ کلاهی
ایچون باقمه . - خانه : خستارله باقمه
مخصوص محل .

مُعَاد [ع.م. عبادت ایده جک یر ، عبادته
مخصوص بنا . چ. معايد .

مُعَبَّر [ع.م. کچید ، دربند ، کچيله جک
یر . چ. معاير . معاير .

مُعَبَّر [ع.م. تعبیر ایدن ، رؤیا لردن
معنی چقاروان .

مُعَبَّود [ع.م. کندیسنه عبادت اولونان ،
طاویلان ، جناب حق . یالانچی
التهک رسمی ، هیکل ، طاعت ، بت ،
صنم ، وثن .

مُعْتَاد [ع.م. اعتیاد اولونمش ، آلیشلمش ،
عادت ایدینامش . س. عادت ،
خوی ؛ آیشیلان شیء .

مُعْتَبَر [ع.م. اعتبارلی ، خاطری صایلیره ،
محترم ، میجل ، معزز ، مکرم ،
حرمتلی ، شرفلی ، حیثیتلی . مقبول ، قیمتلی .
سوزینه و معامله سنه امنیت و اعتماد او-
لونا یلیر : معتبر تجار . قا.چ. معتبران ؛
اعتبارلی و نفوذلی اولانلر .

مُعْتَدِل [ع.م. نه پک چوق نه ده پک
آز اولان ، اورتته حالده بولور .

نن . یاواش ، سرت اولمایان ، ملایم ،
پک ایلریسنه کیتنه ین ، افراطه وارمایان .
* معتدلانه : اعتدال اوزره ، اورتته
حالده ، وسط درجه ده .

مزایا . - جلال ، رفعت ، سمو ، عظمت ،
مجد و شرف معنا سنه اولان مفردی :
معلاة قوللا بلاز .

مُعَامَلَه [ع.م. بربروله ایش باقمه : تجاری
معامله . برینه قارشی هر هالکی
بر حرکتده بولونمه : بکا بر دشمن کی
معامله ایدیور . حسن - : حقنده این
داورانمه ، ابی حرکت . سو - : فنا دار-
رانمه ، فنا حرکت . بر ایش ویا اوراق
حقنده پایلاجق ایشلر : استعدا کوزک
معامله سی بیتدیگی ؟ یاره ، اوراق نقدیه
و سائر دن استفاده ایشی . - جی :
امور صرافیه ایله مشغول آدم ، مباحجه جی .
چ. معاملات .

مُعَانِد [ع.م. مخالفت ایدن ، قارشی
طوران ، عنادجی ، عاصی ، متمرد .

مُعَانَدَه [ع.م. مخالفت ، عنادجیلیق ، عناد
ومت ، مخالفتده اصرار ، تمرد .

مُعَانَقَه [ع.م. صارماشمه ، بربرینک
بویننه صاولمه .

مُعَانَى [ع.م.چ. معنی لر . ب : معنا .
علم - : نحوه عائد دقیق مسأله-
لردن باحث بر علم مخصوص .

مُعَاوَدَت [ع.م. کری دونمه ، عودت
ایتمه ، رجوع .

مُعَاوَضَه [ع.م. بر شیئی دیگر بر شیئی
بدل اولورق ویرمه ، ضر-

رینی قارشیلانمه ، تبدیل ، تعویض ، دکیش ،
ترامیه ، مبادله . اصلی اولادینی حالده
تأمین منفعت ایچون آ کلاشوارق یاییلان
دوباره لی ایش . * معاوضه : ترامیه
صورتیله ، مبادله طریقیله .

مُعَاوَن [ع.م. یاردیم و معاونت ایدن .
تر.س. بر مأموره وظیفه ده
یاردیم و ایجابنده وکالت ایدن مأمور :
مدیر معاونی .

مُعَاوَنَت [ع.م. یاردیم ، مظاهرت ، عون ؛
معاونت کوزله بوایشی یاییلیریم .

مُعَاهِد [ع.م. بربروله عهد و پیمان
ایدن : طرفین معاهدین .

مُعْتَذِر [ع.ص. اعتذار ایدن ، عذر دېلېن .]

مُعْتَرِض [ع.ص. اعتراض ایدن ، قارشى گن ، مواعى لحدث ایدن ، مشكلات جيقوران ، مخالفت ایدن . .
جمله معترضه : مثلاً . تماملاق ايچون بر عباره نك ايچنه سيقشدر برلان جمله مشتمه .
مُعْتَرِضه [ع.ص. قوسين اشارى : () .
اويدورمه بركله در .]

مُعَرِّف [ع.ص. اعتراف ایدن ، اقرار ايلوين : (خطاى) سولهين .]

مُعْتَرِل [ع.ص. جدا شدن آبريلوب ر طرفه چكبلن ، انفصال ایدن .]

مُعْتَرِله [ع.ص. قدرى انكار ايدرك . له .
مې حقدن آبريلان بر فرقه .]

مُعْتَسِف [ع.ص. اعتساف ایدن ، زورلا يان ، اجبار ایدن .]

مُعْتَصِم [ع.ص. فساددن چكبلن ، قاچان .
نفسى قودريان . طوفان ،

ياديشان . بالله : حقا يارديمى آريان .
مُعْتَق [ع.ص. كوله لكدن آزاد ايدلمش ،

معتق [ع.ص. آزادى : عبد معتق .
اعتقاد ایدن ، كوكل

مُعْتَقِد [ع.ص. باغلايان ، قليا صحتنه ايتانان .
معنويات ايمان ایدن ، ديندار .]

مُعْتَقِدات [ع.ص. اعتقاد و ايمان ايديلن شېئرن ، عقیده لر .
قائلك فتحيله مفردى معتقد قولاللماز .]

مُعْتَكِف [ع.ص. اعتكاف ایدن ، كندى كندينه بر يره قيسامارق

هيادله مشغول اولان .
علت صاحي ، علتى .]

مُعْتَل [ع.ص. علت اصليسى آراسته حرفى (ا. و. ي) بولونان (فعل) .
عندبسته اعتماد اولونان ،

مُعْتَمِد [ع.ص. كوكيلن ، امين ، شايسته اعتماد .
عندبسته اعتماد اولونان ،

مُعْتَمِر [ع.ص. زائر ، حج موسى خار .
جذره كعبه ي زيارت ایدن .]

مُعْتَمِن [ع.ص. ويا معتق . اهتمام و اعتنا اولونان ، مهم ، اهميتى .]

مُعْتَرِق [ع.ص. آزاد ايدلمش ، آزادلى .]

مُعْتَوَه [ع.ص. بوكامش ، عه كتيرمىش .
بونق ، فرتوت : معتوه بر اختيار .]

مُعْجَب [ع.ص. كوزل ، فاش ، فلي چكن ،
اجاذب . شايان حيرت .]

مُعْجَب [ع.ص. حيرت و شاشيشلغه سبب ايلان ، حيرتمه براقان .]

مُعْجَز [ع.ص. اعجاز ایدن ، عاجز براقان ،
عجزه دوشورن ، فصاحتجه چوق

يوكسك بر مرتبه ده بولونان : قرآن معجز بيان .]

مُعْجَز [ع.ص. تعجيز ایدن ، بيلقيران .
اصلى : اختيارلايان (قايين) معنا

سندر ؛ عريمده بعضاً يوقاريكى كله ايله ده مترادف اولور .]

مُعْجَزَه [ع.ص. پيغمبرلردن صادر اولان .
ارق هر كسى عجزه دوشورن

و حيرتمه براقان خارق العاده شى ،
قوانين طبيعيه مخالف اولورق وقوعه

كلن فوق الطبيعيه بر حادثه ؛ عقل بشرى سببى ر تورلو آكلايامادىنى فوق العاده

بر شى . ج. معجزات .
عده صر ، مهلتصر ، بلا

مُعْجَل [ع.ص. تاخير ايشا و ادا اولونان .
مهر : نكاح عقد ايدلمش زمان متكو-

حويه درحال اعطا و تدبیه اولونان مبلغ مقرر . مثابلى : مؤجل .]

مُعْجَلَه [ع.ص. وقتنده آلتاجق ايراده .
مقابل پشينا آلتان باره .]

مُعْجَزَن [ع.ص. خور قوامنده اولان .
نزوجنى ، ياديشان

و قوبو طائلى . بوياجيلرك بويادن اول ياربى و چاتلاقره سوردكلى شى . چر-

چيوه جاملر نك كنارلر نه سورولن تركيب بر نوع آفون تركيبى . معجولالامق :

معجون سورمك .
تعديل و تسويه ایدن ،

مُعْدِل [ع.ص. دوغريشان ، بر و مساوى قیلان . - النهار : خط استوا .]

مُعَدِّل [ع.ص. تعديل ايدلمش، دوعرو-
تلمش، دوزلتلمش، إصلاح
اولونمش : معدل ماوزر، معدل قانون.
مَعْدَلَت [نيت. ظلم و جورك ضدی.
مَعْدَن [آ لتون، كوموش، ناقر و دمبر
کبی شيلاره و يريلن اسم. بولارک چيقا-
رلدیغی محل. بر شيشك حال اصليسنده
بولونديغی ير. تورکجه سی : مادان. ص.
معدندن ياللمش : معدن صوا. * معدنجی :
طوراغک آلتدن معدن چيقاران. *
معدنی : معدنه منسوب. * معدنيات : معدنه
متعلق ويا معدن قيبيلندن اولان شيلار.
= صوب : ايچنده طبعی حالده منحل بر
معدن بولونان صو. = کوموری : طاش
کوموری، اصلاً نباتی اولان موادک هوا-
سز بر یرده بطائله کومورلشمسندن
حاصل اولان قارا طاشه بکزر برکومورکه
محروقات اولارق قوللاييلديغی کبی هوا
غازی استحصالته بارار. چ. معادن.
مَعْدُود [ع.ص. صایلش، حساب اولونمش.
اعد و اعتبار اولونمش. معین.
مَعْدُوم [ع.ص. يوق اولان، غير موجود،
نابود. مقابلی : موجود : النأ.
درکالعدم : آز بولونان شی يوق ديمکدر.
* معدوميت : يوقلقل.

مَعْدَوِي [ع.ص. معدويه منسوب و متعلق.
تو. معدوی دوزه لقت.
مَعْدِه [ع.ص. انسانده و حیواناتده برعضو
اولغه باشلار : کویش کتیرن حیواناتک
معدوی دوت بوله لیدر.
مَعْدَب [ع.ص. عذاب و صیققتی ايچنده
بولونان، متأمر.
مَعْدَب [ع.ص. عذاب و یرن، اذیت ایدن،
راحتسز اتمکدن ذوق آلان.
مَعْدَرَت [ع.ص. برهمتدن بر قباحتدن
قورتاراجق سبب، عذر.
زبانزدی ذانک فتحيله دو. چ. معاذر.

مَعْدُور [ع.ص. عذرلی اولان، بر سبب
عجزله برشیش یا ایمایان، کندیسسی
تهمتدن قورتاراجق سبب کافی اراشه سته
قادر اولان : = کورمهک، = طومتق.
مَعْرَا [ع.ص. اصلی : مدری. صوبولمش،
چیلان : عاری، بری. ع. خالی.
مَعْرَاج [ع.ص. = النبی : پیغمبرمژک کوکه
چیقما سی. * ليله معراج :
پیغمبرمژک کوکه چیقما سی کیجه. عربلر
چیقیلان بر، هریدوهن معناسيله قوللايیلر.
مَعْرَب [ع.ص. اعراب قبول ایدن.
مقابلی : معنی دو.
مَعْرَب [ع.ص. فی الاصل عربی اولما یوب
صوکره دن عرب لساننه آلمش،
عربلاشدیرلمش اولان (کله).
مَعْرَض [ع.ص. بر شیشه تصادف ایدیلن
محل، بر شیشک کورونديکی بر؛
بر شیشک کوسترلديکی ويا سربلديکی محل،
سرکی، مشهر. = تشکرده : تشکر مقامنده،
تشکر مقصديله. چ. معارض.
مَعْرِف [ع.ص. تعریف اولونمش، معین،
بیلدیرلمش، محدود. مشروح.
مَعْرِف [ع.ص. تعریف و تحديد ایدن،
اطرافيله آکلادان، بیلدیرن.
مَعْرِفَت [ع.ص. علم، بیلگی، دانش،
عرفان، درایت، شعور.
مهارت، هنر. تر. ذکرلی ایش؛ ماهرانه
اویون؛ واسطه. چ. معارف.
مَعْرِفَه [ع.ص. تعیین و تخصیص اولونمش
مقابلی : تکره.
مَعْرَکَه [ع.ص. حرب میدانی. حرب، قتال،
ملحمه؛ غوغا. چ. معاوکه.
مَعْرُوض [ع.ص. قارشی؛ کوشه، روز.
کاره معروض. عرض ایدلمش،
کوز اوکنه قونمش؛ تر. بیلدیرلمش،
صایلوب دوکولمش اولان، مذکور؛
اسباب معروضه. ص. عرضحال، مکتوب،
عریضه. = عاجزانه مدر، = چاکرانه.
مدر، = بندکانه مدر، = داعیانه مدر؛
بوپوک برمقامه یازیلان عریضه لرهک باشنه

قوتان تعبیر لر . * المعروض : افران آرد
سندہ القلب . * ج. معروضات : بویوک
برذاتہ یازیلان ویا سولہ ن شیئر .

معروف [ع.ص. معلوم اولان ، بیلش ،
مشهور . عقلک اذراک و
شرعک تحسین ایتدیکی (فعل و عمل) .
* امر بالمعروف : معروف ایله امر .

معز [ع.ص. بکی ، لکه . بوجنس حیوانات .
و معزز [ع.ص. چوق سوکیلی ، قیمتی ،
معزز [عزیز . محترم ، مبجل ، مکرم ،
موقر . * معززا : عزت و اکرام ایله ،
شرقی و اعتبارله .

معزول [ع.ص. مأموریتندن عزل اولوش
ایدلک صورتیله ، مأموریتندن چیقاریلاراق .
مزولیت : عزل ایدلش اولانک حال وصفی
ج. معزولین .

معسرت [ع.ص. کوجلک ، زورلوق ،
مشکل و خطرناک وضعیت
و حال ، عسرت ؛ احتیاج ، ضرورت ، فقر ،
مسکنت . سینک ضمیده جائزدر .

معسکر [ع.ص. بر اوردونک یرلشدیکی
محل ، اوردوگاه ، اشکراکاه .

معسل [ع.ص. باللی ، باله بولانش ،
باللانش : ماء معسل .

معشار [ع.ص. اوندہ بر ، عشر .

معشر [ع.ص. انسان طوبولوقی ، جماعت ،
مطافه ، کروه ، جمعیت ، مجمع ،
مجلس ، محفل ، ندوه . * معشری : ج.ا .
هتہ منسوب . ج. معاشر .

معشر [ع.ص. اون قسمدن مرکب ، اوللی ؛
اون ضلعلی .

معشر [ع.ص. عسولاتک اوندہ بری
طویلیان ، تمشیر مأموری .

معشوق [ع.ص. عشق ایله سویلن سو .
معشوق [کیلی . * معشوقیت : عشق
ایله سولک حالی ، معشوقلق . ب : عشق .
[ع.ص. عصمتله متصف ، عرض
معصوم [و ناموسه منابر ایشلردن بختنب ،

معیز : ری ، صوجسز ، قباحسز ، بی کناه ؛
اوایشده بن معصوم . - . کوچرک چوجق ،
صی . * معصومانہ : معصومجه منه . *
معصومیت : معصولوق ، بی کناه اولانک حالی .
معصیت [ع.ص. ویا معصية . کناه ،
معصیت [صوح ، اثم . غ. تکرید ،
مخالفت ، عصیان . ج. معاصی .

مُعْضِل [ع.ص. چوق زور (ایش) ،
مهم ، حائر اهمیت .

مُعْضِلَه [ع.ص. یک بویوک مشکلات ویا
معضله [مانع ، حلّی زور مسأله ، مشکله .
غ. بلیه ، مصیبت . ج. معضلات : چوق
کوج اولان شیئر ، حلّی زور اولان مسأله لر ؛
بلایا ، مصائب .

مُعْطَر [ع.ص. کوزل قوقولو ، کوزل قو-
قورله قوقودلش .

مُعْطَل [ع.ص. ترک اولوش ، براغلمش ،
ایشلدن ، قبالی ، اولالماز .
بوش ، ایشسز .

معطوف [ع.ص. دونمش ، چورلمش ؛
میل ایش : کوزلری سباه
معطوف . اسناد اولوش : یوقیاحت سکا
معطوفدر . بر حرف عطف واسطه سیله
دیگر کلمه یه ربط اولوش .

مُعْطَى [ع.ص. إعطا ایدن ، ویرن .

مُعْظَم [ع.ص. (بر شیک) بویوک قسی ،
بویوک بارجه می .

مُعْظَم [ع.ص. بویوک ، ایری ، جیم ؛
معظم [معظم بر بنا . عظمتلی ، مفخم ،
مبجل : معید معظم . بویوتلمش ، یو-
کسانلمش ، افراسه واردیرلمش . آخر ،
اهیتی . ج. معظّمات : بویوک و اهمیتلی
(ایشلر) : معظّمات امور ایله مشغول .

مُعْظَم [ع.ص. غلو اولوش ، صوبی
باغشلاشمش : تصورمن معظودر .

مُعْظَم [ع.ص. عقد اولوش ، باغلاشمش ،
دوکوملنمش ، باغلی ، دوکوملی .

مُعْظَم [ع.ص. عقله یقین . عقلک قبول
معقول [ایتدیکی ، عقله موافق : معقول

مَعْلُوم [ع.ص. ییلین ، اوکره نلش ، هر کسک ییلدیکی (شی.) *
 فعل - : فاعلی بللی اولان فعل. ح.
 اوت ، اویله ، بللی ، شبهه سز. * معلو-
 میت : معلوملق ، معلوم اوله ، بللی او-
 لان شیئک حالی. ج. معلومات : ییلین
 شیئر ، ییلکی ، علم ، خبر ، وتوف. *
 معلوماتلی : علم و معرفت صاحبی .

مَعْلَى [ع.ص. یوکسک ، یوجه ، عالی ، بلند. ب : معلا .

مَعْمَار [ع.ص. ویا معمی . بر شیئی مهم ، قاریشیق و قبالی کلملرله تعریف
 ایدرک اصلنک کشفی باشقه لرینه بر اقدن
 عبارت عقل او یونی ، یلمجه ، یا کلتاج ،
 آ کلاشلماسی چوق زور اولان شیء ویا
 سوز ، سر : کاشات بر معمار .

مِعْمَار [ع.ص. اینیه انشا ایدن ، اهل
 معمار [هنر ، مهندس . * معماری :
 معمارله منسوب . * معماریه : معماره
 ویرین حق اجرت .

مَعْمَر [ع.ص. چوق یا شامش ، چوق عمر
 معمر [سورمش ، اوزن عمرلی .

مَعْمُور [ع.ص. هر طرفی سورولمش ،
 مزروع ، انسالرله طولو ،
 مسکون ، شرفی . درت باشی - : هیچ
 بر اکسیکی یوق ، مسعود ، بختیار . *
 معموریت : معمور اولان یرک حالی .

مَعْمُورَه [ع.ص. هر طرفی سورولمش ،
 کوزل بنارله سولشمش بر ،
 مملکت ؛ شهر ، قصبه .

مَعْمُول [ع.ص. افعال اولونمش ، یاپلش ،
 ایشلنمش : توبیجند معمول
 طوب . ج. معمولات : بر صنعتکارک ویا
 فابریقه نك یاپوب میدانه چیقاردیغی شیئر :
 هرکه معمولاتی .

مَعْنَا [ع.ص. اصلی : معنی . کلامه ویا کلامک
 ویا بر حرکت و ایشاد نك الخ.
 دلالت ایتدیکی ، دیمک ایسته دیکی شیء ،
 بر نك لفظ ویا جمله ایله آ کالتملق ایسته .

بر ادعا . اویغون ، موافق ، مناسب :
 معقول بر فیات . عقلی باشنده ، سوزخی
 صحبتی ییلیر : معقول بر آدم . عقل ایله
 ییلین ، عقلی ، نظری : علم المعقولات :
 علم مابعد الطبیعه ، علم ماوراء الطبیعه ،
 مه تا فیزیک . * معقولات : عقلک إدراک
 ایتدیکی خصوصات . * معقولیت : عقل ایله
 آ کلاشیلان شیئک حالی . عربجه ده اصل
 معناسی : قرة الادراک ، قوة الفهم ، ذهن ،
 عقل ؛ درک اولونمش ، آ کلاشلمش شیء .

مَعْکُوس [ع.ص. عکس اولونمش . ترس
 چوریش ، ترسنه دونمش .
 عکس ایدن ، بر یره چارپوب کری دونن
 ویا چاریدیغی برده صورتی کورینن . ترس ،
 ضد . بختیز ، اقبیسز ، مشوم ، منحوس ،
 خاسر ، ناساز : طالع معکوس .

مَعْلَا [ع.ص. ویا معلی . یوکسک ، عالی ،
 بلند ، مرتفع . قدری ، پایه سی
 یوکسک ، مرتبه سی عالی : مقام معلا .

مَعْلَق [ع.ص. تعلیق اولونمش ، آسیلمش ،
 ایلشیدیرلمش : طساوانه معلق
 آویزه . بوشلق ، هوا ، فضا : ییلدنزلر
 معلقه طورور . هنوز حل و فصل ایدله-
 مش : مسائل معلقه .

مَعْلَقَه [ع.ص. وقتيله کعبه معظمه یه
 اصلق شرفنه نازل اولان قصیده .
 * معلقات : بویه جه آسیلان مشهور
 یدی عرب قصیده سی ، معلقات سبع ده دیر .

مَعْلَل [ع.ص. اسبابی کوسترلش ، اظهار
 اولونمش ، سببی ییلدیرلمش .

مُعَلِّم [ع.ص. تعلیم ایدن ، اوکره دن ،
 درس ویرن ، خواجه ، ج. معلمین .
 معلم [تعلیمی : معلم عسکر .

مُعَلِّن [ع.ص. اعلان ایدن ، عومه ییلد-
 یرن ، نشر ایدن .

مَعْلُول [ع.ص. خسته ، مریض ، خسته-
 لقلی ، علتی ، سقط . *
 معلولیت : خستاتی ، سقطلق . ج. معلولین .

نیلن فکر ، صورت ذهنیه ، طرز تفکر ، مدلول ، فحوا ، مفهوم ، مطلق : بو بیتك معناسی آكالاپامدم روپا : عالم معنی . مجد تو . سبب ، مفسد : بویه سويلكده نه معنا وار ؟ * معنا : معناه ، مفهوم و مدلول اعتبارله ، ظاهراً دكل ضمناً ، معنا جهتندن ، فكر و حسابات نقطه نظرندن : بوكا معنا و ماده إمكان يوقدر . - سنز : مفهوم و مدلول اولمايان ، هېچ بريشه دلالت ائتمين ، يهوده ، مناسبتر . * معنيدار : معنای ، مدلولی و منهوی اولان ، بر شيء ديك ايمتين : معنيدار بر نظر ، معنيدار بر تبسم . ج . معانی . * أهل المعاني : روحك بر حقيقت اولديغنه قائل اولانلر .

و معبر [ع . ص . عبر سورولش ، كوزل قوقولو : كيسوی معبر ، باد معبر .

و معبر [ع . ص . عناد و إصرار ایدن بو كجه قاطدر ، مانند ديكی .

و معنوی [ع . ص . عنوانی ، بر عنوان ايله معنوی طائش ، عنوانی اولان .

و معنوی [ع . ص . إفاده و بیان ايدلمش ، معنوی معنايه مطرب ، تقدیری ،

حضر ، توده اولوب فعلی اولمايان ؛ ذهني ، إدراکی ، عقلی ، فهمی . روحانی ،

غير مادی ، غير جسدی ، غير هیولی ، روحی . مجازی ، رمزی ، استعاری . ولد - : اولاد معامله سی كورن یا باجی چوجق .

* معنویات : معنوی اولان ، روحیات و الهیات تعلق ایدن خصوصیات .

و معوج [ع . ص . آكريلش ، بوكولش ، معوج اكری ، چاربیق : خط معوج .

و معوذتین [ع . ص . تنبيه . (قل أعوذ...) سورة شریفه لری .

و معونت [ع . ص . دیا معونه ، معون . یار . دیم ، مدد ، إمداد ، عون ،

إمانه ، معاونت ، نصرت . رزق ، آرزق ، لوازم ؛ مصارف .

و معونه [ع . ص . زبازدی : ماونا . بکری اوتوز طولقی بعضاً دها بونوك

ساندال كه اشیا نقلنده قوللانلیر .

و معهود [ع . ص . معلوم معروف ، (إستخفاف شویلدیكیز ، طاییدنمز :

معهود آراپاجی كلدی ؛ شو معهود سرخوش .

و معیار [ع . ص . بر شیش آیشی ، درجه صافیت و خالصیتی كوستروالت .

و معیب [ع . ص . تعییب اولوغش ، عیلاش ، عیب ، قصور ، نقیصه ، تربیه .

و معیبات : عیب . * معیبات : عیب و تربیه سرك عدايدیلن شیلر : باشلار سرك قارشینده كركمک معیباتندر .

و معیت [ع . ص . برارلک ، برلكده بولو . معیت نیش ، رفاقت ، ملازمت . *

و معیتده : امری ، قومانداسی آلتنده اولوق یاننده : معیتده اوچ کیشی واردی .

و معیتده : امری آلتنده کی طویلو هیئت : معیق کندیلندن بك نمون . - مأموری : بر آمرک یاننده بولونان مأمور .

و معید [ع . ص . طلبیه نظارت ایدن . مبصر . غ . ایشه آلیشیق ، تجربه یی .

و معیشت [ع . ص . دیا معاش . یاشایش ، معیشت اکییش ؛ یکیمکه مدار اولان

شیء . کوچوك بر دتیه علمیده بولونانلرک تخصصاتی . ج . معایش .

و معین [ع . ص . یاردیمچی ، یاردیم ایدن ؛ جناب حق مینمز اولسون .

و معین [ع . ص . عریجهده نظر دكش ؛ - . آقار صو معنانه ایهده بز آشا .

و معینك : معنانه قوللاننده یز . غیک كلكه معنانه قوللاننده یز .

و معین [ع . ص . دوت ضلی بر برینه - اوی زاویه لرندن ایکه سی حاده و دیگر

ایکیمی منفرجه اوتون شكل هندسی .

و معین [ع . ص . تعیین و تخصیص اولوغش ، معین بللی ، تثبیت ایلمش . إشارات

اولوغش ، محدود ، تخصص . * جمعیات : اکثر یا عسکرلره طرف دولندن و برلن

آرزاق و سائره .

و معیوب [ع . ص . تعییب اولوغش ، عیلا . معیوب نیش . عیب ، شایه و نقیصه

ایله دولو . * معیوبات : عیب شیلر .

مغرور [ع.ص. کندی حقدہ پاک مساعد
فکرلری اولان، کندی بکن،
کبری، عظمتی. ظن و وهم ایچنده
کورمز اولان، صاپیتان، آلدانش.
کوکهن: کوزللیکنه مغرور. * مغرورآ:
کوکهنهرك؛ آلدانارق. * مغروانه:
مغروره یا قیاشق طرزده، کبر، عظمتله.
— لامق: کندی یوکسک کورهرك عظمتی
داورانق، تقخر ایتمک. * مغروریت:
یپوده برشیه کوکهنهرك آلدانغ؛ کبر، عظمت.
مغروس [ع.ص. غرس اولونمش، دیکلمش
(اغاج، فدان).
مغروق [ع.ص. غرق اولمش، صوده
بوغولمش.

مَغَزْ [قاز، ویا مغزینه . بین ، دماغ .
ایلیک . لب ، اوز ، عمل ، فکری .
مَغَزَل [ایک . چم . مغازل .
مَغْسَل [یقایاجق یر ، چاشیرخانه ،
یقایامغه مخصوص قاب ، بانوی .
چم . مغاسل .
مَغْسَل [قاب . ب : مغطس .
مَغْسُوش [باشقه شئار قاریشدیر .
اولایان : مغشوش یاغ . * سکه . مغشوشه :
یاغیر یارا .

و.ع.ص. [اغضب ایدن، قیزدیران،
مغضب [حد ائدیرون، دارلتان.
ع.ص. [ایچنده برشئ یقمامه
مغطس [مخصوص معدن ویا طاش قاب.
ع.ص. [اثنای حربده باشه کییلن
مغفر [دمیر طاس. ج. مغافر.
ع.ص. [عفو، غفران، مرحمت.
مغفرت [شفقت، مسامحه، اغماض.
و.ع.ص. [اغفال ایدن، آلدانان.
و.ع.ص. [عزم، عزمه، عزمه

و مغ [فاس : بخوسى ، آتش پرست ؛ ميخانه جى ،
 - پچه : بخوسى و يامىخانه جى چو جنى ،
 چومز . كوزل قيز . ج . مغان . * پير مغان :
 ميخانه حصار بىرى ؛ مرشد .

مَغَارِبْ [وكونشك باتدينغى يولر .

مَغَارَه [ع.م. ویا مغار . (ت : ماآوا)
پرا لئنده اویوق ، این ، غار ،
کھف . ج. مغاور ، مغارات .

مغازه [ت : ماآزا). بویوک دکان،
اشیای تجاربه قویغنه مخصوص محل.

مغازی | سفر حکایہ لری ، دستاویزی

مَعَاك [ف.ا.س. چوققور، حفره، اویوق،
مزار: معاك هلاك .

مُغَالَبَه [ع.م. برنی یکمک ایچون اوغرا-
شمه، مصارعه ایتمه.

مُغَالَطَه [ع. ۳۰۰ خطایه دوشورمک و یا -
کلتقم مقصدیلہ ایلری سورولن
یا کلیش عا ک۶ ، قیاس فائد ، سفسطه .

مُغایر [ع. ص. اویغون ، موافق و مطابق
اولمان ، ضد ، مخالف .

مُغَايَرَت [ع.س. باشقەلق ، اوبىمامازلىق ،
مخالفت : مغايرت افكار .

معبر [ع. ص. دارغین، کوسکون، قیزغین،
ک. خنمش، منفعل.]

مَغْبُوط [ع.ص. جالسه غبطه ايدین ،
امرہ نسان ، مسعود ، تختار .

مَعْنَى ع.ص. بازار القده الدامش.

۶۰۰
مستم
۴۰۰. اغنام ایدن اغنیمت بیلدرك
استفاده به قالقان.

مَعْدُور [مش : آلداتلش ، خیالت
ع.ص. غدیره ، حقسزافه اوغرا۔

ایندیش. * مغدوریت : مغدور اولانک حالی.
[۴. ص. اصلی ذ ایله در. بسله یی،

مغدی ابرہہ بر قوت یون (۱۷۱۰ء)

مَفْتَقَر [ع.ص. افتقار ایدن، محتاج، بر شیشه احتیاجی اولان.
مَفْتُوح [ع.ص. فتح اولونمش، آچلمش، ضبط و تسخیر ایدلمش. فتحه ایله قرائت اولونان، اوستوللو.
مَفْتُول [ع.ص. بوکولمش، اورولمش: کیمسوی مفتول، کاکل مفتول.
مَقْمُون [ع.ص. سحرلشمش، بویولشمش، تسخیر ایدلمش. طوتولمش، عقلی و قلبی جذب ایدلمش، عاشق اولمش. دلی، مجنون. بک چوق بکنوب حیرنده قالان. * مقتونیت: مقتون اولانک حالی، ابتلا، حیرت، بک بکنمه.
مَقْی [ع.ص. مسائل شرعیه ده صورولان مسئله جواب ویرن.
مَقْمُوم [ع.ص. کومورلشمش، کومور حالتنه کچمش؛ قاراروش.
مَنْخَر [ع.ص. غل. افتخاره سب اولان، ممفخرتی موجب. - علما: عالمک، وجودیله افتخار ایتدک لری ذات. - کائنات، - موجودات: پیغمبر من.
مَنْخَرَت [ع.ص. برینه شرف ویرن شی؛ افتخار اولوناجی فعل و حرکت، ماهره. خانک ضمی ده جائردو. ج. مفاخره.
مَنْحَم [ع.ص. حرمتنه لایق، محترم، مکرم، مبجل، موقر، معزز.
مَنْجَر [ع.ص. قاچاقچیر، ملجأ. این المنر: قاچاقچیر نره ده؟ ج. مفار.
مَنْجَر [ع.ص. فرحلق، سونج ویرن، انسانک ایچی آجان.
مَنْجَر [ع.ص. یالکز، تک. بسیط، مفرد مرکب اولمایان. آیری. بر تک بیت. صرفده یالکز بر شخصه ویا بر شیشه دلالت ایدن.
مَنْجَرَات [ع.ص. ج. مفرده نك جمعی. طویل تفصیلاتی: بر حسابک مفرداتی، مفردات پروغرامی. بسیط نباتات.
مَنْجَر [ع.ص. آیرلشمش، افزایش ایدلمش، مفروز دیکر بر شیدن بولونمش.

مَفْرَزه [ع.ص. بر قطعه عسکریه.
مَفْرَط [ع.ص. إفراط ایدن، حد اعتدالی تجاوز ایدن، مجاوز، مبالغه لی.
مَفْرِغ [ع.ص. إفراغ ایدن، معدن دوکهن، دوکهنجی.
مَفْرِق [ع.ص. ساچلرک آیرلدیغی یو. غل. باش تپه سی. ج. مفارق.
مَفْرِق [ع.ص. تفریق ایدن، آیران.
مَفْرُوز [ع.ص. افزایش اولونمش، بولونمش. دیکریدن آیرلش، بولونمش. * مفروش: مفروش اوی دوشه مکه یارایان شیلر.
مَفْرُوض [ع.ص. فرض قیلنمش، امر ایکن وارکبی قبول ایدلمش.
مَفْرُوع [ع.ص. حق تصرفی آخره ترك اولونمش، بر اقلمش.
مَفْرُوق [ع.ص. تفریق اولونمش، آیرلش.
مَفْسِد [ع.ص. فساد ایدن، فناشدیران، اورتولغی قاریشدیران.
مَفْسَدَت [ع.ص. فساد اخلاقه سب اولان شی، فساد و اخلاق سزلق تخی. اورتولغی قاریشدیرمه، منافقلى. ج. مفساد.
مَفْسِر [ع.ص. تفسیر، ایضاح و تفصیل ایدن. * مفسرین: قرآن کریمک آیات شریفه سی شرح و ایضاح ایدنلر.
مَفْسِر [ع.ص. شرح، تفسیر و ایضاح اولونمش (متن، عباره).
مَفْسُوخ [ع.ص. فسح اولونمش، حکم سز ایدلمش. * مفسوخیت: بوزوقلى، حکم سزلک.
مَفْصِد [ع.ص. قان آلمقده قوللانیلان آلت، نیشتر.
مَفْصِل [ع.ص. اعضای بدنک اویناق یو. لرندن هریری. ج. مفاصل.

مُفَصَّل [اوزون اوزادی به بیان اولونمش، تفصیلاتی، اوزون. * مفصلاً: اطرافلی اولوق، اطرافلیجه، اوزون اوزادی به.]

مَفْطُور [خلق، جیل، طبیی. * خلق اولونمش، یادامش.]

مَفْطُوم [معدن کلمش.]

مَفْعُول [یاپلمش. * برقلک اثری قبول ایدن شخص ویا شیء.]

مَفْقُود [یوق. * غالب اولمش، یوق اولمش، غیر موجود.]

مُفَكِّر [حظه ایدن. * درشون، تفکر و ملا.]

مُفَكِّرَه [دوشونته فوق، خاصه سی، قوه مفکره.]

مَفْكُورَه [ایده آل برینه قوللانیلان عربجهدن ایدورمه معنایز برکله. * ب: ایده آل.]

مَفْكُوك [فك اولونمش، ایدلمش، قویا اولمش، سوکولش.]

مُفْلِح [موفق اولان. * فلاح و سعادت بولان، افسلاس ایدن. * یاره سز.]

مُفْلِس [پولسز قلش اولان. * فلجه اوغرامش، وجو.]

مَفْلُوج [دینک برطرفی طوتولمش. * قلیچ، محو و افنا ایدن، یوق ایله.]

مَفْنٰی [ین، هیجه ایندیرن. * تقویض و إحاله اولونمش، تودیع ایدلمش، محول.]

مَفْهُوم [آکلاشیلان معنی، ادلول، منطق، فحواء. * آکلاشلش.]

مُفَهِد [تام بر معنایی حائز. * بر شیه، خیرلی، فائده لی، نافع.]

مَقَابِر [مقبره لر؛ خزاو لقلر. * مقبره.]

مُقَابِل [اوزون اوزادی به بیان اولونمش، قارشیلانده، واراق؟]

مُقَابِل [ایلیک مقابل کوتولک. * قار.

شیلک و بدل: بوقدر امککزه مقابل نه آله کز؟ عاذی، موازی.]

مُقَابِلَه [اوزیشنه، حادسه قونمش، بر یازی دیکرله.]

قارشیلاندیرمه، رشیشک دیکرته اویوب اویعادینه باله. * ایتمک: قارشیلاندیرمق؛

قارشیلک ویرمک، سولدیکی ویا یادیغی بر شیه قارشلی عینی سولمک ویا یایمق: بکا

برنوقات اوردی بن مقابله ایتمدم. * ده بولونمق: بکزرینی یایمق: بکا بروک بر

ایلمک ایتدی بن مقابله ده بولونامدم. خلق قارشیشنده اوزردن قرآن اوقومه. * بالملل:

کورولن ایلمک ویا فنالنه قارشلی سینا اوله بر ایلمک ویا فنالنی یایمق، مثلیله معامله ایتمه.

— جی: ایکی یازی قارشیلاندیرراق بر برینه اویغون اولوب اولمادیغنه باقان.

مُقَاتِل [ج. مقاتلر. * ب: مقتل. * بر برینی قتل ایتمه، اولدیرمه.]

مُقَابَلَه [جنگ، محاربه؛ غوغا.]

مُقَادِر [ج. مقدارلر. * ب: مقدار. * اورت، وسط، متوسط، معتدل، ایکیسی اورتهمی، نه بویک نه کوچوک، نه آبی نه کوتو.]

مُقَارَبَت [ج. بریره، برنه) یاقین مقاربته و قومشو اوله. * یاغلاشمه.]

مُقَارِن [ج. بیتیش، متصل اولان، بیتیش، حقیقت: دوغرو.]

مُقَارَنَت [ج. ایکی شیشک براشهمی، مطابقی، اویغونانی، بر شیشک دیکرله آن واحدهد و توسع و حدوتی: مشاوت و قایم.]

مُقَارَنَه [ج. ویا مقارنا. * ایرمیکدن ایجه اوزون چوبوق شککنده ویا دیگر شکلرده خورکه ایتالیالارک باش یمکیدو.]

— جی: مقارنه بابان و صساتان ویا چوق بین، ایتالیان.]

مُقَاسَمَه [ج. بولوشمه، یاغلاشمه، بر شیشک دیکرله تقسیم ایتمه.]

مُقَاسَمَه [ج. بولوشمه، یاغلاشمه، بر شیشک دیکرله تقسیم ایتمه.]

مُقَاسَمَه [ج. بولوشمه، یاغلاشمه، بر شیشک دیکرله تقسیم ایتمه.]

مُقَاسَمَه [ج. بولوشمه، یاغلاشمه، بر شیشک دیکرله تقسیم ایتمه.]

مُقَاوِم [ع.ص. مقاومت و مخالفت ایدن ، قارشی مَوران ؛ دایایقلی .

مُقَاوِمَت [ع.ص. قارشی طورمه ، هجومه قارشی مدافعه . مخالفت ، معارضه ، معانده ، اعتراض .

مُقَايَسَه [ع.ص. قیاس ایتمه ، ایکی ویادهای و نسب آ کلامنه ، تقدیره چالیشمه . اولچمه . برشیته بکزهده رک برقرار ویا حکم ویرمه . اوغراشمه : بونی نه ایله مقایسه ایده بیلیرسکز ؟

مَقْبَرَه [ع.ص. مزاراتی ، مزارستان . ب حرفی حرکت لرک اوچیده آلیر .

مَقْبِل [ع.ص. خیرلی کن ، مبارک ، سعید ، اقباللی ، بختیار .

مَقْبُول [ع.ص. قبض اولونمش ، آلمش ، سند ، علم و خبر . جم. مقبوضات .

مَقْبُول [ع.ص. قبول ایداش ، آلمش . معبر ، دکرلی ، قیمتدار . * مقبوله کچمک : بکنلمک ، خوشه کیتک .

مَقْبُول [ع.ص. اقتباس ایدن ، برکتابدن بعض فقره لر آلان .

مَقْبُول [ع.ص. بریدن ویا برکتابدن اقتباس اولونمش . جم. مقبولات .

مَقْبُول [ع.ص. ویا مقتدی . تقلید ایدیلن ، امثال اولونان ، او .

مَقْبُول [ع.ص. پیشوا : مقتدای ارباب ادب . کده بولونان ،

مَقْبُول [ع.ص. کوجلو ، قوتلی ، قادر ، اقتدارلی ، ماهر ، قابلیتلی ، یاباییلان ، بجرن .

مَقْبُول [ع.ص. اقتسدا ایدن ، اوپان ، تابع اولان ، تقلید ایدن :

مَقْتَرِب [ع.ص. اقتراب ایدن ، یاقلاشان ، دهها یقینه کن .

مَقْتَصِد [ع.ص. اقتصاد ایدن ، اعتدال ، اوزره صرف ایدن ، ادارهلی .

مَقْتَضَا [ع.ص. ویا مقتضی . حق اولدییی ایچون ، لزومه مبنی ایستمش ، ایجاب . * مقتضاسنجه : توفیقاً ، تطبیقاً ،

مَقَاص [ع.ص. جم. کاغد ، قاش الخ کسمه مخصوص ایکی متحرک قوللی دمیر آلت . مقاص شکلنده اولان شی . پارچه پارچه دمیرلردن یاییلان آرابه یایی . * مقاصدار : اثواب بیچن . ب : مقص .

مَقَاصِد [ع.ص. جم. مقصدلر . ب : مقصد .

مَقَاط [ع.ص. ویا ماقات . مندرک اوستنه اورتولن یوز . قیچ ، دبر .

مَقَاطِع [ع.ص. جم. مقطعلر . ب : مقطع .

مَقَاطِعَه [ع.ص. برایشی برینه کوتورو اولهوق ویرمه . بریری معین

برکرا ایله تملیک . مزروع بریری عرصه ، باغ ویا یاغچه یاییلیلمک ایچون آشار برینه

مقطوعاً ویریلن اجاره . — لی : تارلا ایکن باشقه برشکه صوقولش و آشارینه

مقابل وقفه مقطوع برکرا ویره رک ملک ایدینلمش (یر) . * بالمقاطعه : کوتورو

(کونه لکله دکل) .

مَقَال [ع.ص. سوز ، قول ، کلام ، لاقیردی ، افکار و حساباتی افاده ایدن کله

سلسله سی ، عباره ، مقاله .

مَقَالَه [ع.ص. یوقاری کلمه ایله عربجهده عینی معناده در . بر شی حقنده

غزیه یه یازیلان اوزونجه یازی ، بند : باش مقاله . جم. مقالات .

مَقَام [ع.ص. بولونیلان محل ، موقع . منصب ، ارتبه ، جاه ، مسند . بر بویوک

ذاتک مزاری . موسیقیده آهنگ ، هوا . * مقاملی : آهنگلی ، دوزکون . —

طوتدرمق : یاغره ایتک ، چیرکین چیرکین باغیرمق . هذیان ایتک . جم. مقامات .

مَقَامَه [ع.ص. مذاکره اولونان محل ، جمعیت ، مجلس ، جلسه . مجلسده

سویله ن لطن . جم. مقامات .

مَقَاوِلَه [ع.ص. سوزلشمه . ایکی طرفک قرارلاشدیردینی شرائطی حاوی

سند . — نامه : بر مقاوله لی حاوی کاغد . جم. مقاولات .

موجبچه ، ... بناء . • مقتضیات :
إقتضا ایدن ، ایجاب ایلدن شیئر . بر
حقدن دولای ویا زورله ایستمش ؛ لازم
و واجب قیلنش .

مُقْتَضًى [ع.ص.] اقتضا ایدن ، لزومی دور.
مقتضى [کار اولان ، لازم ، واجب :
بو یوکلره حرمت ایتمک مقتضیدر .

مُقْتَضًى [ع.ص.] اقتطاع ایلش ، دور .
مقتطف [شیرلش ، طویلانش .

مُقْتَضًى [ع.ص.] اقتضا ایدن ؛ برینه اویان ،
مقتفی [اونی تقلید ایدن .

مَقْتُل [ع.ص.] برینک قتل اولدیغی محل ،
مقتل [محل قتل . ج. مقاتل .

مَقْتُول [ع.ص.] قتل اولونمش ، اولدیر .
مقتول [اش . ج. مقتولین .

مِقْدَار [ع.ص.] دارتلوب صایلایلان ،
مقدار [آزالب چوغالغسه استعدادی
اولان هر شیئک حالت و خاصه سی ، قدر ،
قیمت ؛ بانه دهکی پارتمک مقداری . پارچه ،
قسم ، بر آز : بوندن بر مقدار ییکیز .
تر درجه ؛ اعتبار : هر کسه مقدار بجه
معامله ایدیلیر . ج. مقادیر .

مَقْدَر [ع.ص.] الله طرفندن تقدیر ،
مقدّر [تعیین و تدبیت اولونمش ، مقدور .

قیمت ییلمش ، تقدیر ایلش . س .
قضاء ، قدر ، حکم الهی ، تقدیر ، نصیب
قسمت . لفظاً ذکر ایدنش اولمایوب
سیاق کلامدن آکلاشیلان ، تحتتده مستر :
بو جمله ک فاعلی مقدور . ج. مقدرات :
الله طرفندن تقدیر اولونمش شیئر :
نه یایالم مقدرات لاهیه بویه ایش .

مَقْدَر [ع.ص.] تقدیر ایدن ، قیمت ییجن ،
مقدّر [عجن ، استیماتور .

مَقْدَرَت [ع.ص.] داک ضعیفه جائزدر .
مقدّر [کوج ، قوت ، قدرت ، إقتدار ،
طافت ، استطاعت ، امکان ، وسع :
بذل قدرت . ثروت ، یار .

مَقْدَس [ع.ص.] تمیز ، پاک ، طاهر ، خطا
مقدس [و معصیتدن بری ، مبارک .
نیت : قدس شریف .

مَقْدَم [ع.ص.] قدوم ، وصول ، کله :
مقدم [مقدم خریف ، مقدم دلدور .

مَقْدَم [ع.ص.] إقدام ایدن ، بر ایشه
مقدم [جسارتله صایلان ، تثبت ایدن .

مَقْدَم [ع.ص.] تقدیم اولونمش ، اوک
مقدم [قونمش ، ایلری یکه برلش . ترجیح
ایدنش ، مزجج . دها اول . بر شیئک
اوک قسمی . منطوقده یاسک برنجی قضیه سی .

مَقْدَم [ع.ص.] تقدیم ایدن ، بو یوک بر
مقدم [ذنه ویرن : مقدم عربیه .

مَقْدَمًا [ع.ص.] نظر ارجیه ، بوندن اول ،
مقدما [اسکیدن ، آدیجه .

مَقْدَمًا [ع.ص.] (دائک فتحی . جائزدر) .
مقدمه [ر شیئک ایلک و اوک قسمی .

بر کتایک باشنده کی یازی ، بانسلاتیج .
مدخل ، دیباجه . اصل مقصدی آکلانغ
پاشلامادن ول آیشدیرمق ایچون سوله من
سوز : ر ظالم مقدمه لردن صوکره نهایت
دیدی که ... پیشدر ، ایلری قره غول :
مقدمه الجیش . ج. مقدمات .

مَقْدَوَح [ع.ص.] قدح اولونمش ، ذم
مقدوح [و طعن اولونمش ، حقنده

فنا سوز سولمنش .

مَقْدَوَر [ع.ص.] جناب حق طرفندن تقدیر
مقدور [قلنش ، قدر ، تقدیر ، مقدار ،

قضا . س . غل برینک کوجی بتدیکی درجه ،
کوج ، قوت : بذل مقدور ا . ج. مقادیر .

مَقْدَر [ع.ص.] طوورولان ، إقامت ایدیلیر ،
مقدّر [قرارگاه ، مکن ، سکنا ، مأوی ،

دار ، بیت . مرکز حکومت ، پای تخت .

مَقْدَر [ع.ص.] إقرار و إعتراق ایدن ،
مقدّر [إنکار ایتهن ، طایبان .

مِقْرَاص [ع.ص.] اویجی آکری بر نوع
مقراص [ایاق .

مِقْرَاض [ع.ص.] کسه که مخصوص معروف
مقراض [آلت ، مقاص . ج. مقارض .

مَقْرَب [ع.ص.] یانلاشدیرلش . س . بر
مقرب [بو یوک ذاتک حضورینه کیروب

مَقْسَط [ع.ص. تقسیطی، هربری وعده-
سندہ اودہ نك اوزرہ بر قاج
قسمہ آیرلش. * مقسطاً: تقسیط تقسیط،
وعده سی کلدیکه؛ پارچه پارچه.

مَقْسِم [ع.ص. برشیک تقسیم اولوندی بر،
قوللره آیرلدی عجل. مصلاق،
ساواق، شاتودر.

مَقْسَم [ع.ص. بولونش، تقسیم اولونش،
قسملره آیرلش.

مَقْسَم [ع.ص. تقسیم ویای ایدن، نسلره
آیران، بولن.

مَقْسُوم [ع.ص. آیرلش، بولونش. تقسیم
اولونان عدد. — علیه: بر
هدك قاجه تقسیم اولوناغنی بیلدیرن عدد.

مَقْصَر [ع.ص. مقاص، کسمکه مخصوص
چغت قوللو آلت، مقراض.

مَقْصَد [ع.ص. انسانك اولاشق ایستدیکی
شیء، هدف، نیت، منوی،
مرام، مراد، مطلوب، مقصد، غرض.
چ. مقاصد.

مَقْصُود [ع.ص. مقصدایله هنی معناده در.
ب: مقصد. چ. مقاصید.

مَقْصُور [ع.ص. قصر اولونش، قیصا-
لتمش، حدود، محصور،
مقید، مقصر. مدسز برالف ایله نهایت
بولش (اسم). * الف مقصوره: قیصه اوغو
نان و (ی) شکنده اولان الف؛ دعوی کبی.

مَقْصُورَه [ع.ص. جامعلرده پار. قملق ویا
قفله چورلش محل مخصوص.

مَقْطَر [ع.ص. تقطیر اولونش، اینیقیدن
چکلمش: ماء مقطر.

مَقْطَع [ع.ص. برشیک کسیدکی ویا بیتدیکی
یر. کلام و نظمک طوراق یری.
برغزك نهایتنده کی بیت؛ مقابل: مطلع.
هرهانی برجسك اورتہ سندن کسیدکی
فرضیه آلتان رسی: مقطع شاقولی.

مَقْطَع [ع.ص. کسمکه یارایان هر آلت،
مقاص، قلیچ کبی. تر. اوززنده
قامیش قلک. اوجی کسینن یاصیجه کیمک.
ب: مقطع.

هر وقت چیقایلن ویا یاننده بولونان
کیسه، قرین، مصاحب. چ. مقربین.

مَقْرَب [ع.ص. یاقلاشدیران.

مَقَرَر [ع.ص. قرارلاشدیرلش، تقرر
ایغش، محقق، تثبیت ایدلش:

یازین حرکتز مقرر در. مؤید، مثبت،
مؤکد. ذکر اولونش، مذکور، مشروح،
مدون. چ. مقررات: قرارلاشدیریلان،
تثبیت ایدیلن شیئر، خصوصات.

مَقَرَر [ع.ص. تقرر و افاده ایدن. —
اونقیله رمضانلرده بادشاهك
حضورنده درس تقرر ایدن ذات.

مَقَرَمَه [ع.ص. ویا مقرر. اصلی میمک
کسرله در. قاش پارچه سی،

قیریزی ویا نقشلی یوک اورتو. فراجه لی
اسکی قادینلرک باشلریته اورتدک لری دوت
کوشه بویوجک پاتیسقه پارچه سی؛

نقشلی باش اورتوسی. آل بزی. یاتاق
اوردوسی. (ماحراما) ده دیرلر. ب: محرمه.

مَقَرَس [ع.ص. قرمه قدمه یاپلش (چای).
بوشکلده قبه.

مَقَرُوض [ع.ص. اودوتج، آکرتی ویرلش.
غ. کبیرلش.

مَقَرُون [ع.ص. چغت ایدلش، مزوج،
یاقینلاشدیرلش، قرین، مقرر،

مضای، منظم، ملحق، موصول، متصل.
— مساعده: مساعده یه آش ایدلش، مسا-

عهده؛ — حقیقت: حقیقتله برلشمش،
حقیقت ایلش. * مقرونیت: یاقینلق.

مَقَرَه [ع.ص. ویا ماقارا، مقاره. مرکوزدن
چکن بر میل اوززنده دون تختہ دن
ویا معدندن یاپلش برتکرلک که محیطنده

آچیلایق اویوق اوززندن براب ویا زنجیر
کچه رك آغیر یوک لری قولایغله قالدیرمغه

یارار. اوززینده ایپلیک، ایپک وسائرہ
صارمغه یارایان کوچوک اسطوانه، بوبین.

— کبی: بردوزی به غرغر سولیه بن. — لری
قویورمک؛ قهقهه ایله بردوزی به کولمک.

مَقَطَّع [ا.س. کسایش ، بارچه بارچه
 * حروف مقطعه : بر
 بریده ، پتیه ، دپ آری یازیلان حرفلر .
 * مقطعه ، مقطعات : قیسه (شعرکر ،
 هتله) ؛ برکه و دلالت ایدنجه قلم و اشارتله .

مَقْنَع [ا.س. انصاع ایدن ، قانديران ،
 مَقْنَع قناعت ورن : مَقْنَع سوز .
 مَقْنَع [ا.س. وقسوع ، یا اجراسی میچ
 مَقْنَع شاشایوب مدین ومنتظم اولان ،
 مرتبه ، معیار ، مظهر (قاعده حکم و نیش .

مُکَابَرَه [ع.م. برینه قورولاراق استخفاف ایله معامله ایتمه. برنی مغلوب ایتمک ایچون اوغراشمه. کندی اداغاسنک سقطنغی، قارشیبسنده کینک دوغرولفغی بيله بيله نزاع ایتمه.

مُکَا رَب [ع.م. ج. مکتبلر. ب: مکتب. مُکَا رَب [مخاره ایدن.

مُکَاتَبَه [ع.م. مکتوبلاشمه، مخاره. مُکَاتِب [ع.م. ج. مکتوبلر. ب:

مُکَّار [ع.م. حيله کار، د باره جی، آلد-مُکَّار [دیجی، دوزن باز، خبیث، خائن. مُکَارِم [ع.م. ج. مکرمترلر. ب: مکرم. مُکَارَه [ع.م. ویا مکاری. کرا ایله طو-مُکَارَه [تولان حیوان؛ عسکر اشیاسی طاشیان حیوان. جی: کرا ایله حیوان ایشله تن؛ عسکر اشیاسی نقل ایدن حیوانلره باقان نفر.

مُکَارِی [ع.م. کرا ایله حیوان ایشله تن مُکَارِی [آدم، قاطیرجی، دوه جی.

مُکَاسِب [ع.م. ج. مکسبلر، قازانجلر، مُکَاسِب [کارلر. ب: مکسب.

مُکَاسَفَه [ع.م. برینه برشی، ایشا و اظهار سبجانه نك آشکار و ظاهر اولماسی.

مُکَافَات [ع.م. آبی برایشه ویا خدمته مقابیل برینه یا بیلان آییلك ویا ویریلن شی، اجر، جائزه.

مُکَافِی [ع.م. غ. برابر، مساوی. قطع مُکَافِی [ع.م. ج. و مخروطک مولدینه موازی بر مستوی ایله قطمندن حاصل اولان منحنی.

مُکَالَمَه [ع.م. برله قونوشمه. دولت مُکَالَمَه [مرخصلری آراسنده کی مذاکره، محاوره. ایکی ویا دها زیاده لسان اوزوه یازلش اوافق جملهلر. = نامه: بوجهلری حاوی کتاپ.

مَکَان [ع.م. یر، محل، جای، موضع؛ مسکن، موطن. درجه، منصب، مرتبه، مقام، رتبه. ی: = مکانلر، صبرسری. جنت: = مکانی جنت اولان. لا: = مکاندن منزله. * مکانا: مکان ویر اعتباریله. ج. امکانه، اماکن.

مَکَانَت [ع.م. دایانیقلاق، صاعلاملق، ثبات، ثبات، دوام قدرت. تأثیر. اعتبار، ناموس. حسن حال. غ. مقام، رتبه، درجه، مرتبه.

مَکَايِد [ع.م. ج. ویا مکاید. مکیدهلر، حیللر، دوبارهلر. ب: مکیده.

مَکَايِل [ع.م. ج. ویا مکایل. مکایللر، اولچکلر. ب: مکیل.

مَکْتَسَب [ع.م. چوقوقلرک تحصیل علم و معرفت ایتملرینه مخصوص بنا. اصل عربجه می: غ. یازغانه، بورو. ب: وادی. = کورمش: معلومالی، تربیه لی. * مکتبی: بر مکتبه دوام ایدن، شاکرد؛ بر مکتبدن مأذون. ج. مکاتب.

مَکْتَسِب [ع.م. اکتساب ایدن، قازانان، آله کچیرن.

مَکْتَسِب [ع.م. قازانلش، آله کچیر. مَکْتَسِب [لش. ج. مکتسبات: آله کچیریلن، قازانیلان شیلر.

مَکْتَفِی [ع.م. اکتفا ایدن، قناعت ایله یین، کافی عد ایدن.

مَکْتُوب [ع.م. یازلش، یازیلی، هر هانکی بر ماده حقنده برینه کوندرلک اوزوه یازیلان شی، نامه.

رساله، نطقه. * مکتوبجی: بر وکالت و دائرة نك ویا بر ولایتک امور تجربه سنه مأمور ذات. * مکتوبجیلک: مکتوبجینک مأموریت، صفت و وظیفه می. = لاشمق: بر برینه مکتوب یازوب کوندرمک، مکاتبه، مخاره ایتمک. * مکتوبی: مکتوبجی.

مَکْتُوم [ع.م. کتم اولونمش، تیزی، مکتوم: مکتوم: نفوس مکتومه. ج. مکتومات: کیزلی طوئولوب حکومت

خوبلو ، سمسز ، حليم : يك ملاثم بر آدم . انقباض اوليان .

مَلَاثَمَت [ع.۵. ریا ملامت . اریمولق ، موافقت ، وفای ، مطابقت . يومشاقلق ، حلم . انقباض لقدای .

مَلْبَس [ع.۵. کیهلجک شیء ، آتواب ، روبه ، البسه . ج. ملابس .

مَلْبُوس [ع.۵. کیمش ، کیمش . ج. ملبوسات .

مِلَّت [ع.۴. عینی طوبراق اوستنده یاشایان مشترک منشأ ولسانه ویا یک اورون

زمتدن بری مشترک منافعہ مالک اولان انسان جماعتی ، قوم ، عینی مملکتده

اوپوران ، عینی حکومتک اداره می آلتده بولونان خلق ، امت ، جنس ، طائفه ،

شعب . عربجهده اصل معنای مذهب ، دین دیز . ج. ملل .

مَلْبَس [ع.۵. آبی آکلاشامایان ، شیهلی ، مهم ، مشکوک ، مفید .

مَلْتَجَا [ع.۵. سیفیناجق بر ، بنه ، ملجأ ، ملاذ ، معاذ .

مَلْتَجَى [ع.۵. اینجا ایدن ، سیفینان ، آمان دیلهین ، متامن .

مَلْتَحِق [ع.۵. التحاق ، اتصال وانضمام ایدن ، قاتیلان .

مَلْتَزِم [ع.۵. التزام ایدن ، حایه ایدوب طوتان ، طرفدارلق کومتزن ؛

عهددهنه آلان ، کیریشن . انتخاب ، اختیار ایدن . وقتله برحک اعشار وسائر تحصیل

کندی اوزرینه آلان .

مَلْتَزِم [ع.۵. لازم ، فرض و واجب حد اولونان ، مطلوب ، آرزوایدلمکده ؛

بوریه کلکز ملازمدن .

مَلْتَصِق [ع.۵. التصاق ایدن ، بیتیشن ، قاشان . پایشان .

مَلْتَق [ع.۵. التقات ایدن ، یوزجوروب باقان ، حال و خاطر سوران ، آبی معامله ایدن . اهمیت ویرن . اتمام ایدن .

* ملازمتک : بریره معاشسز دوام ایتمه ، ملازم رتبه می .

مَلَازَمَت [ع.۵. بریره ، برینک پانه صیق صیق کیمشه . برایشله

دوامی صورتده مشغول اولمه ، مدومت ، مواظبت ، جهد ، چالیش . اولریده

معاشه یکیمک ایزره یاره منر خدمت ایتمه .

مَلَاَصِق [ع.۵. یان یانه ، بیتیشیک ، مجاور ، قریب ، متصل . یابیشیق .

مَلَاظِفَه [ع.۵. شاذلاشمه ، لطیفه ایتمه . لطف ایله معامله ؛ نوازش .

مَلَاعِب [ع.۵. اویون آرقدشی ، پارازر . پ : پاروتز .

مَلَاعِبَه [ع.۵. اویناشمه ، اوینامه ، بریله شاذلاشمه .

مَلَاعِین [ع.۵. ج. ملمولر . ب : ملمون . بولوشمه ، برلشمه ،

ملاقات [ع.۵. قارشمه ، کوردوشمه ، ائتروویو . بولوشان ، کوردوشن ، برینه

مَلَاقَى [ع.۵. راست کلن ، قاووشان .

مَلال [ع.۵. ویا ملل ، ملالت . جان صیقغیمشی ، ضجرت ، اوصاف ، ییقینلق .

مَلَامَت [ع.۵. جیقیشمه ، آزادلامه ، ذم ، مذمت ، عتاب ، معاتبه ،

توبیخ ، مؤاخذه ، تعزیر .

مَلَامَسَه [ع.۵. ال ایله طوقونمه ، تماس یوقلامه .

مَلَامِی [ع.۵. وحدت وجوده قانع بر طریقه سالک . ج. ملامیون .

مَلَاهِی [ع.۵. اویون ، موزیکه آلتری . میمک کسرله ملهی تک جمعی ؛

اکتدریمک بارایان شینلر ، اویونجاقلر . میمک فتحله ملهی تک جمعی ؛ اویون ،

اکسجه محلی .

مَلَايِک [ع.۵. ج. ویا ملائکه (مفردکیده قوللایلیر) ، ملک . ب. ملک .

مَلَام [ع.۵. اویون ، موافق ، مطابقت ؛ دیدیککز الله ملائدر . يومشاق

یرینه سمین کله سنی قوللانق ده دوغوردو.
[ع.ص. بویوک حرب ، عجاربه :
ملححه قوصوه ملححه کبرامی .

ملحوظ [ع.ص. ملاحظه و تفکر اولونمش ،
خاواره کلش اولان ، متصور ،
محتمل ، ممکن : بوايشده برفئالق ملحوظ
دکدر . ج. ملحوظات : دوشونولن ،
تصور ایدیلن ، محتمل و ممکن اولان شیئرلر .

ملخ [ع.ص. چکرکه ، جراد .
ملخص [ع.ص. زبده و خلاصه ایدلش ،
مختصر ، بچمل ، موجز .

ملز [ع.ص. بر پیاض ایلله بر زنجیدن
طوغش . جنسی قاریشیق ، مخلوط .
ملزم [ع.ص. مباحثه ده سکوته عجور
ایدلش ، صوصدیرلش .

ملزوم [ع.ص. موجود اولان بر شیئله
مطلقا برلکده بولونماسی ایجاب
ایدن ، اوندن قطعاً ایریلامایان : آتشله
حرارت لازم ملزوم قبیلنددور .

ملس [ع.ص. بلی چوقور آت .
ملش [ع.ص. ایکی قوزوسی اولان دیشی
قویون .

ملطف [ع.ص. تلطیف ایدن ، آیشلیدیرن ،
ناز کلشیدیرن : یومشادان .

ملعبه [ع.ص. اویون ، اویونجاق . *
ملعبه صبیان : چوجوق اویو-
بجاقی . ج. ملاعب .

ملعقه [ع.ص. قاشیق . ج. ملاعق .
ملعنت [ع.ص. لعنته سزا اولان فعل
و حرکت . * ملعنتکارانه :
لعنته سزا ایشلر یاپانه یا قیاشاق صورتده :
حیل ملعنتکارانه . ج. ملاعن .

ملعون [ع.ص. لعنته اوغرامش ، بغض
و لعنته مستحق . تو . چوق
کوتو . ج. ملاعن .

ملغی [ع.ص. ویا ملغا . الفای ایدلش ،
فسخ اولونمش . قالدیرلش .

ملفوظ [ع.ص. تلفظ ایدلش ، سیریلش .
ج. ملافوظات : سویلنمش سوزلر .

ملتقا [ع.ص. ویا ملتقی . بولوشیلاجق محل ،
رانده رو . یوللارک چاتالاندیق
یر . ایکی صویک برلشدیکی محل .

ملتقط [ع.ص. یرده کی شیشی قالدیروب
آلان ، تصادفاً بولان .

ملتقی [ع.ص. قاوشان ، برلشن ؛ راست
کلن ، تصادق ایدن .

ملتئم [ع.ص. یازین قره دن آسن منتظم موسم
روژکاری . دیکیزدن آسنه ایمباطدیر .

ملتمس [ع.ص. التماس اولونمش ، رجا
اصرار ایلله طلب ایدلش .

ملتمس [ع.ص. اصرار ایلله رجا و طلب
ایدن ، التماس ایدن .

ملتوی [ع.ص. التوا ایدن ، اکیلن ،
بوکولن ، زبقزاق تشکیل ایدن .

ملتهب [ع.ص. آلولنمش ، طوتوشمش ؛
التهاب پیدا ایش .

ملتهب [ع.ص. التهاب ایدن ، آلوله ن ،
شیشوب قیزازان .

ملتہف [ع.ص. یانان ، طوتوشان . محزون ،
مکدر ، یانوب یاقیلان .

ملتئم [ع.ص. التیام بولان ، آیلشن ،
اوکولان ، قاپانان .

ملجأ [ع.ص. التجا اولوناچق بر ، صیغنه .
جق محل ، پناه ، ملاذ ، معاذ ، مقر .

ملح [ع.ص. طوز ، نمک . بر حامضده
مولدالماناک رهمعدتله تبدیل ایدلمسندن
حاصل اولان مرکب . ج. املاح .

ملحد [ع.ص. حقدن صابوب باطل
بر مذهبه سالک اولان ، اللهک
وارفته ایشاعمایان ، دینسر ، ایمانسز ،
خارجی ، رافض .

ملحق [ع.ص. ضم و علاوه اولونمش ،
قالتش . تابع ، عائد ، مضاف ،
منضم . مربوط ، مداوم ، ملازم : ملحق
ضابط . غ. حاشیه ، ذیل . ج. ملحقات :

ضم و علاوه اولونان شیئرلر ، بر مرکز
تابع یرلر .

ملحکم [ع.ص. شیشمان مناسنده قوللا-
نیورسه قده یا کلیشدر . بولفتک

The first part of the paper is devoted to a review of the literature on the topic. The second part is devoted to a review of the literature on the topic. The third part is devoted to a review of the literature on the topic. The fourth part is devoted to a review of the literature on the topic. The fifth part is devoted to a review of the literature on the topic. The sixth part is devoted to a review of the literature on the topic. The seventh part is devoted to a review of the literature on the topic. The eighth part is devoted to a review of the literature on the topic. The ninth part is devoted to a review of the literature on the topic. The tenth part is devoted to a review of the literature on the topic.

[illegible]

مَناسِتر [ع.س. راهب و راهبه لرك دنيان چكيلوب او طور د لري محل ، صومعه ، دير .

مَناسِك [ع.س. حج انسانده بايلان بعض مراسم .

مَناسِم [ع.س.چ. بولار ، طريقار ، اثرار ، علامتار . مسلكتار . قد.غ. منسم .

مَناصِب [ع.س.چ. منصبلر . ب : منصب .

مُنَاصِفَه [ع.س. ياري ياريه بوله . * مناصفه : ياري ياريه .

مَنَاطِق [ع.س.چ. منطقهلر . ب : منطقه .

مَنَاطِر [ع.س.چ. منظرهلر . ب : منظره .

مُنَاطِرَه [ع.س. اصول و آداب دائره سنده مباحثه ، مجادله ، جدال .

مَنَاعَت [ع.س. صاريق ، چتينك ، ضبط زور اولان پرگ حالي .

مُنَافَات [ع.س. ايكي ويا ايكيدين زياده شريك بربرلره او عايلري ، تضاد ، تناظر ، عدم اتحاد ، تناقض .

مَنَافِد [ع.س.چ. منفذلر . ب : منفذ .

مُنَافَرَت [ع.س. سويشمه ، بربرندن نفرت ايته ، ضديت .

مُنَافَرَت [ع.س. مباحثه ، مجادله ، محال ، صمه ، جدال ، خصومت ، نزاع ، مزاحه ، مشاجره .

مُنَافِسه [ع.س. بر شيشي تعقيده بريله ياريشه چيقمه اشتياقه ايستمه .

مُنَافِع [ع.س.چ. منفعتلر . ب : منفعت .

مُنَافِق [ع.س. ظاهرآ مؤمن باطنآ كافر ، ايكي يوزلر .

مُنَافِي [ع.س. معابر ، مخالف ، اوعايلان ، ضد ، متناقض ، غير موافق .

مُنَاقِب [ع.س.چ. منقبهلر . ب : منقبه .

مُنَاقِشه [ع.س. مجادله ، مزاحه ، چكيشمه ، جدال : حرارتي مباحثه . غ. برندن مفصل حساب ايستمه .

مَنَار [ع.س. ايشيق بولونان ير ، چولده يولي كوسترن اشارت ، ميل .

مَنَارَه [ع.س. آيديشلق محلي ، نور يري .

على الاطلاق فنار . جامعلرده اذان او قومفه مخصوص ايجه ووكسك قله . زبازدي هيمك كسريله در . چ. منارات ، مناور ، منار .

مُنَازِع [ع.س. غوغا ايدن ، غوغاچي ، نزاع چيقاران .

مُنَازِعُفِيه [ع.س. حقنده اختلاف ومنا . زعه اولونان ، غوغالي .

مُنَازِعَه [ع.س. غوغا ، نزاع ، خصومت ، محاصره ، مشاجره ، جدال ، مجادله . چي : كورولتو چيقاران .

مَنَازِل [ع.س.چ. منزللر . ب : منزل .

مُنَاسِب [ع.س. ياقيشان ، ياراشان ، او .

يفون ، موافق ، مطابق ، چانس ، لائق ، شايان .

مُنَاسِبَت [ع.س. اراده كي نسبت ، علاقه ، ياقيشيق ، او يغولق ، مطا .

بقت ، موافقت ، وفاق ، چانست ، قياس ، تناسب : سويلديكي له يايديني آراسنده

هيچ بر مناسبت يوندور . قرابت ، منسو .

بيت ، رابطه : اونك بزه بر آرز مناسبت وادرد . سبب ، وسيله ، بهانه : نه منا .

سبتله كلش ؟ مناسبت دوشر مه آكلاتكز . نه - ! : نه دن دولاي ، اويله شيمي

اولور ، هيچ امكاني واري ؟ - القى : ياقيشيق ، ارمق ، موافق و مناسب او .

* بالمناسبه : بر مناسبت كتيره درك ، وسيله ايدر ، بر بهانه ايله . * منا .

سبتنيز : مناسبت اولمايان ، او يغولق ، هيچ موافق اولمايان بر زمانده بر شي

سويلدن ويا يايان . چ. مناسبات : ايكي كيشي ويا دولت آراسنده كي علائق ،

روابط ، معاملات و سائره : مناسبات شخصيه مر ايدر ، مناسبات دوله مرده

اويله . قطع - ايتمك : دارلق ، آرتق قو . نوشامق ، هيچ بروجله مناسبتده بولونماق .

بر . . . (۵.۵) تنبيه ايدن ، آگاه و خبردار
منيه [ايهين . اويابدبران ، ابقاظ ايدن ،
اويوشولقني كيدون . - انساني استنبلن
ساعنده اويابد برمه مخصوص چينغراقلي
ساعت ! و بو ساعتك ايكنه مي .

۱.۵.۵. لطف و احسان ، ايلك ،
منت [نعت . جاعه - : دها اي با !
كاشك اويله اوله ، اولويته ايسترم ، دها
منون اوله رق قبول ايدرم ، بويوك براييك
عد ايدرم . ايلكي باشه قاله : آرتق اولكده
مئي چكميز . كوردون ايلك قارشى حمد
و شكر : الله منت ! - ايتك : ايلكي
بكلارك ، دائما منتدار و محبوب بروضعيتده
بولونق : اوكيمسه منت ايتمز . بي - :
ايتدي ايلكي باشه قالاين ، كريم . *
منتدار : كورددي ايلك قارشى متشكر
اولان . جر . منت .

۱.۵.۵. باصه و سائره دن يايلان بر
منتان [نوع كومك .

۱.۵.۵. انتاج ايلهين ، حاصل ايدن ،
منتيج [بريشك حصوله سبب اولان ،
بر نيجه ورن : منتيج موفقيت .

۱.۵.۵. انتخاب ايدن ، كندني
منتجر [اولدين .

۱.۵.۵. ائخال ايدن ، باشقهنك
منتجل [اويي كندى مالى كبي كوسترن ،
بنهين .

۱.۵.۵. انتخاب اولونمش ، سچلش ،
منتخب [گزیده ، مختار ، مصطفی . *
منتخبات : انتخاب اولونمش ، سچلش ،
گزیده شيلر .

۱.۵.۵. انتخاب ايدن ، سچن .
منتخب [برمكلكتك ميعوني انتخاب ايدن .

۱.۵.۵. ائساب ايدن . برشيته
منتسب [بر علاقه دولاييسيله قريب
ومنسوب اولان .

۱.۵.۵. نظام و صره ايله ديز .
منتسق [لش ، منتظم ترتيب ايلش .

۱.۵.۵. انتشار ايدن ، اچيلان ،
منتشر [درهين ، يايلان ، داغيلان ،

۱.۵.۵. (اويدورمه لغتدر) . برشيته
مناقصه [اك از فيشات ايله اعطايه
طالب اولانه ايله ايتك اوزره مسابقه
قورمه : ات ، اودون مناقصه مي .

۱.۵.۵. لكاح ايتمه . لكاح قيمه .
منال [اله كچيريلن ، قازايلان شي :
مال و مثال .

۱.۵.۵. اويغو ، نوم ، سبات . حلم ،
منام [رويا ، دوش .

۱.۵.۵. هباينه چوق ايلكلر
متان [ايدن الله . خيرخواه ، سخى .

۱.۵.۵. ويا ماناو . تازه عيش صتان .
مناو [مطرباز .

۱.۵.۵. نوبت ايله خدمت كورمه ،
مناوبه [نوبتشمه ، بريله نوبته حركت
ايتمه . * مناوبه : نوبته ، صره ايله .

۱.۵.۵. برشيته تقديم ايتمه ، آل
مناوله [اوزادوب ورمه ، صوغه .

۱.۵.۵. جر . مناهلر . ب : مناهج .
مناهي [منوع ، نهى و تحريم اولونمش
مناهي .

۱.۵.۵. جر . منهلر ، قدورلر ، نصيبلر ؛
منايا [اولوملر ، اچلر .

۱.۵.۵. نباتاتي پيئيردن ، بوبون ،
منبت [محصول ورن (بر) ، قوه ائباتيه مي
حكمل ، محصولدار .

۱.۵.۵. برشيته بيتديكي بره نباتات
منبت [بولونان محل . جر . نبات .

۱.۵.۵. جامع ايچنده خطبك خطبه
منبر [اوقوماسنه مخصوص مردوده لى محل .
زبانزدى ميك فتحيله در . جر . منابر .

۱.۵.۵. اچلمش ، يايلمش ،
منبسط [اچيق ، منشرح ، فرح .

۱.۵.۵. بر صويك قاينادي يي بر ،
منسج [بيكار ، قايناق . برشيته حاصل
اولادي عىل ، مصدر ، محل ظهور . جر . منابع .

۱.۵.۵. ايلرى كلن ، نشئت ايدن ،
منبعث [ظهور ايلهين .

نشر اولونان : آثار منشیره . إشاعه ،
إفشا و إعلان ایدیلن (خبر) .

منشئه [ص. آچیلوب قپانان شیئلری بر
برینه ربط ایتمکده قوللائیلان
و بر محور اوزرنده متحرک ایکی پارچه دمیردن
عبوات اولان آلت .

منتصف [ص. (هر شیک) اورته -
سی : منتصف شتا .

منتظر [ص. انتظار ایدن ، بکله یں
کوزه دن . منتظراً : بکله رک .

منتظر [ص. کوزه دیلن ، بکلینلن ، مأمول :
حصولی منتظر دو .

منتظم [ص. تنظیم ایلش ، صریه
توئش ، تربیعی ، دوژ کون .
مرتب ، مضبوط : منتظم بر اوردو .

منتفخ [ص. إنتفاخ ایدن ، شیشن ،
قباران : بطن منتفخ .

منتفع [ص. استفاده ایدن ، حصه
چیقاران ، منفعت تأمین ایدن .

منتفی [ص. بر طرفه آتیلان ، قوغو-
لان ، دفع و طرد ایدیلن ،
چیقاریلان .

منتقد [ص. تنقید ایدن ، برینک خطا-
لری بولوب میدانه چیقاران ،
اونی لوم و ذم ایدن . ب : تنقید .

منتقل [ص. انتقال ایدن ، کچن ،
امیرات قالدان . بر یردن دیگر
بره نقل ایدن ، مهاجرت ایدن . اولن ،
وفات ایدن .

منتقم [ص. انتقام آلان ، اخذ ثار
ایدن ، اوج آلان .

منین [ص. پیس قوقان ، کره برقوقو
نشر ایدن ، متعفن ، قوش ،
بوزوق . میمک کسریده جائزو .

منها [ص. ویا منتهی . صوک ، نهایت ،
اوج . بر شیک غایه سی ، آرتق
اوته سنه وارلماسی ممکن اولمایان یری .

منهیب [ص. چاپول ، بغیا ، نهیب ،
غارت ایدن ، آشیران .

منهین [ص. فرصتدن استفاده ایدن ،
برشیئی هان یاقالایان .

منهیی [ص. نهایت بولان ، بیسن ؛
آرتق اوته سنه کچمه یں ، صوک
درجه یی بولان . صوک : منتهی صنف .

منشور [ص. داغلمش ، سربلش ، صد
جلدش . منظوم اولمایان ، ووزنر .

منجذب [ص. جذب اولونان ، چکیلن ،
سوروکله یں : قلب منجذب .

منجبر [ص. چکلمش ، سوروکلمش .
چکرک برار کونورلمش . چکیلن ،

برابر کونورولن ، واروب نهایت بولان ،
برسبب ایجابیله برنتیجه یه واصل اولان .

منجلی [ص. پارلایان . آچیلوب روشن
اوعیان اولان . کندی کوسترن .

منجم [ص. علم نجوم ایله متوغل آدم ؛
ایسلد بزرک حرکات و وضعیتدن

کویا احکام چیقاران رمال : کل منجم کذاب .
[ص. إنجماد ایدن ، طونان .

منجمد [ص. ایکنجی میمک فتحیله : طوکش ،
بوز اولش . دوغروسی : ب : غ. مجمد .

منجنيق [ص. ت : ماجینیق . وقتیله
طاش آتقده قوللائیلان

مخاربه آتی . ایکیجی چیقیرینی . صو طولابی .
[ص. تهلکدن قورتاران .

منجی [ص. یوقاریدن آشاغی اینن :
[ص. سیل منجدر .

منحرف [ص. انحراف ایدن ، صایان ،
خط مستقیمدن آیریلان ،

برطرفه میل ایدن ، اکری کیدن ، مائل .
= المزاج : راحتسز ، کیفسز . شبه = :

هندسه ایکی ضلعی موازی دیگر ایکیسی
غیر موازی اولان شکل .

منحصر [ص. صیقیلان ، دارده اولان .
[ص. جوراش ، قوشادش ؛ یالکز

برشیئه مخصوص ، دائرة تعلقی معین . *
منحصراً : باشقهلرینه شمولی اولمایارق ،

یالکز ، ساده ، دون بوتون کون منحصراً
سزدن بحث ایتدک .

مَنْحَطٌ [ع.ص. هبوط ایخش، چوکش، چوکوک، چوآورد: منحط اراضی.

مَنْحَلٌ [ع.ص. حل اولونش، چوزلش؛ حل اولان، آریهن: سوده

منحل. آچیق، آچلش (مأموریت، وظیفه): بزم قلده میزک منحلدر.

مَنْحَنی [ع.ص. اکری، چارپتی، مائل، محذب، محبوس، قابور، کمری: خط منحنی.

مَنْحُوسٌ [ع.ص. اوغورمز، شامتی، غنمز، مشوم: طالع منحوس.

مَنْخَرٌ [ع.ص. بوردن دیکی، بوردن. چ. مناخر و مناخیر.

مَنْخَسِفٌ [ع.ص. کره ارض کولکسه کبرکله قسماً ویا کاملاً

کونشک ضیاسندن محروم قالدوق قارادان (آی). دهها مقتدر برینک یاننده سونوک

بر حاله قالان.

مَنْخِیقٌ [ع.ص. بوغولان، بوکالان، بوغازلان.

مَنْدٌ [ع.ص. صاحب معنائه برادات نسبت اولوب کلمات آخرته کله وک صفت

تشکیل ایدر: خرد-: عقلی. درد-: دردلی. سود-: قاندهلی. دردمندلی:

درد مندک.

مَنْدَبٌ [ع.ص. آغلامه، براولونک اوستنه فریاد و فغان ایته. * باب المندب:

بحر احمرک جنوبنده کی بوغاز.

مَنْدَرٌ [ع.ص. اوستنه اوطوردق ایچون ایچنده اوت مند، یوک، منددر:

اوت مند، درج اولونان، بر

مَنْدَرَجٌ [ع.ص. غله. درج اولونان، یازلی. شیشه ایچنده بولونان، یازلی.

چ. مندراج: کتاب و غزته کی شیشوک ایچنده کی یازلی، هواد. عربجه ده وفات

ایدن معنائه در.

مَنْدَرِسٌ [ع.ص. ایزی و امری قالمایان، سبیلن، بوزولوب محو اولان.

مَنْدَرَكٌ [ع.ص. ویا مندیرک. آچیق جهته ده دالغه تیران بولونان صنعی لیان.

مَنْدَفِعٌ [ع.ص. طرد و تبعید ایدیلن، اوزاقلاشان، صاورلان.

مَنْدَجٌ [ع.ص. کیرن، نفوذ ایدن، رشیکه ایننه کبره وک اوراده طوران.

مَنْدَوْبٌ [ع.ص. ایشلمه شریعاً جائز اولان فعل، مستحب.

مَنْدِه بَوْرٌ [ع.ص. اوغورمز، مسکین، قبل، خبرمز، اووشوق، میسینی.

مَنْدِیلٌ [ع.ص. آل و بوردن سیمک مخصوص بز: کتن مندیل.

مَنْدِرٌ [ع.ص. بره بریشته دقت ایتمی خبر ورن، اوتک فثالقرخی،

تهلکله قرخی کوسرتن. * ابوالمذر: ع. خروس.

مَنْدَوْرٌ [ع.ص. نذار اولونش: مقدس بر ایدلش؛ وعد اولونش.

مَنْزَجِرٌ [ع.ص. دلع و تبعید ایدیلن، توخیخ و تکدر ایدیلن.

مَنْزِلٌ [ع.ص. ساحتده اغیلوب قالینان بیر، قوناق. مسکن، اقامتگاه.

یولجی بیکیرلرنک بولوندی ی، خان. طوب، تفنک، هریمسنک کیده یلکبکی مساف.

* منزله: تاتار ویا یولجی بیکیرلرنک بولوندی خان.

مَنْزِلَه [ع.ص. درجه، مرتبه، منصب، پایه، رتبه.

مَنْزُوعٌ [ع.ص. تزع اولنمش، قویاراش، بیزدن قالدیرلش.

مَنْزُولٌ [ع.ص. نزول اصابت ایتمش، ایجه ایتمش، کوتوروم، مغلوج.

مَنْزُوی [ع.ص. انزوا ایدن، بر طرفه ایچکیلن، کیمسه اهل کوردشه بن.

مَنْزَرَه [ع.ص. تزییه ایدلش، (قضا بر شیدن) اوزاقلاشدیرلش؛ قضا.

یحدن بری: جناب حق مکاندن منزهدر.

مَنْزَجِلٌ [ع.ص. سجه قید اولونان، عکمه سجنه کچن.

مَنْسَدٌ [ع.ص. قباداش، طیکالاش، قبالی، طیکالی.

وَمَنْشَقَّ [ع.ص. یارلش، آیرلش، یاریلان،
مَنْشَقَّ آیریلان، چاتلایان .

مَنْشَوْر [ع.ص. آچیلوب یایلش، سرلش،
وزارت و مشیریت فرمای .

هندسه بربرینه موازی ایکی قاعده سندن
ماعد اوج و یا دها زیاده سطحه حدود
ارلان شکل که یان سطحلری قاعده لره
موازی ضلعلری بربرلرینه ربط ایدرلر .

مَنْشَوْر [ع.ص. بریشی قلمه آلمانی ییلن،
مَنْشَوْر، محرو، کاتب . غ. یارادان،
وجوده کتیرن .

مَنْصِب [ع.ص. بویوک رتبه، مأموریت،
شان، مرتبه، درجه؛ مقام،
مسند . بر نهرک دیکزه دوکولدیکی بر،
آغیز، منصب . ج. مناصب .

مَنْصَب [ع.ص. دوکولن، آقان؛ سقاریه
قره دیکزه منصب اولور .

مَنْصَحْر [ع.ص. آچیق، ظاهر، واضح،
جللی، آشکار، صریح . شفاف .

مَنْصَحْرَف [ع.ص. تئوین و کسره آلان .
غ. کیدن، اوزاقلاشان .

مَنْصِف [ع.ص. انصاف ایدن، عدل
و حسانیتله ایش کورن،
انصافی . * منصفانه : منصف اولانه یا .
قیسه جق صورتده .

مَنْصَوْب [ع.ص. (بر مأموریت) تعیین
اولونمش . اوزرنده فتحه
بولونان (حرف) .

مَنْصَوْر [ع.ص. یادیم کورمش، معاونته
مظهر اولمش، مظفر .

مَنْصَوْص [ع.ص. نص ایله ثابت،
اظهار و بیان اولونمش،
مبین، موضح، مکشوف .

مَنْصَه [ع.ص. کلین اوطه سی .

مَنْصَه [ع.ص. یکی کلین کریمسی، قولتوغی،
تختی : منصه پیرای ناز .

مَنْصِج [ع.ص. یومشادان ولایت ویرن
هلاج، مسجل .

مَنْسَلِب [ع.ص. انسلاب ایدن، زورله
آلتاش؛ غصب ایدیلن،
چالنان . - اوباق : بوزولق، قاجق :
راحت منسلب اولدی .

مَنْسَلِج [ع.ص. صوبونان . (کوندوز
کیجه نك) برینه کچن، خلف،
اولان . مرور ایدن، کچن (آی) . غ.
(دریسی) دیکشدرن (ییلان) .

مَنْسَلِخ [ع.ص. ویا سلخ، آیک صوکی .

مَنْسَلِک [ع.ص. بر یول و مسلک داخل
اولان، کیرن، نفوذ ایدن .

مَنْسَوْب [ع.ص. بر شینه تعلقی و عائدی
اولان . اقربالی اولان . اسم
- : تورکجه (لی، لو)، عربجه ده مشدد
(ی) ایله ایدن تشکیل ایدیلن صفت ؛

صولو، ماتی کچی . * منسوبات : منسوب،
عائد و متعلق اولان شیئر . * منسوبیت :
عائد و متعلق اولمه، نسبت، تعلق .
ج. منسوبین : برینه تابع اولانلر،
برینک آدملری .

مَنْسَوْج [ع.ص. طوقونش، نسج او-
لونمش . * منسوجات : طو-
قونش شیئر .

مَنْسَوْخ [ع.ص. نسخ اولونمش، حکمی
اقلامش، سیلمش، یوق ایدلمش .

مَنْسِی [ع.ص. اونودلش، اونودلش
اشی . * منسیات : اونودلش شیئر .

مَنْش [ع.ص. خوی، طبیعت . بد - :
کوتوخویلو . خر - : آشک طبیعتی .

مَنْشَا [ع.ص. (بر شیء ویا انسانک) ظهور
ایتدیکی، چیقدیگی، باشلادیگی بر .

مَنْشَات [ع.ص. فن انشایه متعلق
یازیلر، مکتوبلر و سائر .

مَنْشَار [ع.ص. دستره، بیجی . * منشاری :
دستره شکلنده، دیش دیش .

مَنْشَرَح [ع.ص. مسرور، فرحلی، شادان،
آسوده، راحت .

مَنْشَعَب [ع.ص. دال بوداق سالان،
آیریلان، شعبه لره آیریلان .

چهرکین، صورتسز، خوش: کورونیشی
کوزل، وزل یورلو. چر منظر.

منظر [ع.ص. انسان بدنك اینه بالنه
مخصوص آلت.

منظره [ع.ص. اوزالدين كورون شيرلك
عرض ايتديكى هيئت عربه،

شكل، كوز اوكننده آي اوري آشيما،
ساحه، ميدان، كورونيش: چا، بجه

تپه نرده كي منظره. انشيك نظره چاربان
شكلي، صبرتي، كورونيشي: اوتورم يلك

يادن منظره ص. نه. كنيش و اوراق
برلري كورمه مساعد عمل، يوكسك ير.

نه. جهانغا. چر. منظر.
منظور [ع.ص. مافلمش، نظر اولونمش،

كورونوش: آفاق منظوره.
بيورلق: كورلك. - كز اولديكي؟

كورديكيزي؟
منظوم [ع.ص. نظم اولونمش، نظامنه

قافيهي.
منظومه [ع.ص. منظوم اولان سوز.

بر كل تشكيل ايتك اوزره
بر آرايه طوبالان جزءلك هيئت بحجوه.

ع.ص. الكترلك منظومه ص. * منظوم.
مشمسيه: كوشله اطرافنده درن

سيارات. چر. منظومات.
منع [ع.ص. ياساق ايتنه، برالامه، برخي

منع ابر شيندن كرمي طورديرمه،
ايستنه ر شيئه مساعده ائتمه، عدم

مساعده، ود. قالديرمه؛ بر طرف ايتنه:
منع مكرات، منع مصادمه.

منعت [ع.ص. قوت، قدرت، اقتدار.
حصات، نونك سكوزده چاؤر.

منعديل [ع.ص. دوشرو يولدن ساپان،
مبل و ابحراف ايدن.

منعديم [ع.ص. يوق اولان، اورتمدن
قالنان، آرق بولونمايان.

منعزل [ع.ص. بر طرفه چكبلن، بر
مأموريتندن چيقاريلان.

منظم [ع.ص. نظم و علاوه اولونان، صور.
كره دن قاتيلان، برلشديريلن.

منظار [ع.ص. ب: مانظار.

منطبع [ع.ص. باصيلان، نغمه لانان.

منطبق [ع.ص. انطباق ايدن، اويان،
مطابق اولان.

منطقي [ع.ص. انطفا ايدن، سونن
(آتش، آلو).

منطق [ع.ص. دوست محاكبي، دوشرو
دوشونكي، ايثبات و استدلال

ايتكي اوكره دن علم، بوعلمدن باحت
كتاب! دوشرو ويا ياكيش دوشينمه لك

بر طرز مخصوص. سوز، قول، لفظ،
لفظ. * منطقي: منطقه منسوب، قوه.

منطقه موافق، دوشرو، درست، معقول،
* منطقيون: علم منطق علماسي.

منطقه [ع.ص. صبحاقلان و صورقلن
اعتبارله كره ارضك تقسم

ايدلايكي اقسامدن هريري: منطقه حاره
منطقه معتدله. جهت، طرف، حوالی،

قطعه، مدين و محدود ير. نه قوشاق،
كمر. * منطقه البروج: اون ايكي برجك

بولونديني دائرة. چر. مناطق.
منطليق [ع.ص. صاليويريلن، قورويريلن

ايدن ويريلن، برايتيلان: كيدن.
منطوق [ع.ص. سولونمش، بيان او.

منطوق اولونمش، متروح. - بركله لك
معناي حقيقي صي، مفهوم، مدلول، افعوا.

منطوي [ع.ص. يوكولن، دوشيريلن،
طوبالان، صاريلان، دوريلن.

منظار [ع.ص. آينه، مرآت. چر. مناظرير.
منظر [ع.ص. انسانك نظرخي، دقتي

منظر جلب ايدن شي، كورونيش،
صورت، هيئت. زي، قيافت؛ سيما،

چهره. اوزاقلره باقيلان ير، يوكسك محل؛
جهانغا، بر بنالك چايستنده كي يوكسك

اوطه. * كربه المنظر: كورونيشي بك

۱. **مَنْعُط** [ع.ص. إعطاف ایدن، آکیلن، برطرفه میل ایدن، دون. منعقد [ع.ص. دوکومه نن. تر. قرار. آلتان: ایکی دولت آراسته منعقد هما. هده: منعقد لکاح. طویلانان، قورولان: منعقد مجلس، قومیسون. ۲. **مَنْعَس** [ع.ص. رسته دون. چا. یوب. استقامته کیدن، عکس ایدن: ضیای منعکس. ۳. **مَنْعَم** [ع.ص. انعام ایدن، آیلک ایدن، اخبرخواه، محسن، سخی، کرم، * ممانه: منعمه منسوب، منعمه یاقیشه جق صورته. ۴. **مَنْعَا** [ع.ص. ویا منی. برینک سوردلیدی. اولدینی یر، محل نفی. ۵. **مَنْعَاح** [ع.ص. آجیلان (چچک، ذهن). ۶. **مَنْعَذ** [ع.ص. کیره جک محل: بجره، روزنه، دلیک، آچیقان، آغز. چ. منافذ. ۷. **مَنْعَرَج** [ع.ص. آبریلان، آجیلان. * زاویه منفرجه: ۹۰ درجه دن بویوک رادیه. ۸. **مَنْعَرِد** [ع.ص. تگ، یالکز، تنها: آیری، کندی باشنه، مجرد: منزوی، منزل، متوحد. * منفردآ: تگ باشنه، یالکز باشنه، کندی کندنه، یالکزجه: بر، بر، آیری آیری. ۹. **مَنْعَس** [ع.ص. دلیک، فرجه، منفذ، هوا کیره جک یر، تفنک آجیلاجق دلیک. تر. نفس آلاجن یر. چ. منافس. ۱۰. **مَنْعَسِخ** [ع.ص. آبریلان، داغیلان. بوزولان، هیچ حکمنه قون، مفسوخ. ۱۱. **مَنْعَصِل** [ع.ص. انفصال ایدن، آبریلان. ماموریتندن چکیلن. ۱۲. **مَنْعَقَت** [ع.ص. کار، فائده، استفاده، کسب، نفع. چ. منافع. ۱۳. **مَنْعَعِل** [ع.ص. افعال ایدن، برشیدن، مار اولان، کوجه نن، کوسن، داریلان، کوجنمش، کوسش، دارلش.

۱. **مَنْقِق** [ع.ص. اتفاق ایدن، رکیسه ویا برشی: ایچون (پاره) صرف ایدن. ۲. **مَنْقَک** [ع.ص. آیرلش، قوش. بوزوه. لش. غیر: آیرلاز. ۳. **مَنْقُور** [ع.ص. کندیسندن نفرت ایدیلن، ایکرینان، ایکرچ، مکروه، مردار. * یالاجیق منقورهدر: یالا. بچیلدن ایکرلیرم. ۴. **مَنْقَهَم** [ع.ص. آکلاشیلان. ۵. **مَنْقِی** [ع.ص. نفی اولونمش، مملکتندن سورولمش، سورکون مثبت مقایلی. * منقیآ: نفی صورتیه، سورولرک. ۶. **مَنْقَا** [ع.ص. ویا منقی تطهیر اولونمش، تمیزلش، صاف، لکسز. ۷. **مَنْقَاد** [ع.ص. انقیاد و اطاعت ایدن، رام اولان، مطیع. ۸. **مَنْقَاد** [ع.ص. قوش غاغاسی. چ. مناقید. ۹. **مَنْقَار** [ع.ص. قوش غاغاسی. * منقاری: قوش غاغاسی شکلنده. چ. مناقیر. ۱۰. **مَنْقِیَض** [ع.ص. طویلانش، بوزولمش، صیقشمش. صیقمتیلی، مکدر. انقباضه اوغرامش، پکلی اولان. ۱۱. **مَنْقَب** [ع.ص. (بریاره) دیکه مخصوص آلت، بیستوری. ۱۲. **مَنْقَبَه** [ع.ص. مزیت، فضیلت، سحیه، خصلت. چ. مناقب. ۱۳. **مَنْقَح** [ع.ص. سورولمش، تمیزلش. مکمل صورته تالیف و ترکیب ایدلش (شعر، افاده). تکرار کوزدن کچیرلش، اهتمامه تصحیح ایدلش (کتاب). غل. آزالدیش: منقح معاش. ۱۴. **مَنْقَرَض** [ع.ص. بیتوب توکنمش، عو اولمش، کوکی دورومش، ایچلرندن کیمسه قالدیش (عالمه، خاندن). ۱۵. **مَنْقَسِم** [ع.ص. انقسام ایدن، آبریلان، بولون، تقسیم اولونان. ۱۶. **مَنْقَش** [ع.ص. نقشلی، رسمی، سوسلو.

مُنْقَضٍ [ع.ص. تمام اولان ، بیتن ،
توکمن ، نهایت بولان :
مدت منقضیه .

مُنْقَطِع [ع.ص. نقطه‌ای ، نقطه‌لایعش .

مُنْقَطِع [ع.ص. کسبلن ، قویان ، آرقه‌سی
کسبلن ، توکمن ، قالمایان ،

بیتن . قورویان (منبع ، قویو وسائره) .
غیر - : آردی آرامی کسبلن ، دوامی .

مِنَقِع [ع.ص. بعضی علاج‌ری خاصلامق
ایچون قوللانیلان قاب جم. منافع .

مُنْقَلَب [ع.ص. انقلاب ایدن ، دوتن .
ده‌دوریلن . باشده شکله کیون .

مُنْقَلَه [ع.ص. نصف دایره شکنده دوجلی
نیمه آت .

مُنْکِیر [ع.ص. قیریلان . حج . قیزغین .
داوغین ، کوجیش .

مُنْکِیف [ع.ص. ترک اوضایه شمس
آراسنه کیرمبله کوردوکمز

اولان (کونش) . ب : منخف .

مُنْکِیف [ع.ص. آجینه ، میدانه چیقان ،
کوردون . آجیلان .

مُنْکِشه [ع.ص. مورد یا برافلی کوزل توقولو
کوردوک ظرف هار چجکی .

مُنْکِنه [ع.ص. میلقشدیراجق ویا تضییق
ایده جله آلت .

مُنْکُوب [ع.ص. فلاکسه اوغرامش ،
خاله‌قربان اولمش ، طالعمنز ،

دوشکون ! اعتباردن ، کوردون دوشگون .

عبرسم [ع.ص. تنويم ایدن ، منیم، اویودان] مُنیب [ع.ص. = إلى الله : نادم اولهرق
 ورنه منور. الیه دونن. دار، شیء،

مَوَادَّ [ع. س. ج. ماده لر . ب : ماده .

مَوَارِد [ع. س. ج. مورد لر . ب : مورد .

مُوارَدَه [ع. س. کله . بر بردن خبری
اوله نین، انحالده ایتمک نین
ایکی شاعره عینی بیقی سولش اولمزی . ج.
مواردات : بر عملکدن کلن اشخاص و اشیا.
مَوَارِث [ع. س. ج. میراث لر ، وراثتله
نه یکن املاک و اموال .

مُوازاة [ع. س. خط لک و سطح لک تام
قارشى قارشى اولمزی .

مُوازَن [ع. س. وزنج مساوی ، معادل ،
موزن لی .

مَوَاضِع [ع. س. ج. موضعلر ، محلر ،
بر لر : مواضع منجکمه .

مُواَضَعَه [ع. س. ج. بورجلی دکل ایکن بر
مقصد تختده کندنی بورجلی
کوسترمک ، بر مالی صانغامشکن صانغش
کوردنمک کجی صانغته معامله . - سندی :
بویله بر مقصدله یالادن تنقییم ادهلن سنده .
مواضعه : مواضعه طریقهله ، صورتیله .

مَوَاطِن [ع. س. ج. موطنلر ، اقامتگاهلر ،
مکنلر . ب : موطن .

مُواظِب [ع. س. ایشنه دوامله جالبشان ،
دانما ایشیله اوغراشان ،

ثبات و دوام لر ، تاب . -

مُواظَفَة [ع. س. ج. مواظفلر ، مواظفانه
مواظفانه ، مواظفانه

مَوَاتِف [ع. ص. ج. قیلدن اور. ایشیشلار صانان ویانان] ، مویتاب .

مَوَاتِف [ع. ص. بریله هنا-بات دوستانه ده بولونان] ، الفت ایدن .

مَوْتَمَن [ع. ص. امنیتلی ، کندیسنه امنیت اولونایان] ، معتمد .

موتور [ی. ص. بئزین الکتریق وسائره ایلله چالیشارق هر هانکی بر شیئی حرکت ایتدیرن ماشین : اوتوموبیلک موتور . = بوت : بر موتوره حرکت ایدن بویوجک صندل .

موتوسیقله [ی. ص. پتول ، اسپرتو ویالکتریکله ایشلن بدسیقله .

مَوْتَا [ع. ص. ایلک جه-ارده کوکسی قیزاران برنوع قارا قوش ، بقره قوشی .

موتیف [ی. ص. کوچوک صراح ویایی شکلده آؤرولی دانته لاجنسی .

مَوْتَر [ع. ص. تاثیر ایدن ، بر اثر براقان ، ایشله : مؤثر بر دوا . طوق .

ناقلی ، یاقچی ، شدتلی : مؤثر بر صوئوق .
انسانک قبلنه ، روحنه ایشله : مؤثر بر سوز . بالخاصه حزن ، صرحت کبی خسیاق تحریک ایدن : مؤثر بر سس ، مؤثر بر مرثیه . عامل ، فاعل ، صانع : مؤثر بر مؤثره انتقال .

مَوْتِق [ع. ص. وبا میثاق . سوزلشمه ، عهد ویجان ، آندلاشمه . ج .

موتق ، موایق .

مَوْتَوَق [ع. ص. اینانلیق ، اعتماد و امنیت ایدیلیر ، آمین : صاعلام ،

دوغرو ، صحیح : موتوق بر خبر . *
موتوفا : اعتماد و امنیت ایدیله بیله جک بر طرزده ، موتوق اولهوق . * موتوقیت : درغولوق ، صاعلاملق ، صحت .

مَوَج [ع. ص. دالغه ، هوا و صوالفله سی . زن : دالغلی . ج . امواج .

[ع. ص. ایجاب ایدن ، سبب اولان : ایجاب . ج .

مَوَالِد [ع. ص. ج. مولدر ، دوغولان زمان اومکانلر . ب : مولد .

مَوَالَفَت [ع. ص. الفت ، دوستلق ، محبت ، لایالیک ، مودت ، و داد : مؤانست ، ائتلاف .

مَوَالِی [ع. ص. ج. مولالر . ب : مولا .

مَوَالِید [ع. ص. ج. مولدر ، میلدر . ثلثه : معدنیات ، نباتات و حیواناتدن عبارت اجسام طبیعی و جو . جسدلردن بحث ایدن علم .

مَوَانِسَت [ع. ص. بریله صمیمی مناسبت پیدا ایتمه ، الفت ، انیسیت ، محبت ، و داد ، مودت ، موالفت . وحشی کیتمه ، آلیشمه .

مَوَانِیع [ع. ص. ج. مانعلر . ب : مانع .

مَوَاهِب [ع. ص. ج. موهبلر . ب : موهبه .

مَوَائِد [ع. ص. ج. مائدهلر . ب : مائده .

مَوْبِد [ع. ص. ج. مجوسیلرک بویوک عالمی ، پیشوامی . حکیم ، فیلسوف . ب تک فتیحه جأزرد . ج . موبدان .

مَوْبَد [ع. ص. صوکی اولمایان ، صوکسز ، ابدی ، دائم ، خالد ، مخلد . بر

انسانک عمرینک صوکنه قدر سورده جک اولان : مؤبد قلعهبند ، مؤبد کررک . * مؤبدآ : مؤبد ارلهوق ، ایلاید ، ابدآ ، مخلدآ ، علی الدوام ، دائما .

مَوْت [ع. ص. ارغور ، میمنت ، سعادت ، سعد . * موتلو : اوغورلو ،

بختیار ، مسعود . * نه موتلو سزه ! : سزک ایچون نه سعادت : سز نه بختیار سکز !

مَوْت [ع. ص. اولوم ، وفات ، مرگ . آییض : طبیعی اولوم . =

آحر : قیلجه اولوم . = آسود : بوغو . لارق اولوم . * مرقی : اولومه منسوب .

[ع. ص. ج. ویا موتی . اولولر تورکجه

مَوْجَب [ع.ص. تأکید، تصدیق،
تحقیق، ایمان، تر. ایمان
ایدن شی، نتیجه، مقتضا. * موجبنجه:
شویارلان شیشله کورد حرکت ایدمک
معناته اولان یارشارتدیکه بویوکلر طرفدن
رسی بر کاغذ مندرجان تصویب اوسته
یازیلیر: بزم کاغذ موجبه کیتدی،
موجبدن چیلدی.]

مَوْجِد [ع.ص. ایجاد و اختراع ایدن،
یکی برشی چیقان.]

مَوْجِر [ع.ص. کرایه ورن، کرایان،
ایجار ایدن.]

مَوْجِر [ع.ص. قیصه، مختصر، مجمل،
جامع، وجیز: موجز برافاده.]

مَوْجِع [ع.ص. آجیدان، وجع و الم
اورن، الم، وجیع، مؤلم، عزن]

مَوْجَل [ع.ص. مستبیده آدا اولوغ
اوزره مؤلتی. پشین اولمایان.]

مهر-: آیریلق وقوعنده زوجیه ویرلک
اوزره نکاحده قرارلاشدیریلن مبلغ.
مقابلی: معجل.]

مَوْجُود [ع.ص. وار اولان. بولونان؛
حاضر اولان. - بر جماعتی]

تشکیل ایدن افرادک مقداری: مکتبک
موجودی یدی یوزدر. * ج. موجودات:
بوتون وار اولان شیشلر. * مفخر مو-
جودات: پیغمبرضر.]

مَوْجُور [ع.ص. یانمش دمیر چروقی، دمیر
بوقی. معدن کومورینک یانمش]

قدن صوکره قالدن سو بوتیمی. هر
شیشک بوجوری.]

مَوْجَه [ع.ص. هرکسک توجه ایتدیکی،
حرمت و اعتباره لایق کوردیکی،

مقبول و معتبر.]

مَوْچو [ع.ص. کوچوک کیمچی چوجق؛
میخانهچی چراغی.]

مَوْحِد [ع.ص. بره ایندیرلش، توحید
ایدلش: دیون موحد. کناه،
تک و آنسز قلنمش: بر و تک نظریله
بانلش. بر نقطه قونمش (حرف).]

مَوْحِد [ع.ص. تک براللهه ایشانان، اهل
توحید. ج. موحدين.]

مَوْحِش [ع.ص.غ. توحیش ایدن، آلیقلا-
شدیران. اورکودن.]

مَوْحِش [ع.ص.غ. خالی، تهسا، غیبر
مزروع و مسکون قالدن. ماوس]

و مکدر ایدن، کلال و یرن، جان صیلان.
تر. قودقونج.]

مَوْخانات [ع.ص. قورقانی، جبین، رذیل،
نقیبه، قالدان، غنث.]

مَوْخَر [ع.ص. تأخیر ایدلش، کیری-
براملش، کجیکمش، صوکره. *]

مؤخرأ: صوکره دن، صوکره زما لرده، پاینده.
[ع.ص. ویا مؤدی. معنی، مفرم،

مؤدأ [ع.ص. مال، فحوا، منطوق.]

مَوْدَب [ع.ص. تأدیب ایدن، تربیه
ایدن، ادب اوکره تن.]

مَوْدَب [ع.ص. علم و ادب اوکرتمش،
تربیه لی، ادب.]

مَوْدَت [ع.ص. سوکی، محبت، حب،
ود، علاقه.]

مَوْدُوع [ع.ص. تودیع اولونمش، احواله،
امالت ایدلش: وظائف مودوعه.]

مودولاسیون [ی.ص. سسک مختلف
ای. -] پرده لر اوزر نده کی

تبدیل و تغیری: به تودون بلیک تونمانشک
بوتون مودولاسیونی نوطیه المشور.]

موده [ی.ص. ویا مودا. ذوق و هوس
یایم کیمچی بر عادت: شیمدی]

ییقیلری تراش ایتسک مودادر. یکی طرز،
یکی حجم. * آلامود: زمانک ذوقنه کورده،

مودایه اویغون: آلامود بر ماسج.
[ی.ص. اورتک، نمونه، مشق.]

مودل [ی.ص. یویوک مقیاسده پایله جق بر
شیشک کوچوک قطعه ده برهینی. حرکات و

مزاجی نمونه عد ایدلک لایق اولان کیمسه.
[ع.ص. موجب، سبب، باعث:]

مَوْدَى [مؤدی، نزع.]

مَوْذِن [ع.ص. آذان اوقریان.]

يېڭىشېر فئار ، لارىسا . * موروى : مو-
رەلى ، يونانىستان اھالىسىندىن .

مورىنە [ى.س. بوى بر بوچوق مترە
— مورينە بالينى شىمال دىكىلرندە وبالخاصە
ايزلاندا ايله ترنور آواسىندە بولنور .
مايسدىن لىغىتاراً صيد ايدىلير . آتى تازە
ويا طوزلو يىنىر . قرەچىرىدىن بالىق ياغى
دېدىكىمىز شۇ چىقىرىلير . سەنەدە ۹۱۵
مىليون يومورطە يومورطاران .

موز [ى.س. صىجاق مىلىكلردە يىتىشەن
موزلاروزىچە چىكىرىمىز يىشىل ويا
صارى قابۇلى يوشاق بر مىوہ .

موزائىق [ى.س. مختلف رىڭدە كوچوك
پارچىلەردىن تىركىپ ايدىن و ھىت عومىيە .
سى بر نوع رىسەدىن ھىت اولان اتر .

موزىب [ى.س. اكلنىك اچىون اذىت ايدە .
موزىب رىك طاقىلان . * موزىبلك :
موزىب اولانك ھالى ، غىزىلك .

موزىع [ى.س. توزىع ايدىن ، داغىدان ؛
توزىع مەكتەپلەرنى صاحىليرىنە
توزىع وئىلىم ايدىن ؛ سواقىدە غىزەتاتان .
موزون [ى.س. ترازيدە طارلىش ، دىك ،
اويدورلىش ، وزلى ؛ غىرىچە لىسم كىشى
وزى ئىلاىلردە قەلدر . يىچىملى ، كوزەل ،
دوزكون : قامت موزون . بن شاعىرم او
قامت موزونى طوغرىسى ، سوم دىسە .
مدە بىلكە يالان سويلرم سكا . ندىم .

موزە [ى.س. قاس . چىزمە .

موزە [ى.س. آمار عىتىقە ، علمىيە وىستە
موزە [ى.س. ھىكەت وئىلىم ايدىليرىكى
موزىقە [ى.س. نەقىسلە چالىنىر تىكە
موزىقە [ى.س. ئالترە غىناط ، داوول و سارە
دىن مىركىپ چالىنى طاقى : عىسكىر موزىقەسى .
بو طاقىلە چالىنان ھوا .

موزىك [ى.س. بىر ياشىدە اولىك ويا دىشى
دانا .

مۆزى [ى.س. مضر ، ضرر و یرن ،
اذىت ايدىن ، ايجىدىن .

مۆز [ى.س. قارىغچە ، ئىل . * مورانە :
عاجزانە ، ناچىزانە . — جە :
قارىغچە .

مور [ى.س. مەشكە رىكەندە . س . مەشكە
مور رىكى . * مورامق : مور رىكە
كىرىمك ، جلد برەلىمك . مە . مورامق .
— لىق : مور رىكى ، مور رىكەندە اولە .
* مورامق ، — مى : مور رىكەندە چالان .

موراتورىوم [ى.س. بر بورجولوى ويا
پانقە تادىنى تاخىر
ويا تەلىق ھىقى و یرن امر ويا قانۇن .

موراس [ى.س. بر غىزە ھىقىفە سىك
سوك صىقىمىدىن اول چىقا .
دىلان پرواسى .

مورث [ى.س. مىراث ايدىن ، (برىفالىق ،
بر زىمت) و یرن ، بويلە بر
شىئە سىب اولان . مىراث برىقان .

مورخ [ى.س. تارىخ يازان .

مورخ [ى.س. تارىخى : اكانون ئاى ۱۹۲۷
تارىخىلە مورخ بر مەكتەپ .

مورد [ى.س. واصل ارلىقنى ، وارلىقنى
بر . مقابلى مىخرىج . ج . واردا .
— سىياھە باقار مور رىكە
موردوم [ى.س. كوچوك بر اركى : — اركى .

مورفین [ى.س. آفوندىن لىستىھال
ايدىلن چوق قوتلى بر زىھىر
اوجاننى تىسكىن اچىون تىحت الجلد شىرىنغە
ايدىلير . * مورفینومان : مورفین قوللانمى
لىغىتاتىدە اولان .

موروث [ى.س. مىراث قالمش : مال
موروث . اويىندىن كىچىمىش :
مىراض موروث .

مورود [ى.س. كىلىش ، رورود ايتىش ،
واصل اولمش . * مورودات :
كىلىش ارلان شىئىلر .

موره [ى.س. يونان ، يونان شىبە جىزىرە .
سنىك جىنۇب قىسمى . — يىكىشىرە :

مؤژە قاز. غم، بلا، مصیبت.

مؤژریق ی. ديس کوبلوسی.

مؤسترە [ی. اورولک، نمونه. بر دکان جامگانده تشبیر ایدیلن اشیا.

مؤسس [ی. تأسیس ایدن، کل آنان، و جوده کتیرن.

مؤسس [ی. تأسیس اولونمش، و جوده کتیرلش.

مؤسسە [ی. تأسیس اولونمش، و رولش بنا، دائره، هرما.

لکی بره قسدهک نامینی ایچون چالیشان بر شرکت ویا جماعتک بولوندیینی بنا ویا او

ایشک هیئت عمومیه سی. ج. مؤسسات. مؤسس [ی. توسیع ایدن، کنیشله.

مؤسس [ی. توسیع. مؤ. موسسه.

مؤسیف [ی. کسور، یرن، عوز، حزن آور؛ احوال مؤففه.

مؤسقوف [ی. روسیه اهایمندن، روسجه، روسلرک طرز ویا لائنده.

مؤسقه ب. ب. لسخه.

مؤسلین [ی. سیرک طوقونکشیرو. مشاق، خفیف وشفاق قاش.

— دوله: دوز ویا رنکلی چیچکلی ایجه یوکلوسی. — دو سوا: تول چنلندن ایجه اییکلیسی.

مؤسیم [ی. سنهک تقریباً یکدهکرنه مایوی اولان دوت قسمندن

بهری یاز موسی. هوانک بعضی حالرتک حکمران اولدیینی زمان: یاغور موسی.

چفت سورولن ویا حصاد ایدیلن الخ. زمان: قتم موسی، کیراز موسی. بر شیشک پالماسی ممتاد اولان وقت: آو موسی، حج موسی.

— موسلک: ایلک و صوک بهارلره مخصوص: موسلک بر قوستوم ایسترم. — نابوموم: موسمیز، وقتیز، صره سز، مناسبتیز. ج. مواسم.

مؤسوس [ی. وسوسه لی، وهم دوز. ار تشویه طوولش، سرقلی.

مؤسوم [ی. قیزغین دمیرله اشارت اورولش، کی ایدلش، دغلا

نمش، تمغالی، نشالی، علامتی، اشارتی. مؤسوی [ی. یهودی، حضرت

موسی که دین وشریعته تأییم. مؤسیقار [ی. روزگار آیدیکه ناغا

چیلدیینی قصور ایدیل موهوم روش. بر صره به دیزلش دودرکدن عبارت چانی.

مؤسیقی [ی. سلسلی قولاغ، خوش صناعتی. بوسناعتک نظریه سی. — موسیقی

صناعتک منسوب و تعلق.

مؤسیقو [ی. آلفدی، بک مقامنده فرلکله ویریلی عنواندر.

مؤش [ی. قازه، صیجان. ی. — نولرله یولجی طاشیان کوچوک

واپور؛ کشف خدمتی کورن و آمیراک امرلری کورتورن دونانایه منسوب کوچوک

کی، فولتر تور بیور. مؤشابق [ی. نفس و آغ شکلنده،

مؤشامبه ب. ب. شمع.

مؤشته [ی. بومروق، دیکچی و سار — افکله قوللاندقلمه دنی طوب.

مؤش [ی. مزین، تربین اولونمش، — سوسلنمش. شرح یدلش

(متن). — موشحه: چله قایله (شعر)؛ ج. موشحات.

مؤشر [ی. مراقتوزلرله چیقیرجه جیلرک قوللاندیینی اکری دستره.

مؤشکاف [ی. مدقق، قبلی یارارجه. — سنه ایجه دن ایجه تدقیقات

ایجرا ایدن. — موشکافانه: مدقانه. موشموله [ی. معرفت مبوه، دولکی،

پیش بییق. ج. بوروشون نیشدن کنایه اولور: موشموله صورتل.

مَوْصَافَه [۱. قیسه ابله پیشین سبزه ، برعکس و یا یا علیجان .

مَوْصَافِرَا [۲. ایچنه یتاق وسارّه قو- نان بوووک دولاب، یوک .

مَوْصِل [۳. بر شیشک دیگر بر شیشه قاوشدینی محل . برابیک دیگر ای. باغلاندینی یر .

مَوْصِل [۴. اتصال ایدن ، محله ایریشدیرن ، اولاشدیران .

مَوْصِلُق [۵. صویک ایستلیدیکی زمان آقیدماسنه یارایان آلت .

مَوْصُوف [۶. متصف ، بر صفتی حائز اولان . بر صفتله توصیف ایدیلن (اسم) .

مَوْصُول [۷. وصل اولونمش ، ملحق ، برلشمش ، قاروشمش ، منضم .

مَوْصِی [۸. وصیت ایدن .

مَوْصِی [۹. به : براقلمش ، وصیتله توصیه ایدلمش . - له : کندیسنه برشی . وصیت اولونان کیسه . - الیه : وصیتله یلیدیرلن وکیل .

مَوْضَح [۱۰. ایضاح و تصریح ایدلمش ، آیی آ کلاشیلیر برحاله کتیرلش ، پک آچیق اولهرق إفاده و بیان ایدلمش ، مبین ، بجلی ، مصرح . * موضحاً : آیی آ کلاشیلیر بر صورتده ، پک آچیق اولهرق .

مَوْضِع [۱۱. محل ، مکان ، یر ، جای . حربیده عسکرک إشغال ایتدیکی یر ، موقع . * موضعی : یالکیز بربره عاید و مخصوص اولان ، عمومی اولمان ، محلی ، مکانی . ج. مواضع .

مَوْضُوع [۱۲. وضع اولونمش ، قونمش ، یرلشدیرلش ، نهاده . صندوقه موضوع انسیا . ترتیب و تنظیم ایدلمش ، تقرر و تأسیس ایتمش ، مرسوم ، مسنون : قوانین ، موضوعه . دوزمه ، اسرار و ده ،

ایتدیکی شی ، مقصود : مکمله موضوعی . بر علمک ، برکتابک ، بر نطقک الخ . اساسی تشکیل ایدن شی ، خصوص ، ماده . منطقه محمول ، مسند الیه . - بحث : بحث ایدیلن ، بحثه اساس اولان ماده . - بحث اولوق : حقننده کوروشولمک : او مسئله موضوع بحث اولمادی . ج. مواضع ، موضوعات . * موضوعات : بر قابک ایچنده بولونان شیئر ؛ بر شیشک اساسی تشکیل ایدن واد و خصوصات ، مپاتی : موضوعات العلوم .

مَوْطِن [۱۳. اوطورولان یر ، مسکن ، اموی ، مقر ، مستقر ، منزل ، اقامتگاه ، بیت ، دار . انسانک دوغدینی یر ، مسقط رأس ، وطن ، منشأ ، مولد . ج. مواطن .

مَوْطِف [۱۴. توظیف ایدلمش ، کندیسنه بروظیفه ویرلش ، بر خدمتله مکلف ، وظیفه دار . معاشی .

مَوْعِد [۱۵. بر وعدک ایفا ایدلیدیکی زمان و یا مکان . - تلاقی : بولوشولوق ایچون تعیین اولونان محل ، ب : رانده وو . ج. مواعد .

مَوْعِظَه [۱۶. ایلک سوق و تشویق ایچون دینی نصیحت ، اوکوت ، پند ، إرشاد ، وعظ . ج. مواعظ .

مَوْعُود [۱۷. وعد اولونمش ، سوز موعود . - وعد اولونمش شی . ج. مواعید .

مَوْق [۱۸. من طرف الله یاردیم موافق بر نتیجه آله ایتمش ، ایشی راست کیتمش . * موفقیات : توفیقات ربانییه . مظهریت ، نائلیت ، ایشی آرزویه کوره بیتیره ؛ ج. موفقیات .

مَوْفُور [۱۹. چوغاش ، بوللاشمش ، آرمش ، حق ، کثیه ، بول .

مَوْفُور [۲۰. زمان و مکان

مَوْت [هـ.ـ. ویا مبعك ضی همزه تك سكوتیه: ؤلت ویا مبعك ضیله: موت . یینه جك شینلر ، اسباب هیش .

مَوْهَبه [هـ.ـ. ویرکی ، إحسان ، عطیه: مومبه سبائیة . ج. . واهب .

مَوْهَوْب [هـ.ـ. ورلش ، باغشلاش ، إحسان اولمش : مال موهوب .

مَوْهَوْم [هـ.ـ. وهم اولومش ، اصلی یوقنك ذهنده قورولمش . عجل ، متعجل ، متصور ، مظنون . هـ موهومات : وهم وخیال میلندن اولان شینلر .

مَوِی قـاـ قبل ، صاچ . ب : مو .

مَوِیْتَاب قـاـ . ویا مویات . ب : مویات .

مَوِیْد [هـ.ـ. تأید ایدلش ، مناسات اولرلش ، صاغلاملاشدیرلش ، مشدد ، مؤكد . یارديم كورمش ، معنولت ایدلش ، قرتشدیرلش .

مَوِیْد [هـ.ـ. تأید ، تأكید و تقویه ایدن ، صاغلاملاشدیران ، مؤكد ، مثبت ، محكم . یارديم ایدن ، قوتك یرن .

مَوِیْلُو [هـ.ـ. طوبك ایکی طرفنده بولونان قونداق اوستنده حرکت حدمت ایدر ، طوبقولي . - یاغی : طوبقولبك قونداق اوستنده کی چوۋ ر و بوارلان یاغی .

مَوِیْه [قـاـ . سوزشه آغلامه . - كر : سوزشه آغلامان .

مَوِیْینه [قـاـ . ویا وین . قیلدن یالیش .

مَوِیْه [هـ.ـ. كوردك . - درز : كوردکی . قـاـ . ما ، آی . بوشكلی اكثریا مَه [نظمده قوللا ییر .

مَوِیْه [قـاـ . اولو ، بوبوك ، ایری . كه مَه [وـ : كوچوك بوبوك .

مَهَابَت [هـ.ـ. حرمتله قاربشیق قورقو ، حشمت ، احتشام ، هییت ، احترام .

مَهَابِل [هـ.ـ. ج. مهبلر . ب : مهبل .

مَهَاجَاة [هـ.ـ. بر بری علینده مجبور یازمه .

زرنده دنیا غروری حس اولونان ، دیوی ، دنیاوی ، دهری ، طالی .

مَوْنِس [هـ.ـ. الفت و انسیت ایدن ، انیس ، لطیف ، حلیم ، كوزل خویلو ، قای صیجاق ، طالی . آلیشیق ، لاسندن قاپجاز .

مونسه نیور [یـ.ـ. پرسلره ، باباسلره ویریلن عنواندر . بعض ضربتی اشخصه

مونشر [یـ.ـ. عزیزم معنانه فراسزجه برکله در .

مونولان یـ.ـ. بر سطحی طیاره .

مونوپول [یـ.ـ. بر شخصك بر شرکتك و قییمز صائق ایچون حائر اولدییی امتیاز ، انحصار .

مونوتون [یـ.ـ. همان داغما عبی تونده دیکشمن . ویا آهنكده اولان . عكسك

مونوتیب [یـ.ـ. مطبعه حروفاتی آیری آیری دوکدرک یازی ترتیب ایدن ماکینه .

مونوغرام [یـ.ـ. بر اسمك بللی باشلی حرفلارندن ترتیب ایدلش شكل .

مونوتل [یـ.ـ. بر تك جامدن عبارت كوزلك .

مونولوغ [یـ.ـ. برینك طوبلو بر برده سولدیکی كولونج كوچوك بر بارچه .

مونیرمه [یـ.ـ. بوتون موجودات رتك عنصر ویا جوهر ك نظاهرات ویا اشكالندن عبارتدر دییه لرك مذهبی .

مُوْواره [یـ.ـ. كزی كبی خارلی و منوبشلی قاش .

مَوَّوْل [هـ.ـ. تأویل اولومش ، ظاهری معناستندن باشقه بر معنا ایله تفسیر ایدلش : مؤول بر قاده .

مَوَّوْل [هـ.ـ. تأویل و تفسیر ایدن ، باشقه بر معنا ویرن .

مه تافيزيك [ی. س. (علوم طبیعیہ دن صوکرہ کان معنا نزد). علم مابعد طبیعیہ ، علم ماوراء الطبیعہ ، علم نظری ، الہیات و معقولات علمی . فہم وادرا کی زور اولان شیء ، مجرد ، مجردات : ہوئردہ چوق مه تافيزيك وارد . مہرمانکی بر علمک تملکی تشکیل ایدن اساسات : تراثیہ و نظریہ ، عومی و مجرد نظریہ .
 مهتمدی [ع. ص. ابتدا ایدن ، حق یولنہ کیرن، مسلمان اولان .
 مهتر [ف. ص. پک اولو ، دہا بویوک ، اعظم ، آسیر .
 مهتر [س. اسکیدن باب عالی چارشی ویا قواصی ؛ نشان ویا رتبہ آلا نلرک اولرینہ مژدہ کتیرن . وقتیلہ وزیر قیوسندہ نوبت چالان چالقی طاقی ، — خانہ : وزیر قیوسندہ کی چافینک محل مخصوص ؛ بو چالقی طاقی ؛ حبس خانہ عمومی بناسی .
 مهتلک [ع. ص. طفیلی ، بارازیت .
 مهجور [ع. ص. منافی کلمش ، ترک اولونمش ، متروک : وطن مهجور . تو : محروم ؛ مهجور : لثفات . غیر مستعمل : لفظ مهجور . * مهجوریت : متروکیت ؛ محرومیت ، آیریلکی .
 مهچہ [ق. س. منارہ تپہ سندہ ویا سنجاق اذکنکی اوجندہ کی آی .
 مهده [ع. ص. بشیک ، کھوارہ . ج. مہود .
 مه دوق [ی. س. ہونامدہ کی شہردہ چیقان مشہور شراب ،
 مهدم [ع. ص. یقلش ، ہدم اولونمش : ہنزی مہدم .
 مهلمی [ع. ص. دوغریول طوتان ، ہدایت مظهر اولان . س. قیامتہ یاقین چہ حاجتی سولہ بن آدم .
 مه دیوم [ی. س. لاپریترہ کورہ اولو . لرلہ دیریلر آواسندہ واسطہ بخارہ اولان انسان .
 مهذب [ع. ص. عقیف ، قصورسز . آی تریہ کورمش ، آی یتیمش .

مهاجر [ع. س. ہجرت ایدن ، یرلشمک ارژدہ بر مملکتدن دیکرینہ کوچ ایدن . پیغمبر منلہ برلکدہ مکدن مدینہ قاجان . ج. مهاجرین .
 مهاجرت [ع. س. یرلشمک اوزدہ بر ایتہ ، مملکتدن اوزافلاشمہ .
 مهاجمہ [ع. ص. هجوم ایتہ ، اوزرینہ ۴ تیلہ ، صالدریمہ .
 مہاد [ع. س. دوشک ، یشاق ، یساق ، فراش . ج. امہدہ .
 مہاذنہ [ع. ص. باریشمہ ، صلیح ، متارکہ .
 مہار [ق. س. دودہ بورنہ کچیریلن حلقہ شکلندہ آغاچ .
 مہارت [ع. س. (برعلمدہ ، برصناعتدہ) اوستہ لی ، یجریکلک ، حذاقت . * مہارتلی : اوستہ ، یجریکلکی ، ماہر ، حاذق ؛ اوستہ لقلی ، ہنرلی ، معرفتلی .
 مہاری [ع. س. ج. مہریلر ، ہجین دودہ . لری . ب : مہری .
 مہالک [ع. س. ج. مہلکلر . ب : مہلک .
 مہام [ع. س. ج. مہم اولان خصوصات ، اہم تلی شیکر : مہام دولت .
 مہایا [ع. م. ویا مہایات . بر شیشی اویوشہ ، برشی ؛ ایچون بریلہ آکلاشمہ .
 مہاودت [ع. ص. میل طبیعی ، سببیز محبت ، سہ نپاتی .
 مہسط [ع. س. اینیلن یر . ج. مہابط .
 مہیل [ع. س. دحم بولی کہ اوزککک آلتی اوراپہ کیرر . ج. مہابل .
 مہبوت [ع. ص. قورقودن سینمش . مد ہش بر شانقینلغہ اوغرامش .
 مہپارہ [ف. ص. ویا ماہپارہ . آی پارچہ سی ، کوزلرہ ویرلن اسم ، پک کوزل .
 مہتاب [ق. س. ویا مہتاب . آی ایدینلنی . * مہتابیہ : مہتابدہ اوطور مفاہ خصوص قریہ .

مهر [هـ.هـ. لکاح عقدنده تقرر ایدن
مهر [لکاح بدلی، کابین. — معجل :
آغراق نامیه قابینه پشین ویریلن شی.
— مؤجل : طلاقده وپارقانده قابینه ویریلن
معین بار. زبانزدی میجک کسرله در.

مهر [هـ.هـ. کولش، آفتاب، شمس،
مهر [خورشید. سوکی، محبت.

مهر [هـ.هـ. اوزرت یازی قازیلش ماش
مهر [ویا معدن که ایماننده امضا یرینه
کاغدرله و سارویه باصیلیر، خانم. هانک
سکونی ده جائزدر. — بند : مهرلش،
مهرله قانمش. — دار : بویوک بردارده
اوراق رسمی مهرله مهرلین مأمور. —
ملك : مهر باصق ! مت مهرلک.

مهر [هـ.هـ. سانسریت لساننده
مهر [هـ.هـ. ملك اعظم معنائه برکله
اولوب بویوک بوتون هند برلسلرینه
ویریلن عنواندر.

مهربان [هـ.هـ. دوست، سون، محب،
مهربان [شفقتی، مرحمتی. — مهربانی :
دوستلی، شفقت، مرحمت.

مهر [هـ.هـ. ویا مامور. یوزی آی کی.
مهر [هـ.هـ. بارلاق و کوزل، آی یوزلو.

مهر [هـ.هـ. طوب، بودورالاق شی،
مهر [جام بویجوق ! کاغده، دری به
جلا ویرمکده قولانیلان بلور طوب ویا
دکیز بویجکی قبوغی. — لی : جلانمش، جلالی.

مهر [هـ.هـ. جزیره العربک جنوبنده
مهر [واقع مهره قطعه سندن چیقان
هین دوه لرینه ویریلن صفتدر.

مهزول [هـ.هـ. لاغر، ضعیف.

مهل [هـ.هـ. ویا مهلت. برشیشک اجرامی
مهل [ایچون بخش ایدیلن فضلہ مدت،
زمان : بکا دها اوج آی مهل ویردی.
هانک سکونی ده جائزدر.

مهلت [هـ.هـ. یوقاری کله ایله عیبی
مهلت [معناده در. ب : مهل.

مهلقا [هـ.هـ. آی چهره لی، یوزی آی
مهلقا [کبی کوزل، جاذبه دار.

مهلك [هـ.هـ. هلاك ایدن، تهلکی،
مهلك [عاطره لی، آورو قونج، بخوف :
مهلك برخستلق. عربی ده معنای باشه در.

مهلكه [هـ.هـ. عطاره لی، تهلکی بیه
مهلكه [لام حرکتلرک اوچبله ده اوقونا.
یلیر. ج. مهلك.

مه لودی [ی.هـ. قولانجه خوش کلن
مه لودی [لطیف بر سلسله اصوات،
حسن الاصوات، لحن، لقم، لقمه.

مه لیسا [ی.هـ. کوزل قوفولو بر اوت.
مه لیسا [ب : ملیسا.

مه لینیّت [ی.هـ. کیمیا کر تورپن طر.
مه لینیّت [فندن کشف اولونمش چوق
قوللی برماده انفلاقیه.

مه [هـ.هـ. اهمیت، ذوق، اشتغال ایدن،
مه [نتیجه اعتبارله بویوک، عظیم !
آغیر، غائیلی ! تهلکی : مهم بر ماله.
نفوذ و اعتبار ساحی : مهم بر آدم.

مه [هـ.هـ. امکان : ممکن اولدینی
مه [قدر، ممکن مرتبه

مه [هـ.هـ. لوازمات حریبه، آرزاق
مه [هـ.هـ. و جیغانه کبی میثلر. فده.

مه [هـ.هـ. مسافر، ضیف. — پرورده
مه [مسافر، رعایت و اكرام ایدن.

مه [پرورانه : مهمانپورده یا قیسان طرزه
مه [پروری : مهمانپورلک، مسافره
اكرام و حسن قبول. — دار : مسافر

مه [قبول ایدن ! بر مسافر معیتده ویریلن
مأمور. — داری : مهمانداولی. — مرای :

مه [مسافر خانه. — مهمانلق : مسافرك.
مه [نواز : مسافره رعایت و اكرام ایدن.

مه [نوازی : مهمانوازلق.

مهمل [هـ.هـ. براغلمش، رك اولونمش
مهمل [متروك، باقلامش، اعتنا او.

مهمل [لونخامش : مهمل بر بنا. نقطه مز (حرف).
غیر مستعمل ! معنای مز، ماچه : لفظ

مهمل [هـ.هـ. مهملات : بر معنایه دلالت
ایتمه بن کلملر.

مهمل [هـ.هـ. اجمال ایدن، بالاییان،
مهمل [اعتنا ایتمه بن، اهمیت و برمه بن.

مِئات [ع. ص. ج. یوزلر، مثملر. ب : مئه.
[ع. ص. ج. میدالر، آچیق محللر :
مِیادین [ب : میدان .

مِیاسنا [ی. بوزولمقده اولان حیوانی
ونباتی مادهلردن چیقان زهرلی
بخار ، بوزوق هوا ، عفونت .

مِیال [مه. خیال کلمه سیله برلکده قو-
[للا نیلیر : خیال میال .

مِیال [ع. ص. میل ایدن ، پک مائل ، پک
ایستکلی : میال بقا .

مِیامین [ع. ص. ج. میمنتلر ، یمنلر ، برکتلر .
[ب : میمنت .

مِیامین [ع. ص. ج. میمون ، مسعود و بختیار
اولادلر . ب : میمون .

مِیان [ق. ص. وسط ، اورته ؛ بین ، آرا .
[بل ، کرکاه . — بسته ؛ بلی باغ (مش ،

حاضر ، مهیا . — مو : بلی قیل کبی ایچمه ،
ایچمه بللی . شرقیلرک اوج چی مصرای .

* میانجی : توسط ایدن ، آراهه کیرن ،
ایکی کیشینک آراسنی بولان . زبازدی
میمک فتحیلهدر .

مِیان [— بویان دنیلن نبات که کرکی طب-
[تده مستعملدر . — مالی ؛ عصاره صی .

مِیانه [ق. ص. اورته ، وسط ؛ بین ، آرا .
[— مزده ؛ آرامزده . حلویایغی اچون

قارودلان اون وسائرک شربت و بریلرک
زمانی ، قوامی . زبازدی میمک فتحیلهدر .

مِیاه [ع. ص. ج. صولر . ب : ماء .

مِیت [ی. ص. خلقت و کائنات الخ . حقنده
برقوسک معتقداتی احتوا ایدن

تاریخی برقصه ، حکایه ، ماصال .

مِیتولوژی [ی. ص. اسکی زمان له وقهر
[ماللرک ماصالمسی تاریخی .

مِیت [ع. ص. اولو ، اولمش (آدم) . جنازه .

مِیت [ع. ص. اولو کبی پک ضعیفلامش
آدم . ج. میتون . بولکه میمک فتحی و یانک

سکونیلهده اوقونور و اوقت جمعی : اوقات
و موتی (موتا) کلیر . فتح — : ب : فتح .

مِهموز [ع. ص. همزلی ، عربجه صرفده
[حروف اصلیه سندن بری همزه
اولان (فعل) . تر. ب : ماهوز .

مِهممه [ع. ص. مهمک مؤنثی . ذهفی مشغول
ایدن شی ؛ اهمیتلی و اغر ایش .
ج. مهمات ؛ لزومی اولان شیئر . ب :
مهم ، مهمات .

مِهندس [ع. ص. یول ، کوپرو ، دمیر
لی ، تول ، میانی ، استحکام

کبی آتارصناعیه نکلارلرخی یاپوب انشاسته
نظارت ایدن ویا الکتریک ، معدن ، ماکینه

وساره ایشلرنی اینی بیلن ذات . *
مهندسخانه : مهندس یتیشدیرن مکتب ،
طوبجی مکتبی .

مِهنک [س. آلتون ویا کوموشک عیارخی
آ کلامغه مخصوص طاش : مهنک

طاشی . ج. برشخسک قدر و قیمتنی و اخلاقی
آ کلامغه یارایان شی ؛ ویا واسطه : باقالم ،

بواونک ایچون برمه نکلدر . ب : عوکل .

مِهو ش [ق. ص. آ کبی کوزل ، محبوبه .
[ع. ص. حاضرلانش ، حاضر ، آماده ،
مهیا [حرکت مهیا .

مِهیپ [ع. ص. قورقونج ، هیبتلی ، مخوف ،
[هائل ؛ مستوجب الاحترام ، جلیل .

مِهیج [ع. ص. ذهنه ، قلبه ، روحه هیجان
ویرن : مهیج خبرلر .

مِهین [ع. ص. اِهانت ایدن ، تحقیر ، تذلیل
[و استخفاف ایدن .

مِهی [ع. ص. تهیه ایدن ، حاضرلایان ،
[ترتیب و تنظیم ایدن .

مِی [د. آذات استفهام . ادواتدن باشقه
[بوتون کلرک نهایتنه کلیر : صوی ،

کوزلی ، آلدیمی ، اوی ، واری ، یوقی ،
چوقی ، اویلهمی ، یاریمی ؟ بعضاً مکرر

برصفتک آواسنه کیده رک مبالغه بیان ایدر ؛
کوزلی کورل ، نازه می تازه ؛ چوق کوزل ،

چوق نازه ؛ نه قدر تازه ایسترسک و قدر .

مِی [ق. ص. شراب ، خمر ، باده . — ناب ؛
[خالص ، قاتقیسز شراب . — آشام ،
— خوار : شراب ایچن .

میترا بیوز [ی. س. بک از زمانده بر جوق
سرمی آتان اوتومانیک صلاح.

مستین . عدد . ایکی یوز .

میتینگ] نامی و اجتماع
نامی و اجتماع

میشاق [ع. ویا موان. سوزشہ ،
عہدہ پیمان ، آندلاشہ : میڈن
ملی . جر. میانق ، مہاین .

ميخ | افان چوي ، اكمر . -ك- :
 * ميخلاق : چوي چاق ، چيوپه طو-
 ترمق ، چيوپه مه ؛ كوكله دهكيشله
 چوقور چوقور دهكك .

میخانه | قاف - ایچنده راقی و شراب کبی
شیشلر ایچیلن یر .

مخلا دز - عو. ب : المناطيس .

میدان [آء۔ کنیش ، دوز و آچق پر
 قلم میدان . وقت ، زمان : دشمنك
 طولانغنه میدان ورمیکز ؛ بایرامه دها
 میدانز وار . وقتيله بكتشي تكيه لرئده
 بويوك اوله ، صوة . * میدانه آكمن ،
 میدانه چيهارمق : کیزی ایمن آشکارا ،
 کوسترمك : برون حلق میدان آندی
 ویا چيهاردی . * میدانه ائلق : ظاهر
 و آشکار برحاله قومن ، کوسترمك ؛ جراتله
 اورته چيتمق . - ارقومنق : غوغایه
 یا غیرمق ؛ استغفال ، اهمیت ورمه مک .

• میدانہ چقاروق : کشف ایتمک ، برلوب اور تہ قوم . * میدانہ چیلوق : ظهور ایتمک ، کورورنمک ، اور تہ چیلوق ، کبرلی ایکن افکار اولوق . - حرب : حرک و قرح بولمیش میدان . * میدانہ : آچیق ، آشکارا ظاهر : اور تہده . * میدانہ قومق : میدانہ کتیرمک : چقاروق ، وجود ویرمک ، حاصل ا . ؛ نشر ایتمک . - ویرمک : فرصت ویرمک ، سیب اولوق . * میدانلق : کنیشک ، آچقلق ، دوزلق .

میدیه] ی. ارفاق بر دگیز حیوانی که
آتی لذتیدر .

افانہ۔ رئیس، باش، بك۔ - كلام:
میر [گورل سور - ولبین۔ - آخور:
وقبلہ اسہ قبل عامہ مدری، باش آخور سی۔
- الای: الای قوماندانی۔ - لوا: لوا
قوماندانی ولان پانا۔ - میران: ملکینہ دن
شا رہی سی حائز ذات۔ - میری: خزینہ
دولتہ ویا حکمرانہ عالمہ! خزینہ دولت۔

میراث [عمو - اولین برکیده دن قلان
پاره و ملک - پیدی : کند.
پسته بر میراث قلش اولان ، میراثه قوتان ،
مح. لك مسرف كيمه .

میرزا [قاسم - کلیرہ شہزادہ لک واولتہ کلیرہ اصحاب ربہ دن اولدیفنہ دلات بدر . قاسم - اولوق ، صوری ، میرزا [دامالاق ، عجم مایب .

میزان | عدد . ترازی . ملباس . عقل ،
ادراك . اون ايكي بر بدن بری .
حسابده نتیجه نك دوشغرو ارلوب اولدو !
اغلاق ايجون بابيان معامله . - الحياه :
حراوتی ارلجن آت ، ترمومتره . - الهوا :
اورومتره .

میزبان [قا - مسافری بدیروب ایچیرن،
خانه صاحبی .

میز میز] - لندن ایش کلز ، سوز
- برطانی بلعز ، مکن .

میدس | ا. ا. اسکلتورده. هنوز اولنامه مش
| قبزلره و بریلن اسم.

میلینز | اولی قادیلره ویریلن اسم .
| ا - و یا میدتره س . انکلترو ده .

مَنْسَمَ ع. قار ، اویون .

مجلس سحر [ع. ص. قولاً بملقه حصوله کلمه
قولاً، آسان، صوکی خبری، موثق.

ملکسره
۱۳۔ اصول طریقی ۔ ج۲ ماسہرہ

میلیسون ای۔۔۔ کیڈوب پر غیبی یاقین
ایچرن پر مرخہ ویران صلا

حیت . برایش کوزمک ایچون بریره کوندریلن
خواتک هیڈ عمومیہ سی . * میسیونر :
دینی بر خدمت ایقاسقہ مامور پاپاس ویا
یروپا غانداجی .

میش قاس . قویون ، غنم ، کوسفند .
میشہ [مج . معروف سرت ودا یا نیلی آناج .
— اودون : یونتولامش ،
نبا آدم ، آبی . — لک : میسه اورمانی .
میعاد [ع . بروعدک ایفا ایدله جکی
زمان ویا مکان . — ککرلره ویا
بعض طلبه وماموریتہ ویریلن اشیادن هر
برینک قوللایلاجنی مدت معینہ . قیامت ،
عشر . ج . مواعید .

میعه ع . قره کولک .
میغ [قاس . بولوت ، سحاب ، کثیف
— دومان ، سیس . — ناک : — یلی .
میغره ن ی . — یاریم باش اغریسی .
میقا [ی . — بالیق پولنه بکزه یین یاراق
حالنده یارلاق طاش .

میقات [ع . تعیین و تخصیص اولونمش
وقت ، حجاجک احرامه کیر .
دکری عمل .

میقادو [ی . — آجییلرک ژاپونیا ایچرا .
طورینه ویردکری لقب .

میقروب [ی . — طورافنده ، صوده ،
وجودنده خلاصه هربرده پولونان و کوزله
کورولمه یین جالی کوچوک مخلوقات ، حشرات .
میقرو سقوپ [ی . — اشیایی بویوتن
درک چیلان کوزله کورولمه یین تفصیلات
اولنکله واضحا کورولور .

میقرو قون [ی . — خفیف سارک شدتی
آرییرنقه یارایان آلت .

میقرو قوز مو [ی . — عالم صغیر ،
کاشناک خلاصه سی .
مکده قاس . میخانه .

میکسار [قاس . — عشرت آرقداشی .
[ی ایچن .

میکون [قاس . — شراب کبی قیرمنی ، بنه ،
شراب رنگنده : لب میکون .

میل [ع . — ایجه واوزون آلت ، ایکنه ،
ایره ، اوق . سیوری چلیک قلم .
چرخک مرکز دورانی . رکز اولونمش ستون
ویا دیکیلی طاش ، سیوری طاش ، نشان ،
منار ؛ یولک بهر ۲۵۰۰ ارشون مسافه سنه
دیکیلن سیوری طاش ویا آناج ویا ایکی
نشارت آراسته کی مسافه . هرملکته کوره
دکیشن مسافه اولچیس ، انکلیز میلی
۱۷۶۰ یاردا ویا ۱۶۰۹ متره در . — بحری :
بر درجه ک آتشدده بری یعنی ۶۰۸۰ قدم
ویا ۲۰۲۶٫۷ یاردا ویا خود ۱۸۵۲ متره .
کوزه سورمه چکمکه مخصوص آلت . یارا
یوقلامقه مخصوص آلت ، سوندا . کوزنه
میل چکمک : کوز اتمک . ج . آمیل .
[ع . — اکلہ . کویک آلماسی ، رغبت ،
محبت ، انجذاب ؛ تمش ، ایستلا .
ایکی طرفدن بری الزام .

میلاد [ع . — دوغمه زمانی ، زمان ولادت .
حشرت عیساک زمان ولادت .
* عیدالمیلاد : عیسی نک ولادت مناسبتله
یورطو ، نول . * میلادی : میلاده منسوب
ویا عائد . ج . موالید .

میلان [ع . — میل ایتمه ، اکلہ . سورمه ،
انجذاب . الزام .

میلیار [ی . — عده بیک میلیون . *
میلیارده : بر قاق میلیاری
اولان زنکین .

میلیگرام ی . — غرامک بیکده بری .
میلیم ی . — برشینک بیکده بری .

میلیمتره ی . — متره ک بیکده بری .
[ی . — عده بیک کزه بیک . *
میلیون [میلیونز : بر قاق میلیونی
اولان زنکین .

— بجا : یزنده دکل ، یولسز ، هئاسیتسز .
 — بدید : کورونمز ، غیرمرئی ، بلبرسز .
 — بکار : ایشه یاراماز ، عاقل ، تنبل ،
 خایلاز ؛ سرسری . — بود : معدوم ،
 یوق ، بولونماز . — پینا : کور . — پاک :
 پیس . — پابدار : شباتسز ، قرارسز ،
 قانی . — پخته : خام ؛ تجربه سز ، طوی ،
 عجمی . — پسند ، — پسندیده : بکنلمه یین ،
 غیر مقبول . — پیدا : بالیسز ، کیزی ،
 نهان . — تراش ، — تراشیده : یونتولماش ،
 قاپا ، — تریه سز . — تمام : بیتمه مش ،
 نقصان . — توا : قوتسز ، زبون ، ضعیف .
 — جیبان : غیر لائق ، یاتیشایان ، یاراشایان .
 — جنس : جنسی بوزوق ، صویسز .
 — چار : چاره سز ، مجبور ، مضطر ،
 زواللی ، بچاره . چار : ایستر ایستمز ،
 همه حال . — چیز : برشی اولمایان ، هیچ
 حکمنده اولان . — چیزانه : عاجزانه ،
 حقیرانه . — حق : حقسز ، حقه مغایر .
 — خدا : اللهه انسانمایان ، ملحد ؛ کمی
 سواریسسی ، قاپتان . — خشنود : خشنود
 اولمایان . — خلف : سفیه ، خیرسز (اولاد) .
 — خواه : ایستمه رک ، زوراکی . خواه
 — خواه : ایستر ایستمز ، طوعاً و کرهاً .
 — خوش : خوشه کیتمه یین ، فنا ، کره .
 — خوشکوار : هضمی زور ؛ لذتسز .
 — دان . جامل ، برشی ییلمز ، قاپا ،
 تریه سز ، نوران . — دانی : نادانلق ؛
 جهالت ، قبالق ، نورانلق . — درست :
 دوغرو اولمایان ، یاکلیش ، اگری . — دیده :
 کوروله مش ، أمثالسز . — راست : دوغرو
 اولمایان ، اگری . — رسیده : ایریشه مش ،
 کمال ولماش ؛ هنوز بالغ اولماش . — رفته :
 بکنلمه مش . — روا : غیر لائق ، یاتیشهاز .
 — ساز : دوزنسز ، اویغونسز ، عکسی ،
 مخالف . — سازکار : موافقت ایتر ،
 اویماز ، ضد . — سزا : یاقیشهاز ، غیر
 لائق . — سفته : دلینمه مش . — سنجیده :
 طارولماش ؛ آبی دوغونوله مش ؛ هنوز
 بالغ اولماش . — شاد : شاد اولمایان ،

عزون ، غملی . — شایسته : یاتیشهاز ،
 غیر لائق . — شسته : ییقانماش .
 — شکفته : آچلماش . — شکیب :
 صبرسز . — شناس : طانمایان ؛ حق نا
 شناس . — شنیده : ایشیدلمه مش . —
 صواب : دوغرو اولمایان ، یاکلیش ،
 حقسز . — فرجام : عاقبتی خیرلی اولمایان .
 — قابل : قابل اولمایان ؛ امکانسز ، محال ؛
 قبول ایتمه یین . — کام : مرادینه نائل اولما .
 مایان ، محروم . — کامی : محرومیت . —
 کاه : مناسب وقتنده اولمایان ، آنسزین .
 — کس : صویسز ، آچاق ، قرومایه ،
 انسانیتسز ؛ (نه کس) خسیس ، جری .
 — کوار : هضمی بطی . — کھان ، — کھانی :
 آنسزین ، بردنبره کلن : بلای ناکھانی .
 — لائق : لائق اولمایان . — مبارک : مبارک
 دکل ، میمنقسز ، اوغورسز . — منصوره :
 تصور اولوناماز ، خاطره خیاله کلن . —
 متاهی : نهایتسز ، صوکنسز ؛ اوجی بوچاخی
 اولمایان : فضای نامتناهی . — محدود :
 حدودی اولمایان ؛ پک کیتیش ، پایانسز .
 — محرم : محرم اولمایان ، اختلاطی حرام
 اولان . — مرد : مرد اولمایان ، قورقاق ،
 آچاق ، قیجه ، ناموسسز . — مردانه :
 نامرده یاتیشه جق صورتده ، آچاقجه نه .
 — مردی : نامردک ، انسانیتسزک ؛ قور-
 قانلق ، آچاقلق . — مرضی : رضایه مغایر ،
 غیر مقبول . — مرغوب : رغبت اولونمایان ،
 بکنلمه یین . — مزاج : کیفسز ، راحتسز .
 — مسعود : مسعود و مبارک اولمایان ،
 منجوس . — مسموع : ایشیدلمه مش ؛
 دیکنلمه شیان دکل . — مطبوع : طبع
 اولونماش ؛ طبعه غیر موافق ، خوشلا-
 لمار . — معدود : صاییلماز ، تعداد
 ایدلز ، چوق . — معروف : بیلنمه یین ،
 طانمایان ، شهرتی اولمایان ، مجهول . —
 معقول : عقله مخالف . — معلوم : بیلنمه یین ،
 مجهول . — مقبول : بکنلمه یین ، قبول
 ایدلمه یین . — ملائم : ملائم اولمایان ،
 مناسبتسز ، درشت ، اویغونسز ، سرت ،

یاسامه . — بر : مکتوب کورتون . —
رس : مکتوب اولاشدیران .

نامی [ع.ص. بویون ، نشو و نما بولان ،
یردن بیتن .

نامیه [ع.ص. نشو و نما بولق ، بویومک
خاصه سی : قوه نامیه .

نان [ف.ا.س. اناک ، اناک . — عزیز :
لسان رسیده ، اناک اسمی . — ونعمتله

پرورده اولق : اناکی یک و ایلکی
کورمک . — پاره : اناک پارچه سی . —

پارویه محتاج او . : یک فقیر دوشمک . *
نانکور : (زبانزدی : نامکور) کوردیکی

ایلیک شکر ایتمین ، ایلیکی اونودان ،
انکار ایدن ، کار نعمت . * نانکورلک :

کفران نعمت .

نازوق [ی.س. ویا و یقتوریا . توانبد
جنسندن ایجه پاموق قاش .

نانه [س. کوزل قوقولو معروف نبات .
ع.د. تمنع . بحر باق شوئک ییدیکی

نانه یه : ایتدیکی خلطه (یک فئارمناسبتسز
لک ایدن حقنده سوهنیر) . — مثلا :

صوفته قیافتلی کندینی بکنن بحریکمز ،
مضرر : آدم ، براق شو نانه منلای . —

چوی : یک ایجه وضعیف شی .

ناودان [ف.ا.س. اولوق ، صو یولی ،
میزاب : ناودان قلم و عرفان .

ناورد [ف.ا.س. جنک ، محاربه ، مقاتله .
— کاه : جنک میدانی .

ناوک [ف.ا.س. اوق ، تبر ، سهم : ناوک
مژکان . — قلی : کولکدن چکیلن

آه . — انداز : اوق آنان .

ناولون [س. واپور کراسی . سفینه نک
ایحارینه بدل آنان اجرت .

ناهب [ع.ص. نهب و غارت ایدن ،
بغما ایدن ، چالوچی .

ناهد [ع.ص. ویا ناعده . زهره ، تورونچ
عملی قیز . ناعید ایله عینی معنا .

ده در . ب : ناهید .

ناهق [ع.ص. آشک کبی آکیران ، آشک
سلی : حیوان ناهق .

ناهید [ف.ا.س. ویا ناهیده . زهره ییلدیزی .
جمعه لری قیسارمش کنج قیز .

سوسلواغچه . — اسکندر کبیرک آتیه ناک . —
[ف.ا.س. ویا نی (ت : نهی) . قامش :

نای [قامشدن یا پیلان معروف چالنی .
* بارزن ویا یزن نای دینلن آلق چالنده

ماهر اولان کیمسه .

نائب [ع.ص. وکیل ، قائم مقام . قاضی ،
حاکم الشرع . نوبت نوبت کلن

(صیغه) . ج. نواب .

نائبه [ع.ص. نائب کلسنک مؤثی . غ.
یومی (صیغه) ؛ س. مصیبت ،

فلاکت . ج. نائب ، نایب .

نائر [ع.ص. آتش ، آلو ، یالین : نائر
حرب ، نائر عشق . ج. نوار .

نایل [ع.ص. ایسیدیکی شیئی آلدی ایدن :
نهایت مرانیه نائل اولدی . *

نائلت : ایستیدیکی شیئی آله کچیره .

نائم [ع.ص. اویقوده اولان ، اویویان ،
خواهیده : طفل نائم .

نبا [ع.ص. خبر ، پیام ؛ حداث . ج. انباء .
یره کولکله مربوط اولارق

نبات [یا شاخان شیده ویریلن عوی اسم ،
اوت . — شکری : بلور کبی پارلاق شکر .

* نباتی : نباته مذوب و متعلق . ج. نباتات .

نباہت [ع.ص. صیت ، شهرت ، اشتهار .
بویوکلک ، عظمت ، علو ، کبریاء ،

کرم ، مجد .

نبت [ع.ص. بیتمه ، نشو و نما بوله ؛ اوت ،
کیاه ، نبات .

نبتہ [ع.ص. بر شیتک پارچه سی . بر :
بر یارچه ، بر آرز ، بر مقدار .

نبرد [ف.ا.س. دوکوش ، جنک ، حرب .
— آزما : چوق حرب کوروش .

نبض [ع.ص. دامارک آتیه سی . تو بیلک
داماری . * نبضه باقق : بیلکده کی

داماری طوتارق دقیقه ده قاج دفعه آندیفنی
آکلامق . * بحر نبضه کوره شربت :

مزاجه کوره حرکت . * نبضان : دامار
آتمه . * نبضی : نبضه منسوب .

اللسب . بویوکلك ، عظمت ، علو ، نباهت ،
مجد وكرم : روح بویوكلى ، شرف نفس ،
عزت نفس . * نجوبتلى : صوبى و خوبى نمیز .
نجات [ع .] تهلكدن و فئالكدن مصونیت .
نچار [ع .] دولكر ، طوغراماچى ،
مرفوز .

نجاست [ع .] بىلك ، مردارلق .
نجاشى [ع .] حبش حكمدارلرينه و یرملن
هنواندر .

نجائب [ع .] نجیب و اصیل اولان
شبیئر . - قرآن : قرآنك
سورة اخلاص و آية الكرسى كبی یارچه لری .

نجبا [ع .] نجیب . ب : نجیب .

نجد [ع .] جزیره العربك اورتمه سندو
یوكك معور بر قطعه .

نجدت [ع .] روح و قلب قوتى ، قهر-
نجدت [ع .] ماللق ، یكینلك ، حماست ،
شهامت ، بسالت ، جرأت ، جرات ، شجاعت .
نجس [ع .] كیرلى ، پيس ، مردار ،
ناپاك .

نجف [ع .] حضرت علی نك تربه سنك
بولوندىنى شهر . بو شهرده
چيقان بلور كبی بر طاش : نجف طاشى .
نجل [ع .] ذريت ، سلاله ، اولاد و
انسال . چوجوق . ج . اجمال .

نجم [ع .] ییلدیز ، كوكب ، شهاب .
ج . انجم ، نجوم . نجمی :
ییلدیزه منسوب .

نجوم [ع .] نجملار ، ییلدیزلر . علم
: ییلدیزلرك احوالندن بحث
ایدن علم ، ییلدیزلرك حركانندن كویا احكام
چيقاران باطل علم . * نجوى : علم
بجومه منسوب .

نجیب [ع .] صوبى نمیز ، اصیل ،
حبيب ، جلیل ، كريم ، نبیل ،
نبیه ، شریف ، عالی ، رفیع الشان .
ج . نجباء ، انتخاب .

نبحان [ع .] (مو) بشقبرمه ، چيلمه ،
كوردونكه قهور اچمه .

نبوت [ع .] پیغمبرك ، نيك : حضرت
محمد اعلان نبوت ابتد .

نبوی [ع .] پیغمبره مذ-وب و متعلق :
حديث نبوی ، سير نبویه .

نبی [ع .] پیغمبر ، رسول . - رسول
[ع .] مطلقا صاحب كتاب اولانه دینیر ؛
نبی کتابسزده اولایلیر .

نبر [ع .] ویا نبیره . اوغلك اوغلى ،
طورون ، حفيد ، حفیده .

نبیل [ع .] اوصاف عالیله متصف .
فاضل ، كريم ، ماجد . مؤ . نبیله .

نبیه [ع .] صوبى نمیز ، اصیل ، نجیب .
معروف ، مشهور ، زمدار .

نتاج [ع .] (حیوان) یاورولامه ،
طوغورمه .

نتارج [ع .] نتیجه لری . ب : نتیجه .

نتف [ع .] قیل یوله .

نته کیم [ع .] ویا نتهك . ناصلكه ، اولدینى
كبی معنارله تشبیه افاذه ایدر :

کیمیه آکلاماش ، نته کیم مزده آکلاماشكوز
نتیجه [ع .] بر ایشدن ، بر واقعه دن

چيقان شی . خلاصه ، زیده ، الحاصل ،
خلاصه كلام : نتیجه بز او ایشی یا امامدق .

صوك ، عاقبت : بواشك نتیجه می بر باددر .
قیاسك ابكى قضیه سندن چيقان خلاصه .

- بخش : نتیجه ورن . - بذیر : نتیجه .
لغز . - سز : نتیجه می اولمایان ، صوكی

كله بن . - لملك : بر نتیجه بولقى ، صوكنه
ایرمك ، باشه چيلمق .

نشار [ع .] صاحبه ، مریمه . داغیتمه :
بدایع نثار ، پرتو نثار .

نشر [ع .] صاحبه ، مریمه ، داغیتمه .
نشر [ع .] موزون و معنی اولمایان یازی .

نثرا : موزون و معنی اولاق .
نجات [ع .] آسلا ، سلا ، نسبا
نجات [ع .] نمیز قالی اوله ، اصالت ، شرف

نحات [ع. س. ج. نحویون ، علم نحو
علمایی .

نحاس [ع. س. باقیر . * نحاسی : باقیره
منسوب و یا باقیردن م. مول .

نحافت [ع. س. ضعیفک ، لاغرلق قورولوق ،
آریقلق ؛ ایجه لك ، ناریشك .

نحت [ع. س. (آغاجی ، طاشی) کسمه ،
بیجه ، یونتمه ، اریمه ، ایشلمه .

نحر [ع. س. بوغازلا ، کسمه .

نحیر [ع. س. و یا نحیر . ماهر ، حاذق ، تجربه لی ،
صنعتکار ، داهی . ج. نحاریر .

نحس [ع. س. اوغورسوز ، مشئوم . س.
طالعسزك ، مصیبت ، فلاکت .

نخل [ع. س. آری ، زنبور .

نخله [ع. س. دین شعبه سی ، مذهب . غ.
جهاز ، دوکون هدیه سی . ج. نخل .

نحو [ع. س. کله لرك ترتیبندن وجهه لرك
تشکیلندن بحث ایدن علم . بوعلمه

عائد کتاب . * نحوی : نحوه منسوب .

نحوسَت [ع. س. اوغورسوزلق ، شامت ،
عیسیرك . * نحوستلی : مشئوم

نحول [ع. س. ضعیفك ، آریقلق ،
نحافت ، هرول .

نحیف [ع. س. ضعیف ، لاغر ، نازین .

نحاع [ع. س. مردار ایلیک . دماغ . -
شوکی ده دیرک . نونک اوج

حرکه سی ده جائزدر . ج. نفع .

نحبه [ع. س. سچلمش اولان شی ، مختار ،
آک آبی شی ، خلاصه ، زیده ،

منتخبه . * نخبه آمال : املاک آک
ایسی ، کزیده سی .

نحچیر [ع. س. آو ، شکار ؛ آو حیوانی .

نحست [ع. س. برنجی ، ایلك . - زاد ؛
ایلك طوغان .

نحستین [ع. س. ایلك ، برنجی ، اولکی ؛
شمسك اشعه نخستینی .

نخل [ع. س. خرما آغاجی . وقتيله موسم
ویا کوموشدن یا ییلارلق کلین اوکنده

کوتورولن آغاج دالی شکنده کی سوسه بو
کله دن غلط اوله رق نقل دیردی . * نخلینده :

نقل دینلن بو شیئی یاپان ، موجی . *
نخلستان : خرما لقی .

نخله [ع. س. برنك خرما آغاجی .

نخوت [ع. س. غرور ، عظمت ، کبر ،
تکبر ، تفخر ، تمجید ، تصلف .

نخود [ع. س. حیواندن معروف کوچوک
ویا وورالاق دانه . آز قاورولمشنه

لبلی دیر . * نخودی : نخود رنگنده اولان .
[ع. س. چاغزمه ، سسله نمه ، باغزمه ،

ندا [ع. س. اجتماعه دعوت ایتمه . صدا ،
چاغیرانك . س. حرف - : چاغیرمغه

مخصوص حرف .

نداء [ع. س. آیک وکونشك اطرافنده
نداءت بعضاً کورولن پارلاق دائره ،

هاله . کونشك طلوع و غروبده بولوتلرك
تیرمزی ولیکی .

ندامت [ع. س. پشیماللق ، پشیمان اوله ؛
ندامت اه ، ندامت کتیرمک .

نکار : پشیمان اولان .

نذبه [ع. س. یاره یری ، یاره نشانی .
ج. آنداب .

نذبه [ع. س. اولونك محاسنی ذکر ایدمه
نذبه [ع. س. آغلاشه ، مریمه .

نذرت [ع. س. نادر اولمه ، چوق آز
اولونمه ، فوق العاده قلت .

نذماء [ع. س. ج. نذعار . ب : ندیم .

نذوه [ع. س. جماعت ، جمعیت ، مجمع ،
معرس ، مجلس ، محفل .

نذیم [ع. س. بریله برلکده ییوب ایچین ،
آرتدش ، همبزم ، همدم ، برنجی

کوزل ولطیف سوزلله اکلندیرمسی بیلن .
ج. ندماء .

نذر [ع. س. مبارک برمقامه ایدیلن وعده ،
آداق . تیز ویرنه بر قربان نذرم

وار . ج. نذور .

نذور ع. چه نذرلر . ب : نذر .

نذیر ع. سناه و قیاحتدن واز کچیرمه ایچون مجسازت ایله قورقوداق لصیحت ایدن ، بشیر مقابلی . پیغمبر ، نبی ، مرسل .

نر قاصد. اولک : شیرنر : اولک آوسلان .

نر چس ع. فارسی . نرکس کله سندن نرکس . ب : نرکس .

نرخ ع. ات و آملک کبی شیشله بلدیله نکه تعین ایتدیکی لیشات .

نرذ ع. طاوله اورو . — باز : نرذ طارله اویشایان .

نردبان قاصد. (ت : مردیوهن) . اینوب چیقمنه یارایان برصره باصاماق .

نرگس قاصد. زدن کبی آلتی صاری ویا اییاش یارانی کوبکی یشیل کوچوک بر چیچک . عجم . کورل کوری : نرکس نیم خواب ، نرکس محجور .

نرم قاصد. یومشاق ، ملایم ، لطیف . نرم [دل : یورکی دایانمايان ، مرحمی . — از : حلم ، سمول ، یلواش طبیعتی . — آهسته آهسته . نرمی : یومشاقلیق . * نرمین : یومشاق معنائه قوللانیورساق ده عجمجهده بویله بر کله یوقدر .

نر [ظم . محل . مکان صورق ایچون نر [قوللانیلیر : یوزده نکه توتونی : هانکی مملکتک ؟ زووک نره کدن : هانکی یرندن ؟ نره لره کیتدیکز باقالم : هانکی عیله ، یرلره ، مملکتلره ؟ بونک نره سنه باقیه : هانکی نقطه سنه . — ده : آرزو و تمنا . — قاده ایدر و هانکی یرده ، هانی ؟ معنایینه کلیر : نرهده او آسکی زمانلر ! الذیه لیرک نرهده ؟ نرهده نیم چور ایلرم . اوزاقلزده قاده ایدر : نرهده او ، نرهده بن : آرمزده چوق فرق وار ، بجه قابیلی اوکا یتیشله . — لی : هانکی یرلی ، هانکی مملکتلی : فضولی نرهلی ایدی ؟

نریمان قاصد. مشهور و سملک جدی اولان شجیع ، جهادر .

نزار قاصد. ضعیف ، آریق ، لاغر ، زنون : نزار [جسم نزار .

نزاع ع. غوغایچه ، مجادله ، جدال ، خصومت ، منازعه ، محاصره .

نزاگ ع. (عربیمه دن اوردومه در) . تکلم ، معامله ده ایجمله ک ، نازکک ، لطفت ، ظرافت ، ادب و تربیه . اکرام ، اهمیت : بومسئله نکه نزاگ کبی وارد .

نراهت ع. روح تمیزلکی ، عفت ، پاکک ، تمیزک . زهد ، نزهت .

نرذ قاصد. یان ، عند ، قرب : نرذ کزده [یارواری ؟ مملکتنده : نوتولورمز آمریقالیلر نرذنده معتبردر . زماننده : قدما نرذنده خلق ادیسانک قییم یوندی .

نرذنده : اولک نرذنده بز هیچز .

نرذیک قاصد. یاقین ، قریب .

نزع ع. چکوب قویارمه ، (یرندن) [چیشارمه ، قالدیرمه ، قویارمه ، ربع ایتمه . جان چکشمه : حات نزع .

نرف ع. (قان) چوق مقدارده آقارق [ضعیف دوشورمه ، چوق قاتنامه .

نرفی : نرزه منسوب .

نرله ع. بونک آلاسنه سبب اولان [خسته لقی . بدنک مرهاکی بر یرندن کلن آفتق : نرله ، مننه ، نرله صدریه .

* نرلی : نرله به منسوب . جم . (نرک فتیحله) نرلات . نوارل : قضا ، بلا ، مصیبت معنائه اولان و لسانغزده قوللانیایان نارله نکه جهیدر .

نرول ع. ایخه ! یولجیلیق آشناسنده [یرنده قوناقلامه . فلج ، ایخه ، طامله .

— اسابت ایتمک : فلج تمک ، بدنک بر قسمی حرکتدن محروم قانق .

نرزه ع. آکلنمه ، نرزه ، ایسماط ، مرور ، طرب ، فرح ، کیف ،

نرزهت

بر آرایه طویلانساندن حاصل اولان جسمك
صلب قسملى : نسج لینی ؛ نباتانی تشكیل
ایدن مختلف قسملى ؛ معدنلرده جزء فردلرك
هر تب بولوندىقلى طرز . چه . انساج .

نسخ [ع . س . سبلمه . بوزوب] بطلال ایتمه ،
نسخ [انما ، حکم سز . اقه . برکتایك
عیفی چیقارمه . غز ، لرده کی یازی نوعی .
* نسخی : بویازینك ایسی .

نسخ [ع . س . چه . نسخه لری . ب : نسخه .
نسختین] نسخه . ب : نسخه .
نسخه [ع . س . آل ایله یازلمش کتاب وسائر .

نسخه [مشترك بر نمونه كوره ترتیب
ایدلمش اولان شیئرك هر بری : قرآنك بر
نسخه سی ؛ غزنه ك بر نسخه سی بش غرض شد .

(ت : موسقا) : بر مرض ویا ضرر دفعی
ایچون قاتلانهرق بدنك بر طرفنه طاقیلان
دعا ، طلمس و أمثالی : بوشكده کی موسقای
چقار ؛ نسخه لرك قاتلاندىنى شكلده بولونان

شیء كه اكثراً اوچ كوشلی اولور . چه . نسخ .
بره [ع . س . آق بابا . قارتال . - الطائر :
لیر [قارتال جمله كوكییه سی . - الواقع :

شیلیق جمله كوكییه سنك بریلدیزی .
نسرین [فا . س . بیانی كل . بر آطه ایسی كه
نسرین [ع . س . ص . موصل طرفلرنده

نسطوری [بولونان برخرستیان مذهبته
تایبع اولانلره ویریلن اسم .

نسق [ع . س . هر شیء یرلی یرنده بولونعه ،
نسق [ترتیب ، تنظیم ، نظام ، انتظام ؛
مختلف پارچه لری منتظم صورته ترتیب

ایتمه ، حسن ترتیب ، تطابق ، تناسب ،
هذام . * نسق سز : ترتیب و تنظیم ایدن ؛
نسق سز كائنات . * نسقا : صره سبلمه ،
منتظماً . سینك فتحی ده جائزدر .

نسل [ع . س . صوی ، دول ، ذریت ، ساله ،
نسل [آل ، نجل ، ارلاد . چه . انسال .
نسناس [ع . س . مایمون . نك آباقلی موهوم
نسناس [بر مخلوق .

حظ ، صفاء . * نزهتگاه : اكلنجه علی .
نزه [ع . ص . روحاً تمیز ، پاک ، عقیف ،
نزه [طاهر ، قصور دن بری ، زاهد .
لطیف ، فرح ، هوادار (محل) .

نژاد [فا . س . صوی ، نسل ، حسب ، طینت ،
نژاد [اصل . ط . س : صوی بویوك .
زبانزدی نونك فتحیله در .

نساء [ع . س . چه . قادیانلر ، نسوه ، نسوان ؛
نساء [طائفة نسا . مفردی یوقدر .
نساج [ع . س . نسج ایدن ، طوقویان ،
نساج [چواها .

نساجت [ع . س . طوقویچیلق ، طوقویو .
نساجت [چینك صنعتی .

نسب [ع . س . صوی ، اقربالق ، نژاد ،
نسب [الخاصه در جهتندن اولان اقربالق .
* نسباً : نسب جهتیله . * نسبی : صوبه منسوب .

نسبت [ع . س . ویا نسبه . علاقه ، منا .
نسبت [سبت ، ایکی شیء ویا ایکی شخص
آراسنده کی تعلق : اثرله مؤثر آراسنده کی

نسبت ، آراسنده کی نسبت . قسملرك آراء
لرنده و هیئت عمریه لرنده کی اویغونلق ؛
ایکی عدد ویا شكل آراسنده کی مناسبت ؛
نسبت عددیه ، نسبت هندسیه . منسویت ،

قربانیت : عائله مره نسبی واردر . توه . س .
عنادینه ، رغماً : اوكانسبت یاقیند ، اوله جق
در كوكیز . * نسبة ، بالذبه : نسبتله ،
قیاس اولوندقده : قیشه نسبة یازدها

صیغافدر . * نسبتی : معند ، عكسی ،
(برینه ، بر شیئی) رغماً حرکت ایدن ؛
چوق نسبتی چوجوقدر . چه . نسب .

نسبی [ع . ص . بر نسبت ، بر علاقه ایله مربوط
نسبی [ومتعلق : بابا ایله اوغل نسبی
نك لردر . متایسه ایله تقدیر اولونان ؛
هر كسك نسبی بر قیمتی واردر . مطلق

مقابلی : دنیاده هر شیء نسبیدر .

نسترن [فا . س . ویا نستر . نركس . كوپك
نسترن [كلی . بیاض هندكلی .

نسخ [ع . س . طوتمه . ایچ ایچه كچن ویا
نسخ [یان یانه بولونان عناصر تشریحیه نك

و شأ ايدرك توصيف ايته . بر اسمي توصيف
ايدن صفت ، وصف . - خوان : نعمت
شريف اوقويان . ج . نعمت .

نعره [ع . س . باغبرمه ، چاغبرمه ، كو -
تريبه مزجه اوزون اوزون باغبرمق .

نعش [ع . س . ايچنده اولو بولونان تابوت .
نعش اولو ، جنازه . بنات : - دب
أكبر و اصغر برجلری ، این : - بو برجلرک
هر بر بيلدیزی .

نعل [ع . س . (ت : نال) . حيواناتک
اياقلارينه اورولان دمير . دوت
- : طولو ديزکين ، ايايلايکينه . *

نعلاری دیکمک : اولمک . * هم نعلنه هم
ميخته اورمق : له و عليهده سويلک ، بعضاً
اورقشاق ، بعضاً خاشلاقم . - دوکن :

ساشلقی يول . * نعلبر (ت : نالور) :
نعل ، چيوي کي دمير آلات و ادوات ساتان .
* نعلبند (ت : نالباوند) : حيوانلرک اياقلارينه

نعل چاقان . * نعلچه (ت : نالچا) : اياق
قابليرنک آلتنه اورولان دمير . * نعللامق
(ناللامق) : نعل اورمق ، مته نعللاقم .

* نعلی : نعل شکلنده اولان . * نعلين
(نالين) : تختهدن يوکسک طاسهالی اياق
قالی که اکثر باجمده کييلير . * نعلينچی :

نالين بايان . * نعلينچی کسری : هپ کسندی
منفعتنه چالیشان . * نعلينچی کسری کي
يوتتمق : هپ کسندی منفعتني دوشونمک .

نعم [ع . د . اوت . يالکڑ شوتعبرده قوللا .
نعم نيلير : لا و نعم بر شئ سويلدي :
نه اوت ديدی نه خاير .

نعم [ع . س . ج . نعملر . ب : نعمت .
نعم [ع . د . نه آبی ، نه کوزل ! - التصادف :
نعم [نه آبی تصادف . - الوصله : نه

کوزل و صبله . - المطلوب : تام ايستديکمز .
حسبنا الله نعم الوكيل نعم المولى و نعم النصير :
الله بزه يتر اوته کوزل و کيل ، نه آبی

مولا و نه آبی ظميردر .
نعماء [ع . نعمت ايله عيني
نعماء ، نعمی [معناده در ب : نعمت .

يان ، نزد ، عنده اونک نظرندنه بنه يچم .
اعتباره آتی : اهميت و برمک ، دوشونمک :
هيچ بو جهق نظر اعتباره آلماديکمز .

کوزده بولونان و هوم مضر بر قوت که نويه
إصابة ايته برباد ايدر ، إصابة عين :
نظر ديمک : بوقوته معروض قالمق . -

انداز : باقان ، نظر ايدن . - ايتک ،
- آتق : باقق . حسن : - توجه ، ميل ،
عجت . - ربا : نظری چکن ، کوزی آلان .

صرف : - شويله طورسون . صرف -
ايتک : واز چمک . - کاه : باقيلان ير .
* نظراً : کوره ، باقيليرسه ، نسبتاً ،

قياس ايديليرسه . * نظری : نظره منسوب ؛
اصول و قاعده به متعلق ، يالکڑ ذهني و عقلي
اولوب فعلی و علی اولمايان : معلومات نظريه .

* نظريه ج . نظريات : علی دکل ، صرف
ذهني و عقلي معلومات . بر قاعده به ربط
ايديلن فکيرلر : سياسي نظريلر ؛ بر طاقم

حادثاتي تماميله ايضاح ايدن معلومات و قواعده
هيئت عموميه سی : حرارت نظريه سی . ج .
انظار .

نظم [ع . س . ترتيب ، نسق ، نظام .
نظم [اوزون سوز ، نثر مقابلي . * نظاماً :
موزون اولورق .

نظير [ع . س . ص . مثل ، مانند ، مشابه ،
نظير [اش . بی : - امثالهم ، اشبه .
نظيره [ع . س . برشيته بکزه دلمک اوزره

نظيره [ياپيلان شئ : ياره م يوق ويره .
ميورم ، سن نه به ورميورسک ، بکا
نظيره می ياتق ايستيوورسک ؟ بر شاعره

شعريته بکزه مک اوزره ترتيب اولونان شعر .
نظيف [ع . س . تمیز ، پاک .

نُعاس [ع . س . اووقلامه ، کيووشکلک ،
نُعاس [اويومه آرزوسي ، اويوقويه ميل .
نعال [ع . س . ج . نعللر . ب : نعل .

نَعَامه [ع . س . دوه قوشي . چول . ج
نَعَام [نعائم : برچوق ييلدیزلرک اسمی .
نَعْت [ع . س . پيغمبر آفنديمک مدح و شناسی

نَعْت [متضمن قصيده . غ . بالخاصه مدح

نعمان [الفی] ۵۰۰ قان . عرب حکمد اولریله
لاله می : نیلن مختلف و لکده پارلاق و جیجکله
۱۰۰۰ آنه مون .

نِعْمَت [عَد، ویا نعمة . اَيْيَك ، لطف،
إحسان، فضل، منت، موهبة؛
نعمت کافته کو ره در رفاه و ثروت . یه جک
ایچه جک متعلق شیلر و بالخاصه ا کک
ولی :- برینه اَيْيَک ایدن ، ا ککی
ویرن ، کچیندیرن . - غیر مترقبه : هیچ
بکلمه یں بر اَيْيَک . ج . نم .

نَعَمَ . ب : ناه .

نَعُوتٌ م. ج. نَعَاتٌ . ب : نَعَتٌ .

نَعُوذُ بِاللَّهِ [تركيب عربیدر .] ا. اللہ صیغیندق معناسنہ

نعميم] آسوده وساكن بر حیات . دنیایك
مال و منالی . جنت . * دار النعم : جنت .
- الله : الالهك لطف و كرمی . - البال :
مستترع ، مطمئن .

نعم [ع. س. خفيف سس . خفيف سسه
او قومو . لطيف شرق . غينك فتحده
جاژدر . چه انعام .

نغمه [سلسلهٔ اصوات، از کی، حسن
الاصوات، لحن، نغم، مه‌لودی. — پرواز،
— زن، — ساز: کوژل سلسله اوقویان،
خواننده، سازنده. عینک فتحی‌ده جائزدر.
ج. (هنرنامه فتحی) نغمات.

نَفاَس [۴. - طوغورمه ؛ خُتُوصه لُق .
نَفاَسی : خُتُوصه لِقْلَه مَناسَبْتَداره
حَماي نَفاَسی .

نفاست [۵۔ قیمتدار۔ نفیس و مقبول
اولان بیشک حالی۔

تفاق [بوزغوللۇق . يالان، ديا . كېچىمىزلىك،
بوزغوللۇق ، بوزوشمە : آرلرئە تفاق
كېردى : آرلرى آچلدى .

نفايس | ۵-۶. ج. نفيس، قيمتدار و مرخوب
اولان شينلر. ب : نفيس.

نَفْت [فاه- تره منق روسی ، پتروله مشابه
نفت] غایت ایجه معدنی بر باغ اولوب
بوپالار قارشدیریلیر : نفت باغی . * نفت :
نفت باغی و لکننده ، قوربو ییشیل .

نَفْح [ع.م. اوفورمه ، اسمہ . کندي
قوقوسی نشر ایتمہ .

نَفْحَه [ع. س. أَيْقِنْ، هَوَاكَ تَيْمِلْدَايَيْشْ،
رُوح. أَطْرَافَه يَاسِلَان لَطِيف
فَرْقُو. ج. (فِي نَكْدَه فَتَحِيلَه) نَفْحَات. •

نفحات الانس : أرباب تصوفه عالم لاهوتدن
كلن أمرار الكيز رايحه .

نَفَخَ [ع.م. اغيزله برشيك اوزونه اوفله مه،
اوفله يرك شيشيرمه. (چالغى)
اوفله يرك حاله : نفخ صور .

نَفْحَه [ع. - آغیزدن چیقان یر ، نفس ،
 صولوق . ج. (فلكده فحه)
 نفحات .

نَقَر [ع. - برك انسان ، شخص ، كس ،
كيمه ، فرد . سلاح اندازه كبر .
ج. نفرات ، غ. انفار .

نَفَرَت [ع۔ اور کوپ قاچہ۔ فنا و کرہ
 کوروپ چکینہ، تیکینہ،
 ایکرہ نمہ : بویلہ ایشاردن کیم نفرت ایتمو؛
 یومانا نسدنہ آر تی مکا نفرت کلدی۔

نَفَرِیت [ی. - بور کلرک انہا بندن
عدوت خستہ لق ، اتہا کلمہ .

نَفْسٍ مِنْ فَا. - لعنت ، بددما .

نَقَرِيَّه [اوزنده اوچر دردر دانه
بولونان چارش اوزومی صالحی.

نفس | ۱. انسان، ذات، جسم، فرد،
نفس | ۲. کسبی : هر کس نفسی
دوشونه جگه ؟ غ. روح، جوهر حیات،
جان. - الامر : بریشک کنه و ماهیتی،

حلیتی . - آنقره : ملحقاتی داخل اوماق
اوزره ساده آنقره شهری . نفس الشی :
اوشیکل کندیمی . - سانه شهرته ، سیوب
ایچمکه اولان میل : نفسنه حاکم اوماق .

نَفْذ [ع.م. ایچمه کچمه ، برطرفدن بر طرفه ایشلمه . (سوز ، امراح) ناقد اولمه ، تأییری کورولمه ، سوزی کچمه ، دیکلمشه . — لی : سوزی کچن ، دیکلمه ن ، خاماری صاییلان .

نَفْز [ع.م. ایکرعه ، کره ، کراحت ، ایتمزاز .

نَفْوس [ع.م. چ نفسلر . ب : نفس . بیه اوزاقلاندیرمه ، طرد و تبعید لی ایتمه ، قوغمه ، سورکونه کوندورمه ، سورمه ، اجلا . (صرفده) سلب ، انکار : تورکجه ده مه ، ما اادات نفیدر : کله ، یازما . — ملک : جمیع اموال و اشیام فلانکدر ، نیم علاقه م یوقدر دیه اقرار ایدرک مالی باشقه سنه بیلدیرمه .

نَفیر [ع.م. هجوم و حرب ایشاری ، بورو . — عام : علی المجله اهلیدن طو . پلامان غیرمنتظم عسکر . يوم : — حاجیلرک منادن مکیه حرکت ایتدکلری کون . قا . — قریاد ، ناله .

نَفیس [ع.م. چوق قیمتدار ، چوق کوزل ، عزیز ، لطیف ، مرغوب ، مقبول ، مکمل . چوق بهالی . * صنایع نفیسه : موسیقی ، رسم ، هیکلتراشلق ، معیاری ، شعر ، طلاقت ، قوره غرافی (دالس فیکورلی تریب) کبی موضوعلری صرف کوزللیک تشبیه ایتکدن عبارت اولان صنایع . چ . نفائس .

نَقاب [ع.م. یوز اورتیسی ، پیچه .

نَقَابَت [ع.م. نقیبلیک ، وکالت . ب : نقیب .

نَقَاد [ع.م. بریشی ایچمه تدقیق و تفحص ایدرک برحکم ویرن .

نَقاره [ع.م. داوول ، کوس ، آسکی موسیقی آلتلرندن بری . قافی شده . زده اوقونور .

نَقاش [ع.م. بويا ايله دیوار و سائر به چیچکلر و رسملر نقش ایدن .

— اماره : انسانی ذوق ولذت حسیه سوق ایدن نفس و شهوت . — لواحه : فنالقدن صوکره دورولان وجدان عذابی . — مطمحنه : ایلیکی کوتولکدن آیدراق انسانه وظیفه . — بیلدیرن قوت . — نالقه : روح انسانی . * بالنفس ، بنفسه : بالذات ، کندیبسی . — الامرده : حد ذاتده . — متکلم : فعالدرده برنجی شخص . * نفسی یکمک : شهوته ، احتراصاته غلبه چالقی . * نفسی : ذاته ، شخصی منسوب . چ نفوس ، آنفس .

نَفَس [ع.م. صولوق ، آغیزدن چیقان بل ، نفخه . برصولوق آلوب ویره جک قدر وقت ، لحظه ، آن ، بن بو ایشی بر نفسده یاپارم . اوقوبوب اوفله مه . — آلدیرمق : دیکلندیرمک ، صولوق آلدیرمق ؛ راحت براتقی ؛ آرائی ویرمک ، وقت براتقی : بزه هیچ نفس آلدیرمورکه . بوینه چالیشدیریور . — آلقی : هوا یی اولاجکرلره چکوب صوکره بیه دیشاری براتقی ، صولومق ؛ دیکلمک ، راحت ایتک : شوراده برآز نفس آلام . — ایتک : او . قوبوب اوفله مک . — توکتمک : سوبلیه سوبلیه یورولق ، چوق سوبلیک . صوک : — جان چیقارکن دیشاری ویریلن نفس : صوک نفسه قدر صادق قالقی . — طارلقی : نفس آلوب ویرمه ده کی صفتی ، عذاب . * نفسی طوتولق : صولوق آلاماق ، طیقانق . چ . آنفاس .

نَفَسَان [ع.م. نفس اماره یه ، شهوته نفسان] منسوب . کین و غرضه متعلق . * نفسانیت : دشمنلق ، کین و غرض .

نَفْط [ع.م. ب : نفت .

نَفْع [ع.م. منفعت ، فائده ، سود ، خیر ، قازانچ ، مکسب : نفع خیزنه .

نَفَقه [ع.م. صرف ایدیلن هر شی (مال ، یاره) ، مصرف . تر . — کچینمک ایچون لازم اولان شی : بوشاعش برقادینه و یا یتیملره تخصیص اولونان یاره . چ . نفقات .

بر برینه ضد ایکی شیء . * نقیضه : ضد
و مخالف شیء ، ج. نقائض .

نقیع [ع. س. ایچنده میوه قاینادیلان صو
وساثره . حیوانات نقیعه :
میکروسکوپ ایله کوروله بیلن حیوانلر .

نقیه [ع. ص. خسته لقدن یکی قالدان ،
هنوز ضعیف اولان .

نکات [ع. س. ج. نکته لر ، فهم و ادراکی
عقل و ظرافته منوط اولان نازک
وزلر . ب : نکته .

نکاح [ع. س. اولمخدن اول زوجین ایله
حکومت آواسنده جریان ایدن
رسمی معامله ، قاری ایله قوجه بی صورت
رسمیده برلشدیرمه معامله سی .

نگار [ف. ا. رسم ، صورت ، نقش ،
تصویر . کوزل محبوبه ، معشوقه .

ص. رسم اولونمش ، مصور . — خانه ، —
ستان : ایچنده رسم ، تصویر و هیکل بولونان
محل . بخانه . کوزلری چوق اولان محل .
* نگارش : رسم و تصویر یایمه . *
نگارنده : رسم و تصویر یایان ، مصور .
* نگارین : سویلن کوزل ؛ منقش .

نگاشته [ف. ا. ص. یازمش ، تحریر ایدلمش ؛
رسم و تصویر اولونمش .

نگال [ع. س. سائرلرینه عبرت اوله جی
صورته پاییلان جزا و عقوبت .

نگاه [ف. ا. س. ویا نکه . باقیش ، باقیه ،
نظر . — بان (نکه بان) ؛ بکچی ،
محافظ ، کوزه دن . — دار (نکه دار) :
حفظ و صیانت ایدن ، حامی .

نگب [ع. م. (زمان ، طالع) بریخی
مصیبت و فلاکته اوغراومه .

نکبت [ع. س. مصیبت ، فلاکت ، بلیه ،
آفت ، داهیه ، غائله ، ویل .
— زده : فلاکته اوغرامش .

نکته [ع. س. (سوزک) ایچنه نازک
ولطف معناسی ، آتجی دقت
نظر و ایمعان فکر ایله آ کلاشیلا بیلن شیء ؛
معناسی ایچنه و ظریف اولان سوز . — دان ،
— شناس : سوزک نکته سی آ کلایان ،

چکمه . آغاجی بر یردن چیقاروب دیگر
یره دیکمه . آغزدن آغزه کن فقط عقل
ایرهمین شیء . حکایه ، روایت : بزه اوزون
بر وقعه نقل ایتدی . بر لساندن دیگر
لسانه ترجمه ایدمه کچیرمه . — خانه ،
— مأموریت : اوی ، مأموریتی دکیشدیرمه .
* نقلا : حکایه طریقله ، عقلا اولمایان ،
نقل و روایت ایله ، ایشیده رک . * نقلی :
عقلی اولمایان ، نقل و حکایه طریقله بیلین ؛
طاشیمغه متعلق ؛ وسائط نقلیه . * نقلیات :
نقل و روایت ایله معلوم اولان شیئرلر . بر یردن
بریره طاشیمه ایشلری : نقلیات عسکریه ،
نقلیات هوا ئیه . * نقلیه : طاشیمه ایشی ؛
بریشی طاشیمتق ایچون وریلن اجرت ؛
اشیا طاشیمه ایشلریله اوغراشان دأره ،
کچی وساثره .

نقله [ع. س. ج. ناقلر . ب : ناقل .

نقمت [ع. س. انتقام ، مقابله بالمثل ؛
جزا ، عقوبت .

نقود [ع. س. ج. نقدلر . ب : نقد .

نقوش [ع. س. ج. نقشلر . ب : نقش .

نقی [ع. ص. تمیز ، پاک ، خالص ، لکه سز .
[مؤ. نقیه : سوز ، کلام .

نقیب [ع. س. بر قبیله رئیس ، بو یوکی ،
شرفانک ایشلرینه باقمه دولتجه مأمور ایدیلن
ذات . وقتیه بر تکیه ده شیخه وکالت
ایدن درویش . ج. نقباء .

نقیر [ع. س. یرده ، طاشده کی حقور .
[اصل ، منشأ ، منبع . * کریم
النقییر : نجیب بر اصلدن اولان . — و تقطیر :
بوتون تفصیلات و تقرعائینه ، هپ ، جمله .

نقیصه [ع. س. اکسیملک ، عیب ، قصور ،
[قباحت ، شائبه . ج. نقائص .

نقیض [ع. ص. ضد ، مخالف ، معارض ،
[مضاد . * مسمی بالنقیض :
اسمی حال و شاننه اوغمایان . * نقیضان :

• نعلتلك : از ايسلاق . • نعلتك :
از ايسلاق ، رطوبتي .

• نعل [ف.م. مال اخ] بويومه ، چوناغه ،
نماه [آر.م. غ. (صو.لر) بوكلمه ؛
(حبوبات فيثاني) چيلمه ، بينه ، آر.مه ،
بوكلمه . قافض . - دار : آر.ان ، بويون .

• نعل [ف.م. كوسترن . • رهنا : يول
نما [كوسترن . قبله - : قبله يي كوسترن
آلت . رو - : يوز كوسترن ، ظهورايدن .
• قاف. - مسلمانلارك يكرى دوت ساه ،
نماز [پش دفعه ايتكارى عبادت ، صلات .
پ - : نماز قيلمانيان . - كاه : نماز قيلمه
مخصوص كنيش محل كه قبه مى سپارد .

• نعل [ف.م. برينه ضرور ورمك مقصديله
تمام [سوز كتيروب كوتورون ، طعن
وحتان ايدن ، مفترى .

• نعل [ف.م. كورونن ، عيان ، آشكار .
نمايان [اولقى : كورونتك .

• نعل [ف.م. كوستريش . يالاندن كو-
نمايش [ستريش . • نمايشكار : كوستريشلى .
• نمايشكارانه : كوستريشلى برصورنده .

• نعل [ف.م. چ. نعيمه لر . ب : نعيمه .

• نعل [ف.م. ويانيمه . آوستريا ، آلمانيا .

• نعل [ف.م. آلمانيا . آلمانيا .

• نعل [ف.م. كچه ، كبه . - باره : كچه

• نعل [ف.م. چ. نعيمه لر . ب : نعيمه .

• نعل [ف.م. قابلان ، بلسك . چ. نعيمه

• نعل [ف.م. چ. نعيمه لر . ب : نعيمه .

• نعل [ف.م. چ. نعيمه لر . ب : نعيمه .

• نعل [ف.م. چ. نعيمه لر . ب : نعيمه .

• نعل [ف.م. چ. نعيمه لر . ب : نعيمه .

• نعل [ف.م. چ. نعيمه لر . ب : نعيمه .

• نعل [ف.م. چ. نعيمه لر . ب : نعيمه .

عارف ، شريف و فطين اولان . - برداز ،
- كو : سوزى لكتهلى و ظريف معنالى
اولان ، لكته صرف ايدن ، سويله ين .
- لى : لكته مى اولان ، اينجه و ظريف
برمعنالى بولوتان . چ. لكات .

• نگران [ف.م. باقان ، ناظر .

• نكره [ف.م. غير معين اسم ، معرفه
مقابلى . - اينجه فكرلى ،
شن ، تحف شيلرسويله ين ، برآز كولدبرن ؛
لكره بر آدم . - كو : تحف ، اينجه
و كولوچ شيلر سويله ين . زبازدى كافك
- كويله در . چ. لكيرات .

• نكس [ف.م. خسته ان كرى دونه ،
نكس [كرى تپه ، اوستيله : خسته لنى
لكس ايتدى .

• نكس [ف.م. خيس ، جبرى . ب :

• نكس [ف.م. چ. نعيمه لر . ب : نعيمه .

• نكول [ف.م. وازيكه ، جابه . دونه ،
نكول [كرى چكله ، امتناع اينجه .

• نكول [ف.م. آلت اوست اولوش ،
نكول [مكوس ، ترينه دونهش ؛
حكيمى ، ترين : - بخت : بختمز ، طالعميز .

• نكول [ف.م. چ. نعيمه لر . ب : نعيمه .

• نكول [ف.م. چ. نعيمه لر . ب : نعيمه .

• نكول [ف.م. چ. نعيمه لر . ب : نعيمه .

• نكول [ف.م. چ. نعيمه لر . ب : نعيمه .

• نكول [ف.م. چ. نعيمه لر . ب : نعيمه .

• نكول [ف.م. چ. نعيمه لر . ب : نعيمه .

• نكول [ف.م. چ. نعيمه لر . ب : نعيمه .

• نكول [ف.م. چ. نعيمه لر . ب : نعيمه .

• نكول [ف.م. چ. نعيمه لر . ب : نعيمه .

• نكول [ف.م. چ. نعيمه لر . ب : نعيمه .

• نكول [ف.م. چ. نعيمه لر . ب : نعيمه .

• نكول [ف.م. چ. نعيمه لر . ب : نعيمه .

رومی مارتک طابوزی . — روزیه : بعض
 اجزایلرک نوروز کونی مشتریلرینه هدیه
 ایتدکلری بر نوع معجون . — زاد : یکی
 دوغش ویا یکی دوغان چوجوق : طفل
 نوزاد . — زمین : یکی طرز واصلده : نو
 زمین برشمر . — شاخ : یکی دال ؛ یکی
 بیتن کییک بوینوزی . — شکفته : یکی
 آچلمش . — عروس : یکی کلین . — نهال :
 تازه فدان ؛ یتیشمش کوزل قیز . — هوس :
 یکی هوسلی ؛ ایلك هوس ایدن ؛ هرکون
 یکی بر هوسه قاپلان ، مایعون إشتهالی ،
 کل کچ طبیعتلی ، ثباتمز .

نوا [فام . — ویا نوای . آواز ، آهنگ ، مقام ،
 نغمه : نوای عندلیب . موسیقیده
 بر مقام مخصوص . لوازمات ، قوت ، رزق ،
 زاد و ذخیره . نصیب ، بهره . بی :
 نصیبسز ، محروم ، فقیر . * نوای : نوايه
 منسوب ؛ تورک شاعرلرندن علیشیرک مخلص .

نواب [فام . ج . نایبلر ، قاضیلر ب : نائب .

نوات [فام . ویا نواة . چکر دک . ج .
 (نونک و واوک فتحیه) نوبات .

نواحی [فام . ج . ناحیلر ، جانبیلر ب :
 ناحیه .

نواخته [فام . تلطیف و تطیب ایدلمش ،
 اوقشاشمش .

نوادیر [فام . ج . نادرلر ، آرز بولونان
 شیلر ب : نادره .

نواده [فام . تورون ، حفید .

نواز [فام . اوقشایان ، تلطیف و تطیب
 ایدن : دلنواز . * دلنوازی :

دانوازلاری . زبانزدی نونک ضمیمه در .

نوازش [فام . اوقشاشمه ، تلطیف و
 تلطیب . * نوازشکار : اوقشا-

یان تلطیف ایدن . * نوازشکارانه :

اوقشایارق ، تلطیف و تطیب ایدرک .

نوازل [فام . ج . بلا ، مصیبت معناسنه
 اولان نازللرک جمعی . تورکجه ده

نزله ، زکام معناسنه قوللانلقده در . ب : نزله .

نمو [فام . بویومه ، نشو ، چوغاله ، آرتمه ،
 ایزدیاد ، تکاثر . ب : نشو .

نمود [فام . کوسترن ، ایزااه ایدن . کرم
 — : کرم کوسترن .

نمون [فام . کوسترن : ظفر — ، مکارم
 — : ظفر ، مکارم کوسترن .

نمونه [فام . اورنک ، مثال ، موستره ،
 مودله : نمونه مکتبی ، نمونه

تارلامی . بر کلک اصل ، جنس و نوعی

کوسترن اوراق . رجزئی : قاش نمونه سی ،

آربه نمونه سی .

نمیکه [فام . مکتوب . نامه .

نمیکه [فام . برینه ضرر ویرمک ایچون
 سوله نین دوغرو اما مناسبتمز

سوز ، غیبت ، سوزله طعن ، سعایت . —

کار : تمام . ج . تمام .

ننک [فام . عاز ، حیا ، شرم : پرده
 — : ننک .

ننکی [فام . چوچقلری اویوتورکن مقامه
 ننی سوله نین منظوم ویا اویدورمه

لاقیردیلر ، بولاقیردیلرک آخیرینه هلاوه ایدن
 براق کله : اویوسون یاوروم ننی .

ننه [فام . بویوک آننه ؛ یاشلیجه قادین :

ننه [خاتم ننه . سوت — : سوت آناسی .

بعضاً تلطیف و تطیب ایچون قوللانیلر :

آه ننه !

نوی [فام . یکی ، جدید . — ایجاد : یکی
 — ایجاد ایدلمش . — آینده : یکی کلش .

— باره ، — باوه : ترفنده میوه . — بر

(بهر) : ترفنده میوه ، چیچک ؛ مملری

هنوز بلیرمهک باشلایان قیز . — بهار : ایلك

بهار . — پیدا : یکی پیدا اولان ، یکی

بلیرن . — جوان : دلیقانیلی ، کنج ، تازه .

— جوانی : دلیقانیلی ، کنجک . — خیز :

یکی یتیشمش ، تازه : نهال نوخیز ، کل

نوخیز . — رس : یکی یتیشن ، یکی بیتن .

— رسته : یکی یتیشمش ، یکی حاصل اولمش .

— رسیده : یکی یتیشمش ، ج . نورسیدکان .

— روز : یکی کون ؛ اُسکی تقویملره کوره

بالناویه . • نوبتی : نوبت بکلیه ، صره
ایله یا ییلان بر ایشی کورمکده اولان .

نوبران [ص. قبا ، تریه مزطولی ، نخوتلی ،
درشت طبعی .

نور [ی. سند ، مقاوله نامه و ساره
کبی شیلره بر شکل رسمیت و برملک
ایچون اولری تنظیم ، تصدیق و یا حفظ
ایدن ذات ، کاتب عدل .

نوح [ه. سوز سولیکسزن افاذه
ایدیلن آلیم شکایت ، ایلمکه ،
آئین ؛ فریاد و فغان ، آغلامه .

نوحه [ه. برینک اولومنه آغلامه ،
باغبره . - کر : اولو اوزرینه
فریاد ایدرک آغلایان .

نور [ه. آشیان ایدینلاتان شی ، ایشیق ،
آیدینلق ، ضیا ، ضوه . - آفتان :
- فشان ، - یاش : نور صاجان . -

چشم ، - دیده ، - عین : کوز نوری
قدر سولن ، چوق سولکی . - طوی ،
- طاملاسی : یک - ویملی کوزل و بیاض

چوچق . - علی : - اعلایک اعلاسی ،
دها آبی یا ! کوز - ی دوکک : باقارق
یا ییلان بر ایشدن دولایی چوق صیقینی

چکمش اولتی . • ذی النورین : پیغمبرمیزک
ایکی قیزخی آلدینی ایچسون حضرت عثمان
وریلن لقب . جم. انوار ، لیران .

نور [ه. تنور ایلسین ، ایدینلاتسین .
نور • نورالله قلوبهم : الله اولرک
قلبرخی ایدینلاتسین .

نوراسته نی [ی. - صهی قوتک ضعیفلا .
- صهی ! سیکیر خسته لنی .
• نوراسته نیک : بو علته مبتلا اولان .

نورالری [ی. بر دیا براقچ سیکبرده
احس اولوان شدتی اغری که
اکثرتا یوزده ویا باشده اولور .

نورال [ه. نورلی ، منور ، ضیادار ،
نورنی بر یوز .
نورز [فا. کوزن ، دولاشان ، طی ایدن .
- صحرا : - قیرده دولاشان .

نواصی [ه. جم. ناصیه لر ، آلتلر ،
چیئلر . ب : جبین .

نوافل [ه. جم. نافلة لر ، فضله عبادتلر .
ب : نافله .

نواقص [ه. جم. یا کلیش اولاروق نقصان
یکله سنک جبی کی دوللا بلحمده در ،
یکال نواقص : اکیکلرخی ، نقصانلری
تماملامه .

نواقیس [ه. جم. ناقوسلر ، چاکلر ،
چنغرافلر . ب : ناقوس .

نوال [ه. ویا نال . هدی ، عطیه ،
هب ، موهبه ، لطف ، احسان ،
منت ، نعمت . دریا - : لطف و احسانی
دریا کبی اولان .

نواله [ه. (?) بینه جک ، ایچیله جک
شیلر : نواله مزنی تدویرک ایدرک .

نوامیس [ه. جم. ناموس . ب : ناموس .

نواهی [ه. جم. حرام و ممنوع اولان
شیلر معنایه قوللانیورسه قده
بو کله عریجه ده وجدان معنایه اولان
(ناهیه) نک جمیدر : ماله ناهیه : اونک
وجدانی یوقدر .

نوائب [ه. جم. نایبه لر . ب : نایبه .

نواثر [ه. جم. آتشلر . ب : ناره .

نوبت [ه. صره : شیمدی نوبت . نم
در . بر دیکرندن صوکره وقوع
بولاجق شینک زمانی : سوز سولیک

نوبتی سزده . کره ، دفعه : بر نوبت
اوده کلدی . صره ایله کورولن خدمت :
نوبته جیقیق ، نوبته کیرمک ، نوبت

بکلمک . صیمه طوماسی ، صیمه :
خسته به دون بر نوبت دها کلدی . وقت
وقت جالینان موزیقه : آقشام نوبتی .

فرصت : نوبت کوزده تمک : فرصت بکلمک .
• بوبته بینمک : نوبته وقوع بولتی ،
صره به صوقولتی . • نوبتی صاوق :
صره سی کچیرمک . • نوبته : صره ایله ،

نوك [ف.ا. س. سيورى اوج ، بورن : نوك
قلم . نونك ضمى ده چاژر .

نوم [ع. س. اويقو ، خواب . * نومي :
اويقويه منسوب ومتعلق .

نومرو [ى. س. ويا نوماروا ، نومرو. عدد ،
رقم . - لى : نومرومى اولان .

نوميد [ف.ا. ص. اميدسز ، مايوس . *
نوميدانه : اميدسزجه سنه ،
مايوسانه . * نوميدى : اميدسزلك ،
مايوسيت .

نون [ع. س. (ن) حرفك اسمى . مركب
حقهسى ! عجم . علم ومعرفت : القلم
والنون . بويوك باليق ، * ذوالنون :

يونس پيغمبر .
نوه [لب ، قلب ؛ اصل ، مبدأ ، مصدر ،
منبع ؛ مركز ، وسط معناريله
قوللانيورسقه ده عربيجه وعجمجهده بويله
بركله يوقدر . بلكه چكردك مقناسنه اولان
عربيجه نواة كلمه سندن غلطدر .

نويد [ف.ا. س. مرثده ، بشارت ، خيرلى خبر .

نويس [ف.ا. ص. يازان ، كاتب . * وئيه
نويس : رسمى مورخ .

نه [د. نه شى : نه ديديكز ، نه دوشو .
نيورسكز . ضمائر اضافيه ايله برلكده
هانكى شى : نه م ، نه ك ، نه سى ، نه م ،
نه كز ، نه لرى : نه كز وار ، نه سى
كورموش . هانكى : نه حالده در . هرهانكى
شى ، هر نه : نه كورديسه آلدى ،
نه ايسترسه يسين . حيرتله قاريشيق چوقلق
إفاده ايدر : نه پياض ! نه قار ، نه قارا !
سادهجه حيرت بيان ايدر : نه لطيف !
او ، - بو ، - ! : پردنبره آكلاشيامايان
برشيته قارشى حيرت وتعجب إفاده ايدر .
- او ، - در ، - وار ؟ : نه اوليور ، بر
شيتم اولدى ؟ - او شيك كوك ، -

[ا. س. چوجغه باقان ، دادى ،
نورس] مرييه . خسته باقيجى .

نورمال [ى. س. على العاده ، طبيعى
و منتظم اولان .

نوروپات [ى. س. سيكبرلرندن راحتسز
اولان .

نوروز [ى. س. جمله عصبيه خسته لقلرينه
ويريلن ايسم . پديسقو = رو .
حا و عقلا راحتسز اولان .

نوره [س. اوسقى طوبراقله اورتولو صافلق .

نوش [ف.ا. ص. ايچن ، ماده - : باده ايچن .
نوشا - : ايچدكجه ايچهرك . طاتلى :

لب نوش . س. ايچكى ، عشرت : عيش
و نوش . ب : عيش .

نوشته [ف.ا. ص. يازيلي ، مكتوب . سر - :
آلن يازيلسى .

نوشته [ف.ا. ص. يازلمش ، مكتوب ، محرر .

نوشين [ف.ا. ص. طاتلى . لذت ، لطيف :
خواب نوشين .

نوطه [ى. س. ويا نوط . برشيئى صوكره
دن خاطرلامق ايچون بر يره قو .

نان اشارت ، يازيلان بر قاچ كلمه ويا
ملاحظات . تاديه ايديلهجك بر حسابك
تفصيلان . برينك طور و حركتنى خاطر
لامغه يارايان قيصة يازى ويا اشارت . قيصة
ورسمى مكتوب ، مخطره ، سياسى مكتوب .
بر صداى و مدت دوامى كوسترن مو .
زيقه اشارتى . بو اشارتlerle يازلمش هوا .

نوع [ع. س. چشيد ، دورلو : بو نوع

مالكز وارميدر ؟ صنف . شكل ،

لون . جنس : نوع بشر . بنى - : هم

جنس . * نوعا : نوجمه ، جنس اعتباريله .
* نوعا ما (نوعا) : بر باقيمه كوره ،
شويلا . بايرم آشاغى يوقارى : نوعا

حاصل و پیدا اولق ، یا یلنی . * وجوده کنیر-
 مک : حاصل ایتمک ، یا یلنی . — ویرمک :
 میدان چیقارمق ؛ وجودی اولمایان برشیته
 وجود فرض ایتمک ، بر شیء ظن ایتمک ،
 اهمیت ویرمک . — سز : وجودی اولمایان ،
 چلیمسز ؛ ضعیف ، آریق . — لی : وجودی
 اولان ، جئلی ، چلیملی ، شیشاییجه .
 وُجُوهُ [ع. ص. ج. وجهلر . متغذیان ،
 وُجُوهُ [معتبران ، اعیان . ب : وجه .
 وَجْه [ع. ص. روز ، چهره ، سیما ، صورت ،
 برشیته کورولن طرفی ، یوزی .
 شکل ، صورت ، مارز ، اسلوب : وجه آخرله .
 سبب ، علت ، جهت ، موجب ، مناسبت :
 وجه تسمیه سی آکلایامادق . بر — محرر ،
 بر — مشروح : یازلدیفی ، شرح ایدلدیکی
 اوزره . بر — پشین : پشین اولارق ، اول
 آمرده . * بووجهله : بو صورتله ، بویلهجه ،
 بوشکلده . * نهوجهله : نه طرزده ، ناسل ،
 نه صورتله . * هیچ بر وجهله : هیچ بر
 صورتله ، قطعاً . * من جهه : برجهتدن ،
 بر جهتهجه . ج. وجوه : ایلری کلنلر ،
 اعیان ، متغذیان . * من کل الوجوه ، بالو-
 جوه : هر جهته ، هر صورتله ، هر نقطه
 نظردن . * وجهاً : بر صورتله ، برجهتدن .
 * وجهاً من الوجوه : هیچ بر وجهله ، هیچ
 بر صورتله . * وجهی : وجهه منسوب .
 وَجْه [ع. ص. یوز . جهت : وجهه عز-
 و جهه [یمتکز نره می ؟ شکل ، صورت ،
 وضع ، بولونیش ؛ خط حرکت ، یول ،
 منهج ، اسلوب ، نظام ، منوال : کوستریلن
 وجهه داخلنده حرکت . سمت ، جالب ،
 بقعه ، دیار .
 وَجْه [ع. ص. اجرامی اقتضا ایدن شیء ،
 وجلییه [بورج ، وظیفه مناسیله قوللا-
 نیورس قدده اصل عربیجه می اجرت ، اجاره ،
 کرا دیمکدر . * وجبیه ذمت : وجدان
 بورجی . ج. وجائب .
 وَجْه [ع. ص. مختصر ، موجز ، قیصه ،
 وجیز [عجل ، خلاصه ، ملخص ، جامع .
 [ع. ص. معتبر ، اعتباره لائق .
 وَجْه [شریف ، جالب نظر ، ممتاز .

وَحَامِ [ع. ص. آش ایرمه .
 وَحْدَانِيَّة [ع. ص. بر ، تک ، یالکزر
 جناب حقلک برلکی .
 وَحْدَت [ع. ص. برلک ، یالکزلی ، خلوت ،
 عزلت ، اعتزال ، انفراد .
 وَحْش [ع. ص. چول ، غیر مزروع (بر) .
 وَحْشَت [ع. ص. یابانیلیک ، وحشیلیک ،
 حزن . ملال . قورقو ، دهشت .
 وَحْشِي [ع. ص. یابانی ، آیشقین اولمایان ،
 کدی . چولرده و اورمانلرده یاشایان ،
 مفترس : وحشی حیوانلر . مدنی اولمایان ،
 اورمانلرده مسکنسز ، قانونسز یاشایان :
 وحشی اقوام . مدنی برجمیت حالنده یاشا-
 مایان : امریقا وحشیلری . جمعیتدن ،
 الفت و صحبتدن قاچان : وحشینک بری .
 یالکزر یاشامنی سون ، عزلتکیزین ، مرد
 مکریر . حیوان کبی ، ظالم ، غدار : چوق
 وحشی برحریف . قورقونچ ، ظالمانه حسیات
 إفاده ابدن : وحشی برنظر . غیر مزروع ،
 چول ، ایشلنمهش : وحشی یرلر . *
 آز مستعمل : وحشی کله . * وحشیانه :
 وحشیجه ، یابانیجه . * وحشیت : یابانیلیک ،
 اورککلک ، وحشلیک .
 وَحْل [ع. ص. ایجه و پارلاق چامور .
 ح نک سکونی ده جائزدر .
 وَحْش [ع. ص. ج. وحشار . ب : وحش .
 وَحْشِي [ع. ص. جناب حق طرفندن بر خبر
 ویا حقائقک بیلدیرلمسی . بو
 صورتله بیلدیرمان شیء . * آمین الوحی :
 جبرائیل . — منزل : قرآن .
 وَحِيد [ع. ص. یالکزر ، تک ، منفرد ،
 امثالسز ، یکانه ، فرید .
 وَخَامَت [ع. ص. [برعکک ، بر یتمک]
 صحتته مضر اولماسی ، غ. وبال ،

تکرار اولونان شی: اَدْعِه خیره کز ورد
زباندر . دبله - ایشک: بریشی ایکیده
برده سولک . جر . آورد .

وَرِش [فا. - چالیشه ، سی: سی
ایدیش . - کار: چایشان .

وَرَطَه [ع. - تهلک ، مهلک ، لجه ،
کرداب ، اوچوروم . چوآور .
مشکلات ، تهلکی وضعیت . باتالنی .

وَرَع [ع. - عافه الله ، الهمدن قوره .
منوع وشبهی اولان شیشردن
احتراز ، چکنمه ، تقوی ، زهد .

وَرَق [ع. - یاراق ، (کتاب و آناج
الخ) یپراغی . بر طبقه کاغذ .
دوکولش غایت ایجه معدن یپراغی ،
صفحه سی: آلتون ورق . * ورنپاره .
کاغذ پارچه سی ، قیستسز تذکره . *

ورقی: معدن یپراقلیله برایش یابان
صنکار . * ورقلامق: معدن یپراقلیله
یالديزلامق . * ورقلی: یالديزلی . * ورق:
یپراغحه منسوب . جر . اوراق: کاغذلر ،
مکتوبلر ، تذکره لر ، تحریرات: غزله لر
(اوراق حوادث) .

وَرَقَه [ع. - بریپراق . مکتوب ، یصله ،
تذکره . غرنه درج ایدلک
اوزده کوندربلن یازیلی کاغذ .

وَرَك [ع. - قابله کبکی . واک کسریده
چاژ . جر . اوراک .

وَرَم [ع. - شیش . بدتک بعض جهتلرنده
وبالخاصه آن جکرلرده حاصل
اولان بر مرض مهلک ، سل الرئه . ص .
سل الرئه طوخولش اولان .

وَرُود [ع. - کله ، وصول: ورود ایدن
خبرلر ، مکتوبلر .

وَرَى [ع. - وارا . بنی آدم ، بشر ،
ناس ، انسانز . * خیرلوری:
پیغمبر .

وَرِيد [ع. - ویا جبل الورید: بونک ایکی
قالین دامارندن بری . جر . آورده .
* وریدی: بوداماره منسوب .

وبالت: اورلرک وخامت هوا سی . خطر ،
تهلک ، هول: بوایشده بروخامت اولماسین .

وَحِيم [ع. - صحت ، عافیه مضر: هوا سی
رخیم بریر . تر . تهلکی ، خطرناک ،
نتیجه سی فنا: وخیم برمساله .

وَدَّ [ع. - بوا یکی کلمده واوزک
احرکان تله سی چاژدو .
سوی ، محبت ، علاقه ، مودت .

وَدَاع [ع. - آیرله ، مقارقت . * الوداع:
الله ایصهارلادق . - ا . -
لاشقی: آیریلیرکن نازکانه بر ، ایکی سوز
سولک ، لاهه ایصهارلادق دیک . * وداعه
کیتک: آیرلادن اول بریخیزارت ایشک . -
نامه: آیریلانق برادملک برینه یازدیغی کاغذ .

وَدَائِع [ع. - جر . ودیعلر ، امانتلر .
یک سوکیلی ویک شغقتی .
وَدُود [یا - : الله .

وَدِيعه [ع. - برینه امنیت اولونان شی ،
امانت . جر . ودائع .

وَر [فا. - صاحب معنائنه برادات اولوب
اسملرک آخرینه علاوه اولئور .
سخن - : شاعر ، ادیب: دانش - :
حالم . هنر - : هنرلی .

وَرَاء [ع. - بریشیک آرقه طرف ، کروی .
قیچ ، دبر . ما - : برنشیک
کریستنه ، اوته سنده بولونان شی: علم
ماوراء الطبیعه .

وَرَاتِيقه - برجنس جیجک .

وَرَات [ع. - بر اولونک مالنه وارث اولمه .
دوغرمی واک کسریله در .

وَرَنه [ع. - جر . وارنلر . ب: وارث .

وَرْد [ع. - کل ، آناج جیجکی . *
وردی: کله منسوب . جر . ورود
ایسه ده طوری (آت) مناسنه کلن عیبی
کله تک جیبی: آورد قوللایلار .

وَرْد [ع. - قرآن کریمدن صبیق صیق
اوقونان پارچه ویا همان هر کون
اوقونان دعا وساره . - زبان: هر وقت

وَزِيد ع.س. كوچوك دامار .

وَزِيْقَه ع.س. كوچوك باپراق .

وَزَارَت ع.س. وزيرلك ، وقتيله ملكيه رتيه لرنيك اَك بويوكي .

وَزَان ع.س. اَسَن ، هوب ايدن : وزان اولان روزكار .

وَزَر ع.س. يوك ، آغراق ، بار . جنائيت ، خطا ، كناه .

وَزَرَاء ع.س. چ. وزيرلر . ب : وزير .

وَزْن ع.س. طارتمه . س. ثقلت ، آغراق : رصندوخك وزني نه قدردر ؟ —

ايتمك : طارتمق . عرضده اولچو : بوشمرك نه وزني وار نه ده موزوني . عريجه صرفده قالب ، شكل : فاعلك جمع مكسر وزني قعله در . چ. اوزان .

وَزَنَه ع.س. پاره آلنوب ويريلن محل .

وَزَنَه غ.س. ترازى . — جى : — ازي پايان وصاتان . — دار : پاره آلوب ويرن مأمور ، صندوق اميني .

وَزِير ع.س. حكمدارك وكيلى اوله رق امور دولتي اداوه مأمور ذات ؛

وقتيله ملكيه رتيه لرنيك اَك بويوكي حائز ذات . * وزيرانه : وزيره ياقيشاجق صورتده .

* وزيري : وزيره منسوب . چ. وزراء .

وَسَادَه ع.س. ويا وساد . يانديق . واو حرڪه لرك اوچني ده آلير . چ. وساده .

وَسَاطَت ع.س. آرايه كيبرمه ، واسطه اولمه ، توسطه ، مداخله ، شفاعت .

وَسَاطِط ع.س. چ. واسطه لر . ب : واسطه .

وَسَائِل ع.س. چ. وسيله لر . ب : وسيله .

وَسَخ ع.س. كيبر ، ياص ، مردارلق ، پيشلك ، چرك . چ. اوساخ .

وَسَط ع.س. سينك سكوتني ده جائز . بر شيتك اورتهمي ، مركزي . *

وسطى : اورتده بولنان ، ايكييمي اورتهمي ؛ تو . بربري اوستنه ، تخمى ، تقريبي .

وُسْطَى ع.س. اوسطك مؤنثي . اورتهمي .

وُسْطَى صلات — : ايكندي نمازي .

وُسْع [رى ، كوچ ، طاقت ، قدرت ، قابليت : وسعيت ينيكي قدر چاليش . نروت ، رفاه ، يسار ، وسع حال . واو حرڪه لرك اوچني ده آلير .

وُسْعَت ع.س. بولاق ، كنيشلك ، كنيش اتساع . * وسعتلى : كنيش ، بول .

وُسْم ع.س. ويا (سينك كسريله : سمه چ. سمه) . فيزغين دميرله او .

رولان غما ، اثر ، اشارت ، نشان ، اماره ، علامت . چ. وسوم . ب : سمات .

وُسْمَه ع.س. نيل ذيلن نيناك ياپر قلري ويا بويامغه يارايان نبات .

وَسْوَاس ع.س. شيطانك قيقين ايتديكي تسويل ، وسوسه . * الوسواس : شيطان .

وَسْوَسه ع.س. تردد . شبهه ، آنديشه ، ايچ اورونتومى ، قوروتقى .

وَسِيط ع.س. آرايه كيبرن ، توسط ايدن ، متوسط ، مهديوم .

وَسْمِيع ع.س. كنيش ، بول ، واسع ، متسع : آفاق وسيعه .

وَسِيلَه ع.س. واسطه ، طريق ، مناسبه ، بهانه ، سبب . — جو : بهانه آرايان .

* نعم الوسيله : نه كوزل بهانه . چ. وسائل .

وَسِيم ع.س. يوزى كوزل .

وَش [قاد . اذات تشبيه اولوب اسلامك آخريته علاوه اولنور . ماه — :

اي كجي ؛ دريا — : دريا كجي .

وَشْم ع.س. بدن اوزوننه برايكنه ايله قارا برتوزدن پايلان رسم ، شكل ويا يازيلان يازى ، دوكه . غ. نياماتك ايلك سوركوني . امام تصفيري : وشم ، ب : وشيم .

وَشْنَه ع.س. ويا تر . ويشنه . طيق كرازه بكزور مايخوشجه بر عيش . *

وشناب : وشنه شربت ويا شروبي .

وَضِعَ [۱.۵.]. وضع اولوندى ديمكدر
 ويا لكز شو تعبیرده مستعملدر :
 ماوضعله : تعیین و تقصيص ايدلديكى شئ .
وَضِعَت [۱.۵.]. طوروش ، طور و حال ،
 وضعتى بكنميورم .
وَضَوْء [۱.۵.]. هب آيدست .

وَضُوح [۱.۵.]. يك بللى و آشكار اولان
 ايشيك حالى ، علامتى ، اچيلاق ،
 بارلاقلى ، صراحت : افادهده وضوح .
وَضِيع [۱.۵.]. آشاغى ، باياغى ، خيس ،
 ذليل ، حقير .

وَطَن [۱.۵.]. انسانك دوعوب بورديكى
 ووطنزدر . — پرور : وطنى سون و اوکا
 ايلك ايگه چالیشان . * وطنداش : پر
 مملكت خالقندن اولان ، همشهرى . *
 وطنداشلق : همشهرليك . * وطنى : وطنه
 حاند و منسوب : وظيفه وطنه . ج. اوطان .
وَطَواط [۱.۵.]. ياراسه : داع قير .
وَطْطَى [۱.۵.]. آياق آلتا آلوب چيكنمه ؛
 اوزورنده يورومه . جاع .
وَضَائِف [۱.۵.]. ج. وظيفه لر . ب :

وَضِيفَه [۱.۵.]. انسانك يانغا مجبور اولدينى
 ايش ، ماموريت . اجرت ، معاش ، هلوغه ،
 تعيين ، معينات . — دار : ايش كوچ
 صاحبي ، بربرده برايشله مشغول ، معاشلى .
 — شناس : وظيفه سنى طائير ، بيلير . —
 ايگه : اهميت و برمك ، ايش ايدنگه .
 * نه وظيفهك : سكا نه ، سن نه قار .
 يشيورسك ، نهك لازم . ج. وظائف .

وَعَاء [۱.۵.]. قاب ، حفظه . ج. اوعيه .
وَعْد [۱.۵.]. سوز و برمه ، ياعنى ويا
 اورمكى عهد ايته ، اوزورنده
 آله ، بوترزده و يريلن تحيرى ويا شفاهى

وَصَاف [۱.۵.]. وصف ايدن ، اوصافى
 اذكر و بيانده ماهر .

وِصال [۱.۵.]. سوديكنه قاووشمه ، بر .
 لشمه ، وصلت . مقابل : فراق .
وَصَايَا [۱.۵.]. ج. وصيتلر . ب. وصيت .
وَصَايَت [۱.۵.]. وصيك ! امر ، حكم ،
 توصيه ، شفاعت .

وَصَف [۱.۵.]. تعريف ، تعيين و توصيف
 ايدن سوز ، نعت ، صفت .
 برشيك شوبله ويا بويله اولديغى بيلديرن
 حالت ، كيفيت ، خاصه ، خاصيت . برشك
 اسمى ، حالى و صورتى بيان ايته . مدح
 ايته ، اوگه . * وصفى : وصفه منسوب .
 ج. اوصاف .

وَصَل [۱.۵.]. اولاشديرمه ، برلشديرمه .
 سوديكنه قاووشمه ، وصلت .
وَصَلَت [۱.۵.]. برلشمه ، اتحاد ، اجتماع ،
 ايكي دوستك برلشمه سى .

وَصُول [۱.۵.]. حواصلت ، وارمه ،
 ييشمه . — بولمق : اولاشمق .
وَصَى [۱.۵.]. وصيت ايدن ، برشيشى
 امر ويا حكم ايدن . بروصيتك
 اجراسنه مامور اولان . يتيم چوجوقلره
 باقوب كنديلرنى اداره وحمايه ايدن :
 وصيه احتياجى قالمادى .

وَصِيَّت [۱.۵.]. برآدمك بعدالموت اجراسى
 آرزو ايتديكى شيشلرى اولمه دن
 اول بيلديرمه سى ، سيارشى . — نامه :
 بر وصيتك يازلديغى كاغذ . ج. وصايا :
 نصايح ، اخطارات ، نصيحت .

وَضَع [۱.۵.]. قومه : قانون ، اصول ،
 نظام ، وركى وضع ايتمك .
 طوروش ، وضعت ، ييجيم ، حال ، قيامت ،
 طور وحرکت : اونك وضعندن هيچ بر
 شئ آكلاشميور . — اساس : تمل آگه .
 * حل : دوقورومه . — يد : تحت تصرفه
 آله ، مداخله ايته ، قاريشمه . *
 وضعا : وضعتجه ؛ معنائى لغويده اعتباريله .
 * وضعى : وضعه منسوب . ج. اوضاع .

وَفُور [ع. ص. بولاق، کثرت، چوقلق. وفرت ایله عینی منادہ در.]

وَفِی [ع. ص. وفادار، دوستلغندہ، محبتندہ. صادق؛ تمہدانہ صادق.]

وَفِیق [ع. ص. ص. رفیق، آرقداش، یارداش. دوست، محب.]

وِفَاحَت [ع. ص. تربیہ سزک، عارسزلق، حیاسزلق، اوتانمازلق.]

وِقَاد [ع. ص. یاقیلہ جق اودون، محروقات.]

وَقَاد [ع. ص. جانی، آتشی، فعال (انسان). ذکی، سریع الادراک.]

وَقَار [ع. ص. جدی و وقور اولانک حالی، آغیر باشلیق، جدیت، ہیبت، حشمت، مکالت، رزالت، وضع وزین.]

وَقَار [ع. ص. صبر. سز: حیثیتسز، وقاری محافطہ ایتمهین. لی: جدی، آغیر باشلی.]

وَقَائِع [ع. ص. ص. وقیعہ لر. ب: وقیعہ.]

وَقَایَہ [ع. ص. قورومہ، حفظ، صیانت، حمایہ، حراست.]

وَقْت [ع. ص. چاغ، آن، زمان، ساعت. حین: وقتی کلنجہ کورورسک.]

وَقْت [ع. ص. بر شی، یابہ جق مناسب زمان، موسم: حج وقتی، خرمن وقتی. مناسب زمان، صرہ: وقتی کلنجہ سویلرم.]

وَقْت [ع. ص. بوش وقت، آل دیکمہ: وقتی اولورسہ یازاجق. فرصت: وقت اولورسہ سزده اوغراوم.]

وَقْت [ع. ص. رفاه، یسار، اقتدار: شیمدی اولیہ شیلر آلفہ وقتی یوق. کچینیش، معیشت، وقت و حالی یرنده در.]

وَقْت [ع. ص. دور دور، فاصلہ ایله: وقت وقت ثوبت کلپور. * وقتندہ: زمانندہ، آنندہ، مناسب زماندہ، موسمندہ: هر آتاج وقتندہ دیکیلیر.]

وَقْت [ع. ص. کچمش زماندہ، سابقا، اولجہ: وقتیلہ جاممار جماعتلہ طولارمش؛ زمانندہ، ایرکن: وقتیلہ یاتوب، وقتیلہ قالمالی.]

وَقْت [ع. ص. حضر: صلح زمانی. سفر: حرب

سوز؛ وعد ایدیلن شی. — ایتمک: بر شی، یاباجقی و یاوره جکی اولدن بیلدیرمک.]

وَعَدَہ [ع. ص. زمان و مکانہ نسبت حد، اوده مک ایچون اولدن تعیین ایدیلن وقت. بو سندک وعدہ سی دها کلدی. مهلت:]

وَعَدَہ [ع. ص. بکا دها اوچ آی وعدہ ویریکز. ایلک سوق ایچون سویلہ ن سوز، نصیحت، پند، اوکوت.]

وَعِید [ع. ص. قورقوتک، تهدید، ترغیب: بیک وعد و وعید ایله.]

وَعَا [ع. ص. کورولتولو یاتیردیلی حرکت، غوغا، کورولتو. حرب.]

وَفَاء [ع. ص. سوزده طورمه، بر وعدی ایفا ایتمه، بورجی اودمه؛ تعهد ایتدیکی شیئی تماماً اجرا ایتمه. دوستلغندہ و عبتندہ دوام، ثبات و صداقت: سندہ وفادن اثر یوق. اوزون سورمه، تمام اوله: عمری وفا ایتمدی. — دار، — شعار: دوستلغندہ و محبتندہ صادق، وفالی.]

وَفَاء [ع. ص. بی: وفاسز: صداقتسز، سوزندہ و محبتندہ دورمایان.]

وَفَات [ع. ص. اولوم، موت، انتقال. — ایتمک: اولمک.]

وَفَاق [ع. ص. اوینولتی، موافقت، مطابقت، مناسبت، ملایمت.]

وَفَاق [ع. ص. اتحاد، ابتلاقی، اتفاق، عهد و شرط، میثاق، الفت، صحبت، معاشرت، هلاقه.]

وَفْد [ع. ص. بر یره کلن جماعت؛ بری طرفندن کوندریلن مأمور؛ هیئت سرخصه، مبعوثه. ج. وفود.]

وَفَرَت [ع. ص. بولاق، چوقاق، بسیاری، کثرت، چوق مقدار.]

وَفَق [ع. ص. تام وقتندہ کله، (ایش) آرزویه کوره بیتمه، مناسب و موافق دوشمه. اوینولتی، مناسبت، موافقت، وفاق. بر: — کوره، موافق اوله رق.]

وَفَق [ع. ص. بر: — دلخواه: آرزویه کوره. کله، وود، وصول. وفد

وَفُود [ع. ص. کلمه منده باقکیز.]

وقواق [عـ. مرکب حقه می بایلان
بر نوع آغاج. عـ. قورقاق.

وقود [عـ. سلف. بایلان اودون و کومور
کبی شیتلر، عروقات.

وقود [عـ. یاقه، طوشمه، آتش
آله، آلونه.

وقور [عـ. وقاری، آغیر ماشلی،
نمکینی، جدی. وقورانه:
جدیده، آغیر باشلکه.

وقوع [عـ. حصول بولمه، ظهور ایتمه.
بولق، وقوعه ککک: اولق:

دون بر قضا وقوع بولدی؛ بر مصادمه
ده وقوع بولمش. بولان آکلیف،

دهوت: ایدیلن تکلیف، دهوت. حال:
بر حالک اولیشی؛ بر ماجراک، بر حادثه نک

صورت ظهور و جرمانی: ایشته وقوع.
حال بندن عبارتدر. کثیر الوقوع:

صیق صیق وقوع بولان. نادر الوقوع:
یک آز، سیرک حادث اولان. عذیم.

الوقوع: همان هیچ وقوعه کلمه بن.
ج. وقوعات: ظهور ایدن، حادث اولان

حاکم، وقوعه کن شیتلر، قتل، جرح،
سرقت و سائر کبی شیتلر: وقوعات

مکرره اصحابندن فلان.
وقوف [عـ. خبر آله، مطلع اوله،

وقوف [عـ. کلامه، بیامه. وقولم
یوقدر: خبرم یوقدر، بیلم، آکلامام،

چاقام. کسب-ایتمک: آکلامق، خبردار
اولق، معلومات آلق. وقولم:

معلوماتم، خبری اولمایان، بی وقوف.
وقیع [عـ. مصادمه، حرب، جنگ،

طمن. ج. وقائع. ب: واقعه.
وکالت [عـ. وکیل اوله، وکیلک.

تفویض ایله اول ایشته آتی کندی یرینه
ایقامه ایله. دوائر اساسیه دولتدن مهربری:

ماش وکالت، داخلیه وکالتی، معارف وکالتی
(اسکیدن بو کلمه یرینه نظارت قوللایلیز

دی). دوریه: بر دیگرنی وکیل

زمانی. بر: بر مدت: بر وقت بن ده
اوله ظن ایچشم؛ یکمیش زمانده، اولجه:

بنم ده بر وقت آتم، آرایم واردی.
هیچ بر: اصلا، قطعاً، ابدی. بر

وقتلر: اسکیدن، یکمیش زمانده: بر
وقتلر ایکی یوز غروشه اولداره ایدیلریش.

بر: کچ وقت: بو وقت نره دن کلبور.
سک؟ شریقلر خیر اولسون: اوکله

ایله ایکندی آراسته سوله بن اسکی بر
سلام تعبیری. وقتاً من الاوقات:

کونلرده بر کون. وقتاکه: نه زمان
که، اولدینی وقت (عادتا متروکدر).

وقتسز: مناسبتمز، اویغولسز وقت،
کچ وقت: موسمسز. وقتلی وقتسز:

ایستدیکی زمان، وقتنده اولسون ویا او-
لما بن. ج. اوقات.

وقع [عـ. حیثیت، وقار معنانه قو-
للایلیورسده عربجه ده یوقدر.

وقعه [عـ. حادثه، ماجرا، وقوعه
کلن شی، واقعه معنارینه قو-

للایلیورسده عربجه می بر ضربه، بر
سقوط، مصادمه معنارینه: و.

وقف [عـ. عربجه ده کلمه نک بیندیک
یرده کلمه نک آخری سکون ایله

اوقومه. بر جزء شمرک نهایت حرفنده
سکون. بر مال و سائره بی بر امر

خیره تخصیص ایدوب ویرمه، بو صورتله
تخصیص ایدیلن مال و ملک. بوتون

بوتون تخصیص ایتمه، ویرمه: حیاتی
موسیقییه وقف ایچشدور. غ. توقف ایتمه،

آیاقده طورمه. نامه، وقفیه: بر امر
خیره تخصیص ایدیلن مال و سائره نک

صورت اداره می و استعمالی حقنده صاحب
طرفندن یازیلوب حالب شرعدن مصدق

رساله و رتبه، وقفیه. وقفه: ایست-
سیون، طوراق یری؛ مناسک حجن

بری. وقفی: وقفه منسوب و متعلق.
ج. اوقاف: وقف ایدیلش املاک و اراضی.

* اوقف داره می: یوکبی املاک و اراضی
ایشاریله مشغول دائره.

وہ رتیر [ی۔۔۔ ہاش دویمہ سی ، موازنہ میں غائب اجماع حسی .

وہ رست [ی۔۔۔ ۱۰۶۷ مترہ طولندہ بر روس اولجوسی .

وہ رموت [ی۔۔۔ ایچنہ آبی برطالم مواد قازیشد بریلان بیاض شراب .

وہ رنی [ی۔۔۔ ہوا و رطوبتک ٹائپرندن محافظہ اجماع ویا پارلائق ایچون

بعض شیلرہ سورولن جلا .

وہ زنیہ [ی۔۔۔ برونوک برصحتلہ اولجکمہ یازایان ہندسہ آلتی .

وہ ستیمبول [ی۔۔۔ بر بنابہ کبرمک ایچون مدخل تشکیل ایدن و دیگر

اوطہ لہرہہ کچمک یازایان محل ، دھلیز .

وہ ستییر [ی۔۔۔ بعض بنالردہ محافظہ ایچون پالتو ، ہاستون ، شاپقہ

وسائرہ بر اقیلان محل .

وہ لودروم [ی۔۔۔ سبہ قابلی سپور سا .

وہ لور [ی۔۔۔ قطیفہ . - شیففون :

یوکلے قطیفہ . - دولہن :

وہ لوسلیپڈ [ی۔۔۔ بر بردن دہکر بریرہ کیتسک ایچون آباقلہ تحریک

ایدہن تکرلکلی بر آلت .

وہلہ [ی۔۔۔ قورقو . خوف . * وہلہ اولادہ : اول امرہہ ، ایلک اول ،

ایلک آندن اعتبارآ . * وہلہ : اولہ ، بردن برہ : سولہدیککزی وہلہ اکلا پاماشدم .

وہم [ی۔۔۔ اصل و اساسی اولمایان برشی حقنہ کی قدرہ نئو ، تسیر ذہن ،

ولید [ی۔۔۔ ارکک جوجوق ، اوغل .

ولیک [ی۔۔۔ دوغش ، مولود .

ولیمہ [ی۔۔۔ ضیافت معناسنہ ایسہدہ اولیمہ ، دوکون یرینہ قوللابرز :

وولتقا [ی۔۔۔ چاوداردن استحصال ایدہن صرت بر روس ایچکیسی .

ووزویل [ی۔۔۔ بیتلرلہ قازیشق کوچوک تیارو پیسی .

وولت [ی۔۔۔ الکتریک قوہ محرکہ سی واحد قیاسی کہ براوم مقارمتہ

قارشی بر آنبرک جریانی نقل ایدر . (اوم : تحمیناً بیک قدم طولندہ پوسک اونندہ بری

تختندہ بر باقرتک مقارمتہ - معادل الکتریک مقارمتی واحد قیاسی .)

وولتامترہ [ی۔۔۔ بر الکتریک جریانی اولجکمہ ویا صوی تحلیل

ایچکہ مخصوص آلت .

وولطہ [ی۔۔۔ ک . برخلاطی بریرہ بردفعہ دولاشد بر مق ویا پالارہ صارق .

زنجیرک دمیرہ ویا ایکی زنجیرک بر یرینہ دولاشماسی . ب : اولطہ .

وولقان [ی۔۔۔ تپہ سندہ کی دلکیدن آتش صاجان داغ ، بنار داغ .

وونوودا [ی۔۔۔ شرقدہ برنوع والی . یوغوسلاویادہ اوردو قوماندانی .

وہاب [ی۔۔۔ ویرن ، احسان و اعطا جناب حق . * وہابی :

محمد و حجاز قطعہ لرنندہ بولونان و عبدالوہاب بری سلطان و سلطان بری سلطان

ایتمه مک ، احمیق ارلامق : اونک تهدید لری
بکا ویز کلیر .
[ی . -] تدقیق ایدلدی ، دوغرو
ويزا [اولدیقن آکلاشیلدی] مناسبی افاده
ایدن رسمی بر قید : یاساپورتلرک ویزا سی .
[ی . -] بالوده ، ماصده برینک
ويزاوی [قازیشبند بولونان . ایکی
کیشیک کوچوک قنابه .

ويزیت [ی . -] برینگی کورمه کیتمه ،
زیارت . طیبیک خسته یی زیارتی
وبا زیارت اجرتی .

ويزر [ی . -] مکرر قوللانیلیر . مک قوللا-
ويزر [ی . -] صرعنه ؛ مسک کبی ،
های های : بر قوزی یی ییه بیلیری ؟ - ويزر
ويزر . اوتیه بری یه قوشارق ، احمیتله :
بولیسر ويزر ويزر اونی آویورلردی .

ویس قونسول [ی . -] قولنوسه یادیم
ایدن ویانوسولوس وکیل .

ویسکی [ی . -] انکلترده اجمال ایدیلن
برنوع ایچکی .

ویشنه [ی . -] کرازه بکزر معروف مایخوش
میوه . - چوروکی : موره چالان
قویو قرمری رنگ وبا بو رنگده اولان .
[ی . -] دالیالرده بر دیرکک او-
ویغله [ی . -] ستنده کی رصده علی .

ویلق [ی . -] بوغازی صیقیلان بر انسان
ویا حیوانک چیقاردیقنی سسی
تصور و تقلید ایدر . - دیدیرمه مک :
هیچ سسی چیقارتماق . - دیمه مک :
تحمل و عناد ایتمک . * ویقلامق : یوک
آلتنده ایقلامق .

ویقونت [ی . -] قونک دوشنده بر اصاب .
[ی . -] لغت عنوانی . * ویقونتس :
ویقونک قاریسی .

ویل [ی . -] بازیق ، حیف ، دویغ ،
[وای باشنه کلن : ویل اویدبخته ک .

ویلا [ی . -] طریف کوشک ، صیفه .
[ی . -] کبلرده آغر یوک قالدیرمغه
وینج [مخصوص بنارلی ماکنه .

ه

[ی . -] وبا هاء اوقونور . آلتیماک
ه [اوتوزبجی حرف اولوب آیمده حسابنده
(ه) عددینه دلالت ایدر .

ه [ی . -] مفرد مذکر ضمیر متصل اولوب
[ی . -] هم ، تشبیه سی ، ها ، مؤنثی :
هادر . او ، اوکا ، اونک معنایینه کلیر .
له الحمد ، مومالیهم ، مشار لهما ، مختلف لهما .

ه [ی . -] إخطار ، قبیله ، تهدید : صاقین
ها [ی . -] قیرمایاسک ها ! صوکره قاریشام
ها ! - حیرت و تعجبله برابر - سوال : اولدی
ها ! آیواه ، چوجوقلرده بتم قالدی . تشویق
و تعجیل : ها قوشک قالمق ! ها کوره ییم

سی : حق برکوکل ویردی بکا ، هادیمه دن
حیران اولور - ی . امره . إشارات : دها
چوقلی اوزق ؟ - ها شوراده . صوکره دن
خاطرله کلن برشی حقتده قوللانیلیر : ها !
اوت ، بالوی آکلاتیوردم ؛ ها باق ! بوده

باشقه برمسله . إکرام ، تطیب و تلطیف
ایچون ده مستعملدر . هابوده جابامی . -
بره : متبادیا ، بر دوزییه ، علی الدوام :
هابره اوغراشیبوردی . (خواه) دن غلط
اوله رق ایکیسده بر ، کرک ، ایستر معنا .
سیله مکرر قوللانیلیر : ها او ، ها بر !
ها تحریری اولش ها شفاهی .

هابیط [ی . -] مبوط ایدن ، آشغی
[ی . -] دوشن . چوکن . اینن .

هابیل [ی . -] حضرت آدمک اوغلرندن
[ی . -] برینک ایسی .

هاتف [ی . -] سسی ایشیدیلن فقط کند
ایسی کوروله یین کیمسه . بو
منابته عالم غیبیدن خبرورن ملک معناسنه
قوللانلکدر : هاتفندن برندا .

هامه ع. باش تبه سی ، باش .

هانغار [ی. ع. محصولات و یا زراعت آلاتی
یا نلری آچیق بویوک یر . قابل سوق بالون
وطیاره لرك عافظه سنه مخصوص یر .

هانگی [د. ویا قننی ، خاننی . ایکی ویا
تعیین ایچون سؤالدر : بوقاشلردن هانگیسی
ترجیح ایدر سکر ؟ هانگی قلم : هانگی
کاغد ؟ هانگی آدم : بوآدملردن کیم ؟

هانی [ظ. ویا قننی ، قانی ، خانی . نره ده ؟ :
هانی بنم آلدیوه نلرم ؛ تعسیر افاده
ایدر : هانی او کونلر ! خاطر کزده می ،
خاطر لاماز میسکر معنارینه ده کلیر : هانی
برکون تیارویه کیتمشدک ... اساساً ،
ذاتاً : هانی چوق برشی ده دکل . - یا ! :
تشیوق وایقاز ایچون قوللانیلیر : هانی یا ،
یوز کبی لیمونا طه ده وار ، هانی یا بنم ایچون
ده ایستیه جکدک ؟

هاوان س. ب : هاون .

هاوانا [ی. س. هاوانانک جیغاره ویا توتونی ،
فرنک جیغاره سنک برنوعی .

هاوت س. دوه سمری .

هاوُج [س. قمر نیلی صاریلی سبزه دن معدود
معروف اوزونجه برکوک .

هاورا [س. یهودیلرک عبادتخانه سی . سچ ،
چوق کورولتولو یر .

هاوروز [س. اوتوراق ، صبو دوکیمک
مخصوص قاب .

هاولامق ذ. کوپک باغرمق .

هاوُن [یا. س. زبازدی : هاوان] ایچنده
[رشئ] دوکیمک ویا ازمکه مخصوص
قاب . برنوع قیصه طوب . توتون قییمغه
مخصوص آلت .

هاوهاو [س. چوجق لساننده کوپک .
سکوپک هاوالامه سی .

هاویه ع. س. جهنمک دیجی .

هامد [ع. س. هدم ایدن ، ییقان . تخریب
ایدن .

هادی [ع. س. باشده کیدن ، دوغریول
کوستون ، قلاغوز ، رهبر .

هارا کیری [ی. س. آ- کی ژاپونلرک
عازاندن وقارخی یارمقدن
عبارت برنوع ایتخار .

هارب ع. س. قاچان ، قرار ایدن .

هارپا [ی. س. ایکی آلایله چاننان ومختلف
اوزولنقده تللری بوتونان مثلث
شکلنده برچالانی .

هارپن [ع. س. (حربن دن غلط) .
ایلرلییه جکی یوده طوران ویا کیری
کیدن (حیوان) . یورغون ، آرغین . *
هارینلامق : یورولمق .

هاضم [ع. س. هضم ایتدیرن ، هضمه
یاوریم ایدن . * قوه هاضمه ویا
هاضمه : هضم ایتدیرن قوت .

هال [ی. س. ایچنده سبزه ، میوه وسائر
ماتیلان اوسق اورتولو بویوک یر .

هالک [ع. س. هلاک اولان ، مسکنت
ایچنده اوان . غائب و تلف اولان .

هاله [ع. س. بعضاً آی ویا کونشک اطرافنده
کورولن پارلاق دائره ، ندات .

هاماق [ی. س. اوجلری بریره ایلیشدر-
یلرک صالنجاق شکلنه موقولان

وایچنده یاتیلان بزدن ویا آغ کبی شیئدن
یابلیش برنوع یاتاق .

هامپا [س. (قننامعناده) آرقداش ، یولدش ،
یارداق ، ققदार .

هامش [ع. س. برصیقه نك کنارلرنده کی
بیاض یر . بوراده کی یازی ،
درکنار ، حاشیه . مکتوبک آلتنه علاوه
ایرلن یازی .

هاموت [س. حیوانلرک بویولرینه کچیر-
یلن قوشوم حلقه سی .

هامون [ق. س. دوز اووه ، کنیش قیر ،
صحرا ، دشت .

هامه [ع. س. حیوانات زاحفدن بری ،
زحافه ، بوجک ، سچ ، هوا ، حشرات .

هـ [ح. اصابت ، تمام ، اشته : هـ ، هاه]
 بنم استدیگمده بوایدی .

د. تأسف بیان ایدر : های الله
 های [جزاسی ویرسین : های سی
 دوغوران آنا طاش دوغورایدی ! تحقیر
 إقاده ایدر : هـای سرسم های ! — :
 تصدیق إقاده ایدر ، اوت ، شهمنز ، یک
 أهلا ، البته : سزده بزمه کزمه کلیر .
 میسکز ؟ : های های ! : قایتانک آسته
 قومانداسنه قارشی حاضرز مقامنده جواب
 ده اولور . — وهوی : کورولتو ، پاتیردی .

هـ [ب. قورقاق .

هـ [ا. سورمه ، سوق ایتمک :
 هایدامق] اربابی کیم هایدیور .

هـ [ب. خرسز ، شقی . ب :
 هایدوت] حیدود .

هـ [ح. وپاهادی . امر ، تشویق
 هایدی] وتمجیل بیان ایدر : هایدی بوور .
 یک باقالم : بومعناده هایدیک ده دلیر : هایدیک
 آرقداشئر ، قالقک تیدهلم . موافقت ، قبول
 إقاده ایدر : هایدی اونی آلام ، بونی نه
 یاپالم ؟ هایدی بو سفرده سزنی دیکلیلم .
 * هـا دیسهک : چابوق اولسهکا . * هـا
 دیکدی : برآز چابوق اولک . — : هیچ
 شبهمنز ، بولبول ، فراح فراح ، ویزر
 ویزر : بوکوچوک اوبوقدر اشیایی آلیری ؟
 — هایدی هایدی . استخفاف ، تکدیر ،
 تحقیر إقاده ایدر : هادی سنده چکل اورادن .
 * هادی هادی ! : یالان سویلبوب طورمه ،
 اویدورمه .

هـ [ب. شقی ، آت خرسزی ، ایزانید ،
 هایطه] هایدوت ، حیدود .

هـ [ا. باغرمق ، سس چیتارمق .
 هایقیرمق] مته . هایقیرمقی .

هـ [ب. قورقونج ، مخوف ، مهیب ،
 هایل] امدمش . مؤ . هائله .

هـ [ب. تبیل ، خیرمنز ، ایشمنز .
 هایلاز] لقی : تبیلک ، غلا . خیلان .

هـ [ب. اکتریا فلا کستله نتیجهلن
 هائله] حزن ، مؤثر ویا قورقونج بر

ماجرادن باحث منظوم ویا منثور قاجمه .
 قتل کیم مشوم و طائیق فجیع بر حادثه :
 قانلی بر هائله .

هـ [ب. شاشقین ، چیلغین . ج . ه
 هایم] تکز ضمی ی تکز تشدیدله هیام .
 [ب. حیوانلرک باننی بوش طولان .
 هایمانه] شدقلری چابرلق .

هـ [ب. هواده دونوب طولانان توز .
 هیاه] توز ذراتی . — اولقی . — یه کیتمه :
 محو و تلف اولقی ، هیچه منجر اولقی :
 بوتون زحمتمز ، یاره لرمن هیا اولدی . *
 هیا منثورا : بوتون بوتون محو و تلف
 اولان برشی حقیقده سویلگیر بر تمبیردو ؟
 حقیق معناسی : داغلمش توز .

هـ [ب. روزکار] آسمه .
 هیوب

هـ [ب. ایخه ، دوشمه . — آدم :
 هبوط] آدمک کوکدن یره ایخه می .
 [ب. باغیشلامه ، بخشش ، عطیه ،
 هبه] موهبه ، هدیه . جد هبات .

هـ [د. بوتون ، جمله ، جیع ، کاله :
 هب] هب ایشلر بیتدیمی ؟ * هیمز ،
 هیکز : جملهمنز ، جمله کز : هیکز کیدیکز .
 * هیمی ، جمله می : هیمی بومی ؟ هر وقت ،
 داغا : هپ سمنی سویلیه جکسک ؟ خسته .
 کز ناصل ؟ — هپ اویله . هر شی ،
 بوتون ایشلر : هپ بیتدی ، بر بومی
 قالدی ؟ * هپسندن زیاده ، هپسندن چوق :
 ترجیحاً : ییشلر ایچنده هپسندن زیاده
 چیلکی - وهرم .

هـ [ب. برده ، آلبه و سائره بی)
 هتک] پیرتمه . — عرض : عفتی ، نا .
 موسی براد ایتمه ، عرضه طوقونه .

هـ [ب. هپ بردن تلفظ ایدلن بر
 هجاء] ویا بر قاج حرف : بر کلمده بر
 ویا بر قاج هجا واردور . بومعناده زمانزدی
 ه تکز فتحله در و بعضاً (هه : ههه)
 ده تلفظ اولنور . هجو . * حرف هجا :
 الفبا حرفلری . — لامق ، هه ملک : کله .
 بی هجا اوقومق . ب : هجو .

جَر [ع.م. ویا هجران . بریله علاقه بی
کسمه ، قطع مناسبت ایتمه . بر
شیئی ترک ایتمه ، رواله . آیریلیق ، آیر-
له ، فراق ، افتراق .

جِران [ع.م. ویا هجر . یوقاریکی کله ایله
یعنی معناده در . تر . درد ، ألم ،
آجی : او سوزی ایچمه هجران اولدی .

جِجَرَت [ع.م. بانقه بر عجلده یرلشمک
اوزره مملکتی ترک ایتمه .
پیغمبر آفندی مکه دن مدینه بی لشریفلری
که میلادک ۶۲۲ نجی سنه سنه معاد قدر
و عرب تاونخک مبدأیدر . * هجری :
هجرته منسوب و متعلق .

جُجَنَت [ع.م. قصور ، عیب ، شائبه ،
نقیصه . سقم کلام .

جُجُو [ع.م. ویا هجاه . بریله آکتمه ،
آلای ایتمه ، بریخی کولونج برحاله
قومه . زبانزدی هك کسرله در . *
ججوی : ججوه منسوب . ب : ججویه .

جُجُود [ع.م. اویومه ، کوندوز اویومه .
کیجه اویاییق طورومه .

جُجُوع [ع.م. خفیف بر اویقو ایله او-
یومه ؛ اویومه ، کیجه اویومه .

جُجُوم [ع.م. صالدرمه ، قوشارق او-
یورومه ، ساحله اوسته دوشمه ؛
حمله ، صولت . جج . سرت و درشت
سوزلرله (برینه) چاتمه .

جُجِه مونیآ [ع.م. بر دولتک دیکرله
اویا بر قونقه ده راسیون ایله
مناسبتده کی تفوق و رجحانیجی .

جُجُویَه [ع.م. منظوم (ویا منثور) اویله
یازیدرکه ایچنده عجز زماننک
کولونج شیکلری ، فالفلری ویا اشخاصیله
آجی آجی لاستهزا ایدر : اشرفلک ججویه لری .

جُجین [ع.م. چوق قوشان بر جنس
نارین دوه .

هُدَا [ع.م. ویا هدی . هدایت ، دوغرو
بول ، سلامت یولی ، طریق مستقیم .

هُدَام [ع.م. دیکیز طوعاسی ، باش
دونغوسی ، بولاتی .

هُدَايَا [ع.م. ج . هدیه لر ، پیشکش لر .

هُدَايَت [ع.م. هدا کلمه سیله عینی معنا-
ده در . دوغرو یول ، حق
یولی . - ایریشمک : کولکنه حق یولنه
کیتمک آرزوسی دوغنی .

هُدَر [ع.م. (مال و مساعی) یوق یره ،
یهوده یره کیتمه . بلا عقاب ،
بلا قصاص (قان) دیکه : فلان شقینک
قانی هدر در : اولدرن جزا کورمز .
یهوده یره صرف و تلف ایتمه . غصه
قیمتمز ، دکوسز (آدم) . دالک سکونی
ده جائزده .

هُدَف [ع.م. نشان آلتان نقطه ، تخته
وسایره . مراد ، مرام ، مطلوب ،
مقصد ، قصد ، غرض . ج . اهداف .

هُدَم [ع.م. ییقمه ، تخریب ایتمه .

هُدُهُد [ع.م. سرچه قوشی نوعندن
باشنده تویدن تپه لکی بولونان
قره طاووق بو بولکلکنده بر قوش ، ابو-
الربیع . دم چکن هر قوش . دمکش
(کوکرجین) . ج . هدهد .

هُدُی [ع.م. طریق سلامت . ب : هدا .

هُدَیَه [ع.م. آومغان ، پیشکش ، برکذار ،
عطیه ، موهبه ، بخشش .
قرآن کرم بدلی . * هدیه : هدیه صوتیله ،
هدیه اولارق . - لک : هدیه ابدلکه
لائق . ج . هدا یا .

هُدَا [ع.م. بو ، شو . مع : بولکلکه
برابر . الی یومنا : بولکونه قدر .
فی یومنا : کونمزده ، بولکونکی کونده .

هُدَیَان [ع.م. معناسز ، صاچه سوز ،
فکر ، هرزه ، یاهو . بر صیتمه
ویا خسته لنگ سبب اولدیی صایقهلامه .
- ایتمک : صاچه صاپان سولمک ؛ اتوب طوتمق .

هُدَا [ع.م. (بر مقدارک) تکر تکر
نظر اعتباره آلتیق اوزره هبسی ،
جمله سی : هر انسان قانیدر . - یار :
هر دفعه . - بر : ایچلرندن یالکیز بری .

چه یاد آید : هر نه اولورسه اولسون .
دم : هرآن ، دانما . - کاه : هر وقت .
کس ، - کیم : هر انسان ، هر فرد .
وقت ، - زمان : دانما .

هراس [فا. - قورتو ، خوی : هراس
چان . * هراسان : قورقاق .

هرام [فا. - چ. هرملر ، اهرام .
هرایینه [فا. - البته ، بیه حال ، ضرر .
ری ، ناچای .

هراب [فا. - فرار ، قاپچه ؛ - پیوشمه ؛
بر یری ترکه مجبور اولمه .

هرج [فا. - قاریشیق ، کوزولتولو
وقاربشیق حرکت . - وهرج :
قارمه قاریشیق ، آلت اوست ، دارمه
داغین : بوتون بلالرم هرچ وهرج
اولدی . بویوک قاریشیق : بوتون شهر
هرج وهرج ایچنده .

هرجانی [فا. - قارامز ، ثباتسز ،
متلون ، وقامسز . * هرچایلیک :
قارامزلیق ، وقامزلیق ، تلون . - منکته :
بر چیچک .

هرزه [فا. - بوش لاقیردی ، هذیان ،
راچه ، عبث ویهوده سوز . -
کو : صاحبه لاقیردیلر سوله ین . - وکیل :
وظیفه می اولمادینی حالده هر دورلو ایشه
مداخله ایدن .

هرک [فا. - فدان ، فصوله و ساره ی
باغلامق ایچون بره ده کیلن دکنک .
یاصیجه قویروقلی برنوع قویون .

هرکله [فا. - ب : خرکله .

هرم [فا. - یکه ایلرله مش اختیارلق و قو .
تسزلیک ، اختیارلقه سوک چاغی .

هرم [فا. - صوره طاشدن یابلیش بویوک
بنالردن . ی . چ . اهرام .

هرمز [فا. - اسکی ایراتیلرک خیر الهی
عد ایتدکری قوت ، (هرمزد)
موردنده ده سوله نیر . مشتری ییکیزی .

هزار [فا. - ییک . صد : - یوز ییک .
بلبل ، عذلیب .

هزارن [فا. - مختلف دلیکی بر جنس
چیچک . ب : حیزران .

هزال [فا. - ضعیفک ، آرقلق . نقصان
غدادن و یا خسته لفتن برهضوک
ویا بدتک خراب و تلف اولماسی .

هزام [فا. - موسیقیده بر مقام مخصوص :
هزام فصلی .

هزبر [فا. - آر-لان . چ . هزار .

هزج [فا. - عرونده آلتی کره مغایلین
دن عبارت بجر .

هزل [فا. - آکلنجه ، شاقا ، لطیفه ،
مزاح . لطیفه یولو حکایه و یا
شعر . * هزلیات : هزله فائد شینلر .

هزول [فا. - ضعیفک ، آرقلق ، لا .
غرلق ، تحافت ، تحول .

هزیت [فا. - بوزغونلق ، مغلوبیت ،
انهمزام ، عسکرک فراری .

هستی [فا. - وارلق ، موجودیت ، وجود .
ا- : یوقلق ، عدم .

هش [فا. - یوشاق ، کورک ، قولایچه
توز حالته قونایلیر .

هشاشت [فا. - خوی کوزلاکی ، یوشا .
قلق ، حلم ، بشت ، لطافت .

هشت [فا. - عد . سکر . * هشناد : سکان .
هشتم ، هشتمین : سکرجمی .

هشیار [فا. - ب : هوشیار .

هضم [فا. - معده ده کی طعمای وجودی
بسیله چک حاله کتیرمک اوزره
آریجه ، سیندیرمه . نفسی ضبط ایدوب صبر
وتحمل ایتمه . * هضمی : هضمه منسوب .

هفت [فا. - عد . یدی . * هفتاد : یتش .
هفتم ، هفتمین : یدنجی .

هفته [فا. - (ت : هافتا) . یدی کونلک
مدت : سنده الی الکی هفته

واردرد . - لق : هر هفته وقوع بولان ،
هفته اعتبارله ویریلن یاره .

هفوه [فا. - پاکلیش ، خطا . کناه .
قایمه ، موازنه یی غالب ایتمه ،
سوریجه . چ . قانک انتحله (هفوات .

هَلِمَه [ع. بعض حیواناتك قاينامستند حاصل اولان قورو و ياپيشقان صو. ب. هلمه.

هَلِمُوسْتَا [ی. شعاعات شمسی عکس ايتديرمه مخصوص آلت.

هَلِیُوم [ی. هواده يك از متمدناده هلیوم بولونان برجسم بسط.

هَم [د. برلکده ، برابر : هم اونی هم هم] بخی چاغدير سور. باقاده قوت ویرمك ايچون ايکینچی هم دن صبركه (ده) علاوه اولنور : هم اويومور، هم ده بخی اويومور. بونلكه برابر، ذاتاً ، اساساً : هم بن مزه برشی. سويله می ؟ هم نلزومی وار.

هَم [قاد. عربی و فارسی اسلامك باشنه هم] كلهرك مشاركت و رفاقت بیان ایدن صفتلر تشكيل ايدز. — بزم : مجلس آرقداشی. — پا : آوقداش ، يولداش. — پایه : رتبه چه بر. — جنس : رجندن اولان. — جوار : بر جوارده ارلان ، قومشو. — جوارى : قومشولق. — حال : برحالی. — حدود : حدودلى بر. —

خانه : او آرقداشی. — خوی : برخويلو. — درد : عینی دوده طوتولش. — دست :

برلکده چالیشان ، شريك. — دل : ديكريله كوكلى براولان. — دم : يك محرم دوست ، آرقداش. — ديكر : هرايکينك ديكری.

— راز : سرداش. — راه : يولداش. — رأى : عینی رأیده. — رتبه : عینی رتبه ده. — رنگ : بر رلکده. — رو :

(ت : ره) : برلکده کيدن. — زانو : ديز ديزه اوطوران. — زبان : عینی ديل ايله قونوشان. — ساز : اويغون ، موافق. — سال : عینی ياشده اولان ، ياشيت. —

سايه : قومشو ، قايرلداشی. — سق : درس آرقداشی. — سر : آرقداش ، زوج ويا زوجه. — سفره : صوفرا آرقداشی. — سن : ياشيت. — شهرى : برمملكتلى. —

شيره : قيز قاردهش. — صحبت : برابر صحبت ايدن. — عصر : برعصرد ، ياشايان. —

معاصر. — عنان : آرقداش ، همراه. —

هَكْبَه [س. اشيا قومق ايچون حيوانك ارسته آتيلان چغته طوریه.

هَكْتَار [ی. اون بيك متره مربعی.

هَكْذا [ح. بويه ، بونك كې ، بويله.] جه ، ينه اويله ، عینی صوركله.

هَكِيم [س. طبيب ، دوقتور ، خسته به باقان : قولاق ، ديش هکیمی.

هَلَاك [ع. محو ، خراب ، تلف ، برباد ؛ ايشاحلال. اولوم. — اولنق :

محو و تلف اولق ، اولمك. — ايتمك : ييتيرمك ، اولدurmك.

هَلَال [ع. يکی آي. آيك ايلك وصوك كونلرنده قمر. آيك بوكونلرده کی شكلى. بوشكلده اولان هرشی. معترضه.

تر. — ديش وقولاق قاريشديرمه مخصوص آلت. * هلالی : يکی آي شكلنده اولان. * هلالیه : قيرلانچيچ اوت دنيان نبات.

هَلَام [ع. پاچه صوبي نوعندن اولان شی. ب. ژه لاین.

هَلَاهِل [ع. ظریف ، لطيف (شعر).] بول وراق (صو).

هَلَمَه [س. بلکه عربجه ياپيشقان معناسنه اولان هلم کلمه مستند). بعض موادك قاينامستند حاصل اولان ياپيشقان وقوبو صو. — لئمك : (يكم صوبي) قوبولاشمق. ب. هليمه.

هَلَه [ح. باخصوص ، خصوصيله ، بالخاصه : هله بونی هيچ — سويله مدم. هيچ اولمازسه ، باری : هله برکورهم. نهايت ، عاقبت ، چوق شکر : هله سزه مره کلدی ؛ هله بزی ده آرايابلدی. برکره : هله شو ايشيده ييتيرسم. تهديد و اخافه : هله کلين ، هله اوصلو طورمه. — باق :

پاچه ، صاقين ، طور. — : صيقلما ، صاقلما ، سويله جانم : هله هله ده نلر دیدی بقالم.

هَلِيلَه [قاس. طبعه مستعمل بر نباتات :

قارا ، صاری هليله.

هموار [فاد. دوز، منوی، مساوی،
برچربیده اولان: دشت هموار.
قا. تَر. دائمی، بلا انقطاع،
همواره [هرزمان، علی الدوام.

هموم [ع. ج. هم. ب. هم.

همه [فاد. هب: بوتون، جمله.

همیان [فاد. کبه: چانه. غناو جق.
قوشاق، کمر.

همیچك [ع. شمره یکی کاش قباوند
اشقین کویلو، روستائی.

همیشه [قا. تَر. دائما، هر زمان.

هند [سنه چینگ جنوبنده یو یوک برملکت،
یو یوک برار ماگه اسی. هندی:

هنده منسوب، هندی؛ ع. آمیرقادن کله
آنی لذت معروف اهلی قوش، هند طاوغي.

— یاغی: حزوع دینان برتیاك دانه لرندن
چیقاریلان بریغ که مهلدر.

هندام [ع. ی. حسن ترتیب، تطابق،
انتظام، لبق، سیمتری.

هندباه [ع. معروف مایخوشجه بریشللكه
صلاته و سبزه مقامنده قوللانلیر.

هندستان [سنه. آسیاده چینگ جنوبنده
بر شبه جزیره در. هواسی

سیجاندور. یو ملکتده پرنج، حبوبات
بهارات، یاقوت، توتون، چای و برچوق

قیمتلی آناج بیشیر. مختلف مدقیری وارد.
هان هیمی انکتره به عا ددر. یالکزی بو

قطعه ده فرانسه ایله یور دیکریزک کوچوک بر
حصه سی وارد. انکلیزرک هندستانده آله

یکیردکری برلر ۷۸۴۰۰۰ کیلومتره مریمنده
اولوب ۳۱۵۶۰۰۰ نفوسی جامعدر.

هندسه [ع. خط، سطح، حجم
بحث ایدن علم، علم مساحه.

— خانه: هندسه ایله اشتغال ایدیلن بر،
مهندسلره مخصوص دایره. هندسی؛

هندسه به منسوب و متعلق.

هندك [ع. ب: حندق.

قدم: آیاقداش، رفیق. — کیش: دین
یولداشی. — مذهب: بر مذهبدن. —

مشرپ: برخویده. — معنا: عیبی معناده.
— نام: اسلامی بر، آداش. — نشین:

برلکده او طوران، جلیس. — نفس: آرقداش.
هم [ع. آندیشه، غایبه، زحمت. کدر،

هم [ع. غم. ج. هموم.

ها [فاد. ویا های. او یله موهموم بر
قوش که کولکسی کیمک باشنه دو.

شمره او کیمسه نائل رفاه و اقبال اولور.
— پرواز: یوکسلکرده اوچان.

همال [فاد. شمرک، نظیر، قرین. بی
—: آتش و نظیری اولمایان.

هم [ع. مرد، عالی همت، صاحب
مروت. همرمان.

همان [فاد. درعقب، درحال، او آنده،
چاچوچاق: او کیرنجیه همان آیاغه

قالقدیلر. بر آزاؤل، هنوز: اوکلدیکنده
بن همان او یاغشمدم. بردوزی به، علی الدوام:

دورمایوب همان سویلر. شبیدی: همان
زده ایسه کلیر. یالکزی، آنجق: هیمی

قاچدیله همان بن قادم. — دم: اوساست،
درحال، آئیده. بعضاً (همن) کبی ده او ثونور.

همایون [فاد. قوتلی، مسعود، مياوك.
۱. یکیدن پادشاهه منسوب معنا.

سنده قوللانلیردی. — موسیقیده بر مقام.
هممت [ع. غم، نیت، مقصد، انسانی

مشغول ایدن شی. — تره سی و غیرت؛
لطف و کرم؛ حسن نظر. توجه روحانی.

— ایتمک: حصوله چالیشیق. — همتکرله:
لطف و معاونتکرله. ج. هم؛ جج. همت.

همتا [فاد. یکزور، مشابه، آتش، مسا
وی. بی: —: اشمز.

همج [ع. کوچوک سینکدر. شاشقینلر.
مدنی اولمایانلر.

همزه [ع. الفک آلتیه و اوستیه،
اوار ایله یاتک اوستیه قوتان

إشارت: (.)

همم [ع. ج. همتلر: ب: همت.

هندو [ف.ا.س. بودا ویا براهما دیننده بو. —
لوانان هندلی.]

هنر [ف.ا.س. بیلعه ، معرفت . اوسته لق ، هنر صنعت ، علم و فن . بی. — هنرمز ، معرفتسز ، جاهل . مند ، دور : معرفت و مهارت صاحبی ، اوسته .]

هنگام [ف.ا.س. ویا هنکامه . وقت ، زمان ، صره : او هنکامده . بی. — ناهنگام ، وقتسز ، مناسبتسز و قتده . جمعیت ، مجلس : هنکامه ذوق و سرور .]

هنگامه [ف.ا.س. معرکه ، میدان جنگ : هنگامه غوغا ، کورولتو .]

هنود [ع.س.ج. هندی نك جمعی . هندلیلر ، هندستان اهالیسندن اولالر .]

هنوز [ف.ا.س. یکی ، همان : سیاحتدن هنوز کیش . حالا ، دها ، آلاَن : هنوز کله مش .]

هنيء [ع.س. معدهده قولای هضم اولان ، هنيء نافع (غذا) .]

هو [ع.ض. او . ضمیر غائب مذکر و مفرد : هکما — حقه : حقیقه ؛ طبیق طبیقسنه .]

هو [ع.ض. یوقاریکی ضمیرک عینیدر ، هو تلفظی باشقه در . جناب ، حق : لا إله إلا هو : الله دن باشقه إله یوقدر . ترجمه . آی ، بکا باقی ، باقهك آ : هو ، قومشو ، نه یاییورسکز ؟]

هواء [ع.س. (ت : هاوا) . کره ارضی هوأ دارآ مادر إحاطه ایدن و بوتون مخلوقاتک تنفسنه یارایان غاز : انسان هوامز یرده یاشایامز . هوای نسیمینک حالی : بوکون هوا کوزلدر ، صیقا قدر ، صوثوقدر ، قارلیدر ، سیسلیدر ، اورانک هوامی ناصلدلر . موسیقیده بارچه : کوزل بر هوا چالکوده دیکلیلم . دویمه حروفات اوستنده کی یازیلرک یوقازیده ، اورتهده و آشاغیده اولدیفنه کوره درجه . می . — آلمی : تنفس ایتمک ؛ کزینک ، ایچنه هوا کیروب چیقلمق . — دن : باد هوا ، باره مز ، بلش . — دیرکی ؛ تحت البحر لیده

هوا آلمغه مخصوص ایچی بوش دیرک . — به کیتمک : یهوده یره ، بوشنه صرف اولونمق ، هیچ بر نمره ویرمه مک : بزم امکلا ، باره لر هوایه کیتدی . آچیق — ! بولوتسز ؛ قیر هواسی . بجه — خوش : بجه هپسی بر ، ناصل اولورسه اولسون . هر کس بر — چالیور : هر قفادن بر سس چیقپور . — دار : آبی هوا آلان : هوادار بر او . — لاتیق : هوا آلمق ؛ اوچق ، هوایه قالمق . مته . — لاندیرمق . * هوأ : هوایه منسوب ؛ هوا رکنکنده آچیق ماوی . ج . أهویه . — هوا تخمیناً آلمش کیلومتره تخننده در . بونک ارض اوزونده بولونان هر جسمه بر تضییق واردور . بر سانتیمتره مربعی اوزرینه وسطی تضییق ۱۰۳۳ غرامدر .

یو حسابه کوره اورته بایسلی بر انسان اوزرینه وقوع بولان تضییق اون یدی بیک کیلو غرامدر . یوقارییه دوغرو چیققد قجه هوا هر ۲۱۵ مترده بر درجه قدر صوغور . هواده بر جوق غازلر موجود اولوب باشلیجه لری مولد الحوضه ایله آزوتدر . بولردن باشقه کوزه کورونمز میقرو بلرده واردرک جکر لر مزه نفوذ ایدرک مدهش خسته لقلر تولید ایدرلر . هوا حیوانات ایله نباتاتک حیانه الزمدر . احتراقه و تنفسه خدمت ایدر . صدایک واسطه نقلیه سدر . قوه محرکه کبی ده قوللایلیر .

هوا [ع.س. ویا هوی . آرزو ، کلوب کچینجی آبی هوس . اشتها ، شهوت ، میل نفس ، إحتراس ، عشق ، شغف ، آتشی محبت . — برست : هوا وهوسنه تابع . — دار : عاشق ، کوکل ویرمنش . * هوأ : کل کچ طبیعتی ؛ نفس و شهوته مغلوب ؛ جوش ، یهوده : هوأی سوز . ج . أهواء .]

هوام [ع.س.ج. هاملر . ب : هامة . هوپ [م.س. بردن صیجرامنی تصویر و تقلید ایدر . — لامق : هوپ دیه صیجره مق : شو دیواردن آشاغی هوپلایکز ؛ چاریمق : یورکم هوپلادی ؛ مته . هوپلاتق .]

هوپا [ص. دوشونمکیزین هر ایشه
هوپا [ص. دیران ، خفیف مشربلی ، چو-
جوق طبعی ، دلشمن ، شیماریق : هوپا
بر قیز ؛ هوپا بورومش .

هوپالا [مه. بردن آلامتی تصویر ایدر.
بردن ظهور ایدن غریب و مناد
سبتمز . شیخ قارشی سولتیر : هوپالا ،
اوده نامل لایقردی ؛ هوپالا آل سکا بر
غاله دها ؛ کوچوک چومولری صیجرا-
دیرکن سولتیر : هوپالا ، یاروم ، هویالا
- بیک : چوجوقچه حرکتده بولوتالره
مؤاخذه یولور سولتیر .

هؤدوک [ص. چوق قبا و تریه سز ، او-
دون کبی .

هورا [ی. - آلمان ، انگلیز و روس
عسکرلرینک اظهار سرور ایچون
چیقار دقلری سس ، آلقش . - : پاشا !
هوردؤور [ی. - برینکک باشنده چور-
پادن سوکره په ن زیتون ،
بالیق ، تورپ و سائره کبی شیلر .

هورکؤج [ص. ب : اورکؤج .

هؤس [ص. میل ، رغبت ، ایستک :
موسیقی به هیچ هوس ایچبور .
کلوب کبجی اتی آرزو ، هوا : هوسته
تابع بر آدم . - کار : هوس ایدن ، میل
ورغبت ایدن . - ناک : هوسلی ، آرزوکنش .

هؤش [ص. برنوع آناچ .

هؤش [ص. عقل ، شعور ، خرد .
یهوش : عئلمز ، بائین . -
مند : عقلی . - مندی : عقللیق . -
یار ویا هشیار : عقلی .

هوکج [ص. بورولش ارکک قوزو .

هوکی [ی. - سب سئیکه دینلن صوبالره
اروقان سرت بر طوطه اون
برد کیشیک ایی طالم آراستده اوینانان
طوب اوردی .

هؤل [ص. قورقو ، خوف : جان هولی .
- ناک : قورقوج .

هولانده [ص. فلتنک نامیلده یاد اولونان
برملکدور . ب : فلتنک .

هؤن [ص. سکون ، سکینت ، راحت ،
ایلدیشان . حشمت ، احتشام ،
نواضع ، ووع ، وقار ، کالت ، وزانت ، هیبت .
هؤنک [ص. ویا آرنک . یوقاریدن اشاغی
اوزونجه بر صاپه باعلا تخریمیش
دیزیسی : بر هؤنک اوزوم .

هؤنگور [ص. سله ، ایچی چکوک
وهجیقیرارقی : - آغلامق .
- ده مک : هؤنگور هؤنگور آغلامق .

هؤنی [ص. ب : خونی .

هؤی [ص. شاهه ، کورولتو . های و
کورولتو ، واریللا .

هوی [ص. ب : هوا .

هویت [ص. (اوبدورمه در) . ماهیت ،
حقیقت ، اصل . برینک معین بر
کیسه اولدیفنی کوسترن احوال و امارات :
قانک هرخی هنوز آکلانشیلامادی . کم
اولدیفنی ، او اولمق حالی ، عینیت قطعیه :
هویتکزی اثبات ایدیکز .

هویدا [ص. بلی ، آشکار ، عیان ،
ظاهر ، میدانه .

هویضه [ص. (هضه نک تصغیری) کو-
چوک قوله را ، اسهال ، قولهرن .
د. سؤال و تصدیق آراتیدر . اوت ،
هه [یکی معناته کلر : هه دی ناقیم .

هی [ص. شکایت ، ترحم و تحسیر فاده ایدر :
هی جوقی ، دها طور باقم ؛ هی
رضا کدرک باشکدن آشقین ؛ - کیدی ؛
نه صادق . - کیدی کولر - : آه ، نه
ایدی او کولر ! تنبیه و اخطار بیان ایدر :
هی بسکا یاق ، قالدیر اونی اورادن . هی
آرداش ، چکل اورادن . به هی ، جی :
لکیر و مؤاخذه فاده ایدر : جی سرسم ،
جی بدلا . - : هی دیه مقامله باغیرمه .
الا لا - : ولوله ، نمره ، آکلجه لی
کورولتو : آلا لا هی ایله کورودیلر .

قاريوله ؛ ياتاق قونان عمل ؛ شو قدر ياتاق
آلان يو ؛ بش ياتالاق اوله ؛ خرمز حـ
ميلي . • ياتانلي ؛ ايچمه ياتاغی اولان ؛
ياتانلي واغون .

ياتالاق [ص. ويا يتلاق . دائما ياناقده
ياتان ، عليل ، اسير لراش .
ياتسو [ص. ويا ياتسی ؛ ياتمه وقت . غروب
شمس دن بر بوجوق ، ايکي ساعت
سوکره قيلنان نمار . — ين ؛ ياتسو وقت .
ياتسی [ص. ياصی ، ياتيقي ، مستوی ،
دوز . ب ؛ ياتسو .

ياتقي [ص. ياقوب باصلمقدن پيدا اولان
قيرمه ، قيريم .
ياتقين [ص. چوق ياقش ، چوروك : ياتقين
مال . بر طرفه مائل .

ياتمو [ص. يره اوزانلق ؛ ياتاغه کيرمک ،
بريانه ميل . ا . ديك شو دوز او .

ياتيقي [ص. قيايت کرلرنده چيئل
يا جوج [ص. جنی مهوی قيصه بويلى رقوم .
ياخود [ص. حر . تردید . بيان ابد . يا ؛
دها بکله يکزه . واييله ده قوللا ييلير ، وياخود دليز .
فاد . خاطر ؛ يادکده ي او کولر .
ياد [ص. آکمه ، خاطره کتيرمه ، لاقير . يسي
اجته ؛ خير ايله ياد ايت . — داشت ؛
خاطره ، برکذار .

يادس [ص. طائفوندن چيغان برچتال کيکي
قهارق ايکي کيشي آراسنده مو .
تولان بحث که برشو آ ليرکن . وني خاطرندن
چهارميش اولان غائب ايلر . — طوتمه شمع ؛

چىچىكلر آچان اينجه اوزون آغاچ . بو
آغاچك چىچكى .

ياش [ص. ايصلاح ، رطوبتى ، صولو .
يشيل ، تازه ، كورپه . ص. ايصلاح .
قلق ، نم ؛ كدر ، سرور ، حيرت كچي
معنوى و شدتلى بر حس ويا مادي بر سبب
ايله كوزدن ديشارى آقان صو، دم، آشك،
سرشك . * كوز ياشى دوكمك : آغلامق .
تولدن اعتبارآچكن زمان ، سن ، سال .
* ياشلى : اختيار ، مسن . * ياشلىق :
ايصلاحلى ، رطوبت .

ياشا [ف. ويا شا . امر حاضر اولوب (اوله،
معر اول) معنالىيله دعا و تمنى
مقامنده قوللايلير .

ياشارمق [ف. ياش پيدا ايتك ، ايصلاح .
اشقى ، تازه ليمك ، ياشيله
طولق : كوزلى ياشارمق .

ياشامق [ف. صاغ اولمق ، حياتده بولونمق ،
يچ . ذوق و صفا
ايچنده حيات سورمك . مته . ياشاتمق .

ياشمق [ص. ويا ياشماق . قاديئارك فراجه
كيميكلرى زمان ياشلرخي و يوز .
لرخي ساردقلىر بياض اورتو ؛ على الاطلاق
اورتو ، پرده . — لاشقى ، ياشمق طوتونقى .

ياشيت [ص. بر ياشنده اولان .

ياصدامق [ف. دايامق . ل. ياصداتقى :
دايامتق .

ياصداغاج [ص. داياناغج شىء ، متكا .

ياصديعاج [ص. اوزونده خور آچيلان
تخته ، خور تخته سى .

ياصديق [ص. ياموق ، يوك ، اوت و
ساره دن ياييلوب دايانمفه
واوزرنه باش قوروب اويومفه مخصوص
شىء ، بالين ، وساده . فيده يتيدديرمك
ايچون حاضر لاش طوبراق تراش ايديلوب
ييفك اوجلى التنده پراڭيلان مقال .

ياصمق [ف. دوز ليمك ، تسويه ايتك ؛
كروشمك .

ياصمىق [ص. مرچك ، عدس .

ياصى [ص. دوز وباصىق اولان ، مستوى .
* ياصيلاشمق ، ياصيلائقى : ياصى
بر شكل آلتى . ياصيلائقى : ياصى بر حاله
قومق . * ياصيلائقى : ياصى بر حال آلتى ،
ياصيلوب آچلمق .

ياط [ي. ويا يات . بر نوع تنزه واپورى
كه يلكنى ويا بخارلىسى اولور .

ياغ [ص. چچىك ، حبوبات و ميوه لرك
بعضارندن چيقاريلان لزوجتلى مايح :

زيتون ياغى . — وتى دوكمكله چيقاريلان
ماده كه يلكرده قوللايلير . آتاك اوستنده

بولتان بياض ماده . يردن چيقاريلان ياغى
مايملر . * ايج ياغى : باغرماقلى صاران

ياغ . * چرويش ياغى : اويديلان ايج
ياغى . * زاج ياغى : يك باقيجى برمايغ ،

آسيد سوافريك ، ويتريول . * طون ياغى :
يك پيس ايج ياغى . اكمكته — سورمك :

ايشنى تسهيل . ، موفقيتته خدمت ايتك .
— بال : نفيس ، اعلا ، مرغوب . * ياغيله

باليله : لذتيله يوليله . * كندى ياغيله
قاورولق : كيمسه يه محتاج اولادن كچينمك .

— خانه : ياغ چيقاريلان ير ؛ قالين ديرك .
* ياغلامق : ياغ سورمك . * ياغايوب

باللامق : تله يوب پوللامق ، چوق مدح
ايتك . — ياغلائقى : ياغ سورونمك ؛ كير-

لنمك . * ياغلاوى ؛ بويوك ياغ تاواسى .
* ياغلق : بويوك منديل . * ياغلى :

سمين ، سمير ، شيشمان ؛ ياغلائش ، ياغله
يايلىش ، ياغى چوق ؛ زنكين ، بارالى :

ياغلى مشترى ؛ كيرلى ، ملوث . * ياغلى
قويروق : چوق بارالى ، كارلى .

ياغرى [ص. آتاك اوموزلرينك باشى ، جداو ،
جداغو . جداو ياره سى .

ياغزى [ص. تويى سياه اولان (آت) .
قره . — قويو اسمر (آدم) .

ياغمق [ف. هودن يره دوشمك : قار ،
ياغمور ياغمق . چوق كلك : هر

طرفدن باره ياغمق . مته . ياغديرمق : ياغمسته

سبب اولقى : آتوب ماناركي دوشورمك ،
دوكت ، سركك : قورشون كله ياغدېرمىق .
ياغْمُور [صو ، باران . - لاق : (هوا)
ياغوره چورمك ، ياغور ياغىجى
كورونك . - لق : ياغوردن ايصالنامق
ايچون كيلىن قاپوط .

ياغْمُور [ف. - بولونمش ؛ بولش ، نائل
اولش . - ت : يافتا) بريره
آصيلان ويا يايشىدېرلان اوستى يازىلى
كاغد بارچەمى .

ياقارمق ف. ياوارمق ، رجا ونياز ايتك .
ياقاموز [ف. - س.ك. قارا كلنى كيجه لرده
قاريشدېرقلرى زمان صو ايچنده كي قوسفورك
هوا ايله تماسه كلارك ياناسدن حاصل
اولان ضيا .

ياقلاشمق [ف. ياناشمق ، ياقين كلك .
بكره مەكە . مت ياقلاشديرمىق .

ياقق [ف. آتش وېرمك ، طوشدېرمىق ؛
آتش آلدېرمىق ، إشعال ، إحراق
ايتك : آتش يالق ، موى يالق . چوق
حرارت نشر ايدرك متأثر ايتك : كوش
يالق . آجېتمق : بور دېلى ياقسق . يا-
پيشدېرمىق ، سورمك : آلنه قينه يالق .
عج متضرر ايتك ، زبانه صولق . عشقه
طوشدېرمىق . باشى تارە : - بلایه صولق ،
قلاكنه دوشورمك . باشه حصير : -
إظهار یأس ايتك . جان : - آجېتمق ،
حزن وېرمك ، ضرره صولق . چكر : -
حزن وېرمك . عبايى : - عاشق اولقى .
مت ، يافدېرمىق . م . ياقلمق .

ياقۇت [ع. - قىزى يەمائل صارى رىكده
قيمتدار برطاش . - خام : كوزل
دوداغى ، لب دلبر . - رمانى : نارودانه - نه
يکزه نى ، ياقوت ناروان . - روان ، -
مذاب : آشله خوئين ، شراب . - زرد :
صارىسى . - مېرېسته : دهان دلبر ، لب
خاموش . - كبود : كوك ياقوت .

ياقَه [ع. ويا يقا . آلېسەك بوينه كلن
قېسى ؛ كئار ، ساحل ، داغ كئارى .
- دن آتمق : ماشدن صارمق ، قورتولمق .
- مى : اچلاماق سوز : يېكى ، اورچىئال
سوز . - مى آلە وېرمك : طوتولمق . -
ايصيرمق : حيرت و تعجب ا . - ائى - مى
بريره كئز : مېر ، سفیه . - پاچه :
سوروكلېرك . چال - ايتك : ياقه لاقى .
- سيلككك : نفرت ا . - يېلمق . - يى قور .
تارمق : قورتولمق . - پېرىق آت : بويندن
كوكسە دوغرو قېزولمق توبلرى اولان
مشوم آت . - لاق : طومق ، ياقه پاچه
قاوارمق ، ياقه صالوق ؛ آلە يېگېرمك ؛
راستلامق ؛ مشول طومق . - لاقى :
طوتولمق . - لق : كوكلكه طاقيلان ياقه ؛
ياقه مخصوص ؛ دهورمك اوزون ياقه . ك .
يلكنلرك كئار و كوشلرى .

ياق [ع. إلهائى يوشامق ايچون ايكى
بىز آراسنده بىلك بريره قونان
قويوجه لايه : چلوان ، نخود ياقىسى ؛ بر
كاغده صوانمش خردل توزى كه قىزدېرمىق
ايچون بىلك بعض برلېنه قوتور : خردل
ياقىسى .

ياقېجى [ع. آجيدان . حزين .

ياقېشىدېرمىق [ف. ياقېشەق بر حاله
اويون كىتىرمك . لائق و مناسب كورمك .

ياقېشمق [ع. وفاق اولقى .

ياقېشىق [ع. مناسب ، اويغولمق ،

- آلنى : اويغى ، موافق دوشمك .
ياقېشىقسز : اوعاز ، منابشز ، ياراشمايان ،
يېغمىمز ، چېركين . - يېغمى : كوزلك .
سېلى ، اويغون ؛ كوزل .

ياقېن [ع. اوزاق اولمايان ، قريپ . چوق
يېگه ين . - ياقېنده : آرزوقنده ؛
قريب ، چوق يېگه من ، آرزو اول .
ياقېنلرده : بو كوزلرده ، شو بر قاچ

كون ايچنده ؛ اوزاق اولمايان عملرده ،
بورالرده . * ياقينلاشمق ؛ تقرب ايتك ،
ياقلاشمق ؛ مته . ياقينلاشديرمق . * ياقينلق ؛
قريبيت ؛ صيقي قرايت .

ياكشاق [ص. آغزي يايوان طائمز و
صوتوق كوهزه .

ياكلماج [س. انساني شاشيرتاجق سوز ،
بيلمجه ، تكميله ، شاشيرتجه .

ياكلېمق [ق. شاشيرمق ، خطا ، سهو
و غفلت ايتك ، يان كېتمك .

ياكلېش [س. خطا ، سهو . ص. دوشرو
اولمايان ، غلط ؛ ياكلېش فېكر .

ياكخطاي ، سهوايله . * ياكلېشلق ؛ خطا .
[فا . بوين ، كردان ، بوينك كوكي ؛
تېهك ، ابيك ؛ اوموزدن دېرسكه
قدر قول . — وبال ويا — بال ؛ سرغوج
وقناد ، كردن وقول ؛ تناسب اعضا ،
قد و قامت ، بوي پارس ؛ حدهدن كېشمش
نزاكات يال وبال اولمش سكا — نديم .

يالاب [مه . — ؛ ياول ياول ؛ صولر
يالاب ؛ يالاب يالاب آقار .

يالاييق [س. يازلامه ، پارلق ؛ شعله نك
اويتامه سي . ص. پارلاق ، كوزل .

يالاييىق [ف. پارلامق .

يالاق [س. حيوانلارك صو ايچدىكى آغاج
ويا طاشدن ثابت قاب .

يالامق [ق. ديل ايله سيلمك ، برشي ؛
اوزرندن دېلى كېچيرمك ؛ آو-
جكي يالا . تماس ايدرك كېچمك ؛ قورشونلر
تېه يى يالاوردى . * بج . بال طوتان پارامق
يالار ؛ متشفع اولور . توكوردېكنى — ؛
سوزيخى كرى آلىق ، نقض عهد ، لكول
ايتك . آوجى — ؛ محروم قالمق . مته . يا-
لتماق ؛ عا . باشقه-خنده مستفيد ايتك .

يالامه [س. يلامق فعلى . برنوع چبيان
آقسينمه . بوي ايله برنوع
خريطه يالامه اصولى .

يالاز [س. حقيغته مغاير اولان سوز ،
كذب ، دووغ . ص. ساخته .

كرچك اولمايان ، اصلسز ؛ يالان خبر .

* يالاندن ؛ كرچك و صحيج اولمايلاق ،

اصلسز و اساسسز اولهوق ، يالان يره ؛

يالاندن (يالانچقدن) خسته لاندى ، يالاندن

آغلايور ؛ صورت سطحيه ده ، اوستون

كورى ؛ يالاندن تمېزدلى ؛ درهمه چاغمه ؛

يالاندن بر كوشك . — ياكلېش ؛ حقيغته

مغاير شئارله قارويشيق اولهوق . * يالانچى ؛

يالان سوبله ين ؛ قالب ، ساخته ، تقليد ؛

يالانچى ايچجى ، زيتون ياغلى ؛ يالانچى طولمه .

[ق. دليله دوداقلرينك اطرافي

يالانق [يالامق ؛ برآز استفاده ايتك .

يالاولاج [س. ويا يولاولاج . بر خبر

اولان ، پيغمبر ، رسول .

[س. كېتىك ايكي طرفه صاللانماسى .

يالپه [صاغه صوله دونهرك كېتمه .

[ص. مداهن ، متبصبص ، دالقاوق .

يالتاق [س. يالته فلامق ؛ دالقاقرقلق ا .

* يالناقلق ؛ دالقاوققلق ، تبصبص .

يالچين [ص. دوزلنش ؛ يالچين قايا .

يالديز [س. بر شيتك اوستته سورولن

يالتون ويا كوه-وش صوين ويا

ياپيدشدريلان ايچمه ورق و نقليدى . سوس ،

كوستريش ؛ معلومات يالديزدن عبارت .

— جى ؛ يالديزلايان ، قيمتى دكل يالكز

كوستريشى اولان ايشلر يايان . — لامق ؛

يالديز سورمك ، تذهيب ايتك ، يالاندن

سوسله مك ، اوستون كورى ايش يايىق ،

كوز يويامق . — لى ؛ اوزرنده يالديزى

اولان ، مذهب .

[ص. تيك ، فنا ، منفرد ؛ كيمسه م

يالكز [توق يالكز قالدق ؛ ساده ،

يكانه ؛ يالكز سز كلېكز . ح. فقط ،

آنجق ، محضا ، مجرد ؛ يالكز شو واركه .

— باشنه ؛ كندى كنديتنه ، بر كندىسى ،

تك باشنه ؛ بو ايشى يالكز باشنه كوره من .

— جه ؛ تنهاجه ، بر باشنه — لق ؛ تنها .

لق ، عزلت ، وحدت ؛ آرقداشزلق ؛

معينسزلك ، بيكسلك .

ياالوارمق [۱. إلحاح و تذلل ايله رجا
ياالوارمق [۲. نیاز ايتمك . * يالواره
يالواره ، يالواره ياقاره : بيك تذلل و
رجا ايله ، منته .

ياللى [۳. دكيز ويا نهر كشارى ، قبي .
يااللى [۴. ساحلده كي او ويا صيفيه .

ياللم [۵. قليچ و سائر ملك اغزي . *
ياللم [۶. ياللمى الجاق : صومرز .

يالين [۷. ويا يالليك . دوز ، ساده . —
يالين [۸. آياق : جبلاق آياق . — قات : بر
قات . * يالينجا : چربلاق . — اورنار
آلو ، شعله ، چاقين ، بارقه ، شمشك .
* يالينلامق : بارلدامق ، تشمش ايتمك .
* يالينفاج ، ويا يالينكچ : قواني كه قابرغى
چالاروب صوبولان آناج ؛ برنوع يالين
چيتلنكي .

يام [۹. يا ايله باشلايان صفتلرك باشنده
يام [۱۰. تاسيد و مبالغه بيان ايدون : يام يامى .

ياماج — يار ، صرت .

ياماق [۱۱. ياردىغى ، يارداق ، معاون :
ياماق [۱۲. آشجى ياماغى .

يامان [۱۳. شديد ، ياوز ، قيباق ، قورناز ؛
يامان [۱۴. يامان ادم . كوتو ، فنا : حالى
يامان . مهيب ، قورقونج : يامان باقىش .

يامجى [۱۵. سوروجى ، منزلى . اكر
يامجى [۱۶. اورتومى . سوروجى ياغورلغى .

يامصرى [۱۷. — يومرو : دوز اولمايان ،
يامصرى [۱۸. اكرى بوكرى ، چيقيلىدىسى
چوق : يامصرى يومرى بر ناغجه .

يامه [۱۹. ويا ياما . ييرتيق ويا دليك بربرى
يامه [۲۰. قايامغه يارايان يارچه . يوزده كي لكه .

— جى : بر شيشى يامه ايله تعمير ايدن .
— منى : يامه ايله تعمير ايتك ؛ بجز فنا
بر شيشى برينه مال ايتك ، چاقى ، يامه لا .
مقده دير ؛ مت . يامانق . — لاقى : اكلى ،
يامه لى . * يارم يامالاق : نقصان ،
قصورلو ، اوستون كوزى : يارم يامالاق
بر ايش .

ياميام — آدم اتى يين .

يان [۲۱. كنار ، طرف ، جناح . قت
يان [۲۲. (قيت) ، هند ، نزد . قرب ،

جوار . سمت ، طرف ، جهت . بدك ر
طرفى . — باقى : خصومت و عداوتله نظر

ايتك . — چيزمك : سيوشمك ، يانماق .
— يانه : ييتيشك ، متصل . — كييجى :

هر كسك جيندن حس ايتديرمه دن اونه
برى اشبران . — كلك : راحت ا . ، كيغنه

باقى . — : اكرى اكرى : يان يان
يتمك ، باقى . * بر ياندىن بر يانه : بر

طرفدن او بر طرفه . — يانه : بر لكده ،
ييتيشك . * ياني باشنده : بك يانينده .

ياناشلماز [۲۳. ياننه و نلماز ، چتين ،
ياناشلماز [۲۴. صارب ، منيع .

ياناشمق [۲۵. ياننه و اومق ، باقين كلك ،
ياناشمق [۲۶. ياقلاشمق . رضا كوستردكي

اولقى . ييتيشمك ، راميه ايتك . مت .
ياناشديرمق . م . ياناشلمق .

ياناشمه [۲۷. ياناشمق ايشى . حوقت معاون ،
ياناشمه [۲۸. چراق ، منتصب : حمام ياناشمه سى .

ياناشيق [۲۹. ييتيشك ، متصل .
ياناق [۳۰. يوزك هرايكى طرفدن بهرى ،

ياناق [۳۱. رخ ، رخسار ، حذار ، خد ،
عارض .

يانپيرى [۳۲. ويا يانپورى . اكرى ،
يانپيرى [۳۳. چارپيق ؛ عاجز ، حقير .

يانديرمق [۳۴. باقى ، طوشد برمىق :
يانديرمق [۳۵. هوى يانديرمق .

يانديق [۳۶. بياضجه دهكن . قره . —
يانديق [۳۷. دوه دهكنينك بوپوكى .

يانع [۳۸. اولش ، ككله ايرمش ،
يانع [۳۹. بيشمش (ميوه) .

يانغابوز [۴۰. اكرى بوكرى ، چارپيق ؛
يانغابوز [۴۱. ايكچ كه (آدم) .

يانغين [۴۲. برشاك ، برادرمانك ويا هر
يانغين [۴۳. هانكي بر شيشك طوتوشمى ،

حريق . — يانغش ، محترق ؛ برشك عشقيه
يامان ، عاشق .

يانقى [۴۴. ويا يانقو . عكس صدا ، صدلك
يانقى [۴۵. بر يره چاروب كرى ككلمى .

باشه باغلی . ح. بردن ، یکلدن ، بردن
بره ، یا اداق ، بفتة .
يَكْلَمَك [ا. مغلوب اولسق ، او بونده
غائب ایتلك .
يَكْمَك [ا. غلبه ، تفوق ایتلك ، اوست
کلك . باشه چيلمق ، موفق
اولق . م. يكلمك : مغلوب او . غائب .
يَكَن [ا. قادوش چوجوغی ، برادر ویا
همشیره زاده .
يَكَنِي [ا. خفیف . * يکنیک : خفیفک ؛
اوستولک ، غلبه ، ظفر .
يَكُون [ا. حاصل جمع . جله ، تکمیل ،
پوتون ، طوب .
يَكِه [ا. دشمنه یالکز سالدیران بهادر .
يَكِي [ا. اولدن موجود اولمایان ؛ صو .
کره دن یاپیلان ، چیقاریلان ، ایجاد
ایدیلن ؛ اولجه معلوم اولمایان ؛ اخیراً موقع
فعله قونان ، باشلایان ؛ اولجه هیچ قوللا .
تلامش ، آشنامش ؛ تازه ؛ آلیشلامش .
هیچ جنسدن اولان بریشی آعقیب ایدن ؛
یکی آی ، یکی محمول . عجمی ، تجربه سز ،
طوی ؛ یکی اوشاق . ح. اخیراً ، سوزک
زمانده ؛ اوکتابی یکی کوردوم . — باشدن ؛
تکرار باشدن . * یکیکجه ؛ آزویا اولدقجه
یکی . * یکیدن ؛ تکرار ، بردها . یکیدن
— : کیندیکجه دها یکی . * یکیکلک ؛ یکی
اولان شیشک حالی ، عجبیک . * یکیکله مک ؛
یکی برحاله قومق ؛ تکرار ، بردها یا عقی ؛
مت . یکیکلتمک .
يَكِيَت [ا. یی یتیشمش کنج ، دلیقانی .
مکیت [ا. مرد ، شجیع ، دلیر ، بهادر .
بابا — : دهاز یاده کلیشمش آدم . غریب
— : مسکین ، کیمسمز ؛ زبازدی ؛
قریشیت . * یکیتیکلک ؛ شجاعت ، قهرمانلیق ،
پسالت ، دلورلک ، یوزاقلیق . * یکیتیلتمک ؛
جرات ، جسارت کلمک .
يَكِيچَرِي [ا. ۷۳۰ تاریننده تاسیس
یکیکچری او ۱۲۴۱ ده [الف اولونان بر
صنف سکر . مج. زوربا .

يَل [ا. حال حرکتده بولونان هوا ،
روز کار ، باد ، ریح . اغری ،
صیزی . انسانک ایچنده حاصل اولان غاز .
— او فورمک : روز کار اسمک . — دکرمنی ؛
روز کارله حرکت ایدن دکرمن . — قونان
ویا یلقوان ؛ یل آودبجه کیدن ؛ برنوع
مارتی ؛ فریلداق ، بورو آغزیه قونان مار ؛
صاچاق کنارتیه یلی منع ایچون قونان پرواز ؛
ساعتک ایکی ایکنه سندن بوروکی . * باندنه
قواق یلری اسمک : یوسک خیالاته دالمق .
* یله ویرمک : صاوورمق . * برنده یلر
اسمک : هیچ اثر قالماق ، پوتون پوتون
محو اولق . — ییه رک : روز کار کبی حبزی
کیدرک . * یلتمک : باغراقلرده کی غازک
آشاغیدن چیقماقنه مساعد ایتک ، اوصور .
مق . * یلله مک ؛ اولله مک ، کوروکله مک ،
یلپازه مک . * یلی : روز کاری ؛ صیزی .
یفا . ص. پهلوان ، بهادر ، مکیت ،
يَل [ا. شجیع . ج. یلان .
يِلان — ب : یلان .
يِلپازه [ا. صیقاقدنه سریشله مک ایچون
انسانک یوزنک اطرافنده کی هوایی
تحرک یارایان معروف آت ، سروحه ک. باش
بودوسلامه مک قسم فوقانی طرفینده کی
صاغلام آغا جاردن هربری ؛ دومنک صو
ایچنده کی اکلکی قسمی . ص. یلپازه شکلنده
اولان . — لیمک : یلپازه ایله سریشله ؛
کوروکله مک . — لیمک : یلپازه ایله سریشله .
يِلْتَنَمَك [ا. تقلیدینه چایشمق .
يِلدا [ا. کیمجی .
يِلدِرَاق [ا. پارل پاول پارلایان . شیشک ،
بارقه . شجره قاطاشی . شعری
عانی ییلدیزی .
يِلدیرمه [ا. وقتیله قادینلرک کیدکری
اوزون خفیف ماتو .
يِلدیز — ب ؛ ییلدیز .

يَلَك [۱] قنادك بويوك تويلري. كوملك
اوستنه كييلن قولسز قيصه لباس.
بر ييلق دوه ياوروسي .

يَلَكَن [۲] روزكاروك تائيريله كيجلري
سوروكليوب كوتورمهك يارايان
كندير بزندن مختلف شكل وابعاده واسطه
سوقيه . - اوچورمق : يلكن روزكاردن
يارالانمق . - ياپمق : آچمق . * يلكنلري
صويه اينديرمهك : ادا دادن واز كچمك ،
يوشماق . - كورهك : عجله حركت :
يلك يهرهك يلكن كورهك . * يلكنلي :
يلكنله حركت ايدن كيمي .

يَلَلوز [۳] قناله مبال ، هيا وهوسنه
تابع آچيق مشريلي قابين .

يَلوه . - بر نوع آقوشى .

يَلَه [۴] حيوانك اكسهندهكى صاچلر .
- يلى : يلهسى اولان .

يَلِم [۵] اينك ممه لر ينك ساللانان طور .
- ياسى ، ممش . حركت ، سرعت .
[۶] ي ايله باشلايان بعض صفتلر
ييم [۷] باشنده مبالغه و تاكيد معناسى افاذه
ايدر : ييم ييشيل .

يِم [۸] ييه جك شى . حيوانلر كيه جكلري
يِم [۹] شى . قاله دليكنه قونان باروت .
- كسديرمهك : حيوان يمي يلك . * يلك :
يم اولغه آليريشلى ؛ حيوانه يديرمهك
اوزره يلك قسونديغى عمل . * يلهمه :
آوى جلب ايچون دوكون ويا اولطيه
طاقيلان يم ؛ طويلي باروتى آتشله مك ايچون
ياننه مريان باروت ؛ مج . برينى آلداتمق
ايچون كوستريلن ساخته منفعت .

يِم [۱۰] دكيز ، بحر ، دريا . ج . يوم .

يِم [۱۱] من قطعنه منسوب . درد
ظهور ايدن اينجه اوزون برقوت .

يِم [۱۲] ويا يِمك . چيكنه يوب يومتق :
يِمك [۱۳] ايمك يلك . كيرمهك ، آيئندير .
مق ، اومتق : پاس دميري ير . صرف
وتلف ا . : بزم صوبا بك چوق اودون

يُور . ايمراف ا . : ياره . ي مالى يلك .
كيفنه وذوقنه صرف ا . : پاواسى وار آما ؛
عز . ايصيرمق ، ايمك : كردانى پيره لر
عش . بر شينك تائيريني كندينده حس ا . :
طوقات يلك ، قار طوي يلك . ايشيتمهك :
تكدير يلك . معروض قالمق : ياغمور ،
فيرطنه يلك . باشى - : اولومنه - سبب
اولق . باشنك آتى - : تكرر تكرر
سويلهرك ازعاج ايتمهك . حرام - : حرام
بريشيى تصرفنه كچيرمهك . طراوق آياغى .
- : اييق ويق ايدوب آغزندهكى سبوزى
قاجيرمق . كندينى - : اوزولوب طورمق ،
قهر ايتمهك . * - يه نن شى ، ييشمك ايچون
حاضراشمش شى . طعام : آقشامه نه يكمز
وار ؟ - يلك : قارنى طوي رومق ؛ - ويرمهك :
ضيافت چكمك . * يلكك : يلكه مخصوص
م . يلك .

يِم [۱۴] اوغور ، بركت ، ميمنت ،
يِم [۱۵] طوي ، حظ ، سعادت ، نعمت ،
فلاح ، بخت ، نصيب . * يمي (يما) :
صاغ طرف ، صاغ آل .

يِم [۱۶] جزيرة العربك جنوب غربى
يِم [۱۷] جهنمه بر ملكت . * يمي ، يماي :
يئم منسوب ومتعلق .

يِم [۱۸] بر نوع آياق قابى . باشه باغلا .
يِم [۱۹] نان اينجه بز .

يِمورطه . - ب : يومورطه .

يِميش [۲۰] ويا يمش . نباتاتده چيچكدن
يِميش [۲۱] صوكره حاصل اولان شى كه
تخمى ايتوا ايدر ، ميسوه ، فاكهه . *
يِميشلك : ييمش قوغغه مخصوص قاب .

يِم [۲۲] صاغ طرف ، صاغ آل . آند ،
يِم [۲۳] قسم . * ييمىلى : يمين ايتش .

يِم [۲۴] ينبوعلر ، صو باشارى ،
يِم [۲۵] ايازمه لر ، بيكارلر ؛ ايرماقلر .

يِم [۲۶] شسو تركيبده مستعملدر :
يِم [۲۷] كاينبى : لائق وجهله .

يِم [۲۸] بيكار ، قايناق ، منبى ؛
يِم [۲۹] صوي بول ايماق . ج . يِم [۳۰]

١- ...
 ٢- ...
 ٣- ...
 ٤- ...
 ٥- ...
 ٦- ...
 ٧- ...
 ٨- ...
 ٩- ...
 ١٠- ...
 ١١- ...
 ١٢- ...
 ١٣- ...
 ١٤- ...
 ١٥- ...
 ١٦- ...
 ١٧- ...
 ١٨- ...
 ١٩- ...
 ٢٠- ...
 ٢١- ...
 ٢٢- ...
 ٢٣- ...
 ٢٤- ...
 ٢٥- ...
 ٢٦- ...
 ٢٧- ...
 ٢٨- ...
 ٢٩- ...
 ٣٠- ...
 ٣١- ...
 ٣٢- ...
 ٣٣- ...
 ٣٤- ...
 ٣٥- ...
 ٣٦- ...
 ٣٧- ...
 ٣٨- ...
 ٣٩- ...
 ٤٠- ...
 ٤١- ...
 ٤٢- ...
 ٤٣- ...
 ٤٤- ...
 ٤٥- ...
 ٤٦- ...
 ٤٧- ...
 ٤٨- ...
 ٤٩- ...
 ٥٠- ...
 ٥١- ...
 ٥٢- ...
 ٥٣- ...
 ٥٤- ...
 ٥٥- ...
 ٥٦- ...
 ٥٧- ...
 ٥٨- ...
 ٥٩- ...
 ٦٠- ...
 ٦١- ...
 ٦٢- ...
 ٦٣- ...
 ٦٤- ...
 ٦٥- ...
 ٦٦- ...
 ٦٧- ...
 ٦٨- ...
 ٦٩- ...
 ٧٠- ...
 ٧١- ...
 ٧٢- ...
 ٧٣- ...
 ٧٤- ...
 ٧٥- ...
 ٧٦- ...
 ٧٧- ...
 ٧٨- ...
 ٧٩- ...
 ٨٠- ...
 ٨١- ...
 ٨٢- ...
 ٨٣- ...
 ٨٤- ...
 ٨٥- ...
 ٨٦- ...
 ٨٧- ...
 ٨٨- ...
 ٨٩- ...
 ٩٠- ...
 ٩١- ...
 ٩٢- ...
 ٩٣- ...
 ٩٤- ...
 ٩٥- ...
 ٩٦- ...
 ٩٧- ...
 ٩٨- ...
 ٩٩- ...
 ١٠٠- ...

١- ...
 ٢- ...
 ٣- ...
 ٤- ...
 ٥- ...
 ٦- ...
 ٧- ...
 ٨- ...
 ٩- ...
 ١٠- ...
 ١١- ...
 ١٢- ...
 ١٣- ...
 ١٤- ...
 ١٥- ...
 ١٦- ...
 ١٧- ...
 ١٨- ...
 ١٩- ...
 ٢٠- ...
 ٢١- ...
 ٢٢- ...
 ٢٣- ...
 ٢٤- ...
 ٢٥- ...
 ٢٦- ...
 ٢٧- ...
 ٢٨- ...
 ٢٩- ...
 ٣٠- ...
 ٣١- ...
 ٣٢- ...
 ٣٣- ...
 ٣٤- ...
 ٣٥- ...
 ٣٦- ...
 ٣٧- ...
 ٣٨- ...
 ٣٩- ...
 ٤٠- ...
 ٤١- ...
 ٤٢- ...
 ٤٣- ...
 ٤٤- ...
 ٤٥- ...
 ٤٦- ...
 ٤٧- ...
 ٤٨- ...
 ٤٩- ...
 ٥٠- ...
 ٥١- ...
 ٥٢- ...
 ٥٣- ...
 ٥٤- ...
 ٥٥- ...
 ٥٦- ...
 ٥٧- ...
 ٥٨- ...
 ٥٩- ...
 ٦٠- ...
 ٦١- ...
 ٦٢- ...
 ٦٣- ...
 ٦٤- ...
 ٦٥- ...
 ٦٦- ...
 ٦٧- ...
 ٦٨- ...
 ٦٩- ...
 ٧٠- ...
 ٧١- ...
 ٧٢- ...
 ٧٣- ...
 ٧٤- ...
 ٧٥- ...
 ٧٦- ...
 ٧٧- ...
 ٧٨- ...
 ٧٩- ...
 ٨٠- ...
 ٨١- ...
 ٨٢- ...
 ٨٣- ...
 ٨٤- ...
 ٨٥- ...
 ٨٦- ...
 ٨٧- ...
 ٨٨- ...
 ٨٩- ...
 ٩٠- ...
 ٩١- ...
 ٩٢- ...
 ٩٣- ...
 ٩٤- ...
 ٩٥- ...
 ٩٦- ...
 ٩٧- ...
 ٩٨- ...
 ٩٩- ...
 ١٠٠- ...

یوغرمق [د. ویا یوغورمق. اونی
وق خور یایمق. مت. یوغرمق. م. یوغرمق.
یوغورت [س. مایه قارشدیریلار قو-
یولاشدیرلمش سود.

یوغوسلاویا [ی. س. ۱۹۱۴-۱۹۱۸
صربستان، قره طاغ، یوسنه هرک،
دالماسیا و مجارستانک برقمندن تشکلیتمش
بردولت اولوب ۲۴۵۳۰۰ کیلومتره مربیی
اراضیه، ۱۱۷۲۲۰۰۰ نفوسه مالکدر.
مرکزی بلفراد در.

یوغون [ص. قوبر، قالین، کثیف.
قبا، غلیظ. اری، جیم.
تریسمز، یونولامش: یوغون آدم.

یوف [ص. بوش، نافله، یهوده؛ عو،
هلاک، هدر. باد هوا، بحان.
نازلیق (ترذیل): یوف سکا! — بوروسی
چاللق: ترذیل ایتک. * یوفه کیتک:
هیچ، هلاک اوللق. * یوفنه: بوشنه.
یوفقه [ص. ایجه، رقیق، خفیف، ضعیف،
یوغون ضدی. مرقی: — خفیف
آلبسلی. — آدم: ضعیف، فقیر. کولکی
—: مرحمتلی، رقتلی. آردی: —: صوکره-
سی یوق. —: آچلمش خور یابراغی.

یوق [ص. وار مقابلی، موجود اولمایان،
مفقود. —: فلدان، اولمیش،
هیچ. ح. خایر، دکل، اولماز. —: ا.
عو ایتک. وار: —: هرشی؛ آتیق. *
واری یوغی: نهسی وارسه هیمی، جمله
ماملکی. —: اوللق: عو و تلف اوللق.
یوزم: —: اوتالیرم، جرأت ایده مم. —
یر: یهوده، نافله؛ بلاسب. —: دیمک:
رد و انکار ایتک. * یوننه کیتک: هیچ
جهاننه، یک اوجوز کیتک. نه وار نه: —
نه خبر؟ * یوقلق: وارلق مقابلی، فلدان،
عدم؛ احتیاج، ضرورت.

یوقسک [ص. یوکسک، بالا، مرتفع،
یوقاری [اوستده، یوکسکده بولنان
یوقاری قات. —: یوکسک طرف، محل،

* کوک یوزی: صبا. * نه یوزله: نه جبارتله،
اوتاکمادن. —: ورمک: عارمزا، شیمارمقی.
* یوزه کولک: ساخته ایتکده بولومقی،
آوومقی. * یر یوزی: اوشک سطحی.
* یوزی یوق: قباحتمدن دولایی محجوب.
—: لشمک: یوز یوزه کلک، مواجهه
اوللق؛ مت. یوزلشدیرمک. —: له مک:
یوزه اورمق، یوزنه قارش ایتام و عتاب
ایتک؛ یوز کچیرمک.

یوز [ص. یالین قات، ساده؛ قبا، عادی،
تریه کورمه مش، عجبی، صالیه.
یوز [ص. یاز دینلن و قابلانه بکزه یین
حیوان.

یوزکج [ص. یوزمک بیان، یوزن؛
صویک اوزرنده دورایلین.

یوزمک [د. حیوانک دربیسی صومقی.
صویک اوزرنده باتقمسزین
طورواق حرکت ایتک. آلداتارق مالی
پارده سی ایتق. مت. یوزدرمک. م. یوزمک.

یوزوک [ص. یارمغه طاقیلان حلقه،
خاتم؛ آلتین یوزوک.

یوس [ص. ویا یوس. (بو) ایله باشلا
پان صفترک اولنه کلرک تأکید
و مبالغه بیان ایدر: یوس یووارلاق.

یوسفجیق [ص. برنوع کوچوک قومو.
ماتدارینه، یوسف افندی.
صو اوزرنده اوچان کوچوک برکلبک.

یوصمه [ص. عشوهلی، آدالی، ظریف،
اوشاق قادین.

یوصون [ص. آغاجلرک و طاشلرک اوزرنده
بیتن یشیل و صیق چیم؛ طور-
غون صولر اوزرنده حاصل اولان یشیل
اوت. * یوصونلایمق: یوصون باغلامق.
* یوصوللی: یوصون باغلامش، طومش.

یوغا [ی. —: زهد و تقوی و تأملات ایله
برلشدیرکی تصور و ادما ایدن هندیلرله
مخصوص برمذهب. * یوک: بر مذمه
منسوب اولان.

آلق ، تەھدىۋىتىڭ ؛ يوك اورولۇق . *
يوكلى : يوكى اولان ؛ كېمە ، حامل ؛ بورجولو ؛
چوق پارەلى ؛ مېوۋە دار ؛ آغىر سرخوش .
يوك [صوفى . ص . يوكدن ياپىلىش . *
يوكلى : يوكدن معمول .

يوكسك [ص . بوجە ، مرتقى ، بلند ؛
محل . = سس : باغدارق چىقاريلان سس .
* يوكسكلك : بوجەلك ، رفعت . *
يوكسكلىك : يوكسك ياقى ، يوقارى قالدېر-
مى ؛ رتەسى آرتىرمى ، ترفيع ايتىك ؛
مدح وئاساندى بولۇمى . * يوكسكلىك :
يوكسك اولۇق ، يوكسكلىك پىدا . ؛ يوقارىلار
دوغرو چىقىم ، ھوالاقى ؛ ترفيع ايتىك ؛
(سس) زيادە چىقىم ، دېكشلىك .

يوكسولك [ص . دېكش دىكرىن پارمى
يوكى [ى . وجد واستغراق ايله واصل
مىرتە كمال اولان ھندى .

يول [ص . برىھلدن دېكر مىلە كىدە بىلمەك
ايچون دوزلەش . ؛ طريق ، راه ،
كچەك و بورونەك مىلەك ، مىلەك ، مىلەك ،
كىندىسەنە مخصوص بىرولى وار . صرە ،
مناست ، فرصت : بىر يولى بولورسەم
سولورم . عادت ، رسم ، آداب ، ارکان ،
اسلوب ؛ ھرىشك بىرولى واردر . كىدەش ،
طور و حرکت : توتدېنى يولى كىمسە
بىكىمىور . طرز ، مذهب ، وادى : شو
يولە برىشى . يازامىسكز ؟ واسطە ، چارە :
زىكىن اولمانك يولى . اوغور : يولكزە
جانم قدا . يورۇپىش ، سرعت : واپورك
يولى . سويك آقاجنى ير ، قنال . قاشاك
اوستىندەكى چىزىكى ، خط . = آرامق :
تدبىر دوشونمەك . = اورمق : كلوب كىنلىرى
سويىق . = اوسىنى ، = اوغراغى : صا .
يىقىمىزىن بولك اوزرى . * پىر يولنە بارەسز .
* يولە چىقىمق : حرکت . * يولە چىقارمىق :
سلامتەلك ، تىشىيىع ايتىك . * يولدن
چىقىمق : صاپىتمىق ، آزىتمىق ، ضلالتە دوشمەك .

جەت : اوك يوقارىسى . ظم . يوكسكە ،
يوكسكە ، اوستە ، اوستە : يوقارى
قوى ، يوقارى چىق . آشاغى = تقريباً .
= آشاغى ؛ اوتە برى . * يوقارىدن آشاغى :
سراپا ، سرتاپا . * باشى يوقارىدە : حاصى .
* بونى يوقارىدە : مغرور ، متكبر ؛ مالتە
چوق فېئات المستين .

يوقسول [ص . ويا يوخسول . فقير ،
محتاج . * يوقسوللىق : فقير-
لك ، ضرورت .

يوقسە [د . ويا يوخسە ، يوغىسە (يوق
ايسە) . عكسى تقدىردە ، وئلا ،
يوق اكر : كەجكىنى يىلىيوردم ، يوقسە
بەكەزمىدەم . ياخود ، يا : سزى كلىرسكىز ،
يوقسە اومى ؟

يوقلامق [ص . آلامق ، تفتيش و معاينة
ايتىك . اولوب اولسادىفئە
باقى . خاطرىنى مورمىق . موجود اولوب
اولمادىغى تھقىق ايتىك . آغىر آلامق ،
اسقاندېل ايتىك . مە . يوقلامق .

يوقوش [ص . باير ، يوقارى دوغرو دىك
اولان .

يوك [ص . برانسان ويا حيوانك ، برىكى
ويا آرابەنىك طاشىدېنى شى ، آغىر-
لىق ، آغىر شى ، بار ، حمل ، حملە . يوز
بىك غروش پارە . ياناق و سائرە قونان ىرى
دولاب . زىمىنى ، صىقەتلى ايش . مسئوليت ،
آغىر وظيفە . = آلامق ، يوى اوزرىدن
آتمق : مسئوليتدن اجتناب ، زىمىندن اجتراز
ايتىك . * يوكك آلتىدن قالقاماق :
عھدەسەنەن كەمەك ، باشە چىقاراماق .
= اولقى : زىمت وىرمەك ، آغىرلىق اولقى .
* يوككى طومش : زىكىنلەمش . * يوك-
كەمەك ، يوككلىك : يوكى حيوانك صىرتە
ويا آرابەنىك ايچنە قومق ؛ بىرنە آغىر بر
ايش حوالە . ؛ اسناد ايتىك . * يوككە :
اوپلەدە ثابت آغىر اشيا دولابى . * يوككلىك :
صىرتە آلق ؛ بىرنە آغىراق وىرمەك ، پار
اولقى ، چوق زىمت ايتىك ، ازمەك ، مصل
زورلامق ؛ برىشە قوتلە دايانمىق ؛ اوزرىنە

يولونى : چكىلۇپ قوبارلىق ؛ ياش وتلاش
إظهار ايتىك ، يېرىتوب اغلامق .

يولۇق . تويلرى يولونىش .

يۈم . كۈن ، روز ، كۈندۈز ،
يۈم . ئىنار . * اليوم : يۈكۈن ؛ ھنوز ،
حالا . * يۈمۈنن الايام : كۈندۈدە يۈكۈن ،
كۈنك بىرىدە . * يۈمۈنن ليوما : كۈندۈن
كونە . * فى يۈمنا هذا : كۈندۈدە ، يۈكۈنكى
كۈندە . كل - : ھەركۈن . * يۈمۈ : كۈن
منسوب ؛ ھەركۈن چىقان ويا ونوع بولان ،
كۈندە ، ھەركۈن . * يۈمۈنن : ھەركۈن .
* يۈمۈ : ھەركۈنك ايشە مقابل وىرىلن
اجرت ، كۈندەك ؛ ھەركۈنكى واردات
ومصارفك قيد ايدىلدىكى دفتر . ج . ايام .

يۈم . ارغورلو ، مېستىلى .

يۈماق . يۈوارلاق بىرشكلە سارلىش
ايىلىك سائە ؛ يۈوارلاق
بىرشكلە سوقۇلش بىز .

يۈمرۈ . يۈوارلاق شى ، تۈمەك .
لن : اوركى يۈوارلاق شى .

يۈمرۈجاق . ويا غلە . يۈمرۈجاق .
علامتى اولان شىش . جۈجۈقلە قارشى
شەت وتكىدەرتىمىرى : ھەي يۈمرۈجاق ھەي !

يۈمۈق . قېلى آل . - لامق : يۈ .
ھەرقەلە ادرىق .

يۈمشاق . قاتى وىرت اولمايان ،
تضييقە مەقامت ايدەمەين ،
داپانامايان ، نرم : يۈمشاق بال موى ،
يۈمشاق شلە . قولاي ايشلەنەيلىن : يۈمشاق
دەپ . طوقۇلدەننى زمان آلە مەرت كەلەين ؛
يۈمشاق كەوركە ، حەپم ، سەمىز . پە مەرت
وصونۇق اولمايان ؛ يۈمشاق ھوا . * يۈ .
مەشاق : پەك يۈمشاق .

يۈمشاق . مەرت شى يۈمشاق اولىق ،
سكۈت وىلايەت كىب ايتەك ، خەتتى
پەكەك . مە . يۈمشاق .

- دۈشمەك : ئەسەدقە كچەك . * يۈلە دو .
شمەك : يۈلە چىقىمق . * يۈلى شاشىرمق ؛
نە طرفە كىدە جىكى ، نە ياپاچىنى يىلە مەكە .
- شاشىماق : مەسەسۈلە مەنەمەق . * طوب
يۈلە كىتەك : ھەر او . * يۈلە قومق ؛
تنظيم ا . * يۈلەندىن قومق : ھەركەتتە مانع او . -
كىمەك : كىمەك مەرتقى آزالىق . * يۈلە
كىمەك : اىصلاح حال ايتەك ، دۈزەك ، نەپەت
ھەققەت ايتەك ، رەھى اولىق . - كۈرۈمەك :
يۈلچىلىق ايتەك . * كۈزۈلۈ يۈلە
قالق : اوزون مدت اىنتىقارەدە بولونىق .
* يۈلە كىرەك : دۈزەك . * يۈلەندە : او .
يغون ، دۈزەك ، مەنظم : ايشلار بولەندە .
- وىرەك : اذن وىرەك ؛ قولۇق ؛ كىمە
اولانچە مەرتقى وىرەك ، يۈلە ئەسەدقە
ايدىلن كىمە ضرر وىرەكەك سۈرۈندە
ھەركەت ا . * يۈلە يەتەك : ھەققەت ايتەك ،
رضا كۈستەك . - - : سەھە سەھە چىز .
كىلۈرى اولان ، چىز كىلى . * يۈلە :
اصولە ، آدابەت رەھەتە ، مەنەسب سۈرۈتە .
* يۈلچى : يۈلە چىقان ، يۈلە كىدن ،
سەھە ، يۈلە چىقىمق اوزدە بولونان ؛ اولۇمە
عەكۈم . * يۈلەش : يۈل آرقەداش ،
رفىق ، ھەپا . * قايرە يۈلەش : بىرۈدە
خەدەت ايدىلەك ھەپرى . * يۈلەشلىق :
رەققەت ، آرقەداشلىق . * يۈلەش : يۈلەندە
اولمايان ، اصولىز ، نەظامىز ؛ مەنەسبىز ،
ناھەوار . * يۈلەشلىق : اصولىزەك ، ادە
بىزەك . * يۈلەشلىق : يۈلە چىقارمق ؛
كۈندەك . * يۈلەشلىق : يۈلە چىقىمق ،
يۈلەشلىق ؛ كۈندەك ؛ سەھەت كىب . *
يۈلەك خەلىسەنى قەتەق ايتەك اولىق . *
يۈلە : اصولىزە ، نەظامىز ؛ چىز كىلى ؛
سەھەتلى ، طەرزەندە ، مەنەمەندە ؛ تەكەدەرىيۈلە .

يۈلار . چىلچىر ، زەمە .

يۈلاف . ھېوان يىمى اولان مەرفى
جە .

يۈلمق . چەكۈپ قوبارمق ، طولاندەرمق ،
سۈيۈن . مە . يۈلدەرمق . *

يومتق [۱]. صيقوب قيامق. كوز — :
ايتك. [۲]. كورمه نزلك كلك ، ۰. ساعه
اغزى آجوب كوزى — : اغزىنه
كلنى سويلك ، بى عابا شتم ايتك. * يومتق :
كندى كندىنه بلا اختيار قيامق .

يومتق [۳]. ويا يومتق . مختلف جنس
يومتق [۴]. حيوانلارك ديشيلرنده تشكىل
ايدن وهىي جنسدن برحوانك تخمى حاوى
اولان عضوى جسم : طاووق يومتق سى ،
بالىق يومتق سى ؛ بالخاصه طاووق يومتق .
سى . رافادان — : صاريسى صولو قللق
شرطيله قابدىغى ايچنده آزىشمش يومتق .
طوب — : ايچى طاقيله آنده طوتولاييله جك
درجه ده يشمش يومتق . * يومتق لاق :
يومتق ياقق ؛ بچ . يالان اويدورمق ،
اصلسىز برشى سويلك ؛ جواهر — : مناسبتسىز
سوزلر سويلك ؛ مته . يومتق لاق .

يومتق [۵]. قىلىق ، شيشه روك قىلىق .
يومتق [۶]. تومبول .
يومتق [۷]. روم ايلينك جنوبنده بولو .
يومتق [۸]. نان شبه جۇزىره كه آطلريله برابر
۱۷۲ ۵۸۴ كيلو متره مريى اراخىيه و
۶ ۵۹۰ ۰۰۰ نفوسه مال كدر . * يومتق :
يومتق طرز واصلونده ويا لسانده . * يومتق :
نستان : غدا . يومتق مملكتى . * يومتق :
يومتق اهاالىسىدن اولان . * يومتق :
يومتق منسوب و متعلق .

يومتق [۹]. ب : يومتق .
يومتق [۱۰]. حيوانه يديريلن يشيل براوتكه
يومتق [۱۱]. يومتق تكرار بويور .
يومتق [۱۲]. يومتق شيلاردن چيقان اوراق
يومتق [۱۳]. اوراق پارچهلر : آغاج ، دمير يومتق سى .
يومتق [۱۴]. ويا يومتق لاق . ايشلنمه .
يومتق [۱۵]. ماش . خام ، تريه كورمه ماش .
يومتق [۱۶]. غدا . يومتق . تراش او ، رنده ،
يومتق [۱۷]. كسر ، چاق ، طاشچى قلمى
وطراقله آلتى ، كسوب قيروب دوزلتمك .
* يومتق : يومتق ايشى ؛ م . يومتق لارق
دوزلتمش : يومتق طاش . م . يومتق
ويا يومتق .

يومتق [۱۸]. يومتق لاق .
يومتق [۱۹]. يومتق لاق .
يومتق [۲۰]. يومتق لاق .
يومتق [۲۱]. يومتق لاق .
يومتق [۲۲]. يومتق لاق .
يومتق [۲۳]. يومتق لاق .
يومتق [۲۴]. يومتق لاق .
يومتق [۲۵]. يومتق لاق .
يومتق [۲۶]. يومتق لاق .
يومتق [۲۷]. يومتق لاق .
يومتق [۲۸]. يومتق لاق .
يومتق [۲۹]. يومتق لاق .
يومتق [۳۰]. يومتق لاق .
يومتق [۳۱]. يومتق لاق .
يومتق [۳۲]. يومتق لاق .
يومتق [۳۳]. يومتق لاق .
يومتق [۳۴]. يومتق لاق .
يومتق [۳۵]. يومتق لاق .
يومتق [۳۶]. يومتق لاق .
يومتق [۳۷]. يومتق لاق .
يومتق [۳۸]. يومتق لاق .
يومتق [۳۹]. يومتق لاق .
يومتق [۴۰]. يومتق لاق .
يومتق [۴۱]. يومتق لاق .
يومتق [۴۲]. يومتق لاق .
يومتق [۴۳]. يومتق لاق .
يومتق [۴۴]. يومتق لاق .
يومتق [۴۵]. يومتق لاق .
يومتق [۴۶]. يومتق لاق .
يومتق [۴۷]. يومتق لاق .
يومتق [۴۸]. يومتق لاق .
يومتق [۴۹]. يومتق لاق .
يومتق [۵۰]. يومتق لاق .
يومتق [۵۱]. يومتق لاق .
يومتق [۵۲]. يومتق لاق .
يومتق [۵۳]. يومتق لاق .
يومتق [۵۴]. يومتق لاق .
يومتق [۵۵]. يومتق لاق .
يومتق [۵۶]. يومتق لاق .
يومتق [۵۷]. يومتق لاق .
يومتق [۵۸]. يومتق لاق .
يومتق [۵۹]. يومتق لاق .
يومتق [۶۰]. يومتق لاق .
يومتق [۶۱]. يومتق لاق .
يومتق [۶۲]. يومتق لاق .
يومتق [۶۳]. يومتق لاق .
يومتق [۶۴]. يومتق لاق .
يومتق [۶۵]. يومتق لاق .
يومتق [۶۶]. يومتق لاق .
يومتق [۶۷]. يومتق لاق .
يومتق [۶۸]. يومتق لاق .
يومتق [۶۹]. يومتق لاق .
يومتق [۷۰]. يومتق لاق .
يومتق [۷۱]. يومتق لاق .
يومتق [۷۲]. يومتق لاق .
يومتق [۷۳]. يومتق لاق .
يومتق [۷۴]. يومتق لاق .
يومتق [۷۵]. يومتق لاق .
يومتق [۷۶]. يومتق لاق .
يومتق [۷۷]. يومتق لاق .
يومتق [۷۸]. يومتق لاق .
يومتق [۷۹]. يومتق لاق .
يومتق [۸۰]. يومتق لاق .
يومتق [۸۱]. يومتق لاق .
يومتق [۸۲]. يومتق لاق .
يومتق [۸۳]. يومتق لاق .
يومتق [۸۴]. يومتق لاق .
يومتق [۸۵]. يومتق لاق .
يومتق [۸۶]. يومتق لاق .
يومتق [۸۷]. يومتق لاق .
يومتق [۸۸]. يومتق لاق .
يومتق [۸۹]. يومتق لاق .
يومتق [۹۰]. يومتق لاق .
يومتق [۹۱]. يومتق لاق .
يومتق [۹۲]. يومتق لاق .
يومتق [۹۳]. يومتق لاق .
يومتق [۹۴]. يومتق لاق .
يومتق [۹۵]. يومتق لاق .
يومتق [۹۶]. يومتق لاق .
يومتق [۹۷]. يومتق لاق .
يومتق [۹۸]. يومتق لاق .
يومتق [۹۹]. يومتق لاق .
يومتق [۱۰۰]. يومتق لاق .

يومتق [۱۰۱]. يومتق لاق .
يومتق [۱۰۲]. يومتق لاق .
يومتق [۱۰۳]. يومتق لاق .
يومتق [۱۰۴]. يومتق لاق .
يومتق [۱۰۵]. يومتق لاق .
يومتق [۱۰۶]. يومتق لاق .
يومتق [۱۰۷]. يومتق لاق .
يومتق [۱۰۸]. يومتق لاق .
يومتق [۱۰۹]. يومتق لاق .
يومتق [۱۱۰]. يومتق لاق .
يومتق [۱۱۱]. يومتق لاق .
يومتق [۱۱۲]. يومتق لاق .
يومتق [۱۱۳]. يومتق لاق .
يومتق [۱۱۴]. يومتق لاق .
يومتق [۱۱۵]. يومتق لاق .
يومتق [۱۱۶]. يومتق لاق .
يومتق [۱۱۷]. يومتق لاق .
يومتق [۱۱۸]. يومتق لاق .
يومتق [۱۱۹]. يومتق لاق .
يومتق [۱۲۰]. يومتق لاق .
يومتق [۱۲۱]. يومتق لاق .
يومتق [۱۲۲]. يومتق لاق .
يومتق [۱۲۳]. يومتق لاق .
يومتق [۱۲۴]. يومتق لاق .
يومتق [۱۲۵]. يومتق لاق .
يومتق [۱۲۶]. يومتق لاق .
يومتق [۱۲۷]. يومتق لاق .
يومتق [۱۲۸]. يومتق لاق .
يومتق [۱۲۹]. يومتق لاق .
يومتق [۱۳۰]. يومتق لاق .
يومتق [۱۳۱]. يومتق لاق .
يومتق [۱۳۲]. يومتق لاق .
يومتق [۱۳۳]. يومتق لاق .
يومتق [۱۳۴]. يومتق لاق .
يومتق [۱۳۵]. يومتق لاق .
يومتق [۱۳۶]. يومتق لاق .
يومتق [۱۳۷]. يومتق لاق .
يومتق [۱۳۸]. يومتق لاق .
يومتق [۱۳۹]. يومتق لاق .
يومتق [۱۴۰]. يومتق لاق .
يومتق [۱۴۱]. يومتق لاق .
يومتق [۱۴۲]. يومتق لاق .
يومتق [۱۴۳]. يومتق لاق .
يومتق [۱۴۴]. يومتق لاق .
يومتق [۱۴۵]. يومتق لاق .
يومتق [۱۴۶]. يومتق لاق .
يومتق [۱۴۷]. يومتق لاق .
يومتق [۱۴۸]. يومتق لاق .
يومتق [۱۴۹]. يومتق لاق .
يومتق [۱۵۰]. يومتق لاق .
يومتق [۱۵۱]. يومتق لاق .
يومتق [۱۵۲]. يومتق لاق .
يومتق [۱۵۳]. يومتق لاق .
يومتق [۱۵۴]. يومتق لاق .
يومتق [۱۵۵]. يومتق لاق .
يومتق [۱۵۶]. يومتق لاق .
يومتق [۱۵۷]. يومتق لاق .
يومتق [۱۵۸]. يومتق لاق .
يومتق [۱۵۹]. يومتق لاق .
يومتق [۱۶۰]. يومتق لاق .
يومتق [۱۶۱]. يومتق لاق .
يومتق [۱۶۲]. يومتق لاق .
يومتق [۱۶۳]. يومتق لاق .
يومتق [۱۶۴]. يومتق لاق .
يومتق [۱۶۵]. يومتق لاق .
يومتق [۱۶۶]. يومتق لاق .
يومتق [۱۶۷]. يومتق لاق .
يومتق [۱۶۸]. يومتق لاق .
يومتق [۱۶۹]. يومتق لاق .
يومتق [۱۷۰]. يومتق لاق .
يومتق [۱۷۱]. يومتق لاق .
يومتق [۱۷۲]. يومتق لاق .
يومتق [۱۷۳]. يومتق لاق .
يومتق [۱۷۴]. يومتق لاق .
يومتق [۱۷۵]. يومتق لاق .
يومتق [۱۷۶]. يومتق لاق .
يومتق [۱۷۷]. يومتق لاق .
يومتق [۱۷۸]. يومتق لاق .
يومتق [۱۷۹]. يومتق لاق .
يومتق [۱۸۰]. يومتق لاق .
يومتق [۱۸۱]. يومتق لاق .
يومتق [۱۸۲]. يومتق لاق .
يومتق [۱۸۳]. يومتق لاق .
يومتق [۱۸۴]. يومتق لاق .
يومتق [۱۸۵]. يومتق لاق .
يومتق [۱۸۶]. يومتق لاق .
يومتق [۱۸۷]. يومتق لاق .
يومتق [۱۸۸]. يومتق لاق .
يومتق [۱۸۹]. يومتق لاق .
يومتق [۱۹۰]. يومتق لاق .
يومتق [۱۹۱]. يومتق لاق .
يومتق [۱۹۲]. يومتق لاق .
يومتق [۱۹۳]. يومتق لاق .
يومتق [۱۹۴]. يومتق لاق .
يومتق [۱۹۵]. يومتق لاق .
يومتق [۱۹۶]. يومتق لاق .
يومتق [۱۹۷]. يومتق لاق .
يومتق [۱۹۸]. يومتق لاق .
يومتق [۱۹۹]. يومتق لاق .
يومتق [۲۰۰]. يومتق لاق .

* ییقیندی : ییقلمش شینگ یارچه لری ،
آقماق .

۱- کره اوزك شمشك اطرافنده
ییل بر کره دوعسی ایچون لازم اولان
مدت که اون ایکی آیدن عبارتدر ، سنه ،
عام ، سال . * ییلاغق : اوزندن برویا
بر قاچ سنه کچبرتمک ، اسکیمک . *
ییلاغق : ییلرجه طورمن ، اسکیمک ؛
چوق زمان بکتمک ، کچیکمک . * ییلقق :
بر سنه ک ، بر یاشنده ؛ شو قدر سنه ک ، شو
قدر یاشنده . * ییلقچی ، ییلقلی : سنه ک
معاشه مقابل خدمت آیدن .

۲- معروف زهرلی حیوان ، مار ،
ییلان [آفی ، حیه . - قای : حزنه ،
دوندونه یوکسان ویا اوزایان ؛ ییلاقوی
بر مردیون . - کبی : یک موغوق انسان .
* ییلاجق : درنک ایتاپندن عبارت میگر .
ویلی برخستلق ، اربزییل . ییلاجیل :
ییلانلر کچین بر قوش .

۳- صاعقه ، ایکی بولوت آوا-
ییلدیریم [سنده ویا بر بولوت ایله ارض
آراسنده حاصل اولان ضیا (شیمشک)
و یا قلامه (کوك كورله می) ایله قاریشیق
هوائی الکتریق بوشانما .

۴- مهاده یارایان جسم ، کوبک ،
ییلدیز [نجم ، اختر . ییلدیز شکلنده ویا
پارلیسنده اولان شی . ییلدیز شکلنده
آلماس ایکنه . ک . شال روزکاری . *
چووان ییلدیزی ، آقشام ییلدیزی ، صباح
ییلدیزی : زهره نامنده کی سیاره . * قطب
ییلدیزی : تام شاهله بولونان ثابت بر لندیز ،
دعیر قازیق . * قویروقلی ییلدیز : یارلاق
قویروغی اولان وکولشک اطرافنده اوزون
بر قطع ناقص رسم آیدن ییلدیز ، نجم
کبسودار : هاله ای اسمنده کی قویروقلی
ییلدیز ، هریتش بش سنه ده بر یانمزدن کچر .
آی - تورک بایراغی تشکیل آیدن ایکی
علامت . - اوق : آناسون تنمی . -
چیچکی : دالیسا دبلن رنکارنک معروف

نق . * بیرتیجی : ییچمسی ، طرانغی ایله
یارچه یارچه آیدن ، مقترس : بیرتیجی
قوشک عیری آز اولور .

۵- بیرتیلش ، یارلمش ، شق
بیرتیق [ایدلمش ، اسکیبوباره لاش .
عارسز ، اوتانماز . آلفته ، عصمتمز .

۶- هایدی چکک ! قالدیرک !
ییسوا [کججلمکده بر خلاطی چکمهک
دیمکدر . - کوره ک : کوره کی قالدیروب
ایچریه آلق .

۷- طوبلامق ، کومه ایتمک ،
ییقماق [بریکدریمک . مت ییقدیرمق .

۸- ییقلمق : طوبلامق ، بریکمک ؛ چو-
کوب ییقین کبی اولق . * ییغلی : بریره
طوبلامش ؛ کومه اولمش ، بریکمش .
* ییغندی : طوبلانوب بریکدریش شینلرک
کومه سی ؛ غلبه لقی ، ازدحام .

۹- کومه ، طوب ، بریکمش
ییقین [شینلرک مجموعی : بر ییقین کاغذ .
انسان غلبه لقی ، ازدحام ؛ بر ییقین خلق .

۱۰- صوابله تمیزلک . م . ییقانق :
ییقماق [صوابله تمیزلک ؛ مط . کندی
کندی ییقماق .

۱۱- یارچه یارچه آشای ائیدیر-
ییقماق [مک ، یره اوزمق ، هدم ،

تقریب ایتمک ، بوزمق . ویران ایتمک . بر
طرفه ایتمک : شایقه می صاعقه ییقمش .
او - بجر . خاندان خراب ایتمک ، اوجاق

سوندرمک ، طاله محوا ، باتیرمق . برنک
اوزدینه - : یوکلمشک : حمل و اسناد ایتمک .
کوکل - : خاطر قیرمق . مت ییقدیرمق ؛

مت . م . ییقدیرلوق . م . ییقلمق : خراب
ومنهدم اولق ، ویران اولق ، بوزولوق ؛
یره دوشمک ، دورلک ؛ پریشان حال او . ؛

دفع اولوب کیتیمک . * ییققل قارشیدن ؛
دفع اول کیت . * ییقچی : خراب بر آوی
صائین آلوب یارچه یارچه ییقان وصوره

بولری صائان . * ییقیق : ییقلمش ، خراب
اولمش . * ییقیم : خرابی ، زوال ؛ بویوک
عور ، زیان ؛ بوحرکت اصنافه ییقیمدر .

چىچك . * يىلدىزى بارىشيق : مسعود ،
بختيار . — بارىشيق : مزاجلىرى اويغى ،
اويوشمق . * يىلدىزى دوشكون : طالەسىز ،
بدبخت . — دوغغى : طالە يوز كوسترمەك ،
اقبال توجە اتمەك .

يىلغىن [ف. ا. حالەدە اورىمىش . كوزى قورقش ،
يىلمق [ف. فنا حالەدە قورقق ، اورىمىك .
يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ
يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ
يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ
يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ

يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ
يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ
يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ
يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ

يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ
يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ
يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ
يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ

يىلغىن [ف. ا. حالەدە اورىمىش . كوزى قورقش ،
يىلمق [ف. فنا حالەدە قورقق ، اورىمىك .
يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ
يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ

يىلغىن [ف. ا. حالەدە اورىمىش . كوزى قورقش ،
يىلمق [ف. فنا حالەدە قورقق ، اورىمىك .
يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ
يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ

يىلغىن [ف. ا. حالەدە اورىمىش . كوزى قورقش ،
يىلمق [ف. فنا حالەدە قورقق ، اورىمىك .
يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ
يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ

يىلغىن [ف. ا. حالەدە اورىمىش . كوزى قورقش ،
يىلمق [ف. فنا حالەدە قورقق ، اورىمىك .
يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ
يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ

يىلغىن [ف. ا. حالەدە اورىمىش . كوزى قورقش ،
يىلمق [ف. فنا حالەدە قورقق ، اورىمىك .
يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ
يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ

يىلغىن [ف. ا. حالەدە اورىمىش . كوزى قورقش ،
يىلمق [ف. فنا حالەدە قورقق ، اورىمىك .
يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ
يىلشامق [ف. كىوشە يەرك كىلۇپ

6/36

UNIVERSITY OF TORONTO

3 1761 01529560 3